

114. 4. 70

*Inter Libros
Theophili Mariae, Praevidelic
Antecessoris, Leonis
A L N*

6
7
11

LUCÆ HOLSTENII
VATICANÆ BASILICÆ CANONICI
ET
BIBLIOTHECÆ PRÆFECTI
CODEX REGULARUM
MONASTICARUM ET CANONICARUM

Quas

SS. Patres Monachis, Canonicis & Virginitibus Sanctimonialibus
servandas præscripserunt.

Collectus olim à S. BENEDICTO Anianensi Abbate:

Nunc autem

Auctus, amplificatus & in sex Tomos divisus.

TOMUS SEXTUS
REGULAS AC STATUTA

Recentiorum Ordinum & Congregationum,
quibus S. Ecclesia, Christi Sponsa, exornatur,

ADDITAMENTIS X.

(quorum Elenchus folio sequenti exhibetur)
comprehensa

exhibens;

Observationibus critico - historicis

POST OBITUM

P. R. P. MARIANI BROCKIE

S. T. D. Prioris ac Senioris Monasterii S. Jacobi Scotorum Ratisbonæ

Ab

Alio ejusdem Cœnobii, Nationis & Instituti Asceta

illustratus,

&

Indice necessario instructus.

*****
AUGUSTÆ VINDELICORUM

Sumptibus IGNATII ADAMI & FRANCISCI ANTONII VEITH Bibliopolarum.

ANNO MDCCLIX.

ELENCHUS

ADDITAMENTORUM TOMI VI.

<i>Additamentum.</i>	<i>Saculum. Pagina.</i>
XLV. Constitutiones <i>Monachorum S. Hieronymi</i> in <i>Hispania</i> . - - -	XIV. 1.
XLVI. Constitutiones & Regulæ Fratrum <i>Eremitarum</i> Ordinis <i>S. Hieronymi</i> , Congregationis <i>B. Petri de Pisis</i> . - - -	XV. 88.
XLVII. Regula & Constitutiones Fratrum <i>Trinitario-</i> <i>rum</i> , live <i>Fratrum Redemptionis Captivorum</i> <i>Discalceatorum</i> , Congregationis <i>Hispaniæ</i> . - - -	XVI. 129.
XLVIII. Instituta Congregationis <i>Oratorii S. Mariæ</i> in <i>Vallicella</i> de Urbe, à <i>S. Philippo Nerio</i> fundatæ, - - -	XVI. 234.
XLIX. Regula Fratrum <i>Hospitalariorum S. Joannis de Deo</i> , vulgò <i>Fratrum Misericordiæ</i> . - - -	XVI. 264.
L. Constitutiones Congregationis <i>Clericorum Regu-</i> <i>larium Pauperum Matris Dei Scholarum</i> <i>Piarum</i> . - - -	XVII. 439.
LI. Constitutiones Congregationis <i>Piorum Opera-</i> <i>riorum</i> . - - -	XVII. 512.
LII. De Congregatione <i>Presbyterorum Oratorii</i> <i>D. N. Jesu Christi</i> in <i>Gallia</i> , Institutore <i>B. Petro Berullio</i> . - - -	XVII. 529.
LIII. Constitutiones <i>Clericorum Secularium in commune</i> <i>viventium</i> , vulgò <i>Bartolomitum</i> . - - -	XVII. 543.
LIV. Constitutiones Monasterii <i>Trappensis</i> , Ordinis <i>Cisterciensis</i> . - - -	XVII. 596.

ADDIT. XLV,

ADDITAMENTUM XLV.

DE REGULA
ET
ORDINE MONACHORUM
S. HIERONYMI
IN HISPANIA.

OBSERVATIO CRITICA.

Quatuor Ordines Religiosos seu Congregationes diversas à S. Hieronymo Ecclesia Doctore nuncupatos (eo quod hunc S. Doctorem in Patronum & Protectorem sibi elegerint) DEO in Ecclesia militare novimus, Eremitas nempe S. Hieronymi in Hispania, Eremitas S. Hieronymi de observantia, seu de Lombardia, Congregationem B. Petri de Pisa, & Congregationem Resulanam, præter Clericos Apostolicos S. Hieronymi Jesuitas dictos, sed jam extinctos. Quidam Auctores quatuor primos Ordines inter se confundunt, & pro uno eodemque indistincto Ordine habent non obstantibus quibusdam diversis observationibus & ritibus. Inter hujus opinionis Assertores numeratur M. Hermant Hist. des Ord. Relig. Tom. 2. pag. 352. quem refutat Petrus Helyot, aliis P. Hyppolitus Helyot tertii Ordinis S. Francisci Religiosus in sua Historia des Ordres Monastiques Religieux &c. Gallice conscripta. Vol III. Pag. 423. Ubi prætere probat, eos nunquam fuisse unitos, neque in Regulis & observantiis, neque in habitu, neque uni paruisse Superiori Generali, sed semper distinctos mansisse. Tomo præcedenti hujus operis Additamento XXVI. Pag. 43. & sequentibus, alium est de Monachis S. Hieronymi in Italia à Lupo Olmedo Monacho Hispano in Monasterio ejusdem Ordinis B. Virginis Guadalupe Professo, viro doctissimo acque ac piissimo, Martino P. Papa præpinito choro ob amicitiam & familiaritatem olim in Universitate Perusina (Barbola de jure Ecclesiastico Lib. 1. cap. 41. pro Perusina habet Salmanticensem) ubi ambo studuerant, controliam adeo reformati, ut idem Lupus de Olmedo non immerito eorum Auctor & Institutor dici possit. Sed cum in Additamento isto, nescio, qua conscientia omiserit bonni Vir p. m. nunc defunctus notitiam quandam tum ipsius Ordinis, tum Institutoris dare; ideo hanc negligentiam breviter hic supplendam duxi.

Cod. Regul. Tom. V L.

A

Hic

Hic ergo Lupus de Olmedo Ordinis S. Hieronymi in Hispania Generalis tertius existens animo propositum concepit Ordinem non nihil reformandi, stric-
tiorumque observantium introducendi, imo Regulam S. Augustini, qua ipse
videbatur minus congruere statui Monastico, cum alia Regula ex operibus S. Hiero-
nymy à se diligenti ac per studio compilata, & Ordini magis accommodata, ut
sic verius Hieronymiani Monachi viderent, commutandi. Igitur cum hac sua
Regula Romam venit ad Martinum P. Papam, à quo ab antiqua consuetudi-
nem benigne acceptus, exposuit suam Sanctitati animi sui propositum, reducendi
nempe Ordinem suum ad pristinum Monachorum statum & vitam solitariam,
aut saltem instituendi Ordinem novum sub titulo S. Hieronymi; si Religiosi
Hispani reformationem vellent acceptare. Vocati interim à Papa ex Hispania
Ordinis Defensores tanta humilitate sua Sanctitati supplicarunt, ne nulla
innovatio, aut Reformatio eis imponeretur Ordine utpote in suo adhuc primo
fervore persistente, ut eos Papa remisit cum libera facultate permittendi in
priori sua observantia. Ne tamen Lupum de Olmedo contristeret, & ne
ejus piam propositum omni careret effectu, Bullam ei concessit eodem anno 1424.
pro erigenda nova Congregatione sub titulo Monachorum Eremitarum S. Hiero-
nymy in montibus Cazalla Diocesis Hispalensis in Hispania eum confirmans in
Generalem perpetuum istius nova Congregationis cum potestate absoluta in suos
Religiosos. Concessit ei insuper alias Bullas continentes alia privilegia, & si-
mil Communicationum Privilegiarum, quibus gaudent reliqui Eremita S. Hiero-
nymy, confirmans quoque ejus novum Ordinem sub Regula primava S. Au-
gustini. His munitis Bullis reverens est in Hispaniam, jecitque fundamen-
tum suae Congregationis in Monasterio S. Hieronymi de l' Acella in montibus Can-
alla; & ut edificium hoc Spirituale edificium solidioribus fundamentis eo al-
tius assurgeret, Regula S. Augustini Constitutiones velle austeras & rigorosas,
disceptas magnam partem ex statuti Carthusianorum; P. G. 1. Ne Religiosi
studii domi operam darent, multoque minus ad Universitates eum in suam
mitterentur, allegans illud Apostoli: Scientia inflat. 2. Ne femina intrarent
eorum Ecclesias & multo minus claustrum Monasterii. 3. Ne unquam manuca-
rent carnis. 4. Ne unquam lino induerentur, nisi in aegritudine. 5. Et ut jejunare-
rent à festo S. Hieronymi usque ad Pascha. Mutavit in usum aliquid de habitu;
cum enim voluerit sui Religiosos nominari Monachos; voluit, ut portarent
etiam Monachorum habitum, nempe Cinctum ad modum Monachorum Benedi-
ctinorum, qui utantur in clero, & dum exerat. Absoluto primo Mona-
sterio S. Hieronymi de l' Acella in istis montibus secuta sunt alia quoque;
adeo, ut haec solitudines brevi vixit fuerint in Colonia Monachorum. Anno
dem 1426. à Papa vocatus Romam accepit Monasterium S. Alexii in Aventino
eoque occupatum à Canonicis Praemonstratensibus. Post hoc aliud obtinuit Ca-
stellii unum milliare distantis Mediolani, quod incolebant Eremitae Hispani
S. Hieronymi, qui novae Congregationi Lupi de Olmedo uniri petierunt. Ter-
tium Gruenensis ei obtulerunt; quo accepto Romam rediit, ubi novum ex-
scriptis S. Hieronymi Regulam (ut dudum proposuerat) compilavit, eamque
summo Pontifici praesentavit approbandam, quem idem Pontifex, abrogata pri-
ori S. Augustini Regula, approbavit, praescripsitque Monachis Hieronymianis
Lupi de Olmedo observandam. Posthac Lupus noster de Olmedo, ut suo officio
Generalis faceret satis, reversus est in Hispaniam ad visitandum sua ibidem
Monasteria. Quo visitatione vite peracta venit Hispalim; prope quam civi-
tatem pro sua Congregatione aliud acquisivit insigne Monasterium, Abbatiam
nempe del Campo, fundatam à Comitibus de Galiana; in quo haec tunc erant
Monachi Cistercienses, à quibus ob nimiam relaxatam observantiam Regularem
ablata fuit, & nostro Fundatori donata; Qui eam accepit, & sua Con-
gregationis Hispanicae caput constituit (ut aliqui scribunt) eamque deinceps deno-
minare voluit Congregationem S. Ildori; ubi fuit longo tempore mansit. Tan-
dem sub Eugenio IV. Papa Martini P. successore Romam venit, & intravit
juvem S. Alexii Monasterium, ubi vitam maxime austeram duxit usque ad pisi-
num obitum, qui contigit 13. Aprilis, anno 1433: in corona circumscriptum
Fratrium, ætatis sua anno 63.

Et mortuo anno 1595. septem ejus Monasteria in Hispania jussu Philippi II.
Regis unita fuerunt Congregationi Guadalupensi caterorum Eremitarum S. Hiero-
nymy in isto regno. Sicque remanserunt sola 17. Monasteria Italica pro novo
Ordine Lupi de Olmedo, qui etiamnum floruit sub titulo Monachorum Eremitarum
S. Hieronymi de observantia, seu de Lombardia.

Ho-

Horum 17. Monasteriorum precipuum, & caput totius Ordinis est illud S. Petri de l' Ospitaletto Diaecesi Lodiensis: 2. S. Alexii Romae. 3. S. Pauli Albanense. 4. S. Hieronymi de Castellacio. 5. SS. Casimiri & Damiani Mediolani. 6. S. Carpoforesi prope Comum. 7. S. Hieronymi prope Navarram. 8. S. Hieronymi de Biella. 9. S. Maria de Caramagno. 10. S. Bartholomaei Bononiae. 11. S. Sabini Placentia. 12. S. Michaelis à Brenbio. 13. S. Sigismundi Crenone. 14. S. Maria Biadene. 15. S. Hieronymi prope Mantuam. 16. S. Martini Pavia. 17. SS. Gervasii & Prothasii in Montebello. Hujus Ordinis Generalis titulum gerens Comes de l' Ospitaletto, ut plurimum residet in hoc loco; utitur Montebello, & Epomide Sacra sicut Praelati Romani, nec non Ornamentis Pontificalibus ex indulto Pauli V. Urbani VIII. usque per ei facultatem concessit conferendi Ordines minores Religiosis suis.

Hae Congregatio (ut supra vidimus) ab initio sequebatur Regulam S. Augustini, sed postea assumpsit illam, quam ex scriptis S. Hieronymi excerpsit ejus fundator Lupus de Olmedo, post ejus mortem eam abrogavit restituta postmodum primaria sua Regula S. Augustini, quae lucusque profestatur, ut videre est in hujus Congregationis Rituali Ordinario, reformato anno 1614. in ipsorum Capituli Generali. Ubi in Capitulo secundo habetur haec verba: Die 28. Februarii Translationis S. Augustini Episcopi ac Ecclesiarum Doctoris Duplex, sub cuius Regula nos quoque militamus. Item in Formula Communi Professionis faciunt expressam mentionem Regulae S. Augustini. In hoc Ordine praeter Fratres Conversos sunt etiam Fratres Commisso, seu Oblati, sed nullae Sanctimonialitales; quia expressè in statutis prohibetur suscipi. Regula Lupi de Olmedo prohibebat Religiosorum sticta, ut supra vidimus; sed statuta, quae post ejus mortem condita sunt, decreverunt sticta relaxari. Habitus eorum talis est: Monachi portant togam albam, quam circumdat cingulum Coriaceum, scapulare coloris Camisii, cui assutum est parvum Caputium, quo non cooperiant caput, quia pro Capite utuntur Biverto quadrato, quoties sola toga & Scapulare sunt iuncti. Sed in choro (secta, nona, & completorio exceptis) super togam induunt Cucullum coloris camisii: quam cucullum etiam portant extra per civitatem; non incedunt Nudipedes, nec portant Callipedes, aut calceos ligneos (quod male affirmavit Hermannus in sua historia Religiosorum) neque talibus anyponi usi sunt. Fratres Conversi habent etiam togam albam cum Scapulari camisio, & loco cuculli pallium; Fratres autem Commisso tunicam & pallium coloris pariter camisii; & Fratres Donati seu oblato, qui manent in Monasterio habent tunicam parvam usque ad genus ejusdem coloris camisii, sed si extra Monasterium sunt constituti, vestiuntur ut saeculares.

Regula, quam Lupus de Olmedo ex scriptis S. Hieronymi compilavit, una cum approbatione ejusdem à Martino Papa V. habetur ad verbum in praecedenti Tomo additamento 26. quorsum lectorem brevulum remittimus. Haec de hoc Ordine, in Additamento mox citato omissa, hoc loco in Lectoris gratiam annotasse sufficiat. Profegnamur jam Hispanos Eremitas S. Hieronymi.

Hos sub protectione & patrocinio ejusdem S. Doctoris, approbante Gregorio XI. Petrus Fernandez nobilis Castellanus & Regis Petri cognomento crudelis intimus, & major Cubicularius anno Domini 1370. tempore Urbani V. Papa instituit. Licet alii alios (sine probabili tamen fundamento) hujus Ordinis Antiores, ut refert Barbosa Lib. 1. de jure Eccliae. cap. 41. ann. 144. praedictum ergo Religiosum per cum ceteris suis Sociis in novum collectis vitam Eremiticam suis asseram ducent ad Vulpianum locum Toletanae Diaecesis venit, in quo saeculum in honorem S. Bartholomaei Apostoli erectum invenit, quod ante 40. annos extruxerat Dominus Didacus Montiuca ejus Avunculus, qui fuit etiam Cubicularius Alphonsi XI. Regis. Eum in hanc solitudinem ipsius frater Alphonsus resignato Episcopatu Joacensi secutus est. Cum itaque Ecclesia hoc sita fuerit in loco solitario, ubi circumcirca plura Eremitoria adificata possent, consequenter locus aptissimus eorum desiderio ibi manendi, vitamque solitariam colendi; cumque ejusdem Ecclesiae Fundator fuerit eorum Avunculus (ut mox dictum) facile à Consule & Magistrato Lupiano (cui ejusdem Ecclesiae juxta patronatus competebat) sicut & ab Archiepiscopo Toletano Domino Gomez Memrie obtinuerunt, qui non solum ipsam Ecclesiam praedictam, sed insuper Capellanias, una cum redditibus ad eandem spectantibus, illis donavit.

Cod. Regul. Tom. VI.

A 2

Ant.

Anno 1370. inita sic possessione circa eandem Ecclesiam S. Bartholomaei varias cellulas adificaverunt, in quibus separatim debebant, imitantes vitam solitariam S. Hieronymi in specu sua Bethleemica Palaestina; Quem proin sibi imitandum proposuerant, & in Patroonum, Protectorem ac Patrem unanimes consensu elegerant. Sed quidam maligni domini perversa intentione ducti, invidentes S. Eremitis affirmationem, & laudes piorum Fidelium, falsa criminationibus ipsi detrahebant, impingentes eis errores & haeresim Beguardenum, eorum vivendi modum à Sacra Sede non esse approbatum, aliquique sexcenta his similia ore livido adversus eos evomebant.

Quibus criminationibus ut tempestive obviarent, ceterorum Nomine Ipse piissimus Fundator Petrus Romanus profectus est pro summi Pontificis contra obsecratos protectione, & simul Ordinis confirmatione obtinenda. Consilio quoque inito, simulque ab omnibus approbato mutandi vitam Eremiticam, quam buxigae in separatis Cellis profitebantur, in Canonicam tanquam securiorem, & tentationibus, & periculis minus obnoxiam (ut ex Regula S. Patris Benedicti deducant, sub qua à sua prima institutione canonica Teste Tamburino militavit) postea vero à Gregorio Papa XI. Ordini sui approbationem sub Regula S. Augustini obtinuerunt, ut refert Sylvester Marulus in Ocean. Religiosum Lib. 3. pag. 202.

Caput hujus Congregationis est praedictum S. Bartholomaei Monasterium; cuius Prior semper totius Ordinis Generalis est. Mortuo Petro de Fernandis Ordo insigniter auctus est adificatione plurimum hunc inde Monasterium; adeo ut anno 1415. cum primum Capitulum Generale celebrarent, numeraverint 25. Monasteria in Hispania, & Lusitania, quae omnia ad id usque temporis subeant Episcoporum suorum Diocesum Jurisdictioni; & cum observantia Regularis in variis jam Monasteriis diversimode observaretur, ideo ad uniformem observantiam in cunctis suis Monasteriis stabilendam, statuerunt se sub uno Capite unire, celebrareque capitula Generalia; ubi conderentur statuta & Regulae pro custodia Regularis Disciplina adinstar aliorum Congregationum Regularium. Tunc temporis divum scisma Ecclesiam Christi dividebat, contentibus simul de papatu tribus, Benedicto nempe XIII. Gregorio XII. & Joanne XXIII. & cum Regna Aragonia & Castilia Benedicto XIII. adhaerent; Monachi S. Hieronymi cum accedunt ad obtinendam optatam unionem, & licentiam eligendi Generalem; à quo proin Antipapa obtinuerunt Bullam 18. Octobris anno 1414. datam apud S. Mattheum in Diocesi Tortola, in qua praecipit, ut omnes Priores & Procuratores convenirent in loco convenienti ad celebrandum Capitulum Generale; & quidem prima vice in Monasterio B. V. Guadalupensi, cuius Priori potestatem dedit mittendi literas Circulares ad reliquos omnes Priores, quibus indicaretur dies capitulum Generale celebrandi; cui Capitulo duo Religiosi Cantabrigiani deberent praesidere pro ista prima vice tantum. In qua Bulla eximit omnes Religiosos hujus Ordinis à Jurisdictione Episcoporum. Vnde itaque dicta Bulla celebraverunt suum primum Capitulum Generale Guadalupa 26. Julii anno 1415. in quo erant omnes Priores & Procuratores 25. Monasteriorum. Qui in Generalem elegerunt P. Petrum Didacum de Alcaron Priorem S. Bartholomaei de Lapiamo. A quo tempore (ut supra memoravimus) Priores istius Monasterii semper fuerunt Generales, ibi semper resident, & se quandoque inde egrediuntur, non licet ultra quinque miliaria recedere. Secundum Capitulum Generale celebratum fuit anno 1416. Tertium anno 1418. & sic consequenter singulis Trienniis Capitulum Generale celebrant.

Deposito auctoritate Concilii Constantiensis secunda vice Benedicto XIII. elogeque Martino V. qui ab omnibus Christianis agnitus fuit pro legitimo Pontifice ab eodem Martino obtinuerunt approbationem omnium eorum, quae constituerat Benedictus XIII. quam approbationem approbavit post aliquot annos Innocentius VIII.

Anno 1447. Nicolaus V. Papa propositum animo volebat omnes duodeces Religiosos Ordines, qui S. Hieronymi nomen gerebant, in unum redigendi. Ea propter Religiosos S. Hieronymi de Hispania celebrare capitulum Generale prohibuit, eis praecipiens Romam venire, ad illud ibidem celebrandum die Pentecostes anno 1448. Verum omnia hujus Ordinis Monasteria in Hispania duodecim solummodo Religiosos Romam destinaverunt, qui Religiosorum omnium consensum agerent, iis solummodo subscribendo decretis, quae in commodum suo-

OBSERVATIO CRITICA.

rum Monasteriorum esse judicerent, precipue unioni impedienda intenti. Nec frustra; tanta enim humilitate, tanta eloquentia suada, & rationum pondere, quæ habebant in mandatis, effecerunt, ut cuncta in præstimo statuta Papa immutata permiserit.

Regnante Emmanuele, Rege Portugalie Religiosi Hieronymiani istius Regni sejnati sunt ab Hispæis, & constituerunt Congregationem distinctam sub Provinciali proprio. Philippus II. vero utriusque Regis Rex obtinuit anno 1595. à Papa Clemente VIII. utriusque nationis Religiosorum reunionem, ut omnes uni parerent Generali. In atroque hoc regno distissimi sunt, at ex Monasteriorum sequentium brevi, quam hic damus, notitia patet.

Post Monasterium S. Bartholomæi de Lupiana, quod est caput Ordinis, præcipuum, maximique ob devotionem frequentatum, est Guadalupeñse B. Virginis, nulli certe quoad divitias secundum. Ejus ædificia totum occupant spatium, ut anno 1560. Philippus II. ad bellum Granatense proficiscens cum Archiducibus Rudolpho, postea Imperatore, & Ernesto viginti diebus cum omni suo comitatu sine ulla Coarctatæ, centum viginti Monachorum, incommodum commorati fuerint. Item Rex inde discedens altare B. Virginis donavit lampade ædæ. Hujus Monasterii sacristia vix ulli totius Europæ pretiosa suppellex cedit. Elemosynæ, quæ huic Monasterio conferuntur, sunt plane immensa, dum ex iis tantum Religiosorum numerus abundanter satis sustentatur, præter seminarium quadraginta Juvenum Clericorum, qui & humanioribus litteris, & exercitiis vitæ Clericalis imbuntur, duo insuper Xenodochia (alterum pro viris, pro feminis alterum) ipsi Monasterio contigua cum ingenti numero famulorum, & in diversis artibus operariorum. Xenodochia Virorum inserviant amplius quadraginta famuli totidemque obliti Xenodochii seminariorum servitio occupantur. Ut de ingenti peregrinantium numero, qui quotidie ad duo circiter milia adveniunt, nihil dicamus quibus à Conventu trium hospitium liberali Charitate conceditur; adeo ut quotidie minimæ septuaginti hominibus victus præbeatur. Nec minus notori merentur Elemosina, quæ singulis diebus pauperibus ad portam conferuntur, quotannis scilicet decem virgines præter panem, qui quotidie distribuitur, & calcæorum maximum numerum, adeo quidem, ut uno die, octavo nempe Septembris B. Virginis Nativitati sacro plerumque ad octingenta paria distribui dicuntur. Ibi quoque publice docetur Medicina, & Chirurgia. Hoc Monasterium magno voc nunquam auxilio fuit Regi Hispaniæ, cui ingentem sape pecunia viro pro Reipublica necessitatibus sublevandis gratuito subministravit.

Guadalupeñsi Monasterio proxime succedit nimis quidem quoad redditus, quoad ædificia vero majus magnificentissimam illud, Escorialcum (vulgo Escorial dictum) cum æque magnifico templo; quod Philippus secundus in vico ejusdem Nominis, in Castella nova 7. Leuci Madrito distante, ob insignem victoriam ad sonum S. Quintini de Gallis aperto Morte ipso fesso S. Laurentii reportatam edificavit, opera ipsius Ludovici de Fuxio Porificensis Architecti eruditissimi, immanis sumptibus, quinque millionibus ducentis septuaginta aurearum millibus præter millionem pro Ornamentis Ecclesiæ, in qua recentiorum Hispania Regum Mausoleum splendidissimum Philippus IV. erexit in Sacella Pantheon dicto; quia extructum est ad normam Pantheon Romani alias Maria Rotunda, appellati: omnia tanto artificio elaborata, ut ab Hispanis pro octavo Orbis miraculo habeatur (quod fugillet Michael Antonius Baudrand in suo Lexico Geographico his verbis: Quodli Reges Gallie toties splendidissima ædificia excitarent, quoties Hispanos & alios prælio superarunt, & insigni clade effecerunt; quot miracula orbis essent in Gallia!) Tota interior facies est ex marmore nigro, exceptis quibusdam ornamentis tam ex jaspide tam ex marmore rubro & ære Corymbæo: Ecclesiæ structura pulcherrima est figuris undique ex ære Corymbæo adornata, maximi laboris opus: Altare (præcipuum Sacri hujus ædificii ornamentum) decies centenis aurearum millibus æstimatur, ad quod sedecim à pavimento gradibus ascenditur, qui omnes ex marmore Porphyretico exscisi sunt: Ipsum altare quatuor Ordinibus Columnarum ex Jaspide ornatur. In Tabernaculo, quod amplius vigefies centenis millibus æstimatur ex omni parte conspiciatur aurum per lapillos pretiosos adeo perlucidus, ut eorum reflexus radiis videri possit sanctissimum Altaris Sacramentum in vase ex Alabatre pretioso repositum. Partem ejus Superiorem seu tectum exornat smaragdus

orum magnitudine adaequans pretii inestimabilis; intus tanta altitudinis est, ut hominem stantem commodè capere possit; latitudine vero duas Orgas aequat. Excisum est totum ex lapide, Porphyreæ, pretiosiore, pretii quingentorum millium coronatorum. Sacrarum inter ditissima Europa numeratur: In eo cernere est infinitum ornamentorum numerum auro pretiose pictorum ac Phrygionica, margaritisque interstinctorum dono, & liberali munificentia, magna ex parte Philippi IV. Regis; præter calices pretiosissimos, aliæque vasa sacra & candelabra tum alterum aurea, tum argentea. Sacrario proxima est Camera, ubi asservantur duo vasa, ex uno solo Supbire exsculptam, margaritis, ulisque lapillis pretiosis exornatum, quos inter medius rutilat Carbunculus raris admodum magnitudinis; alterum ex ære fustum, & ipsum lapillis pretiosis decoratum, opus ut ajunt, à Maximiliano II. Imperatore propria manu factum. His duobus vasis utuntur ad portandum Sanctissimum Altaris Sacramentum. Verbo: cuncta, quæ Splendori & Servitii Ecclesie deputantur, immensis pecunia summis steterunt, & Organi quidem Musici sola Architectura viginti septem millibus aureorum. In Choro ducenti sedecim Libri sunt, quibus Religiosi ibi utuntur, quique quadraginta quinque millibus Coronatorum steterunt, & repositoryum eorundem Librorum septem millibus. Hoc Monasterium, computato Regis Palatio & Scholis, constat septendecim Clausis, viginti duabus curiis, undecies mille fenestris, octingentis columnis, & Religiosis ultra viginti, quorum annui redditus quadraginta milia Coronatorum superant. Continuo diu, nocturne coram sanctissimo Sacramento orant duo Religiosi, sustentant seminarium centum octoginta juvenum studentium Clericorum, quos humaniora, & Philosophum docent, qui omnes insuper pellentes induti una cum Religiosis frequentant Choram. Visitur hic Bibliotheca numerosissima ultra centum milia voluminum continens, tum Manuscriptorum, tum impressorum; cujus pars incendio consumpta est anno 1671.

Monasterium S. Hieronymi communiter appellatum S. Justii vel ex eo memorari meretur, quod Carolus V. Imperator abdicato imperio illuc secesserit. Hujus Monasterii insignes redditus facile colligi possunt ex Elemosinis, quæ ibi pauperibus vicinis largiter distribui solent. Nam singulis annis distribuuntur ad portam sexcentæ mensuræ frumenti; qualibet Mensura constante sex modis parisiensiibus, vel potius juxta alios uno modio cum Dimidio. Annis sterilibus dimi mille mensuras, imò tempore maxima Caritatis mille quingentas visi sunt distribuisse: Die Nativitatis Domini donant quinquaginta mensuras Pauperibus, quos mendicare pudet; Dominica vero Paschatis quatuor verveces. Prior potest dare, quibusque vult (duomodo sint persone indigentes) triginta mensuras frumenti, sex Mensuras Olei, & duodecim aureos moneta; & si quis ex morbo decumbit, quotidie subministratur ei, quicquid opus habet.

Monasterium Madritense singulis mensibus Pauperibus distribuit duodecim milia Maravedis, (est autem Maravedis moneta Hispanica duos Gallie denarios tantulum superans) & quotidie magnam quantitatem panis præter reliquias non modicas mensuræ Religiosorum. Priori viginti aurei traduntur distribuendi Pauperibus, quibus ipsi tribuerit, præter alia similia insignia privilegia, & jura, quibus hic Prior gaudet. Ab eo & Conventu simul dependet Nosocomium S. Catharina de los Donados. Sex pauperibus Parochia S. Andrea duodecim frumenti mensuras & quatuor milia Maravedis distribui jubet. Ei insuper una cum Governatore politia competit jus nominandi quosdam Puellas pauperes dotandas juxta intentionem fundatorum quorundam, qui ei hoc jus nominandi dederunt.

Prior Monasterii Hispalensis gaudet pariter variis juribus; ipse enim una cum Priore Cartbusensi est Dominus Xenodochii Domini Joannis Cervantes Cardinalis, nec non alterius Xenodochii fundati per Marchionissum de Taxila, & Ducissum de Alcalá: Est insuper protector universitatis ibidem. Singulis quadrienniis Nobili Puella mille trecentos aureos in dotem, ut fieri possit sanctionis apud S. Clementem, vel S. Paulum, tribuit. Singulis annis alios insignes dotes quadringentorum Regalium singulis quibusdam destitutas, & quinquaginta milia Maravedis pauperibus, captivis & carceribus detentis, duodecim vero milia Orphanis in necessitate constitutis distribuit; & in Cæna Domini novendecim Pauperibus pedes lavit, eos vestibus donat, & præ illa die liberaliter excipit. Conventus præter Elemosinas continuè novendecim pauperibus in refectorio ad hoc destinato prandium liberaliter tribuit; insuper Priori concedit singulis annis quinquaginta mensuras frumenti, duodecim olei (cujus singula men-

mensura viginti quinque librarum sunt ponderis) & duodecim millia Maravedis, omnia distribunda pauperibus, quibuscumque voluerit, & scit ayum judicabit. Reliqua hujus Ordinis Monasteria per Hispaniam secundum cujusque proventus in Elemosynis* distribuendis insignem merentur laudem.

Portugalia quoque Monasteria non minus celebra censentur, quorum Caput est Belem (sic corrupte pro Bethlehem) ubi communiter sepeliuntur Reges Lusitaniae. Anno 1497. fundatum est à Rege Eumamuele. Ecclesia adificata est in forma crucis valde longa & lata: per plurimas fenestras recipit lumen solis contra morem aliorum templorum Portugalia; qua paucas admodum fenestras habent, ut sic minus exponantur nimio calori. Hac Ecclesia recipit offertorium valde singulare; Nam singulis, quibus sol non videtur Ulyssipone, diebus urbs Tomarium tenetur vervecem mittere Regina, qua ex devotione offert illum Ecclesia Belemensi. Altare summum locatum est in extremitate depressiori Ecclesiae in pragrando succello, quod Chori loco habetur. Ex utraque parte altaris in muro sunt excavati quidam fornices, quorum pars superior in arcum tornatur; & in singulis istis fornibus muro adhaerent lapides sepulchrales ex marmore candido & nigro, qui sustentantur per Elepbantos itidem ex marmore nigro, quos separant parva columna: In qualibet extremitate crucis, qua templum format, habetur representatio Mausolei artis scrinariae conspecta caelo pensili seu umbella albi & nigri coloris, qua nunquam mutatur; nisi quando Regum, aut quorundam ex Regia familia funus terra mandatur. Turris Claustrum consistit duplici porticu altera super alteram: circa quos sunt Canales aquae, in quibus nutriuntur plurima pisces. Religiosi Hieronymiani tam in Hispania, quam in Portugalia tanti semper bibiti fuerunt, ut addibiti fuerint ad reformandos alios Ordines cum Religiosos, tum militares. Hi Religiosi Hieronymiani prius vestiebantur habitu albo cum scapulari & Cappa Camisini coloris; nunc autem super togam albam utuntur scapulari nigro: & satis quidem angusto cum caputio; ex parte anteriore rotundo, ex posteriore vero acuminato. Exenutes superindunt cucullam nigram usque ad terram defluentem, plicisque plenam; Cingulum vero habent coriaceum. In hoc Ordine sunt Donati, & Donatae, quorum habitus est toga alba cum pallio Camisino sine Scapulari. Observantia eorum talis est: media nocte surgunt ad vigilias nocturnas, & quotidie boram impendunt Orationi, id est, mediam boram ante vespas, & mediam post Complitorium: praeter jejunia Ecclesiae Universalis jejunant per totum adventum, feriis secundis & tertiis post quinquagesimam, omnibus feriis sextis totius anni, etiam si in iis festum Nativitatis, occurrat: Tribus diebus Rogationum praeterquam quod feriis secundis possint vesci ovis, lacte, & caseo, à quibus feriis tertiis abstinere tenentur. Jejunant insuper à Vigiliis Nativitatis, & Purificationis B. Virginis, nec non in Vigilia S. Hieronymi: In Parasceve solo pane, & aqua contenti sunt. Feriis quartis etiam extra Monasterium nunquam vescuntur carnibus. Singulis triennii Dominica tertia post Pascha celebrant Capitulum suum Generale, ad quod conveniunt omnes priores cum uno à singulis Monasteriis deputato Religioso, & tam Generales, quam singuli Superiores petunt absolvi à suis officiis.

Cum Sanctimoniales hujus Ordinis sint subiecta Monasteriis virorum, quibus suam debent originem, contineanturque intra fines hujus Regni, pauca hic de iisdem differere oportet. Unum Religiosarum Virginum Fundatrix fuit quaedam Virgo nomine Maria Garcias Filia Domini Didaci Garcias de Toledo & Mariae Constantiae itidem de Toledo. Hac necdum infantiam egressa tantum erga Deum amorem monstravit, ut ejus Parentes unanimi consensu, voto edito eam Divino consecrarent servitio. Quod Parentum votum ipsa, quam primum rationis usum obtinuit, non solum approbavit, & renovavit, sed insuper statuit virginitatem suam illibatam servare, nullumque alium admittere Sponsum, nisi Jesum Christum. Ut secure eluderet tum Daemonis tentationes, tum mundi & carnis oblectamenta, aliaque hujusmodi periculosa objecta, in quibus tot alia Puella mundana innocentie suae niafragium patiuntur, secessit in Monasterium S. Pauli de las Dueñas, cujus Priorissa erat ejus soror, ubi plures Virgines Sacra eminenti Sanctitate florebant.

Pri-

Prioris qualem ejus foror existimavit, eam ideo ad Monasterium venisti, ut Monialium auget numerum; sed DEUS, qui eam ad altiora reservavit, noluit eam accipere habitum in hoc Monasterio; ibi enim solammodo dedit omnes observantias disciplinae regularis, quas postmodum plures alias Virgines docuit, quaque interim ipsa exactissime ad omnium adificationem in hoc sacro Portuensi exercuit, adeo, ut ejus fama non tantum per totam civitatem Toletanam dilatata sit, sed etiam ad Monasterium S. Clarae de Fordeffilis pertigerit; cujus Monasterii Sanctimonialia ad eam litteras dederunt invitatorias tum ad sacrum habitum assumendum, tum ad Monasterii sui regimen tanquam Superiorissimam in se suscipiendam: quod ultimum (ut primum est credere) Eam observavit, ne uni alterive propositioni assentiretur. Interim quibusdam annis in Monasterio S. Pauli transfusa reversa est Toletum in domum Parentum, ubi se una cum devota Vidua, quae se pietatis ergo Eam adjuvit, humilitatis & Coeritatis proximi operibus adlixit, donec tandem infirmis Regis Petri non crudelitate magis, quam libidinibus infamis declinans DEO divigite perducta fuit in cretum de la Sylva, ubi cum socia sua conmorata est usque ad mortem Petri Regis imitans austeram vitam antiprius in Aegypti Eremitismo. Haec sancta anima edocuit, in sua obsecrata Toleti suscitatum esse novam Congregationem piorum Virginum, quae sibi non vanae sanctitatis existimationem acquisierant sub directione ejusdem sanctae Superiorissae, statuerunt hanc novam Communitatem ingredi, in quam statim admixtae aliquo tempore in exercitiis perfectae humilitatis, & obedientiae vivebant; sed cum Venerabilis Superiorisso vicum hujus nascentis Congregationis fulcrum, eo tempore fuit parentes nostrae Mariae Garcias ex hac misera ad meliorem transiissent vitam: Haec sancta Virgo, locupletata sibi relicta à Parentibus bonarum operum plenam acquisivit domum Toleti, in quam una cum socia sua Majore Gomez intravit ad mortem usque ibidem mansura: Cui se junxerunt plures aliae Virgines praedictae Communitatis, morte sua Superiorisse jam discepta, quae brevi nobilis alia Matrona Toletana cum aliis septem vel octo suis sexibus piis animabus secuta est, siquae hoc nova Communitas fore venerabilis cujusvis iugis disciplina Regularis quoad omnes suas partes observantia. Igitur ut, sicut moribus, ita & externo habitu cunctis distingueretur à secularibus, assumpserunt habitum Religionis Hieronymiana, togam scilicet albam cum seculari Camisio, deus communi consensu omnes in Superiorem elegerunt Mariam Garciam, quae non nisi asperissime tandem confesse. Et hoc fuit ultimum celeberrimi Monasterii S. Pauli Toleti, quod est Caput Sanctimonialium Ordinis S. Hieronymi, ubi & primum exorte fuit. Sub id temporis Petrus Fernandez Pecha Fundator Ordinis Eremitarum S. Hieronymi (de quibus praecipue hic nobis sermo) venit secundo Monasterio sui Ordinis fundamenta iactorum apud B. Virginem de Sylva, ubi nostra Maria Garcias cum sua socia Majore Gomez (ut paulo ante vidimus) aliquo tempore demorata est; quae se sudinque Congregationem eidem Beato Petro tanquam Superiori submisit, à cujus ore & consilio tota pendebant, ab illo tempore Religiosae S. Hieronymi B. Virginis de Sylva in omnibus exactissime imitari satagentes. Adhuc tamen non erant reipsa Religiosae, cum necdum emisissent vota solennia, quod longo post tempore primum fecerant; quapropter non alio nomine appellabantur ipsud Monasterium, quam Monasterium S. Pauli Beatarum Mariae Garcias (Hispanice: S. Pablo de las Beatas de Maria Garcias) voce Beatas nihil aliud significante, quam Virgines aut feminam devotam sub habitu Religioso. Augebatur in dies hoc Religiosa Communitas, pluribus tam intrantibus, quas Maria Garcias Sanctitas permoverat; ipsa enim erat prima in omnibus occasionebus virtutis alienigenae exercenda, praecipue humilitatis. Ex mandato Prioris B. Virginis de Sylva recitabant quotidie officium mihus: Media nocte surgentes matutinos percolebant, post quos Maria Garcias non revertebatur ad celum, sed residuum noctis impendebat orationi; quam consuetudinem etiam in magnis infirmitatibus non intermittebat. Essi prope finem vitae infirmitatibus ex auctera, & mortificata vita contractis cogeatur modicam quietem capere, non alio utebatur lecto, quam nuda humo. Non obstante vita tam rigida ad atatem factis grandaevas pervenit. Morti, quam praedixit, proxima excellentem ad Severos habuit sermonem de perseverantia in Religiosa disciplina. Pluribus praedixit, quid ipsa postea esset eventum: & sacrosanctis Ecclesiae Sacramentis munita animam DEO reddidit decimo Februarii anno 1426. moritura ex-
preste mandavit, corpus suum sepeliri in Monasterio B. Virginis de Sylva, quia
ipsa

ipsa pro suo instituto novum templum habuit: ejus cognati volebant eam terra manderi in Ecclesia Cathedrali Toliti; verum Religioſe ejus Filia capentes ejus ultimam voluntatem excepit, corpus ejus dederunt Patribus Hieronymianis B. Virginis de Sylla, qui illud ſumma cum reverentia, magnifice pompa in ſua Eccleſia prope ſanctum altare ſubſtituerunt, erecto ſuper ejus tumulus monumento marmoreo, in quo ipſa inſculpta erat opere Anaglypha cum habitu Religioſo.

Primum incorporata fuerunt ha Religioſe ſeminae Ordini S. Hieronymi ſub Generalatu P. Michaëlis de Ocanna anno 1510. quo emiſſis votis ſolemnibus petierunt mutari nomen Beatae in novum Sanctimonialium Religioſorum promittentes ſtrictam clauſuram ſervare. Ab illo tempore variis in locis propagata ſunt ſanctimonialia Ordinis S. Hieronymi, aſſiſctis hinc inde inſignibus ſtanſiſterii, in quibus per Religioſam obſervantiam & vita Sanctimoniam magnam ſibi ubique exiſtimationem acquiſiverunt, in omnibus preſſo pede invitantes ſervorem & obſervantiam Monasteriorum Virorum S. Hieronymi, adeo, ut ad eorum imitationem ſcopulare, & Cucullum Camſini coloris in nigrum colorem mutaverint.

Et haec pro notitia tum Inſtitutoris, tum ipſius inſtituti celeberrimi in Hiſpania, & Portugalia Ordinis Monachorum S. P. Hieronymi; quem (ut ſupra viſimus) inſtituit Petrus Fernandez cognomento Pecha anno 1370. ſub Pontificatu Urbani V. cujuſque approbationem, & confirmationem ſub Regula S. Auguſtini à Gregorio Papa XI. Avenione reſidente obtinuerunt per Bullam die 18. Oſobris datum anno 1373. Qui etiam præter Regulam S. Auguſtini inſuper præſcripſit Conſtitutiones, qua obſervabantur in Monasterio S. Mariae de ſepulchro ejusdem Ordinis S. Auguſtini extra muros Florentia. Haec Conſtitutiones obſervavit, uſque dum obtenta ab Antepapa Benedicto XIII. Bulla unionis ſuam Monasteriorum in Congregationem formatam cum licentia celebrandi Capitulum Generale & eligendi totius Ordinis Generalem Superiorem; quod ſactum eſt anno 1415. In qua primo, aliſque ſingulis triennii celebratis Capitulis Generalibus variis aliis pro re nata, & ut Circumſtantiae variis requirebant, ſuo Ordini

& Inſtituto accommodata ſtatuebant ſtatuta particularia: juxta qua ſatis laudabiliter vixerunt uſque ad Pontificatum Clementis XII. cum multis deliberationibus & acerbis diſputationibus habitis ſequentes.

CONSTITUTIONES ET EXTRAVAGANTES
ORDINIS MONACHORUM

S. P. HIERONYMI
MAXIMI ECCLESIAE DOCTORIS.

Ab Emo, & Rmo Dño VINCENTIO Tit. S. Honuphrii Presbytero
Card. PETRA S. R. E. Pœnitentiario Majori,

Ex Auctoritate Sac. Congregationis EE. & RR. S. R. E. Cardina-
lium, negotiis Episcoporum & Regularium præpositæ,

Nunc denuo compilatæ,

Atque à SS. D. Nostro CLEMENTE PP. XII.

Confirmatæ anno 1739.

Annòque sequente 1730. Romæ Typis impressæ.

CLEMENS PAPA XII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ecclésiæ Catholicæ, regimini, meritis licet imparibus per in-
fabilem Divinæ Sapientiæ, atque bonitaris abundantiam præ-
sidentes, ea, quæ pro felici, prosperoque Monasticorum Or-
dinum in Ecclesia Dei piè sanctèque institutorum, ac bonorum ope-
rum fructus assidue proferre satagentium, statu, ac gubernio provi-
dè, prudenterque constituta, & ordinata esse noscuntur, ut firma
semper, atque inviolata persistant, & sub illorum directione Christi
fideles divinis obsequiis sub suavi Religionis jugo mancipati, vota
sua Altissimo in sanctitate, & iustitia reddere, populumque Christi-
anum bono vitæ suæ exemplo fructuosius ædificare, & spiritualium
aromatum odore perfundere valeant, Apostolici muniminis nostri præ-
sidio, cum id à nobis petitur, libenter constabilius. Exponi siquid-
em nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Reinoso Monachus ex-
pressè Professor Ordinis Sancti Hieronymi in Hispania, Sacræ Theo-
logiæ Magister, ac B. Mariæ de Guadalupe, S. Laurentii de Escor-
rial, nonnullorumque aliorum dicti Ordinis Monasteriorum in Ro-
mana Curia Procurator, quod diversæ Constitutiones, ac Leges,
quas Extravagantes appellant, cum earum Prologo, pro salubri
ejusdem Ordinis, illiusque Monasteriorum, ac Monachorum regi-
mine, gubernio, & progressu, de mandato Venerabilium Fratrum
Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium negotiis, & con-
sultationibus Episcoporum, & Regularium præpositorum per dile-
ctum Filium Nostrum Vincentium Tituli Sancti Honuphrii ejusdem
Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyterum Cardinalem Petra nuncupa-
tum compilatæ, ac in unum volumen redactæ fuerunt, tenoris, qui
sequitur: videlicet:

INCI.

Incipiunt Constitutiones Monachorum Ordinis Sancti P.
Hieronymi Ecclesie Doctoris.

PROLOGUS.

AD laudem, & gloriam Omnipotentis Dei Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, qui est unus in essentia, trinus in Personis, Alpha, & Omega, Principium, & Finis omnium; & ad salutem universum, & singulorum modernorum, futurorumque Ordinis Sancti P. Hieronymi Monachorum, ac bonum Statum; & firmam dicti Ordinis conservationem: inscripte sunt Constitutiones, & Leges Extravagantes, quae ab universis, & singulis praefati Ordinis Monachis perpetuo, inviolabiliter, & religiose observari debent; Ordinationibus, & Utiis quibuscumque quorumlibet Monasteriorum in contrarium penitus abrogatis. Ex huiusmodi tamen Constitutionibus, & Legibus Extravagantibus, aut ex quibuscumque aliis, quae in posterum fuerint legitime ordinatae, & promulgatae, etiam Monachi universi Ordinis, vel eorum aliqui ignorantia, negligentia, vel ex certa scientia, seu quavis alia causa ipsis non obtemperaverint, vel contraverint in totum, vel in parte: nullum peccatum mortale, seu veniale, vel culpam aliquam animam pertinentem incurrant; sed tantummodo poenae corporali subdiciantur: si quae propter praemissam inobstantiam, vel contraventionem fuerit cuiquam imposita, nisi expressè in aliqua, vel aliquibus Constitutionibus, & Legibus Extravagantibus aliter caveatur.

II Antequam verò singulae exponantur Constitutiones, & Leges Extravagantes: plurimum ad Posterorum translationem consilio breviter explicasse Constitutionum ipsarum, & Legum Extravagantium nomen, & originem; deinde Compilationum seriem; atque tandem huiusmodi modernae, sive posterorae compilationis causam, maturitatem, & auctoritatem.

III. Quae constitutiones dicuntur, sunt antiquae Leges fundamentales, cum quibus Ordo Sancti P. Hieronymi à Gregorio XI. san. mein. institutus, Deo bene iuvante, adolevit, & prima rudimenta habuit. Quantae igitur sint auctoritatis, & venerationis, ipsa antiquitas reverenda dignitas, quae immota, & firma in tot Saeculorum revolutionibus stetit; Primorum Patrum sapientia, & prudentia, quae in ipsis constitutionibus, & in singulis earum articulis elucet, ac tutissimum Ordinis experimentum suadet, & comprobat. Huiusmodi primitivae Constitutiones ordinari, & disponi coeperunt anno à Nativitate Salvatoris nostri MCCCCXV., quae deinde in Capitulis Generalibus Ordinis celebratis in Monasterio S. Bartholomaei de Lupiana Jugibus laboribus, & vigiliis discussae, & examinatae, tandem anno decurrente MCCCCXXXIV. in uno Codice promulgatae fuerunt, qui Liber Constitutionum Monachorum Ordinis Sanctissimi P. Hieronymi nuncupabatur.

IV. Quoniam verò humanarum rerum singulares vicissitudines, & casus innumerari, nec praevideri, neque provideri universim possunt ab hominibus, quantavis sapientia, & prudentia praeditis: temporum successu necesse fuit alias in Capitulis Generalibus perpetuas condere Leges iuxta methodum, & formam praescriptam in antiqua Constitutione VIII., & Ordinis Stylum, & morem; quae posteriores Leges, ne divise, dispersaeque in solis à Monachorum manu, & memoria facile exciderent: in unum collectae Librum Constitutionum in unum insertae; ut quaeque facilliter nosceret: quo fore uti, quibusque Legibus vivere in Ordine deberet. Ab earum origine sub nomine Extravagantium hae posteriores Leges nuncupari coeperunt, eo quia extra corpus antiquarum Constitutionum vagarentur; quod proinde nomen distinctionem ab antiquis ipsis Constitutionibus indicat: nihil verò legislativae auctoritatis imminuit. Cum ipsae Extravagantes Leges sint nostri Ordinis perpetuae, & obligatoriae.

V. Harum Extravagantium compilationes plures in Ordine editae fuerunt; sicuti necessitas, & utilitas postulavit, vel ex earum numero, qui augebatur; vel ex ordinis, sive dispositionis perfectiori methodo: Nam in fine Libri antiquarum Constitutionum quondam interebantur; deinde in calce singularum Constitutionum juxta propriam materiam divise, & applicatae fuerunt. Prima igitur Extravagantium Compilatio ordinata, & edita habetur in Capitulo Generali.

rall anno MCCCCLXXX. Secunda prodit anno MDXIII. Tertia supervenit anno MDLXXXII. Quarta accessit anno MDXCVII. Quinta successit anno MDCXIII. Sexta tandem in locum venit anno MDCCXVI.

VI. Collatis Monachorum studiis in hac Compilatione anni MDCCXVI. non eadem omnium fuit opinio, neque idem iudicium: cum tamen omnium eadem esset voluntas, idemque zelus erga Ordinis decorem, & utilitatem. Etenim aliqua Religionis insignia Monasteria, eorumque Monachi Compilationem anni MDXIII. propugnantes, hanc Compilationem MDCCXVI. impugnare ceperant; alia vero non minus digna Monasteria, illorumque Monachi e converso pro eadem ultima Compilatione infurxerunt adversus antiquam anni MDXIII. In huiusmodi opinionum, non animorum dissensione, & consilio Monasteria illa Compilationem ultimam impugnantes ad Tribunal Legationis Apostolicæ in Regnis Hispaniarum processerunt gravemque huiusmodi controversiam in Capitulo Generali anni MDCCXXVI., cui præfuit Apostolicus Nuncius debebat, examini, resolvit, & omnino exingui suppliciter posularunt.

VII. Apostolicus Nuncius, quo omnibus maturis, & consultis provideret, in dicto Generali Capitulo, cui præfuit, quatuor Monachos ex qualibet parte scientia, prudentia, Ordinisque Constitutionum, & Legum cognitione polientes; eodem assente Generali Capitulo, deputavit, & designavit, ipsis injungens, ut intra sex mensium spatium congregati utramque Compilationem maturè examinarent; omniaque dubia, & difficultates summo studio inter se conferrent; ut eorum relatione audita, omnibusque rationibus utrimque perpenitis, ipse Nuncius Apostolicus, quod in Domino iustum & expediens sibi videretur, resolvere, & definire posset.

VIII. Collationibus inter se factis, Monachi deputati in contrarias fuerunt sententias, quatuor autem anni MDXIII., quatuor modernam anni MDCCXVI. Compilationem propugnantes tam verbo, quam scriptis coram eodem Nuncio Apostolico; qui tandem, omnibus utrimque circumspicis sub die XVII. Octobris anni MDCCXXVI. diffinitivè pronuntiavit: ut abrogata Compilatione anni MDCCXVI. observarentur in Ordine Leges, Constitutiones, & Extravagantes in Compilatione anni MDXIII., exceptis his, quæ Sac. Conc. Trid., Decretis san. mem. Clementis VIII., & aliis Constitutionibus Apostolicis, necnon Resolutionibus Sac. Congregationis forent contraria. Præterea observarentur decem, & novem Capitula, nempe Extravagantes, quæ in generali abrogatione altæ reservatæ fuerant in Capitulis Generalibus annorum MDCCV. MDCCVIII. & MDCCXI.; tandem servarentur alie omnes Extravagantes, quæ ab anno MDXIII. legitimè, & canonicè in nostro Ordine editæ, & promulgatæ fuerunt.

IX. Decreto Nuncii Apostolici Partes non acquieverunt; sed appellatione interposita ad S. Sedem, Controversia cum omnibus actis delata fuit ad S. Congregationem EE. & RR. S. R. E. Cardinalium negotiis Episcoporum, & Regularium præpositam. Itaque in supremo eodem Tribunal diu inter Partes concertatum fuit; Sed tandem Informationibus tam voce, quam scriptis auditis, plenèque discussis, Potente Eminentiſſimo, & Reverendiſſimo D. Vincentio Tieuili S. Onaphrii Cardinali Petra, sub die VII. Aprilis MDCCXXIX. hæc fuit Eminentiſſimorum, & Reverendiſſimorum PP. resolutio. *Delata, & ad mentem Eminentiſſimi Potentis; ac interim fervetur Decretum Nuncii Apostolici. Mens est, ut fiat nova Compilatio Constitutionum per Eminentiſſimum Potentem juxta votum ipsius in sequenti modo expressum.*

X. *In nova Compilatione ponantur Constitutiones omnes fundamentales, quæ non sunt revocata, sive opposita S. C. Trid., Constitutionibus Apostolicis, & resolutionibus Sac. Congregationis; Quæ verò sunt revocata, ita noviter suppleantur: quatenus revocatio sit in aliqua particula, seu parte: addenda, vel minuenda emendantur; quatenus verò revocatio destruat integrum Constitutionem: evinctivè sit mentio anti-juram Legum in his tantum, quæ sunt decoris Ordinis, sive Monasteriorum; dispositivè autem circa eandem materiam sit Constitutio observanda. Apponantur Extravagantes, quæ continentur in Compilationibus anni MDXIII. in suis locis; dummodo non sint revocata. Addantur Extravagantes; post dictam Compilationem usque ad moderna tempora in locis opportunit, dummodo non sint revocata, ut supra. Adjungantur etiam in suis locis*

rit opportunis Capitula XIX. publicis sub anno MDCCV., dummodo non sint contraria S. C. Trid., & Apostolicis Constitutionibus. E: Capitula Privata, Rotalis, Adis, aliisque, quæ habentur in annotationibus Compilationis MDCCXII., & in Ordinationibus Compilationis anni MDCCXVI. foveantur aliquæ Leges, quatenus necessariae, siue plurimum stiles videantur pro reio Gubernio Ordinis: in minori tamen numero possibili juxta arbitrium Eminentissimi Ponensis, & suis locis collocentur. Reliquæ verò Annotationes, Rotuli, siue Ordinationes, ut supra, separentur à Codice Constitutionum, & quatenus Capitulum Generale ex faciens judicaverit, Typis imprimantur in Codice particulari sub Titulo eidem cunctis: cum expressis tamen declaratione in principio Libri, quod in eadem cuncta vim Legis obligativam non habeant, sed tantum injunctivam, & doctrinalem: dummodo tamen non sint contraria Sac. Conc. Trid., Sacris Canonibus, Constitutionibus Apostolicis, Resolutionibus Sac. Congregationis, & legibus contentis in novissima hac Compilatione. Post factam vero novam Compilationem; ipsa referatur in Sac. Congregatione.

XI. Mandatis igitur S. Congregationis obsequendo, grande hujusmodi opus novæ Compilationis assumptum fuit à prelado Eminentissimo, & Reverendissimo D. Cardinali Petra: atque singulis ferè apicibus antiquæ Compilationis anni MDCCXII., alerialque novæ anni MDCCXVI. jugi, contemtoque studio examinatis, & discussis? duobus Monachis Hispanis, qui utrimque jura propugnaturi ad Urbem accesserant, pluries, plenèque auditis: & difficultatibus non paucis ad regulam Juris, & rationis examinatis: hæc novissima prodit Compilatio Constitutionum, & Legum Extravagantium.

XII. In hac Compilatione, ut numeris omnibus confurgeret absolutissimum opus; Constitum fuit circa aliquas præsertim Extravagantes, declinandi, & respectu declarandi in sensu vel in verbis implexam obcuritatem, supervacuum similitudinem, molestam prolixitatem, apparentem contrarietatem, paucis additis, vel respectu sublati. Ordo, siue locutio Constitutionum, prætio antiquis Compilationibus disponebatur, servatos fuit; Leges verò Extravagantes, ut potuit, juxta materias sub ipsis Constitutionibus contentas collocatae fuerunt ex antiquo more. Et quidem antiquæ Constitutiones delumptæ fuerunt ex prima latina Editione anni MCCCCXXXVII., ut ex Textu Originali Monachi audirent vocem primorum Patrum, qua cum ipsis locuti sunt. Leges verò Extravagantes ex Actis idioma hispanico, juxta latinam translationem Partium consensus approbatam, expolite fuerunt.

XIII. Hæc igitur novissima Compilatio, quæ ex privato studio ejusdem Eminentissimi, & Reverendissimi D. Cardinalis Petra processit; deinde eodem referente, sedulo examinata, & plenè approbata fuit à Sac. Congregatione sub die XVI. Decembria MDCCXXIX. cum hoc sequenti Decreto Sac. Congregatio Eminentissimorum, & Reverendissimorum S. R. E. Cardinalium Negotius Episcoporum, & Regularium præposita; Ponente Eminentissimo, & Reverendissimo D. Cardinali Vincentio Petro Tituli S. Ouphrii, censuit, & decrevit supplicandum SS. D. N. pro expeditione Literarum in forma brevis super approbatione Apostolicæ Compilationis Constitutionum Ordinis S. Hieronymi cum suo Prologo facta ab Eminentissimo, & Reverendissimo Cardinali Petra Ponente de non-die S. Congregationis; stant Capitulum Generale ipsius Prologum, Constitutiones, Extravagantes, aliique contenta, & disposita in eadem Compilatione mutare, corrigere, & derogare non valeant.

XIV. Cæterum ad omnem ambiguitatem tollendam, tam Constitutiones, quàm leges Extravagantes cum omnibus additionibus, & correctionibus suis, sicuti in præfenti Compilatione, pro originalibus habentur: etiam non concordent cum aliis Compilationibus, vel actis Ordinis; ex quibus delumptæ fuerunt; proindeque ad perpetuum rei memoriam hæc ipsa Compilatio in Archivio Religionis reponatur, & curè custodiat. Cætera autem omnes, & singula Compilationis usque nunc factæ nullis impostum sint auctoritatis legislativæ.

XV. Omnes igitur præclari Ordinis S. P. Hieronymi Monachi enixe animum intendant ad observantiam Constitutionum, & Legum Extravagantium; quæ in hujusmodi Opere tam providè, quàm salubriter sunt compilatæ; ut per bona opera certam eorum vacationem faciant; atque Deo proptio, Ordo ipse nedum incoloma in spiritalibus, & temporalibus servetur; sed in melius temper usque in finem Sæculorum procedat.

INDEX CONSTITUTIONUM.

Constitut. I. De electione P. Generalis nostri Ordinis, & ad quæ dicta electio pertinet.

Constitut. II. De tempore, quo datus debeat Prior in eorum Officio.

Constitut. III. Ubi, & quando celebrari debeat nostrum Capitulum Generale.

Constitut. IV. De electione, & Officio Procuratoris Capituli Generalis.

Constitut. V. De Sede Priorum, & Procuratorum in Capitulis Generalibus.

Constitut. VI. Quod Visitatores Generales eant ad Capitulum Generale, & speciales mittant informationem suam.

Constitut. VII. De electione, & facultate Dissuasiorem.

Constitut. VIII. Quæ Ordinationes habeantur cum Legi in nostro Ordine.

Constitut. IX. De Assensibus, quæ demandari debent in Capitulis Generalibus.

Constitut. X. Quomodo eligi debeant Deputati Capituli Priorum, & de eorum facultate, & quomodo remoueri possunt.

Constitut. XI. De electione, & facultate Visitatorum Generalium.

Constitut. XII. De Assensibus P. Generalis in Monasterio S. Marconij à Jesu Abbatibus.

Constitut. XIII. De facultate P. Generalis, & de remedio Monasterij, quod per eum fuerit gravatum.

Constitut. XIV. Quomodo Monachus poterit mitti ad alium Monasterium.

Constitut. XV. Quando conuenerit Prior epistolam suam Monachorum transmittere ad P. Generalem.

Constitut. XVI. Quando Prior debet habere consensum sui Capituli, vel consilium cum Deputatis.

Constitut. XVII. Quod nullus Prior nostri Ordinis possit eligi in Priorem alterius Monasterij, nisi S. Bartholomæus, & quod electus in Priorem alterius Monasterij possit in eo remanere perpetuus.

Constitut. XVIII. Ad quem pertineat hereditas illius, qui obiit electus in Priorem alterius Monasterij.

Constitut. XIX. De electione, & Officio Priorum, & Sub-Priorum, ac de eorum auctoritate, & facultate.

Constitut. XX. De modo, quem seruare debent Monachi in egrediendo à Monasterio, & quando redeant ad illud.

Constitut. XXI. Quod non loquantur Monachi cum Personis, quæ non sunt in eorum Monasterio, nisi licentia.

Constitut. XXII. De Secretis, quod debent tenere Priores in ceteris Monasteriis.

Constitut. XXIII. Quomodo fieri debeat Officium Decretorum.

Constitut. XXIV. De celebratione Missarum,

Communione Monachorum, & quomodo sit sollicitanda Festiuitas nostri P. S. Hieronymi.

Constitut.

Constitut. XXV. De tempore, & loco festiuitatis.

Constitut. XXVI. De habitu Monachorum, & de eo, quem portare debent Deputati, & de eorum eligendis.

Constitut. XXVII. De culpis leuibus.

Constitut. XXVIII. De culpis grauioribus.

Constitut. XXIX. De culpis grauioribus.

Constitut. XXX. De culpis grauioribus.

Constitut. XXXI. Quando Prior in correctionibus sepi debet consilium Deputatorum, aut sui Capituli.

Constitut. XXXII. Quando poterit Prior per se ipsum dispensare in penitentia.

Constitut. XXXIII. Quomodo impui debeant penitentia culparum grauium, & grauiorum.

Constitut. XXXIV. Quomodo se gerere debeat Prior in dante, aut committendo.

Constitut. XXXV. Quando Prior se habeat debeat in operibus, & in adiutorio.

Constitut. XXXVI. De electione, & Officio Procuratorum in temporalibus, & de eius allocatione reddituum rationis.

Constitut. XXXVII. Quod in quocumque ex nostris Monasterijs alibi area Communis cum duabus clauibus, & de electione Castellani, & de area Depositionum, & Depositionum.

Constitut. XXXVIII. Quod non recipiantur priores Monachi, quam illi, qui iussuerint possum cum redditibus Monasterij.

Constitut. XXXIX. De examine recipiendorum ad habitum, & de eo, quod praestare debet professorem.

Constitut. XL. De tempore, quo datus debeat Novitius, & de dispositione litterarum Novitiorum.

Constitut. XLI. De procedentia, & ordine iussuum inter Monachos.

Constitut. XLII. Quando Monachi habere debeant votum in eorum Capitulis.

Constitut. XLIII. Quod Pignora querantur à suis Prioribus, de facultate illis depredandi, & de peno pro illis ponenda.

Constitut. XLIV. Quod spectetur habitus nostri Ordinis, qui non sunt Monachi illius.

Constitut. XLV. De fundatione, & quomodo, & confirmatione Monasteriorum nostri Ordinis.

Constitut. XLVI. Quod non ingrediantur Monachi in nostra Monasteria.

Constitut. XLVII. Quomodo se habeat debent Monachi, quando inueniuntur.

Constitut. XLVIII. Quod nullus Monachus eam sui iurisdictionem ad Capitulum Generale, vel ad P. Generalem.

Constitut. XLIX. Qui possit dare licentiam, ut transeat Monachus ad aliud Monasterium, aut ad alium Ordinem.

Con-

Constit. I. *Sub ejus obedientia stare debent Monachi, qui vult ad aliud Monasterium ad tempus, vel in perpetuum.*
 Constit. II. *A quibus debeant recipere Sacramenta Atonabii, quando iuraverunt.*
 Constit. III. *De excois, quod procedere debet pro ordinando Atonabii; & de electione, & eligendis Collegialibus.*
 Constit. IIII. *Quomodo, & quando poterant Monachi nostri producere, & audire Confessiones.*
 Constit. LIV. *Quando haberi debet Capitulum Capitulum.*
 Constit. LV. *De penis impostis contra illos, qui obtemperant gratiam, aut favorem contra Statuta Ordinis.*
 Constit. LVI. *De penis contra illos, qui exerceant negotia, & laicos Ordinis extra aliam.*
 Constit. LVII. *De penis impostis illis, qui appellant ad Iudicium Ordinis.*
 Constit. LVIII. *De penis contra illos, qui obtineant favorem a Personis Presentibus pro obtinendis Officiis in Ordine, aut pro remissione penitentiarum.*
 Constit. LIX. *De penis contra obtemperantes favores, aut monachos in damnum Ordinis.*

Constit. LX. *De Jeuniis, & abstinentiis Ordinis.*
 Constit. LXI. *Quod Seculares non manducent in nostris Refectoriis.*
 Constit. LXII. *De Anniversariis, quae celebrari debent qualibet anno.*
 Constit. LXIII. *De Officio, quod fieri debet pro Atonabii Defunctis.*
 Constit. LXIV. *Quod non acceptetur executio Testamenti sine licentia.*
 Constit. LXV. *Quod non acceptetur commissio, nisi fuerit Apostolica, neque arbitrio inter partes sine licentia.*
 Constit. LXVI. *Cajus sumpituri tenent, & castidius debeant Monachi fugiri.*
 Constit. LXVII. *De pena contra illos, qui dixerint verba injuriosa Atonabii Ordinis.*
 Constit. LXVIII. *De forma visitationis generalis nostrorum Monasteriorum.*
 Constit. LXIX. *De modo visitationis specialis.*
 Constit. LXX. *De Electionibus, & confirmationibus.*
 Constit. LXI. *De forma electionis.*
 Constit. LXII. *De penis illorum, quid electioibus tractaverint.*
 Constit. LXXIII. *De tempore quo legi debent nostra Constitutiones.*

CONSTITUTIO I.

De Electione Patris Generalis nostri Ordinis, & ad quae dicta Electio pertineat.

Antiqua statutum erat Constitutio, ut Prior pro tempore Monasterii S. Bartholomaei de Lupiana Ordinis nostri Prior major, Generalis, & Caput totius Ordinis esset, ejusque electio ad Monachos Capitulares praedicti Monasterii, & non ad aliquos alios infoludum, & solummodo pertineret, atque in eodem Monasterio continuo ipse P. Generalis residentiam teneret: Propterea quod jam dictum Monasterium primum olim fuit, in quo Ordo initium habuit, exindeque propagatus fuit; & quasi in medio aliorum Monasteriorum constitutum erat. Confirmatores autem electionis praedictae nequaquam consentirent eligi in Priorem majorem Monasterii S. Bartholomaei, qui infra duos menses non posset in eodem Monasterio personaliter interesse, & suo uti Officio; ita ut aliter facta electio statim per eos cassaretur, & ad alterius electionem procederetur.

Quoniam vero Procuratore Generali totius Ordinis, necnon Monasterio praedicto S. Bartholomaei de Lupiana aedificati, ex Decretis a S. Congregatione EE. S. R. E.

Cathedralium negotiis Episcoporum, & Regularium praeposita editis, & deinde confirmatis in forma specifica a Ven. Innocentio XI. cum Litteris Apostolicis in forma Brevis, praeter ceteris definitum, & resolutum est; ut impollerum Electio Patris Generalis, sic faciunda a tota Religione, non verò a solo Monasterio S. Bartholomaei Lupianae; quodque idem Monasterium possit tantum in electione concurrere cum ejusdem Priore, & Procuratore, sicut concurrunt cetera alia Ordinis Monasteria: Idem autem Prior S. Bartholomaei a Vocalibus ejusdem Monasterii juxta Generale Ordinis statutum eligendus diffinitur sit perpetuus cum praecedentia supra ceteros alios; & vacante Generalatu, Vicarius Generalis usque ad novam Patris Generalis electionem remaneat. Praeterea attentam renunciatione a praedicto Monasterio S. Bartholomaei de Lupiana ex rationabilibus causis facta, & a Capitulo intermedio acceptata, etiam ex auctoritate Capitali Generalis Ordinis, super celsitudine Superioris Generalis in eodem Monasterio S. Bartholomaei, impollerum idem Pater Generalis in Collegio Abulensi ejusdem Ordinis residet; ubi nimirum a Capitali Generali anno M. DC. LXXXIV. ejus residentia statuta fuit; proinde latius in praedictis Litteris Apostolicis in forma Brevis continetur.

Hinc

Ex Brevis
 Ven. Innoc.
 XI. 1. Nov.
 1681.

Hinc veteri penitus abrogata Constitutione, perpetuis futuris temporibus exequi, & observari inviolabiliter precipimus, & mandamus omnia, & singula, quæ in dicto Brevis Apostolico disponuntur. Superior autem Generalis nostri Ordinis non eligatur nisi talis, de quo verisimiliter præsumatur: quod intra duos menses haberi poterit ejus in Monasterio suæ residentie residentia personalis ad residendum ibidem, & suo utendum Officio. Aliter verò facta electio statim cassetur, & ad electionem aliam procedatur.

Electus verò canonice in Generalem nostri Ordinis quicumque Prior, vel Monachus ad acceptandum Officium Generalis per Diffinitores possit compelli. De speciali tamen gratia liberè, ac irrevocabiliè cullibet Priori Domus de Guadalupe, suorum immensitate arduorum negotiorum attenta, concedimus, quod, si forte idem Prior in Generalem eligatur, ad acceptandum nullatenus compellatur.

EXTRAVAGANS I.

Obsequendo, ut par est, Decretis à Sacra Congregatione Emmentissimi-
morum S. R. E. Cardinalium Episcopo-

TURNUS I.

S. Bartolomæus de Lupiana.
S. Hieronymus Cordubæ.
S. Catharina de Monte Corbân.
S. Hieronymus Hispanis.
S. Maria de Prado Vallisoletæ.
S. Maria Murte Barcinonæ.
S. Hieronymus Matriti.
S. Maria de la Esperanza.

TURNUS II.

S. Maria de Guadalupe.
S. Hieronymus Vallis Hebron.
S. Maria de la Estrella.
S. Michael Regum.
S. Hieronymus Granatæ.
S. Maria Lucis.
S. Maria Victoris Salmanticæ.
S. Maria Pietatis de Benavente.

TURNUS III.

S. Laurentius Regis.
S. Hieronymus de Cotálva.
S. Maria da Freixelval.
S. Anna de Tendilla.
S. Engracia Casarugosæ.
S. Maria Rosarii de Bornos.
S. Isidorus del Campo.
S. Maria de Valdebulfo.

rum, & Regularium negotiis præpositis edicis, & deinde in forma specificè confirmatis à s. m. Innocentio XII. in Literis Apostolicis in forma Brevis, statum, & ordinem, in casu vacationis Officii Patris Generalis, durante triennio, quod inter unum, & alterum Capitulum Generale intercedere debet, pro electione novi Superioris Generalis Capitulum Generale hoc tempore intermedio non convocetur, sed solum sexdecim Monachi ex octo designatis Monasteriis dicti Ordinis: Prior omne, & Procurator cuilibet eorum, dictum novum Superiorem Generalem, qui vacantis Generalis Officii tempus, quod usque ad proximum sequens Capitulum Generale superest, compleat: vel Vocales, seu Electores ad id specialiter deputati, eligant: quodque Jus eligendi hujusmodi, rursus eveniente alia simili vacatione, ad alios sexdecim Monachos, Priores pariter, & Procuratores respectivè aliorum octo Monasteriorum nostri Ordinis spectet: itaut quodcumque similis vacatio contingat, ista alternatio inter Priores, & Procuratores quadraginta octo Monasteriorum, quibus noster Ordo consistit, per statas vias, seu Turnos in hujusmodi electione intermedia fervetur. Turni autem ita perpetuò continuantur.

TURNUS IV.

S. Maria de la Sisla.
S. Blasius de Villaviciosa.
S. Hieronymus de Yuste.
S. Maria de la Murta Valentis.
S. Maria del Parral Segobiz.
S. Maria Pietatis de Baza.
S. Maria Vallis de Eziza.
S. Hieronymus de Caravacca.

TURNUS V.

S. Hieronymus de Góndono.
S. Maria de la Mexotada.
S. Hieronymus de Elpeza.
S. Hieronymus de Zamora.
S. Michael del Monte.
S. Antonius de Porta Cæli.
Collegium Salmaticense.
S. Petrus de la Nora.

TURNUS VI.

S. Catharina de Talavera.
S. Maria de Arnedilla.
S. Joannes de Ortega.
S. Leonardus de Aiba.
S. Maria Remediorum de Barrameda.
S. Michael Angelorum de Alpechin.
S. Maria Gratularum de Carmona.
S. Hieronymus à Jesu Abula.

Pro-

Ex Brevis
Innoc.
XII. 18.
Oct. 1698.

Pro hujusmodi verò Turnorum principio, & successiva serie ad Regulam dirigenda: Primus Turnus incipiat à Capitulo Generali anni M. DC. XC. usque ad immediatè sequens Capitulum Generale anni M. DC. XCIII. quo quidem tempore cum forma electionis intermedia alterata fuerit: Secundus Turnus nequaquam ab ipso anno M. DC. XCIII. incipiat; sed quidem eodem triennio intermisso, à Capitulo Generali anni M. DC. XCVI. quo iterum reasumpta, & confirmata eadem forma intermedia electionis extitit, usque ad Generale Capitulum anni M. DC. XCIX. Deinceps verò à tertio Turno de triennio in triennium successivo ordine perpetuò Turni prædicti sequantur. Absolutis verò omnibus sex Turnis, iterum incipiat primus, & succedunt quolibet triennio, ut præfertur, sequentes ordine circulari. Quod si in triennio, quod pertinet ad aliquod ex prædictis sex Turnis, non succedat vacatio Generalatus, & Capitulum electionis intermedia; nihilominus tamen pro triennio immediato hujusmodi Jus eligendi pertranseat ad Turnum sequentem. Quodsi verò vacatio Generalatus duplex succedat in unico triennio: tunc in prima vacatione procedat Turnus juxta ordinem; In altera verò succedat sequens Turnus; ita ut unus Turnus duplicem electionem intermedian nunquam faciat in eodem triennio.

Quoniam verò ex Generalium Capitulorum Decretis Monasterium S. Hieronymi de Caravaca, quod in quarto Turno comprehenditur, fuit redactum in Vicariam absolutam absque Priore; proindeque in eodem dicto Turno, deficiente Priore, & Procuratore prædicti Monasterii, sexdecim Vocales concurrere ad electionem non possunt, ut in Brevis Apostolico statuitur; sed tantum quatuordecim ex septem reliquis Monasteriis Vocales, duo nempe pro unoquoque, ut supra: Obsequendo Decretis S. Congregationis cum Oraculo Sanctissimi D. N. præcipimus, & mandamus: quod in eodem quarto Turno electio intermedia fiat ex quatuordecim Vocalibus septem Monasteriorum; donec, & quousque idem Monasterium S. Hieronymi de Caravaca ad pristinum statum restituatur cum Priore.

EXTRAVAGANS II.

Decretum, & Brev. Innocentii XII, supra cit.
SI contingat Vocales in electione Patris Generalis tam in Generali, quam in dicto Intermedio Capitulo celebranda, inter se dissidere, aut electionem

Cod. Regul. Tom. VI.

minus canonicam fieri: Electio hujusmodi ad sex dumtaxat scrutinia reducatur hac forma; videlicet, ut si in primo, secundo, tertio, quarto, & quinto scrutinio hujusmodi electio canonica sequuta non fuerit; duo Monachi, qui plura, quam cæteri, suffragia sortiti erunt, eligantur; in quos Vocales in sexto scrutinio sua suffragia omnino dirigere teneantur. Quod si nec in hoc sexto, & ultimo scrutinio ob paritatem suffragiorum electio canonica peracta fuerit: eorum duorum alter, qui prius ad Habitum Regularem admissus fuerit, electus intelligi, & declarari debet. Attamen si in quinto scrutinio suffragia in diversis personas collata fuerint; pluresque paria suffragia obtinuerint: tunc quoque duo, qui prius similiter, quam cæteri, ad Habitum Regularem admissi fuerint, ex his eligantur: At si quis in hoc quinto superior, alii pares suffragiis extiterint; superiori suffragiis ex his, qui pares sunt, is pariter, qui priusquam cæteri ad Habitum prædictum admissus fuerit, adjungatur: Ut deinde in sexto scrutinio, primo quidem casu in duos ex his, qui paria suffragia obtinuerunt, sicut præmittitur, eligendos; secundo verò in superiorem suffragiis, illique, ut præmissum est, adjungendum, omnia Electorum suffragia restringi, & conferri debeant. Quæ pariter ab eadem Sacra Congregatione Episcoporum, & Regularium approbata, & successivo Brevis Apostolico prædicto confirmata sunt.

EXTRAVAGANS III.

Pater Generalis per triennium tantum duret in officio à tempore ejusdem electionis; ejusque expiret Officium statim, ac electi & nominati fuerint difinitores in Capitulo Generali. Præterea ordinamus, quod Generalis absolutus immediatè, & successivè reeligari non possit, nisi post novennium vacationis ab eodem Officio absoluto: etiam si electus fuerit inter Capitulum, & Capitulum, & quolibet brevi tempore Generalis fuerit. Quæ dispositiones ex Auctoritate Apostolica firmitatem, & robur habent.

EXTRAVAGANS IV.

NON possit eligi in Generalem Monachum aliquis professus ejusdem Monasterii, cujus erat professus Generalis immediatè absolutus, & vacans; nisi intercesserit novennium inter hujusmodi vacationem, & dictam electionem, quod etiam Auctoritate Apostolica confirmatum est.

C

EX.

Alexan. VI.
17. Kal. No.
vemb. ris
1448.
Leo X.
23. Nov.
1510.
Nuncius
Apostol.
Hispaniar.
12. Novem-
bris 1726,
ex facultate
SS. D.
N. Benedi-
cti XIII 23.
Septembris
ejusdem
Anni.

Nunc.
April. Hil.
13. No-
vemb.
1726. ex
facult. SS.
ut sup.

EXTRAVAGANS V. EXTRAVAGANS IX.

IN scrutinio ad regulanda suffragia electionis Patris Generalis in Capitulo Generali simul cum PP. Diffinitoribus assistant, tanquam scrutatores, singuli ex Visitatoribus Generalibus eujuscumque Territorii antiquiores Habitu: & in hanc absentia alter socius Convisitator. At verò in Capitulo intermedio duo Scrutatores ex Vocalibus dicti Capituli eligantur, qui simul cum Patribus Privati Capituli Deputatis scrutentur, & regulationi suffragiorum intersint, quorum antiquior electionem suam publicare debeat.

EXTRAVAGANS VI.

PATRES Privati Capituli Deputati conveniant ad praesidendum simul per modum unius cum P. Vicario Generali Capituli Generalibus Intermediis cum Jurisdictione Praesidium, absque tamen suffragio approbandi, vel reprobandi; & quin ob dictum Praesidium similem vocem activam habeant in dictis Capitalibus.

EXTRAVAGANS VII.

IN casu, quo eligatur in dicto Capitulo Intermedio Generalis Professus Monasterii valde distantis; Electores non discedant à Monasterio S. Bartholomaei, vel ejus circuitu, ultra sex leucarum distantiam: donec compulsorii transmissi ad Electionem citandam per Deputatos Privati Capituli, habeatur notitia authentica dictam Electionem suam electioni praestitisse consensum. Qua habita poterunt Electores ad propria Monasteria redire: ibidem dumtaxat permanentibus dictis Privati Capituli Deputatis; ut ad debitum effectum electionem factam perducant; & obedientiam nemine totius Religionis noviter electo Generali praefentialiter praestent. Si tamen Electus non acceperit, impotentive fuerit pro dicto officio Generalis exercendo, procedant dicti Electores ad novam electionem modo, & forma debitis.

EXTRAVAGANS VIII.

DE gratia speciali liberè concedimus Priori pro tempore existenti Monasterii S. Laurentii Regalis, suam magnitudine occupationum attenta, quod si fuerit electus in Generalem Nostrum Ordinis, ad acceptandum nullatenus compelli possit.

ADit Vicarius Generalis, qui deficiente Persona Patris Generalis per mortem, seu alter, Ordini nostro praesideat; & hic Vicarius Generalis sitimposterum non Vicarius, (ut hactenus) sed Prior pro tempore existens Monasterii S. Bartholomaei de Lupiana, quod decrevit, & declaravit S. Congregatio Episcoporum, & Regularium, & Apostolica Auctoritate eil confirmatum.

EXTRAVAGANS X.

SACRA Congregatio S. R. E. Cardinalium negotiis Episcoporum, & Regularium praeposita statuit, & decrevit quod si contingat Prioratum Monasterii S. Bartholomaei quomodolibet vacare, dum Prior ipse Monasterii, vacante Generalatu munus Vicarii Generalis exerceat, tunc praesideat Ordini Deputatus Capituli Privati, qui loco, & sessione carceris Deputatos praecedat cum Jurisdictione Vicarii Generalis; donec sit facta, & confirmata electio Prioris Monasterii S. Bartholomaei, qui munus Vicarii Generalis exercere debeat.

EXTRAVAGANS XI.

PATER Vicarius Generalis, sede vacante, habeat Jurisdictionem, & facultatem in negotiis ordinarii Ordinis: videlicet nominandi Confirmatores pro electionibus, aliisque rebus executivis, ex quarum dilacione oriri potest aliquid damnum, aut prajudicium; Et denique omnem facultatem Patris Generalis pro Religionis Gubernio in negotiis, se de vacante, occurrentibus eo modo, quo illam habet idem P. Generalis: excepto tamen, quod non possit dispensare in Constitutionibus, mandatis, & Ordinationibus Capituli Generalis; nec contravenire maodatis, aut praecipis factis à Patre Generali.

EXTRAVAGANS XII.

SI Pater Generalis mortuus fuerit, alterve vacaverit tribus mensibus antè lapsum triennii: pro adeo brevi tempore Generalis non eligatur sed Ordini praesideat Generalis Vicarius dictis tribus mensibus juxta formam, & limitationes in immediata Extravaganti determinatas, & statutas.

EXTRAVAGANS XIII.

PATER Vicarius Generalis teneatur condere, & citare Monasteria illius Sac. Cantur.

Decret. Sac. Cong. Episc. & Regal. & Breve ven. Innoc. XI. sup. constit. cinst.

S. C. E. die 16. Decem. 1759.

84-5-
Sept. 1687.
4.

Tunc, ad quem spectat electio Intermedia Patris Generalis; quatenus concurrant ad Capitulum Intermedium, electionemque novi Generalis in eo celebrandam infra duos menses à die vacationis Generalatus; Ipso tamen Vicario Generali citationem huiusmodi omitte, vel renuente, possit, & debeat omnino fieri à PP. Deputatis Capituli Privati, vel à quolibet illorum infidelium; Qui si fuerint etiam negligentes, fiat dicta Convocatio à Priore, vel Vicario Monasterii Villæ Delitioz, ut ordinatur in Constitutione 70: excepto tamen, si Generalatus vacaverit tribus mensibus ante lapsum triennii, quibus præsidere debet Ordini idem Pater Vicarius Generalis juxta Extravagantem supra immediate positam.

EXTRAVAGANS XIV.

EO ipso, quod aliquis Monachus accipiat Episcopatum, vacet Officium Generalatus, aut aliud quodcumque Officium, quod habeat in Ordine.

CONSTITUTIO II.

De tempore, quo durare debent Prioratus in eorum Officiis.

IN Officio suorum Prioratum durent dumtaxat per triennium à tempore confirmationis suæ electionis computandum omnes Priores Monasteriorum nostri Ordinis juxta Literas Apostolicas Sa: Mæ Gregorii Papæ XI. Nulli Ordinis Fundatoris: ita quod triennio cæpius transacto, ipso facto expirat ejus Officium, & fiat nova electio, prout Monachis illius Monasterii videbitur expedire; ordinationibus, statutis, seu consuetudinibus casualiumque Monasterii nostri Ordinis, etiam Jurejuramento, seu quacumque alia munitione etiam Apostolica, vallatis, in contrarium editis, factis, vel servatis oia obstantibus quibuscumque.

EXTRAVAGANS I.

Clen. VIII. DE cætero perpetuis futuris temporibus nullus Prior nostri Ordinis possit reelegi immediate in eodem Prioratu, quem terminat, quod est confirmatum per Bullam Apostolicam. Et idem intelligatur de Prioribus Monasteriorum Monachorum nostri Ordinis.

EXTRAVAGANS II.

PRIORES Monasteriorum novorum, qui non habent electionem, vacent in Cod. Regul. Tom. I. l.

Capitolo Generali, & provideantur à Patre Generali, & à PP. Diffinitoribus per schedulas secretas datas à Secretario. Non tamen ipsi Priores immediate reelegi possint in eodem Prioratu. Quando verò vacaverint Prioratus Monasteriorum novorum inter Capitulum, & Capitulum, provideantur à Patre Generali; Cæterum semper hujusmodi Prioratus conferantur Monachis prudentia, & experientia præditis, qui honori, & disciplinæ Ordinis nostri, ut necesse est in ipsis Monasteriis novis consulant.

EXTRAVAGANS III.

Monasterium de Caravaca non habeat Priorem, nec vocem in Capitulo Generali; sed sit Vicaria absoluta.

EXTRAVAGANS IV.

PRIORES novorum Domorum, qui in Nominis Apostolicum eligantur, & provideantur, durent in suis Prioratibus usque ad proximè futurum Capitulum Generale, in quo vacent; etiam si propter mobilitatem Dominicæ tertie post Sanctissimum Pascha, in quo celebratur dictum Capitulum Generale, naturale triennium tunc finitum sit; siue adhuc tunc non expiraverit; sicut in Generalatibus dignitate fieri solet. Quod auctoritate Apostolica est confirmatum, & oblatvari mandatum.

CONSTITUTIO III.

Ubi, Et quando celebrari debet novum Capitulum Generale.

GENERALE Capitulum nostri Ordinis in dicto Monasterio S. Bartholomæi de triennio in triennium perpetuo celebratur; quod tamen incipiat in tertio Dominica post Festum Resurrectionis Dominicæ computanda. Ob aliquam tamen legitimam, & rationabilem causam: puta famem, bellum, pestem, vel aliam magnam, manifestamque causam possit alibi prædictum Generale Capitulum celebrari ad dispositionem Capituli Generalis; si eodem durante Capitulum, causa huiusmodi pateat, vel rationabiliter præsumatur. Sed si inter Capitulum, & Capitulum aliquas de prædictis causis contigerit, vel vetustissimè timentur, tunc Pater Generalis, & Personæ ad tenendum Privatum Capitulum assignatæ, quas dictus Pater Generalis ad se ob hoc faciat congregari, prædictum possint facere Generalis Capituli mutationem in aliud Monasterium ejusdem Ordinis ad illud per eos assignatum.

Cep. in signis de Monachis.

Clen. VIII. 11. Jan. an. no 1594. Tract. Bull. Bulla 7. Pont. V. 1. Sept. 1605.

assignandum. Aut si forsua sibi melius videatur, dilatetur per eos dictum Generale Capitulum ad annum sequentem, vel aliud triennium; pro ut negotiorum necessitas, vel utilitas eos adduxerit ordinandum. Nec tamen fiat talis dilatio, nisi consentiant quatuor ex his, qui concurrunt in ipso Privato Capitulo. Cum vero huiusmodi mutatio, seu dilatio facta fuerit, notificetur per eodem dilatantes Prioribus, & Conventibus nostri Ordinis tempore opportuno. Quae Constitutio est approbata auctoritate Apostolica, quantum ad locum celebrationis Capituli Generalis.

Ven. Inno.
XI. 21.
Nov. 1682.

EXTRAVAGANS I.

In quolibet nostrorum, Monasteriorum celebretur Missa Spiritus Sancti ipsa die, qua celebratur in Monasterio S. Bartholomaei pro electione Patris Generalis, & Patrum Dissiniorum, necnon pro negotiis Ordinis in dicto Capitulo ordinandis. Et durante Capitulo Generali, saltem fiat in Missa collecta, & deprecatio post elevationem cum orationibus competentibus; nisi fuerit festum duplex.

EXTRAVAGANS II.

Nuncios
Apost. 13.
Nov. 1736.
ex facultate
SSm D.
N. Papae
Bened.
XIII. 23.
Sept. ejusdem
anni.

Tam Dignitas, & Officium Patris Generalis, quam Priores coelectum Domorum, Visitatores, ceteraque alia Officia, & munera, quae in Capitulis Generalibus providentur, & eligi solent; durent in suis Officiis usque ad novi Capituli Generalis celebrationem; quantumcumque dictum Capitulum Generale ex causa pestis, famis, belli, vel similibus, ut in hac Constitutione, prolongetur, quod auctoritate Apostolica confirmatum, & observari mandatum fuit.

EXTRAVAGANS III.

Priores, & Procuratores Monasteriorum magis distantium à Monasterio S. Bartholomaei ad Capitulum Generale venturi à propriis Monasteriis non exeant ante tertium diem Paschae Resurrectionis Dominicae, ut reperiantur in suis Monasteriis pro Hebdomada majori, & Sanctissimo Paschate celebrandis Propinquiores vero praebato Monasterio ita moderatè accipiant dies pro itinere necessarios, ut sine vagatione ad dictum Capitulum Generale accedant; nec euntes, aut revertentes per Cariam Regiam transitum faciant sine licentia speciali Patris Generalis.

EXTRAVAGANS IV.

Si contingat Capitulum Generale in aliud tempus cum quatuor Deputatorum Privati Capituli consensu prolongari ob causas in hac Constitutione expressas; si istae causaslibet dictorum quatuor Deputatorum iudicio cessaverint tempore opportuno, & sufficienti ad convocandum, & congregandum Generale Capitulum; debeat, & teneatur Pater Generalis ab ipsis, vel quolibet illorum requisitus, prolongatione facta non obstante, convocare, & congregare dictum Generale Capitulum tempore designato in Constitutione celebrandum. Quod si renuerit, vel omiserit; à dicti Privati Capituli Deputatis possit, & debeat convocari, ut tempore praescripto celebretur, ut in Constitutione disponitur.

EXTRAVAGANS V.

Si contingat Generalatum vacare, existente aliqua ex causis in hac Constitutione praescriptis ad dilatandum Capitulum Generale; aut eam ipsius vacationis tempore taliter accipere; quod duz saltem ex tribus partibus Electorum pro Capitulo Intermedio designatorum eidem interesse debentium citari, & convocari, ad dictumque Capitulum, vel per se, vel per suos Procuratores commodè accedere nequeant; P. Vicarius Generalis possit Capitulum Privatum congregare, & dictum Capitulum Intermedium cum quatuor illius Deputatorum consensu in aliud tempus prolongare valeat. Verum si duz praedictae Electorum partes ex tribus personaliter, vel per suos Procuratores commodè ad dictum Capitulum accedere possint, praedicta causa non obstante, Capitulum Intermedium omnino convocetur; Et per Electores praesentes die praefixo ad electionem Patris Generalis debet procedatur.

EXTRAVAGANS VI.

Expense necessariae ad celebrandum Capitulum Generale subministrari debeant à Monasterio S. Bartholomaei de Lupiana ex redditibus Praedimonii de Utrera, quod ad hunc effectum claz. mem. Cardinalis Ostiensis cum Brevis Sae. Mei Nicolai V. Ordini nostro aggregavit. Si autem ad huiusmodi expensas ministrandas dicti Praedimonii redditus insufficientes fuerint, ab omnibus Ordinibus Monasteriis pro rata suppliceant computando expensam diurnam cuiuscumque Mo-

Die 5. Sep.
tembr. an-
ni 1687.

ita-

nachii Capitularis cum Famulo, & Equitatu octo Regales eum dimidio munere Castellæ; Sicut decretum, & mandatum est à Sac. Congregatione Episcoporum, & Regularium.

utique Procuratoris electione, sive constitutione Idem Conventus Generali Capitolo fidem faciat per suas patentes Literas nominibus aliquorum Monachorum de eligendis roboratas, & Conventuali sigillo munitas. In quibus quidem Literis non est opus huiusmodi potestatem ad longum exprimere; sed sufficit constare Generali Capitulo, quod talis est Procurator talis Conventus ad idem Capitulum destinatus. Tenor quoque huiusmodi potestatis fiat in forma sequenti.

Cap. 1. de
Procurat.

CONSTITUTIO IV.

De electione, & Officio Procuratoris Capituli Generalis.

Cap. in fine
de
Monachis.
Singuli Priores Monasteriorum nostri Ordinis cum singulis Procuratoribus suorum Conventuum personliter veniant ad Generale Capitulum celebrandum; Huiusmodi autem Procuratorem quilibet Conventus de magis idoneis, & discretioribus suæ Domus per viam secreti eligendo constituat; ita quod ille, qui plures numero, quam alius voces habuerit: Procurator illius Monasterii habeatur, licet in eo maior pars Capituli non concurrat. Quod si duo, vel plures aequali numero voces habuerint; unus eorum per Priorem acceptetur electio, qui secundum suam conscientiam magis idoneus, & discretior videatur. Idem autem Procurator Socius sit Priori ad Capitulum venientis. Alioquin nisi Priores à veniendo, & Conventus à mittendo Procuratores huiusmodi legitimo impedimento excusentur, vice illa in Generali Capitulo careant voce sua; nec alteri eam possint committere; & nihilominus ad ejusdem Capituli arbitrium puniantur. Si verò Prior aliquis infirmare, seu alia iusta causa impediatur venire, causas huiusmodi per suas Literas inlinuet Capitulo Generali, suamque Procuratorem constituat, qui vicem suam teneat in ipso Capitulo. Similiter etiam Conventus non valens commodè Procuratorem de suis Monachis destinare, Procuratorem deprecatur aliquem Ordinis Monachum. In nullo tamen caso ultra tres Personas, computato Priore, de una, & eadem Domo ad Generale Capitulum licet admittitur; nec quisquam ibidem duas possit voces habere; etiam si plurimum Procurator existat; liceat autem sibi unam, quam maluerit, predictarum vocum eligere. Priores autem, & Conventus legitime impediti, nisi Procuratores ad Capitulum miserint, ut praefertur, ad arbitrium ejusdem Capituli puniantur. Priores autem, & Procuratores huiusmodi nocti Sabbatum predictam tertiam Dominicam post Pascha immediate præcedens S. Bartholomæi Monasterium intrare non debent. Sanè ad Capitulum Generale Procurator nullus admittatur, nisi professus, & in Sacris Ordinibus constitutus. De cujus

Noverint universi quod in Monasterio N. Diocesis N. Ordinis Monachorum S. Hieronymi, die N. mense N. anno à Nativitate Domini &c. Omnes & singuli Monachi ejusdem Monasterii professi in Sacris constituti constitutum, & ordinamus nostrum certum, & speciale Procuratorem Patrem N. Presbyterum ipsius Monasterii ad omnia, & singula facienda, tractanda, consentiendia, firmanda, seu dissentiendia, sive revocanda quaecumque fuerint exponenda, dicenda, tractanda, examinanda, seu dissimulanda in Capitulo Generali per Priores, & Monachos ejusdem Ordinis tenendo isto anno praesentem in Monasterio S. Bartholomæi dicti Ordinis, eum generalem statum, seu utilitatem totius Ordinis tangant, seu concernere quomodolibet poterunt; etiam quoties fuerit opportunum, ad substituendum aliquam Procuratorem nostri Ordinis professum in Sacris constitutum ad omnia, & singula supradicta, & quia predicta vera sunt, rogavimus Monachos infra scriptos in Sacris constitutos, quatenus Literas huiusmodi suis omnibus roborarent, & quaque sigillo dicti Conventus fecimus sigillari.

Argum. d.
cap. 1. de
Procurator.

Praefati autem Priores, & Procuratores, nomine, & vice suorum Monasteriorum, potestatem habeant consentiendi, seu contradicendi quibuscumque in Generali Capitulo dicendis, tractandis, & agendis ad communem statum Ordinis pertinentibus. Nollatenus tamen iidem Procuratores habeant potestatem consentiendi, quod duratio Prioratus quomodolibet ultra triennium protrahatur; quo potius pro expresse prohibitis, imo pro veris Contradictionibus habeantur; nisi super hoc eis in suis Procuratoris expressa, & specialis fuerit attributa potestas, sive facultas. Ceterum Procurator impeditus Generali Capitulo interesse, alium ad illud substituat loco sui: nisi substituendi potestas expressè sibi fuerit in Procuratorio denegata. Quovis etiam casu hi, qui non veniunt ad Generale Capitulum, per suas

Cap. quia
in casu
de Procurat.

Cap. quia
agendi de
Procurat.
in 6.

Argum.
cap. 1. §.
Procurat.
in 6.

tam Extravagantem: nulliusque Monasterii ultra duas voces admittatur tertia in dicto Capitulo Intermedio.

EXTRAVAGANS X.

Monachi eligendi in Procuratores Capituli Generales Monasteriorum professionis, & Collegiorum nostrorum, necessario habere debeant licentiam alicujus Ordinarii Diocesani ad audiendo confessiones, & etiam viginti annos completos ab habitu receptione; nisi Lectores Theologiae Scholasticae fuerint; qui post decem annos completos ab habitu recepto ad habendam in Capitulo vocem requisitos, in tales Procuratores eligi poterunt. Eligendi vero in Procuratores Capituli Generalis novarum Domorum sint praesens, vel ex Visitatoribus Generalibus actualibus, non tamen eisdem Territoriis; vel ex PP. Lectoribus jubilatis; aut Regis Majestatis Praedicatoribus; vel ex Monachis, qui prius Priores, vel Diffinitores, aut Visitatores Generales extiterint.

EXTRAVAGANS XI.

Procuratores Capituli Generalis in Monasteriis electionis juxta morem eligantur mensibus Novembris, & Decembris immediatis ante dicti Capituli celebrationem; ad quorum electiones Priores Monasteriorum eligentium omnes Vocales intra duodecim leucas à suis Monasteriis quomodolibet commorantes, die & hora electionis assignatis, citare debeant; & postquam factae fuerint electiones, notificare teneantur Patri Generali Procuratorem electum, diemque, & horam suae electionis.

EXTRAVAGANS XII.

Si contingat tempore electionis Procuratoris Capituli Generalis Prioratum alicujus nostrorum Monasteriorum quomodocumque vacare: illius Vicarius non habet vocem in dicta electione; illam tamen debet habere ad eligendum alterum ex duobus, inter quos sint aequaliter divisa Electorum suffragia. At verò non vacante Prioratu, sed absente Priore ab aliquo Monasterio tempore dictae electionis, Vicarius ex commissione Prioris electionem praedictam celebrans vocem suam habet in illa; possitque pariter in aequalitate suffragiorum eligere alterum ex duobus, qui sint pares suffragiis. Quod idem in reliquis actibus Capitularibus ex commissione Prioris absentis à Vicariis no-

strorum Monasteriorum celebratis pariformiter observetur.

EXTRAVAGANS XIII.

Ex concordia, & concessione totius Ordinis Procurator Capituli Generalis Collegii Salmantini Beatae MARIAE de Guadalupe debeat eligi necessario ex Monachis professis ipsius Monasterii de Guadalupe nec dicti Procuratoris vox, & Persona computari debeat inter tres Personas, & voces singulis Monasteriis à Constitutione concessas; quas ultra dicta Procuratoris vocem praedictum Monasterium insuper habere possint, & valeat.

EXTRAVAGANS XIV.

Pater Generalis prima die Capituli juxta Rhyon, & morem nominet unam ex Prioribus, alterumque ex Procuratoribus habilioribus, & discretioribus, qui omnia mandata Procuratorum ad Capitulum venientium diligenter examinent, illorumque legitimitatem recognoscant; examenque, & recognitionem hujusmodi, atque inde sequuta, legitimosque Vocales ad Capitulum concurrentes, in eorum vocem habentes, postea in prima sessione Capituli Generalis exacte, & fideliter referant.

CONSTITUTIO V.

De Sede Priorum, & Procuratorum in Capitulo Generali.

Certam sessionem, sive locum in Generali Capitulo teneat quilibet Prior, vel Monachus Procurator secundum antiquitatem fundationis Monasterii, cujus Prior, vel Procurator existat. Volumus tamen, quod Procuratores Priorum cunctos Procuratores Conventuum in sessione praecedant. De gratia tamen speciali multis ex causis rationabilibus statuimus, & concedimus, quod Monasterium S. Marix de Guadalupe nostri Ordinis Toletanae Diocesis in omnibus, & per omnia praerogativas, & libertates, vocem, & locum in quibuscumque actibus in Ordine nostro habeat, ac si ante omnia Monasteria ipsum post Monasterium S. Bartholomaei fuisse immediate fundatum.

EX.

EXTRAVAGANS I.

Vicarius S. Bartholomæi, & Hebdomadarius præcedant in Refectorio omnes Procuratores Capituli Generalis; atque absentibus Diffinitoribus sedeat Vicarius in mensa principali, & signum faciat cum campanula. In choro verò Hebdomadarius sedeat in sede ad ipsum pertinentem: Vicarius autem in diversis sedibus sedeat, attenta qualitate, & præcedentia Prælatorum, & Personarum ibi præsentium, faciatque signa de more consueta.

EXTRAVAGANS II.

Votens nostra Religio gravis, favoribus a Rege N. Philippo. II. acceptis, se gratiam ostendere, concessit Regio Monasterio S. Laurentii à Majestate sua fundato sedem, & antiquitatem immediatè post Monasteria S. Bartholomæi, & Beatæ MARIE de Guadalupe; itaut sedes Prioris S. Laurentii sit secunda in Choro ex parte Vicarii post Priorem S. Bartholomæi.

EXTRAVAGANS III.

1606. XL. 6.
Decretis
1687.
Treat. Bull.
17. Bull. 3.

EX Sac. Congregationis Episcoporum, & Regularium Decreto, quod cum Apostolico Brevis est confirmatum, Prior S. Bartholomæi præcedat in omni loco omnibus Prioribus Ordinis nostri.

EXTRAVAGANS IV.

IN præcedentia, & sessionibus Capituli Generalis servetur hic ordo, videlicet: Generalis immediatè absolutus, & vacans statim post Diffinitores omnibus præcedat in cunctis locis, quibus Ordo fuerit congregatus. Deinde immediatè post illum Patres Ex-Generales ante omnes Priores secundum suam in Generalatu antiquitatem. Post Priores actuales, Priores absoluti Monasteriorum S. Bartholomæi, Beatæ MARIE de Guadalupe, & S. Laurentii Regalis: Omnes Visitatores Generales secundum cuiusque Territorii classem, & antiquitatem; subinde PP. Lectores jubilati: quibus succedant Procuratores Priorum absendum; & immediatè post illos Procurator, & Secretarius Generalis ante omnes Monasteriorum Procuratores; prout hæcenus de more servatum est.

CONSTITUTIO VI.

Quod Visitatores Generales eant ad Capitulum, & speciales mittant informationem suam.

Visitatores Generales triennii proxime præteriti veniant omnino ad sequens Capitulum Generale. Idem etiam de Visitatoribus particularibus fiat: si specialiter per Patrem Generalem fuerint evocati. Qui quidem omnes Visitatores permittantur interesse Capitulo Generali; nullam tamen vocem in eo habuant, nisi Priores, vel Procuratores existant; licet possint loqui quicquid sibi bene videbitur. Visitatores verò particulares, qui non venerint, Diffinitoribus per suas litteras plenam sive Visitacionis informationem, quemadmodum Visitatores Generales facere debent; præsertim quoad misericordias Priorum, & status, reparationemque Monasteriorum mittere teneantur.

Argum.
cap. in fine
de statu
Monach.

EXTRAVAGANS I.

PRIMA die, qua ingrediuntur Capitulares Monasterium S. Bartholomæi, Visitatores Generales Castellæ, unusque ex Deputatis Capituli Privati à Patre Generali designandus faciant scrutinium inter Priores, & Procuratores, qui veniunt ad Capitulum; Si forte intersuerint subornationes, dona, aut promissiones pro electione Diffinitorum, & futuri Generalis; & quos delinquentes inveniant, juxta nostras Constitutiones, & Extravagantes puniant, & castigent.

EXTRAVAGANS II.

AD eam die Pater Generalis assignet duos ex Privati Capituli Deputatis, qui post meridiem visitent Visitatores Generales; & audiant querelas, si quæ contraillos proclamatz, aut inventæ fuerint. Processus verò servetur, tradaturque Diffinitoribus futuris, ut determinent tantum, & declarent illos habiles, aut inhabiles ad electionem Generalis; alia verò, si quæ fuerint, definienda serventur post electum, & confirmatum futurum Generalem.

CONSTITUTIO VII.

De electione, & facultate Diffinitorum.

DEcretis à Sac. Congregatione Eminen-
tissimorum S. R. E. Cardinalium Ep-
iscoporum. Sept. 1688.

V. Innoc.
XL. 22.
Sept. 1688.

C. Inſignis
deſignat
Monach.

ſcoporum, & Regularium præpoſita ſucceſſivè confirmatis Brevi Apollolico ſupra Conſtitutione prima enunciati, obtemperantes declaramus Priorem pro tempore Monafterii S. Bartholomæi Diſſinitorem perpetuum cum præcedentia ſuper cæteros Priores: Quamobrem i poſterum non oſſo, ut antiquitus, ſed ſeptem dumtaxat Perſonæ in Diſſinitores Capituli Generalis, quarum tres tantum ſint Priores, & quatuor Monachi ex Procuratoribus Monafteriorum in eodem Capitulo exiſtentes ab illis, qui in eodem Capitulo vocem habent, ſine Perſonarum, & Nationum acceptione autè omnia eligantur. De Monafterio autem Sancti Bartholomæi ultra Priorem, & Procuratorem ejusdem Monafterii poterunt Electores, ſi velint, eligere Diſſinitorem Monachum aliquem Priorem iſtus Monafterii; dummodo tamen ſit Perſona notabilis, & discretus, in numero dictorum quatuor Monachorum Procuratorum compatiuntur. Quæ quidem electio Diſſinitorum fiat hoc modo. Aſſigneatur, & dentur in publico per majorem partem Capituli tres Scrutatores, qui prius vota ſua, deinde ſingulorum omnium votum habentium ſecreſe recipiant. Quibus receptis, & facta inter ſe collatione ſecreta ſolius numeri eligentium, perſonas quoque eligentes nullatenus tempore aliquo declarando, vovus ex eiſdem Scrutatoribus omnes electos in Diſſinitores ſtatim, & publicè in Generali Capitulo publicet; quorum illi ſint Diſſinitores, in quos plura eligentium vota non totius Capituli, ſed reſpectu partium minorum concurrent. Si tamen in numero pari circa aliquos vota concurrentior Electorum; tunc ille Diſſinitor exiſtat, quem Scrutatores ipſi, vel duo eorum in Diſſinitorum, tanquam magis idoneum, declaraverint aſſumendum; ſuper quo ipſorum conſcientiam oneramus. Cauſa quoque rationabili nos movente, noſtris Monafteriis infra Ditionem Sereniſſimi Domini Regis Aragonum conſtitutis de gratia ſpeciali concedimus, quod ex aliquo eorundem Monafteriorum, unus Prior, vel Monachus, qui reſpectu Priorum, & Monachorum ſue propriæ Nationis in Diſſinitores electorum plures, ut ſupra præmittitur, voces habere, in Diſſinitorem quolibet Generali Capitulo eligatur: etiamſi in eo pauciores voces, quam in ſingulos Priores, & Monachos Nationis Caſtellæ ad Officium prædictum electos, concurrent. Hi autem ſeptem Diſſinitores (ut præfertur,) electi cum Priore S. Bartholomæi, *Cod. Regal. Tom. VI.*

lomei, qui eſt de per ſe, & Pater Generalis una cum ipſis habeant in negociis particularibus omnimodam, & plenam poteſtatem ordinandi, ſtatuerendi, diſſiniendi omnia, & ſingula, quæ ſecundum Deum, & noſtri Ordinis obſervantiam utiliora eſſe viderint in eodem Capitulo ordinanda, ſtatuerenda, diſſinienda. Ea verò, quæ per eos, vel majorem partem ipſorum fuerint ordinata, ſtatuta, vel diſſinita, ſine contradictione aliqua inter Perſonas, quas tangit negotium, inſolubiliter obſerventur. Nullatenus tamen poſſint Diſſinitores absque conſenſu ejusdem Capituli Statuta, Conſtitutiones, vel Ordinationes de novo facere; ſive jam eſta tollere, vel mutare; nec aliquam diſpenſationem perpetuam contra huiusmodi Statuta concedere. Cæterum prædicta Diſſinitorum poteſtas, niſi in aliquibus caſibus multum arduis, & cauſa magna, quæ per prius toti Generali Capitulo, vel ipſius duabus partibus, multum evidens, & periculoſa videatur, nullatenus poſſit tolli eiſdem.

Verum finito Generali Capitulo, nullo modo prædicta poteſtate utantur: niſi in aliquibus caſibus, & certa diebus immediatè Capitulum ipſum frequentibus poteſtas aliqua per idem Capitulum eiſdem ſpecialiter concedatur, Generali quoque durante Capitulo, Pater Generalis ampliotem poteſtatem non habeat, quam habet unus Diſſinitrum, niſi in ſoro Conſcientiæ; poſſit tamen aliquod qualiſi interloquendum dicere in rebus modicis, in quibus nulla videbitur dubitatio. Præterea dum publica tenebitur Capituli Generalis audientia, Pater Generalis, & Diſſinitores, nullo alio inter eos ſedente, contigui ſedeant; obſervato inter eos ordine, qui ſervatur in ſeſſione Capituli Generalis. Verum quicquid fuerit per Patrem Generalem, & Diſſinitores ordinandum, ſeu determinandum autè per aliquem ad hoc designatum in publica audientia totius Generalis Capituli proponatur, niſi tali ſint, quæ ibidem non debeat publicari. Quæ autem fuerint per eosdem ordinata, ſtatuta, diſſinita, ſeu determinata ultima die Capituli in eadem audientia per Patrem Generalem, ſeu per aliquem Diſſinitorum, quem ipſe aſſignaverit, perlegantur. Omnia verò, quæ in Capitulo Generali fuerint tractata, dicta, ſeu determinata, in ſecreto penitus teneantur, donec ipſum Capitulum ſit ſinitum. Si tamen talia ſint, quæ utilitas petat, ſeu honeſtas admo-

D

net,

In d. cap. in
ſingulis.

net, ut in noticiam multorum non veniant; nullatenus aliquibus temporibus revelentur. Qui autem contrarium fecerit, debite puniatur.

xat cum eisdem, quibus ante electionem perfruebantur.

EXTRAVAGANS V.

IN sequenti Sabbato post electum, & confirmatum Patrem Generalem totus Ordo celebret Missam solemnem Defunctorum pro Catholico Rege Philippo II. fel. me.

EXTRAVAGANS VI.

PROcurator Monasterii S. Bartholomæi Decret. S. non sit Diffinitor ex necessitate, sed Congregat. poterit eligi, si Electoribus id convenire videbitur; sicut declaratum fuit à Sac. Congregatione Episcoporum, & Regularium. 5. Septembris 1687.

EXTRAVAGANS VII.

AD regulanda suffragia electionis Diffinitorum sint Scrutatores, & assistant simul cum Præside Capituli Pater Generalis immediate absolutus, ac omnes, & singuli Visitatores Generales, aliquo verò, vel aliquibus illorum deficientibus, subrogetur, vel subrogentur Deputati Capituli Privati secundum suorum Monasteriorum antiquitatem. Visitator antiquior Castellæ publicet, & nominet electos in Diffinitores, & in absentia illius Socius Convivator, & in utriusque defectu subsequens Visitator antiquior.

EXTRAVAGANS VIII.

ELigendi in Diffinitores debeant ad minus exstitisse, vel Priores, vel Visitatores Generales, sive Lectores Jubilati, sive Prædicatores Regiæ Majestatis cum exercitio, vel Deputati Privati Capituli.

CONSTITUTIO VIII.

Quæ Ordinationes habebunt vim Legis in nostro Ordine.

Tunc censentur omnino firma quæ in d. cap. cumque Ordinationes, vel Statuta in generali Capitulo facta, cum à duobus proximè sequentibus Capitulis expressè revocata non fuerint; interim tamen plenariè observentur. Idem quoque censemus de quacunque dispensatione ad relaxationem rigoris Ordinis pertinente alicui Monasteriorum, seu Personæ Ordinis per Capitulum Generale concessa, vel concedenda. Tamen libertates, & prærogativæ Monasterio S. Bar-

EXTRAVAGANS I.

Ex Decreto
Sacre Congregat.
5. Septem.
1687.

NON possint eligi in Diffinitores Capituli Generalis, neque Patres Capituli Privati immediate præcedentis Deputatis; neque aliquis omnium Visitatorum Generalium suam visitationem in dicto generali Capitulo terminantium; qui similiter non poterunt eligi in Deputatos Capituli Privati triennio suæ visitationis: Nec denique ullus ex diffinitoribus Capituli Generalis immediate præeriti; ut suorum munerum, & Officiorum possint residentie subjici, & rationem reddere. Quæ omnia à Sacra Congregatione Episcoporum, & Regularium sunt approbata, & observari mandata.

EXTRAVAGANS II.

EX professis unius, & ejusdem Monasterii non possit esse, nec eligi nisi unus solummodo Diffinitor; neque Prior, & Procurator unius Monasterii, quamvis diversorum Monasteriorum professi, in Diffinitores simul eligi pariter valeant. Quoad Monasterium verò S. Bartholomæi remaneat in suo vigore, & vi Constitutionis dispositio: nempe, quod ultra Priorem, & Procuratorem eligi possit in Diffinitorem alter Monachus dicti Monasterii S. Bartholomæi, qui sit Persona notabilis, & discreta loco, & numero unius Procuratorum in Diffinitores eligendorum, prout in ipsa Constitutione disponitur.

EXTRAVAGANS III.

Diffinitores Capituli Generalis non possint in eo eligi in Visitatores Generales; nec exeant à Diffinitorio provisi aliis Officiis, & muneribus præter illa, quibus gaudebant; quando Diffinitores electi fuerunt; poterunt tamen eligi in Deputatos Capituli Privati Deputatis; videlicet, ut de aliquo Officio provideri non possint in eodem Capitulo.

EXTRAVAGANS IV.

PROcuratores Diffinitores habeant votum in electione Priorum Domorum novarum; cum non possint exire à Diffinitorio aliis Officiis provisi, sed dumtaxat

S. Bartholomæi in primo Generali Capitulo concilii ita inviolabiliter serventur, prout committitur, & clargitur ipsi sunt ex Decretis Sacre Congregationis succellivo Brevis Apostolice confirmationis.

EXTRAVAGANS I.

Sac. Cong.
Epist. & Res.
die 30
September
1722.

UT omnis impoſſerum dubitatio in noſtrorum Legum creatione, & obſervantia tollatur; Sac. Congreg. EE. & R.R. S. R. E. Cardinalium negotiis Episcoporum, & Regularium præpoſita ſtatuit, & decrevit, quod perpetua futuris temporibus P. Generalis, & Diffrictoriorum teneatur omnino proponere Ordinationes, vel Statuta quæcumque in noſtro Generali Capitulo facta in duobus aliis proximè ſequentibus Capitulis Generalibus: Et niſi, ſicut præcipitur, propoſita fuerint, hujusmodi Statuta, & Ordinationes vim obligativam amittant.

Decret. S.
C. 14 Dec.
em. 1719.

Propoſitione facta, quæ revocata, & reprobara fuerint cum majori parte ſuffragiorum per ſecreterum ſcrutinium, prius extincta remaneant; quæ verò ſimiliter approbata, & confirmata fuerint in ſecundo immediatè ſequenti Capitulo Generali, ſine ulla intermiſſione obſerventur: atque iterum proponantur in tertio proximè ſequenti Capitulo Generali, in quo ſi ita pariter approbentur, & confirmantur, omnino firma ſint, & in Legem Extravagantem tranſeant.

Si verò Capitulum Generale in ſecunda, vel tertia propoſitione expediens judicaverit aliqua Statuta, & Ordinationes in præcedentibus Capitulis facta, diuturniori tempore eſſe probanda, ut ad Legem Extravagantem eleventur: ſive cenſuerit, quod aliqua Statuta, vel Ordinationes obſerventur, abſque eo quod teneatur in proximè ſequentibus Capitulis procedere ad formandam Legem Extravagantem, tunc eadem Statuta, vel Ordinationes innovare, ſeu de novo facere poterit, atque ita noviter facta vim obligativam tantum habeant uſque ad proximum ſequens Capitulum Generale, atque in Actis capitularibus deſcribantur, & publicentur; nunquam verò in Legem Extravagantem tranſeant, licet pluries fuerint ſimiliter innovata, niſi ulterius approbentur, & confirmantur in duobus proximè ſequentibus Capitulis Generalibus, ut ſupra: atque ita Sac. Congregatio perpetuò, & inviolabiliter ſervari man-

Cod. Regul. Tom. VI.

davit, quibuscumque in contrarium non obſtantibus.

EXTRAVAGANS II.

Firmam vim Legis tantum habere, quod diſponitur, & ordinetur in noſtris Conſtitutionibus, Extravagantibus, & Ordinario. Rotuli verò Capituli Generalis, & Privati vim obligativam habeant, & obſerventur, quousque publicetur in Monasteriis Rotulus Capituli Generalis proximè ſequentis: Literæ verò Viſitationum Generalium uſque ad viſitationem generalem immediatè ſequentem obſervari debeant ſub penis in illis contentis.

EXTRAVAGANS III.

Declaratione noſtri Ordinis Legum pertinet ad N. Capitulum Generale, aut ad Privatum, vel ad Patrem Generalem infra triennium inter Generale, & Generale Capitulum, quod conſultetur, ſi aliquid dubium occurrat, & interim declaratio Prioris obſervetur. Nullæ tamen declarationes, vel interpretationes noſtrarum Conſtitutionum, & Extravagantium à Capitulo Generali factæ vim Legis Extravagantis habeant, & ſilumant, niſi in duobus proximè ſequentibus Capitulis Generalibus, ut ſupra, propoſitæ, & confirmatæ fuerint.

EXTRAVAGANS IV.

Patribus Generalibus abſolutis exemptiones ſequentes concedantur: Primò; In toto noſtro Ordine quilibet Sacerdos duas celebret Miſſas pro ſingulis illorum ex hoc ſæculo decedentibus; Qui verò Sacerdotes non fuerint, Miſſarum æquivalentiam, ut dicitur, nempe Veſperas cum Nocturno, & laudes defunctorum dicere debeant.

Secundò. Liberi ſint, & exempti ab onere Miſſarum Communitatis, & à quocumque alio Officio, præterquam Prioria, aut Deputati.

Tertiò. Aſſiſtere choro, niſi fuerint Priores, non teneantur.

Quartò. Ad Capitula Generalia, & Intermedia poſſint perſonaliter convenire, in eſque vocem activam, & paſſivam intervenientes habere.

Quintò. In omnibus locis præcedant quibilibet Monachis, & Prioribus Ordinis, excepto Priore, cui ſub-

D a

ſunt.

suot, & Visitatoribus Generalibus, vel specialibus, Confirmatoribusque in acta visitationis, & confirmationis Monasteriorum, ubi resideant.

Sexto. Possint tam ad prandium, quam ad cenam in communi Refectorio Conventus, vel in designato pro infirmis comedere, vel ubi ipsis magis commodum fuerit: & in Refectorio communi in mensa principali sedeat, vel ubi ipsis magis commodum videatur.

Septimo. Ipsi designentur Socii in necessariis ministraturus tam in cellis, quam extra Monasterium progredientibus.

Octavo. Eorum cella eodem modo, ac cella Prioris sit privilegiata, & insuper ingredi possint in alias cellas cum omnibus associatis.

Nono. Si in propriis suae professionis Monasteriis commorentur, in communi Refectorio, sicut Persona Prioris, tractari debeant; extra illud vero tam ad prandium, quam ad cenam extraordinarium ipsis tribuatur: & insuper egressarii à Monasterio Socii, & Mulieres pro ipsis parentur, ut decore, & auctoritate debitis à Monasterio egrediantur.

EXTRAVAGANS V.

Patribus Lectoribus actualiter legentibus, & Jubilatis exemptiones sequentes conceduntur: Primo; Ad onus Missarum pro Communitate non teneantur.

Secundo. Ad nullum Officium in tabellis communibus designentur.

Tertio. Gaudiant, & vocentur titulo Paternitatis.

Quarto. Eorum cellae sint jubilatae, & ingredi possint in aliorum Monachorum cellas, horis silentii exceptis: praeterea ipsi designentur Socii pro assistentia in dictis cellis.

Quinto. Choro assistere non teneantur, nisi in Festis principalioribus à Priore secundum consuetudinem Monasterii celebrandis, in quibus primis, & secundis Vesperis, Processione, & Missa intervenire debeant. Ad Maruinum vero primis diebus tribus Natalis, Resurrectionis Domini, & Pentecostes, die Epiphaniae, Ascensionis, & Corporis Domini, Assumptionis Beatae Virginis, S. P. N. Hieronymi, omnium Sanctorum, Commemorationis Defunctorum, Patroni, vel Titularis Mona-

sterii, aut Collegii, & in triduo majoris Hebdomadae: Praeterea Sabbato ad Completorium, Vigilia Nativitatis Domini ad Primam, Dominica Pentecostes ad Tertiam, & in die Ascensionis ad Nonam accedant.

Sexto. Actuales Lectores legere non teneantur, nisi usque ad Pentecostem, imposterumque ab illo die pro ipsis legant substituti, qui poterunt esse Passantes.

Septimo. Postquam duodecim annos in Lectura Philosophiae, & Theologiae in nostris Collegiis compleverint, ceteris requisitis observantiae, Religionis, & integritatis concurrentibus, jubilationi exsistant, & declarentur, jubilationisque supradictis exemptionibus perfruantur: dummodo tamen ex debito Officiorum Ordinis, si quae ipsi habeant, puta Prioris, Vicarii, aut aliorum assistentiae chori, & communitatis non teneantur.

EXTRAVAGANS VI.

Patres Vicarii Generales, qui exercitè Ordini, Sede vacante, praesint, liadem gaudeant exemptionibus, quibus Lectores Jubilari, exceptu tamen, quod Missas pro Communitate celebrare teneantur.

EXTRAVAGANS VII.

Monachis, qui quatuor munera, seu Dignitates obtinuerunt, & compleverunt, serventur exemptiones sequentes: nimirum, quod non teneantur accedere ad Matutinum media nocte, nisi in Festis solemnioribus celebrandis à Priore; nec pariter ad aliquam Horam canonicam diebus ferialibus, & simplicibus per totum annum.

Munera autem, seu Dignitates ad has exemptiones lucrandas sunt Prioratus Domus electionis, aut Collegii, vel bujus Refectorii integrè completus; Distinctio Capitali Generalis; Visitator Generalis, qui in Regnis Castellae duodecim ad minus Monasteria, in Ibericæ Regni decem, & in Aragoniae sex, exercitè visitaverit; Secretarius Generalis, & Procurator Generalis.

EXTRAVAGANS VIII.

Monachis triginta annos à receptione habitus habentibus servari debent exemptiones in singulari Monasterii consuetudine, & praxi introductæ, & ob.

obferuat : ad quas lucrandas Vicariis, Novitiarum Magiftris, & Correctoribus cantus ultra annos habitus fupradictor illi, quibus hæc Officia obtineant.

EXTRAVAGANS IX.

Patribus Predicatoribus Regie Majestatis Refidencibus in Curia in prædicationis hujusmodi exercitio ferventur fequentes exemptiones.

Primò. Teneantur Monafteria fux profectiois veltiarum ipsis tribuere, nec non alimenta juxta taxam in Capitulo Generali præfcribendam.

Secundo. Habeant vocem in omnibus fui Monafterii, atque ad Prioris electionem, etiam extra viginquinque leucas commorantes, citari debeant.

Tertiò. Poft quatuordecim annos in hujusmodi exercitio prædicationis funt Jubilæi cum his exemptionibus : nempe non teneantur ad choram, nili in Feftivitatibus majoribus à Priore celebrandis ; Ab onere Milfarum Communitatis funt omnino liberi ; Nun legantur, nec defignentur ad aliquod Officium in tabellis ; Et denique gaudeant titulo Paternitatis. Predicatores verò Regie Majestatis, qui in propriis Monafteriis refidentes fingulis annis tres faltem sermones in Regia Bafilica, five ad fux Majestatis Confilia, vel alibi prædicant in Curia, poft dictos quatuordecim annos omnibus dictis exemptionibus gaudeant.

CONSTITUTIO IX.

De Mifericordiis, qua demandari debent in Capitulo Generali.

Mifericordiam fibi fieri antequam ad alia in Generali Capitulo procedatur, Prior S. Bartholomæi, flexis genibus, coram Diffinitoribus in eodem Capitulo publicè, ac humili verbo petat. Cui primò fedens unus de Diffinitoribus dicat : Quæ eft mifericordia, quam petitis ? Et tunc dictus Prior refpondeat : Peto, ut abfolvatis me ab onere hujus Prioratus, quem iodium guberno ; quia ad illum regendum in fufficientem me reputo. Cui refpondeat Diffinitor, dante Domino, deliberebit Ordo, utrum veltia peticio fit admittenda, vel ne : vobisque impofterum refpondebit ; Surgatis ergo, & ad veltiam locum redeatis. Per eundem quoque modum fuccellivè faciant

alii omnes, & finguli Piores in eodem Capitulo concedentes, incipiendo à primo fedentibus, feriat nō id petendo : quibus Prior S. Bartholomæi figillatim refpondeat, prout fibi fuit refponfio. Super hujusmodi autem mifericordis cum Prioribus, (ut prædicatur,) faciendis videant Diffinitores, Generali durante Capitulo, cum grandi, maturaque deliberatione : præhabitis, fi fic opus, veris informationibus. Quas atque mifericordias ultima die Capituli faciant, cum quibus viderint expedire, utilitate, ac honeftate Ordinis, & Monafteriorum attentis potiùs, quam Perfonarum favore ; fuper quo eorum confcientias oneramus. Itaque prædicta ultima die, antequam aliquid aliud pronuncietur ibidem, cuilibet Priorum abfolvendum per unum de Diffinitoribus ordine prædicto in fcriptis refpondeatur publicè, fic dicendo : circa mifericordias per Piores petitas Ordo deliberavit, & diffinitivè modo, qui fequitur, videlicet : N. Priori talis Monafterii Ordo facit mifericordiam, quam petuit. N. Priori talis Monafterii Ordo facit mifericordiam, quam petuit : ipfosque abfolvit à Prioratibus, quos habebant, & fic fiat de aliis Prioribus, etiam abfentibus quibuscumque, quibus mifericordia hujusmodi fuerit facienda. Aliis autem, quibus nō fiet mifericordia, dicatur : quod fuo, ficut ante, urantur Officio. Præterea, fi Pater Generalis, & Diffinitores fuper facienda abfolutione allejus Prioris fe in partes æquales diviferint, petant à Generali Capitulo Perfonam aliquam fibi dari, quæ pro determinatione concordet parti, quam æftimat faniori ratione moveri. Hoc idem etiam obfervetur in quibuscumque aliis negotiis Generalis Capituli, in quibus fimilis occorret diffinitio. Si autem hoc in Capitulo contingat Privato, ipfi de Capitulo hujusmodi Perfonam fibi eligant, quæ fimilem, (ut præfertur,) unā cum ipsis habeat poteltatem. Præterea, dum tractandum fuerit aliquod in fpeciali de aliquo Priore, vel Monacho, aut de Domo, cujus eft Prior, vel Moachus : hoc tractetur, & determinetur ipfo, quem, vel cujus Domus negotium tangit, abfente. Qui verò remanierint, funt Judices in caufa illius abfentis, vel Domus ejus. Sanè qui fuerint à Prioratibus abfoluti, feo privati, ad eisdem Prioratus illa vacatione nequeant eligi, vel affumi.

EXTRAVAGANS UNICA.

PRIORES, quibus ex dispositione hujus Constitutionis facienda erit misericordia, & à Prioratibus absolvendi sunt, prius vocati, vel personaliter, vel per suos Procuratores in Diffinitorio audiantur; illisque notificentur causæ, & rationes ad suam absolutionem, & misericordiam faciendam Diffinitores moveantes; quibus si dicti Piores plenè non satisfecerint: PP. Diffinitores ipsos hortentur, ut spontè renuntient, liberèque cedant Prioratibus; & si fecerint, ad misericordiam sine strepitu judiciali procedatur.

CONSTITUTIO X.

Quomodo eligi debeant Deputati Capituli Privati, & de eorum facultate, & quomodo removeri poterunt.

AD tenendam Capitulum Privatum, quoties illud intra triennium teneri oporteat, Pater Generalis, & Diffinitores, sua præhabita deliberatione maturata, assignent in ultima die quatuor Personas nostri Ordinis, Piores, vel Monachos, aut mixtim ex utrisque, discretas, à Monasterio, in quo residet Pater Generalis, non multum remotas. Quod quidem Capitulum teneatur ad dispositionem Patris Generalis, pro negociis videlicet, quæ sibi multum ardua videantur, aut quæ absque dispendio non patiuntur moram usque in futurum Capitulum Generale. Qui utriusque assignati omnino veniant, cum per prædictum Patrem Generalem fuerint evocati; Si tamen vocati, seu eorum aliqui sint infirmi, aut alio iusto impedimento detenti, causam huiusmodi prædicto Patri Generali notificent; quo casu ipse loco illius, vel illorum, ut prædictur, impeditorum alium, vel alios eligat, prout viderit expedire. Idem faciat, si aliquis, vel aliqui eorum, vel omnes sint rebus humanis exempti; vel secundum iudicium suum sint nimis in remotis locis occupati. Attendat tamen Pater Generalis, quod Visitatores, seu Confirmatores Generales, vel speciales, aut Personas pro Capitulo Privato, sive pro quibuscumque aliis negociis assignatas à Generali Capitulo non mutet ex eo, quia prædicti assignati mutaverint statum suum; utpote si ille, qui erat tempore Generalis Capituli Prior, postmodum non sit Prior: aut è contrario; sed oportebit, quod alla iusta, & rationabilia causa ad huiusmodi mutationem, si quam oporteat fa-

cere, eam moveat. Præterea quicumque fuerint ordinata, seu diffinita per jam dictum Privatum Capitulum, quoties, ut præmittitur, fuerint congregatum; firma, & valida in toto nostro Ordine teneantur. Si quæ verò per idem Privatum Capitulum fuerint minus bene ordinata, seu diffinita, per sequens Generale Capitulum debite corrigantur.

EXTRAVAGANS I.

DEputati pro Capitulo Privato eligantur per scrutinium, & per schedulas secretas à Patre Generali, & octo Diffinitoribus, licet Electos quinque suffragia ex novem habere debeat.

EXTRAVAGANS II.

Pater Generalis non possit removere aliquem ex designatis pro Capitulo Privato sine consilio, & consensu Visitatorum Generalium Regnorum Castellæ; super quo strictè eorum conscientie onerantur; neque possit removere Visitatorem Generalem assignatum à Capitulo Privato sine consensu Capituli Privati Deputatorum.

EXTRAVAGANS III.

Imposterum Pater Generalis non possit removere Visitatores assignatos à Capitulo Generali sine consensu Capituli Privati.

EXTRAVAGANS IV.

Si contingat, quod moriatur, aut impediatur aliquis ex Visitatoribus Generalibus, non possit Pater Generalis nominare, neque in ejus locum eligere Visitatorem sine consensu Capituli Privati; nisi solum remaneant visitanda quatuor, quosque, aut sex Monasteria. Verùm ne visitatio incepta in aliquo Monasterio detineatur: si alter Visitatorum graviter ægrotaverit, vel mori contingat: Convicator ex Monasteriis propinquantibus Socium debita requisita habentem nominare possit pro visitatione incepta perficienda, & proficienda in uno, vel duobus aliis Monasteriis. Si tamen infinitas fuerit diuturna, aut Visitator obierit: statim Convicator notificet Patri Generali, ut de Visitatore, ut supra provideat.

EXTRAVAGANS V.

Non celebretur Capitulum Privatum post congregatum Capitulum Generale

rale in Monasterio S. Bartholomaei, nisi urgente gravi, & extrema necessitate; & tunc nullus inhabilitetur: quin prius vocetur, & audiat: aliis inhabilitatio invalida sit, nullamque habeat effectum.

CONSTITUTIO XI.

De electione, & facultate Visitatorum Generalium.

Cap. in singulis de Stat. Monach.

CERTAS Personas in Generales Visitatores Personarum, & Domorum nostri Ordinis constitutas in Sacris, Deum timentes, discretas, & sanctae Religionis zelum habentes, Praeter Generales, & Distinctores, diligenter deliberatione praehabita, in ultima de Capituli Generalis publicè in eodem Capitulo nominent, & assignent, qui Personas, & Monasteria Ordinis eisdem assignata infra triennium visitent, in tertio videlicet anno suae assignationis, quae utrique visitationem faciant, secundum formam traditam in quadam nostra Constitutione infra scripta. Ceterum nullus Visitator suum visitet Conventum, sed possit tantum informationes recipere, & quantum opus sit, ad Patrem Generalem transmittere, ut provideat. Neque Visitator aliquis visitet Domum, cujus est Professus: donec habet facultatem redeundi ad Domum, sine professionis; sed loco illorum, qui, ut praeteritur, visitare non debent, assignentur praedicta ultima die, & in eodem Capitulo alii Visitatores ad huiusmodi visitationem speciales. Habeant autem omnimodam, & plenariam potestatem emendandi, & corrigendi negligentias, & excessus tam Priorum, quam Monachorum Ordinis nostri post visitationem proximè praeteritam contingentes. Si autem negligent, seu excessus correctione indigentes, qui sunt huiusmodi visitationem praeteritam contigerunt, Visitatores praeteritos latuerunt; tunc Visitatores praesentes possunt, & debent talia corrigere, & prout expedit, emendare. Nullam tamen possunt facere Constitutionem, seu Ordinationem de novo, quae communem Ordinis statum concernat; nec Monachorum Domus visitare, nisi de Prioris, (aut Prioris absente,) Vicarij licentia confessiones recipiant. Nec praetextu suae potestatis aliquem à suo Prioratu, nisi de speciali licentia Capituli Generalis, vel Patris Generalis, absolvant, nisi in casibus infra scriptis: videlicet pro haeresi, pro simonia

manifesta, pro carnali immundicia, pro dilapidatione bona Monasterii enormiter alienando, pro furto, homicidio, gravi fortiligio, solemnij perjurio, pro conspiratione, hoc est, cum aliquibus malicijs concordia ad obviandum Ordinis disciplinae, aut statutis Capituli Generalis. Si fuerit falsarius Litterarum Domini Papae, aut Cardinalium, aut Principum, aut Episcoporum, vel Priorum nostri Ordinis. Si contra communia nostri Ordinis instituta gratias, aut privilegia impetraverit, vel retinuerit, vel uti praesumpserit. In quibus casibus, facta huiusmodi absolutione, electioni celebrandae novi Prioris interstet, & ipsam confirmet, aut infirmet. Nullatenus tamen ipsorum Visitatorum aliquis eligi poterit in hoc casu, nec alio quocumque modo vacaverit, nisi morte, vel triennij elapsu: nec dicti Visitatores recipere possint renunciationem aliqujus Prioratus absque speciali potestate Capituli Generalis tibi ad hoc specialiter concessa: nec ab ipsa Domo discedant, priusquam sit illi de Prioris provisi. Sanè si persona electa ab eodem Monasterio longè distet: & interim praedictos Visitatores eidem moram trahere foret nimis damnosum, suaeque visitationis impedimentum; tunc ipsi dent Confirmatores illius electionis non multum remotos; & illi, cum fuerint vocati, teneantur ad illam Domum illico pervenire: & ea, quae ad Confirmatorium pertinent officium, exequi, neque ab illa Domo animo non revertendi recedant; donec illi de Priore provideant. Quod si praedictis Visitatoribus melius, & facilius videatur, quod ipsimet ad dictam Domum tempore congruo revertantur: tunc Confirmatores alios non assignent, sed ipsi huiusmodi electionis, & confirmationis negotium modo debito exequantur. Ad hæc: quocumque casu viderint expedire, possint praefati Visitatores Priorem suspendere ab officio, & administratione Prioratus ad tempus, vel usque ad Capitulum Generale; & huiusmodi absolutionem, seu privationem, si quam fecerint, protinus Patri Generali in scriptis notificent; ut idem huiusmodi negotia sciat, & si oporteat, provideat in eisdem. Praeterea quoque potestatem confirmandi, vel infirmandi electiones habeant Generales Visitatores in Prioratibus Domorum suae visitationis, quos tempore, quo in eisdem Domibus generalem suam visitationem exercent, etiam alias, quae per privationem vacare contigerit.

Cap. de hoc autem de Cap. in primis de Simon.

Cap. ad audientiam de Cap. licet recipere de censibus falsi Cap. ea de Stat. Monach.

Cap. in singulis de Cap. de Stat. Monach.

Cap. ad habendam de Haeretic.

EXTRAVAGANS I.

Officia, quæ provideantur à Diffinitoribus, qualia sunt Visitatorum Generalium, Deputatorum Capituli Privati, & Priorum novarum Domorum, constentur per electionem cum scrutinio, & non per compromissum; idemque servetur in Privato Capitulo.

EXTRAVAGANS II.

Mandatum commissionis traditæ Visitatoribus Generalibus sit subscriptum à Patre Generali, & ab omnibus Diffinitoribus, remaneatque, & conservetur apud Patrem Generalem; quoque tempore visitationis adveniente, dictis Visitatoribus cum sigillis ab ipso consignetur.

EXTRAVAGANS III.

Sex eligantur Visitatores Generales sub hac forma, scilicet: duo pro visitandis Monasteriis in Regnis Castellæ, & Legionis constitutis; duo alii pro existantibus in Provincia Boticæ visitandis simul cum Monasteriis B. Maritæ de Gnadulpe, S. Catharinæ Talabricensis, & S. Hieronymi de Yuste: prout hucusque practicum fuit; & duo pro Monasteriis Regnorum Aragoniæ una cum Monasterio de la Nora, & Caravaca visitandis, quorum alter Monasteriorum dictorum Aragoniæ Regnorum profectus esse debeat.

EXTRAVAGANS IV.

Persona Patris Generalis à Visitatoribus Generalibus Castellæ generaliter visitetur interim, quo celebratur Capitulum Generale; & quicquid resultaverit ex dicta visitatione contra Personam Patris Generalis, consignetur Diffinitoribus, qui illud pronuncient in Diffinitione. Quod autoritate Apostolica confirmatum est.

EXTRAVAGANS V.

Pater Generalis Visitatoribus Generalibus aliquod Monasterium, aut Monasteria sue visitationis, aut designationis non auferat; neque etiam in ipsis Monasteriis casum, aut casus aliquos Visitatoribus limitet; nec Personam, aut Personas ab eorum generali visitatione reservet.

EXTRAVAGANS VI.

Patres Visitatores Generales signa faciant consuecta Moachis serò venientibus ad Chorum, eorumque exultationes recipiant, licentiasque concedant inde egredientibus; idemque omnino fiat tardè ad Refectorium accedentibus; alia tamen signa faciant Priores. Quod verò locum in Choro, vel in Refectorio Priores semper precedant Visitatoribus, atque ita ad gratias servetur.

EXTRAVAGANS VII.

Ipsò facto, quo Visitator Generalis acceptat aliquem Prioratum, absque alia renuntiatione vacet Officium visitationis generalis.

EXTRAVAGANS VIII.

Visitatores Generales non possint eligi in Priores, nec in Procuratores Capituli Generalis in Monasteriis sui Prioratus, nisi in proprio sue Professionis.

EXTRAVAGANS IX.

Visitatores Generales, nedum Monasteria sue professionis visitare non possint, ut Constitutio disponit: verum nec ea, ubi in triennio sue visitationis, tanquam Subditi, aut Superiores vixerint.

EXTRAVAGANS X.

Eligendi in Visitatores Generales debeant præcisè Diffinitores Generales, vel Capituli Privati Deputati, aut Priores Monasteriorum electionis, & Collegiorum, vel Lectores Jubilati, aut Prædicatores Regiæ Majestatis in exercitio extitisse.

EXTRAVAGANS XI.

Visitatores Generales possint in sua visitatione quemcumque Priorem propter ejus diuturnam infirmitatem actualem, vel habitualementem vitam communem sequi, actibusque Communitatis regulariter assistere impotentem à suo Prioratu absolvere.

EXTRAVAGANS XII.

Visitatio Generalis fieri non possit à S. Cong. Patre Generali, sed unice à Visitatoribus Generalibus in Capitulo Generali nominandis, ut in Constitutione disponitur, & hæcenus observatum fuit: sicut

S. Cong.
Episc. & Reg.
p. 12.
Nov. 1693.

sicut Capitulum Generale MDCXCVI. resolvit ex commissione Sac. Congregationis Episcoporum, & Regularium.

CONSTITUTIO XII.

De assensu P. Generalis in Monasterio S. Hieronymi à Jesu Abulensi.

Non exeat Pater Generalis extra Monasterium S. Hieronymi à Jesu de Abula, ubi est assignata ejus residentia à Religione, approbata à Sacra Congregatione, & confirmata à Ven. Innocentio XI. die 22. Novembris anno MDCLXXXVIII., ad locum, seu partes aliquas ultra quinque leucas ab eodem distantes; nec etiam intra eandem ad Villam aliquam accedat; nisi in casu multum necessario, in quo, si non iter, maximum damnum Religioni in Periculum, vel in rebus verisimiliter immineret. Quem utique Patrem Generalem hortamur in Domino; ne etiam infra dictas quinque leucas extra dictum Monasterium, in quantum poterit commode, exire frequentet; ut in Monasterio pro expediendis negociis Ordinis facilis valeat inveniri.

EXTRAVAGANS I.

Iusta etiam causa interveniente, Pater Generalis non exeat à Monasterio suae residentiae ultra quinque leucas in Constitutione praescripta absque consilio Capituli Privati Deputatorum, vel saltem duorum ex illis illoc ad id accedere debentium.

EXTRAVAGANS II.

AD congruam sustentationem Patris Generalis, Monachorumque ejus assistentiae designatorum concurrat Collegium Abulense secundum illius possibilitatem; reliquum vero à cunctis Ordinibus Monasteriis persolveri debeat proportionaliter per res, & libram juxta unicuiusque redditus, prout à Sac. Congregatione Episcoporum, & Regularium decretum fuit, & impoſitum observari mandatum.

EXTRAVAGANS III.

Archivium nostri Ordinis existat in dicto Collegio Abulensi, ubi residet Pater Generalis: duasque claves habeat quarum unam Pater Generalis, & Generalis vacante, Prior, vel Vicarius Praefectus dicti Monasterii; alteram Secretarius Generalis, eoque vacante, vel

Cod. Regul. Tom. VI.

absente, Secretarius secundus habeat. A dicto vero Archivio nullatenus possit extrahi aliquod instrumentum, Bulla, Actorum liber, processus, seu quodlibet aliud in ipso archiviarum, & custoditum sine licentia in scriptis dicti Patris Generalis, seu Vicarii Generalis, Se. de vacante, relictaque in eo cautione ab extrahente subscripta super restitutione instrumenti ab ipso extracti. In dicto autem Archivio serventur omnes processus criminis Monachorum, donec à vivis exceſſerint: licet delictum tantummodo sit semiplene probatum; post mortem vero inquisitorum, vel condemnatorum servetur consuetudo antiqua cremadi Processus omnes criminales respectivè.

CONSTITUTIO XIII.

De facultate Patris Generalis, & de remedio Monasterii, quod ab illo fuerit gravatum.

Habeat Pater Generalis infra triennium, videlicet inter Capitulum, & Capitulum Generale plenarium, & omnimodam potestatem, quam habet Capitulum Generale. Nec potestas hujusmodi alteri committatur, nisi in certo, aut certis articulis ex aliqua rationabili causa, & ad certum tempus de consensu dicti P. Generalis, omniumque Difinitorum contingat aliter ordinari. Verum tamen statuta per Generale Capitulum facta idem Pater Generalis revocare non possit; nec de novo aliqua facere, quae factum Ordinis commune concernant. Caveat quoque, ne in dispensationibus circa Constitutiones Ordinis faciendi potestatem sibi concessam excedat; nec eadem potestate ullatenus abutatur; imò Deum semper habendo praeculis, favore, odio, & quolibet alio impedimento postpositis; se viriliter, & virtuosè in omnibus exercendo, bonam honestatem, & decentem nostrae Religionis observantiam semper, & ubique ostendat; alioquin per Generale Capitulum veniet puniendus. Quod si aliqua Domus nostra per eum se sentiat intolerabiliter pergravari; supplicet sibi, quod desistat à tali gravamine. Quod si renuerit, Domus, quae damnum timet, significet hoc pro Privato Capitulo Deputatis; ac illi à die requisitionis usque decem dies, expensis Domus vocantis, ad Monasterium, ubi residet Pater Generalis, ad Privatum Capitulum tenendum conveniant; & si quod invenerint gravamen, removeant; si autem gravamen tolerabile vi-

E

de-

derint, conuerentes ipsorum arbitrio castigentur. Est enim intentionis nostræ, quod paruum, aut mediocre incommodum propter bonum obedientie toleretur.

EXTRAVAGANS I.

Pater Generalis non possit Romam scribere in rebus pertinentibus ad totum Ordinem sine consensu Capituli Generalis, aut Privati. Et noster Ordo habeat Protectorem, & Procuratorem in Curia Romana.

Insuper Monachi, qui necessitatem habuerint scribendi Patri Generali non dicant, Domine, nec Domine Pater: sed tam in literis, quam in nostris locutionibus dicatur, & appelletur noster P. Generalis, & non Generalis tantum; idemque observeatur à Monachis cum suis Prioribus.

EXTRAVAGANS II.

Si contingat, (quod Deus avertat:)

Patrem Generalem facere, aut trahere aliqua in præjudicium, & damnum Ordinis; quicumque illius Monachus possit liberè scribere Deputatus Capituli Privati, aut cuilibet illorum sumptibus Ordinis; sicut in rebus ad proprium Monasterium S. Bartholomæi pertinentibus quilibet Monachus illius poterat habere recursum ad Visitatores Generales juxta nostras Constitutiones antiquas, quando Prior ejusdem Monasterii S. Bartholomæi erat simul Generalis totius Ordinis.

EXTRAVAGANS III.

Pater Generalis non possit ponere Præsidentes in Monasteriis professionis, etiam vacantibus Prioratibus.

EXTRAVAGANS IV.

Formetur liber Secretarie, in quo scribantur omnia decreta, dispensationes, causæ, & justificationes illarum; & Pater Secretarius Generalis teneatur dictum librum præsentare coram Patre Generali, & Diffinitorio subsequenti; ne videatur relictus dictarum dispensationum. Id ipsum observeatur in sententiarum tam à Paternitate sua, quam à Visitatoribus, vel Judicibus Ordinis legitimè promulgatarum, dispensationibus ab ipso Patre Generali concessis.

EXTRAVAGANS V.

Pater Generalis nullum possit eximere

Monachum ab obedientia immediata suorum Priorum, nec à præceptis, & censuris, prout de jure, & nostris Constitutionibus ab ipsis suis Monachis impositis; vel in eis dispensare, sive in his, quæ pertinent ad relaxationem Regularis observantiae, & Constitutionum Ordinis, sine legitima, & iusta causa coram illo probanda; quæ constet de manifesto gravamine, aut excessu Priorum; neque pariter valeat ad se advocare causas dictorum Monachorum in prima instantia à suis Prioribus de jure cognoscendas; nisi in gradu recursum, aut appellativum à diffinitiva, vel interlocutoria vim diffinitivæ habente. In casu vero manifestæ omissionis, & negligentiae Priorum in causis inchoandis, prosequendis, & diffinendis: cum delicta fuerint publica; dictus Pater Generalis Priorem, vel Priores de sua omissione, & negligentia arguere debeat; & quatenus opus sit, compellere possit, ut in dictis causis procedant, ipsis designato termino competenti ad illarum definitionem; intra quem, si dicti Priores negligentes fuerint; possit ad se advocare causas prædictas, de illis cognoscere, easque diffinire per se, aut suos Visitatores; dictosque Priores de hujusmodi omissione, & negligentia punire.

EXTRAVAGANS VII.

Pater Generalis liberum relinquat Prioribus regimen, & gubernium suorum Monasteriorum, quod ad ipsos immediate spectat; reservato tamen in omnibus recursum ad eundem P. Generalem; ut decrevit Sac. Congregatio Episcoporum, & Regularium pro Monasterio S. Bartholomæi: Neque Pater Generalis ponere, & removere possit Officiales in Monasteriis; exceptis Officialibus in Domibus novis. Quando verò remotionem, sine prævio ad illum recursum, & causæ cognitione auditis Partibus, præcipere nequeat Prioribus, ut ab Officiis removeant Vicarium, Magistrum Novitiarum, Lectores Scripturarum, Procuratores, Depositarios, aliosque Officiales à dictis Prioribus simul cum suis Capitulis, vel Deputatis electos provisionis; quatenus verò ipsi Patri Generali, ut supra constituitur, quod in aliquibus Monasteriis non fuerint debite, & legitimè Officiales prædicti electi, aut quod Officia fuerint provisæ de Per-

S. Cong.
Episc. &
Regul. 5.
Sept. 1687.

Personis indignis, aut malæ administrationis : tunc poterit cogere Priores, ut provisos removeant; & de Personis dignis provideant; & si Priores non obtinuerint, contra illos procedat cum remediis facti, vel iuris.

EXTRAVAGANS VII.

Pater Generalis rigorosè procedat in dispensandis mandatis, & pœnitentiis à iudicibus Ordinis impositis, ne nimia indulgentia occasio iterandi culpas existat: quare si aliqua dispensatio ab ipso fuerit concedenda, prius à iudicibus informationem accipiat, ut per eam ex ipsis intelligat: An conveniat, vel non talem dispensationem, & misericordiam concedere? itaut dispensationes semper ab ipso fiant cum causæ cognitione.

EXTRAVAGANS VIII.

Servato, ut par est, tenore motus proprii Gregorii XIV. dictus Pater Generalis non possit dispensare cum illegitimis ad Officia Prioris, Vicarii, aliarumque nostri Ordinis dignitatum, nisi cum Generali, vel Privato Capitulo; excepto tamen si Capitulum Generale aliquas designaverit Personas, facultate ipsis concessa ad faciendum simul cum P. Generali huiusmodi dispensationem, ut in dicto motu proprio statuitur: declarando insuper ad quamlibet dignitatem Vicarii, Prioris, Visitatoris, aut Diffinitoris novam requiri gradatim dispensationem in dictis illegitimis.

EXTRAVAGANS IX.

Pater Generalis liberas omnino relinquat electiones nostrorum Monasteriorum, neque impediatur à Vocalibus eligi quemlibet Monachum habentem condiciones, & qualitates à iure, & nostris Constitutionibus requisitas.

CONSTITUTIO XIV.

Quomodo Monachus poterit mutari ad aliud Monasterium.

Mutare Monachum aliquem invitum ad locum alium, seu Monasterium aliud in perpetuum, nec Pater Generalis intra triennium, nec etiam Diffinitores in Generali Capitulo, neque Visitatores in sua vilitatione valebunt; nisi ejus demerita evidenter huiusmodi mutationem exposcant; super quo eorum conscientias oneramus. Verum tamen

Cod. Regul. Tom. VI.

propter novi Monasterii fundationem, aut aliam rationabilem causam possint dictus Pater Generalis inter triennium, aut Diffinitores in Generali Capitulo, unâ cum dicto Generali, talem mutationem facere, dumtaxat usque ad sequens Capitulum Generale: observato semper, ne sit mutatio Monacho, aut Domui, cujus est professus, majus damnum; quam commodum Domui, ad quam mittitur, ex huiusmodi mutatione sequatur. Si autem Monachus aliquis voluerit à Patre Generali licentiam petere ad aliud nostri Ordinis Monasterium transeundi, illud suo prius Priori notificet. Qui quidem Prior informationem, vel intentum suum Patri Generali transmittat; ipse autem Pater Generalis, rati informatione, vel intento præhabito, ex causa legitima, quæ sibi videbitur, huiusmodi licentiam dare possit.

EXTRAVAGANS I.

Pater Generalis non mittat Monachos fugitivos, vel quibus imposita fuerit pœnitentia, ad Monasteria nova; & si missi fuerint, non habeant vocem in Capitulo.

EXTRAVAGANS II.

Monachi, qui ire ad alia Monasteria ex levitate procurant, disciplinæ Magistri subint; neque exeant ab eo Monasterio, ad quod mittuntur, usque ad sequens Capitulum Generale, & servant silentium. Illi verò, qui ob suas culpas mittuntur ad talia Monasteria, ultra pœnas eis impositas, servant silentium cum omnibus; illis exceptis, quos Prior eis designaverit.

EXTRAVAGANS III.

Pater Generalis, iustâ causâ interveniente, & præhabita informatione à Monachis Religionis zelo, morumque honestate optimè commentatis, possit, prout ipsi magis expedire videbitur, transferre cum Patentibus simplicibus Monachos de uno in aliud Monasterium; dummodò tamen quoad vocem in electione Prioris Monasterii professionis habendam, serventur statuta Ordinis cum Monachis sic translatis. Possit verò tam Monachus, quam illius Prior ante executionem dictæ simplicis Patentis Patri Generali representare rationes, seu causas legitimas, si quas habuerint, ut suspendatur exequutio; quibus auditis, decernat Pater Generalis, prout ipsi magis expedire videbitur: cui obedire omnino teneantur.

E 2

EX.

Gregor.
XIV. Const.
Circumspe-
cta 15.
Martii
1590.

EXTRAVAGANS IV.

Monachi ita translati de uno Monasterio ad aliud per simplicem Patrem Patris Generalis teneantur facere in scriptis eorum Priore Monasterii inventarium, omnium suppellectilium, & mobilium, quæ secum transferant; & pariter cum ad propria Monasteria redeant, omnium rerum, & utensilium, quæ secum portant.

EXTRAVAGANS V.

Monacho translati de uno in aliud Monasterium cum debita licentia, ut ipsi intersint in aliquo Ministerio, teneantur dictum Monasterium omnes itineris expensas, tam in transitu, quam in reditu ad proprium Monasterium facere, & persolvere, prout ex consuetudine generali Ordinis hucusque servatum fuit.

CONSTITUTIO XV.

Quando tenebitur Prior epistolam suam Monachorum transmittere ad P. Generalem.

Si proclamatorias literas, seu denunciations de Priore suo, vel Conventu, aut de aliquo, seu aliquibus singularibus Personis illius Domus, ejus est professus, aliquis Monachorum velit mittere Patri Generali; Prior predicti mittentis hujusmodi literas illius Monasterii expensis mittere teneatur; dum tamen mittens Monachus eorum aliquibus dicat Priori suo in genere, quo super aliquibus visitationem, seu aliquid remedium illi Domui utile existentibus, Patri Generali conscribit; quo si differretur, non modicum damnum, sive periculum posset contingere. Quod si Prior predictus literas prelatas non miserit, ad Patris Generalis, sive Visitorum arbitrium puniatur. In aliis vero casibus Prior hujusmodi Monachi literas mittere non tenetur. Si tamen absque Monasterii expensis scribere Patri Generali aliquis Monachus voluerit, dummodò suo Priori dicat in genere, quod Patri Generali conscribit; quamvis super quibus scribit, non declaret; scribendi habeat libertatem. In quo casu Priori suo litam clausam ostendat; ut ex ejus superscriptione Generali constet, ipso sciente literam esse missam. Si conscripserit, suo Priori litera remittatur; ut sibi poenitentiam condignam imponat. Nullus etiam Prior, seu Monachus literas, quas Priores, vel Monachi Patri Generali, aut quas allicui Priori, vel Monacho Pater Generalis transmittit, quovis modo appeti-

at, sive legat. Pater verò Generalis super contentis in hujusmodi literis, cum viderit expedire, incunctanter apponat remedium opportunum, & si oportuerit ad illam Domum Personas aliquas destinare, illas mittere non retardet cum potestate plenaria super talibus negotiis providendi. Hæ autem Personæ sic missæ, vel Pater Generalis, si Monachos, quibus vocari procuraverint, non iusta causa fuisse motos repeterint; graviter eos puniant; ut eorum exemplo alii similia non audeant attentare.

EXTRAVAGANS I.

Nullus Monachus aperiat, neque impediatur malitiosè, vel per quantumcumque aliam viam epistolas missivas, aut expeditones, quas transmissit Pater Generalis, neque ad Patrem Generalem ab aliis transmissas, sub pena privationis vocis activæ, & passivæ; quod est confirmatum per Bullam Apostolicam. Hujusmodi insuper vocis activæ, & passivæ privatio durare debeat quadriennio; & si delinquent Prior fuerit, statim passiva, & post finem Prioratum activæ voce privetur ulque ad finem quadriennium.

Clen. VIII.
11. Jan.
1558. Tre-
Ger. Bullar.
Folla. 7.
Paul. V.
1. Sept.
1605. co-
dem Text.
Bulla 8.

EXTRAVAGANS II.

Monachi scribentes epistolas, aut memorialia, quin illa ostendant suo Priori, aut si post scripta, & ostensa, aliqua addiderint: ut dicitur in nostra Regula, furti judicio condemnentur.

EXTRAVAGANS III.

Nullus Monachus nostri Ordinis possit per se, vel per alios edere, & typis mandare libros, sive aliud quodcumque apud absque licentia in scriptis nostri Distributori Generalis, aut Patris Generalis inter Capitulum, & Capitulum; quibus strictè injungitur: quod operis examen Personis gravibus, & doctis nostri Ordinis committant, antequam dictam licentiam concedant; quæ simul cum censura, & approbatione, & cum debitis licentiis ante impressionem necessariè obediendis, in principio operis imprimantur.

EXTRAVAGANS IV.

Patri Generali, atque Generalibus ab-solutis decur titulus Magistri, & Paternitatis Reverendissimæ; Patribus au-tem

tem Prioribus actualibus, & absque Regiorum Monasteriorum S. Bartholomaei de Lupiana, B. Mariz de Guadalupe, & S. Laurentii, Diffinitoribus Generalibus, & Deputatis Capituli Privati, dum ea munera exercent, titulus Reverendissimae etiam donetur.

Titulus verò Paternitatis Prioribus actualibus, & absque Monasteriorum electionis, Lecturibus Jubilatis, & actualibus Visitatoribus, & Confirmatoribus lo actu confirmationis, Secretario: & Procuratori Generali, Prioribus Domorum novarum, & Rectoribus Collegiorum; ac demum Vicariis actualibus Monasteriorum S. Bartholomaei, S. Mariz de Guadalupe, S. Laurentii dell' Escorial, & Abbatibus Paracensis tantummodo concedatur.

CONSTITUTIO XVI

Quando Prior debet habere consensum sui Capituli, & consilium cum Deputatis.

Cap. i. & Cap. Novit de iis, quae sunt à Priore, sine consensu Capituli.

IN quibuscumque casibus consensus Capituli requiratur de iure, Prior cujuslibet Monasterii nostri Ordinis consensus hujusmodi habeat; puta, in venditionibus, permutationibus, donationibus, seu per longa tempora arrendationibus, aut quibuscumque aliis possessionum alienationibus quarumcumque, necnon & rerum mobilium pretiosarum Monasteriorum, & aliis quibuscumque casibus in iure contentis. Verum si talia sint, in quibus non requiratur de iure consensus Capituli: si casus hujusmodi sint ardui, seu negotia grandia; tunc Prior consilium habeat cum Monachis constitutis in Sacris ad talia negotia per sui Monasterii Capitulum sibi specialiter Deputatis. Deputentur autem quinque ad pius, & tres ad minus Monachi in Sacris constituti per viam scrutinii modo, quo Diffinitores in Generali Capitulo eliguntur, ad praedictum consilium Priori tribuendum; quoties fuerit opportunum. Postquam verò Deputati praedicti per Priorem requisiti in hujusmodi negotiis explicaverint, quod sibi videbitur, Prior faciat, quod sibi magis rationabile, & proficuum videatur; omni omnino propria affectione, atque Personarum acceptione remota: exceptis tamen casibus, in quibus Prior tenetur sequi sui Capituli, aut sibi Deputatorum consilium. Qui quidem casus in nostris aliis infra scriptis Constitutionibus continentur; alioquin Prior debet puniatur. Hoc autem praecipue, temperque in nostro Ordine observetur: quod

nollus consilium suum, iudicium, seu sententiam, aut alterius pertinaciter praesumat defendere; ne in loco consilii discordiae oriantur. Ceterum in rebus consensu: & levibus petere consilium ab hujusmodi Deputatis nullam Priori necessitatem imponimus. Ne autem Prior circa temporalia pergraveretur; sed spiritualibus frequentius, devotiusque intendat: officia Domus commendet talibus personis, quae fideliter, & utiliter debita cum diligentia illa ministrent.

Cap. Cum ad Monasterium, de Suez Monachos.

EXTRAVAGANS I.

Disponentibus nostris Constitutionibus, quod pro validitate alicujus actus debeant simul concurrere vota majoris partis Conventus, & consensus Prioris; in his casibus, quia sunt duo consensus, & capita distincta: etiam si totus Conventus, aut major pars illius actum velit; nisi Prior consentiat, contrariusque cum illis; talis actus est invalidus; ita è converso: si Prior velit; nisi simul consentiat, & concurrat major pars Conventus: sit pariter actus invalidus, veluti in electionibus Vitalis, Procuratoris, in receptione, & professione Monachorum, & in alienationibus, & aliis similibus.

EXTRAVAGANS II.

Quando aliquis Monachus dixerit in Capitulo suo Priore, quomodo vobis placuerit, vestraque erit voluntas, aliudve aequivalens: suum votum conformare intelligatur, & judicetur sine aliquo dubio cum voto Prioris; ille autem, qui postea conquestus fuerit, aut murmuraverit, arbitrio dicti Prioris voce Capitulari privetur. Et pariter privetur voce Capitulari à suo Priore Monachus, qui revelaverit, quae capitulariter tractantur, & aguntur inter Monachos Vocales Ordinis Sacri: Si Prior eos hortatus fuerit, ut secretum servent.

EXTRAVAGANS III.

Vicarius sit unus ex Deputatis, qui debent esse in quocumque Monasterio; cum sit secunda Persona Monasterii, & absente Priore, ejusdem habeat auctoritatem.

EXTRAVAGANS IV.

IN omnibus nostri Ordinis Monasteriis serventur de iure servanda circa alienationem, donationem, permutationem,

E 3 nem,

nem, cambium, censum quorumcumque Bonorum immobilium, seu mobilium pretiosorum, eorum ultra triennium locationem, seu alium quemlibet alienationis contractum; & precipue observentur requisita infrascripta. Quod talis venditio, donatio, census, cambium, vel quilibet alius alienationis contractus cedat in manifestam, & evidentem utilitatem Monasterii, informatione de illa praehabita: quod proponatur deinde, & tractetur per tres vices in Capitulo Conventus; Capitulumque, seu illius major pars, accedente simul Prioris consensu, in dicta alienatione, seu contractu conveniat: & quod tandem petatur, & obtineatur licentia specialis à Patre Generali, informatione utilitatis, tractatibusque in Capitulo habitis ad illum in forma authentica transmissis, ac specifica facta mentione rei donandae, mutuandae, vel alienandae. Idem omnino in locatione Bonorum immobilium ultra triennium, servari debeat sub poenis à jure statutis.

EXTRAVAGANS V.

Procurator Temporalium, & Depositarius cujuslibet Monasterii in illius Deputatos nullatenus eligi possunt. Priores verò absoluti suorum Monasteriorum, licet in Deputatos electi non fuerint; ad omnes actus consultivos cum Deputatis simul vocentur; non tamen ad eos; in quibus per nostra Statuta praedicti Deputati votum decisivum habeant.

EXTRAVAGANS VI.

Patres Priores ultra sex dies à propriis Monasteriis non exeant, nec absint absque licentia in scriptis Patris Generalis; nisi magna necessitas, casusve gravis repente contigerit, quae praedictam licentiam absque Monasterii detrimento expectare non permittat: Tuos verò Priores casum hujusmodi post illorum absentiam quamprimum dicto Patri Generali notificent; non tamen ad hoc teneantur in illis diebus, & absentia, quas pro visitandis Administrationibus, Granciis, aliisque Monasteriorum Possessionibus dicti Priores consumperint.

CONSTITUTIO XVII.

Quod nullus Prior nostri Ordinis eligatur in Priorem alterius Monasterii, nisi S. Bartholomaei; & quod Monachus electus in Priorem alterius Monasterii in eo possit remanere perpetuo.

Quicumque Monachus nostri Ordinis, qui per electionem assumptus fuerit, ut sit Prior cujuscumque alterius Monasterii, terminato suo Officio, possit semper permorari in Monasterio, in quo fuit Prior, aut redire ad Monasterium, à quo fuit assumptus. Verum si in Domo, in qua fuit Prior, elegerit perpetuo remanere: Priori ejusdem Monasterii infra mensem post confirmationem novi Prioris computandum, suisque successoribus obedientiam reprimere teneatur; alioquin priori Monasterio remaneat obligatus. Ceterum nullus Prior nostri Ordinis eligatur in Priorem alterius Monasterii: & si fuerit electus, talis electio sit nullius roboris: excepto tamen Monasterio Sancti Bartholomaei, in quo alter Prior nostri Ordinis eligi poterit, (licet ad acceptandum compelli nequibit,) nedum ob specialem prerogativam, quam olim obtinuit, ut caput esset totius Ordinis; sed etiam ob prerogativas, quas adhuc tenet, ut sit Diffinitor perpetuus cum praecedentia, & Vicarius Generalis totius Ordinis in casu vacationis Generalis.

EXTRAVAGANS I.

Quando aliquis Prior fuerit postulatus in Priorem Monasterii suae professionis; Pater Generalis, si viderit adesse causas legitimas, ei poterit dare licentiam pro acceptanda postulatione; & declaramus, quod in postulationibus intervenire debeant duae partes Electorum, prout in nostro Ordine practicum fuit.

EXTRAVAGANS II.

Prior absolutus oqueat manere in perpetuum in Monasterio, ubi explet Prioratum, in eoque iterum obedientiam reprimere, nisi praecedat consensus Prioris, & Capituli, seu majoris partis dicti Monasterii infra mensem ab hac Constitutione praescriptum: quo praecedente, siue alia licentia Patris Generalis, aut consensu Prioris, & Capituli Monasterii suae Professionis, possit in Monasterio, ubi fuit Prior, per-

perpetuo permanere; Priorique, & successoribus ejus infra dictum mensem obedientiam repromittere.

EXTRAVAGANS III.

Pater Generalis possit nominare aliquos Priores actuales pro electione Monasterii, ubi residet Curia Regia: consideratis qualitatibus ad illum Prioratum requisitis; & similiter pro electione in aliis Monasteriis, quae proxima sunt conspiciuntur Civitatibus; sicut etiam in Monasteriis proxime professionis; quatenus tamen hujusmodi indulgentiam ipsa Monasteria requirerint: Rectores verò Collegii Salmantini in Priorem Monasterii Beatae MARIAE de Guadalupe de speciali Religiosis concessione eligi valeat.

EXTRAVAGANS VI.

Priores novarum Domorum nequeant promoveri, seu eligi in Priores aliorum Monasteriorum: nisi in propriis suis professionibus, vel in aliquo casu speciali, & valde necessario; & tunc procedere debeat licentia Patris Generalis. Sic verò electus à Prioratu, quem obtinet, nullatenus vacet: donec fuerit confirmatus in Monasterio, ubi fuerit electus.

CONSTITUTIO XVIII.

Ad quem pertinet hereditas illius, qui est electus in Priorem alterius Monasterii.

Si Monachus unius Monasterii per electionem in Priorem alterius Monasterii assumatur; & eidem Priori manenti aliqua domo, hereditas, aut Legatum deveniat: ad prius Monasterium pertinebit; nisi antequam ei talia obvenirent, vel in brevi obventura verisimiliter crederetur; idem Prior declarasset velle se, sui tempore Prioratus expleto, Monachos ejusdem Monasterii remanere; tunc enim ad secundum Monasterium pertinebunt; in quo casu, tempore sui Prioratus exacto, ibidem manere, & profiteri cogetur. Si verò ad hujusmodi Prioratum non fuit per Monachorum electionem assumptus, ad primum Monasterium talis omnino hereditas, Legatum, sive donatio spectabit.

CONSTITUTIO XIX.

De Officio Vicarii, & Sub-Vicarii, ac de eorum auctoritate, & facultate.

Electio de Monacho aliquo in Vicarium, vel Sub-Priorem in quolibet

Monasterio nostri Ordinis fiat per Priorem, & Monachos illius Monasterii in sacris constitutus, seu eorum partem majorem, vota uniuscuiusque eorum sigillatim, & in secreto per aliquos de eisdem ad hoc specialiter deputatos per prius suscipiendo in scriptis, vel per viam compromissi, quomodo maluerint Electores. Qui postquam fuerit sic electus, eo ipso sit Vicarius, & in absentia Prioris à Monasterio habeat eandem potestatem, quam Prior solet habere, illaque utatur liberè: nisi in casibus, in quibus de Jure Capituli consensus requiritur; in quibus quidem casibus nullam habeat potestatem: nisi casus illos, aut eorum aliquos sibi specialiter Prior commiserit. Nec etiam praedictus Vicarius habeat aliquam potestatem in aliis casibus, quos ei Prior limitaverit, seu restrinxerit: Et si forte etiam Vicarium à Monasterio abesse contingat: tunc regat Conventum, & praesentem Vicarii exercere potestatem is, qui per Priorem pro tali absentia fuerit vice Vicarii assignatus. Et si Vicarius in suo Officio negligens, vel excessus commiserit, Prior illum poterit corrigere, & punire. Officium quoque Vicarii daret quovisq; sit facta confirmatio electionis proximi futuri Prioris. Si tamen Prior cum Deputatorum consensu, aut in Monasterio praesente Priore, soli Capitulo, seu ejus parti majori, etiam renuente Priore, videbitur, quod Vicarii Officium debeat ante praedictum tempus cessare; postquam hoc Monachi in sacris constituti, seu eorum major pars in suo congregati Capitulo declaraverint: ipso facto ejus expiret Officium, & alius in Vicarium eligatur. Vacante tamen Prioratu, vel suspensio Priore, nec Conventus Vicarium Angem. Cap. Vene. removere, nec ipse Vicarius Officium res. de. valeat resignare. Vicarius autem in confus. Choro, Capitulo, Refectorio, ac aliis & Cap. Admonet. de quibuslibet locis praecedat omnes Monachos ad maiorem suam existens Prioris. resuna.

EXTRAVAGANS I.

Abente Priore a quocumque ex nostris Monasteriis, non exeat Vicarius ab eo sine magna, & evidenti necessitate; & si dicta necessitate instant, exterit: ferventur cum Sub-Vicario omnes illae caeremoniae, & actus, qui cum Vicario observantur.

Indulgent
III. Com-
ita. quolib.
monestri
legenda.

Argum.
up. i. de

EXTRAVAGANS II.

Vicarii, absentibus eorum Prioribus, non possint concedere licentias pro suscipiendis Ordinibus, nec licentias pro obtinenda facultate ab Ordinariis audiendi Confessiones; nec faciant ea, nec dent licentias, quæ, & quas verisimiliter credent eorum Priores non futuros, nec consueverunt, nec voluerunt facere; sed curent conservare Monasteria eo modo, & forma, quibus eorum Prælati ea relinquunt pro eorum pace conservanda.

EXTRAVAGANS III.

Electio Vicarii debeat esse canonica, & per maiorem partem suffraganorum Capituli, cui consensus Prioris debeat etiam accedere, & suffragari: casu vero, quo maior Capituli pars in eligendum in Vicarium non consentiat; aut Prior cum dicta maiori parte Capituli in acceptanda electione non conveniat: factis decem scrutinis, electio Vicarii ad Priorem devolvatur: qui in dicto casu Monachum, qui ei magis expedire videbitur, eligat in Vicarium.

EXTRAVAGANS IV.

Monachi eligendi in Vicarios in decimo octavo anno completo ab habitus receptione existere debeant, simulque ab Ordinario Diocesano ad audiendas confessiones licentiam obtineant.

EXTRAVAGANS V.

Prior cum consensu maioris partis Depuratorum, aut Capitulum, seu maior illius pars absque causæ cognitione, & quin teneatur illius rationem reddere, possint rationabilibus de causis Vicarium ab Officio suo remove, ut in hac Constitutione ordinatur; non tamen per hoc impediat recursum, quem Vicarius ab Officio remotus ad Patrem Generalem potest habere.

EXTRAVAGANS VI.

Absente Priore ab actibus Communitatis, Vicarius prostrare, & elevare possit quemcumque Monachum, qui in illis aliquam gravem culpam committat: vel ipsi obedire renuat, aut irreverenter legerat, etiam cum aliis Monachis. Teneatur tamen Vicarius reddere Priori quamprimum de huiusmodi facto, & ejus causâ rationem.

CONSTITUTIO XX.

De modo quem servare debent Monachi in egrediendo a Monasterio; Et quando redeant ad illud.

Extra Monasterii metas nullus Monachorum exeat sine Prioris licentia & 6 eadem, qua exierit, die non sit ad Monasterium reverurus, benedictionem, flexis genibus, tam eundo, quam redeundo, à Priore petat, & reverenter accipiat.

EXTRAVAGANS I.

Nullus Prior, aut Vicarius, aut Praedicens vadat, aut aliquem Monachorum mittat ad Curiam, ad Cancellarias, nec Comptellam, nec Romam, nec ad aliam peregrinationem; quin consuevit faciat Patrem Generalem, tam Monachi mittendi, quam casus, super quo transmittendus est. Casu vero inopinato urgente, itaut periculum sit in mora, qui mittendus erit, de consilio Depuratorum mittatur.

EXTRAVAGANS II.

Monachi, aut Monasteria nostra conventionaliter non concurrant ad Processiones, seu Rogativas publicas generales, vel speciales in Civitatibus, aut Villis dictis nostris Monasteriis finitimis Prioresque monemus ex Indulto Apostolico Sancti Pii V. Monasteria nostra ad ipsi interessendum nullatenus posse cogi, aut compelli. Si verò propter communes necessitates, aut calamitates celebrentur in dictis Civitatibus, aut Villis, vel in toto Regno dictæ Processiones, aut Rogativæ, in nostris Monasteriis eas specialiter celebrari Priores faciant, & præcipiant; Indulti prædicti tenore omnino servato. Nec similiter nostri Monachi conventionaliter interveniant Exequiis Funeralibus, aut Festivitatibus extra nostra Monasteria; neque Monachi particulares callentes musicam ad Ecclesias extra Monasteria cum aliis Musicis secularibus canantur à Prioribus mittantur.

S. Pius V.
1 Octobris
an. 1567.
Pont. sui
ann. 4.

EXTRAVAGANS III.

Servetur omnino laudabilis Ordinis consuetudo, videlicet, quod Monachi egredientes a Monasterio, vel ad illud revertentes, tam in egressu, quam in reditu orationem facturi ad Ecclesiam accedant, priusquam à Præfato benedictionem accipiant. Quando verò no-

stri

stri Monachi ad Villas, aut Civitates, ubi Monasterium, vel Hospitium nostri Ordinis exstat, accedant: in eis necessarii hospitari debeant, nec in Domino Genitorum, Fratrum, aut Consanguineorum, nisi de licentia in scriptis Patris Generalis pernoscere possint. Si autem a dictis Civitatibus, & Oppidis Monasterium per Leucam distet, infra duos dies à Priore dicti Monasterii personaliter presentati benedictionem accipiant: alius debet puniantur.

EXTRAVAGANS IV.

Quando nostri Monachi secundum Monasteriorum consuetudines, recreationis causa in Grancias, vel Campum egrediuntur: nullatenus ad Villas, Oppida, aut Domos circumvicina absque Prioris expressa licentia divertant, quinque in illa ingrediuntur: & qui contraxerint, arbitrio Prioris debet corrigantur. In Campum verò exeuntes simul egrediuntur: simul incedant, ad Monasterium: que juxta laudabilem consuetudinem suam revertantur: alias à Prioribus contraxerint dicta recreatione priventur.

CONSTITUTIO XXI.

Quod non loquantur Monachi cum Personis, que non sint ex eorum Monasterio, sine licentia.

Post primam salutationem non loquatur aliquis Monachorum sine speciali Prioris licentia cum quibuscumque Personis, que ejusdem Monasterii non sint Monachi. Si tamen intra eandem Domum habitant aliqui Familiarii ipsius Monasterii, poterit eis loqui breviter in necessariis, in quantum est opus negotio. Monachi tamen, qui eisdem Familiaries in curam specialem habuerint: poterunt eis super expedientibus rebus loqui liberius. Præterea nullus Monachorum det, mittat, vel recipiat litteras, seu aliquid aliud prædictis Personis, vel ab eis, aut ab aliquibus aliis sine Prioris licentia. Item nullus Prior, vel Monachus loquatur cum aliquo Monacho alterius Monasterii, ad quod declinaverit, post primam salutationem absque Prioris ejusdem Domus licentia. Quæ in Monasterio, ubi residet Pater Generalis, propter Monachorum frequentationem ibidem concurrentium præmaximè obviatur.

CONSTITUTIO XXII.

De scrutinio, quod facere debent Priores in cellis Monachorum.

Inquisitionem, seu discussionem tam in cellis, quam in dormitoriis, & locis aliis, ubi Monachi exsunt, seu dormiunt, quilibet Prior in suo Monasterio per se ipsum, vel per alium, seu alios in absentia Monachorum faciat ter in anno: & si quæ per Priorem non concessa fuerint reperta teneri: tollantur ab eis, & in manibus tradantur Priori: qui de rebus ipsis disponat, prout viderit expedire: & Monachum in hoc culpabilem punire non differat.

Cap. Com. ad Monach. de huc. Monach.

EXTRAVAGANS I.

Nullus Monachus, etiam hospes, ingredi possit in cellam alterius sine licentia sui Prælati. Quod auctoritate Apostolica est confirmatum. In horis silentii nulla cella sit jubaata, nisi Prioris.

Clem. VIII. 11. Item an. 1594 Paul. V. 1. Sept. anno 1605.

EXTRAVAGANS II.

Prohibetur Monachis nostri Ordinis habere in eorum cellis mobilia, quæ propter magnam valorem sapiant profanitatem. Si quæ autem hujusmodi Patres Priores, aut Visitatores invenerint, ea ab ipsis auferant, & in commune redigant: eisdem tantum permittendo ornatam, quod nostri status honestati sit consonum.

CONSTITUTIO XXIII.

Quomodo fieri debeat Officium Divinum.

Officium Divinum in quolibet nostro Monasterio dicatur, vel cantetur per Monachos in Choro, alta, vel remissa voce, spaciòse, atque punctatim occupatione, siue necessitate quilibet non obstante.

Clem. Greg. ve. nimirum. de celebrat. Missæ.

EXTRAVAGANS I.

DIE Annunciationis Beatæ Mariæ Virginis pulsentur Organa, si celebratur ante Dominicam Passionis.

EXTRAVAGANS II.

In omnibus nostris Monasteriis oratio mentalis ante, vel post Vesperas, aut Completorium, juxta consuetudines Monasteriorum, per dimidiam horam quotidie habeatur. A Sabbato verò primo Quadragesimæ usque ad hebdomadam sanctam exclusivè, præcipue dicta oratio

tio mentalis in Choro non lotermitatur; ad quam Campana primò pulsetur per spatium Pfalms: *De profundis*, & secundo sex, aut septem ictibus: omnes autem Monachi legitime non impediti intervenire teneantur.

EXTRAVAGANS III.

NON introducantur cantus, neque nova Officia, quæ non habet Ordo, exceptis Officiis Sanctorum Titularium, quæ celebrantur in propriis Monasteriis. Præterea permittimus, quod in nostris Choris cantari possit cantus organi in Festis principalibus, & solemnioribus de licentia Prælati, & non cum aliis Cantoribus facularibus; Credo verò cum organo non latenus cantetur.

EXTRAVAGANS IV.

Omnes Religiosi portent Candelas in Processione Corporis Christi.

EXTRAVAGANS V.

Abfentibus fimal Priore, & Vicario, prælit Sub-Vicarius, tam in Refectorio, quàm in Choro, & ab eo petatur licentia iode exeundi; in Sub-Vicarij verò abfentia à primo, vel fecundo Correctore, & illis etiam abfentibus, ab Hebdomadario.

EXTRAVAGANS VI.

Festum Conceptionis Beate MARIE Virginis celebretur, & fiat duplex majus.

EXTRAVAGANS VII.

IN omnibus nostris Monasteriis quolibet negotio, aut necessitate non obfante, omnes Horæ canonicæ dicantur, vel cantentur in Choro horis, & temporibus in nostro Ordinario distributis, & præfcriptis cum tali fpatio, & gravitate, quod in illis perfolvere odo ad minus horæ quotidie impendantur: pluresque in Festivitatibus folemnioribus juxta confuetudinem Monasteriorum expendantur. At verò in Dominibus novis, quæ professionis non funt, etiam Horæ canonicæ quotidie dicantur in Choro per Priorem, & Monachos ibidem residentes fub hac diftributione, videlicet: Matutinum ad occafum Solis, & antea Vesperæ, & Completorium; Prima, Tertia, Sexta, Nona ftatim poft ortum Solis. Idem præterea in nostris Collegiis obfervetur fub hac forma, videlicet: Prima, Tertia, Sexta, & Nona, quando juxta confuetudinem oratio matutina

debet haberi: Vefpere vero, & Completorium cum matutino fequentis diei poft Solis occafum.

EXTRAVAGANS VIII.

OMnibus Sabbatis cantentur poft Completorium Litanie Beatiffimæ Virginis Mariæ, ut in Sancta ejus Domo Lantecana: congregatis omnibus Monachis in Ecclefia, aut in Choro fecundum antiquam cujuflibet Monafterii confuetudinem; ad quas, & ad Antiphonam ejusdem Beatiffimæ Virginis, qua terminatur quotidie Officium, & Completorium, ficht Campanæ figno, omnes Monachi, etiam exempti, accedere, & interefle teneantur.

EXTRAVAGANS IX.

IN omnibus nostris Monasteriis nominetur à Priore, prout hætenos, Monachus practicus, & intelligens in caeremoniarum Magiftrum: cujus curæ incumbat eas docere, & zelare defectus, qui in earum praxi accedere poffunt in Divinis Officiis, & tempore opportuno ita prævenire, & cavere: ut nullus error, aut defectus in Officio Divino, vel Miffarum celebratione contingat.

CONSTITUTIO XXIV.

De celebratione Miffarum, Communione Monachorum, & quomodo fit folemnizanda Feflivitas N. P. S. Hieronymi.

Miffa Conventualis cum notione ad Cap. Cum minis, in quantum bono modo fieri poterit, omni die in quolibet nostro Monasterio celebretur. Sacerdotes autem Miffas celebrare frequentent, præcipue in diebus Dominicis, & feftivis. Cæteri quoque Monachi certis diebus annuatim communicent, videlicet: in prima Dominica de Advento, die Nativitatis Dominicæ, Epiphaniæ, Purificationis Beatiffimæ Virginis Mariæ, prima Dominica, & tertia Quadragefimæ, Dominica de Paffione, in die Crucis Domini, in qua etiam omnes Sacerdotes communicent: die Refurrectionis Dominicæ, Apoftolorum Philippi, & Jacobi, Dominicæ Affcenfionis, Pentecoftes, Corporis Christi, Nativitatis Sancti Joannis Baptiftæ, Fefto Sancti Jacobi Zebædiæ, Feftivitate Affumptionis Beatiffimæ Dei Genitricis Mariæ, Nativitate ejusdem, Fefto Patris N. Beati Hieronymi menfis Septembris, cujus dies per Monachos, & Donatos, Familiares, & mercenarios nostri Ordinis ab omni fervili opere colatur, & obfervetur die

Agum.
Cap. Do-
lunt. de
eclibet.
Nitor. &
Cap. Te re-
fere. co-
den. 11.

die Sancti Lucæ Evangelistæ, qua quid-
dem die noster Ordo institutus, & re-
formatus exiit, & exemplus: festo
omnium Sanctorum. In quibus diebus
Priores debent, si commodè poterunt,
celebrare.

EXTRAVAGANS I.

Hortantur omnes Monachi nostri Or-
dinis, quod sæpe confiteantur cum
Priore; atque Prior curet, quod plures
sint Confessarii deputati in Monasterio.

EXTRAVAGANS II.

Quandocumque nominatur noster P.
S. Hieronymus, tam legendo,
quàm loquendo, dicatur noster P. S. Hier-
onymus: & ejus transitus integer, &
completus legatur in Refectorio, donec
terminetur.

EXTRAVAGANS III.

In Domibus novis, & Collegiis can-
tetur Missa Conventualis omnibus
Dominicis, & diebus festivis. Sin ve-
rò sufficiunt numerus Monachorum non
adit, ut cantari possit cum notis, in
tono saltem cantetur.

EXTRAVAGANS IV.

Monachi, qui non fuerint Sacerdotes,
& Fratres Laici sacram Communio-
nem recipiant omnibus diebus Dominicis,
nisi in hebdomada occurrat aliquod
festum, in quo communicare debent
juxta Constitutionem: quia tunc omi-
tetur communicatio Dominicæ eidem festo
propinquioris.

EXTRAVAGANS V.

Gem. VIII.
Constit.
Romani
Pontificis,
Anno 1599.

Obsurgendo, ut par est, motui pro-
prio fa. me. Clementis VIII. Mo-
nachi nostri Ordinis non possint in vir-
tute Bullæ Craciatæ, nec alterius Pri-
vilegii eligere Confessarios, qui illos à
causis relictis per eorundem Superi-
ores absolvere valeant.

CONSTITUTIO XXV.

De tempore, & locis silentii.

Silentium per nostros Monachos, debi-
tis necessitate, ac utilitate exceptis,
summo studio observetur intra septem,
vel metas cujuslibet nostri Monasterii,
locis, & temporibus infra scriptis, vi-
delicet: omni tempore post ultimum
Cod. Regul. Tom. VI.

signum factum ad Completorium usque
ad secundam pulsationem Primæ sequen-
tis diei perfectam: & à Resurrectione
Domini usque ad festum Exaltationis San-
ctæ Crucis, statim post primam refe-
ctionem usque ad secundum signum fa-
ctum ad Nonam, in diebus verò jeju-
nii usque ad signum surgendi de dormi-
tione diurna: in Claustro principali,
& etiam in Choro continuè. In Refe-
ctorio tempore refectiois, in dormi-
torio tempore dormitionis. In prædictis
autem locis, & temporibus ex causa ra-
tionabili breviter, submissa voce loqui
licebit.

Cap. Com-
ad Mous-
sterium. de
statu Mon-
achor.

EXTRAVAGANS I.

Incumbant Prædicates, ut in diebus
festivis evitetur omnis vagatio, &
negociatio, serveturque silentium inter
Monachos.

EXTRAVAGANS II.

A festo S. P. N. Hieronymi usque ad
Quinquagesimam non fiat Campa-
næ signum ad dormiendum post Matus-
tinum in nostris Monasteriis, nisi hora
tertia jam passata: reliquo verò tem-
pore statim post terminatum Matutinum;
& nullus Monachus ante signum ad dor-
miendum accedat sine speciali licentia.

EXTRAVAGANS III.

Quamquam Monachi Choro assistant,
horis tamen vacationis à Choro,
aliisque Communis actibus, se se
exerceant, & occupentur in scribendo,
aut in aliis exercitiis pro obedientia sibi
instructis, vel injungendis.

CONSTITUTIO XXVI.

*De habitu Monachorum, & de eo, quem
portare debent Docti, & de eorum
obligationibus.*

Habitus noster, & vestes juxta insti-
tutionem fel. rec. Domini Gregorii
Papæ Undecimi Institutoris nostri Ord-
inis, formæ, ac præter sint sequentes, videlicet: Tunica sint clausæ, & am-
plæ de panno albo, vili, & grosso,
aut de illo panno, qui vulgariter dici-
tur *Calci*, cum manicis moderatè am-
plis, & clausis, atque decentis longi-
tudinis: ita quod cinctæ usque ad tal-
los descendant, & terram non tangant.
Mantellus, & scapulare sint de panno
griseo, seu burello similiter grosso, &
vili, nullo præter nativum cinereo co-
lore. Sit quoque mantellus parte ante-
riori

Clem. 11.
in agro. de
statu Mo-
nast.

riore fissus, & unico claudatur ejusdem panni botone: licet mantellus non sit de necessitate, sed de habitus honestate, illum tamen deferre debemus, cum in publicum procedimus. Scapularis autem longitudo brevior sit tunica per manum unam, & ejus capaciorum in amplo humeros non excedat, ac in longitudine per quatuor saltem digitos distet à zona. Mantelli etiam longitudo per quatuor digitos tunice longitudini non æquetur, ita quod turba mantello, & mantellus scapulari sit longior. Zona quoque sit de corio nigro latitudinis duorum digitorum, vel quasi, cum fibula ferrea, vel ærea abique aliis laminulis, vel clavulis. Calceamenta sint forficulares nigri, qui tribus ad minus laqueis adstringantur. Velles, quibus subtus induuntur ad carnem, non sint lineæ, vel canabine, sed laneæ: femoralibus tamen exceptis; nec in lectis habeant linteamina de lino, vel de canabo; poterunt tamen habere pulvinaria, sive cervicalia de eisdem. Debilibus tamen, seu infirmis ad arbitrium Prioris, quoties opus fuerit, poterunt linteamina, seu indumenta canabine, vel lineæ ministrari. Idem habitus donetur Novitiis, hoc superaddito, quod ad scapularis latera juxta zonam duæ de eodem panno ligaturæ fiantur, *Trenas* vulgariter nuncupatæ, trium habeontes amplitudinem digitorum.

Cap. Cum
ad Monasterium, de
statu Monachorum.

Cap. 1. de
Regul. in 6

Donatis verò nostris donentur tunica, & mantellus, & largum capaciorum de burello cum cauda longitudinis palmi unius, vel alix vestes honestæ. Prefati quoque Donati dicant quod cotidie pro omnibus horis quindecim *Pater noster* cum *Ave Maria*; & die, qua in Donatos recipiuntur, obedientiam plenè promittant. Idem etiam de Fratribus Donatis fiat præter vestes prædictas; dum tamen desuper induantur burello prædicto, cum honestate omnimoda converfantes. Et Donati, & Donatæ nostri Ordinis per Priorem, & Capituli majorem partem recipiantur, & non aliter.

EXTRAVAGANS I.

NON recipiantur ad obedientiam Donati, quin prius per annum probentur; si verò emissio voto obedientie, reperti fuerint intractabiles, honestati- que Monasteriorum nostrorum non convenientes: à Priore cum Deputatorum consensu possint expelli, voto facto non obstante.

EXTRAVAGANS II.

DONATIS nostri Ordinis, quando recipiuntur, & antequam votum obe-

dientie emittant, notificetur, quod nisi fuerint tales, quales disponit Extravagans, ejicientur ab Ordine, etiam post professionem.

EXTRAVAGANS III.

DONATI, qui retinent propria bona, solvant Decimas illorum, quia de personalibus non tenentur.

EXTRAVAGANS IV.

NON recipiantur Mulieres Donatæ in nostro Ordine sine licentia Patris Generalis.

EXTRAVAGANS V.

OMNES nostrorum Monachorum interiores vestes, caligis comprehensis, debeant esse laneæ ex panno albo, vili, aut flamma, seu ex *Cordelate*, & interiores thoraces, (vulgo *sayas*) descendant altera genas juxta laudabilem Ordinis consuetudinem: quæ vestes, quotiescumque fiant, & Monachis distribuendæ sint, prius à Prioribus examinentur: nec Monachis permittantur, quæ cum aliqua prophanitate, caritate, aut ullo seculari fuerint fidei. Transgressores verò, qui aliter vestes facere, vel gestare præsumpserint, poena claustræ lex mensuram spercantur.

EXTRAVAGANS VI.

CAVEANT omnino Priores, ne suis Monachis licentiam concedant licetis utendi, femoralibus exceptis nisi ob gravem, & manifestam necessitatem, aut habitalem infirmitatem Medicorum judicio declarandam, & non aliter: Monachis verò, qui absque dicta licentia lineis otuntur, poena unius anni claustræ pro prima vice imponatur; si autem reinciderint, poenæ Superiorum arbitrio aggraventur.

CONSTITUTIO XXVII.

De Culpis levibus.

LEVIS culpa est, si quis ultimo signo ad horas jam factis, non assistat in Choro. Si quis in Choro male legendo, sive cantando, solus, vel cum alio offensus, non statim se inclinans pectus suum manu percusserit, genuaque versus Altare flexerit; aut si cum aliis recitans, vel cantans offenderit, & prædicta poenitentiae signa prætergressione non fecerit. Si quis divino non

in-

intentus Officio, levitatem ostendat, vagis oculis perspicendo, vel motum irreligiosum aliquem faciendo. Si quis in Ecclesia dormierit, vel alio quovis loco aliquod inquietudinis fecerit. Si tempore opportuno lectionem, vel cantum non praverit. Si quis legerit, aut cantaverit aliud, quam communiter Monachi cantant, vel legunt. Si in cameris privatis quicquam fuerit capite non operito. Si quis dissolutè ridendo, sive dicta, vel facta ludicia, seu irrisoria dicendo, aut faciendo, alios ad risum provocaverit. Si vagos oculos per vias, aut plateas, sive loca alia publica, vel privata, hinc inde inhonestè duxerit. Si quis benedictionem non receperit à Priore cum extra metas Monasterii, illa die non reverentius, exierit, aut quando ab extra ad Monasterium venerit. Si dormierit in Choro, dum Officium sit divinum. Si statutis temporibus audientie lectioni non adsit. Si ornamenta Altaris, vel Ecclesie negligenter tractaverit. Si libros, aut aliqua, quæ sibi fuerint pro sui necessitate collata, tempore convenienti non reddiderit. Si liber in Conveniu legendus alicuius negligentia libidem defuerit. Si scutellam, aut quicquam aliud frigerit, vel perdidit. Si cibum, aut vinum effuderit, aut sine benedictione sumperit. Si ad mensam sedens communem quicquam cibi, seu potus gustaverit, antequam Lector legere incipiat, & fiat signum ad refectionis incitum. Si per negligentiam quicquam in principio Capituli, communis refectionis, vel collationis præsens non fuerit. Si quis cum iuramento quicquam affirmaverit, seu negaverit. Si verba vana, vel inhonestè protulerit. Si quis in Officiis Domus sibi commissis negligens repeterit. Si quis silentium non servaverit. Si propter vicium, vel vestitum, aut rem aliam murmuraverit. Propter culpas prædictas, vel similes committentibus illas Prior ad arbitrium suum imponat penitentiam, sicut videbit expedire.

CONSTITUTIO XXVIII.

De Culpis gravibus.

Gravis culpa est: si Monachus, cum Monachio, vel cum Seculari in præsentia Secularium inhonestè contendit. Si Monachus cum Monacho iurgia, vel rixas quocunque loco habuerit. Si Monacho, vel Seculari inhonestam quid dixerit. Si quisprehendatur scelerem mendaciam protulisse. Si quis Monacho præteritam culpam, pro qua satisfecit, impropertaverit. Si quemquam increpa-

verit pro eo, quod de ipso increpante in Capitulo proclamaverit. Si in consuetudine duxerit non tenere silentium. Si in latinis, seu privatis silentium non servaverit. Si culpam suam, vel alterius cum superbia defendit. Si quis inter Monachos discordias feminaverit. Si proclamando aliquem, iurgum, seu turbationem fecerit. Si contra aliquem comminationes, seu opprobria, vel irreligiosa verba protulerit. Si malevolè de suo Priore, aut de suis Monachis aliqua mala, quæ probare non possit, evomuerit. Si in Fœminam oculos miserit, & hoc in usum habuerit: aut cum ea solus in loco suspecto loquatur. Si sine causa, & absque licentia se junxit per Ecclesiam, vel Ordinem statum solverit. Si quis ad aliquem locum missas, ante, vel post terminum sibi assignatum, sine rationabili causa redierit. Pro huiusmodi culpis, & his similibus vocam petens, & non proclamatus, unam in Capitulo sublocaat disciplinam: prout in proxima sequenti Constitutione describitur; ac uno die in pane, & aqua jejundet. Denuntiatis verò poenitentia duplicetur; & ultra hoc imponat illis Prior Psalmos, & venias, sicut sibi expedire videbitur.

CONSTITUTIO XXIX.

De Culpis gravioribus.

Gravior culpa est: si quis per contumaciam, vel manifestam rebellionem, aut verbis contumeliosis Priori suo per diem integram inobediens extiterit; vel si cum eo intus, vel foris, protervè persistens in sua duritia, saltem per diem non consentiens veritati, omni reverentia, & paterno timore positus, quasi de pari contendere ausus fuerit. Si habito cum alio, vel alio consilio, sive per conjurationem, aut malevolam concordiam se manifestè contra suum Priorem erexerit. Si peccatum mortale manifestè commiserit. Si in Ordine perseverando, sui ipsius exemptionem obedientie contra Priorem suum procuraverit. Si rem sibi collatam scelerè celaverit. Qui culpam aliquam de prædictis voluntarius, vel secularis de illa, se commississe confessus fuerit, aut convictus: tot diebus, quot Priori vitium fuerit, poenitentiam sublocaat subloquentem, videlicet: exuta superius tunica, brachio, & scapula denudatis; percutiatur cum virgis per manum Prioris in Capitulo, vel Refectorio post benedictionem mense in prima refectione cum Psalmo, quem Prior voluerit per eum, & Monachos ad Choros dicendo. Poenitentia quoque durante prædicta, sit in nudo.

Can. Qpl
aliorum, &
Con. Quid
etiam 24.

q. 2.

Cap. Cum
in Ecclesia
de majoris
subleat.

Argum.
Cap. Novus
de verbor. sig.

Conventu ultimus in loco, ubicumque Conventus fuerit congregatus. Insuper in Refectorio cum aliis ad mensam non sedeat; sed in terra, tam in prandio, quam in cena in medio Refectorii super tabulam nudam comedat de pane grossiori pro cibo & sola aqua pro potu ministretur eidem; nisi Prior sibi aliquid aliud misericorditer præcipiat dari. Quod autem de ejus cibo, & potu superaverit, non commisceatur cum his, quæ de mensis remanserint aliorum. Dum verò gratiæ post refectorem communem demand aguntur, jaceat prostratus in terra, tenus super faciem suam, junctis manibus, ante portam Ecclesiæ, seu Chori: donec Monachi, ipsum pedibus non tangendo, intrent, & exeant super eum.

Seculares tamen hoc videre non debent, nisi delictum illis fuerit manifestum; tunc enim, si Prior viderit expedire, faciat Seculares esse præsentem: ut qui fuerunt de crimine scandalizati, per hujusmodi penitentiam edificentur. Nullus insuper audeat ad talem penitentem accedere, nec sibi quicumque loqui sine Prioris licentia: sed ne in profundam desperationis deveniat, mittat ad eum Prior Monachum, seu Monachos aliquos discretos, qui illum ad penitentiam, patientiam, & satisfactionem moveant, & inducant. Quodsi humilitatem in eo viderint, & etiam alii de Conventu; supplices preces pro eo Priori porrigant: ut cum illo misericorditer se habere dignetur. Quas quidem preces Prior libenter acceptet, præfatam penitentiam, prout sibi videbitur expediens, moderando. Verum si forte ipsum in cordis duritia persistentem invenerint: iterum cum disciplinis, modis præfatis, per Priorem ad ejus arbitrium feriat, aut per alium de Prioris speciali mandato; si Prior fuerit legitime impediens. Præterea, dum Monachus præfatam penitentiam continuaverit, non communicet: nec cum aliis osculum pacis accipiat; nec vocetur, seu feribatur: ut in Ecclesia, vel alibi aliquod Officium faciat, nisi Officia servitutis. Officio tamen divino poterit interesse. Insuper non habetam Professorum, sed Novitorum tantummodo portet, quousque plenè, prout expedit, ad Prioris arbitrium satisfecerit. Et si forsan talis Monachus Sacerdos, Diaconus, vel Subdiaconus fuerit: Officiis hujusmodi non utatur, donec à Priore utendi eis licentia illi deat. Ultra prædictas etiam penitus, si quis pravo consilio cum illo, seu aliis habito, aut per conjugationem, seu malitiosam concordiam se manifestè contra suum Priorem, (ut præterea,) erexerit, nullam vocem in Capitulo eo ipso habeat: donec

Prior de consensu Capituli illam misericorditer sibi restituit. Necnon qui permanendo in Ordine exemptionem ab obedientia sui Prioris, (ut præmittitur,) sibi, vel alia procuraverit, præter penitus jam dictas, communio sibi Ordinis denegetur: & talis exemptio, quantum expediens fuerit, impugnetur: seu ut revocetur, infletur. Ceterum ei, qui proclamatus, culpam aliquam de prædictis confessus protinus fuerit: brevi; illi verò, qui non accusatus, ultrò confitebitur: breviori; ei autem, qui de culpa convictus fuerit: longiori tempore supradictæ penitentia imponatur.

EXTRAVAGANS I.

DENEGARE alicui Monacho Ordinis participationem, ut in hac Constitutione præscribitur, ex antiqua consuetudine Ordinis in eo consistit; quod nec ad Chorum, nec ad Refectorium, nec ad Capitulum, nec ad aliquod officium, vel beneficium Ordinis admittatur: voluti si membrum Religionis non existat.

EXTRAVAGANS II.

MONACHUS, qui de aliquo falso criminali accusaverit: ultra penas criminis, de quo falso accusavit debitas, alias fuisse arbitrio Visitatorum imponendas.

EXTRAVAGANS III.

CAVEANT Monachi, ne cuicumque Personæ Seculari, aut Ecclesiasticæ, aut Regulari alterius Ordinis directè, vel indirectè verbo, aut scripto, per se, aut per alios quomodolibet manifestare, aut revelare præsumant culpas graves, aut graviiores nostrorum Monachorum, vel penitentias graves, penitusque propter eas ipsi impositas: unde gravis infamia, & manifestum dedecus nostro Ordini sublequi, & imminere possit. Qui contrafecerint si fuerint Prælati: suspensionis ab Officio per annum pena mulctentur; si subditi in sacris constituti: vocis activæ, & passivæ privatione, & clausura intra Claustra per annum etiam puniantur; si verò in sacris non constituti: habitum Novitorum per annum similiter portent; si autem fuerit ipse Reus, prædictæ pœnæ duplicatæ ipsi infligantur.

EXTRAVAGANS IV.

NULLUS nostri Ordinis Monachus per se, vel per alios scribere, publicare, & multò minus imprimere, imprimere, aut publicare.

Argum. C.
Quoniam
de penitentia
remittit.

Argum. C.
Eaque, de
stat. Monachorum,
&
Cap. Com.
non ab homine
de
Jude.

Can. Presbyter.
dist.
81.

Can. Pœnitentia.
dist.
50.

Distin. Can.
quæ sequuntur.

Can. Conjuramentum
cum sequ.
XI. quæst. 1.

blicari, directè, vel indirectè facere audeat libellos, scripta, aut memorialia anonyma, vel sub nomine supposito, & ficto: quæ in injuriam, dedecus, aut infamiam nostri Ordinis, ejus regiminis, aut alicujus Monasterii, vel Monachi, maximeque Prælatorum, quomodolibet cedant, vel cedere possint: contrasacientes de hujusmodi culpa convicti, carceri per annum mancipentur, & gravius culpe poenæ debita puniantur. Eis verò Monachis, ad quorum manus dicti libelli, vel memorialia pervenerint, distictè præcipimus: ne aliis ipsa communicent; sed vel statim discerpant: vel Prioribus tradant: aliis graviter puniantur.

EXTRAVAGANS V.

N^Ullus Monachus intra septa cujuslibet Monasterii nostri ludere possit, nec cum aliis Monachis, nec cum Sæcularibus ludis prophanis, & sæcularibus, maxime Aëreum, & Taxillorum, alisque de ludo occupatis: etiam causa recreationis, infirmis, aut alio quovis pretexto, sub poenâ culpe gravioris, & Proprietariorum pro qualibet vice imponenda. Eadem poenâ puniatur, qui extra Monasterium cum Sæcularibus pecuniâ in magna quantitate, aut gravi scandalo subseguuto, publicè, & manifestè quicunque ludo luserit. Super quo poenâ, nisi per Capitulum Generale dispensari non possit.

EXTRAVAGANS VI.

S^Uper poenâ unius anni clausuræ intra septa Monasterii, nullus Monachus nostri Ordinis agitationi Taurorum in plateis, & locis publicis intervenire, vel assistere, possit; sed si coniugat agitari in Civitatibus, vel locis, ubi cum debita licentia nostri Monachi exstant: hujusmodi diebus, si commodè fieri possit, ad Monasterium propinquus, si quod fuerit, propter bonum exemplum se conferre teneantur sub eadem poenâ.

EXTRAVAGANS VII.

S^Uper poenâ sex mensium suspensionis ab Officio, Priores, Vicarii, & Præsidentes nullatenus permittant, quod in Ecclesiis, Sacristiis, vel Choris nostrorum Monasteriorum comedæ prophanæ repræsententur: nec etiam permittant Monachos suorum Monasteriorum comedias in Theatris publicis repræsentatas scandolose visitare, & audire; sed poenis debitis in hoc delinquentes puni-

ant, & coerceant; super quo eorum conscientie valde onerantur.

EXTRAVAGANS VIII.

N^Ullus Monachus intra Monasteria nostri Ordinis habere possit scilapsos, aliave arma offensiva cujuscumque generis, vel eadem secum scandalose portare itinerando: aut cum illis in Civitates, seu Oppida ingredi, etiam sub motivo naturalis defensionis: sub poenâ unius anni clausuræ pro prima vice imponenda, & in casu reincidentis privationis omnium Officiorum honoris, & administrationis. Monachi verò, quibus incumbit extra Monasteria bonorum temporalium administratio, arma prædicta in suis Administrationibus, & Graculis retinere, & conservare poterunt propter dictorum bonorum Monasterii defensionem, Prædonesque incursionem repellendam.

CONSTITUTIO XXX.

De Culpa gravissima.

G^Ravissima culpa est incorrigibilitas, Gen. Rel. ejus videlicet, qui non timet col. rum ne pas committere, & post commissis fer. C. er. vel re poenas reculat: contra quem in Regula nostra dictum est: si ipse non ab. Monach. Can. Dixit sceleris, de vestra societate projiciatur, Apostol. 14. juxta dictum Apostoli præcipientis: ta. qu. 3. Cap. lem hominem, ut Hæreticam, evitari. Cont. ngit. Et quidem, postquam talis fuerit tertio 2. de sent. excomm. monitus, ut desistat à crimine, ejusque incorrigibilitas exterius manifesta: veluti peccans peccatum ad mortem, & quasi, qui videtur professionem de sui cordis visceribus abjecisse, compellendus est habitum professionis dimittere. Quod utique fiat, si usque ad illam expulsi- Dicitur Cen. Dicit Apo- titulus. cum teqq. nis horam fuerit sanæ mentis; nam si mente capus exillat: non decet, nec expedit, ablato sibi professionis habitu occasione prædicta, illum sic de societate projicere fraternam.

EXTRAVAGANS I.

I^N omnibus Monasteriis nostri Ordinis carceres exstant, in quibus puniri possint Monachi delinquentes; & nullus nostri Ordinis Prior expulsiare habitum possit Monachum, quancumvis gravissimum sit ejus delictum: ipsum verò incarcerationem retineat; usque dum provideatur à Capitulo Generali, sive à Patre Generali.

EXTRAVAGANS II.

Monachi, qui crimen aliquod jure civili corporali morae plectendum suae professionis oblitri perpetraverint, à Capitulo Generali, aut Privato, vel à Visitatoribus Generalibus ad carcerem perpetuum condemnentur.

EXTRAVAGANS III.

S. Pius V.
18. Septem-
bris an.
1566. & 19.
Septemb.
ejusdem
an. & 21.
Decembris
an. 1567.

EX Indultis à Sancto Pio V. nostro Ordini concessis Pater Generalis per seipsum, seu ejus Ministros seculares, vel etiam dicti Ordinis Regulares, etiam professos, Apostolica auctoritate punire, & corrigere poterit Monachos quorumcumque criminum, & delictorum reos, quantumvis gravia, & enormia fuerint; sed in casibus, in quibus de jure communi poena mortis locum habere poterit, & debet: eisdem Monachis taliter delinquentibus, carcerem perpetuum, vel ad tempus, eadem Apostolica auctoritate dare, & assignare: ac illos in carcerem hujusmodi detineri facere: aut illos ad Tirrenes, etiam perpetuo, vel ad tempus, condemnare, & relegare: prout etiam habitu expoliare poterit, tam in Generali, vel in Privato Capitulo; quam si solus procedere velit inter Capitulum, & Capitulum: dummodo tamen ad id seniorum gravis, & maturi consilii in regimine expeditorum accedat assensus; ut latius in Brevibus Apostolicis deluper expeditis continetur.

EXTRAVAGANS IV.

Urban. VIII.
27. Sept.
an. 1624.
Innoc. XII.
24. Julii
1694.

IN sententia nostra Religiose omnino servetur Breve, & Decretum fel. rec. Urbani VIII. omniaque in eo praescripta, videlicet: quod nullus nostris Ordinis Monachus professus possit impostitum habitu expoliari, ab eoque expelli: quia sit verè incorrigibilis.

Innoc. XII.
24. Julii
1694.

Incorrigibilis nullatenus judicetur Monachus, nisi concutiant omnia ea, quae de jure requiruntur, ut incorrigibilis praesumatur: & praeterea probetur poenitentis, & juvenis per spatium sex mensium in carceribus Monasterii: sicut moderando Decreta Urbani VIII. disposuit Innocentius XII.

Si transacto dicto spatio temporis, non resipiscat, induratusque perseveret in sua impoenitentia, & incorrigibilitate: possit expelli à Religiose, tanquam membrum putridum: sed dumtaxat à Patre Generali cum consilio, & assensu sex Patrum graviorum Religionis in singulis Capitalis Generalibus ad id

deputandorum, & eligendorum; factoque primo, & compilato processu: plenèque probatis causis expulsiōis, juxta canonicas sanctiones, stylom, & Constitutiones Ordinis.

4. Expulsus maneat subiectus jurisdictioni, & obedientiae Ordinarii Diocesis: incedatque in habitu clericali; donec ad Religionem revertatur. Itaque Pater Generalis teneatur sententiam expulsiōis Ordinario notificare in eodem executionis tempore.

5. Nulli ex praedictis expulsis litterarum testimonialium expulsiōis, concedantur: sed ad sanctam Sedem Apostolicam remittantur; vel ipsos hortentur, quod in aliam Religionem ingrediantur.

6. Expulsi maneat suspensi ab exercitio Ordinum susceptorum toto tempore, quo extra Religionem vixerint: sublata Episcopis, & Ordinariis locorum facultate moderandi, vel relaxandi dictam suspensionem, licentiamque illis concedendi ad exercitium dictorum Ordinum.

7. Quae omnia, & singula sub poenis privationis omnium Officiorum, & vocis activae, & passivae, inhabilitatisque perpetuae ad illa, & alia impostitum obtinenda, cum revocatione dictarum poenarum Sedi Apostolicae, prout in dicto Breve, impostitum observari decernimus: & irritum, ac inane, & invalidum omne illud, quod contra praedicta fuerit factum, declatamus.

8. Stylus ergo, & praxis impostitum observanda erit: quod Visitatores, aut Judices in suis sententiis declarent Monachum delinquentem ob sua delicta habitu expoliandum esse, & à Religiose expellendum: atque sententiae executionem remittant ad Patrem Generalem; qui, viso, & examinato processu: habitoque consilio, & consensu dictorum sex Patrum à Capitulo Generali assignandorum, confirmet, vel infirmet sententiam: prout justum videbitur.

EXTRAVAGANS V.

NEC Pater Generalis, nec Diffinitores Capituli Generalis dispensare possint ad obtinenda aliqua Officia electionis, aut Magistri Novitiorum, Confessoris, aut Praedicatoris, Monachos, qui commiserint aliquod delictum ex infra scriptis, ipsi majus, vel simile, videlicet: peccatum carnale, furum de rebus Ecclesiasticis, vel Sacris, aut triginta ducatorum ex aliis rebus Mo-

na-

trasteri; & solemne perjurium; falsam testimonium contra aliquem in iudicio.

Qui duabus vicibus fugitivus fuerit; qui aliquem notabilem, aut enormi percussione vulneraverit; qui confessiones manifestaverit; qui cumen laice Majestatis commiserit; aut hujusmodi criminis fautor fuerit; qui condemnatus fuerit à sanctæ Inquisitionis Officio in rebus fidem concernentibus; qui in aliqua electione pro se ipso votaverit. Quorum, & similium dispensatio ad Capitulum Generale solummodo, & iofolidum pertineat. Quoad verò delicta sensualia, & carnalia, etiam post sententiam, poterit Prior Generalis dispensare: quando ipsi eo stiterit per relationem suorum Priorum, aut Visitatorum, quod Reus cum vita teligosa, & exemplari per aliquot annos sic emendatus.

CONSTITUTIO XXXI.

Quando Prior in correctionibus sequi debeat consilium Deputatorum, aut sui Capituli.

Exequi possit quilibet Prior per se ipsum penas in dictis Constitutionibus de gradibus, & gravioribus culpis taxatas; quando manifestè apparuerit eas Monachum aliquem incurrisse. Si tamen Monachus, cui hujusmodi culpa implegitur, affirmat illam gravem, seu graviolem non esse; aut de hoc dubitatur per Monachos aliquos de Conventu: Prior consilium habeat super hoc cum Monachis sibi per suum Capitulum ad habenda consilia deputatis. Verùm in iudicando culpas graves, & graviores, quæ in premissis Constitutionibus non sunt expresse: sequatur Prior consilium à Deputatis praedictis. Ceterùm in impunenda, seu remittenda, mutanda, laxanda, vel aggravanda poena gravissimæ culpe, Prior sequat consilium sui Capituli teneatur. Si tamen Priori videatur, quod poenam culpe gravis, aut gravioris in Constitutionibus superscriptis taxatam, oporteat aggravari contra illum, de quo constet culpam hujusmodi incurrisse: ad hoc iudicandum Deputatorum sequatur consilium.

CONSTITUTIO XXXII.

Quando poterit Prior per se ipsum dispensare in poenitentibus.

Dispensare in poena culpe gravis, & cum mutare, vel laxare solus Prior possit: quandoqueque sibi rationabile

videatur; sed super culpa graviore consilium ad præmissa cum Deputatis debet habere. Oneramus etiam conscientias Priores, & Deputatorum; ne in poenis hujusmodi iudicandis, dilpendiis constitutandis, laxandis, ac imponendis, se discretè exhibeant, præ oculis solum Deum habentes: amore, odio, favore, timore, & quolibet alio impedimento postpositis; quatenus iustitia compleatur, & fructus correctionis, & emendationis accrescat. Potius tamen in præmissis poenis ad misericordiam, quam ad crudelitatem intendant.

CONSTITUTIO XXXIII.

Quomodo imponi debeat poenitentium culparum gravium, & graviorum.

Graviores culparum poenas cotam omnibus in Capitulo prout imponat; nisi in culpis occultis, aliter sibi videatur cum Deputatorum consilio facendum. Si verò culpa non occulta sit talis, quæ merito sit illico punienda: & videatur mora nociva, si spectatur culparum Capitulum; congreget itatem Prior suum Capitulum, pro iudicando, & imponenda poena hujusmodi gravioris culpe. Verùm pro gravi culpa poterit poena extra Capitulum iudicari: si Priore cum Deputatorum consilio videatur.

CONSTITUTIO XXXIV.

Quomodo se gerere debeat Prior in dando, aut commodando.

Panem in grano, vinum, monetam, aut res alias quasque magni valoris in elemosynam, seu alias gratis Prior non donet: nisi quantum, consideratis facultatibus Monasterii, per eum, & Monachos in Sacris constitutis fuerit prætaxatum, quod Prior solus, vel cum Deputatorum consilio dare possit.

Poterit tamen de rebus Monasterii mutare, vel commodare: moderatè tamen, & sic discretè, videlicet, sub talibus pignoris, aliisve idoneis cautionibus in convenienti custodia reponendis, id faciat: quod sine difficultate Monasterium mutuat, sive commodata recuperet. Si tamen res commodandæ, attentis Monasterii facultatibus, magni valoris extiterint: Deputatorum consilium habere debet.

Cap. 1. de Sent. & re iudic. in 6. cum quod facit. 23. q. 4.

Cap. 1. de Panit. & remiss. cap. Non solum de Regal. in 6. cum si peccatoris 2. q. 4.

Can. Sine exceptione 13. q. 2. cap. Imita de his que sunt. cap. Carcerum de de nat.

Argum. cap. Quidam de fideiuss.

Religionem illi Constitutiones quod habet in poenitentibus.

Cap. Non eluc. con. in 6. Cap. de om. de off. deleg.

Argum. cap. Constit. et arbit.

Argum. Can. Epist. molition. 15. q. 3. & cap. 6. cap. Non est. cum Gloss. in 6.

EXTRAVAGANS UNICA.

N^Ullus Monachus administrationi bonorum temporalium nostrorum Monasteriorum prepositus, ea commodare, vel in mutuum dare possit absque expressa licentia Priorum; aliis in pecunas Proprietariis debeat, juxta quantitatem rei commodatæ, vel in mutuum datæ, incurrat.

CONSTITUTIO XXXV.

Quomodo debeat se habere Prior in operibus, & in ædificiis.

Cap. 1. & cap. de his de Eccl. ædifican.

R^Eparanda necessariò, tam in Monasterio, quam in ejus hereditatibus, quilibet Prior, prout viderit expedire, faciat reparari. Si tamen reparatio hujusmodi magnas requiratur expensas, Monasterii facultatibus super hoc attentis, habeat in hoc Deputatorum consilium. Preterea, si aliqua sint de novo ædificanda, quæ magnas expensas requirunt, non fiant sine consensu Capituli.

Argum. c. 1. de his, quæ fructa monastiarii parte.

EXTRAVAGANS UNICA.

P^Riores novarum Domorum non possint in eis nova ædificia quoquo modo construere; quin prius planta ad nostrum Capitulum Generale, vel ad Patrem Generalem infra Capitulum, & Capitulum, transmittatur: ut ædificii utilitas, convenientia, & expensæ ab illis examinentur: & sine ipsorum licentia, & approbatione nullatenus executioni mandentur; quæ verò in Capitulo Generali, vel à Patre Generali ordinata fuerint, in constructione ædificiorum omnino Priores observare teneantur.

CONSTITUTIO XXXVI.

De electione, & Officio Procuratoris in temporalibus, & de ejus obligatione reddendi rationes.

Can. Monachi 16. q. 1. cap. unico de Syndico

E^Ligatur, seu assumatur in Procuratorem cujuslibet Monasterii per Priorem, & Capitulum, seu ejus partem majorem, unus de Monachis professis constitutus in Sacris, qui ad Prioris consilium, & mandatum bona temporalia Monasterii recipiat, & fideliter administret. Si tamen videntur expediens, poterit unus de Fratribus laicis in Procuratorem assumi. Quodsi unus Procurator non sufficit, possunt modo prædicto duo, aut plures constitui. Procurator autem, seu Procuratores hujusmodi teneantur quater in anno Priori,

& per eum ad hoc assignatis, in præsentia claves arcæ tenentium, de administratis reddere rationem: & in una de istis quatuor vicibus sint Deputati præsentem. Officium verò Procuratoris non de factis sibi collatur; ex causa tamen legitima poterit illum Prior cum Deputatorum consilio, & consensu: vel major, & sanior pars Capituli, etiam nolente Priore; ab hujusmodi Officio remove.

EXTRAVAGANS I.

Q^Uilibet Religiosus habens Officium dandi, & recipiendi pecunias, aut administrandi fructus reddituum, possessionum, & Granciarum, aut Cappellaniarum, & Missarum, quæ celebrantur, teneatur reddere rationem, & computa semel in anno: præsentibus Priore, Deputatis, Depositariis, & Procuratoribus.

EXTRAVAGANS II.

I^N quocumque nostrorum Monasteriorum habeatur liber, in quo scribantur omnes, & singule possessiones, hereditates, fundæ, & redditus Monasterii: à quonam, & quibus conditionibus, & oneribus donata sunt: simulque spiritualia beneficia, quæ pro ipsis in Monasterio aguntur.

EXTRAVAGANS III.

P^Ræfens, Procurator, aut Custos absque scrupulo conscientie possint moderatè, & prudenter corrigere verbis, vel factis, pro eorum arbitrio, Famulos fervientes, & Commensales intra Monasterium.

EXTRAVAGANS IV.

Q^Uilibet Monachus in reddendis rationibus, & computis deficiens, acque debitor relictus, ipso facto voce activa, & passiva privetur, & clausura intra Claustrum penam sustineat absque aliqua dispensatione: donec debitum solvat, & satisficiat. Sin verò Communicas, ob justas causas sibi benevolitas, dicto Monacho debitum, servatis servandis, condonet, vel remittat: nihilominus tamen voce activa, & passiva, ut prius, privatus remaneat; donec, & quousque per Capitulum Generale, aut Privatum, ac præhabita de eorum informatione, ab hujusmodi privationis poena absolvatur.

EX.

EXTRAVAGANS V.

IN electione Procuratoris temporalium concurrere debeat consensus Prioris, & consensus Capituli, seu majoris illius partis. Si tamen casus discordie contingat, nempe: vel quod major pars in Procuratore eligendo non concordet; vel Prior dictæ majori parti Capituli non assentiat, seu consentiat; decem scrutinia infra duos dies perficiendis, sine electione Procuratoris transcurris; prædicta electio ad Priorem devolvatur, qui tunc Procuratorem eligat Monachum, qui sibi videbitur magis expedire.

EXTRAVAGANS VI.

Sec. Concil. Trid. sess. 25. c. 2. derogul.

OMnes Monachi administrationi bonorum temporalium à Prioribus præpositi, ad Priorem natum sunt amovibiles. At verò Procurator temporalium amoveri non possit, nisi ex causa legitima, vel à Priore cum consensu Deputatorum, aut majoris partis illorum: vel à majori parte Capituli, ut in hac Constitutione disponitur.

EXTRAVAGANS VII.

IN quolibet nostrorum Monasteriorum addit in loco publico tabella, in qua referantur Benefactores Monasterii, obligationes Dæum pro illis orandi: necnon alia tabella, in qua benefactores totius nostri Ordinis in communi pariter describantur.

CONSTITUTIO XXXVII.

Quod in quocumque ex nostris Monasteriis addit arca Communis cum duabus clavisibus. De electione Capituli, & de arca depositorum, & Depositario.

ARca Communis sub duplici clave in quolibet nostri Ordinis Monasterio teneatur, in qua moneta cujusvis materie, sive alia quæcumque in auro, argento, seu rebus pretiosis consistens reponatur. Quarum clavium unam Prior, seu Monachus deputatus ab eo; alteram teneat alius Monachus ad id per Capitulum assignatus. Poterit tamen, si velit Capitulum, duas claves habere, & per eis tenendis duos de Monachis assignare.

EXTRAVAGANS I.

IN nostro Ordine non recipiantur deputa, nisi simpliciter, absque aliqua Cod. Regul. Tom. VI.

cautione, neque obligatione: strictæque defendimus, & prohibemus, quod nullus Prior, nec Vicarius, neque aliquis alius in eorum absentia, audeat assumere aliquid ex tali deposito sine Dependentium licentia, & consensu; qui verò contrarium fecerit, à nostris Visitatoribus Generalibus gravissime puniatur.

EXTRAVAGANS II.

SI in aliquo necessitatis casu, aut eventui, vel ad aliquam piam causam cuilibet Monacho data fuerit pecunia: eam in arca Conventus deponat; exindeque non extrahatur sine Prioris licentia. Et reprehendimus Monachos importune inquietantes Priores suos pro elemosinis, aut Missis, licentisque frequentibus ad sua loca, & terras eundi: causarum piarum questu colore, vel prætextu; insuper Monachi, qui transmittantur de uno ad aliud Monasterium, pecunias ex iniocere superfluitas deponant in arca Monasterii, ad quod accedunt: ut Monasterio, ad quod pertinent, costringantur.

EXTRAVAGANS III.

Nullus Monachus procuret præstimoniam, aut aliam provisionem Ecclesiasticam: neque acquirat redditus Regios, (vulgo *Juros*) absque Patris Generalis licentia; quia si fecus fiat, scandalum maximum nitur: malumque exemplum Secularibus donatur.

EXTRAVAGANS IV.

PRior est Confirmator electionis Depositarii, seu claves arce tenentis; quare secundum suam conscientiam potest acceptare, vel non acceptare Depositarium pro clavibus arce tenendis à Capitulo electum: si tamen, vel major pars in eligendo non concordet, & conveniat: vel Prior electionem dictæ majoris partis non acceptet: decem scrutinia biduo factis, devolvatur electio ad Priorem, qui in tali casu eligat in Depositarium, exclusis Vicario, & Deputatis, Monachum, qui ipsi conveniens visus fuerit; qui tamen, prout reliqui Officiales bonorum Monasterii, semper ad ejus outum maneat amovibilis.

EXTRAVAGANS V.

Monachi, quibus incumbit administratio temporalis bonorum Monasterii.

teriorum, & exigentia reddituum ad illa pertinentium, reneantur, intra viginti quatuor horas ab eorum accessu ad Monasteria computandas, omnem pecuniam, quam secum adduxerint, in arca Communitatis reponere, & consignare; & insuper prohibemus Prioribus, Vicariis, Præsentibus, & Depositariis, sub poena suspensionis ab Officio per sex menses, aliisque nostrorum Visitatorum arbitrio infligendis, pecuniam quovis titulo ad Monasteria pertinentem, extrâ dictam arcam Communitatis habere: seu in cellis, vel Officiis sub eorum potestate, quovis quævis colore, ultatenus retinere. Si qua verò pecunia propter necessitates Monasterii in matuum, vel commodatum accipitur: etiam in arca Communitatis reponatur, & à Depositario claves arcæ tenente registretur; atque in computis generalibus illius ratio reddi omnino debeat.

EXTRAVAGANS VI.

IN omnibus Monasteriis præter arcam Communitatis, in qua Monasterii communis pecunia deponitur, alia etiam existat specialia pro Monachorum peculiaribus, cum duabus etiam clavibus: quarum unam Prior, alteram Monachus ab ipso cum Depositatis, vel cum suo Capitulo, secundum consuetudinem Monasteriorum, designandus, habeat; in qua teneantur singuli Monachi omnem pecuniam ipsi ad usum pro suis necessitatibus permitfam, seu quomodolibet pertinentem consignare, & deponere: indeque nullam quantitatem extrahere possint, nisi de Superioris licentia. Præterea nullus Monachus dictam pecuniam sibi ad usum concessam, excepta ea parva quantitate, cujus consumendæ licentiam à Superiore habeat: vel pecunia aliorum Monachorum apud se retinere, vel aliis quibuscunque Personis custodiendam tradere audeat; sed in prædicta arca pecuniarum præcisè deponi debeat, sub poena privationis vocis ætævæ, & passivæ per triennium.

EXTRAVAGANS VII.

Nullus Monachus possit opera per se ipsam manufacta vendere; sed si quæ ab aliquo facta fuerint, Prioribus exhibeantur: ut eorum arbitrio de ipsis disponatur. Quod si Monachus opera ab ipso manufacta absque licentia Prioris venderent, poena Proprietarii, juxta qualitatem culpæ, debetè puniatur.

CONSTITUTIO XXXVIII.

Quod non recipiantur plures Monachi, quam illi, qui sustentari possunt cum redditibus Monasterii.

NON recipiantur Monachi in majori numero, quam possint de Monasterii facultatibus commodè sustentari; ne egellaris prætextu mendicantes vagari extra Monasterium compellantur; quod non est nostri Ordinis, imò potius Ordinum Mendicantium. Insuper, quoties commodè fieri poterit, observetur: quod Monachorum recipiendorum duæ partes ad minus divino deputentur Officio. Alii verò ad Domus servitia recipiantur in Fratres, Laicos apud nos vulgè nuncupatos. Alioquin Receptores debetè puniantur.

Cap. Quoniam de visitatione, Scholasticæ Clericorum, c. 2. de Stat. Regular. in 6. &c. cap. Non amplius de Instit.

EXTRAVAGANS I.

Nullatenus possint acquiri bona, nec stabilia, nec mobilia, vel redditus, per viam successionis, aut hereditatis ab intestato, quæ pertineat ad aliquem Religiosum in his Monasteriis, in quibus viget consuetudo non succedendi ab intestato in hereditatibus: in illis verò Monasteriis, in quibus consuetudo est succedendi ex persona Monachorum, non prohibentur hujusmodi jure successionis uti; semper tamen attendatur ad bonum nostri Ordinis nomen, & cum religiosa consideratione ad qualitatem, & possibilitatem illarum Personarum, ex quibus provenit hereditas, & ad paupertatem, necessitatem, & debitam Consanguineorum: & quatenus expediens judicaverint: in his casibus, de consilio majoris partis Capituli, ab hoc jure succedendi poterunt iudicabiliter abstinere; ut declaravit noster Ordo ex facultate san: mem: Pauli III., & usi est confirmatum. Si verò aliquis Monachus, sive Monasterium fuerit institutum hæres, aut ipsi re id in aliquod legatum, vel donatio, tam in testamento, quam alio quocumque modo: Monasteria indistinctè, & unumquodque illorum poterunt acceptare tales institutiones, legata, & donationes, & retinere talia bona: etiam si sint bona stabilia, & redditus.

Paul. III. 1538.

EXTRAVAGANS II.

Nullum nostrum Monasterium emere possit aliquas bona immobilia, redditus, jura, & alia similia absque licentia Patris Generalis: cui commendatur,

ne

ne hujusmodi licentiam facilliter concedat. Ut autem Monasteria in suis redditibus, & possessionibus, ut patet est, conserventur; illud Monasterium, quod à suis redditibus, & possessionibus temporum calamitate defecerit, vel quolibet eventus propria bona perdiderit, compensari, & integrari valeat de prædictis bonis, & redditibus perditis; acquirere alia bona, & redditus tantæ saltem estimationis, quantæ erant bona, & redditus, à quibus defecit. Illa verò Monasteria, quæ dotem, & redditus sufficientes non habent pro decenti, & congrua sustentatione Monachorum ipsis designatum, facultatem habeant acquirendi bona quæcumque mobilia, vel immobilia, & redditus quocumque jure, aut titulo à ipsa quomodolibet pertinentia, usque in quantitatem illis à Capitulo Generali, juxta numerum Monachorum, taxatam, vel taxandam.

EXTRAVAGANS III.

SUB dispositione præcedentium Extravagantium non comprehendantur Monasteria nostratum Monachorum.

EXTRAVAGANS IV.

NOSTRA Monasteria possint acceptare, & acceptent quascumque Cappellanas, quas fideles pro eorum devotione voluerint instituere cum licentia Ordinis, vel Patris Generalis inter Capitulum, & Capitulum, cum quocumque numero Militarum, aut aliorum bonorum spiritualium: & removere bona, & redditus ipsis pro omnibus supradictis donata, vel relicta. Si verò pro supradictis electionibus, aliquæ donatio desuper facta, aut facienda, in numerata pecunia Monasteriis data fuerit; cum tali pecunia necdum possint: verum debeant, & renecantur emere bona stabilia, & redditus: illaque retinere, & possidere: ut à Sac. Congregatione Concilii decretum, & inviolabiliter observari mandatum fuit.

CONSTITUTIO XXXIX.

De examine, quod fieri debet illorum, qui recipi debent pro Monachis, & de eo quod præcedere debet pro professione.

RECIPIENDUS ad habitum nostri Ordinis, antequam ad illum admittatur, diligenter examinetur per Priorem, si vult, aut per aliquem per eum ad id assignatos: utrum pro statu clericali, an laicali sit aptus, & in eo statu, quo

sibi visum fuerit, recipiatur. Et si fuerit receptus in Clericum, fiat ei rursus ejusdem quantitatis, quæ fieri consuevit et utilitatis in Sacris, etiam non existeret ad clericalem Tonsuram promotus: cujus coronæ capillorum longitudo quantitatem duorum in latitudine digitorum non excedat, nec auris summitatem attingat. Fratres autem pro laicali statu recepti, coronam non deferant; & mandamus, & ordinamus: quod non possit super hoc dispensari absque Capituli Generalis, vel Patris Generalis inter Capitulum, & Capitulum, licentia speciali.

Can. Non
licet a.
dist. 29.

EXTRAVAGANS I.

FRATRES in statu laicali recepti, semper, & perpetuo absque aliqua dispensatione permanent in ea vocatione, & statu, in quo à Deo in Religionem vocati sunt; & cum serò ad Chorum accesserint, ponantur ad signum pœnitentie, sicut Christiani. Insuper Choristi, qui in Ordine sacro consilii procuraverit, ipso facto graviter puniuntur.

EXTRAVAGANS II.

NON recipiantur ad nostrum habitum Religiosi alterius Ordinis sine licentia Patris Generalis; exceptis Canonis Regularibus, aut Religiosis Ordinum Militarium.

EXTRAVAGANS III.

NULLUS possit recipi in Monachum, vel Fratrem laicum nostri Ordinis, qui ex Neophitis, seu novit ad nostram sanctam fidem conversis, aut à Judæis intra quartum gradum, ortum, vel originem ducat, aut descendat, sub pena Excommunicationis majoris ipso facto incurrendæ, tam ab eo, qui professus fuerit, licenter tegens hunc defectum: quam ab illis, qui scientes ipsum receperint; & ulterius sit nullus, & invalida professio. Quod confirmatum est per Bullam Apostolicam.

Alex. VI. 23.
Dec. 1495.
Tradit.
Bull. Bull.
17.

EXTRAVAGANS IV.

SUB eisdem penis non recipiantur in nostri Ordinis Monachos, vel Fratres, qui descendunt, & originem ducunt à stirpe Maurorum, & Saracenorum, usque ad dictum quartum gradum. Quod patet est confirmatum per Bullam Apostolicam.

Pas. V. 27.
Jan. 1645.
In eodem
Tradit. Bull.
18.

EXTRAVAGANS V.

1. EX loviolabili praxi, & consuetudine antiquissima nostræ Religionis, quæ jam vim legis obtinuit, quandoque aliquis in nostro Ordine recipi ad habitum desiderat, & petit: infra-scripta omnino serventur.

2. Recipiendus ad habitum à Priore cum Depoſitis omni cura, & diligentia de vocatione & intentione, quibus ad nostram Religionem accedit, prudenter examinatur; & in dicto examine discretè, & cautè spiritum, quo movetur, & in Religionem recipi petit, intelligere, & de tege re dictus Prior, & Deputati sollicitè conentur.

3. Si bono spiritu, perfectaque vocatione moveatur: iterum examinatur de ætate, nomio, tñ proprio, quàm Genitorum, Avotumque utriusque linæ, de patria, obi vivunt, aut quandoque vixerunt: de officiis, quæ exercent, vel antè exercuerunt: si habeant redditus, & facultates ad congruam, & decentem vitæ sustentationem: si sint veteres Christiani mundi ab omni macula, & infectione Judæorum, Saracenorum, recenterve conversorum, aut alterius ejuseumque Sectæ reprobatæ: si sint, vel fuerint liberi, aut servi? si Recipiendus sit natus ex matrimonio legitimo? si matrimonio sit ligatus, illudve contrahere promiserit: aut alterius Ordinis sit Religiosus?

4. Si est maior sexdecim sanorum, iterum examinatur: si aliquid obtinuit officium, vel munus publicæ, seu particularis admiostrationis, cujus computa reddere teneatur? si ære alieno, & debitis gravetur, quæ suis facultatibus persolvere omnino non possit? si aliqua gravis, & enormis delicta commiserit, de quibus ab aliquo Iudice sit processus, vel processari, & damnari timeat? si sanus sit corpore: vel habeat aliquam infirmitatem actualem, vel habituales occultam, quæ impediri possit à vita communi, Moaisica, & Regulari, ejusque asperitatibus toletandis.

5. Si hoc examine constiterit Recipiendum habere aliquem defectum ex relictis in prædicta interrogationibus: omnino debeat à Priore, prudenter tamen, & discretè, repelli: nec Conventui proponi: sub pena privationis vocis activæ, & passivæ, omnium Officiorum, graduum, honorum, & dignitatum, & inhabilitatis perpetuæ ad

hec, & aliâ impoſterum obtinenda: & si fuerit facta propositio, easdem penas incurrant scienter Recipientes, juxta Constitutionem Sixti V. & moderato rias Gregorii XIV. & Clementis VIII. quæ pro Recipiendis in qualibet Religione enacuarunt, postquam prædicta omnia est nostra dioturoa consuetudine jam observabantur.

6. Sin verò Recipiendus nullum ex his se habere defectum dixerit, responsa illius in summario scribantur: moneaturque, & certificetur ipse Recipiendus: quod ante professionem de omnibus sopradictis fami debet plenaria informatio, qua si constiterit ipsum suis responsis veritatem celasse, prorsus à nostra Religione debet expelli.

7. Si Recipiendus fateatur, vel aliis constet ex legitimo Matrimonio natum non esse: antequam recipiatur, omnino fieri debeat, juxta tenorem Constitutionis Gregorii XIV. & anteriorem praxim nostri Ordinis, informatio plenaria de vita, moribus, indole, ingenio, & virtute Recipiendi, quibus delectus natalium suppleri possit, & valeat: spereturque fore valde proficuum, utilemque Religionis. Quo casu poterit ad nostrum habitum recipi, proñteri, sacris Ordinibus initiari: voceque activa, & passiva suo tempore gaudere: nisi fortè illegitimus aliquis Religiosus fuerit Filius: quo casu dictus illegitimus nullatenus possit, vivente Patre, recipi in Religione eadem.

8. Cum autem Recipiendus fuerit naturalis Villæ, aut Oppidi per sex leucas à Monasterio, in quo recipi debet, non distantis: non propositur Conventui absque licentia Patris Generalis: qui ipsam non concedat, nisi iustis de causis, quæ lo utilitatem Monasteriorum cedant: nisi fortè in aliquibus Monasteriis adit contraria consuetudo eus absque dicta licentia recipiendi, quæ toleratur.

9. Præterea diligenter attendant Prior, & Deputati: ne Genitores, Avi, vel Fratres Recipiendi exercent, aut antè exercuerint officia aliqua, quæ in estimatione communi villæ, aut infamiam inducentis reputentur, videlicet: si sint, vel fuerint Hiſtriones, Gladiatores, seu cum hominibus, vel bestis Luctatores, Scamici, vel Citharedi in locis publicis ob lucrum, publici Lufores, Carnifices, Laniones, Tibicines, Bajuli, Caupones, publici olei, aceti,

Sæc. V.
Conſtit. Cum
de omnibus

16. Nov.
1587. &
Conſtit. Ro-
manum 27.
Oâ. 1588.
Greg. XIV.
c. Circum-
ſpecta 15.
Mar. 1600.
Clem. VIII.
c. Circum-
ſpecta in
ſuprema a.
Aprilia.
1602. &
Cum ad
Regularum
16. Martii
1603.
Greg. XIV.
c. Conſtit.
Circum-
ſpecta cit.

acetil, comestibiliumque Venditores, Sutores, Lanifices, Calcatores, Coriarii, Hospitatores, Machinatores, Mahones, Filii publicarum Meretricum, & illarum Genitores, omnesque complices in earum lucro, & exercitio, Usurarii, Fallarii, Prodi oies, Latrones, Assassini, qui peccatum contra naturam commiserint, aliaque similia, quæ in opinione Prudentum in Villis, & Oppidis vilia, & infamia reputantur: à quibus omnibus, nisi Fratres, Genitores, & Ascendentes ad habitum Recipiendi, sint prius liberi, & immunes; non admittatur: & admittus Novitius expellatur; cautè tamen & prudenter, ne ipsi infamia oriatur.

10. Caveant insuper, quod similiter rejiciatur: si in quocumque gradu, etiam remotiori, consilerit descendere ex stirpe Maurorum, Judæorum, aut noviter conversorum ad nostram fidem, vel isti ex inspectorem, seu illum, qui publicè poenitentiari, seu reconciliari quandoque fuerint à sancto Officio Inquisitionis: seu ab alio quocumque Iudice publicè etiam poeniti fuerint poena infamiam inducente: quia huiusmodi ad professionem non possunt in nostro Ordine admitti, sub poenis Extravagantis III.

11. Postquam in prædictis sive aliquo defectu repertus fuerit Recipiendus, procedatur ad examen de sufficientia in Grammatica, & latinitate, de voce, vius integritate, & cauto firmo per dictos Priorem, & Deputatos simul cum Magistro Novitiorum, & Correctore cantus; quorum omnium, si eorum iudicio omnino capax, & idoneus non fuerit, rejiciatur. Sin vero aliquam magnam habilitatem in nostris Choris necessariam obineat: ut puta, si Organista, Musica Compositor, vel aliquis Instrumenti peritus extiterit; delectus latinis eorum arbitrio, & prudentia supplet possit, & valeat.

12. Peracto examine, approbatoque à Priore, & Deputatis, seu illorum majori parte, Recipiendus proponatur Monasterii Capitulo: in quo Examinatores prædicti, antequam ad suffragia procedatur, de sufficientia, reliquisque partibus, & qualitatibus huiusmodi Recipiendi in examine expertis, plenè, & fideliter informant. Dum sit hæc informatio, à Capitulo egrediantur Coniungunt Recipiendi, & ejusdem patris naturales, si qui lo Capitulum adjuvant: ad suffragandum tamen cum

cæteris Vocalibus, informatione peracta, revertuntur.

13. Postea procedatur ad receptionem per suffragia secreta, quæ debet esse canonica: & à toto Capitulo, vel saltem à majori illius parte, & simul à Priore Novitius debet admitti: ut præscribitur Extravaganti I. ad Conclit. XVI. Sin verò suffragia fuerint æqualia: votum Prioris non sufficit, ut admittatur; sed necessariò expelli debeat ob defectum majoris partis Capituli. Hinc verò, & aliis huiusmodi receptionibus cum Priore assistant, tanquam Scrutatores, Novitiorum Magister, & Vicarius, seu, absente Vicario, alius ex Capitali senioribus.

14. Præterea, dicta forma servata, currente Novitiatus, & probationis anno: aliis tribus vicibus, (prout hæcenus ex inviolabili nostri Ordinis consuetudine observatum fuit,) Novitius Capitulo proponatur, ut ab ipso recipitur, videlicet: prima post quatuor menses ab habuit receptione completos; secunda post octo; tertia denique post decem; prout Priori videbitur tempus requiri, & sufficere: ut ante expirationem probationis annum, heri possit informatio plenaria de moribus, & vita, stirpis, & sanguinis puritate Novitii secundum nostra statuta, & privilegia; & facta informatio examinari, approbare possit à Priore, & Deputatis: ne aliter ultra annum probationis expirationem professio Novitii protrahatur. Omnibus tribus dictis propositionibus Novitiorum Magister Capitulum informet, secundum Deum, & suam conscientiam, præhabitamque de Novitio experientiam, de indole, moribus, humilitate, aliisque qualitatibus Novitii; pariter egredientibus à Capitulo, dum sit hæc informatio, ut in prima præmissum est, Novitii Coniungunt, & ejusdem patriæ naturalibus, & post illam completam ad suffragandum cum cæteris similiter revertentibus. Informatione peracta, recipiantur suffragia, & regulentur, ut supra: ita quod ab omnibus Vocalibus, vel eorum majori parte, & simul à Priore Novitius admitti debeat, ut supra in prima præmittitur. Sin verò à majori parte Capitali non admittatur, rejici Novitius omnino debeat: nec iterum Capitulo proponi possit.

15. Quo verò receptiones maturius, & liberius fiant: teneantur Priores diem, quo singulis Novitiorum propositiones fiunt, per suas litteras notificare.

care Vocalibus absentibus, qui commodè illis assistere possint, si velint. Primitè verò, & ultimè hujusmodi propositionem dies, omnibus vocalibus intra sex leucas à Monasterio distantibus, prius necessariò notificent tempore opportuno, ut si velint, dictis receptionibus adiot: & cum reliquis suffragentur; & si notificatio hujusmodi fuerit omiſſa: receptio sit nulla, quantum illi, qui omittendi non fuerint, reclamant. Præterea, si aliqui Vocales infirmitate impediti, Capitulo singularum dictarum receptionum interesse non possint: prædicti Scrutatores, cum buxula clausa ad id præventi, ad recipiendæ eorum suffragia à Priore transmittantur: quibus reverſis, dictorum Inferiorum vota cum reliquis in Capituli buxulis misceantur, & incorporentur, antequam omnium fiat regulatio, & scrutinium.

16. Tempore tandem opportuno, Noviticoque jam ultimo, ut prædictum est, à Capitulo admisso, Prior cum Deputatorum consilio nominet, & mittat Monachum ejusdem Monasterii professum: vel si valde distet à Monasterio patriæ Noviti: alterum ex professis Monasterii dictæ patriæ proximioris, prudentem, discretum, maturæ ætatis, atque peritum, pro faciendâ plenaria informatione de moribus, & vita, sanguinis puritate, officiorumque vilium exemptione, quæ juxta Bullas Apostolicas, tam communes, quam speciales nostro Ordini concessas, professione nupuslibet Noviti præcedere debet: imposita poena privationis vocis activæ, & passivæ, omniumque Officiorum, graduum, honorumque, & dignitatum, quæ habuerint, & inhabilitatis perpetuæ ad hæc, & aliis impostum obtinenda, tam Prioribus, quam Monachis Novitium ad Professionem recipiendis: nisi dicta informatio præcedat.

17. Monachus iste sic nominandus, nequeat esse Consanguineus, Affinis, aut aliquasiter Propinquus Noviti, nec ejusdem patriæ oriundus, aut naturalis; sitque præterea liber ab omni suspitione, & præsumptione puritatis sanguinis, aut cujusvis affectionis amoris, vel odii, amicitie, vel inimicitie, tam cum Novitio, quam cum suis Genitoribus, & Consanguineis; omninoque teneatur à ejus executione servare formam in nostro Ordinario descriptam, sub poena privationis omnium Officiorum Ordinis, inhabilitatisque impostum ad illa obtinenda.

18. Prior dare debeat suum mandatum, & commissionem ad faciendam prædictam informationem, simul cum Regio privilegio nostro Ordini concessio: ut testes ad testificandum compelli possint: & insuper tradat notitiam omnium, & cognominum, tam Noviti, quam suorum Genitorum, & Avorum, Villarumque, ubi vivunt, vel vixerunt: & officiorum, quæ exercent, vel exercuerunt: fideliter extractam ex reliquis Noviti summario notatis, dum examinatus est ad primam receptionem. Juret insuper dictus Monachus, antequam exeat à Monasterio, coram Priore, & Deputatis in verbo Sacerdotis, se dictam informationem recte, & fideliter facturum secundum nostri Ordinis statuta, & instructionem. Et cum redierit ad Monasterium: ita à se factam informationem, coram ipsâ Priore, & Deputatis similiter juret: vel secundum stylum, & instructionem, completa informatione, ad pedes illius juramentum hujusmodi faciat, & subscribat.

19. Caveat diligenter Monachus Deputatus, quod in hujusmodi informatione faciendâ instructionem solitam, & usum receptam ad unguem profus servet; & antequam ad publicam procedatur: sit omniò secreta inter Personas antianas, & integre fidei, oculisque suspitionis, ut in instructione præscribitur: omni adhibita cura, & indagine pro comperiendâ veritate ab illis sub sigilli secreti promissione. Sin hac informatione secreta aliquem defectum substantialem repererit, five in Novitio, five in ejus Ascendentibus, duorum testium omni exceptione majorum juramento comprobatur: ratione cujus Novitius ad professionem admitti non possit: ad informationem publicam nullatenus procedat: sed secretò ab Oppido, vel Villa discedens, illum defectum Priori quamprimum notificet: Prior verò cum cautela possibili, & secreto servato, Novitium habito expellat, & à Monasterio expelli prudenter curet: ne ejus familia expulsionis diffametur.

20. Sin verò nullus defectus in secreta informatione à dicto Monacho inventus fuerit: statim procedat ad publicam coram Jodice, & Notario fidei, & legali: quam factam, & peractam, à Jodice petat sibi originaliter consignari, juxta Regium privilegium ad hoc specialiter Religioni concessum; ne aliquod damnum testibus imminat, cujus timore à deponenda veritate retrahatur.

tur. Consignatam informationem in forma authentica, vel secum adducat; vel Priori cum certo Nuncio statim ad Monasterium remittat; ubi à Priore, & Deputatis diligenter examinetur; & quatenus de illius legitimitate constet: ab eisdem approbatur; subscribiturque ab omnibus approbationis Decretum: & ante professionem Novitii Prior Capitulo notificet, qualiter facta, examinata, & approbata fuerit ejus informatio; postea in Archivio Conventus custodienda reponatur; ut in Constitutione Gregoriana ordinatur.

21. Postquam omnia prædicta fuerint absoluta, annusque probationis terminatus; Novitius ad professionem suam, ut in nostro Ordinario Cap. XI. §. IV. sub dilatione admittatur: & ad majorem cautelam, præut hucusque invariabiliter observatum fuit, in litteris tunc professionis à Novitio illam emittente hat sequens professio: *Ego Fr. N. N. assensu, & professo, quod sum Christianus verus ex omnibus quatenus lino: & quod semper, ac consuevit contrarium: & me habere aliquam maculam, seu infirmitatem Judæorum, Alazarum, Saracenorum, seu quodvis aliud impedimentum contra Balles Apostolicus Ordini S. P. N. Hieronymi concessas: expellenda à dicto Ordine, expellereque illud habeo; & quod hoc professio à me facta, invalida sit, & nullus efficiat, Subscribiturque à Novitio coram testibus.*

22. Insuper quilibet Prior cum Deputatum consilio eligat in Magistrum Novitiorum, Monachum prudentem, expertum, quindecim saltem annos à receptione habitus habentem: quique de Religione zelo, morum honestate, vite exemplari, spiritualiumque discretione sit optimè commendatus; ejus directioni, correctioni, & disciplinæ, tam Novitii, quam Professi, usque ad expletum septem habitus annos, omnino subiciantur: Prioresque prædicti Magistrum omnem auctoritatem necessariam concedant, & committant; ut ab omnibus sub disciplina ejus existentibus obediatur, veneretur, & simul timentur: eosque omnino instruere, educare, & in spiritualibus juxta statuta Ordinis dirigere possit.

23. Nullus præterea Monachus ad hujusmodi Magistrum Novitiorum minus electus, sine legitima causa à Priore approbata, se excusare, & eximere possit; & si aliquis sine dicta causa se excusaverit, & acceptare renuerit

Cod. Regul. Tom. VI.

Officium hujusmodi: ad Prioris arbitrium puniatur. Prædicta etiam Magistro nullum detur Officium cum proprio munere impossibile: quodque, sive in Novitatu, sive in Choro, sive in Refectorio à suo munere impendat, aut divertere alicuius possit: nec ad aliud in tabellis deputetur communibus, quàm ad hebdomadam, lectum unum, Pluviale, que pro Celebranti comendo; totumque tempus, quo dictum Magistri munus exercuerit, supra annos à receptione habitus completos, ad locandam exemptionem triginta annorum, ipsi pariter computetur.

24. Caveat autem prædictus Magister: ut in educatione Novitiorum, & sub ejus disciplina existentium, illorumque correctionem, instructionem in nostro Ordinario Cap. XI. præscriptam, & laudabiles Monasteriorum consuetudines omnino servet. Attendat etiam: ne qui sunt in Novitatu, ullum commercium, conversationem, seu communicationem, nisi paucis in necessariis breviter expediendis, cum Monachis extra existentibus habeant; & liqui in hoc fuerint delinquentes, graviter puniat: super quo maxime etiam invigilent Priores, Vicarii, & Prædicates, Monachus extra Novitatum, qui in prædicta defecerit, tale commercium, vel communicationem habentes, pariter corrigenda. Eorum nullus ad Novitatum accedere, vel ingredi valeat, nisi de Magistris, vel Prioris licentia. Idemque observetur in communi dormitorio: ubi & quando Novitii dormiant: seu in quolibet alio loco, ubi sub disciplina Magistris existentes fuerint congregati.

25. Curet proinde: ne in Novitatu existentibus aliquod assignetur officium, in quantum commodè fieri possit, quod illis distractionis, seu diversionis occasio sit, seu causa esse possit commercii, & communicationis cum Monachis extra disciplinam existentibus; multoque minus cum Sæcularibus: & cum recreantibus causa in Hortos, vel in Campum sub disciplina ejus existentes egreduntur: cum ipso Magistro, vel eo impedito, cum alio Monacho de Prioris licentia, simul procedant, & permaneant: nec ullus Monachus extra disciplinam ipsis associetur.

26. Invariabiliter præterea observet laudabilem diuturnam consuetudinem Ordinis, videlicet: quod singulis feriis sextis anni cum omnibus, qui sub ejus disciplina existant, faciat disciplinam,

hi nam,

nam, siue in dormitorio communi, siue in alio loco opportuno; ut alii etiam Monachi, si ex deuotione velint, huiusmodi exercitio assilire valeant.

27. Modo, & forma prædictis Fratres laici, etiam ad habitum, & professionem recipiantur; sub disciplina Magistrum per septem annos existant: quibus in observantia Ordinis, & officii seruitus, ob quæ recepti fuerunt, à Magistro instruantur; prorsusque perueverent in statu suæ vocationis. In singulis verò Monasteriis in tali competentium numero admittantur, ut ab officiis seruitus, & temporalibus Monachi omnino liberi, cum maiori mentis tranquillitate, diuici possint vacare.

28. Priores verò, & Magistri maximè caveant: ne aliquis Frater laicus post receptionem habitus legere, & multò minus Grammaticam doceat; nec illum aliquis Monachus, siue Frater legere, vel Grammaticam docere audeat; & qui secus fecerint: Novitiorum habitum per annum portent; nisi qui ipsum docuerit, Monachus in Sacris constitutus existat; quo casu per dictum annum voce Capitulari priuetur. In qua pœna nullus Prior dispensare possit.

29. Denique Fratres laici singulis diebus post prandium, & euenam cum his, qui sub disciplina Magistrum existunt, ad mensas Refectorii extergendas intervenire teneantur; donec viginti annos habitus compleverint: Prioresque non permittant Sacerdotibus eos namque reverentia, & honore tractare: nec alio nomine vocari, quàm Fratrum; quod ipsum servetur cum aliis, qui Presbyteri non existant.

CONSTITUTIO XL.

De tempore quo durare debet Novitiatum, & de dispositione bonorum Novitii.

N ullus Novitius admittatur ad professionem, nisi de rebus suis antea disponat, iuxta dispositionem Sac. Concil. Trident. cap. 16. sess. 25. de Regular. donando inter vivos Monasterio, vel aliis Personis, aut locis ad placitum, nihil sibi omnino reservans: ut spiritus ejus Christum sequatur liberius, à terrenis oneribus, & eorum fiducia expeditus. Nec recipiatur cujusquam professio ante annum probationis expletum.

Cap. ad
Apost. de
Regul.

EXTRAVAGANS I.

N On recipiantur ad habitum illi, qui non habuerint decem, & octo annos completos; quia in ætate minori non possunt cognoscere adeo perfectè statum, quem assument. Cum Personis tamen, quæ speciale meritum habent, poterit Prior cum suo Capitulo dispensare: ut ipse ad habitum admittantur ante dictam ætatem; dummodo tamen professio non recipiatur ante decimum sextum annum expletum, juxta S. Conc. Trid. dispositionem Cap. 15. sess. 25. de Regul.

EXTRAVAGANS II.

N oviter Professus, saltem per septem annos ab habitu recepto, & completos, sub disciplina Magistrum Novitiorum subiecti perveverint: ut ex invariabili prædicti Ordinis in nostro Ordine statuatur. Si autem in aliquibus Monasteriis viget consuetudo, ut longiori tempore Magistrum disciplinæ subiciantur; penitus obviatur; neque expleto dicto tempore, à dicta disciplina liberentur: donec per Priores de consilio suorum Magistrorum, (absque tamen illorum aliqua huiusmodi liberationis præensione,) ipsis libertas concedatur. Si qui verò à dicta disciplina ablovi directè, aut indirectè procuraverint, & subiectio sub Magistro illis ipsomet facto ultreius proiungatur.

CONSTITUTIO XLI.

De præcedenti, & ordine sessionum inter Monachos.

P Ræcedant Monachi in Sacris constitutionibus, in quibuscumque locis ceteros Monachos suos. Veruntamen inter prædictos constitutos in Sacris, ordo præcedendi minime observetur. Idem quoque inter Monachos Clericos, & Laicos observetur.

EXTRAVAGANS I.

Q uando Corrector mensis fuerit Hebdomadarius: in loco Correctoris sedeat; & aliunde corrigere, aut emendare non valeat.

EXTRAVAGANS II.

U bicumque Conventus se congregaverit: iuxta antiquam Religionis nostræ consuetudinem, Monachi sedant, & ordinantur secundum singulorum anti-

tiquitatem ab habitu recepto : ita tamen , ut Sacerdotes semper Diaconos , & isti Subdiaconos , licet habitu antiquiores , præcedant ; Subdiaconi Chorrillas ; Choristæque Fratres laicos ; & Novitii sint omnium novissimi ; sin verò aliquis Monachus , postquam alii jam fuerint ordinati , adveniat : in loco , quem invenerit vacuum , constitui , & sedere debeat.

EXTRAVAGANS III.

PRIores absoluti Monasteriorum professionis omnes alios Monachos præcedant , etiam antiquiores , qui Priores non extiterint : quos pariter præcedere debeant Secretarius , & Procurator Generalis Ordinis actualis ; quandocumque in nostris Monasteriis interveniant : non verò dictos Priores absolutos.

CONSTITUTIO XLII.

Quando Monachi habere debeant votum in eorum Capitulo.

Clem. nri de stat. & qualic.

AD Capitulares actus non recipiantur , nisi Monachi professi in sacris Ordinibus constituti.

EXTRAVAGANS I.

MONachi propter eorum demerita transmissi ad alia Monasteria , necnon qui sunt Priores in Monasteriis , quæ non sunt eorum professionis : quamvis sint intra viginti quinque leucas , non habeant vocem in electionibus Monasteriorum , ubi sunt professi : nec Monachus , qui est vicarius Monasterii , cujus non est professus , habeat votum in electione Prioris illius ; votum tamen habeat in electione Prioris Monasterii suæ Professionis ; & si fuerit intra viginti quinque leucas : etiam ad electionem citari debeat. Idem Monachi , qui sunt in Monasteriis novis , habeant votum in electione Prioris sui proprii Monasterii ; ad eamque citari debeant : si existant intra viginti quinque leucas ; nisi forte fuerint penitentiati.

EXTRAVAGANS II.

MONachi , qui in aliis Monasteriis obedientiam perpetuam repromittunt , non habeant votum in Capitulo , antequam quatuor annos completos à die repromissionis obedientiæ : exceptis Prioribus , qui terminato Priuratu , remanent perpetuo in aliis Monasteriis , ubi Priores extiterunt : atque Monachis illis , qui in Cod. Regul. Tom. VI.

Domibus novis permanfuri , obedientiam perpetuam pariter repromittunt.

EXTRAVAGANS III.

IMposterum nullus Monachus habeat vocem in Capitulo : donec decem annos ab habitu recepto compleverit , atque in Ordine sacro constitutus extiterit. Collegiales tamen in Collegiis existentes , si sint in Sacris constituti , in dictis Collegiis votum habeant post sex annos ab habitus receptione completos.

EXTRAVAGANS IV.

MONachi illi , qui , habitu etiam retento , & cum legitima facultate , assistunt eorum Genitoribus , aut alicui Episcopo , sive ex alia quacumque causa , habitu retento , permanent extra Monasterium : non habeant votum activum , neque passivum ; etiam si tempore electionis sint præsentem in proprio Monasterio.

EXTRAVAGANS V.

MONachi ultra viginti quinque leucas à propriis Monasteriis cum simplici Patente Patris Generalis commorantes , nisi exliati , aut legitime penitentiati existant , votum habeant , tanquam Vocales legitimi , in electione Prioris proprii Monasterii ; ad quam concurrendi , atque accedendi licentia ipsis minime denegetur , neque ullatenus impedatur : habita vacationis notitia. Ad prædictam tamen electionem citari non debeant , nisi Vocales intra viginti quinque leucas existentes , ut in Constitutione 70. ordinatur : exceptis tamen PP. Secretario , & Procuratore Generalibus , atque Monachis assistentiæ Patris Generalis , Prædicatoribus Regiæ Majestatis , Lecloribus , & Passantibus , qui in qualibet distantia prorsus citari debent.

EXTRAVAGANS VI.

MONachi propter eorum demerita , & culpas ad carcerem , seu reclusionem in cella horis vacativis , etiam in propriis Monasteriis , per sententiam diffinitivam condemnati , nullam vocem in Capitulo habeant ; etsi ad actus Communitatis ex reclusionem egrediantur. Monachi verò inquisiti de aliquo crimine atque , dum compilatur processus , carcerem custoditi , vocem activam in Capitulo habere debeant : donec , illis auditis , causa diffinitivè terminetur ; nisi inquisitio fuerit de aliquo delicto facinoroso ,

fo, vel culpa graviore publica, & manifeste, seu alia, cui in nostris Constitutionibus, & Extravagantibus privatio vocis Capitalaris ipso facto fuerit imposita: quibus casibus omni voce Capituli proferat carcat.

EXTRAVAGANS VII.

Monachi extra propria Monasteria in aliis commorantes, ad electionemque Prioris suorum Monasteriorum accedentes, peracta electione, & confirmatione Prioris, redeant ad Monasteria, ubi prius morabantur: nec vocem habeant in aliorum Officiorum electione: sicut jam diu in nostra Religione obtinuerunt.

CONSTITUTIO XLIII.

Quod Fugitivi quarantur à suis Prioribus, & facultate illis deprehendendi Et de poenis pro illis puniendis.

Cap. 11. de
Regul. cap.
11. q. 1. c.
Quando de
Offic. ord.
din.

Fugitivi Monachi per suos Priores, quim citius fieri commodè poterit, perquirantur, & per censuram Ecclesiasticam, vel alias, prout expedire videbitur, ad propria Monasteria redire cogantur: ac eis iuxta suorum qualitatem excessuum secundum Constitutiones nostras poenitentia imponatur: nisi forsitan per Generale Capitulum de aliquo Monacho in speciali fuerit aliter ordinatum. Ad hæc: Fugitivos censemus quoslibet Monachos, qui sine suorum Prælatorum licentia ultra metas Monasterii, quas Monachi sine licentia hujusmodi exire non debent, cum voluntate fugiendi, seu aliquod maleficium committendi, abscesserint: vel qui ad loca aliqua de suorum Priorum licentia missi, exinde sua auctoritate, cum intentione ad Monasterium non revertendi, recesserint. Ceterum universis, & singulis Prioribus, ac Monachis nostri Ordinis omnes, & singulos Fugitivos professos, cujuscumque nostri sint Monasterii, capiendi, & ad Monasteria, quorum sunt professi, reducendi plenariam concedimus potestatem: vel saltem Fugitivorum Prioribus, expensis illarum Domorum, quarum illi Fugitivi capti professi extiterint, notificent de hujusmodi capitis: quatenus ad reducendum eosdem captos ad sua Monasteria, certos Nuncios mittant. Verum si alias apparuerit, aut verisimiliter præsumatur: quod Monachi cum sui Prioris licentia à suo Monasterio discesserint: non procedatur via aliqua contra eos. Præterea omnes Ecclesiarum Prælatos, necnon, & quoscumque alias personas jurisdictionem aliquam Ecclesia-

ricam quomodolibet obtinentes, aut alias, quæ sequantur, exercere volentes, quam affectuosè possumus, deprecamur in Domino: quatenus ad instantiam, seu requisitionem cujuscumque Prioris, vel Monachi nostri Ordinis Fugitivos hujusmodi capiant, seu capi faciant: & eos Monacho, vel Priori requiritenti captos tradant: seu illos ad loca, vel personas, quæ, vel quas Monachos, vel Prior requirunt eisdem capientibus explicaverit, expensis Monasteriorum, quorum professi sunt, mittant: implorato etiam auxilio super prædictis brachii secularis, quatenus opus sit. Etiam Prælati, & Personis supradictis jurisdictionem habentibus, vel alias præmissa exercere valentibus, auctoritate Apostolica nostro Generali Capitulo concessa, quæ fungimur in hac parte, ad universa, & singula supradicta specialem potestatem, atque licentiam impartimur. Præterea si ad firum Ordinem quis, dum fuerit fugitivus, promotus extiterit: ad executionem hujusmodi Ordinis, aut ad aliquos actus Capitulares sine Capituli Generalis licentia nullatenus admittatur. Fugitivorum autem Monachorum poena hæc erit: Fugitivus, qui intra quinque dies à sui recessu numerandos, redierit, per quinque dies statim sequentes poena gravioris culpe cum disciplina in Refectorio, tempore prandii post benedictionem mentis, mulctetur, eisdem diebus in carcere retinendus. Si autem post quinque dies, ante diem tamen quadragesimum, redeat, ultra prædictam culpæ gravioris poenam decem diebus carceri mancipetur. Si verò post quadraginta, dum tamen ante annum, reversus fuerit, præter jam dictam poenam, per dies XL. carcerali reclusioni subiacet. In quorum singula sexta feria unam in Capitulo culparum sustineat disciplinam: Argum. sed si post annum, quodcumque redierit: ultra prædictam poenam, carcerem semestri spatio sustinebit: In quo singulis sextis feriis in pane, & aqua abstinere: & disciplinam in Capitulo culparum accipiat: necnon in actibus omnibus tanquam Novitius habeatur: donec per Priorem cum sui consensu Capituli in statum pristinum fuerit restitutus. Circa poenas autem prædictas gravandi illas, præsertim contra illos, qui reverentur inviti: & super eisdem dispensandi, præmaxime circa illos, qui voluntarie revertuntur: habeat Prior cum Deputatarum consilio, prout eis rationabile visum fuerit, plenariam potestatem. Verum, si quisque fuerit secundum fugitivus: post debitam reconciliationem per Priorem, & Capitulum cum ipso

Argum.
c. 11. Pres.
byterial.
et cap. No.
vitus de
verbu.
signat.

ipſa factam, ultra poenas in hac Conſtitutione, ut præmittitur, designatas, ſit ſemper ultimus omnium Monachorum ſui ſtatus clericalis, vel ſæcularis, quos tempore ſui regressus in Monasterio ſuo repererit; nec ad Confeſſoris, Vicarii, ſeu Prioratus Officia poſſit eligi, vel aſſumi; niſi cum eo per Generale Capitulum, & tunc etiam poſt tres annos à ſuæ reconciliatiſis tempore compoſtandis, ſuper dictis Officiis fuerit diſpenſatam. Præterea, ſi tertio fuerit fugitivus, adhuc per ſuum Priorem, & Capitulum, prout præmittitur, reconciliari valebit. Veruntamen præter poenas ſuperdictas voce Capituli perpetuò ſit privatus. Inſuper ad prædicta Confeſſoris, Vicarii, & Prioratus Officia ſit intelligibilis ipſo facto. Quoad vocem autem Capituli obtinendam poterit cum eo per Generale Capitulum ſacile diſpenſari.

Ceterum ſi quarto fugitivus extiterit; ejus reconciliatio ad Generale Capitulum ſolummodo pertinebit, quoad habilitationem: quam tamen idem Capitulum non debet facere, niſi prius ſui Prioris, & Conventus bonam informationem habuerit ſuper negotio huiusmodi Fugitivi; & tunc Generale Capitulum prædictas poenas, aut etiam alias, prout ſibi videbitur, eidem Fugitivo imponat; vel eundem ad Monasterium ſuum remittat illas paſſurum ibidem: quod decentiſſis, & expediendiſſis extimatur. Porerit etiam Pater Generalis ipſum ad Ordinem recipere, poenarum diſpenſatione Generali Capitulo reſervata. Porro quod ultra vicem quartam auſuſerit; perpetuò, & indiſpenſabiliter poenas inhabilitatiſis prædictas & nihilominus poenas alias, ſi quæ illi fuerint in perpetuum, vel ad tempos impoſitæ, ſuſtinebit. Fugitivus pro prima vice à voce Capituli ſit ipſo facto ſuſpenſus; tamen poſſit eadem vox illi reſtitui per ſuum Priorem cum conſenſu Capituli. Pro ſecunda autem vice ſimiliter ſit ſuſpenſus à voce Capituli; quæ quidem non poſſit ei reſtitui, niſi per Patrem Generalem. Pro tertia verò vice ſit quoque ab eadem voce Capituli ſuſpenſus; quæ non valeat ſibi reſtitui, niſi dumtaxat per Generale Capitulum.

EXTRAVAGANS I.

Fugitivi, qui ad Monasterium reſidentie Patris Generalis acceſſerint, & redierint, diſciplinam in Refectorio ſtatim ſuſtineant, & in terra panem cum aqua comedant, iterum, tertio, & amplius; prout culpa poſtulaverit: reliquas verò poenas in eorum proprio Monasterio, vel in alio, ad quod fuerint tranſmiſſi, adimpleant, & ſuſtineant.

Inſuper Fugitivus, qui quater ab Ordine diſceſſerit, in carceribus per ſex annos recludatur: inde tamen poterit illum Prior ad Chori, & Refectorii aſſiſtentiam extrahere; reliquo verò tempore iterum carceri mancipetur.

EXTRAVAGANS II.

Qualibet Prior noſtri Ordinis, aut Vicarius in Prioris abſentia, quemcumque Monachum fugitivum ab illis comprehenſum, ſeu quolibet modo ad ſuum Monasterium reverſum, & accedentem, ab excommunicationis cenſura, quam habitum derelinquens incurrit: & à quibuscumque aliis cenſuris, ſiquas incurrit: abſolvere, eidemque per ſe, aut per ſuos Confeſſarios, omnia Sacramenta liberè adminiſtrare poſſint, & valeant.

EXTRAVAGANS III.

Fugitivis ad noſtra Monasteria ſine habitu redeuntibus, aut venientibus, non poſſit habitus noſter reſtari, niſi à ſuo Priore, vel à Patre Generali.

EXTRAVAGANS IV.

Quoſcumque Monachus in Sacris conſtitutus, ſecundum noſtrum Conſtitutionum, & Extravaganantium diſpoſitionem, vocem Capitularem amittit; videlicet, propter tractatus illicitos de electione habitos, & ob fugam; in hiſ caſibus, Monacho delinquenti in Sacris non conſtituto auferatur corona: Fratri verò laico nexus ad utrumque ſcapularis latus in poenam adnectatur; atque huiusmodi poenæ eodem tempore durabunt, quo privato vocis Capitalaris Monacho in Sacris impoſita durare debet.

EXTRAVAGANS V.

Inviolabiliter obſervetur conſuetudo noſtri Ordinis, videlicet; quod Monachus primò fugitivus non computetur in habitus antiquitate, neque ad vocem in Capitulo habendam, neque ad præcedentiam, neque ad aliquid aliud, totum tempus, quo extra Ordinem fugitivi exiſtant; in quo nullatenus diſpenſari poſſint. At verò ſemel, & iterum Fugitivi, aut à noſtra Religione expulſi, ſeu voluntariè licentia debita egreſſi, cum ad illam reverſi fuerint, aliam antiquitatem non ſortiantur, niſi à tempore, quo ad Monasterium reverſi ſunt: ita ut ſint noviffimi omnium Monachorum, quos tempore ſui reſidentis in Monasterio invenerint. Præterea

secundò Fugitivi, nisi post duodecim annos, à tempore sui regressus ad Monasterium, complexos, ordinari non possint: & si ordinati jam fuerint, ab exercitio Ordinum dictò tempore sint suspensi. Tercio verò Fugitivi in perpetuum non ordinentur, vel ab exercitio Ordinum susceptorum perpetuò suspendantur. Sin verò fuerint Fratres laici, pro secunda fuga duodecim annis, pro tertia verò perpetuò sub disciplina Magistrì Novitiorum indispensabiliter exiliant.

EXTRAVAGANS VI.

Monachi fugitivi, qui aliquid pretii, aut valoris à Monasterio ablatum, secum portaverint, seu, fuga durante, illud abstulerint: à proprijs Monasterijs perpetuò à Capitulo Generali, si expediens videbitur, eliminari possint; atque in Monasterijs, ad quæ missi fuerint, poena gravioris culpe per annum indispensabiliter puniatur.

EXTRAVAGANS VII.

Monachi, qui, habitu dimisso, ultra quinque vices fugitivi fuerint: incotigibilem poena puniri debeant. Sin verò fugitivi quicumque, antequam à Monasterio septis egressi fuerint, capiuntur: in poenas hujus Constitutionis Fugitivis impositas non incutiant, Priorum tamen arbitrio puniri possint.

EXTRAVAGANS VIII.

Si, prætextu litterarum Apostolicarum ab illo obtentorum, ad Villas, vel Oppida Monasterijs circumvicina, aliquis Monachus nostri Ordinis fugitivus cum habitu nostræ, vel alterius Religionis, aut seculari pervenerit; aut in illis vagari, & manere quomodolibet præsumpserit; Priores, Vicarii, sive Præsidentes statim ad Ordinatum dictorum locorum accedant, & nostris Privilegijs utentes, ab eo petant: ut Fugitivo præcipiat, quod litteras Apostolicas coram illo præsentet: præsentatasque examinare curent; & si in examine legitimas ipsæ Ordinarius non invenerit: sibi ipsis curent Fugitivum consignari. Consignatus verò carceri mancipetur: donec Pater Generalis de illo coactus provideat, quod ipsi magis expediens videatur. Sin autem litteræ Apostolicæ legitimæ repertæ fuerint, à dicto Ordinario petant: ut dicto Fugitivo præcipiat à circuitu nostrorum Monasteriorum, Villisque, & Oppidis ipsis

convicinis, recedere; sicut in Privilegijs nostræ Religionis disponitur.

2. Augusti
1540. P.
S. an. 4.

CONSTITUTIO XLIV.

Quod spoliatur habitu nostri Ordinis, qui non fuerit Monachus illius.

Novitios fugitivos, & quascumque alias Personas, quæ nostri Ordinis non existentes, habitum nostrum portant, quilibet noster Prior, vel Monachus nostro habitu, quo indignè teguntur, expoliare, vel expoliari facere possit.

Cap. Ut
Clerici, de
Regular. &
& trans.

CONSTITUTIO XLV.

De fundatione, unione, & destinatione Monasteriorum nostri Ordinis.

Fundari Monasterium aliquod de novo non valeat per ullam personam nostri Ordinis, absque Capituli Generalis, vel Disinitorum omnium licentia speciali, & mandato. Et tunc tale Monasterium sufficientem ad minus pro Priore, & duodecim Monachis debet habere dotem; quoniam in minori numero nequit Religio decenter, & commodè observari. Hanc fundandi licentiam Pater Generalis, unà cum Privato Capitulo, intra triennium possunt dare; sed dissolutionem, & unionem quorumcumque Monasteriorum nostrorum summò Generali Capitulo reservamus.

Can. De
Monachis.
qu. 2. &
Can. Qui-
dam Mo-
nach.

EXTRAVAGANS I.

Cum valde expedit, quod Domus novæ, quæ redditus sufficientes, & commodam habitationem pro duodecim Monachis, & Priore habent in Monasteria formalis erigantur: Sac. Congreg. S. R. E. Cardinalium negotiorum Episcoporum, & Regularium præposita, Patrem Generalem, & Capitulum Generale seriò monet, ipsique injungit: quod invigilent super dicta erectione; Visitationibus Generalibus committant, ut de statu prædictarum novarum Domorum informationes capiant: erectionem promoveant; & quando requisita sufficientia concurrant: ipsum Capitulum Generale, servatis servandis, prædictam erectionem faciat, vel etiam, mediante unione unius cum altera novarum Domorum, prout sibi expedire videbitur, provideat; ad quem effectum redditus, & proventus dictarum novarum Domorum extra eandem Domos in alias quacumque causis non distrahantur: exceptis taxis ordinariis, vel

S. C. C. dicta
die 14. Decem-
bris.
1739.

Sicatus IV.
15. Aprilis
ann. 1477.
P. S. an. 4.
Paul. III.

vel extraordinariis, quæ universo Ordini legitime imponuntur.

EXTRAVAGANS II.

NON recipiantur alia Monasteria Monialium; quia ita convenit pro custodia nostræ sanctæ Religionis.

EXTRAVAGANS III.

PRIORES Monasteriorum propinquiorum Monasterii Monialium nostri Ordinis, illarum curam habeant: eandemque in eas jurisdictionem exercent, quam habent in Monachos sui Conventus.

EXTRAVAGANS IV.

PRIORES Monasteriorum nostrarum Monialium curam habentes, in ea non ingrediantur, nisi causa gravi, aut urgenti necessitate moti, & ab illarum Confessorio, & duobus Monachis ex senioribus comitati, causaque, vel necessitate sui ingressus peracta, statim a clausura exire debeant: cum verò aliquam Monialem ad habitum, vel professionem recipiant: hujusmodi receptionem, vel professionem per cancellos, aut communicatorium peragere teneantur. Nulli præterea Personæ, cujuscunque status, conditionis, aut sexus exstet, licentiam ingrediendi in dicta Monasteria concedant: exceptis Medicis, aliisque necessariis Officialibus, juxta præscriptum in dictarum Monialium Constitutionibus.

EXTRAVAGANS V.

DOTES in ingressu, & professione Monialium receptæ, in communi depositio reponantur, & custodiantur sub tribus clavibus: quarum unam habeat Prior, cui Monasterii cura incumbit; alteram Priorissa; & tertiam depositaria, nullaque quantitas dictæ pecuniæ inde extrahi possit, nisi ut investiat in fundis immobilibus, vel in censibus tuis, & fructiferis. Sin verò propter gravem, evidentemque Monasterii necessitatem aliquam portionem extrahere, & consumere necesse fuerit; nullatenus fieri possit; nisi, servatis servandis, de consensu Prioris, & majoris partis Capituli dictarum Monialium; & præcedente licentia Patris Generalis: priusque data cautione reintegrationis pecuniæ extrahendæ, quam citius fieri possit.

EXTRAVAGANS VI.

MONIALES nostri Ordinis tribus annis, incluso probationis anno, sub disciplina Magistræ Novitiarum indispensabiliter existant.

EXTRAVAGANS VII.

NULLA Fæmina in Monasteriis nostrarum Monialium admittatur, sive ad habitum recipiendâ, sive in iisdem Monasteriis aliquandiu educandâ: quin servatis servandis, & præcedat consensus Prioris, & majoris partis Capituli eorundem Monialium, per suffragia secreta prorsus præstandus.

CONSTITUTIO XLVI.

Quod non ingrediantur Mulieres in nostra Monasteria.

NULLA Fæmina stare per magnum spatium ad januam cujuslibet Monasterii nostri: & multò minus intrare in Monasterium, nec intra ejus septa, permittatur. Toleramus tamen consuetudinem nonnullorum Monasteriorum: ubi Fæminæ Ecclesiæ, seu Clausum principale, dum sunt processiones, consueverunt intrare, & non aliter: & in hoc dispensare non possit Pater Generalis.

CONSTITUTIO XLVII.

Quomodo se habere debeant Monachi, quando itinerantur.

NON incedat Monachus equitans in via secularibus ornamentis; sed honestam deferat sellam stapedinis ligni, & habentis canapeis, quæ ad adæquandum ferreas habeant catenulas: sed si casus evenierit opportunus, & utilis, in quo prædictum observari non poterit, Priori relinquitur secum, & cum Monacho itinerante dispensatio: & absente Priore, ipse idem Monachus hoc exercere valebit; super quod conscientias tam Priorum, quàm Monachorum oneramus.

EXTRAVAGANS UNICA.

OBservetur consuetudo inviolabilis ordinis, videlicet: ut nullus Monachus eat in Curiam Regiam, vel in Cancellarias sine licentia in scriptis Patris Generalis: & dumtaxat ad negocia propria, vel ad sua Monasteria pertinentia; & Monachi ita euntes, in Monasteriis resi-

Constit. Gregor. XIII. incip. Dubit. Concil. Triden. sess. 25. cap. 7. de Regul.

Can. Per- venit. 18. qu. 2.

refidere teneantur, & assistere Missæ, & Vespers dictis Dominicis, & Festis, & in principalibus a Priori celebrandis, etiam Matutino: pariter omnibus dictis diebus a Monasterio non exeant sine expressa licentia Prioris; quæ nullatenus concedatur, quando celebratur agitatio Taurorum.

CONSTITUTIO XLVIII.

Quod nullus Monachus eat sine licentia ad Capitulum Generale, aut ad Patrem Generalem.

Gen. Ne
in agro,
de statu
Monach.,
& Cap.
Clerici, de
vin. & hu-
manis.
Cleric.

Missus de uno Monasterio nostro, cum ad aliud propter sua demerita, durante tempore poenitentia sibi injuncta, ad Capitulum Generale, aut intra triennium ad Patrem Generalem, sine mittentis licentia, venire nullatenus permittatur, tamen circa ejus negotium, si fuerit Patri Generali, aut Capitulo Generali propositum, iocinetur eidem Monacho voluntas ejusdem Capituli, sive Patris Generalis. Si autem venerit, hujusmodi licentia non obtemperata, graviter puniatur: necnon ad Monasterium, de quo discesserit, remittatur. Similiter etiam est graviter puniendus, & ad suum Monasterium remittendus quicumque Monachorum, qui sine debita licentia ad Capitulum Generale, seu intra triennium ad prædictum Patrem Generalem venire præsumpserit.

CONSTITUTIO XLIX.

Quis possit dare licentiam, ut transferat Monachus ad aliud Monasterium, aut ad alium Ordinem.

Gen. Sta-
nimus. 19.
9. 5.

Transfundi licentiam de suo Monasterio ad aliud nostri Ordinis, vel ad alium Ordinem strictiorem ob frugem vite melioris, cuicumque Monacho sui Conventus quilibet noster Prior cum sui consensu Capituli, causa rationabili apparente, possit conferre cum licentia Patris Generalis, & non aliter. Si vero iusta causa Monachum hujusmodi licentiam petentem non moveat: ipsum suas Prior detineat, & a proposito suæ levitatis, illum debite puniendo, compescat.

EXTRAVAGANS I.

Marin. V.
17. Kal.
April. P. S.
Anno 5.
& 12. Kal.
Juli. Ann.
9. Trid.

Iuxta tenorem Apostolicorum Privilegiorum nullus Religiosus Ordinis nostri professus, ad Minorum, & alium quicumque Ordinem strictiorem, etiam Carthusiensem, etiam bona iocutione ductus, sub prætexta quorumcum-

que Privilegiorum dictis Ordinibus concessorum, & quorumcumque literarum Apostolicarum quascunque clausulas: etiam derogatorias derogatarum, lo se continentiam, nisi in literis ipsis expressus consensus Patris Generalis accesserit: & ois de licentia ejusdem Patris Generalis petita, & obtemperata, se transferre possit; alioquin, tam recipientes, quam recepti excommunicationis sententiam, a qua nisi a Romano Pontifice, vel Patre Generali, præterquam in mortis articulo, absolvi non possunt: eo ipso incurrant. Monacho vero cum debita licentia ad alium Ordinem transfusus, posteaque ad nostrum revertenti, (quod omnino spiritus, & animi levitas videtur,) imponatur poenitentia, quæ Patri Generali videbuntur debita, habita informatione sui Prioris, & Conventus: præterea ad omnia Officia honorifica Ordinis inhabilis maneat; quod si filiorum sit incapax, per annum clausuram servet. Qui autem Monachus post professionem emissam in alio Ordine, ad nostrum redire voluerit, nullatenus recipiatur.

Nullus.
Bul. 10.
& 11. Eu-
gen. IV.
12. Kal.
Octob. An-
no 1437.
P. S. 7. Bul.
12. Pius II.
4. Non.
Aug. Ann.
1453. P.
5. 3. Bul.
42. Inno-
cent. VIII.
6. Kal. Apr.
1491. P.
8. 1. Bul. 14.
Gregor.
XIII. 19.
Janu. 1579.
P. S. 7.
Bul. 15.

EXTRAVAGANS II.

Monachos, qui cum iusta causa, & debita licentia in alio nostri Ordinis Monasterio iterum obedientiam promittit, possit ad usum retinere, & ad secundum Monasterium transportare libros, ceteraque suppellectilia, quæ vel adduxit secum a seculo; vel acquisivit in primo Monasterio; cui dominium, & proprietas illorum omnino reservatur: & post dicti Monachi mortem restitui debent. Ut autem dicta restitutio fideliter, & sine damno neutrius Monasterii fiat: inventarium de omnibus, quæ de primo ad secundum Monasterium transierat, ante hujusmodi transiitum conficiatur: & in utroque Monasterio illius copia conservetur.

EXTRAVAGANS III.

Si contingat aliquem Monachum exemptionem ab obedientia nostri Ordinis obtinere, & post illius usum ad Ordinem, & suum Monasterium iterum redire, & in eo recipi velle: Pater Generalis nequeat eum admittere sine novo consensu Prioris, & Capituli Monasterii suæ professionis. Sic autem receptus, in dicto Monasterio, iterum professionem renovet: aliaque antiquitate non gaudeat, quam a die sui regressus, & secundæ receptionis in dicto Monasterio, neque vocem Capitularem habeat,

beat, nisi post decem annos compleros, a dicta secunda receptione præcisè computandos.

CONSTITUTIO L.

Sub cuius obedientia stare debeat Monachus, qui vadit ad aliud Monasterium, ad tempus, vel in perpetuum.

Quicumque de suo Monasterio ad aliud nostri Ordinis per quoscunque mittendi potestatem habentes qualibet ex causa missus, debet tempore, quo ibidem maneat, sub obedientia, & correctione Prioris illius Monasterii, ad quod mittitur, permanere: exceptis casibus per Mitrentem expressis. Verum, si perpetuò missus fuerit, prædicto Priori, si quæ successoribus perpetuam obedientiam reponit.

EXTRAVAGANS I.

PRædicatores Regiæ Majestatis, alique Monach nostri Ordinis residentes Mauritii, cum Patente, aut ordine Patris Generalis, etiam Ex-Generales, sint subiecti Priori Monasterii sancti Hieronymi Mauritii; & pariter Vicarii, Procuratores, seu Oeconomus Monasteriorum Monialium sint subiecti Patri Priori, cui subdantur Monasteria, quorum sunt Vicarii, aut Procuratores, seu Oeconomus.

EXTRAVAGANS II.

Monachis existentibus in Domibus novis, & Collegiis, inclusis Prioribus, & Lectoribus, quolibet mense octo regales monete Castellæ pro vestuario solvantur; Monachi vero aliis Monasteriis cum aliquo ministerio inservientes, aut in illis aliter commorantes, sive cum Patente, sive in exilio, vel a dictis Monasteriis vestiantur, prout proprii Filii; vel loco vestiarum dicti octo regales quolibet mense ipsis persolvendi debeant; si tamen fuerint carceribus mancipati, aut ita impediti, ut vitam communem cum aliis sequi non valeant: propria Monasteria illi, in quo commorantur, quod a Diffinitorio Generali, vel a Patre Generali inter Capitulum, & Capitulum, taxatum fuerit, solvere teneantur. Monachi denique in Monasteriis Regiæ Curie, aut Cancellariarum negotiorum causa residentes, ipsi qualibet die persolvant, juxta taxam dicti Diffinitorii Generalis, aut Patris Generalis inter Capitulum, & Capitulum.

Cod. Regul. Tom. VI.

CONSTITUTIO LI.

Quando se habere debeant Monachi, quando itinerantur pro recipiendis sacramentis.

Quilibet Monachus nostri Ordinis cum debita licentia per aliquod, si suus Ordinis Monasterium transiens, possit a Priore, vel Vicario ipsius Monasterii, seu aliis Monachis ad audiendum confessiones inibi deputatis, sive ab eo, qui ad hoc sibi fuerit specialiter designatus, etiam hujusmodi designatus ejusdem Monasterii professus esse fuerit, Ecclesiastica recipere Sacramenta: Minutantes quoque Priores, & Monachi Presbyteri, cum debita licentia incedentes, possint aliis Ordinis Monachis, ac sibi invicem ministrare Ecclesiastica sacramenta. Presbyteris autem alterius Ordinis, aut secularibus Monachis, absque speciali, debitaque licentia, concessa non debet: nisi hujusmodi licentiam petere fuerit oblitus. Habens etiam hujusmodi licentiam, si Monachus Ordinis habeat, cui concessatur, nequaquam confiteri valeat alterius Ordinis Religioso, vel Seculari.

CONSTITUTIO LII.

De examine, quod præcedere debet pro ordinandis Monachis, & de delictis, & obligationibus Collegialium.

Non promoveatur ad Ordinem sacrum aliquis Monachorum nostrorum, nisi aliquoties Scripturas sacras, quas legit, intelligat ad examinationem sui Prioris cum Deputatorum consilio; nec Monachi extra Monasteria Ordinis ad discendum mittantur. Circa hoc tamen Pater Generalis poterit ex causa rationali, prout sibi videbitur, dispensare.

Can. Quidam Episcopus, 24. Can. Episcopus, Cap. dist. 24. Ut periculum, ne Clerici, vel Monachi in &

EXTRAVAGANS I.

Pater Generalis Monacho Monasteriorum nostri Ordinis ad recipiendos Ordines licentiam non concedat: quin prius habeat informationem a Priore, & Deputatis Monasterii, cujus dictus Monachus est professus, de causa, vel causis, quare ipsi ad Ordines suscipiendos licentiam non concedant.

EXTRAVAGANS II.

Monachi non promoveantur ad sacros Ordines, donec quartum annum ab habitu recepto compleverint.

nisi

nisi aliter ex gravi causa Priori cum consilio Depuratorum videatur faciendum; Ita tamen ad Ordines promoveantur; quod post primam Missam canratam sub disciplina Magistri perseverent aliquo tempore, in rebus ad tantum ministerium necessariis instruendi. Quando vero pro Ordinibus suscipiendis extra Monasterium missi fuerint: cum Novitiorum Magistro, vel eo impedito, cum altero Monacho gravi a Priore designando, cui in itinere subint, præcisè transmittantur.

EXTRAVAGANS III.

S. Conc.
Tria sess.
cap. 1. de
Refor.

IN singulis nostris Monasteriis lectio sacrae Scripturae, aut casuum conscientiae, juxta antiquam nostri Ordinis consuetudinem, praescriptamque sacrosancti Concilii Tridentini, habetur, cui assistere debeant omnes Monachi non impediti, viginti annos à receptione habitus completos non habentes: alius nisi interveniant, culpam in Refectorio, vel Capitulo dicere teneantur, fructusque Injunctis Prioribus, & nostris Visitatoribus, quod lectionem hujusmodi in Monasteriis sedulo reneri diligenter procurent, eamque omittentes, vel negligentes Priores, aut Lectores debite coercant.

Prior vero cum Depuratorum consilio pro hac lectione tenenda Monachum habilem designet; & qui saltem per tres annos in nostris Collegiis sac. Theologiae vacaverit; qui Lector sacrae Scripturae nominetur; & à festo S. P. N. Hieronymi usque ad Natalitium sancti Joannis, singulis diebus non impeditis legere teneatur: ipsique conceditur exemptio à Choro, exceptis diebus, quibus celebrat Prior, vacationibus, aliisque functionibus, juxta Monasteriorum consuetudines, & nostras Constitutiones.

EXTRAVAGANS IV.

1. IN nostris Collegiis, & electione Collegialium omnino serventur sequentia, videlicet: Collegiales nullatenus eligantur, aut mittantur per favorem, preces, aut supplicationem Secularium, sed attentis dumtaxat sufficientia, ingenio, & meritis Monachorum.

2. Non eligantur in Collegiales, qui quatuor annos ab habitu recepto non compleverint: in quo Pater Generalis absque magna, & urgenti necessitate non dispenset.

3. Pater Generalis nullum Monachum mittat ad Collegium in casu, quo

ejus Confanguinei, Genitores, aut Propinqui expensas studii tempore in Collegio faciendas persolvere velint; nisi præhabita informatione a Priore, & Deputatis: si sit habilis, & sufficiens, qualitatibusque ad Collegium requisitis sit ornatus.

4. Monasteria secundum uniuscujusque possibilitatem ad Collegia Monachos habiles eligere, & mittere procurent, alius Pater Generalis, prout sibi expediens visum fuerit, super hoc provident.

5. Sacerdotes, ac Collegiales electi ad Collegium accesserint, ad dispositionem, & mandatum Patris Generalis examinentur: & nisi de eorum sufficientia, habilitate, & virtute in examine constiterit, non recipiantur; ad usque Monasteria remittantur.

6. Toto studiorum tempore Collegiales in Collegiis perseverent, quin ex illis ad Passantias in vacationibus egrediantur; & pro victu trios anni Monasteria propriæ professionis nonaginta ducatos monetæ Castellæ pro singulis Collegialibus Collegio solvere teneantur; & insuper Collegialibus venimenta, & calceamenta necessaria subministrare: expensasque itinerum, sive ad Ordines suscipiendos, sive transitus de uno in aliud Collegium, ipsis persolvere debeant.

7. Si coniegat Genitores, vel Confanguineos Collegialis expensas tempore studii factas, vel faciendas, Collegio persolvere: Monasterium, cujus dictus Collegialis est professus, quadraginta ducatos monetæ Castellæ ratione Passantiae ipsi, vel Collegio persolvere, & satisfacere teneatur; nisi aliter conventum fuerit.

8. Collegiales singulis annis ab Examinatoribus in cujuslibet Collegii Constitutionibus designatis examinentur, & approbentur: exceptis Aduentibus Universalitatis Salmantinae; & hinc examina à die sequenti festum S. P. N. Hieronymi usque ad festum sancti Lucae hanc, & compleantur; qui in illis insufficientes, & inhabiles reperti fuerint: seu inquieti, aut in moribus incomperti, à dictis Examinatoribus non approbentur.

9. Qui propter eorum demerita à Collegio expelluntur, eoque in examine privantur; seu qui, iusta causa, vel necessitate non interveniente, Collegium renuntiaverint: ad eundem statum, in quo erant, quando ad Collegia missi sunt, revertantur, & redigantur; ita ut si tunc erant sub disciplina Magistri, ad eandem redire debeant.

ant:

ant: tempore residentie in Collegiis minime computato, ut ab illa liberentur.

10. In quolibet Collegio designetur a Priore, vel Rectore Nunciatorum Magister, sub cuius disciplina omnes Collegiales, tam Philosophi, quam Theologi per sex annos ab habitu recepto subesse debeant; prædictus verò Magister Collegiales ita in actibus religionis, & mortificationis exerceat: ut quatenus fieri possit, observantia Regularis in Collegiis conservetur.

11. In omnibus nostris Collegiis, & studiis, ex antiqua, & inviolabili consuetudine nostri Ordinis, tam in Philosophia, quam in Theologia, doctrina sancti Thomæ Aquinatis, prout hucusque iudicialiter actum fuit, imposturum omnino doceatur, & tenetur; neque Lectores defendere, subscribere, aut typis mandare conclusiones, quæ dictæ doctrinæ non sint conformes, aliquo modo audeant; aliis a Patre Generali puerantur.

12. In dictis Collegiis, (excepto Collegio sancti Laurentii Regularis,) incipiat Curfus, & Lectura a die immediatè sequenti festum sancti Lucæ; termineturque in immediatè præcedenti Dominican Pentecostes. Ab hac verò die usque ad festum sancti Laurentii quindies, festivis, & feriatis diebus exceptis, ab hora nona usque ad decimam matutinam Collegiales ad invicem in argumentis, & repetitione lectionum sese exercent; & a dicta hora decima usque ad undecimam conferentiam habent; cui Patres Lectores Theologiæ, quilibet in propria materia, alteroatim præsidere teneantur; Philosophiæ verò Lectores similiter, cum suis unusquisque Discipulis. Sin verò ex aliqua justa causa huiusmodi exercitia de mane haberi non possint, vespere peragere teneantur hora assignanda à Patre Lectore, qui præsidere teneatur.

13. Dies feriales, sicut, & vacationes ab exercitiis litterariis a die sancti Laurentii usque ad festum sancti Lucæ, id Natali Dumoi, & Bichinalibus, juxta antiquissimæ Collegii Constitutiones, Collegialibus concedantur.

14. In nostro Collegio Abulensi legatur Curfus artium, dumtaxat per triennium: & in ipso existant, & conserventur tres Philosophiæ Lectores, ita ut singulis annis Curfus Philosophicus incipiat, & terminetur: atque Collegiales, qui Cursum huiusmodi triennem peregerint, ad Collegium Salmantinum Theologiam audituri pertransiant. Pariter Lecturæ Theologiæ in Collegio Seguntino

Cod. Regul. Tom. VI.

superadditur conservetur: in quo etiam unus existat Monachus Passans, & duo sint in Abulensi Collegio; quibus duobus Lectores Monasteria professores de vestuario, & necessariis providere teneantur.

15. Ad Lecturas, & Cathedras nostrorum Collegiorum providendas, hæc forma servetur, videlicet: per oppositiones provideantur; quæ præcedere debeant, tam ad Lecturam, & Cathedram artium, quam ad transitum ad Lecturam, & Cathedram Theologiæ. Qui verò Cathedram Theologiæ jam ascenderint, absque ulteriori oppositione Superioribus gradum provideantur, & gaudeant.

16. Huiusmodi oppositiones fieri debeant coram Patre Generali, quibus duo Lectores Theologiæ, vel ædualis, vel jubulati ab eo designati assint; qui Oppositoribus naturam ad lectionem de more præparare teneantur hac forma, nimirum: ad Lecturam Philosophiæ ex Logica, Physica, aut Metaphysica; ad Lecturam verò Theologiæ ex Magistro Sententiarum. Oppositionis lectio per horam duret, & per alteram argumententur duo ex Oppositoribus: quilibet per dimidiam horam; sin verò Oppositores non adsint in competenti numero, Pater Generalis pro sui arbitrio argumenta provideat; oppositionibusque completis, digniores ad Cathedras eligi debeant.

17. Pro eligendis etiam Aduanti- bus in nostro Collegio Salmantino, servetur hic ordo, nempe: ut Patres Lectores proponant Rectori dicti Collegii tres, aut quatuor Collegiales ad actum Collegii tenendos habiliores, & digniores; ex quibus Pater Rector necessariò Aduantes eligere debeat. Pro actibus verò publicis in Universitate tenendis, dictus Pater Rector, & Lectores ad electionem singulorum Aduantium procedant per suffragia leccra: & qui majorem suffragiorum numerum obtulerit, electus in Aduantem declaretur; sin verò prædicti Electores in æquales partes dividantur, devolvatur electio ad Patrem Generalem: qui attentis informationibus, secundum ejus conscientiam habiliores, & digniores eligat in Aduantes.

18. Expleto tempore studii, & Collegii, Collegiales, tam in propriis Monasteriis, quam in alienis, eximantur a Laudibus, omnibusque Horis Canonici dicendis ante prandium, exceptis Missa, & Vespers festivitatum majorum in Quadragesima, per tres annos sequen-

tes egressum à Collegio; intra quod tempus, vel saltem infra annum immediate sequentem, coram Ordinario Diocesano se cum sui Prioris licentia præsentare, & ad audiendas confessiones ab eo licentiam obtinere teneantur; dicto vero tempore transacto, nulli aliâ gaudeant exemptione, nisi dierum octo, pro quolibet sermone ab ipsâ predicando, concessa.

19. Recenter à Collegiis, & studiis egressi non possint eligi in Priores, nisi completo sexennio: nec in Vicarios, Procuratores temporalium, aut Magistros Novitiorum, nisi elapso quadriennio: nec in Procuratores Capituli Generalis, nisi transacto etiam triennio: postquam, completo studio, à Collegio egressi fuerint. Caveat denique Pater Generalis, ut sine gravissimis, urgentibusque causis super his non dispensetur.

EXTRAVAGANS V.

Lectio Collegialium fiat a Priore, & Deputatis per vota decisiva, & secreta de Personis habilibus, & benemeritis: & canonicè concludatur per majorem saltem partem suffragiorum; quod si vota æqualia fuerint: Prior nominet unum ex antiquioribus Monachis Monasterii, qui cum voto suo electionem faciat.

EXTRAVAGANS VI.

Collegiales, durante tempore suorum studiorum in Collegiis, non habeant votum in suis Monasteriis; etsi intra viginti quinque leucas commorentur: & ad majorem abundantiam votum renunciare debeant, & teneantur, antequam ad Collegium proficiantur.

EXTRAVAGANS VII.

Lectores Philosophiæ, postquam legantur per tres, aut quatuor annos, juxta consuetudinem Collegiorum, ipso facto vacent à sua Lectura, prout etiam Passantes: ut verò transcant ad Lecturam, & Cathedram Theologiæ, faciant oppositiones, ut supra ordinatur.

EXTRAVAGANS VIII.

Collegiales nostri Collegii Salmanticensis per quatuor annos studio Theologiæ vacent in dicto Collegio.

EXTRAVAGANS IX.

Collegialibus non dentur licentiæ prædicandi ubique, nisi transactis tribus annis, postquam exierint à Collegiis; id petentibus suis Conventibus, qui prius hoc decernerent per suffragia secreta; & præcedente examine de ordine Patris Generalis.

CONSTITUTIO LIII.

Quomodo, & quando poterant Monachi nostri Ordinis, prædicare, & audire confessiones.

EXTRA Monasteria, & Parochias Ordinis nostri nullus Monachorum audiat absque Capituli Generalis, aut Patris Generalis, licentia prædicare; nec detur talis licentia, nisi illis, qui per Patrem Generalem, vel per deputatos ab eo, aut à Generali Capitulo, examinati fuerint diligenter. Et nihilominus, cum tales velint prædicare, debent ad id suorum Priorum licentiam obtinere. Præterea, Pring, vel Monachus, qui personarum extra nostrum Ordinem cum legitima facultate confessiones audierint: debent circa eas taliter se habere, quod animarum salus, & Dei servitium augeatur.

EXTRAVAGANS I.

Nostri Monachi ad prædicandum in Ecclesiis, quæ nostri Ordinis non sunt, ultra licentiam suorum Superiorum à Constitutione præscriptam, juxta sacrosancti Concilii Tridentini dispositionem, etiam Episcopi licentiam habere teneantur; sine qua in prædictis Ecclesiis, quæ non sunt nostri Ordinis, nullatenus prædicare possint. Ad prædicandum vero in Ecclesiis nostri Ordinis, cum sui Prioris licentia personaliter se coram Episcopis præsentare, ab eisque benedictionem petere teneantur: antequam prædicare incipiant.

EXTRAVAGANS II.

Pro quolibet Sermone prædicando, singulis Predicatoribus concedatur, prout hæcenus fuit continua praxis nostri Ordinis, exemptio à Choro per octo dies præcedentes: exceptis Festis, quibus ad Missam, & Vesperas, & in solemnioribus celebrandis à Priore, ad Matutinum accedere teneantur: nisi eadem die sint predicatori; nec non ad processiones pro Defunctis, Antiphonæ.

Cap. Ecclesiasticus 5. Quis de hæreticis. Item 16. q. 1.

Cap. Adjuncta 16. q. 1.

Clem. De dum de Sepulchris.

Concil. Trid. sess. 5. cap. 1.

nem Beaz: MARIÆ post Completorium, & Litaniam in Sabbatis.

EXTRAVAGANS III.

N^Ullus Monachus possit audire confessiones aliorum Monachorum nostri Ordinis absque licentia, & facultate Prioris Monasterii, ubi residet, exerce-rique consilio debeat: etiam si alterius Prioris licentiam ad audiendas concilio-nes suorum Monachorum obtineat. Priusquam verò dicta licentia Monacho concedatur, examinetur diligenter per Priorem, & Deputatos, seu per alios à Priore deputandos: & nisi post eorum approbationem, tam in scientia, quàm in virtute, & prudentia ad hujusmodi ministerium requisitis, nullatenus concedatur: postquam dictum examen, quoties Priori visum fuerit, reiterari: & Monachis, qui idonei non reputantur, licentia data suspendi, vel omnino auferri debeat: exceptis Prioribus absoluitis, Visitoribus, Durantioribus, Lectantibusque Theologiæ, qui prædicto examini pro obtinenda licentia subijci non debeant: sed omnino idonei reputentur.

EXTRAVAGANS IV.

N^Ullus Monachus possit confessiones Sæcularium audire, nec per Bullam sanctæ Cruciatæ ad eas audiendas eligi: quin prius de sui Prioris licentia Episcopo præsentatus, ab eoque examinatus, vel alias idoneus iudicatus, ad confessiones audiendas in illius Diocesi licentiam obtineat. Nullus præterea Monachus ad hujusmodi licentiam obtinendam Episcopo se præsentare audeat: quin prius per suum Priorem, & Deputatos diligenter examinetur, & approbetur: licentiamque in scriptis ad hujusmodi præsentationem à dicto Priore obtineat. Qui verò aliter coram Episcopo, seu Ordinario se præsentare, ab eoque licentiam ad confessiones audiendas obtinere præsumpserint: ejusdem licentiæ usus suspendatur: donec Pater Generalis ea uti concedat. Injunctis verò Visitoribus Generalibus, quod prædictas licentias in visitatione generali videant, & examinent: & quas subreptitè obtentas sine prævia Prioris licentia invenerint, rumpant, & lacerent: Monachosque, à quibus obtentæ fuerint, debite puniant.

EXTRAVAGANS V.

M^Onachi nostri Ordinis non possint eligere, virtute Bullæ Cruciatæ,

sive alterius privilegii, Confessarios, qui illos absolvant à casibus reservatis per suos Superiores: sed necessarii, & præcise uti debeant altero eorum, qui à dictis Superioribus ipsis fuerint ad id specialiter designati.

CONSTITUTIO LIV.

Quando haberi debet Capitulum culparum.

O^Mnibus sextis feriis per annum in quolibet Ordinis nostri Monasterio culparum Capitulum teneatur. Ex causa tamen, quæ Priori expediens videatur, poterit ad alium diem differri, aut totaliter dimitti.

EXTRAVAGANS I.

P^Riores culparum Capitulum, prout ipsis expediens videatur, habere possint: quamvis Visitatores Generales, vel speciales in actu visitationis suorum Monasteriorum existant: dum tamen suis Monachis poenitentias coram dictis Visitoribus ad implendas non imponant: quin dictis Visitoribus ipsas prius notificent.

EXTRAVAGANS II.

N^Ullus Monachus in culparum Capitulo proclamare, aut zelare aliquid possit, nisi post quindecim, aut viginti annos à receptione habitus completos, juxta Monasteriorum consuetudines. Si verò ante prædictum tempus completum, ipsos premat conscientia de aliqua re gravi Capitulo præcisè revelanda, & manifestanda, loquantur breviter, flexis genibus, & non aliter.

CONSTITUTIO LV.

De penis impostis contra illos, qui obtinent gratiam, aut favorem contra Statuta Ordinis.

G^Ratiam aliquam, seu Rescriptum contra nostras Ordinationes, seu Constitutiones, nullus Prior, vel Monachus, seu Conventus nostri Ordinis, conjunctim, vel divisim, à quocunque siue licentia Generalis Capituli audeat impetrare: qui contra fecerit, graviter puniatur. Insuper renunciare tali Rescripto, vel gratiæ teneatur, oecnon eodem, donec renunciaret, Ordinis communio denegetur. Et nihilominus ex parte Ordinis notificetur Domino tale Rescriptum, vel gratiam concedenti, præjudicium, quod exinde nostro fit Ordini: ut super eo provideatur de remedio opportuno: salva tamen in præmissis

Cap. 1. & cap. Si ea, & cap. Cem. p. 1. 2. 3.

fit obedientia, & reverentia debita Sanctæ Sedi, ejusque Apostolico Legato.

CONSTITUTIO LVI.

*De panis contra illos, qui ex-
trahunt negotia, & lites Ordi-
nis extra illum.*

Quando scandalum, sive dissensiones, vel quælibet querela inter Monasteria, vel Personas nostri Ordinis oriuntur, extra Ordinem nunquam eant: sed intra Ordinem, & per Personas Ordinis discretè sopiantur secundum Ordinis unitatem; qui contra hoc venire, & ad aliam audientiam eicere, vel appellare præsumpserit: eo ipsa communio sibi Ordinis denegetur, donec humiliter satisfecerit ad arbitrium Patris Generalis, aut Capituli Generalis. Recursus tamen ad Sanctam Sedem, sive ad ejus Legatum non intelligimus in hac Constitutione prohiberi.

EXTRAVAGANS I.

Negotia, & lites nostrorum Monasteriorum per seculares Procuratores tractentur, & agantur, in quantum melius fieri possit: quoniam causa & occasio magne distractionis existit, si secus factum fuerit.

EXTRAVAGANS II.

Monachi nostri Ordinis non admittant mandata procuræ Sæcularium pro administrationibus, vel contractibus, aliisque negotiis, sub pena privationis vocis activæ, & passivæ.

CONSTITUTIO LVII.

*De panis impositis illis, qui appellant
à Judicibus Ordinis.*

Cap. Re-
prehensi-
la, & c.
Causa nos-
træ Appel-
l.

Fremittit inibemus: nequis Conven-
tus, aut Persona, nostri Ordinis ab
ordinatione, sive mandato Generalis
Capituli, vel Privati, Patris Generalis,
Confirmatorum electionum, Visitato-
rum, sive proprii Prioris, aut ejus Vi-
carii, appellare præsumat: quia hoc
posset in subversionem totius Ordinis re-
ducere. Qui contra fecerit, si sit con-
stitutus in Sacris, careat per annum vo-
cæ Capituli, & per triennium ad nullum
Ordinis officium possit assumi; a divi-
nis etiam Officiis, donec ad arbitrium
ejus, vel eorum, cujus; seu quorum
mandatum ipsevit, humiliter satisfac-
erit, noverit se suspensum. Si autem
Monachus in Monasterii Priorem electus,

à præcepto Confirmatorum, ne electio-
ni dissentiat, imo quod ei consentiat:
appellare præsumpserit: possint Confir-
matores, si viderint expedire, ipsum ab-
solvere, & ad Prioratum habilitare;
imposita sibi pro appellatione ad suum
arbitrium penitentia solvatur. Si Lau-
cus, aut in minoribus Ordinibus con-
stitutus, tribus diebus in qualibet Heb-
domada sit in pane, & aqua in Kelecto-
rio, sedens in terra: donec modo la-
tisecerit supradicto. Per duos insuper
menses, catena vinculus, teneatur in-
clusus. Si sit Conventus, vel Mona-
sterium: Ecclesiastico interdicto subja-
ceat; donec ab appellatione cum effe-
ctu desistat; quo tamen casu poterunt
inculpabiles extra Monasterium celebra-
re, vel audire divina. Si tamen alius
Monasterii Conventus, aut major
pars à Confirmatoribus electionum, aut

Arg. Com.
1. §. Qui-
bus da
Privileg.

Visitatoribus se nimium gravari querun-
tur, aut rationabiliter timent de tuto-
ro gravari: voluntque statim intra bidu-
um super hoc scribere Patri Generali:
hujusmodi Confirmatores, sive Visita-
tores superintendant in articulo, super
quo querela proponitur; donec acce-
perint à dicto Patri Generali respon-
sum. Eodem modo Conventus Sancti
Bartholomæi in casu Visitationis ad Ca-
pitulum Privatum poterit habere recur-
sum; quatenus Visitatio successerit tem-
pore, quo Prior ejusdem Conventus
fuerit in officio Vicarii Generalis.

Argum.
cap. Si fin-
tentia, de
Sent. Ex-
com. in 6.

EXTRAVAGANS I.

Declaramus licitam esse nostris Mona-
chis appellationem: dummodo non
fit à correctione, & disciplina Regulari, jux-
ta Regulam, & Constitutiones; itaque
gradatam forma à Summis Pontificibus
præscripta; videlicet, à Priore ad Pa-
trem Generalem &c. Præterea declara-
mus appellationem ad Sanctam Sedem,
sive ad Nuncium Apostolicum in hac
Constitutione nullatenus prohiberi.

EXTRAVAGANS II.

Non adfuit Judices appellationum: sed
omnes recursus fiant ad Patrem Ge-
neralem, ut Paternitas sua sententiam
ferat cum Consilio aliquorum Monacho-
rum discretiorum graduatorum Religio-
nis in casibus arduis.

CONSTITUTIO LVIII.

De penis contra illos, qui obtinent favorem d. Personis potentibus pro obtinendis Officiis in Ordine, Et pro remissione penitentiarum.

Cod. Ne sit
cent Potentibus.
in rubro.
& nigro.

Qui pro Prioris electione, vel alia qua Monasterii ordinatione, Potentes advenit, & eorum auxilia implorant: a Dignibus propriis eliminantur, non nisi per Generale Capitulum revertantur. Illa verò, pro quo petitio facta fuit, si de ejus consensu emanaverit: in ipsa Domu pro electionem, aut provisionem ad Prioratum, vel illud Officium, pro quo intervenit petitio, nullatenus assumantur.

EXTRAVAGANS UNICA.

Clem. VII.
11. Junii
1534.
Pastor V.
1. Sep-
tembr.
1495. Tra-
dit Bull.
Bull. 7.
& 8.

Nullus Monachus nostri Ordinis audeat procurare favorem, intercessionem, aut auxilium a Personis potentibus, nec ab aliquibus aliis extra Ordinem, directe, vel indirecte, ut eligatur in Priorem, vel sibi remittantur penitentiarum impostæ ab Ordine, sub pena privationis vocis activæ, & passivæ: quod, postquam fuit dispositum ab Ordine, est confirmatum per Bullam Apostolicam. Et hujusmodi privatio vocis activæ, & passivæ duret per quatuordecimum.

CONSTITUTIO LIX.

De penis contra illos, qui obtinent favorem, aut minus in Damnum Ordinis.

Argum.
et de
Monach.

Nullus Ordinis nostri Conventus, aut singularis Persona contra Priorem, Monachum, aut Monachos suos, vel alterius Domus, in derogationem ejusdem Ordinis, aut quodvis impedimentum alicujus nostre generalis Constitutionis, seu ordinationis, seu mandati Generalis Capituli, vel Privati, Patris Generalis, Visitorum Generalium, vel Specialium, vel eorum cujuslibet, vel ad impetrandum, vel impediendum in Ordine nostro Prioratus, Vicariatus, vel aliud quodvis Officium, a Personis ecclesiasticis, vel secularibus, quæ de Ordine nostro non existunt: litteras, preces, minas, defensionem, auxilium, vel favorem, per se, vel per alium, quocumque quatuor colore, audeat impetrare. Qui contraverit, si sit Conventus: eo ipso Monasterium Ecclesiasticum suumque interdictum. Si sit singularis Persona, eo ipso facto excom-

municatio: & si sit in Sacris, etiam ab ordinibus, & Officiis suspensionis sententiam se noverit incurrit, quorum abolitionem, dispensationem, & habilitationem nostris Generali, live Privato Capitulis, vel Patri Generali in eorum auctoritate, reservamus. Si persona, cui Monachus exponit negocium suum, non sit talis conditionis, de qua præsumatur evenire aliquod damnum, vel molestiam Domui, vel Ordini, aut aliis Personis ejusdem: in tali casu possit absolvi per Priorem cum consensu Deputatorum, vel majoris partis eorum, Prior autem in casu prædicto per Vicarium: Vicarius verò, ab eodem Priore, per Confessorem a se electum, cum prædictorum assensu, vel majoris partis eorum absolvi possit. Alioquin autem Deputatis, poterit Prior, vel Vicarius ad prædicta aliquos de discretioribus Domus assumere. Cum autem, ut diximus, Monasterium fuerit interdictum poterunt hi, qui culpabiles non fuerint, extra Monasterium celebrare, vel audire Divina.

CONSTITUTIO LX.

De jejunio, Et abstinentia Ordinis.

Ultra jejunia per Ecclesiam statuta, celebretur jejunium in Ordine nostro temporibus infrascriptis: videlicet: in Adventu Domini, in secunda, & tertia feria post Quinquagesimam immediate sequentibus; in omni sexta feria. Et si Nativitas Domini occurrat in sexta feria, ab esu carnum abstinere debemus: & in Litanis ante Ascensionem secunda, & quarta feria jejunamus: postquam autem in prædicta secunda feria, secundum communem consuetudinem, ova, & lactica manducare: Quarta verò feria prædicta cibus quadragesimalibus retineatur. Similiter in Vigiliis Nativitatis, & Purificationis Beate Virginis jejunamus. Possit tamen quilibet Prior circa hujusmodi abstinentias ex causa, quæ sibi rationalis videatur, cum Personis debilibus, vel infirmis suo arbitrio dispensare; itinerantes autem, cum sibi visum fuerit expedire, ad horum jejuniorum observantiam non ardentur.

C. Jejunia
de consec.
d. 5. & cap.
Denique d.
4. & cap.
Constitutum.
& c. lxx.
piscari. de
observat.
jejun.

C. Rogationes
de consec.
d. 5.

EXTRAVAGANS I.

Vigilia Nostri Patris Sancti Hieronymi jejunetur in Vigilia Sancti Michaelis Archangeli, nisi dictum Festum Sancti Michaelis feria sexta occurrat.

EX-

Can. Dis-
cretio ver-
bo omnes
95. 60. 1.
Are. Can.
Vires &
Can. Omnes
similiter
diff. 47.

EXTRAVAGANS II.

Iuxta inviolabilem consuetudinem nostri Ordinis, feria sexta in Parasceve in pane, & aqua jejuneor. Præterea Vigilia Corporis Domini ob devotionem, & magnitudinem tantæ Festivitatæ loter jejunia nostri Ordinis computetur, & observetur: prout etiam Vigilia Conceptionis Beatissimæ Virginis. Ex eadem etiam consuetudine quarta feria iisdem cibis, quibus Sabbato ex consuetudine Hispaniæ, velci possumus; & similiter die Natalis Domini, cum occurrat feria sexta.

EXTRAVAGANS III.

Monachi non comedant carnes feria quarta siue gravi necessitate, aut de licentia Prioris; quod strictissime monemus servari extra Monasteria, ob bonum exemplum Sæcularibus exhibendum.

CONSTITUTIO LXI.

Quod Sæculares non manducant in nostris Refectoriis.

Argum.
cap. Ea
que. 4.
Præcipi-
mus, de Ho-
re Monach.

Ad comedendum in Refectorio cum nostris Monachis non recipiantur sæculares Personæ, in quantum commodè poterit observari. Ad hoc tamen Monasterium de Guadalupe non plus ardeatur, quam archari solebat.

EXTRAVAGANS I.

Non recipiatur aliquis Sæcularis intra Claustra ad dormiendum, neque ad comedendum, salvo tamen in refectorio.

EXTRAVAGANS II.

Nullus Prior, aut Vicarius, nec aliquis alius deducat ad Recreationem in Grancis aliquem Sæcularem; nisi com consilio Deputatorum, ob aliquam causam valde iustam, videatur aliter esse faciendum.

CONSTITUTIO LXII.

De Anniversariis, qua celebrari debent in quolibet anno.

Pro cunctis Monachis nostris Defunctis una Missa de Requiem Conventualis cum Vigilia trium lectionum in die præcedenti, in singulis nostris Monasteriis celebretur quolibet anno prima die post octavam Natalis Beati Patris Nostri Hieronymi; eadem quoque prima die, vel quam

eito commodè poterunt, omnes Priores, & Monachi Presbyteri celebrent singulas Missas de Requiem. Cæteri autem Monachi Clerici dicant semel per hebdomadam Horas Defunctorum. Fratres verò laici dicant quilibet centies: *Pater noster*, & *Ave Maria*, cum *Requiem æternam* in fine cuiuslibet: *Ave Maria*. Si tamen Fratres laici sciverint, sufficere eis Horas Defunctorum dicere.

CONSTITUTIO LXIII.

De Officio, quod fieri debet pro Religiosis defunctis.

Officiū autem Defunctorum Priorum, & Monachorum nostri Ordinis in singulis nostris Monasteriis fiat modo sequenti, videlicet: die sui transitus & sepulture fiant Officiū, & recommendationes, ac singula alia, ut in nostro Romano Breviario continetur. Item die sepulchri, trigesimo, & hinc anni, statim post Vesperas diei præcedentis, cantetur Vigilia trium lectionum cum Psalmis assignatis pro die sequenti; in quo quidem die illico post Primam celebretur Conventualis Missa de Requiem. A die verò sepulture usque ad diem septimum inclusive, tam post Conventualem Missam, quam post Vesperas, cantetur per Conventum unum Responsorium Defunctorum cum Orationibus competentibus, cuncto cum Cruce, & Aqua benedicta super Sepulchrum Defuncti: exceptis diebus Festis colendis, in quibus post primas Vesperas, & Missam non cantetur, in die autem trigesimo, & in fine anni unum, dumtaxat Responsorium post Missam cantetur cum Orationibus competentibus super ejus Tumulum, et præmittitur, ex cuncto. Cæterum Monachi Presbyteri dicant singulas Missas de Requiem in quolibet dictorum quatuor dierum. Dicant etiam infra prædictum annum alias quatuor Missas ad placitum cum competendi collecta Defunctorum. Monachi autem Clerici, qui non sunt Presbyteri, singulis prædictis quatuor diebus dicant unum Nocturnum Defunctorum cum suis Vesperis, & Laudibus. Prædictum etiam Nocturnum cum Vesperis, & Laudibus dicant quater infra eundem annum, quando sibi placeuerit. Laici verò in die sepulture dicant quinquaginta *Pater noster*; item in quolibet die prædictorum, qua celebrabitur Missa Conventualis prædicta, viginti *Pater noster*, dicant. Item in singulis diebus Vigiliarum supra scriptis dicant quindecim *Pater noster*. Item loco cuiuslibet dictarum octo Missarum per Monachos Presbyteros dicendam,

Arg. cap.
Com inter.
& cap.
Ex parte.
de verb.
signif. &
cap. An-
nue Defun-
cto. cum
seqq. 1.
q. 2.

dicant viginti *Pater noster*. Præterea in fine cujuslibet *Pater noster* omnium prædictorum dicant *Ave Maria* cum *Requiem eternam*. Sanè omnia, & singula supradicta, singulis prædictis diebus, aut quam citius commodius poterunt, omnes, & singuli Monachi dicant. Verumtamen, si Fratres laici sciverint, & voverint: potius Horas Defunctorum, quam prædicta *Pater noster*, & *Ave Maria* dicere, dicant eas: quemadmodum Monachi Clerici, ut præmittitur, dicere illas debent. Cum verò aliquis Pater Generalis fuerit Defunctus, in quolibet Monasterio nostri Ordinis dicatur pro eo Vigilia trium lectionum, & Missa Conventualis; & quilibet Presbyter celebret octo Missas. Monachi autem Clerici pro quolibet octo Missarum dicant unum Nocturnum Defunctorum, cum suis Vesperis, & Laudibus. Laici verò dicant pro Vigilia Conventuali quindécies, & pro Missa Conventuali viceffés *Pater noster*, cum *Ave Maria*, & *Requiem eternam*. Item pro quolibet Novitio, vel Donato Defuncto Ordinis nostri fiat ad dispositionem Prioris.

EXTRAVAGANS I.

IN quolibet ex nostris Monasteriis assignetur locus specialis, in quo solum Religiosi, & nullæ aliæ Personæ sepehantur.

EXTRAVAGANS II.

Quando aliquis Prior professus alterius Monasterii, durante suo Prioratu, mortuus fuerit: celebrentur pro eo Missæ, & alia suffragia, quæ celebrantur pro Professis ejusdem Monasterii, cujus est Prior; per hoc tamen non amittat sui proprii Monasterii Missas, & suffragia: sicuti mandat Constitutio.

EXTRAVAGANS III.

Iuxta usum Ordinis Monachi hospites, in aliis Monasteriis nostri Ordinis extra propria degentes, celebrare teneantur unicam Missam pro singulis Monachis dictorum Monasteriorum, quæ vita decesserint: è converso pariter singuli Monachi dictorum Monasteriorum, ubi hospites commorantur, singulas Missas celebrare teneantur pro hujusmodi Monachis hospitibus, quando in dictis Monasteriis è vita migraverint: si verò non fuerint Sacerdotes, ad Missæ æquivalentiam dicendam Monachi teneantur. Præterea in omnibus Monasteriis dicantur omnes Missæ confraternitatum, quas habent, tam cum suis Monachis, quam

Cod. Regul. Tom. VI.

cum aliis Monasteriis pro Monachis presentibus, & absentibus: itaut Monachi absentes ad nullam Missam celebrandam teneantur; sed a Monasteriis pro dictis absentibus, & impeditis suppleantur, & celebrentur juxta Monasteriorum consuetudines. Ne autem hujusmodi suffragia destineantur, cum Monachus aliquis ex hac vita migraverit: Vicarius, alterve Monachus de hoc curam gerens, juxta dictam consuetudinem, intra tres dies Monasteriis confraternitatem habentibus, per certum Nuntium obitum dicti Monachi notificare teneatur.

EXTRAVAGANS IV.

Quilibet Monachus Sanctissimum Viatum in extremis recepturus, omnium eorum, quæ ad proprium usum sibi conceduntur, totalem prius faciat abnegationem jamdiu in nostro Ordine consuetam: clavibus cellæ Priori, vel eo absente, Vicario consignatis; si verò, absente Priore, Monachus è vita migraverit, Vicarius, nisi de licentia Prioris, de his, quæ habuerit, nullatenus disponere valeat. Ea verò secundum consuetudinem singulorum Monasteriorum distribuantur.

CONSTITUTIO LXIV.

Quod non acceptetur exequutio testamenti sine licentia.

Quisquam Prior, seu Monachus aliquis Ordinis nostri nullatenus possit acceptare executionem aliquam cujuslibet testamenti, vel ultimæ voluntatis absque speciali Generalis Capituli, aut Patris Generalis licentia. Quam quidem licentiam, si contingat eundem Patrem Generalem importunitate petentium, seu alia ratione alicui Priori, vel Monacho concedere; nihilominus talis Prior, vel Monachus executionem hujusmodi non acceptet: nisi verissimiliter crediderit, quod ex hujusmodi acceptance poterit obsequium Deo præstare, bonumque dare exemplum fidelibus de se ipso. Ipse etiam Pater Generalis similiter executionem hujusmodi non acceptet, sine speciali licentia Generalis Capituli, vel Privati, seu alicujus de pro Privato Capitulo assignatis; super quo eorum conscientias oneramus.

CONSTITUTIO LXV.

Quod non acceptetur commissio, nisi fuerit Apostolica, neque arbitratu inter partes sine licentia.

Aliquis Prior, vel Monachus Ordinis nostri commissionem aliquam à quocumque

Cap. Reli-
giosis.
de Testam.
in 6.

Can. de
præfenti.

K

um. Junia
glos. 14.
q. 4.

cumque Prelato, vel Principe emanantem, excepto dumtaxat Domino nostro Papa, non valeat acceptare: similiter nec arbitria per compromissum, vel aliam, sine speciali licentia Patris Generalis; nisi talia sint, quae facilius, & in brevi, atque sine juris aliqua disceptatione valeant terminari. Illa praesertim valeat absque licentia acceptare, quae inter pauperes, & miserabiles Personas fore contigerit: nec ultra decem dies extra sua Clausura propter hujusmodi arbitria, vel arbitrationes aliquatenus demoretur. Idem quoque Pater Generalis hujusmodi commissiones, vel arbitria non acceptet sine speciali licentia Generalis Capituli, vel alicujus de illis pro Privato Capitulo assignatis, nisi in casibus superius exceptis.

CONSTITUTIO LXVI.

Cujus sumptibus teneri, & custodiri debeant Monachi fugitivi.

Can. Monachorum.
no. 44.
& cap.
Quinto.
de Officio
Ordinar.

Quilibet Prior, vel Conventus Ordinis nostri, qui Monachos nostros aliquos fugitivos cepissent, seu capi fecerint: eos detineant sub diligentia custodia in Monasteriis suis; & quancumque poruerint, id notificent per certum Nuntium eorum Prioribus, sumptibus, & expensis Monasteriorum, quorum Fugitivi hujusmodi sunt professi. Ipsi quoque Priores sine aliqua dilatione mittant pro eis, & faciant illos captos ad Monasteria sua redire. Interim vero in eisdem Monasteriis, ubi sunt carceri mancipati, sub custodia diligenti, ut praemittitur, teneantur: usque dum mittant pro eis, & ad propria Monasteria reducantur. Expensis quoque, quas iidem capientes fecerint in captione praedictorum, jam dicti Priores, & Domus Fugitivorum capientibus eisdem, una cum sumptibus Nuntiorum, solvere teneantur.

CONSTITUTIO LXVII.

De poena contra illos, qui dixerint verba injuriosa Ministerii Ordinis.

Nullus Monachus Ordinis nostri in electione, seu confirmatione cujuscunque Prioratus cujuslibet Monasterii, contra Confirmatores, seu Scrutatores electionis ejusdem, audeat verba comminatoria, vel irreligiola proferre; ut iidem Confirmatores, vel Scrutatores potestatem sibi commissam, aut officium minus liberè valeant exercere. Qui contra fecerit, ipso facto careat voce Capitali: donec per Generale Capitu-

tulum restituatur; & nihilominus ad Confirmatorum arbitrium puniatur. Eadem quoque poena puniatur quilibet Scrutator, vel Confirmator, qui in praedictis verbis contra quemlibet eligentium excesserit.

CONSTITUTIO LXVIII.

De forma visitationis generalis nostrorum Monasteriorum.

OB statum nostri Ordinis in sancta Religionem salubriter conservandum, omnia nostra Monasteria semel infra quodlibet triennium generaliter volumus visitari. Porro, quia ex eo, quod visitationes, nec studiosè fiant, nec bene obervantur, magna Ordinis dissolutio sequitur: Visitatoribus districtè injungimus, ut in visitationibus solliciti sint, & studiosi; & formam sibi de facienda visitatione traditam nulla transgrediantur ex parte; alioquin, prout culpa exegerit, per Generale Capitulum legiti-

mè puniantur. Priore igitur, & Monachis visitandi Monasterii ad cimbali signum in Capitulo congregati, praemissa Oratione, quae in sumis, seu Capitulo electionis inferius anothatur: unus Visitatorum aliam de observantia Religionis, & de obedientia proprii Pastoris, atque reverentia, prout Dominus dederit, exhortationem proponat. Lecta deinde praesenti forma visitationis, ipsi Visitatores Priori, ac Monachis, Dei, ac Capituli Generalis auctoritate praecipiant: ut eorum singuli de Priore, & de se ipsis ad invicem, ac de statu Domus, quicquid super his, de quibus interrogati fuerint, per accusatorem, vel emendationem, de Testibus, cognoverint, sincerè sibi notificent: nullatenus amore, vel odio, seu timore, cujusquam, aliave qualicunque occasione, veritate suppressa; ne si locus egerit, cum gravi etiam suarum periculo animarum, gravem incurran Ordinis disciplinam. Verumtamen in Con-

ventu, seu palam nulli crimen imponent, quod probari non possit; ne poena, qua teneretur delatus, si convinceretur de crimine, in probatione deficientes involvat. Eadem quoque Priorum sua auctoritate eis praecipiat. Sciendum verò, quod cum sunt visitationes per Ordinem, in inquisitione, sive probatione culparum praecipuum obedientiae pro juramento habetur. Possint tamen Visitatores, si eis videbitur, in gravibus casibus, pro revelanda certius, & plenius veritate, sub poena communicationis praecipere, ac etiam exigere juramentum. Praecipiant quoque

Cap. Ut Archidiaconus, comes de Officio. Ar-

Cap. 1. §. 6. de Sent. de Officio. de Testib.

Arg. cap. 1. de Accusatione. Venerabilis in sin. accusatore dignum, vel emendationem, de Testib. cognoverint, sincerè sibi notificent: nullatenus amore, vel odio, seu timore, cujusquam, aliave qualicunque occasione, veritate suppressa; ne si locus egerit, cum gravi etiam suarum periculo animarum, gravem incurran Ordinis disciplinam. Verumtamen in Con-

G. Quo- quis cum seque. 1. q. 2.

Arg. c. Jo- namentum 22. q. 5.

Cap. Res- hoc, qui Clerici, vel vocant,

Arg. cap.
fin. de Te-
stib. co-
gend.

que ipsi: ne conventicula, congrega-
tiones, sive confabulationes super visi-
tationis facto faciant, vel pertractent:
se, videlicet, invicem inducendo, quod
in ipsius visitationis negotio falsum pro-
ferant, aut veritatem subiceant. De-
inde carta proximo Visitatorum præce-
dentium allata, & coram omnibus le-
cta: Prior, & Monachi ad ea, quæ
unicuique imminet, facienda cedant.

Arg. cap.
Illa Præpo-
sitor. de
Accusat. &
c. Si Chri-
stus de
Jurejur.

Porrò in visitatione de Monachis Cle-
ricis, & Fratribus Conversis, per Mo-
nachos Clericos, & Fratres Conversos
inquisitio fiat. Possunt tamen Sæcu-
lares etiam, si sint idonei, in testimo-
nium recipi; si quid probatione indiger-
et, & per nostros probari non potest. At
vero Visitatores non facile credant om-
ni spiritui, nec aliquem ex sola suspicio-
ne, seu præsumptione condemnent.

Arg. cap.
Ex parte
de Testib.
cap. Cum
P. de Ac-
cusat.

Cap. Ve-
rum. junct.
Gloss. de
Testib.
cap.

Cap. Olim.
de Accus.
& c. Con-
stitutis. de
Testib.
cap.

Cap. de
Causis. De
Offic. De-
leg.

Cap. Ea,
quæ, in
fin. & cap.
In singulis
de stat.
Monach.

Summa verò cum diligentia in primis,
super pactionibus, vel promissionibus,
quas Priores, vel Monachi Visitatio-
nem timentes, à Fratribus suis inter-
dum extorquent: secretò singulos per-
ficerentur: quas factas repererint, sol-
vant; & Prior, vel Monachus in tali
culpa deprehensus ad ipsorum arbitrium
graviter puniatur. Attentè quoque in-
quirant, si visitatio proxime prærita
bene fuerit observata; & quem culpa-
bilem in non servando invenerint: sive
fit Prælati, sive Subditi, gravi animad-
versione castigant. Attentè etiam,
& sollicitè, non obstante aliqua bene-
volentia, quæ in subversionem Ordinis
aliquando exhibetur, diligenter de ne-
gigentia Priorum inquirant: videlicet,
si sine Personarum acceptione puniunt
negligentias, & excessus. Si sint car-
nales, vel nimium sæculares; si dant
exemplum subditis in frequentando Ec-
clesiam; in abstinentiis, & aliis obser-
vantis Ordinis.

Cap. Irre-
fragabilis.
de Offic.
Ord.

Et cap. Si
quis Abbas.
11. q. 2.
& d. c. Ea,
quæ verbo
Prædicen-
tes.

Cap. Mag-
na de vot.
& voti re-
dempt. & c.
Præcipue
11. q. 3.

Arg. cap.
Statuta de
Hæretic.
Cap. Cum
ad Moun-
ster. de
stat. Mo-
nach.

Si Statuta Capituli Generalis faci-
unt observari; per ipsos enim in Mo-
nasteriis viget Ordo, vel deficit. Si
extrà Monasteria solent frequenter exire:
si in regimine Domus, tam in spiritua-
libus, quam in temporalibus, sint sol-
liciti, & discreti; & ea, quæ correc-
tione digna penderint, in sua scrip-
tura secreta conscribant. Postea inter-
rogent de pace Domus; videlicet: Pri-
oris cum Monachis, & Monachorum
ad invicem. Si pacem non esse invene-
rint: cum omni studio causam inquir-
ant; eaque cognita, qui fuerint in cul-
pa, legitime puniantur. Exinde ipso-
rum quilibet interrogetur, qualiter se
Monachi in observantia Ordinis habent,
scilicet: in non habendo proprium, in
continentia, & in proprii Pastoris obe-

Cod. Regul. Tom. VI.

dientia; in ejusdem, suæque ad invicem
reverentia; in servando silentio horis,
& temporibus constitutis; in debitis ab-
stinentiis; in veniendo ad Ecclesiam.
Si Presbyteri crebrò celebrant; si sine
murmure, quæ sibi de Domo ministran-
tur, accipiunt eis contenti: si a pe-
tendo inordinatas licentias sibi cavent:
si in mutuis colloquiis, aut cum hos-
pitibus, seu Sæcularibus, vel aliis Per-
sonis quibuslibet Religiosis debitam cu-
stodiunt honestatem: demum si curiosi-
tatem vitant; si laudabiliter culpas in
Capitulo, vel alibi confitentur: si in
reprehensione sunt humiles, & in emen-
datione tractabiles: est sollicite perqui-
rendum. Pro temporalium quoque sta-
tum cognoscendo, an Domus gravata
sit debitis, & quantum: non tamen
cui, vel quibus specialiter debeat: nec
si quid, quantumve inde positus habe-
at; aut a quibus deposita suscepit:
est diligentius inquirendum. Si igitur
Domus debitis invenitur gravata, nul-
la causationabili apparente, quæ Priorem
excuset: in ipsum culpa redundet.

Super omnibus præmissis, sigillatim a
singulis Monachis, tam de Priore, quam
de se ipsis ad invicem, est cum omni
studio facienda inquisitio. Sed & si quis
Monachorum in Priore, vel in aliquo alio
de congregatione, crimen, vel aliquid
aliud, quod dignum sit emendatione,
vel accusatione, cognoverit, etiam non
interrogatus, illud Visitatoribus insinua-
re tenetur: non tamen in Conventu,
seu palam, nisi probari queat, & super
eo publica labore infamia. Cæterum
ea, quæ sibi insinuantur, nec probari
possunt, diligentè a remotis inquirant.

Cap. Inqui-
re non nominata persona, sed de vicio in-
quirendo; si fortè quod credebatur oc-
cultum, possit in publicum propalari:
cautè tamen, ut ex hujusmodi inquisi-
tione non surgat infamia, ubi prius
non erat; vel si aliqua erat, minimè
augeatur, juxta illud, quod nostra ca-
vetur in Regula, si possit forte secre-
tius correctus non inoffendere cæteris.
Qua inquisitione facta: si quid de Priore,
vel de aliquo alio dicitur, quod
emendatione; aut poena sit dignum;
interrogetur, qui dictus est reus: an
sit verum, quod obijciat ei. Qui con-
fessione sua, vel si negaverit, facta per
Testes inquisitione convictus, arbitrio
Visitatorum ordinatè vel emendetur,
vel puniatur. Nullus tamen, licet in-
cautus, seu perversus inveniat;
nec post multas commotiones sibi ta-
ctas se corrigens, extra Domum suam
pro disciplina mitatur: nisi prope suum
Monasterium capitales habeat inimicos;
aut propter permanentiam ejus in ipsa Do-

D. c. Ea,
quæ cod.
tit.

D. c. Qua-
liter. de
Accusat.

Cap. Inqui-
re non nominata
persona, sed de vicio in-
quirendo; si fortè quod credebatur oc-
cultum, possit in publicum propalari:

Cap. De
causis. de
Offic. De-
leg.

Cap. Ne
Religiosi de
Regul.

D. c. Ea,
 et. 2. & c.
 Q. a pro-
 pter. 2. q. 7
 & cap. 1. 3
 4. de vram
 Epi. & cap
 U. cleric.
 mact. de
 vine. & ho
 niti.

mo grave ibi scandalum generetur; sed ibidem taliter castigetur, quod alii perpetrate similia permisceant. Discordes tamen, & ad pacem redire nolentes, à suis Monasteriis segregentur; & dividantur sub congrua disciplina: nec Domus, ad quas mittentur, eos valeant reculare. Cum igitur Vilificatores, quæ novissime notanda, præscripserint, & expendere viderint aliqua eorum occultari debere: Monachis ipsorum factorum conficiis, districtè, monitis, vel præceptis, juramento, excommunicationis sententia, sive Corporalium impositione puniunt, infungunt; ne illa alicui revelare præsumant. Scribant autem in suis scriptis secretis universa, & singularia, quæ per suam inquisitionem correctione, ac emendatione indigere percepserint. Quibusita confcriptis, illis, quos propria confessione, aut legitima probatione reatum occultorum culpabiles esse constiterit, sigillatim, & secretè vocatis, ac de suis negligentis, & excessibus specialitè repetenitis, debitum poenitentiam, & correctionem imponant. Post hæc, considerata diligenter cuncta Vilicatorum præcedentium, quicquid concordatum in ea reperierint non laisſe, ut debuit, observatum, in sua carta illis dimittenda, una cum aliis, quæ ipsi de oovo viderint emendanda, divè facienda, confcribant; & præcedens littera deletatur. Et super omnia Vilificatores diligenter attendant, quod in ipsa carta non scribant culpas negligentis, vel excessus publicos, vel occultos, graves, aut leves, ullam Petitionem in singulari notando: præterquam illorum, qui reperi fuerint incorrigibiles de negligentis, vel excessibus non occultis: de quibus scandalum, turbatio, aut malum exemplum Monachis sit exitum. Possunt etiam in eadem carta in genere reprehendere culpas leves, non nominando Petitiones, quæ talia commiserunt; ut verbis gratia: reprehendimus, quod aliqui transgunt silentium: aliqui non sequuntur Chorum, ut debent; quos monemus, ut de cætero fe emendant; & sic de similibus: & maxime negligentis, & excessus in non servando nostri Ordinis consuetudines, & statuta: quamvis non omnes in hoc deliquerint, debent modo præmissis in ipsa carta notare. Possunt tamen in ea Priorem de negligentis, & excessibus manifestis, præfectum si cedunt in sui regiminis dampnum, seu detrimentum, arguere: & de his, quibus circa suum regimen invigilare debet impotenter, exhortari. Scribant præterea in carta omnia illa, quæ ad conservacionem communis statum

& regiminis Domus ejusdem, & sacre Religionis observantiam pertinere cognoverint. Culpas vero graves, quas per aliquos commissas inveniunt, poterunt, si expedire videbitur, in quadam alia littera recepta conscribere: notando in ea sigillatim Personas, quæ culpas hujusmodi commiserint, & penitentias ipsi injunctas; ut sic frequentibus Visitatoribus constet facilius, an Monachi ipsi prius reperti culpabiles, penitentias prædictas impleverint, & de hujusmodi sint in moribus emendati. Quam utique foretiam cartam elatum, & sigillatam, Priori, vel Vicario, aut Sacrifici commendent, præceptum in ejus dorso ferientes: ne quis præter Visitatores sequentes litteram ipsam audeat aperire, vel legere: & quod per illum, cui entrodenda committitur, Visitatoribus tradatur frequentibus. Demum post hæc Priori, ac Monachis simul in Capitulo congregatis, ante omnia verbo tenus personas culpabiles in casibus, seu culpis gravibus, & manifestis nominatim in publico reprehendant: eis ad sui arbitrium penitentias imponendo. Hoc idem possint facere, si expedire videbit, in casibus, seu culpis levibus, quas communiter de facili solent Monachi committere: etiam si casus hujusmodi sint occulti. Insuper tam Priori, quam Monachis, prout quæcumque illorum tanget negotium, districtè præcipiunt: quatenus nullus unquam publicè, vel occultè, directè, vel indirectè, de quocunque alio, quem sciverit, aut presumptum aliquid contra eum in eadem visitatione dixisse, vindictam assumat: humanitatem, seu consolationem in communi solitam cæciti exhiberi, vel pro infirmitatibus, debilitate, sive languore debitam, subtrahendo: nec sibi unquam ob hoc verba, vel facta molesta exilant. Ex opposito enim fasile sequeretur celatio veritatis; & remaneret excelsus, & negligentiz impanici: statimque eorum ipsi prædictam suam cartam publicam legant, seu legi fiant, si quæ nomenibus reborent: & aliquo sigillo noto communicant & ipsam Priori, vel Sacrifici tradant, primis frequentibus Visitatoribus exhibendam. Quæ quidem carta in omnium Monachorum præsentia bis in anno legatur, videlicet, infra Octavas Nativitatis, & Dominicæ Resurrectionis. Summo tempore verò Visitatores provideant, ut in Monasteriis visitatis pacem, salva Ordinis disciplina, pro suo posse relinquunt: nec quæstiones, quas suo poterunt terminare iudicio, Patri Generali, aut Capitulo Generali referant. Deinde Monachis vale dicitur: & omnem

Arg. corp.
Scutella, d
Hæretic.
in 6.

Arg. cap. 1
de pos. B
exp. Si pec
caverit. 2.
q. 1.
Car. Si Sa
cerdos de
Offic. judic
Oñcia.

D. c. i. de
paris. Se d
cto. Ea que

D. exp. Si
Sacudido.

D. cap. Ra-
que, & le
singulier d
fin. Mo-
nachus.

in multiloquio non deest peccatum, totus Conventus dicat *Confiteri Deo*: & unus Visitatorum absolutionem faciat, & statim recedant. Si tamen post hæc aliqua forsan emendanda perpexerint, ante suam recessum illa corrigant, & emendent. Adhuc sciendum Visitatores, durante lux visitationis tempore: triennio, videlicet, in quo sunt deputati, exercendum per se, (quam aliis delegare non valent) habere in corrigendis excelsibus; & reformandis, quæ reformatione indigent, plenam potestatem: quæ potestate in lux visitationis Domibus uti possunt: necdum cum eas semel infra dictum triennium visitant: sed etiam, dum per aliquam earum, de aliquibus Domibus visi acis ad alias visitandas eundo, aut ad sua Monasteria revertenda, transierint: tunc enim Domos illas, quamvis visitatas, possunt intrare, & per Priorum, aut aliquem ipsius Domus Monachum requisiti, si expediens sibi videbitur, poterunt se super his, quæ in sua carta mandaverant, ad debite observentur: ac etiam super his, quæ post suam visitationem contigerint, summarie, aut per cognitionem plenariam informare, atque, ut expedit, providere. Possunt nihilominus uti huiusmodi potestate, triennio durante predicto: quodcumque per Priorum, aut majorem partem Conventus alicuius Monasterii super aliquibus negotiis, sive ante incceptam suam generalem visitationem, sive post eam initam, fuerit evocati, quamvis in Monasteriis suarum habitationum resideant: dum tamen personaliter accedant ad Domum, ad quam, ut præmittitur, convocantur. Alioquin, postquam Domum à se visitatam exierint, de ipsius visitatione, vel circa illam se nullatenus intromittant. Poterunt tamen, quamquam absentes à Monasterio visitato, dubia, si qua super dispositis per eos in sua visitatione occurrerint, declarare. Expenas verò, quas Visitatores facient, à Monasteriis recipiant visitatis: earum, scilicet, omnia inter dicta Monasteria partiendo ita, quod unumquodque Monasterium, secundum quod remotius fuerit, amplius in ratione conferat expensatum, nisi aliorum Monasteriorum paupertas, & aliorum abundantia aliter suadeat, servata tamen modestia, disponendum: quod utique intelligimus de illis expensis, quas pro victualibus suis, & servituriis, & jumentorum, ac pro calciamentorum, & ferramentorum similiter separatione, se scilicet in itinere dixerint, vel esse facturos: modestia tamen, & honestate ubique servata. Possunt quoque, si velint, pro unoquoque jumento

uuum Florenum de Aragoia in quolibet mense recipere in recompensatione damni, quod sustinet Domus sua propter jumentum carentiam. Cæterum vestimenta, equitaturas, atque jumentorum stramenta non debent de sumptibus visitationis habere: nisi contingat casu, sine culpa Visitatorum, aliquid ex vestibus, jumentis, vel rebus aliis, quas solum de Domibus suis adduxerant, amissum esse, vel factum inutile. Tunc enim emendo rem aliam tanti pretii, quanti res erat amissa, eodem pretio à dictis Monasteriis, ut præfertur exacto: damnum passus, servare se valebit indemnem. Caveant autem: ne ipsi, aut Servitores eorum, manera, sive municipalia consuetudine quantitates, aut pretii oblata recipiant, vel exigant non oblata per se, interpositamve quacunque dissimulatione Perlonam. Spiritualia etiam beneficia exigere non præsumant. Attendant quoque Visitatores, quod, qualem cartam apertam in quacunque Domino visitata dimittunt, talem, quam cito commodè poterunt, Patri Generali expensis Monasterii visitati transmittant. Cartas verò visitationum, quas Pater Generalis receperit, ut præfertur, diligenter conservet; ut, si oportuerit, Diffinitoribus Capituli Generalis illas ostendat. Pultquam verò alias novas cartas sequentis visitationis receperit, primas cartas præcedentis visitationis discerpas: ita quod ultimæ tantum visitationis cartas retineat. Rursus Visitatores scripturas secretas visitationum suarum clausas, & sigillatas io lucis secretis, atque securis cautè custodiant: quas deferant ad Capitulum Generale, non utique, ut Diffinitoribus ipsas ostendant; sed, ut quantum necesse fuerit, plenam eis faciant relationem de his, quæ ad faciendas misericordias cum Prioribus, aut ad provisiones, sive remedia Domorum, aut Personarum suæ visitationis tantummodo pertinebunt. Teneanturque nihilominus, tam Pater Generalis, quam Diffinitores, ac Visitatores præfati, sub secreti sigillo clausa tenere perpetuò cuncta, quæ prætextu suarum diffinitionis, inquisitionis, aut visitationis agnoverint: quæ utilitas exigit, honestasque suadet aliis minime revelare.

Deoque, finito Generali Capitulo, teneantur iidem Visitatores sub obedientie præcepto, quo eos adstringimus in hoc casu, prædictas scripturas comburere, vel penitus resiccare: nec amplius super his, quæ io sua visitatione fecerunt, à quoquam proclamari vaneant, aut quomodolibet molestari.

Cap. in fine
gult de istis
Monach. V.
ordinatur.

Arg. cap.
Romana.
ver. de quo
de censib.
in 6.

Arg. cap.
Cum consensu
de appell. & cap.
Ex parte de
verbi. signifi-
ca.

Arg. cap.
Romana §.
Ex quo iun-
cta Glof. &
cap. in lio-
ria de Offic.
Deleg.

Cap. Ex
parte de
verbi. signi-
& d. c. Ea
quæ de illis
Monach.

Extr. Vas
electio. in
§. Nostris de
Cens. in 6.

Arg. §. Por-
ro. cod.
extr. & cap.
Felicis. cod.
in 6.

Cap. Rom-
ana §. Pro-
curatores,
de censib.
in 6.

Arg. d. cap.
Ex quo ver-
borum.

Arg. cap.
Statum de
Hæretic.
in 6.

EXTRAVAGANS I.

Monemus nostros Visitatores Generales, aut Speciales, quod in Officio suæ visitationis discretè se habeant hæc forma, videlicet: quod diligenter animadvertant, ut, quando aliquis Monachus de suo Priore, aut de suo Fratre aliquid tale dixerit, quod correctionem fraternam servandam præquirat, ab ipsis interrogetur: an id prius suo Priori charitativè manifestaverit, Fratremque suum fraternam correctione emendandum monuerit? Si Frater suus taliter charitativè monitus, & correctus, se emendare neglexerit, illum Prælati corrigendum & puniendum denunciaverit & similiter, an si talem culpam in altera visitatione, seu in Capitulo proclamaverit, aut accusaverit: illamque committens poenitentiam debitam subierit? an etiam potuerit illam culpam in alia prioris visitatione diffusi, aut proclamasse? quibus interrogationibus, earumque responsis Visitatores animadvertere poterunt, quo spiritu moveatur, & ducatur talem culpam dicens, & proclamans; & si prædictam correctionem fraternam debitè servaverit. Eos verò, qui hanc correctionis fraternæ formam servandam omiserint, Visitatores prædicti debet puniant; & notificamus dictis Visitatoribus: quod, nisi ita, ut prædictum, ab illis servatum fuerit, per Generale Capitulum gravior puniatur. Idipsum etiam omnino servetur à Prioribus, in suorum Subditorum culpis corrigendis, & puniendis.

EXTRAVAGANS II.

Nostri Visitatores Generales, etiam quos Officiales ab eorum Officiis rationabilibus de causis in Monasteriis, quæ visitaverint, amovere possint, eorum tamen provisionem Prioribus dictorum Monasteriorum liberam relinquant: neque aliqua ædificia in Monasteriis suæ visitationis de novo fieri præcipiant. Præterea caveant, ne multa mandata imponant: ex quibus plus sequitur damni, quam utilitatis. Quando verò inhabilitaverint, aut carceri mancipaverint, vel exalaverint aliquem Monachum: huiusmodi causam Patri Generali notificare non differant, simulque Prioribus Monasteriorum, ad quæ tales Monachos transmittunt: ut sciant, quomodo cum ipsis se gerere debeant.

EXTRAVAGANS III.

Visitatores in suæ visitationis Monasteriis, nec ordinem, nec mutent aliquæ ad totum Conventum, seu statum

ejus communem pertinentia: quin prius cum Priore, & Deprecariis ordinanda, vel mutanda consulant; & tali consulatione præhabita, quod eis opportunius videbitur, facere, & ordinare possint.

EXTRAVAGANS IV.

Visitatores Monasteriorum Aragoniæ ultra duos dies, sumptibus Monasteriorum, in Civitate Valentie, aut Barcinonæ non permaneant, vel decemantur, nisi propter infirmitatem; & insuper Visitatores particulares in Domo propria Monasterii visitandi, vel visitati, hospitio recipiantur, & commorentur.

EXTRAVAGANS V.

Nullus Religiosus recipiat aliquid sub obligatione secreti, quod in damnum, vel præjudicium sui Prioris, aut Communis, alteriusve vergere possit. Sciant verò, & moveant nostri Monachi, quod huiusmodi præjudicialia secreta omnino sui Prælati revelare tenentur: aliis verò secreta, quæ in Communis, vel Prioris, proximivè detrimentum, & damnum non redundant, revelare nullatenus teneantur.

EXTRAVAGANS VI.

Nostri Visitatores non possint eligi in Priores Monasteriorum, ubi privaverunt aliquem Priorem; prout nec eligi possint Confirmatores in Monasterio suæ confirmationis.

EXTRAVAGANS VII.

Non priventur voto Monachi, nisi in casibus expressis in Jure, & nostris Constitutionibus, aut in casibus facinorosis: & insuper in illis, in quibus poenitentia culpæ gravioris imponitur.

EXTRAVAGANS VIII.

Imposterum observetur inviolabilis consuetudo nostri Ordinis, nimirum: quod PP. Visitatores Generales statim post factam in quolibet Monasterio præsentationem, Tabernaculum, ubi Venerabile, & Sanctissimum Encharistice Sacramentum in Ecclesia servatur, Sanctos Oleos, Reliquias, reliquaque Ecclesiæ, & Sacrificii ornamenta, & suppellectilia visitare teneantur, necnon Patronatus, Cappellaos, memorias, aliisque pia opera in Monasteriis fundata visitent; eorumque rationes, & computa diligenter exigant, & assument: Monachos.

chosque circa illorum administrationem negligentes, vel delinquentes inventos, rigorose puniant.

EXTRAVAGANS IX.

Observetur pariter nostri Ordinis praxis, nempe: quod PP. Visitatores Generales in Monasteriis habeantibus jurisdictionem temporalem, aut spiritua-lem in Subditos, aut Vassallos seculares, in eorum causis, seu querelis audiendis, nullatenus se immisceant, vel intromittant: sed duntaxat visitationi Regulari dictorum Monasteriorum, & Monachorum suorum vacent, & incumbant: dictasque querelas, seu gravamina, si quæ ad dictos Visitatores adducta fuerint, Tribunalibus, ad quæ de jure pertinent, profors relinquant.

EXTRAVAGANS X.

Quoad expensis Visitatorum Generalium servetur praxis, & consuetudo nostri Ordinis, nempe: quod singula Monasteria illam quotam, & quantitatem, quam in consuetudine, praxique habent, Visitatoribus contribuant. Sin verò aliquæ expensæ extraordinariæ à Visitatoribus factæ fuerint: puta in longa infirmitate, sive morte alicujusju-menti, aliisque similibus: omnia Monasteria fax visitationisolvere teneantur, juxta distributionem in Capitulo Generali sequentem, secundum singulorum possibilitatem, inter illa faciendam.

EXTRAVAGANS XI.

Monentur Visitatores Generales: quod in Monasteriis eorum visitationis, tam ad prandium, quam ad cenam, atque ad alios Communitatis actus, quo melius poterunt, & eorum Officium permittat, accedant: Intra Claustra dormiant: ut silentii custodiam zeleant, & unus saltem illorum Matutino interveniat. Curent insuper: ne extra Monasteria discurrant, nisi ex rationabili causa; ut eis visitatio expediat: atque ea completa, in Monasteriis, vel Græciis non se detineant; ne gravosi ipsi Monasteriis fiant.

CONSTITUTIO LXIX.

De modo visitationis specialis.

EST & alia species visitationis, quæ fit, quando pro necessitate aliqua post Generalis Capitulum emergente, major pars alicujus Monasterii Conven-

tus, vel aliquis Monachus ejus, quia periculosum sibi videtur, aut nimis damnosum, usque ad Capitulum Generale differre, quod gravat: duos de Ordine, quam ob causam eos petat, insinuans, à Patre Generali eidem Monasterio postulat destinari. Qui quidem Pater Generalis unam, aut duas Ordinis Personas idoneas, vel, si sibi, commodius videatur, Visitatores Generales per proximè præcedens Capitulum assignatos, eis destinare non differat, suâ, prout expedire viderint, provisorio sollicitudine. Ex idem possit facere dictus Pater Generalis ex suo proprio Officio, ut viderit necessarium, seu opportunum: etiam si non petatur à Conventu, seu ab aliqua ejus Persona; super quo dicti Patris Generalis conscientiam oceramus. M si autem debent eo proficisci necesse, nisi iusta causa impediatur, quam eidem Patri Generali notificent: qui alios ad id ipsum loco assignet. Si verò hujusmodi destinati absque legitima excusatione, quo jubentur, non iverint, ad impedidum Patris Generalis arbitrium puniantur. Pari quoque formâ per eundem Patrem Generalem puniri decernimus quoscunque Priores, vel Monachos, qui ab ipso pro negotiis, quæ Ordini, aut propriis Monasteriis taliter vocatorum, expedire judicaverit, accesserit, sive aliquo ire iusti, ad ipsum venire, seu, quo mittuntur, ire neglexerint: nisi causa legitima, ut præmittitur, excusetur. Hujusmodi autem speciales Visitatores eam potestatem habeant, quæ Generalibus Visitatoribus concessa est à Capitulo Generali; & eam in negotiis, ob quæ vocati sunt, irrefragabiliter poterunt exercere, nulla tamen transgredientes ex parte formam, quam Generalibus Visitatoribus supra descriptimus esse tenendam.

Cæterùm, si Conventus Sancti Bartholomæi, aut aliquis ejus Monachus de suo Priore, quando Vicarius Generalis Ordinis existit, iustam se credat habere querelam: possit ad ejusdem Monasterii Visitatores eundem habere recursum, quem cætera Monasteria Ordinis possunt ad Patrem Generalem habere. In quo casu Visitatores prædicti Monasterii Sancti Bartholomæi, cum per Conventum, aut aliquem Monachum ejusdem fuerint evocati, venire non differant: & in eo casu provident, sicuti in cæteris suis visitationis Domibus in casu simili providerent. Quodsi hujusmodi Visitatores, facta inquisitione, reperiant, (quod absit,) eundem Priorem, Vicarium Generalem Ordinis, à Prioratus officio to-

Eod. cap. Mandamus.

Cap. Si quando de receptis & cap. Si pro de illis de Officio deleg.

C. Si Episc. & c. Episcopo. 11. q. 3.

Cap. Mandamus de Officio Archiepiscopi.

re merito absolvendum : vocent illos , qui per Generale Capitulum fuerunt ad tenendum Privatum Capitulum assignati : & illi absolutionem illam facere poterunt , si viderint expedire . Rursus , si aliquis Monasteria nostri Ordinis inter se contingat habere discordiam : Monasterium , quod injuriam patitur , Patri Generali significet , qui destinabit ei unum , vel duos discretos de Ordine , qui plene , & sine magna jussu solemnitate , discordiam terminabunt ; quodsi aliquis , vel aliqui Priorum , aut Monachorum discordantium fuerint contumaces in non servando , quod fuerit arbitrium : ad ipsorum destinatorum arbitrium animadversione debita castigentur .

EXTRAVAGANS UNICA.

DEclaramus disposita in hac Constitutione §. Ceterum comprehendere etiam facultatem Capituli Privati supra Personam Patris Generalis in simili casu.

CONSTITUTIO LXX.

De electionibus , & confirmationibus.

Quandocumque aliquem Prioratum nostri Ordinis vacare contigerit : omnes Monachos illius Domus , cujus Prioratus vacaverit , constitutos in Sacris , qui tunc in praesentibus exstiterint , Vicarius ejusdem Domus faciat capitulariter congregari : quibus ebricitate commendat : quatenus devotissime Deum exorent , ut eis juxta suae beneplacitum voluntatis de honore dignetur providere Pastore . Ad electiones Priorum nostrorum Personae , quae de nostro Ordine non existunt , nequaquam vocetur : & si Personae hujusmodi vacationis tempore in aliqua Domo nostra , cujus Prioratus est vacans , praesentes existant : non debemus cum eis habere consilium , quas Personas , videlicet , eligemus . Ceterum electiones fiant omnino infra dies quadraginta immediate à vacationis tempore computandos . Siqui vero in hoc negligentes , vel inobedientes extiterint : legem impedimentum cessante , in primo Generali Capitulo juxta suum demeritum punientur . Praeterea , priusquam celebraretur electio , conventus cujuslibet Domus Regni Castellae vacationem hujusmodi , quam citò poterit , Patri Generali noticet : pretendo ab eo , ut duas ad vacantem Prioratum Personas discretas , & sufficientes transmittat , quae suae futurae electioni praesentes interint : illique Domui provident de Priore ; quod idem Pater Generalis executare non dis-

ferat . Quae quidem Personae , postquam ad illam Domum accesserint , illis Vicarius , & Monachos ejusdem Domus faciant congregari : litteras dicti Patris Generalis , quibus potestatem ad hujusmodi electionis confirmationis negotium excoquodum sibi concecit , publice ostendentes . Quos quidem Vicarium , & Monachos statim commoneant : quatenus talem Personam de eodem conventu , aut de Ordine nostro eligant : quae sit etatis legitime , honestae vitae , ac scientiae competentis ; quique nec in eisdem eligentibus , immò , & quibuslibet aliis esse valeat sanctae conversationis exemplum ; nec ab eadem Domo recedant , donec sit electio facta , & canonice confirmata . Verum , si à Domo , cujus est vacans Prioratus , longè distet Electus : & Confirmatores id viderint expedire , poterunt se per dies aliquot absentare : dum tamen tempore opportuno ad confirmandam electionem hujusmodi revertantur . Ex decreto autem Sacrae Congregationis S. R. E. Cardinalium negotiorum Episcoporum , & Regularium praepositorum , cum Prioratus Monasterii S. Bartholomaei per lapsum trileonni speretur vacare : quando Prior ipsius Monasterii , vacante Generalatu , monus Vicarii Generalis exercet , tunc Prior existens : si tamen ejusdem Monasterii , assignatis ad Privatum Capitulum sacrodotum hujusmodi vacationem notificet ; eisdemque assignatis , ut ad providendum eidem Monasterio de futuro Priore veniant , convocare non tardet . Praefati quoque assignati , sic vocati ad Monasterium praedictum accedant , electioni futuri praedicti Prioris , qui monus Vicarii Generalis exercere debet , interint : & illam confirmet , vel infirmet , sicuti expedire perpexerint ; ita quod de eodem Monasterio non discedant : donec ibidem provident de Priore . Quodsi quatuor hujusmodi assignatorum duo pro confirmatione , alii duo pro infirmatione , steterint in praesentibus : Prior electus pro confirmato ipso jure habeatur . Si vero aliquis , vel aliqui eorum fuerint impediti , vel rebus humanis exempti : ille , vel illi , qui venerint , possint , vel possint alios , vel aliam , loco eorum , vel ejus , eligere ; quodsi casu quocumque neminem eorum venire contingat : Prior Villae delicias , aut , eo absente , Vicarius cum sui Monasterii Deputatis , alios eorum loco possint eligere , & per suas litteras convocare . Verum , cum Prioratus praedicti Monasterii S. Bartholomaei , Generalatu non vacante , quomodo libet vacare contingat : tunc Monasterium

Cap. 6n. d. 4. cum in pure de Offic. Deleg.

Arg. exp. in Monachos statim commoneant : quatenus talem Personam de eodem conventu , aut de Ordine nostro eligant : quae sit etatis legitime , honestae vitae , ac scientiae competentis ; quique nec in eisdem eligentibus , immò , & quibuslibet aliis esse valeat sanctae conversationis exemplum ; nec ab eadem Domo recedant , donec sit electio facta , & canonice confirmata . Verum , si à Domo , cujus est vacans Prioratus , longè distet Electus : & Confirmatores id viderint expedire , poterunt se per dies aliquot absentare : dum tamen tempore opportuno ad confirmandam electionem hujusmodi revertantur . Ex decreto autem Sacrae Congregationis S. R. E. Cardinalium negotiorum Episcoporum , & Regularium praepositorum , cum Prioratus Monasterii S. Bartholomaei per lapsum trileonni speretur vacare : quando Prior ipsius Monasterii , vacante Generalatu , monus Vicarii Generalis exercet , tunc Prior existens : si tamen ejusdem Monasterii , assignatis ad Privatum Capitulum sacrodotum hujusmodi vacationem notificet ; eisdemque assignatis , ut ad providendum eidem Monasterio de futuro Priore veniant , convocare non tardet . Praefati quoque assignati , sic vocati ad Monasterium praedictum accedant , electioni futuri praedicti Prioris , qui monus Vicarii Generalis exercere debet , interint : & illam confirmet , vel infirmet , sicuti expedire perpexerint ; ita quod de eodem Monasterio non discedant : donec ibidem provident de Priore . Quodsi quatuor hujusmodi assignatorum duo pro confirmatione , alii duo pro infirmatione , steterint in praesentibus : Prior electus pro confirmato ipso jure habeatur . Si vero aliquis , vel aliqui eorum fuerint impediti , vel rebus humanis exempti : ille , vel illi , qui venerint , possint , vel possint alios , vel aliam , loco eorum , vel ejus , eligere ; quodsi casu quocumque neminem eorum venire contingat : Prior Villae delicias , aut , eo absente , Vicarius cum sui Monasterii Deputatis , alios eorum loco possint eligere , & per suas litteras convocare . Verum , cum Prioratus praedicti Monasterii S. Bartholomaei , Generalatu non vacante , quomodo libet vacare contingat : tunc Monasterium

Arg. exp. d. 63.

Ex Dec. S. C. de 16. Dec. 1739.

Ex eodem Dec. Sac. Congreg. 1739.

Cap. Massina , & cap. Quis pro. pre. de elect. & cap. Abbas ; 18. §. a.

prz-

prædictum ad Patrem Generalem, ut futuræ electionis Confirmatores designet, prout in cæteris nostri Ordinis Monasteriis disponitur, pari modo recurrit. Cæterum, cum Prioratus alicujus Domus nostræ vacaverit, protinus Vicarius, & Monachi in Sacris constituti, verbo, concorditerque assignent certum terminum competentem cum continuatione dierum sequentium ad electionem celebrandam futuri Prioris. Qui terminus sit ita competens, quod absentes, qui vocem habent in electione, ultra viginti quinque leucas ab ipso Monasterio non distantes, citari, & venire commodè valeant: considerata Personarum, & temporis qualitate. Dictos verò absentes congruo tempore de ipsa vacatione, ac ad celebrandam electionem termini præfixione, Vicarius, & alii Electores præfentes per suas litteras patentes certificent, atque citent: ut die, horaque præfixis cum eis coelecturi conveniant, certificantes illos, quod, si non venerint, ipsorum absentia non obstant, ac eis ulterius non vocatis, etiam si ad alium terminum fuerit electio prorogata: præfentes procedant ad electionem, & inde ad omnes actus consecutivos; quousque sit electio canonicè confirmata. Habita verò relatione fide digna, qualiter hujusmodi litteræ fuerint prædictis absentibus publicatæ, & lectæ: dictoque termino transacto, & præsentibus Confirmatoribus supradictis: antequam ad tractandum de ipsa electione procedant, Missa sollemnis de Spiritu Sancto conventualiter celebretur; in qua quidem Missa, & dum celebratur ipsa, omnes, ac singuli præfentes Monachi Deum humiliter deprecantur: quatenus secundum magnam misericordiam suam sic eos dignetur illuminare, atque taliter concordare: quod talem sibi Pastorem eligant, qui in omnibus teneat viam Dei. Prædicta itaque Missa, ut præmittitur, celebrata, & in suo Capitulo, vel alio decenti loco universis Monachis constitutis in Sacris capitulariter congregatis, ac præsentibus Confirmatoribus læpeditis: unus Confirmatorum ante omnia incipiat Psalmum: *Ad te levavi, quem omnes Monachi ad Choros perficiant, cum Gloria Patri & Kyrie eleison, Christe eleison &c. Pater noster.* Deinde prædictus Confirmator dicat, *& ne nos &c. Monachi, sed libera &c. V. Salvo fac servos tuos &c. R. Deus meus &c. V. Assiste nobis Domine &c. R. Et de Spm &c. V. Nihil proficiat &c. R. Et filius iniquitatis &c. V. Domine exaudi &c. Dominus vobiscum &c. Oremus. Præstende, Domine, famulis tuis dexteram celsissimæ auxi-*
Cod. Regul. Tom. VI.

lii: ut te toto corde perquirant, & quæ dignè possulant, consequi mercantur. Per Christum Dominum Nostrum. Et illico unus de Confirmatoribus, si sibi placuerit, aut viderit expedire, faciat aliquam exhortationem salubrem interferendo, quomodo electio fieri potest, & debet: ut canonicè celebretur, & in ejus celebratione ab Electoribus procedatur. Moxque iidem Confirmatores prædictos Electores hortentur in Domino: & etiam, si oportuerit, eisdem auctoritate Capituli Generalis præcipiant; ut secundum Deum talem Personam eligant in Priorem, quæ juxta fragilitatem humanam vita, scientia, & ætate apud omnes digna, & idonea reputetur ad Prioratum hujusmodi gubernandum. Serventque omnino Electores de necessitate unam de formis infra in Constitutione sequenti notatis. Talem etiam Personam de se ipsis, aut de Ordine nostro in Priorem eligant: quæ sit Sacerdos, vel in brevi esse possit; & quæ jam in nostro Ordine per triennium ad electum professus extiterit.

Porro, si Electores per viam scrutinii, sive per viam mixtam ex commissio, & scrutinio velint in electione procedere: volumus, quod in inquisitione votorum Confirmatores, simul cum Scrutatoribus, sint præfentes. Quodsi iidem Confirmatores viderint, quod electio non debito modo procedat, possint si libere contradicere, Electoribusque mandare: ut, electione illa ommissa, aliam canonicam celebrent, sicut debent. Celebrata verò electione canonicè, mox ex parte Monachorum coram Confirmatoribus Electo, si præfens fuerit, supplicetur, ut electioni prædictæ consentiat. Habito autem in Capitulo ad hoc congregato Electi consensu: statim Electus ad Chorum, Monachis, *Te Deum Laudamus*, alternatim cantantibus, solemniter Pluviali indutus deducatur, & intronizetur in sede Prioris. Quodsi forsitan Electus renuat consentire, liquidem Domus ipsius Professus extiterit: Confirmatores per aliquem, vel aliquos deputatos Eligentium nomine requisiti, possint, si expedire viderint, per obedientiæ præceptum, aut excommunicationis sententiam, aut alia remedia opportuna Electum compellere: ut suum præstet electione consensum. Si tamen Electus alterius Monasterii sit professus: possunt Confirmatores hujusmodi Electo consentiendi, & transcendendi liberam tribuere facultatem; nisi talis Electus in Monasterio, ubi residet P. Generalis professus existat, vel residet: quia

Cap. Cum in cunctis de elect. cap. Quam firmes.

Cap. Cum in cunctis §. dos, vel in brevi esse possit; & quæ jam in nostro Ordine per triennium ad electum professus extiterit.

Arg. cap. Offici tui de elect. & cap. Nullus. cod. tit. in 6.

Cap. An de elect. in 6.

Cap. Co-ram. juncta Gloss. de elect.

Cap. Quod sent. cod. sit.

Cap. Cum inter universi. de elect.

Arg. d. cap. cum inter. de elect.

tuos solus dictus Pater Generalis hujusmodi licentiam dare valet. Porro habito Electi consensu, & facta, si Electus praesens fuerit, inronizatione praedicta; confectis Confirmatores illis, qui hujusmodi electioni specialiter se opponunt, & generaliter aliis quibuscunque, quos ipsum tanget negotium: aut qui sua putaverint interesse; per suas edicti litteras perlegunt peremptorium terminum competentem ad comparandum eorum eis, & opponendum, si volent, contra electionis formam, aut Personas eligentium, vel electi: moventes eos, quod si non comparuerint, (ut praeteritur,) ad examinationem electionis, & confirmationem, seu infirmationem procedunt: in quantum de jure poterunt, & debebunt. Quae utique litterae in praesentia Monachorum rari in Sacris constitutorum, quam etiam Laicorum ejusdem Monasterii praegnantur: & nihilominus in praesentia aliorum, qui ei sem electioni specialiter se opponunt; deinde in valvis Ecclesiae, seu Clausuli, ex parte ipsius Ecclesiae affigantur: ibique affixe permaneant temporis spatio ad Confirmatorum arbitrium moderando. Sanè termino taliter assignato decurso: si quidem contraditores speciales appareant, ipsos praefati Confirmatores audiat simpliciter, & de plano, dilaciones superfluas repellendo; & malignantium calumniis obviando; & omni casu, siue speciales oppositores compareant, siue non: electionis merita diligenter examineat, omni odio, favore, amore inordinato, seu quolibet alio iustitiae impedimento semotis; eandemque confirmet, aut infirmet: prout secundum Deum videbitur faciendum. Summa verò cum diligentia Confirmatores attendant: electionem insufficientis Personae ad Prioratum regendum quoquo modo confirmet; super quo eorum conscientias oeramus. Et si forte viderint, quod ex culpa, siue negligentia Electorum potestas eligendi ad Generale sit Capitulum devoluta; se de confirmando nullatenus intromittant; sed ipsam devolutionem statim Generali Capitulo, vel Patri Generali nuntiarent; in quo casu Pater Generalis provideat illi Domui de competenti Priore: aut de proximo immisceat tenendum Capitulum Generale; quia tunc Capitulum providebit. Tunc autem ad Capitulum Generale, seu Patrem Generalem potestas devolvitur eligendi; cum Electores, aut eligunt sciantur indignum, aut infra tres menses à die vacationis non eligunt. Caveant autem quicumque Confirmatores: ne aliquo modo dire-

ctè, vel indirectè ad illum se procuret eligi Prioratum, cujus electionis Confirmator fuerit deputatus; alioquin talis electio per solum Collegam, aut Collegas omnino cassetur: & nihilominus Confirmator sic electus graviter puniatur. Praeter hanc autem Pater Generalis, si viderit expedire, potest per se electiones Priorum nostri Ordinis confirmando perducere ad effectum, aut eas infirmare: sicut viderit expedire. Attendant tamen, quod in hujusmodi Ordinibus statuta custodiant. Tandem, quicquid de expensis solvendis, & damnis refarciendis, ac donis, seu beneficiis non petendis, supra in Capitulo visitationis Visitatoribus descriptum esse tenendum, suo modo à Confirmatoribus volumus observari.

Err. Vas
electi & c.
Praeterea
de elect.

EXTRAVAGANS I.

UT electiones fiant magis conformes voluntati divinae; nostri Confirmatores ante quamlibet electionem inquisitionem faciant societatem subornationum, & concordationum, quae aliquando in casu electionis intervenire solent; severèque puniant, quos delinquentes invenerint. Attamen Confirmatores aliorum delictorum, quae electionem non concernunt, nullam cognitionem, & informationem assumant. Praeterea, tam praetorum Confirmatorum, quam Secretariorum, & Electorum conscientiae valde oerantur, ut secretissime se habeant in toto negotio electionis.

EXTRAVAGANS II.

Quando aliquis Monachus fuerit assumptus in Priorem alterius Monasterii, in futura vacatione ejusdem ab illo non discedat usque ad confirmationem novi Prioris: ut ille possit ab illo informari de his, quae pertinent ad regimen; amboque simul uniti cum Deputatis, & Depositariis, tam de novis electis, quam absolutis, teneant propriam manu subscriptum statum Monasterii. Postea verò dicto Priori absolute detur Socius, omniaque necessaria, ut ad solum Monasterium redire possit, provideantur; & omnium sunt reperiendi, qui non bene tractant Praetores, postquam terminaverint suum Officium.

EXTRAVAGANS III.

IN electionibus Monasteriorum nominet Pater Generalis saltem quatuor Personas Ordinis extra Monasterium, ad effectum faciendi electionem; sed

Año 1459.
per inter-
vallum die-
rum, vel
horarum.

Clem. Can-
sam de
elect.

Cap. fin. de
elect. in 6.

Cap. quan-
tum. cod.
in 6.

Cap. Cum
in cunctis,
& cap. Ne
pro defectu
de electi

hujusmodi nominatio non intelligatur coactiva, sed tantum directiva.

CONSTITUTIO LXXI.

De electionis forma.

EXTRAVAGANS IV.

Uti citius peragatur electionis negotium, & Monachi diu non distrahantur à religiosa quiete: Sacra approbante Congregatione Episcoporum, & Regularium negotiis præposita, quadraginta dies assignati pro electione restringantur, & deducti impotestum censeantur ad terminum, & numerum prædicto duntaxat dierum à primo, quo fieri scrutinia incipiunt, computandum: in quo termino decem dierum fieri debeat electio; nisi perquadraginta scrutinia lo dicto termino celebrata, Electores, vel majores eorum pars non concordaverint, vel electio Canonica non successerit: ipsa jure devoluta pertineat ad Patrem Generalem.

EXTRAVAGANS V.

Nullus Monachus possit eligi in Priorem Monasterium nostri Ordinis: nisi qui viginti annos ab habitus receptione compleverit; & qui præterea scientia necessaria, & sufficienti ad Subdiotum, & Monasteriorum regimen, & gubernium in utroque foro, prædictus exstet. Eam autem sufficientem ad id scientiam judicari decrevit Sac. Congregatio Episcoporum, & Regularium negotiis præposita: si Monachus ad obsequium prædicandum à P. Generali, & ad consensiones audiendas ab Ordinario Diocesano licentiam jam obtineat.

EXTRAVAGANS VI.

Monachi, qui propter infirmitates, live actuales, live habituales à Matutina media nocte dispensationem obtinent, & qui propter easdem vitam communem, & Regularem cum aliis sequi non possunt: in Priores Monasteriorum nullatenus eligi valeant. Sin verò, postquam aliquis, vel aliqui electi fuerint, diuturna aliqua infirmitate ab exsequendis proprii Officii muneribus diu impediantur, Prioratum prædictum renuntiare debeant: quod si renuerint, à Patre Generali, vel à Visitatoribus Generalibus ad prædictam renunciationem compelli possint.

FORMA electionis Canonice in antiquis Constitutionibus dilaté tradebatur, videlicet: per inspirationem, scrutinium, compromissum, & scrutinium cum compromisso mixtum. Sedulo autem, & prudenter ab antiquis Patribus in ipsis Constitutionibus animadvertebatur: formam electionis per inspirationem, seu per Spiritum Sanctum ob oculos peccata vix, aut ne vix quidem absque periculo nullitatis succedere; providumque consilium esse unquam ad praxim reducere; formam scrutinii ex pluribus substantialibus, quæ concurrere debent esse plurimum difficilem, sed necessariam, uno Electorum illam volente: quo in caso alia forma teneri non potest; formam compromissi raro reduci posse ad usum: cum difficiliter omnes, & singuli Capitulares in ipsa consentiant; formam verò compromissi cum scrutinio mixti, ut cæteris facilliore, & rationem, assumi posse utilem.

Quoniam verò ex Sacrosancti Concilii Tridentini Decreto districte præcipitur: in electione Superiorum, aliorumque Officialium Regularium quorumcumque, quo omnia tectè, & sine ulla fraude fiant, per vota secreta procedi debere: Itaque singulorum eligentium nomina nunquam publicentur, quibuscumque facultatibus in contrarium abrogatis: Hinc hujusmodi Sac. Concilii dispositioni obtemperando, sumis eligendi per communem inspirationem, & per compromissum absolutum prorsus abrogatis, & exclusis: in nostris electionibus, vel forma scrutini secreti pœnitè observetur; vel, quatenus nemo Electorum contradicat, per formam compromissi cum secreto scrutinio mixti saltem procedatur. Ut autem secretum, adeo à Sac. Concilio injunctum, strictius servetur: atque omnes, & singuli Electores, omni humano respectu postposito, secundum Deum, & suam conscientiam sua suffragia conferant: nullatenus singuli expliceat verbaliter, licet secretè, vota sua Scrutatoribus, & Confirmatoribus electionis: sed unicè, & duntaxat per secretas schedulas omnes Capitulares suffragentur; aliter verò factæ electiones irritæ, & nullis roboris ipso jure prorsus existant.

Cap. Quid propter de elect. & c. in electionibus de elect. in 4.

S. Conc. Trid. sess. 25. de Regul. c. 6.

Forma igitur secreti Scrutini, cum his requisitis celebrari debet. Primum: peractis ad electionem præparatoris, sicuti in præcedenti Constitutione disponitur, & in aula Capituli convocatis omnibus Capitalibus, qui vocati in electione habent: per omnes Electores, aut eorum partem maiorem cum schedulis secretis certi deputentur Scrutatores votorum, qui, ut magis convenit, sint tres, & de ipsius Electoribus. Secundum: Scrutatores electi, Confirmatoribus iuncti, & ab aliis separati, in loco opportuno aula Capitalis congregentur ita, quod ab omnibus Electoribus videantur, sed ab eorum nomine audiantur; & ibidem prius suas, deinde singulorum vota Electorum sigillatim, per schedulas secretas, in baxulam, sive urnam ad id paratam mittant, & respective recipiant. Tertium: Votum cuiuslibet Electoris, ut præmittitur, in schedula secreta scriptum, non sit condicionalium, nec alternativum, neque incertum, sed prorsus certum, & determinatum de certa Persona: v. g. *Nomine, & eligo N. N. in Priorem hujus Monasterii N. Caveant verò Electores: ne propria nomina subseribant, vel in eadem schedula quocunque modo manifesta faciant; ne electio sit nulla. Quartum: postquam vota omnium, & singulorum Electorum fuerint in urna recepta coram omnibus, à prædictis Scrutoribus simul cum Confirmatoribus præsentibus numerentur; & quotiens unum, vel plura vota comparative ad numerum Electorum desint, vel exuberent: scrutinium ab ipsis declaratur nullum, & ad aliud juxta formam prædictam procedatur. Quintum: correspondentibus votis ad Electorum numerum, si duo, vel plures fuerint ad Prioratum nominati: fiat collatio à Scrutoribus, simul cum Confirmatoribus, numeri dumtaxat ad numerum votorum; & si aliquis nominatorum maiorem partem votorum respectivè ad totum Capitulum, nempe, ad numerum omnium Electorum, non habuerit: electio non est facta, & ad alterum procedi debet scrutinium; si verò aliquis nominatorum vota majoris partis Capituli, ut supra, reportaverit: electio est perfecta, & absoluta. Sextum: factis hujusmodi collatione, nisi manifestè apparuerit de insufficientia, & inhabilitate nominati à majori parte Capituli: ita ut debeat ejus electio infirmari; tunc antiquior tantum Scrutatorum, vel alter, cui à Capitulo data est hujusmodi potestas, necessariò pronuntiare debet electionem illius, in*

quem major pars Capituli consensit, sub his, vel similibus verbis: *Ego N. vice, & nomine meo, & totius Capituli hac congregati, cum potestate mihi à dicto Capitulo data, nomino, & eligo N. N. in Priorem hujus Monasterii N. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.* Septimum: convenit tandem, quod electio in scriptis redigatur: ut perpetuis temporibus de ipsa constet, hoc modo: *In nomine Domini. Amen. Ego N. N. vice, & nomine meo, & totius Capituli hac congregati &c. ut supra.* Sedulo hujus advertant Electores, ut in gravi electionis negotio procedant juxta prædictam formam secretam in scrutinio: ne electio sit nulla.

Consentientibus autem omnibus Electoribus, ut in electione procedatur juxta formam compromissi cum scrutatori in secreto mixti; ita procedendum est. Omnes Electores, sive eorum major pars secretò eligant non unam, sed duas, vel tres, ut convenit, Personas de Capitulo: in quas electionem committuntur, dantes illis plenarium potestatem recipiendi, & scrutandi sigillatim, & secreto vota eligentium singulorum: ita quod illum, in quem major pars Electorum concordaverit, eligere, & electum publicare omnino teneantur. Compromissarii igitur in hac forma electionis loco Scrutorum sunt; & omnia admodum servare debent in scrutinio, & collatione votorum, quæ supra præscripta sunt de ipsis Scrutoribus; neque alium eligere, & electum publicare possint, nisi illum, in quem major pars totius Capituli consenserit. Quæ quidem electio, & ejus publicatio fieri debet per unum solum Compromissarium, vel antiquiorem, vel alterum, cui à sociis Compromissariis specialiter hac sit data facultas, & potestas: convenitque, & debet fieri in scriptis hac forma, videlicet: *Ego N. Compromissarius vice, & nomine meo, & Sociorum Compromissarium meorum, virtute compromissi me, & Sociis meis à toto Capitulo facti, & potestate mihi à dicto Socio Compromissario ad id specialiter concessa, nomino, & eligo N. N. in Priorem hujus Monasterii N. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.* Differentia itaque inter formam simplicis scrutini, & formam compromissi cum scrutinio mixti, ea existit: quod in electione per simplex scrutinium electio ipsa à Scrutatore fit vice, & nomine proprio, & totius Capituli, juxta formam supra præmissam; in electione verò per compromissum scrutinio mixtum

Cap. in
electioni-
bus de
elect. in 6.

Cap. cum
Dilectus
31 de elect.
cap. si cui
13 & cap.
Cum expe-
ditur ap. eod.
in 6.

electio, & publicatio sit nomine proprio, & Compromissariorum tantum, juxta formam immediatè expressam.

EXTRAVAGANS I.

IN omnibus electionibus, tam priorum, quam aliorum Officiorum electivorum, sufragetur per schedulas secretas, ut in Constitutione disponitur. Secretarius verò, aut Schedulingus sit ex Proieffis ejusdem Monasterii, qui non habent votum: eligaturque vocaliter à Conventu coram Confirmatoribus pro electione Prioris: & pro aliis Officiis coram Priore, & duobus Antianis, quorum alter sit Vicarius.

EXTRAVAGANS II.

SI contingat in electione Scrutatorum aequaliter dividis Electorum suffragia in diversas Personas: Confirmatores prædictæ electionis secundum suam conscientiam alterum, aut duos eorum, qui pares suffragiis extiterint, Scrutatores eligant, & nominent. Sin vero, Confirmatores in eligendo, aut eligendis huiusmodi, inter se non conveniant, sed discordent: ille, vel illi declarentur electi, qui in loco, & sessione ceteros Capitulares antecendant. In nullo tamen casu Vicarius Monasterii in Scrutatore eligi possit.

CONSTITUTIO LXXII.

De penis illorum, qui tractant de electionibus.

Arg. eorum que vocant in Gloss. cap. Bone cap. Cum postpetitum de electi.

MONACHI, qui inter se tractaverint de electione futura Prioris, antequam vacet Prioratus officium, vel post, suspendantur à voce Capituli per Priorem, aut per Vicarium, vacante Prioratu, vel per Confirmatores ejusdem electionis; si verò non fuerint Ordinis Sacri, injungatur eis, ne detendant tonsuram.

EXTRAVAGANS I.

MONACHI privati vocibus Capitularibus, non restituantur ad voces sex mensibus immediatè præcedentibus electionem Priorum.

EXTRAVAGANS II.

INdebitè tractans de electionibus quorumcumque Officiorum nostri Ordinis, scilicet, Vicarii, Procuratoris temporalium, & Capituli Generalis,

Deputatorum, aut Depositatorum, in pœnas hujus Constitutionis incurrat; quas omnino exequi Visitatores, & Priores curent.

EXTRAVAGANS III.

IN materia subornationum sufficiant tres Testes singulares ad privationem vocis subornanti imponendam.

EXTRAVAGANS IV.

MONACHUS, qui subornaverit pactis, vel promissionibus, donis, aut minis, sive alio quocumque modo illicito, publicè, vel secretè, per se, vel per alium, pro Generalis Definitorum, aut Priorum electionibus, privetur voce activa, & passiva: quod est confirmatum per Bullam Apostolicam. Hujusmodi verò privatio per quadriennium durare debeat; quod si delinquens fuerit Prior, statim ipso facto sit privatus voce passiva: sed activa à Prioratu terminato usque ad quadriennium, ut supra.

Clem. VIII. 11. Jan. an. 1588. Paul. V. 1. Sept. anno 1605.

EXTRAVAGANS V.

NULLUS Monachus incurrat in pœnas hujus Constitutionis & Extravagantis, nisi per tractatus illicitos, & à jure prohibitos electioni Prioris, & Officiorum quomodolibet præcedentes, aut per licitos, & consultivos habitos antè bimestre immediatum electioni Prioris, & ante biduum præcedens aliorum Officiorum electionem.

CONSTITUTIO LXXIII.

De tempore, quo legi debent nostra Constitutiones.

LEGANTUR omnes hæc nostræ Constitutiones, & Ordinationes in singulis nostris Monasteriis in omnium Monachorum præsentia bis in anno, videlicet: in mensibus Martii, & Septembris. Decima nona autem Constitutio cum undecim statim sequentibus inclusivè, sex vicibus in anno, semel videlicet, in singulis duobus mensibus, perlegantur.

Cap. Sicut olim de accusa.

EXTRAVAGANS I.

EXtravagantes legantur bis quolibet anno, quando leguntur Constitutiones: Et nostrum Ordinarium legatur semel quolibet anno in mense Septembris. Prior verò commendet uni Religioso curam zelandi Constitutiones, &

Extravagantes, ac Ordinarium, & omnia alia stabilita, & mandata ab Ordine.

Capituli Generalis immediatè elapsi, tam communis toti Ordini, quàm particularis respectivè cujuslibet Monasterii, bis in quolibet anno legatur coram omnibus Monachis, nempe: infra octavas Natalis, & Resurrectionis Domini.

EXTRAVAGANS II.

Imposterum observetur continuata praxis Ordinis nostri, videlicet: ut Rotulus

Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, supradictus Petrus præmissa, quo firmius subsistant, ac servantur exactius, Apostolica confirmationis nostræ patrocínio communiri plurimum desideret: Nos ejusdem Petri votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, cumque à quibusvis Excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, supplicationibus ipsius Petri nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de memoratorum Cardinalium negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium præpositorum, qui relationem ejusdem Vincentii Cardinalis à Congregatione dictorum Cardinalium ad hoc negotium examinandum, & opus ejusmodi compilandum, ut præmittitur, Deputati, sibi factam adiverunt, consilio, Constitutiones, ac Leges præinsertas, cum illarum Prologo, & in eis disposita, & contenta quæcumque auctoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus, & approbamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; cæterum Capitulo Generali ejusdem Ordinis, ne Constitutiones, ac Leges cum earum Prologo, aliave in ejusmodi compilatione disposita, vel contenta, mutare, alterare, corrigere, eisve derogare valeat, seu præsumat, harum serie interdicimus. Permittentes dumtaxat, quod si, & quando ex usu, & observantia comperiantur aliqua ex præmissis in praxi minus conducibilia ad bonum statum dicti Ordinis, vel reformatione indigere, tunc illa in tertio Capitulo Generali dicti Ordinis suis loco, & tempore celebrando proponantur, atque cum voto ipsius Capituli Generalis, iterum referantur in prædicta Congregatione Cardinalium, pro opportuna provisione obtinenda; sin autem nulla in dicto tertio Capitulo Generali facta fuerit propositio hujusmodi, illa deinceps nullo modo fieri possit: ac interim, & donec ab ipsa Congregatione Cardinalium fuerit aliter provisum, omnia, & singula in hac compilatione contenta omnino, & adamussim servantur. Decernentes easdem præsentis litteras semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac illis, ad quos spectat, & pro tempore quodcumque spectabit, plenissimè suffragari: sicque in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sedis Apostolicæ Nuncios, aliosve quoslibet quæcumque præminentia, & potestate fungentes, & functuros, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca Venerabili Fratri Archiepiscopo Toletano, & dilectis Filiis causarum Curiae Camerae Apostolicæ Auditori generali, & Apostolicæ Sedis præfatæ in Regnis Hispaniarum Nuncio, necnon Officiali

ciali ejusdem Archiepiscopi Toletani nunc, & pro tempore existentibus per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum per se, vel alium, seu alios, ubi, & quando opus fuerit, & quoties illorum aliquis, aut aliqui pro parte in præmissis interesse habentium, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, easdem præsentēs literas, & in eis contenta quæcumque solemniter publicantes, faciant auctoritate nostra ipsas præsentēs literas, & in eis contenta hujusmodi ab illis, ad quos spectat, & spectabit quovis modo in futurum, in omnibus, & per omnia inconcussæ, & exactæ, ut præmittitur, observari, & executioni demandari; contradictores quoslibet, & rebelles per Sententias, Censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliasque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus, aggravando; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii Sæcularis. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis, & Monasterium prædictorum, aliisque quibusvis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus; Privilegiis quoque, Indultis, Literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis illorum tenores præferentibus pro plenè, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permanentibus, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut earumdem præsentium Literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides, tam in Judicio, quàm extra illud, ubicumque locorum habeatur, quæ haberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die XL Octobris MDCCXXX. Pontificatus Nostri Anno primo.

F. Cardinalis Oliverius.

Loco Annuali † Piscatoris.

AD-

ADDITAMENTUM XLVI.

CONSTITUTIONES ET REGULÆ
FRATRUM EREMITARUM
ORDINIS S. HIERONYMI
CONGREGATIONIS BEATI
PETRI de PISIS.

OBSERVATIO CRITICA.

O Rdo hic institutus fuit à nobili Viro Pisano Petro de Gambacorta sub Regula S. Augustini, & Patrocinio S. Hieronymi anno 1380. Huius Ordinis Alumni primitus vocabantur Fratres Pauperes amicos JESU Christi; postea vero Eremitæ Pauperes S. Hieronymi: tanta enim erat S. Fundatoris humilitas, ut abrenuntians nomini illustrissima familia sua appellari voluerit Petrus de Gambacorta, sed solummodo Petrus de Pisis: nec Ordinem à se fundatum suo patiebatur nomine insigniri, sed expressè voluit Eremitas suos à S. Hieronymo, quem assumpsit in Patronum & Protectorem, nominari. Ab omnibus cum Eremitica vita Cultoribus non immerito tantum Doctorem ut sui Institutii Patriarcham colendum existimavit, quem confestim visitasse omnes sanctos Eremitas & Anachoretas Syriae, Aegypti, & Thebaidis, quorum omnium sanctam Conversationem ad vivum expressit in moribus & vita sua, quoad austeritatem, silentium, mansuetudinem, humilitatem, patientiam, & castitatem, aliisque Virtutes, quas in his sanctis Orientis Eremitis admirabatur. Ab hoc ergo Doctore maximo Ordinem suum Pissinus Fundator expressè præcepit denominari, nec Ipse nunquam permisit, se ejus Auctorem vocari. Sed quod humillimus Fundator non patiebatur, dum viveret, non potuit impedire, quin saltem post mortem appellaretur Congregatio Beati Petri de Pisis, ad distinctionem aliorum, qui etiam appellantur Eremitæ S. Hieronymi.

Natus fuit hic sanctus Vir Pisis XII. Kalendas Martii anno 1355. eo tempore, quo Ipsi Pater Petrus de Gambacorta suprema potestate patiebatur Pisis & Lucce. Vir natus jam lacrymis docebat, hunc mundum non esse nisi lacrymarum & miseriae valem, brevique expertus est, hic non haberi civitatem permanentem; Parentes quippe ejus sinistra fortuna coacti Pisas relinquunt assumpto secum parvulo Petro, tribus tantum mensibus nato, DEO sic eum mature ob incubulis cruci ferende, miseriisque tolerandis adaptante. Cum egressus satis liberaliter instructus fuit in exercitiis, quibus nobiles juvenes imbuti solent, quibus ita operam dedit, ut simul didicerit scientiam omnibus aliis præstantiorem Christiane nempe vivendi, in qua adeo profecit, ut contemptum & mansum omnium terrenarum vanitatum conceperit, moxque ap-
PISUS

rans ad caeleſtia; non ſecus ac novit, dum explicatis velis proſciſci paratu ſeventem expellat ventum; ſic ille mundi tumultus fugiendi, Peractes, Pa- tridique relinquendi optatum nunciſci occaſionem ambabat. DEUS enim cum non vocavit in ſolitudinem ſtatim ob infantia, uti Joannem Baptiſtam, ne- que in ſololeſcentia ſicut Beatum Poulum, primum Eremitam, ſed expellavit maturam aetatem.

Mortuus quippe Matre mundo valedicere ſtatuit. Cui pia propoſito ut viam ſterneret, aetatis 25. anno genereſe renuntiavit ampliffima boreditati paternorum bonorum, ut liberius, & expeditius nudus mundum ſequeretur Chri- ſtum, & quidem eo tempore, quo Pater ipſius maxima poteratur Piſis Au- thoritate; quorſum ſecunda jam fortuna reverſus erat ad reſumenda Republica ipſius Gubernacula. Patre itaque relicto, indutus veſtitu paupere & deſpecto abiit ſibi quaſiturus ſolitudinem quandam, ubi hominibus ignotas vitam auxi- ram & penitentem ducere poſſet. Sic equidem Religioſus quidam hujus Inſti- tuti deſcribit primos annos vita B. Petri Congregationis hujus Funditoris in hi- ſtoria vita hujus Sancti, quam edidit anno 1695. Peſebrocibus eccratra ſitem deſuper movet, contendens, B. Petrum de Piſis non tam cito ſe pietati adhi- xiſſe, imo contrarium probare conatur, ſcilicet anno 1377. ope fratris ſui ſenioris, Audea de Gombocurta, Savorem ſuam Beatum Claram Monafterio, quod ingreſſo ſtat ad DEO quietius ſerviendum, vi extraxiſſe, eſumque quodam- modo carceri incluſam per quinque menſes tenuiſſe, & non niſi conſtantia hujus S. Virginis cum permotum ad pariter renuntiandum ſaculo, & ſe Divino ob- ſequio nancipandum. Quidquid ſit, huic liti dirimenda hic non immorandum.

In conſeſſo eſt, cum circa annum 1375 vel 1377. penitentiam habitum aſſum- piſſe, patriam reliquiſſe, ac DEO Duce in Umbriam veniſſe; ubi invenit in conſpectu Ceſſanz montem, (cui nomen Montebellus) montem non ſolum aor- nante ſed reſſe perbellum, cum ob avaritiam ſituationem, ex cujus vertice con- ſpiciatur perampia plena Regio, totumque mare Adriaticum, perſpicuum ſa- me oculis ſpectaculum, tum ob vallem undequaque plurimis quercubus & abeti- bus ſeptum, qua amariſſimum formant ſolitudinem. Hunc locum ſibi inha- bitandum elegit Beatus Ordinis hujus Fundator: Inde quotidie ad mundicidium per pegas circumjacentes vita neceſſaria deſcendere oportebat; cui non ſolum panem, ſed etiam argentum ſilelium Coeritas porrigebat; ſicque brevi tantum pecunia vim colligerat, ut ſus in ſolitudine Eccleſiam adificandam cuſaverit, qua tandem anno 1380. perſecta eſt, & dedicata in honorem ſanctiſſime Trini- tatis. Prater Eccleſiam diverſos alias caſus conſtruxit pro plurium Eremita- rum habitaculis: Caſtus enim adolus fuit, ſe à DEO deſtinatum voca Congregationis Fundatorem. Ejus primos duodecim alumnos totidem fuiſſe Latrones aſſerunt, quos ipſe ſuis exhortationibus non ſolum à ſua iniquo propoſito, Virum DEI nempè ſpoliandi, avertit, ſed etiam ad idem ſancta vita genus ſecum colendum perſuaſit; idque tam efficaciter, ut ex iis plures miraculis clavi Sanctorum poſſidendum alba inſcripti fuerint, Beatus nempè Petrus Gualceranus, & Bartholomaeus Malerba.

Inſtituta ſic feliciter Congregatione Eremitarum B. Petri de Piſis ſub pa- trocinio & nomine S. Hieronymi tempus eſt jam etiam de ea diſſerendi. Primo igitur loco occurrit rigor jejunii in ea obſervati. Mos quippe erat S. Ejus In- ſtitutori quatuor in anno celebrare Quadrageſimas, primam, à Die Cinerum ad Paſcha. Secundum, à ſeria ſecunda rogationum uſque ad Pentecoſten. Tertiam à primo Auguſti uſque ad aſſumptionem B. V. Mariae. Quartam à primo Novem- bris uſque ad Nativitatem Domini. Prater quas jejuabat ſingulis ſeriis ſe- cundis, quartis & ſextis totius anni, quum morerem, quoad viſcit, ipſe rigidiffime obſervavit, ſuiſque Eremitis praſcripſit; Quibus inſuper impoſuit Diſciplinam facere ſingulis diebus per totam quadrageſimam, reliquis autem anni tempore ſeriis ſolummodo ſecundis, quartis & ſextis, ut ſic Chriſtum Domi- num promiſſis peccatis ſogellatam imitarentur. In ſuis Conſtitutionibus probi- buit ſuſcipi Candidatos ad probationem infra decimum obituum aetatis aetum, aut ſupra quinquageſimum, ne forte eſſent nimis debiles ad ſuſtinendum rigorem in Con- ſtitutionibus Congregationis praſcriptos. Media nocte praſcripſit ſurgendum ad Vigiliis noſturnis, quibus finitis morandum eſſe duobus horis in Obo ad oran- dum, & meditandum in aſtate, Hyeme vero tribus; Poſt Completorium in aſtate una orabant hora, Hyeme vero duobus. Et hac erat Regula Genera- lis pro ejus Congregationis Eremitis. Viſtus eorum Ordinarius erat panis ſolum cum fructibus aut herbis coſtis in modica tantum quantitate juxta volun- tatem Superioris; Quotidie culpam in Reſſorio, priusquam menſa accumbe- rent, dicebat penitentemque ſibi impoſitam fideliter implebant ſi tempore Reſſionis aliquis deliquit, ſtatim ſurgebat, culpam dicebat, manebatque ſtans, quoadſque Su-

Cod. Regul. Tom. VI.

peri-

perior sedere permittebat: Paupertas inter ipsos exacte observabatur (omnis enim erant ipsi eorum) sicque superior singulis distribuebat, prout opus erat.

Vita tam austera, sicut ab omnibus bonis non potuit non magni assestari; sic contra libertas erat lapis offensivus, & petra scandali; qui falsis criminacionibus bonum sanctorum Virorum reputacioni detrahebant; ubique enim proclamabant, eos ideo tam austere vivere, ut vulgi simplicitati imponerent, quid esset Lepi in pellibus agnorum, quid ideo externe austeritatem, ac contemptum bonorum, & divitiarum proferrentur, ut eo stratagemate hominum assinationem & gloriam sibi procurarent. Libertas enim & maligni isti bonos credentes, tam austeros rigores excedere vires humanas, accendunt bonos sanctos & emittit Sortilegium, & incantationem, attribuentes arti magice supernaturalium DEI gratiam, qua eis vires tribuitur hoc vita genus ducendi, quoniam amplexi sunt pro ejus gloria: quibus columnis Inquisitores commoti exanimis desuper insisterunt, &que de sua solitudine iteratis vicibus egredi cogebant; idcirco B. Fundator ad finem persecutionis tam molesta imponendum ad summum Pontificem Martinum V. confugit, qui de ipsius sanctitate exemplarique ejus Discipulorum vita sufficienter persuasus eis Bullam concessit XXI. Junii anni 1421. qua illos a jurisdictione Inquisitorum exemit, simulque sententias Excommunicationis contra eos forte latos declaravit esse nullas, & irritas: hac demum ratione, cessante persecutione, erga ipsos major Fidelium assensio accrevit; adeo, ut diversis in locis ipsi obliti, furint Conventus, & mansiones.

Sunt enim numerabunt Conventus Venetiis, Pisauri, Tadeis, Fanti urbe in Umbria, Torvis, Crispini, & Polua: anno 1422. in Civitate Urbino fuerunt recepti, novumque Venetiis edificarunt Conventum, quo Domus, quam ibi habebant, non poterat tantum numerum commodare capere: anno 1425. beatus Petrus Ravennatensis obiit; ubi Nicolaum de Fourque-Palene Eremitarum quorundam Congregationis convenit, qua ipsius Congregationi passim sunt unita, sicut & Congregatio Fratris Angeli de Coele, qui illi quatuor, aut quinque Conventus, quos habebat, donavit; Demum nostrum S. Fundatorem sua Congregationis negotia Venetiis revocarunt; ubi in Hospitali S. Job agrotis manifestans ipse morbo correptus obiit vera in proximam Charitatis viciniam; ibidemque sepultus 80. annis anno Calendis Junii, anno 1435. quoniam nullam Ecclesiam apertam Venetiis ejus Congregatio possidebat.

Post mortem B. Petri de Pisis B. Bartholomaeus Miletus de Celena primus totius Congregationis Generalis creatus est, ut patet ex Bulla Eugenii IV. vigesimo secundo Februarii anno 1437. Bartholomaeus hic erat unus ex duodecim primis sociis B. Fundatoris, qui spatio quinquaginta annorum, quibus Congregationis praeerat, diversa Conventibus idem auxit, quorum praecipui erant Conventus Piacentia, & Mantua. Praeter privilegia, quae pro Congregatione sua ab Eugenio IV. Papa obtinuit, concessum insuper ipsis fuit suscipere Ordines sacros, & singulis annis Capitulum Generale celebrare; quod ultimum de celebrando Capitulo singulis annis mutavit postmodum Nicolaus V. anno 1453. praecipiens singulis triennii tantum celebrari, facultate eis concessa Generali, Provinciali, & quatuor Dissimiles eligendi. Anno 1476. Sixtus IV. confirmavit ea, quae eis concesserat Eugenius IV. & Nicolaus V. in suis Bullis circa celebrationem Capitulorum Generalium; sed cum juxta Constitutiones hujus Congregationis prius eligi debent Priores Generales, ad cuius manus tam Generales, quam reliqui Priores officia sua deponant: deinde totum Capitulum quatuor eligi Patres, qui soli omnes alios Priores constituent; hi tandem Priores per hos quatuor deputatos recenter electi Generales eligunt. Sixtus igitur IV. hanc electionis modum comprobavit, mandans Capitulum debere eligere sex Deputatos ad faciendum Priores (Hae Bullae Sixti IV. videntur ad longum in Bullario Tom. 1. pag. 407.) qui tamen numerus non semper fixe servabatur; nam per aliud Breve Alexandri VI. die 14. Aprilis 1496. permittitur Capitulo eligere quatuor, quinque, aut sex Deputatos, prout ipsi Capitula expedire viderentur. Anno 1444. sub Generalatu ejus Bartholomaei de Celena componebantur prima Ordinis Constitutiones, quae anno 1488. Venetiis latine & italico sermone typis mandata erant.

Jamque incipiebant paululum rigores illi maximos, quos B. Petrus de Pisis praescripsit, relaxare; ubi inter alia abstinendo perpetuo a carnibus sublata est. Ha Constitutiones correctae, & anno 1540 per Patrem Bernardum de Verona tunc Congregationis hujus Generalem in meliorem Ordinem redacta in Capitulo Generali Romae anno 1549. celebrato fuerunt receptae; postquam universa Congregatio publice protestata est, se non praetendere, hos Constitutiones obligare sub peccato mortali, aut vi earum quicquam posse cogi ad emittenda vota solemnia. In Capitulo Generali anno 1629. celebrato, approbatae erant novae Constitutiones, & receptae in Capitulo 1634. iterumque publicatae in Capitulo Ge-

verali 1641. quæ latine Pisauri fuerunt impressæ; denuo quedam declarationes horum Constitutionum factæ sunt in Capitulo anno 1644. Et hæc ultimarum Constitutionum de fælo in hac Congregatione observantur. Hi Religiosi prius tantum vota simplicia emittebant, poterantque usque ad annum 1568. de suis bonis disponere, quo Pius V. Papa per Breve Apostolicum die 15. Novembris ejusdem anni ipsi vota solemnia emittere precepit. Vbi bñs Bndæ Ludovicus Cornelius Cardinalis istius Ordinis Protector Conventum S. Ombrii Romæ ejusdem Ordinis accessit; in cujus manus Religiosi istius Conventus votorum solemnium professionem emiserunt, quod itidem in reliquis Conventibus factum est; Professionem hanc jussu Pontificis emiserunt secundum Regulam S. Augustini. Idem Papa S. Pius V. anno 1567. omnibus mendicantium privilegia concessit eorum Congregationem confirmavit: rursus anno 1571. privilegia, & indulgentias plenarias in forma Jubilæi Dominica quarta quadragesimæ iisdem concessit, ut in ipsa Bulla sequentis tenoris videre licet:

PIUS PAPA QUINTUS.

Dilectis Filiis Congregationis Fratrum Eremitarum B. Petri de Pisis Ordinis S. Hieronymi.

Religionis zelus, eximiumque Regularis observantiæ desiderium, ac illibatus sinceræ devotionis erga nos, & sedem Apostolicam affectus, quibus in Domino, flagrare comprobamini, promerentur, ut nostram quoque & sedis prædictæ paternam sentiatis benignitatem, & clementiam.

1. Hinc est, quod nos Congregationem vestram Fratrum Eremitarum B. Petri de Pisis Ordinis S. Hieronymi doctosque Fratres, & alias ejusdem Congregationis personas, aliqua nostra, & dictæ sedis benevolentia amplecti, ac speculibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, motu proprio, non ad vestram, aut alicujus vestrum, seu alterius pro vobis super hoc nobis oblatæ petitionis instantiam, sed de mera liberalitate, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnia & singula privilegia, facultates, libertates, immunitates, exemptiones, prærogativas, indulta, & alias gratias universas, Spirituales, & temporales, vobis, & dictæ vestræ Congregationi, illiusque Capitulo, & personis, ac Monasteriis, & locis per quoscunque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, & etiam forsitan nos ac sedem prædictam, & etiam illius Legatos, nec non etiam locorum Ordinarios quorumlibet hæcenus, & in præsentem usque diem, ac etiam à quantumvis antiquo tempore concessa (quatenus sacri Tridentini Concilii decretis, & Regulari observantiæ contraria non sint, & quoad ea, quæ decretis Concilii, & regulari observantiæ hujusmodi non contrariantur) nec non desuper concessas litteras, instrumenta, documenta, & scripturas quascunque, & in eis contenta, ac inde secuta, & sequenda quæcunque illarum, & illorum, ac præmissorum omnium, & aliorum necessariorum tenores, & etiam datas cum inde secutis, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes, & haberi decernentes, Apostolica Autoritate tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus ac innovamus, & etiam de novo perpetuo concedimus, nec non illis plenariæ, inviolabilis, & perpetuæ firmitatis Apostolicæ Robur adjicimus, omnesque & singulos, tam juris quam facti, & quoscunque alios defectus, siqui forsitan intervenerint, quomodolibet in eisdem supplemus, illaque valida, & efficacia fuisse, esse, & perpetuo fore, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, nec non vobis, & Congregationi vestræ prædictæ, illiusque Fratribus, personis, Monasteriis, & locis iussurari, ac ab omnibus & singulis, quos ea quomodolibet concernunt, & pro tempore concernent, inviolabiliter perpetuo observari debere; vosque, & Congregationem vestram, ac illius Fratres, personas, Monasteria, & loca super præmissis, & infra scriptis per quoscunque quavis autoritate quomodolibet molestari vel impediri non posse, decernimus, & declaramus.

2. Districtius etiam inhibentes omnibus, & singulis personis cujuscunque dignitatis, status, gradus, Ordinis vel conditionis ubilibet existentibus, in virtute sanctæ Obedientiæ, & sub indignationis nostræ, ac aliis arbitrii nostri poenis, ne vos, aut aliquem vestrum super præmissis, per se vel alium seu alios, publice vel occulte, directe, vel indirecte, quovis quæsito, colore vel ingenio quomodolibet molestare, inquietare, impedire vel perturbare audeant vel præsumant.

3. Ac insuper de Omnipotentis DEI Misericordia, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus Autoritate consili, vobis, & dictæ vestræ Congregationi, illiusque Fratribus & personis, ac vestrum & eorum singulis plenariam omnium peccatorum vestrorum indulgentiam, & remissionem à culpa, & poena in forma Jubilæi amplissima, quarto die Dominico cujuslibet Quadragesimæ in perpetuam rei memoriam Professionis trium votorum, quam vos Fratres dictæ Con-

gregationis, præeunte dilecto Filio Fratre Joanne Baptista de Monfelicis, vestro, & hujus Congregationis Generali, prompto & libenti animo in manibus nostris solemniter sub Regula S. Augustini & sub Constitutionibus dictæ Congregationis, Romæ in Ecclesia Monasterii S. Hieronymi, die decima Octava Mensis Martii, anni Domini 1769, emisisti, eisdem auctoritate, & tenore misericorditer in Domino perpetuo concedimus, & impartimur.

4. Et præterea vos, & eandem Congregationem vestram, illisque Fratres, & personas, ac Monasteria, & loca, Hujus Confirmationis, novique concessionis privilegiorum, omnium Ordinum Mendicantium per nos nuper, seu dudum editæ, illius etiam tenores, & datam cum inde secutus præfcriptibus pro pleve & sufficienter expressis & insertis habentes, in omnibus, & per omnia, ac adinstar dictorum Ordinum, & æque principaliter, ex nunc & perpetuo, Auctoritate & tenore prædictis aggregamus, ac pro aggregatis haberi, censi, & teneri, in judicio, & extra judicium ubilibet, volumus, declaramus, & mandamus.

5. Præsentes quoque de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vicio, aut intentionis nostre, vel quovis alio defectu notari, vel impugnari, seu aliâs quomodolibet infringi, vel retractari, suspendi, vel revocari, seu eis in aliquo derogari nullatenus unquam posse, sed illas semper validas & efficaces existere, ac suos plenius & integros effectus fortiri, & obtinere, necnon ab omnibus, & singulis, quos ea quomodolibet concernerunt, & pro tempore concernent, inviolabiliter, ut præferatur, observari, sique etiam in præmissis, & supradictis omnibus, & singulis ab omnibus censi.

6. Ac ita per quoscunque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam locorum Ordinarios, etiam tanquam à Sede Apostolica delegatos, nec non etiam Rotæ auditores, seu loca tenentes ad S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, seu nuncios, eorumque Vicelegatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis alteri iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, in quavis causa, & instantia iudicari, sententiarum, & definiturum debere, nec non quicquid super his à quocunque quavis auctoritate scienter & ignoranter attentari contigerit, irritum & inane decernimus, & declaramus.

7. Quocirca dilectis Filiis Curie causarum Camere Apostolicæ Generali Auditori, ac Sedis Apostolicæ Legatis, etiam de latere, & nunciis ubilibet, nunc & pro tempore existentibus, præsentibus, & futuris, per præsentem committimus & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, si & postquam præsentes nostre litteræ eis præsentate fuerint, per se vel alium, seu alios, litteras ipsas, & in eis contenta quocunque, ubi, & quando oportuerit, ac quoties super hoc pro parte vestra, aut alicujus vestrum fuerint requisiti, solemniter publicantes, vobisque & cuilibet vestrum in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præsentes litteras, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, vosque, & quemlibet vestrum illis pacifice frui, & gaudere: non permittentes vos, aut vestrum quempiam per quoscunque contra eandem præsentem tenorem desuper quomodolibet indebitè molestari, contradicere quolibet, & rebelles, per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, ac alia opportuna juris remedia, appellatione postposita compellendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

8. Non obstantibus Felici recordationis Bonifacii Papæ Octavi Prædecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem vel Diocesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam diem à fine sue Diocesis ad iudicium evocetur, seu ne iudices à Sede Apostolica deputati, extra civitatem vel Diocesim, in quibus deponati fuerint, contra quoscunque procedere, seu alii vel aliis vices suas committere præsumant, ac in Concilio Generali edita de duobus diebus dummodo ultra tres dies alicuius auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, & quibusvis aliis Apostolicis, ac universalibus, provincialibusque, & Synodalibus, specialibus vel Generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non etiam juramento, confirmatione Apostolica vel quavis alia firmitate roboratis, statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis, etiam quibusvis personis, & locis in genere, vel in specie sub quibuscunque, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & infolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis, ac etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, & consistorialiter, ac aliâs quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficiente derogatione, aliâs de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas Generales idem Importantes, memio, seu quævis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma illis tradita observata, inserti forent, præfentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permanentibus, hac vice duntaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod

quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenum & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romæ apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die trigesima Martii, anno 1571. Pontificatus nostri sexto.

Indulgentias in hac Bulla contentas Gregorius XIII. anno 1583. extendit pro omnibus eorum Ecclesiis prædicta Dominica quarta Quadragesima visitantibus: Insuper anno 1581. per aliud Breve omnia privilegia à suis prædecessoribus concessa confirmavit (vide Bullarium Romanum Tom. 2. pag. 509.) Paulus vero quintus privilegia circa exemptionem à Jurisdictione Inquisitorum à Martino V. ipsi dato abrogavit, eos Inquisitoribus subijci volens. Innocentius X. ipsi nequaquam favebat; sit enim anno 1650. Novitios suscipere, & jam susceptos ad Professionem admittere prohibuit, & hoc duravit usque ad annum 1659. quo Alexander VII. ad preces Cardinalis Fagnani Ordinis Protectoris eis Novitios ad probationem suscipere, simulque ad Professionem admittere permisit. Idem Alexander VII. postquam suppressit anno 1656. Ordinem Canonicorum Regularium S. Spiritus Venetii, qui eo redactus erat, ut unum tantum reflatet Monasterium; similiter Ordinem Cruciferorum, qui è viginti quinque Monasteriis tantum quatuor habebant, residua istorum duorum Ordinum Monasteria Congregationi S. Petri de Pisis adjunxit.

Ordo hic divisus est in duas Provincias, Aconitanam nempe, & Tarvisinam, quæ quadragesima circiter domos comprehendunt præter Tyrolensem, & Bavaricam, quæ ad quosdam Eremitas spectabant, qui anno 1695. Eremitis B. Petri de Pisis se junxerunt, de quibus postea. Habitus Eremitarum Italicorum consistit in toga & Caputio Coloris camphæi cum cingulo Coriaceo, Monachi Caputii à tergo pendet ad usque Cingulum, æstque acuminate, Caputium autem non imponunt capiti; domi enim semper habent pileum quadratum, seu Biretum; cùm autem exiunt, pallium induunt superius plicatum cum collari fatis alto & Gallo nigro in capite.

Eorum observantiam antiquam jam supra descripsimus; moderna autem est talis: Media nocte ad Matutinus surgunt; diebus Mercurii juxta arbitrium Superioris oblineat, & præter jejunia Ecclesiæ jejunant à Dominica prima Adventus usque ad Natale Domini; singulis quadragesima diebus (exceptis Sabbatis & Dominicis) disciplina se flagellant, & in Adventu ferijs secundis, quartis, & sextis nisi in his feriis occurrant festa duplicia. A Paschate usque ad exaltationem S. Crucis orationem faciunt post novam, quæ dicitur tempore meridiano; aliis autem temporibus faciunt post Completorium: singulis triennijs Dominica tertia post Pascha Capitulum suum Generale celebrant, in quo sui Superiores eligunt, qui continuari possunt per tres alios annos in altero Capitulo: Mortuo Generali, Provincialis illius Provincia, ubi ille morabatur, totum Ordinem usque ad electionem novi Generalis regit, quæ tunc solummodo fit per Priorem, qui sunt Roma, Pisauri, Venetii, & Padua cum altero Provinciali. Caput hujus Ordinis residet in Montebello. In hoc Ordine floruerunt plures sanctitate fulgentes, uti B. Petrus Qualceranus, Nicolaus de Forquæ-Polene, Bartholomæus de Cesena, Laurentius Hispanus, Paulus Quirinus, Philippus de S. Agatha, Marcus de Montus, Bertrandus Ferrariensis, pluresque alii, quorum vita extant in Libro & Pliana Eremitæ &c. Pater Franciscus Cocalini, qui anno 1647. Ordinis Generalis fuit electus; postea creatus Episcopus de Trau in Dalmacia: mortuus est Venetijs anno 1661.

Anno denique 1695. plures Eremitæ Tyrolenses & Bavori in diversis locis habitantes & in communi viventes à Religiosis B. Petri de Pisis die 2. Aprilis ejusdem anni in Capitulo Generali Romæ in conventu S. Onuphrii congregatis eorum Congregationi uniri petierunt, portare eundem habitum quoad formam, eandem præteriti Regulam, & eorum gaudere privilegijs, promittentes obedientiam istius Ordinis Superiori; quod ad instantiam Leopoldi I. Imperatoris ipsis fuit concessum: Hic enim in eorum favorem ad Cardinalem Cassinate Ordinis Protectorem scripsit: hacque nio à Papa Innocentio XII. fuit confirmata. Ab illo tempore multiplicati sunt in his Provinciis; ubi novus Conventus exerceant, observantque antiquas Ordinis Constitutiones in pleno usque rigore, semper à carnibus abstinentes, inceduntque nudipedes, vestiuntur rudi panis, portatque barbam sed non longam; quoad formam habitus, & Regula observantiam, Itali se conformant.

Et hac promotio tum totius Ordinis seu Congregationis, tum vitæ ipsius B. Fundatoris synoptice hic præmissis sufficiat. Jam ad ipsas Constitutiones & Regulas, quas hodie observant, quæque in MS. nobis communicata sunt, procedamus.

Consistent hæc Regula 62. Capitulis, quibus subjunguntur 1. Ritus vestiendi Novitios. 2. de eorum Professione, ejusque formæ coram Reverendissimo Patre Generali, vel Priore. 3. Formæ Professionis fidei faciende. 4. denum forma absolutionis generalis, quæ duri solet in extremis vitæ constituitur.

Notas quasdam ad ipsas Constitutiones in pagella separata nobis communicatas, suis locis insertas damus.

Hæc permutata sequuntur igitur

M 3

CON.

Constitutiones & Regulæ Fratrum Eremitarum Ordinis sancti Hieronymi Congregationis B. Petri de Pisis, quæ adhuc vigent.

P R O E M I U M

UT nostra hæc Congregatio Fratrum Eremitarum sancti Hieronymi, quam divinas bonitas primum instituit per servum suum B. Petrum Gambacurtam de Pisis, & postea per Christi Vicarios Martinum quintum, & plures alios summos Pontifices pluribus gratiis, & privilegiis decoravit, & tandem per Pium quintum etiam ad professionem, & statum verè, & propriè Religiosum sub Regula sancti Augustini evexit, melius in divino obsequio promoveatur, & juxta Spiritum suæ vocationis ad finem religiosæ virtutis, & perfectionis dirigatur necessarium omnino est, Constitutiones aliquas, & regulas scribi, quæ in via DEI illam juvent, & dirigant, & hæc sunt illæ ipsæ, quas Patres nostri olim scripserunt, & quæ ante aliquot annos, jussu Eminentiissimi Cardinalis de Monte, tunc Protectoris totius Ordinis fuerunt recognite, nunc enim iterum prædeunt meliori Ordine & forma, additis etiam non nullis rebus valdè necessariis, jussu primum Eminentiissimi ac Reverendissimi D. F. Antonii Barberini Sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis sancti Honuphrii, tum Eminentiissimarum ac Reverendissimarum DD. Cardinalium negotii Regularium Præfecturæ, & quamvis ad culpam lethalem non obligent quantum est ex se, æquissimum tamen est, ut earum transgressores teneantur ad penam aliquam temporalem, quam vel ipsæ Constitutiones statuerint, vel ipsi Superiores pro loci, ac temporis circumstantiis, & pro rerum ac personarum qualitatibus prædenti judicio imponendas censuerint: non ergo volumen legis hujus recedat ab ore nostro (quod olim ad Josue dixit Dominus) meditetur in eo diebus ac noctibus, ut custodiamus, & faciamus omnia, quæ scripta sunt in eo, & tunc dirigemus vias nostras, easque intelligemus, & quoniam ut habetur Sapientiæ 6. cura disciplinæ dilectio est, & dilectio custodia legum est, si dilectionem in nostris cordibus habuerimus, promptè, ac facili omnia custodiemus, & quia custodia legum, ut ibi subditur, est consummatio incorruptionis, & incorruptio facit proximum DEO, per has ipsas Constitutiones ac Regulæ maxime DEO appropinquabimus, quod solum est maxime optandum, & procurandum.

Regula sancti Augustini.

Ante omnia, Fratres charissimi, diligatur DEUS &c. &c.

C A P U T I.

De his, quæ pertinent ad Dei cultum, & ad officia pietatis, ac primo de divinarum mandatorum observantia.

1. **I**nter ea, quæ pertinent ad Dei cultum, & ad officia pietatis, primum incumbere obtinet divinarum mandatorum observantia, sine qua ad vitam non patet ingressus. Sed non est, quod de ea cum viris religiosis agatur multis; ex Christianis enim omnibus nemo est, cui planè non constet, quantopere illa sit cordi habenda, à qua maxime pendet status gratiæ, & tota vita spiritualis.

2. Et quoniam tota lex, & Prophetæ, à sola charitate pendet, & legis plenitudo rectè dicitur esse ipsa dilectio,

& qui Deum & proximum diligit, legem implevit, Deum imprimis omnes amemus ex toto corde, totisque viribus, & super omnia, tum verò proximum, sicut nos ipsos ex Dei amore.

C A P U T II.

Quid cuique agendum sit mane, cum surgit, & vespere ante cubitum.

1. **C**uret proinde unusquisque diebus singulis, statim atque à lecto surgit, in genua se ite dimittere, sequè humiliter sistere coram Deo, per aliquod tempus gratiis actis pro noctis custodia, illius opem, & patrocinium obnixè petere pro tota die, suisque nimis cogitationes, locutiones, & opera, ex animo illi offerre, ut omnes cedant in laudem, & gloriam nominis sui.

2. Vē-

2. Vespere ante cubitum oculis omittat lux conscientie examinationem circiter per quadrantem, & gratis iterum actis Domino Deo pro beneficiis ab illo acceptis, tam generalibus, quam particularibus, ejusque auxilio specialiter implorato pro recognoscendis, ac detestandis suis defectibus, & peccatis, rationem ab anima sua exacte petat in horas singulas, ex quo surrexit, & tam cogitationes, quam locutiones, & actus omnes bene expendat, in quo Deum offenderit; tum vero veniam humiliter postulat de admittis, ac deprehensis, & proponat pro die sequenti, totaque vita emendationem, & suo tempore Confessionem, & Pœnitentiam.

CAPUT III.

De Oratione mentali, aliis precibus suadendis.

1. PRÆTEREA in omnibus nostris Conventibus quotidie post Completorium, aut post Matutinum, quando hoc in choro perfolvitur vespere, & ante cubitum omnes conveniant ad orationem mentalem, eique vacabunt circiter per mediam horam, & signo campanæ ad hanc vocantis auditu, nullus oon aderit nisi legitime sic impeditus, judicio ejusdem Superioris, sive is sit Sacerdos, sive Clericus, sive etiam Laicus, & par erit, ut omnes prius ad illam se præparent lectione alicujus libri spiritualis, ne sint quasi homines Deum tentantes, & ut instructiones particulares à Patribus antiquioribus, & peritioribus habeant.

2. Singulis item diebus post nonam omnes intererunt litanis Sanctorum, & Vespere post orationem mentalem litanis Beatiſſimæ Virginis; eique diebus Sabbati etiam cantabuntur ea solemnitate, qua poterunt, pro loci, & personarum opportunitate, & post illas etiam fiat aspersio aquæ benedictæ, & pro defunctis recitabitur Psalmus De Profundis, & tres solite Orationes.

3. Officium parvum B. V. iis diebus, quibus in choro non dicitur, omnes dicent privim, sicut & quotidie coram, aut tertiam partem Rosari, & aliquas alias preces devotas, & Novici hæc recitabunt simul omnes in proprio Oratorio, eorumque Magister curabit, ut ea non omittant.

CAPUT IV.

De audiendo quotidie sacrum, ac de sanctissima Communione.

1. UNUSQUISQUE Sacerdos quotidie celebrabit, nisi aliquo legitimo impedimento derineatur, & ideo unusquisque ita vivere studeat, ut merito id quotidie præstare possit. Reliqui omnes sive Clerici sive Laici sacrum quotidie audient, & primæ Missæ, quæ erit Conventualis, omnes intererunt, qui propter aliquod impedimentum non poterunt postea illam audire dicere, vel audire, & qui illam amiserit, judicio Superioris punietur.

2. Curent omnes frequenter orare pro universa Ecclesia, & præsertim pro iis, qui sunt majoris momenti ad ejus bonum universale, primo pro summo Pontifice, secundo pro Eminentiſſimo Protectori, tunc pro Congregatione, & generali, ac pro nostris Benefactoribus.

3. Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, quod Sacerdotes non sunt, aut Missam non celebrant, omnes sumant ad minimum octavo quoque die, id est, singulis diebus Dominicis, & præterea in solemnitatibus Christi Domini, & Beatæ Virginis, & in festis SS. Apostolorum, S. P. N. Hieronymi, S. Titularis illius Ecclesiæ, in qua degunt, & aliis solemnitatibus, & ideo Superiores in publico refectorio pridie illorum dierum curabunt revocari omnibus in memoriam, ut per Sacramentalem Communionem & alia pietatis officia bene se præparent, eamque Confessionem debeant his Confessoribus facere, qui fuerint à Superioribus deputati juxta Ordinationes, & decreta apostolica; idque totum magis præcipue præstabitur Noviciis, prout specialiter pro ipſis statuitur: eisdem ordinationibus, & decretis Apostolicis.

CAPUT V.

De Officio, & Horis Canonicis in choro præstendis.

1. IN quoquo Conventu nostræ Congregationis quotidie immolabitur Deo sacrificium laudis, & fructus laborum reddetur Domino, & ideo quotidie in choro recitabitur totum divinum officium, omnesque horæ Canonice juxta ritum ac formam Romani Brevarii, & præterea singulis diebus ferialibus etiam dicetur officium parvum B. V. & officium defunctorum, septem Psalmi pœnitenti-

ten-

tentiales, & Psalmi graduales his diebus, eoque ordine semper dicuntur, quo præscribuntur in dicto Breviario, & in ejus Rubricis.

2. Recitabant autem Matutinum, & laudes, cæterasque Horas canonicas temporibus debitis, & in Ecclesia consuetas, & ad Primam in choro semper legatur Martirologium.

3. Ad chorum pro divino officio omnes convenient, tam Sacerdotes, quam Clerici, & Novitii, prout describitur in ordinationibus, & decretis Apostolicis, & quando matutinum noctu dicitur, adesse debebunt etiam Laici, qui tunc perfolvere poterunt suas alias preces, ad quas tenentur loco officii, & omnes maturè convenient, & semper cum habitu religioso, & omnes aderunt, antequam inchoetur officium, & præsertim Clerici, qui libros sunt paraturi, & cum ipsi Pater hebdomadarius, & omnes cum silentio factis inclinationibus, & reverentiis ac orationibus debitis ad sua loca se conferunt, ibique erant cum ea modestia, gravitate, & pietate, qua esse decet Dei servos; dum sunt in Ecclesia: Deum laudent, neque inde recedunt, nisi prævia facultate, & benedictione Superioris.

4. Hac de causa in unoquoque Conventu unus aliquis erit Magister chori, qui clericos doceat modum ordinandi divinum officium, & cantandi saltem cantum Gregorianum, & prout aperet, & his omnibus præsit, quæ ad chorum pertinent; eique omnes exactè obediunt; & curabunt quam maximè possunt inter se esse uniformes in omnibus, & quæ publicè in choro legere, aut cantare debeant, præcognoscant, prius in privatis cubiculis, ne postea errent, & si quem fortè errare contigerit, suam culpam sponte fatebitur coram aliis, vel in choro post absolutum officium, vel in Refectorio, quod etiam facient, qui fuerint negligentes in conveniendo ad chorum, solum venerint post inchoatum officium, & potiori ratione etiam illi, qui sine legitima causa à Superiore approbata simpliciter non convenierint, quibus etiam in Refectorio poena aliqua per Superiores erit imponenda, juxta ordinationes, & decreta Apostolica.

In omnibus Conventibus singulis diebus festivis cantanda sunt saltem Vesperæ, & ubi numerus Fratrum erit sufficiens, cantabitur etiam Tertia, Missa, & Completorium, & in diebus festivis publicè exponantur eorum co-

mina, qui in Ecclesia, vel in choro erunt ministraturi; & in Matutino cantabitur tertia lectio de Homilia & Hymnus, Te Deum laudamus, & canticum Benedictus, & secundæ Vesperæ; & Missa cantabitur cum ministris ritè paratis, & in Vigiliis Nativitatis Domini, & Annuntiationis B. Virginis etiam cantabitur Martirologium.

6. Quæ ad chorum, & ad Ecclesiam pertinent, omnia peragentur ritu Romano, ideo curabunt Priores ejusque Conventus, ut in Choro nulli desideretur ex libris necessarii, tam in choro, quam in Sacristia sit publice expolitum ordinarium divini officii, & præterea sit appensa etiam nostrorum Sanctorum.

7. Si quis ex Fratribus, constituti in Sacris, convincatur non recitasse divinum officium, pro prima vice in publico Refectorio humi comedet foris 4. & 6. per mensem integrum in sola pane & aqua, pro 2. verò duplicabitur illi hæc eadem poena, & præterea adjungetur etiam publica flagellatio, & pro 3. ultra poenas jam dictas, & alias à Superioribus imponendas, privatus erit ipso facto in perpetuum voce activa & passiva, & erit semper inhabilis ad quæcumque gradum, & dignitatem.

CAPUT VI.

Ad quid teneantur Laici loco divini officii.

1. Fratres Laici ad Chorum non deputati pro divino officio recitabant hoc modo orationes Dominicæ, & salutationes Angelicæ; pro matutino recitabant illas trices, & pro singulis aliis horis recitabant illas decies.

2. Si quis autem ex illis convictus fuerit hujusmodi peccata esse solitas omittere, similiter punietur, etiam ipse proportionaliter eisdem poenis pro 21. & 3. vice, quibus alii.

CAPUT VII.

De suffragiis pro Defunctis.

1. Quando quis ex Fratribus moritur in nostris Conventibus antequam sepulture tradatur, recitabitur pro ejus anima simul ab omnibus totum officium defunctorum, & deinde cantabitur Missa de Requiem, vel saltem dicetur sine cantu, si fortè alicubi cantari non possit, & præscribatur aliquis alius Missarum numerus pro qualitate defuncti, &

& postea iterum cantabitur, vel saltem dicetur alia Missa de die septimo.

2. In aliis omnibus Conventibus totius nostrae Congregationis statim atque audita fuerit mors alicujus ex fratribus, cantabitur similiter pro ejus anima, vel saltem dicetur una Missa de Requie, & unusquisque Sacerdos celebrabit pro illo quam primum poterit unam Missam, aut saltem, si Missarum onera id non patiantur, quod locali Superiori relinqui debet, pro ea in suis sacrificiis, specialiter orabit; & unusquisque Clericus recitabit saltem semel totum officium mortuorum, & unusquisque Laicus saltem ter Coronam B. Virginis.

3. Id ut fiat, statim atque contingit mors alicujus ex Fratribus in aliquo Conventu, Prior, aut Superior, aliis conventus opportune monebit PP. Visitatores, iique monebunt alios omnes Conventus utriusque Provinciae, & Priores in unoquoque Conventu publice monebunt omnes suos subditos, & unusquisque memor fraternae charitatis & pietatis erga defunctos per sua suffragia, ex vera charitate, & citò facta, iis curabit refrigerium dare, qui tam ardentem illud expectant.

4. Pro anima Eminentissimi ac Reverendissimi Protectoris totius Ordinis praeter Missas solennes, & privatas, quae in unoquoque Conventu, & ab unoquoque Sacerdote celebrabuntur ut supra, praescribunt Superiores certum alium Missarum numerum per totam Congregationem; omnesque memores immemorabilem beneficiorum quae universi, & singuli ab illo accepimus glorie immortalitatem universi, & singuli illi precabimur.

5. Praeterea in omnibus nostris Conventibus prima feria secunda cujusque mensis, non impedita festo novem lectionum, vel die sequenti non impedita cantabitur, vel saltem dicetur una Missa de Requie, & unum Responsorium pro omnibus nostris defunctis propinquis, benefactoribus & Protectoribus, & specialiter etiam pro iis, qui dum viverent, habuerunt litteras nostrae filiationis, & Communionis, vel participationis bonorum spiritualium nostrae Congregationis, eique Missae, & Responsorio omnes intererunt, & eadem die omnes alii tam Sacerdotes, quam Clerici, & Laici pro omnibus defunctis jam dictis devotè orabunt in suis sacrificiis, & orationibus.

Cod. Regul. Tom. VI.

6. Infra Octavam denique Commemorationis omnium fidelium defunctorum singulis annis in unoquoque Conventu celebrabitur unum anniversarium pro omnibus nostris defunctis jam dictis, & similiter omnes alii eadem die pro ipsis orabunt.

CAPUT VIII.

De Jejunii.

1. Praeter jejunia, quae de praecepto servantur in tota Ecclesia, curabit Superior in unoquoque Conventu sub poena privationis officii servari jejunia per totum Adventum, hoc est, à Dominica prima Adventus usque ad diem Nativitatis, & praeterea singulis festis feriis totius anni in memoriam Passionis Christi Domini, & in omnibus Vigiliis B. Virginis, & sancti Augustini, festi Titularis suae Ecclesiae, neque in iis jejunii dictus Superior dispensabit, nisi forte in aliquo ex Jejuniis ferie festae, idque faciet solum rarisimè, & ex gravi urgente ratione.

CAPUT IX.

De Flagellationibus.

1. Corporis flagellatio in unoquoque ex nostris Conventibus per totam quadragesimam, & adventum ab omnibus Fratribus simul qualibet feria 2. 4. & 6. etiam si his diebus occurrat festum de praecepto, fiat hoc modo. Post signum Vespertinum Salutationis Angelicae ad aliud signum nostrae Campanae omnes conveniant, qui non fuerint legitime impediti ad certum locum ad id deputatum, & quando fuerint benè dispositi, hebdomadarius alta voce incipiat.

Servite Domino in timore.

Et omnes respondebunt.

Et exultate ei cum tremore apprehendite disciplinam, & simul omnes incipientes se percutere, & flagellare super nudum ulterius prosequantur:

Ne quando irascatur Dominus, & pereatis de via justa. Tum verò hebdomadarius incipiat Psalmum Miserere, cumque alternis vicibus cum Gloria Patri; omnes absolvent, & deinde eodem modo dicent Psalmum de profundis, & in fine requiem aeternam, & postea simul omnes dicent Salve Regina: & Clericus hebdomadarius in fine, Ora pro nobis Sancta Dei Genetrix, & omnes respondebunt, Ut digni efficiamur promissionibus Christi & Sacerdos subiunget has tres orationes: Concede misericors De-

N

us

us &c. Fidelium Deus omnium Conditor, &c. & Respice quæ sumus Domine &c. iisque finitis omnet dicent sub silentio Pater noster, & Ave Maria: & tandem Superior dabit signum discessus verbis illis: Benedictione perpetua benedicat nos Pater æternus, & omnes dicent, Amen.

CAPUT X.

De votorum observatione, & Primo de voto Paupertatis.

1. DEbet unusquisque ex nostris semper mente recolere vota paupertatis, Castitatis, ac obedientiæ, quæ in solemnī professione emisit coram Deo, ut facilius ad ea adimplenda excitetur animus. Et quidem paupertatis votum diligere omnes ex animo debent; quippe paupertas est Religionis firmissimus murus, ac fundamentum, eamque student omnes, quantum Dei auxilio fieri poterit in sua puritate conservare.

2. Neque pecunia, neque ulla alia re, ut propria utantur, sed quidquid habent Superioribus tradant, & nomine ac ad favorem sui Conventus investiantur, & cum cæteris ejus bonis seu redditibus incorporetur, & confundatur, fructus autem, seu redditus exinde provenientes per procuratorem ipsius conventus exigantur, & in ejusdem communis depositum deferantur: tum de licentia Superioris ac de manu Depositarii regularis ipse quantum, & quatenus opus fuerit, & non amplius, recipiat ac in suas duntaxat religiosas necessitates applicet, applicatorumque quoties ab eodem Superiore requisitus fuerit, rationem reddat: residuum verò in communem ejusdem Conventus necessitates erogetur.

3. Victus, ac vestitus ratio, nec non & cubiculi cujusque Fratris suppellex talis sit, ut à paupertate, quam proficemur, minimè dissentiat: In mensa peculiari cibo, aut potu nemo utatur, sed solum communi, & quod omnibus fratribus dispensatur, eo contentus sit.

4. Illud denique intelligant omnes, se nihil ex iis, quæ in monasterio sunt, aut apud se habent, etiam si propria industria acquisiverint, posse aliis dare, aut quovis modo alienare, nisi in casibus à jure, & constitutionibus ac decretis summorum Pontificum, & præsertim Sanctissimi D. N. Urbani VIII. de super editis, consilio Superiore, qui etiam consensum præstiterit.

CAPUT XI.

De voto Castitatis.

1. DE his, quæ ad votum Castitatis pertinent, non est, quod cum Viris Religiosis agatur multis, per se enim constat, quam excellens virtus sit, & quam perfecte ab omnibus, qui in christiana Religione ad statum perfectionis aspirant, excolenda sit, atque observanda, ut nimirum corporis, animique nostri munditia Angelicam puritatem imitari conemur.

2. Ut autem hoc tamen excelso, ac penè divino bono fruamur, studeat quisque suorum sensuum portas summa vigilantiâ, oculorum præsertim, aurium ac linguæ, ab omni inordinatione custodire; colloquia & conversationem sceminarum omnino fugiant cuncti, verba obscena, & turpia ne loquantur, nec audiant, his enim castitatis virtus facile labefactatur.

3. Qui autem deliquisse compertus fuerit, juxta culpæ qualitatem erit à Superiore puniendus, & idcirco si cum mulieribus immodestè, & inordinate inventus fuerit, unde mala suspicio oriri possit, prima vice unam disciplinam in Capitulo recipiat, & per unum diem in pane & aqua jejundet, si in idem reincidat, in cella recludatur saltem per mensem, & qualibet die Veneris dicti mensis disciplinam in Capitulo recipiat, & in aqua & pane jejundet.

4. Lapsus in peccatum carnis cum mulieribus, si convictus aut confessus fuerit prima vice per tres menses carceretur, & disciplinis, jejuniis, & abstinentiis ad arbitrium Superioris puniatur, & per unum annum voce activa & passiva loco, & officio careat. Quod si secunda vice reincidat, voce activa & passiva in officio per triennium privetur, & quoad reliqua poena duplicetur. Et si denuò reincidisse confessus fuerit, aut convictus, per annum incarcerationetur, & disciplinis & jejuniis qualibet hebdomada dicti anni puniatur, & perpetuò voce activa & passiva loco & officio privetur & careat, verum si crimen fuerit extraneis notorium, aliis poenis secundum Superioris discretionem puniatur.

5. Et quia in hujusmodi peccatis raro plena probatio haberi potest, Superior statim ut judicaverit aliquem de mala familiaritate sufficienter suspectum, illius saluti consulens, deneget ei, quæ aliis Religiosis concedi solent, ut ordi-

nes

nes inscipere, studere, in studio legere, prædicare, confessiones audire, scribere, & conventu exire, & in alium Conventum hunc sic suspectum transferat.

6. Si quis nefandum crimen concubitus contra naturam commiserit, perpetuo carceri sit addictus, & voce activa & passiva, loco, & officio perpetuo sit privatus, à carcere autem possit solum post decennium à Capitulo generali liberari.

CAPUT XII.

De obedientia.

1. Vitro Religioso obedientia adeò necessaria est, ut sine ea ne nomen quidem Religiosi haberi possit. Nempe ad perfectum statum Religionis planè necessarium est, ut qui sub obedientia in Religione vivunt, perfectæ, atque exactæ obedientiæ omnino se tradant, in eaque excellere, atque illam penitus, & ad unguem observare toto conatu eniti debent.

2. Superiorem (quicumque ille sit) loco Christi Domini nostri agnoscant, & verò cordis affectu, ac interna animi reverentia cum prosequantur. Quæ jubet, promptè, integrè, & cum debita humilitate, sine excusationibus, & obmurmurationibus adimplere, eique in omnibus parere studeant. Ad Superiorem vncem, perinde ac si à Christo Domino nostro vocaremur, quàm promptissimi simus; quæque nobis ab eo injuncta fuerint, quamvis difficilia, & secundum sensum repugnantia videantur, magna celeritate, ac spirituali gaudio obtemus, scientes, quod, qui sub obedientia vivunt, se regi ac duci à divina providentia per Superiores suos sinere debent.

3. Pœnitentias quaslibet, vel ob aliquem defectum, & negligentiam, vel etiam ex sola obedientia à Superiore impositas quisque debet non contradicendo, nec repugnando, magna cum humilitate adimplere. Juvenes vero ac fratres Laici non modò Superiorem, verum etiam quemlibet Sacerdotem summo honore præsequi debent. Qui autem sanctæ obedientiæ quovis modo repugnare, sive directè sive indirectè ausus fuerit, gravissimis poenis etiam carceris formalis irreversibiliter affligatur.

CAPUT XIII.

De benedictione mensæ, lectione, ac gratiarum actione.

1. Preparata refectione cum monè, quàm vesperò, hora decenti pulsetur Refectorii campanula, qua audita omnes fratres, nisi sint urgenti causa impediti in Refectorio conveniant, ibique ordinatim dispositi fiat benedictio, juxta ritum Breviarii Romani: Incipiente hebdomadario alta voce: Benedicite, aliis respondentibus, & prosequentibus, prout de more, & qui lecturus est primam lectionem, dicet: Jube Domne benedicere. Qua completa unusquisque imaginì in medio Refectorii collocatæ caput prius inclinet, rum Superiori, statimque suo loco recumbat, nec edat, aut ad esum quicquam præparet, nisi dato à Superiore signo, & lectione inchoata. Inter comedendum perlegantur ab uno, vel pluribus saltem duæ lectiones (nec dum caro reficitur, mens cibo destituatur) quarum prior sit inviolabiliter sacræ Scripturæ, cujus loco festivis diebus, quibus prima lectio decantari solet, sermo, vel homilia, quæ in officio illius diei recitatur, interservire poterit; posterior verò erit, aut de vita & gestis Sancti, de quo festum agitur, aut alicujus libri spiritualis.

2. In tota mensa, præsertim verò dum legitur, silentium à fratribus servetur perpetuo, nec eorum quisquam quomodo strepere, aut susurrare audeat, sed ita modestè se gerere curet, qualem Religiosum decet. A mensa recedere nulli liceat, nisi prævia facultate, ac benedictione Superioris, qui præest, à quo, si loquendi detur facultas (quod non nisi rarò, & ex rationabili causa fieri debet) colloqui ac discurrere poterunt, sed tunc in verbis tunc in ratione, ac modo loquendi modestiæ meminerit.

3. Expleta mensa, ac dato à Superiore signo, qui primam lectionem legit, alta voce proferat: Tu autem Domine miserere nobis. Illicò surgant omnes, respondendo, Deo gratias, & ordine quo supra in benedictione, dispositi agant Deo O. M. gratias; ut in Romano Breviario præscribitur, quibus peractis, mandè post prandium innotante hebdomadario Antiphonam. Si iniquitates, omnes ad Ecclesiam binl, & devotè procedentes se conferant, recitantes Psalmum De Profundis pro defunctis benefactoribus. In cujus fine eadem Antiphona repetitur, & hebdomadarius

post solitas preces, & versiculos dicat orationem, Deus veniat Largitor, & genuflexi eodem Ordine fundant ad Deum preces pro Superioris arbitrio, necququam inde recedat, nisi dato à Superiore signo. Qui autem in aliquo ex prædictis deliquerit, aut his omnibus ex negligentia non intererit, pro qualitate culpæ à Superiore corrigatur.

4. Illis verò diebus, quibus jejunatur, vespere hora decenti pulsetur Refectorii campanula pro signo jentaculi, & convenientes omnes, ut supra hebdomadarius dicto benedicite, benedicens dicat, Cænulam Dei servorum benedicat Christus Rex Angelorum. R. Amen. Recumbant ut supra. In fine dato à Superiore signo pro gratiarum actione, idem hebdomadarius dicat, Adjutorium nostrum &c. proseguendo prout de more.

5. Post hæc autem tam manè à prandio, quam vespere à Cœna in locum à Superiore designatum modeste se conferant, ubi unius horæ spatio plùs, minusve Superioris arbitrio animi causa commorari poterunt, quousque silentii campanula pulsetur qua audita in proprium cubiculum quisque se retrahet, ut orationi, aut studio, aut alteri negotio, prout unuscujusque munus exigit, diligenter incumbat.

CAPUT XIV.

De modo accusandi se, ac culpam dicendi.

1. Qui quavis de causa se se accusaturus est, & culpam dicturus in medio Refectorii genuflexus: initio mensæ publicè id præstare debet, curet autem hunc mortificationis actum talibus externis signis exercere, ut veram animi de commissâ culpa contritionem præseferat.

2. Voce alta quidem, ut ab omnibus audiri possit, suum defectum erroremque aperiat, sed modeste ac humiliter, non se excusando, sed potius à Superiore, qui præest, poenitentiam petendo, paratúsque sit, quamlibet poenam ei imponendam prompto libentique animo subire & impostam hilari vultu sine ulla obmurmuratione exequi studeat: contrafaciendi poena inflicta duplicetur, & severius à Superiore puniatur.

CAPUT XV.

De Silentio.

1. Statutis horis, hac ratione silentium ab omnibus servandum est: ne-

mo, nisi obiter, & perpaucis, vel de rebus necessariis loqui debet, præsertim in choro, Ecclesia, & Refectorio, & siquid in hujusmodi locis ex necessitate dicere occurrerit, brevissimè, & submissa voce dicatur.

2. Præcipuè autem silentii horæ erunt manè usque ad horas; à prandio post horam recreationis assignatam usque ad Vesperas, post Completorium usque ad cœnam, & à cœna post elapsam horam recreationis. Et generaliter cum Superioris jussu silentii campanula pulsabitur.

Cæterum omnes demissa voce, ut Religiosos decet, loquantur, nec ullus cum alio pertinaciter contendat, sed si interdum inter disputandum, aut de quavis re discurrendum: inter se differant, eisque insit diversa sententia, rationes hinc inde non nisi modeste, amice, & animo solum veritatis indagandæ asserantur, & in his doctorem consulere, aut Superiorem adire, erit valde perutile. Inter Christianos Principes bella, contentionesve in colloquium inducere, quisque refugiat: nec diversas nationes diverso prosequatur affectu, nec in cujusquam animo ulla sit propensio in alterutram partem factionis, quæ inter illos sit, ut in nonnullis solet accidere: sed de omnibus in Domino benè sentiant, benèque loquantur, si aliquando de iis loqui ex aliqua convenientia contigerit.

CAPUT XVI.

Nullam esse debere inter fratres habitus varietatem, ac dissensionem.

1. Habitus noster, nostrorumque Fratrum esse debet secundum usum nostræ Religionis, quo ad omnia, & in omnibus uniformis, & secularium habitu omninò alienus, nec in se ullam admittere debet, sive in substantia, sive in qualitate, & forma varietatem ac dissensionem. Præcipimus igitur, ut omnium tunica, Capucium, Biretum, pallium, seu cappa, aliæque externa indumenta, servata forma, & usu nostræ Congregationis sint ex eadem materia lanca, fulvi, seu leonati coloris, ita ut quantum fieri potest prædicta fratrum indumenta neque in substantia, neque in qualitate, præsertim verò in colore, & forma ullo modo inter se disconveniant, sed omnes omninò ejusdem coloris appareant, forma autem habitus sit. Ultima Tunica sit longa usque ad talos, & palmos 20. circiter latitudinis à pede habeat: Capucium ita formatum, ut

ut caput commodè induere queat, & ulque ad cinctulam sit longum: manicæ verò ipsius tunice sint unius circiter palmi latitudinis: cingula cottiacea, & non aliter, singuli ferant.

2. Sub tunica verò nullos quovis genere indumenti utatur, nisi lincum sit, vel lineum, vel pelliceum, coloris aut albi, aut fulvi, seu leonati, aut nigri, aut alterius subobscuri, à nigro, à fulvo non multum dissimilis; quod idem servari debet in tibialibus, & multo magis in manicis Thotacis, quæ, si commodè fieri potest, sint ex eadem materia, colore, & qualitate, ex qua tunica constat, vel certè ab ea non multum dissimili, ut nimirum indumentum seu habitus, qui perspicitur ejusdem coloris appareat, calcei verò non appeti sint, sed clausi, & nigri coloris.

3. Porro in omnibus, & singulis nostris indumentis, & vestibus prohibemus omnia, & quæcumque ornamenta, ejusdemque generis sint, & quovis nomine nuncupentur, globuli verò, qui soli permittuntur prout de more, vel nigri, vel ejusdem coloris sint cum vestibus. Current igitur Superiores, præsertim verò locales, ut quilibet ex nostris Fratribus ejusdemque gradus & conditionis existat, in suo vestitu omnia ornamenta, omnesque superfluitates, ac vanitates, ut nostræ Congregationis paupertatis statum decet, omnino & penitus rejiciat. Transgressores pro qualitate culpe graviter puniantur, & Priores, qui ut ab eorum subditis hoc inviolabiliter observetur, curare neglexerint, Prioratus privationem incurrant.

4. Fratres quicumque extra cellam, & per dormitoria sine habitu saltem imperfecto nunquam incedant. In Ecclesia verò, Choro, & Refectorio, aliisque locis publicis Conventus non nisi cum integro habitu existant.

5. Extra Conventum, præsertim verò in civitatibus, Pallio seu cappa insuper uti debent, sed non nisi ad modum, & Consuetudinem nostræ Congregationis. Pallium verò ex panno & ut vulgò dicitur (cum bavero) solum in Conventu conceditur, at extrà tantum ex urgenti necessitate, & etiam iter agentibus, quibus, ut habitu quoque breviori uti possint, servatis tamen, quæ supra dicta sunt, benignè indulgemus.

6. Denique fratres Laici, seu conversi vestiendi in futurum eodem pro-

fuso habitu, sed ut à Clericis & Sacerdotibus aliqua ratione in hac distinguantur, tam quoad tunicam (quam per palmum à planta pedis circiter distare volumus) quam quoad Capucium, brevior uti debent, scilicet quatuor digitis supra cinctulam sub gravi poena Superiorum arbitrio imponenda.

7. Quamvis autem perfecto statui Religionis longè convenientius esset, ut quilibet nostrer Conventus suis fratribus omnia, quæ eis pro vestitu necessaria sunt, subministraret, habita tamen ratione paupertatis nostræ Congregationis, ordinamus, ut quilibet Conventus, & prior localis eorum tot scuta moneret pro vestuario ejusdemque Fratris profecti uniusqueque anni impendat, quod juxta solum uniuscujusque Provincie impendi solent, dimidium prima Novembris, reliquum in Paschate Refractorio: Curent autem Patres Visitatores, ut Priores suis fratribus, dictum vestiarium ad unguem tribuant.

CAPUT XVII.

De modo cubandi, monendi in cubiculo.

1. Quisquis ex nostris in lecto cubet solus, nec unquam nisi ex urgentissima causa Superiori probanda afficiatur. Lectus tamen moderatus sit, ut nihil eorum, quæ necessaria sunt, desit, nihilque superflui contineat, sicut cubiculi cuiusque Fratris suppellex. Cuius autem localis Superior, ut in quovis cubiculo tam quoad lectum, quam quoad alia omnia, quæ necessaria videbuntur juxta nostræ Congregationis consuetudinem cuique subministrantur.

2. Præterea vident unusquisque, ut cubiculum suum mundum sit, illudque his singulis hebdomadis, aut sæpius, si opus fuerit, scopis verrat, in cubiculo cuncta munda sint, ordinatèque disposita, ut Religiosum decet. Mundities enim cuique curæ esse debet, tum circa seipsos, tum circa alia omnia; quippe ad valendum, & ad edificationem confert, cum interiorem animi puritatem præferat. Idcirco Superior fratrum cubiculum Sanioribus interdum visitabit, videatque, ne quis arma, libros, aut picturas lascivas, aut quicquam aliud Religiosis Viris minime consonum apud se habeat, & contra eos, qui arma in cellis retinent, poenas oppositas in Clem. Ne in agro de statu Monachorum, innovamus.

3. In cubiculum alterius nemo ingredi audeat, nisi ex generali aut speciali Superioris localis facultate, qui in hac re (maturâ consideratione præmissâ) prout ei expedire videbitur, vel quo ad omnes, vel quo ad aliquos, præsertim juvenes, aut concedat, aut negabit; illud autem inviolabiliter servetur, ut ingressurus alterius cubiculum, in quo sit aliquis non prius ingredi præsumat, quâro post pulsus audiat, ingredi, & quando unâ intus fuerint, tandem janua aperta sit, nisi forte à Superiore specialiter (habita ratione temporis loci, & præsertim petitionum) aliter disponatur.

CAPUT XVIII.

Egressurus à Monasterio, & in Convivialitate præsertim cum externis, qua ratione se gerere debeat.

1. Fratres à Monasterio egressuri (quod raro esse debet, & ad summam bis in hebdomada, nisi forte necessitas urgeat) primum facultatem exeundi à Superiore humiliter petant, tum illa obtenta, ante illum genuflexi benedictionem, & Superior singulis socium, non petentis rogatu, sed pro sua voluntate destinare, & assignare debet, & neminem solum à monasterio exire permittat. At juvenes Clericos rarius, & non nisi cum sacerdote associatos egredi concedat. Cum quis in Monasterium revertitur, iterum Superiorem adeat, benedictionem ab eo recepturus, cui etiam sui itineris rationem, & quid egerit, si inquit, aperiat, necesse est; in transgressorem gravis poena à Superiore illius arbitrio intelligenda erit, cui etiam à fortiori subiacere iudicandus, qui nec oculis demissis, nec cum modestia, ac humilitate Religiosa, cum maturitate gravitæque conjuncta per civitatem, aut alia loca incedit.

Per simili ratione omnibus, & singulis nostris Fratribus sub iisdem poenis præcipitur, ne extra monasterium sine gravi, urgenteque causa, præcipue in domibus Secularium, comedere præsumant, nisi expressè à Superiore illis fuerit concessum, qui tamen in eo concedendo cautior esse debet.

3. Consortium secularium tam in Convocato, quàm extra præsertim verò familiarum, quantum fieri poterit, vitandum est, nec quisquam audeat sub quovis prætextu mulieres, vel in Ecclesia, vel in claustris, vel in aliis con-
junctis locis alloqui, cum eisque tractare sine Superioris expressâ licentiâ; Extra

Ecclesiam verò, seu Coenobium non nisi præsentis sociis, vel in loco quo conspici possit; excipiendo tamen sunt Cuckellarii, & Sacristæ, quibus obviandum salutem, & Ecclesiæ utilitatem id permittitur, studeat verò unusquisque, ut quando ei cum secularibus agendum est, modeste ac religiose in omnibus ita se gerat, ejusque gestus, ac motus ubique, & semper tales sint, qui apud omnes edificationem pariant, ut omnibus verbo, & exemplo prodesse possit.

CAPUT XIX.

De conscribendis, accipiendisque litteris, ac de querelis, & processibus fabricandis.

1. Nulli ex nostris Fratribus liceat litteras conscribere, aut conscriptas ad alios mittere, aut easdem ab aliis recipere, aut receptas legere, absque sui Superioris consensu, quem tamen facile Superior, præsertim verò Sacerdotibus præstabit, & non nisi ex gravi, urgenteque causa negabit. Idcirco curabit localis Superior, ut Conventus Procurator, aut alius ab eo designandus, omnes litteras à Fratribus sue familiaris conscriptas ad Tabellarium deferat, ab eoque ad eosdem ab aliis missas, recipiat.

2. Si verò aliquem ad Superiores majores, aut ad Capitula litteras mittere, aut ab iisdem recipere contigerit, is à locali Superiore impediri nequaquam poterit. Illud autem unum commonere debet suos subditos Superior, ne quis eorum, quæ in proprio Conventu, & inter claustra secretis sunt, per litteras aut alio modo externis, præcipue secularibus audeat revelare.

3. Nullus præterea adeo temerarius existat, ut aliorum litteras, & præcipue Superiorum quorumcumque, seu Officialium nostræ Congregationis aperire, occultare, scindere, aut quovis modo, & sub quovis prætextu manum, seu scripturam, aut sigillum falsificare præsumat. Ex qui aliquid ex his commiserit, præter alias poenas Superiorum arbitrio intelligendas, privationem utriusque vocis per triennium incurret; & per annum cæteris omnibus sui ordinis, hoc est, si Sacerdos sit Sacerdotibus, si Clericus Clericis, si Laicus Laicis inferior existat. Liceat tamen Superiori etiam locali suorum subditorum litteras pro sua voluntate aperire.

4. Porro si quis literas obscenas, ignominiosas, aut sine nomine, aut quoquo modo alterius sumam incidentes percipuisse, aut a' id auxilium, consilium, aut favorem prestasse, vel in iudicio aliquem falso accusasse, vel denique adversus aliquam personam sine Superioris facultate Processum fabricasse convineatur, in penas paulo ante dictas, & etiam Superiorum arbitrio, & ex Canonum statutis graviore se incurrisse noverit.

CAPUT XX.

De Vagis, seu Vagantibus, & Apostatis.

1. **U**T nostris Fratribus, tam in Religione, quam extra omnis tolerantia occasio vagandi, precipimus, ut nullas ex uno in alium Coenventum, quantumvis proximum proficiantur, sine sui Superioris facultate, & si sit subditus, Monasterium extra Diocesim adire non poterit, nisi à Superioribus majoribus facultatem in seipso obtinuerit, & qui aliter tacere praesumpserit, in penas Superiorum arbitrio incidet. Priores vero, qui eos receperint, nec statim expulerint, aut io carcerem coniecerint, ab iisdem Superioribus corrigantur.

2. At vero si aliquis ex nostris Fratribus à loco, in quo à Superioribus de familia collocatus fuit, absque illorum licentia discedens, aut per varios Coenventus nostrae Congregationis, aut per alia loca extra Congregationem divagetur, severius, eorum tamen arbitrio corrigatur. Quod si infra octo dies circiter ad suum Coenventum non redierit, jejunio in solo pane & aqua publicè in Refectorio qualibet feria quarta & sexta per mensem integrum puniatur. Erisque subditus, & inferior cunctis Fratribus sui Ordinis per sex menses; si iterum in idem reincidat, ei eadem poena duplicetur, addita etiam flagellatione publica super nudum ad Superioris beneplacitum. Et si iterum tertio in idem incurrit, literum duplicetur poena, & praeterea activa, & passiva voce per triennium privetur. Et si incorrigibilis esse dignoscatur, coniectus in carcerem jejunio in solo pane & aqua, aliisque poenis affligatur, ac maceretur, aut habitu nostro spoliatus à Congregatione propulsetur, servatis tamen servandis juxta decretum Sacrae Congregationis Concilii Tridentini, Sanctissimi D. N. Urbani Papae octavi jussu editum 21. Septembris M. DC. XXIV.

3. Romam petere sine Eminentissimi Protectoris, aut Generalis, seu Provincialis, ex causa communi totius Provinciae facultate nulli liceat, qui contra fecerit activa & passiva voce benio privatus existat ad praescriptum Decretor. Clem. VIII. neque locali Priori, aut Superiori à Conventu, cui praest abesse conceditur, nisi ex aliqua urgente, & necessaria causa à Superioribus saltem post factum approbanda, & contravenientes graviter arbitrio eorumdem Superiorum, puniatur.

4. Quisquis à nostra Congregatione apostataverit, ultra praedictas penas, erit ipso facto excommunicatus, & si poenitentia doctus redierit, nequaquam poterit recipi, nisi quae sequuntur, omnino ferventur. Si Apostata intra mensem redierit à Provinciali suae Provinciae, seu à Priore, cui Provincialis id specialiter commiserit, poterit recipi, cum poenis tamen pro vagis supra assignatis, aliisque Provincialis arbitrio. Si vero non redierit nisi elapso notabiliter mense à solo Generali, ejusque Vicario, aut à PP. Visitationibus in actu visitationis, cum poenis tamen ut supra poterit relaxari. At si in sua Apostasia tres circiter annos expleverit, solum generale Capitulum poterit de eo disporre, & ad habitum recipere, cum poenis tamen ut infra ult. ut per integrum mensem in publico Refectorio dicendo culpam super nudum flagelletur, recitando Psalmum Miserere mei &c. & per sex menses qualibet feria 6. huius comedet in pane & aqua erique toto illo tempore inferior cunctis Fratribus sui gradus, & tempus apostasiae oulatenus ei, quo ad habitus antiquitatem, computetur. Pro secunda vice, si iterum apostataverit, tota haec poena illi duplicabitur, & poertia ultra praedictas poenas io formalem carcerem per tres annos consueciatur, & voce activa & passiva perpetuo privetur, & si incorrigibilis dignoscitur, expellatur, ut supra servata forma Decretorum Sanctissimi D. N. de Apostatis, & ejectis.

CAPUT XXI.

De excipiendis hospitibus, ac peregrinis.

1. **U**T Fratres hospites, seu Peregrini, quos varias ob causas de uno Coenventu ad alium transmigrae saepe contingit, benigne & cum charitate excipiantur, omnibus & singulis Prioribus, seu Superioribus localibus nostrorum Coenventuum ordinamus, ac expressè

precipimus, ut pro hujusmodi hospitibus in quolibet Conventu unum hospitium, seu plura prout oportere cognoverint, constituant, ac deputent cum omnibus requisitis, ac necessariis ad hujusmodi hospites recipiendos.

2. Ad hospitii curam eligat Superior unum aliquem, vel plures, humilem, & charitatem plenum, cui totam suppellectilem hospitii per inventarium tradat, quam ipse hospitii custos diligenter servare debet, ut deinde à Superiore requisitus, possit de omnibus rebus sibi tradita rationem reddere: insuper prædictus custos diligenter animadvertat, ne aliquid eorum, quæ hospitibus infervire debent, ex hospitio extrahatur, aut in alium usum, quam ipsorum hospitum convertatur. In quo Superiores maxime invigilare debent: Hospitii custodis præterea munus erit hospites benignè excipere, & iis diligenter, & maxima charitate cuncta necessaria subministrare.

3. In iis verò locis, in quibus nostræ Congregationis extant monasteria, nulli ex nostris Fratribus, etiam adventis extra illa degere, & pernoctare liceat, neque in domo propinquorum, & Transgressorum Superioris arbitrio ponitur.

4. Postremò cavere debent nostrorum locorum Superiores, ne viti facinorosi, fugitivi, & contumaces in eis ulla ratione recipiantur, nisi forte evidens mortis periculum immineret, aut alia necessitas urgeret.

CAPUT XXII.

De locis ad literarum studia designatis.

1. **U**T ignorantia, quæ vitiolorum pars est, & radix, à nostra Congregatione, ejusque Alumnis, quantum fieri potest, arceatur, ac propulseretur, ejusdem Superioribus distictè præcipimus, ut in utraque Provincia Juvenibus ita addiscendi commoditatem impariantur, ut iis universa, quæ ad literarum studia necessaria sunt, per ipsos subministrantur. Volumus igitur, utinam quovis Monasterio, ubi Novitiatus existit pro Novitis, cæterisque adolescentibus humanitatis, Rhetoricæque Præceptor constituantur, ut his facultatibus benè instructi ad altiora studia se disponant ac præparent.

2. Statuimus, ut pro Provincia Anconitana, in Conventu Sanctæ Mariæ gratiarum Neapolis unus, vel duo Lectores Philosophiæ pro studentium op-

portunitate deputentur, & Romæ in Monasterio Sancti Honuphrii unus, vel duo Lectores sacre Theologiæ, quorum alter maneat, alter ve. 6. Vespere legat, pro Provincia verò Tarvisina Venetiis in Conventu Sancti Sebastiani unus, vel duo Lectores Philosophiæ, & Patavii in Conventu Sanctæ Mariæ Magdalenzæ saltem unus Lector sacre Theologiæ. Præter hæc autem loca designata, si in aliquibus aliis nostræ Congregationis Conventibus Logicæ & Philosophiæ Lectores constituere, aut pro nostris Juvenibus, qui ibi adessent, aut etiam pro publica aliorum, & præcipuè beneficiorum commoditate expedire videretur, ut Capitulum Generale, aut Generalia ipse, ejusve Vicarius providere valeant, ultro concedimus.

3. Si quemquam ex nostris studentibus studi causa ab una Provincia ad aliam transmitti contingerit, non nisi per generale Capitulum, aut per ipsum Generalem id fieri poterit subministratis tamen à propria Provincia Monasterio alterius cui assignatur, omnibus pro ejus victu, & vestitu expensis.

4. Ad Logicæ & Philosophiæ studia nullus omnino promoveatur, qui in humanis litteris non fuerit optimè versatus, ac prævio diligenti, & riguroso examine idoneus repertus. In fine quoque cujuslibet anni studii fieri debet de unoquoque studente rigorosum examen, quem in eo profectisse viderint, studia proficui permittant, quem verò ad studia inhabilem, ac omnino ineptum repererint, à studio removeant, aliisque rebus applicent. Idque multò magis in fine cursus Philosophici servetur, ne ad sacre Theologiæ studia promoveantur inhabiles.

5. Denique nullus notabiliter discolus, viciosus, aut inhonestæ conversationis suspectus ad studia admittatur, & si fuerit admittus, removeatur (nisi forte P. Generalis cum eo ob spem futuræ emendationis benignè cum voto Provincialis disponere dignetur) sed ita solum ad studia applicentur, aut ea prosequi permittantur, qui fuerint humiles, doctiles, ac timorata conscientiz.

CAPUT XXIII.

De Philosophia, ac Scholastica Theologia Lectoribus.

1. **L**ectores Philosophiæ, ac sacre Theologiæ, & multò magis eorum Discipuli, locali Superiori in omnibus subiacent, eique ut alii fratres parere debent,

bent, quippe studia regulari observationis nostris instituti, ad eamque conservandam, & augendam, non contra interesse debent. Ideoque à choro iis tantum diebus, quibus eos legere contigerit, immunes erunt.

2. Studia nostra, tum Philosophicæ, tum Theologicæ post Pascha Resurrectionis fument exordium, & Lectores ab eo tempore usque ad suum per legent quotidie duas lectiones, præterquam diebus festis, & vacationis. Des autem vacationis hi erant, dies Jovis, aut alius præfæcti iudicio in qualibet hebdomada. Item à festo Assumptionis B. Virginis, usque ad festum Sancti Patris nostri Hieronymi, & à Vigilia Nativitatis Domini usque ad primam Januarii, à Dominica sexagesimæ, ad Cineres, & à feria quarta hebdomadæ sanctæ ad Pascha Resurrectionis.

3. Lectores Philosophicæ trium annorum spatio cursum philosophicum absolvere debent, sic etiam Lectores Theologicæ sequendo methodum Angelici Doctoris, sive ut alter Lector, si duo sint, primam & secundam partem, alter vero tertiam trium annorum spatio absolvat, & qui ex illis uno triennio primam & secundam partem legerit, sequenti tertiam perlegat, & e contra: uterque quolibet anno materias à studiorum Præfæcto determinatas percurrat.

4. Curabunt præterea Lectores, ut eorum discipuli quotidianis repetitionibus, conclusionibus tum privatis tum publicis, aliisque scholasticis congressibus, prout ipsis, & studiorum Præfæcto expedire videbitur, se exercant.

5. Lectorum electio, seu creatio à solo Capitulo generali fieri debet, quod si eam extra Capitulum fieri contigerit, non nisi à P. Generali, vel ejus Vicario poterit, quod idem servabitur de electione Præfæcti studiorum; Volumus autem ut singulis annis lectoribus Philosophicæ in locis supra designatis viginti scuta, & Lectoribus Theologicæ viginti quinque pro libris emendis solvantur.

CAPUT XXIV.

De Philosophiâ, & sacra Theologia discipulis.

1. OMNES studentes sive Philosophicæ, sive Theologicæ non modò quotidie singulis lectionibus interesse debent, verùm etiam repetitiones, conclusiones, Academiæ, & quodlibet scholæ, Regulæ. Tom. VI.

laticum exercitium frequentare, in eisque omni studiole exercere; & nulus omnino ab iis, & à quovis illorum se immunem facere audeat, nisi fortè gravi, urgentique ratione. Qui aliquod horum omiserit, pro prima vice publicè in Refectorio suam culpam dicendo humi comedet, pro secunda verò eadem poena illi duplicabitur, & pro tertia Panem & Aquam in publico Refectorio humi comedat. Quod si ulterius in eundem errorem incidat, & esse contra maximè dignoscatur, flagellationis, vel carceris poena arbitrio Superioris puniatur, & tandem etiam studio privetur.

2. Qui verò in aliam gravem errorem quoad mores inciderit, pro criminis qualitate puniatur, sed si bis vel ter admonitus incorrigibilis repertus fuerit, ultra alias poenas, erit quoque è studio expellendus.

CAPUT XXV.

De Studiorum Præfæcto.

1. UT, quæ de studio à nobis determinata sunt, executioni ab omnibus mandentur, præcipimus, ut in quolibet studio, vel saltem in unaquaque Provincia Præfæctus studiorum eligatur, ac deputetur, qui sit vel doctus, & discretus ac prudens, cujus munus erit, totius studii curam gerere, horam legendi, disputandi, ac alia, quæ ad studium spectant, peragendi determinare. Nec non etiam invigilare, ut Lectores suo muneri satisficiant, & ne studentes tempus conterant, & quæ pro studio determinata sunt inviolabiliter observentur. In omnibus tamen semper localem Superiorem consulat pro bono pacis.

2. Poterit etiam studiorum Præfæctus, quando opus fuerit uni vel pluribus suas vices committere, ut semper vel ipse, vel alius ejus loco studio in locis assignatis assistere possit.

CAPUT XXVI.

De Lectione Moralit Theologiæ.

1. IN quolibet Conventu, præsertim vero in celebrioribus, ac etiam ubi Juvenes ad altiora studia inhables degunt, deputetur aliquis idoneus, electione Prioris localis, qui saltem semel in hebdomada moralem Theologiam, seu casus conscientiarum publicè legat, cui lectioni omnes Fratres, nemine penitus

excepto, interfuit, Prior autem, qui hoc observare neglexerit, statim officio privetur.

CAPUT XXVII.

De promovendis ad Ordines.

1. **N**ullus in nostra Congregatione ad Ordines etiam minores promoveatur, nisi sit in ea professus. Ad Sacros vero nisi in eadem saltem tres annos permanerit, super quod tempus solus Generalis dispensare poterit.

2. Præterea nemo etiam ad quemvis Ordinem suscipiendum admittatur, nisi prius per Monasterii Fratres, ubi degit, quoad mores habilis censatur, per Vota secreta; postea à tribus Examinatoribus in Capitulo Generali eligi si præsentis fuerint, sin minus ab uno ex ipsis Examinatoribus & aliis duobus in locum absentium à Generali, vel Provinciali ad hunc effectum deputandis, prævio diligenti examine per secreta suffragia idoneus approbetur, à quo etiam sue sufficientie idem habeat, ut Superiori, à quo facultatem, & litters dimissorias habere debet, eam ostendar. Sine quibus litters, qui Ordinem suscipere præsumpserit, præter ab Ordine suscepto, suspensionem, quam ipso facto incurrit, voce activa & passiva per quinquennium privabitur, eritque eo tempore cunctis Fratribus sui gradus inferior, quam poenam quoad privationem incurrit quoque, qui hujusmodi licentiam ad Ordines absque facultate alteri tribueret.

3. Porro facultatem concedendi dimissorias Regularibus suis subditis, tam ad primam tonsuram, quam ad Minores & Sacros Ordines Generalis in tota Congregatione habebit, Provincialis in sua Provincia tantum.

4. Ad eosdem etiam spectabit nostris Fratribus concedere, ut pro sacularium Confessionibus audiendis coram locorum Ordinariis se præsentent, qui tamen licentia nunquam ab iis concedenda est, nisi habita fidelis sufficientie ab examinatoribus, ut supra. Si autem quis sine Superioris facultate Ordinario loci se præsentare audeat, esset gravissimè puniendus, & à Confessionibus audiendis omnino suspendendus.

5. Denique facultatem cencionandi, aut aliquam scientiam publice profitendi extra Generale Capitulum, solus Generalis, aut ejus Vicarius con-

cedere poterit, prævio tamen rigoroso examine, ut supra mandavimus, nisi fortè eorum sufficientia esset illis aliunde evidenter nota.

CAPUT XXVIII.

Qua ratione infirmis servitus dum fit.

1. **C**um veri Religiosi monas sit, proximi necessitatibus consulete, idcirco unusquisque nostrum, ut quantum poterit infirmis Fratribus nostræ Congregationis tam in corporalibus, quam in Spiritualibus subveniat, ac opem ferat, omni studio curare debet, cuiuslibet ergo Priori, seu Superiori locali expressè præcipimus, ut omnibus & singulis tam suæ familiæ, & Conventus, quàm alterius ægrotis cuncta necessaria subministrari, & omnia medicamenta, quæ eorum infirmitatibus Medicorum judicio opportuna videbatur, adhiberi studeant.

2. Hæc de causa Vir erit à Superiore prædicto eligendus, ac infirmotum curæ deputandus, qui discretus sit, maximeque charitatis, cui etiam focium, si opus fuerit, assignabit. Cujus partes erunt, infirmis assistere, Medicum vocare, eisque cibos, ac universa, quæ à Medico ordinata sunt, providere; Videat autem, ne lo his ipsius ægroti cupiditatem indulgeat, cum perpessè hi noxia appetere consueverint, sed solum Medicorum consilio insulat, neque ulli expensæ parcat. Verum si alienæ familiæ, & alterius Conventus Frater infirmus diuturna valetudine langueretur, & dispendium pro eo impensum esset magni momenti, ejus Prior omnes expensas, totumque damnum illi monasterio ab ægrotu illam relaxare teneatur.

3. Debebit etiam Prior, & successivè alii quoque Fratres, sæpè ægrotum visitare, eumque colloquiis spiritualibus quandoque consolari, & admonitus à Medicis de ægroti periculo curet, ut status, in quo positus est, innotescat, ut ad vicinam mortem, ut verus Christi servus, se disponendo, propriæ salutis consulat, & ad meliorem vitam sibi aditum patefaciat. Invigilet præterea Superior, ut cuiuslibet infirmo Ecclesiæ Sacramenta suo loco & tempore, prout status ejus exigat conferantur, & in articulo mortis posito, semper ad sit saltem unus Sacerdos cum aliis, ut solitis precibus, & orationibus ejus animam Deo commendat, ac extremè laboranti, ac summo per indigenti præsteat auxilium, vita verò sanctus Frater secundum

dom nostræ Congregationis consuetudinem lavetur, habitu nostro induatur, & eo ad Ecclesiam delato, ferventur omnia, quæ in Rituali Pauli V. præcipiuntur, & quæ supra de suffragiis pro defunctis decrevimus.

CAPUT XXIX.

Quid agendum erga Senes, & impotentes.

1. **H**Oc idem pietatis officium, de quo paulo antè diximus, erit quoque erga Senes debiles, ac malè affectos exercendum, ac præstandum, iis enim maxime indulgendum est; nec propterea qui robustiores sunt, conqueri debent, sed potius divina bonitati gratias referre, quod eorum firma valetudo nihil exigit peculiare.

2. Patres verò Definitorum Generalis Capituli diligenter advertant, ut Senes prædicti, ac impotentes in locis commodis collocentur, cum quibus locales Priores discreti esse debent, singulorum vires, ac merita ponderando; neque enim hi, præsertim si annos quadraginta in Congregatione jugum portaverint, quotidianis laboribus, ut alii juvenes alligari debent.

CAPUT XXX.

De percussione, furto, aliisque delictis.

1. **Q**uicumque ex nostris Fratribus in alterum verba injuriosa, detractoria, turpia, & obscena injiciat, quæ sine sui rubore audire non possint, (quod Religiosum summo perè dedecet) tam gravis pœna à Superiore ei imponatur, ut delinquenti ad correctionem, & supplicium, aliis verò ad exemplum inferviat, præsertim si adversus Superiores, vel Principes tam Ecclesiasticos quàm sæculares obmurmaverit.

2. At verò si ex verbis ad facta deveniatur, ut sequatur inter Fratres aliqua percussio, juxta qualitatem percussionis delinquenti imponatur pœna. Et quia percussio esse potest levis, gravis, & gravissima, si percussio levis sit, percussus humi comedit in solo pane & aqua, ac loco carceris in cella detineatur, prout Superiori videbitur, percussus quoque, si occasionem dederit, non leviter puniatur. Si percussio sit gravis cum sanguinis effusione, Reus in formali carcere ad Superioris beneplacitum detentus, utraque voce per annum
Cod. Regul. Tom. VI.

privetur, flagelleturque publicè in Refectorio super nudum qualibet 4ta, & 6ta feria unius mensis, ac iisdem diebus in solo pane & aqua comedet. In his autem casibus semper habenda est ratio personæ offensæ, & offendentis, cum ex hujus vilitate, & illius dignitate crescat offensæ. Quare si percussus fuerit Sacerdos, percussus verò clericus, vel laicus, delinquenti prædicta pœna erit à Superiore augenda. At si percussus fuerit Superior, & in Congregatione Prælatus, Reus præter dictas pœnas activæ & passivæ voce perpetuo privatus existat, nec unquam dispensari posse intendimus, nisi in pleno Capitulo generali, quibus etiam subjacere debent complices. Denique si percussio gravissima sit, & enormis, ultrà prædictas pœnas ex Sac. canonum, & legum præscripto puniendum relinquimus, ut infra n. 4.

3. Si aliquis Fratrum, sive de rebus Monasterii, sive aliorum, notabile furtum commississe convincatur, pro prima vice in carcerem coniectus, totum ablatum restituere cogatur, & Prior existens, Prioratus, nec non vocis activæ & passivæ perpetuam privationem incurrat. Si verò non fuerit Prior, voce activæ & passivæ ad Sexennium privetur, humique comedet publicè in Refectorio in solo pane & aqua qualibet sexta feria per integrum annum. Pro secunda verò vice si in idem recidat, præter dictas pœnas perpetuò voce activæ & passivæ privatus existat, inhabilisque omnino sit ad omnes dignitates, & officia Congregationis, sive sit Prior sive secus. Eandem pœnam incurrant Priores, seu Superiores locorum, qui in eorum bonis administrandis dolose, & scienter fraudem notabilem commiserit, cum laicis verò hæc pœna in carceres, jejunia, flagellationes, & similia Superiorum arbitrio commutetur. Quod si furtum de re levi sit, Reus ab ipso Superiore admonitus, corrigatur.

4. Cæterum si aliquis ex nostris Fratribus, cujuscunque gradus, & conditionis sit in aliis gravioribus & enormis flagitiis implicatus compertus fuerit, juris ordine servato juxta Sacrorum canonum dispositionem puniatur.

CAPUT XXXI.

De Janitore, ejusque officio.

1. **I**n quolibet nostro conventu curet Prior, ut ad illius Januæ custodiam,
O 2 ali.

aliquis ex Fratribus pro janitore constituitur, ac deputatur, qui sit prudens, humilis, vitæque exemplaris, ne quis Monasterium ingrediarur, si prius ab eo non fuerit introductus. Huius munus erit quovis tempore conventus portas clausas tenere, & porta communi assidue, & diligenter assilire, & petentibus, seu pulsantibus ita modeste, & humaniter respondere, ut omnibus pro suis viribus satisfaciatur, si aliquem ex Fratribus vocare debet, diligenter attendat, ne ex levi causa eum vocet, si in Choro aut Refectorio exisset, aut si a Superiore occupatus in aliquo negotio detineatur. Secus verò si vel ex gravi, urgente causa, vel ad instantiam alicujus Prælati seu magni viri esset vocandus.

2. In Monasterium neminem introducat, nisi de illius Superioris licentia; curet etiam ne nostra claustra ingrediantur mulieres, nisi in casibus à jure, & ex constitutionibus & concessionibus Apostolicis, permittis.

CAPUT XXXII.

De Sacristia, ejusque officio.

1. **U**T in omnibus nostræ Congregationis conventibus re., & bona Ecclesiæ rectè administrantur, & divinus cultus in Dei Gloriam magis magisque crescat, & suggeratur, localis Superior ad Ecclesiam gubernandam, ac custodiendam virum eligat Sacerdotem, aut alium virum cultibus ornatum, diligentem vitæque (si fieri potest) inculpabilis, &que totius Ecclesiæ, ac Sacristiæ, omniumque ornamentorum curam demandabit, & inventarium diligenter conficiatur.

2. Illud autem imprimis summo perè curabit Sacrista, ut Augustissimum Eucharistiæ Sacramentum eo decore, ac reverentia, qua decet, in Ecclesia asservetur, ut ante illud lampades cunctarum colluceant, & octavo quoque die Sacristiæ species renoventur.

3. Curabit præterea, ut tota Ecclesia, ejusque Capella diligenter munden- tur; res quæcumque ad Ecclesiam spectantes suis locis rependantur, ac collocentur. Altaria sint bene disposita, ac ornata, nihil desit eorum, quæ pro Dei cultu necessaria videntur, quantum per nostræ Congregationis paupertatem licebit.

4. Illud quoque diligentissime advertet, ut Sacra quotidie in Ecclesia ordinatè petantur, utio Rubricis Missæ

lis Romani præscribitur; ut insuper legata, & Missarum onera, quæ in tabella descripta, ac adnotata perspicui debent, diligentissime, ac exacte adimpleantur quod idem de Missis quotidianis præstare debet. De quo servanda erit Bulla S. D. N. Urbani Papæ octavi de celebratione Missarum, & in hac re non modo locales Priores, verum etiam PP. Visitatores diligenter animadvertant, & quem Sacristam in his culpabilem repererint, pro qualitate culpæ irremissibiliter corrigant.

CAPUT XXXIII.

Quæ ratione cujusque Conventus suppellex præcipue libris custodienda sit.

1. **T**ota Supellex ejusque Conventus, ac domus omniæ Congregationis, cujusque conditionis, ac qualitatibus ut, omni cura, omnique studio conservari, ac custodiri debet, & hoc Priori locali maxime curæ esse debet: Primò igitur totam suppellectilem in loco, seu locis ad hunc effectum accommodatis, collocari curabit. Ad ejus custodiam personam designabit, cujus opera ita diligenter asservetur, ut nec contumpi, aut quovismodo devitari, nec ulla ratione alienari patiatur. Erit igitur custodi tota suppellex per inventarium tradenda, ac assignanda, ut si ex ea aliquid desit, teneatur de illo rationem reddere, & de ejus negligentia possit jure pati.

2. Nulli verò cujusque qualitatis sit, de prædicta suppellectili conventus, etiam si sit ejus cultus, sine locali Superioris licentia cuius extraneo commodate liceat, hac de causa res quæcumque aliquo certo signo erunt adnotata, ut ad tale Monasterium spectare dignoscatur.

3. Quæ hæcenus dicta sunt, maxime studio circa libros cujuscumque Conventus valde observanda erunt. Eligatur ergo locus pro libris conservandis valde opportunus. In quo libri omnes, ac singuli ita ordinatè collocentur, ac disponantur, ut statim cuilibet volenti occurrere possit. Bibliothecarius sit vel idoneus, qui libros omni cura custodiat, & ab eis pulverem sæpè excutiat. In Bibliotheca libros perlegere cuilibet concedatur, ut ex ea librum quemcumque extrahere sine Superioris facultate, & inficio Bibliothecario nulli licebit, quæ tamen non nisi ex urgenti ratione concedi debet. Porro qui Superioris permisso in Bibliotheca librum aliquem extrahet,

THOMAS

manu sua de eo notulam faciet custodi tradendam, qui eam usque ad libri redditum servabit, proptereaque existat in Bibliotheca omnium ac singulorum librorum Catalogus. Et hortantur Priores præsertim Domorum, in quibus extant studia ad libros tum Philosophiæ, tum Theologiæ, ac Sacrarum literarum persæpe emendos, ut commodius studentes studiis vacare possint. Priores autem, ne libri, aut alia Monasterii bona alienentur, omnino provideant, adhibitis etiam censuris, si eis id expedire videbitur, quod si hæc, quæ diximus Priores, observare neglexerint, à PP. Visitatoribus, sicut & transgressores, vel ab iisdem, vel ab ipso Priore gravissimis pœnis afficiantur.

CAPUT XXXIV.

Nullum Priorem, aut Superiorem posse alienare, permutare, locare, aut fabricare absque Capituli, aut PP. Visitatorum facultate.

1. UT nostrorum Conventuum redditus, ac bona rectè administrantur, & augeantur, statuimus, nullum Priorem, aut alium nostræ Congregationis quævis bona stabilia ad eosdem Conventus, seu Congregationem, quoquo modo spectantia vendere, alienare, permutare, supra triennium locare, aut oppignorare posse, nisi assensu Apostolico impetrato, ac servata forma Decreti Sacræ Congreg. Concil. Trid. iussu S. D. N. Urbani Papæ Octavi editi sub die septima Septembris 1624. sub pœnis in eodem decreto contentis. Si igitur aliquam ex prædictis rebus fieri contigerit, post discussionem factam in Capitulo locali, si alienatio approbabitur, erit plenè informandum Capitulum Generale, aut PP. Visitatores, à quibus facultas, & licentia in scriptis obtineri debet, sine qua si quis aliquam ex prædictis rebus tractandam proponeret, nulla ei fides habeatur; pecunia autem, quæ investiri debet, nullatenus à Priore loci Superiore, aut quovis alio apud se quoquo modo detineri possit, sed statim penes Sacrum Montem Pietatis, vel Personam fidei, & facultatis idoneam deponatur, inde non amovenda, nisi ad effectum investiendi. Prior autem vel alius, qui absque discussione Capituli localis, & licentia Capituli Generalis, aut Visitationis, alienationem huiusmodi facere præsumpserit, vel pecuniam ut supra non deposuerit, præter contractus nullita-

tem, utraque voce per triennium privatus existat, & nummos inde receptos restituere à Superioribus cogatur.

2. Bona quoque Mobilia Monasterii nullatenus à Prioribus vendi poterunt, aut alienari absque Capituli ejusdem Monasterii, aut PP. Visitationis consensu, sicut etiam nec fruges vendere licebit absque scientia, & consensu Vicarii, ac tertii localis.

3. Præcipimus præterea Sacrorum canonum, & Summorum Pontificum Constitutionibus inhærentes, nullum Priorem, aut Superiorem posse cedere, aut cedere facere plantas, & arbores virescentes, & fructiferas absque prædictorum Patrum licentia in scriptis.

4. Nulli etiam ex localibus Superioribus & Prioribus liceat adificium, seu fabricam alicujus momenti construere, aut constructas demolire, nisi de Peritorum consilio, & habita à Superioribus facultate. Delinquentibus in his gravis pœna Superiorum arbitrio imponenda erit, etiam privationis officii.

CAPUT XXXV.

Quomodo rationes accepti, & expensi cujusque Conventus à Priore adnotari, & perferri debeant.

1. PRIOR, seu Superior quicumque localis uniuscujusque Conventus maxima uti debet diligentia, ut adnotentur, & perferantur sui conventus accepti & expensi rationes, & computa, servata forma Decretorum sel. rec. Clem. 8. ad regularium reformationem editorum n. 12. primò igitur liber habeatur in quo accuratè, diligenter, ac distinctè omnes redditus, omnesque expensæ, siue certæ sint, siue incertæ, quæ in dies sunt adnotari, & perferri debeant, qui liber propterea vulgò (giornale) dicitur. Præterea in alio adnotari debeant totum truncum, aliæque segetes, Vinum, & Oleum, quæ idem Conventus annuatim habuerit, & ex adverso in eodem libro horum omnium exitus, ut illorum tam accepti, quam expensi rationes statim appareant.

2. Et ut ullam committendi fraudem omnis tollatur occasio, volumus, & præcipimus, ut Vicarius, & tertius Monasterii rationes, & computa accepti & expensi in prædicto libro adnotata, quem sub Prioratus amissionis pœna singulis diebus Dominicis non impediris, alias

aliàs die sequenti, in Refectorio publicè perlegi, prout de more decernimus, altero quoque mense diligenter perlegant, attenteque considerant, & recta, ac iusta reperta manu propria subscribant, quod etiam observare debent de alio libello, in quo rationes accepti, & expensi, frumenti, vini, olei, aliorumque segetum sunt adnotatæ; erit enim in quolibet conventu ab illius Fratribus aliquis Professus per vota secreta, prout de more eligendus, qui tertius domus nuncupari solet; is igitur unà cum Vicario, quæ dicta sunt, diligenter præstabit. Insuper Patres Visitatores in actu Visitationis idem præstabunt, nimirum libros prædictos diligenter perlegent, ac iustos repertos propria manu subscribent.

3. Teneantur præterea omnes Priores, seu Superiores locales uniuscujusque Conventus summam rationum, seu computorum in pagina, seu folio descriptam, & adnotatam manu propria Visitatorum subscriptam, ad Generale Capitulum deferre, & præterea in alio, seu eodem folio, separatim tamen summam reddituum, & expensarum, quæ post actum Visitationis hient à Vicario & tertio Conventus subscriptam, ut hujusmodi summæ à Patribus Correctoribus in Generali Capitulo possint videri, & recognosci. Qui autem prædictas summam non deferret, ingressu Capituli Generalis, & voce activa & passiva esset omnino privandus, sicut etiam in eandem poenam incurreret, si quis sine urgenti ratione solo animi impetu prædictos libros, aut folium Prioris nollet subscribere.

4. Præcipimus præterea omnibus & singulis Prioribus seu Superioribus localibus nostrorum Conventuum, ut profecturi ad Generale Capitulum prædictos libros rationum accepti & expensi omnino in eisdem Conventibus relinquere, ac præfente Discretio, Vicario, aut alteri, qui Superior remaneat sub iisdem poenis tradere teneantur, ac ad dictum Capitulum Generale fidem dictæ traditionis, aut consignationis deferre volumus, aliàsç Capitulo expellantur.

5. Fiat quoque in quolibet conventu nostræ Congregationis in aliquo libro inventarium manu Prioris, Vicarii, & tertii firmatum, & subscriptum totius suppellectilis, omniumque bonorum mobilium ipsius Conventus & Ecclesiæ ubicunque existentium, sive in ipso Conventu, & Ecclesiâ, sive extra

in Domibus, & locis seu possessionibus ipsius, & quoquo modo ad ipsum Conventum, & Ecclesiam pertinentium; quem inventarium librum volumus in quovis Monasterio perpetuò asservari, in quo etiam inventario quolibet triennio debent diligenter adnotari, quæ defunct, & quæ adduntur, ac de novo fiunt, cujus etiam copia ad Generale Capitulum deferenda erit.

6. Quid autem debeat Prior pro victu familiæ sui Conventus in illo relinquere, & quam quantitatem vini, olei, frumenti, & similium, quidve aliud ab eo præstandum sit, Capituli Generalis, seu Superiorum arbitrio definiendum relinquinus.

CAPUT XXXVI.

Cujus qualitatibus, & conditionibus esse debeant nostræ Congregationis Superiores.

1. Cum certum sit perfectum Religionis statum in Superioribus, qui eam regunt, maximè fundari, & ex iis uberioribus fructus, qui in animis Religiosorum redundare solent, magna ex parte dependere. Idcirco omnes in Domino hortamur, ac districtè præcipimus, ut pro Superioribus in nostra Congregatione eligantur Patres, qui non modo scientia, probitate, optimisque qualitatibus præditi sint, verum etiam, qui morum integritate & præsertim prudentia in rebus agendis maximè commendantur talesque sint, ut onus, ac labores, quos Superioritates secum deferunt, subire ac sustinere, gregemque à Christo Domino sibi commissum non modò verbis, verum etiam exemplis depascere valeant.

2. Hæc maximè locum habere debent in Generalis electione, cui totius Congregationis cura, & regimen incumbit. Quamobrem non eligatur ad Generalatus dignitatem, qui annos circiter viginti quinque minimè interruptos in nostra Congregatione non permanferit, in eaque saltem Prior localis non extiterit.

3. Provincialis pro unaquaque Provincia eligendus prædictis qualitatibus, & Conditionibus carere nequaquam debet, hic etiam in Congregatione saltem Prior extitisse, in eaque per annos circiter viginti non interruptos permanfisse debet.

4. Prior-

4. Priores verò, qui pro Monasteriorum cura deputandi sunt, ejusmodi integritatis sint necesse est; ut non solum nostri instituti Regulas, & Constitutiones observare consueverint, sed etiam omni studio sint invigilaturi, ut quæ in illis de jejuniis, oratione, silentio, aliisque Spiritualibus exercitiis piæ, & prudentes sancita sunt, universa ab eorum subditis, pro quibus sunt rationem reddituri, ad unguem observentur. Non eligantur nisi Sacerdotes sint, & in Congregatione annos decem circiter continuos peremerint. Quod idem observandum erit in electione Priorum ruralium, aliorumque Convencuum Superiorum, quovis nomine nuncupentur.

5. Electio quoque Vicarii cujusque Convventus diligenter attendenda est, hi enim cum Priori ipsi locali veluti socii, & coadjutores in rebus Monasterii administrandis, & præsertim in his, quæ ad Ecclesiæ, & chori servitium spectant, exequendis dati sint ea prudentia, ac vigilantia, eaque morum integritate præditi sint, necesse est, ut in Prioris absentia ejus munus adimplere, rotiusque Convventus tum in Spiritualibus, tum in temporalibus curam, & regimen gerere valeant. Sit igitur Vicarius, qui eligitur, Sacerdos, & saltem annos octo continuos in Congregatione perstitit. Porro nullus in alicujus Convventus Vicarium, seu alium officialem eligendus erit, qui ejusdem Convventus Priori, aut Superiori aliquo consanguinitatis gradu conjunctus existat.

CAPUT XXXVII.

De Procuratore Generali.

1. Cum Procuratoris Generalis nostri Ordinis præcipuum munus sit in Romana curia, ad omnes nostræ Congregationis causas peragendas, residere, easque coram quovis Judice, magnisque Principibus tam Ecclesiasticis, quam Secularibus omni studio, & pro viribus tueri. Ad hoc munus, & dignitatem à Superioribus erit eligendus Pater, qui summe probitatis, ac integritatis, & aptitudinis sit, & cujus prudentia in rebus agendis maxime commendetur, fueritque saltem in nostra Religione Prioratus dignitate perfectus.

2. A. PP. Definitoribus utriusque Provinciæ amplum Mandatum eorum manu firmatum, ac sigilli Religionis impressione munitum, nec non per publicum Notarium approbatum ei consti-

tuatur, & fiat, ut nimirum eorum quocunque Judice, & tribunali juridicè esse possit.

3. Præfatos Procurator Generalis in omnibus Capitulis sive Generalibus, sive Provincialibus utramque vocem habebit: hunc si Roma dilectere contigerit, volumus eum posse suo loco alium substituere, præcedente consensu Generalis, si ad longum tempus, Provincialis si ad breve.

4. Si autem Procurator Generalis in officio suo graviter deliquerit, à P. Generali una cum utriusque Provinciæ Provincialibus judicetur, & si necesse sit deponatur.

CAPUT XXXVIII.

De Cancellariis.

1. In utraque Provincia Cancellarius eligi debet, qui saltem Sacerdos sit, & in Religione annos octo permanferit; sit autem vir summe integritatis, & scientiarum, humanarumque literarum non ignarus. Huic fides non secus, quam publico Notario adhibenda est. In omnibus Capitulis Generalibus, & etiam Provincialibus suæ Provinciæ voce activa & passiva Cancellarii gaudebunt, concurrentibus tamen in eis aliis requisitis in Constitutionibus expressis juxta Capitulum 36.

2. Horum præcipuum munus erit omnes Superiorum, aliorumque officialium electiones, & mutationes, quæ in quovis Capitulo fiunt, & universa, quæ pro bono regimine nostræ Congregationis à PP. Correctoribus, & Definitoribus in iisdem Capitulis sancita fuerint, quoque quoquomodo ad PP. Visitatores in actu Visitacionis spectant, diligenter in Capitulorum libro pericribere, & fideliter registrarè nec non etiam, quæ in Capitulis perlegendæ sunt, jussu Superiorum perlegere, liceat tamen Generali, seu Provinciali absente prædicto Cancellario vel alia rationabili de causa alium in Cancellarium deputare, qui, vel V. V. prosequatur, vel processum fabricare valeat, imò & in illius munus obendum simpliciter eligere, si decessisse, vel privati contingat.

CAPUT XXXIX.

De Examinatoribus.

1. In utraque Provincia eligantur quatuor Examinatores, quorum

munus sit eos, qui ad quoscunque Ordines promovendi sunt, vel ad saecularium Confectiones audiendas admittendi: nec oon etiam ad praedicationem Verbi Dei, quoad doctrinam, & sufficientiam diligenter, iussu tamen Superiorum, ad quos spectat, examinare, ac idoneos repertos approbare, & approbati de eorum sufficientia fidem propria manu subscriptam facere, ut eam Superiori, à quo admittendi sunt, & à quo facultatem sunt habituri, demonstrare queant, servata in reliquis forma praescripta Cap. 27. n. 2.

2. Animadvertat verò unusquisque Examinator, ut hoc munus, quod permagni momenti est, summa integritate erga omnes, ac aequo animo exerceat, neque enim contra iustitiam, ac charitatem non sine magno Congregationis detrimento fieret, si ab ipsis aut admitterentur inhabetiles, aut idonei reprobandentur.

3. Qui ergo Examinator eligitur, vir gravis, prudens ac valde discretus, summaque integritatis sit, necesse est, atque in Philosophicis, ac Theologicis disciplinis valde peritus, ac doctus, sit quoque Sacerdos, & in Religione annos saltem decem permanerit. In Capitulo autem, vel à PP. Visitatoribus ita in unaquaque Provincia per varia Monasteria disponantur, ac de familia collocentur, ut cuilibet eorum ministerio, ac opera indigenti commodè, & faciliè occurrere possint.

4. Porro hi Examinatores Prioribus, & Superioribus localibus non secus, ac alii Fratres in omnibus subiaceant, utraque tamen voce in Capitulis Provincialibus propria cuiusque Provinciae, & in Capitulis Generalibus utriusque Provinciae stuantur, (a) cooccurrentibus tamen in eum aliis necessariis requisitis per constitutiones praescriptas.

CAPUT XXXX.

De Patribus graduatis.

1. Patribus graduatis, qui nimirum in Congregatione nostra primis gradibus Generalatus, & Provincialatus

toto tempore à Capitulo assignato functi sunt, nec fuerint privati, tanquam de ipsa Congregatione optimè meritis aliquas exemptiones seu immunitates, & privilegia concedere, rationi valde consonum videtur.

2. Qui igitur Generalatus dignitatem assecutus fuerit, activam vocem in omnibus Capitulis Generalibus utriusque Provinciae, & etiam Provincialibus suae Provinciae habebit, quod etiam ad eos qui Provinciales extiterunt, extendimus.

3. Praeterea, qui Generales fuerint tanquam milites, qui pro sua Religione multum disarigant, de eaque optime meriti sunt, summo in honore esse debent apud omnes, nec quotidianis laboribus adeo rigorose, ut alii sunt alligandi: poterunt etiam Monasterium aliquod ad eorum beneplacitum pro domicilio sibi eligere, sed illud à Capitulo seu Superioribus petendo, qui tamen negare non debent, nisi ex urgentissimis causis, cum aliis verò Patribus graduatis Priores locales sicut valde discreti.

CAPUT XXXXI.

Quanto tempore permanere debeat Superioris in eorum Dignitatibus, & Officiis.

1. Quilibet nostrae Congregationis Superior, & Officialis, cuiuscumque gradus sit, & conditionis, qui activa & passiva voce ratione dignitatis, & officii in Capitulis Generalibus fruatur, in officio seu dignitate, qua fungitur, (b) tres annos duntaxat, nec est ab uno Capitulo Generali ad aliud perleverare potest. Quandoquidem quilibet Superior, & Officialis in manibus Vicarii Capituli suam dignitatem & officium omino renunciare debet, ut habetur Cap. 48.

2. Et quoniam praesepè contingere potest, ut pro bono Religionis, & conventuum aliquis Superiores in eorum dignitatibus, & officiis, in quibus fuerint constituti, confirmate valde expedire sit, ac fecè necessarium. Volumus & expressè praecipimus Generalem expleto tricennio sui Generalatus, non

(a) Examinatores non gerunt vocem esse in Capitulis ex Decretis Sac. Congreg. Episcoporum, & Regularium de Anno 1659. 28. Januarii.

(b) Generalis, Procurator Generalis, & Cancellarius Generalis durare debent ad sexennium ex Decretis Visitationis Apostolicae Cardinalis à Clementis Annibalis Albani de Anno 1742. 25. Maji.

posse ad idem officium reeligí, nisi per annos novem ab eodem officio Generalatus vacaverit, nec minus eligi posse Provinciale, vel Procuratorem Generalem, nisi per sex annos vacaverit à prædicto officio Generalatus.

3. Provinciales item expleto triennio sui Provincialatus ad idem officium de novo non eligantur, nisi post sexennium, nec minus ad Generalis, seu Procuratoris Generalis munus eligi possint, nisi per triennium ab officio Provincialatus vacaverit.

4. (c) Procurator Generalis expleto triennio sui officii, ab officio Generalis, Procuratoris Generalis, & Provincialis per triennium vacare teneatur.

5. Prioratus, ac alia inferiora officia, ut Cancellarii & Examinatorum ipsis Generali, Provincialibus & Procuratori Generali consequi minime denegatur.

6. Priores verò expleto triennio sui officii in Priores eorundem Conventuum confirmari non possint, eos tamen in Priores aliorum Conventuum permittimus. Examinatores denique, & Cancellarii in eorum officiis per aliud triennium usque ad aliud Capitulum Generale, si PP. Definitotibus expedire videbitur, confirmari poterunt.

CAPUT XLII.

Rem nullam ad totam Congregationem spectantem sine ejusdem consensu fieri debere.

1. Nullus gradus, cujuscunque & conditionis in nostra Congregatione sit, etiam si Provincialatus, aut Generalatus dignitate præfulgeat, rem aliquam gravem ad totam Congregationem spectantem, & quæ ejusdem commodum, vel incommodum utile, vel damnum concernant sub quovis prætextu, aut colore tractare, agere aut innovare præsumat, sine ipsius Congregationis participatione, & consensu, ut esset nova loca recipere, vetera deferere, novas leges, ac Constitutiones condere, & his similia.

2. Si igitur nostræ Congregationi novus aliquis locus offerendus offeratur,

& proponatur, nec commodè possit usque ad Generale Capitulum differri, volumus in tali casu, ut P. Generalis, vel Provincialis, vel alii ab ipsis eligendi, unà cum duobus aliis Patribus graduatis, si illi essent impediti, aut hi aptiores censerentur, addictum locum erigendum se conferant, probentque, an pro Congregatione faciat, nec ne; cujus deinde statum, & conditiones ad Generale Capitulum referre debent, poterunt etiam prædicti Patres, si eis expedire videbitur, ad illis loci curam unum, vel plures Patres constituere usque ad prædictum Capitulum, ad quod tandem solum decernere spectabit, quid de dicto loco agendum sit; in erectione autem novi conventus servantur Constitutiones fel. recor. Clementis VII. Pauli V. Gregorii XV. & S. D. N. Urbani VIII. unà cum Decretis de celebratione Missarum.

3. Illud proportionaliter servandum erit, si aliud simile contigerit. Qui autem huic nostræ Constitutioni oppugnaverit, voce activa & passiva, omnibusque gradibus ac dignitatibus Congregationis in proximo Generali Capitulo per tres annos sequentes privatus existet.

CAPUT LXIII.

Quis modus, quævis forma in omnibus, & singulis scrutiniis, & electionibus cujuscunque Capituli sit ab omnibus servanda.

1. IN omnibus electionibus per vota, seu scrutiniis in quovis Capitulo tam Generali, quam Provinciali, & etiam privato locorum faciendis, sive pro Superioribus, cæterisque Officialibus eligendis, sive pro quavis alia re decernenda, servari inviolabiliter debet forma, & modus à Sacro Concilio Tridentino & etiam à nostri Instituti Constitutionibus præscriptus. In primis igitur antequam proponatur aliquid à Superiore, & ad aliquam electionem deveniatur, in quovis Capitulo sive publico, sive privato prælegendæ sunt Constitutiones siquæ sunt de eo, quod debet proponi, & de requisitis, ac qualitate eligendorum, in Generali Capitulo ante omnia perlegi debet cap. 6. Conc. Triden. sessio. 25. de Regul. nec non S. S. Decretorum Clementis VIII. pro Regularium Reformatione editorum n. 35. & 36.

(c) Ex Decretis Sac. Congreg. Episcop. & Regular. 1689. 28. Januarii Procurator Generalis potest eligi Generalis, vel Provincialis. An vero possit confirmari Procurator Generalis, hæc Decreta non dicunt.

2. Quodlibet scrutinium, seu ballottatio, ut vulgo dicitur, in omnibus, & singulis Capitulis nostræ Congregationis fieri debet per vota, seu suffragia secreta, (*J*) quam ob rem quilibet Vocalis calicem de manu illum deferentis accipere debet, in eumque manu cooperta suum votum immittere, in quo directa, vel indirecta vocum, & suffragiorum procuratio tam pro se, quam pro aliis omnino cavenda est, sed quisquis secundum propriæ conscientiæ dictamen probiores, ac magis idoneos se electurum coram DEO libi proponat, & juret ad præscriptum dictorum Decretorum.

3. Præterea quidquid per secreta suffragia in quovis Capitulo tam publico quam privato in quemcunque finem & effectum propositum fuerit, nullatenus obtineri poterit, nisi ultra medietatem Vocales concurrant. Qui igitur ad dignitatem aut officium eligendus proponitur, nisi ad sui favorem voces seu suffragia ultra illorum medietatem habuerit, eam consequi non poterit.

4. Denique si plures ad eandem dignitatem, aut officium per vota secreta concurrant, & sint propositi, qui ex illis majorem numerum vocum ad sui favorem habuerit, erit ad dictam dignitatem electus, si vero eos parem suffragiorum numerum ad sui favorem obtinere contigerit, iterum omnes illi ad vota proponantur, si adhuc in pari numero suffragiorum, uti prius perstitierint, qui ex illis in Religione antiquior est, eam dignitatem, & officium erit iure (omni ambiguitate remota) assecutus, & ad illam juridicè electus.

CAPUT LXIV.

Quo tempore, quove loco celebrandum sit Generale Capitulum.

1. **C**apitulum Generale nostræ Congregationis secundum antiquam ejus consuetudinem tertio (*e*) quoque anno die Dominicæ tertiæ post Pascha Resurrectionis Christi Domini celebrari debet, cum tali die eligatur capituli Vicarius, totumque Definitorium creetur, ut in suo loco statuitur.

2. Quod si tali die ob aliquod gravissimum impedimentum Capitulum celebrari non posset, volumus eo die Dominicæ tertiæ jam dictæ Generalem & Provinciales ab officiis, ac dignitatibus Generalatus & Provincialatus vacare aliosque eligi debere loco illorum. Pro quorum electione in tali casu Sedem Apostolicam consulant, & hi deinde à S. Sede de novo electi, nempe Generalis cum duobus Provincialibus statim eligant novum Procuratorem Generalem, & hi quatuor insimul eligere postea debent Priores, ceterosque Officiales totius Congregationis (omnes namque vacare intelliguntur) prout eis ad universalem Gubernationem Congregationis expedire videbitur, quos omnes eadem facultate, & autoritate, uti, frui, ac gaudere intendimus, ac si essent in Generali Capitulo electi quod si aliquis in tali casu quavis alia ratione intra Religionem esset electus, electio ipso facto nulla sit, & irrita, & electus voce activa & passiva trinitio privatus exilat.

3. Quoad locum verò secundum veterem consuetudinem nostræ Congregationis, Capitulum Generale semel, hoc est uno triennio, in Provincia Marchiæ Tarvisinæ, & alii triennio in Provincia Marchiæ Anconitanæ fieri debet; locus autem præcisus futuri Capituli, aut ab ipso Capitulo antecedenti, aut à Generali unà tamen cum Provinciali ejus Provinciæ, in qua erit celebrandum designabitur. Et quælibet Provincia per se ipsam omnia necessaria omnesque expensas pro suo futuro Capitulo subministrabit, sicut etiam ad eundem Generalem spectabit designare locum pro Capitulo Provinciali, si quando ob aliquam urgentissimam causam illud celebrare occurreret.

CAPUT XLV.

Quinam se conferre debeant ad Communitia Generalia.

1. **A**D Generale Capitulum universaliter loquendo, & secundum legem Ordinariam pergere debent, vel saltem possunt omnes ii, qui in dicto Capitulo saltem activam vocem habent, ut sunt:

(d) Scrutinium in electionibus ad majores Dignitates fit per Schedules. Definitorium vero, quod eligit Priores, & alios Officiales, procedit per Ballottas, ut vocant.

(e) Capitulum Generale sexto quoque Anno nunc celebratur ex Decretis Visitationis Apostolicæ de anno 1742. 25. Maji Tertio autem anno post Capitulum Generale celebratur Capitulum Provincialia in Provincia Aconitana, Tarvisina, Custodia Neapolitana, & apud Patres de Observantia ejusdem Congregationis in Germania.

In primis P. Generalis, Procurator Generalis utriusque Provinciae Provinciales, (f) Priores omnes, tam locales quàm titulares, qui ex Privilegio Sanctissimi Domini Nostri Urbani octavi in nostra Congregatione extant, qui per sex solum menses ante Capituli diem fuerint tales declarati, dummodo talis electio non facta fuerit occasione mortis, aut allicujus delicti, quia tali casu ii electi se ad dictum Capitulum conferre debebunt, etiam si per sex menses ante Capituli celebrationem electi non fuerint, (g) Discreti uoluscuſque Conventus juridice electi, & denique utriusque Provinciae Examinatores, Magistri Novitiorum, PP. Graduati, ac Cancellarii, omnes enim hi in Capitulis utraque voce gaudent, ut suis locis dicitur.

CAPUT XLVI.

Modus, ac forma Discretum eligendi præscribitur. (h)

1. In quovis Conventu nostræ Congregationis, in quo quinque, saltem Fratres de familia commorantur, eligi potest, ac debet Discretus, qui ad Capitulum Generale ire debet, in eoque vocem activam & Passivam habeat. Ad cuius electionem activa voce concurrant omnes Vocales, qui respectivè per sex menses ante electionem sunt de familia illius conventus, ejus Discretus est eligendus nempe omnes Professi dummodo sint in Sacris Constituti; excipimus autem eos, qui de præsentis die 13. Junii 1643. reperiuntur professi, quos vocem activam habere decernimus, voce verò passiva omnes alii de familia ut supra, Priore locali excepto, dummodo annos saltem quinque in Congregatione permanserint, & sacro Presbyteratus Ordine fuerint insigniti quod si loca id tempus aliquam Fratrum mutationem in aliquo conventu ob aliquam urgentem & evidentem necessitatem à Superioribus fieri contigerit, poterit is, qui ex obedientia erit de familia talis Conventus

de novo constitutus, dummodo ex ejus culpa talis mutatio orta non sit, & Discreti electione utraque voce gaudere.

2. Electio solum Discreti fiat ante Capitulum Generale, intra quindecim dies à Nativitate Domini Nostri JESU Christi computandos, & in die certo Vocalibus cujusque Conventus per Priorem invitando, Prior autem cujus culpa intra dictum tempus electio Discreti facta non fuerit, vocis activæ & passivæ privationem per tres annos incurrat, & PP. Visitatores, seu eorum Vicarii Discreti electionem fieri faciant, etiam dicto tempore elapso; si autem aliquem Discretum mori contigerit, possit familia illius Conventus iterum Capitulariter congregata alium Discretum quovis tempore eligere, illam tamen conditionibus.

3. Congregati legant omnes Vocales alicujus Conventus Capitaliter pro Discreti electione, Prior localis illius Conventus, lecta præsentis Constitutione proponat singulos, à Vicario locupiendo; qui Votorum seu suffragiorum ultra medietatem majorem numerum obtinuerit, erit illius conventus Discretus.

4. Si in Discretum eligendo, Vocales ad id inter se discrepent, ut oculis ab ipsis facta electio sit valida, Monasterium illud sine Discretis exstat.

5. Si in Discreti electione fraus committeretur, ea cognita, delinquentibus gravis poena esset imponenda, & Discretus ita electus, ut seditiosus, ad Capitulum non parcat ingressus, sed vel à P. Generali statim expellatur, vel certè à P. P. Correctoribus, si non nisi ab ipsis in fidel recognitione fraus fuerit detecta.

6. Discretis cuilibet Canonice & juridice electo faciant Vocales, qui eum elegerunt, fidem de Canonica electione manu propria subscriptam, & sigillo proprii Conventus obligatam, quam secum ferre debet, ut in Generali Capitulo PP. Correctoribus eam ostendat.

(f) Ex Decretis Visitationis Apostolicæ anno 1743. 25. Maji sublati est vox activa Prioribus etiam illis, qui toto triennio non habuerint sex Fratres de familia, item Prioribus Titularibus.

(g) Ex Decretis patris Sacre Cong. de anno 1689. 28. Januarii sublati est vox activa Discreti Conventuum, Examinatores, & Magistri Novitiorum.

At vero ex Decretis eisdem 1689. gaudent voce activa in Capitulis Generalibus, & Provincialibus sue Provinciae Novitiorum emitti, qui per novem annos id munus obierint, non Lectores, qui per annos duodecim docuerint in locis tantum à Constitutionibus deligendis. Ex Decretis eisdem Visitationis Apostolicæ 1742. gaudent similiter Magistri secundæ Novitiatus seu Professorum, non Lectores, qui in quibusvis Conventibus, Universalibus, & seminario docuerint cum Concionatores, qui per duodecim Quadragesimas quoties DEI verbum annuaverint, dummodo saltem per sex Quadragesimas id fecerint in Cathedralibus.

(h) Totum hoc caput abrogatum fuit per Decretum Sac. Cong. 1689. 28. Januarii.

7. Denique manus, & officium Discreti erit deferre ad Capitulum Generale Inventarium omnium bonorum sui Conventus, etque statum dicti Conventus, & omnes Fratrum necessitates aperire.

CAPUT XLVII.

De Officio PP. Correctorum in Capitulo Generali.

1. CUM omnes Vocales Capituli Generalis ad locum, in quo illud erit celebrandum, pervenerint, die Jovis, aut Veneris ante tertiam Dominicam post Pascha, P. Generalis, Provincialis & Correctores (i) in precedenti Capitulo Generali electi in loco Capitali conveniant, ad eorum munera exercenda; ipsi enim curæ erit perspicere, attentèque considerare omnes, & singulas summas, seu folia rationum accepti, & expensi, seu computorum uniuscujusque Conventus, Inventaria eorumdem fides de Discretorum electione, & si quæ fuerit alia hujus Generis, & præterea à Capitulo expellere, qui vel Canonice non fuerint electi, vel alia de causa expellendi sunt. Quod si contingat peragi debere aliquid contra aliquem ex Patribus Correctoribus, vel illius computa recognoscere, vel quicquid aliud contra ipsum pertractari necesse sit, tunc is, de cuius interesse agendum erit recedere tepebitur à loco Capitali, nec in ipsius negotia vocum afferat. Idem servetur si de interesse Dehitorum tractari contingat. Præterea ad hos quoque spectabit punire eos, qui in pœnas nostrarum Constitutionum inciduerunt, omnesque errores cujuscunque corrigere, quicquid enim ab his decretum fuerit, inviolabiliter observari iocundimus; Nec PP. Definidores ulla ratione ipsarum Decretis derogare possint. Absolutis, & expeditis deinde causis ad PP. Correctores spectantibus, ad alias electiones capituli deveniendum erit. Volumus autem, ut PP. Correctores durante Capitulo post Definidores omnes alios præcedant.

CAPUT XLVIII.

De electione Vicarii Generalis Capituli, & PP. Definitorum, eorumque officii.

1. DIE Dominice tertiæ post Pascha Resurrectionis pro nostri Capituli celebratione assignata, hora condecanti cantati debet Missa sollemnis de Spiritu sancto cum Gloria & Credo, in qua secunda oratio erit de sancta Maria, tertia de sancto Hieronymo Patre nostro, Celebrans erit Pater Generalis, Diaconus P. Provincialis Provincie, in qua celebratur Capitulum, Subdiaconus alter Provincialis, vel alii ab his deputati, si forte hi essent legitime impediti; ceteri verò Vocales eadem diem, vel in eadem Missa solenni, vel in privatis sanctissimæ Eucharistiæ Sacramento reſiciantur.

2. Hora deinde à P. Generali assignata omnes Vocales ad sonum Campanæ ad Ecclesiam conveniant, ubi omnibus genueris, P. Generis, simul cum Provincialibus intonet cum cantu Hymnus: Veni creator Spiritus, aliis proſequentibus, mentes tuorum vñtis &c. & absoluto primo versu, seu quaternario confluent, & processionaliter cantantes præcedente cruce cum duobus Accolitis bini pergant ad locum Capituli, quo cum pervenerint, absoluto hymno, P. Generalis cantabit versiculum: Emitte Spiritum tuum &c. R. Et renovabis &c. Deinde Orationem de Spiritu sancto, quo peracto unusquisque ad proprium locum ordinatè se conferat, ibique affideat, & statim legatur publice à Cancellariis, quæ à PP. Correctoribus determinata fuerunt.

3. His expletis illud deveniatur ad electionem Vicarii Capituli, ad cujus electionem activa voce omnes Vocales concurrunt, passiva verò omnes ii (Generali tamen excepto) qui Sacerdotes sunt, & annos viginti Completos, ac minimè interruptos in Congregatione perſiterint. Proponat igitur P. Generalis pro hujusmodi electione incipiendo à Provinciali Provincie, ubi fit Capitulum, gradatim & successivè omnes alios, dummodo idonei ſint, & qui ad sui favorem plura suffragia obtinuerit, erit

(i) Ex Decretis Vilitationis Apostolicæ anno 1742. ad supplendas vires Correctorum in Capitulis Generalibus duo eliguntur per vota secretæ à P. Generali cum Provincialibus; in Capitulis vero Provincialibus Pater Generalis cum Definitoribus præbit, quæ olim faciebant Correctores.

Vicarius Capituli, cui statim Generalis suum locum concedet, in eoque eum sedere faciant. Et statim in illius manibus omnes, & singuli ante illum genuflexi. In primis verò ipse Generalis, tum Provinciales, Procurator Generalis, ceterique Priores tam locales, quam titulares, Examinatores, Cancellarii, omnesque alii suas dignitates, & officia cum sigillis renuntiabunt, per quem actum renuntiationis quolibet dignitas, & Officium in Congregatione vacare intelligatur, tametsi, quicquid funguntur, Capitulo non interfint. Per hanc tamen renuntiationem non confectur ablata facultas dandi votum in presenti Capitulo.

4. Expleto renuntiationis actu P. Vicarius Capituli procedat ad electionem quatuor Patrum Definitorum, & primus omnium proponatur, qui Generalatus dignitatem renuntiavit, tum qui Provinciales extiterunt, & Corretores, tum denique alii, & qui ad sui favorem maiorem numerum suffragiorum habuerint, erunt PP. Definidores, ad quam electionem activa voce concurrere debent omnes Vocales, passiva omnes ii (Vicario tamen Capituli excepto) qui cum Sacerdotes sint annos viginti completos in Religione extiterunt.

5. Hi quinque Patres, hoc est Vicarius Generalis, & quatuor prædicti Definidores totius Capituli nuncupentur & sint: ad hos enim spectat causas audire, & auditas expedire, & eos, qui in administrandis eorum officiis ac dignitatibus, quæcunque sint, etiam Generalatus, aberraverunt, corrigere, ac punire, causas determinando, sola veritate inspecta.

6. Debent etiam creare omnes Officiales totius Congregationis, ut Procuratorem Generalem, Priores tam locales quam titulares, Examinatores, Cancellarios, Novitiorum Magistros, Guvernatores, Vicarios, atque alios Superiores, quovis nomine nuncupatos, servato tamen tempore vacationis à Constitutionibus præfinito ut supra Cap. 41. debent quoque pro quolibet Conventu familias constituere. Nullique prorsus reclamare liceat, quod non fuerit ab iis in dignitate aliqua, seu officio Constitutus, volumus enim Capitulum Generale, ejusque Definitorium esse in suis Definitionibus, Electionibus, ac Decretis, omnino liberum.

7. Denique ad hos quoque spectabit ordinare, ac decernere quicquid pro bono Congregationis regimine esse ordinandum, ac decernendum censuerint,

& quicquid ad Generale Capitulum spectat. Nihil tamen ad totam Congregationem pertinens (si grave & maximi momenti sit) innovare poterunt, nisi prius toti Capitulo, id proponant, & maior Capituli pars per secreta suffragia consensum præstiterit, ut habetur Cap. 42.

8. Officium PP. Definitorum usque ad finem Capituli perdurabit, etiam facta creatione novi Generalis, & Provincialium, à quibus tunc nihil poterit immutari, quod à Definitoribus sancitum est.

9. Durante Capitulo unoquoque die, etiam festivo, cantari debet Missa de Spiritu sancto, & etiam alia de Requiem pro defunctis, si non adit festum, recitentur quoque litanie secundum nostram consuetudinem.

CAPUT XLIX.

De Electione Patris Generalis in Capitulo.

1. Statim atque PP. Definidores elegerint omnes Priores, omnesque Officiales cum eorum familiis, fecerintque Decreta, & Ordinationes, quæ pro bono regimine Religionis expedire existimaverint, ac denique cuncta pertecerint, & compleverint, quæ ad ipsorum munus pertinent. P. Vicarius Capituli cum aliis definitoribus congregatis omnibus Vocalibus ad sonum Campanulæ in loco Capitulari, & lecta præsentis Constitutione, procedat ad electionem Generalis, pro cujus electione primò proponatur ab eodem Vicario gradatim Definidores, & successivè ceteri PP. quibus insint requisitæ conditiones illius tamen Provincie, ad quam de more spectat Generalatus, & qui ultra mediætem maiorem numerum vocum ad sui favorem habuerit, erit P. Generalis per triennium juxta nostræ Congregationis Privilegia, ac consuetudinem.

2. Ad Generalis electionem activa voce concurrere debent omnes Vocales utriusque Provincie, passiva solum, qui annos 25. circiter in Congregatione permanferint, ut habet Cap. 36.

3. Porro Generalis statim electus fidei professionem in manibus Vicarii Capituli coram omnibus emissâ, ad locum P. Vicarii se conferat, ibique assideat, tum Vicarius ipse tradendo illi sigilla Generalatus, ei Obedientiam præstet, manus ipsius deosculando, & sic faciant ceteri omnes.

CAPUT L.

De Provincialium electione in Generali Capitulo.

1. **G**enerali electio, eique obedientia præsita, eadem sessione procedatur statim ad Provincialium electionem, quam tamen ipse Generalis (habito prius brevissimo sermone ad Patres) ipse Capitulo proponat, quæ fieri debet hoc ordine.

2. Quolibet Provinciæ per se ipsam, & separatim, unitamen cum novo Generali tres (4) eligat Patres per secretam suffragia ad Provincialium idoneis proponendo, primo locum Patres Definitorum, tum gradatim & successivè alios, qui ad sui favorem majorem numerum suffragiorum obtinuerint, erunt tres ad Provincialium electi pro Provinciâ.

3. Deinde hi separatim electi à sua Provinciâ toti Capitulo ab eodem Generali præponantur, hoc est primò tres electi ab ea Provinciâ, ubi sit Capitulum, & qui ex illis plura suffragia ultra medietatem ad sui favorem habuerint, erit Provincialis illius Provinciæ, tum proponantur similiter toti Capitulo alii tres electi pro alia Provinciâ, & eadem ratione, qui plura suffragia fuerint affectus, erit Provincialis alterius Provinciæ. Qui Provinciales triennio in Provinciali permanere debent, ut de Generali diximus.

CAPUT LI.

De Electione Patrum Correctorum. (1)

1. **P**eracta hujusmodi electione PP. Generalis, & Provincialium, deveniatur ad electionem duorum Correctorum prosequenti Capitulo generali, quæ quidem non nisi infra scripto modo fieri poterit. Generalis proponat toti Capitulo pro Correctore illius Provinciæ, ubi celebratur Capitulum (duo enim eligantur Correctores, unus scilicet pro unaqueque Provinciâ) alterum ex PP. initium faciend. à Senioribus, & deinde ad alios prosequendo, qui plura suffragia ultra medietatem obtinuerint, sit illius Provinciæ Pater Corrector, & sic deinde de aliis.

2. Ad hanc autem electionem PP. Correctorum voce activa concurrere debent omnes Vocales totius Capituli, passiva verò (Generali, & Provincialibus exceptis) similiter omnes, eligantur autem ad hoc officium Viri Discreti, Prudentes, & timoræ conscientie; qui per sexennium post Professionem in Religione steterint.

3. Quod si contingat istos sui electos Correctores, seu alterum eorum nequire ad subsequens Capitulum pergere, tunc Generalem, & ambos Provinciales, possit alium, seu alios in defectum ipsius, seu ipsorum substituere.

CAPUT LII.

Quæ ratione Capitulum publicandum sit, ac dimittendum.

1. **H**is explicitis immediatè in eadem sessione, aut certè in alia (iterum congregato Capitulo) prout PP. Definitoribus videbitur, primo loco legatur publicè à Cancellariis utriusque Provinciæ quidquid decretum, & determinatum fuerit à PP. Definitoribus, & insuper etiam omnes electiones, & creationes omnium Officialium ab iisdem factæ, cæterorumque Fratrum mutationes, neque ab eis appellatio, reclamatio, seu recursus admittatur, nisi ad effectum devolutivum tantum non autem suspensivum, sed unusquisque patere promptum, & paratum se ostendat, ut verè Religiosum decet, qui autem oppositum attentaverit, ipso facto à PP. Definitoribus voce activa & passiva per triennium privetur, aliisque etiam penis gravioribus ipsorum arbitrio inflictis.

2. At verò, si quis officium sibi destinatum modestè recuset, Definitoribus provideant, prout expedire cognoverint.

3. Postremo his ita dispositis novus Generalis innotabit: Te Deum &c. quem prosequendo omnes bina processionaliter pergant ad Ecclesiam, ubi cum aliquantulum oraverint pro gratiarum actione, P. Generalis omnes benedicendo dimittat, & illic omnes & singuli ad sua Monasteria, & loca properabunt.

(4) Electio Provincialium nunc fit à toto Capitulo per schedulas, nulla facta precedenti electione nisi à singulis Provinciis. Quo jure id fiat, incertum.

(1) Hoc Caput abrogatum fuit per Decretum Visitationis Apostolicæ de anno 1741. Vide dicta ad Cap. 47.

CAPUT LIII.

Nulli ex nostris, qui in Congregatione, aut Capitulis pertrahantur, externis referre liceat.

1. EA quæ in nostra Congregatione, præsertim verò in Capitulis generalibus, aut particularibus uniuscujusque Conventus, pro ejusdem Congregationis beneficio secretò tractantur, ac definiuntur, nullus audeat exterius, aut aliis etiam ex nostris, qui hujusmodi Capitulis præfentes non fuerint, referre, ac manifestare, sub pœna ab ipsis Capitulis, aut Superioribus, ac etiam Prioribus pro qualitate delicti transgressori imponenda; & si pluries quis in hunc errorem, in rebus præsertim gravibus incidisse convincatur, in pœnam expulsiōis ab iisdem Capitulis, & privationis vocis activæ & passivæ merito incurrat Superiorum arbitrio.

2. Sub eadem pœna, & etiam Superiorum arbitrio graviore districtè præcipitur, ne quis Fratrum, præsertim verò Superiorum occultos detectus, seu errores cum summe eorundem, & ipsius Congregationis detrimento, nisi forte necessitate coactus, detegere, ac publicare audeat.

CAPUT LIV.

Prescribitur modus eligendi Generalem, & Provinciales extra Capitulum.

1. SI contingat Generalatus dignitatem extra Capituli tempus, aut per mortem Generalis, aut alia ex causa vacare, decernimus illius Provincie Provinciale, cujus Generalis erat, ipso facto absque ulla alia declaratione, vigore tantummodo præsentis Constitutionis, succedere Vicarium Generalem loco Prædecessoris Generalis, cum eadem potestus auctoritate.

2. Districtè autem præfictò Vicario Generali præcipimus, ut statim habita ut supra notitia, nulla interposita mora, Vocales moneat per litteras citatorias, illis assignando locum, ac diem electionis faciendæ, qui ita debent convenire, ut infra mentem electio sequatur.

3. Electores autem novi Generalis, si ipse eligendus erit de Provincia Anconitana, erunt intra scripti, videlicet ipse Vicarius Generalis, Priores S. Honophrii de Urbe, S. Bartholomæi Pisauri, Sanctissimæ Trinitatis montis belli; & S. Hieronymi Arimini, item Provincialis Provincie Tarvisinæ, Priores S. Sebastiani Venetiarum, Magdalenarum Patavii, & S. Mariæ à Rosa Ferrariz. Si verò Generalis eligendus erit de Tarvisina Provincia, Electores erunt Vicarius Generalis, Priores S. Sebastiani Venetiarum, Magdalenarum Patavii, S. Mariæ à Rosa Ferrariz, & Magdalenæ Tarvisi: Item Provincialis Provincie Ancunitanæ, Priores S. Honophrii de Urbe, S. Bartholomæi Pisauri, & Sanctissimæ Trinitatis Montis Belli. Quod si Vicarius Generalis, aut Provincialis sit Prior alicujus ex dictis conventibus, tunc ad hujusmodi electionem intererit Prior S. Blasii Fani in Provincia Ancunitana, si verò id accidat in Provincia Tarvisina, in ipsius locum Priorem Victoriz Veronæ subrogatum volumus.

4. At si quoquo modo infra Triennium Capituli Generalis occurrat Provincialis dignitatem vacare, volumus ac declaramus Provincialis electores esse sex Priores illius Provincie, cujus Provincialis est eligendus: una cum ipso Generali: hoc est in Provincia Anconitana Priores S. Honophrii de Urbe, Sanctissimæ Trinitatis Montis belli, S. Bartholomæi Pisauri, S. Hieronymi Arimini, S. Hieronymi Urbini, & S. Mariæ gratiarum Neapolis; In Provincia verò Tarvisina Priores S. Sebastiani Venetiarum, Magdalenarum Patavii, Magdalenæ Tarvisi, (scilicet) S. Mariæ de Rosa Ferrariz, S. Mariæ Hilpidæ, & S. Mariæ Magdalenæ Vicentiz. Hi enim omnes una cum Generali respectivè in sua Provincia per vota secreta novum Provinciale, sive præsentem, sive absentem eligere debent, servatis tamen forma, & conditionibus alibi expressis, quæ quidem electio fiat loco, & tempore, quibus supra de Generali.

5. Si verò vacet aliquis ex dictis Prioratibus ob mortem Generalis, aut Provincialis, tunc illius Prioratus electio

(m) Cum Conventus S. Mariæ à Rosa Ferrariz nunc spectet ad Provinciam Anconitanam ex Bulla Benedicti XIV. de anno 1743. 27. Aprilis, modo pro Provincia Tarvisina in numero electorum Generalis, vel Provincialis loco Prioris Ferrariz substituitur Prior Sanctissimæ Inviolare Ruz Tridenti.

fiat à Generali, & respectivè à Provinciali, unà cum duobus Prioribus Electoribus, qui in Religione antiquiores erunt, quod si Generalis ipse, vel Provincialis respectivè fuerit legitime impeditus, ejus loco censeatur subrogatus unà cum aliis duobus Prioribus supra expressis, alius Prior ex antiquioribus illius Provinciae.

6. Qui modis novum Provinciale in unaquaque Provincia eligendi servari etiam debet, quandoque extra Capitulum Generale Provincialis electionem fieri ex quavis causa contigerit, semper enim una cum predictis Prioribus Electoribus, Generalis, seu Vicarius Generalis ad Provincialis electionem per se, & non per alium concurrere debet.

7. Si verò aliquis ex predictis Prioribus Electoribus ob aliquod impedimentum dictae Electioni intervenire non possit, decernimus in tali casu, eum posse alium loco ipsius substituere.

8. Denique si Provincialis extra Capitulum Generale electus per unam tantum vicem Provinciam visitaverit, volumus & intendimus talem electionem non esse, aut fore illi impedimento, quo minus in dicto Capitulo non possit eligi in Provinciale pro futuro triennio; sedis verò si per duas vices Provinciam visitaverit ad praescriptam constitutionem; tunc enim sequenti Capitulo ad Provincialis dignitatem pro futuro triennio concurrere nequaquam poterit.

CAPUT LV.

Traditur modus eligendi Priores, ceterisque Officiales, ac etiam Procuratorem Generalem extra Capitulum.

1. Si aliquis Prior, sive localis, sive titularis, vel quilibet alius Superior, & Officialis nostrae Congregationis, ut Vicarius, Examinator, Cancellarius, & quivis alius cujuscumque gradus & conditionis sit, & quovis nomine nuncupatus, vel causa mortis, vel quia à Superioribus aliis sit jure privatus, fuerit extra Capitulum Generale eligendus, ac de novo creandus, volumus talem electionem fieri posse à PP. Visitationibus. Verum si talem electionem Prioris infra sex menses à die, quo Capitulum Generale celebrari debet, fieri contingat, electus vocem non habeat in eo, nisi ejus electio facta fuerit per decessum anterioris. Si verò ex quovis causa esset eligendus, ac de novo creandus

extra Capitulum Procurator Generalis nostris Ordinibus, creati novi Procuratoris fiat à P. Generali cum Provincialibus tamen utriusque Provinciae, qui etiam Mandatum Procurae juxta solitum ei conferant, & qui ab his fuerit electus, erit Procurator Generalis totius Ordinis usque ad Generale Capitulum.

CAPUT LVI.

De modo visitandi Monasteria.

1. UT omnes nostri fratres, sive Superiores in Congregatione existant, sive subditi, pro viribus suo muneri satisfacere studeant, illi, suorum Monasteriorum curae, & regimini incumbendo, ac commissum sibi gregem omni charitate, & vigilantia pascendo; hi verò sanctorum Superiorum iussa exequendo, eiusque obtemperando. Ordinamus, atque mandamus Generalem cum Provincialibus, hoc est, cum unoquoque in sua Provincia debere ter in uno triennio totam Congregationem, eiusque Monasteria personaliter visitare, vel saltem per alium si sit impeditus.

2. In Actu Visitationis diligenter inspiciant Patres Visitatores qualiter res ejusque Ecclesiae, & Monasterii nostrae Congregationis se habeant, Prioris seu Superioris regimen animadvertant; deque ejusque Fratris vita, ac moribus se certiores fieri curent; scandala, si quae sint, devitent; concilient dissensiones; Pacem, obedientiam, charitatem, aliasque virtutes pro viribus assurgent; & cuique rei opportunum remedium adhibere summo opere studeant; ut ubique Dei cultus, ac Religionis beneficium augeatur. In quovis conventu tamdiu commorentur, quamdiu necessarium esse cognoverint, ibique diutius, ubi magis erit opus; Si aliquis ex Visitationibus sit Prior, ejus loco Monasterium ipsius ab alio Priore viciniori visitabitur.

3. Visitationis exordium sumant à templo, vineantque imprimis an rectè custodiatur Sanctissimi Eucharistiae Sacramentum; mox visitent Sacrum infirmorum oleum, ac Sanctorum Reliquias, ex quibus tamen nihil prorsus auferri debent sub poena privationis officii, & vocis activae & passivae ipso facto incurrenda, praeterea altaria, & universa, quae tam in Ecclesia, quam in Sacrificiis ad divinum cultum pertinent; curentque, ut nihil eorum, quae necessaria sunt, desit, ac praesertim diligenter attendant, si adimpleantur legata, & Missarum onera, quae in tabella Sacrificii descripta sunt.

4. Postea ad visitandam Domum, & Monasterium se conferant, curentque ædificia conservari, & etiam instaurari, si opus erit; diligenter inspiciant totam habitationem, officinas, totamque suppellectilem illius, nec necessaria decesse, aut superflua expensil permittant; omniumque mobiliū conventus, & Ecclesiæ Inventarium recognoſcant.

5. Visitent quoque bona stabilia Monasterii, quæ sine magno incommodo visitari possunt, & videant, quæ cultura egeant; quidve in illis præstandum sit, ut conserventur, ac augeantur.

6. Deinde accedant ad visitationem personarum, vocentque singulatim omnes in ordine, qui magis eis expedire videbitur; ab omnibus petant, quomodo servantur Regulæ, & Constitutiones præsertim, quæ ad eborem, & Ecclesiæ pertinent, & ad Regularem observantiam; quæ ratione administrantur bona Monasterii; quomodo tractentur subditi à Superiore, si quæ sūt scandala, quibus providere necesse sit, & similia: ultimo loco visitent Superiorem Conventus, à quo & subditorum, & ipsius personæ circa ea, quæ ad ejus officium pertinent, rationem exigant; omnes autem ad veritatem sincerè dicendam, ne, si taceant, ipsi imputetur, si morbi latentes curari nequeant.

7. Postremo diligenter videant computa, rationesque accepti & expensæ à Priore, seu Superiore loci in suo libro præscripta, & adnotata, & etiam computa præcedentia cujusque Conventus ab ultima Visitatione suorum Prædecessorum, & si recta fuisse cognoverint, manu propria subscribant, sicut etiam solium, in quo eorundem computorum summa continetur.

CAPUT LVII.

Poste Generalem, ac Provinciales alius suas vices demandare.

1. TAm Generalis, quàm Provinciales non solum ad actum visitandi Congregationem, sed etiam ad aliud quodcunque, quod ab eorum auctoritate dependet, peragendum, non tamen in casu electionis, suas vices aliis Patribus demandare, seu committere poterunt: Unde Generalis, in sua Provincia ac Monasterio residens, poterit uni, vel pluribus, præsertim alterius Provincie

Cod. Regul. Tom. VI.

ab majorem Fratrum commoditatem, & bonum Congregationis regimen suas vices, suamque auctoritatem pro suo beneplacito tribuere.

2. Patres autem, quibus Visitatores suas vices demandare poterunt, debent saltem esse Priores, aut Patres graduati, multoque magis committi poterit Procuratori Generali servata tamen constitutione 41.

CAPUT LVIII.

Quis ordo inter Fratres, ac Superiores nostra Congregationis constituendus sit.

1. Inter nostros Fratres hic ordo Præcedentiæ constituendus videtur. Primò universaliter, si cætera paria sūt, semper, qui in Religione antiquior est, juniorum in eadem præcedat.

2. Si gradus seu ordines inspiciamus, is erit ordo servandus, ut semper Professus Novitios præcedant, & sicut hi, si ad chorum addicti sūt, Novitii Laicis præferri debent, sic & illi, si Clerici exsistant, Professus Laicis præferendi sūt, eademque ratione Sacris Ordinibus insigniti ad tales ordines non permotos præcedant, & licet inter hos nullus ordo servetur, inter illos tamen jure Subdiaconus Diacono, & omnes Sacerdoti locum cedant.

3. At verò si Superioritatis habetur ratio universaliter decerni potest, ut is, qui in aliqua dignitate constitutus sit, præcedat eos, qui nulla dignitate actu truantur, simplicesque Sacerdotes existant.

4. Porro si Superiores inter se conferantur, post P. Generalem jure Provincialis in actu saltem Visitationis, nulli secundus esse debet; PP. enim Visitatores in Congregatione nostra primum locum obtinent, Procurator Generalis post Provinciales omnibus aliis præferendus est, exceptis PP. Graduatis, si ipsi cæteris paribus præferendi sūt.

5. Inter Priores actuales, sive titulars, secundum se consideratos præcedat, qui primò professionem emisserint, tamen si locali Priori in proprio conventu quilibet aliis, etiam Procurator Generalis cedere debet, & multo magis Prior titularis, qui de ejus familia sit.

6. Vicario in proprio Conventu, qui post Priorem præfisse solet, cedant cuncti reliqui Fratres. Imò & ipsi Piores titulares, si de ejus familia sint.

7. Denique inter PP. Graduos ille, qui Generales extiterunt, primus locus erit, tum qui fuerunt Provinciales, sequi debent. At neque inter eos, qui Generales extiterunt, nec inter reliquos alius ordo, quem Religionis servetur; Si verò hi cum aliis conferantur, cuncti ceteros Fratres, qui Piores, aut Superiores non existant, antecellere debent, at verò, qui Generalatus dignitate functi sunt, omnes etiam Piores (locali excepto) præcedant.

Postremo Vicarius Generalis in ea parte, seu Provincia, in qua vices Generalis gerit (si Pa-res Visitatores excipias) nulli erit secundus. Hæc de præcedentia dicta sunt, solum ne inter Fratres ulla inordinatio, aut confusio oriatur. Cæterum admoneantur cuncti, ut in omnibus christianam, ac Religiosam humilitatem colant, meminerintque, quod à Christo Domino suis discipulis dictum fuit, qui major est in vobis, fiat sicut minor.

CAPUT LIX.

De Novitiorum receptione.

1. Qui petit ingredi nostram Religionem, antequam recipiatur ab illis, ad quos spectat, diligenter interrogetur. Primum, an omnino decreverit renunciare mundo; à quo tempore deliberavit ingredi nostram Religionem; quibus de causis hoc desiderium ei in mentem venerit; quid eum impulsit ad hoc potius institutum amplectendum, quam aliud; nam deliberate statuerit in Religione, cujus habitum susceperus est, vivere & mori sub suorum Superiorum obedientia, & similia, ut nimirum uniuscujusque vocationis finis, & Spiritus innoscat, & si ex sola levitate, aut humano aliquo affectu duci dignoscatur, audiendus non erit.

2. Tum perquiratur, an ere aliquo gravatus existat; aut aliqua alia obligatione; nam aliquo necullo, aut manifestum morbo laboret, aut defectum in aliqua sui corporis parte patiat; diligenter ejus vita ante acta, ac mores examinentur.

3. Interrogetur de Patria, Parentibus, eorumque conditione an pauperem vitam gerant, propioresque, vel alia de causa ejus opera indigeant; an sit ex legitimo matrimonio, & à pro-

genitoribus honestis, ac bonæ famæ. Inquirat diligenter Superior de ejus ætate, & si non fuerit in 14. ætatis anno constitutus, nulla ratione ad habitum recipiatur; In literis verò sit saltem ita eruditus, ut ex illis quibus prædictus est, iudicii, ingenique specimen faciliè conicere liceat, ac proinde ad eas addiscendas indubiam habilitatem, certamque dispositionem præferat; Ipsi autem Conventi, seu Laici ad habitum non recipiantur ante vigesimum suæ ætatis annum, & nisi saltem præcipua de ceteris christianæ capita noverint.

4. Debet præterea de nostri Ordinis instituto summam commoveri, & de omnibus difficultatibus, rebusque difficilioribus, quæ ex nostris Constitutionibus servari debent, certior fieri, & tandem repertus idoneus, & à Superioribus admittis proponi debet Capitulo locali ad vota secreta illius Conventus, ubi est habitum susceperus, à quo acceptus, & ad Novitiatum locum introductus, primum suorum peccatorum totius ante actæ vitæ veniam per Generalem Confessionem à Domino impetrare debet, tum nostræ Religionis habitum à Superiore.

5. Idem fere servari debet circa eos, qui in nostra Congregatione in numero Laicorum, seu Conversorum adscribi valuerint.

6. Postremo Novitios ad habitum recipere debent, aut Generale Capitulum, aut Patres Visitatores, aut solus Generalis, ejusque Vices gerens, aut Provincialis in sua Provincia sed illi resisti non poterunt nisi in Conventibus designatis vel designandis, servata in reliquis forma Constitucionum fel. rec. Sixti V. Clemen. VIII. Pauli V. & SS. D. N. super receptione, & educatione Novitorum.

CAPUT LX.

De Novitiorum educatione, & de eorum Magistro.

1. Circa Novitorum educationem non est, quod maleum laboremus; satis enim, superque erit dixisse, ut in hac re nostræ Congregationis Superiores observari curent Decreta Apostolica, & præsertim Institutiones Clement. VIII. editas 19. Martii 1603. & à Sanctiss. D. N. confirmatas. In his enim fulsime, & sanctissime recensentur, quæ ad eam Novitorum educationem faciunt.

2. Novicius ergo ad nostrum habitum receptus statim sub Novitiorum Magistri cura in novitiatu collocetur, donec solemnem Professionem emiserit. Novitios cum Professis, aliisvè Fratribus tractare, aut alloqui non permittatur, nisi fortè necessitas urget, aut præsente Magistro, vel Superiore locali.

3. Novitiorum Magister, qui non nisi secundum prædicta Decreta est deligendus, rem maghi momenti sibi esse commissam intelligat, etenim ex prima Novitiorum institutione, non modò eorundem profectus, verum etiam & integer Religionis status, ac perfectio magna ex parte dependet. Vitæ integritate, prudentia, ac discretione ita se gerat, & omnibus ita se præstet amabilem, ut omnes confidenter ad ipsum confugiant, ab eoquæ auxilium ac solatium in omnibus in Domino spercent.

4. Doceat Novitios breviter Doctrinam Christianam, modum item orandi, meditandi, fructuosè confitendi, Sacro decenter ministrandi, divinum Officium, Beatæque Virginis recitandi, pios ac Spirituales libros perlegendi, eosque crebrè admoneat, ut semper in omnibus Deum quærant, omnesque actus, in quibus se exercent, ad ipsius gloriam dirigant; Curet præterea, ut Noviti in omnibus locis, præsertim verò in Ecclesia, Choro, ac Refectorio Religiosam modestiam præferant. Denique det operam ut in nostris Constitutionibus ita instructi sint, ut universa quæ in illis præcipiuntur, ad eosque spectant, possint integrè observare.

5. Elapso probationis anno statim, atque Novitius si Clericus 16. si verò Laicus vigesimum primum suæ ætatis annum compleverit, iterum Capitulo locali proponatur, & approbatus, ad professionem admittatur.

CAPUT LXI.

De Professis in Professorio degentibus, ac de eorum Magistro.

1. Novitii statim, atque Professionem emiserint, & in Professorum numerum recepti fuerint, debent juxta Decreta Apostolica à Novitiatu ad Professorium transferri, ut nimirum in regulari disciplinæ observantia melius confirmetur, nisi forte diutius in Novitiatu aliquem de novo Professum detineri, locali Superiore magis expedire videretur.

2. Qui in Professorio degunt sub Magistri obedientia, ac disciplina esse debent, eruntque ab iis, eorumque Magistro, quoad regularem disciplinam cuncta ferè servanda, quæ præcedenti capite de Novitiis, ac de eorum Magistro dicta sunt.

3. In Professorio, vel per triennium, vel certè quousque ad ætatem suscipiendi Sacros Ordines pervenerint, permanere debent. Quo tempore omni studio curate debet eorum Magister, ut prædicti Juvenes iis omnibus, quæ ad chorum, & Ecclesiam spectant, benè instruantur, & literarum studiis diligenter incumbant.

CAPUT LXII.

Præsentis Constitutiones esse ab omnibus observandas ac sæpius perlegendas.

1. Quemadmodum necessarium est (ut unde exorti sumus, ibi terminemus) aliquas Constitutiones, & Regulas conscribi, quæ Nos omnes nostramque Congregationem in divino obsequio, & in via salutis incepta juvent, ac dirigant, ita longè magis necessarium erit ut illæ eadem ab omnibus omnino observentur, ac custodiantur.

Hortamur igitur omnes in Domino, ac districtè præcipimus, ut quæ in Volumine harum legum, & Constitutionum conscripta sunt, omni studio, omnique conatu quisque ex nostris observare, ac custodire curet. Superiores verò, quicunque illi sint, non modò ad earum observationem, teneri sciant, verum etiam, ut eorum cura, vigilantia, & exemplo à sibi subditis inviolabiliter observentur.

Transgressores non solum in pœnas ab ipsis Constitutionibus impositas, sed etiam in alias graviores ab eo, ad quem spectabit, infligendas incurrent.

2. Ut autem hoc facilius præstari possit, locales Superiores ut in publico Refectorio præsentis Constitutiones sæpe perlegantur, saltèmbis in quolibet anno, hoc est, in Adventu, & quadragesima curare debent; Regula verò S. August. singulis mensibus perlegatur. Volumus autem si circa præsentis Constitutiones aliqua oriatur difficultas, quod solum Generale Capitulum possit eas declarare, talemque declarationem vim constitutionis habere. Faxit Deus, ut hæc omnia adimplendo vias nostras ad caelestem Patriam, ubi vera Beatitude est, dirigamus, ibique in perpetuas æternitates summo bono perfruamur, Amen.

Q 2

RI.

RITUS VESTIENDI NOVITIOS.

Cum aliquis mundo renunciare cupiens in nostrum sacrum ordinem adscripti voluerit, Superior, qui secularitatem induere debet, cotta & stola indutus cum omnibus suis Fratribus in Ecclesiam, vel Capitulum conveniat. Secularis verò induendus, præcedente Novitiorum Magistro, ingreditur, vestes, quibus induendus est, deferens apertè accomodatas, ac plicatas, & unà cum Magistro ad pedes Superioris genuflectat, qui eum interroget dicens: Quid petis? Respondit: Misericordiam Dei, & vestram Societatem. Tunc Superior inquisiens prius, quid postulaverit, quantaque sit huiusmodi petitio de laboribus, & austeritate Ordinis certiorare illum reddat, ac de mutatione morum, & perseverantia admoneat. Quo facto dicat: Dominus, qui incepit in te bonum opus, ipse perficiat. R. Amen.

Interim secularibus vestibus exatur à Superiore dicente: Exuat te Dominus veterem hominem cum Actibus suis. R. Amen.

Ÿ. Exurge Christe adjuva nos. R. Et libera nos propter nomen tuum.

R. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Domine vitutorum supplices deprecamur clementiam tuam, ut hunc famulum tuum miserationis tue abundantia ab omni veteris itteptione expunges, & capacem sanctæ novitatis efficias. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Postmodum induat eum habitu Novitiorum dicens.

Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus est in iustitia, & sanctitate veritatis. In nomine ꝑ Patris & Filii, & Spiritus Sancti. R. Amen.

Illuc aspergat eum aqua benedicta; & muret ei nomen, si videbitur expedire, maxime si habuerit nomen ethnicum, imponat ei nomen aliquod sanctum. His peractis dicat: Ÿ. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Adesto Domine supplicationibus nostris, & hunc famulum tuum, cui in tuo sancto nomine habitum nostræ sanctæ

Religionis imposuimus, bene ꝑ dicere digneris, & pascas, ut te largiente devotus in Ecclesia persistat, & vitam mereatur æternam. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde Superior cum reliquis omnibus genuflectens incipit hymnum Veni creator Spiritus &c. Quam Frater sequatur, ac dicto primo versu Hymni, omnes surgunt. Finito Hymno permanente adhuc Novitio genuflexo, Superior dicat: Pater noster. Ÿ. Et ne nos inducas in tentationem. R. Sed libera nos à malo. Ÿ. Emitte Spiritum tuum, & creabuntur. R. Et renovabis faciem terræ. Ÿ. Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix. R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi. Ÿ. Ora pro eo Beate Pater Hieronyme. R. Ut dignus efficiatur promissionibus Christi. Ÿ. Domine exaudi &c. R. Et clamor meus &c. Ÿ. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da ei in eodem Spiritu recta sapere, & de ejus semper consolatione gaudere &c.

Concede nos famulos tuos, quosumus Domine Deus perpetua mentis & corporis sanitate gaudere. Et gloriosa Beatæ Mariæ semper Virginis intercessione à præsentis liberari tristitia & æterna postui læticia.

Deus, qui Ecclesiæ tuæ in exponendis Sacris scripturis Beatum Hieronymum Confessorem tuum Doctorem maximum providere dignatus es; pascas, quæsumus, ut ejus suffragantibus meritis, quod ore simul, & opere docuit, te adjuvante exercere valeamus. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Quibus peractis omnes Frater ipsum recipiant ad osculum pacis.

De Novitiorum Professione.

Cum tempus emittendi professionem advenit (dato signo) Superior cotta, & stola indutus, unà cum Fratribus ad Ecclesiam se confert, & ad altare in cornu Epistolæ consistat. Ad quod Novitius talari veste nostræ coloris & seculari pallio vestitus deferens tunnicam, Capucium, & Zonam præcedente Magistro accedat, ac in medio genuflectatur. Tunc Superior eum inter-

roget dicens. Quid peris? Respondit: Dei Misericordiam, & vestram Societatem. Superior autem dicit.

Dominus, qui incepit in te bonum opus, ipse periciat. R. Amen. De nunc coram omnibus hæc, aut similia verba cum eo habcat italicis tamen sermone.

Delecte fili in Christo: Ecce tempus tuæ probationis completum est, in quo expertus es omnem nostri Ordinis asperitatem. Nunc ergo de duobus oportet te unum eligere, id est, vel à nobis discedere, & abire in viam tuam, vel renuntiare huic sæculo, & dedicare, atque offerre ipsum totum Deo, & Ordini nostro, scilicet quod postquam te sic obuleris, de subigo obedientie ejusdem Ordinis collum tuum non licebit exentare; quod sub iam morosa deliberatione cum regulari libere posses, sponte suscipere voluisti.

Quod si ipse responderit velle Deo, & Ordini nostro, se totum offerre, inquirat ab eo Superior, utrum vi, vel metu faciat Professionem, & si iterum responderit, se sponte & libere, & non vi, vel metu vovisse, collocatis vestibus super tabulam à cornu Epistolæ Superior eas benedicat dicens.

ŷ. Adjutorium nostrum in nomine Domini. R. Qui fecit cælum & terram. ŷ. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Domine JEsu Christe, qui tegumentum nostræ mortalitatis induere dignatus es, obsecramus immensam largitatis tuæ abundantiam, ut hoc genus vestimenti, quod Sancti Patres, ad humilitatis indicium ferre sanxerunt, ita bene tunc dicere digneris, ut hic famulus tuus, qui eo nunc fuerit, te induere mereatur, qui vivis & regnas in Sæcula Sæculorum. R. Amen.

Oremus.

Deus, qui vestimentum singulare ad indumentum eterne jucunditatis tuis fidelibus promissisti, clementiam tuam suppliciter exoramus, ut hæc indumenta humilitatem cordis, & contemptum mundi significantia, quibus famulus tuus in sancto, ac firmo proposito vestiri desiderat propitius bene tunc dicat, & castitatis habitum, quem te inspirante vestis, te protegente custodiat, ut quem

veneranda veste indolis, beato facias indumento vestiri. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Benedictio tunice, & Capucii.

Bene tunc dicat quæsumus omnipotens Deus tunicam, & Capucium istud capiti hujus famuli tui imponendum, & præsta, ut sit in eo sanctas, sanctitas castitas, virtus & victoria, sanctimonia, humilitas, bonitas, & mansuetudo, legis plenitudo & obedientia. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Benedictio Zone.

Omnipotens sempiterne Deus, qui peccatoribus quærentibus veniam pietatis tuæ misericordiam tribuisti, oramus immensam clementiam tuam, ut hanc zonam bene tunc dicere & sanctificare digneris, ut qui pro peccatis suis cincti fuerint, misericordiam tuam indulgentiæ consequantur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Præterea aspergantur aqua benedicta, & incenso adolantur, mox Sæcularibus vestibus novitium exuendo dicat. ŷ. Exuat te Dominus veterem hominem cum actibus suis. R. Amen. Eumque benedicat in hac forma. ŷ. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Domine virtutum supplices deprecamur clementiam tuam, ut hunc famulum tuum miserationis tuæ abundantia ab omni veritatis irreptione expurget, & spacem sanctæ novitatis efficiat. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde aspergat eum aqua benedicta, ac induens Novitium tunica dicat.

Induat te Dominus vestimento salutis, & indumento iustitiæ.

In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. R. Amen.

Statim verò cingat ipsum Zona benedicta dicens.

Accipe Zonam super lumbos tuos in signum castitatis, & continentie, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. R. Amen.

Demum imponat Capucium dicens.

Accipe Capucium super humeros & caput tuum in signum humilitatis, obedientie, & mandatis, & paupertatis.

126 CONSTITUTIONES EREMITARUM S. HIERONYMI.

tis. In nomine Patris, & Filii, & *Forma Professionis coram Reverendissimo Spiritus Sancti. R. Amen.* *Patre nostro Generali.*

Ÿ. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Adesto Domine Supplicationibus nostris, & hunc famulum tuum, cui in tuo sancto nomine habitum nostræ sanctæ Religionis imposuimus, bene dicere digneris; & præsta, ut te largiente devotus in Ecclesia persistat, & vitam mereatur æternam. Per Christum Dominum nostrum &c.

Deinde Superior genuflectens incipit hymnum. Veni Creator Spiritus &c. Quem Fratres prosequuntur, ac dicto primo versu surgunt. Finito Hymno, permanente adhuc Novitio genuflexo Superior dicat.

Ÿ. Emite Spiritum tuum, & creabuntur. R. Et renovabis faciem terræ.

Ÿ. Ora pro eo Sancta Dei Genitrix. R. Ut dignus efficiatur promissionibus Christi.

Ÿ. Ora pro eo Beate Pater Hieronyme. R. Ut dignus efficiatur promission. &c.

Ÿ. Domine exaudi orationem meam. R. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui corda Fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da ei in eodem Spiritu recta sapere, & de ejus semper consolatione gaudere. &c.

Concede nos famulos tuos quæsumus Domine Deus perpetua mentis & corporis sanitate gaudere. Et gloriosa Beatæ Mariæ semper Virginis intercessionem ad præsentis liberari tristitia, & æterna perfrui lætitia.

Deus, qui Ecclesiæ tuæ in exponendis sacris Scripturis Beatum Hieronymum Confessorem tuum Doctorem maximum providere dignatus es, præsta quæsumus, ut ejus suffragantibus meritis quod ore simul & opere docuit, te adjuvante exercere valeamus. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Post hæc autem Superior sedeat ad altare in cornu Epistolæ habens Missale apertum in loco Canonis: Te igitur, supra quod Novitius flexis genibus manus extensas imponat; ac voce intelligibili emittat professionem in hac forma.

IO Frà N. faccio Professione, e prometto à Dio, & alla Beata Vergine Maria, al Padre S. Girolamo, & al Beato Pietro da Pisa, & à Voi Reverendissimo Padre Fra N. Generale di tutta la Congregazione, & alli Successori vostri Ubidienza secundo la Regola di S. Agostino, e institutioni delli Frati Eremiti della Congregazione del Beato Pietro da Pisa, & di vivere in povertà, e Castità fino alla morte.

Forma Professionis coram Reverendo Patre Priore.

IO Fra N. faccio Professione, e prometto à Dio, & alla Beata Vergine Maria, al Padre S. Girolamo, & al B. Pietro da Pisa, & à Voi Reverendo Padre Fra N. Priore di N. in nome, & vece del Reverendissimo padre Fra N. Generale di tutta la Congregazione, & à tutti li Successori di quello Ubidienza secundo la Regola di S. Agostino, & institutioni delli Frati Eremiti della Congregazione del B. Pietro da Pisa, & di vivere in povertà, & Castità fino alla morte.

Emissa Professione dicat Superior.

IO accetto la vostra Professione in nome di Dio, della sua Madre Vergine Maria, del Padre S. Girolamo, del Beato Pietro da Pisa, & di tutta la nostra Congregazione, & se osservarete le cose promesse, haverete la vita eterna.

Quibus dictis Superior incipiat, Te Deum laudamus &c. cæteris sequentibus. Deinde.

Ÿ. Confirma hoc Deus, quod operatus es in eo.

R. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

Ÿ. Ostende nobis Domine misericordiam tuam.

R. Et salutare tuum da nobis.

Ÿ. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Sempiternæ Deus, & omnipotens Pater, qui humanæ fragilitatis infirmitatem agnoscis, respice quæsumus super hunc famulum tuum Fratrem nostrum N. & largi tuæ benedictionis abundantia tantum illi robur in ejus infirmitate con-

concedere digneris, ut promissa vota, quæ præveniendo aspirasti, per auxilium gratiæ tuæ sanctè, piè, ac religiosè vivendo valeat vigilantè observare, & observando vita promereri sempiterna. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Quibus peractis omnes Fratres ipsam recipiant ad osculum pacis.

Forma Professionis fidei faciendæ.

EGO F. N. Ordinis N. Generalis, firmâ fide credo, profiteor omnia, & singula, quæ continentur in Symbolo fidei, quo sancta Romana Ecclesia utitur, videlicet: Credo in unum Deum Patrem omnipotentem factorem cæli & terræ, visibilibus omnium, & invisibilibus; & in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum: Et ex Patre natum ante omnia sæcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum non factum, consubstantiali Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cælis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine, & homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Ponto Pilato passus & sepultus est. Et resurrexit tertiâ die secundum scripturas. Et ascendit in cælum, sedet ad dexteram Patris, & iterum venturus est cum Gloria judicare vivos & mortuos, cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Dominum, & vivificantem, qui ex Patre filioque procedit. Qui cum Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur, qui locutus est per Prophetas: Et unam Sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor nam Baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum, & vitam venturi sæculi. Amen.

Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque ejusdem Ecclesiæ observationes, & constitutiones firmissimè admitto & amplector. Item Sacram Scripturam juxta consensum, quem tenui, & tenet Sancta Mater Ecclesia, cujus est judicare de vero sensu, & interpretatione Sacram Scripturarum admitto; nec eam unquam nisi juxta unanimem consensum Patrum accipiam, & interpretabor.

Profitetur quoque, septem esse verè, & propriè Sacramenta novæ legis, à Jesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis; licet non omnia singulis necessaria; sci-

licet, Baptismum, Confirmationem Eucharistiam, Pœnitentiam, extremam Unctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaque gratiam conferre: Et ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine Sacrilegio reiterari non posse. Receptos quoque, & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus in Sacramentorum omnium solemnè administratione recipio, & admitto. Omnia & singula, quæ de peccato originali, & de justificatione in Sacrosancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerant, amplector, & recipio. Profiteor pariter, in Missa offerri Deum verum, proprium, & propitiatorium sacrificium pro vivis & defunctis; atque in Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento esse verè, realiter, & substantialiter Corpus, & Sanguinem unâ cum anima, & Divinitate Domini nostri Jesu Christi; fierique conversionem totius substantiæ panis in Corpus, & totius substantiæ vini in Sanguinem; quam conversionem Catholica Ecclesia transubstantiationem appellat. Fateor etiam sub altera tantum specie totum, atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi.

Constanter teneo, purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium suffragiis juvari. Similiter & Sanctos unâ cum Christo regnantes, venerandos atque invocandos esse, eosque Orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias esse venerandas, firmissimè assero. Imagines Christi, ac Deiparæ semper Virginis, nec non aliorum Sanctorum habendas, & retinendas esse, atque debitum honorem, ac venerationem impertiendum. Indulgentiarum etiam, potestatem à Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumque olum Christiano populo maximè salutarem esse assero. Sanctam, Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam omnium Ecclesiarum Matrem, & Magistram agnosco. Romanoque Pontifici Beati Petri Apostolorum Principi Successori, ac Jesu Christi Vicario veram obedientiam spondeo, ac juro.

Cæteraque Item omnia à Sacris Canonibus, & œcumenicis Conciliis, ac præcipuè à sacrosancta Tridentina synodo tradita, definita, & declarata indubitanter recipio, atque profiteor; Simulque contraria omnia, atque hæreses quascunque ab Ecclesia damnatas, & rejectas, & anathematizatas, ego pariter damno, rejicio, anathematizo. Hanc vero Catholicam fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in

praesenti sponte profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, & inviolatam, usque ad extremum vitae Spiritum constantissimè, Deo adjuvante, retinere, & confiteri, atque à meis subditis, vel illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, & praedicari, quantum in me erit curaturum.

Forma absolutionis generalis, qua dari solet in extremis vita constituitur.

Dominus noster Iesus Christus per merita suae sanctissimae Passionis te absolvat, & gratiam suam tibi infundat; & ego auctoritate ipsius, ac Beatorum Apostolorum Petri & Pauli, & summorum Pontificum mihi in hac parte commissis, & tibi concessis, absolvo te ab omni Vinculo Excommunicationis majoris, vel minoris & ab omni sententia Suspensionis, & Interdicti; & dispense tecum in omni irregularitate, si quam contraxisti. Eadem Auctoritate

ego absolvo te ab omni transgressione vntorum tui Ordinis, & Statutorum Papalium, Generalium, & Provincialium localium, & Synodaliū, quorumcunque. Eadem auctoritate absolvo te ab omni officio malè perfoluto, horis indebite transpositis, vel dimissis. Item eadem Auctoritate absolvo te ab omnibus peccatis tuis, quibus contra Deum fragilitate humana, ignorantia, vel malicia deliquisti, concedens tibi remissionem, & indulgentiam plenariam omnium peccatorum tuorum confessorum, & confituum, de quibus etiam non recordaris, in quantum claves Ecclesiae se extendunt. Item eadem Auctoritate absolvo te à poenis purgatorii, quas pro peccatis commissis, & delictis in hoc mundo perpetratis meruisti, restituendo te illi innocentiae, in qua eras, quando baptizatus fuisti. In nomine

Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen.

ADDITAMENTUM XLVII.

REGULA ET CONSTITUTIONES FRATRUM TRINITARIORUM, *SIVE* FRATRUM REDEMPTIONIS CAPTIVORUM DISCALCEATORUM, CONGREGATIONIS HISPANIÆ.

OBSERVATIO CRITICA.

Postquam initio Tomi III. hujus Operis Additamento scilicet XXII. editum est de Ordine & Regula Fratrum Trinitariorum sive Fratrum Redemptionis Captivorum Institutioibus sanctissimis Anachoretis Gallici Joanne nempe de Matha, & Felice Valois; hic occurrit agendum de inclyto alio, qui ex eo prodiit, Ordine, Discalceatorum nempe Fratrum Trinitariorum, qui originem suam & fundationem debent Beato Joanni Baptista à Conceptione, quem Deus suscitavit ad reformandum & restaurandum collapsam sui Ordinis primariam Disciplinam & observantiam Regularem, qua circa annum 1594. in Provinciis Castella, Arragonia, & Andalusie nemini quantum refrigeraret, & deflexerat à Charitate & fervore prima sui Institutionis: Cui modo memento ut efficax aliquod remedium adhiberetur, celebratum fuit anno mox nominato Capitulum Generale, presidente R. P. Didaco Gassman, in quo decretum fuit, ut in singulis provinciis adificarentur duo aut tria Monasteria, in quibus exacte observaretur primitiva Regula, ubi Religiosi strictius viverent tam quoad habitum, qui deberet esse ex tela grossiori, quam quoad modum vivendi, reservata tamen libertate redeundi, si vellent, ad priores suos Conventus. Hac Capituli resolutione Religiosi ferventiori & Discipline Regularis amantiores ingenti perfundebantur gaudio; quibus tamen totis viribus se opposuerunt alii Pseudo-Religiosi laxiores, numero longe plures; quin tunc Superiores ipsi, salutaris decreti esse Authores non multum ejus executionem curarunt: sicque per sitisquoniam contendentes partibus sine effectu permansit Capituli decretum: donec Marchio de sancta Cruce D. Alvarez Basca Ordini Militari S. Jacobi, Celsique primum Neapolitana, ac deinde Hispanica quoque profectus, Almagram proficiscens Patri eisdem Trinitario, quem Sacrum Ministerium secum sumptis, pium propositum quod inservante DEO con-

Cod. Regul. Tom. VI.

R

cap.

ceperat, revelavit, fundendi nempe Monasterium in oppido Diacepsi Toletana, cui nomen Valdepegnat. Religiosus iste Trinitarius vehementer cum rogavit, ut suo Ordini hoc Monasterium dignaretur donare; quod hic Dominus si res posse negavit, obstante voto, quod fecerat, instituendi ibidem Religiosos Reformatos Discaleceatos. Repente autem Religioso illo, rem non esse omnino impossibilem ob Decretum in sui Ordinis Capitulo Generali nuper emanatum instituti scilicet in singulis provinciis quasdam Domos Recollectorum. Quibus rationibus facile Morechioni persuasum est, & cum incolis loci, Conventione facile conclusam, non admittendos Religiosos nisi Reformatos, & Discaleceatos. Sicque brevi cretum est Monasterium, ubi primum sacrum celebratum fuit anno Novembris anno 1596. Itaque Religiosi Trinitarii, qui illic introducti sunt, mutato priore habitu assumpservit alium de panno radiore, & conformiter conerctus cum laccis inito sese discalecearunt, nudipedes futuri, Sandalium solummodo cum ligaminibus more Hispanorum contenti. Inter primos, qui hunc novellam reformationem amplexi sunt, erat P. Joannes Baptista d. Conceptione, quem sibi ceteri profecerunt dignissimum Superiorem. Hic ille est sanctus Vir, qui nova plantationis hujus Religiosi merito agnoscat Fundator & Institutor, utpote cujus fervore & constantia stetit, ceteris ejus Prædecessoribus sua similia resolutionis pertasis, & ad votum eorum instar, scilicet ad ceteros laxos Calceatos redeuntibus.

Natus est decimo Julii anno 1661. in pago Almadover sito in Campo di Calatrava Diacepsi Toletana, Parentibus admodum piis Marco Garcia, & Isabella Lepa, quorum conjugalem thorum edonefecerat ille proles, ob pietatem & morum innocentiam longe, lateque commendata; sancta enim Theresia huc transiens aliquando alicubi divertere voluit, nisi apud hanc sanctam familiarum in domo nempe Parentum nostri B. Joannis Baptista, quod nomen in Baptismo sortitus est. Vix n. rationis obtento jam capere imitator antiquos Patres deserti per vitam solitariam, silentium, jejunia, & mortificationes. Decimo atatis anno austeritatem suam auxit, quas nec Parentum adhortationibus, nec fratrum, aut sororum precibus mitigare voluit. Continuo cilicium portabat; quotidie jernae tenellum corpus disciplina domabat, modicum carpebat somnum in al-ro ligneo, suspeso capiti, calcitrans loco, duro lapide. Quo in lecto penitentiali Pater ejus quondam cum inveniens d lacrymis temperare sibi nequiverat; quem inter brachia levatum in cubiculum suum portavit; qui cum primum Patrem dormire advertit, ad lectum suum consuetum rediit. In ea tenelle aetate per totum jernae annum jejunabat pane & frigida; quodque gustabat modicum d fructu, cujus loco cum ei Mater sua persuadere nteretur, ut mel manducaret, adduci ad id nullo modo poterat, ratus talia delicata sibi minime convenire. Dominicus & Festis diebus modicum cornu manducabat, quodque etiam, quicquid ipsi offerebatur, accipiebat, similis se manducasse, pauperi alicui interim illud offerens. Quem vita normam per tredecim annos tenebat; ob quam austeritatem lapsus est tandem in longiorum quendam qui per biennium cum edo attenuavit, ut confusus fuerit suis rigoribus modum ponere. Exemplum Patrum Cornulatarum Discaleceatorum, apud quos humaniores litteras didicit non parum ad has austeritates contulit, adeo ut consilium ceperit, eorum Ordini nomen dandi: quo consilio Præceptoris suo Patri Augullino de Los Royes patefacto, & vehementer approbato ob insignia emolumenta, qua Ordini suo ex tali subjeeto evenitura hinc vane sperabat. Sed huic ejus proposito adversabantur Parentes, qui omnino volebant, ut Cursum Theologicum in quadam Universitate conficeret, quibus omnino parendum erat. Ideo in hunc finem missus est primo Baccn, posteaque Toletum, ubi divinitus se inspiratum sensit, Ordinem Patrum Trinitariorum ingrediendi. Cujus balium acceperit in Vigilia SS. Apostolorum Petri & Pauli 1580. annuam tunc ægus decimum novum, DEO sic disponente, cuiusque destinante, ut esset unus ex Reformatoribus istius Ordinis. Primus erat in omnibus exercitiis Regularibus: Ejus modestia, silentium promptaque obedientia cunctis Confratribus cum perannatum reddiderunt. Emisso Professione Religiosa missus fuit ad studia Theologica facienda sub Patre Simone Royas Provinciali Castellæ, & Confessario Regina Elisabethæ Philippi IV. prima Uxoris. Assiduè studis prædicationi verbi DEI se totum applicavit. Quapropter missus Andalusiam, ibique pie hoc munere sanctus, cum omnium applausu, nec minorum animarum fructu, per septemdecim annos permansit, quoadusque perrexit ad eos, qui novam Reformationem Ordinis nuper susceperant in novo Monasterio de Valdepegnat anno 1596. cujus mox factus est Superior, ut supra vidimus. Ve-

vum Patres isti, quos ibi invenerat, initio tam zelosos pro Gloria DEI, brevis tam austera vita, quam ab eis exigebat, perit, plerique redierunt ad priores suos Conventus, quod ipsi decretum Capituli Generalis permittit: Cumque vi ejusdem decreti tres domus Recollectionis in qualibet provincia adificari deberent, Reformatio introducta fuit in Conventibus de Ronda, & Bienparada. Sed Religiosi ibi habitantes non majorem zelum profulerunt, quam illi de Valdepeñas: quapropter Ven. P. Joannes Baptista perspicuus, Reformationem non posse subsistere, quoad Religiosi haberent libertatem redeundi ad priores sua Monasteria irreformata; ideo statuit Romam proficisci pro obtinenda à Clemente VIII. Confirmatione Reformationis, & ut Discalceati penitus separarentur à Calceatis, qui non observant primarum Ordinis Regulam. Contra Religiosi Calceati summopere se opposuerunt. Quin imo ipse Orator Hispanus, qui prius maxime commendabat Reformationem, postmodum eadem acerrime resistit. Quibus omnibus non obstantibus Ven. P. Joannes Baptista obtinuit à Papa, quod desiderabat, Bullam scilicet 20. Augusti anno 1599. qua Reformationem approbavit, concessit et tribus domibus Recollectionis Valdepeñas nempe, Ronda, & Bienparada. Apostolica Bulla hujusmodi est tenor.

Institutio Congregationis Fratrum Reformatorem & Discalceatorum Ordinis sanctissimæ TRINITATIS Redemptionis Captivorum, primitivam dicti Ordinis Regulam observantium.

AD militantis Ecclesiæ regimen divina dispositione, meritis licet imparibus, evehi, illud nobis præ cæteris curandum proposuimus, ut Ecclesiasticorum & Religiosorum Ordines quoscunque ad pristini Regularis cujuscunque eorum Institutii normam, à qua non parum deflexerant, quantum in Domino possumus, redoceremus. Ac propterea, qui sua sponte, Religiosis ac ardentiori vite zelo ducti pristinæ Regulæ, quam suæ Religionis auctores instituerant, observantiam cum antiquo illo rigore amplecti, ac de cæterò sectari consueverant, eosdem non solum in eorum proposito conservare, sed etiam opportunis gratis & favoribus libenter prosequi solemus.

I. Cum itaque, sicut accepimus, non nulli pii & Religiosi Ordinis sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum Professores, pie considerantes prædictam Ordinem, qui à fel. rec. Innocentio Papa III. Prædecessore nostro institutus & confirmatus fuit, prout in ejus litteris sub dato in Laterano s. idus Februarii, Pontificatus sui anno primo expeditis continetur, temporum injuria, & hominum tepiditate à primi ejus institui Regularis observantia deflexisse, & laxiorem vivendi modum suscepisse, & adhuc retinere, ac propterea divina inspirante gratia, ardentiori vite zelo ducti, primum dicti Ordinis regulare institutum imitari cupientes, postpositis quibuscunque corporis commoditatibus, dummodo Christum lucrifacerent, primitivam ipsius Ordinis Regulam à præfato Innocentio prædecessore institutam, cum pristino illo rigore, observare ceperunt, & non nullas ejusdem Ordinis domos ad hujusmodi primitivam Regulam reduxerint & cæu de novo instituerent, ac alii quamplures eorum vestigia sectantes sub eadem primitivæ Regulæ observantia, Altissimo famulari deberent.

II. Nos, qui pro nostri pastoralis officii debito Religiosorum quorumcunque statui prospere dirigendo libenter intendimus, pium dictorum Religiosorum prepositum summopere in Domino commendantes, ac eorum laudabilia principia felicioribus progressibus, quantum cum Domino poterimus, augere cupientes, & eorum quolibet à quibuslibet excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & pœnis, à jure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes & absolutos fore censentes, ex venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super Episcoporum, & Regularium consultationibus, & negociis deputatorum, quibus hoc negotium examinandum & nobis referendum commissimus, sententia, motu proprio, & ex certa scientia, ac maiora deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, unam provinciam seu Congregationem Fratrum Reformatorem & Discalceatorum Ordinis sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum nuncupandam, quæ primitivam Regulam

Ordinis præfati perpetuo observent, habitu, quem modo gestant, utentes, in eisdem Hispaniarum Regnis per unum Priorem Provinciale, in Capitulo dictæ provincie seu Congregationis, postquam, ut in Domino speramus, eorundem Religiosorum Reformatorum numerus auctus fuerit, canonice pro tempore celebrando, ex eisdem Reformatis & Discalceatis eligendum, regendam & gubernandam in perpetuum, auctoritate Apostolica, tenore præsentium edicimus & instituiamus.

III. Eamque sic erectam & institutam ab aliis provinciis præfati Ordinis modificatæ Regulæ perpetuo sejun- gimus, separamus, & dismembramus; ipsosque Fratres Reformatos, & eorum domos, & Monasteria, tam hæcenus erecta, quam in posterum erigenda, ab omni & quacunque jurisdictione, visitatione & Superioritate tam Commissarii Generalis, quam aliorum Ministrorum, & Provincialium aut loca- lum, & aliorum quorumcumque Superi- orum in modificatæ Regulæ ejusdem Ordinis, super dictis Reformatis, & eorum domibus eis competente, excepto Mini- stro Generali, ut infra dicitur, perpe- tuo eximimus, & liberamus, ipsam- que tamen provinciam seu Congregationem Fratrum Reformatorum, Discalcea- torum, ejusque domos & Monasteria præsentia & futura, sub obedientia & Superioritate Ministri Generalis totius Ordinis præfati, sicut ante ejus- dem Ordinis Provincie ei subsunt, & subjacent, perpetuo subesse, & sub- jectam remanere, atque subiacere vo- lumus.

IV. Qui per ipsum tantum vel ali- um virum idoneum, ex ipsis tamen Fra- tribus Reformatis ab eo eligendum, eos juxta eorum primitivam Regulam & in- stituta Regularia visitare, reformare, corrigere & punire possit, in Monasteriis tamen domibus & locis eorundem Fra- trum Reformatorum; extra quæ nulla- tenus dicti Fratres Reformati, vel ali- qui eorum ab eodem Ministro Generali, quovis prætextu vel occasione amoveri, assignari, moveri, extrahi, aut trans- ferri, vel ad alias Provincias mitti, aut in eis retineri possint, nec ipse Mini- ster Generalis aliqua ejusdem Ordinis Fratrum Reformatorum statuta, aucto- ritate sedis Apostolicæ confirmata, seu confirmanda, vel quæ ipse nuncios nunc fecerit, vel quæ postea à quocunque Ca- pitulo provinciali dictorum Reformato- rum facta fuerint, si auctoritate nostra, ut dictum est, fuerint confirmata, mu-

tare, nec aliquas gratias, exemptiones aut privilegia alicui vel aliquibus adver- sus ipsa statuta concedere valeat.

V. Quia vero non nulli præfati Fra- tres Reformati ex prædicto Ordine Re- gulæ modificatæ, quam professi olim fuerunt, sunt assumpti, volumus; & mandamus, ut his & aliis, qui, ut di- ctum est, ex conventibus laxioribus ad hos Reformatos in posterum recipientur, anni spatium concedatur loco probatio- nis; intra quem, si qui præfati Instituti, vicæque austeritatem tolerare non possint, ad priores Conventus Regulæ modificatæ reverti liceat, erit Reformati sibi minus expedire eorum societatem existimaverint, missos facere valeant; post annum vero elapsum (quod ad ex- perimentum, periculationemque, conceditur) sine nova professione, nulli Fratrum Reformatorum hujusmodi liceat ad alium præterquam Carthusianum, neque etiam sanctissimæ *Trinitatis* modi- ficatæ Regulæ Ordinem absque Apo- stolicæ noie transire.

VI. Ut autem in hujusmodi Mona- steriis si tantummodo admittantur, qui ad onera supradictæ primitivæ Regulæ supportanda habiles, & idonei futuri sint, Dilecto Filio nostro & Apostolicæ sedis, in eisdem Hispaniarum Regnis nuncio, nunc & pro tempore existent per præ- sentes committimus & mandamus, quatenus aliquem Religiosorum ex Fratribus Ordinis Discalceatorum Beate *Mariæ* de monte Carmelo, aut Discalceatorum S. Francisci, pietate, prudentia, do- ctina, & experientia, ac imprimis Re- ligionis zelo præstantem, quem ad hoc munus magis aptum & idoneum judica- verit, in Visitatorem præfatorum Fra- trum Reformatorum personaliter visita- re, & in singulorum Fratrum prædicto- rum, qui hujusmodi primitivæ Regulæ observantiam amplexi sunt, vitam, mo- res, & qualitates diligenter inquirat, ac eorum, quos vere ætioris vicæ zelo ductos, ad hanc primitivæ Regulæ nor- mam transire judicaverit, professionem per eos (ut supra dictum est) emitten- dam recipere curet; cæteros vero, quos minus idoneos & aptos esse comperevit, ut habitum Fratrum Reformatorum di- mittant, & ex eorum domibus exeant, & ad modificatæ Regulæ prædictæ domos revertantur, Auctoritate nostra etiam sub excommunicationis, aliisque censu- ris, & penis Ecclesiasticis cogat, & compellat.

VII. Præterea idem nuncius cum Consilio prædicti Visitatoris, ac aliorum pio-

piorum & eruditorum Virorum dictorum Ordinum Discalceatorum Carmelitarum, aut Sancti Francisci, & etiam ex ipsismet Reformatis Sanctissimæ *Trinitatis*, Statuta & Constitutiones pro felici dictæ provinciæ Reformatorum, ejusque domorum & Monasteriorum Gubernio primitivæ Regulæ prædictæ, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non adversantes, auctoritate nostra faciat, & observari mandet.

VIII. Ministros insuper, Domorum Vicarios, & Magistros Novitiorum, tam ex prædictis Reformatis, si aliquin idonei fuerint, quam etiam in Supplementum, ex dictis Carmelitis, aut Sancti Francisci Discalceatis, prout felici hujus novæ provinciæ progressui in Domino magis expedire judicaverit, eadem Auctoritate nostra eligat.

IX. Dantes & concedentes ejusdem nuncio & ab eo deputando Visitatori prædicti, aut alii, vel aliis, quos idem nuncius ad hoc scilicet vel iterum, ut præmittitur, duxerat deputandos respective, tam præmissa faciendi, quam etiam domos seu monasteria ejusdem primitivæ Regulæ exigendi, ac Ministris, seu aliis eorum Superioribus, ut eos, qui relicto sæculo ad prædictam Religionem confugere divina inspirante gratia stauerint, & alios, qui ex prædicto Ordine modificatæ Regulæ Sanctissimæ *Trinitatis*, aut ex aliis, laxioris tamen Regulæ Ordinibus, ad præfatum Reformatum Ordinem transire voluerint, servatis servandis admittere possint concedendi; dummodo quoad eos, qui ex aliis Ordinibus ad hunc transitum facere voluerint, major pars Vocalium domus, in qua recipiendi erunt, vota in illum consentiant, & Visitatoris prædicti licentia accedat, & nihilominus integrum novitatus annum, prout alii de novo recipiendi, atque professionem emittant, perficiant.

X. Postquam autem benedicente Domino prædictorum Fratrum Reformatum Ordinis Sanctissimæ *Trinitatis* numerus creverit, ita ut prædictorum externorum Religiosorum auxilio non indiguerint, & octo saltem domos seu Monasteria habuerint, in quorum singulis duodecim saltem Fratres Reformati hujusmodi existant, prædictus nuncius eos ad Capitulum celebrandum convocari faciat, & in dicto Capitulo ipse præsideat, & tam Visitator, quam Ministri, & eorum Procuratores canonice electi, vocem & locum habeant, ac Ministrum Provinciale, ceterosque

Ministros domorum ex eisdem Fratribus Reformatis, juxta præsentium tenorem & Regularia ejus Ordinis Instituta eligant.

XI. Ipse vero Minister Generalis primo electus, Auctoritate nostra prædicta, ea vice duntaxat ab ipso nuncio confirmetur, & tam ipse, quam ejus Successores eandem provinciam Fratrum Reformatum salva semper Ministerii Generalis tam in ipsam Provinciam, quam in eundem Ministerium Provinciale pro tempore eligendum, ut supra dictum est, Superioritate, ita ut visitandi, regendi, & gubernandi plenam & omnimodam habeat potestatem. Cæteri autem Ministri Provinciales pro tempore in Capitulis provincialibus, quæ de triennio in triennium, tam pro Statutis faciendis, moderandis, aut ea causa abrogandis, quam electionibus Superiorum, & aliis ad bonum regimen ejusdem provinciæ pertinentibus, faciendis & ordinandis, celebrari debeant, eligendi, à Ministro Generali confirmationem quamprimum petere, ac obtinere curabant, statim tamen ac electi fuerint, præfatum Auctoritatem habeant, & exercere possint.

XII. Concedimus quoque eidem provinciæ, ut cum crescente numero domorum & Fratrum, prout supra dictum est, Provinciale elegerint, Procuratorem Generalem apud Sedem Apostolicam, pro ejusdem provinciæ negotiis tractandis deputare & perpetuo retinere valeant.

XIII. Præterea omnibus & singulis dictæ Provinciæ personis, nunc & pro tempore existentibus, quod omnibus & singulis privilegiis, gratiis, & indulgentiis, exemptionibus & immunitatibus, prærogativis, favoribus & indultis, tam Spiritualibus, quam temporalibus, quibus Fratres dicti Ordinis de jure vel consuetudine, aut aliis quomodolibet utuntur, potiuntur & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, decretis Sacri Concilii Tridentini, Constitutionibus Apostolicis ac primitivæ Regulæ prædictis non contrariis, uti, potiri & gaudere libere & licite valeant, indulgemus.

XIV. Inhibentes Ministro Generali Ordinis Sanctissimæ *Trinitatis*, Commissario Generali, Ministris Provincialibus & localibus, & aliis quibuscunque præfatæ Regulæ modificatæ, ne per se aut alios prædictos Reformatos ejusdem Ordinis aut etiam Visitato-

res prædictos, aut super præmissis quomodo moleſtare, ſeu inquietare audeant vel præſumant, etiam nondum proſeſſionem prædictam Regulæ primitivæ emiſerint; Quod ſi fecerint, eos, & eorum ſingulos excommunicationis ſententia, ipſo facto incurrenda innodamus. Dicti vero Reformati, nullo modo parere aut deferre teneantur; ſalva tamen in reliquis obedientia, dicti Miniſtri Generalis, cui eos perpetuo ſubjectos eſſe, & ſubjacere volumus, ut dictum eſt.

XV. Decernentes præſentes litteras nullo unquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis vicio, aut intentionis noſtræ defectu, etiam ex eo, quod omnes intereſſe habentes forſan vocati non fuerint, notari, argui, ſeu impugnari aut ſub quibusvis revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, etiam ab eadem ſede emanatis, & in poſterum emanandis comprehendendi poſſe, ſed illas ſemper validas & efficaces exiſtere, ſuasque plenarias & integros effectus ſortiri debere, ſicque per quoscumque Judices & Commiſſarios, quavis Auctoritate fungentes, ſubſtatiſ, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judiciari & definiendi debere; nec non irritum & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſciter & ignoranter contigerit attentari.

XVI. Quocirca Dilectis Filiis, noſtro, & Apoſtolicæ ſedis in Regnis Hiſpaniarum nuncio, nunc & pro tempore exiſtenti & cauſarum Curie Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori, nec non Generali Carmelitarum Diſcalceatorum nunc & pro tempore exiſtenti, per præſentes mandamus, quatenus ipſi vel duo aut unus eorum per ſe vel alium ſeu alios, præſentes litteras, & in eis contenta quæcumque, ubi & quando opus fuerit, aut quoties pro parte Fratrum Reformatorum prædictorum deſuper fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illis que in præmiſſis efficaciſ defenſionis præſidio, aſſiſtentes, ſanciant eos Auctoritate noſtra præmiſſis omnibus & ſingulis, juxta præſentium contentiam & tenorem pacifici ſui, & gaudere, non permiſcentes eos deſuper per Miniſtrum Generalem, alioſque prædictos quomodolibet indebitè moleſtari. Contradi-

ctores quoslibet & rebelles, ac præmiſſis non parentes per ſententias, cenſuras, & poenas Eccleſiaſticas, aliæque opportuna juriſ & facti remedia appellatione poſtpoſita competendo. Nec non legitimis ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, illos ſententias, cenſuras & poenas prædictas incurſiſſe declarando, illasque etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſecularis.

XVII. Non obſtantibus præmiſſis ac aliis Apoſtolicis, nec non in Provincialibus, ac Synodalibus Conciliis editis Generalibus; vel ſpecialibus Conſtitutionibus & ordinationibus, ac etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, & quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis & conſuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis, præſatis vel quibusvis aliis perſonis ſub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibusque, & aliis decretis, in genere vel in ſpecie, etiam motu proprio, & aliis quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam, ſi pro illorum ſufficienti derogatione, de aliis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, expreſſa & individua, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio ſeu quævis alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter & expreſſe derogamus; cæterisque contrariis quibuscumque. Aut ſi aliquibus communiter vel diſiſim ab eadem ſede deſeindultum, quod interdicti, ſuſpenſi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſtolicas, non ſcientes plenam & expreſſam, de indulto hujusmodi mentionem.

XVIII. Caterum, quia difficile foret, earundem præſentium litterarum notitiam ad quoscumque perſonas pervenire, & ubique illas præſentare, eadem auctoritate volumus, & decernimus, quatenus tranſumptis earundem præſentium litterarum manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtituta ſigillatis eadem ſides ubique tam in judicio, quam extra illud adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibite, vel oſenſe.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub anno Pontificatus noſtri anno octavo.

Sed sicut non sine difficultate Bullam istam obtinuit Roma, ita longe majoris molis erat in Hispaniis ejus executionem evincere. Patres enim Monasteriorum de Ronda & Bienparada non solum noluerunt obedire, sed arderunt ad Calceatos, qui hac duo Monasteria vi occuparunt, tertium quoque de Valdepeñas similiter occupaturi, nisi obtinisset pactum cum saculis loci unitum de solis Discalearis & Reformatis in illud admittenda. Hoc igitur ratione anno 1600. Ven. P. Joannes possessionem ejus inivit, ubi eundem Reformationi dedit, qui initio constabat hoc solo conventu. Interim Religiosi illi, qui prius deseruerunt hoc Monasterium, in eo confenserunt, ut P. Joanni merneret; postmodum erubescences suam nuntiam in hac re conventuiam, statuerunt illud reoccupare; in qua suam veniant hora decima noctis, inde Reformatos expellere; Ceterum domus ipsi perbene nota esset, facile ingressum inveniant, statimque ad Cellam Reformatoris pergant, qui ob strepitum eorum pedum subito cella egressus est ad videntium, quid rei ageretur: Et Ecce! Tres aut quatuor istorum Religiosorum summi instructi ad januam sunt, in Virum DEL violentas manus injiciunt, sacrificium versus tanto impetu propellant, ut humi prostereretur: ibi ei manus à sergo ligant tanta violentia, ut genibus super ejus humeros positus brachiorum entis reveleretur, secus vinculum ducant ad Cistercium plenam aqua demergendum. Sed ejus imbecillitatem considerantes timebant, ne forte ibi brevi moreretur; maluerunt igitur eum Custodia tradere cum alio Religioso. Tam horrido facinore vix completo sensu eis ratio rediit, culpam suam agnoscent, metuentes sui facinoris molestas sequelas: itaque inde, antequam dies illucesceret, recedunt, relictis impostum Reformatis hic Religiosis in quieta Monasterii sui possessione.

Duorum annorum spatio nulla est hac parva Congregatio quatuor novis Monasteriis, nempe in Succallamas, Alcalá, Madrid, & Valladolid. Anno 1605. Clement VIII. cernens jam octo Monasteria hujus Reformationis, potestatem eis fecit eligendi Provinciales singulis triennii juxta illud, quod in Bulla superius dictum, num. 10. P. cujus permissionis primum Capitulum celebrarent in Monasterio de Valladolid; ubi Pater Joannes Baptista electus fuit in Provinciale, qui crevisse octodecim Monasteriis Reformatis mortuus est Corduba 14. Februarii anno 1613. eodem scilicet die, quo ante sedecim annos venit ad primum Monasterium Recoleccionis. Ad ejus tumulum plurima quotidiè sunt miracula, tanquam signa certissima eminentis ejus sanctitatis.

Penha V. sua constitutione 59. quæ incipit: Ex debito Pastoralis &c. anno 1609. 24. Decembris, ordinavit hujusmodi Ordinis Religiosi Ministrum eligere in Capitulo Provinciali, de triennio in triennium congregando; non autem posse particulares Conventus, seu particularium Conventuum Capituli procedere ad talem electionem. Cuius dicta Congregatio admodum excreverit, in duas Provincias idem Pontifex divisit, quarum unicuique Minister Provincialis præsit, & ambo Vicario Generali per sexennium duraturo subdit, alia sua Constitutione, quæ incipit: In supremo &c. 14. Augusti, num. 1613. ubi etiam ordinat, hunc Vicarium Generalem petere delere confirmationem suam electionum à Ministro Generali totius Ordinis, cui subest. Item Constitutione 50. quæ incipit: Ecclesie Catholice, &c. 15. Decembris anno 1609. adscribit hos Fratres Reformatos inter Ordines Mendicantium, vultque illos gaudere omnibus Mendicantium privilegiis. Denique Constit. 51. quæ incipit: quæ pie, & sancte &c. 10. Februarii 1610. confirmat, & approbat Constitutionem Clementis VIII. supra insertam; deinde obligat Fratres hujus Ordinis ad emittendum votum, videlicet irrede, vel indirede per se, aut per alios intra dictam Congregationem, praelationem præteriti prohibitionem, nunquam præterfuras. Et pariter extra eandem Congregationem, neque irrede, neque indirede per se, aut per alios ullam praelationem præterfuras, aut ablatum acceptaturas, nisi præcepto ejus, qui eis præcipere poterit, obstringantur. Quæ Constitutiones videntur in Bullario Romano Tom. 3. pag. 277. & seqq. Tandem anno 1616. Urbanus octavus eos penitus exemit à jurisdictione Generalis Ministri totius Ordinis, sic ut eis potestate eligendi pro sua Congregatione proprium Generalem, vide Bullarium Rom. Tom. V. pag. 392.

Abbas adhuc magis Monasteriorum in Hispania numero, divisa fuit Congregatio in tres Provincias, sub titulis Conceptionis, sancti Spiritus, & Transfigurationis. Anno 1626. ex commendatione Cardinalis Doms altior

meruerunt à Joanne III. Polonia Rege Convencum Leopoli in Russia rubra, unde quadam alia Monasteria exorta sunt, fundata in diversis Polonia Provinciis, quae simul constituunt quartam hujus Congregationis Provinciam, quae deinceps protulit quantum in Germania, quod hac Reformatio ex Polonia in vestra est imperante Leopoldo primo, qui his Religiosis concessit Convencum Vindobonae seu Viennae Aulicis. Inde propagata est in Hungariam & Bohemiam. Tandem Papa Clemens XI. sextam eis crexit Provinciam in Italia sub titulo Joannis de Matha, cui univit Convencus Turinensem, Liburnensem, & Falconianum in Proviola, qui pertinebant ad Disceatorem Gallicae (de quibus paucis paulo infra) Idemque Pontifex eos submisit Generali Ministro Disceatorum in Hispania per Breve 20. Novembris datum anno 1705.

Ab anno 1688. Religiosi hujus Congregationis redemerunt ultra duo Millia Captivorum. Idem Clemens XI. denuo obligavit hos Religiosos ad subtrahendum onus redimendi Captivos; quod Praedecessor ejus Innocentius XII. antea eis imposuit. Unde Pater Petrus à JESU Ordinis Procurator in Romano curia anno 1701. Tunis existens ibidem redemit Captivos centum quadraginta & unum, quos Romanis introduxit, ubi hi Religiosi habent Convencum sub Titulo S. Caroli ad quatuor fontes. Fuerunt inter eos plures eminente virtute conspicui, quorum vitas conscripsit Pater Didacus à Matre DEI in annalibus hujus Congregationis, ubi etiam adducuntur eorum Scriptores. Pater Raphael à S. Joanne antebac hujus Reformationis Minister Generalis conscripsit tractatum de electione Canonici, aliaque plura op. ra. Inter eos, qui sanctitate emmeruerunt, erat Pater Michael à Sanctis, qui mortuus est anno 1625. P. Joannes à S. Josepho, qui obiit anno 1616. & P. Thomas à S. Virgine, qui è vivis migravit anno 1647. quorum vitas scripsit P. Alfonso de Antrada Societatis JESU. Primus Commissarius Generalis in Polonia erat P. Joannes à Nativitate, in Germania P. Josephus ab Angelis, & P. Michael ab assumptione fundavit Collegium Presburgi.

Eorum habitus est toga albi coloris cum Scapulari ejusdem panni, cui affuta est crux omnia simplex rubei & carulis coloris cum Caputio affixo Moneta; & incumbent nudipedes cum Sandaliis ligatis. Quando foras exeunt, aut ad ciborum, superinduant Caputium cum pollio canisui coloris.

Est & alia Congregatio Disceatorum Trinitariorum in Gallia, quam reformavit Ven. P. Hieronymus Halles à sanctissimo Sacramento. Hic in Britannia minori natus, trigesimo tertio aetatis suae anno, cognita sacrali unitate Ordinem sanctissimae Trinitatis ingressus est, alteroque Religiosa Professionis anno Ordinis Procurator Generalis factus, Romam missus est; ubi anno 1601. per Breve Apostolicum à Clemente VIII. Congregationis Confirmationem una cum Regula mitigatione obtinuit, in quo eodem Brevis ipse constitutus fuit primus Fictitor, ut hoc medio Reformatio majores obtineret progressus. In quem finem ardentissimi sui zeli omnes laxavit habenas. Nec in vanum; ipsa enim non solum reformavit plura Monasteria in Gallia, in quibus Disciplina fuit nimium laxata, sed insuper plura alia nova erexit. Iterumque Romam missus cum Charactere Procuratoris Generalis, uti prius, ibi fundavit Convencum sub titulo S. Dionysii Areopagita, & à Paulo V. separationem Monasteriorum Reformatorem ab indisciplinatis obtinuit: subique Reformatos Convencus in duas distinctas Provincias erigi procuravit, per Vicarium Generalem gubernandas.

Sed hoc, utet insigni Reformationis suae successu necdum plene satisfactum est zelo piissimi Patris Hieronymi à sanctissimo Sacramento, qui majores adhuc in ea progressus desiderabat; etsi enim magna in suis duabus Provinciis Reformatio exercebatur austeritate, longe tamen aberant Religiosi ipsi à perfecta observatione Regulae primitivae Ordinis; Idcirco totus viribus urgebat novum in Ordinem introduci Reformationem, in qua primitiva Regula persistere ad litteram observaretur. Ea super re consulto Eminentissimum Cardinalem Boudini tunc temporis Ordinis Protectorem, qui hoc Ven. Servi DEI Caesulum Gregorio Papa XV. proposuit, qui Reformationem ipsam approbavit, iussitque expediri Breve 4. Augusti anno 1622. vi cuius potestatem dedit ipsi piissimo Patri Hieronymo suae Reformationi impigre insudandi. Ab eo tempore piissimus hic Religiosus nihil antiquius habuit, quam ut executioni mandaret, quod animo conceperat propositum. Quem in finem ut ceteris suis Fratribus proprio

vet exemplo, expresse professus est observantiam primitivæ Regula cum quibusdam aliis ejusdem veli Religiosis in Conventu S. Dionysii Romæ. Quo suo exemplo Religiosis Monasterii Aquisensis in Provincia, sicut & Monasterii Challeua-Biani in Britannia minori, ad idem faciendum persuasit; & ut Religiosi novellæ hujus Reformationis ducerent vitam penitentem, magisque conformare sua statuta, exactâ primitivæ Regula observantia addidit austeritatem rufioris habitus, & nuditatem pedum: & ut tempestive obviaretur cunctis obiaculis, quibus omni boni basis facta impedire conatur progressum sanctorum Reformationum, sua Reformationis Confirmationem petiit & obtinuit ab Urbano Papa VIII. qui eam anno 1629. per Breve Apostolicum 27. Septembris datum erexit in Provinciam separatam à cæteris, cum primum haberet competentem numerum Monasteriorum Litterarum Apostolicarum ipse Pissinus Pater Hieronymus volebat esse lator in Gallias, ut eas ibidem acceptari faceret; sed cum à Generali Ordinis, tum à Religiosis duarum Provinciarum prius Reformatarum tanta obiecta sunt impedimenta, ut iis superandis nemo alius minori virtute & constantia præditus, quam hic vir fuit, per fuisset. Præter obiacula plurima, quæ ipsi erant superanda, atrocissimæ calamitas, & impossuras ipsi, Religiosisque Fratribus ejus injussimè impositas tanta tulit patientia, ut tandem de cunctis sua Reformationis beneficiis gloriosè triumphaverit. Littera Erektionis relata erant in acta supremæ senatus Parisiensis & Aquisensis; & Sacra sedes insuper perpetuum silentium portibus oppositis imposuit, præcipue Generali Ordinis, qui erat præcipuus oppositio, quia Littera erektionis nullam aliam ei jurisdictionem super Discalcentis Fratres concedebant, quam ut personaliter, vel saltem delegando aliquem Fratrem ex eadem ipsa Reformatione, & non alium sui loco. Vir D.E.S. Pater Hieronymus, ut plenus in se habuerit observantiam primitivæ Regula Ordinis, professus est in Hispaniâ & apud Discalcentis Reformatos Madriti undecim Mensibus subsistit, ubi omnes Austeritates, particularesque virtutes, & observantiam ibi consuetas per continuam præxin didicit, introducendas postmodum in Conventus sua Reformationis in Gallia. Cujus rei initium fecit in Monasterio Aquisensi; ubi Novitios suscepit, quos suo Spiritu & fervore adeo replevit, ut virtutes, quibus postmodum floruerunt, plurimum contulerint ad Reformationis defensionem contra nova molimina ad eam denuo destruendam ab hostibus excogitata: Odore enim virtutum Religiosorum horum Virorum indies se magis magnifice dilatante, fideique undique adflicta, inopitum deo cum à Sacra sede Romæ, tum à Rege Parisiensi silentium est Generali Ordinis, & Religiosis duarum Provinciarum prius Reformatarum. Superatis sic facta constantia cunctis Reformationis sua impedimentis, Ven. Pater Hieronymus iterum electus fuit in Ministrum Conventus S. Dionysii Romæ, ubi permansit per reliquam vitam in continuis austeritatibus & mortificationibus, Fratres exemplo suo & exhortationibus ad exactam vitam Regularis observantiam animans. Diem clausit supremum 30. Junii anno 1637. ibique sepultus est. Aliquot post annis consentiente Cardinali Vicario, ad instantiam ejusdem Personæ altioris Considerationi, cui vivas prædixerat mortem unius Filiorum suorum, sepulchrum ejus apertum fuit, repertumque corpus adhuc integrum, & per nares recenti sanguine manans. Post ejus mortem Reformatio à Religiosis Filiiis, quos sui Spiritus & fervoris heredes reliquit, insigniter propagata fuit, eredis pluribus tum in Italia, tum in Gallia Monasteriis. Quodam quidem ex iis ob impossibilitatem in iis vivendi dereliquerunt. Quæ adhuc iis restant, sunt S. Dionysii Romæ, Aquisensis in Provincia. de Seyne, du mont de saint Quirix pres de Brignolle, de la palud, lez Marseille, de Digne, de Luc & de Marseille.

Habuerunt adhuc Monasteria Libanensis, Lavinensis, & Falconianum, quæ fuerunt erecta in Provincia à Clemente Papa XI. anno 1705. & subiecta Generali Discalcentium Hispania, ut supra vidimus. Anno primùm 1670. obtinuerunt numerum Conventuum per Bullam Urbani VIII. requisitorum ad formandam Provinciam separatam, quæ eodem anno celebravit primam suam Capitulum Reformationis in forma debita, in præsentia Cardinalis Grimaldi Archiepiscopi Aquisensis ad hoc à Clemente Papa X. designati.

Hi Trinitarii Discalcenti reguntur per Vicarium Generalem, & quod observantiam non multum differunt à Trinitariis Discalcentis Hispania, eodemque fere cum illis utantur habitu; præterquam quod Hispani, dum exeunt, pallium & Caputium habent caussini, Galli vero coloris albi.

Item unde digressi sumus, iterum revertamur ad Congregationem nempe Hispanam P.P. Discalcentium Ordinis sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum, cujus passim Instituti simul & Institutoris (ut reor) sufficientem & satique exactam historicam notitiam synoptice ob lectorum oculos posuimus. Nunc sequitur ipsa

REGULA PRIMITIVA ET CONSTITUTIONES

PP. Discalceatorum, Ordinis Sanctissimæ TRINITATIS Redemptionis Captivorum, Congregationis Hispaniæ.

Juxta Exemplar Romæ impeditum Anno 1738. Ex Typographia Rev. Cameræ Apostolicæ.

Hæc Regula Primitiva Innocentii Papa III. continetur reformata, & ultimis temporibus magis accommodata in sequenti Bulla Papa Urbani VIII. Anno 1631. septimo Kal. Octobris data, sicut & Constitutiones hodiernæ Ordinis constantes 43. Capitulis continentur in Bulla Clementis XII. die 2. Augusti 1738. data, quæ & paulo inferius habetur ad longum. Has Constitutiones excipiunt Præcepta quædam Ordinis numero decem & octo. Deinde Censura hujus Ordinis, ac deorum Festivitates in ea celebranda.

FRATER ANTONIUS A' CONCEPTIONE,

Ordinis Discalceatorum Sanctissimæ TRINITATIS Redemptionis Captivorum, Major, ac Generalis Minister, universis suæ Religionis Regularibus Personis salutem, & in Spiritu Sancto consultationem exoptat.

Viguit semper, dilectissimi, in illis vicis, in quibus zelus nostræ Religionis ardebat, ingens desiderium, ut ea elementa, & Constitutiones, quibus sacer voster Ordo subicitur, tale, tamque firmum subsidium à Sede Apostolica aspiceretur, ut pœnitentiæ fixa, & immota permanerent, indeque diuturnitatis æternitatem emerent, quod cæterarum legum firmitas originem duxit. Et quidem quàm sincerè ad hanc metam omnium vota suspirabant, quilibet dignoscet, qui animum ad pensanda damna ex instabili rerum, sede nascentia sine præjudicio adegerit, forsitan non improbebit experientia, & incommoda jam imminentia pro futuro, licet acerbo Magisterio, possent nos erudire. Equidè si Leges, & Statuta, quibus semina maximè, & veluti fundamenta virtutis certa imagine in reliquum tempus manuræ omnium animis insinuantur, crebris mutationibus turbentur, & singulis sexenniis, ne dicam trienniis, novum Disciplinæ specimen appareat, juxta cujusque genii colorem elaboratum, numquam sine virtutum radices adolescant, & tam facili interibunt, quàm inferuntur, quin aliquandò in sustata mægitudine exerceant, quæ non damnabilis varietetis, sed vitiiis, & rigidæ constantiæ præmiu est.

His ferrè omnibus libenter parco, quia supervacaneum, ac permolestum duco omnia damna, quæ in mutandis legibus expectantur, denudè reuocare, cùm ea sit tam conspicua, & si plura, ut vel imperitiis patiant. Non tamen omittam Præceptorem Angelicum 1. 2. quæst. 97. art. 2., ubi de mutatione legum differit, & postquàm ad illum impugnandam adducit illud Decretorum ex Nicolao Papa: *Ridiculum est, & satis abominabile dedicari, ut translationes, quas antiquis à Patribus suscepimus, infestis patiamur: in corpore virtutis prosequitur: Habet autem ipsa leges mutatis, quantum in se est, detrimentum quoddam communis salutis, quia ad observantiam legum plurimum valet consuetudo, in tantum, quod ea, quæ contra communem consuetudinem sunt, eas si sunt leviores de se, graviores videntur. Unde quando mutatur lex, diminuitur vis constructiva legis, in quantum tollitur consuetudo. Idè nunquàm debet mutari lex humana, nisi quando aliqua evidentissima utilitas ex novo Statuto proveniat: vel ex eo quod lex consuetam manifestam iniquitatem continet. Unde dicitur à Jurisprudente, quid in rebus novis constituendum evadere debet esse utilitas, ut velle recedatur ab ea jure, quod diu equum visum est. Sic D. Thomas: cui consonat Baldellus Theol. Moral. lib. 5. disp. 53. cum, 4. ex Aristotele, per hæc verba: Ex mutandis legem possunt accidere plura incommoda, & communiter accidit, ut malum mutatur de vi obligativa, & constructiva legis, cùm hoc plurimum pendat ex illius firmitate, & stabilitate.*

tate ; & ut habet Aristoteles secund. Politic. cap. 6. in fin. *Melior est, ut tolleretur quaedam errata Legum, & Magistratum, quam ut per crebras mutationes inducantur assuetudinis legibus non parendi ; quia aliquando per multas mutationes parva sunt accessio mutata, & assuetudo legibus non parendi plus nocet, quam possit prodesse crebra correctio.* Ità Baldellus. Proh dolor ! Nescio, an aliquid horum inter nos fuerit expertum ! Uoum scio, ut reliqua omittam, nullam usque adeo extitisse propbanam adhuc Rempublicam, quæ à suis tabulis hanc labem abolere non curaverit.

Idcirco, statim ac Generalem Ordinis præfecturam, licet indignus, solli, motus tùm ex universæ Religionis ferventibus studiis, io hanc uoam vocem, veluti uoleo afflatu coeuntibus : tùm ex utilitatibus constanti, & fixo Regularis disciplinæ tenore exinde accrescentibus ; Tùm denique ex præscripto nostri Conventus Generalis, Torexione de Velasco anno millesimo sexcentesimo septuagesimo primo habiti, ad hoc opus peragendum, quancumque potui cura, animum admovi. Utque totam negotii seriem faultior exitus exciperet, oniversas nostri Ordinis Constitutiones evolvere, digerere, & io exactum ordinem ex consilio, & assensu nostri Generalis Dispositorii redigere curavi. Igitur in hoc Consilio matura sedulitate tota res iterùm, atque iterum seriò agitur, quousque missa Romæ eandem Constitutionum exemplaribus, ibique ab Eminentissimis Sacre Congregationis Regularium Præpositis iterato examine exploratis, & partim ali- quibus temperatis, paucis additis, nonnullisque rejectis, in illam perfectionem evasis opus, ut nihilo jam egeret, quam Summi Pontificis, Christiani Orbis communis Patris approbatione. Integrum quinquennium versatam laboris molem ardua hujus negotii prolixitas protraxit, quo elapso, placuit tandè supremo Numini, ut Sanctissimus Pater Clemens Chnill D. io terris Vicarius, hujus nomina Decimus, eandem Constitutiones aliis doctissimorum, & gravissimorum Virorum certui peculiaritèr ad id destinato remisisset, ab eisque post ovam, & acrem discussionem approbatas, Sanctissimus Pater suo sacro diplomate, quod jam V.V. R. R. offero, munire, & confirmare dignatus est. Sicque ultima lima operi est imposita.

Tàm benigno favore arduæ illæ curæ, & sollicitudo, quæ nostros animos torquebant, veluti compolita pace deseruerunt, & tandè optatum finem, quem quinquennalis sudor quærebar, felici labore obtinuimus. Jam ergò quod diu in votis fuit, possessione fruimur, præmiumque extat sanctissime ambitionis nostrarum legum temitas, quæ ab illo asylo emanavit, à quo tam longè improbitas exulat, quàm ex innocentia est insita, & omnis regiminis sanctitas iogenita : ipsum fidei oraculum statuta nostra firmat, leges suo præsidio armat, ut quo ob- servantia sacrator, despectus sit criminolior. Decus enim, Patres amantissimi, & ornamentum cujuscumque Religionis studium Regularum est : hæc sanè vel mortuis tabulis, vel teoui papyro traduntur, jacebuntque veluti æterna morte sepultæ, nisi virilis observantia quasi ex occultis sepulchri theobris in locum extrahat, & ess animet, io nostrosque mores earum vultus spirantes transmittat : hanc cupio, hæc ambio à nobis maxime exercendam, qui non solum ob Discalceatorum titulum, sed etiam ob speciales nostræ Religionis austeritates severius in perfectionis culmen estimot. Sin autem nostri æctus ab instituto discrepent, tantò eminentius erit crimea, quantò stutos sublimior, ipsumque fastigium profectiois sceleris enormitatem infelicibus incrementis augebit : quod noo mihi animosè, quàm verè Salvianus lib. 4. de gubernat. Dei scripsit ; *Criminosior enim culpa est, ubi honoratur est status ; si honoratur est persona peccantis, peccati quoque major invidia.* Haec maculam à Religionis candore arcer legis hocælas, & ne in ejus membra redundet, privata observantis evitat. Reliquum ergò est, dilectissimi, ut ad legi menturam nostri exprimantur mores, quæ licet incerta sit, hoc dumtaxat corruptum, nempè flagitio peccantis. Absolvant hanc cartam aurea ejusdem Salviani verba ubi supra. *Nihil unque nobis prodest, quod lex est bona ; lex autem bona numeris est Christi, vita autem non bona criminis nostri, imò hoc magis culpabilis sumus, si legem bonam colimus, & mali cultores sumus ; quia potius, nec cultores, si mali ; quia cultor non potest dici malus cultor.* Hactenus ille, nec nos ultrà. Va- lete.

Bulla felicitis recordationis Urbani PP. VIII. continens Regulam primitivam Fratrum Discalceatorum, Ordinis Sanctissimæ Trinitatis, Redemptionis Captivorum.

URBANUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Ad perpetuam rei memoriam.

Salutaribus Apostoli monitis memores victorum, tamquam simul vincti, & laborantium, tamquam in eodem corpore morantes, inter alia, quæ pro Pastoralis Officii nostri vigilantia, animum nostrum sollicitant, ac in partes varias distrahunt, pro diversis videlicet curis, & necessitatibus sponsæ Christi Ecclesiæ, cujus regimini Divina dispositione, licet immeriti, præsidemus in terris, cum intollerabilem Christianorum Captivorum, qui sub catenis Barbarorum miserabiliter lugent, calamitatem, & deplorandam miseriam, ex multorum lacrymis audimus, diligentiusque animo ponderamus, non solum de corporali illorum servitute, sed quod magis nos afficit, & pro remedio vehementius urget, illos non tam Barbarorum minis, & crudelitate, quam sæpius ex desperatione se à vinculis aliquandò eximendi, aut certè blanditis, & adulteræ libertatis fallacia, apostasiæ periculis expositos; quin imò plures præcis temporibus, ut servitutis jugum excuterent, à Catholica Fide ad perditionem suam defecisse, quos deinde Christiana Respublica insensibilissimos habuit hostes; proptereaque cum gregis nostri oves, quarum animæ adhuc servantur, à similibus periculis, & calamitatibus eripiendi, & ad asylum reducendi occasio à nobis potest arripi, ultrò illam amplectimur, & plurium Prædecessorum nostrorum exemplis, ac multorum Christi-Fidelium, æterni Patris benedictionem pro misericordiæ operibus expectantium devotione commoti, in tam pium opus, quod cæteris misericordiæ operibus antecedit, & in quo ferè alia omnia quasi per compendium exercentur, eò efficacius animum intendimus, quo nos Religiosorum Redemptionis, & salutaribus ministeriis Captivorum, ex peculiari instituto, in sua nihilominus paupertate accinctorum ardens Charitas, ac probata sese offert vigilantia, & indefessus fervor promittitur, fidelis quoque jam per diutinam experientiam ultrò nobis exhibetur diligentia. Proptereaque, ut hujusmodi Ministrorum Religiosorum charitas in tanta Captivorum necessitate fructuosius exerceatur, & nihilominus eorum conversatio per contemplationem à cælestium meditatione non distrahatur, Regularem normam pridem illis, etiam à Prædecessoribus nostris traditam, & à nobis reformatam, sub qua agere, & contemplari, nec non Redemptioni, aliisque ministeriis Christianorum Captivorum, valide insistere possint, adhuc in melius libenter digerimus, prout rerum, & temporum qualitatibus debite pensatis, in Domino conspicimus salubriter expedire. Nupèr siquidem postquam felicitis recordationis Innocentius Papa III. Prædecessor noster Regulam, juxta quam Minister major, sive Generalis, & Fratres Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum vivere deberent, sub certis modo, & forma tunc expressis, ac Regulæ ipsius toto inserto tenore concesserat, eamque illibatam perpetuo manere sanciverat, & postmodum pia memoria Paulus Papa V. etiam Prædecessor noster per eum accepto, quod di-

dilecti Filii Fratres Discalceati nuncupati ejusdem Ordinis primitivam Regulam in litteris ejusdem Innocentii Papæ insertam, Spiritus Sancti inspiratione, ad Captivorum Redemptionem potissimum constitutam, & ab ipso Innocentio Prædecessore, ut supra, stabilitam, atque pridem à recolendæ memoriæ Clemente Papa VIII. similiter Prædecessore nostro, in Regnis Hispaniarum, ubi enervata, & serè collapsa erat, restitutam, piè suscepissent, & expressè profiterentur, & pro hujus laudabilis eorum instituti feliciore directione, atque progressu operæ pretium esset, ut nonnulli ejusdem primitivæ Regulæ articuli ad meliorem, scè saltèm Divinæ Majestati æquè gratam, & acceptum, Personarumque Regularium statui, & profectui magis convenientem formam opportuno Sedis Apostolicæ ministerio reducerentur, ac aliis certis causis adductis, primitivam Regulam hujusmodi, sub certis modo, & forma tunc expressis, stabiliverat. Nos cum pro bono, & felici eorumdem Fratrum Discalceatorum dicti Ordinis gubernio conveniens in Domino fore judicavissimus, ut Regula hujusmodi à dicto Paulo Prædecessore, sicut præfertur, stabilita, adhuc in aliquibus partibus reformaretur, ac juxta Regulæ sic reformatæ hujusmodi observantiam, iidem Fratres Discalceati, deinceps perpetuis futuris temporibus Altissimo famularentur, vota que sua in Spiritu humilitatis exolverent, negotio hujusmodi de mandato nostro, & à personis à nobis ad id specialitèr deputatis, tunc diligentèr discusso, & examinato, pios Fratrum Discalceatorum hujusmodi in Vineâ Domini progressus plurimum in Domino commendantes, motu nostro proprio, & ex certa scientia nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine Regulam præfatam, sub certis modo, & forma tunc expressis, norma que in nostris desuper confectis litteris inserta, duximus reformandam, & stabilendam, volentes, & mandantes Regulam præfatam sic per Nos, ut supra, reformatam, & stabilitam, perpetuis futuris temporibus, ab omnibus, & singulis Fratribus Discalceatis prædictis, tamquam primitivam eorum Regulam profiteri, & inviolabilitèr observari debere, prout in singulis ipsorum Innocentii, Clementis, & Pauli Prædecessorum, ac nostris desuper confectis litteris plenius continetur. Volentes itaque nunc pro meliori adhuc ipsorum Religiosorum directione, ac Regulæ dictæ reformationis observantia perfectissima, pios Fratrum Discalceatorum in eadem Vineâ Domini progressus, quantum nobis ex alto conceditur, magis, ac magis confovere, ac promovere, singularum litterarum, ac reformationum prædictarum, tenores etiam veriores, ac datarum præsentibus pro insertis habentes, nec non singulares Personas Fratrum Discalceatorum hujusmodi à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis à jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium duntaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, motu, scientia, ac potestatis plenitudine similibus, ac ex voto Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, negotiis Regularium præpositorum, Regulam præfatam adhuc in melius digestam, & ordinatam, ut infra, duximus reformandam, & stabilendam, ac perficiendam, videlicet.

IN NOMINE SANCTÆ, ET INDIVIDUÆ TRINITATIS.

CAP. I. **F**ratres Discalceati, Ordinis Sanctissimæ Trinitatis, Redemptionis Captivorum, sub obedientia Prælati Domus suæ, qui Minister vocabitur, in castitate, & sine proprio vivant.

C. 2. Omnes res undecumque licite veniant, in tres partes dividantur æquales, & in quantum due partes sufficiunt, exequantur ex illis opera misericordię, cum sui ipsorum, & eis necessariò famulantium moderata sustentatione. Tertia verò pars reservetur ad Redemptionem Captivorum, qui sunt incarcerati pro Fide Christi à Paganis, vel dato pretio rationabili pro redemptione ipsorum, vel pro redemptione Paganorum Captivorum, ut possint rationabili commutatione, & bona fide, redimatur Christianus pro Pagano, secundum merita, & statum personarum. Cum verò pecunia data fuerit, vel aliquid aliud, licet specialiter, & propriè detur ad aliquid, semper tertia pars separetur; exceptis terris, pratis, vineis, nemoribus, ædificiis, nutritoriis, & similibus. Fructus enim inde exeuntes, deductis expensis, scilicet medietate remota pro expensis, in tres partes dividantur æquales: sed quæ paucas, vel nullas recipiant expensas, omnes dividantur. Cum verò panni rudes, vel sandalia, vel minuta hujusmodi, quibus necesse sit uti, quæ vendi, vel conservari non expedit, data fuerint, vel à se ipsis habuerint, non dividantur, nisi Ministro Domus, & Fratribus visum fuerit expedire: de quibus singulis Dominicis diebus, si fieri possit, in Capitulo deliberetur. Si tamén prædicta, ut panni, terræ, nutritura, seu minuta vendantur, pretium inde proveniens in tres partes, ut suprà, dividatur. Cum verò Fratres in itinere, sive peregrinatione fuerint, si quid eis datum fuerit, iode vivant, & residuum in tres partes dividant. Tamen si fuerint in via profecti ad redimendos Captivos, quidquid eis datum fuerit, totum debent ponere in Redemptione Captivorum, præter expensas.

C. 3. Omnes Ecclesiæ istius Ordinis iurisdictioni nomine Sanctæ Trinitatis, & sint plani operis.

C. 4. Fratres debent esse in una cohabitatione saltém duodecim, & præterea unus, qui Minister nominetur, cui Fratres reprimiscere, ac impendere obedientiam teneantur.

C. 5. Omnibus Fratribus suis, sicut sibi met, Minister fideliter administret.

C. 6. Vestimenta sint lanae, & alba, excepta cappis, quæ erit fuscæ coloris; possintque deferre brachias ex lino rudi, quas jacentes non deponant.

C. 7. Jaceant in laneis, ita quod plumea sulcata, vel culcitrae, nisi in agricultura laborantes, in Domibus propriis minimè habeant. Cervical verò ad sustentationem capitis permittantur habere.

C. 8. In capitis, & scapularis Fratrum imponantur signa Crucis, rubri, & cerulei coloris.

C. 9. In rasura Ordinem Sancti Victoris sequantur Clerici, Laici verò barbas non radant, sed eas crescere modestè permittant.

C. 10. Asinos, sive mulos liceat eis ascendere: equos verò tantum, cum necessitas urgere videatur.

C. 11. In Regularibus Horis morem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ observent.

C. 12. Omnibus secundis feriis, præterquam in octavis Paschæ, & Pentecostes, & Nativitatis Domini, ac Circumcisionis, & Epiphaniæ, & præterquam in Festivitatibus Ordinis, & quæ ad colendum pronuntiantur, finita Missa pro Fidelibus, fiat absolutio fidelium Defunctorum.

C. 13. Singulis diebus (si fieri possit) in qualibet Domo, ad minus per duas horas interpellatas, communis fiat ad Deum mentalis oratio.

C. 14. Singulis quoque noctibus pro Statu, & pace Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, ac totius Republicæ Christianæ, necnon pro Captivis, & Benefactoribus, & his, pro quibus Universalis Ecclesia consuevit orare, communis fiat vocalis oratio.

C. 15. Jejunent ab Idibus Septembris omnibus feriis secundis, quartis, & sextis, ac diebus Sabbati, usque ad Pascha, nisi solemnis Festivitas intervenerit; sic tamén, ut ab Adventu Domini usque ad Nativitatem Dominicam, & à quinquagesima usque ad Pascha, singulis diebus, exceptis Dominicis, in cibo

cibo Quadragesimali jejunent : & alia similiter jejunia , quæ consuevit Ecclesia celebrare. Possit tamén quandôque Minister jejunium cum discretionē relaxare propter ætatem , seu itinerationem , aut aliam justam causam , vel facultate inspecta , etiã augmentare.

C. 16. Carnibus vesci liceat tantum in Dominicis diebus , à Paschate usque ad Adventum Domini , & à Natali usque ad Septuagesimam , ac in Nativitate , Epiphania , & Ascensione Domini , necnon Assumptione , & Purificatione Beatæ Mariæ , & in Festivitate omnium Sanctorum ; atque etiam in infirmitate , cum licentia tamén sui Ministri.

C. 17. Possint emere ad suum victum , quicquid fuerit necessarium , ex his , quibus vesci licet.

C. 18. Vinum sumendum à Fratribus , taliter temperetur , ut sobriè sumi valeat.

C. 19. In Civitatibus , in Villis , sive Castellis , in quibus proprias Domos habuerint , nihil omninò extrà Domos illas , nisi fortè in Domo Religionis , etiam si à quovis rogentur , comedant , vel bibant , nisi fortè aquam in Domibus honestis : nec pernoctare præsumant extrà hujusmodi Domos.

C. 20. Numquàm in Tabernis , vel in hujusmodi locis inhonestis habitent , comedant , vel bibant : qui autem hoc præsumperit , juxta arbitrium Ministri , gravi vindicta subiaceat.

C. 21. Talis sit Charitas inter Fratres , Clericos , & Laicos , ut eodem victu , vestitu , dormitorio , refectorio , & eadem mensa utantur.

C. 22. Infirmi seorsum dormiant , & comedant ad quorum curam habendam , Conversus aliquis Laicus , sive Clericus deputetur , qui ea , quæ necessaria fuerint , inquirat , & ministret , sicut fuerit ministrandum . Moneantur tamén infirmi , ut lauta , sive nimium sumptuosa cibaria non requirant , comoda potius , & salubri moderatione contenti.

C. 23. Si qui Religiosi ad hospitandum advenierint , benignè suscipiantur , & charitas juxta posse Domus illis subministretur . Et idè cura eorum uni de discretioribus , & benignioribus Fratribus injungatur , qui audiat eos , & ut expedire viderit , charitatis solatium administret . Ad lauta , & sumptuosa cibaria non oportet quemquam admitte . Quæcumque tamén præstanda sunt , cum hilaritate præstentur.

C. 24. Nullus Frater Laicus , sive Clericus sit , si fieri possit , sine proprio officio . Si quis verò laborare noluerit , & potuerit , locum ipsum deferere compellatur , cum Apostolus dicat : *Qui non laborat , non manducet.*

C. 25. Silentium observent semper in Ecclesia sua , semper in refectorio , semper in dormitorio . De necessariis tamén liceat loqui in aliis locis , temporibus aptis , submissa voce , humiliter , & honestè . Et extrà prædicta loca ubique sermo eorum sit honestus , & sine scandalo : similiter , & eorum omnis status , gestus , vita , actio , & omnia alia honesta in eis reperiantur.

C. 26. Juramenta non faciant , nisi magna necessitate , cum licentia Ministri , vel jussi ab aliquo vices Apostolicas gerente : & hoc pro honesta , & justa causa.

C. 27. Pignora non accipiant . Depositum auri , vel argenti , cum licentia non liceat eis suscipere.

C. 28. Si quod vitium in re , quæ venditur , notum fuerit , indicetur emptori.

C. 29. Capitulum , si fieri possit singulis Dominicis diebus , in singulis Domibus Ministri cum Fratribus suis teneat , & de negotiis Domus , & Domui , sive Fratribus datis , ut ad Redemptionem Captivorum tertia pars deputetur , Fratres Ministro , & Minister Fratribus , rationem fideliter reddant.

C. 30. Non solum Fratribus , sed & Familiæ Domus , pro capacitate sua , similiter singulis Dominicis diebus , si fieri possit , exhortatio fiat , & quod credere , aut agere debeant , simpliciter moneantur.

C. 31. De omnibus rebus , & clamoribus Fratres in Capitulo judicentur.

C. 32. Nullus Fratrum Fratrem suum in publico accuset , nisi bene possit probare . Qui autem hoc fecerit , prænam subeat , quam Reus subiret , si convinci potuisset , nisi Minister ex causa cum eo dispensare voluerit.

C. 33. Si qui scandalum , vel aliquid hujusmodi fecerint , vel (quod absit) se invicem percusserint , juxta arbitrium Ministri , majori , vel minori vindicta subaceant.

C. 34. Si quis Frater in Fratrem peccaverit (idest contrà Fratrem) idem eo solo sciente ; qui injuriam passus est , sustineat patienter , licet sit innocens , & cum quieverit commotio animorum , benignè , & fraternè commoneat , ac corripat eum usque ter , inter se , & ipsum solum , & poenitentiam agere de commissio , & à similibus in posterum abstinere.

stinere : quod si non audierit, dicat Ministro, & ille corripat eam secretò, secundùm quod viderit saluti ejus expedire. Qui verò scandalum movit, si per se emendare voluerit, totum ante pedes scandalizati, petens veniam se extendat, & si semel non sufficit, usque iter illud idem faciat. Si verò hoc lo publicum venerit, quæcumque securata fuerit poenitentia, hæc sit prior, scilicet ante pedes Ministri, petendo veniam, totius corporis extensio, & postea secundùm ejus arbitrium emendetur.

C. 35. Si pro necessitate Domus debitum aliquod fuerit contrahendum, prius in Capitulo Fratribus proponatur, & cum eorum fiat consilio, & assensu, ut sic suspiciones, & mormurationes evitentur.

C. 36. Si quisquam de substantia Domus violentiam fecerit, & ad Judicem oportuerit referri, non ante hoc fiat, quam ebaritativè ille à Fratribus primò, post ab aliis vicinis similiter moneatur.

C. 37. Sollicitè verò Minister provideat, ut præcepta Regulæ, sicut cæteri Fratres, per omnia teneat.

C. 38. Non liceat Superioribus confessiones Subditorum audire, nisi quando peccatum aliquod reservatum admiserint, aut ipsimet Subditi sponit, & proprio motu id ab ipsa petierint. Superiores in singulis Domibus deputent duos, tres, aut plures Confessarios, pro Subditorum numero majori, vel minori; iisque sint docti, prudentes, & charitate præditi, qui à non reservatis eos absolvant, & quibus etiam reservatorum absolutio committatur, quando casus occurrerit, in quoniam debere committi, ipse in primis Confessarius judicaverit.

C. 39. Generale Capitulum de triennio in triennium celebretur, Sabbatho (si fieri possit) antè quartam Dominicam post Pascha.

C. 40. Electio majoris, ac Generalis Ministri de sexennio in sexennium in Capitulo Generali per secreta suffragia, juxta Concilium, fiat. Electiones verò Dis-

nitorem Generalium, Ministrorum Provincialium, & Conventualium, de triennio in triennium in Capitulo Generali similiter canonicè fiant : & eligantur, non secundùm dignitatem generis, sed secundùm vitæ meritum, & sapientiæ doctrinam. Minister verò, sive major Generalis, sive Provincialis, sive Conventualis, Sacerdos sit.

C. 41. Postquam verò Diffinitores Generales, & Ministri Provinciales, & Conventuales, electi fuerint, si ex culpa deponi meruerint, per Diffinitorium Generale deponantur, & alii, qui digni sint, ab eodem Diffinitorio, loco eorum subrogentur. Quod similiter fiat, si extra Capitulum aliqua illorum electio facienda occurrat, mortis, renunciationis, aut alia quavis causa. Major verò, ac Generalis Minister, si pro excessibus corrigendus, vel deponendus sit, per Diffinitores Generales, & quatuor, vel quinque Ministros ejusdem Ordinis magis Religiosos hoc fiat : qui tamen auctoritate Capituli Generalis ad hoc eligi debent.

C. 42. Si quis hujus Ordinis Frater esse voluerit : si bonum, & conveniens videatur Ministro Domus, & Fratribus, & illi locus vacaverit, recipiatur. Nihil tamen pro receptione sua exigatur. Si quid tamen gratis dederit, recipiatur, dum tamen tale sit, de quo non videatur Ecclesiæ litigium imminere. Si durante anno probationis, ipsum ad Regularis discipline observantiam minùs idoneum reperiri, aut alias vitæ, morumque probitatem ei non suffragari contingat, inde modeste dimittatur, & amoveatur, restitotis omnibus, quæ secum forsitan attulerat.

C. 43. Ad professionem verò aliquis non recipiatur antè decimum sextum annum expletum, & peracto integro probationis anno. Si verò ex aliqua legitima causa prolixior probatio requiri videatur, liceat Superiori annum probationis ad aliquod breve tempus prorogare.

Cæterum volumus, & mandamus, Regulam sic per præsentem, ut suprà, novissimè reformatam, & stabilitam, atque ad perfectiorem formam redactam, prout eisdem præsentibus inferitur, de cætero perpetuis futuris temporibus, ab omnibus, & singulis Fratribus Discalceatis, prædictis, tamquam primitivam eorum Regulam profiteri, ac inviolabiliter observari, ac irritum decernimus, & inane, quidquid

secus super his à quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignorantè contigerit attentari. Non obstantibus prædictis Innocenti, & Clementis, ac Pauli, & nostris, ac quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, litterisque præmissis, per præsentem nostras litteras, ut suprà, stabilitis, quomodolibet obtent, seu obtinere videantur, aliisque præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & dicti Ordinis, etià juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis illi, illiusque Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etià derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel specie, etià motu, & scientia similibus, etià consistorialiter, ac alias in contrarium forsàn, quomodolibet concessis, & approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etsi pro sufficienti illorum derogatione de illis, illorumque totis tenoribus specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, vel exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum huic inferri forent, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, latissimè, & plenissimè, hac vice specialiter, & expresse, motu, & scientia paribus, earundem tenore præsentium derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut ipsarum præsentium exemplis, seu transumptis etià impressis, & alicujus Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillo, & Notarii publici manu obsignatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, reductionis, stabilitionis, voluntatis, decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis DEI, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, anno Incarnationis Dominicæ, millesimo sexcentesimo trigésimo primo, septimo Kal. Octobris, Pontificatus nostri anno IX.

CLEMENS PAPA. XII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Inter Religiosorum Ordinum Instituta in Militantis Ecclesiæ procuratore à Patrum Principe JEſu Christo infirmitati nostræ demandata magno cum Christianæ Reipublice commodo, Divini cultus incremento, & Animarum salute per assidua pietatis, charitatisque officia in opus Apostolici ministerii nostri alia aliis temporibus altissimo Divinæ providentiæ consilio adscita, salutariis Apostolici monitis memores victorum, tanquam simul victi, & laborantium, nunquam in eodem corpore morantes Ordinem Dilectorum Fratrum Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum Escalcatorum nuncupatorum, qui pro lucrandis, redimendisque Fratribus suis sub carenis Barbarorum in aperto, aut Catholicæ Fidei ejutandæ, aut vitam miserè finiendi discrimine versantibus animas ponere alacres non verentur, præcipuis paternæ, Pontificiæque benevolentis studii semper complexi sumus. Ea propter illa, quæ pro felici, prosperoque eorumdem regimine, debitæque tam arctioris disciplinæ observantia, aliis disposita, & ordinata non nullis evidentissima utilitate correctionibus, & emendationibus indigentia, piè, prudenterque emendanda, & corrigenda esse dignoscuntur, cum emendata, & correctæ, atque maturo examini in melius digesta, & comprehensa.

ta, ut firma semper, atque illibata persistant, Apostolici mandaminis præsidio corroborari à Nobis petitur, libenter confirmare, & perpetua stabilita communire facimus. Exponi siquidem Nobis nuper fecit dilectus filius modernus Procurator Generalis præfati Ordinis, quod ipse aliis de mandato nostro ad Congregationem Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium præpositam supplicem obtulit libellum tenoris qui sequitur; videlicet: „Eminentissimi, & Reverendissimi Domini. Religio Excalceatorum Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum, ut constat ex decretis Capitulorum Generalium, necnon Diffinitorii Generalis, vehementer desiderat, sub uno diplomate à Sancta Sede confirmari, & ad vitandam confusionem sub uno Codice imprimendas, uniendæque esse suas Constitutiones: Quarum nonnullæ diu observantur, & confirmatæ sunt à sel. rec. Clemente X. Cæteræ autem, quas Diffinitorium Generale crebro studio, & quotidiana meditatione præmissis, integroque quotidianis sessionibus anno statuit, vi Brevis pie mem. Benedicti XIII. qui die XXVI. Februarii anni MDCCXXVIII. per suas litteras concessit Capitulo Generali proximè celebrando, & deindè Diffinitorio Generali facultatem condendi Leges, seu Constitutiones ad uniformem gubernium Generalis Ordinis, & Provinciarum expectantes. Istarum autem aliz sunt pro gubernio Provinciarum confirmatæ die XI. Septembris anni MDCCXXX. à Sanctissimo Domino Nostro Clemente XII. feliciter regnante, & aliz ad gubernium totius Religionis ab eodem Sanctissimo Domino Nostro sub die X. Decembris anni MDCCXXXIII. Cæterum quia ex determinatis ab illo Diffinitorio pauca remanent, quæ adhuc non sunt propozitæ ad confirmationem illarum consequendam, quas Capitulum Generale celebratum Compluti anno MDCCXXXIV. approbavit, & ex decreto illius, novum Diffinitorium subsequens revidit, & approbavit etiam, & utramque per sua decreta curavit, & confirmationem petendam esse à Sancta Sede præcepit Procuratori Generali. Quare ipse Procurator Generalis humiliter supplicat E. E. VV. quatenus dignentur deputare Eminentissimum Ponentem hujus Cause ad hoc, ut referat huic Sac. Congregationi iustitiam hujus Cause, & de gratia quam Deus &c. Constitutiones de quibus agitur sunt, quæ sequuntur, videlicet.

Constitutiones Fratrum Discalceatorum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum Congregationis Hispaniæ.

REGULÆ CAPUT I

Fratres Discalceati Ordinis Sanctissimæ Trinitatis &c.

CAPUT I

De tribus Votis essentialibus, Obedientiæ, Castitatis, & Paupertatis, ac de quarto non ambiendi.

§. I.

De Voto Obedientiæ.

1. *S*ine obedientia nulla Gubernatio, nullumque Regimen potest stare, quia integra potestas, & auctoritas Superiorum à Subditorum submissa voluntate dependet. Sed nostræ Congregationis Fratres intelligant, quod obedientia tunc erit Hominibus daleis, Deoque acceptabilis, si non trepidè, non tarde, neque tepidè, aut cum mur-

mure, vel cum responsione nolentia efficiatur, quia obedientia cum Majoribus præberatur, ipsi exhibetur Deo, dicenti, *qui vis audit, me audit.*

2. Cæterum volumus, & declaramus, ut Constitutiones nostræ non obligent nos ad culpam lethalem, aut venialem, sed ad poenam, nisi propter Præceptum, vel contemptum.

3. Præceptum autem nullum intelligi volumus, nisi quod spectat ad tria vota essentialia, & quartum non ambiendi in Clericis, & non transeundi ad statum Clericalem, & Sacros Ordines in Laicis, vel quod in his Constitutionibus, vel à Superioribus præcipitur, sub poena Excommunicationis, vel invirtute Sanctæ Obedientiæ. Transgressionem verò, vel omissionem aliorum, secuso contemptu, nolumus obligare nisi ad poenam impositam, vel à Superioribus pro eorum prudenti arbitrio imponendam.

4. Quod

4. Quod si aliquis (quod DEUS vult) quoad reverentiam Superiorem debitam in re gravi deliquerit, ceteri Religiosi diligenter, sub poena gravis culpe, curent, ut Reus severe puniatur: nullaque culpa irreverentiae erga Superiorem, quantumvis levis, impunita maneat.

5. Si aliquis Religiosus coram Superiore alicui precepto, quantumvis simplici (precepta enim simplicia pertinent ad vitam Monasticam, cujus gubernium impossibile est solum per precepta formalia) non obediatur, & suam inobedientiam mordicus, & pertinaciter defendat, continuo incarceretur, tamquam contumax, & rebellis, & voce activa, ac loco privatus sit pro tempore culpe proportionato ad arbitrium Ministri. Et eadem poena mulctetur, qui contra Superiores insurrexerint, istorum officia usurpantes, vel eorum executionem impediens.

6. Ille vero, qui murmurando, vel dissentiendo, gesto, voce, aut scripto Praelatorum ordinationes cum spreto non adimpleverit, pro prima vice sejunet in pane, & aqua tantum, pro secunda eadem poena duplicetur; pro tertia, in qua iam aliqua consuetudo, vel illius suboritur aliqua suspicio, incarceretur, usque dum a re ipsa coram Communitate ream agat, & ad Praelati pedes, petendo veniam emendationem Deo, ac ipsi Communitati promittat.

7. Religiosi nil omnino agant sine licentia Superioris; praesertim, abique illa, cum Extraneis non loquantur, nec scribant, nec recipiant litteras, quin prius illas manifestent Superiorem, qui eas legat, & curet, ne scribantur, nec recipiantur, quae convenientes non fuerint. Poterunt tamen sine licentia ad suos Praelatos Superiores, & ad quoscunque Diffinitores scribere, atque illorum litteras accipere.

8. Si Subditus aliquis aperuerit, vel non tradiderit litteras Superioris Generalis, cujuscunque Diffinitoris Generalis, vel Provincialis, vel totorum Ministrorum Provincialium, vel Conventualium, vel illas, quae ad ipsos mittuntur, sit in carceratus, & voce, ac loco privatus pro tempore culpe proportionato. Si vero delinquens Praelatus fuerit, sit suspensus a suo officio per quatuor menses. Quod si aliquis inferior aperuerit, vel non tradiderit litteras, quas quilibet Religiosus alteri mittit, poena culpe gravis puniatur, & eadem poena mulctetur etiam quilibet Praelatus, qui litteras sibi non Subditorum aperuerit.

Cod. Regul. Tom. VI.

§. II.

De Voto Castitatis.

1. Castitatis virtus Angelorum est pura, & Religiosorum propriissima quoque, ad quam perfectissime custodiendam, praeculis habere debent illud monitum Regulae praecipiens, quod omnis status, gestus, vita, actio, & omnia alia honesta in eis reperiantur. Ceterum, si (quod Deus avertat) aliquis Religiosus contra Castitatem deliquerit, & de eo convictus fuerit, incarceratione per sex menses, sejunet, & flagelletur arbitrio Superioris, attenta gravitate delicti, & per spatium unius anni privatus sit Officio, voce, & loco. Quod si delictum publicum fuerit apud Saeculares, discipulus conventuali flagelletur, ac per integrum annum in carcere sit, & voce, ac loco per triennium careat. Si autem in simile peccatum relabatur, praedicta poena duplicetur.

2. Quoniam autem de huiusmodi delictis plena probatio raro fieri valet, praecipimus Praelatis, ut Religioso de praedictis diffamato, nisi famam suam prius ita purgaverit, ut nullum sinistræ de se opinioni locum reliquisse videatur (quod quidem pro timorata eorum conscientia, atque prudentia iudicabunt) honores denegent, & gratias, quae aliis concedi solent, videlicet officia, studia, Ordines, lectiones, facultates concionandi, & confessiones audiendi, & a Contentuenda &c. Patrumque Provincialium, ac Ministrorum conscientias oneramus, ut specialem coram similibus Religiosorum habeant.

§. III.

De Voto Paupertatis.

1. AD Paupertatis Votum spectat, nil tamquam proprium, aut etiam nomine Conventus possidere, vel tenere. Quare, qui secus fecerit vel aliquid custodiendo intra, vel extra Domum Praelato celaverit, tamquam gravissime delinquens, poena proprietarii, ac aliis ad arbitrium Superiorum puniatur. Poterunt tamen Religiosi, uti rebus necessariis sibi a Religione medio Superiore impertitis. De his autem, siue eorum usu renunciationem, aut receptionem Sacrae Eucharistiae, pro casu infirmitatis coram suo Praelato calente infirmi; alioquin si alter malitiose fecerint, tamquam Proprietarii reputentur post mortem. Nullus praeterea, quamvis sit Praelatus extra Conventum reservet aliquid.

T a quid

quid sub eadem Proprietarii poena. Quod si aliquis inventus fuerit habere pecunias sine licentia, etiam si illas habeat ad emendum aliquid sibi commissum, vel ad faciendam aliquam restitutionem, vel per modum depositi, sive aliquovis pretexto, poena gravi afficiatur. Religiosus vero, qui sine licentia Prælati, aut expressa permissione utentis, sibi sumperit rem aliquam ex illis, quas sibi ad usum habuerit alter, se vere puniatur à Prælato. Sciant enim Religiosi, quod cuncta nostra sunt, sed non semper, & quodcumque, & cum quovis voluerit, sed tunc nostra, cum à Prælato conceditur ad usum.

2. Quilibet Religiosus poterit in cella habere mensam parvam, & scabellum ex pino, ac Imaginem Crucifixi, & Beate Virginis Mariæ in pariete depictam, seu in papyro, absque aliquo tamen illuminatione. Nec auro, nec argento, bombice, & similibus aliquis utatur, etiam si sit in parva quantitate, & locatum Reliquiarum, seu Imaginum. Dum autem ex rebus sibi ad usum concessis aliqua non utatur, eam reponat in officina communi, ad quam perierit, & nullus unquam utatur verbis istis: *MEAM: TAMEN &c.*

3. Omnia, quæ, & quocumque titulo obveniant Religioso, sive in communi, sive in particulari tradantur statim Prælato, ut de illis disponat, tamquam de bonis propriis communitatis, & in Officina communi reponentur.

4. Pecunia semper sit in Arca, quæ tres habeat distinctas claves. Nec Superior illam habere, nec expendere, nec licentiam alicui Religioso dare poterit, ut illam habeat, vel expendat, quin prius in dictam Arcam fuerit intromissa, ab illa autem educatur, ut ab Officialibus Conventus expendatur cum expressa Prælati licentia.

5. Quando Desinitorium Generale, cui solum competit, concesserit alicui facultatem accipiendi pecuniam aliquam, sive à Parentibus, vel Propinquis specialiter relictam pro Religiosis suis uibus, & necessitatibus, intelligatur huiusmodi licentia cum expressa conditione de eo, quod singulis annis tempore actualis visitationis, rationem reddat suo Provinciali de expensis à se factis, & quantitate pecunie extractæ, & sibi reddite ex Arcæ trium clavium, in qua custodiri debet, sub poena privationis ab officio in perpetuum, casu quo à Ministro aliter expendatur, quæ in usus, pro quibus Religiosus præstatam licentiam reportavit.

6. Nullus Religiosus habeat clavem cellæ, Arcæ, Capsulæ, vel alterius similis rei, exceptis Superioribus Generalibus, & eorum Secretariis: Patres verò Disinitores Generales, & Provinciales, atque Ministri Provinciales, Procuratores Generales, Redemptores, atque Provinciales Procuratores ad custodienda scripta, & suorum Officiorum sigilla poterunt habere clavem alicujus capsulæ, seu scrinii. Patres quoque Ministri Conventuales clavem habere poterunt capsulæ sub mensa cellæ, cuius altitudo digitorum quatuor, longitudo verò duorum sit palmorum: Ac etiam habeant claves magistras pro clausura. Religiosi item Officiales habebunt claves suarum Officiarum. Huiusmodi capsulam habere poterunt Chronista, Scriptores Generales, & alii omnes, quibus Disinitorium concesserit facultatem, juxta num. 7. alias 6. Architecti, Fabri-Lignarii, Cementarii quoque habere poterunt clavem alicujus dicte Officinæ, vel Arcæ ad custodienda instrumenta suorum officiorum. Officinæ tamen sint extra Dormitorium, neque in eis habituræ, neque disintant Officiales, alii Religiosi. Claves omnium Officiarum sint duplicatæ, & alteram ex eis habeat Minister, qui aliquoties Officinas visitabit, & ab eis amovebit, quæ vel ad munera prædictorum Officialium, vel usum Religiosorum necessaria non fuerint.

7. Disinitorium Generale in casu necessario concedere poterit alicui Religioso clavem alicujus Arcæ, vel capsulæ; necnon prævia informatione PP. Ministrorum, poterit Disinitorium Provinciale concedere Lectoribus, & Prædicatoribus manticas cum saculis, in quibus conclusiones, & alia scripta custodiant.

8. Et ne Seculares ultrò possint ingredi Religiosorum cellas, sit communis, & uniformis clausura omnium illarum, dummodò huiusmodi clausura non sit clavium, nec per instrumentum simile clavibus, juxta Decretum, & notam Capituli Generalis Compluri celebrati anno 1734.

9. Patres Ministri de trimestri in trimestre visitent Manticas Lectorum, & Prædicatorum, necnon Arcas, Capsulas, Scrinia, & omnia alia, quæ quomodolibet fuerint clausa, & cuncta visitent in suorum Subditorum presentia sub poena suspensionis pro tempore ad arbitrium PP. Provincialium. Ab hac tamen visitatione excipiuntur quicumque habuerint mandatum procuræ à Superiori, vel Disinitorio Generali concessum.

Similiter sub poena suspensionis per quindecim dies, bis saltem in anno visitabunt cellas, Scripta, Habitus, ceteraque alia, quæ Religiosi ad suum habuerint usum, superfluaque, & inutilia auferent, quamvis illa habeant cum Prælati Superioris licentia, ac de necessariis absque mora providebunt Fratribus indigentibus. Ad hanc autem visitationem exequendam, præcepto imposto, Subditos obligabunt, ut omnia absque aliqua exceptione patefaciant.

10. In Conventibus, & Collegiis nostris permittimus in solemnioribus Festis, & Funeribus Personarum gravium usum Dalmaticarum pro Diaconis, & Subdiaconis, necnon Collarium pro Acolitis, neutiquam verò Manicarum in Crucibus Processionalibus, nec in inferioribus parvis Albarum, & Rocherorum ornatum, qui apud Hispanos dicitur: *Faldon*.

§. IV.

De Voto non ambiendi.

1. Omnes nostri Religiosi ad Chorum deputati tempore suæ Professionis immediatè post tria Vota essentialia, quartum emittant, non pretendendi in nostra Religione Officia, vel Prælaturas, videlicet Ministri, nec Vicarii Generales, Començiales, Vice-Commissarii, vel Distinctoris Generales, Item nec Ministri, Vicarii, Provinciales, aut Distinctoris Provincie: præterea nec Ministri Conventuales, Visitatoris, ac Præsidentis, necnon Socii ad Capitulum, Procuratoris Generalis Curie Romanæ, vel Regie Ordinis, vel Familæ, sive Procuratoris Provincie. Similiter non pretendendi, nec admittendi aliquam Prælationem extra nostram Religionem, juxta formam dispositam à felic. record. Paulo Papa V. Si quis autem inventus fuerit pretendisse aliquam Prælationem, seu Officium ex prædictis, incarceration per mensem, & Officio, voce, & loco per triennium privatus sit.

2. Præterea omnes Fratres Laici in sua Professione, post tria Vota essentialia, quartum etiam emittant, de non transibundo ad Statum Clericalem, & Ordines Sacros, & de non pretendendo, directè, vel indirectè dictum transibitum, juxta Breve felic. record. Alexandri Papæ VIII. Qui verò fecus fecerit, loco sit privatus per triennium, & ad arbitrium P. Provincialis multetur graviter. Ad formam quarti Voti non ambiendi formula invenitur. Cap. 43. §. 1. Nam. 1.

REGULÆ CAP. II.

Omnes res undecumque licitè veniant &c.

CAPUT II.

De Redemptione Captivorum.

§. I.

De Ratione, & Cura, quæ separandum, & custodiendum est, quod pertinet ad Redemptionem Captivorum.

1. De rebus omnibus, quæ ad nos licitè veniant quid faciendum præcipit Regula dicens: quod in quantum dux partes sufficiunt; idest non plus, nec minus, sed tantum exequantur opera misericordie cum tui ipsorum, & eis necessariò famulantium, moderata sustentatione, ut unica, & tota tertia pars reservetur ad Redemptionem Captivorum. Vi autem prædictæ dispositionis præcipimus stricte omnibus Prælati nostre Religionis, ut omni cura adimpleant obligationem, quam habent, separandi pro Redemptione Captivorum tertiam partem omnium rerum, quæ juxta Sanctam Regulam nostram separari debet. Et oneramus conscientias Patrum Visitatorum, ut invigilent hujus legis Observantia.

2. Separatio ista in quolibet Conventu, & Collegio per Ministrum, seu Præsidentem, & Consiliarios fiat, statim, ac receptum fuerit quolibet genus fructuum, aliarumve rerum, & separatim conservetur in propria specie, quod ad Redemptionem pertinet, & in libro Redemptionis scribatur. Et post quamlibet Visitationem dictus Minister, seu Prælat mittat Redemptori suæ Provincie declarationem ab ipso, & Consiliariis subscriptam omnium rerum, quæ secundum hanc Constitutionem pertinent ad Redemptionem.

3. Quotiescumque determinatè pro Redemptione Captivorum recepta fuerit aliqua considerabilis, sed magni momenti quantitas, cujuscumque generis sit, similis fiat declaratio à prædictis tribus subscripta, & Redemptori quam primum mittatur. De parvis autem quantitatibus pro Redemptione determinatè receptis, hæc fiet declaratio post quamlibet Visitationem, & tunc Redemptori mittetur. Patres verò Redemptores librum habeant, in quo distinctè scribant omnia, quæ ex prædictis declarationibus coulitterit spectare ad Redemptionem in

omnibus Conventibus, & Collegiis, unusquisque videlicet pro sua Provincia.

4. Nullus Minister, seu Praefes, etiam cum Consiliariis, neque adhuc consentiente Communitate audeat titulo aliquo, sive praetextu vendere, emere, vel alienare dictas species, sive ex separatim pro tertia parte juxta tenorem Regulae, sive ex datis determinatè ad Redemptionem, sine licentia sui Provincialis. Quem tamen tam ipse, quam Consiliiarii monere teotantur, tempore apto, de periculo, quod potest esse in conservatione rerum, vel fructuum in propria specie, ut de illis disponat in majorem Redemptionis utilitatem.

5. Insuper integra pars tertia separatur pro Redemptione Captivorum, ex mobilibus hereditatis, & bonorum à Parentibus relictorum. Similiter etiam separabuntur, medietate deducta, juxta Regulam, pro expensis in cultura ex fructibus, & proventus Possessionum provenientibus ex bonis, sive ratione legitimæ, sive hereditatis, sive donationis acquisitis. Quando autem Diffinitorium, vel Conventus aliquis, seu Collegium cessionem fecerit alicujus legitimæ, ad quam jus habet, numquam cedat partem legitimæ illius ad Redemptionem spectantem.

6. Praecipimus omnibus Superioribus, quod in Conventibus, sive Collegiis, in quibus non fuerit designata particularis Arca pro custodienda pecunia pertinet ad Redemptionem Captivorum, illa reponatur, & custodiatur in Arca trium clavium communis Conventus, vel Collegii, in loco tamen ejus separato.

7. In qualibet Provincia unus sit Conventus, seu Collegium per Capitulum Generale assignatus, in quo erit particularis Arca trium clavium deferens dumtaxat pro custodiendis pecuniis pertinentibus ad Redemptionem, quæ & erit communis pro pecuniis totius Provinciae. Ex dictis autem clavis altera sit apud Ministrum, altera apud Redemptorem illius Provinciae, vel ad ejus defectum, apud Procuratorem illius Conventus, seu Collegii, & altera apud Consiliarium antiquiorem. Quod si in aliquo alio Conventu, vel Collegio eveniret, quod sit Arca particularis pro custodiendis tantum pecuniis ad Redemptionem pertinentibus, illius Claves habeant praedicti Minister, Consiliiarii antiquior, & Procurator Conventus, vel Collegii. Numquam autem praefatae Arcae aperiantur sine assensu

trium Clavicularum, qui distindè, ac perspicuè scribaat omnia, quæ recipiuntur, & in negotiis Redemptionis expendantur.

8. Redemptores Captivorum bis quotannis Patri Provinciali rationem reddant in scriptis omnium quantitatum, expensarum, Causarum, Litium &c. pertinentium ad bona Redemptionis. Finito autem triennio praecedentium rationum; atque (si forte fuerint) Debitorum alicujus Conventus, vel Collegii tunc Pater Provincialis, tunc etiam, & aliocud ex loco, ubi deget Pater Redemptor ad suum Superiorem Generalem triumphum mittat, ante celebrationem sui Capituli Provincialis.

9. Superior, & Consiliiarii cujuscumque Conventus, & Collegii ad finem singulorum mensium conferant, & summam conficiant omnium quantitatum ad Redemptionem pertinentium, tam ex separatim pro tertia parte, quam ex donatis determinatè ad ipsam Redemptionem: Et in libro, ejusdem Redemptionis illa scribant, ac propriis nominibus subscribant.

10. Ad hoc, ut pecunia Captivorum integra, & in fideli, ac securo custodia periceret, praecipimus in virtute Sanctae Obedientiae, & sub praeepto omnibus Religiosis tam Praelatis, quam Subditis, & unicuique in singulari, ut extraheant, nec expendant (quamvis sit ratione mutui, vel commodati, aliove titulo non spectante ad Redemptionem) aliquid pertinet ad ipsam Redemptionem Captivorum sine licentia in scriptis sui Diffinitorii Generalis. Diffinitorium autem eam concedere non poterit, nisi omnibus consentientibus Suffragiis, & ad tempus determinatum pro solutione. Superior autem, qui Constitutioni isti contraveniret, suo Officio sit privatus, & inhabilis ad ulteriora Ordinis Officia Praelati; ac similiter quilibet alius Religiosus voce, & loco sit privatus per triennium, & ad Officia Praelati maneat inhabilis.

11. Insuper praecipimus, quod quilibet Praelatus expendens vel in toto, vel in parte res in specie propria vici, tritici, hordei, ac similes jact delinatas, & separatas pro Captivis, suspensus sit à suo Officio per mensem unum, vel amplius, juxta qualitatem culpae. Ex Vitaeator curet, ut absque mora reintegretur, & restituatur, quod expensum, vel alienatum fuisse constiterit.

12. Patres Provinciales, seu Visitatores in suis Visitationibus colligant
ex

ex Arcis Captivorum, quod pro ipsorum Redemptione invenierit separatim juxta rationem in libro Conventus, seu Collegii factam, & schedulam extractæ, & receptæ pecunie suis nominibus subscriptam relinquunt, quod idem fiat, quando Redemptor, vel alius Religiosus de consensu, & dispositione dicti Redemptoris, vel Diffinitorii extraxerit ex Arcis aliquid ad Redemptionem spectans. Quilibet autem Visitator librum habeat, in quo scribat, quod colligit, & recipit in uno quoque Convento, seu Collegio ex pertinentibus ad Redemptionem, in quo, & subscribat Minister, & Consiliarii, vel Clavarii Arcæ Redemptionis respectivè.

13. Prefati autem Provinciales, seu Visitatores, prædictas pecunias pro Captivis, ut dictum est, ab ipsis collectas reponant in Arca generali suæ Provinciæ, antequam discedant à Convento, ubi talis est Arca, sub pœna suspensionis ab Officio per tres menses.

14. Præcipimus Patribus Redemptoribus Captivorum, nè pro Redemptionibus res alienum sine licentia sui Diffinitorii Generalis contrahant, sed observent instructionem ab ipso Diffinitorio illius injunctam, sub pœna privationis vocis activæ, & passivæ per triennium.

15. Patres Provinciales ad Capitulum Generale deferant Testimonium subscriptum à Clavariis Arcæ generalis Redemptionis Captivorum, in quo scripta sint omnia tunc temporis existentia pro Captivis in omnibus Conventibus, & Collegiis suarum Provinciarum respectivè. Superiores autem Generales etiam deferre debent ad Capitulum Generale transumpta ad ipsos missa toto illo sexennio antecedenti, ut ex his omnibus iustam, & rigorosam fiat examina cum observatiæ, cum fidelitatis, circa eas, quæ ad Institutum pertinent Religionis.

§. II.

De modo petendi Eleemosynas pro Captivis.

1. PRO majori cura, & diligentia colligendi Eleemosynas, & omnia ad Captivos spectantia, in quilibet Provincia sint duo, vel tres Religiosi Procuratores Redemptionis ad arbitrium Patris Provincialis, qui designabit eis terminos ad petendas, & colligendas dictas Eleemosynas; Id tamen totum fiat, consulto Redemptore Provinciæ, qui eos tenetur dirigere, licet numquam sine extrà Conventum,

seu form Collegiam, per majorem partem anni. Insuper præcipimus Patribus Redemptoribus Captivorum, quod designent in Civitatibus, & Oppidis, Sincos, & Collectores seculares cum facultate sufficienti ad exigenda, recipienda, & custodienda Legata testamentorum, Operum Piorum, Monstrencorum, (ut vocant) & omnium aliarum rerum pertinentium ad Redemptionem, quæ omnia, tempore apto, Redemptores ipsi colligent, vel per se, vel per Religiosos Procuratores. Et quando in proximo sint pro Redemptione exequenda, possunt pro illa Eleemosynas à Principibus Ecclesiasticis, & Secularibus, Capitulis, Communitatibus, aliisque Personis gravibus.

2. Præterea præcipimus Procuratoribus Redemptionis, imò etiam Generalibus, & Conventualibus omnibus nostri Ordinis, ut sint valde solliciti in procurandis Eleemosynis pro Captivis. Et omnes similiter Religiosi, tunc Prælati, quam Subditi in Districtu suorum Domorum diligenter procurent Eleemosynas pro Redemptione. Et Superiores inquant ab Interioribus quid in hac re actum, receptumve sit.

§. III.

De Electione, Et Qualitate Redemptorum.

1. CAPITULUM Provinciale finitis Electionibus Canonis, albis, nigrisque lapillis eligat Redemptorem Captivorum pro sua Provincia. Redemptores autem erunt Vita, Merito, Doctrina, & Sapientia prædicti, & qui Officio Provincialium, vel Diffinitorum saltem Provincialium, vel Ministrorum Conventualium, aliquando potest, vel saltem capaces, ut talibus muneribus potiantur.

2. Pro singulis Provinciis singuli eligantur Redemptores. Si autem intrà aliquam Provinciam fuerint plurium Principum Curie, poterunt eligi plures Redemptores ad arbitrium ipsius Capituli Provincialis; Sed ita subordinari intrà se, ut unus tantum teporetur Redemptor principalis Provinciæ, ad quem alter, vel alteri omnium rationes ad suum Officium pertinentem mittere teneantur. Si verò plures Provinciæ insimul Redemptionem fecerint, mutua Redemptorum subordinatio à suo Diffinitorio Generali designabitur. In quolibet Domo nostra, & suæ Provinciæ, in qua fuerint, vel per quam transierint Redemptores, etiam fuerint ad Redemp-

demptionem, etiam extra suam Provinciam, Conventualitatem habeant, & præcedant omnes non Prælatos, (excepto Procuratore Generali Ordinis Romæ, aut Curie Regiæ) etiam Vicarios. In Regimine verò, & Administratione Domus, non se intromittant. Ad egrediendum tamen de Domo, Socium pulsabunt à Vicario in absentia Ministri, sine discolatione tamen Scapularii, nisi forte præfuerit, propter absentiam Ministri, ultra viginti quatuor horas.

3. Strictè præcipimus Redemptoribus Captivorum, ac alius eorum Sociis proficiscentibus ad Redemptionem, ne comportent aliquas res non candentes ad illius effectum, nec sibi, nec aliis ex Infidelium Regionibus in redditu similis trahant, aliis gravissimæ, & irremissibili punitioni, ad arbitrium sui Diffinitorii Generalis, subiacent.

6. Redemptores Captivorum intra tres menses post redditum ab executione Redemptionis, expensarum illius, & altarum rerum, ad manus illud apcius in futurum periciendum, rationem reddant suo Diffinitorio Generali. Quod si omiserint, graviter puniantur juxta culpe qualitatem.

REGULÆ CAP. III.

Omnes Ecclesiæ istius Ordinis &c.

CAPUT III.

De divisione Familiarum Provincialium, & earum nominibus, ac de Conventuum differentia, & eorum ædificiis.

§. I.

De nomine Ecclesiarum, Familiarum, Provincialium, & Domorum differentia.

1. UT constet ex Brevis, & dispositione Sanctissimi Domini Nostri Clementis XII. ad melius regimen, in duas Familias venit universus Ordo divisus, quarum una nominabitur intra Hispania, & extra Hispania altera, & utraque erit sub titulari sibi electo. Quapropter titulus Familie intra Hispaniæ erit Jesus Redemptoris; & alterius Familie erit Mater Redemptoris, ex decreto ultimi Capituli Generalis. Similiter Provincie debent intitulari nominibus jam electis, quibus uti consuevit utraque Familia, ulque adhuc. Omnes tamen Ec-

clesiæ istius Ordinis intitulentur nomine Sanctissimæ Trinitatis, quamvis habeant secundum Titularem in Patronum.

2. In Ordine nostro quatuor sint differentie Conventuum, Prima Novitiorum, & Professorum, ubi à Magistris in ceremoniis, mortificatione, vitæque spirituali instruantur. Secunda Collegiorum, ubi jam Professi Philosophiam, sacrasque Theologiam edocentur, & ubi postea conferendo perficiantur in eisdem. Tertia Conventum, in quibus Religiosi spirituali profectui tam proprio, quam Proximorum incumbant. Quarta demum domorum in Desertis, ubi soli Deo vacent.

3. Statuimus, ne fiat nova Conventus fundatio, nisi in eo numerus Religiosorum à Regula nostra stabilitus, commode cum conservantia, & sine disticta onere fuit nari queat.

4. Situs Conventus, (si fieri possit) eligatur intra Civitatem, vel Oppidum, in loco tamén ad Religiosorum quietem opportuno, & in quo permanens sit. Nec in eo assistant ultra tres, vel quatuor Religiosos, qui de fabrica cutent, donec Ecclesia, & habitatio cum sufficienti clausura constructa sit.

V. Pro nova Conventus, seu Collegii fundacione Minister eligi non possit, quin tresdecim sint Fratres, quos Regula exposcit. Interim tamén gubernetur per Præsidentem à Superiore Generali, seu Provinciali nominatum.

§. II.

De Constructione, & fabrica Conventuum.

1. Statuimus, ne alicujus Conventus, seu Collegii fabrica incipiatur, quin præcedat illius descriptio, seu exemplar delineatum ab Architecto aliquo nostri Ordinis, examinatum à Superiore Generali, qui reformabit excessus, si qui contra Constitutiones intra ponendas, inventi fuerint. Semel autem à Superiore Generali examinato, nihil, sine illius licentia, contra illud fiat sive per additionem, sive per diminutionem. Qui verò in isto, vel in parte huic Constitutioni contravenient, vel contravenire permiserit, suspensus sit ab Officio suo, juxta gravitatem culpe.

2. Ecclesiæ latitudo sit saltém viginti quatuor pedum, & ad summum viginti septem, cui latitudini correspondeat longitudo, & altitudo, juxta regulas

gulas Architecturæ. Pinnaculum item, siue extremitas Capellæ majoris humilis sit. Nec extrâ Ecclesiam opera ataberrè elaborata, & curiosis crullis ornata fiant. In sacratio verò aliquam permittimus falsiam, ut vocant.

3. De pariete ad parietem Claustrum in longitudine sit saltè spatium quinquaginta, & quinque pedum, non tamen ultrâ sexaginta. Transitus autèm pro latitudine novem, vel decem pedes capiet.

4. Cellæ habeant undecim pedes in quadrato: illarum fenestræ ad summum altitudinis tres pedes, & digitos quatuor, latitudinis pedes duos, & quinque digitos. Transitus autèm Dormitorii sex pedes latitudinis ne excedat. Cellæ verò Infirmariæ poterunt habere sexdecim pedes in quadro.

5. Officinæ, quæ sunt in terra, duodecim tantum pedes altitudinis habeant, itaut parietes Conventus à pavimento Claustrum, usque ad tectum, non excedant altitudinem viginti & sex pedum, nisi id exigat angustia situs, vel ne Religiosi de foris videantur. Solaria autèm, & prospectus plani sint operis, & parvis expensis fabricentur.

6. Observata superscripta ædificiorum proportione, interiores Officinæ, & mansiones disponantur, juxta arbitrium prudentis Architecti. In prædictis autem mensuris, per pedem intelligimus tertiam partem ulnæ castellanæ. Præcipimusque dictas mensuras immutari non posse, nisi per Capitulum Generale.

7. In Civitatibus, magnisque Oppidis, Ecclesiæ, & Claustra excedere poterunt longitudinem, latitudinemque, modestia tamen in omnibus servata. In minoribus verò Oppidis numquàm excedant minorem mensuram designatam, nec sint infrâ illam. Idemque volumus proportionem servata de curiositate Ecclesiarum, quæ semper juxta Regulam nostram debent esse plani operis. Major autem Cellarum, & Offinarum numerus in unoquoque Conventu disponatur, juxta majorem, vel minorem Religiosorum numerum, qui ibidem sustentari valeat.

REGULÆ CAP. IV.

Fratres debent esse in una cohabitatione.

CAPUT IV.

De numero Religiosorum; qui debet esse in quolibet Conventu.

IN nostris Conventibus, & Collegiis sit competens numerus Fratrum, juxta prudentem P. Provincialis dispositionem: Numquàm tamen sint infrâ tresdecim continuò habitantium intrâ Claustra, sicut præcipit Regula; præterquàm in aliqua nova Fundatione, ut suprâ dictum est.

REGULÆ CAP. V.

Omnibus Fratribus suis sicut sibiinet &c.

CAPUT V.

De cura, quam Prælati tenentur habere ergà Subditos suos.

IN omnibus nostris Conventibus, & Collegiis sint Officinæ communes, ex quibus omnia necessaria tam de victu, quàm de vestitu, tam pro salute, quàm pro infirmitate, æqualiter ministrentur Religiosis omnibus tam Prælati, quàm Subditis, sub pœna suspensionis ab officio, Superiori ergà hoc negligenti. Curet tamen quod res, quæ Religiosis conceduntur ad usum, sint prout decet Discalceatos.

REGULÆ CAP. VI.

Vestimenta sint lanæ, & alba &c.

CAPUT VI.

De Vestitu nostrorum Religiosorum.

1. EXterior Vestis, seu Habitus Fratrum nostrorum sit ex fago albo, nec per tres digitos ad terram perveniat, nec latitudo infima in circuitu tres ulnas excedat, ejusque manicæ strictæ sint, & versùs manum unius palmi latitudinem pertingant, sed non excedant; interior vestis etiàm erit ex fago albo, brevior tamen exteriori tribus digitis. Scapularium similiter sit ex fago albo latum ad palmum, & dimidium palmi, altum verò à terra per palmum, & du-

os digitos. Capitiū interius sit etiā ex eodem fago albo, & strictum, nec illius acuta extremitas ad cincturam per quatuor digitos accedat.

2. Cappa sit ex rudi fago fusci coloris stricta sine plicaturis, alta à terra per dimidium ulnam, & quatuor digitos. Capitiū exterius sit etiā fusci coloris, & æquale interiori. Mensuræ autem præfixæ accipiendæ sunt de ulna Castellana.

3. Corrigiæ sint nigrae, & absque aliqua curvatura, & tribus digitis longiores Scapulario. Scandalia sint ex canabe, seu sparto, unius solæ, & ex omni parte aperta. Zoccoli ex ligno, & cum corrigiis angustis.

4. Tunicæ immediatæ corpori sint ex stamenis alba, & rudi. Femoralia verò ex lino rudi, & communi. Nullosque Religiosos tam illas, quàm ista monendas tradat exterior Personæ privæ, & distinctæ ab ea, quæ similia vestimenta Communis totius abstergit.

5. Linteola pro emendendis naribus minime sint alba, sive lætica, sed honesta prorsus, & rudia; Et galeni pro limeribus faciendis, nigri, vel fusci coloris.

6. Novitii eisdem vestibus utantur, excepto quod quatuor extremitates Scapulari erunt circumcissæ, vel retrortæ. Oblati, seu Donati eisdem vestibus utantur, ac Professi; Cæterum non habebunt Capitiū ullum, & illorum scapularia ad genua non pertingent, nec longiora poterunt esse à tergo.

7. Quicumque contrà statuta in hoc capitulo in toto, vel in parte fecerit, puniatur poena gravi per unum, aut plures dies, juxta qualitatem culpe.

REGULÆ CAP. VII.

Facient in laneis &c.

CAPUT VII.

De lectulis pro cubitu Fratrum nostrorum.

1. Lectulus sit ex tabulis, ejus lectitudo trium palmorum cum dimidio; altitudo verò tertie partis ulnæ Castellana, cum duobus tantum stragulis, sive lodicibus laneis, & cervicali uno etiā ex lana.

2. Ne autem Religiosum aliquem sine Habitu mori contingat, precipimus, quod omnes dormiant cum Scapulario parvo laneo, quod quidem infirmi, in lecto cubantes nunquam dimittant.

REGULÆ CAP. VIII.

In Cappis, & Scapulariis Fratrum &c.

CAPUT VIII.

De Cruce portanda in Cappa, & Scapulario.

Cruce rubei, & caerulei coloris, quam juxta regulam portare debent Religiosi nostri in Cappa, & Scapulario, sit absque curiosa iactura, longitudinis unius pollicis, & latitudinis unius pollicis.

REGULÆ CAP. IX.

In Rasura Ordinem Sancti Victoris sequantur Clerici &c.

CAPUT IX.

De Rasura nostrorum Religiosorum.

1. Fratres deputati ad Chorum tonsuras Clericales amplas habeant ita ut circulus capillorum trium digitorum latitudinem non excedat, neque ad radices aurium per duos digitos pertingat. Ad uniformitatem autem servandam in qualibet domo sit mensura, qua in die rasuræ dicti circuli latitudo mensuretur.

2. Laici barbas crescere modeste permittant ad præscriptum Regulæ, itant temporum capilli uniantur cum barba. Nec illis unquam clericalis corona concedatur.

REGULÆ CAP. X.

Asinos, sive mulos licent eis ascendere &c.

CAPUT X.

De his, quæ Fratres debent observare, quando iter faciunt; & de modo petendi elemosynas.

§. I.

De Itinerantibus.

1. Mulli, sive mulæ, quas Fratres nostros ascendere Regula permittit, mediocres sint staturæ. Exhortamurque Religiosos, ut curent observare laudabilem Ordinis consuetudinem Asinos ascendendi.

2. Quando Religiosi iter faciunt in Mullis propriis Religionis non utantur ephippis, sive sellis, sed citellis, non fru-

freno cum habenis corrigiatis, sed ex canibi, nec stapedibus ferreis, sed ligneis. Qui fecis fecerit, subiaceat poenae ad arbitrium Superioris.

3. Nullus iter faciat absque licentia in scriptis Superioris, cui competit illam concedere, in qua iste designabit tempus pro itinere, statione, & reversione: Et Superior, ac Consiliarii Conventus, à qua egredietur, dictam facultatem subscribant, notando diem, mensem, & annum per verba, & nunquam per numerum. Qui autem ultra tempus determinatum, remoratus fuerit, à Superiore Conventus puniatur attendente mora.

4. Itinerans ad locum dumtaxat, & Oppidum in licentia designatum, & via recta pergat. Curiam Regiam adhuc intra suam familiam vultus ingrediarur, nec illius ambitum per spatium unius leucae, sine sui Superioris Generalis facultate, neque praetextu Conventualitatis, sine illius consensu praestito Provinciali illius Provinciae, sub poena privationis vocis, & loci per oium annum, tunc ingredienti, tunc eum mittentem statim applicanda. Ceterorum autem Principum Curias intra suas Provincias existentes ex licentia sui Provincialis ingredi poterunt. Ac verò ut ovis Provinciae Religiosi ingrediantur Curiam intra ambitum alterius, à suo Superiore Generali erit expectanda facultas, qua verò ad accessum ad Curiam Pontificiam, serventur exactè Constitutiones, & Decreta Summorum Pontificum, & signanter sel. rec. Clem. VIII.

5. In locis, in quibus sicut Conventus nostri nullus Religiosus iter faciens, sive pergat, sive veniat, Sæcularium Domos ingrediat absque licentia Prælati, sub poena gravis culpæ per tres dies.

6. Ad quemlibet Ordinis Conventum Religiosus pervenerit licentiam patientem faciat, alioquin Superior illum postulet absque exceptione alicujus personæ. Quæ licentia, si Frater pro Conventuali venerit, custodiatur in Archa trium clavium Conventus subscripta à Ministro, & Consiliariis post aduocationem diei, in quo prædictus Frater pervenit. Qui verò litteras pateentes non ostenderit, ipso facto careat voce, & loco.

7. Nullus Religiosus de una Familia egreditur in aliam sine licentia in scriptis Ministri Generalis, sub poena apostasiæ, & privationis Officii, vocis, & loci in perpetuum. Quod si Laicus fuerit, portet habitum fuscioris per

Cod. Regul. Tom. VI.

triennum. Prælatus verò, qui sine prædictis requisitis, & facultatibus miserit aliquem Religiosum extra suam Familiam, privatus sit à suo Officio, & inhabilis in perpetuum existat ad ulteriora Ordinis Officia.

8. Pater Minister Generalis mittere poterit quemlibet Religiosum (citam Diligentem Generalem) quocunque expedire viderit, Commissarius verò Generalis intra ambitum familie suæ, Provincialis intra ambitum Provinciae suæ, Ministri verò Conventuales per spatium leucarum duodecim à suis Conventibus, non ultra.

9. Provinciales autem à Conventibus sub sua jurisdictione existentibus poterunt sibi Subditos amovere. Ceterum ad negotia, aut lites non mittant ad Curias Principum, sine consensu, & assensu sui Superioris Generalis. Neque similiter Ministri Conventuum, aut Collegiorum adhuc existentium intra ambitum duodecim leucarum ingredi, nisi sibi Subditos mittere poterant ad hujusmodi Curias sine prædicta facultate. Si autem sine ea aliquis Religiosus ingredi præsumat, à Ministro Domus consistentia in Curia statim recludatur, & Superior Generalis, juxta gravitatem culpæ eam puniat; ipseque, & Superior, qui eum misit, poenam privationis incurrant, ut dictum est n. 4.

10. Attento spirita paupertatis, & elausuræ Religionis nostræ, statuimus, ut sine gravi, & urgente necessitate, non detur Religiosis facultas itinerandi: nec mutandi Conventualitatem. Neque ad hoc, ut sint extra Conventum à Paschate usque ad Festum Sanctissimæ Trinitatis, eo anno, quo celebratur Capitulum Generale, vel suæ Provinciae, nisi occurrat oegritum speciale Ordinis, quod disseri non valeat.

11. Ad Patriam suam nullus pergat absque Provincialis licentia, nec sine Socio absque Superioris Generalis concessione, vel nisi in Oppido illi sit Conventum nostrum. Prælatus autem, qui secum quemquam miserit, poenæ suspensionis ab Officio per mensem unum subiaceat.

12. Iter facientibus permittimus usum caligarum, sive tibialium ex sape albo, vel simili materia, absque aliqua curiositate, & in urgenti necessitate usum pedaliū ex eadem materia. Et Superiores omnia itineri necessaria eis præstent. Itinerantes autem remos, & moderatos sumptus faciant, & in omnibus que ipsos exemplar virtutum præbeant. Quod si excessus commiserint, à Prælato viciniore Conventus multentur, juxta gravitatem culpæ.

U 2

§. II.

§. II.

De modo postulandi elemosynas.

1. Religiosi nostri per areas non possint, nec querant elemosynas, nec pro illis petendis ultra duodecim leucas à Conventibus se extendant, absque Superioris Generalis, seu Provincialis licentia. Nec item Frater aliquis cujuslibet Conventus, vel Collegii querat, sive possulet elemosynam aliquam, (cujuscumque rationis hæc sint) in Oppido, Villa, seu Districtu, vel termino designato à Provinciali pro altero Conventu, seu Collegio, etiam intra prædictum spatium duodecim leucarum. Quod si nihilominus ita querens aliquam receperit elemosynam, Provincialis eam conferri faciat domui illi, in cujus districtu quæsitæ fuit, & præterea tam Subditum, quam Superiorem in toto, vel in parte contravenientes contentis iuxta Constitutionem arbitratu suo ponat foxta qualitate culpe ipsorum. Limitatio autem præfata duodecim leucarum, non comprehendit Procuratores Redemptionis. Exhortamurque Prælatos, ut ad postulandam ostium elemosynam non alios mittant, quam Fratres laicos, & semper cum sociis.

2. Nullos Religiosus possulet, aut recipiat elemosynam aliquam pro suis Parentibus, cognatis, aut alia Persona extra Religionem, absque Superioris Generalis licentia, sub pœna reclusionis iuxta gravitatem culpe. Si autem aliquis Parentes pauperes, & egenos habeat, monet Provinciale, qui, cognita necessitate, sine interventu dicti Religiosi, ac consideratis circumstantiis, opem terat juxta possibilitatem, & paupertatem Ordinis.

REGULÆ CAP. XI.

In Regularibus horis morem S. Romanæ Ecclesiæ observent.

CAPUT XI.

De Officio Divino, Missa, & Communione Fratrum, & de his, qui sacris initiandi sunt.

§. I.

De Diligentia, & sollicitate, qua convenire debent Religiosi ad recitandum, & concinendum Officium Divinum.

1. Omnes Religiosi audio primo signo ad Chorum expendantur, & se

preparent, considerantes se pergere ad Angelorum Officium exercendum; & antequam secundum cymbali signum finiat, sint in Choro, sub pœna culpe levis, vel gravis, si de more habuerint.

2. In omnibus Conventibus nostris Matutinum invariabiliter dicatur media nocte, nisi urgens obset necessitas, vel rationalis Causa verè excusans, de qua Provincialis in vifitatione rigorosè inquirat, vel in Ordinis Instructione fuerit statuta recreatio, idque præcipimus PP. Ministris, & Præfidentibus in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub præcepto formali. At verò Matutinum feriat quintæ in Corona Domini, Parasceves, & Sabbati Sancti, necnon Pentecostes, Sanctissimæ Trinitatis, Festi Corporis Christi, si venerationi expositum fuerit, per totam ejus octavam, ac in Festivitatibus Sanctorum Patriarcharum nostrorum Joannis, & Felici, dicatur hora quinta post meridiem. Matutinum primæ diei Paschæ, & per ejus Octavam usque ad Sabbatum in Albis dicatur ad Auroram, sive circa horam quartam diei. Omnes aliæ horæ canonicæ, atque Desanctorum officia, recitentur tempore constituto in Ceremoniali Ordinis.

3. Integrum Matutinum cum Laudibus canetur in die Nativitatis Domini, in prima die Paschæ, & primo Pentecostes, in Festo Sanctissime Trinitatis, & Sanctissimi Sacramenti, ac feria quinta, sexta, & Sabbathi majoris hebdomadæ, necnon Festivitatibus Sanctorum Patriarcharum nostrorum Joannis, & Felici. In aliis verò Festivitatibus primæ, & secundæ Classis. in quibus primæ, & secundæ Vespere cani debeant, ac in die octava Sanctissimæ Trinitatis, & Corporis Christi, & (si istud venerationi patenter expositum fuerit) per totam ejus octavam in Matutino cantetur Invitatorium cum Hymno sequenti, & Hymnus quoque *Te Deum Laudamus*, & in laudibus à Capitulo usque ad *Beatus Dominus*, & ejus *R. Deo gratias* includivè. In die verò Epiphaniæ (cum non sit Invitatorium) in tertio Nocturno cantabitur psalmus *Veni exaltemus* cum sua Antiphona. In reliquis verò duplicibus, & semiduplicibus lusus hymnus *Te Deum Laudamus*.

4. In cantando integrè Matutino cum Laudibus expendantur saltem duæ horæ. Hora verò cum dimidia, quando solum canitur Invitatorium, hymnus, & *Te Deum Laudamus*, & in Laudibus à Capitulo, & quando Officium est de Dominiq; & quando licet sit aliud, cum eo tamen

tamen recitatur Officium parvum Beatæ Virginis Mariæ, vel Defunctorum. In reliquis verò Matutinis, & Laudibus hora una cum quadrante.

5. Prima canatur tantùm in Vigilia Nativitatis Domini, Tercia, in festis, in quibus vel Integrum Matutinum, vel saltè cani debet Invitatorium modo dicto num 3., excepto die Ascensionis, in quo cantabitur vna. In cantando autem qualibet minori hora canonica consumatur dimidia hora; quartum vero horæ illius in illa recitanda, & aliquid amplius, quoad conjungitur cum Officio parvo Beatæ Mariæ Virginis.

6. Missa Conventualis canatur omnibus diebus, quibus Tercia, & omnibus Dominicis, & diebus feriatis, & in omnibus Festivitatibus Ordinis, & Beatæ Virginis Mariæ, atque in feriis quarta Clericum, feria quinta in Coena Domini, feria sexta in Parasceve, Sabbatho Sancto, Vigilia Pentecostes, & in die commemorationis Defunctorum, necnon quoad sit Officium de aliquo Sancto Martyre in Conventu illo, ubi Corpus, vel insignis Reliquia asservatur. Insuper in die una infra octavam omnium Sanctorum cantabitur Vigilia, Missa, & solemne Responsorium pro Captivis Detinuitis, & in die immediato post Festum omnium Sanctorum Ordinis, & similiter canatur Vigilia, Missa, solemneque Responsorium pro nostris Religiosis Defunctis. In cantanda autem qualibet Missa tres partes horæ consumantur, in recitanda verò, dimidia hora. Quod si quis celerior fuerit à Superiore puniatur poena culpæ mediæ imò & gravis, si de more habuerit.

7. Primæ, & secundæ Vesperæ canantur in omnibus Festivitatibus primæ, & secundæ Classis, quæ ad colendum pronuntiantur, & ejusdem ritus, quamvis non colantur in his, quæ fuerint Christi Domini, ejusque SSmæ Mariæ, Sanctorum Patriarcharum nostrorum, Titularis alicujus Familiæ, Provinctiæ, Conventus, vel Collegii, atque S. Agnetis secundo; in reliquis vero Festivitatibus Ordinis primæ tantùm Vesperæ canantur. Vesperæ autem secundæ Sanctorum omnium dicantur sine cantu, & eis finitis canantur Vesperæ Defunctorum. Si tamèn Festum omnium Sanctorum celebraretur in Sabbatho, eorum secundæ Vesperæ tunc cantentur, & in die Dominica sequenti Vesperæ Defunctorum. In omnibus autem Vesperis cantandis tres quadrantes horæ consumantur: in recitandis verò ferd

dimidia hora. Superior, qui supradicta celerius cantari, vel recitari permiserit, severè puniatur.

8. Prædicta, quæ in Festivitatibus cui debent, non concionantur, quando dictæ Festivitates transferuntur, sed tantum, quando in propriis diebus ab Ecclesia designatis celebrentur, non tamen propterea omittenda, sed cantanda est Missa in quocumque die feriato, quamvis de festo illius diei Officium non fiat. Nè cantanda sunt supradicta, quando in Choro non sint saltè sex Religiosi, qui canere possint. Missa verò, & alia, quæ ratione doctorionis, vel elemosynæ essent canenda cum paucioribus, & etiam si sint solemnitates translatæ caoli debent.

9. Totum quod in Officio Divino, & Missa cantatur, sit in tono plano, æquali, gravi, & devoto, absque modulatione, & harmonia sub poena culpæ gravis contravenienti, & suspensionis ab officio Superiori permittenti. Quæ autem recitantur, cum devotione dicantur, & pausatione competenti pro infundendo spatio temporis designato.

10. Officium parvum Beatæ Virginis Mariæ in omnibus Conventibus recitatur, diebus in Breviario assignatis, & quamvis non tanta prelatione, quantam majus, non tamèn minori devotione.

11. Fratres Laici assistant Officiis Divinis, juxta prudentem Superioris dispositionem, attento uniuscujusque labore, & occupatione, & loco Officii Divini singuli recitent quinquages orationem Dominicam, & totidem vicibus Salutationem Angelicam, utriusque pro Matutino quindies, pro Laudibus quinquies, & pro unaquaque horâ, etiam quinquies.

12. Religiosus, qui Matutino abfuerit sine licentia, vespatur in terra sine capite id quod cæteris ministratur, præter piscem, vel quod ejus loco præstat. Si verò alteri cuicumque horæ canonice non assiterit, arbitrio Superioris puniatur.

13. Tempore Divinorum Officiorum oculos, sine urgenti necessitate Presidenti exprimenda, & cum illius licentia à Choro exeat, nisi ad rem ipsi Choro, & Officio pertinentem. Eademque causa, & licentia præcedat, quotiescumque aliquis Religiosus à quolibet acta communis egressurus fuerit.

§. II.

De Missa, & Communione Religiosorum.

1. OMnes nostri Sacerdotes singulis diebus Sacra faciant, exceptis feriis quinta, sexta, & Sabbato majoris hebdomadae, & quando argenti causa impediti fuerint: In hoc tamén casu eam licentia omittunt Superioris. Qui autem absque istis circumstantiis rem Sacram facere omiserit, pane tantum, & aqua alea vescatur.

2. Sacrificium Missae peragere debent in propriis Conventibus, nisi Superior, urgenti causa, & raro licentiam concedat, ut nonnullis extra propriam Ecclesiam sacrificet.

3. FERIA quinta in CORNA DOMINI omnes Religiosi recipiant Sacram Eucharistiam de manu sui Praelati. Qui Sacerdotes non sunt, ecclesiis se pane reficiant omnibus Dominicis diebus, & feriis quinta totius anni. Potest tamén functio ista anteponi, vel postponi propter aliquod solemne festum. Praecipimus insuper praefatis omnibus Fratribus non Sacerdotibus, quod quotidie Missae Sacrificio inserunt sub poena jejuni in pane tantum, & aqua.

4. Magistri Novitiorum, & recentior Proficorum in diebus feriatis Sacra faciant in Ecclesia, in aliis vero diebus in Oratorio suo celebrare poterunt.

5. Societates, Congregationes, & Confraternitates Secularium, absque Dissinctorii licentia, non admittantur in nostris Conventibus, & Collegiis. Qui secus fecerit, ad arbitrium dicti Dissinctorii ponatur.

§. III.

De Eleemosyna Missarum.

1. Nullus Religiosus recipiat eleemosynam Missarum, nisi tantum pro suo Conventu. Quod si itinerans pro mutatione Conventualitatis aliquam acceperit, pro illo sit Conventu, in quem tendit Conventualis fuctus. Superiores vero etiam Generales, & alii, qui Ministro non subsunt, eam, quam acceperint eleemosynam ad arbitrium sui immediati, cui illico exactam rationem reddere teneantur, in prompta habeant: Nulli enim libera eleemosyna relinquatur, nec intentio ulla, nisi raro ex concessione sui Praelati pro una, aliave celebranda Missa.

2. Pro una Missa, etsi cantata unicuique dumtaxat stipendium accipitur sub poena suspensionis ab officio per tres menses Praelato contravenienti.

3. In nostris Conventibus, & Collegiis non recipiantur eleemosynae pro Cappellanis, & Missis perpetuis, sine Superioris Generalis licentia inscriptis; nec pro Patronatu Conventus, Ecclesiae, vel Capellae majoris, vel minoris, vel pro oratione, disciplina, aliove Communitatis exercitio, absque sui Dissinctorii Generalis licentia inscripta, quam concedet consulto Provinciali Provinciae illius, cuius est Conventus, vel Collegium, cui conceditur.

4. Eleemosynae receptae pro Missis perpetuis, Memoriae, Cappellanis, Patronatibus dictis, & Sepulturis perpetuis nullatenus in totum, vel in partem (etiam consentiente Conventu) expendantur, sed ad censum, annuosque redditus imponentur. Ex licentia tamén sui Dissinctorii Generalis (omnibus consentientibus suffragis) dictae eleemosynae jam investitae converti poterunt in redditus indemniores, & otiores Conventui, numquam tamén pro eis subrogari bona alia antea Monasterio acquirit. Ad hoc autém, ut sedulo custodiat pecunia impetrata pro Missis, & reliquis in hac Constitutione enumeratis, praecipimus in virtute Sanctae Obedientiae, ac sub praeepto omnibus Religiosis tunc Praelatis, quam Subditis, & cuilibet in particulari, quod dum dicta pecunia non investitur, nihil ex ea expendant, etiam titulo mutui, alioque quocumque. Superior autem convenienti privatus sit officio suo, aliusque verò quicumque Frater voce, & loco per triennium,

5. Peconiae receptae pro supradictis rebus, dum non investitur, seu in annuos redditus conferuntur, in propria conserventur specie: Si incrementum habuerit, cedat in favorem Memoriae, si verò decrementum (absque culpa tamen Conventus, vel Collegii) cedat contra Memoriam.

6. Ut constet de Memoriae, ac Missis perpetuis, quae sunt in quolibet Conventu, & Collegio, iustitiae adimpleantur, praeterquamquod annotatae erant in libro magno, cui titulus Protocollo, scribantur in tabula publica in loco.

§. IV.

De his, qui ordinandi sunt.

1. Fratres nostri Sacris initiandi examinentur prius de sufficientia sua à Mi-

nistro Conventus, & aliis duobus Religiosis à Provinciali designatis; & postea de vita, & moribus per secreta suffragia Capituli Conventualis approbentur. Nec Prælati Superiores suas licentias concedunt, donec illis constet de sufficientia, vita, moribus, & ætate. Nullus Diaconatus, sive Subdiaconatus gradum recipiat, quin duos annos integros professionis habeat, nec Presbyteratum ante elapsam integram unionem à Professione.

2. In Diocesi propria, ubi est Conventus, recipiant Ordines Religiosi nostri, quod si ibi nos conferantur, poterint aliam adire Diocesim, non distant tamen à Monasterio ultra viginti quatuor leucas. Qui secus fecerit, vel permiserit pena gravi per tres dies puniatur.

3. Sacerdos primam Missam non celebret, quin prius Prælato constet tum de Ordine recepto per litteras Testimoniales ei patefactas, tum etiam de sufficienti novi Sacerdotis scientia. Sacrarum Cæremoniarum, ad iudicium ipsius Prælati, & aliorum dorum Religiosorum ab eodem designatorum, & quin ulterius per decem dies in exercitiis spiritualibus sese preparaverit dictus novus Sacerdos; qui nequitiam primum Sacrum extra proprium Cœnobium faciat, sub pena gravis culpe per tres dies.

REGULÆ CAP. XII.

Omnibus secundis Feriis &c.

CAPUT XII.

De Suffragiis faciendis pro Defunctis.

§. I.

De Suffragiis Defunctorum in communi.

1. Omnibus secundis feriis ad præscriptam Regulæ nostre dicatur Missa Defunctorum; In Conventibus quidem cum cantu, nullumque pro ea stipendium recipiatur. Missa autem finita, fiat per Clausuram Processio, prout in Manuali: Ubi verò Clausuram non fuerit, Absolutio canatur in Choro.

2. In omnibus Conventibus, temporibus à nostro Manuali designatis, quatuor fiant Anniversaria pro Defunctis Religiosis, pro Captivis, Benefactoribus, Parentibus, Cognatis, Confratribus, Amicis, pro Sepultis in nostris Cœnobis, ac denique pro omnibus Fidelibus

Defunctis. In quolibet Anniversario dicatur integrum Officium Defunctorum, & canatur solemniter Missa de Requiem, fiatque Processio per Clausuram, & ubi non fuerit, canatur Absolutio in Ecclesiis. Idemque prorsus fiat in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum.

§. II.

De Suffragiis pro nostris Religiosis defunctis, & pro aliis.

1. Quando aliqui Religiosi è vita decesserint, devotè, ac solemniter sepeliatur, servato Officio Sepulture in nostro Manuali assignato; Et Superior Conventus, seu Collegii, in quo Frater obijt, scribat suo Superiori Generali, Provincialibus, & Ministris totius sue Familie, atque Chronistis, Generali, atque Provinciali Provincie sue, referens domum, in qua mortuus fuit, tempus, & causam mortis, nomen, patriam, ætatem, professionis tempus, & exercitia, seu officia, quæ defunctus haberit, & virtutes, in quibus specialiter resplenderit. Et de Defunctis, qui protelli fuerant antè confirmationem Constitutionum factam die 10. Decembris annimillesimi septingentesimi trigesimali tertii, Superior Generalis statim illius mortem denunciet Superiori Generali alterius Familie, ut ille cæteris Provincialibus notam faciat, ut & illi in eam suam Familiam, & unusquisque intra Provinciam suam omnibus Conventibus, & Collegiis idem renuncient, ut iusta sine mora persolvant, & Ministri de receptione istarum litterarum Provinciales suos moneant. Et in Archivio nostrorum Matritensis, Romanique S. Caroli Conventuum una ex dictis litteris cujuslibet defuncti servetur, ut si fortè dignus sit, de illo in Chronicis commemoratio fiat.

2. In Collegio, seu Convento, in quo obijt Religiosus, præter vigiliam, quæ canatur in Officio sepulture, integrum Officium Defunctorum recitetur, & tres Missæ de Requiem cum suis Responsoriis in Ecclesia canantur, & præterea novem sine cantu dicantur. Cum illæ tres canantur, in medio Capellæ Majoris sit Tamulus altitudinis palmorum quinque, panno nigro cooperto, & supra ipsam habitus Ordinis.

3. Singuli Sacerdotes Conventus, seu Collegii pro Religioso ibidem defuncto, tres Missas privatas celebrent, & post quamlibet recitent Responsorium in Tu-

Tumulo. Singuli quoque Fratres ad Chorum deputati tria Integra defunctorum Officia, & Laici tria Integra Rosaria recitent, & in ipsa die mortis, vel sequenti Eucharistiam Sacram recipiant pro Defuncti Anima, ac insuper pro illa duas alias offerant Communiones.

4. Et quia futuris temporibus suffragia pro nostris Religiosis defunctis solùm fieri debent intrā Familiam eorum, & non in toto Ordine, nisi pro illis, qui antē Constitutionum confirmationem professi fuerant, ut suprà dictum est; quilibet Conventus, & Collegium illius Familiz pro Anima cujuslibet Religiosi defuncti integrum Officium Defunctorum recitet, & Missam unam cancat, ac Responsorium circa Tumulum, ut dictum est. Præterea singuli Sacerdotes duas Missas privatas dicant cum Responsoriis. Fratres ad Chorum deputati duo integra Officia Defunctorum, & Laici duo Integra Rosaria; & in die, quo noticia mortis pervenerit, vel in sequenti, omnes prædicti Fratres simul Sacram Communionem pro Defuncti Anima recipiant, illamque pro illa offerant.

5. Si vita functus fuerit Minister Generalis, vel Vicarius Generalis Ordinis in toto Ordine: Si vero Commissarius Generalis, vel Vice-Commissarius Generalis, solùm intrā Familiam suam: Si Provincialis, vel Vicarius Provincialis, solùm in sua Provincia: Si Minister in suo Conventu, vel Collegio dupliciter Missarum Sacrificia, Officia Choralium, & Rosaria Laicorum; Si autem fuerit Diffinitor Generalis actualis Ordinis, vel qui antea munus Ministri Generalis, vel Vicarii Generalis expleverat in toto Ordine: Si Diffinitor Generalis actualis Familiz, vel qui munus Commissarii Generalis, vel Vice-Commissarii Generalis antea expleverat, solùm intra suam Familiam: Si verò fuerit Diffinitor Provincialis actualis, vel munus Ministri Provincialis, vel Vicarii Provincialis expleverat antea, solùm intrā suam Provinciam omnes Sacerdotes Missam unam, Fratres ad Chorum deputati unum Officium, & Laici unum Rosarium recitent, ultra id, quod pro particulari Religioso recitare tenentur; Præterea si defunctus fuerat aliquando Diffinitor Generalis Ordinis, vel Familiz, vel actualis Procurator Generalis Ordinis, vel Familiz in curia Romana, sive Hispaniz in curia Regia, vel Re-

demptor Captivorum, vel Procurator Provinciz; tunc respectivè, vel in toto Ordine, si pro eo, si pro ea in sua tantum Familia, vel solùm in Provincia sua, quando pro illa ultimò Officium exercuit, pro his omnibus, & animabus eorum, quilibet Conventus, seu Collegium in communi recitet integrum Officium Defunctorum, & unam Missam de Requiem cancat, atque qui non fuerint Sacerdotes unam Communionem offerant, ultra præfata pro aliis.

6. Si Defunctus fuerit Novitius, vel Donatus, recitet pro eo integrum Officium Defunctorum, & canctur una Missa in Conventu, in quo obiit, & quilibet illius Sacerdos unam Missam privatam: Choristæ unam integrum Officium, & Laici unum Rosarium integrum pro ejus Anima recitent.

7. Ad hoc ut de istarum Constitutionum adimplemento constet, sit ante Chorum Tabula, in qua scribantur Religiosi, qui decesserunt, & decedunt in quolibet triennio, & notetur in illa dies, in quo iusta illis soluta fuot.

8. Religiosi nostri semper sepeliuntur in Clandro, vel alio in loco illis dumtaxat deputato, ac segregato à Sacularium Sepulchris, & scribantur, & signentur Fratrum prædictorum sepulture, maxime illorum, qui Sanctitatis fama decesserunt.

9. Insuper statuimus, quod in omnibus Conventibus, & Collegiis nostris cum noticia sit de obitu Summi Pontificis, & Domini Cardinalis Protectoris Ordinis nostri, solemnes fiant Exequiæ pro illis. Similiter fiant Exequiæ solemnes pro Principe Dominanti, & ejus Consorte in Coconventibus, & Collegiis ditionis sue.

10. Præterea dum fuerit noticia de morte Parentum, vel Fratrum alicujus Religiosi in eo Conventu, vel Collegio, ubi ille Conventualis fuerit, una Missa dicatur pro Defuncto. Idemque fiat pro habente Epistolam nostram Confraternitatis in eo Conventu, vel Collegio, cujus Religiosus frequentius Hospitio exiciebat.

REGULÆ CAP. XIII.

Singulis diebus, si fieri possit &c.

CAPUT XIII.

De oratione mentali, lectione, examine conscientiæ, communi flagellatione, & exercitiis spiritualibus.

1. Singulis diebus in qualibet Domo communis fiat ad Deum mentalis oratio per duas horas: Una diluculo, in Conventibus quidem à die prima Martii usque ad ultimam Septembris ab hora quinta usque ad horam sextam: & à die prima Octobris, usque ad ultimam Februarii, ab hora sexta usque ad septimam. Altera verò tempore vespertino, semper à quinta usque ad sextam horam. Insuper post finitum Matutinum, & coronam Virg. Mariæ, quæ post illud immediatè recitatur, reliquum temporis, usque ad secundam noctis horam, in orationem impendatur. Quod si quis absque licentia ab oratione mentali abfuerit, comedat in terra sine capite, idem, quod cæteri, excepto pisce, vel quod ejus vice ministratur.

2. Ne autem fervor spiritus tepescat, imò exercitium orationis augeatur, præcipimus nostros Religiosos singulis diebus, saltem per dimidiam horam immediatam ante Orationem Vespertinam, librorum spiritualium incumbere lectioni.

3. Omnes in communi bis in die, nempe immediate ante prandium, & post Antiphonam *Benedicta*, Conscientiæ faciant examen per spatium fere octavæ partis horæ. Qui autem Communitati tunc adesse nequivit, ubicumque fuerit eadem hora faciat examen.

4. Omnibus feriis secundis, quartis, & sextis totius anni post Completorium, vel post examen nocturnum communis fiat flagellatio; & tandiù duret, quantiù cantetur psalmus: *Miserere* cum Antiphona, Versibus, & Orationibus in nostro Cæremoniali assignatis. Excipiuntur Vigilia, & dies Nativitatis Domini cum tribus immediatè sequentibus; dies etiam vespertinus, & dies ipse Circumcisionis: necnon vigilia, & dies ipsa Epiphaniæ; dies vespertini, & dies ipsi Sanctorum Patriarcharum nostrorum Joannis, & Felicis; ac denique feria secunda Paschæ, feria secunda Pentecostes, & utraque

Cod. Regul. Tom. VI.

feria quarta ante Ascensionem, scilicet, & festum Corporis Christi. Si autem in supradictis feriis venerit solemne festum, poterit in antecedenti, vel sequenti die, vel in ipso ictu post Matutinum fieri flagellatio. Quæ quidem fiat in omnibus feriis majoris Hebdomadæ, itaut feria quarta, quinta, & sexta Psalmus *Miserere* ter cantetur in qualibet disciplina cum *V. Christus saltus est pro nobis &c.* & oratione: *Respice*, ut in officio illorum dierum, narque post Matutinum.

5. Præcipimus in virtute S. Obedientiæ, & sub præcepto formali omnibus Religiosis tam Prælati, quàm Subditi, quod singulis annis faciant per decem dies Exercitia spiritualia in cellis suis, vel in alio loco separato, & id destinato, modo, & forma in Ordinis instructione præscriptis. Quo tempore cum Communitate solum intersint Matutino, Primæ, Completorio, Orationi mentali, examini Conscientiæ, Disciplinæ, & Refectorio juxta prudentem instructionis dispositionem. Hujusmodi autem exercitia ita fieri debent, ut medietas totius Communitatis insimul, & primò faciat, & postea immediatè altera medietas, nisi attento Religiosorum numero, Minister in tres partes suam Communitatem judicet dividendam; Tempus verò, in quo fieri debent exercitia, erit ab instructione præscriptum.

REGULÆ CAP. XIV.

Singulis quoque noctibus pro statu, & pace S. Romanæ Ecclesiæ &c.

CAPUT XIV.

De Sacrificiis, & Orationibus faciendis pro exaltatione S. Catholicæ Fidei, pace inter Principes Christianos, Captivis, Benefactoribus, & reliquis Ecclesiæ necessitatibus.

1. *Strictè* præcipimus omnibus nostris Religiosis, quod in suis Sacrificiis, Orationibus, Communionibus, & aliis bonis operibus, tam in communi, quàm in particulari exercendis, Deum orent pro exaltatione Sanctæ Catholicæ Fidei, & pace Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, pro Summo Pontifice, nostris Regibus, & Principibus, pro Domino Cardinali Pro-

X

recto-

rectore nostri Ordinis, pro ejusdem Ordinis conservatione, & augmento spirituali, pro Benefactoribus, & Captivis Christianis, & his, pro quibus Universalis Ecclesia consuevit orare. Specialiter autem pro fine isto sequentia fiant.

2. Singulis noctibus antequam ad somnum capiendum Religiosi se conserant, omnes simul in Ecclesia, vel in Choro, magna devotione recitent Antiphonam Sanctissimæ Trinitatis: *Benedicta sit Sancta Trinitas*, cum *Ps.*, & Oratione, prout in nostro Manuali; & finito Conscientiæ examine, recitent similiter Litaniarum Lauretanarum Sanctissimæ Dei Parentis, prout in eodem Manuali; & qui legitima impeditus causa interesse ei non poterit, illam privatim recitet.

3. In omnibus Domibus, oco Collegiis, Sabbatho totius anni cantetur Missa B. V. Mariæ, illis exceptis, in quibus occurrerit alia Missa canenda ex designatis cap. XI. §. I. num. 6., necnon Vigilia Nativitatis Domini, Octavis privilegiatis, Sabbatho infra Octavam Corporis Christi, & Sabbatho, in quo celebrari incipit Capitulum nostrum Generale, vel Provinciale. Si autem in alio aliquo Sabbatho occurrerit obligatio canendi alias Missas pro dotatione, aliove Titulo, sive gratuito, sive oneroso, non ideo omittenda est prædicta Missa Sanctissimæ Virginis. Pro qua (nisi fuerit dotata) stipendium non recipitur. Præterea in omnibus Conventibus, & Collegiis cantetur solemniter Antiphona *Salve Regina* sabbathis totius anni, & diebus Vespertinis Festivatum Beate Mariæ Virginis, & Ordinis simul. Qui vero sine licentia dictæ Missæ, vel Antiphonæ non interfuerit, semel in terra comedat sine Cæpitio.

REGULÆ CAP. XV.

Jejunent ab Idibus Septembris &c.

CAPUT XV.

De Jeuniis.

1. PRÆTER jejunia in Regula nostra præcepta, jejunent etiam Religiosi nostri omnibus feriis sextis totius anni, necnon in diebus Vespertinis Sanctissimi Sacramenti, B. Mariæ Virginis, & Sanctorum Patriarcharum nostrorum Joannis, & Felicis, ac in die S. Marci Evangeliste, & feriis secunda, tertia, & quarta immediata ad festum Ascen-

sionis Domini, nisi solemnibus Festivitatibus intervenerit. Per solennes autem intelligimus festivitates nostri Ordinis (inter quæ festum Titularis Familii in Familia, Provincie in Provincia, & Domus in Domo) Felis B. V. Mariæ, & quæ ad colendum pronuntiantur. Jejunium verò ferie sextæ majoris hebdomadæ erit in pane, & aqua tantum.

2. In jejuniis Ecclesiæ pro serotina refectiuncula ministretur frustulum panis, & pomum aliquod, vel quid simile. In jeuniis verò Ordinis cum pane nonnulla præbeantur, ut moris est, ita ut forma jejunii non excedatur.

REGULÆ CAP. XVI.

Carnibus vesci liceat tantum in Dominicis diebus &c.

CAPUT XVI.

De abstinentia à carnibus.

1. Si quis Religiosus absque licentia, & causa in diebus per Regulam nostram prohibitis id ediderit, quod Ecclesia in die Veneris manduicari prohibet, pro prima vice jejunet semel in pane, & aqua tantum, pro secunda vero si circulatorum recipiat flagellationem. Quod si fuerit Prælati, (severe puniatur ad arbitrium sui Superioris; & si comederit eorum Sæcularibus, per decem dies exercitia faciat spiritualia. Superior item, qui sine necessitate præberit, dative permisit carnes, toti, magnæve parti Communitatis, suspendatur ab Officio per duos menses.

2. Ad Majorem verò observantiam Sanctæ nostræ Regulæ, præcipimus in virtute Sanctæ Obedientiæ omnibus, & singulis nostris Religiosis, ne comedant extrà Domos nostræ Religionis in locis prohibitis per Regulam, nec carnes comedant extrà Domos nostræ Religionis in diebus prohibitis per illam, absque licentia Prælati sui, juxta tenorem Regulæ ipsius; Quod autem dicitur in Regula cap. 19. Incipiente; *In Civitatibus, in Villis, sive Castris*; intelligatur Domus in Oppido, Villave, aut Civitate, quando per mille passus non distat ab eis; Si autem sit extrà prædictorum spatium non erit contra præceptum, nec adhuc vesci carnibus in diebus prohibitis per Regulam, præstata licentia Prælati. Si aliquis in morbum inciderit sufficientem, ut carnibus vesci liceat ei in die Veneris, dicensque fuerit à Conventa, ita ut oco possit facere.

cilē obtinere licentiam à Præfato, eis vefci poteris, virtute hujus Conftitutionis.

3. Nullus Religioſus quamvis imbecillum habeat valetudinem, & frequentes indiſpoſitiones, carnem comedat, vel linteo otatur, absque licentia ſui Miniſtri, qui eam concedet mature, perpenſa neceſſitate, & pro tempore durationis illius.

4. Miniſtri curent, & charitate hortentur Religioſos, qui pro infirma valetudine carnibus veſcuntur, ut ab his pro aliquo tempore ſe abſtineant: Experientia namque compertum eſt, quamplures ferè à ſalute deſperatos, recuperaviſſe illam vitæ communi ſe conformantes, & in Domino fiducialiter ſperantes.

REGULÆ CAP. XVII.

Poſſit emere ad ſuum victum &c.

CAPUT XVII.

De cibo, & honeſta Fratrum recreatione.

§. I.

De cibo noſtrorum Religioſorum.

1. Superiores ſuppeditent neceſſaria de victu Religioſis, juxta indigentiam ipſorum; Quod ſi propter negligentiā, vel Domus paupertatem, non provideant, Fratres tamquā veri Chriſti Diſcipuli, patienter ſorant. Attamen ſi neceſſitas poſtulare, humiliter illos monent, quod ſi adhuc non ſubvenierit, liceat eis Provinciali denunciare, qui Prælatos convictos puniat.

2. Omnes in Refectoriū ad primam Menſam conveniant. In illo mantilla non ſint, ſed pro ſingulis Fratribus, ſingulæ parvæ mappæ. Patinæ, ſcutellæ, patere, & ſimilia alba non ſint, niſi tantum pro iuſſimis.

3. Omni tempore ſe quantitate cibi ſervetur uniformitas, nec Superior umquam variationem quo ad hoc permittat, exceptis magnis feſtivitatibus, in quibus extraordinaria, prout moris eſt, miniſtrabantur. Mos enim, & conſuetudo in inſtructione reperitur expreſſa.

Cod. Regul. Tom. VI.

4. In Refectorio ſemper meridiē, & ferè lectio habeatur ſpirituālis, ſervata Cæremonialis oſtri diſpoſitione.

5. In omnibus Conventibus, & Collegiis prandium fiat poſt undecimam horam; quando verò jejunatur ex Eccleſiæ præcepto, poſt undecimam, & dimidiū fiat. Cœna ſivè refeſtuncula numquā ſit antè Completorium.

6. Extrà Commonitatem nemo comedat, vel bibat, absque expreſſa Superioris licentia.

7. In Refectoriis noſtris non admittantur Sæculares, niſi rarò Benefactores, vel Perſonæ graves. Idque præſertim vitari debet in feſtis ſolemniſibus, Profeſſionibus, & Primis Sacris.

§. II.

De honeſta Fratrum recreatione.

1. IN Conventibus noſtris omnes Fratres ſimul in loco uno, ſemper poſt prandium per unam horam recreationem habeant; exceptis feriis majoris hebdomadæ, & inſuper aliam horam poſt cœnam, ſeu vespertinam refeſtionem à Paſchate, usque ad ultimam diem Septembris, ac in Feſtivitatibus ſolemnibus totius anni, & à Vigilia Nativitatis, usque ad Epiphaniā, atque in feria ſecunda, & tertia poſt Dominicam Quinquageſimæ; necnon quando ex inſtructione fuerit ſtatuta recreatio. Attamen Novitii, & recent profeſſi, qua die Sacra Communione refeſti fuerint, poſt prandium non recreentur. Et tam ipſi, quā Philoſophiæ Scholaſtici cum ſuis Magiſtris ſemper habeant recreationem diſjunctam à Coſueſtudinibus.

2. In recreationibus omnes cum modestia, & honeſta gravitate ſe gerant. Legatur ibi res aliqua ſpirituālis, vel de illa agatur, & ſaltem de rebus indiſſerentibus; non verò de Genealogiis, Scîpturis, Nationibus, Patriis, Nuntiis, & rumoribus inutilibus ad ædificationem, & profectum Animarum; verbaque jocola, faceta, detractoria non dicant, nec contentiones habeant. Ut autem ſupradicta obſerventur, Superior recreationibus aſſeſſe, curet, & huic Conſtitutioni contravenientem, flagellatione puniat.

3. Quando recreationis gratia Religioſi à Conventu exierint, maneant intrā illum, qui ejus obligationibus ſa-

facisfacere valeant. Si recreationes extraordinarie extrâ Conventum fuerint, in aliqua Villa, seu suburbana Domo, vel Prædio, Prelatus designet terminum ad quem Religiosi accedere possint, & quem non transgrediantur, absque expressis ibidem Præfideutis licentia.

4. Nullo tempore Religiosi nostri comœdias, aliosve actus, tametsi spirituales agant, nec Prælati ab eis agi permittant. Nec pro quovis alio ludo, & oblectatione vestes secularium de foris portent, nec propria nudentur. Qui autem contravenierit, vel contravenire permiserit, à Provinciali severè puniatur. A Vigilia verò Nativitatis usque ad Epiphaniam duntaxat poterunt nostri musici uti instrumentis.

5. Nullus unquam procuret, nec permitat, quod in nostris Ecclesiis Representationes etiam omniino spirituales, hiant; Qui secus fecerit, gravi poena ad arbitrium Provincialis puniatur.

REGULÆ CAP. XVIII.

Vinum sumendum à Fratribus &c.

CAPUT XVIII.

De Sobrietate servanda.

A Religiosis, præsertim Discalceatis, valde aliena est Intemperantia, & ebrietas; proptereaque, quilibet in hac materia defectus magnopere reprehendi, & puniri debet. Quare, si quis (quod Deus avertat) ebrius aliquando deprehensus fuerit, si acciderit sine scandalo, poena culpæ gravis puniatur per sex dies; si cum scandalo, sit incarceratus per tres menses, & privatus loco, & voce per annum unum. Quod si fuerit Laicus, habitu fusi coloris ludatur; si cum scandalo, per annum unum; si absque illo per quatuor menses.

REGULÆ CAP. XIX.

In Civitatibus, in Villis, sive Castellis &c.

CAPUT XIX.

De abstinencia à cibo, & potu servanda in Religiosis extrâ Conventum, in Oppidis, ubi illum habemus.

Qui in loco, ubi est Cœnobiū nostrī Ordinis, extrâ illud come-

derit, vel hospitatus fuerit, incarceration per quindecim dies; Si pernoverit, suspensus sit ab Officio, voce, & loco per sex menses; si bido pernoverit, ultrâ dictam poenam incarcerationis existat per dies viginti, quod si amplius perduraverit, augeatur poena, attenta gravitate culpæ, & transgressione Regulæ.

REGULÆ CAP. XX.

Nunquam in Tabernis &c.

CAPUT XX.

De locis, in quibus Religiosi hospites non esse tenentur.

Regula dirigit omnes nostras actiones ad honestatem, majoremque perfectionem; ideo maximo jure præcipit, ne habitemus, comedamus, vel bibamus in Tabernis, Cauponibus, & hujusmodi locis minus honestis, & Contravenientes subijcit poenæ culpæ gravia ad arbitrium Ministri. Quod præcipimus stricte observari.

REGULÆ CAP. XXI.

Talis sit Charitas inter Fratres, Clericos & Laicos &c.

CAPUT XXI.

De Vita æquali, & communi, ac de consensu Fratrum.

§. I.

De Vita communi, & æquali.

1. **Æ**qualitas est parium, & imparium ordo: Ordo enim horum est æqualitas, nec contrarium præcipit Regula: quippe solum præscribit æqualitatem inter Clericos, & Laicos, & hanc circa victum, mensam, & vestitum. Scire enim debent Religiosi, quod non erit ordo, sed confusio, quando inferiores eriguntur animo, ut sint sicut Superiores, & Juvenes, sicut Senes, quia hoc est superbiæ vitium, loco virtutis Humilitatis, qua Superiores deprimi debent, ut & ipsi videantur inferiores. Observent enim omnes æqualitatem præceptam à nostra Regula, & non illa abutantur. Qui verò absque Superioris licentia dederit, aut receperit cibum alium, & diversum in quantitate, qualitate, & condimento

ab eo, qui in communi ceteris ministratur, puniatur, juxta qualitatem culpe.

2. Nullus Religiosus alioem ex nostris, etiam Ministrum Generalem titulo appellet Reverendissimæ, aut Paternitatis, sed Sacerdotes omnes nominentur Patres, & Reverentiæ, & oon Sacerdotes Fratres, & Charitates. Ratione tamen submissiois, & Reverentiæ debet Superioribus, omnes Religiosi in toto Ordine, cum sermone agunt de Patre Ministro Generali, Vicarioque Generali Ordinis; necnon de Praefessoribus in eodem munere, aut de Diffinitoribus actualibus Generalibus Ordinis, dicant: Noster Pater. Eodemque pronome Noster decorentur intra suam Familiam Commissarius, aut Vice Commissarius actualis, eorum Praefessoribus, atque etiam Diffinitores Generales actuales ejusdem. Similiter Provincialis actualis, & actuales Diffinitores Provinciales ab omnibus suæ Provincie, & Minister à Subditis sui Conventus, seu Collegii. Nec ideo aliquis eo pronome utatur, si loquatur de tertio cum Superiore utriusque.

3. Titulus Doctoris, Magistri, & hujusmodi nulli nostrorum præstetur, tamen ante ingressum in Religionem illo gradu, & titulo fruatur, nec illius intuitu, aliquis immunitate, libertateque in Ordine nostro gaudeat.

4. Nullus inter nostros conservet aliquod cognomen, aut eo utatur sui generis, quod habebat in saeculo, ne à loco suæ Nativitatis accipiat pronomen. Omnes enim à sua Professione eligere debent Mysterium, aut Sancti alicujus cognomen, sub cujus tutela, & patrocinio recipiantur in Ordine, & postea sub eo cognomine dignoscantur.

§. II.

De consensu inter Fratres servando.

1. **D**icemus, quod Pater Minister Generalis, vel Vicarius Generalis habeat primum locum, & sedem in tota Religione: Superior Generalis Familiz, absente Superiore Generali Ordinis, in tota sua Familia: Pater Minister, vel Vicarius Provincialis in sua Provincia, absentibus his duobus Superioribus Generalibus: & his tribus absentibus Minister in suo Conventu, vel Collegio. Deinde volumus, quod observetur hic ordo: Pater Commissarius, vel Vice-Commissarius Generalis, in-

tra suam Familiam, post Ministrum, vel Vicarium Generalem; & extra illam post Diffinitores Generales Ordinis; Postea Diffinitores Generales Ordinis in toto Ordine, post Ministrum Domus extra suum Diffinitorium, & sicut intra illud, quamvis aliud Diffinitorium, sive Generale Familiz, sive Provinciale actu celebretur in Domo; Diffinitores Generales Familiz extra actuale Diffinitorii celebrationem intra suam Familiam sedent post Ministrum, sicut Diffinitores Generales Ordinis; Et extra suam Familiam omnes alios Hospites tam Ministros, quam Provinciales præcedant, Diffinitores Provinciales in sua Provincia: deinde Diffinitores Generales Familiz hospites: Provinciales hospites intra suam Familiam: & similiter Diffinitores Provinciales hospites, juxta antiquitatem suarum Provinciarum, præcedant Provinciales, & Diffinitores Provinciales alterius Familiz, qui extra propriam Familiam antiquitatem suarum Provinciarum servabunt. Ministri hospites intra, & extra suam Provinciam juxta antiquitatem suarum Domorum: Procurator Generalis Ordinis in Romana Curia, & Hispaniz in Regia; Redemptor Provinciz: Procurator Generalis Familiz: Redemptores hospites, juxta antiquitatem suarum Provinciarum, nisi inter illos fuerit statuta subordinatio: Procurator Provinciz: Procurator Generalis Familiz hospites: Patres Vicarii in Domibus suis: Patres Vicarii hospites, juxta antiquitatem suarum Domorum: Patres Procuratores Provinciz hospites, juxta antiquitatem suarum Provinciarum; & qui fuerit plurimum Provinciarum præcedat alios: Patres Sacerdotes Professi, qui fuerint Confessarii, sive Conventuales, sive hospites sint, præcedere debent intra, & extra Familiam, Provinciam, aut Domum suam, omnes alios non Confessores, si Professi fuerint à die 31. Maji anni 1734. ut decretum fuit post Constitutionem anno præcedenti confirmatam à Capitulo Generali: Post prædictos Confessarios sequuntur Sacerdotes simplices Professi, juxta antiquitatem suarum Professionum: Fratres Diaconi Professi, juxta antiquitatem Professionis: Fratres Subdiaconi Professi, juxta antiquitatem Professionis: Fratres Professi Choris, juxta antiquitatem Professionis: Novitii Sacerdotes, juxta antiquitatem Habitus: Fratres Laici Professi, juxta antiquitatem Professionis: Novitii Choris, juxta antiquitatem Habitus: Novitii Laici, juxta antiquitatem Habitus.

2. Tempore Capituli, vel Diffinitorii, Patres Diffinitores, & Capitulares, locum habebunt, & sedem infra designatam cap. 39. §. 3. n. 3. Ac similiter in Domibus, in quibus adfuerit Superior immediatus illorum. Patres Visitatores, dum tali munere funguntur, præsideant, & præcedant omnes alios ab ipsis visitandos.

3. Nullus præfidentiam, vel loci præcedentiam habeat, eò quod in Religione functus fuerit aliquo Officio, etiam Generalatu.

4. Quando in itinere fuerint, præfidentiam, & graduationem num. 1. assignatam observent, nisi iusta de causa Præfatus aliquem minus antiquum in Præfidentem designet.

REGULÆ CAP. XXII.

Infirmi seorsum dormiant, & comedant &c.

CAPUT XXII.

De charitate ergà Infirmos.

1. Superior Conventus præsto sit Infirmis; provideatque de omnibus necessariis pro ipsorum medela, & curatione, quin paupertate Conventus excusetur: Qui autem paupertate Conventus excusari velit, quamvis vera sit paupertas, renuntiare debeat Officium; aliquin factò à Provinciali processu, privatus sit à Diffinitorio Generali suo, ut sollicitior alius, loco illius subrogetur. Superior verò non permittat, quod extrà Conventum cibus condia- tur, nisi in aliqua gravi infirmitate, & aliquo condimento à nostris ignoto. Quod si defectus in aliqua re acciderit, hortamur ægrotos, ut tamquam pauperes patienter ferant.

2. Quotidie Superior visitet Infirmos, & curet tempore apto illis Sacramenta ministrari. Quod si sua negligentia absque Poenitentia, Viatico, vel Extrema Unctione aliquis decesserit, suspensus sit ab Officio per unum annum, vel augeatur poena arbitrio Provincialis, juxta culpam; & Infirmarii, si quam culpam habuerint, juxta illius gravitatem mulctentur. Curet insuper Præfatus, quod ægroti semel, saltem in hebdomada (dum infirmitatis accidentia non impediunt) cælesti reficiantur Pane; & quod in Paschate pro adimplectione Præcepti Ecclesiastici Sacra Eucharistia solemniter ministratur, non valen-

tibus surgere è lecto, proût in nostro Manuali.

3. In quocumque Conventu, vel Collegio, quis ægrotaverit, quamvis sit hospes, curetur donec salutem recuperet, nisi iusta de causa Provincialis illum mittat in aliam Domum, & Conventuales illum cum Charitate recipiant, ac de necessariis provideant, sicut cæteris Conventualibus.

4. Si propter Infirmorum frequentiam Conventus aliquis in egestatem devenit, Provincialis illi subveniat, facta, cum licentia Superioris Generalis, aliqua per Conventus contributione.

5. Nullus ægrotus ex nostris curetur extrà Conventum, etiam in Domo Parentum suorum, nisi casu, quo morbus ita sit gravis, quod ab illo aliter non posse evadere prudenter judicetur, & tunc quidem fiat cum licentia in scriptis Patris Provincialis, & in Oppido, in quibus Cænobium nostrum non est.

6. Balnea medicinalia nullus intret ægrotus, absque Patris Provincialis licentia in scriptis, sub poena privationis vocis, & loci.

7. Sine expressa licentia sui Prælati, nemo Medicum consulat, nec medicinis utatur sub poena gravis culpæ.

8. Liceat Infirmis, cum Prælati benedictione, uti Tibialibus, & Pedulibus, vel aliqua alia re, ex fago albo, vel simili materia, ut se protegant, & foveant, dummodo nisi in Agrum de Domo non exeant, nec Sæcularium Domos antea, vel postea ingredi præsumant, sub poena reclusionis intrà Conventum per integrum annum.

REGULÆ CAP. XXIII.

Si qui Religiosi ad hospitandum advenierint &c.

CAPUT XXIII.

De charitate exercenda cum Hospitibus Religiosis, ac Sæcularibus.

§. I.

De Hospitibus Religiosis.

1. Superiores benevole recipiant hospites Nostri Ordinis, & necessaria illis suppeditent, sub poena culpæ gravis. Cæteri Religiosi familiariter cum illis agant, primaque nocte ipsorum pedes

des laventur, ac simili charitate, & benevolentia recipiatur quilibet alterius Ordinis Religiosus, qui ad hospitandum in Domos nostras advenit.

2. Hospites nostri Ordinis, transacta prima die, Choro, & aliis Functionibus Communitatis assistant, nisi forte propter prolixitatem itineris, Superior longiorem illis requiem concedat.

3. Si ultra quatuor dies in Conventu remorentur, pecunias, si quas habent, Superiori tradant, ut in trium claviam arca custodiantur; alioquin poenae culpae gravis per tres dies subiaceant; & Superior illas integre restituat, sub poena suspensionis ab Officio per mensem unum.

4. Statim, ac hospites ad Conventum accesserint, Ministro declarent quid eorum, & negotii habeant, & absque illius licentia (quamvis Conventuales, vel Provinciales, vel Diffinitores alicuius Provinciae sint) non egrediantur e Conventu, obediuntque sicut Conventuales, ordinationibus, & praeceptis ipsius Praelati, nisi hospes sit Superior Generalis, vel Diffinitor Generalis alterius Familiae, qui tamquam Diffinitores Generales Ordinis habendi sunt circa haec.

5. Transactis duobus diebus, Hospites Missas celebrent pro intentione, & obligatione Conventus, vel Collegii illius, in quo hospitantur. Si tamen venerint ut Conventuales, à primo die pro illo Sacra faciant.

§. II.

De Hospitibus Saecularibus.

1. Etiam Saeculares benevolè, & charitativè recipiantur; non tamen in communi Dormitorio, sed in loco separato hospitentur.

2. Non permittantur Saeculares intrare Cellas, & Officinas Conventus, quamvis illius Famuli sint. Bene tamen aliqua persona gravis, sed raro, & cum Superioris licentia, & Religioso comitante. Delinquentes autem, qui ad nos confugerit, solum permittantur per tres dies.

REGULÆ CAP. XXIV.

Nullus Frater Laicus, five Clericus &c.

CAPUT XXIV.

De otiositate à Nostis fugienda.

1. Nullus Religiosus (sicut præcipit Regula) sit sine proprio officio, juxta prudentem Praelati dispositionem.

2. Officia in communi tabula singulis hebdomadis equaliter distribuuntur, & imponuntur omnibus Religiosis tam Praelatis, quam subditis; & juxta vires, & occupationes uniuscujusque, prout in nostro Cereemoniali disponitur. Et Sacerdotibus, qui jam triginta, & octo annos ab habitu recepto expleverint, solum imponatur humilitatis officium. Nec insuper Fratres laici, qui eodem 35. annos habitus compleverint, vel si Coquines, vel Pullatoris ad Matutinum, & manè ad orationem Autoris Officia laudabiliter exercuerint, unumquodque per duodecim annos integros, & continuos, aut item per breve tempus discontinuatos, immedios tamen post Professionem, cogantur pulsare media nocte ad Matutinum, nec manè ad orationem Auroræ, nec ad Coquinam desinentur. Et præcipimus PP. Ministris, quod solis his, hoc modo exemptis, & alias aptis, onus committant postulandi elemosynas ostiarii. Et similiter præcipimus PP. Provocibus, quod tantum hos jam sic exemptos, & non alios, licet aptiores, ad Procurationem Redemptionis, Sacrificii Officium, Administrationem laborum agri, vel alia hujusmodi eligant, aut delignant, nec eligere permittant. Præterea Fratres laici, qui per sex annos, post illos duodecim, officiorum Administrationis, Procuratoris Redemptionis, Elemosynarii, aut Sacrificii exercitum laudabiliter compleverint, præter humilitatis officium, aliud illis in communi Tabula non imponatur ulterius.

3. Prædictæ Tabulae officia cum magna cura Fratres adimpleant. Quod si quis argenti causa adimplete quandoque non valuerit, Superiorem tempore apto moneat, ut alium substituat, sub poena disciplinae non monenti.

REGULÆ CAP. XXV.

Silentium observent semper in Ecclesia sua &c.

CAPUT XXV.

De silentio, clausura, & modo servando in exitu à Conventu.

§. I.

De Silentio.

1. Præter loca, in quibus Regula nostra præcipit semper observare silentium, etiam inviolabiliter servetur in Sacristia, & Claustro; & insuper in omni loco servetur, facto signo post prandium, ut Religiosi ad Cellas se conferant, usque ad Vesperas, vel aliud simile signum; nec non ab examine conscientie nocturno, usque ad primam diel sequentis. Licebit tamen eis cum Superiore his temporibus loqui super aliquo, quod differri non possit.

2. Præcipimus singulis Religiosis nostris, quod nec inter se, nec cum Sæcularibus umquam deambulent, nec confabulentur in Claustro. Si cui opus fuerit alterum alloqui, id faciat in Aula, sive loco ad id destinato à Superiore cum illius licentia.

3. Omnes Religiosi mutuo se honorificent: non tamen hoc fiat urbanitatibus alienis ab humilitate Discalceatorum.

§. II.

De Clausura.

1. Singuli Religiosi in singulis seorsim habitent Cellis, à quibus non exeant sine urgenti necessitate, vel ad Chorum. Idque præsertim observetur temporibus silentii.

2. Nullus alterius Cellam (etiam Superioris, absente ipso) ingrediatur, sub pœna comedendi panem super terram. Quod si privatim Cellam de nocte intraverit, privatus sit voce, & loco per mensem. Si autem in aliquo Conventu defectus erga hoc reperiatur, Superior ad illum vicandum, præceptum imponat, & majorem pœnam.

3. Nullus ab alterius Cella extrahat codices, libros, vel rem aliam, sine licentia Superioris, qui contraventionem severè puniat.

4. Laudabilis nostri Ordinis consuetudo observetur, nempe in nocte post Litaniam Lauretanam pulsentur Tabellæ in Dormitoriis, & dicatur Sententia Spiritualis, cujus meditatione Religiosi, in Cellas, lectulosque se conferant, ac intra quadrantem horæ lucem extinguant; qui intra illud spatium non extinxerit, pronus in terram die sequenti comedat.

5. Superiores per se, vel per suum Vicarium, quando expedire viderint, Cellas nocturno tempore visitent: Clausuram verò singulis noctibus, portas iterum observando magistra clavi, quam semper apud se retineant. Qui autem negligens in debita clausura observanda fuerit, suspensus sit ab Officio per tres menses.

6. Quando solitæ Processiones per nostra sunt Clausura, non permittatur ingressus mulierum in illa. Qui secus fecerit, graviter ad arbitrium Provincialis puniatur.

§. III.

De egressu Fratrum à Conventu.

1. Superiores, Redemptores Captivorum, Procuratores, elemosynarum Quæstores, vel loco Procuratoris Conventus alius Religiosus, cum suis Sociis poterunt dumtaxat ad Oppidum exire. Et Prædicatores similiter ad concionandum, & Confessarii ad audiendas Confessiones. Quod si in aliquo Conventu fuerint plures hospites, & negotia, poterunt alii egredi cum licentia Distinctorii. Superior autem huiusmodi Constitutioni contraveniens, pœna culpæ gravis puniatur. Ipsèque ita sit assiduus in Domo, quod subditi ejus exemplolibenter ferant inclusionem suam. Nec uno, eodemque tempore Minister, & ejus Vicarius extrà Cænobium umquam sint.

2. Nullus Superior in locis, in quibus sunt Conventus nostri, Religiosum aliquem, etiam elemosynæ Quæstorem, sine Socio ad Oppidum mittat, sub pœna culpæ gravis, prudenterque se gerat in assignatione Sociorum. Quos autem designaverit, recipiant Subditi, absque excusatione, sub pœna etiam culpæ gravis. Qua etiam pœna afficiantur Socii, qui extrà Monasterium ita separantur; ut mutuo se non videant, præsertim distinctæ elemosynæ quæstores.

3. Ante horam orationis matutinæ, è Domo nullus exeat, absque urgenti necessitate, redeantque omnes ante noctem,

Item: Contraveniens autem pronus in terram panem, & aquam die sequenti comedat. Nec exeant in diebus feriatis, & in illis in quibus secularia habent ludos, & publicas lœticias, spectacula, & similia, excepta causa gravis, & ita urgentis negotii, quod differri non valeat. Qui verò, abſque illa, licentiam diebus prædictis petierit, vel conceſſerit pœnæ culpæ gravis ſubjaceat.

4. Quando Religioſi noſtri ad Oppidum exeunt, in illas tantummodò ingrediantur domos, ad quas expreſſam licentiam habent, nec negocia ſuſcipiant, niſi à Superiore commiſſa, quod ſi aliquid occurrerit, in reſſu ad Conventum Prælato exponant. Qui verò parti alicui hujus Conſtitutionis contravererit, pœnæ culpæ gravis afficiatur, vel majori, ſi ratione alicujus circumſtantiæ culpa augeatur.

5. Egreſſurus à Conventu, obtenta licentia, indutus Cappa, ſimul cum Socio, Benedictionem accipiat à Prælato, & à Sanctiſſimo Sacramento breviter orans; idemque faciat in reſſu. Tempore autem viſitationis actualis, à Viſitatore benedictionem accipiet. Semperque eandem accipiet Prælati ab aliis ſibi Superioribus, in eadem Domo exiſtentibus.

6. Numquam Religioſi noſtri ſimul in communi egrediantur ad Funera, vel cantanda Reſponſoria, niſi in eis locis, in quibus unicuique fuerit Conventus, vel Collegium noſtri Ordinis, vel ad Funera, & Exequias Regum, Episcoporum, Prælatorum, & ſimilium gravium Perſonarum, quando aliæ Religionēs concurrant. In his autem, & quibuscumque aliis Functionibus ſingulari modeſtia noſtri reſplendeant; nec à Communitate aliquis umquam ſeparetur, ſub pœna culpæ gravis per tres dies.

7. Hortamur PP. Miniſtros, ne permittant, ut Religioſi, qui pro ſua infirmitate valetudine carnis veſcuntur, lino, ſive alia re, noſtræ aſtueritatis oppoſita utuntur, iter faciant, vel à Conventu exeant, niſi raro, & juſta de cauſa, vel in agrum, juxta dicta de charitate erga infirmos num. 3.

8. Nullus Religioſus ſub pœna culpæ gravis à Domo egredietur ad agenda negotia ſecularium, etiam ſuorum Parentum; ſi tamen commodè excuſari non poſſit, id liceat ei, obtenta prius alicujus Prælati Superioris licentia.

REGULÆ CAP. XXVI.

Juramenta non faciant, niſi magna neceſſitate &c.

CAPUT XXVI.

De circumſtantiis, quæ concurrere debent, pro juramenti à noſtris Religioſis faciendis.

Juramenta non faciant, niſi magna occurrerit neceſſitas in Cauſis juſtis, & honeſtis, cum licentia ſui Prælati, vel juſſi ab aliquo, qui id præcipere eis poſſit. Qui autem abſque iſtis circumſtantiis juraverint, diſciplina Conventuali plectantur.

REGULÆ CAP. XXVII.

Pignora non accipiant; depositum auri &c.

CAPUT XXVII.

Prohibetur noſtris Religioſis acceptio Pignorum, & Depoſitorum.

Præcipit noſtra Regula capite iſto, ne Pignora, vel Depoſita auri, argenti, vel pecuniæ à noſtris ſuſcipiantur. Quare qui contravererit, tamquam violator Regulæ puniatur.

REGULÆ CAP. XXVIII.

Si quod vitium in re, quæ venditur &c.

CAPUT XXVIII.

Præcipitur, quod defectus rei vendendæ, manifeſtetur Emptori.

Religioſi noſtri veritatis, & juſtitiae amatores eſſe debent; ideò manifeſtent Emptori vitium, ſi aliquod notum ipsis fuerit in re, quam vendere volunt, ſub pœna gravis culpæ inſigendæ non indicant.

REGULÆ CAP. XXIX.

Capitulum, si fieri possit, singulis Dominicis diebus &c.

CAPUT XXIX.

De Capitulo Conventuali, & Consiliariis Conventus.

§. I.

De Capitulo Conventuali.

1. Nullus nisi Sacerdos, & post tres annos à Professione, vocari habeat in Capitulo Conventuali.

2. Quando juxta nostram Regulam, & Constitutiones, res aliquæ à Capitulo Conventuali decerni debet, Superior illam proponat Communitati die antecedenti, & io sequenti definitur per secreta suffragia à Prælato, & Consiliariis regulanda.

3. Ut semper constet quænam res definitæ, & determinatæ sunt à Capitulo Conventuali, in quolibet Conventu, & Collegio sit Secretarius electus de corpore ipsius Capituli, & ab eodem Capitulo cum consilio, & assensu Provincialis. Qui quidem Secretarius in libro ad id destinato scribat omnia decreta prædicti Capituli, approbationes Ordinandorum, & familia; & postquam eaegerit ipsi Capitulo, Ministri, & Consilarii subscribant, & ipse quoque Secretarius tamquam attestans.

4. De omnibus actis, ac determinatis in Capitulo, semper custodiantur secreta. Si quid verò aliquis revelaverit aliis Religiosis non Capitularibus, vel Sæcularibus, maxime quando Prælatus secretum commendavit, ad arbitrium Provincialis, privetur voce activa in Capitulo Conventuali, juxta inconvencientia ex revelatione lubeata.

§. II.

De Consiliariis Conventuum, & eorum Officio.

1. In quolibet Conventu, seu Collegio Parer Provincialis designet quatuor Consiliarios, ex quibus duo primi officium exercent, & in eorum absentia alii duo. Et cum actu exercentibus consulat Prælatus omnes res ad Conventus administrationem pertinentes, exceptis gravioribus, majorisque ponderis: istum

enim per majorem partem Capituli Conventualis decerni debent.

2. In singulis Conventibus, & Collegiis singulæ sint pro custodiendis pecuniis Arce trium clavium, quarum alteram Superior, duas alias Consilarii Officium exercentes habeant. Et sine assensu cunctorum trium, neutiquam Arca illa aperiat.

3. In dicta Arca sit liber, in quo scribatur omnis pecunia, quæ recipitur, & expenditur, & ex quo procedit. Sit etiam alter liber, in quo clarè, & distinctè scribatur, quomodo satisfactum est oneribus Missarum, suffragiorum, cæterarumque obligationum perpetuarum, & temporalium, quæ Conventus habet, & qualiter etiam sit satisfactum Missis, & suffragiis pro oculis Religiosis defunctis. Sit quoque liber alter, in quo scribantur quantitates Tricici, Hordei, Vini, Olei, & similibus, quæ quocumque titulo recipiuntur, & in Conventu expenduntur. Ac denique sit liber alius pro Redemptione Captivorum, ut dictum est cap. 1. §. 1. n. 9. in quo scribantur non solum, quæ Conventus separat pro dicta Redemptione, sed etiam omnia, quæ quoquo modo, & titulo pro illa recipiuntur. Et de omnibus in hoc numero dictis Superior, & Consilarii in fine cujusvis mensis rationem consilient, & io prædictis libris scribant & subscribant. Quod si in hoc fuerint negligentes, severo puniantur ad arbitrium Provincialis.

4. Etiam in quolibet Conventu, & Collegio sit in Arca trium clavium, seu in Archivo liber magnus nomine Protocollis, in quo clarè, & cum distinctione scripta sint, & scribantur fundatio, & status Conventus, obligationes perpetuæ Missarum, & suffragiorum, Bona stabilia, & immobilia, & Censui tam in favorem, quam contra. Et in eodem Protocollis sit quoque Index, & Inventarium omnium scripturarum in favorem Conventus cum notatione loci, temporis, & Scribæ, à quo signatæ sunt. Ac denique in dicta Arca, vel Archivio custodiantur omnes, & quæcumque scripturæ, Instrumenta, & Inventaria pertinentia ad Conventus, vel Collegii bona.

REGULÆ CAP. XXX.

REGULÆ CAP. XXXI.

Non solum Fratribus, sed & Familiæ Domus &c.

De omnibus rebus, & clamoribus &c.

CAPUT XXX.

CAPUT XXXI.

De Capitulo, Collatione Spirituali, ac Exhortatione in diebus Dominicis.

De correctione culparum, de eorum gravitate, & poenis.

§. I.

1. Singulis Dominicis diebus, antè Primam in omnibus Conventibus, & Collegiis Capitulum juxta tenorem Regulæ in Aula Capitulari fiat, in quo Prælati hortentur Religiosos ad observantiam, majoremque perfectionem illorum culpas corrigat, agatque de receptis, ac separatim, & separandis pro Redemptione Captivorum, de statu Domus, & ejus substantia; audiatque Subditos Capitulares, quæ ad perfectiorem ipsius Conventus, vel Collegii regimen in ipso Capitulo proposuerint, & quod expediens videatur, exequi curet. Quibus finitis, si adhuc non sit hora recitandi Primæ, reliquo tempore usque ad illam, omnes in communi mentaliter orent.

De modo animadvertendi culpas in Capitulo.

1. Singulis hebdomadis designetur Sacerdos, ejus officium sit zelare observantiam, & charitative, ac simpliciter proponere in Capitulo culpas Religiosorum, infra hebdomadam quidem severiores; die verò Dominica, quæ majoris sint ponderis; Idemque faciat Capituli Præses. Hortamurque Zelatorem, quod fideliter, & sine Personarum acceptione suam adimpleat Officium. Ne autem ausui alicui impunitur, sine prævia consultatione sub Ministri, gravium, seniumque Religiosorum culpas, quantumvis leves, non proponat in publico.

2. Prima cujuslibet mensis Dominica, antè correctionem culparum, & antè omnia prædicta num. 1. habeant Fratres per spatium dimidiæ horæ collationem spirituales de aliquo vicio extirpando, seu virtute adificienda, vel de puncto aliquo orationis; & omnes suam sententiam, & judicium pronuntient; ac denique Superior brevem ergà eandem rem conclusionem agat. Minister verò, qui per integrum annum prædictam collationem omiserit, inhabilis declaretur; imò vi hujus Constitutionis tamquam declaratus habeatur, & à Provinciali privetur.

2. Ut sanctæ nostri Ordinis consuetudines observentur, Superiores pro culpis levibus flagris cedant Religiosos, imponentque mortificationes ordinarias, & extraordinarias, per Refectorium in publica Mensa faciendas, in quarum exercitio, ipsi voluntarie præcedant, ut eorum vestigia Subditi libenter sequantur.

3. Hortamur Religiosos, quibus in Capitulo nulla fuit adscripta culpa, quod ipsimet se accusent, pro humilitatis exercitio.

3. Insuper præter Dominicos dies, bis etiam in hebdomada advertentie, culparumque correctio in eadem Aula Capitulari fiat; à Paschate quidem, usque ad primam diem Octobris, immediate post Vesperas; reliquo verò tempore anni post Completorium.

4. Animadversus quod animo ferat, & humiliter poenitentiam accipiat, absque satisfactione, nisi de aliquo fuerit à Præside interrogatus, & tunc submisit, & breviter satisfaciatur. Sit tamen semper iustitia, & lenitas in corrigente, & in correcto submissio.

4. Omnia prædicta tam videlicet collationes, & exhortationes, quam culparum correctiones solum fieri possunt à Superioribus Generalibus, Provinciali, Ministro, Præsidenti, vel Vicario.

5. Si quis in Capitulo suas, vel alienas culpas, absque licentia excusare, & defendere voluerit, statim severe puniatur ad arbitrium Prædicti Capituli, nisi prudentia dicente, melius videatur pacificationem in commodius tempus differre. Nemoque de culpis animadversis conqueratur, sub poena jejunii in pane, & aqua tantum.

§. II.

*De gravitate: culparum, & earum
pœnis.*

1. Non solum generalibus gratiæ Dei auxiliis, verum, & specialibus Religiosi manuntur: Attamen talis est humana fragilitas, ut timeri possit lapsus exim graves, cum in Cœlo, Paradiso, & Collegio Apostolico nonnulli deicerint. Quare prudenter præviens designamus omnigenere culparum, (nempe levi, mediz, gravi, graviori, & gravissimæ) sequentes pœnas.

2. Culpa levis est errantem in Choro in recitatione, vel canto, non statim terram osculari; pretio item non esse adibus Communis, manducare, & bibere absque licentia, & his similia. Pro culpis istis indigatur pœna non nihil recitandi, vel faciendi in Refectorio aliquam mortificationem ordinariam.

3. Culpa media est minus decenter Divinis Officiis interesse; frangere aliquod Capitulum præceptum Regule; de more habere negligenter, & tardè interesse adibus, & functionibus Communis, negligentem quoque esse in adimplendo officio de comuni tabula; vel in exequendis simplicibus mandatis Superiorum; contendere immoderatè cum Sæcularibus; vagari per Conventum; res ad Ecclesiam pertinentes irreverenter tractare; libros, & alia huiusmodi communia negligenter curare. His culpis arbitrio Superioris pœnz correspondant.

4. Culpa gravis est committere, quodcumque peccatum mortale absque scandalo. Si alicui ex istis non fuerit in Constitutionibus nostris peculiaris pœna designata, Minister (cui competit gravem culpam judicare) delinquentem poterit in Carcerem conjicere, vel aliam pœnam ad arbitrium imponere, attentis qualitatibus culpæ.

5. Etiam reducitur ad culpam gravem, habere absque scandalo: cartis pictis, taxillis, & similibus; fumere absque licentia aliquas res communes ab Officiis, vel ens, quas Fratres habent ad usum; Dicere, aut scribere alteri aliquod opprobrium, aut malitiosum verbum; Verba quoque inhonesta proferre, aut cum mulieribus inmodeste, & invicunde colloqui. Pro his, & similibus peccantur Rei flagelli in Capitulo, & jejuniu in pane, & aqua tantum, vel recludantur in cellis per aliquot dies, post asperam reprehensionem.

6. Culpa gravior est committere quodcumque peccatum mortale cum scandalo; vel quodcumque peccatum incontinentiæ, consumaciæ, inobedientiæ, vel apostasiæ etiam sine scandalo. Pro his culpis, & unaquaque illarum reus incarcerationibus per tres menses, & privabitur voce, & loco per annum; vel in Capitulo flagellabitur à Præfide, & à tota Communitate, & semel jejunabit in pane, & aqua tantum, ac in Cella recludetur pro tempore culpæ proportionato. Quia persistentia durante, nullus reus exerceat officium. Quod si Sacerdos fuerit, Missam non celebret: Si Frater ad Chorum deputatus, poterit circulus coronæ pro tempore carceris, ei radi: Si verò Laicus indui poterit vestimento sauci coloris. Quas, & similes pœnas adhibere valebit Provincialis pro arbitratu suo, semper tamen proportionatas cum qualitatibus culpæ.

7. Culpa gravissima est committere delictum, cui in jure pœna mortis, vel trirremium inflicta est v. g. ponere libellus infamatorios; fingere, & adulterare subscriptiones, vel sigilla Superiorum; patrare facinus aliquod, propter quod delinquens expelli debeat: Propter hæc à Dissinitorio Generali suo, gravissimè puniantur rei, attentis delicti qualitate, vel deponantur, ut si iudicibus visum fuerit ex meritis causæ, expellantur à Religione, servata forma infra scripta cap. 33. §. 2. Gravissimas enim culpas judicare Dissinitorio competit.

§. III.

*De nullis animadvertendis ergo
ditiis pœnas.*

1. Quando in nostris Constitutionibus ponitur pœna suspensiois, vel privationis (etiam si inibi dicatur ipso facto) non intelligatur ante, sed post sententiam iudicis super facto. Et quando absolute dicitur, quod aliquis careat voce, intelligatur de utraque, activa neminem, & passiva.

2. Si in Capitulo Dominicali præfens fuerit aliquis Sacerdos, privatus voce, postquam egressus sint ab illo omnes Fratres Laici, & Choristæ, Præfens corrigat eum, si vel ipse, vel zelator aliquis notavit culpam, & statim præfatus è Capitulo exeat. Privatus Sede, seu Loco, si Sacerdos sit, sedeat post omnes alios Sacerdotes, nisi Iudex alium inferiorem locum illi designaverit. Et proportionem servata, similiter fiat cum non Sacerdotibus.

3. Quan-

3. Quando in nostris Constitutionibus designatur poena privationis officii, & vocis; si delinquens officium, & vocem non habeat, infligatur illi alia proportionata poenitentia.

4. Suspensi ab Officio remaneant in suis propriis Domibus, nisi suspendens, vel Superior Generalis alios Conventus illis assignet pro tempore suspensionis.

5. Quando poenitentia imponitur jejunium in pane, & aqua, Poenitens adimpleat in refectorio ad primam mensam pronus in terram, absque macula, & capitis.

6. Volumus, quod illi, qui de more habuerint committere culpas leves, puniantur augendo poenam proportionatam culpæ; juxta continuationem in ea, ita ut, dum non resipiscant, semper poena augeatur: E contra vero Superior, qui poenitentiam imposuit, poterit prudenter, & attentis circumstantiis, minuere illam eis, qui humiliter adimplent, & signa emendationis ostendunt.

7. Culpis illis, quibus Constitutiones nostræ poenas non statuunt, Superiores pro suo arbitrio imponant proportionatam semper cum delictis, & circumstantiis, & ad similitudinem hic designatarum.

8. Ad puniendum delicta semper attendantur Personæ, & circumstantiæ, ut sic, vel augeatur, vel minuatur poena.

9. Prælati inferior obligati sunt fidem facere Superiori, qualiter poenitentia ab ipso imposita executioni mandetur.

§. IV.

De Carcere nostrorum Conventuum.

1. In omnibus nostris Conventibus, & Collegiis sit locus securus, ac deputatus ad custodiam reorum, non tamen adeo rigorosus, ut in discrimen veniat salus Religiosorum inibi inclusorum, & sint in eo compedes, vincula, aliaque necessaria ad poenam, & majorem custodiam delinquentium.

2. Si aliquis propter sufficientem aliqujus gravis delicti probationem iussus fuerit a Iudice incarcerari, exuatur in ipso carcere habitu albo, & induatur vestimento fusci coloris; poteritque si reus fuerit ad Chorum deputatus, in eodem carcere coronæ circulus ei radi.

3. Si propter negligentiam, vel malitiam Custodis Carceris reus aufugerit, Custos in Carcere conjiciatur, & juxta gravitatem culpæ puniatur.

4. Si quis quoquo modo opem tulerit Incarcerato, ut aufugiat, si effectus non fuerit securus, incarceretur per viginti dies: Si effectus secutus, sit in Carcere toto tempore, quo Delinquens debebat esse. Carcerem autem confingentibus, tempus incarcerationis duplicetur.

5. Siquis sine licentia Superioris visitaverit, vel allocutus fuerit incarceratos poenæ culpæ gravis per unum diem subiaceat.

6. Prælati per se, vel per alium curet de solatio incarceratorum, & de exhortatione ad tolerantiam. Libros Spirituales illis concedat; sed non atramentum, nec alia ad scribendum requisita, nisi raro, pensatis circumstantiis, & cum scientia eorum, quæ scribunt.

REGULÆ CAP. XXXII.

Nullus Fratrum Fratrem suum in publico accuset &c.

CAPUT XXXII.

De poena contra lædentes famam aliorum.

1. Si quis alterius famam apud Religiosos nostri Ordinis læserit, & convictus fuerit, poena talionis puniatur, sicut præcipit Regula, & ante omnia famam restituat. Si verò nostræ Religionis decorem, & suorum Religiosorum estimationem infamæ labe denigraverit apud Sæculares, vel Religiosos alterius Ordinis, præter poenam supradictam, careat voce activa per triennium, & inhabilis sit ad omnia Ordinis Officia.

2. Si quis falsum testimonium in re gravi contra alium dixerit, & convictus fuerit, præter poenam talionis, numquam in testem produci valeat.

REGULÆ CAP. XXXIII.

*Si quis scandalum, vel aliquid bu-
jusmodi fecerint &c.*

CAPUT XXXIII.

De Apostatis, & Fugitivis,
Incorrigibilibus, & manus
violentas in alios injici-
entibus.

§. I.

De Apostatis, & Fugitivis.

1. Ille reputandus, habendusque est,
ut Apostata, (quantum ad penam),
qui absque licentia Superiorum vagatur
extra Coenobium, sine habitu, habeat,
vel non intentionem redeundi ad Clau-
stra, aut etiam cum habitu, si per octo
dies extra Claustra permanferit. Iste ergo
ipso facto sit excommunicatus, &
pro tali promulgetur à Superiore coram
Communitate. Item, qui de nocte sine
licentia à Conventu exierit, eodem mo-
do sit excommunicatus, & velut Apo-
stata puniatur.

2. Si quis absque licentia exierit à
suo Conventu, vel à Confinio, & Ju-
risdictione sui Praelati immediati, statim
ac Domum redeat, incarcerationem, etsi
constiterit confugisse ad Superiorem Prae-
latum, non habeatur pro Excommunicato;
Potest tamen arbitrio Superioris
puniri, si iustam causam recursus non
reddiderit. Si vero aliorum divertit,
& via recta Superiorem non adivit, le-
verè puniatur.

3. Statim ac sit noticia de aliquo
Religioso exiit à Conventu sine licentia,
quavis recurat ad Superiores, Prae-
latus illius Processum formet de fuga,
& certiores faciat Superiores, Genera-
lem, & Provincialem de illa, & de
die, ac causa ipsius fugae. Superior ve-
ro Generalis fugam desumit Procuratori
Generali pro sua Familia existenti in
Curia Romana.

4. Ex quia felix rex Urbanus VIII.
per suas Litteras in forma Brevis sub
die 4. Aprilis 1637. incipien. *Alia à No-
bis* (post alteras quoque ab eodem, &
à felix rex; Paulo Papa V. emanatas) præ-
cipit, ut nullus nostri Ordinis Religiosus
ad alium quemquam Ordinem, Religio-
nem, sive Congregationem (excepto
Ordine Cartusianorum pecunia, & obte-
nta licentia à Superioribus nostri Ordinis)
sub Apostasia, & infamiae perpetuæ no-

ta, atque Excommunicationis latae Sen-
tentiae poena, etiam emissionis quart
Voti, seu perfectionis, & humilioris
Vitzæ presumptione, aut strictioris Re-
gulæ, seu observantiae prætextu, vel
contemplatione, vel quavis iusta, pro-
babili, aut legitima causa, se transier-
re audeat. Ideo Litteræ præfatæ invio-
labilitèr serventur.

V. Apostatae, & Fugitivi pro pri-
ma vice, & fuga puniantur juxta quali-
tatem culpe, & ipso facto amittant an-
tiquitatem Sedis, & Loci, & in futu-
rum illorum antiquitas incipiat à die re-
gressus ad Ordinem, post dictam primam
fugam, nisi Capitulum Generale illis an-
tiquitatem restituat. Qui secundam so-
cerit, eadem poena afficiatur; & insu-
per per annum incarcerationem. Pro tertia
verò fuga (vel per unam, si per annum
duraverit) si tales non expelluntur poe-
nis impostis pro prima, & secunda fu-
ga plebantur; & præterea inhabiles sint
ad Praelaturas Ordinis, & voce activa
careant, nisi à Capitulo Generali res-
tituantur eis. Si quis verò Apostasis ra-
tione excommunicatus celebraverit,
vrioribus poenis, severiusque mulctetur.

6. Denique non solum Patribus Mi-
nistris, verum etiam omnibus Religio-
sis facultatem, & auctoritatem concedi-
mus, ut in casu necessitatis possint
capere, & comprehendere Apostatas,
& Fugitivos, cujuscumque Provinciae,
aut Domus sint. Hortamurque in Do-
mino Superiores, & eorum conscientias
oneramus, ut curent diligenter, & cau-
te compellere, & revocare Fugitivos,
sub poena gravis culpe per tres dies.

§. II.

*De Incorrigibilibus, & eorum ex-
pulsionem.*

1. Ille Religiosus judicandus est incor-
rigibilis, qui audent committere,
& repetere graves culpas, admittere
non vult poenitentiam legitimè à Superi-
ore pro illis impostam. Similiter ille,
qui tribus diversis vicibus poenitus pro
culpis gravibus, ad meliorem Vitzæ
rationem non redit. Etiam ille, cujus
evendatio desperatur propter ipsius ob-
stinationem, & pravis moribus.

2. Incorrigibiles, vel perperuo er-
gastulo sunt mancipandi, vel à Religio-
ne expellendi, observando in omnibus
Decreta Sacrae Congregationis Concilii
publicata de Mandato felici recordi: Ur-
bani

bani VIII. anno 1624., die 21. Septembris, & Innocentii XII. die 24. Junii anno 1694., quando autem expulso alicujus fuerit executioni mandanda, prius in Capitulo Conventuali Sententia legatur, & flagris cæsus à Communitate, coram ipsa expolietur habitu.

3. Nullus Superior, nec Pater Minister Generalis expulsi Litteras Testimoniales concedat, illos ad Sedem Apostolicam reiciens, vel jubens aliam ingredi Religionem; sed tantum tradat litteras fidem facientes de expulsiōe facta, juxta dicta Decreta Sacre Congregationis, & in quibus etiā expriman- tur pœnæ expulsi impolitæ à Judicibus in Sententia expulsiōis.

4. Sententiæ in Causis Criminalibus prolatae, & reis intimatae non statim executioni mandentur, quin prius revideantur, & iterum examinentur Cautæ, si rei ipsi erga hoc supplicationem fecerint, & humiliter id postulaverint.

5. Appellare à correctione, & Pœnitentia regulari ad externum Judicem, prohibitum est per se; recor. Sixtum V., Gregorium XIII., & Clementem VIII.; Quare si quis ab illa appellaverit, severe puniatur ad arbitrium Dis- finitoris sui.

§. III.

De injicientibus manus violentas in alios.

1. Si quis minatus fuerit, vel manus violentas in aliquem injecerit, vel eum percusserit arbitrio Ministri puniatur, attenta gravitate culpæ. Quod si ea commiserit contra aliquem Prælatus infeniorem Provinciali incarceretur, & aliis pœnis afficiatur ab ipso Provinciali considerata prudenter qualitate delicti. Si verò contra Provinciale, vel Dis- finitorem Generalem, à suo Superiore Generali delinquens puniatur, attenta semper qualitate culpæ. Si autem contra Superiorem Generalem à suo Dis- finitorio Generali. At si ita ductus ali- quis Prælatus in Subditum suum violentè manus injecerit, prædictis pœnis afficiatur à suo immediato Superiore.

REGULÆ CAP. XXXIV.

*Si quis Frater in Fratrem pro-
caverit &c.*

CAPUT XXXIV.

*De inferentibus injuriam aliis,
ac de correctione fraterna.*

1. Religiosus, qui alteri injuriam fe- cerit, siue præfenti, siue absen-

ti, juxta arbitrium Ministri puniatur, attenta culpæ gravitate.

2. Si quis scit alium commississe ali- quod peccatum, si occultum est, & spe- ratur emendatio, curripiat eum secre- to, juxta Evangelium; & nulli, neque Superiori per præceptum, adhuc intrā visitationem inquirenti, id revelet, sub pœna Carceris per tres menses, si ex tali revelatione scandalum sequatur: Si verò non sequatur, afficiatur pœna cul- pæ gravis per sex dies, & semper antè omnia honorem restituat: Mens enim Religionis non est servari occulta, an- te correctionem fraternam. Si vero cor- rectio facta non prodesset, vel si anto- quam illam faciat, prudenter judicet, quod nihil proderit, revelet Superiori pio, & cordato, ut suo consilio, & efficaciori documento, vel aliis conveni- entibus mediis, reus ad meliorem se frugem recipiat.

3. Si quis contra bonum commu- ne, & honorem nostræ Religionis ali- quod delictum patraverit, qui de illo noticiam habuerit, denuntiet Superiori, ut Patri; etiā culpæ qualitas, & circum- stantiæ exigunt, etiā ut Judici defer- rat, qui lapsi salutem procuret, & de- corem Religionis recuperet.

REGULÆ CAP. XXXV.

*Si pro necessitate Domus debi-
tum aliquod fuerit contra-
bendum &c.*

CAPUT XXXV.

*De modo contrahendi debita,
& de cura in eis solvendis.*

1. Nullus siue Minister, siue Præses, siue Procurator, siue particu- laris quilibet Religiosus audeat, imò nec valeat debitum aliquod contrahere, sine consilio, & assensu Capituli Conventua- lis, ut præcipit Regula.

2. Nullus Minister in fine sui offi- cii relinquat Domum suam oneratam debitis excedentibus quantitatem centum ducatorum; absque licentia sui Provin- cialis, sub pœna inhabilitatis perpetuæ ad ulteriora Ordinis officia. Disfinitori- um autem Provinciale, attentis ratio- nibus Statuum, Conventuum, & Col- legiorum, quæ antè suum Capitulum mitti debent ad ipsum prædictam inha- bilitatem declarare tenebitur, eandem- que declarationem, & merita ipsius trade- re Præsidi Capitali, ante primam ejus Sessionem, ut Præses ipse curet, quod

in Archivio Generali custodiatur in futurum. Si autem aliqua via nobis authentica constiterit, Ministrum, & Consiliarios subscripsisse huiusmodi rationem status suæ Domus, subtrahendo debita, Consiliarii priventur officio, & voce careant deinceps in Capitulo Conventuali; Minister vero renunciare debeat officium, tamquam qui antea fuerat inhabilis, nisi attento rerum statu per Ministerium Generale dispenseetur. Et precipimus in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub præcepto formali Ministro Successori, ut curet solvere confessum debita sui Antecessoris, & ante illorum solutionem nullas expensas faciat, nisi præcise pro victu, & vestitu Religiosorum, sub pœna suspensionis ab officio, & infligenda à Diffinitorio post puram informationem de non solutione debitorum, & expensis factis in Fabrica, aliisve præter dicta.

3. Inhibemus Conventibus omnibus, & Collegiis nostris, ne accipiant pecuniam ad censum sine requisitis solemnitatibus, ac licentia in scriptis sui Diffinitorii Provincialis.

REGULÆ CAP. XXXVI.

Si quisquam de substantia Domus violentiam fecerit &c.

CAPUT XXXVI.

De modo servando in Litibus, & Negotiis.

1. Nullus sive Prælati, sive Procurator incipiat Causam, & Litem, quin observet circumstantias, quas Regula nostra disponit. Et præterea à suo Provinciali, vel immediato Superiore prius obtineant licentiam. Quod si hoc facile haberi non possit, & causa urgeat, Lis inchoari poterit de consensu Capituli Conventualis; & statim Provincialis, vel Superior certior fiat.

2. Strictè præcipimus omnibus Religiosis, ne ipsimet, ne quidem extrajudicialiter adiant Tribunalia Sæcularia pro Negotiis mere temporalibus agendis, nisi urgente causa nostræ Religionis; neque inconsulto suo immediato Superiore Judices alloquantur, intercedendo, vel insistendo, sub pœna reclusionis intrâ Claustra, vel suspensionis à suo officio per annum.

3. Nullus ex nostris, sine sui Prælati Superioris facultate officium exerceat Testamentarii, sub pœna suspensio-

nis à suo officio, voce, & loco per tres menses. Si vero aliquis Executor testamenti fuerit nominatus, & commode, absque mora, prædicta licentia haberi non possit, & iudicio Ministri, & Consiliariorum expediens videatur statim exercere dictum officium, illud exerceat, ita tamen, ut ad prosecutionem, & perfectionem illius obtineat intrâ duos primos menses præfatam facultatem. Copia item Testamenti subscripta à Ministro, & Consiliariis mittatur suo Superiori immediato, ut iudicet, an expediat, vel non, & pro quo tempore, ac quibus circumstantiis concedere facultatem.

4. Nulli Superiori liceat Judicis Conservatoris munus exercere abque speciali Summi Pontificis licentia.

5. Nullus item Religiosus sit Patronus piæ alicujus memoræ, vel Administrator bonorum, quæ non sint nostræ Religionis, sine expressa licentia sui Diffinitorii Generalis, nisi casu, quo Patronatus, & Administratio annexa sint officio, quo quis fungitur in Religione.

REGULÆ CAP. XXXVII.

Solicite vero Minister provideat &c.

CAPUT XXXVII.

De Diligentia adhibenda à Prælatiis ergà Observantiam Regulæ.

1. Hortamur in Domino omnes Prælatos, sint valdè solliciti in observantia Sanctæ nostræ Regulæ, sicut ipsa disponit, ut ipsorum exemplo Subditi perfectius adimpleant illius præcepta. Ipsosque Prælatos de docendo monemus, ne se iudicent legum arbitros, quando pœnæ non reservantur arbitrio illorum; & ut pœnitibus sublato prætextu pietatis, in Matrem Religionem exutiles, ipsi Vigiles, & Pastores pro viribus tueantur observantiam, præcipimus in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub præcepto formali, omnibus, & singulis, quantumvis Superioribus nostræ Religionis Prælatiis, quibus per has Constitutiones nulla fuerit commissæ facultas, quod minime dispensare præsumant, nec audeant dissimulare, quando culpis in eisdem statuitur pœna suspensionis, privationis, aut inhabilitatis. Quod quidem precipimus sub eadem pœna, reo non applicata, quam solum Minister Generalis poterit dispensare, attentis circumstantiis, quæ occurrant.

2. Nullus Prælati ita se occupet in negotiis, etiam causarum piarum, quod à gubernio Domus, & vita communi sequenda impediatur. Nec Subditis id ipsum ullo modo permittat.

3. Ministri à suis Conventibus, seu Collegiis absentiam ultra octo dies non faciant sine licentia sui Provincialis.

REGULÆ CAP. XXXVIII.

Non liceat Superioribus Subditorum Confessiones audire &c.

CAPUT XXXVIII.

De Confessariis, Prædicatoribus, Lectoribus, Studentibus, Collegiis, & Bibliothecis.

§. I.

De Confessariis Religiosis.

1. Visitatores in quolibet visitatione deputent in scriptis Confessarios pro Religiosis. Illorumque facultas durabit, usque ad sequentem visitationem, in qua facta designatione, cesset præterita, etiam si concessa fuerit à Prælato Superiorem illi, qui tunc visitat. Et nullus, siue Hospes, siue Conventualis, nisi antea fuerit Prælati Superior illius Domus, vel Diffinitor Generalis, vel Minister illius, audeat Confessiones Religiosorum audire, sine prædicta designatione pro illo Conventu, vel Collegio in quo existit, quamvis ad munus istud deputatus sit pro alio Conventu, vel Collegio, etiam ejusdem Provincie.

2. Patres tamen Diffinitores Generales actuales Ordinis in toto Ordine, Familæ in sua Familia, & Diffinitores Provinciales actuales intra suam Provinciam poterunt absque limitatione audire Confessiones cujuslibet Religiosi nostri Ordinis; & similiter cuicumque Sacerdoti idoneo peccata sua confiteri. Eodem modo Patres Ministri absque limitatione excipere possunt Confessiones suorum Subditorum, in casibus à Regula dispositis, & ipsemet confiteri peccata sua quilibet subdito suo idoneo.

3. Magister Noviciorum Confessiones eorum audiat: semel tamen in quolibet mense (die à Patre Ministro assignanda) permittatur illis confiteri alteri Confessario approbato pro Religiosis, designando etiam ab eodem Ministro. Recenter Praefati semper constentur suo

Cod. Regul. Tom. VI.

Magistro, & alteri Confessatio ex approbata, deputando etiam à Ministro. Idemque intelligatur de Collegiis artibus studentibus.

4. Si in aliquo Conventu, vel Collegio deficiant Sacerdotes approbati à Superioribus pro excipiendis Confessionibus Religiosorum, Minister deputet idoneos, & ad id necesarios; donec sit copia approbatorum. Potestque tam istis, quam illis (quandò expedire judicaverit) impedire, ne audiant Confessiones. Et cuilibet ex sibi Subditis poterit dare facultatem, confitendi cuicumque Sacerdoti idoneo sui Conventus etiam non deputato à Superiiori Prælato, tamen si sit copia Approbatorum; Id tamen raro fiat.

5. Quandò Religiosi nostri iter faciunt, vel sunt in aliquo oppido, ubi Monasterium nostrum non est, nec habent Confessarium nostri Ordinis approbatum, poterunt confiteri peccata sua Sacerdoti simplici idoneo nostræ Religionis, vel cuilibet Confessario approbato Religioso, vel Seculari.

6. Decernimus, quod Sacerdotes nostri non habentes facultatem audiendi Confessiones Religiosorum nostrorum concessam, vel per Constitutiones nostras, vel per Superiores, qui illas concedere possunt, non valeant excipere Confessiones, etiam Sacerdotum nostrorum.

§. II.

De Confessariis Secularium.

1. Nulli ex nostris liceat audire Confessiones Virorum secularium, sine eo, quod habeat ites annos completos sui Sacerdotii, & sine facultate Ordinarii, ac sui Provincialis. Qui quidem prius simul cum Ministro Conventus, & alio Religioso docto, ac virtute prædico ab ipso Provinciali designato, illum examinet de scientia morali, & per secretum suffragia approbent, vel reprobent. Si autem Provincialis non potuerit interesse examini, alium pro illo deputet Religiosum; loco ipsius.

2. Ad audiendas Confessiones Fœminarum, quilibet ex nostris debet habere licentiam sui Diffinitorii Generalis, petitam à Patre Provinciali, consulto Ministro Domus; ac insuper debet prius audisse Confessiones Virorum secularium laudabiliter, & per duos integros annos.

3. Qui sine requisitis, & facultatibus expressis in duobus numeris anteceden-

deotibus, ausus fuerit Confessiones audire, vel examini Ordinarij, sine licentia Ordinis se exponere, privatus sit ministerio excipiendi Confessiones, neque ad illud ei unquam licentia concedatur, nisi per Capitulum Generale.

4. Ad hoc autem, ut Confessarii post obtentam facultatem, excipiendi Confessiones, negligentes non sint in studio, nec doctrinam moralem pro derelicta habeant, precipimus in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub præcepto formali Patribus Ministris, quod inviolabiliter curent, & ad id obligent omnes Confessarios tam Virorum, quam Feminarum (exceptis, qui sint, vel fuerint Prælati Superiores, vel Ministri, vel Sacre Theologiæ Lectores) ut semel in hebdomada habeant inter se conferentiam moralem, nullo eorum deficiente, nisi propter infirmitatem: dies autem, tempusque designabitur à Ministro. Præterea omnes, qui interesse debent conferentiæ, examinentur indispensabiliter in secunda visitatione, cujuslibet triennii à Visitatore, & duobus Religiosis designatis n. 1. hujus §. qui per secreta suffragia approbent, vel reproben, & à reprobato licentiam asserat Visitator. Hoc autem exameo semper fiat, donec Confessarii expleverint viginti annos laudabilis exercitii audiendi Confessiones, & post viginti annos, non amplius examinentur.

5. In Ecclesiis nostris sint Confessionaria amabilia ex decore ligno fabricata. Nullus autem Confessarius Feminarum audiat Confessiones, nisi in aliquo ex prædictis Confessionariis, neque earum Confessiones excipiat; nisi qui, ætate sit, vel aliquando fuerit Prælati, vel qui ætatis annos quinquaginta habeat, vel licentiam à suo Prælate pro casu raro, & expressam pro qualibet vice. Ad Confessiones autem Virorum poterunt esse Confessionaria in claustris parvibus elaborata; dummodò cum Ecclesia nec parvam communicationem habeant.

6. In nullo ex dictis Confessionariis Religiosus aliquis sedeat, qui Feminarum Confessarius non sit, nisi tunc Ecclesia sit clausa. Qui secus fecerit pœna culpæ gravis puniatur; quod si iteraverit, inhabilis maneat ad obtinendam facultatem, audiendi Mulierum Confessiones, vel alia æquivalenti pœna afficiatur, juxta statum suum.

7. Licentiæ excipiendi Confessiones Virorum, sive Feminarum, non tollantur absolute, & in perpetuum concessæ, sed dependentes à voluntate Re-

ligiosis, quæ illas poterit limitare, abolere, & tollere, sine obligatione reddendi causam. Quod non intelligatur cum illis Religiosis, qui sunt, vel fuerint Prælati, vel qui habeant quinquaginta ætatis annos: aliorum autem licentiæ, tantum judicentur continuari, & permanere, quas subscriptas relinquit Visitator in sua visitatione, vel Superior Generalis, quando Conventus perambulet; & ita non subscriptæ eo ipso cessent.

8. In Oppidis, in quibus sint Conventus nostri non concedatur licentia ad exitum de Domo pro audiendis continuo in diebus determinatis Confessionibus Sæcularium, nisi raro, & cum licentia in scriptis Superioris Generalis.

9. Nullos Religiosus in loco aliquo officium Parochi exercent, etiam pro parte sub pœna culpæ gravis per tres dias, nisi Domui nostræ sit annexa cura Animarum, aliis nec Diffinitorium Generale valeat dispensare in Constitutione ista. Nec Fratres, qui Feminarum Confessarii non sunt, mittant Prælati pro audiendis Virorum Confessionibus ad oppida illa, in quibus non est Conventus nostræ.

§. III.

De Prædicatoribus.

1. Nullus Religiosus audeat concionari, quin prius per triennium Philosophiæ, & per aliud triennium Theologiæ Scholasticæ vacaverit, & obtenta in scriptis licentia Patris Provincialis, qui cum Examinatoribus (sup. §. 2. sum. 1. assignatis experietur, quid scientiæ, & virtutis habeat; & præsertim cum sedulo examinabit de præcipuis Sanctæ nostræ Fidei mysteriis, & de sensibus Sacræ Scripturæ, & per secreta suffragia approbatio, vel reprobatio fiat. Et insuper ut de ejus genio, ac ingenio constet, disponet licet tempus illi assignandum, & habeat concionem coram Communitate, & si fieri possit, coram Patre Provinciali.

2. Nullos publicè concionetur, quin prius præsentetur Ordinario, sub pœna privationis vocis, & loci per sex menses.

3. Prædicatores in suis concionibus solum intendant morum reformationem, ac Virtutum augmentum. Qui vero in hoc defectuosus fuerit, & à Superiore aliquoties admonitus, non se emendaverit, officio Concionatoris privetur.

4. In Civitatibus, vel locis, in quibus non est Conventus noster, non admittantur Sermones Quadragesimæ, hæc tota, vel majori parte illius, Religiosus sit extrâ Claustra, absque licentia Superioris Generalis. Prædicatores autem Conventuales designentur à Provinciali pro qualibet Domo; iique teneantur prædicare quicquid, vel ex obligatione Conventus, vel ex dispositione Ministri prædicandum fuerit pro ea Domo; & gaudeant privilegio Lectorum Philosophiæ, excepto examine. Capitulum vero Provinciale, attentis circumstantiis Domorum nostrarum, facere debet eorum graduationem, quam Provincialis immutare non poterit, nisi consentiente Capitulo, ut juxta eam assignentur Prædicatores, & muteantur de Domo in Domum, postquam in qualibet exerceantur per triennium, ut sic ad Civitates, & Curias seligantur dextiores.

5. Prædicatores solo titulo concionandi (etiam si pro tota Quadragesima sermones habeant) carnibus non vescantur. Qui vero, nisi illis vescatur Quadragesimæ tempore, concionari non valet, cesset à Concionibus, excepto casu, quo aliquis, independentè à prædicatione, pro sua infirmitate, & ægra valitudine carnibus vescatur: Talis enim prædicando in Quadragesima illas edere poterit cum licentia Provincialis, caute tamen, frugaliter, & exemplariter.

6. Si Superiori expediens visum fuerit, disponat, quod in loco, in quo est Conventus Ordinis, Religiosus aliquis Dominicalis diebus exeat, ad docendum Populum Doctrinam Christianam.

7. Liceat Prædicatori non interesse Choro (excepto tempore Orationis mentalis) tribus, aut quatuor diebus ante Concionem. Disponentibus vero sermones pro Quadragesima plus temporis indulgeat Superior.

8. Pater Provincialis in secunda visitatione cujuslibet Triennii examinet Prædicatores, (his exceptis, qui sunt, vel fuerunt Prælati, aut Lectores, vel qui per duodecim annos laudabiliter munus concionandi exercuerunt) & asserat facultatem ab illis, qui in virtute, & scientia fuerint defectuosi, vel inutiles ad Animarum protectum, & ab illis, qui titulo predicationis, à Choro, & vita communi se eximunt, & faveat, fovæque eos, qui in Concionibus suis doctrinam, zelum, & spiritum ostendant.

§. IV.

De Lectoribus.

1. Superior Generalis, prævia informatione Ministri, & Lectorum biennii, deputet duo, vel tres Studentes, seu Collegas, qui ad Capitulum Provinciale, hactis electionibus concurrant, ut coram Communicate, ipsoque Capitulo per conclusiones, & argumenta invicem examinentur, & postea pet secreta suffragia à Præsidente Capitulæ, Provinciali, qui spirat, & duobus prioribus Vocalibus præteritis approbentur, vel reprobentur, ut ex Conlectoribus, vel hujusmodi approbatis, Superior Generalis liberè eligat Lectores Philosophiæ, & Conlectores eorum, prout opus fuerit. Similiter Superior Generalis liberè eligat Lectores Theologiæ Scholasticæ, expositivæ, & Moralis, eorumque Conlectores ex illis, qui Philosophiam docuerit, prævia informatione ad eum missa per Diffinitorium Provinciale circa mores, applicationem, & intelligentiam: Vel etiam ex illis, qui in Collegio nostro Romano per triennium studuerint, & à Sacra Propagandæ Fidei Congregatione, Ministroque, & Lectoribus fuerint approbati. Si autem nec hujusmodi Collegæ, neque Philosophiæ Lectores, qui triennium peregerint, fuerint in Provincia, eligat Superior Generalis, quem vulgè in Lectorem Theologiæ ex Conlectoribus, prævia semper informatione prædestina. Ipse Superior Generalis eos, quos elegerit in Lectores præveniat sex mensibus antè cursum, ut se præparent. Semperque deputet Personas doctas, observantes, amantes docere doctrinam S. Thomæ, non questiones inutiles, & periculosas, quod si fecerint, priventur lectione. Et (si fieri possit) Lectores sint ex Provincia, in qua sunt Collegia. Et omnes semper in scriptis dictabunt, nisi à Superiore Generali aliud disponatur in casu raro. Præterea Provincialis eligere debet Lectores Theologiæ Moralæ prædictæ pro Dominibus, in quibus, vel ex dotatione, vel ex alio titulo hujusmodi facultatem docere tenemur: eosque consulto suo Diffinitorio, & non aliter eligat. His vero Lectoribus, sub pena privationis ab Officio prohibetur tractare questiones scholasticas, sive scholastico modo, easque, quas prædictæ tractare debent, in scriptis dicere. Nec hujusmodi Lectores quoad graduationem, & privilegia, inter ceteros ex jam dictis computandi sunt, sufficiunt enim illis infra dicenda.

2. Assistant semper Lectores duabus integris horis orationis mentalis, integroque Matutino, & Laudibus Nativitatis Domini, Paschæ, & Pentecostes, Festi Sanctissimæ Trinitatis, Sanctissimi Sacramenti, & (si fuerit expressum) in diebus infra Octavam; Necnon Matutino omnium Festivitarum Christi Domini, & ejus Sanctissimæ Mariæ, quæ fuerint primæ Classis, & notorum Sanctorum Patriarcharum. Assistant etiam Choro, & Ecclesiæ omnibus functionibus majoris hebdomadæ: necnon assistant omnibus Vesperis, quæ cantu celebrantur, ac in Festivitatibus, quæ ad coledum pronuntiantur, & Beatæ Mariæ, & Ordinis nostri, etiam si non cantantur, nisi in aliquo, ex istis diebus habeant conclusiones. Et etiam (si non habeant conclusiones in ipso die) assistant Missæ solemnī, quæ in prædictis Festivitatibus celebratur: Necnon primæ in Vigiliis Nativitatis, nonnā in die Ascensionis Domini, & tertie quando canitur. Insuper assistant Processionibus Generalibus, & Ordinis nostri, Antiphonæ *Salve Regina*, Officii, & Exequiis, & Missis, quæ cantantur, & sunt pro nostris Religiosis defunctis, sive pro Papa, Protectore Religionis, vel Principebus Territorii, & in Commemoratione omnium Fidelium Defunctorum. Assistant denique examini conscientiæ, flagellationi communi, ceteris actibus, & functionibus communitatis extrâ Chorum, Ecclesiamve. Illis tamen in communi tabulis tantum imponatur humilitatis Officium.

II. Tempore cutus, seu lectionum suarum, non exeant Lectores ad prædicandum, neque ad audiendas Confessiones extrâ locum, in quo est Collegium: Id tamen eis licebit in majori hebdomada.

IV. Religiosus, qui habuerit licentiam in scriptis à Diffinitoria Generali pro scribendo libro, qui Typis mandandus sit, exemptionibus fruatur, quibus gaudent Lectores, dum illum scripserit, vel etiam dum excudatur, si ipse correctioni assistat. Et similes Scriptores teneantur quotannis præsentare ante forum Diffinitorium Elucubrationes suas, ut ab ipsis judicetur, an digni sint pro illis præfato privilegio, & exemptione.

5. Nullos Religiosus percipiat redditus ex Cathedra in aliqua Universitate, nec illam petat, aut prætendat, nec pro alio substituatur, neque ut alius eam adificetur, suffragium ferat. Poreunt autem nostri docere intrâ Claustra,

si ex dotationis, aut fundationis gravamine teneantur ad id; dummodo Studentes nostri nihil cum Sæcularibus habeant commune. Conectores autem (vulgò Passantes) non cognominentur Lectores, sed cognomine respondente Hispano vocabulo: (in sua quisque Provincia distinguitur lingua vernacula) illorum enim Officium est præstare contentis in præsentia Lectoris, cujus materia in conferentia est disputanda, legere, explicare lectiones, & Conclusionibus præstare, ob Lectoris infirmitatem, arguere in omnibus Conclusionibus; Item in actibus literariis ad extrâ præsidere Collegiis, ut moris est. Connectores Theologiæ, qui jam Philosophiam docuerunt, solum ad humilitatis Officium teneantur, Philosophiæ verò Connectores hac eadem exceptione potiri debent, quando casus occurrerit, qui lecturam ob Lectoris infirmitatem, ex integro agant, suppleantque, & pro illo tantum tempore.

§. V.

De Studentibus, & Collegiis.

1. Patres Provinciales designent Religiosos (unum saltem annum completum post Professionem habentes) qui Philosophiæ, Theologiæ Scholasticæ, Expositivæ, & Moraliæ studiis vacaturi sunt; Illosque eligant virum, ac genio præditum, viribusque robustum, pro jungendo studio cum austeritate vitæ nostræ. Et antequam in Collegium pergant, eos inviolabiliter, examinari faciat de sufficientia Grammaticæ à Religiosis ab ipsis assignatis: Nec nisi approbatis studia concedant; alioquin à Superiore Generali privetur studiis, & in Domno Professorum usque ad præfixum tempus mittantur. Collegas autem pro Collegio nostro Romano Propagandæ Fidelis, solus Minister Generalis poterit designare, juxta Breve Sanctissimi Domini Nostri Innocentii XIII. Eos autem designare tenebitur, consulto Superiore Generali alterius Familii, si ex illis fuerint; eligatque semper eos, qui saltem per biennium Theologiæ Scholasticæ studuerint; & in ea judicio Provincialis, Ministri, & Lectorum non mediocriter profecerint. Si autem aliquis sic electus, excusationem sibi simulat, aut prætendat, inhabilis reddatur perpetuo ad Ordinis lectiones, & studia biennii. Sciant præterea omnes nostri Religiosi dissuadentes, & malè consulentes, ne qui designati in prædictum pergant Collegium, se incurtere penam privationis vocis atri-

activæ, & passivæ, ac alias juxta prædictum Breve.

2. Collegæ nostri per triennium Philosophiæ, & per aliud triennium Theologiæ Scholasticæ; ac denique per biennium Expositivæ, & Morali Theologiæ operam dabunt? Vel saltem per biennium Theologiæ Scholasticæ, per triennium in Collegio nostro de Propaganda Fidei Linguarum, atque dogmatum studiis vacare debent. Omnes autem tempore vacationum in suis Collegiis maneat, nisi Superior, qui illos designaverit, Collegas aliud disposuerit. Dum autem artium, & Theologiæ studio incumbunt, non audiant confessiones, nec concionentur; In ultimo tamen anno hujusmodi Theologiæ Scholasticæ liceat eis in munere concionatorio se influere, prædicando coram Communitate, in Refectorio, vel Aula Capitulari.

3. Collegæ Philosophi, vel Theologi Scholastici tempore cursum Ordines Sacros non recipiant, nisi illi conferantur in loco, ubi est Collegium, vel in Oppido à Collegio non distante ultra sex leucas. Nec Collegæ isti, domus sunt, in Patriam suam abibunt, nec alia itinera agent, nec à Domo exibunt (etiam si sint in aliquo Conventu extrà Collegium) nisi cum Communitate, vel cum suo Ministro, vel cum Patribus Diffinitoribus. Ad exercitia tamen litterarum poterunt exire cum suis Lectoribus. Sed solum illi, qui à Visitatore designentur ad hoc. Collegis biennii, vel eis, qui in Collegio Propagandæ Fidei actualiter fuerint, æque, & non alia officia distribuantur in tabula, nisi quæ Conventualibus distribuuntur.

4. Nullus Collega ingrediatur cellas Patrum Lectorum.

5. Omnes Studentes diligenter examinentur in singulis visitationibus à Visitatore, Ministro, & Lectoribus, & qui in facultate, cui vacat, culpabiliter, aut inculpabiliter non profecerit, seu progressum non facturus iudicetur, à Collegio excludatur per secreta Examinatorum suffragia. Si tamen Collegæ fuerint minus observantes, vel ita fraxæ valetudinis, ut simul cum studio communem vitam sequi non valeant, tales Visitator solus excludere poterit à Collegio. Exclusus autem vel quia culpabiliter non proficiebat, vel propter alias culpas, non excludatur à Conventu, in quem missus fuerit per spatium temporis arbitrio Superioris; nec conce-

darur ei facultas, ut Sacris inicietur, nisi transactis duobus annis; ultra permittis à nostris Constitutionibus. Si vero jam fuerit Sacerdos, facultas audiendi Confessiones ei non concedatur, nisi transactis etiam duobus annis ultra requisitos pro reliquis Sacerdotibus à nostra Constitutione. Semel autem exclusus, ad studia non redeat, quin prius constet, cessasse causam, propter quam fuit studiis privatus, vel à Collegio ejectus.

6. Strictè præcipimus in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub præcepto formali omnibus nostris Religiosis, quod nullus petat, nec sibi procuret mediis intercessionibus extrà Ordinem nostrum studia, Ordines, licentias audiendi confessiones, concionandi, pergeni in Patriam suam, Conventualitates, & alia hujusmodi, sub pena inhabilitatis ad id, quod petit, & per talia media procurat. Superioribusque sub eodem præcepto præcipimus, quod hanc Constitutionem diligenter observent, non solum negando, quod pro ipsa petitur, sed etiam severe reprehendendo illum, contra quem vehemens invenitur suspicio de influxu in Sæculares ad id.

§. VI.

De Collegiis.

1. IN singulis Provinciis nostri Ordinis tria ad minus sint Collegia: Unum pro Philosophiâ, alterum pro Theologia Scholastica docenda: Tertium verò, in quo Theologiæ expositivæ, & morali vacent per biennium Collegæ, qui jam cursus suos Scholasticæ Theologiæ peregerunt. Ad hoc autem Collegium Bienenli Studentium, simulque Conferentium antè acta studia, selectiores, quorum sit spes in futurum, solum adire debent, ad arbitrium Provincialis, qui tantum approbatus à se, & Lectoribus Theologiæ Scholasticæ, poterit designare. Collegium tamen Propagandæ Fidei erit semper pro omnibus Provinciis Religiosis, pro omnibus enim concessum est. Omnia autem, & singula Collegia Diffinitiorum Generale designet.

2. Ministri Collegiorum docti sint, & observantes, & (si fieri possit) qui aliquando fuerint Lectores, ut solum carent, quod Lectores, & Collegæ causa Studiorum non omittant orationis, & mortificationis exercitia, nec observantiam nostrarum Constitutionum

tam particularium pro Collegiis, quam communium, quæ illis non opponuntur.

3. In Collegiis Philosophiæ sint Magistri spirituales, sub quorum disciplina in habitatione separata vivant Studentes, qui Sacerdotes non sint. In Collegiis verò Theologiæ Scholasticæ Magistrorum vices obtineant Vicarii.

4. Conventuales aliquod sint in Collegiis ad officia eorum agenda ad Conciones habendas, & audiendas Conclusiones, ut sic satis temporis maneant Collegiis ad studium. Et quando tempore vespertino, ut motus est Conclusiones defendantur, si Conventuales tempore Orationis mentalis eis non assistunt, orent in Choro. Monemusque Ministros, ne permittant, quod aliquis Conventuales nec Conclusionibus, nec Choro interfit.

5. Cursus literarius incipiat à die Sancti Lucæ Evangelistæ, & duret usque ad Vigilam Pentecostes exclusive. Huius temporis decursu singulis diebus non feriatis, singuli Lectores Philosophiæ duas dicunt lectiones; Singuli verò Theologiæ, unam; Et quilibet cuiuslibet Lectoris Lectio per unam duret horam. Similiter singulis diebus lectivis, vespere expendatur una hora in conferentia literaria, cui præsit Conlector, & in ejus despectu Lector, cujus materię conferentia habetur, qui semper interesse debet ei conferentiz, quam docet: Hortamur tamen Lectores, quod inter sint conferentias aliorum Lectorum; & tres horæ expendantur in conclusionibus defendendis singulis Dominicis diebus, ab hora videlicet tertia post meridiem, usque ad sextam. Post cursum verò tempore vacationum, bis in hebdomada conferentiz per spatium unius horæ sint, & semel singulis mensibus conclusiones per duas horas tantum. Patres autem Ministri, & Lectores, prout illis melius expedire viderint fuerit, designabunt tempora pro dictis exercitiis literariis, exceptis conclusionibus tempore cursus, quæ in jam designato defendantur.

6. Communis mentalis Oratio tam Matutina, quam Vespertina semper sit à quinta hora usque ad sextam. Et finita Matutina, recitentur simul Prima, Tertia, Sexta, & Nona, in spatio aliquantulum longiori dimidia hora, & quandoque prolixiori, juxta majorem eorum quantitatem. Et ad initium Primæ, & non antea incipiat Missarum celebratio.

7. In Vigilia Nativitatis Domini cantetur Prima, & in die Ascensionis Nona, eo modo, & tempore, ac in Conventibus. Tertia quæque canatur immediate ante Missam Conventualem in die Nativitatis Domini, prima die Paschæ, ac prima Pentecostes; necnon in Festivitatibus Sanctissimæ Trinitatis, Epiphaniæ, Assumptionis B. V. Mariæ, Nativitatis Sancti Joannis Baptistæ, Natalis SS. Apostolorum Petri, & Pauli, Sanctorum Patriarcharum nostrorum Joannis, & Felicii, nisi horum Festa cum aliarum Religionum celebrentur concursu, & assiduitate, ac in Festo omnium Sanctorum, in quibus diebus Sexta, & Nona dicuntur eodem tempore, & pausatione, ac in Conventibus.

8. Missa Conventualis canatur omnibus Dominicis, & diebus feriatis, ac in Festivitatibus B. M. Virginis, & Ordinis nostri, atque etiam in die Cinerum, in feria quinta, sexta, & Sabbato majoris hebdomadæ, in Vigilia Pentecostes, in die Commemorationis omnium Defunctorum, atque etiam in die immediato post Festum omnium Sanctorum Ordinis, in quo fieri debent Exequiæ pro nostris Religiosis defunctis, cum Vigilia, & Responso in Ecclesia, sicut in Conventibus; aut in quatuor anni Anniversariis, necnon quando sit Officium de aliquo Sancto Martyre in Collegio illo, ubi corpus, vel insignis ejus Reliquia asservatur. Præterea in omnibus Collegiis debet cantari Missa in Exequiis nostrorum Religiosorum Defunctorum, & quando ex donatione, vel alia obligatione perpetua, aut temporali ad id tenetur. Secundis verò feriis à Regula designatis, dicatur Missa sine canto pro Defunctis, & ea finita fiat à Communitate Absolutio Fidelium Defunctorum cum canto. In quatuor autem prædictis Anniversariis, & in Commemoratione Fidelium Defunctorum post Missam fiat Processio per Clausuram; & ubi hoc non fuerit, cantetur Absolutio in Ecclesia.

9. Vespere cantantur tam prima, quam secunda (eo tempore, & solemnitate, ac in Conventibus) tribus primis diebus Nativitatis Domini, tribus Paschatis, ac tribus Pentecostes; necnon in Festivitatibus Sanctissimæ Trinitatis, Corporis Christi, Circumcisionis, Epiphaniæ, Assumptionis Domini, Purificationis, & Assumptionis Beatæ Mariæ, in Nativitate S. Joannis Baptistæ, Natalis SS. Apostolorum Petri, & Pauli, ac Beatorum Patriarcharum nostrorum Joannis, & Felicii,

licis, & in secundo Fello Sanctæ Agnæ Virginis, & Martyris nostri Ordinis Patronæ, ac in Fello Titularis Familiæ, Provinciæ, aut Domus, in quo & Missa sollemnitas canenda est. In Festivitate autem omnium Sanctorum, semper canantur primæ Vesperæ; quas secundas verò observetur, sicut, & quas Vesperas Defunctorum, quod dictum est de Conventibus cap. 11. §. 1. num. 7. In reliquis verò Festivitatibus primæ, & secundæ Classis, quæ ad colendum pronuntiantur, solum Vesperæ secundæ canantur, nisi eodem die defendendæ sint Conclusiones, quæ semper præferri debent Vesperis secundæ Festivitatibus, in quibus hæc solum cani debeant. In recitandis autem quarta pars horæ expendatur.

10. Immediate post mentalem Orationem Vespertinam dicatur completorium, quod ferè per quadrantem horæ durabit; & eo finito, cellas petant ad studendum, usque ad horam octavam cum dimidia, nisi quies, & recreatio ex instructione sit habenda. Si autem fuerit nox communis flagellationis, flagellentur tempore hyemæ post completorium ante studium: reliquis verò anni temporibus post nocturnum conscientie examen.

11. Matutinum recitetur inviolabiliter hora noctis octava cum dimidia, nisi ex instructione fuerit nox recreationis; Tunc enim immediate post Completorium recitetur, & recitatio ejus duret fere per horam. Cantetur autem cum laudibus (tempore, & solemnitate, ac in Conventibus) in die Nativitatis, & Resurrectionis Domini; ac in triduo majoris hebdomadæ, & in Fello Corporis Christi (si illud venerationi expositum fuerit) per totam ejus octavam, id eadem solemnitate canatur, quod cani debet in Conventibus. At verò in Fello Sanctissimæ Trinitatis, & primæ diei Pentecostes, & Sanctorum Patriarcharum nostrorum Joannis, & Felices cantetur etiam Matutinum cum Laudibus hora quinta post meridiem.

12. Circà Religiosorum numerum, qui requiritur ad canendum omnia prædicta in sollemnitatibus, & quid quando celebrantur non in propriis diebus, observetur, quod dictum est de Conventibus cap. 11. §. 1. n. 8.

13. Insuper præcipimus, quod in quatuor anni Anniversariis recitetur in omnibus nostris Collegiis integrum

Officium Defunctorum, sicut in Conventibus. Collegæ Philosophiæ recitare teneantur coronam B. V. Mariæ in suo Oratorio cum suo Magistro post Antiphonam *Benedicta*; Scholasticæ Theologiæ Studentes in Choro; & omnes Collegiorum Religiosi, sive Collegæ biennii, sive Propagandæ, sive Coconventuales sint, qui eandem non recitaverint in communi, illam recitent privatim.

14. In recreationibus nocturnis à Paschate usque ad Pentecostem, solum poterunt perseverare usque ad nonam, & in residuo tempore activo ad summum usque ad dimidiam post nonam. Semper tamen Studentes in Communitate cum Conventualibus congregentur ad minus per unam horam; nisi fuerint Collegæ Philosophiæ, qui congregari debent cum suo Magistro.

15. Non admittantur in Collegiis nostris Universitatum externæ personæ ad lectiones, conclusiones, vel alia litteraria exercitia. Nec Religiosi nostri extrâ proprias Domos publicè arguant, vel defendant. At verò in Regionibus illis, in quibus apud alias Religionis similiter exalceatas consuetudo oleverit in contrarium, idem licebit nostris; Vitandum tamen erit, quantum possibile sit commercium Secularium cum nostris Studentibus, præsertim ad lectiones. Qui autem Constitutiones istæ omnino, vel partim contraverint, privatus sit voce, & loco, juxta gravitatem culpæ.

§. VII.

De Bibliotheca.

1. IN quocumque Convento, ac Collegio nostro sit communis Bibliotheca, cujus incrementum, ac in dies augmentum Ministri procurent. In ea sint libri ad studia Religiosorum, Spiritualium ipsorum profectum, & Proximorum salutem. Sic deputatus à Provinciali Religiosus, qui illam mundatam, clausamque habeat, & libros suo ordine, juxta ipsorum diversas facultates dispositos: qui, & etiam necessarios Religiosis ad lectionem, studiumque distribuat cum licentia Prælati, & sit quoque in ipsa Bibliotheca Inventarium recto ordine alphabetico dispositum omnium librorum Conventus, vel Collegii.

2. Ut autem libri non diminuantur, nec deficiant, precipimus in virtute Sanctæ Obedientiæ, omnibus, & singulis Religiosis, ne præbeant, nec alienent, nec ad alium Conventum, nec Collegium portent, vel mittant librum aliquem, quinternam, codicem, aut codices, aliave manuscripta existentia in Bibliotheca alius Conventus, vel Collegii, sive ad illa pertinentia, etiam illa, vel ex illis libris, quinternis, codicibus, seu manuscriptis, quæ Religiosi habent in cellis, vel alio in loco ad studium, lectionem, vel usum suum. Nec similiter commodent prædictos libros, codices, quinquernas, manuscripta, aut portent extra Conventum, vel Collegium, ad quod pertinent. Minister verò poterit libellum aliquem Spiritualem præbere alicui Personæ devotæ, seu beneficiariorum. Poterit etiam aliquos libros sui Conventus, vel Collegii commodare aliquibus Personis, prout expedire viderit. Semper tamen in Bibliotheca remaneant scilicet per a Bibliothecario libri, qui, & Personæ, quibus commodantur, cum annotatione diei, mensis, & anni. Non poterit tamen Minister, etiam Capitulo Conventuali consentiente alienare aliquem, vel aliquos libros nisi sint inutiles, & pro utilibus permoneantur. Quod si fecerit, poenæ culpæ gravis subiacet.

3. Pater Provincialis, quando illi conveniens visum fuerit, potest concedere licentiam Religioso, ut secum habeat, & portet ad usum librum aliquem Spiritualem, Bibliam parvam, & compendium casuum conscientiarum. Nec libros alios poterit quisquam secum portare, nisi de licentia Diminitoris Provincialis, vel sui Superioris Generalis.

4. Codices, aliæque manuscripta Religiosorum Defunctorum in Bibliotheca Domus illius, in qua decedunt, vel in Archivio Generali Ordinis reponantur.

5. Denique sub eodem præcepto, ut supra num. 2. precipimus, ut nulus extrahat à Bibliotheca aliquem, vel aliquos libros, quinternas, codices, vel manuscripta absque licentia Prælati. Similiter omnibus Prælati precipimus sub eodem præcepto, quod neque sibi reservare, neque alteri audeant concedere manuscripta Religiosorum Defunctorum. Religiosus autem extrahens, noticiam præbeat Bibliothecario, & similiter illum præmoneat, ut colligat, & in Bibliotheca reponat libros, & cetera

ad illam spectantia, quando ipse Religiosus longam absentiam à Conventu facere intendit, vel lo alium migrat.

REGULÆ CAP. XXXIX.

Generale Capitulum de triennio in triennium &c.

CAPT XXXIX.

De Familiis, earum Capitulis Generalibus, & Congregationibus.

§. I.

De Familiis.

1. IN nostra Religione Excalceata erunt duæ Familii, in quas totus veniat Universalis Ordo divisus. Quarum una denominabitur intra Hispania, & extra Hispania altera: Utraque erit sub Titulari sibi electo.

2. Ex his duabus Familiis unus Minister Generalis in exeat, & earum Superiorem eligendus est, & postea Commissarius Generalis in Superiorem Generalem Familie, de qua Minister Generalis non fuerit assumptus; itant Ministro Generali tamquam Superiori omnium, Commissarius Generalis, & ceteri omnes humiliter pareant, & obediunt, quin sub poena transgressionis obedientie ulli ceterorum, nec toti Diffinitorio alterius Familie liceat resistere illius mandatis, præsertim post secundam iussionem, in qua expressa sit clausula: Non obstantibus his, quæ nobis exposita sunt, quando exposita referantur ad litteram.

3. Similiter sua Familia obedire tenebitur sanctorum Commissario Generali, qui vel jurisdictione ordinaria, vel delegata in aliquo casu gubernium totius Familie tenet, quin impediri, nec retardari possit ab aliquo, quam ab omnium Superiore Ministro Generali Ordinis.

4. Ut semper, ac futuris temporibus sine alicujus Familie, sive Religionis murmure, aut querela unitatis Religionis sub uno capite permoveretur possit, & debeat in proxima futura electione Ministri Generalis facienda juxta sanctam Regulam eligendus, & assumendus est in hoc munus Filius Familie Hispanice; & in Commissarium Ge-

Generalem alterius Familiz; scilicet extra Hispanez assumendus est Filius ejus.

5. Floto sexennio post prædictam primam electionem futuram eligendus est in Ministrum Generalem Ordinis Filius extrâ Hispanez Familiz, & in Commissarium Generalem pro sua Familia Filius Familiz Hispanez.

6. Hac semper vicissitudine posterum fiat electio Ministri Generalis Ordinis in Capitulo Generali.

7. Si, durante sexennio, Ministrum Generalem Ordinis mori contingat, vel alia quavis causa ejus Officium vacaverit, ex eadem Familia eligendus est Vicarius Generalis Ordinis; qui, excepto nomine Ministri, in omnibus, & per omnia eandem Jurisdictionem, & præminentiam habere debet, ac Minister Generalis habuerat. Et ejus Officium durabit dumtaxat usque in finem illius sexennii; ne privetur Familia Superiore Generali Ordinis, adhuc per breve tempus ante Capitulum, nec inter Familias alteretur vicissitudo.

8. Si contingat Commissarium Generalem deficere in alia Familia mortis, renunciationis, aut alia quavis causa, tunc Minister Generalis, ex eadem ejus, qui defecerit, Familia, eligat Vice-Commissarium, qui autoritate delegata, & nomine delegantis expresso, omnes illi commissas facultates, usque ad proximum Capitulum exerceat.

§. II.

De tempore, & loco, in quo celebrandum est Capitulum Generale.

1. Generale Capitulum de triennio in triennium celebratur Sabbato ante quartam Dominicam post Pascha, nisi iusta de causa (judicio Diffinitorii Generalis Ordinis, omnibus votis præter unum concurrentibus) differatur, & tunc die assignanda ab ipso Diffinitorio celebratur. Si verò instante tempore, quo juxta Regulam Capitulum Generale celebrari debet, Præfex Capituli infirmetur, ita ut assidere non valeat, tunc ipsemet poterit Capitulum differre per unum mensem tantum.

2. Capitulum Generale ad præscriptum Regulæ celebratur de triennio in triennium Sabbato ante quartam Dominicam post Pascha extrâ Curias Principum in Domo assignanda à Ministro

Cod. Regul. Tom. VI.

Generali Ordinis, quatenus ipse præsideat, consulto Diffinitorio Generali ipsius, vel à Commissario Generali consultis Diffinitoribus suæ Familiz, Ministro Generali non presidente.

3. Tempore Capituli non admittantur hospites, nec Domum Capitularem ingrediantur Vocales per duos menses ante celebrationem Capituli, nisi fuerit Pater Provincialis illius Provinciz, exceptis Socio, si Minister fuerit, & Vocalis ille, qui ante annum habeat in eadem Domo suam illi designatam residentiam conciniam.

4. Minister Generalis, & ejus Diffinitorium præexistere debent ante Capitulum in eadem Domo Capitulari, & ceteri Vocales ingredi teneantur feria quinta ante prædictam Dominicam quartam post Pascha.

5. Pater Ministri Generalis, tempore apto, ut omnes, qui vocandi sunt ad Capitulum congregentur, mittat litteras vocatorias omnibus Vocalibus, qui teneantur concurrere, & invitatorias, quibus licium sit non concurrere; easque omnes mittat cum expressione temporis, & loci celebrationis imminutis Capituli Generalis: & si hujusmodi litteræ ad aliquem Capitularem non pervenerint, nihilominus ipse concurrat, & vocatus intelligatur, dummodo constet de promulgatione Capituli Generalis facta, & in sua Provincia aliis nota.

§. III.

De Præfide, & Electoribus in Capitulo Generali.

1. In Capitulo Generali Ordinis semper præsideat Superior Generalis illius, sive Minister, sive causa Ministri defunctus, Vicarius Generalis cognominetur. Et si congregato jam Capitulo ipse egrotaverit, vel propter aliam causam non accesserit ad Capitulum, tunc Commissarius Generalis alterius Familiz erit Præfex Capituli, ejusque præsentia durabit usque ad finem dicti Capituli, nisi præfens fuerit noviter electus in Ministrum Generalem, quia tunc præsentiam habere debet. Et si etiam contingat, congregato Capitulo, Ministrum Generalem, & Commissarium Generalem alterius Familiz simul deficere, tunc Præfex Capituli eligatur ab omnibus Vocalibus simul, & usque in finem Capituli præsentiam habeat, nisi noviter

A a

ele-

electos in Ministerium Generalem sit praesens.

2. In Capitulo Generali suffragium tantum habeant sequentes. Praeses Capituli, sive sit Minister Generalis, sive Vicarius Generalis, sive Commissarius alterius Familiae, sive Praeses electus à Capitulo. Deinde Commissarius Generalis, vel Vice-Commissarius Familiae, ex qua Minister Generalis assumendus est: Item Diffinitores Generales Ordinis: & postea Diffinitores Generales Familiae: omnes Ministri, vel Vicarii Provinciales: Singuli Socii primi pro singulis Provinciis Ordinis: Procurator Generalis Ordinis, itaut quoties in Hispania celebratur Capitulum Generale, suffragium habeat Procurator Generalis Hispaniae, & quoties celebratur Capitulum extra Hispaniam, suffragium habeat Procurator Generalis Curiae Romanae: atque etiam suffragium habebit Secretarius Generalis Ministri Generalis qui spirat: & propterea suffragium habere poterit, qui aliquando fuerat Superior Generalis Ordinis, vel Familiae Minister, scilicet Vicarius, Commissarius, vel Vice-Commissarius. Et sub poena privationis ad ulteriora Ordinis officia nullus, ne ad Capitulum adeat, nisi propter infirmitatem excusari possit: Illis exceptis, qui antea Superiores Generales fuerunt, quibus, dummodo actu non sint Vocales, liberum erit adire, vel non adire ad Capitulum, propter aetatem, & labores antea susceptos. Nullusque poterit suffragium suum compromittere.

3. Primo loco sedeat in Capitulo Praeses, & ad ejus dexteram tota Familia ipsius Ministri Generalis, qui spirat. Secundo loco, & ad sinistram Praesidis, Superior Generalis alterius Familiae, cum tota sua Familia: itaut Superiores Generales caput agant ad latera, & post quemlibet intra propriam Familiam ejus, ceteri, sequantur hoc ordine: Diffinitores Generales: Ministri, aut Vicarii Provinciales: Socii primi, & etiam secundi, quando subrogantur pro Vocali aliquo, quamvis subrogentur pro illo, qui superiorem sedem habuerit: Praeterea actualis Procurator Generalis, qui habeat suffragium: deinde Secretarius Generalis: & denique post Vocales suae Familiae, qui aliquando fuerat Superior Generalis pro ea: & si plures fuerint, qui aliquando munus Superioris Generalis habuerint, qui fuit Superior Generalis Ordinis praecedat eum, qui

fuerat Superior Generalis Familiae: & si eodem munere plures functi fuerint pro eadem Familia, antiquior in Professione praecedat, qui quidem ordo intrā, & extra Aulam Capitularem servandus erit, quando sive in Refectorio, sive in Choro ad latera sedent Capitulares. Si autem alibi non ad latera sedent, post Ministerium Generalem sedebit Commissarius Generalis Familiae: postea Diffinitores Generales Ordinis: deinde Diffinitores Generales Familiae: postea Patres Provinciales, juxta antiquitatem suarum Praevinciarum: postea Socii primi juxta antiquitatem eorundem: Praeterea Procurator Generalis: & post eum Secretarius Generalis: ac denique qui fuerant Superiores Generales, itaut qui Minister Generalis fuerat praecedat eum, qui solum fuerat Commissarius Generalis: & si plures fuerint Ministri, antiquior praecedentiam habeat cujuscumque Familiae fuerit.

4. Si quis ex Capitularibus, aliqua excusata fuerit inhabilis, vel activa voce privatus, seu dubium super hoc fuerit, ad Diffinitorium Generale Ordinis spectet id determinare, vel declarare. Cui determinationi, vel declarationi omnes stent sub poena privationis votis activae, vel passivae in illo Capitulo.

5. Quando contigerit Praelatum aliquem Superiorem proferre sententiam suspensionis ab officio, vel privationis vocis contra Praelatum sibi inferiorem, suffragium habentem in Capitulo Generali, vel in Diffinitorio effectum non habeat, quin prius consulatur idem Diffinitorium, casu quo in vim dictae Sententiae impediatur dictum suffragium praefato reo. Quod intelligatur etiam, quando sententia tantum est declarativa dictae poenae imponit, videlicet ipso facto à Jure, vel à Bullis, seu Brevis Punctis, vel à nostris Constitutionibus.

6. Nullus sive in Capitulo Generali, sive in Diffinitorio audeat subornare Electores directè, vel indirectè, vel precibus, sollicitationibus, minis, aliove modo illos inducere, ut alteri praesentent, vel denegent suffragium. Et contraveniens tamquam pacis perturbator, puniatur poena Privationis Officii, & loci per triennium.

§. IV.

De Sociis ad Capitulum Generale, eorumque Officio, qualitatibus, & electione.

1. Cum in Capitulo Generali suffragium habere debeat Socius unus cujuscumque Provinciae, & nominandus sit ab ipso Capitulo pro futuro, in quo alii erunt Ministri, & alii non, statutum est, quod Capitulum Generale (cui impossibile est scire, neque intelligere Personas, quæ post sexennium sint Ministri) designet Socios, quæ ratione officii concurrere debeant ad Capitulum. Ideoque quælibet Familia seorsim ex qualibet Provincia suæ Familiae designare debet duas domos, quæ Capitulares cognominentur, ut qui fuerint earum Ministri immediate ante Capitulum Generale Ordinis, aut Familiae suæ, vi solius electionis in Ministros earum domorum, Socii sint ad Capitulum Generale futurum: Ita ut Minister domus prius in hoc Capitulo designatæ, sit primus Socius, & in Capitulo futuro suffragium habeat: & Minister alter, scilicet Domus posterius designatæ pro eadem Provincia sit Socius secundus, & in defectum alicujus Capitularis, quatenus illius munus solum sit, concurrere extrâ domum Capitularem in loco proximo ad illam, ut præsto, & in promptu sit ad hoc ut, si opus fuerit, ob defectum alicujus Vocalis Provinciae suæ, suffragium habeat, supplendo pro eo, nisi Vocali, qui deficiat, liberum fuerit abesse Capitulo; quippe horum suffragia suppleri non debent.

2. Et quia Socius debet esse præditus doctrina, observantia, & experientia in regimine, monemus Patres Capitulares Provincialium, quod in suis Capitulis Provincialibus immediatis Capitulo Generali, eos eligant in Ministros domorum Capitularium, qui digni sint, ut concurrant tamquam Socii suæ Provinciae ad Capitulum Generale. Et quod etiam caveant, ne eligatur in Ministrum alicujus domus Capitularis pro triennio immediato Capitulo Generali, qui jam Socius fuerat in antecedenti Capitulo.

3. Si per mortem, infirmitatem, aut aliam iustam causam, Minister alicujus Domus Capitularis non possit interesse Capitulo, tunc Diffinitorium Generale suæ respectivæ Familiae, seligere possit Domum alteram, cujus Minister

actualis concurrat ad Capitulum semper, ut Socius secundus. Si autem contingat utrumque Socium pro aliqua Provincia simul deficere Minister Domus prius electæ à Diffinitorio in illo casu erit Socius primus.

4. Si quis Minister, vel alter Religiosus aliquid animadvertendum, vel notatione dignum habeat remittendum ad Capitulum, tradat Socio suæ Provinciae, vel suo Provinciali, ut unus, vel alter portet.

§. V.

De Forma celebrandi Capitulum Generale Ordinis.

1. Feria quinta antè Dominicam quartam post Pascha congregentur omnes Capitulares utriusque Familiae antè meridiem, in domo designata ad Capitulum celebrandum, ut ad Vesperas Præses Capituli congreget omnes illos. Vespere autem idem Præses imponat illis præceptum in scriptis, jubendo, quod si quis scierit alicujus Capitularis impedimentum, propter quod non debeat admitti ad Capitulum, illud manifestet statim ante ipsum. Quod si facta sufficienti probatione, impedimentum aliquod inventum fuerit, ad Diffinitorium Generale Ordinis pertinebit declarare, inhabilem esse, habentem tale impedimentum, & illum à Capitulo excludere.

2. Die verò sequenti, scilicet feria sexta congregentur familiae, unaquæ seorsim ab alia, & Præses cujuscumque Vocalibus suæ Familiae notos faciat Cathalogos omnium Religiosorum ipsi designatos à Provincialibus suæ Familiae, & à suis Diffinitoriis Provincialibus approbatos, in quibus contineantur Religiosi omnes, qui intrâ Provincias, inspectis solum graduatione, & interstitiis apti reperiantur, juxta nostras Constitutiones ad munera, & Officia suæ Familiae in eo Capitulo pertinentia: ut nullus postea conquiri possit, quod sua aptitudo non fuerit præsens omnibus Vocalibus suæ Familiae. Illa autem aptitudo ex pura graduatione, & interstitiis judicanda erit, quin ad mores, & observantiam aliquo modo referatur, ut alii includantur, excludantur alii, alias daretur dissentium, & causa litium.

3. Deinde postea eodem die, alia tamen Sessione, iterum congregentur Familiae seorsim, ut eligibilitatis scrutinium fiat ab unaquaque, sequenti modo. Quod Familiae quavis, juxta suam conscientiam faciat eligibilitatis scrutinium toti Familiae suae proponendum, & id faciat, ita, ut unusquisque Vocalium in schedula una seligat quinque ad electionem capitis pro sua Familia, siue pertinentis ad illam; & illos quinque eligat ex aptioribus positus in Catalogis, eos tamen, quos suo judicio judicaverit aptiores. Schedulas vero omnes tradere debent suo Superiori. Superior autem facto antea juramento fidelitatis, coram tota sua Congregatione, ab ipso, & duobus sibi immediate Vocalibus ejusdem regulabit schedulas, & quinque illos eligibiles, qui plures voces habuerint, in praedictis Vocalium schedulis eligibiles declarare, & omnibus Gremialibus hinc famulante manifestare tenebitur, ostendendo illis schedulam, manu unius Scrutatoris scriptam, subscriptam ab alio Scrutatore, & signatam à se ipso Praefide Familiae; & statim hanc suae Regulationis schedulam totius Capituli Praefidi tradere tenebitur, Praefes famulante, ex qua assumendus est Minister Generalis, ut Praefes Capituli toto Capitulo manifestet eam ante electionem.

4. Eadem feria sexta simile fiat scrutinium, in quo unusquisque Vocalium scribat, seligendo ex Catalogo inter aptos ad Diffinitoris Officium pro sua Familia duodecim, ut ex omnibus schedulis duodecim continentibus, à Scrutatoribus, & Praefide Familiae regulatis vocibus, duodecim, qui plures voces, quam ceteri habeant, scribantur in alia schedula modo dicta, & similiter publicata postrema schedula, ut de proximè eligibilibus constet, tradatur Praefidi. Si autem contigerit, quod ineligibilitatis scrutinio duo, vel tres aequalem numerum suffragiorum, seu vocum habeant, illi omnes reputentur eligibiles. Si verò hujusmodi aequalitas reperitur, quando jam ad numerum eligibilium solum deficiant unus, duo, vel tres, tunc antiquiores in Professione eligibiles reputentur. Ceterum si ferè omnes voces singulorum Vocalium pro duobus, tribus, aut quatuor eligibilibus reperiantur, & singularis pro aliis, fiat secundum scrutinium ad eligibilitatem illorum, qui usque ad numerum proximè eligibilium defuerint. Si quis autem inventus fuerit, se ipsum nominasse in schedula selectionis ad eligi-

litis scrutinium, eo ipso ineligibilis sit, quamvis seclusa voce illius, ceteras omnes habeat pro se. Caveatur itridè, ne Scrutatores ulli Vocalium revelare audeant numerum vocum, quas habuerat aliquis, qui eligibilis publicatur.

5. Factis ab unaquaque Familia praedictis scrutinii, traditaque Praefidi Capitali schedula eligibilium, modo dicto efformata pro eligibilibus suae Familiae, Praefes totius Capituli, Familiam Generalis, qui spirat, certiores faciat de eligibilitate sibi nota ad electionem proximè futuram à toto Capitulo faciendam.

6. Si in aliquo scrutinio eligibilitatis, vel supra eo aliquae difficultates occurrant, determinandae sunt à Diffinitorio Generali ejusdem Familiae, cujus resolutioni standum erit, sub poena ad arbitrium ipsius Diffinitorii.

7. His omnibus eadem feria sexta expeditis, sequenti die, Sabbato nempe, & prima Capitulo diluculo canitur, assistentibus omnibus Religiosis, Missa solennis de Spiritu Sancto, cum commemoratione Beatae Virginis Mariae, & Sanctorum nostrorum Patriarcharum. Idemque etiam fiat in omnibus Conventibus, & Collegiis Ordinis pro felici Capituli eventu. Ac praeterea in omnibus Domibus toto tempore Capituli communis, & particularis fiat oratio, ut Deus illuminet Capitulares, ad hoc, ut conformiter omnia faciant, & operentur ad majorem Domus gloriam, & Religionis utilitatem, & incrementum.

8. Finita Missa, Praefes Capituli (etiam si fortè aliquis, vel aliqui ex Vocalibus non pervenerint) jubeat fieri signum cum cymbalo ad Capitulum Generale: & postquam omnes Gremiales, congregentur in Aula Capitali, illico coram omnibus Praefes Capitali concionem habeat spirituales, idioma omni-
bus communi, hortando Vocales, ut in omnibus actionibus, & electionibus praeculis habeant majorem Dei gloriam, & Religionis incrementum.

9. Exhortatione finita, ut sine scrupulo ad electiones procedatur genurflexis omnibus, Praefes ad cautelam illos absolvas ab omnibus, & quibuscumque censuris, forma sequenti. Omnes dicant Confessionem generalem, & Praefes Capituli praelegatur dictos.

Asseratur vestri etc. Indulgentiam etc.

Si gratiam aliquam, vel aliquibus vicibus Excommunicationis, suspensionis, aut interdicti, in quantum se extendant gratis, & privilegia Ordinis nostri indulta, mihi commissa, & vobis concessa. Ego absolvo vos ad effectum Electionum faciendarum, & restituo vos Sacramentis Ecclesie, communioni, & unitati Fidelium. In Nomine Patris & Filii, & Spiritus Sancti. Amen. Item eadem auctoritate Ego vos absolvo ab omnibus aliis, de quibus fieri consuevit absolutio in consimilibus Capitulis, ut sitis absolvi ibi, & in Tribunali Domini Nostri Jesu Christi, ut habeatis vitam eternam, & vivatis in secula seculorum Amen.

10. Capitalaribus sic absolutis, & adhuc genuflexis ante imaginem Crucifixi (quæ debet esse super primam, & principalem Mensam Aula Capitalaris) Gratiam Spiritus Sancti invocabunt, devote dicentes hymnum: Veni Creator Spiritus &c. quo finito Præses Capituli, cæteris respondentibus, prosequitur. *Ps.* Emitte Spiritum tuum, & creabuntur. *R.* Et renovabis faciem Terra. *Ps.* Benedicamus Patri, & Filium cum Sancto Spiritu. *R.* Laudemus, & superexaltamus eum in secula. *Ps.* Misere eis Domine auxilium de Sanctis. *R.* Et de Suis tuæ est. *Ps.* Ora pro Nobis Sancta Dei Genitrix. *R.* Ut digni efficiamur promissionibus Christi. *Ps.* Exultent Justi in conspectu Dei. *R.* Ei desidentur in lætitia. *Ps.* Domine exaudiat vocem meam. *R.* Et clamor meus ad te veniat. *Ps.* Domine volucrum. *R.* Et cum Spiritu tuo.

O REMUS.

Mentes nostras quesumus Domine, Patris, qui à te procedis, illumines, & inducat in omnem, sicut tuas promissis Filius, veritatem.

Omnipotens Sempiternus Deus, qui desti Famulis tuis in confessione vera Fidei, æternæ Trinitatis gloriam agnoscere, & in potentia Asperitatis adornare unitatem, quesumus, ut ejusdem Fidei firmitate, ab omnibus semper muniamur adversis.

Diffende, quesumus Domine, Beata Maria semper Virgine intercedere, istam ab omni adversitate Familiam, & tuo corde tibi prestatam, ab hostium propitius tuæ clementer insidias.

Deus, qui per Sanctos Patres nostros Joannem, & Felicem Ordinem Sanctissimæ Trinitatis, ad regulandum in potestate Sacramentorum Capitulum, talibus instituisse dignatus es; præsta quesumus, ut eorum suffragantibus meritis à Capitulato Corpore, & Animæ, te adjuvante, liberemur.

Omnipotens Sempiternus Deus, qui satis mirabilia magno solus, præstas super Fam-

ulas tuas, & super Congregationes illas commissas Spiritum gratia salutaris, & ut in veritate tuis complacant, perpetuum eis verum tue benedictionis infunde.

Deus largitor pacis, & Amator charitatis de Famulis tuis veram cum tua voluntate concordiam; ut ab omnibus, que nos possunt, temptationibus liberemur. Per Christum &c.

11. Rogatione finita, Electores omnes, ante supradictam Imaginem Crucifixi, facient juramentum, quo se obligent, ad eligendum digniores, & aptiores, respectu Officiorum, quæ proponantur, & quæ præ oculis habeant in omnibus electionibus majorem Dei gloriam, & progressum Religionis, juxta tenorem nostræ Regulæ. Idem quoque juramentum faciant Electores Sociorum, & Diffinitores in Diffinitorio, vel in qualibet alia Congregatione, quando faciendum est aliquis electio alicujus Prælati, vel Socii.

Forma Juramenti talis est.

EGO Frater N. de N. juro, & promitto DEO Omnipotenti, B. Mariæ semper Virgini, & Beatis Patribus nostris Joanni, & Felici, me electurum illos, quos juxta meam conscientiam, credam digniores, & aptiores futuros esse Ordini nostro, Provinciis, & Conventibus, quoad spiritualia, & temporalia.

12. Facto juramento, Capitulares sedentes elegant per secreta suffragia, Secretarium Capituli, de ejus corpore, & per majorem suffragiorum partem electus, pronuntiabitur à Præside Capituli, in cujus manus Secretarius electus faciet juramentum fidelitatis, & servandi Secretum sequenti forma.

«Ego Fr. N. de N. juro, & promitto DEO Omnipotenti, Beate Mariæ semper Virgini, & Beatis Patribus nostris Joanni, & Felici, me in omnibus ad meum Officium spectantibus fidelitatem, & Secretum servaturum.

13. Confestim Capitulum eligat per secreta suffragia tres Capitulares in Scrutatores ad regulandum suffragia in electionibus. Isti autem (si aliud visum non fuerit Capitulo, quod per secreta suffragia determinabit) semper erunt Præses Capituli, & duo immediatè sedentes ad dexteram, & ad sinistram illius, qui quidem Scrutatores statim faciant, coram Capitulo juramentum fidelitatis, & secreti sequenti forma.

A a 3

Ego

Ego Fr. N. de N. juro, & promitto Deo Omnipotenti, Beate Mariæ semper Virgini, & Beatis Patribus nostris Joanni, & Felici, me Scrutatoris officium fideliter facturum, & secretum semper servaturum, non revelando Personas, quæ suffragia præstiterunt, vel negaverunt huic, vel alteri.

14. Deinde Capitulum per secreta quoque suffragia eligat ex Scrutatoribus unum, qui officium faciat Secretarii præcisè in scrutinio, & electus faciat, statim ac pronuntiatur à Præsidente, joramentum in manus illius ea forma, quæ posita manet num. 12. pro Secretario Capituli.

15. Rursus Capitulum eligat per secreta suffragia unum ex Vocalibus qui post regulata suffragia in electionibus, nomine ipsius Capituli faciat, & pronuntiet electiones forma signata sequenti §. num. 4. Et pro casu, quo suffragia concurrant pro aliquo Officio in ipsum Electorem, seu Pronuntiatorem, Capitulum eligat alterum, qui ejus electionem pronuntiet. Quod si aliter visum non fuerit Capitulo (quod per secreta suffragia determinabile) semper primus Scrutator erit Elector, seu Pronuntiator; & pro casu electionis suæ, secundus Scrutator.

16. Eadem forma, idemque totam, quod tribus numeris antecedentibus dictum est erga Scrutatores, Secretarium Scrutatorum, & Electores, seu Pronuntiatores Electionum, servetur omnino, quotiescumque in Diffinitorio, sive in alia quacumque Congregatione, extra vel intra Capitulum Generale facienda sit aliqua electio canonica Prælati, vel Socii.

17. Prædictis igitur præambulis finitis, procedat Capitulum ad electiones. Et præcedat omnes, fiatque ante prandium electio Patris Ministri Generalis, & si præsens sit, sedeat immediate post Patrem Ministrum Generalem, qui spirat, sive post Præsidentem Capituli; non tamen præsideat, nec Officium exerceat, usquequo finiatur Capitulum. Nihilominus omnes, tam Capitulares, quam ceteri Religiosi Conventus, statim ac electio facta sit, pergant processionaliter cum Electo in Ecclesiam cantantes Hymnum: *Te Deum Laudamus*, & ibi accipiant ab eo Benedictionem, & omnia fiant juxta formam dispositam in nostro Masuali. Tamen si Pater Minister Generalis electus, præsens non fuerit, illum non expectet Capitulum, sed proseguatur.

18. Post Vesperas ejusdem diei congregentur in Aula Capitulari Vocales omnes illius Familiae, pro qua Minister Generalis spirat, & Præsides eodem, qui totius Capituli Præsides fuerit, atque sibi electis Secretario, & Scrutatoribus, modo dicto, omnes simul canonice eligant Commissarium Generalem ad triennium immediate futurum pro sua, & ex sua Familia assumptum, eodem modo, & ritu, quibus Minister Generalis Ordinis ante Prandium electus fuerat.

19. Sequenti die, videlicet Dominica, congregentur omnes utriusque Familiae Vocales, & similiter per secreta suffragia eligant ad futurum sexenniū unum sex Diffinitores Generales Ordinis; juxta Breve Sanctissimi Domini Nostri Clementis Papæ XII. quod incipit: *Pastoralis Officio*, expeditum menis Septembris die 10. anno 1730. Qui quidem Diffinitores, semper assumendi erunt ex Familia Ministri Generalis noviter electi.

20. Similiter post Vesperas hujus diei congregentur omnes, qui Commissarii Generalis fuerant prædicti Electores, & ex sua Familia, & pro ea, sex alios Diffinitores Generales Familiae eligant ad futurum triennium, qui nec vocari possint nec re ipsa erant Diffinitores Generales Ordinis.

21. Diffinitoribus omnibus electis, congregetur ibi, solaque Familia intra Hispana, & Præsides eodem Capituli Generalis, canonice, & ad triennium ex sua Familia eligat Ministrum nostrum Conventus Romani Sancti Caroli: & postea Familia, ex qua Minister Generalis spirat, similiter canonice, & ad triennium, eligat ex sua Familia Ministrum nostrum Collegii Romani de Propaganda Fide.

22. Immediate feria secunda, Familia Ministri Generalis, qui spirat, albis, nigricque globalis, aut lapillis assumptis, eligat ad sexennium Procuratorem Generalem Ordinis pro Romana Curia, ex sua Familia assumptum, cui totum Capitulum, antequam solatur, dare tenebitur Ordinis Mandatum Generalis Procura; & similiter eligat Chronistam Generalem pro sua Familia. Deinde Familia Ministri Generalis electi, Præsides Superiores, qui spirant, similiter, & ex sua Familia, eligat Procuratorem Generalem Familiae suæ, pro illius negotiis in Romana Curia exequendis, cui etiam ante finem Capituli dabit suum Mandatum Procura, cum expressa prohibitione.

hibitione, sub præcepto formali, ne in communibus negotiis Religionis se immisceat, nec verbo, aut scripto a se, aut ab aliis suæ Familiz cognominetur Procurator Generalis Ordinis: & postremo eligat Chronistam Generalem pro Familia sua.

23. Si fuerit aliqua Domus extra Provinciam, præter dictas S. Caroli, & de Propaganda, & Minister illius, majorem partem triennii post suam electionem expleverit, familia illa, ad quam Domus pertineat, Ministerium eligat in eodem Capitulo Generali ad triennium, quia, postea, finito triennio (nisi sit Capitulum intermedium) ad Diffinitorium Familiz pro alio triennio usque ad Capitulum Generale pertinebit electio omnium, qui per Capitulum Generale electi fuerant ad triennium. Quod si familia intra Hispania, quando ei competit Capitulum Generale intermedium illud celebrare non possit, illius Diffinitorium Generale eligat Ministerium nostri Conventus Romani S. Caroli ad sequens triennium, & similiter Familia, quæ prædictum Capitulum celebrare jam instante tempore nequeat per suum Diffinitorium Generale eligat Ministerium Collegii nostri de Propaganda Fide ad immediatum triennium.

24. Electiones Ministrorum horum in Capitulo Generali poterunt fieri sine scrutinio ex omnibus aptis, quia propoſitis quinque ex aptis à Diffinitorio Provinciz, ex qua eligendus assumi debeat, Familia in eo Capitulo eligere poterit, quem judicaverit eligendum.

25. Finitis electionibus, prosequantur sessiones necessariæ ad agendum de obſervantia, progressu, bonoque communi nostræ Religionis, & ante omnia, ac præcipue de ejus instituto, Redemptione nimirum Captivorum: & ab ipso toto Capitulo confirmantur Præcepta in his Constitutionibus imposita. Quibus conclusis, Capitulum per secreta suffragia eligat octo ex Ministris Provincialibus actualibus, & Ministris ex Domibus Capitalaribus, ad hoc, ut priores quatuor, vel quinque concurrant simul cum Diffinitoribus Generalibus Ordinis, & Familiz (sicut præcipit Regula) ad correctionem, vel depositionem Superioris Generalis Ordinis, si in illo sexennio opus fuerit. Reliqui verò ad hoc deputati juxta ordinem suæ electionis succedant primis, si ex istis aliquis defecerit, mortis, aut renunciationis, aut alia quavis causa.

26. Insuper idem Capitulum eligat sex Patres ex gravioribus Religionis, quorum consilio, & assensu, Superior Generalis (quando casus occurrerit) ejiciat ab Ordine aliquem, vel aliquos, instructo Processu, & plene probatis causis expulsionis, juxta decretum Sac. Congregationis Concilii. Et præterea eligat quoque Capitulum, ad eundem effectum alios quatuor, vel sex Patres subrogandos ordine suæ electionis in defectum alicujus, vel aliquorum ex sex prius electis.

27. Deinde quælibet Familia seorsim designet ex qualibet Provincia sua, duas Domos Capitalares, ut dictum est §. IV. hujus capituli num. 1. ut Ministri illarum socii sint ad Capitulum futurum Generale Ordinis, vel Familiz juxta dicta.

28. Quibus electionibus factis, legantur coram Capitulo Decreta S. Romanæ, & Generalis Inquisitionis, & Præfex Capituli hortetur ad illorum strictam obedientiam, & obſervantiam. Postea legantur coram suo Diffinitorio Epistolæ missæ ad Capitulum, ut si Diffinitorio visum fuerit, coram toto Capitulo notæ fiant. Decernimus autem, quod, nec Præfex Capituli, nec Capitalaris alius, præter assignatos, possit legere, aut aperire hujusmodi Epistolas.

29. His omnibus peractis, continuo imponat Præfex præceptum omnibus, & singulis Vocalibus, ut inter spatium viginti quatuor horarum, revelent ante ipsum, & manifestent impedimentum, si quod forsan fuerit, ratione cujus aliquis ex Præfatis noviter electis non possit, nec debeat confirmari in suo officio. Quod si aliquod impedimentum inventum fuerit, ad Diffinitorium Generale Ordinis spectat judicium de illo: nullo autem invento, Capitulum totum confirmet electionem Ministri Generalis Ordinis, juxta Breve fel. rec. Urbani Papæ VIII. Deinde omnes Vocales ad illius electionem, confirmet electionem Commissarii Generalis Familiz: Et postea duo Diffinitoria simul cum Præfide confirmet electiones Diffinitorum Generalium Ordinis: ac demum ordine servato electionum, quælibet Familia cum Præfide confirmet electiones, quas canonicè fecit.

30. His expeditis socius Provinciz majoris, cujusvis Familiz surgat, & coram Capitulo legat Catalogum Religiosorum, qui in illo triennio in tota sua Familia decesserunt, quem illi tradere

dere tenentur ejusdem Familiae Provinciales. Deinde surgat Secretarius Capituli, & coram toto etiam Capitulo legat electiones omnes, Statuta, Decreta, & cætera omnia acta, & disposita ab utraque Familia in ipso Capitulo. Quæ cuncta debent esse scripta in libro Capituli Generalis, cum annotatione in qualibet Prælatorum electione numeri suffragiorum concurrentium ad illam: Et his lectis subscribant in eodem libro omnes Vocales, qui usque ad hanc diem, & sessionem debent esse æquales inter se: & omnes à solo Præsidente licentiam, solcium, Benedictionem, signumque recipere, quamvis quoad præcedentiam inter se, & actum Præsentiam servandus sit ordo supradictus. Quo facto dissolvitur Capitulum.

31. Semper Capituli Generalis tres erunt publicæ conciones, Missæque solennes: duæ ex Festivitatibus Ordinis ad arbitrium Præsidis, qui tempore apto monere debet Provinciales suæ Familiae, ut Prædicatores eligant, quos voluerint, pro determinata ab ipso Præsidente concione faciendi in Capitulo illo. Monemus tamen Provinciales, ut si Concionatores, vel Concionator aliquis factyricè ad murmur Populi excitandum, vel complacendum prædicaverint, illi, & perpetuo prædicandi, & concionandi licentias auferant; vel licentiam; ita ut nisi de consensu Capituli Generalis futuri, minime qui defecerit, possit intra, nec extra Domos nostras Spiritus Sancti ascendere Cathedram. Jam perfectò, dissolutoque Capitulo, novum Diffinitorium Generale Ordinis visitet Superiorem Generalem, & Diffinitores Generales Ordinis, qui jam functi suo munere fuerint. Item novus Minister Generalis, & idem novum Diffinitorium Generale visitet Superiorem Generalem, & Diffinitores Generales Familiae, qui in illo Capitulo spirarunt. Hujusmodi autem visitatio fiat juxta dicenda cap. XXXXI. §. 1. num. 4., & receptis Depositionibus Capitalarium contra illos, visitationeque conclusa (nisi forte insinuantur culpæ, quæ majorem inquisitionem, atque examen requirant; Nam tunc fiet, quod citato cap., & §. disponitur) Missa sollemnis de Requiem pro Defunctis Religiosis, & Benefactoribus Ordinis, & concio habeatur, (quæ erit tertia) faciendi ab aliquo illius Provincie, in qua Capitulum celebratur, juxta Provincialis electionem. Qua Functione peracta, Capitalares, se mutuo charitate fraterna amplectentur, & in suos Conventus proficiantur.

§. VI.

De modo servando in electionibus faciendis.

1. Nec Pater Minister Generalis, nec alius Superior nostri Ordinis, habeat Jus nominandi, vel proponendi aliquam Personam determinatam, ut eligatur: Poterit tamen quandoque Diffinitorium, si illi expedire visum fuerit, aliquas Personas proponere ex eligibilibus, relinquendo tamen Electores liberos, ut suffragia sua illis, vel aliis præstent ex eisdem.

2. Postquam omnes sua suffragia dederunt in qualibet electione, Scrutatores illa ante omnia numerent, attendendo, an correspondant, & æqualia sint numero Vocalium. Quod si ita est, primus scrutator illa reponat in Urna, & postea sigillatim extrahat, & legat, legendaque præbeat duobus aliis Scrutatoribus, & Secretarius scrutinii illa sigillatim scribat, & numeret. Si vero quando schedulæ numerantur, non accedunt ad numerum Vocalium, vel illum excedunt, comburantur statim, sine co, quod legantur, & iterum de novo suffragia ferantur. Cæterum si aliqua schedula vacua, seu alba inventa fuerit, vel cum suffragio cum conditione, vel alternative, vel præstito Personæ incapaci, secundum Jus, vel subiecto antea per scrutinium eligibilitatis non eligibili, tunc calus Scrutatores suppresso nomine habentis suffragium, vitium; quod notaverint, declarent, & talis schedula pro nulla, & pro non suffragio reputanda est; Ideoque separetur, & regulatiq, ac numeratio aliorum suffragiorum fiat, & illis solum attendantur ad videndum, an sit electio, vel non. Et præcipimus in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub præcepto formali Scrutatoribus, quod si tempore electionis aliquod reperitur suffragium pro Subiecto, qui ex eligibilibus non fuerit, vitium declarent Electoribus, ne procedant ulterius.

3. Si in primo, vel secundo scrutinio non fuerit electio, Scrutatores consulant Diffinitorium Generale Ordinis; & istud (si illi expediens visum fuerit) jubeat: quod suffragia declarentur, & quæ quisque habeat, manifestentur, ut ita Vocales facilius ad electionem conformentur. Si autem facto postea tertio scrutinio, adhuc non sit electio canonica, omissis scrutinii, ille intelligatur electus, vi hujus Constitutionis, pro quo fuerit major numerus suffragiorum, quam pro alio, aut aliis. Si vero pro duo.

duobus fuerit æqualis numerus suffragiorum, major quam pro aliis, tunc antiquior in Professione reputabitur canonicus electus.

4. Scrutinio facto, Pronuntiator ad id à Capitulo electus, juxta dicta §. anteced. num. 15. faciat, & pronuntiet electionem pro illo, qui habet omnia suffragia; vel plerumque medietatem, vel in casu discordiæ præter, qui electus deputari debet, juxta immediate dicta, declarando numerum determinatum, sequenti forma, quamvis ipse suffragium electo non dedit.

Ego Fr. N. de N. nomine meo, & omnium Electorum presentium per decem suffragia v. g. vel (si casus fuerit) in casu discordiæ, & æqualitatis, eligo in Majorem, ac Generalem Ministrum nostræ Sacræ Religionis, vel in Diffinitorem Generalem, vel in Ministrum Provinciale Provincie N., vel in Ministrum Conventus, vel Collegii N. P. Fr. N. de N. in nomine Patris, Filii, & Spiritus Sancti. Amen

5. Forma ista faciendi, seu pronuntiandi quamlibet electionem, semper observetur tam in Capitulo, quam in Diffinitorio, vel alia quavis Congregatione. Schedulæ autem esse poterunt scriptæ propria suffragantis manu, vel aliena. Quæ igne comburantur in ipso Capitulo, vel Diffinitorio, vel Congregatione, antequam Vocales surgant.

6. Omnes controversiæ, & difficultates ortæ in, vel super electionibus, etiam Patris Ministri Generalis in Capitulo, vel alia quocumque Congregatione determinentur per Diffinitorium Generale. Cujus resolutioni nemo contradicat sub pena ad arbitrium ipsius Diffinitorii infligenda.

§. VII.

De modo aliquid proponendi, & decernendi in Capitulo Generali.

1. **U**T maturiori consilio determinetur, quod in Capitulo Generali v. g. propositum fuerit, liceat ipsi Capitulo (si illi expedire videbitur) decisionem differre usque in sequentem diem.

2. Quotiescumque judicio trium Capitalium conveniens sit proponi, vel determinari rem aliquam in Capitulo, Præfex teneatur illam proponere, ut decidatur, dum tamen non sit novam condere Constitutionem; Ad hoc enim pro-

ponendum, & conferendum major Capitali Generalis Ordinis pars debet petere, & insistere. Præfex autem hujusmodi Capitali potest in eo toto proponere quicquid ipsi expedire videatur; & unica Familia consentientibus antea omnibus suffragiis illius, proponere poterit toti Capitulo, ut fiat Constitutio pro sua tantum determinata Familia.

3. Præcipimus, quod nullo prætextu à Summo Pontifice postuletur innovatio, seu immutatio in re aliqua Sanctæ nostræ Regulæ: Nisi hoc fiat per Capitulum Generale Ordinis, concurrentibus omnibus votis, & nemine discrepante. Et contraveniens huic Constitutioni, ipso facto privatus sit Officio suo, & inhabilis perpetuo ad quæcumque alia. Similiter nec postuletur à Sede Apostolica, nisi per idem Capitulum Generale, & consentientibus tribus ex quatuor partibus suffragiorum, innovatio, alteratio, seu abrogatio quoad totum, vel quoad partem alicujus ex Constitutionibus confirmatis ab ipsa Sede Apostolica.

4. Ut aliqua Constitutio de novo condatur, ejus convenientia in duobus, vel tribus Capitalis Generalibus Ordinibus sedulo, ac diligenter expendi, & agitari debet hoc ordine: Postquam in primo Capitulo actum est de re aliqua, si à majori parte suffragiorum approbata fuerit, statim vim habeat ordinatio, & executioni mandari incipiat, usque ad sequens Capitulum, in quo mature examinata, si consentientibus omnibus præter unum fuerit approbata, habeat deinceps vim Constitutionis. Si vero à duobus tantum partibus suffragiorum approbata fuerit, perseveret ejus executio, ne ordinatio, usque ad tertium Capitulum Generale. Et si in hoc tertio expensis consentientibus, vel inconvenientibus expertis in ejus executione, si adhuc approbetur à tribus ex quatuor partibus suffragiorum, habeat deinceps vim Constitutionis; alias non concurrentibus dictis tribus suffragiorum partibus, eo ipso revocata, & penitus extincta maneat præfata ordinatio; nec impoterum de ea fiat in Capitulo mentio, nisi mutatis circumstantiis, illi de ea agere videatur. Incipiendo examen tamquam de re, de qua nunquam actum fuerat in Capitulo. Declaramus autem, quod quando tres, vel quatuor partes suffragiorum æquales esse non possunt, non attendatur, nec ratio habeatur de votis superabundantibus ad tres, vel quatuor partes æquales.

§. Ad hoc autem, ut aliqua Constitutio ex non confirmatis in specie à Sede Apostolica quovis modo aliteretur, innovetur, vel abrogetur, & ad hoc, ut fiat Constitutio contraria alicui ex eis, eodem modo in Capitulis Generalibus examinanda est ejus convenientia, vel inconvenientia; ita tamen, ut si in aliquo ex tribus Capitulis, omnium omnium concurrat suffragia, aboleatur antiqua constitutio, & executioni mandetur ordinatio nova. Ceterum quavis in primo Capitulo consentiat major pars suffragiorum, non statim executioni mandetur, nec suspendatur per illud sexennium Constitutio antiqua. Quod si in sequenti Capitulo consentiant duæ partes ex tribus suffragiorum, tunc suspendatur per triennium antiqua Constitutio, & executioni mandetur nova ordinatio, alioquin ista prorsus extincta maneat. Quod si in tertio Capitulo, re diligenter perpenſa, consentiant tres partes ex quatuor suffragiorum, aboleatur antiqua Constitutio, quoad id: in quo per novam aliteretur, innovatur, mutatur, seu in contrarium disponitur, nec unquam agatur de ea, nisi ob rerum vicissitudinem, tamquam de re nova, de qua nunquam fuerat actum. Si verò in hoc Capitulo non consentiant dictæ tres partes suffragiorum, prædicta ordinatio ex ipso nulla sit, & omnino maneat extincta. Poterit vero Capitulum Generale Ordinis dispensare in Constitutionibus, dummodo non sint ex confirmatis à Sede Apostolica, ita tamen quod si non pertineant ad universalem Ordinis Regimen, sufficiat major pars Vocalium: Si autem pertineant ad prædictum Regimen, fieri debet consentientibus duabus ex tribus Capituli Partibus. Omnino tamen dispensatio fiat ad tempus, scilicet usque in sequens Capitulum, in quo nisi confirmetur, pro nulla habeatur. Quod etiam intelligatur de dispensationibus, quæ, juxta dicenda, ab aliis Congregationibus fieri possunt, demptis quæ à solo Discretorio fuerint, quæ protracti poterunt usque ad Capitulum, cujus Discretorium fuerit caput.

6. Ad faciendam quæcumque statuta, (nullatenus tamen nostris Constitutionibus contradicentia) quæ vim habeant Decretorum Capituli Generalis Ordinis, sufficiat major pars suffragiorum, & ex tunc executioni mandentur. Si autem in Capitulo immediate sequenti expresse non confirmetur, eo ipso extincta maneat. Si verò approbentur, oedum à majori, sed etiam à duabus partibus suffragiorum, non ideo censentur extinctæ, sed perseverent, ut ordinationes juxta dicta num. 4.

7. Omnia, quæ in Capitulo decidentur per secretæ suffragia determinentur calculis albis, & nigris.

§. VIII.

De Capitulo Generali intermedio.

1. Cum, favente Deo, plures sint extra Hispaniam institutæ Provincie, & ad felicias, faciliusque Ordinis Regimen sub unitate unius capitis bipartitio facta fuerit, & instituta, ut in omnibus utraque Familia dignoscatur æqualis, & ad præscriptum Regulæ, de triennio in triennium celebratur Capitulum Generale, quod quidem juxta illius renoem semper celebratum fuit, itaut solum de sexennio in sexennium fuerit Capitulum electivum Ministri Generalis, juxta illud Regulæ: Electio Majoris, ac Generalis Ministri de sexennio in sexennium; & post triennium hujus Capituli electivi, aliud Capitulum Generale, quod ab istio vocatur intermedium, ita etiam severetur impostum, hoc solo discrimine, quod Capitulum electivum de sexennio in sexennium celebrandum, Capitulum Generale Ordinis vocetur: & Capitulum Intermedium solum celebratur in ea Familia, ex qua in Capitulo Generali Ordinis, Commissarius Generalis electus fuerat, sique verificabitur, quod semper de triennio in triennium aliud Capitulum Generale celebratur in Ordine.

2. Capitulum Ministri Generalis electivum semper celebrari debet intra Familiam, ex qua Minister Generalis spirat, cui Familiae correspondet celebratio futuri Capituli Generalis intermedii, ut sic supremum caput Religionis, nunquam munus suum finiat extra Familiam suam.

3. Capitulum Generale intermedium celebrari debet, juxta Regulam Sabbatho ante quartam Dominicam post Pascha, & post triennium à die celebrationis Capituli Generalis Ordinis, intra propriam Familiam, extra Curias Principum in Domo designanda à Præfide Capituli, qui semper erit Commissarius Generalis Familiae, nisi intra illam, & extra propriam Familiam addit Minister Generalis Ordinis, & voluerit præsidere in dicto Capitulo intermedio.

4. Si instante tempore Capituli Præfides infirmetur, potest discurrere Capitulum per unum mensem tantum; quo elapso, si adhuc fuerit impeditus, vel si congregato jam Capitulo egrotaverit præ-

presidet Diffinitor Generalis Familiae actu prior inter alios.

5. Ad hujusmodi Capitali celebrationem, per suas litteras convocatorias, convocare debet, & invitare per Invitorias Superior Generalis Familiae omnes, qui concurrere debent, & possunt, eo modo, quo distinetur de Capitulo Generali Ordinis, quamvis Superior Generalis Ordinis in aliquo anno sit futurus Praefes Capituli intermedii.

6. In Capitulo intermedio suffragium habere debent Ministri Generalis, si addit: Superior Generalis Familiae: Diffinitores Generales illius: Ministri Provinciales, vel Vicarii Provinciales ejusdem: Ministrique actuales Domorum Vocalium, quae in Capitulo Generali Ordinis designatae fuerint, ut earum Ministri, finito sexennio, Socii sint ad Capitulum Generale Ordinis: quippe Ministri hujusmodi Domorum ad Capitulum intermedium debent concurrere, & eorum Successores in eisdem Domibus ad Capitulum Generale Ordinis, quod etiam intelligitur de Sociis in defectum. Praeterea suffragium habebit in hoc Capitulo intermedio, intra Hispaniam, Procurator Generalis Hispaniae; & extra Hispaniam Procurator Generalis Ordinis in Romana Curia: Deinde Secretarius Generalis Superioris Generalis Familiae: ac denique qui ex eadem Familia assumpti fuerant aliquando Superiores Generales Ordinis, vel Familiae, itaut hi pro libito; ceteri autem sub poena perpetuae privationis concurrere teneantur, sicut dictum est, circa Capitulum Generale Ordinis.

7. In Capitulo intermedio circa Praecepta, scrutinia, selectiones eligibiles, ac cetera praetambula, ea omnia observentur, quae dicta manent, circa Capitulum Generale Ordinis.

8. Tempore Capituli sedent ordinem, quo nominati sunt, (& si casus occurrerit) in quo recens electus praesens fuerit, sedet immediate post Commissarium Generalem, qui spirat, & statim suffragium habet, quamvis de corpore Capituli non sit.

9. Facta electione Superioris Generalis Familiae, quae semper fieri debet praedicto Sabbato ante prandium, post eam illico omnes Religiosi illius Domus, atque Vocales pergant processioniter cum Electro in Ecclesiam cantantes Hymnum *Te Deum laudamus*, prout in Capitulum Regul. Tom. VI.

Cod. Regul. Tom. VI.

tulo Generali Ordinis. Si autem Diffinitorium Generale Ordinis propter Bellum, aut alias urgentissimas causas, illi à toto Diffinitorio Generali Familiae propositas, nemine discrepante, hujusmodi Capitulum intermedium differendum judicet, tunc juxta ipsius Diffinitorii Generalis Ordinis arbitrium, celebrabitur, die assignanda ab eodem, vel non celebrabitur absolute, & tunc casus non celebrationis ipsum Diffinitorium Generale Ordinis per litteras parentes à Ministro Generali efformatas, nomine sui Diffinitorii prorogare, & confirmare poterit canonicè in futurum triennium, & Commissarium, & Diffinitores Generales Familiae.

10. Ipso autem die electionis Commissarii in Capitulo intermedio, congregentur ipsius Vocales, & sex Diffinitores Generales Familiae ex eadem eligant. Et altera die congregentur omnes in Aula Capitali, & si Familia fuerit intra Hispaniam primum eligat Ministrum Nostri Conventus Romani S. Caroli; At licet intra Hispaniam non sit, eligat Ministrum nostri Collegii Romani de Propaganda Fide.

11. Capitulum Generale intermedium, nullas alias electiones facere poterit: Ideo his finitis agere debet de Redemptione, & Observantia, facereque ordinationes, & statuta pro sua Familia, quae minime opponantur sacris à Capitulo Generali, vel Diffinitorio Generali Ordinis, atque sibi eligere Chronistam pro tota sua Familia.

12. Omnibus peractis, Commissarius noviter electus coram toto Capitulo, repromittat obedientiam, eamque promittat specialem tempore sui muneris Superiori Generali Ordinis: & postea totum Capitulum confirmet Patris Commissarii electionem: Deinde confirmet etiam singulas electiones, quas fecit canonicè, & fiant, leganturque, quae faciendae, & legendae sunt in Capitulo Generali juxta ibidem dicta.

13. Dissoluto Capitulo, Capitulares se mutuo fraternae charitatis amplexentur, & in suos Conventus proficiantur.

14. Illico, & quamprimum Secretarius, qui fuerat Diffinitorii Familiae certiorum faciat Ministrum Generalem Ordinis de omnibus electionibus, & de repromissione Obedientiae moderni Commissarii Generalis; qui omnibus noviter electis tradere debet litteras authenticas suae electionis.

§. IX.

De aliis Congregationibus Generalibus.

1. **I**N casu, quo eligendus sit Vicarius Generalis Ordinis propter defectum Ministris Generalis, ut diximus, Pror Diffinitor Generalis Ordinis tunc superflus, cui competit in eo casu gubernare totam Familiam, ut Superior Generalis Ordinis, usque ad confirmationem novi Vicarii Generalis, per suas litteras vocatorias congreget omnes Vocales suae Familiae, qui concurrere tenerentur, & possent, si ea Familia celebrandum esset Capitulum intermedium, designetque domum aptam, etiam extra Principium Curiae, pro celebratione Congregationis, ut ibi ea congregentur tempore aperto, ad ipsius arbitrium, ita ut quamprimum fiat Vicarii Generalis electio.

2. Si Diffinitoribus Generalibus Ordinis, illo, & alio exceptis, constiterit, quod per omissionem, aut industriam praedicti primi Diffinitoris retardatur Congregatio, & Vicarii Generalis electio, liberum sit illis ad Sedem Apostolicam authenticè occurrere, ut à Pontifice destinetur Vicarius Generalis Ordinis.

3. Praedictus Diffinitor primus erit Praefes huius Congregationis, in qua imponat praeceptum ad impedimenta detegenda, cunctaque alia exerceatur, quae exercere debet Praefes cujuscunque Capituli.

4. In praedicta Congregatione fiant scrutinia eligibilitatis, usque ad numerum quintum eligibilium, prout in Capitulis Generalibus.

5. Post Missam solemnem de Spiritu Sancto, & cetera praebula, quae sunt in Capitulis, fiat electio Vicarii Generalis ante prandium; qua facta, immediate post electionem pergat processionem in Ecclesia, cantantes *T Deus*, quamvis noviter electus non sit in eadem Domo, in qua si fuerit, ab ipso Benedictionem accipiant.

6. Vespere iterum congregentur, & si Diffinitor aliquis electus fuerit in Vicarium Generalem, Congregatio eligat novum Diffinitorem Generalem Ordinis; & si occurrat aliquod negotium urgente pro tota Religione, aut aliqua Familia, determinetur ab omnibus, ut moris est.

7. Postea confirmet electionem Vicarii Generalis, & deinde si eam fecit,

confirmet etiam electionem Diffinitoris noviter electi.

8. Postea Congregatio dissolvatur, mutoque amplexentur Vocales, quin aliud fiat, neque Concilioem aliquam habere debeant in hac Congregatione. Qua finita duo primi Diffinitores Generales Ordinis, & Secretarius Ministris Generalis praeteriti, statim mittant attestationem subscriptam ab ipsis tribus, & sigillo Diffinitorii Generalis Ordinis munitam, in qua Commissarii Generali alterius Familiae, & Diffinitorio Generali illius hanc electionem factam, ut eam intra eorum Familiam nullus simulare audeat, aut praesumat. Et postquam Superior Generalis alterius Familiae, & Diffinitorium Generale illius huiusmodi notitiam habuerint, illi per suas litteras authenticas moderno Vicario Generali, obedientiam promittant; idque sacre praecipimus illis sub praepcepto formali, in virtute Sanctae Obedientiae, sub poena suspensionis ab officio ipsi Superiori Generali Familiae, & cuicumque Diffinitorio illius, obedientiam non repromittendi, à Diffinitorio Generali Ordinis declaranda, & applicanda. Si autem aliquis Provincialis, vel Vocalis alter electus fuisset in Vicarium Generalem, ad Diffinitorium Provinciae pertinebit electio, siue Provincialis, siue alterius officii, quod Electus habuerat.

9. Si vero non mortis causa, sed ob renunciationem, vel privationem à suo officio munus Ministris Generalis vacaverit, eodem modo, & ab eisdem Vocalibus facienda, & celebranda est Congregatio; eodemque modo eligendus Vicarius Generalis Ordinis; quippe Congregatio, quae Ministrum Generalem deposuit, vel illius admittit renunciationem, suo jam munere functa debet intelligi, quin eadem Congregatio jus eligendi Vicarium Generalem praetendere possit.

10. Si autem vel unius Familiae, vel totius Ordinis opus fuerit pro urgentissimo casu Congregationem Generalem, iudicio Diffinitorii Generalis Ordinis, convocare, id fieri debet, concurrentibus omnibus ipsis Diffinitoribus Generalis, praeter unum; & celebranda est in Domo ad arbitrium ipsius Diffinitorii eligenda, tempore ab ipso destinato, Praeside, & Vocalibus seligendis ab ipso, nisi in his Constitutionibus jam designati fuerint pro Congregatione in ipsis statutae; ita tamen ut ad Congregationem specialem, semper concurrat utrumque Diffinitorium, si fuerit

fuerit Ordinis; semperque Diffinitorium Familiae, si unius fuerit Familiae tantum.

re debent pro expeditione negotiorum suorum.

§. X.

De pertinentiis privative ad Capitulum Generale.

1. Quoties dicitur in his Constitutionibus, Capitulum, vel Diffinitorium Generale, & non additur Ordinis, intelligitur de Capitulo Generali, & Diffinitorio Generali Ordinis vel Familiae. Itaque ad Capitulum Generale spectat facere omnes electiones Praelectorum, & admittere omnes Renunciationes eorum, quando fiunt in ipso: Condere Ordinationes, & Constitutiones, ut in paragraphis de Capitulo dicitur. Sed ad Capitulum Generale Ordinis spectat imperare à Sede Apostolica, concurrentibus omnibus suffragiis, immutationem nostrae Regulæ in re aliqua: Item ad ipsum pertinet dividere Provincias, consulta primo Sede Apostolica, dommodo pro nova saltem sint octo Conventus. Atque etiam, eadem consulta, relinquere, & desertas facere fundationes Conventuum jam admissas, & possessas.

2. Et demum dispensare in Constitutionibus non confirmatis à Sede Apostolica, ut dictum est: Et ex ipsis non confirmatis abrogare, innovare, & alterare quolibet: Ceteraque facere, & stabilire, quæ secundum Regulam, & Constitutiones ipsi relevantur.

3. Illa autem, quæ in Capitulo Generali Ordinis, ab unica Familia fieri debent, juxta Regimen ejusdem Familiae, ab ea proponenda sunt toti Capitulo Generali Ordinis, & nisi ab illo determinentur, adhuc pro una Familia non poterunt executioni mandari.

§. XI.

De Diffinitorio Generali.

1. IN quolibet anno duo celebrentur Diffinitoria: unum Generale in qualibet Familia, die decima tertia Septembris: alterum Provinciale pro qualibet Provincia die tertia Maii. Sed quia anno, in quo Diffinitorium Generale Ordinis congregari debet, secundum Constitutiones ad electiones faciendas à trisennio post Capitulum Generale Ordinis, non congregabitur mense Septembris, Diffinitoria Provinciarum illius Familiae poterunt prorogari ad mensem Septembris, ne illis intra annum deficiat Diffinitorii Tribunal proprium, ad quod concurre-

2. Hujusmodi Diffinitoria Generalia semper congregabuntur in Conventu, vel Collegio jam ab ipso Diffinitorio antecesserit deputato. Nec ad illud sit necessaria Convocatio, nec admittatur aliqua exculatio, nisi aliquis infirmitate, aut alia causa inevitabili sit impeditus. Nec liceat Superiori Generali, aliquem Diffinitorem occupare, vel impedire, ita, ut dictis temporibus assistere non valeat Diffinitorio.

3. Si Superior Generalis abiens fuerit, infirmus, vel taliter impeditus, ut dictis Diffinitoriis adesse nequeat, congregentur tempore dicto Diffinitores, & Praesidente primo ex eis, celebrent Diffinitoria. Numquam tamen absente Superiore Generali aliqua fiat electio, vel admittatur renunciatio, vel nova Conventus Fundatio.

4. Congregari etiam poterit Diffinitorium semper, ac Superiori Generali visum fuerit; qui & illud congregare quoque tenebitur, quando major pars Diffinitorum id postulaverit, vel vacaverit aliquod officium per quatuor menses ante celebrationem futuri Diffinitorii.

5. Quotiescunque Diffinitorium celebratur praesente Superiori Generali, si vacans fuerit aliquod officium Diffinitoris ante omnia eligatur Diffinitor. Idemque fiat casu, quo in ipsa actuali Diffinitorii celebratione tale officium per mortem, renunciationem, aut aliam justam causam vacaverit. Et si Electus abiens est, prosequatur Diffinitorium, nulla tamen fiat electio, donec novus Diffinitor perveniat, sine illius consensu, si fuerit intra Familiam, secus si extra illam fuerit.

6. Diffinitorii tempore congregentur Diffinitores semel saltem in die per spatium unius horæ. Durabitque Diffinitorii celebratio diebus necessariis pro expeditione rerum, & negotiorum ad arbitrium ipsius Diffinitorii.

7. Semper ac celebretur Diffinitorium Generale teneatur Superior Generalis proponere officia tunc vacantia, & ad Diffinitorium Generale pertinentia, ut eorum electiones fiant, & similiter negotia occurrentia, quæ determinationem Diffinitorii Generalis expectant, ut per ejus secreta, & decisa suffragia judicentur.

8. Quilibet ex Diffinitoribus poterit proponere quamlibet rem ex attinentibus ad suum Diffinitorium, & si majori ipsius parti expedire videatur, per secreta suffragia decideretur.

9. Res graves, quales sunt electiones, renunciatorum admissiones, & similia proponantur pridie ante decisionem.

10. Quando aliquid determinarum est in Diffinitorio, non agatur iterum de illo in eodem Diffinitorio, absente aliquo ex eis, qui primo Decreto assiterunt. Imo etiam omnibus presentibus, non controversatur iterum nisi concurrentibus tot suffragiis, quot necessaria sunt ad dispensandum.

11. Epistolæ ad Diffinitorium missæ, non aperiantur, nisi coram ipso, & ibi publice legantur, nisi aliter eisdem Diffinitorio visum fuerit.

12. Diffinitorium Generale Ordinis poterit mittere aliquem Religiosum ad Curias Pontificiam, & Regiam, & quo illi expediens visum fuerit pro aliquo gravi negotio ad bonum commune Religionis pertinente: Dum tamen in hoc conveniant omnes, qui fuerint in Diffinitorio, uno dempto.

13. Poterit etiam aliquem ex Diffinitoribus in quolibet gravi negotio occurrente occupare intra, vel extra Familiam, prout illi conveniens visum fuerit.

14. Non poterit Diffinitorium Generale vires suas concedere, nec Patri-Ministro Generali seorsim, nisi quando adiret aliquam Provinciam, vel Conventum videndum, vel in simili casu raro: & semper cum limitatione ad ea tantum, quæ probabiliter (iudicio ipsius Diffinitorii) occurrere possunt, designando casus speciales, qui & in Libro Diffinitorii scripti manebunt.

15. Deponet Diffinitorium in suum Secretarium unum ex Patribus Diffinitoribus, qui statim ac electus fuerit, iuramentum emittat servandi secretum, & fidelitatem, forma præscripta pro Secretario Capituli Generalis cap. 39. §. 5. a, et.

16. Quod actum, decisumque fuerit à Diffinitorio, in ejus libro scribatur, & in electionibus Canonicis, in ipso factis, annoteretur numerus suffragiorum: & antequam finiatur Diffinitorium, legatur coram ipso, & postea subscribatur à Superiore Generali, Pri-

mo Diffinitore, & Secretario. Ea autem, quæ sive in Capitulo Generali Ordinis, sive in alia Congregatione acta, decisa, sive determinata fuerint ab utroque Diffinitorio Generali, insimul in eodem Libro Diffinitorii Generalis Ordinis scribantur, subscribanturque à Præfide, ab immediato Diffinitore Ordinis, à Primo Diffinitore alterius Familiz, & à Secretario Diffinitorii Generalis Ordinis.

17. Pater Minister Generalis determinationes, & decreta Diffinitorii Generalis Ordinis executioni breviter mandari curet. Quid si præmissis in hoc se gesserit, & reverenter monitus non se emendaverit, Diffinitores primus, & secundus exequi faciant, ea subscribendo simul cum Secretario, & signando Diffinitorii Generalis Ordinis sigillo. Superior autem, atque etiam Diffinitorium alterius Familiz, similiter curent executioni mandati quicquid à Diffinitorio Generali Ordinis fuerit decissum, aut determinatum: & si aliter fieri contigerit Diffinitorium Generale Ordinis committere poterit suas vires alicui Religioso probo, atque intra aliam Familiam bene visis, qui aliquando functus fuerit officio Superioris Generalis, vel Diffinitoris Generalis, vel Ministri Provincialis, ut nomine Diffinitorii Generalis Ordinis, Superiorem Generalem Familiz, & quemlibet Diffinitorem, ceterosque Religiosos per præcepta cogat ad obedientiam, eosque, si opus fuerit, suspensos declaret, & de inobedientia processum faciat, & informationem; utilis inspectis, Diffinitorium Generale Ordinis, vel eorum renunciaciones admitat, vel pro qualitate culpæ eosdem afficiat pœnis.

18. Si (quod Deus avertat) Superior Generalis Ordinis se gereret cum magno Sæcularium scandalo, vel Religionem regeret notabili relaxatione, & observantiam in rebus gravibus negligeret, tunc primus Diffinitor Generalis Ordinis, convocet omnes alios Diffinitores Generales Ordinis, ut in Domino omnibus commodiori, die ab ipso assignando, congregentur. Qui omnes simul juncti, & non aliter, ac re mature considerata, convocent quatuor, vel quinque Ministros Provinciales, per Capitulum Generale Ordinis deputatos, & simul cum illis hœmilet, & reverenter (vel in scriptis, vel orationibus) bis moncant Superiorem Generalem Ordinis. Qui si adhuc ab excessibus, & culpis non cessaverit, omnes dicti Prælati (Diffinitores utique Generales Ordinis, & Ministri Provinciales) simul con-

congregati, & majore illorum parte consentiente, causa, sine figura judicii, aut strepitu judiciali, cognita, judicent, an mereatur deponi; & ita sententibus, & judicantibus, moneatur, ut sui officii faciat renunciationem, quam si non fecerit, deponatur. Et in tali casu, dum causa examinatur, poterunt omnes simul in toto Ordine, cui, vel quibus necessarius fuerit, imponere præcepta, & censuras, quæ & alia quæcumque mandata subscipta à primo, & secundo Diffinitore Generali Ordinis, & referendata à Secretario fidem faciant, & obligent. Et etiam in eo casu poterunt dicti Prælati inhibere etiam P. Ministri Generali præceptis, vel censuris, aliisve mediis opportunis, ne, dum causa ipsius agitur, & concluditur, officium suum exerceat, nec in alio sit Convento, præter sibi ab eis designato.

19. Hosiomo di Congregatio obligari non poterit ad reddendam causam administrationis tenacionis, nisi Sacre Congregationi petenti. Si autem Sacra Congregatio id petierit ad instantiam ipsius Superioris Generalis, causa, & Processus instruantur authenticè, & summarie tantum, ut ipsi Congregationi consentiant merita causæ, & si velit, jubeat, ipsam ad summarium reduci. Postquam verò Ministri Generalis à suo officio fuerint amotus, Primus Diffinitor Generalis integram suam Familiam convocet, ut quæprimum, in Domo, in qua fuerat celebratum Capitulum Generale Ordinis, Vicarius Generalis electus sit, ut habetur §. 9. hujus capituli.

20. Si autem Superior Generalis alterius Familie ob similes causas corrigi meruerit, id fiat à suo Diffinitorio etiam humiliter, ac reverenter, & moneatur bis, ut emendetur. Si verò non fecerit, Diffinitorium ipsum culprum capitæ, & attestationem illarum mittat ad Diffinitorium Generale Ordinis, ut instruat; & si illi visum fuerit, ex meritis causæ, vel illi illius honore consulendo, jubeat officio cedere, vel si hoc facere noluerit, ipsum deponat, in quo casu Minister Generalis eligere poterit Vice-Commissarium, ut dictum est.

21. Omnes Processus, & causæ criminales custodiantur in Archivio Generali Ordinis, & Patres Provinciales, & Visitatores remittant dictas causas jam absolutas, ut in Archivio reponantur; imo, & etiam remittant inceptas, & nondum finitas si ab ipsis absolvendæ non sunt. Idemque faciant Patres Ministri de causis ab ipsis inchoatis, & formatis,

vel illas remittant ad suum Provinciale, ut de illis judicet. Quo facto; ipse eas mittat ad prædictum generale Archivium, in quo conserventur sub clavi, quæ apud Superiorem Generalem, vel ejus Secretarium sit.

22. Et de decursu temporis, Libel Ordinis, Bullæ, Brevia, Privilegia, ceteræque Scripturæ deperdantur, decernimus, quod in nostro Conventu Matritensi sit Archivium generale, in cujus parte separata omnia prædicta reponantur, & custodiantur sub duobus clavis, quarum altera sit apud Patrem Superiorem Generalem, altera vero apud unum ex Diffinitoribus designandum à Diffinitorio. Et similiter ad eundem effectum in Conventu nostro S. Caroli Curie Romanæ sit aliud Archivium, cujus claves habeant P. Minister, & Procurator Generalis, illius Curie assumptus ex Familia intra Hispania, sive sit Ordinis, sive Familie.

23. Deficiente autem Superiore Generali, omnibusque Diffinitoribus, claves Archivii Matritensis erunt apud Ministrum Conventus, & Procuratorem Generalem Curie Regiæ. Clavis Archivii Romani, quæ erit apud Ministrum Conventus S. Caroli; si ipse Ministri fuerit Procurator Generalis, eam habere debet ex commissione Superioris Generalis Consiliarius antiquior. At verò si Procurator Generalis Ordinis, aut Familie alibi commoretur, & residentiæ habet intra Urbem uti tamen egest Archivio Romano ad sua respective negotia pettranda, non solum Archivium ingredi, sed etiam Clavariis consentientibus, extrahere poterit, & secum deferre Instrumenta aliqua, cum obligatione à se subscipta, eadem restituendi intra breve tempus, quam obligationem ipsi Clavarii servare debent. Et præcipimus in virtute S. Obedientiæ, & sub præcepto formali, tam Clavariis consentientibus, quam prædictis Procuratoribus Generalibus extrahentibus Instrumenta, ut ea restitui curent sub poenâ privationis ad ulteriora Ordinis officia non restituenti, & Clavario ommittenti pro casu non restitutionis, non monenti Ministrum Generalem, ut ea restitui faciat.

§. XII.

De spectantibus ad Diffinitorium Generale.

1. Privative pertinet ad Diffinitorium Generale Ordinis novas Conventuum

fundationes admittere: Declarare dubia erga nostras Constitutiones occurrentia: dispensare in eisdem Constitutionibus ad universale Ordinis Regimen non spectantibus, quod tamen raro fiat, & conscientibus omnibus suffragiis præter unum; dummodo non sint confirmatis à Sede Apostolica; atque etiam pertinet ad ipsum, dispensare in Statutis, seu Decretis Capituli Generalis Ordinis. Ad ipsum quoque pertinet admittere renunciationem Patriæ Ministri Generalis, si actualiter tunc non celebretur Capitulum Generale Ordinis, sed ad huiusmodi admissionem omnia suffragia concurrere volumus. Præter ipsius Diffinitorii Generalis Ordinis est deputare Religiosos, qui Redemptionem Captivorum exercere debent; & cetera omnia, quæ illi reservantur in his Constitutionibus.

2. Ad quodvis verò Diffinitorium Generale, sive solius Familiæ, sive simul Ordinis sit, pertinet Fundationes jam admissas, & jam factas de uno suo transferri in alterum: Conventus unius Provinciæ alteri designare, & adscribere, consulendo tamen in præfatis Provincialibus illarum Provinciarum de qua, & ad quam mutatio fiat. Etiam pertinet ad ipsum potestatem culpas gravissimas: Facere Statuta, quæ communiter Acta dicuntur, pro reformatione totius Familiæ: delictis tempus, & locum, in quo celebrandum est Diffinitorium Generale immediate futurum: admittere Renunciations officiorum, ad quæ eligere extra Capitulum habeat jus: Dispensare, ut à Capitulo Provinciali, inspecta utilitate Domus, pro eadem reelegi possit aliquis Minister consentientibus omnibus suffragiis Capituli præter duo.

3. Insupet præbere consensum, ut à Sommo Pontifice, & ejus Sacris Congregationibus licentiæ obtineantur, ut aliqui, seu aliqui Religiosi nostri transiunt faciant ad alias Religionem: Licentiam concedere, ut libri typis mandentur, siue quæ, vel sui Diffinitorii Provincialis licentiæ, oem id audeat facere, sub pœna privationis officii, vocis, quæ activæ, & passivæ per triennium.

4. Item facultatem concedere Conventibus, ut Hereditates, seu Legitimas reuocent, excepta tamen parte ad Redemptionem Captivorum spectante, & cum conditione, quod si Persona, in cuius favorem facta fuerit renuntiatio, absque Herede necessario decesserit, ad Religionem Legitima redeat. Istæ autem renunciationes in Libro Conventus, renunciantis scriptæ in memo-

riam maneant. Deinde potest etiam Diffinitorium Generale, & ad ipsum spectat, licentiam concedere, ut Conventus cum partibus componantur, & ut ad Censum, sive ad damnum pecunias recipiant: Obcenta tamen prius supra præmissis debita Sedis Apostolicæ licentia. Et demum ad Diffinitorium Familiæ intra Hispaniæ pertinet eligere ad triennium Procuratorem Generalem suæ Caritæ Regiæ.

5. In electionibus faciendis extra Capitulum à Diffinitorio Generali, quando concurrunt tantum sex Electores, si post tres sessiones, in quarum singulis tria scrutinia habita sint, electio canonica non sequatur, servetur id, quod dictum est §. 6. num. 3. hujus capituli.

6. Præcipimus omnibus Religiosis tam Prælati, quam Subditi, ne recurrant ad Diffinitorium Generale pro expeditione rerum ad alios Superiores pertinentium, nec ad Superiorem Generalem pro illis, quæ pertinent ad inferiores Prælatos. Qui autem sine debitis circumstantiis recurrerit, juxta gravitatem culpe puniatur.

7. Diffinitorium Generale nihil poterit facere ultra concessum à Regola, & nostris Constitutionibus, nec negotium aliquod, vel causam ad ipsum non pertinentem poterit sibi arrogare, nisi in casu raro, & omnibus suffragiis concurrentibus.

8. Superiores Generales, & etiam Diffinitorium Generale, quando illis expediens visum fuerit, mittant aliquam instructionem Patribus Provincialibus suæ Familiæ, quæ, & pro bono regimine, ac reformatione Provinciarum, & Proximorum, ac Subditorum profectu deserviat.

REGULÆ CAP. XL

*Electio Majoris, ac Generalis
Ministri de sexennio in sex-
ennium &c.*

CAPUT XL

De qualitate eligendorum in Prælatos, ac de eorum, & aliorum officiis jure, & potestate.

§. I.

*De Officio Patris Ministri Generalis
& his, quæ ad ipsum pertinent.*

1. Pater Minister Generalis debet esse non mediocriter doctus in Theologia,

gia, five Sacris Canonibus instructus, prudensque, & zelans Regularis Disciplina, & splendor Ordinis; quippe tamquam Caput illius, alios omnes debet excedere, quantum possibile humanæ fragilitati permittitur. Ut autem aliquis sit eligibilis in Ministrum Generalem Ordinis, debet habere viginti, & octo annos à Professione: & necessarium est, quod aliquando fuerit saltem per integrum sexennium Lector Sacre Theologiæ, vel Procurator Generalis Ordinis, vel Secretarius Patris Ministri Generalis, vel quod concionatus fuerit octo quadragenas laudabiliter, & cum conditionibus expressis cap. 40. §. 9. num. 1.; Ac demum quod fuerit Provincialis, vel Diffinitor Generalis Ordinis, vel Familiæ.

2. Ministro autem Generali omnes in toto Ordine submisit, & humiliter obediant, tamquam totius nostræ Religionis universali Patri, & Pastori, in quo residet potestas, & jurisdictio totius Ordinis non minor, sed superior, ac in Commissario respectu suæ Familiæ, & in Provinciali respectu suæ Provinciæ, & in Ministro respectu sui Conventus. Habet enim potestatem, & jurisditionem sibi concessam sive jure communi, sive Privilegiis nostræ Religionis concessis, exceptis illis, quæ limitantur per nostras Constitutiones. Quare cum illi competat regimen totius Ordinis, vigilare, & curare maximè debet perfectam regulatam Disciplinam observantiam per instructionem à se missam Provincialibus, Ministris, & designando Zelatores, & probos Vitos, ut per illos statum Ordinis facilius agnoscere possit.

3. Hortamur tamen Patrem Ministrum Generalem, ne se in Officia aliorum Superiorum intromittat, nisi negligentia, vel culpa illorum id exigat, aut aliquando ratio, & prudentia suadeat: semper vero debent omnes illi obedire, quod si excesserit in dicta intromissione à Diffinitorio Generali Ordinis, cui interest, submisit, & reverenter moneatur, proponendo inconvenientia, ipsumque informando: Cæterum si adhuc instet; sub forma superius posita c. 39. §. 1. num. 2. etiam Diffinitorium Generale Ordinis obediat humiliter secundæ illius jussioni, quia convenientius est, aliquid durum pati, quam resistere Superiori.

4. Numquam aliquid disponat, determinet, aut præcipiat contra id, quod à Superiore alterius Familiæ, vel ab aliquo Provinciali dispositum, determinatum, aut præceptum fuit, quin prius

Cod. Regul. Tom. VI.

id notum faciat ipsis, qui disposuerunt. Superior Generalis Ordinis ex Familia extrà Hispana assumptus, nullam jurisdictionem exerceat in Conventu nostro Romano S. Caroli, nisi eam tantum, quam in alios Hispaniæ Conventus exercere poterit. Et in eo Conventu residere non possit; Quod potiori jure intelligendum est de Commissario Generali extrà Hispano.

5. Ad Patrem Ministrum Generalem pertinet præsidere in tota Religione in Diffinitorio Generali Ordinis, aut Familiæ, si præsens fuerit, & voluerit: & similiter in quovis Capitulo Generali, atque etiam in Capitulis Provincialibus suæ Familiæ per se, aut per alium, ut dicitur postea de Præfide Capituli Provincialis: Cæterum si fuerit extra suam Familiam præsidere poterit personaliter in quacunque Congregatione, & Capitulo illius, sive Generali, sive Provinciali: & proponere tam in istis, quam in illis, quæ in eis agenda, vel determinanda sunt, & executioni mandare, quod in ipsis decretum est; & facere, quod observentur disposita in nostris Constitutionibus.

6. Item ad ipsum spectat semel saltem in suo sexennio videre omnia Morastetia totius suæ Familiæ, & inquirere, ac visitare quemcumque Conventum vel Collegium ejus, prout ipsi visum fuerit.

7. Ad ipsum quoque pertinet Religiosos ab una in aliam transferre Familiam, consulto tamen Superiore Generali alterius Familiæ, & intrà propriam de una in aliam etiam Provinciam, consultis Provincialibus utriusque. Omnes enim Religiosi nostri ad eam tantum Provinciam spectare debent, in qua professi fuerint, vel quos Superior Generalis Ordinis incorporaverit in ea, aut fuerant Conventuales ante ejus erectionem, juxta dicenda de Capitulo Provinciali. Etiam ad Ministrum Generalem pertinet Confraternitates Sanctissimæ Trinitatis erigere, & aliarum illi aggregationem facere. Nec non epistolas Fraternitatis, cui voluerit, concedere. Pertinet etiam ad eum intrà propriam Familiam, designare Lectores tam Philosophiæ, quam Theologiæ scholasticæ, expositivæ, & moralis, & Lectoribus præstare licentiam ad quæcumque itinera facienda. Deputare Magistros Novitiorum recens professorum, & Collegiarum Philosophiæ cum consilio Provincialis Provinciæ.

C c

g. Præ-

8. Præterea pertinet ad ipsum nominare Præsidem, illi delegando suas vires, quoties ipse exierit à sua Familia, & etiam facultatem concedere Vice-Commissario alterius Familæ, quem elegerit in Superiorem ejus, ut Præsidem designet pro Familia in casu, in quo ipse ad Capitulum Generale, vel ad aliud opportunum negotium exeat ab ea. Ac demum ad eum pertinent omnia, quæ nostræ Constitutiones Ministro Generali concedunt, & curæ ipsius committunt. Poterit quoque designare Visitatorem cujuscumque Provinciæ, & totius alterius Familæ, sed filium semper Familæ ad Familiam, Provinciæ ad Provinciæ visitandam, nisi omnibus contententibus Diffinitorium Generale Familæ alium exigat Visitatorem extra Familiam, vel Diffinitorium Provinciæ extra Provinciæ suam.

§. II.

De Commissario Generali.

1. Commissarius Generalis (tamquam Superior alterius Familæ, qui jurisdictione ordinaria eam regere, & gubernare debet in omnibus, quæ in his Constitutionibus, vel Diffinitorio Generali Ordinis, aut Ministri Generalis obedientiæ, non sint opposita) oportet, ut sit Vir nihilo absumilis à Superiore Generali Religionis, quoad doctrinam, prudentiam, & cæteras dotes: Quoad graduationem verò, & ætatem, ut in Capitulo Generali eligibilis sit, debet esse talis, ut assumi possit in Ministrum Generalem Ordinis, si in eo Capitulo assumendus esset ex sua Familia.

2. Ad Commissarium Generalem pertinent omnia, sed tantum in sua Familia, quæ Ministro Generali non referantur in his Constitutionibus, vel sive Diffinitorio Generali Ordinis, sive suo Diffinitorio Generali Familæ non competunt. Poterit etiam intra suam Familiam, quicquid Provinciales ipsius in suis Provinciis, & Ministri earum in suis Conventibus. Cæterum servare debet Regulam præscriptam Ministro Generali §. 13. num. 3.

3. Ad ipsum quoque pertinet omnes nominare Lectores modo dicto cap. 38. §. 4. num. 1., ipsisque licentiam concedere, ut itinera faciant; atque Magistros, sive Novitiorum, sive recens Professorum, sive pro Collegiis Philosophiæ designare, & eligere; Concedere epistolas Confraternitatis; Bene-

factoribus intrâ suam Familiam. Modo autem non poterit erigere, neque aggregare Confraternitates Sanctissimæ Trinitatis, adhuc intrâ Familiam suam: quia hujusmodi facultas tantum est concessa per Sanctam Sedem Ministro Generali, & Procuratori Generali Ordinis in Curia Romana. Cæterum Minister Generalis ex nunc erigit sive aggregat, quas Commissarius Generalis assignet, dummodo non nomine proprio, sed nomine ipsius Ministri Generalis pro tempore, & expresso semper in ipso Instrumento erectionis, vel Aggregationis conferat illud. Demum ad Commissarium pertinet intrâ suam Familiam, quicquid in Constitutionibus assignatur Superiori Generali, quin addatur Ministro, vel dicatur Ordinis.

4. Vice-Commissarius, quem eligere debet Superior Generalis Ordinis, in casu cujuscumque defectus Commissarii, debet eligi ex quatuor Eligibilibus, selectis in Capitulo Generali, qui superfuertunt, post electionem Commissarii Generalis. Nec poterit eligere Vice-Commissarium, non sic antea eligibilem, nisi casu quo nullus eorum quatuor superstes sit, vel electio jam fuerit determinata ad unum. Præterea numquam eligat in Vice-Commissarium, qui alia Prælatura fungatur; hic enim reputabitur tamquam superstes, ut eligatur in Vice-Commissarium.

5. Vice-Commissarius tamen sic electus, & delegatus à Ministro Generali Ordinis, ea omnia poterit in tota Familia sua à die, in quo notam fecerit suam Commissionem, in quocumque Conventu, quæ illi delegatus designaverit. Poteritque vi delegationis designare Præsidentem suæ Familæ, pro casu absentiae suæ ab illa; cujus officium duret usque ad Possessionem Prælati noviter electi, & ad Delegantis arbitrium.

§. III.

De Patribus Diffinitoriis Generalibus.

1. Patres Diffinitores Generales Ordinis sex esse debent juxta Breve fel. rec. Alexandri PP. VII. expeditum die 30. Januarii anno 1678. sex etiam esse debent Diffinitores Familæ juxta Breve Sanctissimi Domini Nostri Clementis XII. expeditum die 10. Decembris anno 1733. De his omnibus Diffinitoribus, sive Ordinis, sive Familæ idem dicendum est: quippe differunt tantum in eo quod primi sunt Diffinitores totius Or-

Ordinis electi ad sexennium, & intra, & extra Familiam suam precedere debent omnes alios; Secundi verò sunt Familiae, & eligantur ad triennium; & precedere debent omnes alios intra Familiam tantum, post tamen Diffinitores Generales Ordinis. Itaque singuli duo Diffinitores pro singulis Provinciis suae Familiae eligantur, & omnes intra suam Familiam sint aequales in potestate, & praerogativa, ac Filii sine Provincialium, pro quibus eligantur actualiter. Horum enim prior electus, primus sit Diffinitor intra suam Familiam; Secundo electus, secundus, & sic de cæteris servata prioritate electionis.

2. Cæterum nullus Religiosus eligibilis sit in Diffinitorem Generalem, quin expleverit viginti annos post Professionem, & quin fuerit prius ad minus per triennium Lectur Theologiae, aut Secretarius Generalis, aut Procurator Generalis in Curia Romana, vel conclamationis fuerit quatuor Quadragesimas, aut fuerit Magister Novitiorum per triennium; & quin postea ad minus per triennium fuerit Minister Conventualis alicujus Conventus, vel Collegii suae Provinciae.

3. Superior Generalis, & Diffinitores Generales, dum post suam electionem, primo in Diffinitorio congregantur, faciant ante omnia in ipso Diffinitorio juramentum servandi perpetuum secretum de rebus in eo agendis. Quod juramentum tunc obliget, quando major pars Diffinitorii declaraverit debere servari secretum in tali, vel tali casu. Qui autem illud fregerit ab eodem Diffinitorio severe puniatur.

4. Diffinitores Generales habitent in Conventibus designatis à suo Superiore Generali, & aptis, ut opportune scribere, & recipere epistolas possint ad suum munus spectantes. Et in omnibus Conventibus, & Collegiis, ubi fuerint, suffragium habeant, sicut ceteri Conventuales, sedentque in toto Ordine juxta nostras Constitutiones, quamvis aliquod Diffinitorium, sive Provinciale, sive Generale Familiae actu celebretur in ea Domo, in qua aliquis Diffinitor Generalis Ordinis inveniat, quo tempore juxta nostras Constitutiones, Provincialis respectu Diffinitorii Generalis, & Minister etiam respectu Diffinitorii Provincialis amittit locum.

5. Absente Ministro Domus, si ibi non fuerit Praefes designatus per Superiorem Generalem, vel Diffinitorium Generalem, semper praesideant in actibus, & functionibus Communitatis signumque faciant, ut moris est: namquam tamen se intromittant in regimen Domus, nisi absentibus simul Ministro, Vicario, & Diffinitoribus illius Provinciae, tunc enim quoad omnia Praesides erunt Domus: Et omnes Religiosi semper, & ubique eandem illis observantiam, & reverentiam praestent, ac suis Ministri, sub potestate ad arbitrium Diffinitorii Generalis suae Familiae illis rigore applicanda.

6. In qualibet Domo, ubi fuerint Patres Diffinitores Generales cum Superiore suo Generali, ab ipso licentiam, Sociam, & benedictionem accipiant ad exeundum à Domo. Si autem Superior Generalis ibi non fuerit, per se, aut per alium dicant Ministro, & cum Socio ab ipso designato exeant. Socius tamen ipse à Ministro benedictionem accipiat.

7. Epistolas quibuscumque Religiosis, & Secularibus scribere, & ab illis missas recipere liceat Diffinitoribus, absque alicujus (etiam Patris Ministri Generalis) impedimento, vel examine. Etiam eis liceat alloqui quascumque Personas, observando tamen quod Regula, & Constitutiones disponent, quoad loca, & tempora loquendi, & tacendi.

§. IV.

De Capitulo Provinciali.

1. Capitulum Provinciale celebretur, ut moris est, in singulis Provinciis de triennio in triennium Sabbato, (si fieri possit) ante quartam Dominicam post Pascha; Ita ut in duabus Provinciis, vel in tribus: si creverit numerus Provincialium cujuscumque Familiae, celebretur anno precedenti ad Capitulum Generalem, nisi iusta de causa Superior Generalis Familiae aliquod Capitulum anteponat, vel postponat. Quod tantum per tres menses facere poterit, & tunc celebrabitur tempore, & die designato ab ipso Superiore Generali, semper extra Curias Principum in Domo ad arbitrium praedicti Superioris, consulto tamen Diffinitorio Provinciali, designanda.

2. In quocumque Capitulo Provinciali cuiuscumque Familiae Praefes erit Superior Generalis Ordinis, si adfuerit intra illam; si vero extra illam fuerit, Praefes erit in altera Familia Superior Generalis illius. At si Superior Generalis Ordinis fuerit extra propriam Familiam, Praefes erit ille, quem pro tempore suae absentiae elegerit in Praesidem totius Familiae. Si autem ob iustas causas, vel quia duo Capitula eodem anno concurrent in Provinciis longe inter se distantibus, Superior Generalis, nisi magno labore ad aliquod Capitulum concurrere nequeat, tunc, & eo casu poterit designare Praesidem pro Capitulo Provinciali, cuius praesidentiam pro se non elegerit. Ceterum semper tenet habitus eligere Praesidem ex Provincia, intra quam celebratur Capitulum: Et, nisi instante Diffinitorio Provinciali, concurrentibus omnibus suffragiis, praeter unum, non poterit designare Praesidem ex alia ejusdem Familiae Provincia, assumptum.

3. Ad Capitulum Provinciale Superior Provincialis per suas litteras convocet Gremiales, juxta institutionem Superioris Generalis, qui per sex menses ante Capitulum tenetur illi notam facere designationem Domus, temporisque, & diei, ut ea omnia denotet in litteris convocatoriis, & vocatoriis eis, qui concurrere debent, & possunt. De his autem convocatoriis, idem intelligatur, quod dictum est circa Capitulum Generale Ordinis, ut eorum vi Gremiales reputentur vocati: At verò de illis Superior Provincialis certiorum faciat Praesidem Capituli, illico, ac in Domum Capitularem accedat Praefes.

4. In Capitulo Provinciali suffragium habeant post Praesidem Superior Provincialis, duo Diffinitores Generales actuales illius Provinciae, Diffinitores Provinciales, duo Ministri Socii, Redemptor Captivorum, & Procurator Provinciae: Ceterum si sit aliqua Provincia fuerit aliquis Procurator plurimum Provinciarum in aliquo Principis Curia, hic suffragium habere debet in Capitulo suae Provinciae, & in eo casu licet sit alius particularis Procurator Provinciae, hic illud non habeat. Deinde suffragium habere possunt, quin cogantur adesse Capitulo, qui aliquando fuerint Superiores Generales, vel Diffinitores Generales ex ea Provincia assumpti, vel qui fuerint Provinciales illius. Erit tamen hoc discrimen inter Vocales, quod (nisi detenti fuerint infirmitate, vel

inevitabili impedimento) concurrere debent sub poena privationis vocis active, & passivae, in perpetuum: Superior Provincialis: omnes Diffinitores Provinciae; duo Socii Primi: Redemptor Captivorum: & Procurator. Ceteri autem libere possunt adesse, vel abesse suo Capitulo Provinciali. Ac demum ad Capitulum, & extra Domum Capitularem sub praedicta poena privationis accedere tenentur duo Socii in defectum.

5. In Aula Capitulari, & extra illam, tempore Capituli, sedent, praecedant, & praesideant Capitulares ordine, quo nominati sunt, ut dictum est de Capitulo Generali intermedio; ita tamen, ut qui fuerint voluntarii Vocales, & aliquando fuerint Superiores Generales, ceteros Voluntarios praecedant, exceptis Diffinitoribus Generalibus actualibus, qui semper erunt immediati post Praesidem. Deinde, qui fuerint aliquando Diffinitores Generales pro illa Provincia, etsi actu non sint, praecedant eos, qui fuerint Provinciales illius.

6. Capitulares solum ingredi poterunt Domum Capitularem feria quinta immediata ante celebrationem Capituli. Antea vero per duos menses antecedentes ingredi non poterunt, nisi Praefes, & Diffinitorium Provinciale cum Provinciali, exceptis Socio, si Minister fuerit, & Vocalis ille, qui ante annum habeat in eadem Domo suam Ite designationem residentiam continuam. Huriamur tamen Patres Diffinitores Generales actuales, qui non fuerint Filii Provinciae, ut tempore Capituli Provincialis, extra Domum Capitularem in alio commorentur Conventu, nisi actuali impediantur infirmitate.

7. Socii verò secundi, si vocati fuerint, accedere possunt, & ingrediantur feria quinta, sed si non jubeantur accedere, non ingrediantur Domum usque ad feriam tertiam, in qua Sequentes etiam ingredi possunt, ut coram Capitulo examinentur, ut dicebat intra. De cetero autem circa praeparanda ante electiones observanda sunt, quae statuta manent circa Capitulum Generale. At verò eligibilitatis scrutinia similiter fiant, hoc nimirum modo, eadem feria quinta Praefes Capituli omnibus Gremialibus manifestet Cathalogum à Diffinitorio Provinciali ipsi traditum, omnium Religiosorum, qui intra Provinciam juxta nostras Constitutiones, inspectis graduatione, & interdiis, apti sint, ut

ut ex illis fiat eligibilitatis Scrutinium, & ab Scrutatoribus eodem modo, ac dictum est de Capitulo Generali, regulentur, ac publicentur eligibilitatis Scrutinia, ut juxta ea suo tempore eligantur quos eligere voluerint Vocales.

8. Deinde fiat secundum Scrutinium ad eligendos quatuor Diffinitores Provinciae (qui in qualibet Provincia solum eligi debent, & inter ipsos nulla sit inaequalitas) quisque Gremialium in schedula sua octo debet feligere ex aptis, & Scrutinium fieri debet ex illis octo, qui plures voces habeant, ut solum nominentur, & declarentur proxime eligibiles in Diffinitores octo ex omnibus aptis, & ex his tempore suo eligantur quatuor in Diffinitores Provinciae, similiter, ac dictum est de Diffinitoribus Generalibus.

9. Præterea tertium fiat Scrutinium ad Ministrorum electiones, & ad illud, ex aptis, unusquisque Vocalium in sua schedula feligat, & scribat talem numerum Religiosorum aptorum, ut lo medietate excedat omerum Domorum Provinciae; & postea regulatis vocibus modo dicto, declarentur eligibiles in Ministros, qui plures voces habuerint in schedulis, & illi qui necessari fuerint ad duplicatum omerum Ministrorum, qui eligendi sunt pro Domibus; quia Vocales teneantur eligere, nisi quos voluerint ex contentis in duplicato numero.

10. Denique ad Sociorum electionem quartum fiat Scrutinium, sicuti ad eligibilitatem Diffinitorum. Cæterum hoc discrimine, quod quando regulentur voces, quas habuerint in schedulis Electorum, Scrutatores debent in schedula publicanda ita regulare selectos, ut quatuor, quos invenierint habuisse majorem omerum vocum in schedulis declarent eligibiles in duos Socios primos, & alios quatuor in duos Socios secundos.

11. Præfex Capituli manifestet Vocalibus graduationem Domorum à se factam præcisè ad eligendos Ministros pro illis, & statim separentur Vocales à Diffinitorio, quod solum deputare debet duos Vocales ad legendas epistolas massas ad Capitulum.

12. Sequenti die, Sabbatho nempe, factis omnibus, quæ fieri debent in Capitulo Generali congregentur in Aula Capitulari, & factis à Præfide exhortatione lingua omoibus communi, fiat ab-

solutio, Electorum juramentum, electio Secretarii Capituli, Scrutatorum, Secretarii Scrutini, & Pronunciatoris, eadem forma, eisdemque factis foramentis, sicut dictum est de Capitulo Generali, & his omnibus finitis, ad electiones procedant Vocales.

13. Ante praprium fiat semper, & sola fiat electio Ministri Provincialis, quæ facta, omnes Vocales præter Præsidem, & Superiorem Provinciale, cujus officium expirat, pergant processionaliter in Ecclesiam, cantantes Hymnum *Te Deum*, & ibi ab eo benedictionem accipiant eo modo, & forms, quibus juxta nostras Constitutiones fit in electione Ministri Generalis.

14. Vespere atem congregetur Capitulum, & si Provincialis electus præsens fuerit, sedeat immediate ad Præsidis sinistram, non tamen præsideat aliis Vocalibus, quamvis eos præcedat, nec officium exerceat usquequo finiatur Capitulum: Nec si absens sit, illum Capitulum expectet, sed prosequatur; & fiant electiones quatuor Diffinitorum Provincialium, quorum præcedentia post confirmationem, iuxta ordinem electionis regulanda erit.

15. Sequentibus diebus (quæ omnes pro celebratione Capituli ad summum erunt novem) fiant electiones Ministrorum Conventualium, secundum graduationem Domorum antea dictam, & post omnium Prælatorum electiones, eligantur canonice duo Socii ex Ministris noviter electis, qui ad Capitulum Provinciale futurum concurrere debeant, ut Socii primi: Præterea eligantur alii duo, qui fuerint aliquando Ministri, quamvis in eo Capitulo in Ministros non sint electi, ut ad Capitulum futurum accedant vocati tamquam Socii secundi, quorum primus, deficiente aliquo Gremiali; cui concurrere non sit liberum, suffragium habeat pro eo; & secundus suffragium habeat, si deficiat alter; quoque ambo in loco proximo extrâ Domum Capitularem manere debent tempore Capituli, ut prescripto sint concurrere, si vocentur. Nullus autem eligi poterit in Socium primum, aut secundum, si in eo Capitulo Socius fuerit cum exercitio, etiam si supplendo pro alio, quamvis tuoc eligatur in Ministrum.

16. In casu, quo post trinum scrutinium, adhuc non fuerit electio canonica sequuta, tunc omittis scrutinia, eo ipso habeatur, tamquam legitime electus vi hujus Constitutionis, ille, pro quo fuerit major numerus suffragiorum, quam pro alio, aut aliis. Si verò pro duobus fuerit æqualis numerus suffragiorum, major quam pro aliis, tunc antiquior in Professione reputabitur, & habebitur tamquam legitime electus.

17. Si per mortem, aut aliam quamvis causam Socius aliquis pro tuo manere, non possit accedere ad Capitulum, tunc Diffinitorium Provinciale tempore apto eligat Socium locum illius.

18. Si aliquis Prelatus, vel particularis Religiosus aliquid animadvertendum, vel nota dignum habuerit, id credat Provinciali suo, vel alicui Socio ex primis sue Provincie, ut ipse tradat destinatis à Diffinitorio Provinciali ad legendum epistolas.

19. Factis canonice electionibus, proseguantur sessiones necessarie ad agendum de observantia, progressu, bonoque communi Provincie, & ante omnia, ac præcipue de ejus Instituto, Redemptione nimirum Captivorum. Capitulum Provinciale, quamvis non possit novas Constitutiones statuere, poterit ordinationes facere ad melius regimen sue Provincie, dummodo nihil sit contrarie ordinationibus tactis à Capitulis Generalibus, vel Generalibus Diffinitoriis.

20. Ordinationibus factis extra Aulam Capitularem, fiat examen studentium, qui concurrere debent, ut ex illis eligantur Lectores.

21. Capitulum eligat sex Patres ex gravioribus Provincie, quorum consilio, & assensu Pater Provincialis, quando casus occurrerit, ejiciat ab ordine aliquem, Instruendo Processu, & bene probatis causis expulsionis, servatque Decretis Congregationum, & Summorum Pontificum; & præterea eligat ad eundem effectum alios quatuor, vel sex Patres subrogandos ordine fore electionis, in defectum alicujus, vel aliquorum ex sex prius electis.

22. His factis legantur coram Capitulo Decreta Sanctæ Romanæ, Generalis Inquisitionis, & Præses Capituli hortetur Gremialis ad strictam observantiam illorum.

23. Decretis lectis, Præses Capituli imponat præceptum, ut dicatur de Capitulo Generali; & si aliquod impedimentum inventum fuerit, ad Pæsidem Capituli, & Diffinitorium cum suo Provinciali spectet judicium: Nullo autem invento, vel si inventum fuerit, judicio facto à Præside, & roto Diffinitorio Provinciali, totum Capitulum albis, olivisque lapillis eligat Redemptorem Captivorum pro sua Provincia, & Procuratorem Provincie pro ea. Si in aliqua Familia fuerit Curia communis plurium Provinciarum Ordinaria, & Provincie alternatim elegerint Procuratorem omnium illarum, Provincia illi, cui secundum dictam alternativam competit electio hujusmodi Procuratoris, prius eligat illum in suo Capitulo Provinciali, & postea eligat Procuratorem particularem ejusdem Provincie.

24. Postea totum Capitulum confirmet electionem P. Provincialis, Præsesque, necnon Provinciales, cujus officium expirat, ac Diffinitorium Provinciale confirmet omnes alias electiones.

25. His omnibus expeditis, Socios primos surgat, & coram Capitulo legat Cathololum Religiosorum, qui in isto Triennio decesserunt in sua Provincia. Deinde si aliqui Religiosi (non Vocales ipsius Capituli, hi enim recurrere debent ad Capitulum, vel Diffinitorium Generale) petierint aliquod sublevamen, propter ipsorum fractam valetudinem, aut aliam justam, ac rationabilem causam, Capitulum tale sublevamen indulgeat quatuor, vel quinque magis indigentibus. Ac demum surgat Secretarius Capituli, & legat electiones omnes, statuta, ceteraque omnia alia acta, & disposita in ipso Capitulo, quæ cunctis scribenda, & subscribenda sunt; ut dicatur de Capitulo Generali, & statim dissolvatur Capitulum.

26. Postea immediate Præses Capituli imponat præceptum omnibus Capitularibus, ut intra viginti quatuor horas coram ipso manifestent quidquid notarunt circa mores, regimen, & observantiam, durante triennio in Patre Provinciali præterito; necnon circa regimen, & suorum officiorum executionem in Diffinitoriis Provincialibus antecedentibus. (Diffinitorum enim visitatio circa mores in quacunque visitatione Provincie facta supponitur, quia à Visitatore visitari debent etiam Diffinitores Provincie) visitatione conclusa,

sa, si aliquid dignum poena, vel reprehensione fuerit iuventum, Praefes ipse, si Superior sit, reos puniat, vel reprehendat: Si autem non fuerit Superior, visitationem mittat Superiori Generali Familiae, et ipse iudicet reum, aut reos.

27. Die sequenti, ultimoque Capitoli, Missa solemnis de Requiem pro Religiosis nostris Defunctis, & Benefactoribus nostris, concioque, & solemne Responsorium habeatur. Debent autem Provinciales curare, ne Concionator aliquis sctylicè prædicet, sub poena imposita (§. De Capitulo Generali n. 31.) qua functione peracta Capitulares fraternae charitatis amplectuntur, & in suos Conventus proficiantur.

28. In casu, quo Minister Generalis designet in Praesidem Capitoli Provincialis aliquem ex alio quovis titulo vocalem, tunc Minister Domus Capitularis habeat votum in Capitulo Provinciali, & si ipse Minister fuerit Socius actualis suffragium habeat Socius primus in defectum.

§. V.

De Diffinitorio Provinciali.

1. Diffinitorium Provinciale congregatur immediate post Capitulum Provinciale, & postea de semestri in semestri in Domo, quam designabit de una in aliam Congregationem; Congregetur etiam quoties Provinciali visum fuerit; Ordinarie autem quotannis celebrari debet in qualibet Provincia die tertia Maji, praedictum autem Diffinitorium confurgere debet ex Superiore Provinciali, ut Praesidentem, & ex quatuor Diffinitoribus Provincialibus, qui omnes decisivum Suffragium habeant; & in primo Diffinitorio Superior Provincialis, & omnes Diffinitores Provinciae Juramentum facere debeant sicut Diffinitorium Generale.

2. Diffinitorium Provinciale infirmo poterit admittere renunciaciones, eligere Diffinitores, novosque Ministros, Redemptores, Procuratores suae Provinciae, quotiescumque vacaverint eorum officia, quocumque titulo vacent; poterunt etiam eligere Chronistam suae Provinciae, necnon ex concessione Diffinitorii Generalis præbere consensum, ut Libri Typis mandentur; & ex commissione Diffinitorii Generalis concedere facultatem audireodi Confessiones Femini-

narum, (cum informatione Patris Provincialis) quæ ad Generale pertinet Diffinitorium cap. 38. §. 2. n. 2.

3. Poterit etiam facere ordinationes ad melius esse suae Provinciae, dummodò ordinationibus Capituli, vel Diffinitorii Generalis non opponatur. Præterea de consensu Superioris Generalis poterit seligere Studentem Theologiae, ut nominetur, & fiat Collega nostri Collegii Romani.

4. Si Provincialis deficiat, vel illius officium quocumque titulo vacet, Diffinitorium Provinciale, (Praeside designando, vel potius designato pro casu à Superiore Generali) & Socii actuales eligant novum Superiorem Provinciae, qui Vicarius Provincialis nominetur, & illius officium cum omnibus authoritatibus, quas haberet, si esset Provincialis usque ad immediatum Capitulum Provinciale duret.

5. In casu discordiae Suffragiorum fervetur in Diffinitorio, quod stabilitum est pro Capitulo Provinciali n. 16.

§. VI.

De Officio PP. Provincialium.

1. Nullus sit eligibilis in Provinciale, nisi eligibilis esset ratione ætatis à Professione, & graduationis in Diffinitorem Generalem Ordinis, aut Familiae. Electo tamen in Provinciale omnes humiliter, & prompte obediant tanquam Patri, & Pastori; qui & ideo magna sollicitudine suae Provinciae invigilet, & in tota illa eandem habeat potestatem, quam Ministri in suis Conventibus: in eorum tamen officia non se intromittat, nisi illorum negligentia, & culpa exigente, vel necessitate, & prudentia possulante.

2. Ad Patrem Provinciale spectat concedere licentiam, ut in Religione recipiantur, qui ad Chorum destinantur. Item ut tam illi, quam Laici (existentes in anno probationis, seu Novitatus) recipiantur, suo tempore, ad Professionem. Similiter præstare litteras, (vulgò reverendas) ut Religiosi Sacris intendantur; Facultatem, ut concionentur Primo licentiam, seu facultatem concedere, ut Religiosi se exponant Examini Ordinarii; & post illius licentiam, ut Confessiones audiant Virorum, & petere à Diffinitorio Generali, vel proponere

nere suo, quod Religiosi Confectiones Femininarum audiant. Etiam pertinet ad Provinciales in quolibet Visitatione designare Confectionarios pro Religiosis.

3. Pro his omnibus hortamur PP. Provinciales, & eorum conscientias oneramus, ut antequam prædictas facultates concedant, certam, & veram notitiam habere curent de virtute illorum, quibus eas concedunt, ac de ipsorum ætate, scientia, & cæteris ad eas requisitis tam à Jure, quam à Bullis Pontificiis, & nostris Constitutionibus. Et insuper dum à Distinguitorio postulaverint licentiam, ut aliquis Religiosus Femininarum excipiat Confectiones, mittat simul petitionem proprii Ministri ejusdem Religiosi, in qua tam Minister, quam Consiliarii ejusdem Conventus, seu Collegii testificentur de annis ætatis, Habitus, ac Presbyteratus talis Religiosi, & quanto tempore Confectiones Virorum laudabiliter, & prompte audierit.

4. Pertinet etiam ad Provinciales suspendere, & tollere (quando conveniens judicaverit) facultates, & licentias prædicandi, & audiendi Confectiones tam Virorum, quam Femininarum. Deinde impertire in sua Provincia Benefactoribus, & aliis Personis Epistolas Confraternitatis, quibus participes fiant Suffragiorum, cæterorumque bonorum operum suæ Provinciæ, & facultatem præstare Conventibus ad perpetuo alienandas Sepulturas Ecclesiarum; non verò Cappelle majoris, vel minorum.

5. Rursusque singulis annis semel saltem visitare omnes Conventus, & Collegia suæ Provinciæ. Si verò Superior Generalis aliquam illius Provinciæ Domum visitavit, tunc Provincialis non teneatur eam pro illo anno visitare. Quod si contigerit aliquem Fratrem Germanum Provincialis esse Ministrum alicujus Domus suæ Provinciæ, non visitet Domum illam ipse Provincialis, sed tunc casus illam visitabit Superior Generalis, vel de illius commissione alter Religiosus. Deinde si Pater Provincialis infirmitate, vel alia iusta causa impeditus, non valeat visitare per se, sumque officium exercere, poterit vices suas alteri Religioso Provinciæ suæ committere, nunquam tamen nominare, seu instituire Vicarium Provinciale, sive pro tota, sive pro parte suæ Provinciæ: Hoc enim ad Distinguitorium Generale attinet.

6. Præterea ad Provinciale spectat suos Religiosos ab uno ad alium Conventum transferre, & præbere eis (exceptis Lectoribus, & Studentibus) licentiam ad itinera faciendâ, necessitate exigente, & servatis his, quæ dicta manent supra cap. 10. §. 1.

7. Suspendere quoque ab officio Ministrum, qui gubernare nescit, vel qui sua malitia, aut negligentia, vel defectu capacitatis permittit, animum præbere, vel causâ est, quod omnes, vel plerique Subditorum vivant irreligiose, laxè, vel sine pace, aliave inconvenientia tam in Oppido, quam in Conventu sequantur. Quicumque ergo ex istis causis potest Provincialis suspendere aliquem Ministrum; (quantumvis alias bonis moribus ornatum) consulatque Distinguitorium Generale, ut si expedient, prædictus Minister deponatur.

8. Ad Provinciale etiam pertinet nominare, & designare simul cum Ministro Vicarios omnium Conventuum, & Collegiorum suæ Provinciæ; necnon illos suspendere, immò, & consulto Superiore Generali eosdem privare tam in casibus expressis in nostris Constitutionibus; quam si propter alias culpas id mereantur, sine obligatione reddendâ causam, & rationem, coram ita fiat, nisi Sacre Congregationi, aut Superiori Generali, quando requisitus fuerit. Item admittere renunciationes officiorum, quarum designatio ad ipsum attinet, tametsi cum Ministro, nominatio facta fuerit.

9. Ad ipsum etiam spectat culpas punire, usque ad graviorem inclusive: Absolvere à censuris ad limites facultatis ei concessæ per Jus commune, vel Pontificis Privilegia.

10. Habeat Provincialis librum, in quo scribat facultates, quas concedit ad concionandum, ad Virorum Confectiones audiendas, & ad Ordines recipiendos; & in eo nedum notet diem, mensem, annum, & nomen Religiosi, sed etiam ejus Patriam, & Coconventualitatem.

11. Non liceat Provinciali, absque expressa licentia Superioris Generalis contributionem imponere in sua Provincia: Possit tamen licentiam concedere alicui Ministro, ut de consensu majoris partis Capituli Coconventualis opem ferat alteri Conventui, vel Collegio indigendi. Super quo hortamur om-

omnes Ministros, & Conventus, ut mutuo se adjuvent, ut Religiosa, & Fraternalis Charitas ita exerceatur, & conservetur.

12. Provincialis expirans rationem in Capitulo reddat Superiori Generali de omnibus expensis ab ipso factis in illo triennio, & in quibus eas fecit. Quod si non reddiderit, ipse Superior Generalis illam exigat.

13. Si Provincialia obierit, vel alia de causa ejus officium cessaverit, Prædecessor immediatus sit ipso facto Vicarius Provincialis, nisi inhabilis, vel impeditus sit: Nam tunc Vicarius Provincialis erit Diffinitor Generalis, primus, filiusque illius Provincie, & in illius defectu, secundus, donec Congregatis Diffinitoribus Provincialibus, publicetur electio Præsidis designati à Superiore Generali ad Provincialia electionem faciendam in Domo ab ipso Superiore Generali illis destinata, & cum Diffinitorio eligant Provinciale.

14. In caso mortis alicujus Provincialis ejus Secretarius, & Minister, ac Consiliarius Conventus, in quo obijt, vel vicinioris (si forte extra Claustra mortuus fuerit) intra Arcam trium clavium ponant, & custodiant Manticas, Codices, & Scripturas, ac alia similia, quæ penes Defunctum, & ad ipsum attinentia inventa fuerint, & claves Manticularum apud Secretarium sint, qui etiam unam ex tribus Clavibus habeat, donec Vicarius Provincialis, vel Provincialis de novo electus accedat, cui omnia (simul cum Sigillis, & Formulario officii) tradantur, nisi Superior Generalis aliter disposuerit. Et præcipimus in virtute Sanctæ Obedientiæ præfatis Ministro, Secretario, & Consiliariis, ac omnibus, & singulis aliis Religiosis, quod nunquam aperiant, nec aperire permittant dictas Manticas, nec videant, seu legant scripta, quæ apud se Provincialis defunctus habebat.

§. VII.

De Patribus Diffinitoribus Provincialibus.

1. Patres Diffinitores Provinciales solum debent esse quatuor pro qualibet Provincia, & unusquisque non mediocriter doctus saltem in Morali Theologia. Nec aliquis eligatur in Diffinitorem Provincie, quin habeat decem,

Cod. Regul. Tom. VI.

& septem annos à Professione, & duobus trienniis integris fuerit Minister Conventualis.

2. Diffinitores Provinciales habitent in Conventibus suæ Provincie à Provincialibus designatis; nunquam tamen poterant esse plures, quam duo in eodem Conventu, vel Collegio, nisi per breve tempus: & ubicunque fuerint, sedent post Ministrum, nisi præfatus fuerit Diffinitor Generalis, qui eisdem Diffinitoribus Provincialibus præsidere debet.

3. Si in Conventu non fuerit Minister, fuerit tamen Præfatus designatus per Superiorem Generalem, vel ejus Diffinitorium, ipse Præfatus omnes Diffinitores præcedere debet, sicut Minister, neuter tamen præsidere eisdem Diffinitoribus.

4. Prædicti Diffinitores Provinciales nunquam se intromittant in regimine Domus, nisi absentibus Ministro, Præfate jam dicto, & Vicario: Tunc enim quovis ibidem sit aliquis Diffinitor Provincialis, sed Diffinitorem Generalem non præcedent, nec in actibus, quibus ipse adjuverit, illi Præfidentiam habebunt.

5. Ubicunque fuerint Diffinitores Provinciales, immediatè subjiciantur Superiori Provincie, seu Provinciali; non verò præcedant Ministro Domus, nec Præfide jam dictum, nisi tempore actualis Diffinitorii Provincialis.

6. In aliis Domibus, in quibus Provincialis non fuerit, Diffinitores Provinciales licentiam, & benedictionem accipiant à Diffinitore Generali in eisdem existentibus ad exeundum à Domo, & à Patre Ministro Socium petant: non tamen ipsi, sed Socii tantum benedictionem accipiant à Ministro, aut Præfide, per Superiorem Generalem, aut per Diffinitorium Generale designato.

7. Si Diffinitor Generalis non fuerit Domo, ipsi Diffinitores Provinciales recurrere debent ad Ministrum eo modo, & forma, quibus Diffinitores Generales recurrere debent, juxta dicta §. 3. num. 6. de Diffinitoribus Generalibus.

8. Liceat Diffinitoribus Provincialibus, sine alicujus etiam Superioris impedimento, aut examine scribere, aut recipere Epistolas ad illos missas, & similiter alloqui quascunque Personas,

D d

dum-

dummodo observent Regulam, & Constitutiones quoad loca, & tempora.

9. Ut possint obtinere officia Provincie, reputent Filii ejus omnes in ea Profecti; & etiam omnes illi, qui ante ejus erectionem intrâ eadem Fundi fuerant aliquo officio, aut fuerant Conventuales in illa, necnon illi, quos Superior Generalis incorporaverit, juxta nostras Constitutiones. Omnes Religiosi semper habere debent eandem reverentiam Diffinitoribus suæ Provincie in Provincia, quam præstare tenentur Diffinitoribus Generalibus in toto Ordine.

§. VIII.

De Visitatoribus, & Visitatione Conventuum.

1. **H**ottamur in Domino Visitatores, ut scopus, ac finis suarum Visitationum semper sit conservare in suo vigore, & perfectione observantiam nostræ Regulæ, semotis interpretationibus, quæ totam observantiam detrahant, & vim Regulæ, potius, quam explicent, infringant: Nullius enim est interpretari, nisi Supremi Capituli, cujus est condere: Ideo tamen magna sollicitudine debent Visitatores suæ vigilantie aciem dirigere, ut amoveant contrarias intelligentias, & abusus, qui contra legem, nec usum, nec consuetudines possunt dici; maxime circa Redemptionem Captivorum, quibus juxta Spiritum Ordinis, & intelligentiam Religionis, semper sit iustitia, quando, vel ex determinate datis ad Redemptionem, vel ex tertia parte separanda pro illa aliquid subtrahitur, vel detrahatur à nostris. Eosdem similiter hortamur, ut diligenter curent de observantia Constitutionum, Sanctorum Consecutionum, & Cæremoniæ, pacem statuere, culpas, ac negligentias corrigere, & punire.

2. Pro initio Visitationis jubent signum fieri ad Capitulum, & omnibus simul junctis, ac genuflexis, incipiat Antiphonam. *Veni Sancte Spiritus*, quam omnes prosequantur; & post eam dicat, *V. Emite Spiritum tuum, & creabuntur* &c. Et Orationes: *Deus, qui corda Fidelium* &c. *Defende quæsumus Domine* &c. *Deus qui per SS. PP. N.N. &c.* Postea omnes sedent, & Visitator faciat brevem concionem Spiritualem ad intentum pro sua Visitatione.

3. Quo facto imponat præceptum, & censuram, sibi reservatam, ut moris est, ut omnes ante ipsum dicant, & denuntiet, quidquid correctione dignum animadverterint tam in Prælo, quam in Subditis, omni affectu, amore, vel odio seculari: Atque an in querendis, & custodiendis Elemosynis pro Redemptione Captivorum observetur exacte, quæ Leges nostræ disponunt: Et ad hoc, ut ante ipsum quæque manifestent omnia quæcumque penes ipsos fuerint, sive pro suo usu, sive pro alio fine, quovisve titulo; Et insuper sub prædicto præcepto, & censura jubeat ab omnibus custodiri silentium in pertinentibus ad ipsam Visitationem, tam inter se, quam inter alios quoscumque, & tam verbis, quam scriptis, exceptis duobus Viris doctis, quos designare debet, ut Religiosi de sibi dubiis occurrentibus consulant. Durabit autem dictum præceptum per dies necessarios, sed non pauciores, quam quinquæ.

4. Ante examen Religiosorum visitet Sanctissimæ Eucharistiæ Sacramentum, Altaria, Oleum Sanctum, Ornamenta, cæteraque alia ad Cultum Divinum pertinentia.

5. Postea vocando sigillatim Religiosos visitet, examinet, ac diligenter ab eis inquirat primo, quomodo observentur Mandata Dei, & Præcepta Sanctæ Ecclesiæ; necnon quatuor Vota, Præcepta Ordinis, ejus Regulæ, Constitutiones, Decreta sui Capituli Generalis, sui Provincialis, sui utriusque Diffinitorii, & Sanctæ consuetudines Ordinis. Item an fuerit, vel sit aliquod scandalum, vel quid habens speciem peccati tam intra, quam extra Conventum: An sit pax inter Religiosos, an observetur Regularis Disciplina in Officio Divino, Oratione, Silentio, Vita communi, Clausura, cæterisque obligationibus: an abusus introducat in Vestitu, aliisque rebus: An Prælati necessaria Religiosis, præsertim Infirmis, suppeditet. Si autem alicui Religioso infirmo, aut non infirmo necessaria desint, antequam Visitationem suam finiat, Ministrum obliget, ut antequam finietur Visitatio, defectum suppleat, nisi constet ab alio Ministro, eum de Vestitu provideri debere, quia, scilicet per biennium ante Visitationem, Religiosus alteri Conventui inferviat: & an ipse Regulam, cæteraque alia observet.

6. Ut

6. Ut Visitatores hac adimpleant, necesse est callent ea, quæ ad correctionem fraternam atineant, & ad Regulam, Constitutiones, & consuetudines. Ideoque oportet eos habere Summarium principalium Statutorum, quæ observari debent, ut juxta illud facilius interroget, & examinet Religiosos.

7. Cellas visitent, & videant, quæ ad usum Religiosi habent, & quæ paupertati, observantiaque nostræ conveniens non fuerit, amoveant, & necessaria Subditis ministrari faciant.

8. Officinas etiam visitent, & animadvertant, si in illis sint necessaria pro Religiosis tam valentibus, quam male habentibus, vel aliquid superfluum, & indecens nostro statui. Carcerem quoque visitent, & noceant, si in eo sint, quæ debent juxta disposita supra cap. 31. §. 4. Bibliothecam quoque videant, & examinent, ac juxta eam, & ejus libros observentur supra dicta cap. 38. §. 7.

9. Similiter diligenter visitent Libros Conventus tam illos, in quibus bona stabili, & census continentur, quam illos, in quibus notantur recepta, & expensa in quocumque specie pecuniarum, tritici, hordei, vini, olei &c. Necnon libros Redemptionis Captivorum, & receptionis ad Habitum, & Professionem ab ultima Visitatione usque ad illam. Et Prælatos contra Bullas, & Decreta Pontificia, sive in toto, sive in parte recipientes ad Habitum, vel Professionem aliquos Novitios pœnis impositis in illis, & aliis ad suum arbitrium Provinciales afficiant.

10. Deinde visitent tabulam, seu cathalogum Religiosorum Defunctorum, librum etiam, in quo scribuntur Missæ, & alia Suffragia, obligationesque perpetue Conventus, & videant, an illis sit satisfactum. Si autem satisfactum non fuerit, præceptum imponant Ministro, ne Elemosynæ Missarum ulteriores recipiantur ab eo, usque dum omnes antecedentes adimpleantur à Domo, taliter, ut si in integrum non fuerit satisfactum, satisfieri possit, sequentibus futuris, & paucis diebus. Minister vero tali præcepto contraveniens privatus sit, & inhabilis impetiter ad Jurisdictionis officia. Quod si Inveniant aliquem defectum, statim earent plene satisfieri, & severe puniant Superiorem negligentem.

Cod. Regul. Tom. VI.

11. Præterea examinent Confessionarios, Concionatores, & in Collegia Studentes, præter Collegas biennii, juxta supra dicta suis locis.

12. Insuper coram Communitate attente videant Habitum, Scapularia, Cappas, & Capicia Religiosorum, & curent, quod exactè observentur mensuræ dispositæ à nostris Constitutionibus, severe puniendo Prælatum in hac parte remissum, & negligentem, & Religiosos excedentes.

13. His peractis iterum in Aulam Capitularem, Religiosos convocari jubean, & exhortationem spiritualem faciant laudando Virtutes, & Observantiam, ac corrigendo defectus, & culpas, omnium in communem, & singulorum in particulari. Ac deinde Religiosi, quibus nulla culpa imposita est, defectus suos ipsimet, ut moris est, confiteantur.

14. Si Minister, vel Diffinitor Provincialis aliquam commiserit culpam majori parti Communitatis ignotam, Visitator illum in publico non reprehendat, sed in secreto, coram aliquibus ex observatoribus, & notissimis habentibus. Similiter secreto corripat secretas cæterorum culpas, & publicè publicas, ac notorias. Et quando gravitas delicti virgam justitiae exigit, semper Visitator simul misericordia utatur. Notamque illum in Domino, ne impunitas relinquat culpas, ita ut exinde majoribus excessibus occasio, & ansa præbeatur. Visitator autem quamvis sit ipse Provincialis, visitare non debet Patres Diffinitores Provinciales circa adimplerionem sui officii; Hæc enim Visitatio ad Diffinitorium Provinciale pertinet post Capitulum; ipsos tamen visitare debet circa cætera, ut sibi Subditos.

15. Correctione culparum finita, præceptum imponat Visitator, ut pro tempore, juxta pruden- ejus judicium, necessario omnes, & singuli de actis in illa Visitatione, & ad eam pertinentibus strictum silentium observent, tam inter se, quam inter alios quoscumque, & tam verbis, quam scriptis; quod intelligitur etiam quoad silentium cum Superioribus, nisi ab his interrogentur expresse. Deinde omnes in communem leviter flagellis cedat, & postea sequenti absolvat forma, videlicet, omnes prostrati dicant confessionem generalem, postea Visitator: *Miserere nostri &c.*

D d a

Indulgentiam abstinentiam &c. & continentiam. Austeritate qua frangit in hac parte, in quantum possum absoluitur ut ab omni sententia excommunicationis majoris, vel minoris, suspensionis, & interdicti.

In Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti Amen.

16. Si Visitatori expediens visum fuerit aliqua facere statuta (vulgò acta) rebus exigentibus, & maturo consilio perpensis, illa in scriptis faciat, & in Arca trium clavium custodiantur: Durabunt autem tantum usque ad sequentem Visitationem, si in ea denuo approbata non fuerint. Omniaque præcepta, & censuræ cessant, cessante officio Provincialis, qui ea imposuit, & solum manent tanquam simplicia mandata usque ad sequentem Visitationem. Monachosque Provinciales, ut in primis suis Visitationibus scire curent præcepta, censuras, acta, & mandata suorum Prædecessorum, ut denuo illa approbent, si expedire viderint.

17. Si in aliquo Conventu Visitatores aliquam ioverint culpam excedentem, suam jurisdictionem statim suo Diffinitorio Generali notitiam præbeant, mixtentes Processum, (si factum fuerit) vel informantes de delicto. Quod si hoc tale fuerit, quod remedium præsentaneum exigit, apponant necessarium, quamvis delictum (ut dictum manet) jurisdictioni suæ non subit.

18. Decernimus, quod quilibet Prelatus possit punire, & puniat quas elibet culpas ad suam jurisdictionem pertinentes, procedendo in eorum cognitione sine strepitu, & figure iudicii, sola facti veritate inspecta, juxta concessionem Motu proprio factam Ordini Nostro à felice. record. Paulo Papa V. die 17. Augusti anno 1611. incipit: *Circumspecta Sedis Apostolicæ*; Et ideo quoties in Ministro, vel Diffinitore ex Visitatione deprehendant reatum privationis, visitationem suam non finiant, & suo Diffinitorio denuntient, ut ab eo Diffinitorio Generali proponatur causa, ut si expediens visum fuerit, ab illo deponatur delinquens.

19. Visitatores, & alii quicumque iudices in Causis, quas formaverint, non manifestent reis nomina Testium, nec circumstantias aliquas, per quas in illorum cognitionem venire possint.

20. Denique Visitatores post finalitas singulis annis Visitationes rationem reddant suo Diffinitorio Generali de statu Conventuum, & Collegiorum.

21. Qui per delegationem Patris Ministri Generalis, vel Diffinitorii Generalis Ordinis totam nostram Religionem, vel per delegationem Superioris Generalis aliquam Familiam, vel aliquam illius Provinciam, vel Conventum, aut Collegium viderint, teneantur, visitando manifestare commissionem, quam portant; itaut Visitator electus pro Familiâ, eam manifestet in primo Conventu Familiæ à se visitando, Visitator Provincie in primo Provincia, & si solus fuerit Visitator unius, aut plurium, sed non omnium Provinciarum, aut aliquorum Conventuum intra Provinciam, eam manifestare teneatur in qualibet Provincia, vel in quolibet Conventu suæ Visitationis. Obedientia tamen ei præstabitur statim, ac primo illam in aliquo Conventu patreecerint, & possessionem acceperint.

22. Visitatores prædicti præsideant in omnibus Conventibus, ad quos Jurisdictio sua se extendit, omnibus aliis Religiosis tam Prelatis, quam Subditis, eadem autoritate, potestate, & præminentia, qua fungitur, qui eos delegavit.

23. Quando vero aliquis pro Conventu Curie Romane visitando designatus fuerit, tantum præsidebit Religiosis illius à die, qua illis per se ipsum notitiam fecerit suam Commissionem. Quæ solum durabit usque ad finem Visitationis; & hæc peracta cessabit officium Subditusque remanebit Ministro dicti Conventus, & eo absente Procuratori Generali, nisi forte Visitator alius Superior sit. Idemque omnino intelligatur respectu de Visitatore delegato alterius, vel aliorum Conventuum in particulari.

24. In reliquis omnibus Visitator delegatus servet formam visitandi supradictam, (nisi aliquid ei in commissione limitetur) & instructionem etiam sibi datam à Delegato sub pœna, juxta gravitatem culpæ, ei infligenda.

§. IX.

De Officio PP. Ministrorum.

1. Nullus sit eligibilis in Ministrum, quin expleverit decem, & septem annos à professione, & prius fuerit per Triennium Lector Theologiæ, vel Secretarius Superioris Generalis, vel Provincialis, aut Procurator Generalis in Romana, vel Regia Curia, vel predicatus fuerit sex integras Quadragesimas, ita ut in qualibet hebdomada novissimusque tres habuerit conciones, & titulo Predicationis nec carnes comederit, nec lineis usus fuerit, vel per sexennium fuerit Procurator Provinciae, vel Redemptionis, vel fuerit Vicarius duorum Conventuum, vel Collegiorum, vel Magister Novitiorum, aut Superioris Generalis Amanuentis.

2. Qui tamen aliquam gratulationem habuerint, non nisi ultimo ad hoc delecto, seligendi sunt inter omnes; quippe ita prius, quam Prælati aliis, Ministro commissa est observantia, & regularis disciplina, quæ si Prælati immutatis non fuerit eximio zelo prædictus, & prudentia summa dotatus, necessario ruet in Conventibus, immò & in tota Provincia sua; quia per præfatum mutationem Conventuum de uno in alium Conventum, in dies grassabitur, ut pestis, leuit in brevi veniat tota relaxanda Provincia.

3. Ideoque monemus Electores, ut attente oculos habeant, tamquam electionis scopum, dotes personales eorum, quos elegerint in Ministros, & quod non ducantur sola graduationis speciei; quia multi sunt lectura, officio Magistri, aut Predicatoris approbati, & in Ministerio deficiunt; quia non omnes sunt ad omnia nati, & in Ministerio Religioni causant præjudicium, & bonum nomen jam adeptum ex novo suo deperdunt officio. Caveant ergo Electores, ne in Ministros eligant, qui per suam anxietatem animi, vel libertatis, quam habent, defectum, aut aliam causam sint inhabiles ad Spirituales exhortationes suis Communicantibus faciendas; quippe turpius efficiuntur à suo Ministerio, si in hac obligatione deficiant, quam si, quia illam adimplere non possunt, ad officium non eligantur.

4. Minister noviter electus statim ac sui officiali litteras patentes acceperit, possessionem accipias; Si autem per

ipsum steterit, & per tres menses adhuc non acceperit possessionem, Ministerium, vi hujus Constitutionis reputetur vacans, & ad Diffinitorium Provinciale devolvatur alterius subjecti electio nova.

5. Patri Ministro humiliter, & reverenter sui obediant Subditi. Ad ipsum spectat immediate Conventus, vel Collegii Regimen; & principalis curas, scoposque illius sit Spirituales Subditorum profectus, præeunte semper ipso, doctrina, & exemplo. Quapropter nec Minister Generalis poterit Ministrum aliquem eximere à vita communi.

6. Ad ipsum etiam pertinet hortari frequenter Subditos ad observantiam Regulæ, Constitutionum, Sanctorum Consuetudinum, & caeremoniarum, applicando Contravenientibus sine exceptione personarum, poenas per Constitutiones nostras impositas. Nec permittat Subditos se intromittere in negotia Sæcularium. Ministrum autem in executione hujus Constitutionis remissum, Pater Provincialis ad arbitrium suum puniat.

7. Disponat, & præcipiat Minister in suo Conventu, quidquid illi conventus vitium fuerit ad majorem observantiam, & Subditorum reformationem, & correctionem. Quod, ut melius, ac plenius exequi valeat, decernimus, quod faciat, & substantiet Processum, & informationes culpæ, ac delictorum commissorum à Religiosis in suo Conventu, vel alio in loco sui confinit, quamvis delicta excedant suam Jurisdictionem, ponatque usque ad culpam gravem inclusive; nam graves, & quibus annexum est scandalum, Provinciali ejus, & Diffinitorio referantur. Cæterum si contigerit, quod aliqua culpa suam excedens Jurisdictionem brevi indigeat remedio, opportunum adhibeat, illamque puniat, ac statim (sub poena suspensionis ab officio per mensem unum) moneat Superiorem, ad quem causa spectat. Et cæteras informationes culpæ, quas ipse non punierit, mittat Prælato, cui competet sententiam proferre. Nullus autem Minister poterit sui Conventus Visitationem Generalem facere, imponendo Præcepta, & censuras: Hoc enim proprium est Provincialis.

8. Sit etiam Minister in temporalibus valde providus, ut omnibus suis Subditis nihil de necessariis, de victu, & vestitu deficiat. Ad quæ distribuenda non expectet Religiosorum petitiones, quando necessitas patuerit, sed eas pastoralis sollicitudine præveniat, & amore Paterno æqualiter omnibus juxta ejuslibet indigentiam subveniat, ut sic Religiosi, relicta omnium temporalium cura, Spiritualibus magis intenti sint. Provincialis autem in sua prima Visitatione corrigat levem, reprehendendo Ministrum in hoc deficientem; & si in secunda visitatione, ex depositione majoris partis Communitatis eum non invenit emendatum, deponentium Testimonia suo Diffinitorio tradat, ut in eo determinetur, an causa sufficiens sit depositionis, & si sufficiens fuerit, Diffinitorio Generali proponatur ab eo.

9. Disponat etiam, & distribuat in suo Conventu officia per se solum, vel simul cum Provinciali, aut Capitulo Conventuali, (juxta ea, quæ in diversis partibus harum Constitutionum statuuntur) constituendo in illis personas idoneas. Officiales autem omnia sibi à principio tradita, juxta eorum Inventarium suis Successoribus, vel Consiliariis tradant.

10. Curet Minister, quod in omnibus officinis sui Conventus sint Inventaria, seu libri, in quibus scripta Inventantur omnia, quæ sunt in dictis officinis. Et bis quotannis cum Consiliariis, & Officialibus respectivè illas, & libros visitet, ut incrementa scribantur, & de necessariis, quæ defecerint, diligenter provideatur.

11. Quando superior Prelatus miserit litteras Patentes pro transferendo aliquo Religioso in alterum Conventum, non eas subscribant Minister, & Consiliarii, donec talis Religiosus in proximum sit ad iter arripendum. Eo autem ipso, quod subscribantur, statim cesset ejus Conventualitas, & deinde tamquam hospes habeatur. Nec Minister alterius Domus, ad quam pervenerit, vel per quam transierit futurus Conventualis alterius, aliam validam recommendationem efficere poterit: Computatio enim dierum solum faciendi est à prima recommendatione, usque ad diem ingressus in Conventum ad quem.

12. Si Conventus aliquis pecuniam habet (etiam obligationum, seu Missarum perpetuarum) conferendam in cen-

suum, Minister, (adhuc suffragante Capitulo Conventuali) id facere non valet sine Patris Provincialis facultate.

13. Nullus Minister, vel particularis Religiosus, quamvis sit Procurator Conventus, seu Administrator bonorum, seu facultatum ipsius destruat, diruat, demolatur aliquam Domum, vel Possessionem; nec radices evellat Vineas, Olivæ, arbores; Immo nec Religiosus Agricola, aut Hortulanus arborem (nisi aridam) succidat, sine consensu Communitatis, & licentia in scriptis Prælati superioris, qui illam concedet majori utilitate inspecta. Nec similiter sine præfato consensu, & licentia valeat aliquis ex dictis vendere, aut alienare ædificiorum dirutorum reliquias, & materias, nec etiam emptas, aut alio titulo receptas pro nova fabrica, aut pro reparatione Conventuum, seu possessionum eorum. Qui autem huic Constitutioni contraverit, ex ipso facto sit privatus in perpetuum actuali, & simili officio.

14. Nullus item Minister, aut Præfatus valeat in toto ejuslibet anni spatio vendere, aut alienare Triticum, hordeum, Oleum, Vinum, & similia (sive sint ex propriis prædiis collecta, sive emptas, sive pedata) ultra quantitatem, & valorem quadraginta ducatorum, ex unaquaque specie, sine consensu majoris partis Capituli Conventualis. Et semper in libro expensarum scribantur quantitas, & qualitas venditorum, seu alienatorum; & etiam notetur in eo dictus consensus Capituli Conventualis, quando intervenit. Contravenientes autem illi Constitutioni severe puniantur ad arbitrium Patris Provincialis, juxta qualitatem culpe.

15. Patres Ministri simul cum Consiliariis (juxta formularium) faciant rationum summas (vulgò Carta quæntas) status suorum Conventuum Collegiorum, incrementi eorum, provisionis, debitorum, aliarumque rerum, idque tempore apto disponant ita, ut dictæ rationum summe (à Ministro otroque, & Consiliariis subscriptæ) mittantur, & perveniant (simul cum libro, seu rationibus Missarum) ad manus Secretarii Diffinitorii Provincialis quindecim dies ante Capitulum Provinciale, ut prædictum Diffinitorium tempus habeat, ad eas videndas. Illarum autem copia, & transumptum de verbo ad verbum subscriptum etiam à Ministro, & Consiliariis maneat in Cooveniu in libro

bro deputato ad hunc effectum tantum. Quod si aliquis Minister tempore dicto, & determinato non miserit dictam rationem, puniatur ad arbitrium ipsius Diffinitorii. Ut autem sine querela constet de relictis ab uno, & receptis ab alio, Minister, qui spirat, tradat per Inventarium Ministri novo, aut Præsidi, ut hic etiam tradat novo Ministro omnia, quæ tunc temporis tradenda fuerint, & novos Ministros eorum, quæ receperit Inventarium tradentis, & recipientis manu subscriptum suo Diffinitorio mittat statim, ut si aliqua rationum summa facta inventatur, absque debita fidelitate, subscribentes privati sint voce, & loco per annum.

14. Minister ante finem sui officii providet Conventui, seu Collegio suo de omnibus rebus necessariis ad sex menses post subscriptum Inventarium, quod subscribendum est ante Capitulum per unicum tantum mensem, & non antea.

17. Minister (non socius) in suo Conventu, vel Collegio maneat tempore Capituli Provincialis, & illum regat, & gubernet, ac in eo præsideat etiam post Capitulum, donec novus Minister accedat, possessionemque accipiat, nisi in Prælatum fuerit electus.

§. X.

De Præsidentibus.

1. Pro casu defectus Ministri Generalis intra sexennium prior Diffinitor Generalis Ordinis, vi hujus Constitutionis, erit Præses illius, & futuræ Congregationis, usque ad electionem Vicarii Generalis, ut dictum est cap. 40. §. 9. num. 1., at verò casu, quo Superior Generalis (etiam si fuerit Minister Generalis) exierit à sua Familia, Præses illius erit, quem ipse designaverit pro tempore suæ absentis, & exercere poterit tanquam Familæ Superior solum vices illas, quas commiserit illi, qui eum nominaverit.

2. Præses autem designatus à Superiore Generali pro alicujus Capituli Provincialis præsentia eam omnem facultatem habebit tempore Capituli ad electiones, & regimen ipsius, quam haberet ipse Superior. Ceterum si Provincialis deficiat, vel illius officium quomodolibet vacet, Præses designatus à Superiore ad electionem Superioris Provincie, eandem potestatem habebit,

ac si esset Præses Capituli Provincialis. Sed in casu absentis Provincialis à sua Provincia, Præses illius erit Provincialis antecessor, & si impeditus fuerit hic, Diffinitorium Provinciale, Præside Provincialis ipso, eligat Præsidentem Provincie pro tempore absentis; Sed nunquam eligat actuale Diffinitorem Provincie, ne Diffinitorum numerus diminuat. Electus verò vices Provincialis, quas ipse commiserit, exercebit.

3. Quando aliquis Prælarus Superior deputaverit Præsidentem alicujus Conventus, seu Collegii, duret ejus officium, quamvis cessaverit officium Delegantis, usque ad possessionem Ministri, vel novi Præsidis; & idem intelligatur de Vicario, sive alio Præsidente deputato pro tempore Capituli Generalis, seu Provincialis in Conventibus, seu Collegiis, quorum Ministri socii sunt. Sed solum quando Superior Generalis, vel Diffinitorium Generale designaverit Præsidentem Conventus, Collegii, seu novæ Fundationis, eandem potestatem, & præeminentias habeat Præses, ac si esset Minister.

4. In absentia Ministri Præses semper erit Vicarius, & in istius defectu Diffinitor Provincialis antiquior, & in absentia omnium Diffinitorum Provincialium, antiquior Diffinitor Generalis, & istis omnibus deficientibus, Redemptor Captivorum, ac in istius absentia Procurator Generalis, & isto deficiente, nisi Minister iusta de causa Sacerdotem minus antiquum deputaverit, semper erit Præses Sacerdos antiquior in professione. Nullus autem ex præfatis aliquid innovet. Si autem Minister absens fuerit ab Oppido, ubi est ejus Conventus, ultra vigintiquatuor horas, poterunt prædicti tunc casus imponere præcepta, & recipere Novitios ad Habitum, & ad Professionem adhuc tamen Vicarius in isto casu non precedat in sede Diffinitores, nec isti ab illo socium petant ad exitum à Domo.

5. Quamvis in aliquo Conventu, vel Collegio sit Vicarius actu exercens suum officium, poterit Pater Provincialis pro absentia Ministri à Domo sua nominare, & eligere Præsidentem ubi, & quando expedire viderit.

§. XI.

De Gubernio Paterno, & Spirituali Prælatorum.

1. **P**rælati sunt Pastores, & Patres forum Subditorum, ideòque debent spiritualia pascua eis ministrare, ignorantes docendo, remissos fovendo, jacentes erigendo. Hæc exercere tenentur singulari amore, & benevolentia erga omnes, & singulos eorum. Quod ut aptius, faciliusque adimpleant, oportet ipsos agnoscere mores, conscientiam, & vires unuscujusque; viam & profectum spiritualem, occasionem, virtutes, in quibus se exercet, mortificationes, quibus utitur, gratias, quas à Deo accipit, & quid ex his, & Sacre Communionis frequentia utilitatis, & fructus percipiat. Hoc est enim Pastorem perfectè cognoscere Gregem suum.

2. Expedit igitur, quod hoc paternum regimen omni cura teneatur, ac diligentius observetur à Majoribus Superioribus. Quapropter Superiores Generales, Provinciales, & Districtorii etiam Generales, & Provinciales maximo opere invigilare debent pro spirituali profectu sibi subditorum, mittendo quandoque intra suam Jurisdictionem litteras Pastorales, exhortationes, & instructiones ad majorem observantiam, & extinctionem abusos, si aliquis introducatur, & illius Authores puniendo.

3. Præterea precipimus in virtute sanctæ Obedientiæ, & sub præcepto formali omnibus Religiosis subditis, & Prælati, ne investigare audeant Zelatores occultos, quos Prælati pro bono regimine habere debent, aut designare; neque præsumant de his Zelatoribus colloquia inter se, neque inter Sæculares, quamvis ipsi Religiosi Zelatores sint, alio modo, verbo, aut scripto habere, aut instruere, sub poenæ inhabilitatis perpetuæ ad Ordinis officia.

4. Provincialibus utpote ordinariis Visitationibus specialius competit cura suorum Subditorum: Quare in Visitationibus observabunt, quæ dicta sunt supra §. 8. hujus Cap. Nec sibi satisfaciunt cum correctione exteriori, sed hominem interiorem dirigere præsertim curent. Pro quo epistolæ spirituales etiam mittant, (quando illis expedire visum fuerit) per totam suam Provin-

ciam, & alias exhortatorias ad progressum, & correctionem Subditorum.

5. Ministris Coconventualibus immediate hoc regimen incumbit. Ab illis præcipue Subditorum salus, spiritualisque utilitas pendet, de qua in extremo Judicio strictissimam rationem reddent. Idcirco ut suæ obligationi satisficiant, tenentur spirituales illorum vitam exemplo suo alere, & doctrina sua perficere, illam omnibus, & singulis pro unuscujusque statu, & capacitate proponendo, ac dequadrimetri in quadrimetri stabiliter cum unoquoque in particulari agendo, & communicando omnia, quæ ad directionem animarum suarum spectant. Minister, qui in prima, & secunda Visitatione repertus fuerit omissus circa hujus Constitutionis observantiam, illico suspendatur à Ministerio.

§. XII.

De his, qui possunt, vel non possunt eligi in Prælatos.

1. **N**ullus Religiosus sit eligibilis ad Prælatum aliquam, neque reputetur aptus ad illam, nisi habeat ætatem, graduationem, & circumstantias, quæ designantur ad illam Prælatum. Qui vero propter fractam, ægramque valetudinem alia officia exercere non potuit; si tamen sit personæ provectæ ætatis, & virtute, doctrina, consilio, & aliis dotibus prædita, eligi poterit in Districtorem. Cæterum tantum erit unus Districtor, qui vitæ communis austeritatem sequi non valeat.

2. At vero in Ministrum Generalem, Commissarium Generalem, Ministrum Provinciale, & Conventualem eligi non poterit, qui propter fractam valetudinem sit omnino impeditus, ut Choro interesse non valeat, vel carnibus vescatur, lineisque utitur. Attamen si post electionem ita ægrotaverit, (quamvis sit Minister Generalis) ut iudicio Medicorum propter paralympm, aut similem infirmitatem desperata sit ejus salus, non debet deponi, sed eligendus erit Vicarius Generalis pro Regimine Religionis, ad inhabilitatis tempus solum, ut in Cap. final. de Clerico ægroto; Et in Cap. ex parte disponitur in simili. Idem hoc modo dicendum est de aliis Superioribus.

3. Cæteram decernimus, quod nullus eligatur ad duas Prælaturas simul: Nec Prælati aliquis sit simul Procurator Generalis, exceptis Ministris Conventus, & Collegii Curie Romanæ. Nec similiter sit aliquis simul Prælati, & Redemptor Captivorum.

4. Pater Minister Generalis in Capitulo, in quo spirat non possit ree-
ligi in Ministrum Generalem, neque in aliam Prælaturam, Commissarii videlicet, Diffinitoris Generalis, vel Provincialis, neque Ministri Provincialis, nec Conventualis usque ad Diffinitorium celebrandum post annum cum dimidio. Deinde Commissarius Generalis eligi non poterit in Ministrum Generalem, nisi casu, quo ad suam commissionem electus fuerit per solum annum ante Capitulum: Nec ree-
ligi poterit in Commissarium, nisi per triennium integrum non fuerit functus officio suo, in quo spirat.

5. Præterea nullus Prælati Superior, neque interior eligi poterit in Capitulo, in quo spirat, ad idem officium, neque ad aliam Prælaturam, usque ad prædictum Diffinitorium, nisi in Superiorem Generalem, Ministrum scilicet, aut Commissarium, si per sex annos integros, & continuos functus fuerit officio Diffinitoris Generalis; vel uno triennio Diffinitoris Generalis, vel Provincialis, & alio Ministri Provincialis. Nec aliquis Minister eligi poterit in Ministrum ejusdem Domus, nisi dispensante Diffinitorio Generali, ut dictum est Cap. 39. §. 12. num. 2. Ree-
lectio Ministri Conventus nostri Romani S. Caroli, sive Collegii nostri de Propaganda Fide, vi hujus Constitutionis fieri potest, nunquam tamen in favorem ejus, qui ree-
ligitur, sed utilitate Domus inspecta.

6. Similiter, qui per sex annos continuos, & integros fuerit Minister Conventualis, vel uno triennio Minister, & alio triennio etiam integro Prælati Superior Ordinis, vel Provincialis tantum poterit eligi in Ministrum alicujus Domus, ex duabus Matricibus suæ Provinciæ, vel pro prima vice tantum in Provinciam, vel Diffinitorem ejusdem. Per Officia autem continua, & integra intelligimus illa, quæ non vacarunt per tres menses continuos, sive in principio triennii, sive in medio, sive in fine.

Cod. Regul. Tom. VI.

7. Insuper duo Fratres germani non possunt sibi immediate succedere in eodem officio Ministri, vel Commissarii Generalis, Diffinitoris Generalis, Provincialis, neque Ministri Provincialis, vel Socii, juxta Breve Sanctissimi Domini Nostri Clementis X. expeditum die 15. Decembris anno 1660. incipit: *Exponi Nolu.* Nec possint etiam dicti duo Fratres germani, simul, seu in eodem tempore, & triennio habere officia, quibus annexum sit Votum in Capitulo.

REGULÆ CAP. XLL

Postquam vero Diffinitores Generales &c.

CAPUT XLL

De Visitatione, & depositione Prælatorum.

§. I.

De forma visitandi Patrem Generalem, & Diffinitores.

1. Minister Generalis finito Capitulo Generali, in quo ejus officium expirat, visitetur per novum Ministrum Generalem, & novum Diffinitorium: Ad quod novus Minister Generalis imponat præceptum omnibus Capitularibus, ut intra viginti quatuor horas coram ipso manifestent, si quid animadverterunt, seu notarunt in Patre Ministro Generali circa mores, regimen, observantiamque nostræ Regulæ, & Constitutionum, atque sui officii executionem, & si aliquid culpe apparuerint, prædictus Minister Generalis noviter electus cum toto Diffinitorio Generali Ordinis poterit ei applicare poenitentiam proportionatam. Si vero ex depositionibus factis à Capitularibus, videatur expedire, majorem facere culpam inquisitionem, præcipiens, quod intra tres menses post celebrationem Capituli, omni secreto, & diligentia, fiat dicta inquisitio, ut instructio processu, delinquenti applicetur sententia.

2. Diffinitores Generales Ordinis, qui expirant, visitentur etiam finito ipso Capitulo Generali per novum Diffinitorium. Inquisitio autem solum fiat circa executionem suorum officiorum; Circa mores enim Visitatio, & Inquisitio referretur Patri Ministro Generali,

E c

qui

qui ante prædictum Capitulum teneatur facere illam, & simul cum Diffinitorio iudicare, quando in aliquo ex Diffinitoribus culpa aliqua ponderis apparuerit.

3. Si quis Religiosus habuerit aliquod contra Superiorem Generalem, vel Diffinitores, id manifestet illorum Visitatoribus respective, certiores illos faciendo vel per litteras, vel per Provincialem, vel per Socium, vel alio convenienti modo.

4. Commissarius Generalis alterius Familiae, & Diffinitores Generales ejusdem, visitari debent in Capitulo Generali Ordinis, in quo expirant, per Ministrum Generalem novum, & Diffinitorium Generale Ordinis tunc electum. Cæterum omnes visitari debent, non solum quoad executionem suorum officiorum, sed etiam quoad mores, & observantiam Regulae, & Constitutionum, & de culpis, quæ apparuerint corrigi, ac puniri debent à prædictis Visitatoribus. In Capitulo autem intermedio Commissarii, & Diffinitorum Generalium, qui expirant in eo, à novo Commissario, novoque Diffinitorio fiat: & si apparuerint culpe, proportionata applicetur punitio.

5. Pater Provincialis, qui expirat in Capitulo Provinciali visitari debet ab ejus Præfide, circa mores, legum observantiam, & sui officii executionem, eo modo, & forma, quibus dictum est Cap. 40. §. 4. de Capitulo Provinciali, num. 25. ubi de Diffinitoribus Provincialibus dicitur etiam.

§. II.

De Causis, propter quas Prælatus deponi debent.

1. Diffinitores Generales Ordinis seorsum corrigant, & emendent excessus Patris Generalis; qui coram ipsis humiliter se prosternens veniam petat; & stans de suis excessibus se accuset. Quod si Prævaricator Ordinis fuerit, aut Contemptor, aut adeo negligens, & remissus, ut Ordinis dissolutionem, & destructionem inducat, moneatur à Diffinitoribus, ut officio Generalatus cedat, alioquin eum deponendi liberam habeant facultatem. Quod unque accipiendum juxta dicta Cap. 39. §. 11. num. 18.

2. Commissarius Generalis, & Diffinitores Generales Ordinis, vel Familiae, atque Ministri Provinciales, & Mi-

nistri Conventuales à suis Superioribus juxta Regulam, amoveantur à suis officiis, casu quo commiserint peccatum aliquod contra tria Vota essentialia, & quatuor non ambiendi, vel manifeste de ipsis fuerint vehementer suspecti. Item si aliis negotiis dediti non adimpleant suum munus, & ter moniti negotia non relinquunt. Vel si inutiles, aut ira negligentes fuerint ad gubernandum, utique grave detrimentum Regulari Observantiae. Vel si minis, sollicitationibus, fraudibus, aut alio simili modo procurent alteri officium intra, vel extra Religionem. Aut si accipiant pecuniam, vel rem pretiosam, ad hoc ut faciant, vel expediant aliquid, quod ratione officii expedire teneantur.

3. Cæterum tam contra Patrem Ministrum Generalem, quam contra alios Prælatos, & Officiales, & ad certum tempus canonice electos, Diffinitores ad sententiam depositionis, minime procedant, nisi prius ex actis legitime conflictu respective de causis superius expressis, vel aliis, quæ ex canonicis Sanctionibus, & nostris Constitutionibus ad depositionem requirantur.

§. III.

De Sigillis in Ordine nostro utendis.

1. Patres Superiores Generales habebunt tria Sigilla: Primum magnum ad signanda negotia gravia, & Capituli Generalis: Secundum mediocre ad ordinarias, & tertium parvum pro litteris, hac sola differentia, quod in primo sculpta sit Imago Sanctissimæ Trinitatis, & Pater Minister Generalis habeat in circuitu verba ista: Signum primitivum Discalceatorum Sanctissimæ Trinitatis, & Caprivorum. Pater vero Commissarius in circuitu solum habebit hæc: Signum Discalceatorum Sanctissimæ Trinitatis, & Caprivorum: In duobus aliis pro utroque Superiore insculptum sit Scutum Ordinis, & in circuitu verba hæc: Pater Minister Generalis: vel Pater Commissarius Generalis.

2. Deinde Diffinitoria habeant sua Sigilla, in quibus insculptum sit Scutum Ordinis cum inscriptione ista per circuitum: Diffinitorium Generale Ordinis Discalceatorum Sanctissimæ Trinitatis, & Caprivorum, vel pro alio Diffinitorio Generali si Familiam nominare non possit, in circuitu sint hæc verba: Diffinitorium Generale unius Familiae Discalceatorum Sanctissimæ Trinitatis, & Caprivorum.

Et

Et cum Sigillo foli Diffinitorii signabunt negotia, quæ Superior Generalis expedierit omnino illius, addendo etiam in illorum corpore: de consensu nostri Diffinitorii Generalis: Per hæc enim verba, & Sigillum distinguenda sunt negotia Diffinitorii, ab expeditis à Superiore Generali folo.

3. Singuli Patres Diffinitores singula habeant Sigilla parva pro Epistolis suis, & in illis sit Scutum Ordinis, & inscriptio hæc per circuitum: Diffinitor Generalis Ordinis, quin addatur primus, secundus, nec tertius: At verò Diffinitores Generales Familiae in inscriptione non habeant eadem verba, sed solum habeant hæc: Diffinitor Generalis unius Familiae, vel nominando Familiam, si locus fuerit.

4. Quilibet Provincialis tria etiam habeat Sigilla. Unum magnum pro suo Capitulo, in quo incisum sit Ordinis Scutum, & per circuitum ista verba: Exempli gratia: Provincia Spiritus Sancti: In aliis duobus, quorum unum mediocre, ad ordinaria negotia sui officii, & alterum parvum pro Epistolis suis, erant in circuitu sequentia verba: Provincialis Provincie N.

5. Præterea Diffinitorium Provincie alterum Sigillum habere debet, quod sculptum habeat Scutum Ordinis, & in circuitu hæc verba: Diffinitorium Provinciale Provincie N. Cum hoc enim Sigillo Pater Provincialis signare debet, quæ expeditur omnino Diffinitorii sui, & etiam addere in corpore: De consensu nostri Diffinitorii Provincialis. Necnon Provincie Diffinitores habeant sua Sigilla parva cum hac inscriptione: Diffinitor Provincie N.

6. Quilibet etiam Minister Conventualis habeat Sigillum parvum pro Epistolis, & negotiis occurrentibus: & in illo Scutum sit Ordinis, & per circuitum titulus sui Conventus, vel Collegii verbi gratia Minister Conventus Matritensis.

7. Visitatores delegati habeant etiam Sigilla cum Scuto Ordinis, & ista inscriptione: Visitator Generalis, vel Visitator Provincialis. Sigilla autem ista sint apud Patrem Generalem, & Provinciales respective, ut ea suo tempore tradant Visitatoribus ab eis delegatis, qui & finita sua Commessione reddent illa Delegatis.

8. Insuper Patres Redemptores Captivorum, & Procuratores Generales, *Cod. Regul. Tom. VI.*

& Provincie pro negotiis, & Epistolis Sigilla habeant parva, & cum Scuto Ordinis inscripto, & inscriptione per gyrum: Redemptor Captivorum, vel Procurator Generalis Ordinis, vel Familiae N. & similiter Procurator Provincie N.

9. Præcipimus, quod nullatenus excedatur à disposito in hoc §. nec ullus alius extra prædictos (cujuscunque status, & conditionis sit) Sigillo utatur sub pena gravis culpæ.

§. IV.

De Patribus Secretariis Prælatorum Superiorum.

1. Pater Minister Generalis in suos Secretarios tantum eligere poterit doctos Sacerdotes, qui suis consiliis, prudentia, & viribus, illum valeant in suis numeris onere portando adjuvare. Illos in scriptis designet præbendo eis litteras patentes sui officii, & Secretarii statim ac eas recipiant, juramentum emittant in manibus ipsius Patris Ministri Generalis, de servando secretum, & fidelitatem, juxta formam præscriptam pro Secretario Capitali Generalis sup. cap. 39. §. 5. num. 12. Horum autem unus erit Secretarius Generalis Ordinis, quem assumet ex sua Familia, aliosque Secretarius Generalis alterius Familiae ex altera assumendus: Et non alios eligere poterit, nisi qui antea fuerint Diffinitores Generales, vel Ministri Provinciales, aut saltem apti à lege, ut Tales fiant. Casu autem, quo Minister Generalis deficiat, Vicarius Generalis electus Secretarios remove non poterit, nisi consentiente Diffinitorio Generali Ordinis per omnium consilia, præter uosum. Nec prædicti Secretarii Generales poterunt eligi ex Diffinitoribus Generalibus actualibus, aliisque habentibus suffragium in Capitulo Generali futuro.

2. Commissarius Generalis eligere debet ex sua Familia Secretarium Generalem, simili, & non majori graduatione prædium, qui aliunde suffragium non habeat in Capitulo Generali futuro, nec in intermedio sue Familiae, si fuerit; illique sui officii litteras patentes præbere debet; Et Secretarius statim ac eas recipiat in manibus sui Superioris juramentum faciat, ut supra; & à Vice-Commissario, si casus occurrerit defunctus Commissarii, Secretarius remove non poterit, nisi consentiente Superiore Generali Ordinis. Si autem post triennium fuerit Capitulo intermedium Familiae,

E c a

milie,

milie, novus Commissarius pro libito, poterit eligere novum Secretarium, vel antiquum assumere sibi.

3. Præterea Superior Generalis Ordinis, & similiter Superior Generalis Familie, Sacerdotem Amanuentem per litteras patentes sui Officii, ex eadem Familia eligere poterit, & ad suum arbitrium removere: Eos tamen eligere oportet eleganti charactere donatos, mediocriterque communi arithmetica instructos, habiles aliunde, atque expeditos taliter, ut spes aliqua suboritur de eo, quod temporis decursu, & officiorum graduatione transacta, aptiores fiant, utellantur in Secretarios. Prædicti enim Amanuentes post acceptas sui exercitii nominationis litteras, juramentum facere debent fidelitatis, & secreti in manibus Superioris eligentis eos, vel de illius commissione in manibus Secretarii. Si verò vel quod ad minimum frugerint juramentum, removeantur ab exercitio, & ipso remotionis facto ob hanc causam intelligantur inhabiles in perpetuum ad officia Ordinis.

4. Patres Provinciales suum etiam unicum Secretarium Sacerdotem Provincie suæ eligere debent, ut suo similiter consilio, & prudentia sui oneris pondus portare possint, & adjuventur, ut ne ducti zelo observantiae, rigidiores, vel pietatis specie ducti, mitiores, quam par est, ipsi fiant. Provincialis autem Secretarius eligendus est, qui antea fuerit Minister, aptusve ut in Ministrum electus fuerit, vel saltem qui per triennium fuerit Lector Theologiae Moralis practicae, vel Superioris Generalis Amanuentis, vel per biennium Philosophiae Lector, aut Magister Novitiorum, vel Recens Professorum, vel Prædicator Conventualis; Et statim ac litteras patentes acceperit à suo Provinciali, in manibus ipsius prædictum præstet juramentum.

5. Idem omnino faciat Visitator Delegatus in electione Secretarii, & iste in emissionem juramenti. Excepto casu, quo Delegatus in Commissione designavit Visitatori Secretarium, vel isti litteras Patentes dedit: Tamen etiam in isto casu, Secretarius juramentum faciet in manibus Delegati, si in Delegantis prius non emisit illud.

6. Prædicti omnes Secretarii, & Amanuentes immediate subiciantur (etiam tempore visitationis Provincialis) tantum suo Superiori in Domo, in qua adsit, & licet absens sit, in omni-

bis Domibus jurisdictionis sui Superioris, dum eorum officium duraverit, Conventuales sint cum voce, & loco. Si autem vel per breve tempus fuerint in aliquo Conventu, seu Collegio, sine suo Superiore, quoad omnia subint immediate Provinciali Provinciae, & in illius absentia, isti, ac Secretarii Provinciales Ministro Domus, & ad exeundum à Domo à suis tantum Prælati, quorum Secretarii, aut Amanuentes sunt, licentiam, Socium, ac benedictionem accipiant.

§. V.

De Patribus Vicariis Conventuum, & eorum officio.

1. Nullus eligatur in Vicarium, quin habeat ad minus quatuordecim annos à Professione, & sit Confessarius Virorum, ac Mulierum, personaeque prudens, & capax ascendendi ad Ministerium post graduationem, dignusque, ut sit secundus à Ministro in suo Conventu, vel Collegio, & ut in absentia Ministri sit Praeceptorum, etiam senium, & nimis graduatorum, quin Religiosorum humilitas ex præcedentia, & praesidentia minimum sit exercenda. Debet enim eligi in Vicarium solus ille, qui per sexennium Philosophiae, & Theologiae studuerit, & ulterius per triennium saltem fuerit Magister studentium, vel Amanuentis Superioris Generalis, vel Procurator Redemptionis, vel Prædicator alicujus Conventus, vel Collegii, vel concionatus fuerit duas Quadragesimas integras, vel in aliquo alio officio fuerit expertus. Diffinitorium tamen Provinciale poterit dispensare in ætate, non autem in aliis requisitis illius.

2. Vicarius autem Ministrum juvenem debet in onere sui officii, pacemque promovere inter Subditos, & Prælatum, ideoque in suis litteris patentibus dicitur, quod convertat cor Patris ad Filios, & corda Filiorum ad Patrem. Munus Vicarii non duret ultra mensem unum, postquam accessit ad suum Conventum, possessionemque accepit Minister denuò, sive in Capitulo Provinciali, sive in suo Diffinitorio electus: quamvis si solum per biennium officium exercuit, poterit reeligí in eodem Conventu, vel Collegio, non verò si ultra biennium, nisi dispensante suo Diffinitorio.

3. Præcipuum Vicarii munus est diligenter curare omnia, quæ attinent ad Officium Divinum, & quod exacte ob-

fer-

serventur Sacri Ritus, & Ordinis Cœremoniz, ac cuncta, quæ dispositio nostrum Manuale. Quare omnia, quæ circa Chorum, Altare, Processiones, & alia ad Officium, & Cultum Divinum pertinentia, Vicarius ordinaverit, executioni mandentur, nisi aliud Minister disponat: Est enim Vicarius Magister Cœremoniarum, quas si nesciverit, alios edocere non potest. Unde Visitatores, qui in aliquo Conventu, vel Collegio earum abulum, vel Inobstantiam notaverint, aut audierint, Vicarium corrigant severè, ipsamque moneant: & si in secunda visitatione cuncta in integrum non fuerint restituta ad debitum cultum, ipsum deponant.

4. Curer etiam Vicarius, quod quilibet Religiosus adimpleat Ministerium in quod ab obedientia est destinatus. Et ubi Magister Novitiorum, vel Professorum non fuerit, officia tabulæ singulis hebdomadibus distribuat Vicarius.

5. Singulis Dominicis diebus juxta præscriptum Regulæ, Familiam, sive Famulos Domus pro capacitate sua Vicarius hortetur divertere à malo, bonumque facere; eosque simpliciter moneat, quod credere, aut agere debeant pro salute Animarum suarum, & vita æterna adipiscenda.

§. VI.

De Procuratoribus Generalibus, Provincialibus, & Conventualibus, ac de eorum officio.

1. Procuratores Generales genio, & litteris debent esse habiles, ut negotiis sine detrimento curantur; proindeque Religiosis incumbere possint, eaque in bonum Ordinis exequantur; neque ideo sint audaces, immodesti, & spoliæ Sæculares, Tribunalive nimium reperiantur molesti: debent esse prudentes, & magis justitiam Religiosis vocibus indicare, quam perviciaciam ducti, ipsam vociferando acquirere velle: Sint ergo memores Sanctæ Regulæ nostræ, ut omnis gestus, vita, actio, & omnia alia honesta in eis reperiantur.

2. Procuratores Generales pro Romana Curia eligendi sunt in Capitulo Generali Ordinis ad sexennium juxta dicta cap. 39. §. 5. nom. 22. de forma celebrandi Capitulum, & qui aliquando fuerint Diffinitores saltem Provincie, vel apti, ut elegerentur ad tale munus Diffinitoris. Eorum autem unus erit Pro-

curator Generalis Ordinis assumptus ex Familia, ex qua Minister Generalis exipiat. Secundus Procurator Generalis Familiz eligendus ex Familia Ministri Generalis electi juxta ibidem dicta.

3. Possunt autem eligi non à Capitulo, sed à suo Diffinitorio Generali, & solum ad triennium alii Procuratores Generales ejusdem graduationis pro aliqua Curia, in qua tractanda sint omnia Provinciarum illius ditionis negotia Ordinis, & hi denominari debent Procuratores Generales, sub nomine illius ditionis, in qua fuerit Curia, ut modo dicitur Procurator Generalis Hispaniz; Cui, vel quibus suum Diffinitorium Generale dare debet mandatum Procuræ. Sed Procuratores, qui non omnium, sed plurium Provinciarum Ordinis intra aliquam Ditionem eligi debent, juxta dicta cap. 40. §. 4. nom. 23. non à Diffinitorio, sed à Capitulo Provinciali eligendi sunt, nec nominandi Procuratores Generales, quatenus à suo Diffinitorio Provinciali habere debent mandatum Procuræ.

4. Quicumque enim ex his Procuratoribus confestim, ac electi fuerint, faciant juramentum fidelitatis in manibus Superioris Generalis, vel alterius de ejus commissiões. Concurrentibus autem præcedat, & præsideat aliis Procurator Generalis Ordinis, & post ipsum Procurator Generalis Familiz in Roma, Hispaniz in Hispania, & alterius Ditionis in ea. Eorum Officium vacet, quando noviter electi possessionem acceperint: Diffinitorium autem Generale Ordinis eos poterit à suis officiis abdicare, sine obligatione reddendi causam, cur id faciat, nisi Sacre Congregationi, quando requiratur. Procurator autem Generalis, qui ex Hispania non fuerit electus, nunquam in Conventu nostro S. Caroli ad quatuor Fontes Urbis commorari, aut residere possit.

5. In Provinciis vero à suo Capitulo eligi debent ad triennium Procuratores Provinciarum ad quæcumque negotia sue Provincie, Conventum, & Collegiorum ejus. Hi etiam Procuratores eligendi sunt illis prudentiz, modestiz, ac genii doctibus ornati, quibus ornari debent Procuratores Generales, & eligendi non sunt, nisi qui duodecim annos post professionem compleverint, & studiis per sexennium vacaverint; sintque Mullerum Confessarii, & apti sint ad minus, ut eligantur in Vicarios. His Diffinitorium Provinciale dabit suum mandatum Procuræ, & ab illis juramentum

tum de fidelitate fieri debet in manibus sui Provincialis, vel alterius de ejus commissione.

4. Prædicti Procuratores poterunt è Domo exire semper, ac negotia ad exigant, Socio assignato à Prælato, & ab isto benedictione accepta. In quocunque Conventu suæ respective Familiae, vel Provinciae, ubi fuerint, & Pater Procurator Generalis Ordinis, in omnibus Conventibus Ordinis Conventuales sint cum voce, & loco. Et in adibus, & functionibus Communitatis præstant omnes, quos præcedunt, juxta supra dicta, etiam Vicario, à quo in absentia Ministri Socium postulant, sed ab eo benedictionem non accipiunt, nisi forte Vicarius sit simul Præfex propter absentiam Ministri ab Oppido ultra viginti quantur horas. Et nunquam se intromittant in regimen Conventus, nisi quando illis competat præsentia per absentiam Ministri, Vicarii, Diffinitorem, & Redemptoris Captivorum.

7. Litteras eorum, quas scribunt, & quas recipiunt, nullus Prælatus aperire, videre, seu impedire audeat, excepto suo Superiore Generali, cui respective didici Procuratores notitiam omnium negotiorum Ordinis præstare: & præsertim Procurator Generalis Hispaniæ id faciat singulis semestribus per librum, in quo cunctarum rationem scriptam habeat, & in absentia Superioris Generalis, notitiam illam, & rationem præbeat Diffinitori Generali antiquiori existenti in Curia Regia: Et ante finem suorum officiorum, rationem accepti, & expensis in executione eorum suo Superiori Generali fideliter reddant.

8. Hortamur Patres Procuratores Generales, Provinciales, seu etiam Conventuales, ut semper, ac commode omni cura, & zelo per se, & si id non fieri possit per Sæculares Procuratores, negotia expediri faciant, ut sic frequentes illorum egressus è Conventu evitentur.

9. Pater Procurator Generalis Ordinis Curie Romanæ non valeat sine licentia Capituli Generalis Ordinis impetrare à Sede Apostolica Litteras pertinentes ad regimen universale Ordinis, nec favorem, vel auxilium aliis ad id præstare. Quod si aliquo modo, & via ei constiterit aliquem Religiosum id quomodocumque intendere, teneatur sub præfesto fidelitatis jurejuramento satisfecisse Diffinitorio Generali Ordinis. Et in omnibus negotiis Religionis servet semper instructionem, vel dispositionem Diffi-

nitorii Generalis Ordinis, & nihil absque ejus licentia operetur.

10. Quilibet Religiosus (nisi fuerit Diffinitor Generalis Ordinis, Romam petens, vel in Italia existens subdatur Superiori Generali, & in illius absentia quoad vitam intrat Claustro, Ministro Domus à Procuratore Generali suo designandæ pro illius residentia: Semperque Procuratori Generali suæ Familiae, quamvis sit Ordinis, licentiam manifestet, & causam viæ suæ declare; illique tamquam Superiori, cui in omnibus obedire tenebitur, humiliter pareat, quoad negotium, & causam suæ viæ. Quod si aliquis absque debita licentia illuc profectus fuerit, vel Romæ existere censeatur contra præceptum Superioris Generalis Familiae suæ, idem Procurator Generalis remittat illum in suam Familiam ad suum Superiorem Generalem, vel Provincialem Provincie illius, nisi attentis circumstantiis videatur propter culpas eum in carcere conjicere, vel alio remedio uti.

11. Pater Procurator Generalis Hispaniæ sit vel devigilans in expeditione negotiorum sibi à Prælatis commissorum, quæ quidem tenetur agere, & expedire. At vero sine consensu Patrie Provincialis Provincie, ejus negotium fuerit, nunquam Sæcularium negotia, vel propria personalia, vel alicujus particularis Religiosi gerat. Super Difficultatibus autem, quæ in executione sui officii occurrerint, consulat suum Superiorem Generalem.

12. In omnibus Conventibus, & Collegiis indispensabiliter eligatur Procurator ad lites, & negotia Communitatis, & ubi fuerint facultates, seu bona, sive cultura in Agro Administrator similiter eligi debet. Hi enim Conventuales Procuratores eligantur à Conventibus, & Collegiis, consulto, & approbante Patre Provinciali, qui solum approbare debet, immo & potest, Religiosos modestos, prudentes, & habiles ad tractanda negotia, reprobando si qui proponantur illi audaces, garrulos, & eos, qui solum præbendo vultum oegotia exponere volunt.

13. Officium Procuratoris Coconventuales expirat, transacto mense integro post acceptam à Ministro demum electo possessionem illius Conventus, vel Collegii, quod mandatum procuratoris dedit. Si vero Patri Provinciali, & Communitati visum fuerit, poterit reeligere cum licentia sui Diffinitorii Generalis. Quod

Quod quidem antequam illam concedat, notitiam curet habere de moribus dicti Procuratoris, & de fidelitate in executione sui officii. Torum autem in hac Constitutione expressum quoad Procuratores conventuales, prius, & in omnibus intelligi volumus de Administratores quatuorcumque facultatum, seu bonorum cujuslibet Conventus, vel Collegii. Hi autem non præcise Sacerdotes, sed Fratres Laici poterunt destinari. Provincialis verò eos tantummodo approbet, qui juxta dicta cap. 21. num. 2. post suæ Professionis officia eligi possunt.

14. Procuratores conventuales in Civitatibus, seu Oppidis, ubi sunt Cancellariæ, Regiæque Consilia, seu Audiencie, teneantur suscipere, gerere, & expedire lites, & negotia Ordinis ad dicta Fora Regia concurrentia. Et Patres Ministri hujusmodi Conventus, non occupent suos Procuratores ita ut prædicta Ordinis negotia agere non valeant.

15. Procuratores omnes coeventuales, & Administratores bonorum, seu facultatum cujuslibet Conventus, seu Collegii, singulis quadrimestribus rationem reddant suis Ministris, & Consiliariis de executione suorum officiorum, & de acceptis, & expensis pro eorum expeditione; In quem effectum sit liber in Arca trium clavium, in quo dictæ Rationes scribantur, & debita pro, & contra Conventum, cum annotatione diei, mensis, & anni, Personarum, à quibus, & finis, in quem contracta sunt. Et librum istum quando, & sicut ceteros Monasterii, visitet Provincialis, & Procuratorem, vel Administratorem non reddentem dictam rationem amoveat ab officio; Reddentem vero, sed non fideliter, arbitratu suo puniat.

16. Sciant enim Ministri, & Consiliarii, ipsos non esse Procuratores Conventus, nec bonorum Administratores; Quippe Communitates, quorum sunt bona, Procuratoribus, seu Administratores, per suam authenticum mandatum à se destinatis, integram administrationem commiserunt. Ministris vero, & Consiliariis solum competat rationes Receptorum, & Expositorum summere, fructusque, & redditus, qui post bonorum culturam, & conservationem, atque debitorum solutionem liberi pro Conventu, seu Collegio reperiantur, in Arca trium clavium, & Communitatis Officinis reponere ad usum, & expensas Communitatis.

17. Ideoque præcipimus in virtute S. Obedientiæ, & sub præcepto formali Patribus Ministris, & Consiliariis, necnon Procuratoribus, & Administratores quibuscumque, quod neque primi prædicti audeant aliquid exigere, aut accipere à Procuratoribus, & Administratores præter ea, quæ soluti solvendis, factisque expensis, libera reperiantur pro Conventu; nec hi videlicet Procuratores, & Administratores aliud ipsis petentibus reddant, & quod si cogantur à suo Ministro, illico Provinciale certiores faciant de violentia, sub pena privationis officii similis in perpetuum, omnibus contravenientibus huic præcepto.

18. Nullus sive Minister, sive Procurator, sive Administrator bonorum possit, oecad breve tempus dare in arandationem bona fructifera, quæ Conventus habet in Agro, si expensis communitatis elaborata fuerint aliquando, nisi consentientibus omnibus suffragiis, non solum habitantium, sed etiam pertinentium ad Domum illam, & de licentia Patris Provincialis, qui inspecta utilitate, eam concedet, dummodo non dentur ad vitam alicujus, nec ad majus tempus, quam ad triennium Ministri actualis.

REGULÆ CAP. XLII.

Si quis hujus Ordinis Frater esse voluerit &c.

CAPUT XLII.

De Novitiis, Receptione, Educatione, & Approbatione Novitiorum.

§. I.

De Conventibus, in quibus educendi sunt Novitii.

1. Superior Generalis cum consensu Provincialis in qualibet Provincia designet domos necessarias pro educatione Novitiorum: Et semper sint segregatæ à frequentia, & concursu Secularium; & semel designatæ non relinquantur sine gravi causa. Ministri autem dictarum Domorum prudentes sint, & observantes; & qui jam fuerint, (si fieri possit) Magistri Novitiorum, & Professorum.

2. Similiter Superior Generalis eligat Magistrum Novitiorum cum consilio Provincialis, pro cujus Provincia eligatur

tur, & sit Persona Spiritualis, prudens, docta, & potens viribus ad rigorem vite communis sustinendum, atque etiam qui fuerit aliquando Magister recens Professorum, Studentium Philosophiæ, aut Con-Magister Novitiorum, vel Vicarius alicujus Collegii Theologiæ Studentium, aut Domus Novitiorum. Poterit etiam Superior Generalis eligere Con-Magistros, confulto Magistro, ut eligat Religiosum ipsi benevolum, ac genio, & moribus non ab similem, ne forte si alium eligat, potius discordiam, scissuramque inter Discipulos introducat, quam Magistro juvenem tribuat.

3. Superiores curent, quod Religiosi Conventuales Novitiatum sint valde observantes, & exemplares.

4. Omnes Novitii debent suscipere Habitum, ipsique vestiri in Domo Novitiatum, nisi tato, & expressa licentia Superioris Generalis, cum aliquo fiat dispensatio, ut habitum recipiat in domo alia, in qua fuerit approbatus, & statim ac Sanctum nostræ Religionis Habitum susceperit, deducatur ad Novitiatum, sub poena gravis culpe infligenda Superiori, qui illum destituerit, nec Provincialis in hoc poterit dispensare. Ut autem in domo Novitiatum Habitum nostro induatur, statim ac ille quis perveniat, sufficit, quod recipiendus ad Chorum Ministro, & Magistro Novitiorum consignet Litteras Patentes Provincialis, vel Recipientis ad statum Laici, Litteras Superioris Generalis precipientis illis, cum Habitu vestiri. Prelati vero nunquam similes litteras concedere, aut elargiri poterunt, quin prius illis constet authenticè de approbatione informationum, & Communitatis circa mores, cæterorumque, quæ fuerint necessariæ.

§. II.

De Personis non admittendis ad nostrum Sanctum Habitum.

Non admittatur ad nostrum Habitum, qui infirmitatem habeat contagiosam, vel qui sit, vel fuerit mancipium, nec qui Seculari veste indutus nostrum Habitum petierit, si fuerit professus, sive valide, sive invalide alia quacumque Congregatione etiam nostri Ordinis v. g. in Patribus nostris Calceatis: aut etiam in Discalceatis, vel Reformatis ejusdem Ordinis, non subiectis nostræ Jurisdictioni. Nec etiam admittatur Neophytus, nec qui descendit per lineam rectam in quolibet gradu à ju-

deis, Hæreticis, Mauris, vel Maurificis, nec ullus, cujus Prædecessores per lineam etiam rectam, ac in quolibet etiam gradu ob Hæresim, vel Judaismum, vel Sæcæ Mahomettanæ crimina puniti fuerint ab Hæreticæ pravitate Inquisitoribus. Quod si aliquis ex dictis in hac Constitutione celans aliquid ex prænarratis impedimentis professionem fecerit apud nos, statim ac debeat tale impedimentum, ejiciatur: quia Religio non præstat tutum consilium ad talem protectionem. Quapropter omnes in publico coram Communitate montentur ante receptionem Habitum, & etiam ante professionem. Quod si habeant aliquid ex impedimentis in hoc numero enarratis, professio (etiam si fiat) invalida, & nulla est, quamvis pluribus annis in Religione sint. Admonemus tamen ad ejectionem Professi procedi non posse, nisi intra quinquaginta annos à die Professionis, & deobscure causis coram Superiore suo, & Ordinario ad præscriptum Sacri Concilii Tridentini; quod ex Sententia Sacre Congregationis, vendicat sibi locum, non modo quando Subditus vult deducere Causas nullitatis suæ Professionis, sed etiam quando Superior vult eum ejicere, tanquam nulliter professum.

2. Non admittantur præterea Religiosi Professi aliorum Ordinum, Religionum, Congregationum, vel societatum, absque licentia Capitali Generalis, concurrentibus duobus partibus ex tribus suffragiorum Vocalium: Et eam non concedat, quin prius perpendat privilegia dictorum Ordinum, & causam transitus, & concurrant alia requisita Sacrorum Canonum.

3. Insuper nec recipiatur ad Chorum, qui non habeat ætatis quindécim annos; nec ad statum Laici, qui non habuerit viginti, vel qui excesserit trigésimum quintum annum; nec aliquis Eunuclus; nec Uxoratus, si Uxor maneat in sæculo; nec irrecitus aliqua irregularitate, quæ difficiliter dispensari possit; nec habens notabilem deformitatem; nec Religiosus Professus apud Patres nostros Calceatos, vel apud aliam nostri Ordinis Congregationem extra Jurisdictionem nostram, nec aliquis ex comprehensis in Interrogatorio pro informationibus Novitiorum infra posito §. sequenti. Nullus ex prædictis in hoc numero tertio recipiatur absque licentia Distincti Generalis illius Familiz, & in casibus, in quibus illam concedere possit, juxta jus commune, & nostras Constitutiones; Et nunquam illam concedat, ut

ut iterum recipiatur, qui fuit antea Novitius nostræ Religioſis, vel alterius, ſine prævio examine Cauſæ ſui egreſſus de ipſius Diſſinitorii commiſſione faciendo. Volumus tamen, quod ſi aliquis ex dictis, & prohibitis in his duobus numeris (nempe ſecundo, & tertio huius §.) Habitum receperit, & profeſſionem fecerit ſine licentia, & facultate requiſita, & expreſſa in prædictis duobus numeris, talis profeſſio ſit firma, & valida, dum non ſit ex comprehenſis in eum. primo. Si autem ſine debitis circumſtantiis aliquis receptus fuerit, ad arbitrium ipſius Diſſinitorii ponantur Miniſter, qui à Præſbitero licentiam petit, & Religioſus, qui ſecit informationem: Illorum enim quavis excuſari velit ignorantia, inexcusable eſt diligentie deſectus.

4. Denique præcipimus, quod nulla femina admittatur ad noſtrum Habitum, ut ſua noſtri Ordinis mantellata, ſeu Tertiaria (vulgo Beata) abſque licentia Superioris Generalis. Nec permittatur ſine eadem licentia, quod emitat Votum in manibus alicuius Præſbiteri ex noſtris, vel alterius Religioſi, ſub poenæ privationis officii Præſbiteri, & vocis, ac loci per triennium Subdito contravenienti.

§. III.

De forma faciendi Informationes pro admittendis ad noſtrum Habitum.

1. **A** Nequaquam ad noſtrum Sanctum Habitum quilibet admittatur, de mandato Miniſtri, extrajudicialiter, & omni poſſibili ſigillo ſit ab aliquo Religioſo clandestinum examen de officio, & qualitatibus Parentum, & Aſcendentium Prætendentis, ut ſic ſine illius, nec ſuorum jactura modeſte denegetur aſſenſus præſentioni. Si autem poſt tale examen nihil notandum repertum fuerit, tunc de conſenſu Præſbiteri, cui comperat licentiam dare, Miniſter poterit Prætendentem ſuæ Communitati proponere, Communitasque ipſam approbare, vel reprobare circa mores: Poſtea vero, quando approbatus fuerit, Miniſter à ſuo Provinciali commiſſionem petat, & Religioſus designatus, qui ſemper Sacerdos erit, faciat ex commiſſione ipſius Provincialis informationem juridicam, & plenariam de genere, moribus, & vita, juxta Bullas Summorum Pontificum, recipiendo juramentum à Teſtibus. Provincialis autem nunquam designet Conſanguineum, Conterraneum, Amicumve Prætenden-

tem, aut Parentum ejus, neque eum, qui in eorundem locum frequenter aſſentiam habeat, aut habuerit.

2. Religioſus, cui commiſſa fuerit informatio, poſtquam eam ipſi tradiderit Miniſter, moneat Prætendentem, ut provideat circa iter, & expenſas ad informationem faciendam: idque fieri debet Religioſo, & pauperimo tali modo, ut Sæculares eiſi poſſint, murmurando reprehendere, & ſi aliter ab aliquo fiat, à ſuo Provinciali incarcerentur per tres meſes, & ante omnia de ipſius mandato Sæcularibus reſtituantur ſuperfluum.

3. Informationem vero faciat per ſequens interrogatorium; & quando illi viſum fuerit, Teſtibus proponere poteſt Religionem juramenti, ne credant ſe poſſe à perſurio, falſum deponendo, excuſare, eo prætextu, quod cauſa ſit Religionis, & Pia. Si autem poſt hanc declarationem teſtari veſint, eos interroget: Primo: Si eſt Propinquus, ſi eſt habilis, ſecundum Jus ad teſtificandum. Si movetur amicitia, vel odio, vel zelo juſtitie, vel ſi comprehenſus invenitur ſub aliqua ex generalibus interrogationibus, vel quare moveatur ad deponendum, & quot ætatis annos habeat.

4. Secundo. Si cognoviſcit illum, qui præſentat noſtrum Habitum, & ejus Parentes, Avos, & Aſcendentes, & à quando tempore illos cognoviſcit.

5. Tertio. Si ſcit dictum Prætendentem deſcendere à Judæis, Hæreticis, Mantris, vel Mauriſcis, vel à poenitentibus per Tribunal Sanctæ Inquiſitionis ob crimen Hæreſis, vel Judaismi, vel Sectæ Mahomettanæ. Vel ſi audivit aliquem ex Parentibus, ſeu Aſcendentibus ejus habere aliquem ex prædictis deſectibus.

6. Quarto. Si ſcit Prætendentem eſſe Neophitum, ſive ooviter converſum ad Fidem, vel aliquid erga hoc audivit.

7. Quinto. Si ſcit, quod dictus Prætendens, Parentes ejus, vel Avi ſint notati aliqua infamia.

8. Sexto. Si ſcit, quod ſit Filius legitimus, ex legitimo Matrimonio, & ut talis judicatus, & reputatus.

9. Septimo. Si ſcit, quod ſit liber, id eſt, quod non ſit, nec fuerit Servus, nec Mancipium.

10. Octavo. Si ſcit quod dictus Prætendens non ſit ligatus vinculo Matrimonii, vel ſide Sponsalium, ita ut de ſua Perſona diſponere non poſſit.

F

11. No-

11. Nono. Si scit, quod habeat aliquam infirmitatem contagiosam.

12. Decimo. Si scit, quod habeat aliqua debita, quæ solvere non possit; vel si teneatur reddere rationem, ex qua ipsi, vel Ordini nostro aliqua lis, seu molestia subsequi valeat.

13. Undecimo. Si scit, quod Præstendens fuerit Novitius, vel Professus in nostra Religione, vel in alio quocunque Ordine, Congregatione, seu Societate, etiam in nostris Patribus Calceatis, vel Discalceatis, seu Reformatis nostri Ordinis, non subiectis nostræ Jurisdictioni.

14. Duodecimo. Si scit, quod Præstendens, & petit, & vult Habitum sponte, & proprio affectu, ac voluntate electus, non vi, metu, fraude, aut alio humano respectu.

15. Decimo tertio. Si scit, quod Parentes Præstendentis sint Pauperes, ita ut ad sustentationem suam indigeant adiutorio illius, vel Religionis, si recipiatur ad eam.

16. Decimo quarto. Si scit verum esse omne, quod deponit, itaut si aliquid esset in contrarium, sciret, vel audivisset.

17. Si in aliqua Regione, vel Provincia opus fuerit strictioribus aliquibus interrogationibus, Superiores illas apponant in interrogatorio, & Informantes adimplent.

18. Insuper strictè præcipimus, quod quilibet Informans (sub poena gravis culpæ per tres dies) proferat Fidem Baptismatis Præstendentis, & illam inferat informationi, ut de Baptismo, & ætate constet, inscribanturque in Libro, in quo ejus Receptio, & Professio scribenda est. Prælatus autem, qui non fecerit, Testimonium Baptismi scribi in dicto Libro, & qui aliquem ad Professionem admiserit, sine dicta Baptismi Fide severe puniatur.

19. Facta informatione, & clausa ipse Informans curet illam quamprimum tradere Patri Ministro Conventus, vel Collegii, in quo Præstendens Habitu nostro induendus est. Et dictus Minister, ac Consiliarii, & Magister Novitiorum, vel Professorum, vel (si ibi Magister non est) Vicarius, omnes utrique simul videant informationem, & approbent, vel reprobent, & rationem fideliter reddant Capitulo Conventuali de contentis in ea. Et oneramus conscientiam

Examinatorum dictæ Informationis, & Religiosorum Capitularium super secreto.

20. Si informatio juridica fieri commode non possit, antequam Præstendens recipiat Habitum, saltem Superior Conventus, vel Collegii, vel ejus nomine alius Religiosus ab eo deputatus, coram Examinatoribus destinatis pro Informationibus videndis, clare, & distinctè legat Interrogatorium præstendenti, & per ipsum singillatim interroget, accepto ab eo juramento de veritate dicenda, & an compreheudatur in aliquo ex ibi contentis. Et postea quam primum possibile fiat informatio juridica, & plenaria, quam approbent, vel reprobent Minister, Consiliarii, & Novitiorum Magister.

§. IV.

De modo recipiendi Novitios.

1. Quicumque recipiendus est ad Habitum nostrum, examinetur prius de sua vocatione à Prælo, vel ab aliquo Religioso experto, ab ipso designato, non solum oretenus, sed aliqualis fiat experientia: Et an imadvertat, si est bonæ indolis, & virum sufficientium ad portandas Religionis austeritates.

2. Ad Chorum non recipiatur, nisi qui latinitatem sufficientem calleat ad alias scientias adipiscendas. Quod ut constet Patri Ministro, (si voluerit) & quatuor Religiosi deputati à Patre Provinciali (vel aliquo ex istis deficiente, alius loco ejus designatus à Ministro) examinent Præstendentem, & per maiorem partem suffragiorum secretorum declaratur ejus sufficientia, vel insufficientia. Liceat tamen Superiori Generali iusta de causa aliquid in defectu Grammaticæ supplere, maxime quando præstendens ingenii acumine pollet.

3. Post hæc proponatur suo Capitulo Conventuali, cui competat probatio, & fideliter illi significantur dotes Præstendentis. Postea aperiantur informationes, & cum fuerint approbatæ, de omnibus certior fiat Provincialis, ut suas Litteras concedat Præstendenti, ut de facto Habitum recipiat in domo Novitiorum. Solum autem recipiatur, qui maiorem partem suffragiorum Capituli Conventualis habuerit.

4. Nullus ad Chorum recipiatur, immo nec per approbationem disponatur, absque licentia in scriptis Patris Provincialis. Provincialis vero eam concedere pote-

poſſit, quando locus vacaverit, juxta numerum Preſcribendum in Capitulo Provinciali, pro imminente futuro triennio, quem numerum, niſi de licentia Superioris Generalis, & expreſſa pro qualibet vice Provincialis excedere non poſſit, ſub poena privationis talis facultatis ad triennii finem; alias Provincia ultra Conventuum vires, Religioſos, quos ſuſtentare non poſſet, pro arbitrio Provincialis, haberet in præjudicium Regularis Obſervantiæ, quæ Paupertati Religioſæ, non verò neceſſitati inniſcitur.

§. Nec Fratres Laici ſine licentia Superioris Generalis, quam concedet, conſulto prius Patre Provinciali illos Provincie, ubi eſt Domus, in qua recipiendi ſunt. Et illi gaudeant integra valetudine, & viribus ad laborem corporalem, in quo ratione ſui ſtatus verſari, & exerceri debent, ideoque ante receptionem capiatur experientia per aliquot dies de perſeverantia in vocatione, & de ſalute, ac viribus. Nec recipiantur, qui legere neſciant, quippe diſſonum videtur, & eſt, quod Religioſi nil ſpirituale legere poſſint: Nec admittendi ſunt, qui ſaltem mediocriter non ſcribant; Hi enim incapaces erunt Officiorum ſue Profeſſionis, quæ indigent ſcriptura. Præterea, niſi prævia diſpenſatione Superioris Generalis petita à Diſſinitorio Provincie, non recipiatur aliquis, qui exercere non poſſit aliquod officium manuale ex mechanicis ad uſum Religioſorum, vel utilitatem Conventuum deſervientibus, aut qui ſaltem non ſit Agricola. Nec plures Laici admittantur, niſi quot prudenter judicaverint Superiores, neceſſarios eſſe pro ſervitio Religioſis.

6. Laici perpetuo conſervent nomen, ſtatum, & miniſterium Laicorum, nec ullo tempore ad Clericorum ſtatum admittantur. Et Superiores contravenientes privationis officiorum, & vocis activæ, & paſſivæ poenam incurrant, prout ſtatuit in motu proprio Ordini noſtro conſeſſo ſel. rec. Paul. PP. V. die 17. Auguſti anni 1611. incipit. *Circumſpecta Sedis Apoſtolice*. Nec illis umquam concedatur corona, nec litterarum ſtudiis, ſub poena privationis officii, & vocis activæ, & paſſivæ per ſexennium Superiori contravenienti.

7. Ad Habitum Donati, ſeu Oblati, nullos recipiatur ſine approbatione Capitali Conventuali, & obſenta licentia Patris Provincialis; Et qui recipiendi ſunt, habeant ætatis ſaltem viginti

annos, & amplius, & non excedant trigefimum ſecundum: Poſſeantque integra ſalute, & viribus ad laborem corporalem, in quo ſunt exercendi. Semel autem accepti, non expellantur ſine conſenſu Patris Miniſtri, & Conſiliorum. Nec Donati recipiantur ad Habitum Laicorum, niſi poſt triennium experientiæ, & illi tantum, qui alias recipi poſſent, juxta diſta nom. 5. De eorum educatione curet Pater Vicarius Conventus, vel Collegii, & numquam permittantur è dūmo exire ante explectum quadrimeſtre poſt eorum receptionem ad Habitum. Prædicti non utantur lineis, nec calceamentis. Coſcurrant ad orationem mentalem, ad Matutinum cantatum, ad Flagellationem, & Communionem Communicatis, & ad exhortationem ſpiritualem, quæ Dominicis diebus fieri ſolet, ubi eorum defectus ante Religioſorum culpas à Zelatore, vel Præſide advertantur, ac corrigantur, & ſtatim à Capitulo exeant: Officia Tabulæ illis (ſicut & Laicis) ſingulis Hebdomada diſtribuantur, & cum obierint funeralia, & officia ſiant pro eis, ſicut & pro Novitiis.

§. V.

De Educatione Novitiorum.

1. Patres Miniſtri Domorum Novitiorum, nihil pertinens ad Novitios, vel Ipſorum directionem jubent, vel diſponant, in conſulto Magiſtro illorum. Poterunt tamen, quando voluerint, eos aſſabiler communicare circa directionem interiorem, & proſectum ſuum, dummodo id fiat ano, vel duobus diebus deſtinatis pro omnibus.

2. Religioſi Conventuales Novitiis non loquantur cum Novitiis ſub poena gravis culpæ, nec audeant illos reprehendere, Si vero aliquem defectum in Novitio aliquo viderint, dicant Præſato, vel Magiſtro, vel in Capitulo culpam animadvertant.

3. Novitiis numquam injungantur officia, nec imponantur occupationes, quæ occaſionem illis præbeant tranſlandi cum Sæcularibus. Nec permittantur, quod viſitentur adhuc à Parentibus, & Cognatis, niſi in caſu raro, conſentiente, & præſente Magiſtro.

§. VI.

De Approbationibus Novitiorum.

1. **I**N anno approbationis Novitii, ter proponantur Capitulo Conventuali, ut judicet, an attentis eorum vita, & moribus digni sint, ut ad Professionem admittantur. Ad quam nullus Frater Laicus approbetur, nec recipiatur, qui aliqua ex officiis propriis sui status, & Ministerii ad Communitatis servitium rectè non didicerit. Nec ad tertiam approbationem Choristarum Communitas umquam procedat, quin prius Novitius fuerit approbatus à Ministro, Vicario, Consiliariis, & Magistro de sufficientia quoad Rubricas Missalis, & Breviarii, & Cœremoniale, & Manuale nostrum. Patres Minister, & Magister Novitiorum ante primam approbationem possunt dimittere quemlibet Novitium, si eum judicent Religiosi noxium, vel ineptum.

2. Post quartum mensem à receptione Habitus proponantur prima vice Novitii dicto Capitulo: Secunda, post octavum: Tertia post decimum mensem. Ut Novitius censeatur approbatus, debet habere majorem partem suffragiorum Fratrum Capituli Conventualis; quod si ea non habuerit, statim Habitu spoliatur, & modeste dimittatur. At jam approbatus à Capitulo, Habitu non spoliatur, nisi de consensu ipsius Capituli Conventualis, vel saltem consentientibus, & convenientibus Ministro, & Magistro, & Superiore Generali, vel Provinciali. Quod si ad neutrum ex his duobus facilis sit recursus, suppleat illius defectum consensus duorum Religiosorum, jam antea ad hunc effectum deputatorum à Provinciali.

3. Oneramus Conscientias Conventualium cujuscumque Novitiatu, ut in approbationibus Novitiorum (utpote cum sit magni ponderis res) singulari prudentia, & Religionis zelo se gerant, seclusa omni affectione, & humano respectu.

4. Bona actualiter Novitiorum, etiam ipsis consentientibus, immo & peccatis, non distribuantur adhuc inter Pauperes, nec alio modo consumantur. Et Prælatus, qui aliter fieri permisit, pœna culpæ gravis per tres dies puniatur.

REGULÆ CAP. XLIII.

Ad Professionem vero aliquis non recipiatur &c.

CAPUT XLIII.

De Professione Novitiorum, & de Repetitione illius per Professos, & eorum Domibus, ac Bonis.

§. I.

De Professione Novitiorum, ac de repetitione illius per Professos.

1. **P**ERacto integro probationis anno, Novitius cum licentia Patris Provincialis admittatur ad Professionem, quam faciat juxta Regulam, & Constitutionibus Nostræ Sacræ Religionis in manibus Prælati, vel ad minus in præsentia ejus tenore sequenti.

Forma Professionis.

EGO Frater N. de N. facio meam Professionem, & promitto Obedientiam, Castitatem, & Paupertatem Sanctissimæ Trinitati, B. Virgini Mariæ, & Sanctis PP. Nostri Joanni, & Felici, nec non & nostro R. P. Fr. N. de N. Ministro Generali, aliisque meis Superioribus Ordinis Discalceatorum Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum, eorumque Successoribus secundum Regulam primitivam dicti Ordinis à fel. record. Domino PP. Innocentio III. stabilitam, & à piæ memoriæ Domino Papa Urbano VIII. ad perfectiorem formam redactam, & secundum Constitutiones ejusdem Ordinis sine mitigatione usque ad mortem.

Continuo destinati ad Chorum emittant quartum Votum non ambiendi, juxta Breve fel. rec. Pauli PP. V. expeditum die 10. Februarii anni 1610. incip. *Qua pie, ac sancte.* Illudque faciant sequenti forma.

Propterea promitto, me directè, vel indirectè, per me, aut per alios intra nostram Congregationem, Prælationem aliquam, aut Officium per Constitutiones prætendi prohibitum, mihi numquam prætensurum, & pariter extra nostram Congregationem neque directè, neque indirectè per me, aut per alios ullam Prælationem prætensurum, vel oblatam acceptaturum, nisi præcepto ejus, qui mihi præcipere poterit, adstringar.

2. Fra-

2. Fratres Laici, quando facient Professionem (quam vulgari lingua facere debent) post emissionem trium essentialium Votorum, continuo emittant quartum non transiendi ad Sacram Clericalem, nec Sacros Ordines suscipiendi, juxta præceptum sel. rec. Alexandri Papæ VII. per suas Litteras in forma Brevis expeditas die 12. Januarii anno 1663. Incipit *Pædagogicæ Offici*: Fiatque sequenti modo, & lingua etiam vulgari.

Præterea promitto, me numquam transiturum ad statum Clericalem, aut recepturum primam Tonsuram, neque directe, vel indirecte per me, aut per alium dictum transicum, sive receptionem præsenturum.

3. Professio facta scribatur in libro Professionum, outahilo quod fuit scripta prævia, & approbata informari ut juridica de genere, moribus, & vita, juxta tenorem Bullarum Summorum Pontificum, & nostrarum Constitutionum, & subscribatur à Religioso, qui Professionem fecit, à Prælati Domus, à Magistro Novitiorum, & ab aliis duobus Religiosis, qui præsentem Professioni fuerunt, & ab illo etiam, in cujus manibus illam fecit Proficiens, si forte distinctus fuit à Prælato. Ecce ostensa informatio igne comburatur.

4. Insuper omnes, & singuli nostræ Religionis Professi tam ad Chorum destinati, quam Laici, tam Prælati, quam Subditi, semel in singulis annis in die Vespertino Festi omolium Sanctorum Ordinis post horam quintam repetant, & denuo confirmet suam Professionem, unoquoque iterum sigillatim faciente, & renovante quatuor vota, quæ primo in sua Professione emisit, juxta formam præscriptam in hoc paragrapho. Omnesque illam repetant coram Communicare in manibus Prælati, seu Præfidi Communis ipsius, & ante omnes ipsi Præses coram ipsa Communitate. Initio vero forma supraposita mutant verbum *facio* in verbum *repeto*, & verbum *promitto* in verbum *re-promitto*. Ex Superior Generalis Ordinis loco verborum ad ipsum atinentiorem in eadem forma: Nec non Sanctissimo Domino Nostro Papæ N. Ejusque, & B. Perri Apostoli legitimis Successoribus. Superior Generalis Familiae, & Distinctores Generales Ordinis, omittere debent illa verba: *Aliaque meæ Superioribus*; quæ omnes alii Prælati, & Subditi dicere tenentur. Quod si aliquis, propter infirmitatem assistere non

valoit Functioni ista, repetat Professionem quamprimum possit in manibus Prælati in Cella sua, præsentibus duobus Religiosis; Qui vero ob aliquam legitimam causam abens fuerit, quamprimum eam repetat in Choro etiam coram Communitate.

§. II.

De recenter Professu, & eorum Domibus.

1. In qualibet Provincia ex designatione Superioris Generalis sit una, vel duæ Domus, ubi recenter Professi cum suo Magistro in habitatione separata, & clausa vivant, & perseverent saltem post triennium, post Professionem, vel quousque in Collegium mittantur, aut ad ætatem Sacri Ordinis sufficientem pervenerint. Dum tamen in his Domibus fuerint, in spiritualibus exercitiis, quibus instructi fuerunt in anno probationis exerceantur. Interim vero etiam studia humanarum litterarum (non solum Grammaticæ, operam dare possint, & debeant, juxta instructionem, & præscriptum decretorum Sanctissimi Domini Nostri Clementis VIII.

2. Cum Magistro Professorum quoad ejus assignationem, & rei quæ omnia observetur eorum, quod in diversis partibus harum Constitutionum dictum, expressumque manet de Magistro Novitiorum: Ex quod Missi nihil disponant erga Professos, inconsulto dicto Magistro.

3. Dicti recenter Professi destinati ad Chorum, dum fuerint in Domo Professorum, non exeant ad Oppidum, nec aliorum, nisi eum Communitate, Prælato aliquo, vel Magistro: nec propriam Patriam adeant (nisi ibi Conventus sit, & pro Conventualibus ejusdem designentur) donec Sacerdotes sint. Postquam autem à dicta habitatione separata, & clausa recenter Professorum exterior, quousque Sacerdotio intinerent, disciplinæ Vicarii subjaceant, præterquam in Collegiis Artium, ubi suæ Magistri.

4. Si quis jam Sacerdos nostrum Habitum accipiat sub instructione Magistri, sit etiam integrum annum post Professionem, & non amplius, nec à Domo egrediatur, nisi post expletum dictum annum, nec in propriam Patriam pergat, donec quatuor annos post Professionem expleverit, nisi ibi sit Conventus ooster, & pro Conventuali eo eum adeat.

§. Fratres Laici similiter sub disciplina Magistris recenter Professorum sint primo anno post Professionem, & insuper duobus aliis annis sub ipsius Magistris, vel ubi ipse non sit, sub Vicarii Instructione: Nec primo dicto anno à Conventu exeant, nisi in Communitate, neque in Patriam pergant, nisi post quatuor annos transactos à Professione, vel nisi in ea sit Conventus Ordinis, & pro Conventualibus mittantur.

§. III.

De Bonis, & Hæreditatibus Profitentium & Professorum.

1. **D**ecernimus, quod bona illorum, qui in nostra Religione profitentur, dividantur, & medietas detur Conventui, in quo Professionem fecit, & altera medietas sit Collegio, in quo recepit Habitum, vel à quo directus, & missus fuit, ut Habitum reciperet. Quod si non fuit in aliquo Collegio receptus, neque ab eo directus, sive missus, talis bonorum medietas, quando totum dividendum non excedat summam octoginta scutorum Romanorum argenti, juxta præsentem eorum valorem, deserviat pro expensis à Diffinitorio Provinciali designandis: Si autem excesserit, prodesignandis à Diffinitorio Generali, ad quod quotannis mittere debent Magistri Novitiorum cujuscumque Provinciæ notitiam fideliter enarratam, & à se, Ministro, & Consiliariis subscriptam de Profitentium hæreditatibus, & bonis. Quod illis præcipimus in virtute Sanctæ Obedientiæ, sub præcepto formali, & sub poena inhabilitatis in perpetuum, aliter facienti.

2. Ut autem Redemptor Captivorum non tertiam partem cujuscumque medietatis accipiat separatim, sed simul totius integram totum dividendum est in tres partes, & tertia separata pro Captivis, quod reliquum fuerit, dividatur,

ut supra. Si vero aliter factum fuerit, declaramus debere in conscientia reddi, ac restitui dicto Collegio, vel Diffinitorio, & Redemptioni. Hoc autem tantum intelligatur, quando noster Professor non fecit Testamentum ante Professionem in favorem alicujus Personæ extra Ordinem nostrum, si enim fecit, ejus ultima voluntas adimpleatur. Dum tamen Testamentum, aut Renunciatio sit sine gravamine Missarum, aut alterius piæ memoriæ. & si imponatur hujusmodi gravamen: semper intelligatur, Novitium Fundationem facere in favorem Religionis, & non alicujus determinatæ Domus, aut Personæ intrâ Religionem; quia cum Conventus nostri nullum possint recipere onus sine licentia Superioris Generalis, & aliunde istius Conscientiæ, juxta canonicas sanctiones, sit non permittere, quod Conventus gravetur ultra posse, ad ipsum deinceps pertinere debet, quod in Ordine adimpleantur ultimæ voluntates Novitiorum post Professionem eorum, sine alicujus Conventus jure.

3. Præterea præcipimus in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub præcepto formali, omnibus, & singulis nostri Ordinis Religiosis tam Prælati, quam Subditis, ut nullus moneat Novitios, neque eos inducat, ut Testamentum, aut Renunciationem ante suam Professionem faciant in favorem alicujus Personæ extra, nec intra Ordinem nostrum.

4. In exigendis bonis per Fratres in nostra Religione professos relictis nobis, vel ad nos pertinentibus maxima servetur charitas, & præ oculis habeatur indigentia, & qualitas Fratrum, & Sororum Religiosi; & specialiter hoc observetur cum ejus Patre, vel Matre, quando per mortem alterutrius Hæreditas obvenit nobis; Tunc enim (si Charitas exigit) volumus, ne talium bonorum fructus exigantur, vel petantur, donec alter superstes moriatur.

Emanavit deinde à Congregatione eorundem Cardinalium re undique mature discussa Decretum tenoris sequentis: Sacra Congregatio Eminentiſſimorum, & Reverendiſſimorum S. R. E. Cardinalium Negotiis, & Consultationibus Episcoporum, & Regularium præposita, referente Eminentiſſimo Domino Cardinali Gentili Ponente, re undique mature perpensa, suprascriptas Constitutiones censuit esse approbandas, prout præsentis Decreti vigore benigne approbat, atque confirmat. Romæ die XXIII. Augusti MDCCXXXVII. Cardinalis Franciscus Barberinus Præfatus-C. Archiepiscopus Damiatæ Secretarius. Loco ✠ Sigilli: Quare prædictus Procurator Generalis Nobis humiliter supplicari fecit, ut præferentes

tas Constitutiones, & Decretum hujusmodi Apostolicæ confirmationis patrocinio communiore de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur ipsius Procuratoris Generalis vocis hac in re quantum cum Domino possumus favorabiliter annuere volentes eumque à quibusvis Excommunicationis, suspensionis, & interdicti aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis à Jure, vel ab Homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus exiit, ad effectum præsentium tantum consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, supplicationibus ejus nomine Nobis super hoc humiliter positis inclinati, omnes, & singulas Constitutiones præinsertas, & in eis contenta quæcumque, nec non dictæ Congregationis Decretum auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmi tatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos juris, & facti, ac solennitatum quarumcumque in similibus etiam de necessitate observandarum, aliove, quolibet etiam formales, & substantiales defectus, si qui in præmissis principaliter, vel accessorie, aut alias quovis modo intervenerint, seu intervenisse dici, censi, vel prætendi possint penitus, & omnino supplemus, & sanamus. Decernentes eisdem præsentibus Literis, ac Constitutionibus, & Decretum præinsertis semper firma, valida, & efficacia existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac illis ad quos spectat, & pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, & per omnia plenissime suffragari, & ab eis respective inviolabiliter observari. Sicque in præmissis per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de Latere Legatos, & Apostolicæ Sedis Nuntios, aliosve quoslibet quacunque præminentia, & facultate fungentes, & functuros, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & desiniri debere, ac irritum, & inane si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quatenus opus sit Ordinis hujusmodi, aliisve quibusvis, etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque Indultis, & litteris Apostolicis etiam Ordini prædicto, illisque Superioribus, Fratribus, & Personis sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, ac cum quibulvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis in genere, vel in specie, seu alias quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, ac pluries confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, illarum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud Sanctam Mariam majorem sub Anno Pæcatoris die 2. Augusti 1738. Pontificatus Nostri Anno Nono.

D. Cardinalis Passioneus.

Præcepta nostri Ordinis.

I. *Præceptum*, ne quis extrahat, nec expendat (quovis titulo non spectante ad Redemptionem) aliquid pertinent ad ipsam Redemptionem Captivorum. *Pag. 150. num. 10.*

II. *Præceptum*, ut in omnibus nostris Conventibus, dicatur Inviolabiliter Matutinum, media nocte, nisi urgens obster necessitas, vel in Ordinis Instructione fuerit statuta recreatio. *Pag. 156. num. 2.*

III. *Præceptum*, ne quis aliquam quantitatem (quocumque titulo) expendat ex pecunia recepta in Elemosynam pro Miliis perpetuis, & similibus, dum investiti non est. *Pag. 158. num. 4.*

IV. *Præceptum*, omnibus nostris Religiosis tam Prelatis, quam Subditis, quod singulis annis faciant per decem dies Exercitia spiritualia in Cellis suis, vel in alio loco separato ad id destinato, modo, & forma in Ordinis Instructione præscriptis. *Pag. 161. num. 5.*

V. *Præceptum*, omnibus Religiosis, ne comedant extra Domos nostræ Religionis in locis prohibitis per Regulam, nec carnes comedant extra Domos nostræ Religionis in diebus prohibitis per illam, absque licentia Prælati sui juxta tenorem Regulæ. *Pag. 162. num. 2.*

VI. *Præceptum*, Patribus Ministris, ut curent fulvere confestim debita suorum Antecessorum, & ante illorum solutionem, nullas expensas faciant, nisi præcise pro victu, & vestitu Religiosorum. *Pag. 175. num. 2.*

VII. *Præceptum*, omnibus, & singulis Superiorem nostræ Religionis, quibus per has Constitutiones nulla fuerit commissa facultas, quod minime dispensare præsumant, nec audeant dissimulare quando culpa in eisdem statuitur pœna suspensionis, privationis, aut inhabilitatis. *Pag. 176. num. 1.*

VIII. *Præceptum*, ut Patres Ministri Inviolabiliter curent, & ad id obligent omnes Confessarios, tam Virorum, quam Fœminarum, (exceptis qui sunt, vel fuerint Prælati Superiores, vel Ministri, vel Theologie Lectores) ut semel in hebdomada habeant inter se conferentiam moralem, nullo eorum defi-

ciente, nisi propter infirmitatem. *Pag. 178. num. 4.*

IX. *Præceptum*, ut nullus noster Religiosus petat, nec sibi procuret mediis intercessionibus extra Ordinem nostrum, studia, Ordines, licentias audiendi Confessiones, coactionandi, petendi in Patriam suam, conventualitates, & alia hujusmodi. *Pag. 181. num. 6.*

X. *Præceptum*, ne quis præbeat, nec alienet, nec portet, nec mittat ad aliquem Conventum, libros, manuscripta, & similia existentia in Bibliotheca aliorum Conventus, vel ad illam pertinentia, vel, quæ Religiosi habent ad usum suum. Nec similiter illa commodet, aut potest extra Conventum, ad quem pertinent. Nec item prædicta extrahat è Bibliotheca absque licentia. *Pag. 184. num. 2., & ibidem num. 5.*

XI. *Præceptum*, ut Scrutatores Capituli, si tempore electionis aliquod respectu suffragium pro Injuncto, qui ex eligibilibus non fuerit, victum declarent Electoribus, ne procedant ulterius. *Pag. 192. num. 2.*

XII. *Præceptum*, ad hoc ut Superior Generalis, & Diffinitorium Generale alterius Familie illico, ac habeant notitiam electionis novi Vicarii Generalis, illi per suas litteras authenticas obedientiam promittant. *Pag. 196. num. 8.*

XIII. *Præceptum*, tàm Clavariis consentientibus, quam Procuratoribus Generalibus extrahentibus ex Archivio Romano nostri Conventus S. Caroli aliqua instrumenta, ad sua negotia tractanda, ut ea restitui curent, quam primum. *Pag. 199. num. 23.*

XIV. *Præceptum*, ne quis defuncto Provinciali, apertat, nec apertice permittat ejus mantica, nec videat, seu legat scripta, quæ apud se defunctus habebat. *Pag. 209. num. 14.*

XV. *Præceptum*, omnibus Religiosis subditis, & Prelatis, nec investigare audeant Zelatores occultos, quos Prælati pro bono regimine habere debent. *Pag. 216. num. 3.*

XVI. *Præceptum*, Patribus Ministris, & Consiliariis, nec non Procura-

toribus, & Administratoribus Conventuum, ut nec primi audeant aliquid exigere, aut accipere à Procuratoribus, & Administratoribus, præter ea, quæ solutis solvendis, factisque expensis, libera recipiantur pro Conventu; nec Procuratores, & Administratores aliud ipsi petentibus reddant. *Pag. 223. num. 17.*

XVII. *Preceptum*, Patribus Magistri Novitorum, ut mittant quotannis ad nostrum Diffinitorium Generale noti-

tiam fideliter enarratam, & à se, Ministro, & Consiliariis subscriptam de profectuum hereditatibus, & bonis. *Pag. 230. num. 1.*

XVIII. *Preceptum*, omnibus Religiosis, Prelatis, quam Subditis, ut nullus monest Novitios, neque eos inducat, ut testamentum, aut renuntiationem ante suam Professionem faciant in Favorem alicujus Personæ extra, nec iotra Ordinem nostrum. *Idem num. 3.*

Censuræ nostri Ordinis.

I. EXcommunicatio ipso facto contra vagantem extra Conventum sine Habitu absque licentia Superiorum, aut etiam cum Habitu, si per octo dies extra Clausura permanferit. *Pag. 174. num. 1.*

II. Excommunicatio ipso facto contra exeuntem à Conventu de nocte sine licentia *Idem.*

III. Excommunicatio latæ Sententiz, & aliz pœnz contra se transferentem ad aliam quamcumque Religionem, sive Congregationem (excepto Ordine Carthusianorum, petita, & obtenta licentia à Superioribus nostri Ordinis.) *Idem num. 4.*

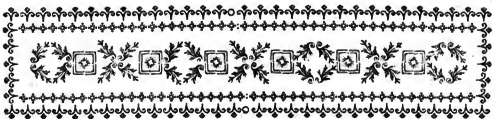
Festivitates nostri Ordinis.

1. Festum Sanctissimi Nominis JESU.
2. Festum Sanctæ Agnetis secundo.
3. Festum Purificationis Beatæ Mariæ Virginis.
4. Festum Sancti Gabrielis Archangeli.
5. Festum Sancti Joseph Confessoris.
6. Festum Sancti Raphaelis Archangeli.
7. Festum Inventionis Sanctæ Crucis.
8. Festum Penecotes.
9. Festum Sanctissimæ Trinitatis.
10. Festum Corporis Christi.
11. Festum Transfigurationis Domini Nostri JESU Christi.
12. Festum Sancti Bernardi Abbatis.
13. Festum Sancti Angeli Custodis Ordinis Nostri.
14. Festum Sanctissimi Nominis Mariæ.

15. Festum Dedicationis Ecclesiarum Nostri Ordinis.
16. Festum Sancti Patris nostri Felicis de Valois.
17. Festum Omnium Sanctorum Ordinis Nostri.
18. Festum Sanctæ Catharinæ Virginis, & Mart.
19. Festum Conceptionis Beatæ Virginis Mariæ.
20. Festum Sancti Patris nostri Joannis de Matra.

Præter dictas autem Festivitates solemnes etiam numerari debent, Festum titularis Familiz in Familia, Provinciæ in Provincia, & Domus in Domino.

ADDITAMENTUM XLVIII.

DE INSTITUTIS CONGREGATIONIS ORATORII S. Mariæ in Vallicella de Urbe , A S. PHILIPPO NERIO FUNDATÆ.

OBSERVATIO CRITICA.

INter varias Congregationes pro sacularium Presbyterorum institutione à variis piissimis viris erectas eminet præ primis ea à S. Philippo Nerio instituta non ad normam quidem aliorum Ordinum Religiosorum , quia sine votis , sed sola Charitatis lege proximorum salutis procuranda uix intentata , proindeque optissima , ad quam Clerici saculares omnes , præcipue curati , tanquam ad normam suo sancto statui convenientem ut respicerent , omnino optandum esset. De hac igitur Congregatione hic agentes de ipso ejus sancto Auctore sequentia ex divinis vitæ ejus Scriptoribus compendiose collecta ipsi institutis præmittenda duximus una cum brevi ipsius Congregationis notitia.

Natus est igitur S. Philippus Neri Florentia Etrurviæ Metropoli 22. Julii anno 1515. Parentibus Francisco de Nerio & Lucretia Antonii Soldi Filia : à quibus magna cura pie educatus fuit , qui abs magno Parentum negotio mature pietatis sensum cum ipso lacte alto hausit pectore ; tanto quippe erga Parentes ferebatur respectu , & filiali obedientia , ut idcirco à quinto ætatis anno passim ab omnibus cognomen Boni promeruerit. Humanioribus litteris perdiscendis totam fere impendit adolescentiam ; Decimo octavo ætatis anno in oppidulum S. Germani ad radices montis Cassini in terra Labour situm ad avunculorum suorum quendam divitem Mercatorem sed improlem nomine Romulum missus à Patre fuerat , hac spe ducto , fore , ut omnium ejus bonorum hæres (non vero ut mercaturam disceret) inscriberetur. Nec spem fefellit eventus ; Romulus enim tanto Nepotem suum studio prosecutus est , ut cum bonorum suorum ex æsse destinaverit heredem. Ast ardor , quo Philippi cor in Dei servitium astuabat , extinxit omnem divitiarum cupidinem : ideoque spreta tam ampla hereditate viginti , & ultra , millium aureorum , domum Avunculi sui de'rens , anno 1533. Romam avolvit , studia sua prosecuturus. Istuc impulsus Nobilem Florentinum adiit Galeotum Caccium nomine , qui eum

id egregias suas dotes in sua domo manere iussit, assignata ei pro sua sustentatione certa quantitate frumenti, quam Philippus dare Pistori potuit esse, ea lege, ut quotidie unum sibi panem subministraret. Nichil ille Florentinus maiorem in dies sancti huius juvenis assinationem concipiens deos Pistorum suorum ei concedidit bonis moribus, & litteris humanioribus imbundens. Ea Praeceptore in utriusque insignes fecerunt progressus; nec minus ipse in Philosophia & Theologicis studiis profecit, adeo ut pauci bonioribus fortis homines Roma fuerint, qui ejus consuetudine fruendi non caperentur desiderio, recondita ejus eruditionis audienda avidi. Quoniam ei reverenda sua modestia Sodalium conciliaverit venerationem, quidam tamen liberioris vita Nihilum cavati sunt ejus incontaminatos mores seducendo corrumpere, quarum tamen impius conatus, caelesti praevenit gratia, adeo feliciter elusit, ut semper cor & corpus mundum conservaverit. Absoluto studiorum cursu, iis quidem seditionis periculis ereptus, per plures tamen annos aequo periculosos inire consiliis contra effrontem insolentiam praesibulorum coactus est, qua ut ejus lebellaret constantiam, autum nos lapidem moverunt, sed lacrymarum jejunii, & continua orationis armis de malitia antiqui hostis & licentia barum praesitutorum faminarum impudicitia feliciter semper triumphavit. Frequenter Nofcomia, quotidie septem Ecclesias Roma visitabat, & magnam molis partem super sepulchra Martyrum in Cemeterio Calisti orationis conferebat. Ejus exemplo animati plures se socios ipsi junxerunt ad eandem cum eo stationem preces persolvendas. Hac devotio tam ordinate & modeste diu protrahit, totum supra modum edificavit urbem; & hoc ex principis mediis numm erat, quo sanctus vir usus est magno animarum emolumento licentiosam juventutem a sua inordinata vivendi ratione ad virtutis sanctitatem perducendi.

Hac tam prospera initia animos illi adhaerent salutem proximi ardentius procurandi; decrevit igitur cum Persiano Rosa conscientia sua arbitrio fundamenta jaccere celeberrima Confraternitati sanctissima Trinitatis: & quidem anno 1548. erecta fuit in Ecclesia S. Salvatoris in Campo, primique ejus albo inscripti erant quidam pauperes, qui in ista Ecclesia singulis primis cujusque mensis Dominicis conveniebant ad vacuum iis pietatis exercitiis, qua a sancto Fundatore praescripta erant, & ad audiendum ibidem exhortationes, quae ad ipsos habebant, ut eos excitaret ad ferventem acquisitionem virtutum & fugam vitiorum: quas exhortationes tanto mentis ardore pronuntiabat, ut ad eum audientium confluerent plurimi etiam nobiles, qui non exiguo bonori sibi ducebant tam sanctae Societatis sua nomina dare; Unde S. Fundatori accreverunt media exequendi piam animi propositum erigendi Hospitale pro excipiendis pauperibus peregrinis Romanis venientibus ad Sacra Apostolorum Petri & Pauli limina, alioque antiqua primorum Christianorum pietatis monumenta visitanda, qui aliis cogebantur pernoctare in plateis & portis Ecclesiarum ob destitutum commodioris loci, ut reclinarer capita sua: Sancti enim Viri visceribus adeo commovebantur ergo miseros istos, ut obligaret pecuniosiores de sua Confraternitate sanctissima Trinitatis ad hospitalitatem iis exhibendam; quod & libenter praestiterunt; conducta in eum sanctum finem per ampla domo, ubi hospitio exciperentur; largique provideretur iis de cunctis necessariis per tres dies: quod Charitatis opus per octo annos continuavit; donec Paulus Papa IV. anno 1558. tanto Charitatis erga Peregrinos exemplo edificatus, isti Confraternitati donaverit Ecclesiam Parochialem S. Benedicti, ad id nunc appellata sanctissima Trinitatis; juxta quam fuit hospitale tanta capacitate, ut durante anno sancto Jubilei 1600. ultra quadringenta quadraginta quatuor milia quingenti viri prae ter viginti quinque milia quingentos famines excepti fuerint, & leu te gratis habitae per tres dies juxta leges hujus Hospitalis. Esti quidem anno 1700. numerus peregrinantium non tantus fuerit, erat tamen satis magnus, quippe ducenta septuaginta milia centum quinquaginta utriusque sexus prae ter octoginta quique milia quadringentos octoginta quatuor Recovalescentes in eo hospitati sunt, signidem Hospitale istud destinatum etiam erat excipiendis recovalescentibus. S. Philippus Nervius in istis Charitatis exercitiis longo se tempore exercuit, in laicali adhuc statu existens: sed ejus confessorius recte judicium, cum bono publico longe utilitorem futurum, se Sacris initiatorum Ordinibus, persuasit ei eandem sumere: ideo anno 1551. Mense Martio sanctus vir primam tonsuram cum quatuor minoribus Ordinibus; & sacrum Subdiaconatum accepit aetatis sua anno trigesimo sexto; & sequenti Sabbato sancto

(quod erat 29. dies ejusdem Mensis) in Diaconum, tandemque in Presbyterum 23. Mors ejusdem anni fuit ordinatus. Brevis post adit Ecclesiam S. Hieronymi à Charitate dictam, ibidem residuam vitam consummaturus; ubi plures quoque alii Sacerdotes, nempe Petrus Kofa ejus confessorius, Bon-Signore Caccia Guerra, Nobilis Florentinus, Franciscus de Atezzo, & Franciscus alius natione Hispanus; qui, licet simul cohabitarent, singuli tamen eorum more suo separatim vivebant. Quam primum sanctus vir hujus Ecclesie ministerio sese addixit, ibidem sui in proximum amoris & Charitatis mox praeclara edere specimina cepit, excipiendo Confessiones tantu assiduitate, quanto hucmodum JESU Christo annuam desiderio flagrabat, amorem virtutis, & bonorem peccati eorum animis instillando. Nec satis illi fuit hoc Sacrum intra Ecclesiam Ministerium exercere, nisi etiam cubiculum suum omnibus cujuscunque status & conditionis indiscriminatum aperiret, qui se ejus directioni subicerent, ibique Conferentias suas Spirituales incepit successu proventus admirando, quibus initio sex aut septem tantum intererant homines, Simon scilicet Garzini, & Montanera, ambo Florentini, Michael del Prato, duo aurifabri, & Domestici famulus familiae Massii-Processu vero temporis hic exiguus numerus Auditorum insigniter auctus est accessu etiam Personarum tuum natalibus tam doctrina illustrium: Quales erant Joannes Baptista Salvetti ejusdem nominis Cardinalis Frater, cognatus Catharina de Medicis Gulivum Regina, Franciscus Maria Turruggi postea ad Cardinalatum promotus, Cassianus Tassius nepos Cardinalis Bertrandi alius appellati Cardinales Desio, Joannes Baptista de Medis magni nominis Medicus, Antonius Succu, pluresque alii.

Magni horum Conferentiarum fructus magis, magisque incredebant ignem Charitatis, quo cor ejus inflammatum erat, ideo, ut cogitaverit non cum Turruggio, Medis, Succu, & quibusdam aliis in Indiam migrare ut lucem Evangelii illuc transportandum, ut illuminationem Idololatrarum, & Infidelium: Verum Prior Monasterii ad Trescentes Ordinis Cisterciensis, quem ea super re consuluit, ei miserevit, cum à DEO vocatum esse Romanum & non ad Indias: quod consilium calidius intulit hunc sancto Regno fuisse à DEO inspiratum ad decurandum sibi DEI voluntatem. Ideo mutato consilio Romae subsistere statuit ad continuandas suas Spirituales Conferentias in suo cubiculo, quod cum ob angustiam tanta multitudini capienda brevis sufficeret, obtinuit à deputatis aut Administratoribus Ecclesiae S. Hieronymi locum amplius & spatiosum supra eandem Ecclesiam; qui locus cum edusque vacuus remansisset, in ipsam Oratorii formam redactus est, in quem exercitia Spirituales fuerunt translata anno 1558. quo auditorum numero in dies crescente S. Fundator primis pro conferentiis habendis Turruggium & Modum adhuc tantum Laicos, & brevi post Succium & Baronium celebrem illum Auratum Ecclesiasticorum Auditorem sibi associavit. Præter conferentias alique exercitia ibi fieri solita, ordinavit, ut singulis diebus vespere aperiretur in astate hora sexta, & hyeme hora quinta, & Dominicis, feriis tertis, quintis, & Sabbatis haberetur Simi boaria oratio mentalis, quam exciperent Latine de Beatissima V. M. alius vero septimana diebus fieret disciplina. Aliquo post tempore primam suam methodum mutavit. Dum expectaretur omnium de Confraternitate adventus, iussit institui lectionem per quosdam, qui primi venerant. Qui pro tempore convenerat praesidebat, interrogabat quosdam de Assistentibus circa materiam lectionis habita. Post eorum responsiones ipse summam per recapitulationem totam lectionem in memoriam reducebat, semperque concludebat per quosdam reflexiones Auditorum uniuersos disponentes ad amorem DEI contemptum mundi & exercitium virtutum. Instruebantur quoque in Historia Ecclesiastica; sequæ Congregatio dimittitur per preces & hymnos, qui canebantur ad Gloriam DEI. Postmodum S. Fundator diversas visitavit Ecclesias, constantibus plurimis suorum Discipulorum, qui Divinis officiis tam diutius, quam nocturnis vigiliantibus summo cum pietate ac devotione in odorem suavitatis JESU Christo. Ex omnibus fuit Discipulis triginta aut quadraginta elegit specialiter, quos in certis turris distribuit ad servendum infirmis in Hospitalis matribus: certis quoque diebus per annum praecipue Bacchanalibus, quoties poterat, congregabat ad visitandas septem Ecclesias, ut, si non omnes à Demoniis servitute diebus usque periculosis, & perniciosae licentia dicatis liberare posset, plurimos saltem ab eo abstractos ad Divinum cultum his sanctis exercitiis attraheret, alios ejus loquens forte perituros.

Et hac pia praxis quotannis usque hodie Roma in usu est diebus istis Barchinensibus : ubi idem ordo observatur , quem sanctus Vir instituit , adeo , ut quandoque quatuor aut quinque milia hominum his sanctis exercitiis & processibus interfint , quibus porrigitur vidus eadem frugalitate , sicut ipse sanctus Fundator prescripsit præcipue iis , qui cum comitantur in his Sacris peregrinationibus , nempe cohibet frustum panis cum uno alterave festura Botuli quæ Itali vocant Mortatella , ovum , frustum casei , & palxillum vini . Et hæc dapes porriguntur in magno quodam borto , per quem transitur , in quo omnia prædicta præparata inveniuntur : ita , ut quamprimum illos ventum fuerit , turmatim sedeant super herbam quilibet ad turmam suo statui & Conditioni convenientem . Siquidem quilibet turma componitur ex hominibus certa Conditionis & Status , qui ab invicem separantur parvis claustris seu repagulis in hunc finem factis ; ita ut Religiosi cujuscunque Ordinis habeant suam propriam clausuram , quæ proxima est clausura Cardinalium : & sic de cæteris Sæcularium turmis . Durante hac refectione , quæ circiter semihora spatium protrahitur , tota Congregatio exhibetur concentu musico , qui collocatur in omnium medio , ut ex omni parte æqualiter audiri possit ; quo facto puerulus aliquis ad hoc selectus octo aut decem annorum sermonem brevem habet de fine & scopo hujus devotionis , quo disce omnes surgunt , & ordine profectumque incipient peregrinationem , quæ continuatur usque ad quartam , aut quintam Vespertinum .

Tam sanctum exercitium non poterat evadere maledicta & cothurnis hominum improborum : Dispersi sunt per urbem falsi rumores contra sanctum Virum : Eum comitantes in hac Sacra septem Ecclesiarum visitatione accusabant de gula , acsi propter exquisitas dapes , quas eis porrigebat , hanc peregrinationem susceperat . Inique canina labiorum murmura in altis proumbebant querelas , usque adeo , ut ad æres Vicarii Papa pervenerint , ante cujus tribunal S. Philippus tanquam homo superbus & ambitiosus fuit delictus quasi introduceret novitates & conventicula periculosa & de fide suspecta . Hic Prælati ad malevolis contra virum sanctum præconceptis cum coram se sibi jussit , & satis dure increpato interdixit Confessionale , & Cathedram Concionatorum additis manis coerceri , si amplius Conventus hominum infisteret . Sanctus vir obsecravit calumnias hanceras , tanquam verus Ecclesiæ Filius respondit humiliter & submississime Vicario Vicarii JESU CHRISTI , se sicut hoc opus ex obedientia incepisset , ex obedientia pariter paratum esse ab eo desistere ; nec ullum alium finem habuisse , quam pro Gloria DEI , & salute animarum laborandi . Prælati illi , qui tam humili responsione adficiari debuerat , contemptum potius Viri DEI concepit , quem cum indignatione à conspectu suo abegit : Quod nostro sancto importuno admodum tempore accidit ; siquidem ab eo tempore plurimis etiam Ecclesiasticis Viris persuasum fuit , ne ejus quasi ambitiosi hominis consuetudine amplius uterentur . Quo factum , ut quos ante Socios laboris habuerat , jam adversarios experiretur . Verum DEUS , qui quandoque humiliter suos Sanctos , ut postmodum majore cum Gloria erigat , brevi Sanctum suum in hoc probationis camino velut aurum purgatum extraxit . Dum ejus Sanctitatem cunctis innotescere voluit , permissum ei fuit sua exercitia continuare : quod tanto præstitit fervore , ut Discipulorum ejus numerus non solum maxima vellet incrementa caperet , sed etiam ipse (ut par erat) maximi ab omnibus estimaretur , adeo , ut anno 1564. Florentini , qui maximo numero Roma habitabant , edificaverint Ecclesiam sub titulo S. Joannis Baptistæ pro sua gente , sanctumque nostrum deprecari fuit , ut eam administrandam susceperet . Sanctus vir eam Provinciam ægrissime sone & non nisi coactus in se suscepit , Florentini enim à Papa Pio IV. expressum obtinuerunt mandatum , quo cogebatur eorum precibus annuere ; siquæ ex obedientia prædictæ Ecclesiæ gubernationem in se suscepit . Ideo necesse ei fuit , ut quiddam à suis Discipulis ad Sacros Ordines promoveri peteret ; Primi fuerunt promoti Barozius , Fidelis , & Bordin , quem Clemens Papa VIII. postea in suum Confessarium elegit . Hic idem sanctus Archiepiscopus Avinionensis fuit .

Hi idem tres viri fuerunt primi ex S. Viri Discipulis , qui Ecclesiæ Florentinorum servierunt , quibus brevis accesserunt Tarruggi & Velli , qui fuit primus Superior Congregationis post mortem S. Fundatoris : & propriè loquendo istud tempus haberi debet pro vera æpoca fundationis hujus Instituti ab

Oratorio dicti, propter Oratorium, quod S. Vir instituit in Ecclesia S. Hieronymi à Charitate, de quo supra, ubi adhuc Sanctus vir morabatur, ad quem ejus Discipuli, qui morabantur in Ecclesia Florentinorum; ter accedebant per diem. Mane ei confitebantur, posteaque ad suam revertebantur Ecclesiam. Post prandium iterum ad Oratorium accedebant, ibi Concioni interfuturi, aut concionaturi ipsi sua quisque vice, unde revertebantur ad suam Ecclesiam ad decantandas Vesperas; quibus finitis iterum Oratorium repetebant ad assistendum reliquis Sacris officiis, quin aut aestatis ardor, aut hyemis algor, aut alia quavis tempestates eos impedire potuissent. Tam perfecta erat animorum conjunctio, ut officia domestica inter se distribuerent alternis vicibus à Singulis obcunda, modo serviendo ad mensam, modo providendo de necessariis pro culina: quæ officia tanto sibi honori ducebant, ut Baronius Culinarius agens, optansque semper eo in humili statu permanere, camino majoribus Characteribus inscripserit hæc verba: Baronius Culinarius perpetuus. Sæpe Magnates & viri litterati volentes tam docti viri consuetudine frui, cum inveniunt perizonio cinctum in abeno aut Caldario scutellas atque vasa culinaria purgantem. Germanus Fidei, Frater illius Fidei, de quo supra locuti sumus, & Octavius Pavavicius Discipulus Baronii, quem sua merita, sicut & Magistrum ejus Baronium ad Cardinalatus dignitatem elevarunt, ad mensam legebant, & quilibet sua vice verberat templum singulis Sabbatis, ornabatque altaria præparando singula necessaria pro sequenti Dominica, qua, sicut & diebus festis, qui erant Sacerdotes, occupati erant aut audiendis Confessionibus, aut verbum DEI populo annuntiando.

Vita adeo sancta, & proximo proficua Florentinis ita placebat, ut de mediis cogitarent viros istos in Ecclesia sua Ministerio stabilendi; quapropter considerantes, quod isti boni viri non possent tribus vicibus per diem Oratorium S. Hieronymi, quod longius à sua Ecclesia distabat, sine defatigatione & incommodo adire, rogarunt S. Philippum Nerium; diguaretur sua sancta exercitia transferre ad eorum Ecclesiam: in quem finem erexerunt novum Oratorium satis amplum & commodum; quo acceptato anno 1574. annuente Gregorio Papa XIII. ibi incept, continuavitque suos Conventus, aliisque exercitiis Spiritualem. Crescente in dies Congregatione ista, S. Familiorum cum suis Sociis è re sua fore iuravit habere domum propriam, ubi majore cum libertate independenter ab ullis aliis sua exercitia obire possent. Oblata fuerunt eis duæ Ecclesie utraque in honorem B. V. M. dedicata, altera sub titulo B. V. de Monticelli, alteraque de Vallicella. Hac ultima quidem angustior erat, ejus tamen situs erat eo commodior, quia in urbis medietate, consequenter magis juxta S. Fundatoris mentem, qui nihil aliud quarens nisi proximi emolumentum prætulit commoditatem communem propria sua satisfactioni. Iterum metuens, ne deciperetur in sua electione, Papa Consilium desuper audire voluit, qui ei persuasit mansionem suam figere apud Vallicellam; quia erat Ecclesia Parochialis, cujus Parochus eam viro DEI libenter cessit anno 1575. pro pensione ad dies vita; sicque loco ejusdem Parochi sanctus vir Germanus Fidei & Joannem Antonium Luccio ad functiones Sacras in eadem Ecclesia obendas misit. Ibi postmodum jacta sunt fundamenta magnifica Ecclesia, in qua anno 1577. incepta sunt celebrari Divina officia; eodemque anno Constitutiones, quas biennio ante sanctus Fundator pro sua Congregatione considerat, observari capta, approbante Gregorio Papa XIII. quo etiam consentiente translatus est Oratorium de Ecclesia Florentinorum ad hanc B. M. de Vallicella, quam nunc appellant Chiesa nuova, id est Ecclesiam novam. Hac mutatio occasio fuit S. Philippo mutandi methodum primorum snorum exercitiorum. Nam loco conferentiarum instituit ibi quotidie (excepto Sabbato) lectionem Spiritualem, quam quatuor Sermones excipiebant. Qui usus hodiecum ea in Ecclesia perseverat tanta hominum adificatione, ut sanctus quidam Sacerdos, qui nunquam per suam vitam omisit interesse his sermonibus, in sua ultima voluntate expresse jussit suum corpus nullibi, nisi hac in Ecclesia terra mandari, & quidem è Regione Cathedra concionatoria, ubi stare solebat, utque tumultu suo infunderetur hæc verba Esaiæ Prophetæ: Ossa arida, audite verbum Domini. S. Fundator instituit, ut finitis concionibus cantarentur aliqui hymni, & cantica Sacra, orareturque publice pro necessitatibus Ecclesie.

Anno 1577. perfecta jam Ecclesia B. M. de Vallicella, jamque exercitiis Spiritibilibus habendis accommodata (ut jam diximus) absolutisque Sacerdotum habitaculis, aliquis Sacerdotum, Ecclesie Florentinorum deferrentium, venerant etiam apud Vallicellam habitaturi. In Superiorem elegerunt S. Philippum Neri, qui propterea nequaquam reliquit Ecclesiam suam S. Joannis Florentinorum, ubi mansit usque ad annum 1583. quo ad instantiam sacerdotum Vallicellentium, & mandato summi Pontificis venit ipsis cohabitaturus. Remanserunt adhuc aliqui apud Florentinos, qui virtute Decreti Congregationis anno 1588. editi, omnes jussi sunt Vallicellam commigrare. Sicque omnes Sacerdotes ad oratorium spectantes in unum sunt conjuncti.

Hoc Institutum erat tam bene constitutum, tantaque pietate fundatum, ut brevi inceptis latius propagari. Anno enim 1586. Tarruggi Institutum extendit Neapolim & Mediolanum, eodemque anno apud S. Severinum, Ferunum, & Palerum; quibus in locis Oratoria erecta sunt: Mediolanense autem non diu stetit. Patres Oratorii Roma cernentes, suum Institutum dilatare, decretum ediderunt nunquam habendi domos extra Romam dependentes a sua administratione (exceptis Neapolitana & illa ad S. Severinum) ne tamen crederetur, eos improbare talia Oratoria, decreto suo addiderunt, Oratorium Romanum habere potestatem (si velit) eo mittendi viros idoneos ad instituendum domos ejusdem Instituti, ea tamen Conditione, ut re perfecta reverterentur Romam, quin tamen tales domus necessario connecterentur cum Romana, aut ab ea immediate dependerent; neque Sacerdotes istarum fundationum possent denominari ab Oratorio Congregationis ejus urbis; sanxerunt quoque, suscipi posse Sacerdotes alios peregrinos, quos consuetudines Congregationis edocuerent, ut & ipsi possent in sua patria similia Oratoria instituere. Pater Marciannus refert, anno 1595. hoc decretum vulgatum fuisse, postquam Patres Oratorii Romani cum Oratoriis, quae sunt in Palermo & Fermo, recusarunt uniri. Nihilominus tamen anno 1598. contra hoc decretum permisit novum oratorium Lanciani in Abruzzo uniri secum & cum Oratorio Neapolitano & S. Severini. Hac domus de Lanciano possidet Abbatiam S. Joannis in Venetia, prope idem oppidum, & Patres istius Congregationis fundarunt ibi Seminarium pro Juvenibus ad statum Ecclesiasticum aspirantibus. Ab ista Abbatia decem pagi dependent.

Anno 1587. S. Philippus Neri in Congregationis perpetuum Generalem fuit electus. Lege quidem tunc cautum erat, ne Generalis officium suum teneret ultra tres annos aut ad summum sex continuos; sed in favorem sancti Fundatoris ea in lege dispensatum fuit, ut maneret Generalis perpetuus; sed ejus Successores deberent tantum esse triennales, continuabiles tamen per aliud triennium. Interim mortuo S. Fundatore visum eis erat abrogare istud decretum anno 1596. statuendo, posse continuari Generalem in officio suo, quanto tempore bono Congregationis utile videretur. Ipse S. Fundator suis Constitutionibus addidit, in Congregatione hac vota non esse emittenda; si autem aliquis cuperet vitam ducere perfectiorem, liberum ei fore Congregatione relicta statum Religiosum amplecti, volens sua Congregationis membra sola lege Obavitatis ligari. Inseruit insuper statuta circa Ordinem in Capitulo Congregationis observandum, ordinans, ut, si quis forte inobediens, aut alios pravis moribus scandalizans inveniatur, ex Congregatione expellatur.

Quia frequentes sancti Viri infirmitates saepe impediabant eum in publico apparere, Gregorius Papa XIV. anno 1591. indulgit ei Sacrum facere in Capella ad latus sui cubiculi, ubi cernens se majore cum libertate suae devotioni satisfacere posse, quin aliis tadio esset, plerumque duas integras infumebat horas meditando inter Domine non sum dignus, & Communionem Sacram, adeo, ut Minister abiret, emaneretque per totum illud tempus; quo effluxo primum rediit ad vinum ei porrigendum, & assistendum, dum absolveret Sacrum. Idem Pontifex quoad Breviarium dispensando annuit, ut ejus loco per Rosarium officio Divino satisfaceret. Quia dispensatione usus fuit duvantibus infirmitatibus suis; recuperata tamen valetudine noluit ea dispensatione uti.

Tandem vitam privatam ducere cupiens Generalatus renuntiavit, & Bononia in Generalem electus fuit; quod officium per sexennium gessit, postea sublimatus ad Cardinalatus dignitatem sicut & Tarruggi per Papam Clementem VIII. qui in alia Cardinalium promotione Alphonsum Visconti ejusdem Congregationis Sacerdotem ad eam dignitatem promovit. Similius Fundator obdormit Generalatu adhuc tribus fere annis vixit, in omnibus exercitiis sollicitissima pietatis, se incessanter propius ad mortem, cujus momentum visionis caelestis ipsi fuit revelatum. Missas facere consueto suo fervore nunquam intermisit usque ad ultimum vita dicam, quo etiam die aliquot hominum Confessiones excepit, quibus & Sacram Synaxin propria porrexerat manu. Residuum istius Diei transigit sine ullo morbi indicio; sed circa undecimam noctis horam vehemens sanguinis Vomitus eum ad extrema redgit, adeo, ut media nocte innocentissimam in manus Creatoris tradiderit animam 25. Maji anno Domini 1595. aetatis suae prope 32. Ob miracula ab eo vivente patrata & post mortem continuata processu ejus Canonizationis incipit sub Clemente Papa VIII. qui continuatus fuit sub Eius successore Paulo V. ad instantiam Regis Franciae Henrici IV. qui sancti Viri Canonizationem promovere studuit, eoque die Sanctus, dum viveret, ejus cum sancta Matre Ecclesia reconciliationis alabaraverit. Ista Canonizationis Solemnitas habita fuit anno 1622. per Gregorium XV. ad preces Ludovici XIII. & Reginae Mariae de Medicis ejus Motris; quem jam anno 1619. Urbs Neapolis inter suos Patronos adlegit; quod & fecerunt plurimi alii Fideles ob miracula creberrima quotidie patrata, vera ejus Sanctitatis indicia; Charitate enim DEI, assidue vivens, vulneratus longuebat jugiter: tantoque cor ejus aestuabat ardore, ut cum intra fines suos contineri non posset, illius fons, conflans atque elatis duabus costulis, mirabiliter Dominus ampliaverit. Virginitatem perpetuo adeo illibetam servavit, ut affectus sit donum eos, qui puritatem colebant, ex odore; qui vero sicut, ex satore digressi. Absentius interdum apparuit, iisque periclitantibus apem tulit. Aegrotos plurimos & morti proximos sanitati restituit. Mortuum quoque ad vitam revocavit.

Circa vitam & miracula sanctissimi Fundatoris hac hac loco posuisse sufficiat; cum jam sapius & possum in voluminibus de Sanctorum vitis tradentibus plura Laici benivolus invenire curat. De ejus Instituto pauca adhuc prosigimus, quod mox eo mortuo latius propagari capit. Gallonius enim, primus ejus vita Scriptor, quam publicavit anno 1600. (quaque inserta habetur adis Sanctorum Maji Bolandiani) dicit, prater Oratoria Romanum, Neapolitanum, Septempedunum S. Severini, & Anxanum, quae (ut supra vidimus) unita erant, adhuc quatuor alia fuisse, Lucense scilicet, Firmatum, Panormitanum, & Cemerinense; quo tempore sex alii adificandis occuparentur Fanensi nempe, Patavino, Vincentino, Ferrariensi, Tononensi in Diocesi Genuesi apud Albobroges, & B. M. V. de gratia in Diocesi Forojulensi in Provincia apud Francos. A quo tempore plura alia in Italia, Germania, alibiue excitata sunt Oratoria, cum insigni ubique animarum lucro. Prater Cardinales supra nominatos ex oratorio Romano, alios insuper Ecclesiae dedit hac Congregatio Olivarium nempe Peravianum, Nicolaum Sfondrate, & Leandrum Colaredo, aliasque insignes Praelatos, quorum inter celeberrimos erat Joannes Juvenalis antiquus Episcopus de Saluces unus ex primis Sociis S. Philippi Nerii, ob eminentem suam virtutem praecipue commendandus. Hae Congregatio Ecclesiae peperit nominatissimos Scriptores, Cardinales nempe Baronium Annalium Ecclesiasticorum Auctorem, Olericum Rainaldum, eorundem Annalium Continuatores, Antonium Gallonium Thomam & Franciscum Bonais. Peter Joannes Mercianus ejusdem Congregationis Historiam conscripsit anno 1693. duobus voluminibus in folio. Congregationis hujus arma sunt Virgo ante se tenens Infantem JESUM in Luna crescente radiis circumamicta. Hae Congregatio variis à diversis Summis Pontificibus privilegiis fuit donata: Prebiteris enim ejus Sixtus V. sub die V. Septembris 1585. indulget per dimidium horae ante auroram & post meridiem Missas celebrare, & demummodo à Privatis Papa praevio examine fuerint approbati ad Confessiones audiendas in urbe, extra cum quaque obique alio examine illos audire. Alia insuper indulta iis concessit Pius V. in Constitutione 92. qua approbavit Ordinationes & Instituta ejusdem Congregationis paulo inferius danda. S. Philippus Neri hujus Congregationis Fundatorem SS. Confessorum numero adscripsit quidem Grego-

rius XV. sed morte preventus Bullam desuper expedire non potuit: eam tamen expedivit Urbanus VIII. in Constitutione 2. qua incipit: Ratio congruit &c. Tom. 4. Bullarum Rom. pag. 6. Idem Gregorius XV. insuper concessit huic Congregationi Ecclesiam S. Cecilia in monte Jordano pro Sacristia & Oratorii adificatione, ac Domus dilatatione, suppressa prius animarum cura eidem incumbente, & alio translata, ut videre est in ejusdem Gregorii Constitutione XL. qua incipit: cum ad Uberes &c. Tom. 3. Bullarum Rom. pag. 442. Ipsius Congregationis approbatio facta est per Papam Gregorium XIII. anno 1579. libris Juri sequentis tenoris.

Institutio Congregationis Clericorum secularium de Oratorio nuncupatae in Ecclesia S. Mariae de Vallicella de Urbe.

Conspicius in misericordia Dominus, & in cunctis gloriosus operibus, a quo omnia dona desunt, hoc nobis licet immeritis suae ipsius universalis Ecclesiae regimen committere, & nostrae debilitati jugum Apostolicae servitutis impoere voluit, ut inter alias multiplices curas, operarios, quos ipse Dominus in Msclem suam, multitudinem utique magnam populorum ad fructum Divinae gratiae dispositam, ne pereat, quotidie pro sua misericordia dignatur emitte, conducere non disteramus; eosque ad suscipiendam ipsius Domini misericordiam in medio Templi sui, ejusque vias Christi fidelibus demonstrandum, eorumque corda Divinorum sermonum declaratione illuminandum, ovas etiam interduos piorum Congregationis propterea constituendo nostrae sollicitudinis ope, Apostolicisque favoribus excitemus.

1. Dudum siquidem omnia beneficia Ecclesiastica cum & sine cura apud Sedem Apostolicam tunc vacantia & inane vacatura, collationi & dispositioni nostrae reservavimus: decernentes ex tunc irritum & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Cum itaque postmodum Parochialis Ecclesia S. Mariae Vallicellae nuncupatae, Regionis Pootis seu parionis de Urbe, per liberam signationem dilecti Filii Antonini de Adjuto, nuper ipsius Ecclesiae Rectoris, de illa, quam tunc obtinebat in manibus nostris sponte factam, & per eos admissam, apud Sedem eadmodum vacaverit, & vacet ad praesens, nulliusque de illa praeerit us hac vice disponere poterit, siue possit, reservatione & decreto obstitentibus supradictis. Et sicut dilectus Filius Philippus Nerius Presbyter Florentinus, ac Praepositus non solumorum Presbyterorum, & Clericorum Saeularium, tam suo, quam aliorum Presbyterorum & Clericorum praefatorum omnibus nobis nuper exposuit, quod hi in ipsa Ecclesia introduci cupiant, ac ita illis gratia assistente Divina circa Missarum, & aliorum Divinorum Officiorum in eadem Ecclesia celebrationem, & verbi Dei populo iohi intercessenti praedicationem, aliaque salubria monita ad salutem animarum Christi fidelium procurandam, & quamplurima pietatis opera exercenda intendere sperent, ut ex eorundem Presbyterorum & Clericorum laudabili vita & doctrina dilecti Filii ipsius Ecclesiae Parochiani non parvam consolationem spirituales susceperint, si fo eadem Ecclesia una Congregatio Presbyterorum, & Clericorum de Oratorio nuncupanda, perpetuo erigeretur, & insisteretur, ipsaque Ecclesia cum onere curae animarum ipsius Parochianorum praefatorum eidem Congregationi concederetur, ex hoc profecto divinus cultus, ac ministrorum Ecclesiasticorum numerus, in ea ad Dei laudem & eorundem Christi fidelium animarum salutem maximum susciperet incrementum. Quare dilectus Philippus afferens dictae Ecclesiae, & illi insim annexorum, fructus redditus, & proventus, super quibus pensio annua quadraginta sunt, monet certae personae Ecclesiasticae illam annuatim percipienti, Apostolica Auctoritate, ut dictus Philippus etiam asserit, reservata existit, centum & triginta Ducatorum auri de Camera secundum communem estimationem valorem annuum non excedere, eisdem nominibus ovis humiliter supplicavit, quatenus praemissis aouero de benignitate Apostolica dignaremur.

2. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, quique Divini cultus augmentum & Christi fidelium animarum salutem sinceris desideramus affectibus, pium & laudabile Philippi praepositi, ac Presbyterorum & Clericorum praefatorum desiderium summopere commendantes, ipsosque Philippum Praepositum, ac Pres-

Coel. Regul. Tom. VI.

Hi b

byte.

byterns & Clericos, a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & poenis, a jure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, in dicta Ecclesia unam Congregationem Presbyterorum, & Clericorum Sacularium de Oratoric nuncupandam, sine alicujus praesudicio, Auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo erigimus & instituimus.

3. Illique sic erectae & institutae Ecclesiam praefatam, sive praemissa, sive alio quovis modo aut ex alterius cujuscunque persona seu per similem resignationem dicti Antonini, vel cujusvis alterius de illa in Romae cura vel extra eam etiam coram Notario publico & testibus sponte factam, cum constitutionem fel. rec. Joannis Papae XXII. Praedecessoris nostri, quae incipit; *Excecrabilis*; vel assensionem alterius beneficii Ecclesiastici quavis Auctoritate collati vacet, etiam si tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranensis statuta Concilii ad sedem praefatam legitime devoluta, ipsaque Ecclesia dispositioni Apostolicae specialiter, vel alias generaliter reservata existat, & super ea inter aliquos illi, cuius statum praesentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo ejus dispositio ad nos hac vice pertineat, cum onere curae animarum illius Parochianorum praefatorum, aliisque omnibus & singulis oneribus & honoribus ac annexis, nec non omnibus bonis, censibus, jurisdictionibus, fructibus, redditibus & proventibus, aliisque juribus & pertinentiis suis eidem Congregationi, Auctoritate Apostolica & tenore praetatis etiam perpetuo concedimus, & assignamus; ita quod liceat ipsi Congregationi, illiusque Rectori, Presbyteris, Clericis & Procuratoribus seu agentibus, vel deputatis per se, vel alium seu alios, eorum dictae Congregationis nomine, Ecclesiae & annexorum ac bonorum iurumque & pertinentiarum praefatarum, corporalem & realem & actualem possessionem propria Auctoritate libere apprehendere, & etiam perpetuo retinere, curamque animarum eidem Ecclesiae unimontem per se ipsos Presbyteros, seu unum, vel plures ex illis, sive per alium, vel alios Presbyteros, illis tamen prius a dilecto filio nostro, & Romani Pontificis pro tempore existentis in dicta urbe, & ejus districtu, Vicario in spiritualibus Generali seu sede praeterea approbato, exercere vel exerceri, eidemque Ecclesiae in divinis deservire seu deserviri facere, illiusque fructus, redditus & proventus, jura, obventiones & emolumenta quaecunque percipere, exigere & levare, ac in suos & Congregationis ac Ecclesiae praefatarum usum & utilitatem convertere.

4. Nec non eidem Congregationi, illiusque Rectori, ac Presbyteris & Clericis pro tempore existentibus, ut pro salubri itata & directione Ecclesiae & Congregationis hujusmodi, illiusque personarum quaecunque statuta & Ordinationes rationabilis honesta, ac sacris Canonibus & Concilio Tridentino non contraria edere, & edita reformare, limitare, & mutare, ac alia de nova condere, prout & quoties eis secundum rerum & temporum qualitates videbitur expedire, quae quidem statuta & ordinationes postquam edita, reformata, limitata, & mutata, ac de novo condita fuerint, a Sede praefata approbati, & per singulares personas de gremio dictae Congregationis existentes inviolabiliter observari debeant, libere & licite possint & valeant, Auctoritate Apostolica & tenore praetatis indulgemus, liberamque desuper facultatem concedimus & elargimur.

5. Decernentes praesentes litteras de subreptionis vel obruptionis aut nullitatis vitio, & ex eo, quod interesset praetendentes vocati non fuerint notari, impugnari, aut in jus vel controversiam vocari nullatenus posse neque debere, minusque sub quibuscumque revocationibus, suspensionibus, annulationibus, limitationibus, derogationibus, & aliis contrariis dispositionibus a Sede praefata etiam in favorem quorumvis quomodolibet emanatis & emanandis nullatenus comprehendi posse aut debere, nec non quoad concessionem & assignationem prout est: & attentatum forsitan esse habentes, ac tam quoad illas quam omnia alia supradicta ex tunc irritum & inane si secus super his a quoquam quavis Auctoritate, scienter vel ignorantiter contigerit attentari.

6. Quocirca venerabilibus Fratribus nostris Patriarchae Alexandrino, ac Aegino & Aquinateni Episcopis per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes Litteras in
eis

eis contenta quæcumque, ubi & quando opus fuerit, & quoribus pro parte Philippi Præpositi ac Congregationis prælatorum, & singularum ipsius personarum nunc & pro tempore existentium, seu alicujus eorum desuper tueri requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio, assistentes, faciant Auctoritate nostra præsentem Litterarum, & in eis contenta quæcumque firmiter observari, ac singulos, quos ipse Litterarum concernunt, illis pacifice frui & gaudere, non permittentes eos desuper per quoscunque contra præsentium tenorem quomodolibet indebitè molestanti. Contradictores Auctoritate nostra appellatione postposita compescendo.

7. Non obstantibus priori voluntate nostra præfata, ac Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permixtis fieri prohibentis, ac præ mem. Bonifacii Papæ VIII. etiam prædecessoris nostri, & aliis Apostolicis Constitutionibus & Ordinationibus, privilegiis quoque indultis & Litteris Apostolicis venerabili Fratri nostro Alexandro Episcopo Tusculanensi Cardinali Farnesio nuncupato, ad quem ratione Ecclesiæ S. Laurentii in Damaso etiam de Urbe, aut alias dictæ Ecclesiæ S. Mariæ Vallicellæ dum vacat, collato, provisto, præsentatio, & oimomoda alia dispositio pertinet, ac dilectis filiis populo Romano sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibuscunque etiam derogatoriis derogatoris, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, ac irritantibus & aliis decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia deque Apostolicæ potestatis plenitudine ac Fratrum nostrorum consilio, etiam literis vicibus etiam per recol. mem. Leonem Papam X. aliosque Romanos Pontifices similiter prædecessores nostros, ac forsitan etiam nos & Sedem præfatam concessis, approbatis & innovatis; illis præsertim quibus inter alia caveri dicitur expresse, quod de quibuscunque beneficiis Ecclesiasticis dictæ Urbis vacatione illorum pro tempore occurrente, aliis quam civibus Romanis, & originariis Civium Romanorum filiis, & forsitan alias certo modo qualificatis provideri, vel alias disponi non possit, & aliter de illis etiam per sedem præfatam pro tempore factæ collationes, concessionis, uniones & aliz dispositiones nullus sint roboris & momenti; quodque eisdem privilegiis & indultis nullatenus aut non nisi modo & forma in illis expressis derogari aut derogatum censi possit, & si illis aliter derogari contingat, derogationes hujusmodi nemini suffragentur. Quibus omnibus & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione alias de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa & individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu alia quævis expressio habenda, aut etiam aliqua etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus. Quodque de gremio dictæ Congregationis diversæ persone & dicta Urbe oriundæ vel alias juxta dicta statuta qualificata non existant; contrariis quibuscunque. Aut aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in ipsa Urbe speciales vel generales dictæ Sedis, vel Legatorum ejus Litteras impetrarint; etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem & decretum vel alias quomodolibet sit processum. Quas quidem Litteras & processum habitos per easdem & inde secuta quæcumque ad dictam Ecclesiam *S. Mariæ* volumus non extendi, sed nullum per hoc eis, quoad affectationem beneficiorum aliorum præjudicium generari. Et quibuscunque aliis privilegiis, indulgentiis & Litteris Apostolicis generalibus vel specialibus quorumcunque tenorem existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus eorum impediri valeat quomodolibet vel differti, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris Litteris mentio specialis; provisto, quod ipsa Ecclesia *S. Mariæ* debitis propterea non fraudetur obsequiis, & animarum cura nullatenus in ea negligatur, sed illius congrue supponeatur onera consueta.

Nulli ergo omnino &c. Si quis autem, &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo septagesimo quinto, Idibus Julii, Pontificatus nostri anno quarto.

Post hanc Gregorii XIII. Bullam, quæ ipsam Congregationem approbavit, restat jam demum, ut paulo superius promissam ipsorum Institutorum Confirmationem à Paulo V. factam etiam benevole Lectori demus. Congregatio enim hac Oratorii à sanctissimo Confessore Philippo Neri moribus potius erudita, quam legibus astricta, nullam ad Religiosorum hominum consuetudinem propriam sibi Regulam habuit, ad quam consultationes dirigeret rerum gerendarum. Etenim Pater optimus omnium consilia pro cuiusque ingenio solitus paterno moderari affectu, satis habuit ad pietatem simul insinuatam in ipsa rerum humanarum desipientia Christi amore ferventiores videre fuit, Et quæ diuturna experientia ad probitatem assequendam, Deumque promerendum eis placere moverat, Et in dies prodesse, tanquam à Domini spiritu probare, Et confirmare. Et hanc viam merito secularibus Presbyteris ille monstravit, licet à Religiosorum institutis distantem, qui Congregationem non se Auctore, sed DEO Optimo Maximo ducere, ac perfectiore institutum sepe dicebat. Ea igitur, quæ vel ipse hac ratione condenda curavit, vel ab ejus Institutione inter Congregationis istius, homines consuetudine recepta, ac perpetuo deinceps servata, ut breviter cognosci possint, summam collecta sunt.

I. De Oratorio & oratione.	IX. De vestitu, & consuetudine familiar.
II. De Ecclesia, Divinis officiis.	X. De triclinio, & communi mensa.
III. De Salutarum familiarum sermonum usu.	XI. De Lectore & Lectione Mensæ.
IV. De statu Congregationis Oratorii perpetuo.	XII. De Rebus dubiis in Mensæ proponendis.
V. De Præpositi & quatuor Presbyterorum Deputatorum electione & munere.	XIII. De Exercitationibus, in quibus versari solent Dominicis diebus.
VI. De admittendis in Congregationem, & ejciendis.	XIV. De aliis à prandio exercitationibus, tam in Dominicis, quam in aliis Festis diebus.
VII. De Tyrannum institutione.	XV. De externorum in Oratorio muneribus.
VIII. De præcipuis hujus Congregationis observationibus.	XVI. De horum electionis Ordine.
	XVII. Admonitio.

Sequitur jam ipsa Bulla Pontificia, cui ipsa Instituta de verbo ad verbum inserta sunt.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam Rei memoriam.

Christi fidelium quorumlibet, præsertim altissimo in humilitatis Spiritu famulantium votis, quæ felicem eorum prosperamque directionem, & gubernium concernunt, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, prout in Domino conspiciamus salubriter expedire.

I. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii Præpositus, & Presbyteri Congregationis Ordinis Oratorii, in Ecclesia S. Mariæ in Vallicella nuncupata de Urbe Institutz, quod ipsi quasdam Constitutiones, & Ordinationes pro felici dictæ Congregationis regimine, & Spirituali progressu conscripserunt, illasque non semel examinatas, ac etiam mandato nostro recognitas, in unum volumen redegerunt, tenoris subsequens.

CAPUT I.

De Oratoria, & Oratore.

Vere locum orationi destinatum Oratorium dicimus. Nam familiaris in ipso nata divini Verbi tractatio, post hæc tractanda, jam adulta, & in Ecclesiam nostram transiata nomen minus accommodare retinuit Oratorii, in quo scilicet tam exteri, quam ostri quotidie vespere post orationem, quam dicimus mentalem, consueta Litania recitant, aut singulis rer hebdomadis, quæ est Voluntaria corporis castigatio, supplicio flagellorum seise afficiunt. Festis item diebus à Calendis Novembris, usque ad sanctam Christi Domini Resurrectionem, non modo supplicationibus, sed etiam familiari cohortatione, & musico concentu excitantur ad Cœlestia contemplanda. A Resurrectione vicissim Dominica usque ad Calendas Novembris, post officium vespertinum in Ecclesia à nostris decantatum, & auditum sermonem in suburbanum quempiam locum, vel (si per calores æstivos non liceat,) in templum aliquod ad has rerum divinarum tractationes intra Libem coevenire solet. Singulis præterea diebus Dominicis, nisi nostro sit in templo concionandum, mane lectis Litanis, & sermone opportuno de documentis præsertim Evangelicis familiariter habito, decurrant ex exteris, qui septem primarias Urbis Ecclesias, ac tres domos infirmorum publicas hospitales infra hebdomadam aliquando visitent. Harum omnium cura rerum Præfectum attingit Oratorii, & nostris constitutum Sacerdotibus, vel adjutorem; ut alteruter his ritibus præsit, salutisque consuetudinem consulat externorum, quibus etiam præfenti ope pietatis officia, in valetudinariis erga ægros festis diebus proponat exercenda. Ex exteris item fratribus idoneo ad certa Oratorii munia deligat, & in primis Rectorem, caveatque ne ulla ex parte constitutioni derogetur, quam Congregatio his verbis expressam voluit.

Præfectus Oratorii nostri nullo modo permittat exteris Officialibus in eo constitutis, ut in aliquid se rerum, aut negotiorum ingerant, ad ipsum locum, vel institutum quoquo modo pertinentium, quod ipse non eis præscripserit: nullum enim hujusmodi jus, aut potestatem habere possunt. Ne quid præterea innovetur, ibi hæcenus observatum, de rebus præsertim gravibus ad Oratorium spectantibus quibuscumque

Præpositum Congregationis nostræ consulat, penes quem rerum Oratorii, & Congregationis eadem est gubernatio.

Hæc factis, ut appareat, qua via sint externi frequentiores in Oratorio ad contemplationem, & amorem divinorum promovendi. Nostra autem ejusmodi instituta magis deditis, id etiam maxime adhibendum, quod à Sancto PHILIPPO Patres edocui ad hunc modum constituerunt.

Horas suas quilibet habeat meditationibus præstitutas, in quibus majores quotidie progressus faciat, Deum, celestiaque amando, & appendendo; quod superiores pro sua charitate, ac prudentia sæpius unumquemque admonere, & qui hujusmodi studiorum fructus constet, animadvertere debebunt. Habent igitur, quæ orationi, & meditationi leponant ita tempora, & præter horatorem Præpositum, quem audiant, etiam Sacerdotem sacris familiæ nostræ confessionibus audiendis Præfectum, qui pro sua quemque prudentia ad hæc divina studia vel ignorem incitare solet, vel nimia incitato, cum fuerit consentaneum, moderari.

Ceterum ob alias plurimas occupationes sibi, proximisque salutares, aliud nullum mane, vel die orandi tempus, ac spatium sibi præfixum capiunt, & consignatum, quam quod arbitratu quisque suo ejusmodi meditationibus, & sacris precibus pie, sanctique dedecrit. Ad Vespere autem, sicuti dictum est, in Oratorium publicum externis etiam quibusque viris patens, & expositum ad orationem, unde nomen accipit, seduli convenire debent. Sed de omni orationis, & flagellorum in Oratorio ritu, & consuetudine, deque piis externorum officiis, infra post alias constitutiones, in hujus capituli appendice agendum est.

CAPUT II.

De Ecclesia, & Divini officii.

CONGREGATIONIS nostræ Sacerdotes, ut pote diviorum administri, in Ecclesia, festis præsertim diebus, frequentes adsunt. Alii confluentibus divina Mystra præbent, alii ad sacras confessiones audiendas intenti, à prima luce ad horam usque prandii, & subfelliis suis, non nisi necessitate impulsi redeunt. Sacrum omnes quotidie peragunt, & ceteri intersunt, potissimum

zum Clerici, qui cum res ipsa sacra solemniori ritu, & musico concentu celebranda est, bene mane descendentes in Sacram, Sacerdotes pia diligentia sacris vestibus ornati, & solemni sacrificio praesentes; ac diversa munera obsecrantes ab ipsa Sacrorum custodia, aut Ecclesia, dum datur divinis opera, nunquam recedant. De rebus autem ad Ecclesiam spectantibus haec sunt nostris propolita decreta.

In Ecclesia nostra nullae erunt statuae veterum, sive ex marmore, sive aere, sive gypso, aut alia materia.

Diebus Festis semper solemniter apparatu, tam Missa, quam Vesperae celebrantur. Erunt etiam Vesperae solemnes in Vigiliis Corporis CHRISTI, Nativitate Beatae MARIAE Virginis, & Consecrationis Ecclesiae nostrae ad X. Cal. Junii, cujus octavarum residitur officium, & infra eam gratissima nobis recurrit memoria dormitionis Sancti Philippi Patris nostri, et VII. scilicet Cal. Junias. Praeterea intra octavam Corporis CHRISTI Vesperas quotidie decantamus.

Singulis similiter annis IV. Cal. Februarii dies Festus Sanctis PAPAЕ, & MAURO Martyribus solemni apparatu celebratur, & mane ejus diei festi res sacra Diacono, & Subdiacono ministris peragitur. Vesperae in Vigilia, & ipso die festo musico concentu decantantur. Porro in Vigilia etiam matutinae laudes ante cenam, coram sacris coram Reliquiis à Sacerdotibus, & Clericis nostris una recitantur, ut debitus honor patronis Ecclesiae, & Congregationis exhibeatur.

In translatione vero, quae contingit III. Idus Februarii idem servatur; Missa tamen, & Vesperae solemniter non decantantur.

Dies etiam festus Sancti Gregorii Papae Congregationis, & Ecclesiae nostrae Patroni IV. Idus Martii est nobis, tam in primis Vesperis, quam in Missa admodum sollemnis.

Alios item Sanctos, quorum sacris Reliquiis, vel insignioribus aucti sumus, Ecclesiasticis officiis singulariter veneramur. Nam

IV. Nonas Maji NEREUM, ACHILLEUM, & DOMITILLAM Martyres, duplici.

VII. Nonas Julii PATERMUTHIUM, COPRETUM, & ALEXANDRUM Martyres, quibus dicatum est Altare, semiduplici.

VI. Calendas Augusti PANTALEONEM Martyrem, semiduplici.

XI. Calendas Novembris URSULAM, & Socias Virgines, & Martyres, semiduplici.

XIX. Calendas Jan. SPIRIDIONEM Episcopum, Confessorem, semiduplici similiter prosequimur.

Quamvis vero nostri Ecclesiastici officii, Vesperis dierum Fectorum exceptis, Ecclesiam non frequentent; cum tamen habeatur aliqua singularis celebritas anniversaria, ut die festo Purificationis Beatae MARIAE Virginis ad candelas, in capite jejuniis ad Cineres, Dominica Palmarum ad Olivas, consuetae majoris Hebdomadae diebus ad matutinas, Missam aliasque solemnes ejus temporis ceremonias. Die insuper Festo omnium Sanctorum ad Vesperas, praeter consueta, etiam defunctorum, item ad matutinas, sicut mane ad Missam. Nocte tandem Nativitatis D. N. JESU CHRISTI ad matutinas, & Missam in Chorum Ecclesiae convenire solent.

Sed jam ab hisce Feriis veniamus ad funera.

Cum enim aliquis est nostra Congregatione à vita decesserit, singuli Sacerdotes tres Missas celebrabant pro vita functo; qui verò Sacerdotes non fuerint, novem coronas recitabant; In loco verò, ubi defuncti corpus fuerit praesens, recitabatur officium defunctorum: si manè fuerit, celebrabitur Missa sollemnis, sin minus sequendi die Diacono, & Subdiacono ministris, sex candelis accensis in Altari, & quatuor facibus juxta corpus. Absoluto autem officio duce ex illis remaneant usque ad sepulturam. Quod si absens obierit, privacim recitabitur à Sacerdotibus nocturnum officium Defunctorum: Missa vero sollemnis, ut supra. Singulis item annis infra octavam omnium Sanctorum celebrabitur Missa sollemnis pro defunctis nostrae Congregationis.

Sine consensu Praepositi, & Depuratorum res sacra non celebrabitur solemni apparatu pro vita sanctis exteris, videlicet Diacono, & Subdiacono ministris; nec id ipsi facillè concedent, nisi mortuus Praelatus exiterit, aut eximiae dignitatis, & honoris inter Laicos, aut certe valde benemeritis de nostra Congregatione.

Nul-

Nullam recipietur à Congregatione nostra legatum de re sacra perpetuo peragenda, nisi forte iustissima causa intercedat, & ex consensu Patrum expleti decennii.

Quæ autem hoc in loco de sacris confessionibus videntur ponenda, hæc habemus. Singulis diebus ferialibus aliquis ex Sacerdotibus ad hoc muneris delectis morari debet in Ecclesia ad confessiones audiendas: Feria verò quarta, & sexta, mane usque ad horam prandii omnes, & festis pariter diebus omnes excubare.

Nemo tamen eorum admittitur ad audiendas confessiones sine Patrum consensu, qui exegerint decennium in nostra Congregatione.

CAPUT III.

De salutari familiarum sermonum usu, tam in Ecclesia, quam in Oratorio.

IN Ecclesia nostra, diæ Sabbtho ad vacandum excepto, quatuor quotidie, nisi etiam dies festi sint, cum aliquis tantum unus fermocinari solet è sacerdotibus nostris, qui fuerint ad hoc oneris munerisque delecti, ordinata successione, verba ad vulgi præsertim captum accomodantes, & ad nullam prorsus pompam, vel vanum populi applausum declinantes, genere dicendi verè fructuoso, audientium animos pascunt; Sanctorum præsertim exemplis, ac probatis Historiis sermonem confirmantes. Vitandæ enim sunt eis quæstiones difficiles, dogmatum tractatus, & quæcunque scholas decent magis, quam Oratorium. Est autem ejus consuetudinis, qui proinde negotium id curet, statim tempore ad Ecclesiam descendere, & inter alia, quæ paranda sunt, horologium arenarium juxta sedem fermocinanzium ponere, & librum aliquem de familiaribus scriptum præceptis, aut de Sanctorum dictis, & factis, ubi octo, aut decem Auditores præsentis viderit, lectitare; cum verò quindecim, vel ut summum viginti, ære campano hora consueta signum dare, quo ille quidem audito, cui primo dicendum est, ad locum festinat, & postquam legentem paulisper audierit, ligneam sedem sex, vel octo circiter graduum ascensu sublimem conscendit, arenarium horologium juxta positum invertit, quod semihoræ spatium præfiniat, & nullo usus proœmio, ab argumento præsertim, quod in libro lectum est, sermonem orditur.

In medio ejus sermone surgit cultus ad signum eadem grandiori campana iterum dandum, quo habito aliter dicturus secundo loco huc properat, & tantisper expectat, dum primus finem dicendi fecerit. Eodem penitus modo secundo succedit tertius, & tertio quartus. Nec horum cuiquam amplius hora dimittitur, nec horologio solum, sed tintinnabulo, cum opus est, ad finendum admonetur.

Sermonibus absolutis facer concentu musico canitur hymnus, quo expleto is, qui dixit ultimus, ad orationem Dominicam, & Angelicam Salutationem ter secreto recitandam invitat, & concio dimittitur. At Dominicis, cæterisque diebus festis eorum unus, quibus ad dicendum sunt ejusmodi dies consignati, in Ecclesia post vespertinum officium decantatum sermonem habet, cui semihoram aliquantulum præterire, non tamen certas jam enarratas dicendi leges, liberum esse debet. Eisdem diebus à Kal. Novembris, usque ad celebrimum Christi Domini Resurrectionis diem, sicut etiam Dominicis, mane toto anno ab aliquo ex nostris sermo in Oratorio habendus est: Sed hac de re alias; Nunc. satis est referre nostras Constitutiones huc pertinentes.

Ad sermonem habendum in Oratorio nullus admittetur ex nostris absque consensu Patrum, qui decennium expleverint in Congregatione.

Ex exteris verò nullus invitandus ad concionem habendam in Oratorio, vel Ecclesia, nisi ex Præpositi, & quatuor Deputatorum consensu.

CAPUT IV.

De statu Congregationis Oratorii perpetuo.

Nunc statum, & formam Congregationis nostræ penitus immutabilem in promptu ponimus duobus decretis expressam. Horum primum his verbis sancitum est.

Cum nostra Congregatio solo charitatis muræ nexu, neque ullis astricta votorum, juramenti, aut promissionibus hujusmodi vinculis olim per S. Patrem PHILIPPUM NERIUM, fuerit divina inspiratione instituta, atque hæc fuerit ejus, & omnium Congregationis Patrum mens semper unanimis, ac sic, ut ita perseveret, decretum est, si quando

do aliqui ex nostris putaverit ab hoc statu recedendum, & alligare Patres, fratresque ullis votorum iurijurandi, aut promissionis vinculis, etiam si isti majorem partem consticiant, ut sit ipsis quidem liberum, quam velint ingredi Religionem, sed altera pars quamvis numero longe impar habeat omnia bona Congregationis quancunque loco posita, quandiu perseveraverit in hoc statu, nec alteri quicquam dare, vel acquisitum, vel acquirendum teneatur. Sic enim conservabitur in Ecclesia Dei circumdata varietate. Haftenus decreti verba; ut inde etiam appareat Parentem optimum in Christo nostrum adduci non potuisse, ut suos alia via filios duceret, qui pro Christiana charitate Religiosos homines, tam religiosè coluit, & pro singulari prudentia sanctissima tot ordinum instituta votorum vinculis celigare se volentibus eo tempore ad omnem Christianae disciplinae praesentiam satis esse novit.

Alterum decretum est. Ne quis praetextu ampliandae Congregationis, eam dilipet, atque ut consilio vicietur, quam multitudo parere solet, arctiusque inter se, qui sunt in Congregatione, amoris vinculo colliguntur, quem quotidiana consuetudo conciliat, se mores cuiuslibet ipsorum ex hoc cognosci possint, & notitiam vultus cunctis reverentur, statutum est, ne Congregatio alibi illum locum recipiat, neque alterius Congregationis regende suscipiat onus: Si quae vero aliorum locorum Collegia, & Congregationes nostra instituta obtinuerint, & servare voluerint, non sint illa quidem nostrae annexa, neque Clerici eorum sint in Congregatione Oratorii Romani. Quemadmodum esse debet instituti, ut unaquaeque Domus, aut familia nostrae formam imitata separatim ab aliis se per se regat, & moderetur.

CAPUT V.

De Praepositi, & quatuor Presbyterorum deputandorum electione, & munere.

AD Congregationis, rerumque ad ipsam spectantium gubernationem, & curam Praepositus primus eligitur, quem etiam Patrem appellamus; deinde quatuor Presbyteri deputantur. De quorum omnium electione, & munere sic decernit Congregatio.

Nullus Praepositus eligetur, qui in nostra Congregatione quindecim annos non permanferit, quo temporis spatio Depu-

tati, vel ministri sit sanctus officio, & qui aetatis suae annum quadragessimum saltem non attigerit.

Electio Praepositi pertinebit ad omnes Sacerdotes Congregationis, qui exacto decennio fuerint admitti ad jus suffragii ferendi: Laici vero certo sciant, se nihil ad electionem Praepositi, Deputatorum, praetectorumque juris habere, munus assignata ex praescripto dumtaxat obituri.

Tam Praepositus, quam Deputati, & ceteri Officiales eligi possunt etiam absentes.

Praesse debet in electione, absentiaque Praepositi, quasi Superior, qui primum est Sacerdotibus nostris tenet post Praepositum in Congregatione locum.

Fiet autem Praepositi electio hoc modo. Qui erit à secretis singulis electoribus schedulas dabit, in quibus scriptum, vel typis impressum sit, nomen eligendorum, ut illas in vas conijciant, videntibus duobus ad id muneris deputandis. Eductus autem inde duobus censentibus à Secretario clara voce legatur, & electus is erit Praepositus, in cujus electionem convenierint Electores medietate plures. Hunc sane dum eligendi, donec consentiant, decies repetere possunt: post decimum verò scrutinium, si nec dum in unum pars major media conspiraverit, compromissum fiat, ut scilicet quinque solum ex electoribus Praepositum è duobus tantummodo deligant, in quos plura suffragia ex quacunque disquisitione haftenus collecta concurrerint. Quod exemplo declaratur: Si enim duo, vel plures octavum sibi numerum in suffragiis obtinuerint, vel unus, aut plures octavum, alii verò septimum; tunc ceteris omnibus rejectis, horum tantum ductus electoribus habendus est. Ipsi autem Electores quinque compromissarii quibus scilicet datum est arbitrium eligendi Praepositum, in ipsa tunc simul Congregatione ita inter deputandi, ut singuli ad eam electionis potestatem plures sibi suffragantes habeant (non enim plura medietate suffragia in ipsis diligendis requiruntur) & ex illis constituentur, qui non faciant inter primos eligendos numerati. His enim duobus eo tempore, nulla ad hujusmodi electionem relinquatur facultas; sed activa simul, ut dicitur, & passiva voce privantur.

Si quando tandem schedalis edictis compromissarii pares exterior, electus habeatur, qui debito in Congregatione sibi loco aliis pariter concurrentibus praestet.

Tres annos duret Praepositi munus, & confirmari possit tertio quoque anno, Congregationis arbitrio. Ad eandem mensuram omnia cum ceteris accedet; & assidebit; nisi impediatur invalendo.

Nihil singulare habet in Ecclesia, mensa, cubiculo, domi, forisve praeter locum primum, & laicum ex nostris à Deputatis assignandum, qui omnem in ejus obsequium conferat operam.

Circa rem familiarem, & bona Congregationis, administratione utatur accurata, praestitque nostris ad victum, & vestitum necessaria. At vero pauperibus, aut aliis, qui non sunt ex nostra Congregatione, quolibet mense nummi auri laudem poterit largiri. In majori tantum summa, quotiescumque ejusmodi largitionum se dederit occasio, quatuor Deputatorum requirit consensus: Cum vero decem annuos aureos excedere contigerit, totius Congregationis. Idem in aliis cujuscunque completi operis, aut negotii servet impensis extraordinariis, & in victum, aut quotidianam familiæ nostrae usum nihil actionibus.

Totius Congregationis gubernanda, omniumque curandorum, quae ad eam spectant, prima potestas sit penes Praepositum: ad ipsum enim solum pertinebit Congregationem, cum opus fuerit, convocare, tractanda proponere, rite constituta perficienda curare: exigere quoque rationem actorum, vel agendorum à singulis nostrorum, quibus est aliquod munus, vel onus quomodolibet uniusque locorum maiorum, & videre, ut singula recte expendantur. Convocabit ad hoc Congregationem quatuor Deputatorum saltem quolibet hebdomada, sine quorum consensu nihil agat, quod spectet ad universalem gubernationem domus, & eligendos, aut amovendos officiales. A proposito enim, & quatuor Deputatis ceteri officiales, & ministri tricinium duraturi eligentur, excepto Confessario, ad quem eligendum plures ex Electoribus convenire debent in ipsa Congregatione proxime post Praepositum, & Deputatos electos: horum enim nullus ei unucri praestitendus est.

Domesticis autem officiis praefecti, quos officiales dicimus, suis nominibus satis noti, sunt qui sequantur.

Sacerdos à Confessoribus.

Corrector ex Senioribus, qui secrete corripiat errantes.

Minister, qui rebus domesticis administrationis, Praepositi sententia consultata, & explorata det operam.

Praefectus Sacrarum, cujus paternae curae Sacrarum ministerio assignati committuntur, sicut Ministro ceteri Laici omnes.

Custos Sacrarum.

Praefectus Oratorii, & Adjutor.

Praefectus Sermocinantium in Ecclesia.

Praefectus Ceremoniarum.

Praefectus Musicae.

Receptatores hospitum duo.

Monitor precum, quas debemus commendatis in mensa Vesperti.

Tyronum Praefectus.

Custos depositae pecuniae.

Negociorum domesticorum Procurator, & adjutores.

Bibliothecarius, & adjutor, qui non permittant ex communi Bibliotheca libros extrahi.

Minister infirmorum, & auditor.

Praefectus aedificiorum, & adjutor.

Praefecti corrigendis legendis erroribus in mensa duo.

Aromaticarum Praefectus, & Aromaticarius.

Pecuniarum Exactor, & Dispensator.

Custos Supellectilium.

Celle Penariae Custos.

Celle Vinariae Custos.

Custos Triclinii.

Janitores.

Hoc praefectum Congregationis singulos hujusmodi constitutione voluit admonitos.

Nemo munus à Congregatione, seu Praeposito, & Deputatis demandatum recuset, sed omni animi demissione suscipiet. Quod si aliquis ex causa sibi recusandum judicabit, postquam ea, quae senserit, debita modestia, semel, aut iterum exposuerit, nec Praepositus, & Deputati approbaverint, injunctum munus sine ulla amplius excusatione accipiet.

De Deputatis autem cum Praeposito eodem tempore eligendis haec habeantur.

Post electionem Præpositi statim eligentur ei quatuor ex Presbyteris, qui decennium transierint in Congregatione; ex quo sunt admitti ad primam probationem, & jus habent eligendi à tota Congregatione, de quorum consensu, ut dictum est, cuncta à Præposito aguntur, quæ ad universalem Congregationis gubernationem pertinere ipse iudicaverit.

Ab eisdem ergo Presbyteris omnibus exacti decennii eodem modo, quo supra, usque ad tertium scrutinium, eligentur quatuor Deputati, singuli separatim, in eadem Congregatione: post tertium vero scrutinium, nullo facto compromisso, duo eligantur, in quos plura fuerint suffragia in illa trina disquisitione collata: Si verò plures pariter concurrant eligendi, duo tantum, cæteris reiectis ad electionem pervenire possunt; illi scilicet, qui aliis de more præire debeant in Congregatione. Exemplum proponimus. Si scrutinio ter peracto, in octavum alter suffragiorum numerum pervenerint; alter vero in septimum, hos dicimus duos, cæteris omni suffragio privatis, ad Deputati manus per scrutinium provahendos. Quod si plures septimum illum numerum obineant, illi ex eis scrutinio similiter eligendus erit, exclusis aliis, qui debeat eis in Congregatione antecedere: si rursus paria duorum fuerint eligendorum suffragia, is similiter habeatur Deputatus, qui ex initio alterum inter nostros sit solitus antecere.

Unus è quatuor deputatis triennii præteriti (tres enim annos durat, cujusque munus) aut etiam, si placebit, duo confirmantur in tres alios annos, qui post illos confirmari amplius non possunt.

Ex Deputatis item eligentur aliqui à Secretis ex ipsorum consensu Deputatorum, qui singula decreta à Congregatione Universali, vel à Præposito, & quatuor Deputatis in libro ad hæc coincidendo notabit, & litteras, ad quos continget, scribet. Litteræ autem omnes, quæ negotia continent in alio libro sunt describendæ.

Deputatorum erit præterea, cum Præpositus decesserit, vel finierit ejus munus, seniores prædictum monere, qui ejus vice interim fungitur, ut convocet ad electionem Præpositi convocandos. Quod si ille negligat, ipsi convocabunt.

Si nemine dissensiente ipsa videbitur cessatio muneris concedenda, vel indiceoda Præposito ob justam causam, quatuor è Sacerdotibus exacti decennii advocabuntur. Quod si his videbitur, iidem convocent Congregationem, à qua deponatur, & eligatur novus Præpositus, sicut jam supra dictum est; eo modo tamen servato in Præposito deponendo qui in ejiciendis tenendus est.

Singulis annis mense Januario aliquis ex Deputatis cum altero non Deputato rationem omnium expensarum, quæ toto anno sunt, singulatim inibit, eamque itam in publica Congregatione referet, ut appareant omnibus, quæ superiori anno factæ sunt expensæ, pateatque singulis contractum ne sit æs alienum & quocumque sit summa rei familiaris, & honorum omnium nostræ Congregationis.

CAPUT VI.

De admittendis in Congregationem, & ejiciendis ex ea.

NOstræ Congregationis Patres Beati PHILIPPI Initiatoris optimi morem secuti, non nisi homines probæ vitæ, maxime idoneos, & quasi ad institutum nostrum recipi voluit ad suorum numerum aggregandos, etiam ad hunc modum factis decretis.

Minores duo de viginti annis, ac majores quadragintaque ad primam probationem non recipiantur, neque illi, quos canones ab ordinibus arcent, nisi in ordine laicorum sine omnino permansuri: non infirmæ valetudinis: non illi, qui ingressi sunt aliquam Religionem: non nisi bonæ apud omnes fame, qui Orationis nostræ frequentes fuerint auditores, & orationibus interfuerint, & sæpius alicui ex nostris Sacerdotibus solui fuerint confiteri, & experimentum ceperint instituti nostri. In his tamen omnibus, si ita videatur Patribus, qui decennium expleverint in Congregatione, poterit dispensari.

Duo ex nostris Presbyteris à Congregatione eligentur, qui diligentem adhibeant curam circa eos, qui admittendi sunt in Congregationem; vel ut antequam admittantur, eorum vitæ, & mores omni studio explorentur. Ea propter crebra cum illis inibunt colloquia, una cum ipsis verlabuntur: nec his contenti, ab illis etiam cordiores reddantur.

tur, qui ejusdem erant patrie, & quibuscum antea tempore, quam recipiantur, fuerint versati. Reverti autem debent duo electi ad Congregationem iterum convocandam, quæcunque de illis habuerint, si quomodo scire inter sint, antequam secreto suffragia feratur.

Præter duos Patres, quos eligendos ad id muneris diximus, alii etiam Patres diligenti cura exquirent, quæ hæcenus præfati sumus, & nym animo veniant permanendi semper usque ad vitæ obitum in Congregatione, non alio prætextu, quam ut Deo inserviant, & observent nostræ Congregationis instituta, seu constitutiones, quas propterea antequam recipiantur, legendas Patres offerent, quo tem totam maturiori consilio deliberent.

Quomodo autem oporteat admittere expedias habere res suas familiares, & domesticas, habetur cap. 8. Antequam eorum per secreta suffragia admittantur, debent esse expediti ad vivendum nobiscum, & habitandum, ne sic admitti extrâ Congregationem degant, præter tempus dierum aliquot, ut ad summum quodecimum.

Admissi ad primam probationem, non continuo tyronibus aggregabuntur, sed mensem, veluti hospites in nostris sedibus morabuntur, ut interim omnia nostra cognoscant, ac maturius deliberent, & e contra ipsorum periculum fiat, si prompti sint in omnibus parere, vel in humillimis, ac durissimis: si exercitationibus sanctarum meditationum, & Sacramentorum sint à se ipsi devoti: non contentiosi, non pertinaces, non superbi ulla omnino in re adversus majores, aut minores.

Si bonum sui specimen dederint, post mensem eorum nomina in libro ad hæc destinato notabuntur, & inde Annus primæ probationis incipiet, per quod anni spatium, si fuerint in vitæ laudabilis ratione versati, in secunda probatione biennium constituent, alioquin dimittentur à Præposito, & Deputatis, quoniam est inuolus ad primam, & secundam probationem admittere. Exacto autem triennio, si laudem simili modo probatæ vitæ habuerint in convictu, ut esse possint in Congregatione nominatim decernendum est. Aggregabuntur ergo per secreta suffragia, poteruntque deinceps ad omnia ministeria, excepto Præpositi, & Deputati munere, eligi. Jus autem ipsi alios eligendi post decennium solum

Cod. Regul. Tom. V. l.

habebunt, nisi de consensu Deputatorum Præpositus hoc jus ex causa statuerit differendum.

Quod si quis eorum, alia nolla intercedente causa, nisi oblivionis, ac modestiæ ad tempus non petierit, quod à Congregatione fuisset accepturus, cum in nostrorum Catalogum admittitur referretur, ab eo tempore censetur aggregatus, quo expletum fuerit consuetum triennium, vel decennium.

Admittere ad Congregationem, & ad omnia supradicta pertinebit ad Sacerdotes expleti decennii, & stabit majori parti suffragiorum; ad primam tamen, & secundam probationem, ut dictum est, ad Præpositum, & Deputatos.

Nemo possit expelli è Congregatione, nisi primo in unum locum congregati fuerint omnes Presbyteri, qui decennium exegerint in Congregatione, cœmerandum à die, qua sunt admitti ad primam probationem, & singuli suum suffragium dederint, & quod donec è tribus partibus statuerint, id fiat. Quod si in tres partes non poterit fieri Presbyterorum æqua distributio, tunc servabitur ratio, quæ est octo ad tredecim, ad quatuordecim, ita, ut octo, exempli gratia conflant duas partes, sive tredecim sint Presbyteri, sive quatuordecim.

Nemo possit expelli è Congregatione, nisi propter iteratam, gravemque pertiosciam, vel grave delictum; sed qualia sint singula hujusmodi, stabit iudicio doctum partium è tribus numerandarum, ut supra.

CAPUT VII.

De Tyronum institutione.

Admissi ad primam probationem, sive Clerici, sive Sacerdotes, donec fuerint expleto triennio nostris addicti, ejus curæ commendantur, qui id muneris in Congregatione soltioret. Is ad fructum animarum omnia referens, præter virtutum singulare studium, quarum maxima compotes esse nostros oportet, cura alia quædam proponere, quæ sunt hæcenus observata, ut videlicet.

Sacro quotidie inserviant.

A studiis litterarum Superioris arbitrio abstinere: Hæc enim moderanda primum, ut Divina sapientia imbui discant amare nefciri.

Ad mensam signo dato sine ulla mora conveniant, ibique ex præscripto, Ministratoris, vel Lectoris officio fungantur.

Singuli ministrent, vel legant singulis diebus, aut hebdomadis, tam prima, quam secunda prandii, vel cæne hora: qui vero ex eis Sacerdotes fuerint, ad primam, non nisi mane ministrare solent.

Lectionem similiter in Ecclesia, ut cuique sua fuerit constituta hebdomada, sermonibus præmittant; intersint, dum habentur, atque etiam curent, ne quid omittatur eo tempore, quod esse solet instituti. Eam vero ministri nudi, & legendi consuetudinem jam aggregati ad decennium usque retineant, vel circiter, Superiorum arbitrio, Præpositi scilicet, & deputatorum.

Ubi finem sermones habuerint, quorum quotidie duos, vel saltem unum audierint, ut etiam valetudini quadam ex parte intersint, in aliquam ambulationem veniant.

Vesperti ad orationem in Oratorium se conferant.

A prandio, & cæna animi recreandi gratia per hoc spatium eorum quisque in unum cum aliis locum adveniat, & omni mitigata severitate, vultu hilariori, modeste tamen sic se gerat, ne alium vel joco tangat.

Si quis eorum per sanctorum accersatur ab aliquo, statim ad portam domus descendat, se paucis expediat, & neminem externorum in cubiculum suum, vel omnino in ædes nostras, lascio Superiore admittat.

Nec domo, nec soli, nisi facultate ab eodem data aliquando exeant.

Nulla externorum negotia, vel quæcumque in Congregatione degentibus, sive consuetudine, sive decreto aliquo sunt denegata, sive Præpositi etiam licentia, administrant, aut conciant.

Ab administratione Sacrorum, ipsoque Sactario Festis diebus, vix necessitate cogente recedant.

Altare cuiusque eorum suscipit, ut tempori congruit, ex vicissitudine Ecclesiastici ministerii ornet.

Ter in hebdomada assignato Confessario peccata sua confiteantur, & qui non fuerint Sacerdotes, ejus arbitrio Eucharistiam accipiant.

Curent, si quid erraverint, ut sponte se correctioni subdant.

De Congregatione autem, ad quam convenientes in aliqua de culpa esse demonstrant, extat hujusmodi nostrorum constitutio.

Congregatio culparum Tyrannum, ideo eorum, qui nondum triennium in nostra Congregatione exegerint, sive Sacerdotes sint, sive Clerici, singulis fiet hebdomadis, ut scilicet ad omnium communem veniant, & ea hebdomada, in qua non habetur communis, privatum apud illum, cujus curæ sunt commendati, ad suas culpas congruendas congregentur.

Adhibere etiam, loco accusationis jam dictæ, aliquando solent probati cujusque auctoris lectionem, ex qua saluberrimis vicissim documentis per eam communicationem, & divinorum collationem imbuti possint.

CAPUT VIII.

De præcipuis nostrorum observantibus.

AD excolendos diviniore disciplina suorum animos, & ad Christianam, veramque pietatem magis conformandos hæc præsertim interposita decreta servat Congregatio.

Ter in hebdomada sua peccata Sacerdotes ad hoc delecto quilibet confiteatur (nisi aliquis interdum de causa permittatur ab ipso quispiam aliter facere.) Hanc tamen consuetudinem à Sancto PHILIPPO hæc instituti periculum ad salutem æternam volunt, & prædicant. Ad Eucharistiam similiter sumendam se parat, sumatque si videatur eidem, cui confessus fuerit.

Congregatio (ut dictum) culparum decimoquinto quoque die perpetuo fiat, in qua non modo Sacerdotes intereunt, sed clerici, laicique omnes nostre Congregationis, & à novissimis ad primos quisque commissam à se aliquam in consuetudine familiari culpam, etiam levem flexis genibus accusat, & quoquo modo alicujus animum offenderit, petit ab illo veniam. In hac tamen accusatione publica nulla earum rerum mentio est, quantum secreta apud Sacerdotibus debent esse confessa.

Nemo

Nemo ex Sacerdotibus alios corrigat, qui decennium Sacerdotii non expleverit in Congregatione.

Statuto igitur die congregatis omnibus, invocato primū, ut moris est, à Præposito in sacris precibus Spiritu sancto, ille è Sacerdotibus, cujus est ex ordine alios corrigere (solent enim in hujusmodi munere sibi invicem succedere) in sella ad Præpositi dexteram locata vocatus assidet, & per brevi sermone ad inflammandos in Deum animos utiliter præmisso fungitur in spiritu lenitatis officio Correctoris, ac dum clericos corrigit, & Sacerdotes, caput detegit, quod in laicis corrigendis non solet. Præpositum insuper corrigendum detecto capite stans admonet.

Laici, & Clerici, ubi suas culpas accusaverint, correcti, & à Præposito de aliqua vitiosa consuetudine emendanda, vel laudabili retinenda quam brevissime etiam admoniti simul discedunt. Singuli deinde Sacerdotes, qui adhuc infra triennium approbationem expectant, se se culpant: his pariter abeuntibus remaneant cæteri Sacerdotes, quorum accusatione expleta, & correctione adhibita Præpositus Deo gratias agit precibus conclusis.

Præscribetur autem forma, ut dici solet, penitentialium, quam in illis conscribendis nullo modo transgredi liceat. In schedulis autem scriptæ eodem die, quo fuerint accusatæ culpæ, vesperi in triclinio sub cœnæ finem per manus è sacculo singulis distribuuntur.

Hac distributione facta, ut forte obvenierit, ordinatim, & aperte legat coram omnibus quisque suam.

Eligetur præterea, ut supra diximus, aliquis ex senioribus, qui Correctoris officio fungatur. Hujus erit unumquemque è nostra Congregatione etiam Deputatos, & Præpositum clam corrigere: quod tamen munus omni mansuetudine, & animi lenitate exequetur, se ipsum, ut ait Apostolus: considerans, ne & ipse tentetur, itaut se potius, & vita sua corrigere videatur, ut hac ratione fratres ad meliorem frugem reducat.

Quod domesticæ tandem disciplinae studium postulat, ea hebdomada, in qua nulla est communis accusatio culpæ, Laici omnes nostræ Congregationis cujus ministerio assignati apud Ministrum convenire debent, ut ab illo eru-

diantur, & ad tenendam salutis æternæ viam benigne instituantur.

Ad hæc, ne nostri inflammentur avaritia, vel ambitione prolabantur, ne modestiam leniter abjiciant, vel temere auctoritatem teneant, his, quæ sequuntur, constitutionibus, aliqua ex parte cautum est.

Quo Deo, divinisque rebus expeditissime quicumque admittuntur in Congregationem se tradere possint, id maxime videbunt in primis, ne quid litigiosum sit ullo modo in rebus familiaribus, quas habens, sciantque cujuslibet anni redditus expendendos in bonos, quos ipsi judicaverint usus, neque quicquam cumulandum: ne quis scilicet è nostra Congregatione ullam curam ponat in divitiis parandis; imò verò ex censu pro suis cuique facultatibus in commune commodum Congregationis libere conferendum est; quod à nostris adeo servatum est hæctenus, ut si quis ob inopiam id non præstiterit, vel præstare intermiserit, statim atque de suo abundantior quoquo modo factus est, pecuniam pro rata portione dare, ac solvere non destiterit; ita eis conveniens, ac consentaneum semper vitum est stipendiis propriis militare, & à rebus etiam Congregationis tanquam ab alienis abstinere, quibus ipsa debet in primis non habentes unde vivant sustentare suos. Nec propterea pecuniam imperat Congregatio, dum exigit, quod ab hilaritate ex instituto pro victu offertur, idque etiam prout cujusque facultates ferunt.

Possunt etiam Præpositus, & Deputati partem, vel totum assignatorum proveniunt remittere, si eis videatur aliqua de causa id faciendum.

Omnia secularia negotia interduntur nostris, nisi aliquid iusta de causa mandetur expediendum à Præposito, & quatuor Deputatis.

Nulli ex nostris, quamvis fuerit requisitus, profiteri licebit sub aliqua Congregatione, vel Societate, extra domum, vel aliquod onus suscipere sine consensu Congregationis.

Cum sint multi in Ecclesia Dei, qui audiendis Monialium confessionibus aut dant operam, aut dare optime possunt; propterea nequis ab instituto Congregationis nostræ proprio possit adduci, statutum est, ne nostrorum aliquis se obliget, aut dedat confessionibus audien-

dis, moribus reformandis, rebusque earum gerendis. Idem dicimus de Seminariis, Collegiis, Congregationibus, Societatibus, aut aliis universitatibus, rebusque earum quomodolibet tractandis.

Nemo Episcopus, Præsul, aut aliqua quæcunque ea sit dignitate ornatus recipiatur in sedes Congregationis, ut in illis una cum nostris moratorus habitet, etiam si id fiat ad aliquod tempus.

Nulla Ecclesiastica beneficia petere, aut accipere unquam omnino possit: habita olim, si residentiam peragalem non requirant, poterunt retinere.

Dignitates ullas nemo possit accipere, nisi Pontifex iubeat.

Nec licebit absque Præpositi, & quatuor Deputatorum consensu frequentare Curias, neque officia, vel beneficia pro se, vel pro aliis exposcere.

Nulli sit proprius famulus: si qua aliquem necessitas premet, deferret: Præpositum, qui una cum quatuor Deputatis, quid eis opus sit, curabit.

Nec sinat quis pueros ingredi cubiculum suum, nisi ducantur ab aliis, qui testes intersint, reliquos admodum parce admittant, sed vocati deorsum ad illos se conferant.

Non admittatur aliquis ad quoscunque ordines Ecclesiasticos absque consensu Sacerdotum, qui decennium exege- rint in nostra Congregatione. Eodem modo, nec ad sermones habendos, vel ad confessiones audiendas, sicut alibi dictum est.

Nemo librum imprimendum det absque licentia Præpositi, & Deputatorum.

Nulla lex à Sanctissimo confirmanda proponatur, nisi prius in eam consenserint Presbyteri exacti in Congregatione decennii.

Quando lex aliqua universalis constituenda est, Sacerdotes omnes ioter- sint, qui expleverint triennium, votumque consultivum habeant; decisivum vero tantum qui decennium compleverint.

Cum aliquod gerendum proponitur, antea publica, & libera de ea re habeatur a Patribus consultatio; deinde aliquot transactis diebus suffragia erunt secreta, nisi forte res necessitas, utilitas, vel etiam aliquando modicitas, expediri

statim post consultationem, de Congregationis sententia per secreta suffragia, cogant. Sed sicut dictum est, licet Sacerdotes omnes admittantur, qui exege- rint triennium in Congregatione, votumque consultivum habeant; decisivum tamen solummodo illi, qui decennium expleverint.

CAPUT IX.

De vestitu, & consuetudine familiarum.

HAs præterea constitutiones, & ob- servationes ad externam nostrorum hominum modestiam exhibemus. Ipsi ad interiorem animi virtutem habendam adhibere non negligant.

Nemo ex Fratribus nostris, aut Patribus licetum quicquam in suis vestibus gerat, præter breve, pressumque verticis operculum, conservando capiti, & velum interiori pileo insuendum.

Forma item vestium semper servabi- tur conveniens clericis secularibus.

Nostrum laici gerent vestem densissimam usque ad genua; paulo vero inferius pallium.

Qui ex domesticis impensis vestiuntur, quoties opus fuerit, ministrum adeant, vel, ipso absente, Præpositum, eique proponant, quibus indigent; ipsi autem ad subveniendum expoliti, quo charitatis affectu valent, eorum petitionibus satisfaciunt.

In vestitu, incessu, sermone, actione, gestuque omne decorum servent, modestiamque omnem singuli præferant; nulla tamen appareat nostrorum actio, ut dicitur, singularis à vulgari, & communi bonorum, & simplicium virorum motibus discrepans.

Quamquam vero nostrorum est consuetudo peculiaris, ut se invicem honore prævenientes, & sibi invicem obsequentes, quisque velit ad demittendum animum infimum inter alios tenere locum; ne tamen perturbetur quasi cunctandæ antecessoris, aut erratum ordo, præsertim publice in sedendo, & incedendo, aliisque actibus huiusmodi, ex Sacerdotibus præcedent illi, qui priores fuerint Sacerdotes, ex quo admissi sunt in Congregationem, ita tamen, ut si quis ex clericis exacti triennii, promotus fuerit ad Sacerdotium, tyronebus Sacerdotibus, illis videlicet, qui nostrum triennium in Congregatione exege- rint, præferatur. Laici autem semper clericis postponantur.

Post

Post prandium, & cenam motabuntur omnes nostræ Congregationis homines in loco deputato per hoc unius spatium, quo elapso omnes in suum cubiculum se se conferant.

In electione vacantium cubiculorum erit optio pones seniores Sacerdotes, nisi aliter vilius fuerit Præposito, & Deputatis.

Domo non egredietur quisquam ex nostris sine permissu Præpositi, nisi expleverit decennium in Congregatione: exacto enim triennio ad usque tempus illos, vel maxime Sacerdotio nondum prædictos, præpositus per se, vel per alium, pecuniæ quadam cura ad virtutum progressus juvare solet.

Invitatus ad prandium, vel ad cenam extr. domum nemo accedat absque permissu Præpositi.

Nemo externorum ad prandium, vel ad cenam, infcio superiore invietur, multo etiam minus hospitio; nisi uno omnino consensu Præpositi, & Deputatorum.

Ex exteris aliquem nullus Patrum, aut Fratrum inviet ad prædia quæcumque nostræ Congregationis, nec recipiet, ut secum ibi morietur sine consensu Præpositi Congregationis.

Nullus abesse ultra mensem à Congregatione permittatur à Præposito, si ve in patriam profecturus sit, si ve aliò, nisi de consensu etiam Deputatorum.

Nullus è nostra Congregatione in baptismo, aut aliò Sacramento quempiam suscipiet.

His apte, congruenterque addenda sunt etiam nonnulla, quæ diuturna consuetudine recepta, & probata studiosè retineantur à nostris.

Litanias enim in Otatorio vespertini singulis hebdomadis singuli Sacerdotes recitant.

In divinz Sacrificio Missæ, non solum singuli quotidie Clerici, Laicique deservunt, sed Sacerdotes carniplures laude quidem digni, sunt administr.

Mense præter laicos, & clericos, qui perpetuo ministrant alterni; singuli etiam Sacerdotes vespere singulis diebus ministratores adfunt.

Neque desunt ex nostris, qui se frequenter ad domos infirmorum hospitales conferant, ut opera sua ægrotantes juvent.

Domus vero cum quis nostrum ægrotaverit, omnes frequentes adfunt, subveniunt, consolantur, inserviunt, confirmant quam diligentissime.

Cum autem morti proximus quis fuerit, signo dato conveniunt omnes, tam Sacerdotes, quam ceteri, ut divinam morienti misericordiam unanimiter expolcant.

Si quando alterum quis verbo offenderit, vespertini inter cenandum, re dubia jam explicata, flexis in medio triclinio genibus, faciens se reum; veniam ab illo petit, quem offenderit; is vero assurgens, idemque faciens, culpam in se saltem convertit, quod occasione dederit; injuriosus autem merita afficitur à Præposito pœna, aliquando levi, aliquando nulla.

Pœnæ autem, quæ colpis in Congregatione bis in mense accusatis imponi solent, sunt bujus fere generis. Triom priorum Sacerdotum, aut novissimorum pedes in mensa deosculati: Psalmum, cujus initium, De profundis, submissa voce, extensis brachiis, vel Psalmum Miserere, conjunctis manibus merito in triclinio recitare: In novissimo mensæ loco recumbere: humi sedendo cibum capere: Auxiliares preces ab ingredientibus triclinium flexis genibus flagitare, vel easdem petere ad desinenda ante obitum penitendo peccata: Antemense accubitus aliquid à singulis recumbentibus elemosynæ nomine petere: Secundæ mensæ ministrare; vel io ea Lecticis officio fungi: Sacram Beatæ MARIE Virgini coronam pro summo Pontifice, aut pro beneficis in Congregationem nostram, aut pro mortuis nostris recitare: Infirmos, qui sunt in domibus hospitalibus, invisere, & aliis his permissis.

CAPUT X.

De Triclinio, & communi mensa.

Assumenda tandem est tractatio mensæ ad pleni in Triclinio convivium instructæ, ubi singulis nostrum idem genus, eadem pocula cibi, portionisque suppetit: Legitur ipsa Italice, quædamque inter cenandum, arbitrata Præpositi, vel ministri, hoc fere scripta exemplo.

Cum primum prandii, aut cene datum fuerit signum, unusquisque nostrum in omni priorius opere, ac negotio cessans, ad triclinium se confert. Inter eandem silentium facit, etiam dum à mensa ad locum pervenerit, in quem homines nostri ad animum recreandum convenire debent.

In ipso primum ingressu capite inclinato veneratur imaginem sacram et conspectu propositum; deinde consueto reverentiae signo salutans alios, modestus, ac silens prope mensam, ut suo fiat quisque loco, nec epulas appositae, nec alios ingredienti curiose circumspicit.

Propositum, vel qui epas absentes locum obtinet, postquam tantisper expectaverit, dum ex cubiculis convenire hinc omnes poterint, clare, ac distincte ex praescripto S. Romanae Ecclesiae mensae benedicit, & in primo loco ipse Praepositus assidet; deinde alii, ut quotusquisque silet in Congregatione praecellere; Si quis vero tardior, lectionem tamen Latinam nondum absolutam, adveniens, stans prope januam orat paulisper tacitus, & Praeposito reverentiam exhibens, proxime post alios omnes assidet: Praeposito enim absenti reverentur, & obsequii causa, non autem alii, proprius relinquunt in mensae locus. Post latinam tamen mensae lectionem non ingreditur, donec ad mensam iterum instructam consueto signo convocetur, ut ad benedictionem, & gratiarum actiones omnes conveniant. Excipiuntur tamen Confessarii, quibus permittitur et festis diebus, etiam absoluta mensae lectione, ad prandium venire. Mensae initio donec Praepositus ad cibum capiendum se expediat (antequam enim incipiat, duos ad summum versus lectionis attendit) nemo quicquam attingit in mensa: Cavent etiam ne strepitus a principio nimis audiat.

Singuli ex nostris hic contenti erunt, quae ipsis apponentur in mensa, nihil praetera exposcentes, vel per se ipsi deferentes, nisi Praepositi, vel Ministri fruuntur licentia; qui & prompiores largientur, & providebunt, quae opus esse, & expedire unicuique iudicaverint. Si eorum rerum, quae in mensam inferri solent, & apponi, aliquid cuiquam decrit, ipse quidem per se à ministris exigit, eius tamen curae potius erit, qui propior consistat.

Fit in mensa silentium semper, modo non incurrat exceptio: sic anim loquendi potestas proponenti, vel respondentibus ad rem dubiam explicandam.

Praeterea denunciante post eam nostrorum precibus commendandos; Praeposito demum vel Ministro, cum quid occurrerit, quod Lectori committi non poterit, nec differri debeat; alioquin

silentii lex, quae etiam Praepositus altitatur, aut observanda.

Nemo in mensa literas legat, nec janitor eas deferat, vel alicui quicquam denunciet comedendum. Quod si qua immoens urgeat necessitas, negotium cum Praeposito, aut cum eo, qui in illius loco successit, collatum prius exequitur ex consensu. Idipsum servet, donec ex triclinio eo perventum fuerit, quo animi causa nostri omnes conveniunt.

Post epulas ablata mensa singuli, surgente Praeposito, surgunt, & egressi ita stant prope mensam, ut, si commode id fieri possit, qui sedentes extremos occupabant locos, stantes occupent medios, & qui sedebant medii, stent extremi, singuli recto consistentes ordine. Praepositus solus dignitatis causa paululum à ceteris disjungitur. Hic igitur situs, & ordo, quo Deo optimo maximo gratiae referuntur; Quibus peractis egrediuntur bini ex triclinio ut qui in mensa primus post Praepositum sedebat, ipsi egredienti se adiungat, ac ceteri duces eodem ordine.

Nemo in triclinio, vel in proximo vestibulo, ubi solum ad abluendas manus licet consistere, aliquam praetera moram faciat.

CAPUT XI.

Lector, & lectio Mensae.

Non solum corpori, sed etiam menti proprius suppeditari debet in mensa cibum. Sacra igitur ante alios libros leguntur Biblia; deinde pia quaecunque commentaria, vel monumenta, postremo Superioris arbitrio, liber alius, in quo vel probatae Sanctorum historiarum, vel salutaria documenta Italice habeantur. Lector autem ante prandium, vel cenam in suggesto se, librosque parat ad legendum; stat nutato capite, dum preces adhibentur ad mensam, & ubi versum illum protulerit: Jube Domine benedicere; expectaverique donec omnes confederint, ipse etiam sedens, recto, ac recto capite, clara voce, distincte, atque explicite legit. Lectione jam in suas partes sapienter distributa, ab ultima non cessat, nisi iussus à Praeposito; nec is jubet, nisi ultra dimidium prandium, vel cenam. Quod superest in mensa temporis, in quaestione, ut moris est, ponenda, ac respon-

sio.

tionibus declaranda traducitur. Lectoris erit non modo in mensa, quos diximus, legere libros, sed ad rem dubiam ponendam invitare: singulis item hebdomadis, semel, ut minimum, eorum, qui benefici fuerint in nostros, scripta nomina recitare; quæcunque tandem verbis, aut scriptis à Præposito, seu ministro iussus fuerit, referre. Nihil enim præterea legere, aut nunciare debet, quam quod sibi fuerit ab ipsis impositum. Correctus Lector verba correctoris eodem syllabarum sono, quo ille pronunciavit, repetat: Corrector autem ad hoc electus, vocabulum solum, in quo erratum est, corrigere modestè, nec alia verba interponere curet.

Legendi finem Lector faciet, cum Præpositum audierit verba illa pronunciantem: Et reliqua. Tunc ille prolato versu: Tu autem Domine miserere nobis, & Sacerdote clara voce admonito, cui sit res dubia ex ordine proponenda, descendit, & exhibita Præpositis reverentia assidet in mensa, ut comodat.

CAPUT XII.

Res dubia in mensa proponenda.

POST lectionem continuo unus aliquis ex Sacerdotibus (id enim ipsi singuli, quorum est expletum in Congregatione triennium, præstare solent) singulis diebus manè, & vespere ex litteris Sacris, ex morali disciplina, vel ex præceptis optimæ mentis, & conscientie aliquid proponit, quod possit in dubium, vel controversiam venire; cavet tamen, ne quid arduum, obscurum, aut nimis exquisitum ponat, quominus valeant singuli respondere. Si quando tamen aliquis non aliud responderit, quam se aliorum communi iudicio stare, datur id modestie potius, quam inficitie. Is autem, cui muneris ejusmodi dies obvenit, etiam si Lector, ut moris est, non commonescerit, per se proponit: Si quis tamen externorum ad mensam vocatus adsit, non nisi jubente Præposito, vel alio in ejus locum constituto: neque enim tunc Lector, ut alias ipsum præmonere debet. Absenti is ad proponendum succedit, qui proximus post illum in mensa sedere consuevit. Si quis etiam tardior ad proponendum videatur, quod oblivione, vel negligentia accesserit irparatus, Præpositi est exposcere aliori voce, aut viciniore convivæ submissa commonescere. Duæ quidem quæstiones esse solent, quæ dubitatio-

Cod. Regul. Tom. VI.

nem habentes ponuntur in mensa: explicant alterutram singulis; solus qui proponit, ut omnem dubitationem ultimè tollat, præmeditatus ad utramque respondet. Respondentium is primis esse debet, qui proponenti proximum inferiorem locum in mensa tenet; deinde alii Sacerdotes expleti in Congregatione triennii eodem ordine. A responsis, quæ debent esse quam brevissima, recedat omnis apparatus, & ostentatio: Proponitur enim explicandum, quod dubium est, omnium nomine, ut quisque quasi discipulus à Præceptore interrogatus respondeat, etiam is, qui proposuit.

Appendix.

DE ipsis tamen constitutionibus hæc habentur.

Si quid ambiguum fuerit in nostris constitutionibus, Præpositus, & Deputati declarabunt: nullo tamen modo possint eas immutare, derogare, aut aliqua ex parte innovare, vel novas condere.

Appendix primi cap. consulto seposita,

IN Oratorio nostro ad Vespertum quotidie, dato signo, lampade, ac luminibus accensis, horologio tamen arenario super Altare posito ante Sacram Beatæ Virginis MARIE Imaginem à solemnî Christi Domini Resurrectionis die usque à Calendis Septembris hora die xxiv. ex Cal. autem Septembris ad Sanctum Pascha prima noctis orationi præfinita est: Festis verò diebus à Cal. Novembris etiam secunda; habetur enim sermo, sique concertus musicus.

Est autem orandi ritus, ut ubi dimidiam horam taciti in oratione, ut dicitur, mentali traduxerint, accensis ab Aedituo reliquis in Altari luminibus, & signo dato, Sacerdos, ad quem per hebdomadam pertinet, Litanias incipiat, & preces consequentes, alternis etiam multitudinis congregatæ vocibus recitandas, sibi solas reservans orationes: Cum vero ad Pacis orationem pervenerit, cuius est initium: Deus à quo sancta desideria, &c. duo confestim ex oratorii fratribus, vel ministris Sacras clementissimi JESU, ex Altari fumentis imagunculas, Sacerdoti primum genuflexo osculandas præbent: Excolant autem, dicentique hinc, atque inde, Pax tecum, inclinatio ipsi capite respondent: Et cum spiritu tuo. Deinde singulis, qui sunt in Oratorio, cum salutatione, qua Sacerdos

K k

ulus

usus est, eas ad osculum sanctam offerunt. Cæteris interim orationibus abfoluitur ab omnibus clara voce, ut à Deo jugem in ejus cultu, & servitute perleverantiam præcentur, quinquies lecreto orationem Dominicam, & Angelicam salutationem recitantes: dicit enim: Petamus quoque nobis in Divinis perleverantiam, recitantes, &c. His adhibitis precibus petit iterum, ut pro summo Pontifice, Cardinalibus, aliisque Sacerdotum primariis pro Christianorum Principum concordia, Fidei propagatione, & hæresum extirpatione, acque improborum hominum obtinenda conversione utramque bis repetant. Tum inde semel pro fratribus Oratorii vita defuncti preces illis requiem sempiternam. Postea versu illo prolato: Dominus det nobis suam pacem, Antiphonam BEATÆ MARIE pronunciat, vel Salve Regina, vel aliam temporis magis congruentem. Tandem, qui pacis osculo per Sacras imagines primum alios, deinde se ipsos invicem salutaverunt, quæcumque acceperint eo tempore orationibus commendanda, referunt Sacerdoti, qui omnes adhuc obsecrat, ut velint pro ejusmodi rebus orationem Dominicam, & Angelicam Salutationem semel repetere, & Sanctissimum JESU nomen quinquies invocare. Ea prece completa, cum ipse versum pronuntiaverit: Divinum auxilium maneat semper oboileum, & ad osculum usque terræ se se omnes inclina-verint, Oratorium dimittitur.

Hic perpetuus est Orationis usus, exceptis secunda, quarta, & sexta feriis, tota præterea majori Hebdomada: His enim diebus ob memoriam flagellorum, quibus innocens pro nobis Christus Dominus cæsus fuit, se omnes in Oratorio flagellis credunt. Est autem consuetudinis, & instituti (nisi hujusmodi dies festi sint, aut hebdomadæ Resurrectionis Domini nostri JESU CHRISTI) ut post horæ dimidiæ tacitam orationem, quam mentalem appellant, statim aliqui ex Oratorii Custodibus, vel Curatoribus flagella ex funiculis crebris contexta nodis distribuentes, missis foras (si qui sint) pueris, januis, fenestrisque diligenter clausis, lucernula tantum accensa, quæ sit intra ejus artificii lateram super Altare tunc posita, ut tantum inde Christi crucis affixi nitida, nihil tamen fulgoris emittens appareat imago, cæteris extinctis luminibus, tenebras obducant. Tunc Sacerdos clara, lugubrique voce pronunciat versum: lube Domine benedicere.

Passio Domini nostri JESU CHRISTI sit semper in cordibus nostris.

Recordemini Fratres charissimi, quod Dominus noster JESUS CHRIS IUS fuit pro nobis venditus, osculo traditus, ad Annam primum, deinde ad Calpam Pontificem ductus, & postremo in Prætorium ad Pilatum, ubi fuit ad columnam ligatus, & flagellatus, spinea corona coronatus, ac veste purpurea circumdatus, alapis percussus, atque confectus, & judæis traditus, ut crucifigerent, ad Calvarie locum deductus, & crucifixus, & cum eo crucifixi sunt latrones duo, unus à dextris, & alter à sinistris; & cum dixisset: Sitio, porrexerunt ei acetum, quod cum accepisset, dixit: Consummatum est, & inclinat capite emisit spiritum (Hic singuli sibi pectus pugno tundunt) Deinde unum militum lancea, latus ejus aperuit, & continuo exivit sanguis, & aqua, & de cruce depositus fuit in monumento novo sepultus, tertia autem die resurrexit à mortuis. Tu autem Domine miserere nobis. *Re.* Deo gratias: Sequitur.

Servite Domino in timore, & exultate ei cum tremore: Apprehendite disciplinam, &c.

Ad hæc verba arreptis fauiculis nudatum corpus tamdiu verberant, donec Psalmi L. nempe Miserere, cum versu Gloria Patri, &c. & Psalmi CXXIX. cujus initium: De profundis. In cujus fine dicunt, Requiem æternam, &c. versus alterni devoto pronunciantur. Insuper orationes: Fidelium Deus omnia conditor, & redemptor, & Deus, qui culpa offenderis, &c. ad cujus finem fit, signo dato, flagellorum finis. Sacerdos autem ad orationem Dominicam, & ad salutationem Angelicam quinquies repetendam hortatur: deinde bis pro Pontifice, &c. & semel pro fidelibus defunctis, &c. ad eundem plane modum, quo aliis diebus orare solent, in quibus abstinent à verberibus. Hoc interim spatium singuli in tenebris, & silentio sua se vestibus induunt. Post hæc Cantici Simeonis videlicet: Nunc dimittis servam tuam Domine, &c. versus alternos recitant. Parat interim se Custos, ut cum illa verba audierit: Lumen ad revelationem gentium, &c. lateram aperiens, lumina rursus accendat. Sequitur Sacerdos orans: Da pacem Domine, & oratione illa absoluta: Deus, à quo sancta desideria, &c. offerantur ad pacis osculum imagines Sacre eodem pe-

nitus ritu, quo aliis feriis. Additis interim orationibus aliis consequentibus, subdit orans. Dominus det nobis suam pacem: Respondet: Et vitam eternam Amen. Postremo Sanctam Virginem Delpharam salutant Antiphona consueta, ut anni tempus apte, congruenterque postulat; itemque cetera, ut in aliis feriis, in quibus vultus est flagellorum usus.

CAPUT XIII.

Exercitationes, in quibus versari solent Dominici diebus.

Adituus, vel quivis alius Custos matutinis diebus Dominici fores Oratorii mane aperit: Lector succedit ad lectandum librum optimi conspiciam argumenti, ac salutaris tractationis, donec frequentiori concursu facto Praefectus, vel adjutor flexis genibus ad pietatem aliquam proponit; postea Litaniae, ac ceteras orationes profectur, sicut Vesperti moris est quotidie facere. His absolutis unus aliquis Sacerdotum, qui ad audiendas confessiones non sunt deputati, ex Evangelio Sermonem habens ad diem recurrentem, simplici stylo, ad peccata cavenda, ad optimos mores revocandos, ad omnem denique conservandam pietatem, hora non amplius dimidia adhortari solet auditores. Sermonem habito, & oratione Dominica; Angelicam salutationem repetita interrogat Praefectus, adfuitne aliquis, qui noverit quempiam ex fratribus egrotare, ut illam ad hoc muneri delectos, vel quos maluerit, mittat, qui languentem visitent, consolentur, morore, vel inopia sublevent, ad peccatorum confessionem, atque ad dolorem patienter, placideque ferendum hortentur. Infirmi fratres nomen, & habitatio scribitur in tabella, ut visitationis, & orationis praetermittatur officium. Septem deinceps ex fratribus ad septem Urbis Ecclesiarum religione, & sacris Pontificum indulgentiis toto Orbe celebres, ac tres ad tria publica infirmorum hospitia mittuntur, ut quique suam, quae sortito obegerit, vel Ecclesiam, vel domum hospitalem semel infra hebdomadam visitet: Fests enim diebus ad haec pietatis officia fere omnes committant. In his autem exercitationibus impendunt fere horam cum dimidia. Die autem Dominica quaecunque ultima mensis erit, praemoneatur, ut ad Sinaxim se praeparant, ad Eucharistiam scilicet lumendam; hoc enim Sacramenta prima quavis die mensis Dominica se communiunt, & a prandio in Oratorio, vel in schedula

Cod. Regul. Tem. VI

compendiaria quaedam documenta scripta, vel Sanctorum Imagines charitace distribuantur, ut suam quisque accipiat, & quod per Sanctum, cuius imago sibi obtrigit, à Domino potere debet, subscriptum in illa cognoscat.

CAPUT XIV.

Alia à prandio exercitationes, tam in Dominicis, quam in aliis Fests diebus.

Post officium Vespertinum festis quibusque diebus in Ecclesia nostra decausatum, & sermonem habitum, statim ex Presbyteris nostris, ac Laicis, cum externis Oratorii fratribus, aliisque plurimis ad solutandum peculiarem locum frequentes conveniunt, ubi super herbam confidentes, primum, qui musci sunt, pium aliquod, sacrumve carmen concinunt; deinde quispiam sermonem non minus pietate, quam elegantia oratum, ab Oratorii Praefecto in scriptis traditum, recitat memoriter: Quo habito rursus conveniunt. Surgit post haec Oratorii Praefectus, vel alius, cui sit à Patribus demandatum, qui aliquid ad pietatem christianaeque vivendum quam brevissime proponens argumentum, alterum ad dicendum invitat, ac deinceps tertium, imo, si tempus id postulet, etiam quartum, qui omnes ad rem propositam pari brevitate, ac pietate ad suam, & audientium utilitatem sermone concinunt. Cum fuerit dicendi finis, hymnos concinunt, ac demum omnes ad propria, vel ad Oratorium revertuntur. Dum vero per aestivi caloris molestias ad huiusmodi loca non licet exire, in aliquod Templum ad eas exercitationes se se conferunt. At hyeme ex Calendis Novembris usque ad Sanctum Pascha Fests diebus vespere ad salutationis Angelicae signum in Oratorium itant. Durat dimidia horam mentalis oratio, Litaniae recitantur vel à musicis concinuntur: Oratio Dominica, Angelicaque salutatio ad solutam numerum repetuntur (cum sit concertus musicus, tria est haec repetitio) Antiphona Sanctae MARIE Virginis pro temporis opportunitate mutata canitur, pium aliquod canticum musicis legibus concinunt. Sacerdos est nostris, quotusquisque est in serie sermone concinunt, Dei verbum adstanti populo, quae potest utilitate, ac facilitate, per dimidia horae spatium ministrat: rursus concertus efficitur: Ter prece consueta oratur Deus, Virgoque Deipara salutatur, ac ceteris dimittitur.

K 2

CA-

CAPUT XV.

Externorum in Oratorio munera.

EX externis Oratorii Fratribus eligitur à Præfecto in primis Rector, qui aliorum officiis præsit; Aeditui, vel custodes duo, aut quatuor, qui Oratorium scopis verrant; lampades, & candelas accendant, flagellorum, horologii, & Altaris ornandi curam gerant. Duo item, vel quatuor ægrotantium curatores, qui infirmos fratres visitent, aliqui etiam eliguntur, qui oblatam sponte pecuniam, vel ægrotantium fratrum, vel domorum hospitalium, vel domum Oratorii commodo sincere, ac diligenter attribuant; nec omnino accipiant, nisi quam sciunt sponte oblatam, ut illud Apostoli dictum re vera fervetur: Non vestra, sed vos. A secretis etiam aliquis deligitur, qui in libro quæcunque tractantur, notat. Præterea Lector, qui plias lectiones diebus festis præmittit orationi. Ad infirmos item, qui sunt in Valetudinariis, quolibet festo die perferunt corporis refectioni utilia, Medico probata.

Expensarum autem Rectori, & Oratorii Præfecto singulis mensibus, imo quoties eis libuerit, rationes expresscripto referant: Nihil enim juri, aut potestatis est hominibus exteris, & laicis in Oratorii rebus, præter administrationem à Præfecto Oratorii traditam.

CAPUT XVI.

Horum Electionis Ordo.

Quarto quoque mense eliguntur exteri Fratres ad ejusmodi munera, hoc plane modo. Oratione Dominica, & salutatione Angelica recitatis, his Præfectus solet precibus Divinum auxilium invocare, videlicet: Veni creator Spiritus, reple, &c. Respondetur, Et tui amoris, &c. V. Emitte spiritum tuum, & creabuntur: Respondetur: Et renovabis faciem Terræ. Oratio: Deus qui corda fidelium &c.; Actiones nostras, &c. Declaratis, & publicatis recitatur hymnus. Te Deum &c. Antiphona Beatæ Mariæ. Oratio: Gratiam tuam. &c. Antiphona Da pacem. &c. Oratio: Deus à quo Sancta desideria, &c. Item oratio Dominicæ, eo tempore recurrentis, vel Sancti, cujus festum celebrari contingat. Electis pia aliqua documenta, aut observationes brevissimè leguntur.

CAPUT XVII.

Admonitio.

CUM sit Congregationi nostræ liberum omnes graviter delinquentes, vel statum ejus perturbantes, de convictu, & familia suorum dimovere, ac depellere: Cum satis item periculosum sit viæ quemquam suæ negligentem salutis diu permansurum, ubi & progressus ad virtutes, & perfectorum pia æmulatio esse debet, Sanctus Institutor asseruit, neminem penitus has constitutiones obligare ad peccatum velle. Ipse Deus arbiter, præmia pro pietate daturus æterna, sit sua nobis benignitate propitius. Amen.

II. Cum autem sicut eadem expositio subjungebat, Præpositus & Presbyteri prædicti plurimum cupiant constitutiones, & institutiones hujusmodi pro firmiori earum substantia, & inviolabili observatione, Apostolicæ nostræ confirmationis robore communiri nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, quatenus eorum votis in præmissis annuere, aliasque desuper opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur desiderii hujusmodi justitiam attendentes, illosque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis & interdicti, aliisque Ecclesiasticis censuris & poenis a jure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum duntaxat præsentium consequendum,

dum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes; hujusmodi supplicationibus inclinati, constitutiones & Ordinationes prædictas, sicut præfertur, examinatas, & recognitas, Apostolica Auctoritate tenore præsentium confirmamus & approbamus, illisque omnibus & singulis perpetuæ & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes & singulos tam juris quam facti, & quosvis alios etiam quantumvis substantiales defectus; siqui in præmissis aut eorum aliquo quomodolibet intervenerint, supplemus.

III. Decernentes, modernos & pro tempore existentes Præpositos, & Presbyteros dictæ Congregationis, ab eis prout illæ quælibet eorum adstringunt, nullo unquam tempore resiliere posse aut debere, sed ad plenariam eorum observationem teneri, & obligatos esse, & ad id pœnis in constitutionibus & ordinationibus hujusmodi contentis, cogi & compelli posse.

IV. Sicque per quoscunque Judices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, judicari & definiri debere, ac irritum & inane quicquid secus super his à quoquam, quavis authoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

V. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Congregationis etiam juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus privilegiis quoque indultis & Litteris Apostolicis, eidem Congregationi, illiusque Præposito & Presbyteris & quibusvis aliis Superioribus & personis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus & singulis, eorum omnium tenores præsentibus pro plene & sufficienter expressis, & ad verbum intactis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice duntaxat specialiter ex expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque.

Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 24. Februarii, 1612. Pontificatus nostri anno septimo.

Finitur Institutum Congregationis Beati PHILIPPI, sive Oratorii Romani S. MARIE in Vallicellis, Sanctæ Sedis Apostolicæ auctoritate condita, recognita, & confirmata.

ANTE CONGREGATIONEM.

Veni Sancte Spiritus reple tuorum corda fidelium, & tui amoris in eis ignem accende.

ψ. Emitte spiritum tuum, & crebuntur.

℞. Et renovabis faciem terræ.

ψ. Memento Congregationis tuæ.

℞. Quam possedisti ab initio.

ψ. Domine exaudi Orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

ψ. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

DEus, qui corda fidelium sancti Spiritus illustratione docuisti: da nobis in eodem Spiritu recta sapere, & de eius semper consolatione gaudere.

ACtiones nostras quæsumus Domine aspirando præveniri, & adjuvando proseguere: ut cuncta nostra oratio, & operatio, à te semper incipiat, & per te capta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

POST CONGREGATIONEM.

ψ. Tu autem Domine miserere nobis.
℞. Deo gratias.

Hic tandem subijcimus ejusdem Papa prohibitionem, ne quævis Congregatio Ordinationes sub denominatione B. Philippi Nerii promulgare, aut ejusdem Instituti domos in Urbe instituire possit.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei Memoriam,

I. Cum dilecti filii Præpositus & Presbyteri Congregationis Oratorii S. MARIE in Vallicella occupata de Urbe, quibus pridem à Sede Apostolica indultum fuit, ut pro felici regimine dicte Congregationis, statuta & ordinationes ab ipsis observandas facere & condere valeant, indulto huiusmodi inherentes, statuta & Ordinationes coodiderint, quæ de mandato nostro revisa, & per nos Apostolica Auctoritate confirmata fuerunt. Et sicut accepimus in diversis locis aliæ Congregationes ad instar primo dicte erectæ fuerint, quæ à primo dicte Congregationis regulis declinare nesciunt.

O R E M U S.

DEus cui proprium est misereri semper, & parcere, incipedeprecationem nostram, ut si quid in hac tua Congregatione erosus contraximus, miserationum pietatis absolvas. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Pater noster. ψ. Ecce nos. ℞. Sed lib.

ψ. A porta inferi. ℞. Erue Domine.

ψ. Requiescant in pace.

℞. Amen.

ψ. Domine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

ψ. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

DEus venie largitor, & humane salutis amator, quæsumus clementiam tuam, ut nostræ Congregationis fratres propinquos, & benefactores, qui ex hoc sæculo transierunt, beata Maria semper virgine intercedente, cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuæ beatitudinis consortium pervenire concedas. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

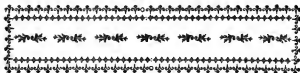
Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. Amen.

II. Nos primo dictæ Congregationis institutum in suo vigore perpetuo manere cupientes, motu proprio non ad Præpositi & Presbyterorum prædictorum, vel alterius pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, ne de cætero quævis Congregationes ubivis locorum institutz, Constitutiones & instituta sua denominatione B. Philippi Nerii primo dictæ Congregationis Fundatoris, promulgare audeant, minusque in Urbe aliz domus ejusdem institui absque prædictorum Præpositi, & Presbyterorum licentiâ institui possint, sub penis arbitrio nostro imponendis, & per contrasacientes ipso facto incurrendis, tenore præsentium prohibemus.

III. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque in contrarium facientibus quibuscunque.

Dat. Romæ apud S. Marcum sub annulo Piscatoris die 26, Junii 1613. Pontificatus nostri Anno octavo.

ADDITAMENTUM XLIX.

DE ORDINE ET REGULA FRATRUM HOSPITALARIORUM S. JOANNIS DE DEO.

OBSERVATIO CRITICA.

INter Religiosos Ordines, qui S. Augustini profitentur Regulam commemoratur quoque Ordo Religiosorum Hospitalarium institutus à S. Joanne de Deo Lusitano. Hi Religiosi diversis juxta diversas Regiones, in quibus florent, appellari solent nominibus. In Hispania enim, ubi origines habuerunt, appellantur Fratres Hospitalitatis propter Hospitalitatis Charitatem, quam exercent erga aegros, qua Caritas ipsorum Instituti finis est. In Italia non alio veniunt nomine, quam Fanci ben Fratelli, vel breviter, Ben Fratelli; quia olim ipse mos erat sic Eleemosinas colligendi (ut a suo Fundatore didicerant) Et quia eos, à quibus Eleemosinas petebant, Fratres nominabant, eos hortando ad compassionem erga Pauperes habendam. In Gallia ben Freres de la Charité seu Fratres a Charitate vocantur ob eximiam profus Charitatem Et singularem curam, qua eos Henricus IV. Gallia Rex infirmis miserrare in Hospitali suo S. Germani cernebat; quapropter idem Hospitale insignivit nomine domus Charitatis Joannis de Deo: quod nomen imperpetuum per totam Galliam appropriatum est non solum huic Hospitali S. Germani, sed etiam omnibus Religiosis Et Hospitalibus ipsius Ordinis in toto regno, etsi verum ipsius Congregationis nomen sit Congregatio S. Joannis de Deo; sic enim determinatum est à Papa Sixto V. In Germania demum Darmstergge Brüder seu Fratres Misericordia audiunt, ob misericordiam insignem, Et Charitatem, quam exhibent Pauperibus aegrotis in suis Hospitalibus. Videamus jam, qualis, quantumque vir fuerit S. Joannes de Deo tanto Charitatis instituti Fundator.

Anno post Virginis partum trigésimo octavo supra sexcenti millesimum, Carolo V. Imperatore Hispanicam Monarchiam feliciter gubernante, Granatensis Civitatis Archiepiscopus praeerat Don Gaspar de Avila, ad Cujus plurima ornamenta, ea quoque accessit felicitas, quod sub Ejus Pontificatu multos Diacones illa eximia sanctitatis laude florentes habuerit viros; quos inter unus, Joannes de Deo cognominatus eminebat, humilis quidem abiectione in oculis hominum, sed meritis apud Deum, Et gratia donis longe clarissimus.

Huic origines Lusitano Mons. Major, quam novum dicunt, in Eboresis Episcopatu patria fuit: Parentes media fortuna homines, a quibus ad officium utique aequum aetatis egressus, ab eisdem, nil tale metuentibus per Clericum quendam suis Orasem adductus, ubi multis annis vixit, in familiam admissus Vi-

vi probi, cui ab eo, quod profitebatur, pecorum curandorum negotio nomen vulgo fuit cl Majoral. Hic cum, ut primum domesticis ministeriis optata aetate attingit, una cum cetero famulatu, gregum custodia destinatus audivit in campos, vitulum, & cetera necessaria postoribus subsidia ministratum: quod ille, ut tenera in aetate a parentibus reclusus ea cum diligentia, atque observantia fecit, ut & Dominis suis charus esset, & acceptus omnibus. Eo in exercitio fuit iam viginti duorum annorum Juvenem vita militari experiri cupido incensit, inscriptusque pedum numero est, quos sub Centurione Joanne Ferraz, Oroposomacome in tempestate colligi jussit ad Imperatoris obsequia in subsidium Fonterabae, cui Galliarum Rex cum exercitu imminuebat. Orbis nempe videndi desiderium, & amor libertatis degustanda, quum in fere festari solent, qui castra festantes solatus feratur habuisset, per latum non minus ac difficile iter vitiorum; quum ei fuit multorum laborum periculorumque occasio, ex quibus divinitus ereptus, supernoque laetiae illuotus agnovit tandem, quanto in discrimine indicis verforetur, quam infelici mercede Sclatorum suos mundos remuneretur: quare consultus arbitratur ad priorem Dominum Gregis curam Oropesam reverti, domi serilis securiorem, quam militia vitam ducitur. Reducem Dominus ea amplectitur Charitate, qua Filium Patris; quippe fidei, ac diligentia probata famulum & domi sua educatum: illudque secum quatuor annos retinet: quibus expletis, cum forte inter pastorem oves sermo illatus esset à Sociis de Comite Oropesino, in Hungariam abiturum, sub auspiciis Imperatoris Vienneum versus moventis cura exercitu, ad prohibendos eorum partium accessus Turcas; Joannes (ut est diuturnioris quietis impatientior inexpecta rerum ac juvenilis aetate) in famulum comitis transire statuit, parum memot, quae sibi in priori militia accidisset. Qua in expeditione Comiti suo adeo fideliter servivit, ut nullis strenui Militis & Ministri partibus defuerit; eoque nomine Comiti & toti Famulatu gradus extiterit. Repulsus tandem Turcis, fustique bello redierat in Hispaniam cum Comite suo, totumque Patria revivenda desiderio, quo ipsa cum itineris opportunitas invitabat, & Parentum, Cognatorumque, jam inde à prima pueritia nunquam consuetorum, traheret amor, ad Mentem-Majorem novum se contulerat: sed qui tenellus adeo discesserat inde, nec Parentum quidem suorum moverat nomina. Ei interroganti nemo certi aliquid potuit respondere; donec varie oberrans suum in avunculum incidit, sine probum ac perquam honestum, qui paternis vultus lineamenta in ipso recognoscens, nonnisi ejus fortunam, postquam a patria domo abscerat, ordine edidit; Mater inquit, tua, Fili, paucos intra dies morte consumpta est, non ferens desiderium tui adeo tenera in aetate ita furtive abisti, ut nulla possit diligentia resciri, quis te, vel quo abisset: Pater autem tuus, ut si viduum simul & orbem circumspexisset, protinus Olyssipponem properavit, Franciscani Ordinis habitum susceperis, in quo felici, sanctoque sine diem clausit extremum. Quare si tibi hic in partibus, meoque in domo libitum fuerit commorari, filii loco mihi eris; idque ipsi experire rebus, quamvis mea in familia vixeris. Multum doluit Joanni functum Parentum, Matris praesertim suae excessum, cujus ipse potissima causa fuisse videbatur; animique affectum prodebat lacryma, querelaque, quibus hominem quocumque suum ad stultum provocabat; sequi & Parentibus orbem, & Agnatis ceteris ignotum videns, magno quidem pro beneficio primum habuit oblatum ab eo hospitii tam amici commoditatem; at postea re maturius expensa, quomodoquidem, inquit, mi domine, Deo placuit, parentes hinc mihi meos subducere, nihil est, cur hic cupiam commorari diutius: multa vero ratio urget, ut Patri optime secutus exemplum procul à domo & cognatione mea locum exquiram, in quo Deo meo fideliter serviam; & quod reliquum est vita, volens peccatis iniquata, visdem penitentia salubri expiandis impendam. Equidem confido in Domino Iesu Christo futurum, ut mihi gratia concedatur, qua bocce animi mei propositum executioni mandare valeam: quam & tu precibus ab eodem mihi satage impetrare, scilicetque opprobrium donatum dimitte, ut sua me dextra deducat in, quem tibi opto Charitatis, hospitiique benigne oblati remuneratorem. Ficit senex, quod rogabat, tenerinnique amoris amplexu nepotem stringens, non sine ingenti copia lacrymarum, Eia, inquit, Joannes, consilia tua fortunet Deus; optimorum Parentum tuorum intercessione propitiatus, ut eorum aliquando in culis consorcio perfruire. In hunc modum Patria deus sua egressus Boeticum transit, in Hispanensi territorio possidendis Famine enjundam opulentioris gregium operam elocuit; non eam porro

eo afflictebatur exercitio, in quo fuerat à teneris educatus. Ut omnino videatur Sapientissimus Deus in militari, ac pastoritio opere, cujus utriusque rei tanta est cum spiritualis vite exercitationibus similitudo, aliquanto tempore occupatum voluisse habere eum, quem illius instituta Magistrum pluribus nec eodem vocandus elegerat. Cum enim in Comitibus Orepfani omniferis pugnes benedique habitus intueretur Cohortis; Pauperas autem ex aduerso defectus viribus, nudos corpore, macie deformes: Quanto (inquiebat ipse sibi) conducibilis esset, o Joannes; curandis Te Christi membris, poscendisque intendere, quam ratione destitutus jumentis? itaque hoc successus desiderio, cui nulla eo potius tunc poterat via, tristitem molestantque ducebat vitam, adeo, ut ipsa quoque ovium jam disciperet quondam gratissima cura. Aliquot interim diebus cogitando lili, qua potius ratione mundo munium remittens, ardens sede obsequis transiret, mens injecta divanius est, non inepte solaturus se, si Africanas transmissus in partes, aliquando istic tempore commoraretur. Nec tardius, quam cogitavit executus propositum, bona cum novo vera sua gratia Colpen profectus est, ibique (rei ita disponente Deo, qui heroica Charitatis opere aliquo promoveri volebat Eum portem illius gratia, qua tam copiose esset deinde implendus) in bonum equis viris nobilem incidit, de mandato Lusitani Regis cum uxore & quatuor filiabus juvenalis, ac familia reliqua eo adductum, ut in penam quorundam delictorum suorum, propter quascunq; etiam omnibus exuta erat, septem (firmissimum in Africa Lusitanorum propugnaculum) transirebatur, ad aliquot anni annorum servituta. Hinc cum suum de trajiciendo in Africam consilium operasset Joannes, liberali, quod Nobilis ille offerebat, si sibi adhaeresceret, stipendio invitatus, una cum eo navim conavit, & Septem appulit. Ibi per aliquod tempus commoratus, Pauperum & religiosorum Christianorum inopia pro viribus subveniebat, eis sustentans mercede, quam laborando propriis manibus comparabat; donec tandem Concessarii sui jussu in Hispaniam renavigavit: & Granatam profectus est, ubi in Erasmio S. Sebastiani Martyris verba ad frequentem populi concionem faciente eximio viro Joanne Avila sacra Theologia Magistro, totiusque Hispania celebratissimo Concionatore, Ejusdem efficacissimis rationibus Joannes noster jam antea piis operibus bene preparatum cor habens tantopere commotus & commotus est, ut finita concione egressus voces dure misericordia Divina imploraret, solo sterni, homo caput parietibusque allidere, barbam, capillus supercilia vellere, alioque agere, qua mentis impetum significarent: tum sustinuit tandem cum clamoribus civitatem ingressus, multa post sequente turba, atque ingenti numero puerorum ad stultum, ad stultum, clamantium, suum profectus iter est, usque dum veniret in locum, ubi tabernaculum fixum habebat: moxque in libros profonos injecta, unguibus, dentibusque dilacerare omnes, piis vero utique gratis largiri cuiusque petenti caput, nec non & imagines, & quidquid inibi habebat libraria suppellectilis. Ita brevi satium est, ut, non deficientibus, qui peterent, acciperentque, brevi spoliatus omnia, nudusque appareret. Siquidem eo, quod diximus, bene contentus, ipse sibi quoque detraxit vestes nihil prater indusium & femoralia retinens verecundia tegenda gratia. Cum pedibus ac capite discooperitis denus per Granatam plateas precipuus caput cum magna vociferatione discorrere; nudum Christum nudus sequi appetens, sequi omnibus pauperem exhibere pro eo, qui, cum esset dives, pauper factus est, ut sua omnes paupertate ditaret, usque viam humilitatis ostenderet. Ventum erat ad templum Cathedralis non sine affectione multitudinis plurima: hic cum in genus prostratus nullum finem faceret alapis, pugnisque calendi faciem suam, vellendi crines, misericordiam à DEO cum fletu & clamore magno exoptandi. Ex bonarioribus civibus aliqui, moti compassionis affectu, neque ementiam judicantes, qua vulgo amentia videbatur, humo sustulere assiduum, amicisque solati verbis, ad Magistrum Avila, cujus oratione sic commotus fuerat, hospitium deduxere. Ille rem altius intraspiciens exiit omnes à cubiculo jussit, solum solum Joannem retinens; qui ei ad pedes suppliciter accedens, postquam totius vite sue cursum compendia explicasset, peccata quoque sua eidem aperuit, cum magnis vero Contritionis indicis, regius atque obsecrans, suam ut in clientelem, tutelamque ipsam reciperet, quo mediante divino in eo gratia caput operari, quomodo ex hac hora in Patrem, Dominum, Doctoremque suscipere, promissus, paratusque eidem ad extremam vita spiritum in omnibus obedire. Non se continebat Avila, penitentia tam sincera visus indicis, quin plurimas

Deo

Deo ageret gratias; eumque in Filiorum spiritualium numerum adfiscens, curam ejus dirigentem omnem in se suscepit: Confortare, inquit, Frater Joannes, confortare in Domina Jesu Christo, Et in potant misericordia ejus saluam colloca: qui capis, idem Et perficiet opus suum: Tu modo vide fidelis sis in eo, quod incitante exorsus es, cave ne retro oculos, mentemve respicias, cave, ne superari te ab inimico Damone patiare. Quicumque in spirituali Domini nostri iulitia bonum ad extremam usque vitam certamen certaverint, aeterna cum eo gloria perfruantur; qui vero terga verterint passiminet, aeternum eos exitium monet in suorum baptismi redactos potestatem. Cum te tristem, afflictumque, Et nova aliqua tentatione (quales recens ad hac bella conscriptis Tyrannibus deesse non solent) pulsatum senseris, ad me silenter, amanterque recurrito; qui animae tuae cognoscens vulnera, assultusque Et insidias, quibus potissimum impeteris ab hoste, salubre continuo Consilium suggeram, Et certam animae medicinam, unde novat in Adversarium vires accipias. Vade, age, mea Divinaque benedictione munitus, certusque de misericordia Numini nunquam Titis dejutura.

His Avila verbis monitumque recreatus, novus ad edomandum carnem vires, sequi discipulandum collegit, insensu ab amantibus, sceleratissime haberi, Et quavis ignominia desiderari affici. Ergo ad Magistra digestus, locum, qui Bibarrambila dicitur, petiit, ibique se in obvium luti arcuorum projecit, immerisque aliquoties vultu capis coram omnibus, qui plurimi circumstant, praeferita vita, quotquot in memoriam veniebant, peccata confiteri; Et qui in talibus, inquit, ac tantis DEUM meum, Creatorumque peccator indignissimum offendi, equid promereor, ut ab omnibus percussus, maleque habitus omnium sum peripsum, ac tanquam totius mundi vilissimum purgamentum in sterquilinum contemptus abjicer? Nemo erat à vulgo, qui non crederet, sana eam mente penitus excidisse. Ergo, ut reipsa asspiceretur, quod tantopere exoptabat, divina inflammatus gratia (ut erat luto oppletus Et stercore) celeriter exurgens, rurum per vias publicas cursitare capis, incenditis saltibus, Et clamoribus omnia amantia hominum indicia praeferebat.

Perrexere post eum purri, multique de vulgo, Et terminum lapidibus lutoque imprecabant, multa cum patientia, interuque animi lenitiae tolerantiam cuncta, nec cuiquam malum reponentem, quia oppelli, satiarique probis pro ejus amore, quem tantopere diligebat, votum ipsi erat precipuum. Ligneo ferebat manu crucem, quam omnibus porrigebat osculandam: Et si quis forte per DEI amore imperasset, ac terram exoscularetur, parebat extemplo, quantumcumque sado in luto confisset, aut paer esset, qui imperabat, tanto vero cum fervore hac faciebat, ut sapientissimo lassus in terram caderet, confususque inter conclamantium verbera, colaphisque: ita enim studiose simulabat insaniam, ut insanus reuera possim credetur; ita atterebatur molestiis, quibus cum cunctis afficiebant, Et tibi, quem corpori subtraheret, penuria, ut pedibus agre possit insistere. Neque tamen satis erat illius ardori, sed bilori fronte, Et citra querelas ultro offerebat sese iis, quibus eminebat, communique per pueros impetebatur, lapidibus, verberibusque.

Hac cum duo prima nota civis permittenda duntaxat non putarent, Misericordia dacti arreptum per manus, extraque vulgi tumultuata coramam protauctum, in regium deduxerunt Hospitale: usque nempe, quo curandos induci mos est eis, qui ea in urbe incidere in Maniam; ipsiusque Hospitalis praefecto commendarent, ut procul à conspectu hominum haberi juberet, ea quiete fortassis ad debitam mentis temperiem revocandum.

Ille, qui nihil eorum, quae ipsi acciderant in civitate, cognovit, ut hominem ita male habitum, vestibus laceram, cute lividum, plagis undique deformem conspexit; nihil dubius, quin cerebro vitiatum mens esset à suo statu dimota, continuo duci intra jubet, Et de remedio adhibendo cogitari. Et principio quidem deliciarum ei aliquid ministri fecerant, ut omnino desiceret; verum quia major cura, agris istiusmodi adhiberi solita, par in eo confisset, ut plagis, vinculis, carceribusque perdomiti ferocem ponant, atque ad se male suo edocti redeant: haud multo post manus ei pedibus colligit, contortoque ex duplici funiculo verbera plagarum numerum, sane non exiguum modum ejus in corpus congerunt.

Quod fuisset amentia remedium aliis, Joanni nullo alto morbo laboranti, quam regenti desiderio acerba multa pro Christi amore perferendi, stimulus fuit, ut ea ageret, quibus satis per se promptus ad eam medicinam infirmis faciendam magis etiam animaret, irriteretque; Et à Proditores, inquit, omnisque boni inimici, quid est, cur tam crud.

Cod. Regal. Tom. VI.

Lia

deli.

deliter, maleque habentis miseris pauperes boves, pauperes boves, Fratres meos, qui mecum in hac DEI domo versantur? satis erat vos eorum laboribus compati, cibique reficiendis, atque a padore & sorditie emundandis intendere: siquidem pecunia annua abunde in eum finem constitutum à Regibus Catholicis est.

Ergo curatores ejus, cum amentia junctam nequitiam crederent, atque eum malo liberatum volentes, duplicabant ei mensuram verberum, quæ ultis, quos sola amentia tenebat infirmitas, de morte insigebantur. Nec tamen cessabat ipse eo sub velamine graves eorum excessus, vitioque à se observata arguere; rationem sibi non aliam reddendam sciens, quam multiplicatas dupla portione plagas: ut perdifficile omnino sit vel explicare dicendo, vel cogitando assequere, quantum perperis Joannes fuerit ea de causa, ejusque intus, quem habebat hujus sui propositi Auctorem. Interim Magistre Aula montiatur, regio in Hospitali vinculum asseruari Joannem amentem inter amantes: itaque is, qui & morbi & amentia genus & causam moverat, Discipulum è suis unum ablegat, qui suo ipsum nomine consoleretur. Quæ optimi Patris, Magistrique humanitas summa animi gratitudine suscepta à Joanne, visa est ei ingentis beneficii loco habenda; quod nempe sui extra memoriam hominum in carcere positi dignaretur etiamnum recordari, deque solatio suo auxilioque cogitare.

Tandem Doctoris sui Aula Jussu amentia sua simulata levum paulatim deposuit, & quietiorem se deinceps exhibere, reliquis ac sani iudicii manifesta caput signa dare.

Latus ergo Praefectus Admistrigue exemptum carceribus restituit libertati, solumtempus vinculis toto domo suavit impune spoliari. Ille autem continuo impatienti otii, quævis nec admovente, nec jubente quaquam, manum domesticis summissis admovente vasa tergere, pavimenta currere, sordes evehere magno cum infirmorum commodo pariter & gaudio, quod sibi restitutus Joannes singulari cum diligentia & coaritate singulorum usus, necessitatibusque serviret.

Vota demum, quæ dudum avia conceperat servendi infirmis ac pauperibus, exequutus cum bona venia Moderatoris carceris, ac eoque accepto scripto testimonio, se mentis sanitati restitutum, esse adhuc ad acceptas plagas satis corpore indolis, vale omnibus domesticis dicto, sine caloribus, suis pileo ac pene sine vestibus ad aquas Lupas (Grandulape vulgo nominant) peregrinationem instituit, gratias B. Despara Virgini Domina sua ac Patrona altius pro beneficiis ab ea acceptis, nequaque subsidia ad ejus, quam moliebatur, vitam novitatem postulaturus ab ea, cujus in omni pressura sua praesentem favorem semper se expertum testabatur. Ea in itinere superatis multis arumnis, & difficultatibus multis in fame & siti, in frigore & auditate (tempus enim hiemum erat, & quidem perfrigidum) abique viatico ad vitam, qui mendicando tantum quærendus erat, tandem aquas Lupas advenit, Ecclesiamque ingressus DEO de genibus egit gratias, pius totus persusus lacrymis, praesentisque ei & futurae suae obtulit necessitates, deinde Confessione peracta, & Dominici corporis resistentis mysterio post dies aliquos ibidem in oratione traditus, viam, quæ Granatam reducebatur, intravit.

Quo regressus, cum magnum Pauperum numerum vidisset, quos ulcerosos, rigentes, nudos frigida nox sub porticibus, domorumque vestibulis occuparet, ingenti motus commiserationis affectu constitit eorum necessitatibus aliquod remedium quærere.

Ergo communicato cum viris aliquot piis Consilio, quos aliis quoque magis erga se benevolos expertus fuerat, ex eorum liberalitate suaque lucello tantum corrasse pecunia, quantum conducenda sufficeret domui in foro piscario, haud longe à loco, quem vulgus Libarramblam nominat: ubi aliquæ in locis inventos Pauperes infirmos, maleque habentes sub suum colligebat tellus: quibus fovendis flores etiam ex junctis nonnullis, vestitusque stragula coëmit: & quoniam aliam, quam eis praeberet, Medicinam nullam tum temporis habebat ad manus; medicum iis Spiritualem quaesivit peccata sua confiteris. Posthac ad ulteriora sese animose extendens, grandem ex humero suspendebat monticum, duæque praegrandes ollae fuscis: inter se colligatas, utraque arripienti manu prodibat vociferans: Ecquis sibi ipsi facturus est bene? beneficite vobis ipsis pro DEI amore, Fratres in Christo JESU dilectissimi.

Quæ nova insolitique mendicandi formula, accedente à natura hominis voce movendo commiserationis affectui accommodata, homines possim adeo commovit ad misericordiam, ut ei fuit cum Elemosynis obitum egredierentur quam plurimi.

Sic brevi crescente in immensum agrotorum pauperum numero domus nimis angusta facta est, ut necesse habuerit aliam multo spatiosorem conducere, in quam omnino debiles propriis humeris portabat,

bat, quibus necessaria, quoad victum, vestitumque & lectorum framenta, abunde à dilectum charitate oblata mira humilitate subministrabat: quibus non contentus, quia suis agrotis superflua erant, aliis per civitatem egentibus, quos pudor prohibebat mendicatio visum quare, præsertim vero pueris de pudicitia periclitantibus subministrabat; quibus ultimis à mercatoribus aliquæ Divitibus lanam, linum, sericum, aliisque emendicabat, quibus hæc Virgines domi bene occupata sibi conferrent necessaria vestimenta. Et hæc geminum valetudinarium, quod (ut vidimus) Joannes ex piorum Eleemosynis conduxit, iustum fuit, & fundamentum novi, amplissimique Ordinis Fratrum Hospitalitatis infirmis præclaro animarum, corporumque profectui inferentium, & longe, lateque per orbem diffusorum. Cum casu quodam maximam in Regio Granatensi Valetudinario excitationem fuisset incandiam, Joannes luculento demonstravit indicio, quam promptus esset, suam pro Fratribus animam penendo, omnes perfecta Cœlertatis numeros adimplere: Impavidus enim in ignem profudit, hæc illuc discurrent, quousque tum infirmis, tumeris exportatos, tum lectulos à fenestris projectos ab igne vindicavit, ac per dimidiam horam inter flammam jam in immensum excrecentes versatus, exinde divinitus eculum, universis civibus admirantibus, exivit, in Schola Cœlertatis edocens, seignorem in se fuisse ignem, qui foris asserat, quam qui intus accendat. Denum inter tantas, tamque continuas labores, quos pauperibus juvenis impendebat, sive cum urbe nostra diuque egrediens aeris tolerabat frigora, sive cum Ordinarii domus sua arduis exercitiis diligebatur, mirum non est concepsisse vires Corporis, lenteque ipsum contabuisse: quam lile infirmitatem suam, quis studiose celabat, ne pauperibus suis agre esset, si sibi male esse vidissent, gravissimas diu dolores peraltit; donec tandem ita debilis effectus est, ut nullus amplius locus dissimulationis relinqueretur.

Interim quidem homines, quorum zelus erat, quam prudentia major, ad Domum Archiepiscopum Petrum Guerrerum, qui tum Granata præsentem aderat, detulerunt, in Hospitali Joannis de DEO varium & promiscuum hominum faciem appellere: inter quos multi essent laboribus idonei, nisi gratis officio aleretur; favina item mala fama, ac vita peioris; qua ipsi Joannis fama multum infamiam aspergerent, ingrata pro beneficiis. Auduit delatoret Episcopum, & pro sua sollicitudine pastoralis Joannem, quem agrotare nescibat, ad sese imperat accersendum.

Ille autem nihil moratus imperantem, subitoque assurgens sedit se Præfati, manumque excolatus, equid manderet, exquirat Audio, inquit Episcopus, eum in Hospitali viros faminaque recipi exempli non boni, qui & alios ibidem receptos pervertant, & tibi ipsi magos faciant molestias, quos proinde jubeo concessum amandari, ut expurgato ab ea facie Hospitali, quiti in eo degant Pauperes, & tu eorum causa non assigere. Hæc locutum Præfatem humiliter, mansuetique cum audisset Joannes, sic vicissim reverenter respondit: Pater mi ac Præfati dignissime! dici rectius potuisset, solum me meo in Hospitali pravum atque incorrigibilem esse, qui proinde meretur ipse expelli: inter pauperes inibi degentes cognosco neminem, qui ejusmodi sit. Quid? quod Deus quoque malos atque se bonos patiatur, & utrique faciat pariter suum solem lucere: ut igitur non omnes æque proli effens, quos ratione tamen si possent ab ipsis DEL Domino eliminari, præterition omni jam alio refugio, solatioque destituti? Tam græta Archiepiscopo fuit conjuncta cum tenore erga pauperes affectu responsio, culpam à pauperibus quoniam in se recipientis, ut tanta virtute recreatus diceret: Ito, Benedicite DEL, Ito in pace: deque Hospitali velut de propriis domo tua dispone, per potestatem tibi à me expressis verbis factam. Sicque ab Archiepiscopo in pace dimissus, domum revertitur, ubi ingravescentem vim morbi sensit ex febrili frigore & succedente calore facile judicabat, quid sibi immineret. Itaque omnibus Ecclesie Sacramentis rite, sanctisque refectus, viribus licet destitutus, propriis indutus vestibus, à lectulo surgens, ac provolutus in genua, manu & corde Christum Dominum à cruce pendentem perstringens, oratio hæc hærtii, anno 1550. obit in osculo Domini, quem etiam mortuus tenuit, nec dimisit; & in eodem corporis constitutionis sex circiter horis, quousque inde dimotus fuisset, tota civitate inspiciente, mirabiliter geneflexus permansit, odorem mire fragrantem diffundens. Quem ante & post obitum pluris

vis miraculis clarum Alexander obitus Pontifex maximus in Sanctorum numerum retulit.

A Sancto Institute ad-ipsam sanctum institutum convertatur jam oratio. Ante enim quam ex hac vita migraret sanctus fundator, Socio suo Antonio Martin commisit Hospitale regendum curandisque: qui optimis Magistris sui instructus monitis exemplisque, eam administrationem magna cum Charitate suscepit exercuitque, ad diem aliquantulum in Hospitali subsistens; donec urgente eum domestica necessitate ad aulam profectus est, à Magnatibus subsidia postulaturus ad prossequenda suscepta Misericordia opera. Huc ei pii bonitatis persuasere, ut Maltriti quoque Hospitale sui instituti erigeret, pauperibus infirmis commodius traclanda, eoque in rem suam obtuleri opem; qua nris perlibenter illud eo loco, ubi nunc est inchoavit, tam amplum, sumptuosumque, quam hodie cernitur; Et Antonii Martini Hospitale dicitur: in quo magnus infirmorum curatur numerus: Et multi hujus Ordinis Fratres sunt, Granatensibus per omnia similes; nisi quod vestium color sit obscurior aliquanto, manticaeque non super humeros, sed sub axillis gestent, ne impingerent in Equites, virosque primarios, quorum istic magna turba est, Et quibuscum aegrum necessarium Et frequenter. Inchoato opere, pulchreque ad futuram perfectionem comparato, Granatam denuo reuertitur Antonius, linea, ut linea vestis ingentem copiam, multaque Elemosinas pecuniarias deferens ad usum Hospitalis: ubi, cum Archiepiscopo Petro rationem reddidisset nova sua munitioni, petiit, imperavitque copiam eo, unde venerat, reseruandam. Ubi sancta Hospitalitatis opera cum multo pauperum rigore coniungens, ad finem vitae perseveravit; qua feliciter consummata, occurrerunt ad beneplacitum summi omnes Regia aula Primates, eumque sepeliendum curarunt in precipuo quodam sacello Monasterii S. Francisci, quod Maltriti est, ubi in Domino requiescit. Post ejus autem discessum (ut eo, unde digressa est, oratio reuertatur) remanserunt in Hospitali Fratres ceteri, Et Magistri tam consummata sanitatis adeo digni Discipuli, ut opera pretium sit eorum vita cursum cognoscere, Et quid post hac ab eis actum sit. Regebant hi namque Et administrabant omnia eo plane modo ac ordine, quo Patrem suum scisse viderant, uni tanquam Superiori subiecti, quem Fratrem majorem nuncupabant. Erat perperam ad Hospitale confluentium multitudo maxima, omni morborum genere laborantium, nec cuiquam (quod huic Hospitali Et nunc Et à principio proprium fuit) negabatur accessus; adeo, ut turbem locus non caperet angustior arx, Et necessarium omnino judicaretur capaxiorem alibi receptum investigare. Ergo ad Archiepiscopum liberalissimum accurrunt Fratres, quanta premantur necessitate, exponunt, facileque adducunt, ut, considerato rerum statu, de remedio cogitare vellet: qui inquirens diligenter, aequa in parte loci posset adueniendi iuvare, civitati quidem propinquus, extra eam tamen, aëris salubrioris causa; placuit it, ubi nunc Hospitale est, viciniori fundo Fratrum Hieronymianorum, in qua vetus S. Hieronymi Monasterium fuisse dicebatur; requi cum Magistratu civili, Fratribusque jam nominatis collata, evexit; ut ad opus tam pium ac necessarium unusquisque eorum jure cederet, quod sibi competere praevidebant in eam arcam, in qua Hospitale novum extrueretur; quo ipse liberaliter esset de suo collaturus, quantum posset, reliqua à fidelium Elemosinis istum in finem colligendis sumerentur; eodem conferentibus Fratribus quandam pecunia summam, quam Episcopus Accitanus Dominus Antonius de Guvera Et Avallameda testamento leverat, hoc in civitate in pia opera impendendum: nullum enim magis pium posse excogitari, in quod infunderetur. His ita conclusis, continuo adnota operi manus fuit, Et Archiepiscopus mille sexcentos ducatos numeravit, quibus ingens à civibus Elemosynarum vis accessit, hortatore Avila, qui tum forte concionabundus aderat, atque instar alterius Moysi populum invitabat ad spontaneam in usus tabernaculi fabricandi largitionem: aliis pecunia summas notabiles afferentibus, aliis, qui erant ad operum sustentationem necessaria; mulieribus autem certatim armillas, in aureas, annulos, atque omnis generis vestes divipientibus sibi tanto studio amatum, in procedente feliciter opere tria, qua nunc extant, educta sunt latera, in qua, ut pauperes possent quam citissime transferri, pecuniam subministravit Archiepiscopus, qua portis, fenestrisque valva, totique domui cetera ex ligno necessaria complementa addiderunt. Consum vero non perfecti cuncti omnino operis Diabolus attulit avaritiam satior. lites sustentans inter

S. Jo.

S. Joannis de Deo, & Hieronymianus Fratres. Voluit autem DEUS vin-
gens licet orco, ut opus tunc pium omnia perficeretur, & eisdem juxta
normam majoris Hospitalis Granatensis. Ad horum duram primorum Hospi-
taliū Granatensis nempe & Madritensis formā plura alia in Hispaniā successis
temporis excitata fuerunt nempe Corduba, Lucena & alibi. Granatensis
erat omnium celeberrimū, cui praeerat Frater Rodericus de Sigüenza, tūci
ab omniū habitis, ut communiter Religiorum Hospitalium petherint uniri
ei, quā Sigüenza recipiendo incorporavit suā Granatensi Communitati, hoc
accessione ingesserit jam audis. Et propter ejus approbationem Romā petendum
dixit esse necessarium; quo Consilio ab aliis quoque probato selegit in hunc finem
Fratrem Sebastianum Arias supplicii libello ad Papam missum, in quo sanctis-
simū Dominum Papam suppliciter & fideliter instruxit de causis transactis in
hoc novo instituto à sua exordia usque tunc. Sebastianus Arias impigre iter
suū Romam prosecutus, Neapoli opportuno invenit Joannem Andriacum, de-
votissimū Naupoli Turcis Romanis triumphantis more petentem, qui cum adeo be-
nigne ad eū accedentem excepit, ut gressu eū promissit, si ejus libellum
propria manu Papa porreturum, ad illa efficiē causa tam pia commendatione.
Sedens Pius V. Qui in tempore sancti praeerat Ecclesiae, confirmavit hunc
Ordinem per Bullam die prima Januarii anno 1572. datam transiri sequenti.

Approbatio Congregationis Fratrum Joannis Dei nuncupatæ, ad regimen Hospitalium pro curandis pauperibus infirmis nuper institutæ, sub Ordinariorum correctione & Regula S. Augustini.

Licet ex debito Summi Pontificatus officii nobis defuper injuncti, circa piorum locorum quorumbilibi profectus, non deceat intentos exiftere. Hofpitalium tamen, ac in eis degentium pro tempore miserabilium perfonarum commo- do, utilitati, & fubventioni, tanto nos potioribus studiis inftillere convenit, quanto ipforum miserabili conditione penfata conſpicimus in Domino falubriter expedire.

1. Exhibita liquidem nobis nuper pro parte dilecti Filii Roderici Seguenza moderni Confratris Majoris nuncupati, Hospitalis Joannis Dei nuncupati civitatis Granatenfis petitio continetur, quod licet in dicto Hospitali ipsius Civitatis, in qua adest Cancellaria Regia, & ad eam maximus extraneorum numerus pro suis negotiis ibidem pertractandis affluere solet, & unus Major nuncupatus, & alii decem, vel octo Confratres dicto Confratri Majori nuncupato, obedientiam prestantes reperiantur, qui in Eleemosynis pro ipso Hospitali, in quo diversi Christi Pauperes utpote incurabiles, senes, mente capiti, & membris impotentes, ad numerum quadringentorum, & ultra ascendentes, continue suis infirmitatibus curantur, & aluntur, & pro eorum curacione & alimentum, summam sexdecim millium Ducatorum, & ultra, ex Eleemosynis à piis Christi Fidelibus ipsis Confratribus erogari solitis provenientem, singulis annis exponit querantibus, ipsisque Christi Pauperibus gubernandis sua Charitate impendant opera, & in eodem Hospitali dictorum Christi Pauperum numerus propter bellum, anno Superiori in Regno Granatenfi contra Mauros gestum, admodum auctus existit, & Eleemosynas minus frequenter, quam antea, hodie fieri solent, ipsique Confratres maximo cum labore, & pro eorum capto opere minime retardantur, sed maximo cum fervore opus ipsum adeo laudabile assidue prosecuntur. Nihilominus hominum malitis crescente, non nulli laici, avaritia ducti, Deique timore postposito, habitu Caputo nuncupato panni vulgariter Laya in illis partibus nuncupati, quo ipsi Confratres induti solent, accepto, sub falso nomine tam dicti, quam Civitatis Cordubensis; nec non de Madrid. Toletan. ac de Lucerna oppidorum Cordubens. respectivo Diocesibus Hospitalium, ad instar dicti Hospitalis Granatenfis, fundatorum, & in quibus familia Charitatis opera, quæ à Confratribus dicti Hospitalis Granatenfis exerceri solent, eleemosynas queritare, illasque in pravos, & damnabiles eorum usus convertere ausi sunt, in maximum pauperum Christi Fidelium in eisdem Hospitalibus pro tempore existentium necessarie subventionis detrimentum.

2. Com autem, sicut eadem petitio subiungebat, dictus Rodericus ad premissa e medio facilius tollenda sibi, aliasque tam Granaten, quam Corduben. & de

de Lucernis oppidorum hujusmodi Hospitalium, aliorumque ad illorum instar de cetero erigendorum Confratribus, nunc & pro tempore existentibus, scapularium ejusdem panni Laya nuncupati super veste, seu Capotto per eos gestari solito, ad genus usque, ut ipsi ab omnibus Christi fidelibus eis elemosynas pro præmiis porrigendas, ab aliis ex eorum Confratribus non existentibus, & sub talio nomine dictorum Hospitalium, vel alicujus eorum elemosynas dolo & malitiose petentibus, facilius interpositi valeant, deferendi, nec non in quolibet eorumdem Hospitalium, & aliorum ad eorum instar erigendorum, inest eis Confratrem unum Sacerdotem similem habitum & scapularium, qui Missas, aliasque Divina officia ibidem celebrate, nec non Sacramenta Ecclesiastica tam ipsis Confratribus, quam Christi pauperibus eisdem Hospitalibus pro tempore existentibus ministrare, illosque in Dei mandatis pie observantibus instruere & confortare debeat, habendi, & retinendi, nec non elemosynas pro eorumdem Hospitalium Christi pauperum subventiones, non solum in civitatibus, & oppidis, in quibus Hospitalia ipsa consistunt, verum, & etiam in toto districtu, Diocesi, & provincia earum, de loci Ordinarii licentia, petendi & recipiendi licentiam & facultatem impetrari summo opere desideret, nobis humiliter supplicari liceat, quatenus pio desiderio, ac dictorum Hospitalium, & Christi pauperum in eis, nunc & pro tempore existentium statuti consulere, aliasque, in præmissis opportune providere, de benigntate Apostolica dignemur.

3. Nos, qui Christi pauperum consolationem & subventionem sinceris desideramus affectibus, volentes Rodericum, ac Confratres, in tam pio & laudabili proposito consovere, nec non eandem Rodericum a quibuscumque excommunicationis, suspensionis & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris & penis, a jure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatus existit, ad effectum presentium duntaxat consequendum, harum ferie absolventes, & absolutum fore sentientes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eidem Roderico, ac omnibus & singulis aliis dictorum Hospitalium, nunc & pro tempore existentibus Confratribus, dummodo sub Regula S. Augustini vivant, ut super eorum veste, seu Capotto per eos gestari solito, scapularium ad genus usque ejusdem panni Laya nuncupati, continue deferat, nec non Sacerdotem unum in quolibet eorum Hospitalium, qui Confrater existat, similemque habitum ejusdem panni, majorem tamen & latiorum, ac dignitate Sacerdotali decorem, loci Ordinarii arbitrio pro prima vice designandum deferat, habere possit, nec non elemosynas pro præstatis Hospitalibus, eorumque Christi pauperibus, tam in civitatibus, & oppidis, in quibus ipsa Hospitalia, (ut præteritur) consistunt, quam toties eorum districtibus, diocesis & provinciis ab omnibus Christi fidelibus petere & recipere, illasque in dictorum Hospitalium, & eorum Christi pauperum usus & subventiones, convertere libere & licite possint & valeant, licetiam & facultatem Apostolica auctoritate tenore presentium, perpetuo concedimus & elargimur.

4. Nec non tam ipsum Sacerdotem, quam Majorem nuncupatum, & alios Confratres hujusmodi sub loci Ordinarii jurisdictione, correctione, visitatione, & obedientia, etiam perpetuo supponimus & subijcimus, ipsosque Majorem, & alios Confratres de elemosynarum hujusmodi administratione singulis annis in tempore eidem Ordinario benevisi, legale computum eidem Ordinario loci tantum, & nulli alteri reddere debere.

5. Nec non quod prædicti moderni, & pro tempore existentes eorumdem Hospitalium Confratres, postquam habitum prædictum suscepint, illum dimittere, minime cum alicui exhibere, nisi de consensu omnium aliorum Confratrum Hospitalis, in quo habitum ipsum exhiberi contigerit, sub majoris excommunicationis lata sententia ipso incurrenda pena audeant vel præsumant perpetuo statuimus & ordinamus.

6. Nec non omnibus & singulis personis cujuscunque status, gradus, Ordinis, & conditionis existentibus, præterquam locorum Ordinariis, ne quovis prætextu in regimine, gubernio, aut administratione eorumdem Hospitalium, aut aliorum ad ipsorum instar erigendorum, sub dicta pena per contravenientes, similiter ipso facto incurrenda, quomodolibet se intrinsecus audent seu præsumant, districtius prohibemus. Decernentes, Majorem nuncupatum, & ali-

es Hospitalium hujusmodi, nunc & pro tempore existentes Confratres super libera administratione, governo, & regimine dictorum Hospitalium, à quibusvis personis cujuscunque gradus, status, ordinis & conditionis existentibus, etiam sub pretextu illorum in toto vel parte fabricationum, etiam ex quocunque pro legato, vel alias quomodolibet factorum molestari, perturbari, vaxari, aut inquietari nullatenus posse.

7. Præsentemque litteras nullo unquam tempore, de subreptionis, vel obreptionis vicio, aut intentionis nostræ vel quopiam alio defectu notari, impugnari, vel invalidari, aut in jus vel controversiam quacunque ratione vel causa vocari, aut ad terminos juris reduci, vel quodvis aliud juris, seu gratiæ remedium, contra illa impetrari posse, causamque vel causas, propter quas præsentem ipsæ a nobis emanarunt coram loci Ordinatio, aut quocunque alio iudice, etiam delegato, ac facultate quacunque surgente, verificare non debere, nec ob id viribus carere, aut per obreptionem obtentas, nec minus dictum Rodericum ad verificandum præmissa teneri, minusque sub quibuscunque similibus, vel dissimiliis gratiarum, tam per nos, quam Romanos Pontifices successores nostros quomodolibet, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis pro tempore factis quorumcunque tenorem existant includi, sed illis non obstantibus in suo robore vigere, & efficacia persistere, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, & plenarie redintegras, & sub data per dictum Rodericum, & pro tempore existentem Majorem nuncupatum Confratrem dicti Hospitalis Granatensis eligenda, de novo concessas esse, & ita incommutabilis voluntatis & intentionis nostræ esse. Sicque per quoscunque Iudices & Commissarios, quavis autoritate surgentes, subacta eis, & eorum cuilibet quavis alia iudicandi & interpretandi facultate & autoritate, iudicari, & deñiri debere, ac irritum & inane, si locus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel igoaniter contingerit attentari.

8. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopo Granatensi, ac Ameriensi, & Cordubensi Episcopis, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se vel alium, seu alios præsentem litteras, & in eis contenta quacunque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dicti Roderici, seu Majoris nuncupati pro tempore existentis ipsius Hospitalis Granatensis Confratres fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis presidio assistentes, faciant autoritate nostra prædicta, Rodericum, & pro tempore existentem Majorem nuncupatum, aliosque Confratres prædictos, præmissis omnibus & singulis, juxta præsentium contententiam & tenorem pacifice frui & gaudere, non permittentem eos, seu eorum quemlibet, à quoquam quomodolibet indebite molestari, perturbari, aut inquietari. Contradictores quoslibet & rebelles, ac præmissis non patentes, sed censuras & poenas Ecclesiasticas, aliasque opportuna juris remedia, appellatione postposita compescendo; ac legitimis super his habendis servatis processibus, illos censuras & poenas incurrisse declarando, nec oco eas etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

9. Non obstantibus sel. record. Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri de una, & Concilio Generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore presentium, ultra tres dietas ad iudicium non trahatur, ac aliis quibusvis Apostolicis, nec non provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus, constitutionibus; & ordinationibus, ac statutis, etiam juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis, quibusvis Ordinibus & locis, illorumque Superioribus ac personis, sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, in contrariam forsam quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis; quibus omnibus etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica & expressa mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eisdem præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permanentis, hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus,

contrariis quibuscunque; nec si aliquibus communiter vel divilim, ab eadem sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expellam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Nulli ergo omnino &c.

Dat. Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Domini 1572. Kalen. Januarii Pontificatus nostri anno. 6.

Frater Sebastianus Arias, quondam Roma moratus est, hospitium habuit in palatio serenissimi Principis Joannis Austriaci, expellam, quam petitam venerat, sui Ordinis Bullam Confirmatoriam, qua accepta, relictaque parans in Hispaniam, novis favoribus à prædicto Principe cumulatus, quinque Ducatum nullam accepit, ut Neapoli excitaret Hospitale sub titulo B. V. Mariae de Victoria; quo ædificando cum occuparetur, à Civibus Mediolanensibus vacatur ad fundandum pariter ibidem Hospitale: quorum petitioni satisfecere tunc haud potuit urgente eam necessitate redeundi in Hispaniam ad reddendum rationem commissi sibi numeris: secundo autem Romam reversus inquit Mediolani ædificavit Hospitale, bodiedum percelebre, & magnificum. Gregorius XIII. mortuo S. Pio P. Apostolicum thronum conscendit, ad quem Frater Sebastianus Arias tertio à suis Superioribus oblegatur pro Ordinis sui Confirmatione denuo obtinenda: quam & facile obtinuit, uno cum pluribus privilegiis, & insuper ab eodem Pontifice in Flandriam mittitur ad servendum agrotis ibidem contagioso morbo laborantibus Idem Pontifex statuit Romæ ædificare Monasterium pro istius Ordinis Religiosis: quem in finem scribi jussit ad Ordinis Superiorem Rodericum de Sigüenza, ut aliquos Religiosos Romanæ designaret. Anno 1582. eis donavit Ecclesiam S. Joannis Calibita, fecitque confusus Hospitale eidem Ecclesie contiguum, ubi sexaginta lecti in agrotorum usum habentur. Anno 1586. cum hujus instituti Hospitalia in Italia & Hispania octodecim numerarentur, Sixtus V. permisit eis celebrare Capitulum Generale Romæ, conferbereque Constitutiones, eorum Ordinem titulo Congregationis Joannis DEI insigniens. Anno 1591. Gregorius XIV. eorum privilegia de novo confirmans in Protectors Ordinis iis designavit Cardinalem Rusticucci tituli S. Sufanna, Vicarium Romæ. Eoque cuncta prospere successerunt huic Ordini: Sed cum Gregorius XIV. in Bulla superius citata inter reliqua privilegia iis concessa, etiam privilegia Hospitalis Spiritus Sancti in Saxia, qui anno 1456. per Nicolaum V. exempti erant à Jurisdictione Ordinariorum, iis concessit, cumque Religiosi Congregationis S. Joannis de DEO idem privilegium sibi quoque deberi contendere; Clemens VIII. sub prætextu, eos à sua observatione primario nimium laxatos esse, & tantum affectantes Sacros Ordines, fluideque vacantes negligere infirmorum curam, hanc Congregationem subiecit omnino jurisdictioni Ordinariorum, prohibens eos imperpetuum gubernari per Fratrem Majorem sicuti hactenus à prima sua institutione fuerunt, vetansque eos non postquam ad Sacros Ordines promovendos, emittereque Professionem solemnem, volens imperpetuum solo voto Paupertatis & Hospitalitatis obstringi, ut habetur in Brevis hujus Papa de die 13. Februarii anno 1592. Interim ad instantiam Cardinalis Rusticucci, eorum protectoris, exponentis sua Sanctitati, Hospitalia Italia sic disjuncta à suo Capite multum detrimenti passura, renovavit eis jam denuo eligendi Generalem per Bullam de anno 1596. Qui omnes putant, cum decessisset licentiam promovendi ad Ordines Sacros novum Fratrem in quolibet Hospitali ad subministrandum infirmis sacramenta, atque necessaria auxilia Spiritualia iis conferendo. Hujus opinionis videtur fuisse Pater Henschenius, qui procul dubio non vidit hanc Clementis VIII. Bullam, alius non fuisset miratus, quod Religiosi hujus Ordinis petissent ab eo licentiam promovendi quendam de Fratribus suis ad Sacros Ordines, pro administratione Sacramentorum in singulis Hospitalibus tum Religiosis ipsis, tum agrotis: quasi (inquit hic vir doctus) Clemens VIII. non sufficienter se expressisset in eorum favorem, iis concedendo hoc privilegium: idcirco enim adducit locum istum Bullæ, ubi contendit, hoc privilegium ipsis fuisse concessum, expressumque his terminis. Ut Confratres ad Sacerdotium Sacris Ordinibus impetiri possint, modo juxta primum eorum Institutum in simplicitate pauperibus infirmis inserviant. Nihilominus tamen prorsus oppositum in ipsa Clementina Bulla legimus; ubi expressis verbis prohibetur his Religiosis Ordines Sacros suscipere: en verba ipsa Pontificis! Quodve Confratres hujus Congre-

gationis, Sacerdotes, aut Sacris Ordinibus constituti esse non possunt, nec ad hujusmodi Sacros Ordines promoveri valeant, sed juxta primarum eorum Institutionum in simplicitate pauperibus infirmis, ut praefertur, inservire debeant. Necessè igitur fuit his Religiosis Anno 1609. suppliciter accedere Paulum V. Eique ad oculos ponere, qualiter Clemens VIII. ipsius Praedecessor prohibuerit quumquam ipsorum Ordinis promoveri ad sacros Ordines, proindeque hanc gratiam à sua Sanctitate (Paulo V.) humiliter rogare, quia Clerici Saculares, quorum opera atuntur, plerumque nihil aliud ipsis faciunt, quam solum eandem Missam celebrant. Ceterum ne toto quidem die comparent in Hospitali; imò saepius integrit noctibus emaneant, siquæ agroti deserviantur necessario succursu Spirituali. Igitur Paulus V. aliquibus eorum Fratrum concessit, ut Sacris initiarentur Ordinibus, aliisque exercitiis eximerentur, ut possent eo liberius Spiritualibus necessitatibus agrotarum vacare. Idem Papa per aliud Breve de die 7. Julii anno 1611. ad Institutionem Religiosorum hujus Ordinis in Hispania degentium, qui sua Sanctitati ob oculos posuerant prædictam Clementis Octavi Bullam de die 13. Februarii anno 1592. prohibentis emissionem votorum Castitatis, Paupertatis, Et Obedientiae non debere obesse Hospitalibus Hispania, utpote in quibus semper à sua prima Institutione emittantur prædicta tria vota superaddito insuper quarto servandi minorem agrotis, concessit eis facultatem sic emittendi Professionem absolute anno Probationis. Ipsa Bulla hac omnia continens videtur in Bullarii Tomo 3. pag. 293. Concessit insuper licentiam habendi duos Sacerdotes ex Ordine in quolibet Hospitali, declarando, eos pro veris Religiosis habendos. Eandem gratiam extendit ad Hospitalia Gallia, Germania, Polonia Et Italia per aliud Breve de die 13. Februarii anno 1617. videtur in Bullarii Tom. 3. pag. 394. Et anno 1619. per aliud Breve de die 16. Martii iussit eos esse exemptos à Jurisdictione Ordinariorum, salvo tamen Concilio Tridentini sanctionibus, quibus hic Pontifex nihil derogare intendit. Videtur in Bullarii Tomo 3. pag. 410. Sed Anno 1638. Urbanus Papa VIII. hanc exemptionem temperandam censuit, ut Episcopi haberent jus visitandi Hospitalia, in quibus essent pauciores, quam duodecim Religiosi, Et ut conjunctim cum Visitatoribus Ordinis examinarentur tum expensis, tum receptis pecuniis ejusmodi Hospitalium. Hoc non obstante Archiepiscopus de Cagliari anno 1659. sui sibi arrogavit visitandi omnia Hospitalia sua Diocesi indiscriminatum, sive plures, sive pauciores in eis fuissent, quam duodecim Religiosi. Verum Alexander VII. per Breve de die 5. Novembris ejusdem anni iussit ab omnibus Bullam Urbani VIII. inviolabiliter observari. Videtur in Bullarii Tomo 6. pag. 95. A tempore Bullae Clementis VIII. saepius à nobis jam supra citata Religiosi Hospitalarii Hispania semper erant separati ab omnibus aliis extra hoc Regnum in Europa; adeo, ut ab illo tempore duo fuerint Generales, unus, qui Hospitalibus Hispania Et Indiarum occidentalium, alter, qui Hospitalibus Gallia, Germania, Polonia, Et Italia praeficit, qui residet ordinarie Roma. Hospitalia Hispania dividuntur in duas Provincias, alteram Andalusiam, Castellam alteram. Et cum Ordo hic in Indiis maximos fecerit progressus, in quatuor magnas Provincias dividitur, nempe Peruvianam novam Hispaniam, terram firmam, Et Philippinarum Insularum. Cetera Hospitalia, quae subsistunt Generali Roma, divisa sunt in sex Provincias. Anno primùm 1601. hi Religiosi in Gallias sunt vocati à Maria de Medicis Regina, quae sicam duxit Fratrem Joannem Bonelli, aliaque Religiosos exemplaris admodum vita, quibus donavit domum in suburbio Parisiorum S. Germani dictam, ubi adfuerunt Hospitali, adificiorum Magnificentia postea celeberrimum. Anno 1602. Mensi Martio Henricus quartus dedit eis potentes litteras, quibus licentiam fecit adificandi Hospitalia in cunctis urbibus Et locis, ad qua vocati fuissent per totum suum Regnum. Anno 1617. Ludovicus XIII. aliis potentes litteras eis concessit pro Confirmatione Ordinis per totam Galliam, postquam à Papa Pio V. erebus est in veram Religionem, stitueret, ut Fratres istius institutioni habeantur pro veris Religiosis. Habent Vicarium Generalem, qui residendum suum tenet Parisiis, cui competit jus visitandi cuncta Hospitalia Regni numero viginti quatuor. Idem Fratres Hospitalarii Galli altera more ramos extenderunt, adfuerunt tribus insignibus Hospitalibus, uno in America, in Insula Guadalupe altero, tertio in Insula S. Christophori. Hic Ordo etiam in Polonia habet suam Vicariam Generalem.

Anno 1617. totius Ordinis Constitutiones, approbavit Paulus Papa V. ut infra habetur. De Ordinis hujus Disciplina hac breviter habeto. A Fessio omnium Sanctorum usque ad Pascha quotidie surgunt duabus horis ante lucem, Et vadunt ad

Oratorium suum, aut Ecclesiam, ubi post officium, quod constat certe numero Orationis Dominica & salutationis Angelica pro his, qui non sunt in sacris Ordinibus, bis de die orationem mentalem faciunt, mane scilicet, & sero ante cenam; A Pasche autem ad usque Kalendas Novembris meditatio differtur, ad horam primam post prandium. Mane exentes de Oratorio, & vespere exentes à cena, pergunt ad Hospitale ad visitandos agrotos, eosque consulandos, ubi manent mane usque ad tempus Missæ, & vespere usque ad horam silentii stricti. Præter jejunia ab Ecclesia præscripta superaddunt jejunium per totum Adventum, serias sextas, & Vigiliam Nativitatis B. V. Mariæ, S. Augustini, & Patroni Titularis Ecclesiæ suæ. Disciplina corpus castigant singulis feriis sextis extra tempus Paschale, in Adventu autem & Quadragesima singulis Feriis secundis, quartis, & sextis. Singulis sexenniis Capitulum Generale totius Ordinis, ubi eligitur Frater Major Generalis; singulis autem trienniis singula Provincia celebrant Capitulum Provinciale pro eligendis Provincialibus, quorum officium per tres solum annos durat, Generalis autem per sex annos. Habitus eorum consistit in toga laevis coloris cinerei cum Scapulari & Caputio rotundo ejusdem tela, tunicam autem seu togam cingunt cingulo coriaceo nigro. Indusii eorum sunt ex tela laevis, quam Galli & Angli dicunt Serge, dormiuntque in linteaminibus ex eadem materia.

Observandum hic, multum bulliuiari D. Hermant in sua Historia Ordinum Religiosorum, ubi loquens de S. Joanne de DEO dicit, Innocentium XII. eum inscripisse Catalogo Sanctorum, cum notissimum sit, longe serius nempe ab Alexandro VIII. ut supra vidimus, eum fuisse relictum in Sanctorum numero. Secundo à vero aberrat idem Auctor, dum dicit, Leonem X. ejus Ordinem approbasse tanquam Societatem quandam anno 1520. dedisseque Regulam S. Augustini Sororibus Conversis; siquidem anno 1520. sanctus Joannes de DEO necdum somniavit de cura infirmorum suscipienda: utpote qui anno adhuc 1522. militiam amplexus est sub Carolo quinto Imperatore, & paulo post reversus est ad Servitium sui prioris beati: Cui citius decem annis adhuc servivit, secundo miles factus est anno 1532. ut ex supra dictis à nobis clare constat: Consequenter anno primum 1536. conversionem suam incepit, adeo, ut anno 1539. remissionem mundo ex integro perferret, summumque primum Hospitale anno 1540. erexit. Tertio hic Auctor male supponit, Sorores Conversas, quibus juxta hunc Auctorem idem Papa dedisse dicitur Regulam S. Augustini fuisse Ordinis S. Joannis de DEO; in quem nunquam surrent admixta Femina. Verosimile est, eum fuisse seductum à Schoonehek, in quo hac & aliæque erroneæ inveniuntur: quem quicquid errantem sequitur, pariter errat, necesse est.

His de Ordine Fratrum Hospitaliorum, ejusque Institute B. Joannes de DEO præmissis, sequitur ipse Codex Legum & Constitutionum idioma Italico conscriptus juxta editionem Romanam anni 1718. continens Regulam S. P. Augustini à S. Pio quinto ita præscriptam, nec non Constitutiones Ordinis à Paulo V. approbatas; Constat enim, S. Joannem de DEO nullam aliam suis Sociis præscripsisse Regulam, aut legem, quam vita sua exempla, qua Socii post ejus obitum Regula loco erant, & quædam obique aliis votis Religiosis; donec tandem eorum emittendorum licentiam Roma petierit, & impetraverit Rodericus Sigismundus tunc novi Instituti Frater Major, ut supra descripsimus. En ipsum Volumen Regula & Constitutionum!

REGOLA DEL P. S. AGOSTINO E COSTITUZIONI

DELLA RELIGIONE DI S. GIO: DI DIO

Approvate dalla sa: me: di Paolo V.

Coll' aggiunta di alcune Annotazioni

Nelle quali si accennano vari Decreti Apostolici , e de' Capitoli Generali per la dichiarazione , e moderazione di alcuni punti delle medesime Costituzioni.

Si aggiungono in fine le Bolle , e Decreti , che si devono leggere da' Regolari in Capitulo , o nella pubblica Mensa ogni Anno ne' Giorni stabiliti.

TRASPORTATI IN LINGUA ITALIANA

Per uso della Religione sudetta in conformità dell' Indulto concessole dalla Sagra Congregazione de' Vescovi , e Regolari.

Suscipite Infirmos , patientes estote ad omnes.

Theoph. 1. cap. 5.

Cum omnes Pauperes fovendi , adjuvandique sunt, tum illi, qui ægrotant , præcipue sunt amplectendi.

S. Gregor. Nissen. Orat. de paupert. amand.

A Santa Maria Maddalena de Pazzi diede il Signore questo intendimento in una estasi - Che oltre modo gli dispiacevano quei Religiosi , che non vogliono osservare i Statuti della loro Religione , e molto più sono d' impedimento a gli altri , che camminano in osservanza.

Vit. part. 4. cap. 31.

GIOVANNI DOMENICO

Del Titolo di S. Anastasia della S. R. C. Prete Card. Parracciani della Sanità di N. S. Papa Clemente XI. Vicario Generale ,

E Protettore appresso la Santa Sede Apostolica di tutto l' Ordine di S. Gio: di Dio.

A tutti li RR. Padri , e Fratelli della detta Religione della Congregazione d' Italia.

Salute , e Pace nel Signore.

DA che la Sanità di Nostro Sig. Papa Clemente XI. si degno senza alcun nostro merito , ma per sua benignità crearci suo Vicario Generale in Roma , alla qual Carica trovandoli fra le altre Protezioni perpetuamente annessa quella di tutto

M m 3

tutto il vostro Ordine in conformità del Breve della santa memoria di Gregorio XVI, abbiamo osservato, che per l'umile, ma molto prezioso appello S. D. M. Istituto, che professate di servire ne gli Spedali i poveri Infermi; che rappresentate in questo Mondo Cristo Signor Nostro, come il medesimo ha detto, e lo replicarà nel giorno finale - *Infirmus eram, Et visitasti me* - sia stata la vostra Religione da principio, e in ogni tempo riguardata con attenzione speciale da i Cardinali Vicari onstri Predecessori, cominciando dalla sel: mense del Card. Rusticucci, che fu il primo Protettore, a preghiere del quale la fa: mer: di Clemente VIII. (come espressamente se ne dichiara il medesimo Pontefice nella sua Costituzione 44., che comincia - *Romani Pontificis* -) unendo di nuovo in un Corpo Regolare tutti i vostri Conventi, venne a reintegrare il vostro Ordine, a cui confermò nello stesso tempo tutti i Privilegi concedutigli da' Sommi Pontefici; E la fa: mer: di Paolo Quinto per essere stato Vicario di Roma, e per conseguenza Protettore del medesimo, gli concedette altri Indulti, e lo arricchì di molte grazie, particolarmente con dichiararlo vera Religione, e quel, ch'è più, esente dalla giurisdizione de' Ordinari, ch'è uno de' Privilegi più singolari, che possian concedere i Sommi Pontefici; il quale Privilegio è stato efficacemente difeso, e in varie occasioni sostenuto con vigore dall'autorità de' Cardinali Vicari, particolarmente della ch: me: dell' Eminentissimo Signor Cardinal di Carpegna, come lo dimostrano i Decreti ottenuti a suo tempo. E volendo noi a maggiore Gloria di Dio contribuire, per quanto possiamo, all'accrescimento spirituale, e temporale della vostra Religione, avendo presentito in questo primo anno del nostro Ufficio il desiderio di molti Religiosi delle Provincie d'Italia, di avere, e poter leggere, per maggiore profitto loro, in lingua volgare le Bolle, e Decreti Apostolici, che da tutti i Regolari della pubblica Mensa, o Capitolo ogni anno leggere si debbono; abbiamo procurato, che se ne ottenga l'edulo dalla Sagra Congregazione de' Vescovi, e Regolari, di cui parimente per la beneficenza di Nostro Signore godiamo l'onore di esserne Prelesso. Di più in occasione, che il Padre Fr. Giuseppe Maria Trinchese vostro ben degno Generale divisava di raccogliere tutti i vostri Privilegi per farne un Bollario a Beneficio dell' Ordine, e che nello stesso tempo per mancanza di Esemplari voleva fare di nuovo stampare le vostre Costituzioni approvate dalla Santa Sede, però correte de' gli errori scorsi nelle altre impressioni, e colle dichiarazioni fatte in diversi tempi sopra le medesime da' Sommi Pontefici, e dalle Sacre Congregazioni; affinché il tutto si facesse con buon ordine incaricammo a uno de' principali nostri Ministri dotato dell' Intendimento necessario in queste materie, di cooperare alla sua buona intenzione con assistergli non solo in compilare il Bollario, e le dette dichiarazioni, ma anche per trasportare nell' idioma Italiano le dette Bolle, e Decreti Apostolici; le quali cose essendo state con ogni diligenza adempire, si danno per ora alla luce le Costituzioni dell' Ordine, e i Decreti Apostolici tradotti in volgare, visti, riconosciuti, & approvati dal Reverendissimo P. Maestro del Sag. Palazzo; del che avendone dato parte a N. Signore (a cui, come vero Padre de' Poveri, è molto a cuore il vostro Istituto, e verso il quale in varie occorrenze ha mostrata la sua beneficenza) Sua Santità si è degnata col suo Paterno Amore di benedire questa Opera. Per tanto esortiamo nel Signore le Paternità, e Riverenze Vostre a riceverla con quella stima, che si deve, e di osservare con puntualità quanto io essa si contiene, considerando, che li mentovati Decreti sono Oracoli emanati da' Sommi Pontefici per lo stabilimento della Disciplina Regolare, e le Costituzioni sono un Codice di quelle leggi, le quali nel giorno, che avete fatta avanti il Sagro Altare la solenne Professione, vi siete obbligati di osservare, e che per la osservanza delle medesime vi è stata promessa per ricompensa dallo Spirito Santo, per quanto si legge ne' Proverbi cap. 29. la Beatitudine, cioè la Vita eterna - *Qui custodit legem beatus est* -; come per lo contrario a i Transgressori della legge viene minacciato da S. Paolo il giudizio tanto più feroce, quanto che dovrà farsi nel tremendo Tribunale di Dio - *Quicumque in lege peccaverunt, per legem judicabuntur*. - Il Signore per sua Divina misericordia ve ne liberi, e vi conceda lo Spirito del vostro Santo Patriarca Giovanni di Dio, affinché come suoi veri figli, e imitatori possiate corrispondere alla vostra sublime vocazione, qual' è di adempire i doveri della Vita Regolare, e di servire con carità i poveri Infermi. Ci raccomandiamo per ultimo alle vostre Sante Orazioni con augurarvi dal Cielo ogni felicità. Dato in Roma questo dì primo Novembre 1713.

G. D. Card. Parracciani Vicario, e Protettore.

N. A. Canonico Cuggiò Segretario.

Fr.

FR. GIUSEPPE MARIA
TRINCHESE

MINIMO SERVO

Priore Generale della Religione di S. Gio: di Dio

Della Congregazione d' Italia.

Alli MM. RR. Padri, e Fratelli della detta nostra Congregazione.

SALUTE NEL SIGNORE.

Dopo che nel decorso del nostro Generalato abbiamo ottenuto per la Dio grazia dalla Sanrita di N. S. Papa Clemente XI. Benefattore inigne di tutto il nostro Ordine la Estensione dell' Offizio del nostro S. Patriarca Gio: di Dio a tutta la Chiela Universale, e consecutivamente di farlo porre con Elogio speciale nel Martirologio Romano; abbiamo per debito del nostro Ufficio posta la mente in quel, che è più necessario al Bene comune della nostra Religione; Et avendo osservato nelle Visite da noi fatte tre principali bisogni. Il primo, che le Bolle, Privilegi, e Decreti Apostolici emanati in diversi tempi a favore della medesima, parte sono ignorati, altri per essere stampati in fogli volanti, in pochi Conventi se ne conservano gli Esemplari; si è stimato dal nostro Diffinitorio Generale, cioè da Noi, e dalli MM. RR. Padri Alessandro Martinetti Procuratore Generale, e Girolamo Malascca Priore del Convento di Roma, non solo utile, ma necessario, e molto opportuno provvedimento di unirli tutti con alcune Annotazioni in un Tomo sotto il Titolo di *Bollario dell' Ordine di S. Gio: di Dio*. Il secondo è, che le Bolle, e Costituzione Apostoliche, le quali si devono leggere ogni anno da tutti i Regolari nella pubblica Mensa, o in Capitolo ne' giorni stabiliti, attesa la umiltà del nostro Istituto, che non fa professione de' Studi, per consolazione loro si è ottenuto dalla Sagra Congregazione de' Vescovi, e Regolari coll' autorità dell' Eminentissimo Signor Cardinal Parracciani Prefetto, e nostro vigilantissimo Protettore, l' Indulto, che trasportate nella Italiana favella, per esser pienamente intese, potessero così leggerli in detti tempi. Il terzo, e ultimo è la mancanza de' gli Esemplari della Regola del P. S. Agostino, e delle nostre Costituzione; e quelli, che si trovano tanto della prima, che delle altre impressioni sono in tal modo scorretti, e pieni di molti errori, che in alcuni luoghi, com' è stato riconosciuto nel rincontrarli coll' Originale, o sia Testo latino, che si conserva nell' Archivio della Religione, variano il senso delle medesime Costituzione; perciò con gran diligenza si è procurato di formare sopra il detto Testo un nuovo Esemplare coll' aggiunta di alcuni Preamboli, e di molte dichiarazioni, e annotazioni necessarie come anche delle Formole delle nostre Funzioni, ed altre notizie per istruzione loro, specialmente de' Superiori. E perche prima di cominciare le dette Opere, ne abbiamo dato parte (come richiede il nostro debito, e ce lo ingiungono le Costituzione) al detto Eminentissimo Protettore, si è degnata Sua Eminenza per sua benignità non solo approvare la nostra determinazione, ma anche di darcene un' impulso speciale per adempirla, e, quel ch' è più, l' ajuto, e assistenza di una Persona intelligente, versata nella Curia Romana, e molto affezionata al nostro Istituto, a effetto di non errare in cose, che per noi non sono di poca importanza; Ed essendo a gloria di Dio già compite le dette Opere, abbiamo considerato essere spediente di non dare altro indugio, ma di pubblicarle, e darle alle stampe cominciando dalle Costituzione dell' Ordine unite colle dette Bolle, e Decreti Apostolici in volgare, alle quali seguirà in appresso il Bollario sudetto, benché nelle riferite Annotazioni si accennano le dichiarazioni, e le moderazioni fatte dalla Santa Sede Apostolica alle mentovate Costituzione, come anche una gran parte de' nostri Privilegi.

— Vi presentiamo dunque prima di ogni altro, Padri, e Fratelli carissimi, colla Decreti Apostolici trasportati come sopra, un nuovo Esemplare della Regola, che abbiamo professato, divisa per maggior chiarezza in Capitoli, e di quelle leggi, le quali sono i fondamenti, dove è stabilita la nostra Religione: Perciò non solo non bisogna trascurarle, secondo l'avvertimento dello Spirito Santo - *ne dimittas legem Matris tuae* - ma dove averle in tanta alta stima, quanta Christo Signore Nostro disse a Santa Maria Maddalena de Pazzi, - *stima la tua Regola, e Costituzione di essa insieme con i Voti, quanto voglio, che tu stia me stesso* - : E perche la stima si rendetrebbe sterile, se non la manifestasse colla osservanza di esse; son tenuti i Superiori tanto Provinciali, che locali di spesso incaricare i Sudditi loro, (delle Anime de' quali debbono rendere strettissimo conto al Signore nel punto della morte loro), e i Religiosi tutti devono averle di continuo nelle mani, e sotto gli occhi, come uno specchio, avanti il quale possono riformare la vita, e i costumi loro. Ricordiamoci, che l'Apostolo ci manifesta la volontà del Signore, qual è, che noi siamo Santi - *Hac est voluntas Dei, sanctificatio vestra* - , e nel medesimo tempo ci comanda di stare saldi nella nostra vocazione - *manete in vocatione, qua vocati estis* - , a effetto, che per mezzo di questa possiamo acquistare la perfezione, che è la vera Santità: Ora essendo noi stati chiamati da S. D. M. non solo alla Religione, ma a servire nello Stato Religioso i poveri Infermi con vigilie continue, e faticosi lavori, che è il più aspro, rincrescevole, e penoso della nostra Vita Regolare, è che spesso volte ci caggiona mortali infermità; per adempire i doveri dell' uno, e dell' altro l'unico mezzo è la Regola, e le Costituzione stabilite nell' Ordine, per la strada delle quali senza traviare il sentiere né alla destra, né alla sinistra avremo sempre l'assistenza di Dio, e cammineremo di continuo in *Sanctitate, et iustitia coram ipso omnibus diebus nostris*, finche giungeremo alla meta, che è la eterna salute; e benché alcuni punti delle dette Costituzioni pajano minuzie, e cose di poco momento, non per questo si hanno a trascurare; perchè il Religioso, affinché non sia inutile il suo soggiorno nel Chiofiro, deve bandire ogni inconsiderazione, & approfittarsi di ogni piccola occasione di piacere a Dio, e crescere nelle virtù, il che si ottiene con essere puntuale nell' osservare anche le cose minime; e lo Spirito Santo stima, che quell' Anima sia veramente beata, la quale repleta del santo Timore di Dio in questo Mondo, non si contenta del poco, ma *in mandatis eius cupit nimis*; anzi la Gloria eterna secondo l'espressione, che, ne fece il nostro Divino Maestro, e il guiderdone della fedeltà particolarmente nelle cose piccole, *quia super pauca fuisti fidelis intra in gaudium Domini tui*. Il che coo maggior profitto possono adempire i Religiosi di S. Giovanni di Dio, che giorno, e notte stanno negli Spedali, se colla dovuta diligenza, e attenzione faranno tutti gli Esercizi di esso, e procureranno di osservare tutte le cose, che prescrivono le Costituzioni loro circa il Servizio de' Infermi, maggiormente perchè ogni piccola servizio, che faranno a quelli, si risponde al Figlio di Dio, il quale lasciò scritto per ammaestramento nostro, *quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis*: Felici dunque noi altri, che siamo stati chiamati dalla Divina Provvidenza ad uno Istituto umile rispetto a i Ministeri, ch' esercita, molto utile al Prossimo, e gratissimo a Dio; Istituto, che venendo puntualmente osservato, porta seco il Carattere della Predestinazione alla Gloria, perchè non meno è Articolo della nostra Santa Fede, che *vi sia la Beatitudine per gli Eletti*, di quell' altro, che *sieno Beati quelli, i quali usano misericordia verso i Poveri*: *Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur*, perchè l' uno, e l' altro è stato rivelato alla Santa Chiesa dalla eterna Verità, che non può mentire. Preghiamo il nostro Patriarca S. Giovanni di Dio, che interceda dal Sommo Datore delle Grazie a noi suoi figli una parte del suo santo fervore per potere colla osservanza della Regola, e delle Costituzioni, che abbiamo professato, adempire il suo Santo Istituto della Ospitalità, affinché imitandolo già già in Terra, possiamo farli compagnia nel Cielo, da dove, nel mentre che ool, il quali indegnamente teniamo il suo luogo in terra, vi benediciamo, si degni come Padre amoroso darci la sua santa Benedizione.

Dato dal nostro Coovento di S. Gio: Calibita di Roma li 30. Ottobre 1718.

Fr. Giuseppe Maria Trinchesi Priore Generale.

Fr. Domenico Gambacorta Segretario.

PRE.

PREAMBOLO I.

Della Regola di S. Agostino.

*E qualmente l' Istituto, e Ordine della Ospitalità fondato da S. Gio: di Dio
fu approvato sotto la detta Regola.*

Sì tiene comunemente per indubitato, che'l Padre S. Agostino sia stato l'Autore di quella Regola, che porta il suo Nome, e sotto la quale militano molti Ordini Regolari dell'uno, e l'altro sesso: Solo è in controversia, se fosse stata data prima a i Canonici Regolari, come pretende il Padre Gabriele Pennoto del dett' Ordine; o a i Frati Romiti vicino Ippona, come dice il Padre Suarez Gesuita, e sostiene il Padre Cristiano Lupo Agostiniano; o vero sia stata fatta, e data solamente alle Monache, giusto l' sentimento del Card. Bellarmino; perche solo si trova scritta in una delle lettere del detto Santo, che è la 109. secondo le antiche edizioni, e la 211. nella nuova edizione fatta da i Padri Benedettini di S. Mauro: Questa lettera fù diretta ad alcune Monache, le quali (per quanto ivi si legge) erano sotto la giurisdizione dello stesso Santo Vescovo, e nel Monastero di esse era stata Superiora, sinche visse, S. Perpetua Sorella del Santo; e per la di cui morte avendo le Monache eletta un' altra Superiora, questa dopo averle governate per molti anni con gran prudenza, e carità, come una vera Madre, fecero tumulto per mutarla, senza saperne la cagione; del che S. Agostino riprendendole addusse loro molte ragioni; per le quali non dovevano fare tale novità: E perche forse ciò era seguito per non esservi regolamento fisso, e stabile in quel Monastero, il Santo nella stessa lettera diede loro la Regola, che è quella, di cui si tratta; la quale poi (mutata, e levate alcune cose, che appartengono solamente alle Monache) fù data anche a i Religiosi da S. Benedetto Juniore Abate Ananiese, il quale visse nel nono secolo, come dice Ugone Menardo citato dal Padre Papebrochio; e dal detto Abate forse furono aggiunti li primi due periodi, cioè -

*Ante omnia, Fratres Carissimi, diligatur Deus, deinde Proximus; quia ista
praecepta sunt principaliter nobis data.*

Perche S. Agostino nel luogo citato incomincia la Regola dalle parole, che sieguono, cioè - *Hac sunt.*

Il motivo poi, pel quale la maggior parte delle Religioni professano la detta Regola, lo dice S. Francesco di Sales con le seguenti parole -

*Per l' Autorità grande di S. Agostino meritata per la Santità della sua Vita,
e per la incomparabile dottrina, della quale ha ornato la Chiesa, ha fatto, che sia
stato il più seguitato, e osservato tra tutti i legislatori de' gli Ordini Religiosi: Cofì
il Salvatore, in cui abitando (come dice Girolamo Santo) gl' ispirò questa
Regola talmente animata dallo Spirito di Carità, che in tutto, e per tutto non
spira, che dolcezza, soavità, e benignità; e cofì si confà con tutte le perso-
ne, nazioni, e complessioni - - - - - dal che proviene, che non solo di-
verse Congregazioni de' Religiosi Claustrali - - - - - ma anche de' Cavalieri - - -
e molti altri si sono avvolti sotto lo stendardo di questo meraviglioso Conduttore.
Sin qui il Santo.*

Le Religioni sono le seguenti, cioè -

*I Canonici Regolari, i quali pretendono derivare da quelli istituiti da S. Agostino,
presentemente divisi in molte Congregazioni tanto in Italia, che in Germania,
Francia, e Spagna, cioè: Lateranensi, di S. Salvatore, Pramonstratensi,
di S. Genovesa, & altre.*

L'Ordine di S. Domenico detto de' PP. *Predicatori*.

La Religione de' Frati *Eremitani* di S. Agostino, così chiamati, perchè dicono avere la successione da quegli Monaci, che furono istituiti dal detto S. Sisto vi-
cino Ippona; quella contiene molte Congregazioni di Calzati, e una de' S. Calzi in
Italia, e tre Congregazioni de' Scalzi di là da' Monti.

L'Ordine de' Frati *Servi di Maria*, detti comunemente li PP. *Serviti*.

I PP. di S. Paolo Primo *Eremita* stabiliti in Germania, Ungheria, Polonia,
e Croazia.

Le Religioni di S. *Ambrogio ad nemus*, de' *Cruciferi*, de' *Gesuiti*, di S. *Giovanni di Fiesole*, e de' *Apostoli*, le quali poi sono state per giuste cause in di-
versi tempi sopresse, ed estinte da i Sommi Pontefici.

Le Religioni de' *Eremiti* di S. *Giovanni di Spagna*, di S. *Giovanni di*
Lombardia, e del B. *Pietro di Pisa*, parimente detti *Eremiti* di S. *Giovanni*.

La Congregazione de' Chierici Regolari detti *Serviti*.

Molti Ordini militari professano parimente la stessa Regola, fra gli altri i *Cen-*
turieri Gerolimitani, de' SS. *Maurizio*, e *Lazaro*, i *Teutonici*, quelli di S. *Gio-*
como, e altri.

Di più molte Congregazioni, e Ordini Regolari di Monache, fra i quali quel-
lo della *Visitazione*, fondato da S. Francesco di Sales, quello della *Santissima*
Annunziata istituito in Genova dalla Ven. Maria Vittoria Strata, e le Monache
Orsoline.

Finalmente fra gli Ordini de' gli Spedalieri la maggior parte milita sotto la Re-
gola di S. Agostino; come l'Ordine di S. *Spirito in Sassia*, di *Antonio Abate*,
e altri; stante che nella medesima Regola si parla in più luoghi con modo partico-
lare della Cura, che devesi avere degl' Infermi: Dal che fu tolto il S. Ponte-
fice Pio V. non senza istinto dello Spirito Santo (come piamente si crede) appro-
vò l'Istituto di S. Gio: di Dio, e l'Abito, che portano i suoi Frati sotto la Re-
gola di S. Agostino con Bolla speciale emanata a questo effetto, che è la Colla-
zione 143. del detto S. Pontefice; così anche Sisto V. con un'altra Colla-
zione, in vigore della quale il detto Istituto fu eretto in vera Religione; e la sua, me-
di Paolo V. avendolo stabilito di nuovo in Religione, dopo che Papa Clemente
VIII. l'aveva soppresso, espressamente l'approvò, e lo costituì sotto la detta Re-
gola con le seguenti parole.

Itaque (cioè la Religione di S. Gio: di Dio) errem, et propriam sub
Regula S. Augustini Religionem esse, ac inter reliquis Catholicis Ecclesiis Religionem
sine cuiusque praedictio esse commendandam.

Come più diffusamente si legge nella Collazione 100. del medesimo Papa,
la quale incomincia - *Romanus Pontifex*.

In vigore delle dette Collazioni Apostoliche i Religiosi di S. Gio: di Dio
sempre hanno professato, e attualmente professano questa Regola, riconoscendo,
come le Religioni accennate di sopra ancorchè istituite da altri Santi Fondatori, per
unico Maestro, e legislatore loro S. Agostino; Maggiormente perchè il detto
Santo Istitutore Giovanetti di Dio per la sua grande umiltà non lasciò a essi scritto
alcuno Regolamento. E perchè in detta S. Regola vi è tutta la perfezione Religio-
sa, conclude S. Francesco di Sales parlando della medesima.

Felice quella Anima, che osserverà questa Regola perchè ella è vera, e fedele; e a
tutte le Anime, che la seguiranno, sia sempre compartita copiosamente la grazia, pace,
e consolazione dello Spirito Santo. Amen.

PREAMBOLO II.

Delle Constitutioni della Religione di S. Giovanni di Dio.

E qualmente furono mutate, accresciute, e poi conformate dalla S. Sede Apostolica, e con la Approvazione della medesima moderate, e dichiarate in alcuni punti.

Il nostro Padre S. Giovanni di Dio, accorche avesse alcuni Compagni, e Confratelli, i quali menando vita da Religiosi nello Spedale di Granata lo aiutassero con grande carità a servire gl' Infermi, non però diede, nè formò loro Regola, nè Costituzione alcuna; perchè il suo costume, e i suoi tanti portamenti erano a quelli una regola viva, e di continuo loro presente: Onde non è meraviglia, se imitando un sì perfetto Esemplare di virtù vissero da veri Servi del Signore, e operarono cose stupende in servizio di Dio, e del Prossimo; come si legge nelle Vire loro date alla luce nel 1715. nel primo Tomo delle Croniche della nostra Religione scritte in lingua Spagnola dal P. Giovanni Santos Cronista dell' Ordine, e Professo della nostra Congregazione di Spagna.

Avendo la gloe. me: di S. Pio V. dopo la morte del detto Santo Padre approvato il suo Istituto di servire a gl' Infermi ne gli Spedali sotto la Regola di S. Agostino, come si è detto nel Preambolo antecedente, si governarono i nostri primi Padri con la detta Regola, sino che piacque alla sa: me: di Sisto V. di unirli co' gli Spedali loro tutti in un Corpo, formandone una vera Religione col quarto Voto della Ospitalità, oltre li tre Voti sostanziali dello Stato Religioso, come per sua Bolla in data del primo Ottobre 1586. con la quale fu anche concessa loro la facoltà di celebrare il Capitolo generale, e in esso fare tutti quegli Statuti, e Costituzioni, che stimassero necessarie pel buono regolamento della Religione. Che però sotto li 13. Giugno dell'anno seguente, cioè 1587. fu tenuto nel Convento di S. Gio: e Calibita di Roma il primo nostro Capitolo generale, in cui furono stabiliti alcuni Decreti, e Statuti; per quanto si legge nella Vita del Nostro S. Padre stampata in Roma nel 1618. al Cap. 23. e co' detti Statuti fu governata la Religione per cinque anni, cioè sino alla creazione di Papa Clemente Ottavo.

Essendosi compiaciuto questo Sommo Pontefice di sopprimere la nostra Religione (lasciando però intatto l'Istituto) con Breve speciale spedito li 13. Febraio 1592. (cioè tredici giorni dopo che fu assunto al Ponteficato) col motivo, che i nostri Frati attendendo a gli Studi, e facendosi promuovere a gli Ordini Sagri, trascuravano la cura, e l' servizio de gl' Infermi, per la qual causa si sciolse il Corpo della Religione, e la comunicazione de gli Spedali, i quali unitamente co' Religiosi restarono soggetti a gli Ordinari de i luoghi, regolandosi secondo gli ordini, che davano loro i medesimi seza altre Constitutioni; il che durò per quattro anni, e alcuni mesi, dopo i quali considerando il medesimo Pontefice il grande pregiudizio tanto spirituale, che temporale de gli Spedali, e mosso dalle replicate preghiere del Catd. Girolamo Rulicucci Vicario di Roma, il quale dalla sa: me: di Gregorio XIV. era stato fatto Protettore della nostra Religione, un solo gli Spedali d' Italia, formandone una Congregazione Regolare co' la facoltà di eleggere il Generale, e gli altri Superiori; come dal suo Breve, che incomincia - *Romani Pontificis* - emanato li 9. Settembre 1596.

In questo medesimo anno sotto li 24. e 25. Novembre fu celebrato in Roma l'altro Capitolo generale del nostro Ordine, dove in vigore delle facoltà concessi dall' accennato Breve, furono fatte di nuovo le Constitutioni; le quali il detto Card. Rulicucci fece rivedere da molte persone erudite, e particolarmente dal Reverendissimo Padre Andrea da Fivizzano Generale dell' Ordine di S. Agostino, e poi le presentò a Papa Clemente VIII. il quale coll' Oracolo della sua viva voce approvandole, ordinò, che si pubblicassero; come attesta il medesimo Cardinale nella sua lettera, che si legge avanti le dette Constitutioni, che dopo furono date alle Stampe in Roma nel 1597. e lo appresso distribuite per tutta la Religione, nell' Archivio della quale se ne conserva tuttavia un' Esemplare.

Con queste Costituzioni, e con le Ordinazioni de' Padri Generali si regolo la nostra Religione per anni venti, nel quale tempo essendo molto accresciuta de' gli Spedali fondati in diverse Province, e per conseguenza moltiplicato il numero de' Religiosi, furono le dette Costituzioni parimente aumentate di vari Capitoli, e Aggiunte; le quali essendo state lette, e considerate nel Capitolo generale celebrato li 28. Aprile 1616. furono comunemente approvate, e accettate da tutti i Padri Vocali. E finalmente la fa' me; di Pavolo V. per sua benignità avendo eretto di nuovo la nostra Congregazione in vera Religione per Breve speciale spedito li 13. febbrajo 1617. che incomincia - *Romani Pontifex* - confermo con altro simile Breve in data li 17. Aprile del medesimo anno le Costituzioni sudette, le quali poi dal Latino furono trasportate, e date alle Stampe in lingua Italiana per maggior comodo de' nostri Religiosi.

Quelle sono le Costituzioni, che da cento, e più anni in qua sono state osservate, e presentemente si osservano nella nostra Religione d'Italia. E' ben vero, che in alcuni punti sono state in diversi tempi ristrette, ampliate, moderate, e dichiarate rispettivamente da' Sommi Pontefici co' Bolle generali, o particolari, dalle Sagre Congregazioni, e da' nostri Capitoli generali con la Approvazione però della S. Sede, come sono fra gli altri i Decreti stabiliti li 4. Maggio 1667. nel Definitorio Generale del nostro Ordine, e confermati dalla fa' me; di Alessand. VII. sotto li 20. Marzo 1657. E nell' anno 1712. essendo stati proposti alla Sagra Congregazione de' Vescovi, e Regolari 42. Dubbi, quasi tutti sopra le dette Costituzioni, a relazione dell' Eminentissimo Signor Card. D'Adda Pontefice fu domandato il sentimento del Capitolo Generale, che doveva celebrarsi nell' anno seguente, dove i Padri Capitoliari in esecuzione del dett' ordine diedero a tutti i sudetti Dubbi le Risoluzioni, le quali poi furono approvate dalla medesima Sagra Congregazione con Decreto speciale emanato li 23. Giugno 1713., e pubblicate a tutta la Religione dal Reverendissimo Padre Generale Giuseppe Maria Trinchese.

Le Risoluzioni accennate, e tutte le altre moderazioni, e dichiarazioni si daranno intiere nel nuovo Bollario del nostro Ordine unitamente con tutte le Bolle, e Privilegi concessi al medesimo da' Sommi Pontefici; però si è stimato anche bene accennarle, e porle in succinto nelle note fatte a questa nuova impressione delle Costituzioni, affinché i Religiosi ne abbiano una pronta, e chiara notizia per profitto proprio, e molto più i Superiori pel buon governo della Religione.

Parimente in questa nuova impressione sono state corrette, e accomodate alcune cose, che in qualche maniera discordavano dal Testo originale delle Costituzioni Latine.

Se poi qualcuno per curiosità, o per altro motivo volesse sapere a che servono le Costituzioni, già che la nostra Religione professando la Regola di S. Agostino, poteva solo questa bastare pel suo governo? La risposta la dà S. Francesco di Sales in proposito anche della detta Regola data parimente alle sue monache della Visitazione con alcune Costituzioni fatte dal medesimo Santo, il quale così dice.

Le Regole delle Religioni propongono i mezzi di perfezionarsi nel servizio di Dio, e le Costituzioni insegnano la maniera di valersene; come per esempio questa Regola comanda, che si attenda diligentemente alla Orazione, e le Costituzioni assegnano particolarmente il tempo, la quantità, e la qualità delle Orazioni, che si hanno da dire; di maniera che, per dirlo in una parola, la Regola insegna quello, che bisogna fare, e le Costituzioni, come si ha da fare. Indi ne viene, come notano i Dottori, che le Regole, come fondamenti principali della Vita Religiosa, devono essere approvate dalla Autorità della Chiesa Cattolica, o con Decreto Apostolico; ma le Costituzioni, le quali non contraggono, che i mezzi, e' il metodo di bene osservare la Regola, non hanno bisogno di essere confermate, che dalla autorità de' Superiori Ordinari, e vero da i Capitoli delle Religioni.

Tutte queste sono parole del Santo.

PRE-

PREAMBOLO III.

DICHIARAZIONE

*Dell' obbligo de' nostri Religiosi alla osservanza della Regola di S. Agostino ,
e delle Costituzioni dell' Ordine.*

Benchè le nostre Costituzioni approvate da Paolo V. espressamente dichiarano nel cap. 30. al num. 18. per quiete della Coscienza de' nostri Frati, che tanto la Regola di S. Agostino, sotto di cui milita la Religione di S. Gio: di Dio in conformità delle Bolle Pontificie riferite nel primo Preambolo, quanto le dette Costituzioni non obbligano alla colpa, ma alla pena, se non per ragione di precepto, è dispregio.

Per maggiore Intelligenza di questa dichiarazione si stima opportuno di riferire quello, che dice a questo proposito S. Francesco di Sales, il quale avendo istituito l' Ordine delle Monache della Visitazione parimente sotto la Regola di S. Agostino, come si è detto, fece loro anche le Costituzioni - *Sapientia, discretio, et suavitatis mirabiles*, - come dice la S. Chiesa nelle sue Lezioni; fra le altre nella Costituzione 49. trattando dell' obbligo alla osservanza della Regola, e delle Costituzioni sudette, così scrive.

E opinione de' Dottori, Et la sincera verità, che in la Regola di S. Agostino, nè certo la maggior parte delle Regole delle altre Religioni obbligano in modo alcuno a peccato da loro medesime, ma solo in riguardo delle circostanze seguenti.

I. Quando la cosa proibita è in se peccato, O che quello, che è comandato, è necessario alla salute.

II. Quando si fa, o che si lascia di fare qualche cosa in dispregio, o sdegno della Regola.

III. Quando non si osserva la Ubbidienza, che'l Superiore impone in questi termini, e simili - Io comando in nome dello Spirito Santo - è - sotto pena di peccato mortale - Ma il Superiore non deve fare tali Comandamenti, che per cose di grande importanza, e cio in iscritto, se si può.

IV. Quando i Superiori comandano, è proibiscono qualche cosa sotto pena di scomunica maggiore, nella quale s' incorra per la medesima Transgressione.

V. Quando si trasgredisce assolutamente la Regola ne' Voti essenziali di Castità, di Povertà, di della Vita Regolare, come accaderebbe, dando, è pigliando, è tenendo cosa notabile senza licenza, rompendo la Clausura, depauperando affatto l' abito, e simili.

VI. Quando si viola la Regola con scandalo, e in maniera, che la conseguenza apporti manifestamente qualche pregiudizio al Monastero.

VII. Quando si fa qualche mancamento nella Regola per alcuna disordinata passione; come per esempio col non andare in Coro (Che per i Religiosi di S. Gio: di Dio è lo Spedale) a ora debita per una grande negligenza, e pigrizia; col mangiare fuori di pasto per una grande avidità, e golosità; col rompere il silenzio per collera; e altre cose simili.

Benchè tali peccati non sieno bene spesso mortali; ma, come appare, non è la Regola, nè le Costituzioni, che in questi casi cagionano il peccato, ma le circostanze, che per natura loro la cagionarrebbero in ogni altra occasione; perchè sempre sarebbe peccato a medesimi Secolari di fare quello, che in se stesso è peccato; di trasgredire quello, che è necessario alla salute; di trasgredire qualche legge per dispregio; di violare i Voti; di dare scandalo al Prossimo; di abbandonarsi a qualche fregolata passione.

Adunque in la Regola, in (come si è detto) le Costituzioni obbligano a peccato da loro medesime: Temeranno però sempre i Religiosi di violarle, se si ricordano, che la Vocazione loro è una grazia molto singolare, della quale bisognerà darne conto nel giorno della morte, e che portano stampata nella memoria la sentenza del Savio - (a) Chi sprezza la sua strada, sarà ucciso - la strada de' Religiosi sono la Regola, e le Costituzioni loro, nelle quali devono camminare in virtù fino che vedano l' Eterno Signore in Sean. E per tanto che vi camminino saviamente, ed attentamente senza discostarsi nè alla dritta, nè alla sinistra.

N n 3

(a) Prov. cap. 19. v. 14. secondo il testo Ebreo.

Si.

Sino qui il Santo.

A effetto poi, che i nostri Religiosi adempiscano quanto di sopra prescrive il detto Santo, e si approfittino di giorno in giorno nella Osservanza della seguente Regola, e delle nostre Costituzione senza incorrere in qualche trasgressione notabile delle medesime, dovranno non solo stare con grande attenzione quando l'una, e l'altra si leggono nella Mensa comune, ma anche averle appresso di loro per leggerle spesso, meditarle, e nell'elame della Coscienza, che faranno ogni sera, riflettere in ciò, che si è mancato, per potersene emendare, ricordevoli di quello, che comunemente dicono i Santi Padri, e i Maestri della Vita Spirituale: Che quei Religiosi, li quali non si avanzano giornalmente nella perfezione, retrocedono a poco a poco dalla medesima, diventano tiepidi, e raffreddato lo spirito, talvolta incorrono in maggiori disordini, da i quali con gran difficoltà, non ostanti i mezzi prescritti dalla Religione, se ne possono liberare.

CUSTODI LEGEM, ATQUE CONSILIUM, & erit vita Anima tua, & gratia faucibus tuis; tunc ambulabis fiduciosius in via tua, & pes tuus non impinget. Prov. 3. 22.

Qui fidelis est in minimo, & in majori fidelis est; & qui in medico iniquus est, & in majori iniquus est. Luc. 16. 10.

Rogo vos, Fratres, & multum obsecro: Sic agite, & stete in Domino, dilectissimi, solliciti semper circa custodiam Ordinis, ut Ordo custodiat vos. S. Bernard. Ep. 32.

Leggerai molte volte le Ordinazioni, e Regola della tua Religione, e da doverlo osservare. S. Teresa ne i Ricordi.

REGOLA

Del P. S. Agostino Vescovo d'Ippona.

C A P. I.

Della Carità verso Iddio, e il Prossimo.

PRima di ogni altra cosa, Fratelli carissimi, siete tenuti, e obbligati ad amare prima Iddio, e poi il Prossimo: perchè questi due Comandamenti principalmente ci sono stati dati da Nostro Signore Gesù Cristo.

C A P. II.

Della Unità de' Cuori in Dio, e della Vita comune.

Queste sono le cose, che vi comandiamo di osservare stando nel Monastero. La prima è: Considerare, che come voi siete congregati insieme corporalmente ad abitare in una Casa, così dovete sforzarvi di avere una Anima, un Cuor, e una volontà nel servire a Dio.

Fuggirete, come peste, la Proprietà; ne direte mai: *Questo è mio, e quello è tuo*: ma il tutto sarà fra di voi comune; e dal vostro Superiore sarà a tutti distribuito il Vitto, e Vestito, non già ugu-

almente a tutti, perchè non tutti siete di uguale condizione; ma sarà dato, e distribuito a ciascheduno giusto il bisogno, e necessità, come si legge, che facevano gli Apostoli, de' quali s'è scritto: *Che tutte le cose erano loro comuni, e che le distribuivano a ciascheduno, secondo ricercava il bisogno loro.*

Quei, che avevano, ò possedevano qualche cosa mentre stavano nel Secolo, entrati che furono nel Monastero, si contentino volentieri tali cose essere comuni. Quelli poi, che non l'avevano, non cerchino ciò, che ne anche di fuori potevano avere: Nientedimento nella infermità loro sia ad essi dato tutto quello, che si bisogno, eziandio, che la povertà de' gli stessi fosse stata tanta, quando erano nel Secolo, che ne anche le stesse cose necessarie trovare potessero: Ma non si stimino perciò questi tali di essere felici, perchè hanno ritrovato nel Monastero il vivere, e l'vestire, che non potevano avere nelle Case loro.

CAP. III.

Della Umiltà.

NE s'infuperbiscono se talvolta si vedono accompagnati a coloro, a quali, quando erano di fuori, non ardivano appressarli; ma abbiano il Cuore sollevato in sù verso Iddio, e non cerchino le cose terrene, che sono vane; affinché i Nostri Monasteri non abbiano da essere utili sola a' ricchi, e non a' Poveri, se ivi si umiliano i Ricchi, e i Poveri per la superbia si gonfiano.

Medesimamente quelli, che parevano essere qualche cosa nel Secolo, non abbiano in fastidio i Fratelli loro, i quali dalla povertà sono venuti a questa Santa Compagnia; anzi maggiormente procurino gloriarli non della dignità de' ricchi Patenti loro, ma della Compagnia de' dotti poveri Fratelli.

Nè si levino in superbia, se de' Beni loro temporali hanno cooperito alcuna cosa alla vita comune; ne s'infuperbiscono delle ricchezze loro, per averle distribuite al Monastero, più che se le godessero nel Secolo; perchè ogni altra iniquità si esercita nelle opere cattive, acciò quelle si facciano, ma la superbia pone le insidie eziandio alle buone operazioni, acciò elle periscano, nè abbiano appresso Iddio il merito.

E che giova distribuire tutto il suo a' Poveri, e farsi povero, se la misera Anima diventa più superba dispregiando le ricchezze, che non era, mentre le possedeva?

Vivete dunque tutti concordemente, e di un solo animo, e onorate reciprocamente in voi Iddio, del quale siete fatti Tempio, e Abitazione.

CAP. IV.

Della Orazione.

Siate solleciti alla Orazione nelle ore, e tempi ordinati. Nell' Oratorio nessuno faccia altra cosa, se non quella, per la quale egli è stato istituito, e donde ha preso il nome, acciocchè se per caso alcuni oltre le ore stabilire (avanzando loro il tempo) volessero ivi fare Orazione, non diano a essi impaccio quelli, che si applicassero ad altre cose.

Quando fate Orazione a Dio recitando i Salmi, e gl' Inni, siavi nel Cuore quello, che profusite con la bocca:

E non cantate, se non quel, che leggete doverli cantare; E quel, che non è scritto, che li debba cantare, non li canti.

CAP. V.

De i Digijuni, e Affinerve.

Domate la vostra carne co' digijuni, e astinenza di cibo, e di bere, quando però la possibilità naturale vi lo permette: Ma quando alcune di voi non possa digiunare; non però più cosa alcuna di cibo fuori della ora del desinare, se già non fosse infermo.

Quando voi andate alla mensa, per fino a tanto che da quella vi leviate, ascoltare ciò, che secondo la usanza ivi si legge senza strepito, e contenzione, acciò non solo la bocca prenda il Cibo, ma ancora le orecchie ricevano la parola d' Iddio.

CAP. VI.

Della Refezione de gl' Infermi, Deboli, e Convalescenti.

Quelli, che sono infermi, se nel vivere saranno trattati differentemente da gli altri, non deve ciò essere molestoso a coloro, i quali per la buona sorte loro sono più robusti, e gagliardi.

Nè pensino però, che i sudetti sieno più felici di loro, perchè vivono de' Cibi differentati da quelli, che essi mangiano; anzi più rosso seco stessi si rallegrino della buona complessione loro, e che possano sostenere quel, che i sudetti non possono.

E se a taluni, che dalla vita più delicata del Secolo sono venuti al Monastero, viene data nel vitto, e vestito qualche cosa di più, che non è data a gli altri più robusti, e per tale ragione più felici, debbano ribattere quei, a' quali queste cose non vengono date, quanto i sudetti si siano abbassati dalla vita loro Secolare nel farsi Religiosi, benché non abbiano potuto arrivare alla sobrietà praticata da quelli, che sono di complessione più robusta.

Nè devono tutti bramare ciò, che di più veggono concedersi ad alcuni pochi, non per onore, ma per tolleranza; acciò non s' introduca la usanza biasimevole, che nel Monastero, dove i Ricchi, quanto è loro possibile, divenano mortificati, ivi i Poveri vogliano vivere con delicatezza.

E in-

E invero siccome gli Ammalati devono cibarsi sobriamente, acciò non si aggravino, così dopo la infermità loro devono lo tale maniera essere governati, che tantosto possano ricrearsi, e ristorarsi, ancorche sieno venuti dalla bassissima povertà del Secolo, permettendo loro la convalescenza cioè, che per usanza viene concessa a' Ricchi alle dietiche già suvvezzi: ma racquistata che avranno la primiera sanità, ritornino alla più felice usanza loro, cioè alla vita comune, la quale tanto più conviene a' Servi di Dio, quanto meno hanno bisogno; ed essendo fatti già sani, non gli tenga oppressi quel diletto de' Cibi, che nelle infermità loro avevagli ristorati.

Quelli certamente devono stimarsi più ricchi, i quali saranno stati più forti io sopportare il disagio della Astinenza; imperocchè è assai meglio il non avere bisogno di molte cose, che l'averne di soverchio.

C A P. VII.

De' Abito esteriore, della Modestia.

IL vostro Abito non sia vistoso; nè affettate di piacere ad altri con le vestimenta, ma co' buoni costumi.

Quando v'incaminate per qualche luogo, andate accompagnati, e arrivati al detto luogo stiate anco assieme. Nel camminare, nello stare, nel vestire, e in tutti i vostri movimenti, e azioni non si faccia cosa alcuna, che offenda lo sguardo altrui, ma bensì ciò, che conviene alla Santità del vostro stato.

I vostri Occhi, ancorche qualche volta sieno trasportati a vedere alcuna Donna, in niuna però fermate lo sguardo; imperocchè quando andate in qualunque luogo, non vi è vietato il vedere le Donne, ma la malizia consiste in desiderarle, o voler' essere da quelle considerati: Né dal solo affetto nasce la concupiscenza delle Donne, ma anco dallo sguardo. E non dite di avere l'animo puro, e casto, se gli occhi vostri sono lascivi, e disonesti; perchè l'occhio impudico è indizio di un cuore lascivo. E quando taluni scambievolmente col reciproco sguardo, ancorche taccia la lingua, mostrano i Cuori loro impudichi, e secondo l'ardore della concupiscenza vicendevolmente si compiaccono, benché i Corpi restano puri, e intatti, la Castità ad ogni modo perisce ne i costumi del Cuore.

Nè deve credere, chi fissa gli occhi nella Donna, e gode di essere da quella vagheggiato, che non sia da altri veduto, quando ciò fa, poichè è osservato da chi meno si pensa: Ma poniamo, che i detti (guardi sieno talmente occulti, che niuno de gli Uomini vi suvertifica, come potranno mai nascondersi a quel Supremo Signore, che da per tutto ci vede, e a cui niente può' essere celato? Forse si dovrà credere, che Iddio non li vegga, perchè secondo gli Arcani della sua Eterna Sapienza pazientemente li sopporta?

Tema dunque il Santo Religioso di dare disgusto a Dio, affinché non abbia mai la volontà di piacere disonestamente alle Donne, e consideri pure, che egli vede ogni cosa; acciò non venga la voglia di guardate lascivamente le Femmine; imperciocchè il Divino timore in questa materia viene molto raccomandato dallo Spirito Santo con quel detto: *Evitate da Dio quelle, che con malvagie, e cattiva intenzione guardano siffa alcuna persona.*

Che però quando stiate insieme nell'Chiesa, o vero dovunque si trovano le Donne, stiate attenti in conservare reciprocamente la vostra castità, perchè il Signore, che abita in voi con la sua santa grazia, vi difendeta ancora in questa maniera per mezzo vostra.

C A P. VIII.

Della Correzione fraterna.

SE vi accorgerete, che sia in alcuno di voi questa lascivia di occhio, della quale io parlo, subito ammonitelo; affinché questi cartivi principi non passino più avanti, ma inconciniente sieno corretti, ed emendati: Che se dopo tale ammonizione di nuovo, o in altro giorno lo vedrete ricadere nella medesima colpa, allora chiunque lo averà veduto, deve manifestarlo, come una persona già ferita, acciò sia curata. Bisogna però prima far vedere il difetto a uno, o due altri Religiosi, acciò che col Testimonio di due, o di tre persone possa essere convinto, e ripreso con la dovuta severità: E non crediate già di far male, né di essere malevoli, quando ciò palefare, anzi maggiormente sareste tenuti colpevoli, se col tacete lasciate perire i vostri Fratelli, quando che accusandoli, e con palefare i difetti loro, come sopra, li potete far correggere, ed emendare.

Dite

Dite di grazia, se un voſtre Fratello aveſſe qualche piaga nel Corpo, e la voſſeſſe tenere naſcoſta per paura, che non gli foſſe tagliata, or non farebbe egli coſa crudele a tacerla, e opera di miſericordia a manifellarla? Quanto più dunque ſiete tenuti di manifellare la piaga ſpirituale, acciò che con maggior danno, e pericolo non marciſca oel Cuore.

Ma avanti, che ſi facci vedere il detto mancamento a gli altri; da' quali il Colpevole in caſo di negativa poſſa reſtare convinto, ſi deve prima paleſare al Superiore (ſe però dopo la prima ammonizione il Reo non ſi abbia emendato); affinché ſe per ſorte ſegretamente corretto ſi ravvedeſſe non poſſa venire un tal difetto a notizia de gli altri.

Che ſe dirà non aver commeſſo tale colpa, allora conviene opporli i detti Teſtimoni, acciò in preſenza di tutti non ſolo venga rinſacciato da uno, ma anche col detto di due, o di tre reſti convinto, e come tale dovrà eſſere punto, e caſtigato ad arbitrio del Superiore, al quale ciò appartiene; Che ſe ricuſarà di ſceſtare la pena, che li verrà impoſta, in tal caſo, ancorche egli non voſſeſſe partirſi, ſia ſubito cacciato dalla voſtra Compagnia; il che non ſi fa per crudeltà, ma per miſericordia, affinché col ſuo peſtilente contagio non ſia cauſa della rovina delle Anime di molti altri Frati.

E quel, che hò detto di non ſiſſare l'occhio in alcuna Donna, ſi oſſervi diligentemente, e fedelmente anche in tutti gli altri peccati degoli di eſſere ricercati, ritrovati, vietati, paleſati, convinti, e giudicati, con amorevolezza però, e carità verſo le perſone, e coll'odio de' vizii loro.

Che ſe alcuno foſſe giunto a tale ſegno d'iniquità di ricevere lettere, o qualſivoglia altro dono in ſegreto, ſe ciò ſponſaneamente confeſſa, ſe gli perdoni, e ſi preghi Iddio per lui; ma ſe ſopraggiunto, e colto nel fatto ne reſta convinto, allora ſia più gravemente caſtigato, e punto, giuſto l'arbitrio del Superiore.

C A P. IX.

Del tenere in comune le Veſti, e tutte le altre coſe.

Abbiate le voſtre Veſti in un luogo ſotto la Cuſtodia di uno, o due Frati. *Cod. Regul. Tom. VI.*

ti, o vero di quanti farà di biſogno per ſcuoterle, e conſervarle, acciò che non ſieno guatte dalle tignuole: E ſicome tutti ricevete da una Diſpenſa le coſe neceſſarie al Vitto, coſi anche abbiate da un ſolo Veſtiario, o Guardaroba quanto è neceſſario per i voſtri abiti, e veſtimenta: E ſe è poſſibile, non vi dia falſiſſio, nè vi curate della qualità del veſtito, che vi farà dam, ſecondo richiederà la Stagione; nè badare, ſe ſia quello ſteſſo, che prima avevate laſciato, o un'altro, che l'aveſſe portato addoſſo qualche Frate, purché non vi ſia negato quel, che vi ſi di biſogno: Che ſe per queſta cauſa naſceſſero frà voi conteſe, o mormorazioni, lamentandoſi forte alcuno di avere ricevuto un'abito più cattivo, e peggiore di quello, che aveva laſciato, e gli pareſſe una coſa indegna di non eſſere coſi ben veſtito, come gli altri; conſiderate da queſto, quanto ſiete mal provviti de gli Abiti ſanti, e interni del Cuore, mentre che contrariare, e fare tante liti per gli abiti eſteriori del Corpo.

Tuttavia, ſe in ciò viene tolerata la voſtra imperfezione, e vi viene concesso, che ripigliate quello ſteſſo veſtito, che prima avevate di meſſo; nientedimando dove riporre quello, che voilaſcite in un meſeſimo luogo ſotto la Cuſtodia de' Frati a ciò deſtinati.

La voſtra Comunità dovrà regolarſi in tal modo, che niuno ſi affatichi per ſe, ma tutte le voſtre operazioni ſi facciano in comune con maggiore attenzione, e con più prontezza, che ſe ognuno di voi lo aveſſe a fare per ſe ſteſſo; imperciocche la Carità, di cui ſi è ſcritto: *Che non cerca quello, che è ſuo; ſ' intende in queſto ſenſo*: Che preferiſce le coſe comuni alle proprie, e non le proprie alle comuni; E perciò tanto è maggiore il voſtro proſitto ſpirituale, quanto più averete cora delle coſe, comuni, che delle proprie, acciò che in tutte quelle coſe, delle quali per neceſſità tranſitoria ce ne ſerviamo, predomini la Carità, la quale è ſtabile, e ferma.

Da quaſto ſi è detto ne ſiegue, che quando alcuna Perſona porterà a ſoi Figli, o Congiunti lo qualſivoglia grado, i quali ſtanno nel Monaftero, qualche Veſtito, o qualſiſia altra coſa ripartita neceſſaria, non ſia naſcoſtamente preſa, e ritenuta; ma ſi dia in potere del Superiore; acciò eſſendo poſſa in comune ſi poſſa diſtribuire a chi farà di biſogno; gno;

gno ; Che se alcuno poi ardirà nascondere qualche cosa di quelle, che gli vengono date, sia castigato come Reo di tutto.

I vostri vestimenti sieno lavati da voi, ò da altri, non secondo il vostro volere, ma conforme parerà al Superiore ; affinché il troppo disiderio di avere le Vesti nette, e pulite non cagioni insieme lordure nella vostra Anima.

C A P. X.

Della Cura de' gl' Infermi, e Convalescenti.

IL lavamento del Corpo, ò sia l'uso de' Bagni, quando il bisogno della Infermità lo richiede, non deve proibirsi ; si faccia però senza mormorazione, e col consiglio del Medico in maniera, che quantunque l'Infermo nol volesse, comandandoglielo il Superiore, debba fare quanto si richiede per ricuperare la sanità ; ma se desiderassi il detto Bagno, e non fusse spediente di concederglielo, non si debba concedendotelo alla sua voglia, perchè alle volte ciò, che diletta, si stima, che possi giovare, ancorchè ci apporti nocimento.

Finalmente se il Servo di Dio (cioè se alcun Frate) patisce qualche Infermità occulta, dicendo egli, che stà male, senza dubbio se gli debba credere; ma però se quel rimedio, che gli piace, è incerto, che gli possi giovare, fa di vopo consigliarsene col Medico.

Non vadino a i Bagni, nè a qualunque altro luogo, dove sarà di bisogno andare, meno di due, ò di tre : e quello, che fosse necessitato di andare in qualche luogo, vi deve andare accompagnato con quelli, che gli essignerà il Superiore.

La Cura de' gl' Infermi, e Convalescenti, e di quelli, che patiscono debolezze, ò febrili, deve ingiungersi a qualcuno de' Fratelli amorevole, e caritativo ; E quello debba, e possa comandare dalla Dispensa tutto ciò, che discretamente conoscerà essere a ciascuno di bisogno.

C A P. XI.

Di quelli, che hanno la Cura della Dispensa, Guardaroba, e Libreria.

Quegli, alla cura de' quali è raccomandata la Dispensa, Guardaroba,

e Libreria, devono servire i Fratelli loro di buon cuore senza disturbo, e senza dare causa di mormorazioni.

Ogni giorno nella ora assegnata si chiedano i libri necessari, fuori della quale non si concedano a chi li domanda.

Gli Abiti poi, e le Scarpe, quando si vede, che quei, i quali le chiedono, ne hanno di bisogno, sieno subito a essi date da coloro, che ne hanno la cura.

C A P. XII.

Dal domandare perdono alle Persone offese, e di rimettere le ingiurie ricevute.

FAte, che tra di voi non vi sieno litigiosi e contesi ; Che se mai qualche persona ne insorgesse, sia presto terminata, allorchè crescendo la collera non si cangi in odio, e di una paglia si facci una trave, e in quella manica l'Anima diventi Omicida, perchè si legge : *Chi ha ucciso il suo Fratello è Omicida.*

Chiunque di voi offenderà il suo Campagno con ingiuria villania, ò con rinfacciargli qualche difetto, non si dimentichi di rimediare quando prima l'errore commesso per mezzo di una congedna soddisfazione ; e quello, che si chiama offeso, e ingiuriato sia pronto a perdonargli senza alcuna contesa.

Che se reciprocamente l'uno l'altro si faranno ingiuriati, parimente faranno tenuti rimettere l'uno all'altro tali offese in virtù delle vostre Orazioni, le quali certamente quanto sono più frequenti, tanto debbono essere più sante ; poichè quello è più perfetto nello spirito, il quale ancorchè spesso venghi tentato di collera, nientedimeno subito si ravvede, e procura di ottenerne il perdono dalla Persona, alla quale chiosca di avere fatta la ingiuria ; che non è quello il quale essendo più tardo in adirarsi, non così facilmente poi si piega a domandare la rimissione delle offese.

E se ci fosse taluno, che non voglia indursi a domandare il perdono, ò ve lo chieda con sincerità di cuore, infruttuosamente vive nel Monastero, quantunque non sia dal mesesimo discacciato. Per la qual cosa risparmiatemi di usare parole pungenti, e ingiuriose, le quali se saranno uscite dalla vostra bocca, non vi rincresca da quella stessa ricavarne i rimedi, da cui sono state fatte le ferite.

Quan-

Quando però il dovuto Zelo della Osservanza vi necessita, e vi spinge a dire qualche parola dura, e alpra nel correggere i cattivi costumi, benché vi accorgiate di avere trapassato nel parlare i debiti termini, non si richiede da voi, che ne addimandiate il perdono a' vostri Sudditi; effinche praticando voi troppo grande umiltà verso quei, che debbono stare sottoposti, non resti appressoi medesimi avvilisti, e sprezzata la Autorità di governare; ma però bisogna domandarne misericordia al Signore, il quale pienamente conosce con quanta carità, e amorevolezza amate quelli, che forse più del dovere riprendete; imperciocché tra di voi l'affetto non deve essere camale, ma spirituale.

CAP. XIII.

Della Obbedienza ai Superiori.

A' Superiori si porti ogni dovuto rispetto, e riverenza, particolarmente in obbedirli, come se fossero i vostri Genitori, e molto più al Superior maggiore, il quale ha di tutti voi una particolar Cura.

CAP. XIV.

Dell' Ufficio del Superiore.

A ciò dunque tutto questa cose sopra propollevi sieno in perfetta osservanza, e in caso qualcuna di quelle venisse meno osservata, non si tralasci negligenzemente, apparterrà principalmente al Superiore di correggerla, ed emendarla: Che se qualche cosa eccedesse la sua Autorità, dovrà parteciparla al Superior maggiore, il quale ha più ampia podestà sopra di voi tutti.

Quello però, che farà tra voi Superiore non deve stimarsi felice per la podestà del Dominio, e della Prelatura, ma più tosto per la Carità, con la quale deve servire a tutti.

Il Superiore da voi sia rispettato, ubbidito, e onorato; ma egli in se stesso pieno di timore alla presenza di Dio, deve tener vivo il dispregio di se medesimo, stimandosi il più abbiecto di tutti voi; dia anche a tutti buono esempio con le sue operazioni; ammonisca, e riprenda quelli, che sono inquieti; consoli i pusillanimi; abbracci; e sollevi gl' Infermi; e sia paziente con tutti.

Cod. Regul. Tom. VI.

Procuri di praticare con esattezza in se medesimo la Disciplina Regolare, acciò temuto, e rispettato da' suoi Sudditi possa efficacemente farla osservare da' medesimi.

E benché l'amore, e il timore de' Sudditi verso chi governa sia necessario; niente meno il Superiore procuri più tosto di essere amato, che temuto, avendo sempre nel pensiero, che a esso tocca rendere conto di voi tutti al Divin Giudice: E voi con ubbidire più volentieri non solo usate misericordia verso voi stessi, ma ancora verso il Superiore, il quale quando più alto riflette sopra di voi, tanto più si ritrova in pericolo maggiore di perderli.

Vi conceda pertanto il Signore forze tali, affinche come Amatori della Bellezza spirituale, spargendo buon odore, e fama della vostra Conversazione, e vivendo non a guisa di Servi sotto una dura legge, ma come liberi posti volontariamente sotto il giogo della divina grazia, cioè della Religione, possiate mantenere in voi la osservanza di tutte queste cose.

CAP. XV.

Della Letture di questa Santa Regola ogni settimana.

Finalmente, acciò possiate riminire in questo piccolo libro come in uno specchio, nè per dimenticanza abbiate a lasciare quanto si è detto, si dovrà leggere la presente Regola almeno una volta la settimana: E quando troverete, che siete stati osservanti di ciò, che in questa si legge, rendiatene grazie al Signore, da cui si riceve ogni bene; che se alcuno di voi conoscerà di aver mancato in qualche cosa, subito ricorra al pentimento del passato trascurso, e avversisca di non ricadere in avvenire, pregando la divina Bontà, che gli perdoni il commesso fallo, e non permetti, che di nuovo sia indotto nella tentazione. Così sia.

La Regola di Sant' Agostino è stata esposta da molti gravi Autori, i quali sono:

Ugolino di S. Vittore Canonico Regolare.

Il Ven. Servo di Dio Alfonso Oronco Agostiniano, Confessore di Carlo V., e di Filippo II. Re di Spagna.

Il P. Andrea di S. Nicola Agostiniano Scalzo, la di cui esposizione fu tradotta dalla lingua Spagnola in Italiano dal P. Luigi Torelli Agostiniano.

Il P. Giovanni Micheli Agostiniano.

Il P. Simone Uverlino Canonico Regolare.

A V V E R T I M E N T I , e I S T R U Z I O N I

Dati dal P. S. Gio: di Dio nella lettera scritta a Luigi Battista, il quale aveva qualche intenzione di convivere col detto Santo Spedale di Granata, molto utili per quei, che hanno da professare l' Istituto del medesimo Santo.

Ricordatevi di Nostro Signore Gesù Cristo; e della sua benedetta Passione; come resti bene per male così avete da fare, voi, figliuolo mio, quando verrete alla Casa di Dio.

Se vorrete, avete da venire subito; e vi avete a guardare dalle Donne, come del Diavolo.

Se vorrete qui, avete da obbedire, e travagliare assai più di quello, che avete travagliato, però nel Servizio di Dio; ed essere solleccito nel governo de' Poveri.

Se tornarete qui, risolverevi di fare alcun frutto a Dio; e lasciarvi la pelle; ricordatevi di S. Bartolomeo, che essendo stato scorticato portò la pelle sopra le spalle. Però risolvervi, se qui vorrete venire, di non stare a spasso, ma a travagliare, perchè al figliuolo più amato si danno maggiori travagli.

Non mancate tutti i giorni della vostra vita avere Iddio avanti gli occhi, e sentire sempre la santa Missa interna.

Se sarà possibile, confessatevi spesso, e non dormite mai in peccato mortale.

Amate il Nostro Signore Gesù Cristo sopra tutte le cose del Mondo, perchè per molto, che voi lo amate, molto più vi ama.

Abbiate sempre Carità, perchè dove non è Carità, non è Dio, quantunque si trovi in ogni luogo.

COSTITUZIONI

Della Religione di S. Gio: di Dio.

Approvate, e confermate dalla sa: me: di Paolo V.

Con Breve Speciale emanato li 15. Aprile 1617.

Con la Aggiunta di alcune Annotazioni.

Breve di Paolo V.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei Memoriam.

EA, qua pro Congregationum in Ecclesia DEI, ad illius laudem, & gloriam, pauperumque saltem, atque subsidium providi, sanctique instituerunt, felici directione, ac gubernio ab eorum Superioribus in Capitulis Generalibus facta, & ordinata fuisse dicuntur, ut firma, & sibiata persistant, libenter, cum à nobis petitur, Apostolica Confirmationis robore communiis, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii Frater Major, & Consilarii Congregationis Joannis DEI Italia. Quod in Capitulo Generali ejusdem Congregationis in illius Hospitali S. Joannis Calavita de Urbe novissime celebrato quaedam Constitutiones, seu Statuta proprium ipsius Congregationis statum, ac regimen concernentia edita, & facta fuerunt; qua pro majori eorum firmitate, & observantia Apostolica Confirmationis robore communiis plurimum desiderant; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut super praemissis opportunitè providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur Fratrem Majorem, ac Consilarios praedictos specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & à quibuscumque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotati existunt, ad effectum praeteritum dumtaxat consequens eorum ferre absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati.

Constitutiones seu Statuta hujusmodi, dummodo sint in usu, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis, nostrisque, & Romanorum Pontificum Praedecess. Constitutionibus, Regularibusque dictae Congregationis Institutis non adversentur, nec revocata, aut sub aliquibus revocationibus comprehensa sint, Apostolica Auctoritate, tenore praesentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque inviolabilis firmitatis robur adjicimus.

Ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, ac Constitutiones, seu Statuta hujusmodi in eadem Congregatione perpetuo observari.

Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Consilium Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere; Ac irritum, & inane, si sive super his à quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Non obstant. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis; Ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Roma apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 15. Aprilis 1617. Pontificatus Nostri anno 12.

S. Card. S. Sufanna.

CAP. I.

Dell' Offizio Divino da recitarsi da Fratelli Sacerdoti.

Primo, perche sopra ogni altra cosa si ha da avere continuamente innanzi gli occhi l' Culto di Dio, e ciò, che appartiene alla di lui adorazione, perche da qui si hanno da indirizzare tutte le azioni nostre, e le altre opere della nostra vita: Comandiamo perciò, che i nostri Fratelli Sacerdoti dicano ogni giorno ovunque si sia nel nostro Ordine l' Offizio Divino con riverenza, distinzione, attenzione, e divozione, come conviene, e giusto il Rito della S. Romana Chiesa, secondo il quale vogliamo, che lo recitino per tutto l' anno osservando la forma del Breviario, o Messale Romano di nuovo stampato di ordine S. Pio V. Pontefice Massimo, e di Clemente VIII., o che conforme al tempo sarà osservato dalla S. Romana Chiesa.

Ma se alcuno de' Fratelli (che Dio non voglia) sarà tanto sconsiderato del Culto Divino, o della propria salute, che non dica l' Offizio Divino; o se sarà convinto a bastanza, incorra nella medesima pena, nella quale incorrono i Fratelli non Sacerdoti.

CAP. II.

Dell' Offizio, che hanno da recitare i Fratelli, i quali non hanno gli Ordini Sagri.

Primo a Mattino cominceranno - *Domine laus mea aperies &c. Deus in adiutorium meum intende &c. Gloria Patri &c.* dopo diranno *35. Pater noster*, e in fine di ciascheduno il *Gloria Patri*.

Alle Laudi - *Deus in adiutorium meum intende &c.* con dieci *Pater noster*, e il *Gloria Patri*.

A Prima, Terza, Sesta, e Nonadiranno al principio di ciascheduna ora - *Deus in adiutorium &c.* sette *Pater noster*, col *Gloria Patri* come sopra.

A Vespri cominceranno - *Deus in adiutorium &c.* e diranno dieci *Pater noster* col *Gloria Patri* come sopra.

A Completa cominceranno - *Coscorris nos Deus salutaris noster &c. Deus in adiutorium &c.* e diranno sette *Pater noster* col *Gloria* come sopra.

Nel fine dell' Offizio diranno ginocchioni la *Salve Regina*, o l' *Alma redemptoris Mater*, o *Regina Celi*, conforme la consuetudine del tempo.

Che se contrassaranno; per la prima volta mangino la terra; per la seconda sia loro dato per penitenza di fare una disciplina; per la terza incorrano nella pena di più grave colpa.

(a) Ma se alcuno de' detti Fratelli vorrà per sua divozione dire l' Offizio della B. V. Maria, lo possa fare.

ANNOTAZIONI.

(a) Quelli, che recitano l' Offizio della Madonna Santissima soddisfanno all' obbligo di dire i detti *Pater noster*, essendo questo l' uso della Religione confermato dalla Seg. Congregazione de' Vescovi nella risoluzione al dubbio primo.

CAPUT III.

Della Messa de' Morti, che si debbono celebrare in tutti i Luoghi dell' anno; e de' gli altri suffragi de' Benefattori, e altri nostri Defunti.

Comandiamo, e ordiniamo, che in tutti i Luoghi si celebri la Messa de' Morti (non essendo però impediti dalla festa di nove Lezioni) ne i nostri Spedali per tutti i morti.

Oltre ciò vogliamo, che ne' detti Spedali si facciano due Assiverfari ogni anno per le Anime de' nostri Parenti, Amici, e Benefattori, e parimente per le Anime de' Fratelli del nostro Ordine: Ne' quali giorni comandiamo, che i Fratelli Sacerdoti dicano l' Offizio, e Messa de' Morti, e gli altri Fratelli (b) dicano il Rosario della Madonna; E quelli, che in detti giorni saranno impediti, lo dicano il giorno seguente; E chi contravverrà, sia punito ad arbitrio del Provinciale.

ANNOTAZIONI.

(b) L' obbligo di recitare in detti giorni il Rosario si adempie con recitare l' Offizio de' Morti, come nella risoluzione al dubbio terzo.

CAP. IV.

Della maniera di promuovere i Religiosi al Sacerdotalato, e gli altri Ordini Sagri.

Niano sia promosso a gli Ordini Sagri, che non sia di età, e sufficienza conveniente prefcrittagli dal Sac. Concilio di Trento.

E sappiano i Superiori del nostro Ordine, che tutti non devono pigliare questi Ordini Sagri, ma i degni sola-

mente, e conforme al Breve di Nostro Signore Papa Paolo V. sotto il primo Luglio 1609.

ANNOTAZIONI.

(c) La facoltà di potere avere in custodia de' nostri Spedali non de' nostri Frati promossa al Sacerdotali ci fu concessa da S. Pio V. nella sua Bolla, che incomincia *Licet ex debito* con la quale diede la prima Approvazione all' Istituto del nostro Santo: Ma perchè la sua. mem. di Clemente VIII. col suo Breve, che incomincia *Remanet Pontifici* - proibì espressamente a tutti i nostri Religiosi di ricevere agli Ordini Sagri, si compiacque benigne mente la sua. mem. di Paolo V. nel suo Breve, che comincia *Inter alia* di restituire la detta facoltà, cioè di avere un Sacerdote nostro Religioso in qualsivoglia de' nostri Conventi per i bisogni Spirituali de' gli Spedali, ad arbitrio però del Signor Card. Protettore della Religione; la quale facoltà ci fu confermata dal medesimo Pontefice con due altri Brevi, che incominciano *Remanet Pontifici* - *Et alia* - *ubi* - *et* in tutte le altre Continuazioni Apostoliche emanate pel nostro Ordine, non si fa menzione alcuna delle Prime Tonsure, e de' gli Ordini Minori, nè quelli vengono espressamente proibiti agli nostri Religiosi; onde restano sotto la disposizione del jus commune, come diffusamente ne tratterà nel Bullario della Religione nelle Annotazioni al detto primo Breve di Paolo V.

Giacca le insubilità de' nostri Sacerdoti, e de' gli altri ordinati in Sagri a' gli Uffici della Religione, e delle Prebende, che possono godere, si vedano le *Annotationi* al Cap. 30. *Idem*.

CAP. V.

Da chi si abbiano da udire le Confessioni Sacramentali.

E Legga ciascuno Priore nel suo Convento a effetto di udire le Confessioni di qualsivoglia Sacerdote, e Frate del nostro Ordine, Confessori riguardevoli per ragione di età, di dottrina e di bontà, oltre i quali niuno ardisca di confessare.

Che se vi farà alcuno, che domanderà licenza dal Priore di confessarsi da un' altro Confessore, si possa concedere una volta il mese.

CAP. VI.

Quante volte l' anno, e quando si debbano comunicare i Fratelli del nostro Ordine.

D Ebbono i Fratelli del nostro Ordine tanto Novizi, che Frati, ricevere la Sagratissima Comunione (ogni volta però, che per qualche ragionevo-

le causa non licenza del Priore non occorra di astenersene) ne' giorni seguenti cioè: ogni Domenica, parimente il giorno di Natale, della Epifania, della Purificazione della Madonna, Annunziazione, & Assunzione, il Giovedì Santo, la Domenica della Risurrezione, l' Ascensione di Nostro Signore Gesù Cristo, il giorno del *Corpus Domini*, la festa di S. Gio: Battista, de' SS. Pietro, e Paolo Apostoli, di S. Agostino, la Natività della Madonna, la festa di S. Michele Arcangelo, il giorno di tutti i Santi, e nella festa de' Santi Titolari (d) de' nostri Conventi.

Che se occorrerà, che vi sia alcuno de' Fratelli, che in uno di questi giorni non si comunici senza giusta, e ragionevole causa, per la quale gli sia dal Priore concesso di farlo, quale causa però sia obbligato di dire al Superiore; al che contralfacendo mangi solo in terra pane, e acqua.

E dopo la Comunione dichino tutti il *N. Veni Creator Spiritus* Et. con la Orazione. *Deus, qui cuncta piasum* Et.

ANNOTAZIONI.

(d) Oltre le dette Feste si deve fare la Comunione de' nostri Frati nel giorno di S. Gallicano Martire, la cui festa si celebra il 25. Giugno, come viene comandato ne' gli Ordini Generali pubblicati dal Reverendissimo P. Generale Truchetti l'anno 1713.

CAP. VII.

Della Orazione Mentale, Diggiorno, Disciplina, & altri Esercizii Spirituali, che si debbono fare nel nostro Ordine.

D Al giorno di tutti i Santi fino a Pasqua di Risurrezione, si leveranno tutti i Fratelli due ore innanzi giorno, e anderanno nell' Oratorio, o in Chiesa, dove detto l' Esercizio cotidiano, come sta nell' Oratio della Madonna, e letta una lezione di libro spirituale, si farà la Orazione mentale a direzione (e) del Superiore; e in quella potranno pel felice stato della S. Madre Chiesa, pel Papa, per l' Eminentissimo Card. Protettore, pe' Vescovi Ordinari, pel nostro P. Generale, per tutti i Frati presenti, e assenti, per li poveri Infermi, pe' Benefattori, e per le Anime de' Fedeli Defuncti.

II. che si farà ancora in qualsivoglia altro tempo innanzi cena dal giorno di Pas.

CAP. IX.

*Della Età, e qualità di quelli, che
si hanno da ricevere nel nostro
Ordine.*

Perche molto importa al servizio di Dio, e all' avanzamento dell' Ordine, che si faccia una scelta conveniente di quelli, i quali si hanno da ammettere alla nostra Religione; perciò averassi da usare una particolare diligenza per sapere ciò, che appartiene alle Persone, e Vocazioni loro; e ancorche la carità, e zelo delle Anime abbracci tutti nel Signore, e per questo siamo obbligati ad aiutare tutti per ottenere la beatitudine eterna; non si debbono però accettare, se non quelli, i quali faranno utili, e potranno giovare all' Ordine in qualche maniera, acciocchè possa meglio la nostra Religione servire alla utilità comune, ed osservare la Ospitalità; perchè chi vuole avere buona Vigna, deve scegliere, e piantare con discrezione le Viti con le quali si fa.

Però non abbiano meno di diciotto (i) anni, nè più di trentacinque; e sieno più che sia possibile di buona Coscienza, quieti, e Amatori della virtù, e della divozione, ed inclinati alla perfezione, e che abbiano forze di poter sostenere le fatiche del nostro Ordine.

E sieno accettati (k) con la licenza del Padre Generale: ne sia accettato nessuno, che per disgrazia fosse stato accusato di avere apostatato dalla Fede, o accusato di Eresia; nè che sia nato da Padri, e Avi, li quali siano stati puniti, o condannati dal S. Offizio della Inquisizione per Apostati, o Eretici, o grandemente sospetti di Apostasia, o Eresia; nè alcuno, che sia Schiavo; nè maritato, se non col consenso della Moglie, e osservate tutte le altre circostanze, che è necessario di osservare conforme a i Sagri Canonici; nè chi avrà il mal caduco, o qualche difetto di giudizio; inoltre nessuno, che sia notabilmente difettoso nel Corpo.

Nè si riceva nel nostro Ordine alcuno de' gli Ordini Mendicanti, o non Mendicanti (l), nè Sacerdote, o costituito in Ordini Sagri: E se a caso qualcuno di quelli dopo che è stato ammesso, sarà trovato difettoso, e impedito da qualsivoglia delle dette cose, subito sia cacciato dall' Ordine, come inabile a fare la Professione, anzi se la

Cod. Regal. Tom. VI.

avrà già fatta, potassi, e si deve in ogni modo cacciare, se la sua Professione sarà stata accettata con questa frode, ed inganno.

E l' Priore, o qualsivoglia altro, che ne avrà accettato alcuno contra la predetta Regola, o avendolo ignorantemente accettato, non lo scaccierà, conoscendo l' impedimento, sia deposto dall' Ufficio, e rimanga inabile per tre anni a tutti gli Uffici.

Si ha parimente da avvertire di non accettare nell' Ordine Persone aggravate da notabile quantità di debiti, o inferme di qualsivoglia infermità contagiosa, acciò che occorrendo che quel tale faccia la Professione, non ne resti l' Ordine danneggiato.

Ed essendo, che chi è infetto di Simonia (m) e quasi un membro putrido, e separato dal Corpo della Santa Madre Chiesa, comandiamo strettamente a tutti i Priori, o Superiori, o altri Fratelli della nostra Religione, che nessuno di loro riceva nell' Ordine, o faccia ricevere, o acconsenta, o vero permetta che si riceva qualcuno, pigliando qualche cosa, o tenendolo nascosto, o intervenendoci qualche patto tacito, od espresso.

Che se alcuno scordatosi della propria salute, non osserverà questo precetto, avendo Ufficio, o se sia immediatamente privato, e non ne possa più avere, fino che non gli sia dispensato dal Capitolo Generale; e non abbia per cinque anni voce attiva, nè passiva.

E parimente qualsivoglia Fratello suddito, che sarà trovato a commettere lo stesso caso di Simonia, sia soggetto alla stessa pena, e sia obbligato a portare per un Mese la pena della più grave colpa.

ANNOTAZIONI.

(i) La età di anni diciotto deve essere compiuta giusta il Decreto della Sag. Congregazione sopra lo Stato de' Religiosi emanato di Ordine della sua. mem. di Clemente X. per la nostra Religione il 2. Luglio 1676.

(k) La Accettazione de' Novizi deve farsi secondo i Decreti di Alessandro VII. li 20. Luglio 1655., e co' voti segreti della maggior parte de' Vocali del Convento del Noviziato in conformità del Decreto della Sag. Congregazione sopra lo Stato de' Religiosi li 19. Settembre 1677.

Gli scusini poi, e le Accennazioni de' Novizi *in* Covenenti, che non sono generali, li debbono mandare dal Priore al Provinciale, e da quello al P. Generale. *Relazione al primo dubbio.*

(1) Il P. Generale non può dispensare a questa Collazione rispetto al ricevere qualche Religioso di altra Religione, salva però la sua Autorità circa l'ammettere i Secolari ordinati in sacris. *Relazione al secondo dubbio.*

(2) I Novizi ricevuti con simonia debbono essere cacciati dalla Religione *cap. Quoniam. Cap. De Regularibus. De Simon.* E quelli, che li ricevono, incorrono subito nella scomunica riservata al Papa. *Extravag. Linc. De Simon.* Solo si può licitamente sleggere de' Novizi quello, che importa il Vizio, e Veltito loro nell'anno del Noviziato. *Concil. Trid. sess. 23. cap. 16. de Regular.* e lo dice la Collazione nel Cap. *Ignominia.*

C A P. X.

Del ricevere i Novizi.

SE alcuno domanderà di essere ricevuto nel nostro Ordine non se gli acconsenta col subito sia chi si voglia quel tale; ma si provi, se quello spirito viene da Dio; perchè i desideri coo la dilazione crescono, e ne' ragionamenti privati si esplorano dal Priore del Coovento la sua mente, e intenzione; Che se persevererà nel proposito, se gli leggano l'impedimenti notati nel precedente Cap.; e se risponderà di non essere soggetto a niuno di tali impedimenti, averassi da avvertire che bisogna, che giuri in presenza di tutti, e li avrà da fargli una protesta; Che se si conoscerà, che abbia qualsivoglia de' sudetti difetti, sarà in ogni tempo cacciato fuori, incotche avesse fatto la Professione, perchè tale Professione sarà nulla: Che si risponderà di voler giurare, si accetti, avuta-ene la licenza dal Padre Generale.

Quindi poi nel giorno, e ora, che giudicherà bene il Priore in assenza del Padre Generale, o Provinciale sia condotto io Chiesa, o in Coro, essendo ivi a quello fine radunati gli altri Fratelli, e ivi si discenda in terra avanti al Priore, e da quello interrogato, che domandi: *risponda - Domanda la Assistenza di Dio, e la vostra Compagnia -* E dopo il Priore comandi, che si levi inginocchiato, e gli dica: *Carissimo Figliuolo, Noi non ci possiamo dare la Assistenza di Dio; ma crediamo bene, che l'abbia se ne abbia fatto la grazia, quando si ha osservato entrare nella nostra Religione: Alla Compagnia nostra siamo contenti di ammetterti ogni volta, che in te non sia alcuno de' gli impedimenti notati nelle nostre Costituzione.*

Dopo gli legga i detti impedimenti ricercandoli distintamente sotto il dato giuramento, se ne abbia alcuno? Che se risponderà di averne qualcuno, sia licenziato come soggetto ad altrui potestà, o come inabile a portare il peso della Religione, o ribattuto da l' Sagri Alari: Ma se risponderà di essere libero da i detti impedimenti, se gli faccia la sopradetta protesta.

E finalmente acciò non possa dire di essere stato ingannato, e di non averci creduto tanta sussisterà nella Religione, gli dica il Priore la sferza dell'Ordine, cioè lo staccarsi dalla propria volontà, le Vigilie notturne, le fatiche, le quali bisogna fare giorno, e notte nel curare, e servire gl' Infermi, i Digijuni, la macerazione della Carne, la rigidezza delle Vesti, il tedio del Chiostrino, il dispregio della Povertà, il dolore della Mendicizia, la viltà de' Cibi, e oltre tutte queste cose le riprensioni, le vilificazioni, cioè le mortificazioni, e Penitenze continue, promettendogli da parte di Dio, se osserverà le predette cose, la Vita eterna; e di tutte queste cose ne ricerchi la sua volontà; e se risponderà di volere coll' aiuto di Dio sopportare ogni cosa, e osservare quanto comporta la fragilità umana, gli dica il Priore: *- Ti accettiamo alla Professione, come è solito di farsi -* e fatto questo, dica: *- Domini, qui incipit in te bonum agere, ipse perficiat -* e rispondano: *Fratelli: Amen.*

Dopo il Padre Generale, Provinciale, o Priore, o il Padre Sacerdote benedica le Vesti con le Benedizioni, e Orazioni, che si fanno, quando si dà l' Abito a i Novizi, come sta posto nel fine delle Costituzione.

Fatto questo, sia levato in piedi dal Maestro de' Novizi, e condotto a i piedi del Priore, il quale, così giudicando expediente, gli cambi il ome, e in segno di Spirituale amore, e Carità di Compagnia lo abbracci, e dopo lui così facciano gli altri a vicenda; e l' Novizio baci la mano al Priore stando ginocchione; e deve ancora baciare le mani de' gli altri Fratelli Sacerdoti, ma non inginocchiarsi: E finito di dare la Pace, consegnisi dal Superiore il Novizio al Maestro de' Novizi, acciocchè sia istruito nella Regola, Costituzione, e altre Osservanze dell' Ordine.

Le sue Vesti secolari sieno riposte dal Maestro de' Novizi fino alla Professione, acciò che occorrendo di non esserle ammal-

meffo alla Professione da Fratelli, o che egli non la voglia fare, fe gli reftituifcano.

In tutto quel tempo, che l' Novizio ftarà nella Probazione, non pigli il Monaftero de' fuoi Parenti, Propinqui, e Curatori cofa niſſuna da un terminato vizio, e veſtito in poi, accio con queſta occaſione il Novizio non ſi voglia partire, per poſſedere il Monaftero o tutta, o buona parte della ſua robba, e per la difficoltà forſe di riaverla in caſo, che partiffe; anzi che dichiariamo, come il Sagro Concilio di Trento comanda, ſotto pena di ſcomunica, che ciò non ſi faccia in modo niſſuno; e che ſi reſtituiſca ogni cofa del ſuo a quelli, che partono innanzi la Professione; e che non vaglia niſſuna ſorta di rinunzia, od obbligo fatto ancora con giuramento avanti la Professione, anche in favore di qualſivoglia Cauſa pia, ſe non ſi faccia due Meſi proſſimi avanti la Professione con la licenza del Vefcovo, o del ſuo Vicario; e non ſ'intenda, che produca effetto di ſorta niſſuna, ſe non ſeguendo la Professione, altrimenti ſia nulla (ancorchè foſſe fatta con eſpreſſa rinunzia di tal favore) e di niuno effetto, come è ſtato decretato dal Sag. Concilio di Trento,

Il Novizio ſtarà un' anno, e un giorno per lo meno nella probazione dal giorno dell' ingreſſo, accio provi la ſapreſſa dell' Ordine, e i Frati facciano prova della di lui vita; nel qual tempo non vogliamo, che gli ſi diano ordini, o Ufici; (n) e che dal giorno, nel quale è ricevuto fino a tre anni (o) non poſſa avere alcuno di quegli Ufici, che ſogliono darſi per elezione, ancorchè foſſe atto, e ſufficiente; E queſto lo comandiamo, acciocchè i Fratelli del noſtro Ordine imparino prima ad eſſere Sudditi, che Superiori, finito il qual tempo poſſa eſſere eletto a detti Ufici, con queſto però, che in detto tempo ſia viſſuto fedelmente ſotto la Diſciplina Regolare.

ANNOTAZIONI.

(n) Si vedano le Annotazioni del Capitolo ſequenti lett. g.

(o) Il Decreto del noſtro Capitolo generale confermato da Papa Aleſſandro VII. il 20. Marzo 1667. ha eſteſo il tempo di tre anni a ſei, prima de' quali non poſſe Religioſo alcuno eſſer eletto Priore.

C A P. XI.

Della Educazione de' Novizi, e che qualità deve avere il Maſtro loro.

Poichè la buona Educazione de' Giovani ſi riconoſce molto neceſſaria per iſtituire la Religione; comandiamo, e ordiniamo, che in tutte le Provincie del noſtro Ordine ſi eleggano, e deputino di ordine del P. Generale uno, o più Spedali, conforme il biſogno, e capacità di eſſe, nelli quali ſieno poſti i Novizi della Provincia, accio più facilmente poſſano eſſere iſtruiti.

E ſi tengano nel Noviziato in luogo ferrato, e lontano dal commercio de' gli altri Fratelli; dal quale non poſſano uſcire ſenza licenza del Maſtro, e con un Compagno aſſeguito loro. (p)

Non ſieno mandati fuori del Convento ſenza neceſſità inevitabile, (q) accio non parlino cogli ſtranieri.

Oltre di ciò offervino fra loro il Novizio il ſilenzio, ſe non quando il Maſtro darà la licenza di parlare tra loro; e in quel tempo ragionino ſenza ſtrepito, e ſi avvezino a parlare baſſo, quando ſaranno neceſſitati a parlare.

E l' Generale elegga un Maſtro (r) di buona vita, mediocrementi per manco dotto, e pratico delle coſe Spirituali, acciocchè i detti Novizi non partano di cibo Spirituale, e di loro non ſi poſſa verificare: *l' Fanctus homo adducendo il panem, e non vi ero chi l' rompeſſe loro*; onello parimente, ed approvato, e particolarmente zeſo del noſtro Ordine, e di età più matura, che ſia poſſibile; al quale ſieno obbligati di obbedire umilmente, e prontamente i Novizi (ſalvando ſempre, e per tutto la Autorità del Priore); e dal quale ſieno iſtruiti, e ammaſtrati con ogni dottrina buona, e Santità di Vita, e con diligenza ad onore di Dio, e decoro del noſtro Ordine, ed a cui abbiano ricorſo nelle tentazioni loro, e ſcuoprano conſideramente i ſegreti; e da eſſo ſperino nei Signore ajuto, e conſolazione in tutte le coſe.

Legga qui l' Maſtro le coſe, che abbaſſo ſi diranno dell' Uſcio del Priore; e noti, e offervi ciò, che a lui toccherà riſpettivamente.

Prima di ogni altra cofa integrino la legge di Dio, il ſuo amore, e ti-

more, e che è necessario, che si spogliano dell' amore di se stessi, e di tutte le Creature, acciò che rivolgano tutto l'affetto verso il Creatore, amandolo in ogni cosa, e indirizzando tutte le azioni loro alla di lui Santissima volontà. Oltre di ciò gl' indirizzi negli Esercizi Spirituali, ne quali si dovranno tutti impiegare, conforme che sarà giudicato, convenga loro; e insegnì, in che maniera debbano fuggire le illusioni del Demonio ne predesti Esercizi, e come si debbano difendere contra tutte le tentazioni. Gli auvisi, che leggano i libri di noi, e spirituali; e procuri che non solamente imparino quelle cose, che conungono, ma ancora esercitino quelle cose, che averanno imparate per grazia di Dio comunicata loro.

Di più insegnì loro di fare la Confessione (x) puramente, discretamente, e brevemente, e subito nel principio facci lor fare la Confessione generale; perchè dice la Scrittura: *Non vogliate seminar sopra le spine*: Insegnì anche di non celare nessuna tentazione, la quale non scuoprano al Confessore, Maestro, o Superiore, a' quali hanno da scuoprire tutta la Anima loro.

Ne solamente scuoprano i difetti, ma anco le penitente, divozioni, e mortificazioni, desiderando in tutte le cose essere indirizzati da quelli, non volendo governarsi conforme al proprio senso, ma col giudizio di quegli, i quali hanno il luogo di Nostro Signore Gesù Cristo.

Insegnì ancora, che ogni giorno alla sera taccino con diligenza l' esame delle coscienza loro, e poi dire divotamente la Confessione generale, cioè il Confessor prima che vadino a dormire perchè non deve il Religioso dare la quiete al Corpo, finché non abbia preparato luogo quieto in se allo Spirito Santo, conforme a quel versetto del Salmo - *Non darò sonno a gli occhi miei, ne lascerò dormire le mie palpebre, anzi non darò requie alle mie tempie, finché non avrò trovato luogo al Signore*.

Anche insegnì, e gl' instruisca del modo di servire a' poveri Infermi, ed altre cerimonie, ed esercizi Spirituali del nostro Ordine, facendoli assistere la maggior parte del tempo nella Infermeria, esercitandoli ne' più vili Esercizi, purché non si mandino fuori della Città, o Castello, dove risiede lo Spedale, a cercare le limosine.

Parimente insegnì a esil 'i vivere castamente, e senza cosa propria, e non dire *questo è mio*, ma *aspetta* conforme al Precetto del P. S. Agostino nella Regola, dove ordina - *Non dire cosa nessuna propria*; Custodire il suo Cuore con somma diligenza, e custodia; e guardare le porte de' suoi sensi da ogn' Intemperanza, e vizio, e conservarli in vera pace interna; raffrenare la lingua, benché contra voglia, acciò la Religione loro non sia vana, e più volentieri ascoltare, che parlare.

Loro insegnì ancora di custodire con diligenza i Libri, Vetti, e altre cose di Casa, o di uso loro concessi; e come debbano tenere la Cella netta, e ordinata, ancorché povera, e che non si uniscano co' Fratelli Professi, se non saranno domandati col segno, o con le parole.

Che non mandino, ne diano ad alcuno Lettere, o di Presenti senza licenza, ne le ricevino da nessuno.

Oltre di questo, ogni volta che si poteranno neghementemente, si sforzi quanto potrà di emendarli, colli segni, o con le parole, pregandoli, o ligandoli, per ciò che la di loro cura a lui specialmente in questo è commessa.

Una volta la settimana faccia per essi Capitolo, dove si punisca delle colpe palesi, e negligenze, che hanno commesse e di quelle, delle quali accudendosi ne domanderanno la colpa; ogni volta però, che non giudicasse essere meglio in qualche caso più grave farne richiamo nel Capitolo del Convento.

Ma se vi sarà qualche Novizio, sia chi essere si voglia, che si porti dolo nettamente in tanto, che starà nella probazione; o vero insuperbito tenerà qualche cosa, per la quale possa suscitare in Casa materia alcuna di disturbo, se non vi è probabile speranza di sua emendazione, dovranno disaccettare senza dilazione dall' Ordine; e il Novizio, che per colpa sarà scacciato, mai più possa essere accettato, se non con la licenza del P. Generale.

ANNOTAZIONI.

(x) Questa Costituzione deve esser firmata, osservata, e per replicazione al S. dabba, e giusta i Decreti di Clemente ottavo.

(y) A' Novizi non si debbono dare impieghi, se non que', che sono permessi dalle Costituzioni Apostoliche, a dell' Ordine, acciò

ed non si distolgano da Santi Esercizi loro. *Risposizione al 10. dubbio.*

(r) E bene, che il Maestro de' Novizzi sia Sacerdote, per uniformarli ai Decreti di Clemente VIII. confermati da Alessandro VII. per la nostra Religione sotto li 10 Luglio 1655. oltre che di ciò vi è l'uso nella nostra Religione. *Risposizione all' 11. dubbio.* B si avverta, che giunto i detti Decreti deve il Maestro de' Novizzi avere la età di 35. anni almeno, e dieci anni di Professione; e il Compagno dello stesso Maestro deve essere maggiore di anni trenta.

(2) I Novizzi debbono confessarsi al P. Maestro loro (se però è Sacerdote), e non ad altri: puote bensì il Superiore due volte l'anno dare loro un Confessore straordinario. *Clemente VIII. nei Decreti super receptione, & educatione Novitiorum §. Quilibet Novitius.*

CAPUT XII.

Del modo di fare la Professione.

DUE mesi avanti, che l'Novizio finisca il tempo della sua Probazione (2) il Priore lo chiamerà alla presenza di due Fratelli più vecchi a effetto di esaminarlo, e significargli, che si approssima il tempo della Professione, e perciò se ha animo di perseverare, e fare la Professione, disponga de' suoi beni prima di farla; e si avvertisca, che dopo che averà fatto la Professione, trovandosi alcuna cosa farà dello Spedale, dove averà professato: E se piacesse al Priore, e detti Fratelli deputati prolungargli la Professione per due, o tre mesi, o anche più (u) per qualche grave, e legittima causa, lo possa fare.

E dopo finito il termine della Probazione del Novizio, il Priore, e Fratelli a ciò deputati intendano con diligenza la qualità della Vita, e Costumi dello stesso Novizio da quelli, co' quali averà conversato, e in particolare dal Maestro de' Novizzi; i quali sieno obbligati rendere giusto Testimonio, o in favore, o contro di lui, posposto l'odio, e l'amore, la di cui conversazione se sarà stata onesta in maniera, che si abbia speranza di perseveranza nella Virtù, il Priore lo proponga in Capitolo a tutti i Fratelli, dove in presenza di tutti renderanno Testimonio lo stesso Maestro, e gli altri deputati: E se la maggior parte delle Voci faranno di accontentire, che si riceva, si intenda subito accettato, e fra otto giorni alla più lunga farà la Professione.

E poi nel tempo, giorno, e ora, che puerà al detto Padre Priore, essendo congregati tutti i Fratelli in Coro, o in Chiesa, sia condotto il Novizio dal suo

Maestro senza la pazienza a' piedi del P. Generale, Provinciale, o Priore, il quale gli parli in questa maniera, stando il Novizio ginocchione.

Diletto Figliuolo, ecco che è finito il tempo della tua Probazione, nella quale hai provato la asprezza del nostro Ordine; Ora dunque è di necessità, che tu elegga una cosa delle due; o partirti da noi, e andare per la tua strada; o rinunciare a questo mondo e dedicarti, e offrirti tutto a Dio, e all' Ordine nostro, sapendo che dopo ti gli sarai offerto in questo modo, non potrai per causa nessuna levare il collo tuo dal giogo della Ubbidienza, il quale in tanta lunghezza di tempo hai potuto rifiutare, e lo hai voluto spontaneamente ricevere;

Che se risponderà di volere offrire tutto se stesso a Dio, & al nostro Ordine; il Superiore legga gl' impedimenti, ricerchi il Novizio, gli dia il Giuramento, e faccia la Protesta, come è stato detto nel Cap. 10. *Del ricevere i Novizi*; e poi gli proponga i quattro Voti essenziali della Religione, cioè Obbedienza, Castità, Povertà, e perpetua Ospitalità.

Che se avendogli proposti questi quattro Voti, e anche dichiarati, risponderà una altra volta lo stesso Novizio di voler fare i detti Voti, e offerirsi a Dio, e all' Ordine nostro fino alla morte, ricerchi il Padre Priore da lui, se farà la Professione per forza, o per paura? E se risponderà di farla spontaneamente, e liberamente, e non per forza, o per paura, si proseguirà come segue.

Finite queste cose il Sacerdote benedirà la Pazienza, e la Corona con le Orazioni, e benedizioni, che sono stampate nel fine di queste Costituzione, dipoi s'adda il Superiore, e gli altri dopo lui, e il Novizio pigli la Regola del Santo Padre Nostro Agostino, e la ponga aperta nelle mani del Priore, e ponendo le mani sopra di quella nelle mani del Priore professi in questa maniera, come nel seguente Capitolo.

ANNOTAZIONI.

(r) S. Pio V. concessa alla sua Religione Domenicana, che i Novizzi della medesima ritrovandosi in articolo Mortis potessero fare la Professione, ancorche non avessero compito l'anno del Noviziato, come nella sua Bolla 109 i del quale Privilegio si può servire la nostra Religione in vigore della Comunicazione di tutti i Privilegi de' Mendicanti concessi da Urbano VIII. con un tuo Breve in data li 20. Giugno 1624. che incomincia *Romanus*

Per viaggio potranno i Fratelli portare i Capelli, e i Ferraiuoli dallo stesso colore del panno dell' Abito, i quali potranno ancora portare per le Città, e Castella, dove staranno, secondo che comporteranno i tempi; rimettendosi al Priore, che possa dispensare tanto circa questo, quanto circa il portare le Camicie di lino, e lenzuola, come più gli parerà necessario.

Ciascheduno Priore, durante il triennio del suo Ufficio, deve vestire due volte tutti i Fratelli, che stanno nel suo Spedale, di Tonica, e di Pazienza, di Calzoni, di Calzette, e di Tonicella; ma di Scarpe li provvederà ogni volta, che sarà di bisogno. E quei, che averanno le Vesti nuove, consegneranno le vecchie al Guardaroba, e nessuno ardirà di venderle, nè in qualsivoglia modo alienarle, sotto pena di Carcere per due mesi, e altre pene ad arbitrio del Provinciale.

Quando alcuno de' Fratelli con la obbedienza del suo Superiore andrà da un luogo all' altro, il Priore dello Spedale, da dove partirà, dovrà pagare al Priore dello Spedale, al quale sarà mandato, i denari del Vestiario, che gli toccherà per la rata del tempo, nel quale sarà stato in detto Spedale; e i Provinciali procureranno, che ognuno paghi: E i proibiamo a tutti i Fratelli, e a gli altri Superiori del nostro Ordine ogni altra sorta di colore per le Vesti tanto interne, come esterne, e qualsivoglia curiosità tanto nella materia, quanto nella forma, che imiti l' Abito de' Secolari, o che non convenga alla nostra povertà, e onestà; nè sia parimente concesso a nessuno di portare alcuna veste di pelli salvatiche, o domestiche.

Laonde espressamente comandiamo a' Provinciali, che trovando alcuno, che faccia il contrario, sia soddito, o Superiore, lo puniscano, e gli levino queste vesti, e le gli facciano vendere con decora della Religione; e del prezzo, che di quelle si eaverà, gli si comprino Vesti oneste, ed umili: ancorche tali Vesti proibite gli fossero state da' suoi Genitori, Consanguinei, o vero altre Persone Secolari: Il che ancora vogliamo si faccia, se vi sarà alcuno, che presume portare, o di avere qualche cosa proibita in questo Capitolo.

Divetiamo ancora, e comandiamo; che nessuno ardisca sotto qualsivoglia pre-

stesso oiscire fuori della Cella senza l' Aiuto della Religione; e quello, che ci sarà trovato, qualsivoglia volte mangi in targa pane, ed acqua.

ANNOTAZIONI

(x) Per Decreto della Sagra Congregazione della Vilia Apostolica l'anno li 11. Aprila 1680. pubblicato a tutti la Religione della buona men. del Reverendissimo Padre Catalano nostro Generale ne' suoi Ordini generali il primo Ottobre 1683. num. primo, viene proibito a' nostri Religiosi l' Abito di colore nero, e viene loro prescritto il colore tenericio, giusta la Costituzione.

C A P. XV.

Delle Celle de' Fratelli, delle Messerie loro, Ingresso, e Viste.

Tutti i Fratelli del nostro Ordine abitino nelle Celle concedute loro, e non trove; le quali si ferrino in modo, che si possano aprire con la chiave comune atta ad aprire tutte le serrature: I mobili di esse converranno più, che sospensibili; allu Stato della Povertà, che abbiamo professato; nè via sia cosa alcuna di lussuoso, e niente manchi che sia necessario.

Sieno inoltre le mura della Cella nuda, oè sia lecito l' arruocarvi cosa alcuna, se non per forte una stuoia per conservare la sanità: non sieno ivi Scorie, o Immagini profane; ma si provvegga a ciascuno di una Tavola, di una sedia, di uno Candelliere, o lucerna, di letto decente, e religioso, nel quale sia un Materasso di lana, e un Cappazzale da tenervi il Capo, due Coperte umili, e oneste: oè sieno concesse le lenzuola di lino, se non a' molto Vecchi, e Infermi; ma gli altri Fratelli, mentre saranno nel Convento assegnato loro, non se ne servano; e altrove, più onestamente che potranno.

Le Coperte di seta, o altra cosa delicata, o curiosa non tengano in Casa alcuno de' Fratelli, permettendo al Paldre Priore, che possa dispensare circa le lenzuola di lino, quando sarà necessario.

E vogliamo, che qualsivoglia Priore almeno una volta il mese visiti tutte le Celle del suo Spedale, pigliati seco uno, o due de' Padri più gravi dello Spedale: e dall' altro canto sieno obbligati i Fratelli di dare al Priore le chiavi di tutte le Casse, se le averanno in Cella, e di qualsivoglia luogo, dove si vuole

riporre la roba; e veda diligentemente il detto Priore, se a caso vi fosse alcuno, che senza licenza, o dispensa adoprassse Camicie, o lenzuola di lino, o avesse qualche altra cosa in Cella dilicata, preziosa, o curiosa, la quale non convenisse allo Stato della nostra Povertà, subito gliela levi, e lo punisca con degno castigo; lo stesso faccia, se troverà libri profani, e disonesti, lettere, o qualsivoglia altra cosa contraria apertamente alla nostra Professione, Costituzione, ed Onestà.

C A P. XVI.

De' Ordine della Refezione de' Fratelli.

A Ora competente innanzi l' Pranzo, e la Cena il Refettorio, o altro, a' quali sarà comandato, suonerà la Campanella pel primo segno, il quale sentito, i Fratelli con onesta prontezza si raduneranno pel Refettorio, lavatevi le mani, e fatta la riverenza alla Image, che ivi sempre è, ed inchinati al Superiore, siedano ordinatamente, & onestamente a' luoghi loro (u) con silenzio, che sono obbligati a osservare fino, che dopo pranzo averanno finito di ringraziare Iddio, o saranno dopo cosa usiti dal Refettorio.

Fatto il segno dal Superiore, il Lettore si levi, e stando al suo luogo incominci. *Nel Nome di Nostro Signore Gesù Cristo, Benedetti.* Amm.: Legga qualche libro spirituale insino che l' Superiore darà segno, che si finisca; il che fatto, si levino i Fratelli. E pel secondo segno suonati la Campanella conforme al solito "no, che si cominci la Benedizione; allora processionalmente andando a' luoghi loro s' inchinino alla Image, e stando in piedi avanti le Menze, voltati i Volti l' un l' altro, si vengà alla Benedizione, come nel Breviario Romano si contiene nella Rubrica della Benedizione della Mensa.

Quel Fratello, che non sarà presente avanti che gli altri Fratelli siedano, se sarà Sacerdote, s' inchini avanti al Superiore lo mezzo del Refettorio, e stia in piedi fino, che il Superiore accenni, che vada al suo luogo; ma se non sarà Sacerdote, prima s' inginocchi, e poi stia in piedi, e faccia lo stesso. Ma il Priore (sia di qualsivoglia merito, o grado quello, che avanti di se inchina) non sia obbligato, nè debba fuoriprire il Capo.

I Fratelli non discuooprano il pane, se prima il Priore non dà ad essi col segno licenza di mangiare, il quale sentito, incomincino a mangiare con modestia, e compostione di tutto il Corpo, come conviene a i Religiosi.

Deve dunque ciascuno coo questi precetti osservare in Tavola la disciplina in se stesso, cioè, che con quiete, e modestia si contenga, e nel pigliare del cibo consideri bene, che cosa mangia, quanta, e in che maniera, di modo che non si faci la necessità carnalmente, ma solamente come convenga a un Servo di Dio.

De' Fratelli, che sono in Casa hanno resti di andare alla prima Tavola, eccetto i Ministri; e tutti quei, che rimarranno, mangino alla seconda Tavola, nella quale si osservi il silenzio, come nella prima.

Nessuna Pietanza si faccia nella seconda Tavola, che non s'esi fatta nella prima; se forse alcuna volta non vi fossero Forestieri.

Il Fratello mangiando in Tavola alla prima Mensa non mandi all' altro Fratello come nessuna senza licenza del Priore; ma di quello, che gli sarà dato dal Priore, o da altro con licenza di lui, potrà darne a quei, che gli sono appresso alla destra, e alla sinistra.

Se alcuno vederà, che manchi qualche cosa a quello, che gli s'ede appresso, di ciò, che si mette comunemente innanzi a tutti, col segno (se videranno i segni), se non con voce bassa la domandi dal Ministro.

Se qualcuno addimanderà qualche cosa più di quello, che comunemente si pone innanzi a tutti, non gli sarà data, sia che cosa essere si voglia, senza la licenza del Priore.

Se senza la detta licenza qualche Frate ardirà portare in Refettorio in palese, o in segreto alcuna cosa, che gli sia stata data, subito ne sia privato; e l' Priore lo corregga, e punisca conforme alla sua discrezione.

Risguardi l' Priore con diligenza, e attenzione, se nel Refettorio vi è alcuno, che stia meno, che onestamente, nel qual caso subito lo ammonisca co' segni, o per mezzo del Refettoriero; o vero dopo lo riprenda aspramente nel Capitolo, acciò gli altri si atteriscano; il che se non basterà, gli si dia una pena, che lo instruisca.

A oes-

A nessuno de' Fratelli sia lecito mangiare fuori del Refettorio senza speciale licenza del Priore, la quale non si deve concedere, se non con causa ragionevole, e tale licenza non sia concessa spesso.

In modo alcuno non sieno ammessi i Secolari a mangiare nelle Celle, ne tampoco vi si facciano radunanze de' Secolari.

A pranzo, cena, o collezione, mentre i Fratelli mangiano in Refettorio, non sieno ammessi i Secolari, se non di raro, e Persone gravi, o vero Parenti di qualche Fratello nel giorno della Professione, o Celebrazione della prima Messa dello stesso Fratello; e con questi si tratti con ogni modestia, e divozione, e in presenza loro non si riprenda pubblicamente alcuno, se non di qualche difetto, che quei abbiano visto, né si facci penitenza nessuna da alcuno.

Il Priore dovrà tirare in lungo la Tavola tanto, che i Vecchi, che sono più lunghi nel cibarsi non sieno sforzati d'interrompere il mangiare; onde non faccia il segno, se prima non vedrà, che i Fratelli abbiano cessato di mangiare: Il che fatto, il Fratello Refettorio raccolga gli avanzi delle Tavole, e da quelle si levino, come anco ogni altra cosa, che averà per allora da essere levata; E avvertisca il detto Fratello Refettorio di governarsi con prudenza in queste cose, e camini con maturità, e che nel parlare non dia scandalo alcuno, e allora in particolare, quando vi saranno i Forestieri, circa de' quali deve essere più sollecito, e tanto più, quanto saranno Persone più degne: Deve anche avvertire il detto Refettorio di non dare occasione a quei, che mangiano, di rompere il silenzio in modo alcuno; e mentre si mangia, guardi con diligenza attorno, se manca qualche cosa, alla quale esso possa supplire.

Finite le quali cose, col segno comandi il Priore al Lettore, che finisca di leggere; il quale levandosi dica: *Tu autem Domine, miserere nobis*, e *R. Deo gratias*. Tutti i Fratelli escano da Tavola facendo riverenza alla Immagine, e stando così in piedi rendano le grazie, come si contiene nel Breviario Romano dopo il Pranzo; col Salmo *Miserere mei* &c. vadano in Chiesa, dove finiscano di ringraziare il Signore: E dopo la Cena, finito il ringraziamento, escano processionalmente dal Refettorio con silenzio.

Ord. Regul. Tom. VI.

ANNOTAZIONI.

(x) Per adempire quanto viene prescritto dalle Costituzioni in questo, e nel seguente §. i Religiosi dovranno prima congregarsi nel Coro, o in qualche altro luogo, da dove poi nel sonare il secondo segno avvertano processionalmente andare in Refettorio.

CAP. XVII.

Della Clausura de' nostri Conventi, e che non vi possano entrare le Donne.

Devesi la Custodia del Convento imporre a un Fratello, che sia di età matura, ed esemplare, non sospetto di vizio alcuno, prudente, piacevole nelle risposte, che non falsifica nessuno con molte interrogazioni, che nol disgusti col parlare indiscreto, sappia placare gli scandalizzati, & edificare con le parole, e co' fatti tutti quelli che si tratteranno, o si appliceranno a discorrere con esso.

Tenga sempre serrata la porta, acciò che non sia aperta la entrata all'arbitrio di chi vorrà entrare nel primo Chiostro, ma solamente a quelli, che giudicherà che debbano entrare: Leonde non deve andare vagando, ma ivi continuamente risiedere, se forse per qualche ragionevole causa non gli convenisse andare altrove; e in tal caso, se non avesse Compagno da lasciare ivi, ferri la porta in modo tale, che nessuno possa entrare, o uscire sino al suo ritorno.

Bussandosi alla porta, siapresso presente, e prima di aprire guardi per la finestrella quei, che bussano; e se faranno tali, che non debbano essere introdotti, dia loro soddisfazione senza introdurli; e introducendoli, se saranno persone di mediocre autorità, rimanghino appresso alla porta, e ivi diligentemente intenda da loro, chi averà da comandare: E avverta il Portinaio di non sollecitare niun Fratello a uscire nel tempo del silenzio, o dal Coro, quando si dice l'Offizio, o dal Refettorio nella ora del mangiare; e non ne domandi licenza al Priore senza grande necessità.

Che se faranno Persone Nobili, Prelati, Chierici, o Religiosi, sieno dentro introdotti, e senza dimora sieno chiamati quelli, che si dovranno chiamare, imperocché non vogliamo, che si conceda di entrare ne' giardini del Convento a nessuno forestiere senza espressa licenza del Priore.

Di più il Portinaio apra di giorno la porta del Convento, e la sero poco dopo l' *Ave Maria* la ferri; perocchè non vogliamo in conto alcuno, che di notte si trovino in Casa i Secolari, (x) o i Fratelli fuori di essa; se non fosse per ordine del Priore.

Si diano ogni notte al Priore le Chiavi del Monastero: E quel Priore, che trascurerà la Clausura del Monastero; o che non darà la cura della porta a Persona idonea; farà nella prima Visita ripreso, e, se sarà necessario, debitamente punito.

Sia Ufficio del Portinaio di distribuire le limosine comuni a' Poveri, giusta la possibilità della Casa. Deve essere dunque pietoso nel compiere le importunità, e molestie di quelli, che domandano la limosina; discreto nel distribuire, e sollecito nel riunire quelle cose, che si averanno da dispensare: E se al tempo, che ferrerà la porta, vi saranno poveri infermi, gl' introduca avvisando l' Infermiere, che li provveda di ciò, che averanno bisogno.

Alle Donne sia solamente aperta la Chiesa, e lo Spedale; la Chiesa però non sia di giorno sempre aperta, ma solo dalla prima Messa fino alla ultima, e dal primo segno di Vespri fino al tramontare del Sole.

E strettamente ordiniamo, che qualsivoglia Superiore, o Suddito non presume d' introdurre ne' Monasteri del nostro Ordine Donna (y) di qualsiasi stato, grado, ordine, qualità, o preminenza, ancorchè fosse Confratella, Marchesa, o Duchessa, sotto pena della privazione de' gli Uffici, che in quel tempo averanno, e d' inabilità a' quelli per l' avvenire, e altre; e dalla sospensione dalla Messa; nelle quali pene incorreranno senza altra dichiarazione.

ANNOTAZIONI.

(x) Quel Superiore, che terrà nel Convento i Ritratti, incorre nella pena della privazione di voce attiva, e passiva, per Decreto della Sag. Congregazione de' Vescovi, e Regolari li 9. Luglio 1683 emanato per la nostra Religione. Il per tutti i Regolari civili un altro Decreto della medesima Congregazione di ordine di Clemente Ottavo li 17. Aprile 1601, con la stessa pena.

(y) Deve offerirsi la Clausura esterne circa le Donne, secondo le Costituzioni Apostoliche, in tutti i nostri Conventi; e dove è qualche abito, debbano i Superiori Pro-

vinciare, e locali assolutamente toglierlo, come per regolamento al dubbio 13.

C A P. XVIII.

Della Cura de' Fratelli Infermi.

Non farà negligente il Priore in provvedere a' Fratelli infermi tanto Novizi, quanto Professi ciò, che bisognerà loro, e sarà ordinato dal Medico; perocchè si deve sempre avere cura di loro con sollecitudine grande, perchè servendo a gl' Infermi, ne gli stessi si serve a Christo Nostro Signore, il quale dice nel Santo Vangelo: *Quello, che avete fatto a uno de' miei Minimi, lo avete fatto a me.*

Procurerà, che nel Convento vi sia Casa separata, la quale serva per Infermeria de' nostri Fratelli (a); e provveda gl' Infermi di Fratelli assistenti, i quali servano continuamente, e facciano l' Ufficio con carità, affetto, e diligenza senza mormorazione.

E il Priore li visiti almeno una volta il giorno, acciò non manchi loro cosa nessuna, confortandoli a sopportare la infermità volentieri per amore di Dio.

E subito, che il Fratello si ammalerà si confessi, e comunichi; e i Fratelli sani visitino spesso gl' Infermi, consolandoli, e facendo tutto ciò, che comanda la Carità, avvisando loro, che ricevano benignamente, e con gratitudine i servizi fatti, e ringrazino con pazienza quei, che gli servono, avvertendo di non conturbarli, (giacchè li servono per amore di Dio) con la superfluità loro; nè ricerchino i Cibi, che possono più tosto causare loro danno, che sanità.

E si proibisca gravemente quel Priore, il quale, mentre si fanno le Visite dal Generale, e Provinciale, farà trovato negligente nella Cura de' gl' Infermi, e sia immediatamente privato dell' Ufficio, del quale non si possa reintegrare, se non finito un' anno.

ANNOTAZIONI.

(a) I nostri Religiosi infermi non possono andare a curarsi fuori del nostro Spedale in Casa de' Secolari, anche Parenti, o altri, come per Decreto della Sag. Congregazione de' Vescovi emanato per ordine di Paolo V. li 23. Dicembre 1617. e del nostro Padre Generale Casiano il primo Ottobre 1693. ne sia incaricata la osservanza a' tutti i nostri Religiosi.

CAP. XIX.

Della Cura de' Fratelli, che stanno in Agonia.

Ognuno de' Fratelli del nostro Ordine deve procurare ogni volta, che piacerà a Dio levato da questo Mondo, di dar' esempio d' pazienza a i Fratelli, che gli staranno d' attorno, e di conformità al Divino volere, di forza con fede viva, ferma speranza, e amore di quegli Eterni Beni, i quali ci hà acquistato, e meritato Nostro Signore Gesù Cristo con le incomparabili fatiche della sua vita temporale, con la Passione, e finalmente con la sua morte.

Ma quando vi farà alcuno talmente aggravato dalla infermità, che probabilmente possa perdere l' uso della ragione, il Priore deve essere sollecito, che tale infermo si manifesti di tutti i Santi Sacramenti, che come ami ci hà concesso liberamente Nostro Signore Gesù Cristo pel passaggio da questa vita temporale all' Eterna.

Da esso ricerchi s' è tenuto di restituire la roba, o la fama ad alcuno, o vero se alcuno altro debba restituirla a lui: Se sà qualche colpa di alcuno, che possa generare scandalo all' Ordine, alla Casa, o al Fratello; Se però lo scandalo, che si potesse dare al Fratello fosse di peccato di Persona scandalosa, la quale altre volte non fosse stata corretta; o vero fosse di peccato segreto, e non publico, e di male attentato contra alcuna Persona privata, non contro del Bene publico, così temporale, come Spirituale, perche in ciascuno di questi casi potrebbe il fratello liberamente rivelare lo scandalo, il quale esso saprebbe, che si dà al Prossimo, e che temendo egli non si possa provare.

Di più gli domandi, se ha risposto qualche cosa io alcun luogo, che il detto Priore non lo sappia; e se sarà necessario, faccia un chiaro Inventario di tutte le cose concedetegli dall' ordine; e se l' Infermo ricuserà di farlo, il Priore lo sforzi sotto pena di Proprietario; il che se non vorrà fare, e che muoja, sia privato della Sepoltura Ecclesiastica; e quel Priore, che non avrà procurato, che si faccia il detto Inventario (se sarà necessario) sia privo per tre anni di voce attiva, e passiva.

Custodiscasi con grandissima diligenza quel tale, che sia moribondo, ne sia lasciato giorno, e notte senza Custode, e il Priore procurerà di aiutarlo con impiegare a questo effetto le Orazioni de' Fratelli.

Inoltre procuri il Priore, che oltre quegli, i quali possono entrarvi, si depurino alcuni altri, che visitino l' infermo vicino a morte, gli assistano, lo rendano più animoso, lo consolino con aiuti, e con parole dolci, e gli suggeriscano quelle cose, che in quel tempo converranno, come dice l' Ecclesiastico: *Custode il moribondo nell' esito del suo Spirito*: E quando tutte queste, ed altre cose gioveranno poco, lo raccomandino efficacemente a Dio.

E se occorrerà, che qualcuno de' Fratelli muoja senza i Santi Sacramenti della Chiesa per negligenza, e poca Cura del Priore, quello sia privato senza alcuna dispensa dell' Ufficio, e rimanga inabile a quello, fino che sia dispensato dal Capitolo generale.

Nella ora, che partirà la Anima di quel tale dal Corpo, tutti i Fratelli al segno dell' Infermiere verranno a starli attorno, e faranno l' Ufficio di raccomandargli la Anima, come il contiene nel Breviario.

Dopo che sarà morto si spogli, e si lavi subito onestamente da quei, a' quali dal Priore sarà imposto; e ricordisi ognuno della propria condizione, perche la morte è la Porta, per la quale passa ogni vivente; e di poi vestito di Tonica, e Pazienza, e cintro sopra di Correggia, pongasi nel Cataletto, e si porti alla Chiesa, e ivi si mettano i lomi con la Croce, e vaso con l' Acqua benedetta, e Aspersorio.

Ma se per sorte (che Dio non voglia,) morisse alcuno de' Fratelli di morte subitanea, non si debba seppellire, se non passato il termine di ventiquattro ore in circa. E prima, che si seppellisca, se sarà la mattina, si canterà la Messa per il presente Morto; e tutte le altre Messe, che in quel giorno si diranno, saranno per la Anima dello stesso Morto, il che se non si potrà fare in quel giorno, facciasi nel giorno seguente.

Sepolto, che sia, e finita ogni altra cosa, comodi il Priore, a i Fratelli Religiosi, che celebrino l' Offizio, e Messa de' Morti

Q q 2

la

in quello, o nel seguente giorno, e a gli altri Fratelli, che dicano il Rosario della Madonna.

Procuri ancora il Priore di dar parte al Generale, ovunque farà, della morte di detto Fratello, acciò esso lo faccia sapere a tutti i Provinciali, e i Provinciali a tutti i Priori de' Conventi; e comandi, che per lui si facciano le dovute Orazioni, e suffragi.

Saranno obbligati i Priori subito ricevuto l'avviso, che un Fratello sarà morto, di far celebrare una Messa de' Morti, e i Fratelli tanto Novizzi, quanto Professi dicano il Rosario della Madonna per la Anima di quel Defunto.

Ma se morirà il Generale, sieno obbligati i Priori far dire tre Messe per l' Anima del medesimo, e gli altri Fratelli per la stessa Anima dicano tre volte il Rosario.

E ordiniamo, che ne' Cemiteri li nostri Fratelli sieno seppelliti separamente da' Secolari, e le Sepulture de' Fratelli sieno distinte da quelle de' Secolari.

C A P. XX.

Della Carità, che si fa da mostrarsi a Forestieri, e in che maniera si debbono trattare.

A Ricevere, e servire i Forestieri si ha da mettere un Fratello, il quale sia di buoni costumi, pronto in ogni sorta di officio, e che sappia con prudenza conformarsi a' costumi de' gli altri, servire tutti cortesemente: al quale sieno dati uno, o più Compagni, quando per la moltitudine, e diversità de' Forestieri egli solo non basterà.

Comandiamo ancora, e ordiniamo che si accomodi la Casa comune, o la forestieria in qualsivoglia Convento per i Forestieri, che vi vengono in modo tale, che per loro non sieno disturbati i Fratelli, che dormono nel Dormitorio comune, nel quale Ospizio possono tenersi ne' letti le lenzuola di lino non eurose, né pretiose.

E se tal volta verranno ad alloggiare da Noi i Religiosi, o particolarmente dell' Ordine de' Mendicanti, i quali in quel luogo non averanno il Monastero dell' Ordine loro, e che portino la licenza de' Superiori loro, si accertino con allegrezza di cuore, e di volto con ogni carità, e divozione, secondo la

possibilità del Monastero, perchè Cristo Signor Nostro, nella di cui persona sono questi tali ricevuti, dirà nel giorno del Giudizio Universale - *Sano fatis Ospite, e mi avete alloggiato.*

Che se i medesimi Forestieri verranno da qualche luogo lontano, o per qualsivoglia causa saranno stanchi, lavino ad essi con carità i piedi, se saranno Religiosi: E vogliamo che tutti sappiano che nel lavarli quel tale, il quale gli laverà debba dire il Salmo *Adversus, o De profundo con li Gloria Patri, Kyrie, Pater noster, Et ne nos inducat, Salvat fac. Adiuva fu Domine. Domine exaudi Oremus. Omnipotens sempiterna Deus, miserere famulis tuis, Et quidquid in via percipimus vobis, audire, vel cognoscere male res, ac viciis fermentis, tarum ineffabilem portat absterge. Per Christum &c.* E si deve usare gran diligenza dal Priore, o Spedaliere, acciocchè i Forestieri si partano edificati, e consolati.

E nel tempo, che versano i Fratelli del nostro Ordine Forestieri, sieno ricevuti con ogni Amore, e Carità, e per tre giorni saranno ristorati, e tanto di mattina, quanto di sera si dia loro pietanza doppia; e circa il lavare de' piedi si osservi lo stesso, che di sopra, provvedendosi di buona Camera con lenzuola di lino bianche, e di vestimento ancora, se ne averanno di bisogno: Fintò che saranno li detti tre giorni, il Fratello forestiere rimanga a fare la Vita, che comunemente fanno gli altri Fratelli; avvisandolo, che non ardisca uscire dal Convento, se non con licenza del Priore dello Spedale; e facendo il contrario sia punito per tre giorni dal Priore con pena di più grave colpa.

In oltre comandiamo, che nessun Fratello venendo in luogo, dove è il Monastero del nostro Ordine, ardisca di pranzare, o cenare in Cafe di Secolari, o di altri Religiosi prima di venire al Convento, e di consegnarsi al Superiore, sotto la pena di mangiare in terra per tre giorni pane, e acqua. E chi avrà ardimento di stare la notte ne' suddetti luoghi, o deporre ivi le soppellettili, denari, o altri Utensili, oltre il mangiare pane, e acqua come sopra, sia negli stessi giorni disciplinato, e incarcerato ad arbitrio del Superiore.

C A P. XXI.

Del Capitolo Generale della nostra Religione

Ogni sei anni si faccia il Capitolo Generale, (a) nel quale si faccia la Elezione del Fratello maggiore, o sia Generale, e altri Ufficiali, giusta il Breve di Papa Clemente VIII. confermato da Papa Paolo V.

E tre anni dopo la celebrazione del detto Capitolo, si ne celebri uno per ogni Provincia nel fine del terzo anno, (b) il quale si domandi *Intermedio*, in cui si eleggano i PP. Provinciali, e Priore.

E i detti Capitoli si facciano ne i luoghi, che ordinerà il P. Generale; avvertendo, che non si tocchi il quarto anno, (c) e s' intimi a' Capitolari per sei mesi prima, che sia faccia:

ANNOTAZIONI.

(a) La fin. mem. di Paolo V. per ordine dato alla fed. mem. del Card. Paulino Vicerio di Roma, e nostro Procuratore sotto li 2. Ottobre 1607. stabilì per giorno fisso del nostro Capitolo Generale la terza Domenica dopo la Pasqua di Riformazione.

(b) Deve farsi in ogni Provincia il suo Capitolo Provinciale nel tempo prefisso dalla detta Costituzione, sotto pena di nullità, se sarà fatto altrimenti; E il P. Generale potrà mandarli, o deputarvi un Presidente nella maniera, che si vuole praticare per le Provincie Osservantane. Decreto 3. del Capitolo Generale celebrato li 6. Maggio 1713. e *Risolutione* al dubbio decimo quarta.

(c) Puote il P. Generale dopo il terzo anno dare una speciale dilazione, che non ecceda tre mesi, nel qual tempo potranno celebrarsi i Capitoli Provinciali. *Risolutione* al dubbio decimoquarta.

C A P. XXII.

Del modo di congregare i Fratelli al Capitolo Generale, e Intermedio.

Sei mesi avanti, che finisca il sesto anno dell' Ufficio suo, scriva il P. Generale a' Provinciali, e faccia loro sapere qualmente il Capitolo Generale si ha da celebrare in Roma nello Spedale di S. Giovanni Calibita: lo stesso faccia sapere a' Priori delle Provincie loro.

I Priori (d) vengano soli per vietare le spese, che si fanno in condurre seco i Compagni, atteso la povertà della Religione.

I Provinciali portino seco il sigillo della Provincia, e tutte le Scritture pertinenti all' Ufficio loro.

I Priori parimente portino il Sigillo dello Spedale, e i conti, ne quali si dichiarì l' Entrata, Uscita, Debiti, e Crediti; e in quelli ancora sieno inventariati tutti i Beni dello Spedale; e sieno parimente descritti i Nomi, e Cognomi de' Fratelli, che sono della Famiglia i quali potranno congregarsi, e fare al Capitolo la lettera Testimoniale per informazione dello stato della Casa, e sotto scritta da loro, la consegneranno al Priore, affinché la consegli al Capitolo. E quel Priore, che non consegnerà la detta lettera, non possa entrare in Capitolo.

Quando tutti, o la maggior parte de' Capitolari sarà arrivata, si apparecchino co' Diggiuni, Orazioni, & altri Esercizj Spirituali alla celebrazione del Capitolo nel giorno destinato, e notificato: E potranno trattare, chi sia più suto pel Generalato, e chi sia più atto per gli altri Uffizj.

E parimente due giorni avanti, che si faccia il detto Capitolo, riconoscano i Consiglieri tutte le lettere Testimoniali, li (e) mandate da Frati delle Case.

Lo stesso ordine si tenga nel Capitolo Intermedio, nel quale si eleggano i Provinciali, e i Priori.

Sia lecito al Generale, che per infermità, o altra causa legittima non potrà trovarsi al Capitolo, di mandare un Vicario (f) in suo luogo col sigillo, e tutte le Scritture spettanti al suddetto Capitolo; il quale Vicario faccia quel, che dovrebbe fare il Generale, se ivi si trovasse.

E in caso, che il Generale non avesse mandato il Vicario, o vero, che al giorno determinato non fosse arrivato nel luogo, dove si celebra il Capitolo, il Primo Consigliere faccia l' Ufficio suo, e tutto quello, che farebbe lo stesso Generale, se vi fosse presente. (g)

ANNOTAZIONI.

(d) I Priori non intervengano presenzialmente a' Capitoli Generali in vigore del Decreto fatto dal nostro Capitolo Generale celebrato li 4. Maggio 1644, e confermato della sac. mem. di Alessandro VII. li 20. Marzo 1664. Ma debbono intervenire gli Espressi, Esconsiglieri, Esprovinciali, e per ogni Provincia tre Vocati, cioè il Provinciale, il Priore della Casa Metropolitana, e un Vocale eletto

nel Capitolo Provinciale, giusto il Brevé Alessandrino. E in caso, che si trovasse Priore del Convento Metropolitano un Generale assoluto, è mancata qualifica di detti tre Vocali, deve supplire uno della due elettivamente per Voce ad effectum subalternandi per compire il numero Terziario. *Risultazione al dubbio decimo sesto.*

(e) I Provinciali, Exprovinciali, e Vocali portano le Patenti loro, che sono presentemente le Testimoniali, senza le quali non si ammettono al Capitolo Generale. *Risultazione al dubbio decimotercio.*

(f) Il Presidente, o Vicario mandato dal P. Generale ha la voce attiva, e non passiva ne' Capitoli Provinciali; e quando fosse Voce della medesima Provincia, abbia anche la voce passiva. *Risultazione al dubbio decimoquarto.*

(g) In mancanza del Presidente, e del Primo Consigliere, debba il Provinciale, che finisce, deporre per Presidente del Capitolo il più antico de' Capitolari, se però è stato Provinciale, in difetto, l'Exprovinciale più antico. *Risultazione al dubbio vigesimo.*

C A P. XXIII.

Del modo, ed Elezione del Generale.

Nella elezione di tutti i Superiori, e altri Ufficiali si faccia ogni cosa retamente, e senza inganno, conformandosi al Sag. di Trento.

Espressamente comandiamo, che si eleggano i sopradetti Superiori per voti segreti in modo tale, che mai si pubblicino i nomi de' gli Elettori.

Inoltre non sia lecito a' Provinciali, Consiglieri, o Priori determinare Persona, che possa supplire alle voci, e suffragi de' gli assenti a fine di fare la elezione; e se sarà eletto alcuno contra la Costituzione di questo Decreto, la elezione sia nulla; E quel tale, che averà acconsentito a questo effetto, per essere eletto Generale, Consigliere, Provinciale, o Priore, rimanga per l'avvenire affatto inabile a ottenere tutti gli Uffizi nella Religione.

Nissuno nelle nostre elezione abbia la voce attiva, se non è presente; nè gli assenti possano sostituire Procuratori per se la particolare; nè possa essere eletto, o assento all'Uffizio chi è scomunicato, sospeso, o interdetto.

Avanti il giorno della Elezione a ora comoda per tutti, si uniscano i Fratelli Capitolari in luogo deputato alla Celebrazione del Capitolo; e ivi sedendo ognuno a suo ordine secondo la Antichità dello Spedale loro, si levi in piedi il Generale, e così fando dica.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui seris Celum, & Terram. V. Benedicite. R. Deus. V. Dominus nos benedicat, & Adjutor nostras dirigat, & ad finem perducat. Fidelium Assensu &c.

Di poi si domandi a ciascheduno, se vi è chi abbia lettere del Sommo Pontefice, o dell'Eminentissimo Signor Card. Protettore dirette al Capitolo, che lo debba subito manifestare, e consegnare, e fraposto il dovuto spazio dopo il detto precetto, si replichi la seconda volta, e la terza volta si comandi lo stesso sotto pena della scomunica; e se alcuno le presenterà, sieno accettate con la dovuta riverenza, lette, ed obbedite in tutto, e per tutto, come comandano.

E se in virtù delle dette lettere sarà deputato qualche Presidente del Capitolo Generale, si tenga subito lo stesso per tale, giusta la autorità concessa dal Sommo Pontefice, o dal Signor Card. Protettore. E se non si trovano queste lettere, il Generale potrà eleggere il più antico de' Fratelli Capitolari, (6) non lasciando però l'ordine della precedenza giusta la antichità de' gli Spedali.

Averà il Presidente la Podestà ordinaria, e il primo luogo; e gli si renderà ubbidienza da tutti cominciando dal P. Generale; il quale, fatta la dovuta riverenza, sieta alla sinistra, e così facciano tutti per ordine, e seguano conforme il loro grado, e antichità; E dopo il detto Presidente ordini ciò, che sarà necessario al Capitolo. (7)

Il giorno seguente la mattina ad ora comoda, e quanto prima si dica la Messa dello Spirito Santo, alla quale convengano tutti i Fratelli, e finita la Messa, tutti insieme si comunichino; E poi si raduneranno nel luogo del Capitolo tutti i Capitolari a fuoco di Campanella, e inginocchiati comincino l'Inno: *Veni Creator Spiritus*: E poi levati in piedi lo cantino tutti a viva voce da una parte, e dalla altra; e finito, il P. Presidente introuci, *V. Emitte Spiritum tuum &c. R. Et renovabis faciem terra; e dopo il detto Presidente cantando al suo luogo dica. Oremus, Deus qui corda sollicitum &c. Adjutor nostrum &c. Adde supplicatorem nostrum, omnipotens Deus, & quibus solentem Patris indulget, intercedentibus Beatis Petribus nostris Augustino Confessore tuo, atque Paulino, & Joanne de Deo Confessore tuo, cunctis Adjutoribus tuis benignus effectum. Per Dominum &c.*

Do-

Dopo sedendo tutti secondo l'Ordine, il Presidente, o altro in suo luogo, dica alcune parole, esortando i Fratelli a eleggere un Generale, il quale sia Uomo da bene, timorato di Dio, e utile per la Religione.

Il che fatto, proporrà il Presidente due Segretari, (k) i quali assieme con lui assistano a ricevere i Voti; e i detti Segretari si mettano a partito con fave bianche, e nere, e se ne averanno la maggior parte in favore, s' intendano eletti solennemente.

Avvertendo, che a tutte queste azioni deve essere presente un Notaio pubblico, (l) che metta in iscritto tutto ciò, che sarà ordinato dal Capitolo.

In questo mentre si levi in piedi il P. Generale, e dica con riverenza la sua colpa, avanti il P. Presidente, e li consegnerà il sigillo della Religione. E se il Generale dal Capitolo fosse stato istituito per Voti Presidente, consegnerà il detto sigillo in mano del Primo Confratello, e poi siederà al luogo suo.

Tutti giurino (m) di eleggere il più atto a questo Ufficio: facciasi segno a Portinari, che serrino le porte del Capitolo; nè si aprano, se non fatta la Elezione del Generale. Serrate le porte, uno de' Segretari chiamerà i Capitoli secondo l'ordine, ed antichità de' gli Spedali (i Vicari Generali fatti dal P. Generale precederanno in tutte queste azioni a' Priori) a dare il Voto in iscritto per polizza, nella quale solamente si scriva il nome di quello, che si avrà da eleggere, (n) in questa maniera, cioè: Io eleggo per Generale Fr. N. &c.; avvisando che nelle detta polizza non si scriva il Nome di quello, che elegge, acciocchè la elezione si faccia per Voti segreti, conforme al Concilio di Trento.

Il Presidente, e i Segretari piglino i sudetti Voti; e a questo effetto siameso sopra la Tavola un Calice, o Bussola, e in quella si mettano tutti i Voti, e Suffragi, affinché tutti vedano.

Finito lo squittinio si mettano tutte le polizze de' Voti, che erano nel Calice, o Bussola sudetta sopra la stessa Tavola, e si numerino le dette polizze, se saranno giuste al numero de' Capitoli: E se vi sarà alcuno, che abbia più della metà de' voti in suo favore, questo tale sia Generale; e la elezione sarà canonica.

Più della metà s' intenda in questa maniera; se fossero undici a votare, e uno avesse sei voti in suo favore, quello s' intenderebbe eletto canonicamente; e così de' gli altri numeri: E avanti, che si pubblichi la elezione, si abbrucino le Polizze, o siano schedule sudette.

Fatta la Elezione del Generale, uno de' Segretari dica ad alta voce. *Nel Nome del nostro Signore Gesù Cristo Benedetto. Amen. Il giorno . . . . mese . . . . anno . . . . Invocata la Grazia dello Spirito Santo, Io Fr. N. a nome mio, e del P. Presidente, e di que, a quali spetta la presente Elezione, publico essere stato eletto canonicamente Generale della nostra Religione. Il Fr. N.*

E subito si canti il *Te Deum Laudamus*, il quale finito, l' eletto Generale s' inginocchi avanti il P. Presidente, e il detto Presidente dica: *Ÿ. Domine exaudi orationem meam. R. Et clamor meus &c. Oremus. Omnipotens sempiternus Deus, qui facis mirabilia magna &c.* La quale elezione finita, siederà il Presidente, e nella seguente maniera confermerà l' eletto Generale.

Primieramente gli darà in mano il Sigillo maggiore della Religione dicendo. *E io per la autorità, che ho in questa parte, ti confermo Generale di tutta questa Religione. Nel Nome del Padre, del Figliuolo, e dello Spirito Santo. Amen.*

E dopo sedendo il nuovo Generale al suo luogo, anderanno tutti i Capitoli per ordine, e fatta prima riverenza, genuflessi li bacieranno la mano, e saranno ricevuti da lui al bacio della Pace; e così tutti faranno in segno di obbedienza, e riverenza.

L' Ufficio del Generale duri sei anni, giusto il Breve della s. m. e. di Clemente VIII. confermato dal Sommo Pontefice Paulo.

ANNOTAZIONI.

(b) Cioè, si elegga il più antico Provinciale. *Risposta al dubbio vigesimo terzo*

(i) Affinchè i Decreti de' Capitoli Generali sieno più profittevoli, e i PP. Vocali con maggiore libertà possino, dire il parere loro, si stabilì nel Capitolo Generale, del 1713, che prima detta Elezione del Generale, cioè dopo, legittimi Vocali, si dovessero proporre, e risolvere tutti i dubbi, se vi saranno, e ciascuno de' Vocali potesse proporre quelle, che pel Bene della Religione, o delle Provincie stimerà spediente. *Decreto 6.*

(k) I due Segretari eletti dal Presbitero del Capitolo, sono gli stessi, che sostengono, i quali debbono riconfermare i voti e esibirese vi ogni altro; e a quali, se qualche fratello vecchio non potesse iscriversi, possa conferire il nome dell' eligendo, e così se forma la Pollizza della elezione; e debbono prestare il giuramento *de fidelitate praestanda, et de non deservendo ferreo*, assieme col P. Presidente. *Risposta al dubbio vigesimoquarto.*

(l) Il Nuncio, che è presente al Capitolo, deve essere Nuncio Ecclesiastico, e Apostolico, o vero qualche Religioso idoneo proposto dal P. Presidente, e approvato dal Capitolo per Bulla; e così approvato resti Nuncio pubblico in vigore de' Privilegi Apostolici. *Risposta al dubbio vigesimoquinto.*

(m) Il Giuramento da farsi de' Capitulari di eleggere il più atto all' Ufficio del Generale sia in una formula simile a quella delle altre Religioni, e in nome di tutti si legge dal P. Segretario. *Risposta al dubbio vigesimoquinto.*

(n) Non può essere eletto Generale, chi non è stato Provinciale, o Consigliere. *Risposta al dubbio decimoquinto.*

C A P. XXIV.

Della Elezione de' Configlieri, e Provinciali.

Dopo la Elezione del Generale si congregano nello stesso giorno i Capitulari col Generale, fra quali il Generale passato abbia il primo Voto dopo il Generale eletto di nuovo, tanto in questa, quanto in tutte le altre elezioni; ed eleggano due Configlieri, (a) e li Provinciali, (p) quanti faranno necessari per le Provincie, e per Voti segreti in iscritto con le stesse cerimonie dette di sopra nella Elezione del Generale.

E i Configlieri, e Provinciali, dopo che faranno stati eletti, abbiano voce in tutte le altre Elezioni, durante il Capitolo.

Eletti sieno pubblicati dal Segretario, e confermati dal Generale con le stesse cerimonie, come sopra ne gli altri Capitoli. L'Ufficio de' quali Configlieri durerà per sei anni, giusto il Breve della S. M. di Paolo V.

E che sino al primo prossimo Capitolo Generale da celebrarsi s'intenda, che il Primo Consigliere eserciti l'Ufficio di Procuratore Generale, e il secondo Configliere di Priore di Roma.

L'Ufficio de' Provinciali durerà per tre anni, secondo il Breve di Clemente VIII. confermato da Papa Paolo Quinto.

Il Generale in tutti i suffragi, che si facciano, abbia due Voti, uno elettivo, e l'altro deciuvo. (g)

ANNOTAZIONI

(a) Non possono essere eletti per Configlieri né i Fratelli, né i Cugini Carnali del P. Generale per Decreto della S. M. di Innocenzo XI. li. 30. Aprile 1685.

E non possono essere due Configlieri: né il P. Generale, e un Configliere di una stessa Provincia, considerata la Provincia in quanto alla nascita. *Risposta al dubbio 41.*

I Configlieri debbono essere stati prima Provinciali; o tre volte Priori; o vero sei anni Segretario Generale, e una volta Priore. *Risposta al dubbio decimoquinto.*

(p) Non possono essere eletti Provinciali, se prima non sono stati due volte Priori; o vero Segretario Generale per quattro anni. *Risposta al dubbio 17.*

(g) Per voto deciuvo s'intende, che senza il voto del P. Generale non si possa decidere quello, che si propone in Diffinitiva Generale, e anche i due Configlieri sieno di parere contrario. *Risposta al dubbio vigesimoquinto.*

C A P. XXV.

Del modo di eleggere i Priori.

Finite la Elezione del Generale, Configlieri, e Provinciali, si eleggano i Priori (r) nel giorno seguente, nella maniera, che siegue.

Si congregano nel luogo del Capitolo il nuovo Generale, e il passato insieme co' Configlieri, e Provinciali nuovi, e vecchi, e gli altri Capitulari; e si eleggano i Priori de' gli Spedali (s) per Voti segreti, e chi ne averà in favore più della metà, s'intenda eletto canonicamente: E se occorrerà di mettere di nuovo a partito alcuno di quei Priori, i quali non averanno la inclusiva, la prima volta sia in arbitrio del Generale di metterlo di nuovo allo squittino: Avvertendo che si mettano a partito solamente a fine, che abbiano la qualità di Priori, ma senza designarli in quali Spedali.

Si faccia poi questa distribuzione de' Generali nuovo, e vecchio, Configlieri, e Provinciali, assegnando a ciascuno Priori uno Spedale, dove conosceranno, che sia di maggiore servizio di Dio, e molto utile a Poveri; E il Generale, dal quale sieno confermati, come tutti gli altri Ufficiali, faccia le Patenti, e stori i Priori vecchi a li.

rinunciare gli Uffici del Priorato, prima che si eleggano i nuovi; Il cui Uscio durerà tre anni, (r) i quali finiti, non possano essere più eletti Priori in quello Spedale, se non passati altri tre anni. (R)

E non sia eletto Priore nessuno, il quale per lo meno non sappia leggere, e scrivere, (r) e sia Professo di tre anni.

Lo stesso ordine si osservi nel Capitolo Intermedio, nel quale si farà la elezione de' Provinciali, e Priori.

ANNOTAZIONI

(r) Debbono essere eletti per Priori quei Religiosi, che hanno esercitato per cinque anni l'ordinamento la Curia dell'ospizio loro del Superiore; e debbono essere preferiti specialmente gl' Infermieri, Speciali, e Cercanti; e tali Religiosi prima di essere abilitati nel Capitolo, debbono esibire gli attestati de' Superiori locali della loro vita, Costumi, e Carità, che bene esercitano. *Risolutione al dubbio decimotercio.*

(s) Non possono essere promossi per Priori, se non quei, i quali sono stati abilitati per ciascuna Provincia del Capitolo Provinciale, o Generale, e così anche quelli, che li hanno da promuovere al Sacerdotio, salvo la Assoluzione però del P. Generale di potere abilitare altri per Sacerdotio. *Risolutione al dubbio 30.*

(t) I nostri Priori devono durare solo tre anni non solo in vigore di questa Costituzione, ma anche del Breve di Clemente VIII. col quale fu rinnata la nostra Religione: E di più Innocenzo XI. con altro Breve dato li 7. Maggio 1677. proibì espressamente di confermarli, e di eleggerli anche in altri Conventi, se non dopo tre anni.

Ogni qualvolta, che per istariffenza de' superiori vi è bisogno di rieleggere per Priori quegli, che sono stati antecedentemente, si deve ottenere dalla Sag. Congregazione l'Indulto delle Conferme; Ma però il Diffinitorio Generale non può confermare per Priore nel medesimo Convento quello, che vi è stato per sei anni antecedenti, né confermare quei, che sono stati Priori per nove anni dovendosi anche in più Conventi. *Risolutione al dubbio 32.* Ne meno per Vicari di Capite, perchè questi sono stati similari, e tolli nel Capitolo Generale del 1713. *Risolutione al dubbio decimoquinto.*

(u) Il leggere, e scrivere è necessario anche per lo studio della Chirurgia sempre praticato nella nostra Religione, e nel Capitolo Generale del 1713. stabilito a esclusione di ogni altro studio anche della Teologia morale. *Risolutione al dubbio 34.* Il che s'intende, che solo per la Chirurgia, e non per altre scienze vi debba essere lo studio regolare col Maestro, e studenti: del resto non viene proibito a quei Religiosi i quali debbono instruirsi per Sacerdotio, né a gli altri particolarmente Se-

condotti, che hanno studiato nel secolo, e che hanno inteso di studiare da loro, nel tempo però, che non sono occupati nel servizio degli Infermi; e ripieno alla Teologia morale, se ne dovrà fare la lezione almeno una volta la settimana in ciascun Convento del P. Sacerdote a tutta la Comunità, come nella risoluzione, riferita nelle Annotazioni al cap. 30. *ult. M.*

(x) E presentemente deve essere Professo al sei anni quello, che li elegge per Priore; e ciò per Decreto del nostro Capitolo Generale confermato per Breve da Papa Alessandro VII. li 20. Marzo 1667.

C A P. XXVI.

De' Uffici del Padre Generale.

Tutti i Fratelli obbediscano, e riveriscano il Padre Generale, come Capo della nostra Religione: ricordevoli del Voto della promessa Ubbidienza; e riculando di obbedire, e avendo ardore di contendere con esso dentro, o fuori di Casa, sia carcerato, e rimanga nella stessa Prigione ad arbitrio del medesimo Generale; e ogni Venerdì, mentre starà carcerato, vada in Relettorio, e ivi mangi sopra la nuda Terra pane, e acqua; e sia privo di voce attiva, e passiva, e penitenziario di pena di più grave colpa; e non possa da questa pena essere assoluto, se non dal Generale, o dal Capitolo Generale: E di similgiante pena sieno puniti tutti i Disubbidienti (come sopra si è detto) de' Provinciali, e Priori loro.

Possa lo stesso Generale visitare, e riformare gli Spedali della nostra Religione, sospendere, correggere, castigare, e condannare i Consiglieri, Provinciali, Priori, e altri Fratelli pe' delitti; sforzandogli a rendere i conti delle amministrazioni loro, giusto il Breve della sag. mer di Clemente VIII., e l'altro di Paolo V.; e possa dispensare, e fare le grazie, conoscendo essere necessario.

Due volte in persona (durante il suo Ufficio) visiterà gli Spedali della Religione, e più se sarà necessario.

Quando andrà in Visita, conduca uno de' Consiglieri, e un Segretario. Non ascolti le querelle de' Fratelli, se prima non faranno visite dal Provinciale della Provincia. E di tutte le difficoltà, che occoreranno, ne dia conto all' Eminentissimo Signor Cardinale Protettore; (y) né mai si parta dalla Ubbidienza di esso.

La sua ordinaria Residenza sarà in Roma nello Spedale di S. Giovanni Calibita.

Orderà, che in tutto, e per tutto inviolabilmente si osservino le Costituzioni, nè le dispensi, se non in quelle cose, le quali legittimamente, e necessariamente ricercarono la Dispensa.

Faccia l'Ufficio suo con ogni carità, e pazienza, non dominando imperiosamente, ma con umiltà, e cortesia, considerando che i Sudditi, i quali gli ha dato Iddio, sono figliuoli di Dio, e suoi Fratelli.

Non farà fastidioso, nè darà superflue spese a quelle Case, dove anderà; nè piglierà per sua Viatico, se non quello, che sarà necessario per lui, e detti Compagni per andare da un luogo all'altro.

Finiti i sei anni del suo Ufficio, e seguita la elezione del nuovo Generale, rimanga per tutto il tempo della sua vita col titolo di *Primo Discreto* della nostra Religione, e intervenga a tutti i Capitoli, ne quali abbia dopo 'l Generale il primo luogo, e darà il voto, e non possa di nuovo essere fatto Generale, se non passati sei anni; ma bensì possa esercitare qualsivoglia altro Ufficio, dal sudetto in poi, che gli sarà dato. Avvisando però i Fratelli, che lo riveriscano, come Capo, che è stato della nostra Religione: E possa per sua abitazione sceglierli uno Spedale in quella Provincia, che più gli parerà. Nè sia penitenziato, o corretto, se non dal Generale. E sia obbligato di dare per Inventario al suo Successore tutte le scritture, e libri appartenenti al suo Ufficio.

ANNOTAZIONI.

(5) Il Protettore di tutta la nostra Religione è il Signor Cardinale Vicario pro tempore del Sommo Pontefice; avendo così ordinato la san. mem. di Gregorio XIV. col suo Breve in data li 8. Maggio 1591.

C A P. XXVII.

Dell' Ufficio de' Confinglieri.

I Confinglieri intervengano a tutte le azioni pubbliche, che farà il Generale, e abbiano i primi Voti dopo il Generale.

Non si abbandoni Spedale, o di nuovo si pigli senza il consenso loro (a) e se vi sarà occasione, che il Generale abbia da fare qualche Priore fuori di Capitolo, nol faccia senza il consenso al-

meno di uno di detti Confinglieri; ed essendo in Roma nol possa fare senza il consenso di tutti due i Confinglieri. E nelle cose gravi il Generale ricerchi il parere (a) loro; e sieno da essi asceltati, come informati delle cose della Religione.

L' Ufficio loro durerà per sei anni (b) giutto il Breve di Papa Paulolo V. sotto li 13. Febraio, 1617.

Il simile anco possa fare il Padre Segretario (c) del Padre Generale, cioè d' intervenire a i Capitoli.

ANNOTAZIONI.

(2) Pervoro, è consenso de' PP. Confinglieri s' intende il voto decisivo. E quando si ricerca dalle (4) Costituzioni il parere di essi, quello debba omninamente sentirsi dal P. Generale, ma non sia tenuto a eleggerlo. *Risoluzione al dubbio 36.*

(b) Occorrendo doverli celebrare il Capitolo Generale dopo il primo Triennio per causa della morte del nostro P. Generale, come si dirà nelle Annotazioni al cap. 31. e in tal caso cesserà l' Ufficio de' Confinglieri nel detto Capitolo. *Decreto 4. della Sag. Congregazione Deputata da Innocenzo XI. li. 30. Aprile 1685.*

(c) Non può essere Segretario Generale chi non ha le qualità prescritte per ottenere il Priorato. *Risoluzione al dubbio 17.*

Il Segretario Generale deve deputarsi dal P. Generale, e anche Terzo Consigliere dell' Ordine con tutte le prerogative, che godono gli altri Confinglieri, come per Decreto della Sag. Congregazione de' Pseuoi, e Regulari li 19. Luglio 1718.

C A P. XXVIII.

Dell' Ufficio de' Provinciali.

Risiedano i Provinciali ne gli Spedali della loro Provincia (c) assegnati a essi dal Generale; e l' Ufficio loro sarà di visitare ciascheduno la sua Provincia con la autorità data loro dal Generale, e secondo le Costituzioni.

Il Provinciale non priverà Priore alcuno della sua Provincia senza ordine espresso del Generale; ma lo sospenderà, quando la gravità del delitto ricercherà la sospensione, e in luogo di quello sostituirà un Vicario fino a nuo-

va provvisione da farsi dal Generale, al quale farà sapere segretamente la causa, che lo avrà mosso a sospenderlo; e procurerà di conservare la fama, e onore del suo Fratello.

Riveda i libri, ne quali si scrivono i conti, e trovando qualche difetto, gli dia coo diligenza i rimedi, castigando quegli, che fallano, e che malamente amministano.

Muterà i Fratelli della sua Provincia da una Casa, all'altra fra l'anno, mentre vi ne sarà bisogno, dando loro la licenza io iscritto sottoscritta di sua propria mano, e sigillata col Sigillo della Provincia; e oc ritenga osta di finita.

Visiterà le Infermerie, e procurerà che gl' infermi sieno bene trattati tanto di Medici, e medicioe, quanto di Virto, e uisibili, giusta la possibilità dello Spedale.

Procurerà, che nissuno, fuorchè i Fratelli, e Novizzi della nostra Religione, porti il nostro Abito; e trovando, che alcuno porti il detto Abito, lo spogli, gli lo pigli, e lo faccia castigare, come per Breve Apostolico di Papa Clemente VIII.

Noo consenta, oè sopporti, che alcuno s'ingenera a vedere i conti de' nostri Spedali, le forse non fossero gli Ordinari, (d) che gli addimandassero.

Quando esce lo Visita, conduca seco un Compagno a suo beneplacito; ne fia di fastidio alle Case, oè pigli denari, se non per le spese da un luogo all' altro: Finita la Visita, ne mandi una nota intera al Generale.

I Provinciali avendo finito l'Ufficio loro, potranno intervenire in tutti i Capitoli Generali, e Provinciali, ne quali potranno avere voce, e daria, conforme gli altri Capitolari.

ANNOTAZIONI

(c) Se il Provinciale risiede in qualche Convento Generale, ha ivi l'uso delle Carceri rispetto a' suoi sudditi, che sono ne' Conventi della Provincia, sempre salvo la giustizia del P. Generale de' detti Conventi, secondo i Decreti di Alessandro VII. li 10. Luglio 1655. *Relazione ad dubio 32.*

(d) I nostri Spedali, dove sono dodici Erel, sono totalmente eretti dalla Giurisdizione, *Regul. Tom. VI.*

sione degli Ordinari; e dove è minor numero, possono i Vescovi unicamente col Provinciale, o altro Superiore maggiore rivedere i Conti, in modo però, che non s'ingenerino contro i Religiosi. Urbano VIII nel suo Breve in data li 9. Luglio 1623. confermato da Alessandro VII. con altro Breve emanato li 5. Novembre 1659. de' quali le Seg. Congregazione de' Vescovi, e Regulari più volte ne ha incaricata la osservanza, specialmente li 19. Agosto 1683. li 22. Settembre 1684. li 3. Febbrajo 1708.

La detta Seg. Congregazione sotto li 19. Settembre 1702. dichiarò, che il Provinciale non essendo presente possa deputare un altro Religioso, però non dello stesso Convento, per assistere alla detta revisione de' Conti, e sotto li 4. Agosto 1713. decretò, che possi il Vescovo prefiggere al Superiore locale un termine competente, dopo il quale, se il Provinciale non viene, e non manda un suo Delegato, possi da se solo rivedere i Conti.

Occorrendo, che i Vescovi rivedano i Conti, non possono sfuggire da nostri Spedali la provvisione, nè con alcuna, avendo così ordinato Urbano VIII. con due Brevi, uno in data li 11. e l'altro li 14. Aprile 1614. emanati per la nostra Religione.

C A P. XXIX.

Dell' Ufficio de' Priori.

NELL' entrare, che farà il Priore nello Spedale, del quale sarà eletto, i Fratelli gli renderanno la solita Ubbidienza, e gli consegneranno tutte le scritture appartenenti all' Ufficio suo. E vederà, se l' Inventario datogli in Capitolo dal suo Antecessore concorderà con quello del Convento; e suverà il Generale in che maniera s'averà trovato le cose dello Spedale.

Piglierà le chiavi della Cassa dell' Erario, una delle quali tenga appresso di se, e consegnerà le altre a due Fratelli Professi. Proveda alla Casa, come farà di bisogno; e tenga un libro, nel quale si scrivano le Entrate, le Limosine, che faranno giornalmente fare allo Spedale, e le spese che si faranno per le necessità del medesimo Spedale. Di più un' altro libro, nel quale si notino le determinazioni del Capitolo; e gli ordini, che daranno il Generale, e Provinciali nelle Visite loro. Parimente on' altro libro, che contenga il giorno, mese, e anno, nel quale i Fratelli faranno la Professione in quello Spedale, o che nel medesimo motizzano.

E finalmente due altri libri; nel primo de' quali si scrivano fra un mese dopo il giorno della notizia, gli stromenti della Fondazione, ed Erezione
R r a del.

delle Cafe, e Spedali, Testamenti, Legati, Codicilli, Donazioni per causa di morte, tra vivi, e qualsivoglia altra disposizione tanto tra vivi, quanto per causa di morte fatta, o da farsi; inoltre gli Stromenti di compra di Beni stabili, di annue Entrate di Cafe, e di tutti gli altri Beni stabili, e gli Stromenti delle ricompre di Entrate, che forse occorreranno in avvenire: Nel secondo libro poi sieno descritte, e destinate si notino le Elazioni di Censi annui dell'Entrate, e di tutte le Rendite dovute da qualsivoglia persona, con la nota del giorno, mese, ed anno, del Nome, e Cognome del Debitore, e della somma, che deve.

Averà cura particolare di visitare spesso le Infermerie, avvertendo, che i poveri Infermi sieno bene provvisti, e serviti con gran carità; procurando similmente che l'Infermerie, e altri Ufficiali della Infermeria facciano il debito loro; e se sarà bisogno, vi dia i rimedi opportuni.

Pigli i Cappellani, Medici, Chirurghi, Barbieri, e altri Ministri col consenso de' Fratelli più vecchi di Casa; avvertendo che ognuno di questi sia intelligente nel suo Ufficio; e a suo piacere vi metta gli Ufficiali, e li levi.

Procurerà, se sarà possibile, che lo Speciale sia del nostro Abito; e a questo effetto vi stia sempre un Fratello, che gli faccia compagnia nella Specieria.

Mantenga la pace, e unione tra i Fratelli; e dia a tutti ciò, che sarà necessario, conforme le Costituzioni, e la possibilità dello Spedale.

Non dia licenza a i Fratelli di andare fuori della Diocesi, in cui vi sarà lo Spedale, se non per causa della Cerca a tempi debiti, o per negozi importanti; le quali licenze sieno limitate per tanti giorni, e sottoscritte di sua mano, e sigillate col Sigillo dello Spedale: E il Priore, se è possibile, non stia fuori (e) più di otto giorni senza la licenza in iscritto del Padre Generale, o Provinciali.

Procureranno i Priori di ritrovarsi alle Orazioni, alla Infermeria, e in Refettorio insieme cogli altri Fratelli.

Quando verrà il Generale alle Cafe loro, o il Provinciale a visitarli, debbono riceverli con ogni affetto, e carità, provvedendogli delle spese necessarie da una Casa all'altra.

Procurino, che i Beni stabili, ne quali, o verlo i quali il Convento averà qualche jus, e ragione, non si vendano, nè s'impegnino, o s'infedino, nè si diano in enfiteosi, o in affitto per più di tre anni, nè obbligati sotto il titolo di alienazione senza la licenza (f) del Padre Generale in iscritto, la quale esso non deve dare, se non per comune utilità del Convento, o vero per qualche inevitabile, ed urgentissima necessità.

E in particolare espressamente si proibisce, che i Priori non possano senza licenza del Padre Generale, appaltare le Vestimenta di quei, che muoiono, e che propriamente, e volgarmente si domandano *Fagotti*; nè vendere gli incerti con anticipato pagamento, ma solamente puole vendere con denaio in contanti quelle cose, che hanno nello Spedale per venderli; nè fare le sudette cose anche col consenso del Generale, o Provinciale; e nel tempo, che si fanno le dette vendite, si facciano in presenza de' Fratelli, e di consenso loro.

Nè anco possano concedere ad alcuno Capella in Chiesa senza licenza in iscritto del Generale: Nè ad essi Priori sia lecito di ricevere i Novizzi; ne dopo ricevuti ammetterli alla Professione, se non nelle Cafe di Noviziato.

Avvertano parimente di non fare Debiti; e quando la necessità gli altringesse, non possano farli, se non col giudizio, e consenso de' gli altri Fratelli della Casa, e con la licenza in iscritto del Provinciale; e che la somma del Debito non passi cinquanta scudi; e facendo il contrario sia punito colla pena di più grave colpa (g) ad arbitrio del Provinciale.

Non comprino i Beni stabili di qualsivoglia qualità; nè edificino, e fabbrichino opera, che ecceda il valore di scudi venticinque, senza la licenza del Generale; e chi presumerà fare il contrario, sia punito, e privato dell'Ufficio ad arbitrio del Generale.

Faccia il Priore, che si deputino due Fratelli Profeti, i quali stiano in sua compagnia, mentre si aprono le Cassette, e si numerano le Limosine: I quali Fratelli deputati tengano in pace e loro il libro, in cui si scrivano le Limosine ogni giorno; e il predetto libro serva per confronto col libro del Padre Priore: E quello Priore, che non osserverà il detto ordine, sia privo di voce

ce attiva, e passiva, e non possa essere reintegrato, fuori che dal Capitolo Generale, passati dieci anni.

Ordiniamo a' Priori de' nostri Spedali sotto pena (contravenendo) *ipso facto* della privazione dell' Ufficio, e della voce attiva, e passiva per sei anni: Che sei mesi avanti la celebrazione del Capitolo Generale, o Provinciale, non vendano Grano, Vino, Olio, e altre cose comestibili; nè possano pigliare denari anticipati di redditte, gabelle, o assiti, nè fare debito alcuno; provvedendo la Casa di tutto il necessario, giusta la possibilità dello Spedale, portando la fede de' Fratelli del suo Spedale di avere adempito quanto sopra ciò si comanda.

Ciascheduno de' Priori procurerà con somma diligenza di osservare, e fare osservare le nostre Costituzioni, e gli Ordini, che si daranno dal Padre Generale, e Provinciali, procedendo contro i Disubbidienti secondo la sua autorità; e subito che occurrerà qualche caso grave, lo farà sapere al Provinciale della Provincia, acciò vi dia il rimedio.

Esortiamo i nostri Priori, che morendo alcuno de' Fratelli dello Spedale loro, che gli facciano celebrare le Messe di San Gregorio, essendo certi, che le Otazioni, le quali si fanno per i Defonti, sono molto bene impiegate.

Quel Priore, il quale non avrà reso rettificamente i conti della sua amministrazione, e governo, si troverà, che abbia con l'effetto defraudato qualche cosa dello Spedale, vogliamo che sia punito di pena di furto; nè mai in tempo alcuno possa esercitare Ufficio, nè possa essere dispensato, se non passati dieci anni.

ANNOTAZIONI.

(e) Essendo obbligati i Priori risiedere ne' Conventi loro, fu determinato nel Capitolo Generale del 1712. che se i detti Superiori saranno assenti per tre mesi senza giusta, e legittima causa da approvarsi dal Padre Generale, o se per un' anno per qualsivoglia pretesto, e necessità, s'accorse apprevata, e ottenuta la licenza del detto Padre Generale, s'intendano *ipso facto* privi del Priorato senza altra dichiarazione. *Decreto fatto.*

(f) Que' Superiori, che faranno qualsivoglia alienazione fino alla somma di liudi venticinque senza la licenza del Generale, o ad altre la stessa somma, senza licenza della Sede Apostolica, incorrono *ipso facto* nelle pene della *Excommunicatione*, cioè nella scomunica riservata al Papa, come ha dichiarato la

Sag. Congregazione del Concilio li 23. Gennaio 1621. e inoltre incorrono nelle privazioni dell' Ufficio voce attiva, e passiva, guilo il *Decreto di Urbano VIII. li 7. Settembre 1624.*

(g) Non Sola la pena di grave colpa, ma anche le pene accennate incorrono i suddetti, se piglieranno denari oltre la detta somma in prestito, o a cambio in nome del Convento, con obbligare i Beni del medesimo, o con dare in pegno qualche cosa dello stesso Convento, come per *Decreto fatto per ordine del suddetto Pontefice li 20. Marzo 1624.* e li 19. Settembre. 1643.

C A P. XXX.

Delle Regole, che debbono osservare i Fratelli del nostro Ordine.

Perche per la solenne, sia espressa, o tacita, Professione i Fratelli del nostro Ordine rinunziano efficacemente, e con effetto a tutt' i Beni, ragioni, e azioni, che loro di presente appartengono, o in avvenire apparterranno in qualsivoglia maniera, e anco in quanto a tutto l' usufrutto, non riservandosi per se cosa alcuna di quelle in maniera alcuna, in modo tale che pel tempo avvenire ne anco con le parole debbano dire cosa alcuna propria, o sua.

Espressamente comandiamo a tutti, e ciascheduno de' Fratelli del nostro Ordine, che nessuno di loro, a modo di Cane, che ritorna al vomito, abbia nè per se, nè per interposta persona, dominio, uso, od usufrutto di denari, entrate, e di qualsivoglia Beni mobili, o stabili, o che si muovono; ma sia obbligato rassegnare senza dimora ogni cosa di che sorta, e qualità si sia, e in qualsivoglia modo acquistata, ancorche donatagli, nella libera podestà del Superiore, non ritenendo, o riservando appresso di se cosa veruna in qualsiasi maniera, dicendo: *Che mangieremo, e beveremo, e di che si vestiremo?* Perchè li Generali ricevono tutte queste cose: Ma i nostri Fratelli non pigliandosi pensiero di ciò, che ha da succedere dimane, pongano tutta la speranza loro in quello, il quale pasce così abbondantemente gli Ucelli della Aria, i quali non seminano, nè mietono, ne rannano ne i Granai; e con tanta vaghezza adorna i fiori delle Campagne, i quali non lavorano, ne filano; ma ubbidienti i detti Fratelli al consiglio del Salvatore.

1. Cerchino il Regno di Dio: e la sua giustizia, osservando i suoi Precetti, e facendo quello, che nella Professione

gli hanno promesso col Voto, acciò meritino di ottenere la liberalissima, e acerbissima promessa dello stesso Salvatore, il quale dice: *E tutte queste cose vi si daranno di sopra più.*

Onde tutto ciò, che si dà a i Fratelli di Imolina per Messe, o qualsivoglia altre Orazioni, e Confessioni, o per qualsivoglia Arte, Artificio, Industria, o fatica, si metta in comune, (b) e si dia a chi ne avrà di bisogno; in modo tale, che secondo la Regola del B. P. N. Agostino, *nieno operi per se, ma che tutte le opere siano fatte pel Comune con maggiore studio, e con più prontezza, e allegrezza, che se le facesse ognuno di noi per se stesso:* E ciascuno sappia, che farà tanto maggiore profitto, quanto farà qualsivoglia cosa più volentieri, e più ferventemente pel comune, che pel particolare.

Si offervi però da' Superiori talmente la indevole, e pia discrezione, che nel dispensare a luogo, e tempo a' Fratelli nelle necessità loro i detti Beni, abbiano speciale riguardo quei Frati, per causa de' quali sono pervenuti, o vero donati, o acquistati in qualsivoglia maniera al Monastero.

Sieno anche obbligati i Superiori de' luoghi di osservare in tutto, e per tutto sinceramente questa Santa Comunità.

2. Nessuno de' nostri Fratelli di qualsivoglia grado, e uche o ardita di aprire le lettere dirette al P. Generale, o altri Ufficiali, o vero falsificarle: E chi sarà convinto per la prima volta sia punito di pena di grave colpa ad arbitrio del Provinciale.

3. Se alcuni de' nostri Fratelli vanno in collera insieme, o co' Secolari, e si strapazzino con vicendevoli ingiurie, o si faranno dati de' schiaffi, si riconcilino nello stesso luogo della quistione fatta; l' uno l' altro si umilino; e l' incolpato per sua penitenza vada senza la Pazienza, o Scapolare per sei mesi, se non sarà altrimenti dispensato dal Generale; E se sarà Superiore, s' intenda immediatamente sospeso dall' Uffizio per sei mesi, nel qual caso possiamo i Fratelli eleggere un Vicario infino che dal P. Generale, o Provinciale, sarà stato provvisto di Superiore per lo stesso tempo, avendo sempre riguardo alla qualità del succeduto caso, e scandali seguiti.

4. Chi avrà gravemente percosso il Fratello sia subito condannato nelle pe-

ne di più grave colpa, dalle quali non possa essere assolto, se non dal Generale, o Capitolo Generale e la predetta liberazione non si faccia, se non passati almeno tre anni; E se alcuno commetterà in questo, o in altro genere qualche delitto, il quale per le leggi civili si debba punire di pena di morte, sia punito con la pena di gravissima colpa, o perpetuo Carcere, o Galera in vita.

5. Se alcuno ardirà di offendere il Superiore, o con le parole, o co' fatti, sia castigato con la pena di più grave colpa per anni sei; e se la offesa sarà grave, sia più gravemente punito insieme co i Complici.

6. Si proibisce a tutti, e singoli Fratelli il portare, o tenere nasconde Armi di qualsivoglia sorta, offensive, o difensive, eccettuato però un piccolo coltello, una forchetta, e forbicina per servizio loro, e de gl' Infermi; e quei, che contravverranno a quello precetto, sieno puniti con pena grave dal Priore, o Provinciale.

7. Se alcuno de' Fratelli sarà convinto di avere rotto il Voto della Castità, per la prima volta sia punito di pena di più grave colpa per lo spazio di un' anno; e se farà una altra volta convinto dello stesso peccato, sia castigato con la medesima pena per sei anni; E se sarà Ufficiale, gli si raddoppi la pena.

8. Se alcuno de' nostri Fratelli manifesterà a' Secolari, o Novizzi le determinazioni, e segreti della Religione, sia per ogni volta, essendo convinto, punito di pena di più grave colpa, come distruttore della Religione.

9. Chi accuserà falsamente il Fratello, sia castigato egli di ciò, che lo aveva accusato, e incorrano nella stessa pena i Testimoni falsi.

10. Niuno de' nostri Fratelli esca fuori o solo, o accompagnato (i) senza la licenza del Priore; e tornando gli renda una altra volta ubbidienza; e facendo il contrario, sia per la prima volta punito per otto giorni colla pena di grave colpa; e se più volte, si accresca la pena, e sia punito ad arbitrio del Priore.

11. I Fratelli Professi non si riprendano l' uno l' altro, e se alcuno vedrà nell' altro qualche cosa indecente, o degna di riprensione, lo corregga, con-

torme

forme comanda il Vangelo; E se il Fratello corretto non si emenderà, lo dica al Priore, altrimenti sia punito à suo arbitrio di pena di grave colpa.

12. In tutti i nostri Spedali vi sia una Cassa di tre chiavi, nella quale si conservino le scritture, e denari, se vi ne faranno.

13. Se sarà possibile, farà in tutti i nostri Spedali un luogo sicuro, il quale serva per prigione; e non potendosi questo fare comodamente, vi siano almeno le manette, e i ferri, che si mettono a' piedi, per punire i Delloquenti.

14. Nessuno de' nostri Fratelli tanto Professi, quanto Novizzi scriva, o faccia scrivere, ferri le lettere, senza che prima il Professa non le mostri al Priore, e il Novizio al suo Maestro. E se alcuno ardirà di contravenire, sia punito con la pena di più grave colpa ad arbitrio del Priore.

15. I Priori non manderanno i Fratelli a cercare la limosina (k) fuori de' termini a loro prefissi dal Provinciale della Provincia; e chi ardirà di fare il contrario, sia punito colla pena di grave colpa ad arbitrio del P. Generale.

16. Non si lasci di fare la raccomandazione delle Anime nelle Città, in cui di notte si suol fare; se non per legittimo impedimento, e con la licenza del Provinciale.

17. Quel Fratello, il quale non ubbidirà al suo Superiore per lo spazio di un giorno, e di una notte, sia per tre anni punito con la pena grave; e se incorrerà spesso volte nello stesso mancamento, sia punito con la pena di più grave colpa semplicemente senza termine.

18. Se alcuno de' nostri Fratelli avrà ardito di mettere dissensione o co' detti, o co' i fatti nella nostra Religione, e farà di questo convinno, sia punito con la stessa pena detta nel precedente numero, o Capitolo.

19. Se alcuno de' nostri Fratelli avrà ardito d'introdurre fra noi nuovo modo di vivere, il quale sia contro il Voto della Opitalità, che professiamo, sia subito privato dell' Abito, e mandato in Galera per cinque anni.

20. Non si accetteranno Spedali senza la licenza del P. Generale, e Configlieri: E nelle Castella non si accetteranno, se non averanno almeno entrate, con le quali si possano sustentare sei Ammalati, e quattro Fratelli. Ma nelle Città grandi si rimette al P. Generale: E chi sarà altrimenti, sia punito gravissimamente ad arbitrio del Generale.

21. Quando un Fratello andrà da un luogo all'altro con la licenza del Superiore; il Priore di quel luogo, da cui si partirà il Fratello, scriverà tutte le robbe, e denari, che porterà, e manderà una lista al Priore dello Spedale, al quale il detto Fratello andrà; il quale Priore vedrà se sono giusti, e se mancherà qualche cosa, gli farà rendere conto. E il Priore, che non offerirà quello, sia per due mesi sospeso dall'Ufficio, e il Fratello per lo stesso tempo sia privato della pazienza.

22. Nessuno de' nostri Fratelli vada da una Provincia alla altra senza la licenza del P. Generale; e chi ardirà di contravenire, sia castigato ad arbitrio del Generale: Comandando al Priore dello Spedale, nel quale sarà giunto quel Fratello, che lo tenga in prigione; e subito lo farà sapere al Generale, da cui avrà l'ordine di ciò, che si ne dovrà fare.

23. I Provinciali determineranno a tutti gli Spedali i termini delle Campagne, nelle quali i Fratelli debbono domandare le limosine; né permettano, che uno impedisca la cerca dell'altro.

24. Ordiniamo, ed espressamente comandiamo a tutti i Priori, e Fratelli, che non s' intramettono ne i negozi de' Secolari: non accettino procure di qualisiasi persona, ancorche l'parente, o Consanguinea; non trattino matrimoni; né sieno Compari; e sotto pena tanto a' Priori, quanto a' Fratelli di fare ogni Mercoledì la disciplina in pubblica Mensa, e dire la sua colpa per un mese.

25. Se alcuno de' nostri Fratelli avrà ardito di pigliare qualche cosa del Convento, o di altri Fratelli senza la licenza del Priore, se sarà di poco momento, il Priore la farà primeramente restituire, e farà che sia castigato per otto giorni con la pena di grave colpa; ma se sarà cosa d'importanza sia punito, se sarà convinto, con la pena di furto.

26. Se qualcuno de' medesimi Fratelli non osserverà il digiuno ordinato dalla S. Madre Chiesa, digiunerà tre giorni in pane, ed acqua; e chi non osserverà i digiuni delle nostre Costituzioni, per un giorno solamente magni in terra pane, e acqua; e se avrà ardore di fare ciò molte volte, si accresca al delinquente la pena ad arbitrio del Priore.

27. Se alcuno Fratello lascerà l' Abito dopo la Professione, e farà Apostata, si procurerà con ogni diligenza, che ritorni, e sarà castigato con le pene imposte a gli Apostati da' Santi Canon.

28. Ogni tre anni in Capitolo si cambieranno le famiglie de' gli Spedali; e questa mutazione sarà fatta dal Generale, Configliari, e Provinciali, i quali procureranno di dare soddisfazione a tutti; e se sarà necessario il mandarne alcuno da una Casa all'altra fra l'anno, questo lo possa fare il Visitatore.

29. Ordiniamo, ed espressamente comandiamo a tutti, e singoli Priori, che venendo qualche Fratello ne' gli Spedali loro senza la licenza del Generale, o del Provinciale della Provincia, subito lo facciano incarcerare, e digiunare tre giorni in pane, ed acqua; e non ne sia cavato, se prima non lo averanno fatto sapere al P. Provinciale, e avuto ordine di ciò, che averanno da fare: E quel Priore, che non obbidirà, sia punito ad arbitrio del Provinciale.

30. Nissuno de' nostri Fratelli, ancorche sia Superiore, ardisca di venire a Roma senza licenza in iscritto del P. Generale per qualsivoglia causa; e chi farà il contrario, sia punito colla pena di più grave colpa ad arbitrio del Generale.

31. Se alcuno de' gli stessi Fratelli sarà convinto di avere giuocato a carte, o altri giuochi proibiti, per la prima volta sia punito colla pena di più grave colpa per 15. giorni, e facendo ciò più volte, gli si accresca la pena ad arbitrio del Superiore.

32. Se verrà qualche Fratello della nostra Religione di Spagna, (l) vogliamo che sia ricevuto con ogni carità, e amorevolezza; e venendo per noi gozino' nostri Conventi, vi si tenga finché gli abbia finito: E se volesse stare con noi, se sarà timorato di Dio, e quieto, avrà licenza dal suo Superiore,

se, si ritenga, piacendo al Generale, e figli potrà assegnare un luogo, dove rimanga di famiglia.

33. Quando i nostri Fratelli andranno da un luogo all' altro con la licenza del Superiore; se vi sarà distanza più di venti miglia, vogliamo, che per ogni miglio gli si diano due baiocchi; ma nel Regno di Napoli, o Sicilia si gli diano tre grana per ciascuno miglio.

34. Se alcuno de' nostri Fratelli, i quali domandano la limosina per le Città, o Castella, avrà commesso qualche delitto, il Compagno, che sarà con lui, lo dirà al Priore, il quale lo castigà giusta la qualità del delitto; e il Compagno, che contravverrà, e non avviserà del commesso delitto il Priore, se questo lo avrà saputo da altri, vogliamo, che il detto Compagno sia punito con pena uguale a quella del Delinquente.

35. Gli Apostati, che averanno apostatato per più di due mesi, tornando ad alcuno de' nostri Conventi, sieno subito incarcerati dal Priore, e ivi tenuti in buona custodia fino, che gli sia ordinato dal Generale ciò, che avrà da fare.

36. Se a caso (lo che Dio non voglia) alcuno de' nostri Fratelli navigando, però con la obbedienza del Superiore, sarà fatto Schiavo de' Turchi, vogliamo che sia ricomprato a spese della sua Provincia, dividendo le contribuzioni secondo la possibilità de' Conventi; o i Provinciali procureranno, che si eseguiscono tutte queste cose, e di riscattare quanto prima il Fratello schiavo.

37. In nessuno de' nostri Conventi si accetterà alcuna persona di qualsivoglia condizione (ancorché sia Prete, o Religioso), al quale sieno fatte le spese durante la di lui vita, senza la licenza del P. Generale; e chi ardirà fare altrimenti sia punito ad arbitrio del Generale; e quello, che sarà stato accettato, sia mandato fuori, o trattenuto secondo l' Ordine del Padre Generale, il quale di lui disponga con maturata considerazione.

38. I Priori non introdurranno nelle nostre Chiese le Confraternite, o Compagnie de' Secolari, senza la licenza del P. Generale, sotto la pena della pri-

privazione dell' Ufficio, nel quale non possono essere rimessi, se non nel Capitolo.

39. I Priori, mentre che i Fratelli mangiano, facciano leggere ogni prima Domenica del mese la Regula del P. N. S. Agostino; e una volta il mese le nostre Costituzioni; e se alcuno non osserverà questo precetto, mangi per dieci giorni pane, e acqua.

40. Quando i Fratelli del nostro Ordine scriveranno al P. Generale, o ad altri Ufficiali, faranno il soprascritto delle lettere - (m) *Al Mostro Rev. Padre N. Generale della Religione etc.* - E fra loro - *Al Reverendo, e Carissimo Fratello etc.* - E chi farà altrimenti, sia dal Priore punito per un mese colla pena di grave colpa.

41. Se alcuno de' nostri Fratelli per i suoi demeriti, o altri delitti sarà stato messo in prigione, e dopo alcuno de' Fratelli gli avrà dato ajuto, consiglio, o favore per farlo fuggire di prigione, sia chi si voglia, sia punito con la stessa pena, colla quale doveva essere punito il malfattore; e sarà in arbitrio del Generale d'eliminare la pena, come gli parerà.

42. Se qualcuno fuggirà dalle Carceri, o dal Convento, acciò non sia castigato dal Priore per qualche colpa; se sarà preso, o da se ritorni, vogliamo che faccia la stessa penitenza, che doveva fare innanzi, che fuggisse; e che si accresca ancora ad arbitrio del Generale, secondo lo scandalo, o mal' esempio, che avrà dato a' Secolari, a' quali ha scoperto i fatti del Convento.

43. Quel Fratello, il quale essendo citato, e chiamato da' Superiori, se auvilato tre volte da' Superiori non comparirà, sia punito come disobbediente, e contumace con la pena di più grave colpa da i stessi Superiori.

44. Se alcuno de' nostri Fratelli Professi lascerà l' Abito per entrare in una altra Religione senza la legittima licenza de' Superiori (n) e in quella non perseverando a noi ritornerà, attivando in qualsivoglia luogo, sia dal Priore carcerato, e non lo liberi sino che dal P. Generale non gli sia ordinato altrimenti. E vogliamo, che questo Fratello sia penitenziato per tre anni continui, e interi, cioè: che il primo anno vada senza la Pazienza, o Scapolare; il

Cod. Regul. Tom. PL

secondo faccia la disciplina in publico Refettorio ogni Venerdì; & il terzo mangi ogni Mercoledì pane, e acqua; e sia pe' detti tre anni privo di voce attiva, e passiva.

Ma se innanzi che torni alla nostra Religione, si avrà la notizia, in che altra Religione sarà entrato, procurino i nostri Superiori di notificare a' Superiori di quella Religione, nella quale sarà stato ricevuto, che egli è Apostata del nostro Ordine; e ottenghino ancora, che sia licenziato, e rimandato alla nostra Religione.

45. Quei Fratelli, i quali faranno incorri nella scomunica per qualche peccata tra loro, o per averli fatte violenza con le mani, possano essere assolti dalla detta scomunica da' suoi Superiori.

46. Niuno de' nostri Fratelli, sia Suddito, o Priore, ardisca di procurare lettere di favore (o) da chi si sia, per ottenere grazie, Ordini Sagri, o vero Ufici; E gli Transgressori, essendo convinti, sieno privi per dieci anni di voce attiva, e passiva.

47. Nessuno de' nostri Ufficiali, Priori, e Fratelli della nostra Religione ardisca tenere fuori di Casa robba, denari, né qualsivoglia cosa in serbo, (p) sotto pena della più grave colpa da incorrerli *ipso facto*, e non possa essere assoluto, se non colla licenza del Padre Generale.

48. Niuno Priore de' nostri Spedali permetta, che si portino le Sporte per la Città; e contravenendo sia castigato dal Provinciale.

49. Che i Priori sieno obbligati ogni prima Domenica del mese congregare i suoi Frati Professi per trattare i negozi, e bisogni de' gli Spedali, con tenere un libro, nel quale si noteranno tutte le determinazioni, che si faranno nelle Congregazioni; e chi nol farà, sia punito ad arbitrio del Padre Provinciale.

50. Nissuno Priore permetta, che nelle Congregazioni, che si faranno, entri alcuno de' Fratelli, il quale non abbia compito un'anno di Professione, (q) e chi contraverrà sia sospeso per sei mesi dall' Ufficio.

51. Che ne gli Spedali i Priori possano ricevere alcuni per Terziari, (r) dando loro una Veste, Capello, e

S 2

Man-

Mantello del colore dell' Abito della Religione; auvertendo, che sieno Persone timorate di Dio, e di buona vita, e che non passino trentacinque anni di età, con licenza però in iscritto del Padre Generale.

52. I Priori sieno obbligati ogni ne di mese farli dare conto da gli Spenditori loro in presenza di alcuni Frati de' più vecchi; e quello, che contravverrà, sia castigato ad arbitrio del Provinciale.

53. I Priori de' nostri Spedali, quando comperanno qualche cosa, la pagaranno il Procuratore, o lo Spenditore, quando passerà la forma di due feudi; e chi contravverrà sia castigato ad arbitrio del Provinciale.

54. Che i Priori de' nostri Spedali non possano fare spesa, la quale passi feudi venticinque, senza il consenso di due Frati più vecchi; e chi contravverrà, sia castigato ad arbitrio del Padre Provinciale.

55. Che i Sacerdoti della nostra Religione portino tutti la Chierica ad un modo, cioè della rotondità di una Ostaia. E che in ciascheduno de' nostri Spedali possa essere un Sacerdote; e (x) il quale non sia promosso al Sacerdizio, se non passati sei anni di Professione, giusto il Breve del Sommo Pontefice Paulo V. dell' anno 1609.

56. Che nell' andare a Capitulo, e in qualsivoglia altro negozio, nessuno de' nostri Priori, e Fratelli ardisca portare Bolgie, Stivali, o Cuscineti di Colro (salvo che il Padre Generale, Consiglieri, Provinciali, e Compagni per occasione di Visite, o altri negozi) sotto pena a i Priori di essere sospesi *ipse facti*, e a i Fratelli di andare due mesi senza la Pazienza. E quei Priori, e Fratelli, che di presente si trovano avere Bolgie, Stivali, o Cuscineti, li debbano vendere, e dare il prezzo alle Comunità delle Case, o alle quali dimorano.

57. Dichiariamo, che il Generale possa perdonare, siminare, o mutare le pene da lui, o da altro Superiore della Religione imposte per qualsivoglia causa, o in tutto, o in parte, come gli parerà bene, e che i meriti la ubbidienza, umiltà, e pazienza del Fratello castigato.

58. Acciocché più facilmente provvedere si possa alla unità, e pace di tutta la nostra Religione, e quiete delle Coscienze de' Fratelli, vnglian o, e dichiariamo, che la nostra Regola, e Costituzioni non obbligano alla colpa, ma alla pena; se non per ragione di Precepto, o di disprezzo.

Dichiarando, che i Priori possono dispensare nelle Case loro per causa unesta, e ragionevole co' Fratelli della sua Famiglia, e Forestieri, i quali vi si trovassero, circa le Vigilie, Digioni, Astinenze, e altre cose dispensabili, che non sono espressamente proibite, come loro parerà bene; mentre però che non facciano ordinariamente, e specialmente in quelle cose, le quali possono impedire il nostro particolare Istituto della Ospitalità, per la quale è stata istituita la nostra Religione, a cui deve avere la mira ogni nostra Cura.

ANNOTAZIONI

(h) Quanto viene disposto in questo numero primo circa la Vita comune, si confermano dalle sue mem: d' Innocenzo XI. li 30. Aprile 1685. e incaricano le osservanze nella *Regulatione al dubio 38.*

(i) A i nostri Fratelli Cerranal, spenditori, e Procuratori viene permesso di uscire, & andare soli con la licenza però del superiore, essendo questa la mente della S. Congregazione de' Vescovi, e Regolari, come per rotolino li 5. Agosto 1678: dichiarata poi la detta mente dalla sel. mem. del Card. di Capua Prefetto della medesima, e Protettore della nostra Religione, come per suo Decreto sotto li 9. del detto mese, & anno.

(k) I nostri Frati non possono essere impediti dagli Ordinari circa il domandare la limosina; in conformità del Privilegio concessi da S. Pio V. nella prima Prima Bolla, con la quale approvò l' Istituto del nostro Sancto li 8. 7., e del Decreto di Paulo V. li 31. Genaro 1617. etiam per nostri Religiosi.

(l) I Frati della nostra Congregazione di Spagna essendo in Italia sono sottoposti alla giurisdizione del Generale, e de' gli altri Superiori della nostra Congregazione d' Italia; la vice vera i Frati della nostra Congregazione d' Italia ritrovandosi in Spagna sono soggetti al Generale di quella Congregazione. *Urbanus VIII. nel Breve dato li 20. Settembre 1634. che incincia - Exponi nobis.*

(m) Pretermittendo gli si dà il titolo di *Arrendimento*, così anche al P. Vicario Generale, come si dirà nelle *Annotationi al cap. 31.*

Si proibisce perimente a nostri Frati di scrivere vicendevolmente le novizi, e altre cose simili; e quando sia necessarii di scrivere per qualche negozio, non si scrive in più di mezzo foglio, o al più (richiedendo così l'uffice) in un foglio, fuggendo però sempre il lusso delle fopracce; come ordinò il Padre Generale *Agostino* li 7. Giugno 1653. *risoluto dal Padre Generale Catalano ne' suoi Ordini generali*, fatto il primo Ottobre 1683; e confermato dal Padre Generale *Trinchi* parimente ne' suoi ordini generali li 13. Agosto 1713.

(a) I nostri Religiosi non possono passare ad altra Religione più larga senza la licenza della Sede Apostolica; nè alle Religioni più strette senza la licenza del nostro Padre Generale, come per breve di Urbano VIII. emanato per la nostra Religione li 12. Luglio 1628.

(p) Questa disposizione, cioè di non procurare lettere di favore, o altre raccomandazioni, si conferma dalla Sag. Congregazione de' Vescovi, e Regolari, con ordine che si esigessero le penne impolite, come per Decreto in data li 24. Marzo 1697. notificato a tutta la Religione dal Reverendissimo Padre Fazio Generale con lettera Circolare sotto li 27. del suddetto mese, & anno.

(q) I nostri Religiosi non solo fuori di Casa, ma ne anche appresso di loro, possono tenere denari, o altre robbe, ma debbono osservare il Voto della Povertà nella forma, che viene prescritta dalli Decreti emanati dalla Sag. Congregazione devotata dalla sa. me. d' Innocenzo XI. per la nostra Religione li 30. Aprile 1685. & li Religiosi Pauperes.

(r) Presentemente i nostri Frati non possono lucrare in Capitoli locali, se non dopo tre anni di Professione, avendo così stabilito il Capitolo Generale del 1665 con l'approvazione della sa. me. di Alessandro VII. per breve in data li 10. Marzo 1667. (s) Il Provinciale puote anche ricevere i Terziari con licenza del Padre Generale, à quali secondo il solito si dà il Capuccio senza lo Scapolare, e dopo avere servito bene dieci anni, li possono mettere in Noviziato con dare loro la Patienza un palmi più corta, e più stretta, senza voce attiva, e passiva. *Risoluzione al dubbio 39.* Si deve però avvertire, che non si possono ricevere per Terziari, se non hanno vent'anni compiuti sono pena della privazione dell'Ufficio a' Superiori *ipso facto*, secondo il Decreto della Sag. Congregazione sopra lo stato de' Regolari li 16. Marzo 1675. confermato da Clemente X.

(t) I nostri Sacerdoti non possono avere Uffici nella Religione, secondo l'accennato breve di Paolo V. e gli altri due di Urbano VIII. in data li 18. Aprile, e li 17. Ottobre 1628, dove il detto Pontefice dichiara, quali sieno gli Uffici, e Dignità del nostro Ordine senza fare menzione della voce attiva, la quale tuttavia godono i Padri Sacerdoti, che hanno esercitato quelle Cariche, alle quali ho uniformità del breve di Alessandro VII. li 10. Marzo 1667. è annessa perpetuamente la detta voce attiva.

I Sacerdoti possono essere anche Maestri de' Novizi, come si è detto nelle *Antichità* al cap. 11, e di più Sagrestiani, ed esercitare

Cod. Regal. Tom. VI.

altri Uffici, che non ripugnano a' Sagri Canon, però dentro il Convento; e il deposito per Procuratori è abuso; *Risoluzione al dubbio 11.*

In oltre, si determinò nella *Risoluzione* al dubbio 12. Che i detti Padri Sacerdoti dopo aver esercitato lucidamente per dodici anni l'Ufficio di Maestro de' Novizi, con la approvazione del Capitolo Generale, o Provinciale, o del Diffinitivo Generale, possono godere la voce attiva solamente ne' Capitoli Provinciali della Provincia loro.

Nella risoluzione poi al dubbio 24. si stabilì, che l'Padre Sacerdote in ciò ch'educa de' nostri Conventi debba in elezione de' Dotti Generali di Clemente VIII. *sapere Regum. Agualar*, fare almeno una volta la settimana la lezione di morale a tutta la Comunità, anche in lingua volgare, la Sane dopo il Vespri, e l'Interno la sera dopo la Orazione.

E tutti quei Sacerdoti, che per quindici anni avevano fatto le dette lezioni, potendone gli amati de' Superiori possono essere esibiti della voce attiva ne' Capitoli Provinciali, a' quali però non possono intervenire, che tre Sacerdoti giunti, e quella la anzianità per laeterna, e colla voce attiva canonica.

C A P. XXXI.

Che cosa si debba fare in morte del Generale.

SE a caso il Padre Generale prima di finire l'Ufficio suo se ne morisse, succedeva lo suo luogo il Primo Configliere (t) colla stessa autorità per sei mesi seguenti; e in questo mentre lo faccia sapere a' Fratelli, i quali debbono intervenire alla Elezione del Generale, acciocche nel fine di detti sei mesi si trovino io Roma, dove si ha da celebrare il Capitolo per la predetta elezione; e se per forte il Primo Configliere non potesse esercitare l'Ufficio sopradetto, sia il Secondo surrogato in luogo del Primo con la stessa autorità, come sopra.

ANNOTAZIONI.

(t) La Sag. Congregazione deputata dalla sa. me. d' Innocenzo XI. fra gli altri Decreti fatti per la nostra Religione li 30. Aprile 1685 stabilì, che se il Padre Generale morisse in uno de' primi tre anni, il Primo Configliere; o vero il Secondo, essendo il Primo impedito, avesse a governare la Religione da Vicario Generale fino al fine del Triennio; e se poi morisse, fino a quello, governarà fino al fine del triennio.

Inoltre la vigore de' detti Decreti, quelli, che sono stati Vicari Generali godono la voce attiva in perpetuo ne' Capitoli Generali e la Precedenza dopo il Provinciale attuale nella propria Provincia, e dopo il Priore locale nel proprio Convento.

Al Vicario Generale si può dare il titolo di *Arcevevangelista*; però il detto non potrà adottarsi nelle lettere i figli del Generale, particolarmente nello scrivere a' Provinciali, e Papi Qualesivisi. *Regolazione al dubbio 40.*

C A P. XXXII.

Che cosa si debba fare in morte de' Configlieri, e Provinciali.

SE morirà alcuno de' Configlieri, o Provinciali prima, che finisca il suo Ufficio, il Generale col consenso de' Configlieri, e Provinciali provveda di qualche Frate abile, acciò faccia l'Ufficio di Configliere, e Provinciale fino al Capitolo prossimo da celebrarsi.

A N N O T A Z I O N I.

In morte del Provinciale, prima che il Generale proponga i Soggetti secondo l'uso della Religione, dovrà scrivere al Priore Metropolitano, e all'Esprovinciale più amico della medesima Provincia, per avere la nota de' soggetti idonei della stessa; de' quali poi il Padre Generale col parere de' Padri Configlieri precepiti tre soggetti da proporsi a i Provinciali della Religione. *Regolazione al dubbio 41.*

C A P. XXXIV.

Delle Penitenze da imponersi per Colpa leggiera.

*Dire la sua colpa pubblicamente.
Baciare i Piedi de' Fratelli.
Pubbliche riprensioni.*

*Mangiare in terra.
Mangiare un giorno pane, & acqua.
Recitare i Salmi, e Corone.*

C A P. XXXV.

(a) Delle Penitenze da imponersi per Colpa grave.

*Discipline pubbliche.
Privazione della Pazienza.
Fare l'atto di Umiltà a gl' Infermi.*

*Dignas in pane, & aqua.
Levare i piedi, e gli stracci de' Impiegati.
E altre cose simili.*

A N N O T A Z I O N I.

(a) Questo Capitolo era stato trasfetto nelle Collazioni italiane per mero sbaglio del

Traduttore, rimovendosi espresso nel Testo delle Collazioni Originali latine: però vi è stato riaccolto in conformità della *Regolazione al dubbio 42.*

C A P. XXXVI.

Delle Penitenze da imponersi per Colpa più grave.

*Prigione.
Privazione della voce attiva, e passiva
Sospensione, e privazione dell' Ufficio.
Esilio dalla Provincia.*

*Cepi, e Manette.
a tempo.*

CAP. XXXVII.

*Delle Penitenze da imponersi per gravissima Colpa.**Perpetua privazione dell' Uscio.**Privazione dell' Alito.**Galea a tempo, e perpetua.**Privazione in perpetua della voce attiva, e passiva.**Prigione perpetua.*

CAP. XXXVIII.

Dell' ordine di mettere i poveri Infermi a letto.

CAP. XXXIX.

Del modo di visitare i poveri Infermi col Medico, e Chirurgo.

Riceva l' Infermiere con ogni carità, e amore gl' Infermi, che verranno a l nostri Spedali; e prima che entrino a l letto, faccie loro lavare i piedi: (x) E avverta, che per la salute del Corpo si deve prima procurare quella dell' Anima; perciò esorti con ogni benignità l' Infermo a confessarsi; e se la intermittenza darà luogo, ed egli si ricordi de' suoi peccati, procuri l' Infermiere, che si confessi prima di andare a letto; e se fosse gravemente ammalato, sia posto in letto, e subito confessato e comunicato (y) come parerà al giudizio del prudente Confessore, e sia vestito di camicia bianca, con un berettino in testa, lenzuola, capezzole, e salviette bianche, e se fosse necessario lo stesso Infermiere gli scenderà il letto.

Dopo che l' Infermo sarà in letto, vada il Fratello Custode delle Robbe, e scriva in uno libro a questo effetto destinato il Nome, Cognome, Patria, Età, Esercizio, e tutti i Vestimenti, e ogni altra cosa, che avesse portato seco l' Infermo; affinché riacqua le sanità, gli si possano restituire, e dopo in margine dello stesso libro scriva il giorno, nel quale partirà l' Infermo, o morirà.

ANNOTAZIONI.

(x) Quanto viene prescritto in questo Capitolo deve esattamente osservarsi da' nostri Religiosi, perchè così prescrive il nostro P. S. Gio: di Dio, il quale non solo lavare i piedi a gl' Infermi, ma anche li baciava; per la qual causa meritò di lavare i piedi a Cristo Signor Nostro, che gli apparve in figura d' Infermo, come nella sua Vita cap. 21.

(y) Gl' Infermi, che veramente peccati, e confessati, si comunicano nel primo giorno, che sono ammessi nello Spedale, conseguono sette anni, e altrettante quarantene d' Indulgenza: Quelli poi, che peccano per necessità, confessarsi, e comunicarsi mirabilmente ne meritano Spedali; e non potendo confessarsi, né comunicarsi invocano con la bocca, o col Cuore, il Santissimo Nome di Gesù, conseguono la Indulgenza plenaria concessa da Paolo P. li 15. febbrajo 1607.

IL Medico, e Chirurgo visiteranno due volte il giorno i poveri Infermi con questo ordine. Si faccia nell' arrivare del Medico il segno con una Campanella, acciò si senta per tutta la Casa; e gl' Infermieri si trovino alle Visite collo speziale, e Barbiere, ciascuno de' quali abbia il suo libro, e ivi distintamente scriva tutto ciò, che ordinerà il Medico non tanto circa il mangiare, e bere, ma ancora in quanto ai medicamenti; e l' Infermiere maggiore ne tenga cura particolare, acciocchè tutti facciano bene l' Ufficio loro; avvisando il Medico, che nelle sue Visite conforti i poveri Infermi, attendendovi con ogni diligenza, e faccia con pazienza, e slemma le domande particolari a ciascheduno Infermo; avvertendo che non ne rimanga alcuno senza la visita; e dipoi andranno alle Porte a vedere se ivi fosse altro Infermo da accettarsi, il quale sia accettato col giudizio del Medico.

CAP. XL.

De gli Ordini da osservarsi nel mangiare de gl' Infermi.

AOra di mangiare tanto la mattina, quanto la sera si suoni una Campanella; e il Cuoco dia ordine al mangiare; e in questo mentre daranno i Ministri l' acqua per lavare le mani a gl' Infermi, imponendo loro, che dichino il *Pater noster*, e *Ave Maria* per i Benetettori, e Fratelli, che sono in Casa; dipoi andranno in Cucina a pigliare da mangiare, e lo porteranno alla Infermeria: Fatto questo, il Padre Sacerdote faccia la Benedizione, conforme al Breviario Romano; e l' Infermiere maggiore lo distribuisca, dando a ciascuno ciò, che gli sarà ordinato dal Medico, leggendo prima il Fratello a ciò deputato il libro, nel quale sta scritto quello, che si ha da dare all' Infermo; e tenga l' Infermiere cura di quelli, i quali non possono mangiare, e mandi loro un Fratello, il quale gli serva tanto nel porgerli il mangiare, e be-

re, quanto nelle altre cose necessarie, leggendo il libro, in cui è stato scritto il vino, e acqua, acciocche a ognuno si dia ciò, che il Medico ha ordinato.

E il detto Infermiere maggiore procuri, che gl' Infermi sieno cibati nella ora determinata dal Medico, o come ricercava la Infermità; auvertendo che il mangiare sia caldo, netto, e ben cotto. Lo stesso Infermiere dopo di avere divisi i Cibi visiterà gl' Infermi uno dopo l'altro, domandando a ciascuno se gli sarà stato consegnato tutto ciò, che è stato ordinato dal Medico. E finito di mangiare, ringrazino Iddio nella Infermeria, acciocche tutti gl' Infermi sentano, e loro s'imponga, che dicano il *Pater noster*, e *Ave Maria* per i Benefattori: dipoi scopino la Infermeria, e rifaccino i letti, non ostante, che si rifacciano la mattina, e la sera.

ANNOTAZIONI.

I nostri Frati per maggiormente accendere la loro Carità ne gli Esercizi dello Spedale, particolarmente nel dare a mangiare a gl' Infermi, rifare i loro letti, scoprire il detto Spedale, e in fare altre cose più vili, considereranno, che molti Santi, fra gli altri S. Ludovico Rè di Francia, S. Stefano Rè di Ungharia, S. Edwige Regina di Polonia, S. Ignazio di Loiola, S. Gaetano, e S. Bernardino da Siena gli hanno praticati; per la qual causa ne sono molto lodati dalla Santa Chiesa nelle Lezioni de gli Offizi loro: E che in questi Esercizi s'impiegò di continuo il Nostro Padre S. Giovanni di Dio, a cui volendo il Signore dimostrare, quanto gli fossero grati, mandò una volta l'Angelo Raffaele, il quale in figura, e coll' Abito del Nostro Santo Padre fece i medesimi Esercizi nel lo Spedale di Granata *Come si legge nella Vita del medesimo Santo al Capitolo 19.*

C A P. XLI.

Della Custodia, che giorno, e notte debbono fare i nostri Infermieri; e del modo, col quale si devono licenziare i poveri Infermi.

Facciasi giorno, e notte la Custodia a' nostri Infermi per soccorrerli di ciò, che hanno di bisogno, e sieno i Poveri aiutati nelle necessità, Vogliamo, che si ristorino ogni tre ore i poveri Infermi con le Minestre, Ove fresche, Confezioni, Stillati, e altre cose, come farà ordinato dal Medico.

Nè si licenzi alcuno sino che l' Medico nol comandi; e quando ne' nostri Spedali non vi sia luogo per i Convalescenti, si mandino a gli altri Spedali, che li tengono.

C A P. XLII.

Della grandissima Cura, che si ha da avere de gl' Infermi Agonizzanti.

DOpo che l' Infermo averà auuto la estrema Unzione, e gli sarà itata fatta la raccomandazione della Anima dal Sacerdote, stia in sua compagnia un Fratello di buono Spirito, il quale gli ricordi a morir bene; e ivi tenga un Crocifisso, i lumi accesi, e l' Acqua benedetta, e altre cose, che su simili passaggi si sogliono tenere, esortandolo con le parole di stare forte nella Santa Fede, e credere la verità della Santa Romana Chiesa, e suggerirgli tutte quelle cose, che si sogliono dire per vincere il Nemicco, come Iddio l' ispirerà, tenendo a questo effetto il libro delle raccomandazioni della Anima, e insieme qualche altro libro.

C A P. XLIII.

Del modo di seppellire gl' Infermi, che muoiono ne' nostri Spedali.

DOpo che l' Infermo farà passato da questa a migliore Vita, sia trasportato dalla Infermeria involto in uno lenzuolo, e con uno Crocifisso avanti, e lumi accesi; i Fratelli si trasteriscano nella Cappella deputata, cantando il Salmo *Miserere mei Deus &c.* e detto il R. *Libera me Domine*, si facci ivi il Cadavere sino, che sia ora di seppellirlo; (e) e allora si suonerà la Campana, acciocche tutti i Fratelli, che sono nello Spedale, si trovino presenti alla celebrazione dell' Ufficio insieme col Sacerdote.

La mattina seguente si dica una Messa per la Anima del Defunto: e ogni Lunedì tanto nelle Infermerie, quanto nelle Chiese de' nostri Spedali si dicano le Messe de' Morti per le Anime de' Defonti ne' detti nostri Spedali; e occorrendo, che il Lunedì fosse festa doppia, si differisca di dirle sino al primo giorno non impedito.

ANNOTAZIONI.

Le Vessi, il denaio, e tutto quello, che gl' Infermi portano seco ne' nostri Spedali, se ivi muoiono *ab intestato*, resta ogni cosa a i medesimi Spedali in vigore de i Privilegi dell' Archiopitale di S. Spirito di Roma, e dell' altro concello della san: men: di Pio IV. alo Spedale de' Pozzi parimente di Roma, commuati tutti *motu proprio pariformiter, & aequo principaliter* da Gregorio XIV. alla nostra Religione, e suoi Spedali; ad è stato anche letto in Roma a favore del nostro Spedale di S. Gio: Calibita li 24. Maggio 1608. contro Lazzaro Francioni, che

che pretendeva il dazio, e le Vesti di Paolo suo Fratello morto nel detto Spedale: Oltre che quando non vi fossero i detti Privilegi, essendovi la Consuetudine, quella è sufficiente per ritenere le dette robe, come fu risoluto dalla Sag. Congregazione del Concilio a favore del nostro Spedale di Praga li 8. Maggio 1483.

(2) Tutti i nostri Spedali sono esenti di pagare a i Parochi il diritto della Sepoltura, e la quota funerale per quei, che muoiono in detti Spedali, e si seppelliscono con qualivoglia pompa funebre ne' Cemeteri, ò nelle Chiese de' medesimi; e ciò non solo lo vigore de' Privilegi concessi da S. Pio V. allo Spedale di S. Gio: di Dio di Genova nelle Bolle, che comincia: *Salvatoris nostri* §. 9. esseti poi a tutti i nostri Spedali da Gregorio XIII. con altra Bolla, che comincia: *In supereminenti* §. 12. come anche in virtù de' Privilegi dell' Archiepiscopale di S. Spirito di Roma, comunicati, come si è detto, alle nostre Religione *Mera propria* da Gregorio XIV. Di più a favore del nostro Spedale di Roma l' ha risoluto la Sag. Congregazione de' Riti li 24. Settembre 1633. e l' ha deciso la Sagra Rota nel 1643. nella decis. 45. *coram Zarata*, oltre molte altre sentenze, e Giudicati de' Tribunali di Roma riferiti per *extensum* nel Bollario nuovo del nostro Ordine Annessioni alla detta Bolla di S. Pio Quinto.

C A P. XLIV.

De'li Esercizj Spirituali, che si debbono fare nelle nostre Infermerie.

Dica si ogni giorno nelle nostre Infermerie una Messa, e poi si cantino le Litanie, e si preghi il Signore pel felice stato della S. M. Chiesa, pel Papa, eiripazione dell' Erelie, pel Signor Card. Protettore, Benefattori della nostra Religione, per i poveri Infermi, e Fedeli Defonti con tre *Pater noster*, e tre *Ave Maria*.

Tre volte la settimana si dica ad alta voce la Dottrina Christiana, acciò tutti la possano intendere; e ivi stia uo Fratello, il quale abbia cura particolare d' insegnare a gl' Infermi il *Pater noster*, *Ave Maria*, *Credo*, *Salve*, i dieci Precepti, e i sette peccati mortali, e gl' instruisca in tutte queste cose.

La sera suonata l' *Ave Maria*, si dica la *Salve Regina*, ad alta voce, e si facciano le Orazioni, come sopra, e il Sacerdote dia l' Acqua benedetta a tutti gl' Infermi, e comandi loro, che si segnino col segno della Santa Croce, acciò il Signore Iddio li liberi da tutti i pericoli.

C A P. XLV.

Dell' Ufficio del Sottopriore.

Tutti i nostri Coovendi, ne' quali pel manco saranno dieci fratelli di famiglia, abbiano il Sottopriore atto a governare il Convento, il quale subito che sarà stato eletto dal Priore, ricerchi dallo stesso, che autorità gli vuole concedere, e non si elenda più. Veda ciò, che si è detto dell' Ufficio del Priore, e noti, e offervi quel, che ad esso tocca.

Aiuti il Priore con ogni fedeltà, e procuri sempre la pace tra lui, e il Convento; nè si mostri favorevole a i disturbatori dell' altrui quiete, e alli dubbidienti; interceda sempre volentieri a favore de' Fratelli appello il Priore per cose lecite, & oneste.

Il suo Ufficio è di trovarsi in Coro alle Orazioni tanto diurne, quanto notturne; e di oco mancare mai alla Tuvo-la comune; e primo di tutti assilire alle altre obbedienze; acciocche effendo il Priore occupato in qualche negozio, egli stia in suo luogo; perocche vogliamo, e comandiamo che in tale caso sia ubbidito, come la stessa persona del Priore.

Quando sarà invitato il Coovento ad andare a qualche Processione (a), Faoerali, ò altri casi importanti, deve il Sottopriore avere cura particolare di congregare i Frati, condurli, e condurli, e che oco stiano aspettando inutilmente.

Al suo Ufficio spetterà di andare pel Coovento, e procurare con ogni diligenza, che si osservi il silenzio a ore, e tempi debiti, riprendere, e correggere i difetti manifesti, e leggieri massime o i Giovani in assenza del Priore; de' mancamenti gravi però douvra auvisarne il Priore; e stando il detto Priore in Casa, non potrà dare le penitenze a i Fratelli.

Procurerà che gl' Infermi, e altri Ufficiali del Convento facciano gl' Uffici loro con ogni carità, e diligeza.

Avendo da uscire fuori il Priore per tornare lo stesso giorno, il Sottopriore abbia l' istessa autorità, come se il Priore vi fosse; ma se avesse da andare lontano per non tornare il medesimo giorno, potrà il Sottopriore in ogni cosa esercitare quella facoltà, che gli sarà data dal Priore, procurando in assenza del medesimo di cooservare il Convento in quieto, e pacifico stato, non mutare cosa.

cosa alcuna, né introdurre novità, né tentare cose d'importanza senza grande necessità, ed evidente utilità, e allora col consenso de' Fratelli del Convento.

ANNOTAZIONI.

(A) Affinchè i nostri Religiosi non sieno diverti dal servizio de' gl' Infermi, e dalla assistenza a' gl' Spedali, la si: meni d' Innocenzo XII. con Brevè speciale in data li 20. Maggio 1694. che incomincia - *Insuper nobis* - li elenchò delle pubbliche Processioni in modo, che se non vogliono intervenire, non possano essere costretti da gl' Ordinarj de' luoghi.

CAP. XLVI.

Dell' Ufficio del Sagrestano.

Si elegga Sagrestano un Fratello, il quale sia fedele, grave, sollecito, e inclinato a maneggiare le cose della Chiesa, e Altari con diligenza. Questo fra ogni altra cosa abbia Cura del Santissimo Corpo di Cristo con riverenza, e tremore; e tenga sempre la chiave della Custodia, o Tabernacolo, dove stà riposto il detto Sagramento, serrata diligentemente da altra chiave; e faccia che ivi sieno sempre molte Parti cole consacrate, acciò, occorrendo di comunicare qualche Infermo, la Chiesa non rimanga senza il Sagramento.

Abbia ancora Cura particolare il Sagrestano, che avanti il medesimo Santissimo Sagramento stia accesi giorno, e notte il lume, né mai si estingua; e perciò faccia provvedere, o egli stesso provveda di olio, che non abbia difetto: E se vi faranno le Reliquie de' Santi, si custodiscano con onore, riverenza, e attenzione.

Al di lui Ufficio appartiene, di avere una cura sollecita di quelle cose, che nella Chiesa spettano al Culto Divino; di suonare le Campane alle Orazioni, e Messe, che si celebrano giusta la divozione di quei, i quali danno le limosine: E ogni giorno faccia il Sagrestano il conto delle Messe, che si sono dette, acciò siano calate dal numero di quelle, che si hanno da dire.

Faccia osservare il silenzio in Sagrestia tutto il tempo, che si diranno le Messe: Conferni la Chiesa, e Sagrestia pulita; e leuca spesso la polvere da gl' Altari, e SS. Immagini: E abbia alcuni Armarij, ne quali conservi con ordine, e diligenza le sagre Vestimenta, e altri Suppellettili, che appartengono all' uso bagro; le quali cole gli sieno consegnate per inventario.

CAP. XLVII.

Dell' Ufficio del Procuratore del Convento.

Ciascun Convento del nostro Ordine, dove oltre il Priore vi sieno almeno due Fratelli di famiglia, abbia un Fratello Procuratore; il quale (per quanto sarà possibile) sia maturo, sobrio, parco, non turbolento, non profligo, o dissipatore della robba del Convento, né anco avaro: E sopra ogni cosa sia caritativo con tutti, e non potendo coo le opere, dia à tutti soddisfazione almeno con le parole; non spenda cosa alcuna senza espressa licenza del Priore; provveda a migliorare le Possessioni del Convento, e aumentarle; e riscuotere ciò, che io qualsivoglia maniera perviene al Convento, e dare tutto in deposito al Priore.

Visti spesso i Beni, e le Possessioni del Convento, e si assicchi, e invigili alla conservazione, & aumento loro; né permetta, che per negligenza manchino, o peggiorino; e faccia sapere al Priore quali, e quanti Beni possiede il Monastero: Abbia ancora due libri, in uno de' quali scriva con diligenza le spese, che farà di ordine del Priore, e nell' altro l'elazioni delle Rendite, e di tutti i debiti appartenenti allo Spedale.

Non ardisca fare debiti di sorta alcuna senza licenza speciale del Priore; né moverà lite di sorta nessuna, con né essendo mosso, la laicerà, senza il senso del Priore. Né venderà, cambierà, impegnerà, infeuderà, o concederà lo affitto perpetuo, né obbligherà sotto qualsivoglia titolo di alienazione; siccome è stato già proibito nel Cap. dell' Ufficio del Priore, e sotto le stesse pene.

CAP. XLVII.

Dell' Ufficio dell' Infermiere maggiore.

Ordiniamo a' Priori de' nostri Spedali, che eleggano per Infermiere maggiore uno, il quale abbia le parti convenienti per soccorrere nelle necessità a' poveri Infermi, e abbia cura particolare di fare tutto ciò, che dal Medico sarà ordinato per li medesimi Infermi: Faccia ancora, che le Infermerie sieno nette, e profumate, e specialmente portandovi dentro il Santissimo Sagramento; e che gl' Infermi sieno tenuti netti, mutando spesso le camicie, e lenzuola; ordinerà che loro si faccia la guardia giorno, e notte.

Sarà attento in vedere, se il Sotto infermiere faccia bene l' Ufficio suo, e gli al-

altri aiutanti: Faccia sapere al Priore tutte le necessità, e difetti de' gl' Infermi à fine di provvedervi. Darà, ò procurerà di dare a' templi ordinati dal Medico il foccorlo spedito a' poveri Infermi. Anderà alla porta a vedere, se ivi fosse alcuno Ammalato, e gli dia qualche aiuto: tenerà sotto la sua Cura le confezioni, i rinfrescamenti, e ogni giorno ne distribuisca a' poveri Infermi.

La sera prima di andare a letto visiterà tutte le Infermerie, e trovandovi qualche difetto, vi dia rimedio. Anderà in Cucina ogni mattina avanti, che si dia da mangiare a' gl' Infermi; e ordinerà al Cuoco che faccia tutte le vivande ordinate dal Medico per gl' Infermi.

C A P. XLIX.

De i Confessori.

Mantenghino i Priori de' nostri Spedali uno, ò più Confessori, come rivera la necessità del luogo, i quali sieno dotti, ò almeno intelligenti de' Casi di Coscienza, sentano le Confessioni (*§*), comunicino, e diano la estrema Unzione, e facciano la raccomandazione della Anima a' Moribondi; e mentre che i Morti si seppelliscono, dicano le Orazioni per quei poveri Defonti; Ed essendo nello Spedale più Confessori, dividano fra loro gli Uffici e funzioni, acciò ognuno faccia la parte sua.

Procurino, che gl' Infermi si confessino, e comunichino più spesso, che si potrà. Qualcuno di essi Confessori si trovi presente alle visite del Medico, acciò sappia quale di loro ha bisogno di Estrema Unzione.

E vogliamo, che mentre i Confessori stanno al servizio de' nostri Spedali, non pigliano limosine per qualsivoglia servizio fatto nelle nostre Chiese, ma si contentino del salario a loro promesso.

ANNOTAZIONI.

(*§*) I Confessori de' nostri Spedali circa la Costituzione de' confessori alla S. Sede Apostolica, e agli Ordinari de' luoghi, debbono conservarsi ne i termini de' Decreti della S. Sede di Clemente VIII. in data li 26. Novembre 1602. di Paolo V. in data li 7. Gennaio 1617. e di Urbano VIII. in data li 17. Novembre 1623.

Nel nostro Spedale di S. Gio: Galbani di Roma, i Confessori del medesimo devono servirsi delle facoltà concesse dalla Sacra di Nostro Signore Papa Clemente XI. e i Confessori di tutti i Spedali di Roma con Breve Speciale emanato li 12. Gennaio 1714.

Cod. Regul. Tom. VI.

C A P. L.

De' Ufficio del Guardaroba de' nostri Spedali.

In tutti gli Spedali si depuri un Fratello particolare, il quale conservi, e abbia cura de' beni tanto de' gl' Infermi, quanto de' nostri Fratelli; E nel principio del suo Ufficio gli sieno consegnate per l'Inventario tutte le robe tanto di lana, quanto di lino, materassi, coperte, vestiti de' gl' Infermi, e Novizi, e fardelli de' Morti, del quale inventario ne tenga una copia appresso di se il Priore.

Darà a lavare i panni sudici, e riceverà i occhi, consegnandoli, e ricevendoli in luogo pubblico della casa, acciò ognuno possa vedere.

Anderà alle Infermerie, e scriverà le vestimenta, e altre robe de' poveri Infermi in un libro fatto a quello effetto, e abbia cura di non perdere cosa alcuna. Mutterà le robe, quando sarà necessario, cioè col rifare i materassi, e col fare racconciare i Paglierici; e procuri, essendo vecchi, di farne de' nuovi, quando ne averà la comodità; e scriva nell' Inventario gli utensili nuovi, che riceverà, e similmente i vecchi, li quali, quando non potranno più servire, e ne occorrerà il bisogno, si gualtino per rifare gli altri. Anderà per casa guardando se vi fusse cosa inutile, e tenerà conto di ciò, che gli sarà stato consegnato.

Die 28. Mensis Aprilis 1616.

Noi sottoscritti facciamo fede, come al di dentro dell' anno presente 1616. celebrando il Capitolo maggiore dello Spedale di S. Giovanni Galbani di Roma, nella stanza del Capitolo furono letti i sopradetti Ordini, e Costituzione del Segretario, alla presenza di tutti noi, che qui eravamo adunati a suono di Campanella a questo effetto; e dopo esserli letti, ne fu ragionato sopra, quanto faceva bisogno, essendo stato dato a ciascuno libera licenza, che potesse, e dovesse dire il parere suo; e di poi fu mandato il partito della Accettazione, e unanimente, nemine discrepante furonno, e accettati; e per essere la verità, abbiamo sottoscritto questo libro di nostra propria mano, questo dì, e anno suolito.

Jo. Fr. Ambrosio Perego al presente Generale, affermo quanto di sopra si contiene.

Jo. Fr. Gabriele Longo, alias Generale, affermo quanto di sopra.

T t

Jo.

- Jo Fr. Pietro Zucchiniello Primo Consigliere, e Priore dello Spedale di S. Giovanni Calibita di Roma, affermo quanto di sopra.
- Jo Fr. Andrea Chareri Consigliere, e Procuratore Generale.
- Jo Fr. Giovanni Cassiano Borghetti olim Provinciale della Provincia di S. Pietro di Roma, e ora Priore dello Spedale di S. Diodaro di Benevento.
- Jo Fr. Genuario del Cece, olim Provinciale della Provincia di S. Ambrogio di Lombardia, e ora Priore dello Spedale di S. Maria della Pace di Napoli.
- Jo Fr. Filippo Martinez olim Provinciale della Provincia di S. Gio: Battista di Napoli.
- Jo Fr. Tommaso Bottini al presente Provinciale della Provincia di S. Pietro di Roma.
- Jo Fr. Rafael Pisano, al presente Provinciale della Provincia di S. Ambrogio di Lombardia, e Priore dello Spedale del Santissimo Sudario di Torino.
- Jo Fr. Nuntio Spera Provinciale della Provincia di S. Gio: Battista di Napoli.
- Jo Fr. Bartolomeo Fuentes Provinciale di Sicilia, e Priore dello Spedale di S. Pietro in Vincula di Palermo.
- Jo Fr. Francesco Barbavara Vicario Generale nel Regno di Polonia, e Priore dello Spedale di San Nicolò di Perugia.
- Jo Fr. Agostino Christalli, Priore dello Spedale di S. Croce di Corneto.
- Jo Fr. Paolo Legittis Priore dello Spedale di S. Gio: Battista di Velletri.
- Jo Fr. Clemente Monfaldini, Priore dello Spedale di S. Maria della Umiltà di Firenze.
- Jo Fr. Serafino Levifelli, Priore dello Spedale di S. Antonio di Livorno.
- Jo Fr. Stefano Perugino, Priore dello Spedale di S. Maria della Sanità di Lanciano.
- Jo Fr. Giovanni Combattelli Priore dello Spedale di S. Vito dell'Aquila.
- Jo Fr. Bernardo Seron Priore dello Spedale della Santissima Trinità di Piombino.
- Jo Fr. Felice Chioca Priore dello Spedale di S. Maria Araceli di Milano.
- Jo Fr. Leonardo Spraviero, Priore dello Spedale di S. Maria della Sanità di Cesena.
- Jo Fr. Benedetto de Santi Priore dello Spedale della Madonna della Incoronata di Cremona.
- Jo Fr. Macario Baldizzone Priore dello Spedale di S. Benedetto di Bologna.
- Jo Fr. Domenico Giannetti Priore dello Spedale di S. Maria della Pace di Montebellio.
- Jo Fr. Nicola Anagnano Priore dello Spedale di S. Maria dell'Arco di Troia.
- Jo Fr. Rafael Bonavencura, Priore dello Spedale di S. Caterina di Foggia.
- Jo Fr. Epifanio Luciani Priore dello Spedale della Santissima Annunziata di Taranto.
- Jo Fr. Calisto Salice Priore dello Spedale della Santissima Trinità di Barletta.
- Jo Fr. Gineffio Giannetti Priore dello Spedale della Santissima Annunziata di S. Agata.
- Jo Fr. Lorenzo Rispolo, Priore dello Spedale della Santissima Annunziata di Multirerno.
- Jo Fr. Serafino Gabbi Priore dello Spedale di San Carlo del Tito.
- Jo Fr. Lorenzo del Pozzo Priore dello Spedale della Madonna della Pietà di Corigliano.
- Jo Fr. Simone Cavalcante Priore dello Spedale di S. Maria della Sanità di Cosenza.
- Jo Fr. Pietro Magis Priore dello Spedale della Santissima Annunziata di Rossano.
- Jo Fr. Gregorio Siletta Priore dello Spedale di S. Gio: Battista d'Ostignano.
- Jo Fr. Ercolano Laurenzi Priore dello Spedale di S. Biagio di Boiano.
- Jo Fr. Santo Perna Priore dello Spedale di S. Maria d'Itria di Morano.
- Jo Fr. Gregorio de' Benedetti Priore dello Spedale della Santissima Annunziata di Salerno.
- Jo Fr. Angelo Giudice, Priore dello Spedale di S. Elisabetta di Messina.
- Jo Fr. Tomaso Chareri Priore dello Spedale di S. Maria della Pietà di Siracusa.
- Jo Fr. Filippo Barracchia Priore dello Spedale di S. Maria della Pietà di Lentini.
- Jo Fr. Bonaventura Astuni, Priore dello Spedale di S. Spirito di Caltagirone.
- Jo Fr. Vincenzo di Palermo, Priore dello Spedale di S. Andrea di Traina.
- Jo Fr. Ignazio Mangiapane Priore dello Spedale della Santissima Trinità di Termini.
- Jo Fr. Francesco Cavallaro Priore dello Spedale della Santissima Annunziata di Polizzi.
- Jo Fr. Baldassar Andriani Priore dello Spedale di S. Antonio di Caltanissetta.
- Jo Fr. Francesco Pizzano Priore dello Spedale di S. Marco di Bouino.

Jo Fr. Gregorio Prati, Priore dello Spedale di S. Gio: Battista di Parigi.

Ego Petrus Mazzettus Civis Romanus publicus Apostolica Auctoritate Notarius, & in Archivio Romana Curia deserviens, ac Curia Illustriss. & Reverendiss. D. Cardina-

lis S. D. N. Pape Vicarii Secreti, cum prodictis interfui, & presens fui, eorumque scriptis propria manu subscribere vidi, Idem subscripsi, & publicavi, signumque meum salutem, & constantem apposui requisitus &c.

Loco ✕ Signi.

M O D O

Di dare l' Abito Religioso a' Novizzi, colle Orazioni da recitarsi in detta funzione.

Giusta la disposizione del Cap. X. delle nostre Costituzioni.

IL Novizio, che si ha da vestire dell' Abito del Nostro Ordine, si condotto in Chiesa, o nel Coro, o vero nell' Oratorio, dove in presenza di tutti i Fratelli a questo effetto ivi riuniti il Superiore (sia il Generale, Provinciale, o Priore) dal quale interrogato risponda giusta la seguente Formula.

Il Superiore dirà al Novizio: *Che cosa domandate voi?*

Il Novizio risponda: *La Misericordia di Dio, e la vostra santa Compagnia.*

Il Superiore gli comandi, che si metta ginocchione, e poi dica: *Carissime Figliuole* (se sono più di uno dica in numero plurale), *Nun non vi possiamo dare la Misericordia di Dio: crediamo bene, che S. D. Maria vi ne abbia fatta la grazia, quando vi ha spinto di entrare nella nostra Religione; si ama però consensu di ricevervi nella nostra Compagnia, perchè in voi non si trovano alcuna de' Impedimenti, che si contengono nei Segri Canonici, e nelle nostre Costituzioni, cioè: Che non siate di minore età di anni 18. né maggiore di 35. Che non siate stato accusato di avere apostatato dalla Fede, o di Eresia; né che siate nato da Padre, & Ave, i quali sieno stati sospetti di Apostasia, o di Eresia, né che sieno stati condannati dal S. Officio della Inquisizione per Apostasi, o Eresis; Che non siate Schiavo; né obbligato ad alcuno; né che abbiate vincolo di Matrimonio; Che non siate di mala castità; né abbiate altro difetto di giudizio: né che siate difettoso di alcun membro; di più, che non siate stato Priore in altra Religione tanto d' Mendicanti, quanto de' non Mendicanti; Che non siate Sacerdote, né cofferente in Ordine Sagro; Che non abbiate quantità notabile di Debiti; né che abbiate infermità contagiosa, la quale vi renda inabile alle fatiche della Religione. Avete voi alcuno di questi impedimenti?*

Il Novizio, se risponderà di avere alcuno di detti Impedimenti, sia subito licenziato; ma ooo avendolo risponda: *Padre no.*

Il Superiore gli dica: *Giurate di non avere alcuna delle riserve impedimenti.* E nel medesimo tempo li presenterà il Messale aperto a effetto, che giuri sopra i Santi Vangeli.

Il Novizio mettendo le mani sopra gli Vangeli giurerà dicendo: *Io giuro di non avere alcuno di detti impedimenti: così l'Idem mi aiuta, e i suoi Santi Vangeli.* E ciò detto li bacerà. (Se fossero più di uno, il detto Giuramento deve farsi da ciaschedun Novizio separatamente.)

Il Superiore faccia la Protesta dicendo: *Figliuole* (se sono più di uno, dica: *Figliuoli*; proseguendo in numero plurale, *) Io mi protesto, che trovandosi in voi veruno de' gli accennati impedimenti, e difetti, sarete in ogni tempo con vergogna vostra scacciato, e spossato dall' Abito, ancorchè aveste fatta la Professione, perchè tale Professione sarà nulla, e di nessun valore.*

E acciò, *Figliuole* (o vero *Figliuoli*) sappiate la impresa, che desiderate pigliare, quanto sia difficile; vi si mette in considerazione la austerità, e asprezza della nostra Religione, il negare la propria volontà, le fatiche grandi, e vigilie, le quali di giorno, e di notte si fanno pel servizio de' poveri Infermi, le puzze, & altri Esercizii vili, e umili de' gli Spedali, le Discipline, la macerazione della Carne, i Digijni, la reuerenza, e povertà della Vestimenza, il tedio del Chiodo, il rossore della mendicizia, la vilta de' Città, la fatichezza de' Viaggi, e le Cerche di Compagnia, e altre tante queste cose, le riprensioni, le mortificazioni, le vilipendimenti, e Penitenze continue: e ben vero, che osservando, e sopportando voi le cose predette com-

Accipe Corrigan super lumbos tuos in signum continentie, & castitatis. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, R. Amen.

Se fossero più di uno, si dovrà fare lo stesso con ciascheduno distintamente.

Dopo di ciò, il Sacerdote dica.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Pro Uno. OREMUS.

Adesto Domine supplicationibus nostris, & hunc famulum tuum benedicere & dignare, cui in sancto nomine tuo nostra Religio habuit dedimus; ut te largiente, in ea persistere, & vitam percipere mereatur eternam. Per Christum &c.

Pro Pluribus.

Adesto Domine supplicationibus nostris, & hos famulos tuos benedicere & dignare, quibus in sancto nomine tuo nostra Religio habuit dedimus; ut te largiente, in ea persistere, & vitam percipere mereantur eternam. Per Christum &c.

Dopo si canterà l' Inno: *Veni Creator Spiritus*: In questo mentre il Novizio, e se fossero più di uno, ciascheduno di essi starà prostrato in Terra a modo di Croce avanti l' Altare, ò in mezzo al Coro, e finito il Sacerdote dica.

Ÿ. Emitte spiritum tuum, & creabuntur.

R. Et renovabis faciem Terra.

Ÿ. Ora pro nobis, sancta Dei genitrix.

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Ÿ. Ora pro nobis, sancte Pater Augustine.

R. Ut digni &c.

Ÿ. Ora pro nobis, sancte Pater Joannes de Deo.

R. Ut digni &c.

Ÿ. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O REMUS.

DEUS, qui corda fidelium sancti spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem spiritu recta sapere, & de ejus semper consolatione gaudere.

CONcede nos famulos tuos, quesumus Domine Deus, perpetua mentis, & Corporis sanitate gaudere, & gloriosa B. M. semper Virginis Intercessione a presenti liberari tristitia, & aeterna perfrui letitia.

Adesto supplicationibus nostris, omnipotens Deus, & quibus fiduciam speranda Pietatis indulges, intercedente B. Augustino Confessore tuo, atque Pontifice, consueta Misericordie tribue benignus effectum.

DEUS, qui sanctum Patrem nostrum Joannem nuncupare de Deo voluisti, concede, ut omnes, qui ejus implorant auxilium, a quacunque vexatione erepti, petitionis sue salutarem consequantur effectum. Qui vivis, & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus, Per omnia secula, seculorum Amen.

Fatte tuttelqueste cose, il Novizio, e se fossero più di uno, ciascheduno di essi sia levato in piedi dal P. Maestro de' Novizzi, e condotto a i Piedi del P. Superiore, il quale, giudicando così spediente, gli cambierà il nome: Poi s' intuoni il *Te Deum*, e mentre si canta, il Superiore in segno di spirituale Amore, e Carità di Compagnia abbracci il Novizio, e così facciano successivamente gli altri Frati tanto Professi quanto Novizzi.

Terminato il *Te Deum* si dica al Novizio, che baci la mano al Superiore stando ginocchione; deve ancora baciare le mani de' gli altri Fratelli Sacerdoti, ma non inginocchiarsi. Dopo il Superiore consegnerà il Novizio al P. Maestro de' Novizzi, acciocché sia dal medesimo instruito nella Regola, Costituzione, e altre osservanze dell' Ordine; e finirà la funzione con dire.

Ÿ. Benedicamus Domino.

R. Deo gratias.

Ÿ. Fidelium anima &c. R. Amen.

M O D O

Col quale i nostri Novizzi devono fare la Professione. Con le Cerimonie, e Orazioni da recitarsi in detta Funzione.

Giusta la disposizione de Capitoli XII. e XIII. delle nostre Costituzioni.

AVendo il Novizio finito l'anno della probazione, e proposto in Capitolo, se sarà stato canonicamente accettato da' Frati alla Professione; Nel giorno, e ora, che parerà al Superiore sia dal suo Maestro condotto senza la Pazienza, o Scapolare, in Coro, o in Chiesa, avanti al Superiore (sia il Generale, Provinciale, o Priore) io presenza di tutti i Fratelli a questo effetto congregati, e di un Nozio pubblico, il quale douvrà fare pubblico strumento di quanto vederà, e sentirà. E ivi stando il Novizio ginocchione, (così faranno ancora, se vi fossero più di uno.) Il Superiore gli dirà le seguenti parole.

Diletto Figliuolo, (ovvero Figliuoli, quando vi fossero più di uno), non già fino al tempo della vostra Probazione, nel quale avrete a sufficienza provata la asprezza, e asiduo della nostra Religione: Ora dunque è necessario di eleggermi uno di queste due cose, è partirvi da noi, e ritornarvene al secolo; è rinunziare a questo Mondo fallace, e pieno d'inganni, dedicarvi, e offerirvi tutto al servizio di Dio, e al nostro Ordine; avvertendovi che dopo vi sarete offerto in questo modo, non potrete per causa alcuna levare il collo dal farve gioco della santa Ubbidienza, il quale in tanta lunghezza di tempo avendo potuto rifiutare l'avete voluto spontaneamente ricevere.

Il Novizio (e se fossero più di uno; ciascheduno separatamente) risponda: *Io voglio perseverare a servire Iddio in questa santa Religione, e dedicarmi tutto al suo santo servizio, e de' poveri Infermi.*

Il Superiore gli dica. *Avvertite figliuolo (o vero figliuoli), che di nuovo vi si fanno le medesime interrogazioni, che si fecero, quando vi si diede l'Abito, cioè: Che non siate di minore età di anni 18. nè maggiore di 35.; che non siate stato accusato di avere apostatato dalla Fede; o di Eresia, nè che siate nato da Padre, e Ave, i quali sieno stati condannati dal S. Officio della Inquisizione per Apostasi, o Eretici; Che non siate Schiavo; nè obbligato ad alcuno; Nè che abbiate vincolo di matrimonio; che non pariate di mala condotta, nè abbiate altro difetto di giudizio;*

nè che siate difetto di alcun membro; nè più che non siate stato Frate in altra Religione tanto de' Mendicanti, quanto de' non Mendicanti: Che non siate Sacerdote; e nè costretto in Ordine Sagro; Che non abbiate quantità notabile de' debiti; nè abbiate infirmità contagiosa, la quale vi renda inabile alle fatiche della Religione. Avete voi alcuno di questi impedimenti.

Quel Novizio, che risponderà di avere alcuno di detti impedimenti, sia subito licenziato.

Ma se il Novizio, che vuole professare, non ha veruno impedimento, risponda: *Padre no.*

Il Superiore gli dica: *Giurate di non avere alcuno de' rifiutati impedimenti. E nel medesimo tempo gli presenterà il Messale aperto, a effetto che giuri sopra i Santi Vangeli.*

Il Novizio mettendo le mani sopra gli Vangeli giurerà dicendo. *Io giuro di non avere alcuno di detti impedimenti; Così Iddio mi aiuti, e i suoi santi Vangeli. E ciò detto li bacierà. (Lo stesso giuramento dovranno fare a uno a uno, le fossero molti).*

Il Superiore faccia la protesta con dire. *Avvertite figliuolo, (o vero figliuoli), che io mi protesto; Che scuoprendosi in voi alcuno de' sopradetti impedimenti, la vostra Professione sarà nulla, e voi sarete come inabile, e indegno cacciato fuori dalla Religione, e privato dell' Abito.*

Dovete di più considerare molto bene quella, che promettete, e a chi lo promettete; perche facendo voi questi quattro Voti solenni di Obbedienza, Povertà, Castità, e di perpetua Officialità, per la Obbedienza rinunziate la vostra propria volontà, e vi sottomettete in tutto, e per tutto a quella de' Superiori; Per la Povertà avete da disprezzare tutte queste cose mondane, e superflue, e contentarvi solamente di quel povero tutto, e vestito, che vi darà la Religione, soggettando come posse la Proprietà; Per la Castità avete da essere sollicito a sfuggire da voi, e rinunziare coll' ajuto di Dio ogni pensiero immondo di

Se-

Satanasso, procurando di mantenervi con quella purezza, e modestia di Cuore, che si conviene a un vero Religioso, e Servo di Dio; Per la Opusculità vi sottrarerete alle fatiche, travagli, e fatiche, che per servizio, sostenete, e governo de' poveri Infermi nella nostra Religione si paissano, alle vigilie di notte, alle pulze, e altri Esercizii vult, e anelli, per servizio di detti Poveri, solati, e necessarii farli, e patirli. E i Voti predetti li promettete a Dio benedetto vero fornatore de' Cuori, dal quale osservandoli sarete lungamente remunerati colla Gloria eterna del Paradiso, e trascendendoli sarete severamente puniti colle pene eterne dell' Inferno. Avete inteso, in che consiste la osservanza de' questi Voti? Che dite, voi basta l' animo osservarli?

Se taluno de' Novizzi non vorrà fare la Professione in questa maniera, il Superiore lo licenzierà con dirli: *Frater mio, i vostri regnum non si confutano co' nostri, pigliate questo, che è vostro, e uscite fuori da noi liberi.*

E volendo professare il Novizio risponde: *Padre, in questo tempo, che sono stato nella Religione, ho molto bene conosciuto, e sperimentato il tutto: però voglio fare questa Professione, e offerirmi tutto al servizio di Dio, e dell' Ordine vostro fino alla morte.*

Il Superiore soggiunge: *Diem, figliuolo, questa Professione la fate volente vostra spontanea volontà, e per patria, e per forza? Perché simili Voti si debbono promettere a Dio liberamente.*

Il Novizio risponde: *Io la faccio liberamente, e spontaneamente, e non per forza, e per patria.*

Se fossero più Novizzi, dovranno uno a uno dare la stessa risposta.

Finite queste cose, il Sacerdote benedirà la Pazienza colle Benedizioni, e Orazioni seguenti.

BENEDIZIONE DELLA PAZIENZA, O SCAPOLARE

*V. Oſtende nobis Domine miſericordiam tuam.
R. Et ſalutem tuam da nobis.
V. Domine exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum ſpiritu tuo.*

Pro Uno. OREMUS.

Domine Deus bonarum virtutum dator, et omnium bonorum largitor, ac infuſor, te omnia precibus deprecamur, ut has veſtre be-

nedictioe ✠ et ſanctificatioe ✠ digneris, quas famulus tuus pro indicio agnoscenda Religione inſem capis, ac inter alios Fratres agnoſcantur docuit. Per Dominum noſtrum Jeſu.

Pro Pluribus.

Domine Deus bonarum virtutum dator, et omnium bonorum largitor, ac infuſor, te omnia precibus deprecamur, ut has Teſtes benedictioe ✠ et ſanctificatioe digneris, quaſconſultini pro indicio agnoscenda Religione inſem cupimus, ut inter alios Fratres agnoſcantur dicati. Per Dominum Jeſu.

Si dia l' Acqua Santa, e s' incensi la Pazienza.

Di poi fieda il Superiore, e gli altri dopo lui, e il Novizio (e se fossero più Novizzi, uno dopo l' altro) pigli la Regola del P. N. S. Agostino, e la ponga aperta nelle mani del Superiore; e ponendo le sue mani sopra di quella, professi nelle mani del detto Superiore nella seguente maniera.

Nel nome del nostro Signore Gesù Cristo benedetto. Amen. L' anno della nascita dello stesso mille . . . . il dì . . . . del mese N. Jo Fr. N. figliuolo di N. N. del luogo N. della Parochia N., faccio Professione, e prometto all' Omnipotente Iddio, e alla B. Maria Vergine, e al B. P. N. Agostino, e a voi P. N., che siete presente in nome del Padre nostro Generale, e a suoi successori canonicamente eletti, Obbedienza, Povertà, Castità, e perpetua Opusculità di servire a' poveri Infermi tutto il tempo di vita mia, e osservare le Costituzioni dell' Ordine del P. N. S. Giovanni di Dio sotto la Regola del P. S. Agostino. E in fede mi sono sottoscritto di propria mano, questo dì, e anno, come sopra.

Jo Fr. N. N. mano propria.

Letta la Professione dal nuovo Professo; il Superiore dica.

E io a nome, o parte del nostro P. Generale N., e per la autorità, che hò, accetto la vostra Professione, e vi unisco al misero Corpo della nostra Religione. In nome del Padre, Figliuolo, e Spirito Santo. Amen.

Di poi il Sacerdote dica.

Pro Uno.

Oramus, Fratres Charissimi, ut quod Frater iste professus est, opere feliciter compleat, auxiliante Domino nostro Iesu Christo. Qui cum Patre etc.

Pro

Pro Pluribus.

Oremus, Fratres Charissimi, ut quod Fratres isti professi sunt, opere feliciter compleant, auxiliante Domino nostro Iesu Christo. Qui cum Patre etc.

E poi si canteranno le Litanie de' Santi fino al V. Ut nos exaudire digneris. R. Te rogamus etc. dopo di che il Sacerdote dica.

Pro Uno.

V. Ut presentem familiam tuam in Sancta Religionis Professione confirmare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

V. Ut cum in Sancta Religionis proposito stabilire digneris.

R. Te rogamus etc.

V. Ut cum in Sancta Religionis servitio benedicere, et sanctificare digneris.

R. Te rogamus etc.

Pater noster etc.

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Domine voluisti.

R. Et cum spiritu tuo.

Pro Uno. OREMUS.

Sancte Spiritus, qui mortalibus te Deum, ac Domum revelare dignatus es, immensam tuam pietatis gratiam postulamus: ut, sicut ubi vis, spiras, sic et huius famulae tuae affectum devotissimi indulgeas; et quoniam sapientia tua est conditi, tua quoque providentia gubernatur, quem iuxta tibi consuetam gratiam unius tuae de omnibus doceat; et per intercessionem B. Patris Nostri Augustini; S. Patris Joannis de Deo, ac omnium Sanctorum fac eos à vanitatibus saeculi veraciter converteri, et iusti, et per veram humilitatem, et obedientiam in fraterna charitate fundari, ut quod te donante bodie promittitur, felici perseverantia compleant. Qui cum Deo Patre vivis, et regnas etc. R. Amen.

Pro Uno. OREMUS.

Omnipotens sempiterna Deus, qui humana fragilitatis infirmitatem agnovisti, respice quosumus super hanc famulam tuam, et larga tua benedictionis abundantia imbecillitatem ejus corrobora, ut promissa aucti vota, qua preveniende aspirasti, per auxilium gratiae tuae famulae, pie, et religiosi vivendo, valeant vigilanter observare, et observando vicem promereri sempiternam. Per Christum etc.

Pro Pluribus.

V. Ut praesentes famulas tuas in sancta Religionis Professione confirmare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

V. Ut eas in sancta Religionis proposito stabilire digneris.

R. Te rogamus etc.

V. Ut eas in sancta Religionis servitio benedicere, et sanctificare digneris.

R. Te rogamus etc.

Pater noster etc.

V. Et ne nos inducas etc.

R. Sed libera nos a malo.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Domine voluisti.

R. Et cum spiritu tuo.

Pro Pluribus. OREMUS.

Sancte Spiritus, qui mortalibus te Deum, ac Domum revelare dignatus es, immensam tuam pietatis gratiam postulamus: ut, sicut ubi vis, spiras, sic et huius famulae tuae affectum devotissimi indulgeas; et quoniam sapientia tua est conditi, tua quoque providentia gubernatur, quem iuxta tibi consuetam gratiam unius tuae de omnibus doceat; et per intercessionem B. Patris Nostri Augustini; S. Patris Joannis de Deo, ac omnium Sanctorum fac eos à vanitatibus saeculi veraciter converteri, et iusti, et per veram humilitatem, et obedientiam in fraterna charitate fundari, ut quod te donante bodie promittitur, felici perseverantia compleant. Qui cum Deo Patre vivis, et regnas etc.

Pro Pluribus. OREMUS.

Omnipotens sempiterna Deus, qui humana fragilitatis infirmitatem agnovisti, respice quosumus super huius famulas tuas, et largita benedictionis abundantia imbecillitatem earum corrobora, ut promissa aucti vota, qua preveniende aspirasti, per auxilium gratiae tuae famulae, pie, et religiosi vivendo, valeant vigilanter observare, et observando vicem promereri sempiternam. Per Christum etc.

Dopo il Superiore metta la Pazienza, o Scapulare al nuovo Professo; Se fossero più Professi ciò si faccia a cascheduno separatamente) e dica.

Accipe Jagam Domini, Jagam enim ejus sua est et carum ejus lorum. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. R. Amen.

Dandogli la Corona, e Ofizio dica.

Accipe signum Orationum, ut in hora contumplationis, contempra salutis terrena, pra-

presentem vitam despicias, & desiderio in vitam futuram anhelans, cupias dissolvi, & esse cum Christo. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. R. Amen.
Si cuopri il Professo, ò Professi, col panno nero, e si dica l' Inno Veni Creator Spiritus; quale finito, il Sacerdote dica.

Pro Uno.

V. Emitte Spiritum tuum, & creabuntur.
R. Et renovabis faciem terra.
V. Offende nobis Domine misericordiam tuam.
R. Et salutare tuum da nobis.
V. Salvum fac servum tuum Domine.
R. Deus meus sperantem in eo.
V. Ego ei Domine Turris fortitudinis.
R. A facie Inimici.
V. Nihil proficiat inimicus in eo.
R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
V. Mitte ei Domine auxilium de Sancto.
R. Et de Sion tueere eum.
V. Domine exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Pro Uno. OREMUS.

Deus, qui corda fidelium sancti spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem spiritu recta sapere, & de ejus semper consolatione gaudere.

Omnipotens sempiterne Deus, cujus Charitatis ardore successus hic famulus tuus stabilitatem suam in hoc ordine promittendo, tuo Jugo colla submitit, concede propitius, ut in ultimo sui examinis die in dextera tua collocatus cuncta sua devotionis promissa se adimplese lateatur.

Agnosce, Domine Jesu Christe, famulum tuum inter oves tuas, ut ipse te agnoscat, & se abnegando, alienum Pastorem non sequatur, nec audiat vocem alienorum, sed tuam, qui dicis: Qui mihi ministrat, me sequatur. Qui vivis, & regnas Deus per omnia secula seculorum. R. Amen.

Pro Pluribus.

V. Emitte spiritum tuum, & creabuntur.
R. Et renovabis faciem terra.
V. Offende nobis Domine misericordiam tuam.
R. Et salutare tuum da nobis.
V. Salvos fac servos tuos Domine.
R. Deus meus sperantem in te.
V. Ego eis Domine Turris fortitudinis.
R. A facie Inimici.
V. Nihil proficiat inimicus in eis.
R. Et filius iniquitatis non apponat nocere eis.
V. Mitte eis Domine auxilium de Sancto.
R. Et de Sion tueere eos.
V. Domine exaudi orationem meam.
Cod. Regul. Tom. VI.

R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Pro Pluribus. OREMUS.

Deus, qui corda Fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem spiritu recta sapere, & de ejus semper consolatione gaudere.

Omnipotens sempiterne Deus, cujus Charitatis ardore successi hi famuli tui, stabilitatem suam in hoc ordine promittendo, tuo Jugo colla submitunt, concede propitius, ne in ultimo sui examinis die in dextera tua collocati cuncta sua devotionis promissa se adimplese lateantur.

Agnosce Domine Jesu Christe, famulos tuos inter oves tuas, ut ipsi te agnoscant, & se abnegando alienum Pastorem non sequantur, nec audiant vocem alienorum, sed tuam, qui dicis: Qui mihi ministrat, me sequatur. Qui vivis, & regnas Deus per omnia secula seculorum. R. Amen.

Si scuopri il Professo, e il Superiore dica-

Surge, qui dormis, & illuminabis te Christe.

Se sono più di uno, si scuoprino tutti insieme, e il Superiore dica.

Surgite, qui dormitis, & illuminabis vos Christus.

Di poi dia la benedizione dicendo.

Benedictio Dei Patris, Filii, & Spiritus Sancti descendat super vos, & maneat semper vobiscum. R. Amen.

Finite le fudette Orazioni, s' intuoni il Te Deum. E mentre si canta, diafi al nuovo Professo il bacio della Pace sì dal Superiore, cheda gli altri Religiosi tanto Professi, quanto Novizi. E terminato il Te Deum il Sacerdote soggiunga.

V. Benedictus es Domine Deus Patrum nostrorum.

R. Et laudabilis, & gloriosus in secula.

V. Benedicamus Patrem, & Filium cum Sancto Spiritu.

R. Laudemus, & superexaltemus eum in secula.

V. Benedictus es, Domine, in firmamento Celi.

R. Et laudabilis, & gloriosus, & super exaltatus in secula.

V. Ora pro nobis S. Pater Joannes de Deo.

R. Ut digni efficiamur Promissionibus Christi.

U u

V. Do-

Ÿ. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Domine roghisum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

*D*eus, cujus Misericordia non est numerus, & Bonitatis infinitus est Tresor, piissima Adjutori tua pro collatis domi gratias agimus, tuam semper Clementiam exorantes, ut qui precantibus postulata concedis, eosdem non deseres ad premia futura disponas.

*D*eus, qui Sanctum Patrem nostrum Joannem nuncupare de Deo voluisti, concede, ut omnes, qui ejus implorant auxilium, à quacunque vexatione erepti, petitionis sue salutarem consequantur effectum. Qui vivis, & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus. Per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Ÿ. Domine roghisum.

R. Et cum spiritu tuo.

Due Fratelli cantino.

Ÿ. Benedicamus Domino Tutti rispondano. R. Deo gratias.

Il Superiore dica.

Ÿ. Fidelium Anima &c. R. Amen.

ORAZIONI.

Che si devono dire nel principio della Coogregazione, ò Capitolo.

Inno. Veni Sancte Spiritus reple thesaurum corda fidelium, & tua amoris in eis ignem accende.

Ÿ. Kyrie eleison.

R. Christe eleison. Pater noster &c.

M O D O

Di fare il Capitolo delle Colpe.

Giusta la disposizione del Cap. VII. delle nostre Costituzioni; E l' uso delle Religione, disposto secondo l' Ordine infra scritto dal Rmo P. Giuseppe Maria Trinchese nostro Generale.

Ogni Sabato sera, regolarmente dopo finita la Orazione, io Coro, ò nell' Oratorio, si farà il Capitolo delle Colpe. E perchè il detto Capitolo viene molto incaricato alli Superiori da i Decreti della san: mem: di Clemente VIII., e secondo le nostre Costituzioni vi debbono essere presenti tut-

Ÿ. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

Ÿ. Aumento Coogregationis tue.

R. Quam possidisti ab initio.

Ÿ. Domine exaudi orationem meam,

R. Et clamor meus ad te veniat

OREMUS.

*M*entes nostras, quesumus Domine, lumine tue claritatis illustra, ut videre possimus, que agenda sunt, & que recte sint agere valeamus. Per Christum Dominum nostrum &c.

ORAZIONI.

Che si devono dire in fine della Coogregazione, ò Capitolo.

Ÿ. Kyrie eleison.

R. Christe eleison. Kyrie eleison.

Pater noster &c.

Ÿ. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

Ÿ. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

Ÿ. A temple sanctis tuis, quod est in Hierusalem.

Ÿ. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat

OREMUS.

*P*ropterea nobis quesumus Domine, auxilium gratie tue, ut que te auctore, facienda cogitamus, te operante impleamus. Per Christum &c.

Ÿ. Retribuere dignare Domine Benefactoribus nostris votis, atque deservitis vitæ eternæ. R. Amen.

Ÿ. Kyrie eleison.

R. Christe eleison.

M O D O

Di fare il Capitolo delle Colpe.

Giusta la disposizione del Cap. VII. delle nostre Costituzioni; E l' uso delle Religione, disposto secondo l' Ordine infra scritto dal Rmo P. Giuseppe Maria Trinchese nostro Generale.

Ogni Sabato sera, regolarmente dopo finita la Orazione, io Coro, ò nell' Oratorio, si farà il Capitolo delle Colpe. E perchè il detto Capitolo viene molto incaricato alli Superiori da i Decreti della san: mem: di Clemente VIII., e secondo le nostre Costituzioni vi debbono essere presenti tut-

ti i Religiosi tanto Professi, che Novizi, il Priore, ò vero il Sottopriore, prima che finisca la Orazione, sarà dare alcuni segni colla Campana, affinchè possano intervenire tutti i Frati, che sono in Convento, sieno locali, ò vero Ospiti, eccetto se fossero Priori di altri Co conventi, ma se il Capitolo delle Colpe

Colpe si tenesse dal P. Provinciale, non sono esenti ne meno i detti Priori, ma solo i Provinciali di altre Provincie, che ivi si trovasse; E occorrendo che il Reverendissimo P. Generale presidesse al detto Capitolo, debbono intervenire tutti i Religiosi, che sono in Convento, di qualsivoglia grado, e qualità che fossero.

Congregati tutti i Frati, il Priore, o altro Superiore, che presiede al Capitolo, dica le Orazioni solite a dirsi nel principio di qualsivoglia Congregazione, o Capitolo poste di sopra, dopo le quali dirà al alta voce.

Padri, e Fratelli Carissimi, raccomando alle vostre Orazioni l'Esaltazione della S. Madre Chiesa, il Sommo Pontefice, il Card. Nostro Protettore, Monsignor Vescovo di questa Diocesi (questo in Roma si laici,) il nostro Padre Generale, e tutti i Superiori, e Frati della nostra Religione.

Si fa pausa, e i Religiosi diranno in segreto un *Pater*, & *Ave Maria*.

Di più vi raccomando di pregare il Signore per tutti i Principi Cristiani, e particolarmente per nostro N. N. ... (qui si metterà il nome del Principe, nel di cui stato e il Convento, e nello stato Ecclesiastico si metterà il nome del Papa dicendo v. g. N. S. Clemente XI.)

Parimente diranno in segreto un *Pater noster*, & *Ave Maria* come sopra.

Finalmente vi raccomando i Fondatori de' nostri Conventi, e Spedali, e tutti i Benefattori, così Vostri, come Donatori della nostra Religione, specialmente di questo Convento, e Spedale.

Diranno come sopra in segreto un *Pater noster*, & *Ave Maria*, e per i Defunti un *De profundis*.

Dopo si metteranno tutti a sedere col Capo coperto; e se in quello tempo sopraggiungerà alcuno de' Frati Professi, dovrà inchinarsi al Superiore, il quale li farà segno colle mani per andare al suo luogo; ma se fosse Novizio, o nuovo Professo, dovrà inginocchiarsi, nè si leverà fin tanto che il Priore non li farà segno per andare a sedere al suo luogo.

Scando tutti a sedere ne' luoghi loro, il Superiore farà leggere da qualche Frate, che abbia voce alta, e intelligibile un Capitolo della Regola di S. Agostino, o delle nostre Costituzione, *Cap. Regul. Tom. VI.*

ò vero qualche Ordinazione de' nostri Padri Generali, o alcun Decreto de' Capitoli Generali a suo arbitrio, e secondo le occorrenze; E quando li pare, che l'Lettoressa finisca, li faccia segno con battere la mano alla sedia, e dopo discorrerà il medesimo Superiore brevemente sopra la materia; che li è letta, e se vi sarà qualche mancanza pubblica nel Convento, o vero qualche rilassamento nella osservanza Regolare, particolarmente negli Esercizii dello Spedale, potrà nello stesso tempo ammonire con zelo i Religiosi in generale, e riprendere le mancanze, le quali benché piccole, sempre saranno notabili in una Comunità Religiosa.

Terminato il discorso, diranno la Colpa prima i Novizzi, e successivamente i Professi colle ginocchia in terra, uno dopo l'altro; e se la Comunità fosse numerosa, sarà lo arbitrio del Superiore di far dire la Colpa ad alcuni Religiosi solamente, o vero a uno in nome di tutti, e perche secondo le Costituzione si devono dire i diletti pubblici, potranno servirsi più, o meno, della seguente Formula.

Padre, diciamo la nostra colpa de gli Offizi, a quali eravamo tenuti, malamente, e negligenzemente recitati.

Del silenzio non ben custodito.

Del riverenza alla P. M., come anche a gli altri nostri Superiori Maggiori, non perfettamente prestata.

De gli Uffici a noi commessi, e trascuratamente, e poco caritativamente compiuti.

Della modestia nelle nostre azioni, nelle quali si conveniva, e nelle quali si conveniva, non osservata.

Dello scandalo forse dato a' Secolari, come anche a' nostri Fratelli.

Della poca Carità praticata nel servire i poveri Infermi.

Della inosservanza della Regola, e nostre Costituzione.

Dalla Figliuola avuta in tutti gli Esercizii Spirituali, e di tutte le altre Trasgressioni nostre, con le quali in qualunque maniera abbiamo offeso Iddio, i nostri Superiori, Fratelli, e Prossimi; Che però diciamo la nostra colpa, e umilmente pregiamo la Pietà vostra a correggerci, e imporre la salutaria Penitenza.

Finito che averà ciascheduno di dire la sua Colpa, o vero in nome di tutti, come li è detto; il Superiore, se vi sarà qualche difetto particolare di alcuno de' Professi, dirà che i Novizzi vadano fuori col Maestro loro, affinché

U u a non

non prendano motivo di scandalizzarsi; E dopo che averà fatta la debita Corezione, e data al Delinquente la Penitenza, dirà le seguenti parole stando ancora a sedere.

Padri, e Fratelli carissimi, vi esorto con tutto lo spirito, anche in nome del nostro S. Padre Gio: di Dio, alla osservanza della nostra Santa Regola, e delle Costituzioni, al servizio di Dio, e de' poveri Infermi: E per le colpe, e trasgressioni commesse, dirà, ò sarà, ciascheduno per penitenza.....

Immediatamente il Superiore darà la Penitenza giusta le Costituzioni nel fine del Cap. VII.

Dopo si leverà in piedi, e voltato all' Altare terminerà il Capitolo colle Orazioni solite a dirsi dopo la Congregazione poste di sopra.

La fa: me: di Paulo V. nella sua Costituzione, che incomincia - *Romanus Pontifex* - concedette a ciascheduno de' Religiosi, che veramente pentito, e col Cuore contrito dice le colpe in Capitolo, tre anni d' Indulgenza, e altrettante Quarantene.

M O D O

Di fare la Disciplina.

Giusto il Cap. delle nostre Costituzioni.

Ordinato nella seguente forma dal Reverendissimo P. Trinchese nostro Generale.

Sono tenuti i nostri Religiosi a fare la Disciplina in tutti i Venerdì, eccetto quelli del Tempo Pasquale, e quei Venerdì, in cui occorre qualche Festa di Rito doppio; però nell' Avvento, e Quaresima dovranno farla tre volte la settimana senza eccezione alcuna; e ogni volta dovranno tenere il seguente ordine.

Finito l' Ofizio della sera, cioè il Matutino, e Laudi della Madonna, se l' Oratorio è capace, si farà ivi la Disciplina, in difetto andrà la Comunità in Chiesa processionalmente dicendo con voce alta il Salmo *Domine ne in furore tuo arguas me*. Giunti in Chiesa si metteranno in ginocchione per ordine finché finisce il detto Salmo, e in questo tempo si smorzaranno tutti i lumi, e dopo che saranno smorzati, se pare al Superiore, potrà fare qualche breve esortazione a i Religiosi, con dire loro alcun sentimento sopra la mortificazione della Carne; che è il fine, per cui si fa la Disciplina, ò verò con eccitargli a patire volontariamente per Cristo Signor Nostro, poi dirà le seguenti parole, ò le farà dire dall' Ebdomadario.

Padri, e Fratelli Carissimi, saremo questa mortificazione in memoria delle Battiture che furono date a Cristo Signor Nostro, in soddisfazione de' nostri Peccati: e in Suffragio del Purgatorio.

Detto questo, l' Ebdomadario dirà.

Jube Domine benedicere.

Il Superiore. *Passio Domini nostri Jesu Christi sit semper in cordibus nostris.*

Tutti. *R. Amen.*

LEZIONE.

*RE*cordemini, *Fratres Charissimi, quod Dominus noster Jesus Christus fuit pro nobis quenditus, saeculo traditus, ad Annam primum, deinde ad Caipham Pontificem ductus; Et postremo in Praetorio ad Pilatum, ubi fuit columna ligatus, Et flagellatus, spinea corona coronatus, Et veste purpurea circumdatus, alapis percussus, atque consputus, Et Judaeis traditus, ut crucifigeretur, ad Calvariae locum deductus, Et crucifixus, Et cum eo crucifixi sunt latrones duo, unus a dextris, Et alter a sinistris, Et cum dixisset: Sitio: porrexerunt ei Acetum felle mixtum, quod cum gustasset, dixit: Consummatum est: Et inclinato capite, emisit Spiritum; deinde unus militum lancea latus ejus aperuit, Et continuo exiit sanguis, Et aqua, Et de Cruce depositus fuit, in monumento novo sepultus, tertio autem die resurrexit a mortuis. Tu autem Domine miserere nobis. R. Deo gratias.*

Servite Domino in timore, Et exultate ei cum tremore.

Si comincia la Disciplina, e si dicano ad alta voce i seguenti Salmi, e Orazioni.

Psal. *Miserere mei De.* col Gloria Patri &c.

Psal. *De profundis clamavi De. Requiem aeternam De.*

ORE.

O R E M U S.

*R*espice quæsumus Domine super hæc familiam tuam, pro qua Dominus noster Iesus Christus non dubitavit manibus tradi Noerum, & Crucis subire tormentum.

*D*eus, qui Culpa offenderis, penitentia placaris; preces populi tui supplicantis propitius respice, & flagella tua iracundia, qua pro peccatis nostris mereamur, averte.

*D*eus venia largitor, & humana salutis amator, quæsumus Clementiam, ut nostra Religio fiat, Sorores, Prepositus, & Benefactores, qui ex hoc saeculo transferunt, Beata Maria semper Virgine intercedente, cum omnibus Sanctis tuis ad perpetua Beatitudinis Confortium pervenire concedas.

*F*idelium Deus omnium Conditor, & Redemptor, Animabus Femalarum, Famularumque tuarum, remissionem delictorum tribue precaturum, ut indulgentiam, quam semper speraverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis, & regnas in secula seculorum. *R. Amen.*

Finite le dette Orazioni, se parerà al Superiore, potrà far seguitare la Disciplina per qualche poco spazio di tempo a suo arbitrio; e quando vorrà, che si finisca, faccia il segno con battere la mano. Dipoi si canti.

Cantic. Nunc dimittis Servum tuum Domine, * secundum verbum tuum in pace.

Quia viderunt oculi mei * salutare tuum.

Quod parasti * ante faciem amicum Populorum, Lumen (si metta fuori il lume) ad revelationem gentium, & * gloriam Plebis tuae Israel. Gloria Patri &c.

O R E M U S.

*D*eus, qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem Spiritu recta sapere, & de ejus semper consilio nos gaudere. Per Dominum nostrum &c.

V. Benedicamus Domino.

R. Deo gratias.

Il Superiore terminerà dicendo.

V. Fidelium animæ &c.

R. Amen.

DELLA VISITA GENERALE, E PROVINCIALE.

Istruzione, e Formula da osservarsi inviolabilmente in tutta la Religione.

DI SAN GIOVANNI DI DIO

NELLE SUDETTE VISITE.

Per ordine del Reverendissimo P. Giuseppe Maria Trinchese Generale della medesima Religione.

ER. GIUSEPPE MARIA TRINCHESE

MINIMO SERVO

Priore Generale della Religione di S. Gio: di Dio.

A vendo noi osservato nelle Visite fatte, non solo nel tempo, che senza nostro merito abbiamo esercitato l' Ufficio del Generalato, ma anche in quelle fatte nel tempo, che eravamo Provinciale della Provincia di Napoli, che per mancanza di una Istruzione necessaria, e comune a tutta la Religione vi sia nelle Provincie, & in molti Conventi una gran diversità nella Pratica, e nelle Cerimonie, che si devono osservare nelle dette Visite: Però noi incedendo a quanto viene prescritto nel Pontificale Romano, nella Pratica del Padre Giovanto, e in molti Cerimoniali di diverse Religioni de' Mendicanti, particolarmente nel Metodo, che si osserva nella Religione del Padre S. Agostino, abbiamo fatta la seguente Istruzione divisa per maggiore facilità in molti Capitoli: Della quale siccome vogliamo credere, che i Reverendissimi Padri Generali nostri Successori se ne serviranno nelle Visite loro Generali; così ordiniamo, ed espressamente comandiamo

a tutti Provinciali, e Superiori Locali della nostra Religione di osservarla, e farla rispettivamente osservare per quel, che spetta all' Ufficio loro; affinché in qualsivoglia visita al tutto si faccia col decoro, che conviene, e col buon ordine. Dato questo di prima Giugno 1718.

Fr. Giuseppe Maria Trinchese Priore Generale della Religione di S. Giovanni di Dio.

C A P. I.

Avvertimenti alli Superiori Locali per prepararsi alle sudette Visite.

I Superiori locali subito, che averanno ricevuta la Lettera Circolare del Reverendissimo P. Generale, o del Molto Reverendo Padre Provinciale colla intimazione della Visita, la faranno leggere nella Mensa Comune, o vero in Capitolo; affinché ognuno procuri di preparare tutto quello, che appartiene al suo Ufficio in modo, che nell' arrivo del Visitatore si trovi ogni cosa ben disposta: E perche si deve fare la Visita locale, cioè del Convento; Personale, cioè de' Religiosi; e Reale, cioè dell' Amministrazione.

Per quello, appartiene alla Visita locale; il Priore procurerà prima di ogni altra cosa fare acconciare i Tetti, le Mura, il Pavamento, le Porte della Chiesa, con farla anche imbiancare, o pulire, se vi ne sarà il bisogno; osserverà il Ciborio, le Sagre Reliquie, gli Altari, se vi sieno tre Tovaglie secondo la Rubrica, e li Pallottoli; in oltre, i Vasi, e Suppellettili Sagre; e se vi manca qualche cosa necessaria, cioè i Calici, Pianete, e Camici, provvederli.

Come anche osservare se le Coppe de' Calici, e delle Pistidi, si conservano tuttavia indorate, altrimenti le faccia di nuovo indorare, secondo ordine S. Pio V. nella detta Rubrica; e caso vi fosse qualche Pianeta, o Camice, o altra cosa molto logora, se ripararla non farebbe decente, procuri di farla; e affinché poi il Priore sia pienamente informato delle cose sudette, sarà cura del Sagrestano di riferirli tutto quello, che manca, o che ha bisogno di risarcimento.

Il Sagrestano parimente dovrà condennanza, e pulitezza preparare nella Sagrestia tutte le suppellettili, e vasi Sagri, colli Messali, Incensiere, & ogni altro, che spetta al suo Ufficio, come anche i Libri delle Messe tanto perpetue, che avventizie, o disporrà tutte le cose

sudette in modo, che in tempo della Visita non si abbiano a cercare altrove.

Inoltre procurerà il Priore preparare le stanze per il P. Visitatore, e Compagni; restaurare, & accomodare il Convento, le Celle de' Frati, e le Officine, con provvederle, per quanto sarà possibile, delle cose necessarie; particolarmente lo Spedale, e la Spezieria, come richiede il nostro Istituto, e lo prescrivono le Costituzioni de' l' Ordine; sopra di che vengono strettamente incaricati l' Infermiere, Guardaroba, e Speciale di rappresentare al Priore le cose, delle quali deve provvedere.

Circa la Visita Personale; Si avverte a ciascheduno de' Religiosi, di essere obbligato in coscienza, ancorchè non fosse richiesto, di riferire al Visitatore tutte le Trasgressioni notabili, e scandalose che si commettono da qualsiasi Frate del Convento, anche del Superiore, non solo in materia de' Voti, ma anche delle Costituzioni, e delle Ordinanze de' nostri Padri Generali, inoltre gli scandali dati a i Secolari, e ogni altro difetto pregiudiziale alla Religione, alla Ospitalità, e al Bene comune del Convento, come farebbe la mala amministrazione, e molto più il dissipamento delle rendite del medesimo, e cose simili; Per ultimo a tutto quello, di cui sarà legittimamente domandato dal P. Visitatore nella Visita personale, è obbligato di rispondere, e dire quel, che sa, e di non occultare cosa alcuna.

Finalmente per quel, che spetta alla Visita Reale, non solo il Priore, ma anche il Procuratore, Depositario, e tutti quelli, che amministrano i Beni del Convento, devono tenere preparati, il Catasto, o sia Platea, io cui sono descritti i dotti Beni, il Libro de' glistromenti dell' Acquisti de' medesimi, e i Libri della Entrata, ed Uscita, giusto il prescritto delle nostre Costituzioni nel Cap. 29. dell' Ufficio del Priore, e delle Ordinanze generali del Reverendissimo P.

P. Giuseppe Maria Trinchese nostro Generale.

C A P. II.

Modo di ricevere il Reverendissimo Padre Generale nella Visita.

Sole il P. Generale preventivamente avvisare il giorno, e ora del suo arrivo; di cui avendo avuta la notizia il Priore procurerà, affinché la funzione si facci con buon ordine, darne l'incombenza a qualche Religioso pratico, o a qualche Sacerdote Secolare, il quale vestito di Cotta facci da Maestro di Cerimonie; e questo qualche tempo prima, che giunga il P. Generale, farà suonare a Capitolo; e congregare tutti i Frati in Chiesa, dove s'ornarà l'Altare maggiore, e vi faranno sei lumi almeno, e in *Cornu Evangelii* fuori della Pradella accomodare una Sedila da braccio con un piccolo tavolo sotto (*ma se il Generale è Sacerdote, si mette a sopra la Pradella*); Avanti i Cancelli dell'Altare maggiore si metterà un'Inginocchiatojo con suo Strato, e Cuscino; e poi darà ordine di preparare la Processione, per la quale il P. Sacerdote dovrà pararsi dell'Amitto, Camice, Cingolo, Stola, e Piviale di colore bianco, e porterà in mano una piccola Croce (*e se il Priore sarà Sacerdote, farà egli questa funzione*); di più tre Religiosi dovranno vestirsi di Cotta, uno per portare la Croce Processionale, un'altro per l'Incensiere, e l'altro per portare il Vaso dell'Acqua benedetta coll'Aspersorio.

Essendo il Padre Generale lontano cinquanta passi dal Convento smonterà, e suoneranno le Campana a festa, e anche l'Organo, se vi sarà, e s'incamminerà lentamente la Processione, precedendo i detti due Religiosi vestiti di Cotta uno coll'Incensiere, e l'altro col Vaso della Acqua benedetta, poi la Croce, e consecutivamente li Frati a duea due cantando il Cantic. *Benedictus Dominus Deus Israel.* Intonato dal P. Sacerdote.

La Processione uscirà fuori della Chiesa dividendosi in due ale, però si estenderà tanto, in modo, che la ultima coppia col P. Sacerdote resti nella foglia della Porta della Chiesa, e poi si fermerà fin tanto, che arriva il P. Generale, il quale subito che sarà giunto, la Processione rivolterà verso la Chiesa passando per mezzo delle due ale, e ciascuna Coppia de' Frati seguitando la

Croce per ordine farà la riverenza al Padre Generale, che seguirà la Processione nell'ultimo luogo col P. Consigliere Convisitatore; la Croce colla Comunità entrata in Chiesa s'incamminerà un poco verso l'Altare maggiore, e i Frati faranno due Ale di qua, e di là nella Chiesa, in modo che una Ala guardi di l'altra.

Quando il P. Generale sarà sulla foglia della Porta, s'inginocchierà sopra un Cuscino a questo effetto preparato, e il P. Sacerdote li darà a baciare la piccola Croce, che tiene nelle mani; e dopo haverla baciata si leverà in piedi, e il Sacerdote dando la Croce a un'altro, gli presenterà l'Aspersorio, col quale il P. Generale prima aspergerà se stesso, e poi la Comunità; Reso l'Aspersorio al Priore, che lo dà al Religioso, che tiene il Vaso dell'Acqua benedetta, il Sacerdote porrà l'Incenso nel Turibolo, col quale stando in piedi incenterà il Padre Generale tre volte.

Dopo questo s'intonerà il *Te Deum*, che si canterà da i Musici, o vero dai Frati; e s'incamminerà lentamente la Processione un poco più verso l'Altare Maggiore: Il P. Sacerdote, e li detti due Religiosi Acoliti vestiti di Cotta, de' quali uno andrà alla sua destra; e l'altro alla sinistra, facendo una inchinazione solo colla testa al P. Generale, si avvieranno con un passo più veloce, e passando per mezzo la Processione anderanno a fermarsi in piedi in *Cornu Epistolae* dell'Altare Maggiore: Intanto il P. Generale s'incamminerà colla Processione, però nell'ultimo luogo, avendo alla destra il P. Consigliere, e alla sinistra il P. Priore, o il P. Provinciale della Provincia, quando vi si trovasse, e andrà a ginocchiarsi all'Inginocchiatojo ivi preparato; il P. Consigliere s'inginocchierà alla parte destra, però fuori dell'Inginocchiatojo, & il P. Provinciale, o il Priore alla parte sinistra: Tutti gli altri Religiosi staranno in piedi divisi in due ale, l'una di qua guardando l'altra di là del P. Generale; il quale farà Orazione finché sarà terminato il *Te Deum* colle Orazioni seguenti, le quali dirà il P. Sacerdote voltato al Corno dell'Evangelio.

Ps. Protector noster aspice Deus.

R. Respice in faciem Christi tui.

Se il P. Generale non è Sacerdote, si lasci questo versetto.

Ps. Sal-

Ÿ. *Servum fac servum tuum.*
 R. *Deus meus sperantem in te.*
 Ÿ. *Mitte ei Domine auxilium de Sanctis.*
 R. *Et de Sim tuere eum.*
 Ÿ. *Nihil proficiat inimicus in eo.*
 R. *Et filius iniquitatis non apparet nocere ei.*
 Ÿ. *Domine exaudi orationem meam.*
 R. *Et clamor meus ad te veniat.*
 Ÿ. *Domine voluisti.*
 R. *Et cum spiritu tuo.*

O R E M U S.

O *Mnipotens sempiterna Deus, qui facis mirabilia magna solus, pretrada super hunc Penitentem tuum Generalem nostrum, et super Congregationem illi commissam, Spiritum gratiae felicitatis: et ut in veritate tibi complacuit, perpetuam ei remem tnae Benedictionis infunde. Per Christum etc.*

Dopo la detta Orazione, il Priore condurrà il P. Generale alla Sedia posta, come si è detto; in *Corno Evangelii* dell'Altare Maggiore; il P. Consigliere, starà in *Corno Epistola* a sedere fuori della Pradella in un Banchetto senza far funzione alcuna; e il Padre Sacerdote facendo riverenza al Padre Generale con chinare il Capo, assieme colli detti due Religiosi vestiti di Corta, e con quello, che porta la Croce, anderanno io Sagrestia a spogliarsi, e lasciare la Croce, e poi ritorneranno toeti al medesimo luogo. Intanto anderanno i Religiosi a uno a uno, cominciando dal Priore, e successivamente proseguendo li più degoi, fino all'ultimo, a rendere obbedienza al medesimo P. Generale in questa maniera. Faranno prima la riverenza all'Altare, poi piegando un ginocchio baceranno la mano dello stesso P. Generale, il quale gli riceverà benignamente; però al Provinciale, e al Priore farà segno di abbracciarli; i Novizzi, e i Procielli del primo anno piegheranno ambedue le ginocchia, e baceranno la Cintura, o lo Scapolare del P. Reverendissimo.

Quando tutti hanno finito di rendere la Obbedienza, il P. Generale si leverà in piedi, e intonerà l'Antifona di S. Gio: di Dio - O *Dux Hispania etc.* -, proseguiranno i Frati a caotarla, ed egli s'incamminerà all'Altare del detto Santo, (quando fosse diverso dall'Altare Maggiore) dove inginocchiarsi sopra la Pradella, e tutti gli altri Frati in terra (però il P. Consigliere, e il P. Priore immediatamente dopo il Generale) ivi termineranno la detta Antifona, dopo la quale il Padre Generale dirà.

Ÿ. *Ora pro nobis S. P. Joannes de Deo.*
 R. *Ut digni efficiamus etc.*

O R E M U S.

D *Eus, qui S. Patrem nostrum Joannem nuncupare de Deo voluisti, concede, ut omnes, qui ejus implentur auxilium a quantumque vexatione erepti, privilegio sue salutarem consequantur effectum. Qui vivis, et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus. Per omnia secula seculorum. R. Amen.*

Proseguirà il P. Generale i seguenti Vortelli.

Ÿ. *Sis nomen Domini benedictum.*
 R. *Ex hoc nunc, et usque in seculum.*
 Ÿ. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*
 R. *Qui fecit Caelum, et Terram.*

Domini nos benedicit (in questo mentre il P. Generale, e tutti gli altri Finiti si faranno il segno della Croce) *et ab omni male defendat, et ad vitam perducat aeternam. Et Fidelium animas per misericordiam etc. R. Amen.*

Se il P. Generale sarà Sacerdote dirà.

Domini vos benedicit con quel, che siegue, e voltato a i Religiosi, loro darà la Benedizione.

Finalmente il detto P. Generale inchinato alla immagine di S. Gio: di Dio, e fatta la genuflessione all'Altare del Sacramento, accompagnato da i Religiosi, darà una visita alla Infermeria, e poi anderà alle sue stanze.

Il P. Segretario noterà il giorno dell'arrivo, e il ricevimento ludeo, che è il principio de gli Atti della Visita.

C A P. III.

Modo di ricevere nella Visita il Padre Provinciale, o altro Visitatore Delegato.

E *ssendo il Reverendissimo Padre Generale Capo della nostra Religione, a cui direttamente nella Professione si fa il Voto della Obbedienza, e avendo la Giurisdizione pienissima in tutto l'Ordine, siccome oella Dignità, e nel Grado eccede i Provinciali, i quali non solo sono suoi Sudditi, ma anche hanno nelle Provincie loro la Giurisdizione limitata respectu a quella del Padre Generale; perciò vi deve essere, siccome vi è in molte Religioni riguardevoli, una differenza notabile nel modo di ricevere Sua Paternità Reverendissima, quando*

VIC.

viene in Visita, da quello, con cui si ricevono i Provinciali nel visitare i Conventi delle Province loro, rispetto a' quali si dovrà osservar in questo Capitolo viene prescritto.

¶ Domine exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
¶ Dominus confitebor.
R. Et cum spiritus tuo.

O R E M U S.

Nel ricevimento del Padre Provinciale, o di altro Visitatore Delegato, non si farà la Processione, non si porterà la Croce, nè meno gli si darà la piccola Croce a baciare quando si entrerà in Chiesa, non li canterà il Te Deum, nè si gli renderà solennemente la Ubbidienza, ma si riceverà colle seguenti Cerimonie.

DEUS humilium visitator, qui ex poterna dilectione consularis, praeinde Societati nostrae gratiam tuam, ut per eos, in quibus habitas, tamen in nobis sentiamus adveniat. Per Christum Dominum nostrum
R. Amen.

Terminata la detta Orazione, il Padre Provinciale si leverà, e stando in piedi vicino a' i Cancelli dell' Altare maggiore lo modo, che non volti le spalle all' Altare, tutti i Religiosi, cominciando dal Padre Priore andranno a rendergli l'Ubbidienza (il Padre Sacerdote vada prima in Sagristia a levarsi la Cotta, e la Stola, e poi vada a rendere l'Ubbidienza) senza però inginocchiarsi, ma solo con un profondo inchino li bacieranno la mano: i Novizi, e i Professi del primo anno piegando un solo ginocchio li bacieranno lo Scapolare, o la Cintura; ed esso Padre Provinciale riceverà ciascheduno benignamente; e al Priore, a gli Exprovinciali, e Sacerdoti, dopo che li hanno baciata la mano, darà loro un' abbraccio.

Avvisato il Priore del tempo preciso, in cui sia per venire il Padre Provinciale, farà sonare a Capitolo, e congregare tutti i Religiosi in Chiesa, il di cui Altare maggiore sarà ornato, e vi faranno almeno sei lumi accesi; avanti i Cancelli del medesimo Altare si metterà un Inginocchiatoio col suo Strato, e Cuscino; il Padre Sacerdote si vestirà di Cotta, e Stola bianca solamente, e tutti aspetteranno il Padre Provinciale alla Porta della Chiesa: (ma se il Priore è Sacerdote si metterà egli la Cotta, e la Stola)

Dopo che questa funzione sarà finita il Padre Provinciale intonerà l' Antifona di S. Gio: di Dio O Deo Hys-ia &c., proseguiranno i Frati a cantarla, ed egli incamminerà all' Altare del detto Santo (quando fusse diverso dall' Altare maggiore), dove inginocchiatosi sopra la Pradella, e tutti gli altri Frati in terra, ivi termineranno la detta Antifona, dopo la quale il Padre Provinciale dirà.

Quando il Padre Provinciale sarà lontano sette, o vero otto passi dalla Chiesa, smonterà; e il Padre Priore andrà a riceverlo, e li condurrà in Chiesa; e in questo mentre suoneranno le Campana a festa, e l' Organo.

¶ Ora pro nobis S. P. Joannes de Dro.
R. Ut digni efficiamus promissionibus Christi.

Nell' ingresso del Padre Provinciale in Chiesa, il Padre Sacerdote li darà l' Asperisio, ed egli aspergerà prima se stesso, e poi gli Frati.

O R E M U S.

Fatto questo, si caoterà il Canticò- Benedixit Dominus Deus Israel; il Padre Sacerdote andrà all' Altare maggiore, e si fermerà in Curia Episcopale; e il Padre Provinciale in questo mentre accompagnato dalla Comunità andrà con passo grave all' Inginocchiatoio preparato, come si è detto, avanti i Cancelli dell' Altare maggiore, dove starà ginocchione, fin che finisce il Canticò- Benedixit - colli Versetti, e Orazione seguente, li quali dirà il P. Sacerdote voltato al Corno dell' Evangelo.

DEUS, qui S. Patrem Nostrum Joannem vincupare de Deo unigeniti, concede, ut omnes, qui ejus implorant auxilium a quacunque vexatione cepti, petitiis suis plenam consequantur effusam. Qui vivis, & regnas &c. R. Amen.

Proseguirà il Padre Provinciale i seguenti Versetti.

¶ Saluum fac servum tuum.
R. Deus meus sperantem in te.
¶ Adiste ei Domine auxilium de Sanctis.
R. Et de Sine traxe eum.
¶ Nichil proficiat inimicus in eo.
R. Et illius iniquitatis non apparet nocere ei.
Cod. Regul. Tom. VI.

¶ Sit nomen Domini benedictum.
R. Ex hoc nunc, & usque in seculum.
¶ Adjutorium nostrum in nomen Domini.
R. Qui facit Caelum, & Terram.

X x

Do-

Domine nos benedicat (in questo mentre il Padre Provinciale, e tutti gli altri Fratelli faranno il Segno della Croce), *Et ab omni male defendat, Et ad vitam perducat aeternam. Et Fidelium animas per misericordiam St. M. Amen.*

Finalmente il detto Padre Provinciale inchinato alla Immagine di S. Gio: di Dio, e fatta la genuflessione all' Altare del Sacramento, accompagnato da i Religiosi darà una visita alla Infermeria, e poi andrà alle sue stanze.

Il Padre Segretario noterà il giorno dell' arrivo; e il ricevimento suddetto, che è il principio de gli Atti della Visita.

C A P. IV.

Del Principio della Visita tanto del Padre Generale, quanto del Padre Provinciale, e di ogni altro Visitatore Delegato.

LA sera dello stesso giorno, o in altra ora più opportuna, secondo che sarà comodo al Padre Visitatore, il Padre Priore convocherà i Religiosi della sua Famiglia a suono di Campanella nella stanza deputata per la Congregazione Conventuale, o in qualche altro luogo, che flimerà più proprio, ivi anche si porterà il Padre Visitatore accompagnato dal Padre Priore, e da alcuni altri Religiosi (ma se fosse il Padre Generale, deve accompagnarlo la maggior parte della Comunità); ed essendo tutti nella detta stanza si metteranno ginocchioni, & il detto Visitatore stando io piedi dirà ad alta voce. *Veni Sancte Spiritus* - colli Verseti, e Orazioni, che si devono dire nel principio della Congregazione, ovvero Capitolo.

Quali finite, sederanno tutti per ordine, e oel luogo più degno il Padre Visitatore (se questo fosse il Generale, la sedia dovrà stare un poco più sollevata, e ornata, e alla sua destra sederà il Padre Consigliere, e alla sinistra il Padre Provinciale, o Priore del Convento) Se poi fosse il Provinciale, o altro Visitatore Delegato, sederà il Priore alla mano destra, e alla sinistra il Padre Segretario.

Poi tutti a sedere, il Padre Visitatore (se è Delegato, si leggerà dal Padre Segretario la sua Patente) farà una breve Esortazione a i Religiosi, con rappresentarli i motivi, e il fine per cui sono state ordinate da i Santi Padri, dal Concilio di Trento, e dalle Costituzioni Apostoliche, le Visite, poi farà leggo-

re la solita Intimazione, secondo lo Stile della nostra Religione, e di moltissime Religioni della Chiesa di Dio; la quale vuole farsi giusta la Formula, che siegue.

F R. N. . . . N. . .

Minimo Servo.

Priore Generale della Religione di S. Gio: di Dio.

*D*Ovendo noi fare la Visita in questo Convento, e Spedale in conformità de i Sagri Canoni, e delle nostre Costituzioni, e avendo fatto convocare Capitolarmente tutti i Padri, e Religiosi della Famiglia, invocata prima di ogni altro la Grazia dello Spirito Santo nel tenore della presente oratione, e intimiamo loro la detta Visita esortando, e ammonendo ciascuno a essere pronto, e preparato per la medesima anche col mezzo della santissima Confessione, e Comunione da farsi nel giorno N. . . Che però rispettivamente ci deducano, verba, e sincera relazione in virtù del Giuramento, che dovranno fare, e particolarmente se dalla ultima Visita a questa parte si sia osservato il Culto Divino colla frequenza de' santissimi Sacramenti, ed Esercizii spirituali nella maniera, che dispongono le nostre Costituzioni; se sia stata commessa disfeccia contro il nostro pio Istituto della Obedienza; se con ogni esattezza si sia praticato quanto è stato ordinato dalla Sagra Congregazione della Disciplina Regolare per la osservanza della Vita comune, e Cella di Dispositio: Se l'amministrazione de' Causi tanto per parte del Superiore, che di ogni altro Ministro, e Ufficiale camini rettamente, e con fedeltà; e se si osserva quanto prescrivono le nostre Costituzioni, e Ordinationi generali, e casi di ogni altra cosa, che debba manifestarsi nella presente Visita, scartandose tutti la Coscienza nell' esame, che si farà de' medesimi; acciò noi, mediante ogni più vera notizia, possiamo provvedere, come più sarà spediente nel Signore: E da questo giorno fino al fine della nostra Visita, nessun Religioso, né anche il Priore, ardisca uscire dal Convento senza la nostra licenza, e benedizione, la quale anche dovranno prendere nel ritorno. E così ordiniamo, notificammo, e intimiamo. Data questo di . . . mese . . . anno . . .

Fr. N. N. Priore Generale della Religione di S. Gio: di Dio.

Letta la sopradetta Intimazione, il Padre Visitatore terminerà il Capitolo con dire *Kyrie eleison* &c. co gli altri Verset.

fetti, e Orazione, che si dicono nel fine della Congregazione, o Capitolo.

Ritirati nelle sue stanze il Padre Visitatore, si gli presenteranno dal Priore i Decreti fatti nella ultima Visita, e il Catalogo di tutti i Religiosi del Convento; e il Padre Segretario noterà il tutto.

CAP. V.

Della Assoluzione de' Morti.

Ordinariamente si suole incominciare la Visita la mattina a quella ora, che si stimerà più a proposito dal P. Visitatore, il quale la farà sapere al Priore; e questo preventivamente ordinerà che si congreghi a suono di Campanella tutta la Comunità de' Religiosi in Sagrestia, dove portatosi parimente il P. Visitatore accompagnato come sopra dal medesimo Padre Priore, il P. Sacerdote si parerà con la Cotta, Stola, e Piviale di colore violato, o nero (però se il P. Visitatore è Sacerdote farà egli questa funzione, e tutte le altre, che segueranno) e tre Religiosi si vestiranno della Cotta, uno per portare la Croce, l'altro l'Incensiere, e il terzo il Vaso dell'Acqua benedetta coll'Asperforio; e farebbe più decoro, se vi fossero due altri Religiosi, o Chierici parimente vestiti con la Cotta per portar i Candelieri accanto la Croce.

Dopo che il tutto sarà in ordine, s'intonerà dal P. Sacerdote il Responsorio *Qui Lazarus* - come siegue.

- R. *Qui Lazarum resuscitasti à mortuorum seculum; Tu eis Domine, dona requiem, & locum Indulgentie.*
 V. *Qui venturum iudicare vivas, & mortuis, & facilius peragis.*
 R. *Tu eis Domine dona requiem, & locum Indulgentie.*

E s'incamminerà la Processione, precedendola la Croce, e prima di essi li due Religiosi coll'Incensiere, e Acqua benedetta, seguiranno i Frati per ordine, e nella ultima coppia andrà il P. Visitatore a mano dritta del P. Priore; e se fosse il Generale; a mano destra del P. Consigliere; finalmente nell'ultimo luogo andrà solo il detto P. Sacerdote Parato. La Processione andrà al Cimitero, o Campo Santo, ma se il tempo, o piovoso, circonderà le Sepolture che sono in Chiesa, e nel Portico cantando, in questo tempo, o recitando ad alta voce l'acennato Responsorio. *Qui Lazarum.*

Cod. Regul. Tom. VI.

Arrivato al Cimitero, stando in mezzo di esso (o vero in mezzo alla Chiesa, quando non fusse uicita la Processione, comè si è detto) si canterà il Responsorio seguente.

- R. *Libera me, Domine, de morte aeterna in die illa tremenda. Quando Celi movendi sunt, & Terra. Dum veneris iudicare seculum per ignem.*
 V. *Tremens factus sum ego, & timeo, dum discussus veneris, & aqua ventura ira.*
 R. *Quando Celi Et.*
 V. *Dies illa, dies ira, calamitatis, & miserie, dies magna, & amara valde.*
 R. *Dum veneris Et.*
 V. *Requiem eternam dona eis Domine: Et lux perpetua luceat eis.*
 R. *Libera me Domine Et.*

In questo mentre il P. Sacerdote metterà l'Incenso nel Turibolo, e i Frati seguiranno a cantare fino all'ultimo *Kyrie eleison.*

- V. *Kyrie eleison.*
 R. *Christe eleison.*
 V. *Kyrie eleison.*

Il Sacerdote dica ad alta voce.

Pater noster. E il resto si dica da tutti in segreto. Mentre si dice il *Pater noster* il detto P. Sacerdote pigli l'Asperforio coll'Acqua benedetta, e asperga in tre parti il Cimitero. Dopo pigli l'Incensiere, e l'incensi parimente in tre parti; e avendo reso l'Incensiere dice.

- V. *Et ne nos inducat in tentationem.*
 R. *Sed libera nos à malo.*
 V. *In memoria aeterna erunt iusti.*
 R. *Et ab auditione mala non timebunt.*
 V. *A Porta inferi.*
 R. *Ergo Domine animas eorum.*
 V. *Requiem eternam dona eis Domine.*
 R. *Et lux perpetua luceat eis.*
 V. *Domine exaudi orationem meam.*
 R. *Et clemens meus ad te veniat.*
 V. *Domine vobiscum.*
 R. *Et cum spiritu tuo.*

O R E M U S.

*D*ENS, qui inter Apostolicas Sacerdotes famulos tuis Penitentiali, seu Sacerdotali fecisti dignitate regere, presta quaesumus, ut eorum quoque perpetuo aggregetur consortio.

*D*Eus venia largire, & humana salutis amator, quosvis Clementem tuum: ut nostra Congregationis fratres, propinqui, & benefactores, qui ex hoc seculo transierunt, beata Maria semper Virgine intercedente cum omnibus Sanctis tuis ad perpetua beatitudinis confectum pervenire concedas.

*D*Eus, cuius miseratione anime Fidelium requiescat, famulis, & famularis tuis, omnibus hic, & ubique in Christo quiescentibus da propitius veniam peccatorum, ut à cunctis reatibus absoluti tecum sine fine lateantur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

℣. Requiem eternam dona eis Domine.
R. Et lux perpetua luceat eis.

Due Cantori dicano.

℣. Requiescant in pace. R. Amen.

Il Sacerdote farà il segno di Croce sopra tutto il Cimitero; e la Processione ritornerà in Chiesa, dicendo i Religiosi con voce mediocrement alta, senza canto, il Salmo *Absolve mei Deus* - & in fine ℣. Requiem eternam &c.

Entrando lo Chiesa la Processione andrà verso l'Altare maggiore, dove giunto quello, che porta la Croce, si fermerà fuori del Presbiterio in Cornu Epistolae voltato verso il Corno dell'Evangelo; le coppie de' Religiosi si fermeranno subito in quel luogo, che si trovano, e faranno due Ale una guardando l'altra, il P. Sacerdote passerà solo per mezzo di dette Ale, e andrà a fermarsi avanti l'Altare maggiore fino che si dica il detto Salmo, dopo il quale dirà,

℣. Kyrie eleison.

R. Christe eleison.

℣. Kyrie eleison.

R. Pater noster &c. in segreto.

℣. Ex te nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

℣. A Porta Inferi.

R. Erue Domine animas eorum.

℣. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Domine miserere.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

*A*bsolve, quosvis, Domine, Acimasque, famulasque tuas ab omni vinculo delictorum, ut ceteri Sanctos, & electos tuos resuscites resurgenti. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Della Visita del Santissimo Sacramento.

Terminata che sarà la Assoluzione de' Morti, il P. Sacerdote con quello, che porta la Croce, e tutti gli altri, che sono vestiti di Cotta, andranno in Sagrestia; e tutti gli altri Frati col P. Visitatore andranno nel Presbiterio, se è capace, o resteranno in Chiesa, e si metteranno per ordine però dinocchioni; In tanto il P. Sacerdote parato di rosso uscirà con due altri vestiti di Cotta, e si porterà all'Altare maggiore, se lo esso P. custodisce il Santissimo Sacramento, e ivi celebrerà la Messa votiva dello Spirito Santo; Ma se in quel giorno occorresse qualche Festa solenne, e non si potesse celebrare la detta Messa, dirà la Messa corrente colli Paramenti, che convengono.

Dopo che il detto P. Sacerdote si sarà comunicato, li due Acoliti stenderanno la Tovaglia, & il medesimo comunicherà secondo il solito tutti gli altri Religiosi per ordine, cominciando dal P. Visitatore. Fatta la Comunione, lascerà il Corporale disteso su l'Altare senza piegargli, a effetto di collocarvi la Pisside, come si dirà, e vi lascerà anche la Patena.

Finita la Messa, il P. Sacerdote si distenderà un poco dall'Altare verso il Corno della Epistola, dove aiutato dalli detti due Religiosi vestiti di Cotta, si leverà la Pisside, Manipolo, e Stola, e si metterà un'altra Stola di colore bianco col Piviale parimente dello stesso colore, e nello stesso tempo il P. Visitatore, e Segretario si vestiranno di Cotta solamente; intanto si distribuiranno le Torce, o le Candeie accese a i Religiosi, che resteranno ginocchioni; e il P. Sacerdote vestito come sopra, ritornerà all'Altare, e fatta la genuflessione con un ginocchio nell'ultimo gradino di esso, andrà ad aprire la Custodia, o sia il Tabernacolo del Santissimo Sacramento, da dove, fatta prima la debita genuflessione, estrarrà la Santa Pisside, e la collocerà nell'Altare sopra il Corporale lasciato a questo effetto, e senza scuoprirla facendo una altra genuflessione ritornerà colla dovuta decenza all'ultimo gradino del medesimo Altare, e ivi inginocchiato colli detti due Frati vestiti di Cotta, uno alla destra, che tiene l'Incensiere, e l'altro alla sinistra, che tiene il Rituale, o il Breviario, in cui è l'Inno, e Ora-

zione del Santissimo Sacramento, si volterà a quello della mano dritta, e levato in piedi metterà l'Incenso nel Turibolo, senza però benedirlo; e preso nelle mani l'Incensiere, fatta prima una profonda riverenza, incenserà tre volte il Santissimo Sacramento, e fatta la Incensazione, stando nello stesso luogo colle mani giunte, intonerà l'Inno-Pange lingua gloriosi; e i Frati proseguiranno a cantarlo fino al V. *Tantum ergo Sacramentum - exclusivè.*

Particole Sagre Nel mentre si canta il detto Inno, anderà il P. Sacerdote a scuoprire colla dovuta riverenza, e genuflessione la Pisside, e dopo scoperta, farà cenno al P. Visitatore, e al Segretario, i quali vestiti di Cotta, come si è detto, anderanno alla Mensa dell'Altare, il primo dalla parte dell' Evangelio, e il secondo dalla parte della Epistola, dove giunti faranno subito la genuflessione con ambe le ginocchia, e poi si leveranno: E stando essi in piedi colle mani giunte, in presenza loro il P. Sacerdote vuoterà la Pisside mettendo le Sagre Particole sopra la Patena, nel quale atto il P. Visitatore offerverà primo di ogni altro, se in dette Particole confegrate vi sia qualche intaralammento; e se siano state fatte da molto tempo; e se vi siano molti frammenti.

Pisside. Offerverà se la Coppa della Pisside sia di argento; se sia indorata decentemente almeno alla parte interiore; se resti bene chiusa; se la coperta sia di seta, e di colore bianco; e se in cima del Coperchio vi sia una piccola Croce.

Offensorio. Offerverà di che materia questo sia fatto, se sia decentemente indorato; se i Cristalli sieno interi, e puliti; se la lunetta sia di argento, e indorata; se resti bene chiusa; e se nella sommità di esso vi sia una Crocetta.

Tabernacolo. Vederà se sia pulito di dentro; e se vi sia qualche apertura; se sia foderato di seta; se la Porticella del medesimo abbia la ferratura forte, se venghi benferrata colla chiave, e se questa sia indorata; se nel piano della parte interiore vi sia il Corporale, sopra di cui deve posare la Sagra Pisside; se in detto Ciborio oltre il Santissimo Sacramento vi si conservi qualche Reliquia, (il che farebbe una grande indecenza), e se la parte esteriore del medesimo Tabernacolo sia decente, ò li manchi qualche cosa, e per fine se ha le coperte de i colori secondo i tempi; e si noteranno tutte le mancanze per farvi i Decreti opportuni.

Offervate le cose sudette, il P. Visitatore, & il Segretario faranno la genuflessione parimente con due ginocchia, e ritorneranno a luoghi loro; Il P. Sacerdote rimetterà le Particole confegrate nella Pisside, la fermerà, e lasciandola nello stesso luogo sopra il Corporale, scenderà di nuovo all'ultimo gradino dell'Altare, dove inginocchiato intonerà V. *Tantum ergo Sacramentum*, e i Frati proseguiranno a cantare, e quando comincia il versetto *Genitori* si leverà in piedi, e metterà di nuovo l'Incenso nel Turibolo, come fece la prima volta, e fatta una profonda inchinazione, incenserà tre volte il Santissimo Sacramento.

Finito il detto Inno, li due Religiosi, che stanno accanto al Sacerdote vestiti di Cotta, diranno cantando.

V. *Paucum de Celo praestitisti eis.*

R. *Omne delectamentum in se habentem.*

Il P. Sacerdote alzandosi in piedi dirà.

O R E M U S.

Deus qui nobis sub Sacramento mirabili Passionis tuae memoriam reliquisti: tribue quesumus, ita nos Corporis, & Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuae fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis, & regnas in saecula saeculorum. R. Amen.

Terminata la Orazione si metterà di nuovo ginocchione, e gli due Fratelli colla Cotta li metteranno sulle spalle il Velo bianco di seta detto volgarmente l'Umerale, ed egli salendo all'Altare, dopo fatta una profonda genuflessione levato in piedi prenderà con ambe le mani coperte col detto Velo la Sagra Pisside, e voltato a i Religiosi, e al Popolo darà colla medesima la Benedizione, cantando in questo tempo i Religiosi - *Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus, & metuant eum omnes fines terra.*

Il Religioso che hà l'Incensiere, incenserà col Turibolo fumante la detta sagra Pisside, fino che il P. Sacerdote si rivolta all'Altare.

Dopo data la Benedizione, il detto P. Sacerdote farà la genuflessione al Santissimo, e in questo tempo i predetti due Religiosi, che stanno colla Cotta, li leveranno dalle Spalle il Velo Umerale; ed egli levato in piedi rimetterà colla dovuta riverenza la Sagra Pisside nel Ciborio, con ferrarla a chiave, la quale esso medesimo riporterà in Sagrarestia.

X x 3

CAP.

C A P. VII.

Della Visita della Sagre Reliquie

Finita la Visita del Santissimo Sacramento, il P. Sacerdote si spoglierà in Sagrestia del Piviale, Stola, Cingolo, Camice, e Amitto, e si metterà la Cotta, e Stola bianca; e il Padre Visitatore, e Segretario resteranno vestiti di Cotta, come prima: Indi portandosi il detto P. Sacerdote assieme con due Chierici colle Torce accese, e uno coll' Incensiere (i quali parimente faranno vestiti con Cotta) all' Armario dove si custodiscono le Sagre Reliquie, dopo che l' avrà aperto, tutti inginocchiati faranno una breve, e segreta Orazione, e levati in piedi, il P. Sacerdote metterà l' Incenso nel Turibolo dandoli la benedizione, e incenserà due volte le dette Sagre Reliquie, dopo la quale Incensazione, il P. Sacerdote collocherà tutti li Reliquari in un Tavolino accomodato vicino al detto Armario, e ornato con suo Strato, che lo copri da capo a piedi, e una Tovaglia bianca, dove a uno a uno verranno osservati dal Padre Visitatore, se siano decenti; coll' Cristalli sani; bene sigillati anche dalla parte di dietro in modo, che non possa essere toccata la Sagra Reliquia; di più riconosceranno le *Auricche*, se sieno vere; se vi sieno i *Nomi de i Santi* alle dette Reliquie: procureranno sapere, se quelle vengano *esposte* alla venerazione de i Fedeli ne i tempi debiti; vedranno, se l' *Armario* stesso sia pulito, e ornato decentemente nella parte interiore, e le *Portucelle* sieno buone, e forti, senza apertura alcuna, e se la serratura, e la chiave ferrino bene.

Fatte diligentemente le sudette osservazioni, e avendo il Padre Segretario notate le mancanze, il Padre Sacerdote riporrà nell' Armario i Reliquari, con incensarli, come sopra; e fatta di nuovo una breve Orazione, fermerà il detto Armario a chiave, la quale darà al P. Sagrestano; a cui spetta il rendere conto di ogni mancanza, che si trovi nelle cose spettanti alla Custodia del Santissimo Sacramento, delle dette Sagre Reliquie, e dell' Olio Santo, del quale si parlerà in appresso.

C A P. VIII.

Della Visita dell' Olio Santo.

Sarà cura del Padre Sagrestano tener pronta la chiave del piccolo Armario, o Focestrino dell' Olio Santo, e

la Stola violata, per consegnarle al Padre Sacerdote dopo la Visita delle Sagre Reliquie.

Il detto Padre Sacerdote si leverà la Stola bianca, e posita la violata, andrà col Padre Visitatore, e Segretario vestiti parimente colla Cotta, all' *Armario dell' Olio Santo*, ove doveranno prima di aprirlo osservare; se il detto Armario stia dentro il muro alla parte dell' *Evangelio* dell' Altare maggiore; se vi è la *Iscrizione Oleum Sanctum*, o vero *Oleum Infirmitatum* fatta con lettere maiuscole; e se vi sia un decente ornamento esteriore: se la *Portucella* sia di ferro, o almeno assai forte, e sicura.

Il Padre Sacerdote aprirà la Porticella, allora osserveranno; se la serratura, e chiave sieno buone; se pure al di dentro l' Armario sia decentemente ornato; se si conservi l' *Olio Santo* in un *Vaso* almeno di *stagno* dentro una *Cassettina* di legno coperta di panno, o seta violata; e se vi sia la *Bersa* di colore parimente violato coll' Cordon; Il Padre Sacerdote aprirà il Vaso, e si osserverà; se dentro vi è il *Bombace* bagnato di Olio Santo, e sopra di esso il Bombace asciutto: in oltre procureranno sapere se si *riammette* ogni anno, e se si brucia il vecchio; osserveranno se vi è l' *Ampolla* per pigliare l' Olio Santo dalla Chiesa Cattedrale, o Matrice; e se vi è la *Gassetta* con sua chiave, dove debba da mettere la detta Ampolla, quando si va a pigliare il detto Olio Santo; pel quale deve andarci il Padre Sacerdote, a cui solamente spetta il pigliarlo, e portarlo alla nostra Chiesa, e collocarlo nell' accennato Vaso dentro l' Armario sudetto.

Fatte le dovute diligenze in osservare, se vi manca cosa alcuna, e notate dal Padre Segretario le mancanze, il Padre Sacerdote chiuderà l' Armario dell' Olio Santo, e renderà la chiave al Sagrestano. Dipoi si proseguirà la Visita della Chiesa, & Altari, ma se il Padre Visitatore vorrà trasferirla nel dopo pranzo, o nel giorno seguente, andrà col Padre Sacerdote, e Padre Segretario in Sagristia a levarsi la Cotta.

C A P. IX.

Della Visita della Chiesa, Altari, ConfeSSIONALI, Sepolture, e della Sagristia.

Fatte le Visite sudette, e notate le mancanze osservate nelle materie visitate.

tate, quando parerà, e farà comodo al Padre Visitatore, anderà in Sagristia assieme col Padre Sacerdote, e Padre Segretario, e vestiti tutti di Cotta, e accompagnato anche dal Padre Priore, e da qualche altro Religioso de' più gravi del Convento, riasumerà la Visita della Chiesa, nella quale dovrà visitare, ed osservare con ogni diligenza le cose seguenti.

Altari. In primo luogo visiterà l'Altare maggiore, e osserverà, se la base del medesimo sia di pietra, di quella forma, sito, e figura, che si prescrive dal Messale Romano: Se sia tutto confe-
 crato, o almeno abbia in mezzo della Superficie superiore dell'Altare la Pietra consecrata, pulita, intera, e non spezzata, la quale sia tanto longa, e larga, che si possa comodamente sopra di quella collocare la Ostia sagra, e il Calice, e ancora la Pisside colle Particole consecrate, o da consacrarsi, e se sopra la detta Pietra vi sia la Tela incenerata: Se nel detto Altare vi sieno tre Tovaglie bianche; o almeno due, porche una sia doppiata; e la Tovaglia superiore sia longa, e decentemente bianca, e pulita, che copri bene l'Altare: Se in mezzo vi sia la Croce col Crocefisso con sei Candelieri collocati sopra li Gradini; e se nel Presbiterio vi sieno due Candelieri grandi per le Torce, o Cerei; Di più se vi sia il Pallio di ciascuno colore, e il Cuscino pel Messale; Se vi sieno tre Tavolotte, cioè la Carta di Gloria in mezzo, nella parte dell'Epistola quella del *Levato*, e nella parte dell'Evangelio quella dell'*In principio*; Se vi sia la Covertina decente per coprire l'Altare dopo finite le Messe; Se la Pradella, e gli altri Gradini sieno fodi, e non tremino; Se vi sia la Finestrella per metterci le Ampolle; Se il Baldacchino dell'Altare sia pulito, non lacero, e decente; e i Cancelli sieno parimente decenti, se si chiudano bene, e sieno interi; Se vi sia la Campanella per sonare, quando si fa la Elevazione nella S. Messa; e il Chiudo per attaccarvi la Berretta del Sacerdote; e se avanti il detto Altare vi si tenga la lampade continuamente accesa. Inoltre riconoscerà che Dose abbia l'Altare; Chi ne sia il Padrone; che nobilighi di Messe vi sieno; se vi sia Titolo di Benefizio; se vi si faccia la Festa ogni anno nel giorno prefisso; se sia Privilegiato; nel qual caso, si faccia il Padre Visitatore portare il Breve, per osservare, se tale indolgenza sia perpetua, non sia derogata, o sia ad tempus; e se sia già spirato, disa ordine, che il Breve si rinnovi.

Lo stesso scrutinio si farà parimente in tutti gli altri Altari della Chiesa; in ciascheduno de' quali, in quanto a i Candelieri, basta, che ve ne sieno, oltre la Croce col Crocefisso, quattro, o almeno due, secondo la Rubrica del Messale; e se si conserverà il Santissimo Sacramento in qualcuno di questi, vederà, se vi si tenga accesa la lampade.

Imagini. Con somma attenzione poi si debbono osservare le Immagini, e Statue de' Santi, tanto, quelle, che sono su gli Altari, e dentro le Cappelle quanto quelle che stanno in Chiesa; se rappresentino cose sante, nè vi sia alcuna indecenza nelle figure; se sieno ne' luoghi loro debiti; e se abbiano intorno un'ornamento decente.

Confessionali. Veda il Padre Visitatore, se tutti i Confezionali hanno le loro Grattelle di ferro, o di legno con una lamina minutamente forata; Si vi sia sopra le dette Grattelle al di fuori affissa qualche sagra Immagine; e al di dentro la Bolla in Carta Domici, e la Tabella de' Casi riservati all'Ordinario del Luogo; Se i detti Confezionali sieno in luogo aperto, e opportuno; e se si possano ferrare, acciò non vi si mettano a sedere i Laici.

Pulpito. Se questo stia fodo, in luogo proprio, e sufficientemente alto.

Acqua benedetta. Se in Chiesa vicino a qualche una Porta della medesima vi sia la Pila, o Vaso dell'Acqua benedetta; e se questa sia decente, e pulita, con domandare al Padre Sacerdote, se la rinnova ogni Domenica, come ordina il Messale Romano.

Banchi. Se vi sieno i Banchi necessari pel comodo del Popolo, e anche le Sedie per le Donne, osservandovi la decenza.

Campane. Osserverà le Campane, se sieno in Campanile coperto di Tetto, quale non sia in parte alcuna rovinato, o aperto; e se sieno benedette; e se vi sieno le Corde, e le Scale necessario.

Porte, e Portici. Se le Porte della Chiesa sieno so de, senza rottura, e abbiano le ferrature, e chiavi forti, come per sicurezza della Chiesa conviene; E se vi sia il Portico, vederà, se abbia i Cancelli di ferro, se questi si ferrino, nè si possano facilmente trapassare, e sieno stretti, che non vi possa passare alcuno; e se in cima del Prospetto della Chiesa vi sia una Croce grande.

Fine

Finestre. Se le Finestre della Chiesa abbiano i Vetri interi, e puliti, co' loro Sportelli, o almeno i Saliscendi per ben ferrarle.

Mura. Se le Mura siano parimente pulite, imbiancate, e tenute con decenza, particolarmente dove sono Stucchi, o Marmi, se habbiano qualche apertura, se sieno scalinate, o vi si veda alcuna deformità, e se ci sieno Spazzole colle canne lunghe per poterle pulire spesso.

Pavimento. Se il Pavimento stia intero, ben mattonato, acconciato dove bisogna, spesso lavato, e scopato con quella pulizia, che conviene alla Casa di Dio.

Sepulture. E nel medesimo tempo si farà una diligente Visita alli Depoliti, Mausolei, e Sepulture, osservando il Padre Visitatore, se gli Epitaffi sieno decenti, le Statue, e Figure modeste, e se le lapidi sieno ben chiuse; se sieno sotto ad alcuno Altare, o Gradini del medesimo, nel quale caso si devono subito far ferrare, con dichiarare interdetto l'Altare, fin che saranno ferrate, e trasportate le Ossie in altre Sepulture; Se vi sieno le Sepulture per i Fanciulli, per gli Adulti, per i Sacerdoti, e per i nostri Religiosi tutti separate.

Quando il Padre Visitatore coll' i Compagni sarà arrivato al Sepolcro de' nostri Religiosi, si fermeranno con recitare alternativamente il Salmo *De profundis*, quale finito il Padre Sacerdote dirà le Antifone, e Orazione *Deus veni largire* come al fol. 348. Dipoi darà l'Acqua benedetta, aspergendo il Sepolcro coll' Asperforio, senza però incensarlo.

Feste, e Indulgenze. Procuri il Padre Visitatore sapere, e riconoscere se si faccia la Festa del Santo Titolare della Chiesa, della Dedicazione della medesima, e del Nostro P. S. Gio: di Dio, e se si facciano altre Feste col dovuto decoro: Se vi sieno le Indulgenze, e quali; e però osserverà i Brevi delle medesime; se vi sieno le Stazioni, e vi si faccia la Orazione delle Quaranta Ore.

Coro. Nel Coro vederà, se vi sieno i Banchi, e Sedili necessari per la quantità de' Religiosi, e sieno decenti, non rotti, non troppo vecchi, che non possano più servire; parimente se vi sia un Leggio da Coro; se sia ornato decentemente de' Quadri, e Immagini de' Santi,

e di cose Ecclesiastiche; nè vi sieno Figure profane, e indecenti, e che non convengano al fine, per cui è stato fatto il Coro medesimo.

Sagrestia. Nella Sagrestia si troverà il Padre Sagrestano, tenendo in ordinanza disposte su i Bancconi tutte le robe, che s'anno raccomandate per inventario alla sua Custodia, e che debbono essere osservate dal Visitatore.

Primieramente il detto Padre Visitatore osserverà gli *Armari, Cassoni* della Sagrestia, se sieno interi, non rotti, nè consumati, puliti, e tenuti in buona custodia colle ferrature, e chiavi di buona qualità, e se sieno proporzionati per collocarvi i sagri Utensili.

Con particolare attenzione osserverà le *Patene*, e i *Celisi* se sieno di argento, almeno nelle Coppe, e queste decentemente donate nella parte interiore, se sono consacrati, puliti, senza macchia, e altro difetto, ben custoditi, e coperti, e se sieno in numero sufficiente pel bisogno della Chiesa, e quantità delle Messe cotidiane. Parimente l'*Incesiere, Nervicella, Vaso del' Acqua benedetta, Asperforio, Croce Processionale*, quali debbono essere di argento, o almeno di ottone, e la *Immaginetta per dare la Pace*, che sia di argento, o almeno di altro metallo inargentato.

Vederà poi si rispetto alla quantità, che alla qualità, le *Fianette, Stole, Dalmatiche*, o *Tunicelle* coll' i suoi cordoni, e fiocchi, *Froali, Berse, e Veli* per i Calici, *Pallottoli*, e *Cassini* per gli Altari, e i *Vessiti* per la Croce Processionale, quali tutti debbono essere di cinque colori, cioè bianco, rosso, verde, violato, e nero; parimente se vi è il *Baldachino* per fare la Processione del Sagramento, la *Ombrella, Veto uncinale*, e *Veto* per coprire, quando si porta il Viatico all' Infermo, la *Piside*, e anche il *Baldachinetto gestatorio* per il Viatico, e l'altro *Baldachino* per esporre il Santissimo Sagramento in Chiesa, quali devono essere di colore bianco, e per quanto sia possibile di damasco, o seta, o altra robba decente per tale uso.

Osserverà gli *Amiri, Camici, Cingoli, Cotte, Tovaglie* per gli Altari, e altre per l' uso della Communion, *Scingari, Fazzoletti, Corporali, Palle, Purificatori*.

I *Messali* per le Messe da *Vivi*, e da Morti coll'i proprii segnacoli, il *Rituale*, e l' *Ordinario*.

La *Cassera* per tenere le *Offite*, il *Crisuolo* per le *Particole*, coll' *Istrumento* di ferro, o acciaio per tagliarle.

Se vi siano i *Casimi*, e *Strato* per l' *Ingioco* della *Chiesa*, che debbono essere almeno di panno grosso, e rosso, e altro *Strato* per l' *Altare* maggiore, o *Tappeto* almeno per i giorni festivi.

Se vi sia il *Candeliere* per il *Ceroo* Pasquale.

Il *Festreo* col suo *Cuscino*, e *Caltra* nera per portare i *Cadaveri* de' *Defonti*.

La *Letiga* detta volgarmente la *Capra* col suo panno nero per coprirla, quando ciò bisogni per qualche *Anniversario*: Con i *Candelieri* di ferro, o di legno grandi per metterli intorno.

Circa le cose sudette il Padre Visitatore riconoscerà quelle che vi mancano, e quelle che sono lacere, lorde, strapazzate, rotte, e consumate, delle quali non è decente il servirsiene, e farà notarle per dare a suo tempo le debite provisioni.

Ancora vederà, dopo visitate le suppellettili, se in *Sagrestia* vi è la *Setta* col suo *Inginocchiario*, *Crocefisso*, e altra sagra *Imagine*, e *Tavola* delle *Preci* da distendere, e *Uso* *Celebrationem* *Miste*, quale luogo può servire a i *Sacerdoti* non solo per fare la *Preparazione*, e ringraziamento, ma anche per riconciliare li detti *Sacerdoti*.

Se vi è un' *Armaria*, dove stiano le *Ampolle*, *Bucinietti*, e *Campanelli* per le Messe, i *Bucinietti* per la *Porificazione* de' *Lalci*, e anche i *Legni* *piccoli*, che servono pel *Messale* su l' *Altari*, le quali cose debbono essere decenti, sane, pulite, e mutate quando vi bisogna, e in numero almeno congruo a gli *Altari* della *Chiesa*.

Osserverà con somma attenzione il P. Visitatore, se in *Sagrestia* vi sia affissa in luogo, che tutti possano vedere, la *Tavola* de' *gli Obblighi delle Messe*; e l' *Edicta* del S. *Officio*.

Di più se vi sieno i *Libri delle Messe perpetue*, & *annuentie*, e se le Messe celebrate sieno notate di propria mano dalli *Sacerdoti Celebranti*; e se sieno stati soddisfatti i *soffragi* per i *Fratelli Defonti*, come al Cap. 19. delle *Costituzioni*.

Cod. Regul. Tom. VI.

Vederà se le *Porte*, e chiavi della *Sagrestia* sieno ben sicure; se le *finestre*, e *porta* sieno pulite, e colle ferrate; se il *Tetto*, e *Pavimento* sieno senza apertura, e ben tenuti.

In ultimo luogo osserverà se vi sieno i *Vasi* per lavarci i *Purificatoi*, e *Corporali*; e se il *Sagram*, dove si hanno da gettare le sagne lozioni, sia dentro, o vicino la *Sagrestia* in luogo convenevole.

Dopo fatta la *Visita* della *Chiesa*, *Coro*, e *Sagrestia*, ordinerà il medesimo P. Visitatore, che fedelmente si rincontrino tutte le sopranterite suppellettili, e altre robbe cogli *Inventari* fatti nell' altra *Visita*, con far notare non solo quelle, che sono state aggiunte, ma anche quelle, che mancano, e la causa, perche mancano.

C A P. X.

Della *Visita* del *Chioffro*.

Finita la *Visita* della *Chiesa*, e suoi annessi, il P. Visitatore nel tempo, che gli parerà più a proposito, darà ordine che si chiuda la *Porta* del *Convento*, acciò non entri alcuno a disturbarlo; e che non esca alcuno de' *Religiosi*, i quali debbono essere pretenti alla detta *Visita*; ordinando anche al *Portinaio*, che non permetta a qualsivisia persona l'ingresso, se non che a i *Religiosi* del medesimo *Convento*, quando tornano di fuori; e si farà la *Visita* del *Chioffro* con osservare diligentemente le cose, che seguono.

Claustra. Riconoscerà, se il *Convento* da tutte le parti esteriori abbia le mura alte in modo, che non si possano facilmente trapassare; Se vi sia adito alcuno, per dove si possa entrare, o uscire furtivamente; se la *Porta* del *Convento* sia ben sicura con buone ferrature, e chiavi, col suo *chiavistello*; e se alla *Custodia* della *Porta* siavi deputato perpetuamente un diligente *Portinaio*, il quale sia uomo di buone qualità, osservante, paziente, e fedele; e se osservato quanto viene prescritto al Cap. 17. delle nostre *Costituzioni*.

Infermeria de' Religiosi. Andrà alla *Infermeria* de' *Frati*, la quale secondo le nostre *Costituzioni* Cap. 18. deve essere separata dallo *Speale*; e riconoscerà; se le *Celle* per i *Frati Infermi*, siano aete, e decenti, e nel luogo più sa-

Y y

lu

lubre del Convento; Se in ciascheduna Cella vi sia il suo letto, lenzuola, coperte, cuscini da testa, e tutte le altre cose, che bisognano; se vi manca alcuno de' gl' Utensili necessari pel comodo de' gl' Infermi; e di più se alla Cura de' Religiosi Infermi sia deputato sempre un diligente, e caritatevole Frate per servirli, e somministrare loro a tempo tutto il bisognovole.

Spedale. Dovendo essere situato lo Spedale in luogo salubre, e comodo per gl' Ammalati, e per i Religiosi, che v' assistono; si deve osservare se le Fabbriche sieno omide, o solitrose; se le porte, e le finestre chiodano bene in modo, che quando sono serrate, non vi entri l'aria; Se il pavimento sia asciutto, e si tenga pulito; se vi sia qualche cattivo odore, e da che provenga; se la soffitta sia intera, o vero in qualche parte malaccisa ruina, o abbia alcuna apertura, per cui vi entri l'aria; Se vi sia l'Altare, e ogni giorno ivi si celebri la santa Messa, come viene ordinato nelle dette Costituzioni al Cap. 44. riconoscendo nel medesimo tempo, se il detto Altare abbia tutte le Suppellettili, come quelli, che sono la Chiesa; vedrà inoltre il numero, e qualità de' Letti, se sieno decenti, e provvisti de' gl' Utensili necessari, interrogando il P. Infermiere, se manca allo Spedale cosa veruna, che si ricerca pel buon servizio de' gl' Infermi.

Potrà il P. Visitatore informarsi da gl' stessi Ammalati, se sieno trattati con carità, ben serviti, e assistiti tanto nelle cose spirituali, cioè colla frequenza de' Santi Sacramenti, e con insegnate loro la Dottrina Cristiana; quanto in quelle, che riguardano la cura di essi, cioè se vengano visitati due volte il giorno dal Medico, se venga somministrato loro, quanto ordina il detto Medico; se vi si facci la guardia notte, e giorno; e per fine si procurerà sapere, se si osserva tutto quello, che viene disposto dalle nostre Costituzioni nelle Capitoli 38. 39. 40. e 41.

Guardarola. Dovendo questa essere bastantemente provvista di Biancherie, Materassi, Coperte, & altri Utensili tanto per uso de' Religiosi, che de' gl' Ammalati, il P. Visitatore osserverà la qualità di dette robbe, se sieno decenti, o logore, o vero possano servire, e se sieno sufficienti rispetto al numero de' Religiosi, e de' gl' Ammalati, che si sogliono ricevere nello Spedale. Dopo

questo riconoscerà l' Inventario delle suddette robbe fatto nella Visita passata, e osserverà quello, che manca, e quello che è stato aggiunto, facendo notare il tutto dal P. Segretario, a effetto di fare i Decreti opportuni, particolarmente sopra quanto viene disposto dalle Costituzioni al Cap. 40.

Spezieria. Per visitare, come si deve la Spezieria, vi dovrebbe essere l'assistenza di qualche Medico; o Speciale per riconoscere la qualità de' medicamenti ivi esistenti, e quelli, che ci mancano; se vi sieno tutti i lambicchi, Vasi di rame, e altri stromenti necessari.

Freschiera. In questa dovrà vedere se sia provveduta di Celle, Letti, e altri Utensili siffatti, come richiede la modestia, e povertà Religiosa; e se si osservi quanto viene prescritto nel Cap. 40. delle nostre Costituzioni.

Refettorio. Qui devono vedersi le Tavole della Mensa, i Sedili, le Tovaglie, Salviette, Sciugatoi, e rotoli gl' altri Utensili, come i Bicchieri, le Caraffe, i Bacinetti di stagno, o di legno, e ogni altra cosa necessaria per la Mensa nel modo, che conviene alla modestia Religiosa, se sieno consumate, non pulite, lacate, o in altra maniera indecenti. Osserverà le Finestre, Mura, Pitture, Quadri, Armari, Cassettini, il Pulpito pel Lettore, e qualunque altro arnese spettante al Refettorio, e che sia sotto la Cura del P. Refettoriere, se convega al decoro de' Religiosi.

Officine. E' bene dare una visita alla Cucina, Dispensa, Graio, Cantina, e altre; con vedere se sieno ben ordinate, custodite, e provviste di tutte le Masserizie necessarie, e di Comestibili, Vino, Olio, Farina, Grassi, Legumi, e altre bisognevoli al Vitto, e mantenimento de' Religiosi, e Infermi; e che la robba sia propria del Convento, avuta o per rendita, per limosina, o per compra, e non prestata, e presa solo per quel tempo; il che procurerà il P. Visitatore sapere de' altra parte, e nell' Interrogatori, che farà a i Religiosi in generale, o in particolare.

Fatto questo, ordinerà, che si rincontrino le robbe visitate, le quali si sogliono inventariare, cogli Inventari fatti nella Visita passata, o in altro tempo, e farà rendere conto a chi ne ha la consegna.

Dormitorio, e *Cella*. Anderà il P. Visitatore al Dormitorio de' Religiosi Professi, dove osserverà se vi sia la Lampada in mezzo, e se vi si tenga accesa tutta la notte; se il Superiore, o altro Frate abbia la stanza fuori del Dormitorio; e se in questo vi sia qualche Immagine divota; poi visiterà ad una ad una tutte le Celle de' Religiosi, e osserverà, se vi sia alcuna Pittura, o Figura indecente, e meno che onesta, se vi trovi qualche cosa preziosa, o curiosa, e incongrua alla povertà Religiosa. Se ciascheduna Cella sia provvista di un Tavolino, Sedio, Candeliere, e Letto colle suppellettili necessarie; e trovandoli così inconvenienti, e contraria alle nostre Costituzioni Cap. 15. ordinerà, che si levino, o si vendano, applicandosi il prezzo alla Casa comune, e se in alcune di dette stanze (eccetto quelle del Superiore) vi fusse il Camino, subito lo faccia serrare.

Noviziato. Osserverà, se il Noviziato stia separato dal Dormitorio de' Professi in conformità delle Costituzioni Apostoliche; se vi sieno tante Celle, quanti sono i Novizi, in modo, che ogni Novizio abbia la sua Cella separata; o vero vi sia un Dormitorio capace, dove si possano mettere tanti letti, che ognuno possa dormire solo; se vi sieno parimente le suppellettili necessarie; E di più se nel Noviziato vi sia l'Otorio; la Stanza per fare le Conferenze Spirituali, e per sentire le Lezioni, e istruzioni del Maestro, e nella quale l'Inverno si possano riunire per riscaldarsi al fuoco comune; E se vi sia un Orto ben chiuso, e custodito, dove si possano onestamente ricreare i detti Novizi.

Professio. Osserverà nel Professorio, se sia separato dall' Abitazione de' Professi più anziani, & anche dal Noviziato in quei Conventi, dove oltre il Noviziato vi è stato costituito il Professorio; e riconoscerà se in questo vengano adempiti li Decreti di Clemente VIII., cioè se vi sieno tutte quelle cose, che rispettivamente si sono accennate del Noviziato.

Archivio, e Libreria. Si proseguirà la Visita alla Libreria, la quale si suole tenere nella stessa stanza dell' Archivio; e ivi vedrà il P. Visitatore, se sia tenuta pulitamente; vi sieno i Libri proporzionati al nostro Istituto; e se quelli, che vi sono, vengano custoditi, come conviene; e osserverà fra gli altri, se vi sieno i Libri Spirituali per uso de'

Cod. Regul. Tom. VI.

Religiosi; i Libri morali, di cui possano servirsi i Padri Sacerdoti; se vi si custodisca il Libro delle nostre Costituzioni; le Ordinazioni fatte dalli Padri Generali; il Bellario piccolo, cioè le Costituzioni, che si debbono leggere da' Regolari in Capitolo, o nella Mensa comune per ordine de' Sommi Pontefici, e delle Sagre Congregazioni; se vi si conservino ancora gli Esemplari, o Copie delle Bolle, Decreti, e Privilegi concessi dalla benignità de' Pontefici alla nostra Religione; E in ultimo vederà se vi sia l'Inventario di tutti i Libri, quale farà rincontrare; e quando questo Inventario non vi sia, ordinerà, che si faccia, dando ordine, che si deputi dal Priore qualche Religioso attento, e capace per Bibliotecario, e Archivista. Per quel, che spetta all' Archivio, riconoscerà se le Scritture del Convento si conservino fedelmente, e diligentemente; se vi sia il Catalogo, detto volgarmente il Campione, dove stiano diligentemente notati tutti gli effetti del Convento; il Libro, dove si debbono tenere registrate la Fondazione, accettazione, e possesso del detto Convento, il Libro de' gli Testamenti, Codicilli, Donazioni, e Legati pii; e anche de' gli istromenti di Censi, comprè, vendite, investizioni, alienazioni e altri legittimamente fatti secondo il prescritto delle Costituzioni al Cap. 29. e per ultimo, se vengano tali Scritture, e Libri distribuiti ordinatamente in più Cassettini; e se le Porte, e finestre del medesimo Archivio siano ben sicure.

Deposito, o Casa dell' Erario. Riconoscerà, se il Deposito, e sua Cassa stia in luogo securissimo; se la detta Cassa sia ferrata con tre chiavi, che debbono stare sotto la custodia di tre Padri, cioè del Priore, e di due Padri gravi, come viene ordinato dalle nostre Costituzioni al Cap. 29. e se in quella si conservi tutto il danaro del Convento, a quale effetto si osservano le Parole notate nella passata Visita.

CAP. XI.

Della Visita Personale de' Religiosi.

Dopo che il Padre Visitatore avrà visitato la Chiesa, il Convento, le Stanze de' Religiosi, Officine, e tutti gli altri luoghi notati nel Capitolo antecedente, e terminata la Visita Locale, darà principio alla Visita Personale, la quale consiste nel far venire avanti di se a uno a uno i Religiosi, cominciando re-

Y 2

20

golarmente dal Superiore, se il Padre Visitatore, non stimasse meglio cominciare da gl' Inferiori, e terminare al Superiore, a ciascheduno de' quali sarà i leguenti Interrogatori, o parte di essi, come s'immerà a proposito, secondo le occorrenze, e li discordini, che più, o meno vi possono essere nella Comunità; e le risposte, che daranno, si dovranno scrivere dal Padre Segretario. A effetto poi, che il detto Padre Visitatore proceda regolarmente nella Visita Personale, e che questa sia profittevole a i Religiosi, si gli danno alcuni Avvertimenti.

Primo. Il Padre Visitatore in questa funzione fa due figure, una di Padre, che è la principale, e l'altra di Giudice: E benché possa procedere nell'una, e l'altra maniera, con tutto ciò nelle Visite regolarmente si vuole procedere da Padre, e non da Giudice; Onde se taluno de' Religiosi nel tempo della Visita facesse qualche accusa, o denunzia formata in iscritto contro il Superiore, o altri, e facesse istanza, che se ne formasse il Processo, in tal caso, non essendo conveniente in questo tempo trattare materie criminali, e strepitose in pregiudizio della Visita, se il Visitatore fusse il Padre Generale, o il Provinciale, deponterà, finita la Visita, un Comissario a esse to di formarne il detto Processo, e se il Visitatore fusse Delegato, ne dovrà scrivere a quel Superiore, che gli ha fatta la Delegazione, per deputare il detto Comissario; E il Padre Segretario noterà ne gli Atti in succinto, qualmente - Il Padre N. *denuncia* denuncia, e accusa tenira il Padre N. *sopra alcune cose rilevanti, e effetto, che se ne formasse Processo, e il Padre Visitatore disse, che provvederebbe alla detta istanza nel fine della Visita, prout de jure.*

Secondo. Procedendo il Padre Visitatore, come si è detto, da Padre, deve auverire a non pubblicare quello, che li viene detto da i Religiosi, particolarmente se fusse contro il Superiore Locale; né quel, che li viene riferito da quello circa i detti Religiosi; perché come dice dottamente il P. Lantusa nel Teatro de' Regolari verb. *Commissarius*, e il P. Matteus, nel libro detto *Official*, Cap. 55. §. 2. num. 5. il tutto si gli dice in segreto, & estragiudizialmente; altrimenti farà reo nel Tribunale di Dio delle discordie, che potrebbero inforgere, e di tutti i cattivi effetti, che ne seguissero; vedendosi alle volte colla sperienza, che alcuni Visitatori per non avere osservato il segreto, lasciano la Guerra dove trovano la Pace. Il che però s'intende, non a effetto, che il Visitatore tenga le

cose riferitelli sotto Sigillo Sagramentale senza parlarne in cento alcuno; ma solo, che nel dare i rimedi opportuni proceda con tale carità, e destrezza, che l'Accusato non possa venire in cognizione di chi lo ha denunziato.

Terzo. Circa le cose gravi, e d'importanza, che dirà ciascheduno nella Visita deve riferire il Padre Visitatore, se sieno pubbliche alla Comunità, o semipubbliche, cioè note ad alcuni, o vero segrete; e fatta questa osservazione, le pubbliche sarà scrivere dal Padre Segretario, così anche le semipubbliche, che sono oote alla metà de' Religiosi del Convento; ma se fossero segrete, lo stesso Visitatore le noterà di proprio pugno in foglio separato, che terrà appresso di se, per darvi a suo tempo colle debite cautele, e senza infamia dell'Accusato il rimedio opportuno.

Quarto. Deve fare attenzione il Padre Visitatore alla qualità delle Persone, che denunziano qualche cosa grave; poiché se questi fossero stati processati come falsari, maledici, & ubriacchi, o vero diffamati di altri delitti, de' loro Detti, quando non venissero confermati da Religiosi degni di fede, se ne deve avere poca considerazione.

Donque avendo il Padre Visita tota fatto chiamare quel Religioso, che vorrà esaminare, sarà al medesimo o in tutto, o in parte, come si è detto, gl' Interrogatori, che seguono.

INTERROGATORI.

1. Quanto tempo ha, che si ritrova in questo Convento di Famiglia, e che Ufficio ha il suo.

2. Se ha casa alcuna, che dire circa la frequenza de' santissimi Sacramenti, Ufficio della Madonna, e altri Esercizii spirituali prescritti dalle nostre Costituzioni ne i Cap. 1. 6. 7. e 44.

3. Se la Oficialità venga esercitata con quella Carità, che si conviene, verso i poveri Infermi; e se a quelli vengono somministrato le cose necessarie giusta gli ordini del Atestico, e possibilità dello Spedale, e nel modo, che dispongono le dette Costituzioni tanto ne i Cap. 18. e 19. rispetto alla Cura de' Fratelli Infermi, quanto ne i Capp. 38. 39. elegu., che riguardano i poveri Infermi dello Spedale.

4. Se i Fratelli, e Offizi vengono visitati, e trattati benignamente, e caritativamente, come a proprio della Carità, e

Pa-

Perseverà Religiosa, in conformità del Cap. 20. delle Costituzione.

5. *Se i Digniti del nostro Ordine presenziali delle Costituzione al Cap. 7. si dispensino senza causa legittima.*

6. *Se ne i tempi, o luoghi dovuti si osservi il Silenzio da i nostri Religiosi.*

7. *Se tutti i Frati si trovino presenti, quando si fa il Capitolo delle Colpe, come viene ordinato nel fine del detto Capitolo. 7.*

8. *Se ogni notte sempre arda la lampada nel Dormitorio secondo i Decreti di Clemente VIII.*

9. *Se vi sia nel Convento Religiosi alcuno, che tenga denari appresso di se, o qualche cosa nascosta, contro il divieto delle nostre Costituzione espresso nel Cap. 30. Num. 1.*

10. *Se tra i Frati, o alcuni di esse vi sia qualche diffensione con scandalo della Comunità.*

11. *Se tutti sieno ubbidienti, come devono, al Padre Priore, secondo il prescritto delle medesime Costituzione al Cap. 29.*

12. *Se vi sieno Religiosi, che abbiano troppo familiarità con Donne, o con Persone di mala vita.*

13. *Se in persona de' Religiosi vi sieno scandali, come sarebbe, l'essere detti al vino, giocare a giochi proibiti, finire per mala consuetudine, parlare ofensamente, benché per scherzo, o fauci, o fare altro cose, per le quali gli altri possono restare scandalizzati.*

14. *Se vi sia alcuno, il quale interiormente porti l'Animo di altra colore, o qualità diversa da quella, che viene prescritta nel Cap. 14. delle Costituzione.*

15. *Se contro il prescritto del Cap. 30. num. 6., alcuno porti, o tenga nella sua Cella nessuna arme di qualsivoglia sorta offensiva, o difensiva.*

16. *Se vi sia sospetto, che alcuno falsifici, ritenga, o maliciosamente apra la lettera del Reverendissimo Padre Generale, o di qualsiasi altro Superiore del nostro Ordine, contro la disposizione del detto Cap. 30. num. 2.*

17. *Se abbia qualcuno strapazzato con ingiurie, o con fatti, e percosso gravemente il Compagno, o con collera gli abbia minacciato, contro quanto si prescrive nel suddetto Cap. num. 3. e 4.*

18. *Se trasgredendo alcuno ciò, che viene significato nel n. 8. del detto Cap. abbia rivelato a Secolari, o a Novizii le determinazioni, o segreti della Religione.*

Se avrà alcuno de' Religiosi ardito di pigliare qualche cosa del Convento, o ad altro Religioso, ritenga contrariamente, o abbia fatto in qualsiasi modo qualche fatto, come al num. 25. del Cap. 30. suddetto.

20. *Se alcuno de' Religiosi, sia Suddito, o Superiore abbia ardito di procurare per se, o per altri lettere di favori, o raccomandazione per ottenere Grazie, Gradi, Uffici, e Ordini Sagri, contro il prescritto dello stesso Cap. 30. num. 46.*

21. *Se vi sia cosa da dire circa la Osservanza Religiosa: o se vengano osservati i Capitoli della Fede presentata in Sagra Congregazione della Disciplina Regolare intorno alla osservanza della Vita comune, o come dispongono le nostre Costituzione.*

22. *Se oltre le sudette vi sia alcuna Trasgressione delle nostre Costituzione, Decreti Apostolici, o Ordinazioni de' nostri Padri Generali, e in quale Articolo.*

23. *Se ne' tempi debiti si facciano leggere nella pubblica Mensa la Regola di S. Agostino, le Costituzione, Decreti, e Ordinamenti sudetti.*

24. *Se i Servitori del Convento sian pacifici, o di angusti costumi.*

25. *Se abbia altro che dire per l'incirca della sua residenza, o per beneficio di questo Spedale, Convento, o Religiosi?*

INTERROGATORI

Circa gli Ufficiali.

Circa il P. Provinciale, o Vicario Generale.

SE il P. Generale, o qualche Visitatore Delegato dal medesimo farà la Visita, dovrà fare inquisizione sopra i portameonti del P. Provinciale della Provincia cogli Interrogatori, che sieguono.

1. *Se viva Religiosamente con edificazione della Provincia, praticando, e osservando, per quanto gli è possibile, la vita comune tanto nel vitto, e vestito, che in tutte le altre cose.*

2. *Se faccia osservare nella sua Provincia le Costituzione, e Ordinazioni dell'Ordine, i Decreti fatti ne' Capitoli Generali, e Provinciali, con correggere, e punire i Trasgressori.*

3. *Se per se, o per altri, da qualche Frate, Convento, o Comunità della Provincia, o da altra Persona, a nome di qualsiasi de' sudetti abbia ricevuti regali, o donativi di cose di qualche valore.*

4. *Per il rimanente, il P. Visitatore piglierà le Costituzione dell'Ordine, e*

terrogerà, se abbia il Padre Provinciale mancato in cose alcuna prescritta dalle medesime, e particolarmente di quelle, che si leggono nel Cap. 25. dell' Ufficio del Provinciale.

Circa il Priore Locale.

1. Se il P. Priore sia sollecito circa gli Esercizi della Ospitalità: di buona esempio a i Religiosi; ne sia informato appresso i Secolari.

2. Se nel tempo prescritto faccia il Capitolo delle Colpe: come si ordina nel Cap. 7. delle Costituzioni.

3. Se almeno una volta il mese visiti le Celle dei Religiosi, come dispone il Cap. 15. delle medesime Costituzioni.

4. Se per sua negligenza sia morto qualche Religioso, è Infermo dell' Ospedale senza i Santi Sacramenti, e non abbia usata tutta la attenzione verso i Fratelli Infermi, e Aggravanti; come gli s' incarica dalle dette Costituzioni alli Capitoli 18. e 19.

5. Se abbia sempre corretti, e puniti quei Religiosi, che hanno trasgredito le Costituzione della Religione, e i Comandamenti del Superiori.

Dopo le quali Interrogazioni, leggerà il P. Visitatore il Cap. 29. dell' Ufficio del Priore, e il Cap. 30. dove sono molti Articoli spettanti all' Ufficio del medesimo, e domanderà, se abbia il detto P. Priore mancato nella osservanza di quelli, e altri Capitoli delle Costituzioni.

Circa il Sottopriore, o Vicario.

1. Se questo aiuti il Priore con tutta fedeltà, e attenzione.

2. Se sia esemplare, e abbia una Cura spirituale de i Giovani Professi, che sono fuori del Professorio.

3. Se minutamente osservi, quanto viene prescritto nel Cap. 45. dell' Ufficio del Sottopriore.

Circa il Maestro de' Novizi.

1. Se sia di buona, e casta vita, e costumi, e sufficientemente dotto: se dia buon esempio, e istruisca i Novizi nel santo timore di Dio.

2. Se sia in buona, e cattiva concetto tanto appresso i Secolari, che appresso gli stessi Religiosi.

3. Se mai lascia soli i Novizi, e mandi a essi la sua assistenza.

4. E se nelle sue qualità, ed Educazione de' Novizi diligentemente si osservi il Cap. 11. delle nostre Costituzioni.

Circa i Padri Sacerdoti.

1. Se con Religiosa pietà, e riverenza celebrino la Santa Messa, e recitino l' Ufficio Divino.

2. Se in conformità de' Decreti di Clemente VIII. super Reform. Regular., e dell' ultimo Decreto della Sag. Congregazione del Vescovi, e Regulari, facciano almeno una volta la settimana la lezione morale a tutta la Comunità.

3. Se amministrino pontualmente i Santi Sacramenti, e con ogni pazienza, e carità assistano a' poveri Infermi nelle Spedali.

4. Se osservino tutto ciò, che si dispone nel Cap. 49. delle Costituzioni, e nel Cap. 8., dove si parla del sentire le Confessioni delle Donne.

Circa l' Infermiere Maggiore.

1. Se sia pronta in soccorrere con ogni pazienza a' poveri Infermi.

2. Se instrui l' Assistenza allo Spedale.

3. Se con tutta diligenza, e carità osservi quanto circa il suo Ufficio viene disposto nel Cap. 48.

Circa il Guardaroba.

1. Se sia fedele nel custodire le robe consegnate, e i segreti de' gl' Infermi.

2. Se provveda di tutto il bisognevole in quanto alle Biancherie, e suppellettili de' detti Infermi, quando vengono allo Spedale, e le mandi loro ogni volta, che è necessario.

3. Se colla dovuta attenzione eseguisca quel, che si prescrive nel Cap. 50. delle nostre Costituzioni.

Circa il Portinajo.

1. Se questo sia Uomo di buona qualità, Caratterevole, paziente, e fedele circa la Clausura.

2. Se alle ore debite ferri la Porta; e la notte consegua le Chiavi al P. Priore.

3. Se permetta, che i Frati escano dal Convento senza la licenza del P. Priore, e senza Compagnia, e particolarmente di notte, fuori del caso di necessità.

4. Se faccia entrare nel Chiosso le Donne, qualunque sieno.

5. Se

5. Se attentemente osservi ciò, che si parla nel Cap. 17. della Clausura de' nostri Conventi.

Circa il Sagrestano.

1. Se sia fedele, grave, onesto, sollecito, e inclinato alle cose della Chiesa.

2. Se abbia cura di fare stare sempre accesa la Lampade avanti il Santissimo Sacramento.

3. Se almeno due volte 'il mese faccia rinnovare la Sagra Encaristia, e la tenga bene custodita.

4. Se la porta della Chiesa venga aperta, e ferrata alle ore debite; e se in Chiesa, e Sagrestia faccia osservare ogni decenza, e pulizia nelle cose spettanti ad Culto Divino.

5. Se dal medesimo venga osservato tutto ciò, che nel Cap. 46. dell' Ufficio del Sagrestano hanno prescritto le nostre Costituzioni.

Circa il Procuratore del Convento.

1. Se sia capace, parco, sollecito, nè dissipatore della roba del Convento, e avaro.

2. Se spesso visiti i Beni, e Possessioni del Convento, e attenda al miglioramento di quelle.

3. Se venda impegni, alieni, e obblighi la roba del medesimo Convento senza la licenza de' Superiori.

4. Se fedelmente eseguisca, quanto gli s'impone dalle Costituzioni al Cap. 47. ove si tratta dell' Ufficio del Procuratore del Convento.

Circa i Padri Depositari.

1. Se sieno due Religiosi de' più pratici, fedeli, ed Economici, i quali tengano ciascuno la Chiave del Deposito diversa dalla altra; nè mai diano ad alcuno la detta Chiave.

2. Se facciano fare gl' Inventari de' Mobili, e Stabili, e altri Beni del Convento registrarli nel Catasto, detto il Campione.

3. Se ripongano, e custodiscano assieme col Priore fedelmente il denaro esatto dal Procuratore, e Esattore nella Cassa del Deposito.

Circa il rimanente si deve più esattamente esaminare la Amministrazione loro nel rendimento de' Conti.

Si farà parimente inquisizione sopra gli altri Ufficiali inferiori, quali sono lo Speciale, il Refettoriere, il Dispensiere, il Fratello deputato alla Forostieria, e l'altro destinato alla Infermeria de' nostri Religiosi, per conoscere se esercitino fedelmente l' Ufficio loro; così anche circa il Medico, e Chirurgo, se sia negligenza.

C A P. XII.

Della Visita Reale.

Questa regolarmente consiste nel rivedere l' Amministrazione di tutti gli Effetti della Chiesa, Convento, e Spedale tanto certi, che incerti, e auventizi, sotto il quale nome vengono comprese anche le limosine, che li danno da i Benefattori a i Cercanti, o che capitano in Sagrestia, in Convento, o nello detto Spedale; come anche se vi sieno liti, e se queste si proseguiscano. E perche dalla Visita Personale il Visitatore averà sentito più, o meno se l' Amministrazione si faccia con fedeltà, e con buon' ordine, se gli Ufficiali sieno di buona fama, o sospetti, potrà dalle notizie avute regolarli nel rivedere i conti.

Messe. In tanto per precedere regolarmente vedrà prima di ogni altro i Libri delle Messe perpetue, ed auventizie, e osserverà il P. Visitatore, quali sieno stato soddisfatte; e caso ne restino alcune da soddisfarsi, le farà celebrare colla maggiore celerità, che sia possibile.

Vedrà ancora se sieno soddisfatti i suffragi per le Anime de' Fratelli defonti; e se sieno stati celebrati ogni anno gli Anniversari, e Ofizi prescritti dalle nostre Costituzioni al Cap. 3.

Infermi, e Morti. Inoltre visiterà i Libri, dove si notano gl' Infermi, che vengono a curarsi nello Spedale, li denari, che hanno lasciato, e le limosine avute da' medesimi, e quelli, che sano morti; e tanto di questi, che de' gl' Infermi capitati dal tempo della ultima Visita farà notare il numero dal Padre Segretario.

Catasto. Proseguirà vedendo il Catasto, o sia Platea, dove sono scritti tutti i Beni stabili, i luoghi de' Monti, Arrendamenti, Canonici, Censi, Decime, e Livelli spettanti al Convento.

Nel

Nel medesimo Catasto osserverà, se il Priore nel rinnestimento de' Capitoli, e compre di Rendite, abbia fatto Capitolo, e avuto il consenso del medesimo, e possi tutti i requisiti necessari per la stipulazione di tali stromenti, come viene incaricato ne gli Ordini Generali del Reverendissimo P. Catiniano ann. 18.

Cassa dell' Erario. Con questa occasione riconoscerà la somma del denario esistente nella Cassa dell' Erario, se proveniva dalla forte de' Conti estinti, dalla vendita di qualche Stabile fatta però servata servata, o da altro; e se le somme sieno intere, e da che tempo restino infruttifere, e per qual causa non sieno state investite.

Introito. Fatte queste diligenze, se la Scrittura dell' Amministrazione si regola secondo l' arte della Computisteria, rincontrerà, o farà rincontrare dal P. Segretario, se nel Libro mastro vi sieno notati tutti i sudetti corpi; Veduto ciò, è facile da quello, che si trova notato in detto Libro, e dalle giustificazioni, che sieno in filza, riconoscere, o fare riconoscere da persona pratica la amministrazione per tutto il tempo scorso dopo la ultima Visita.

In caso che non vi fusse il detto Catasto, il P. Visitatore faccia scrivere dal P. Segretario il Decreto da pubblicarsi con gli altri nel fine della Visita, che in conformità de' gli Ordini generali fatti nel 1713. dal Reverendissimo P. Trinchese Generale della nostra Religione al num. 18. si faccia il Catasto sudetto. In tanto da qualche altro Libro, che si farà in Convento, ricaverà il P. Visitatore la nota di tutti i detti Corpi, la quale è necessaria, per essere la base dell' Amministrazione, e della Revisione de' Conti.

Se non vi fusse il Libro mastro, e l' Amministrazione si facesse con notare in un Libro l' Introito, e nell' altro l' Esito, in questo caso si dovrà rincontrare nell' Introito anno per anno, se vi sieno notati tutti i detti Corpi fruttiferi, e se vi si trovi introitata in tutto, o in parte la rendita di ciascheduno; e quando mancasse essa alcuna di queste, si domanderà la causa, e si osserveranno i residui; come anche nel detto Introito riconoscerà se il Priore abbia riscossi anticipatamente le rendite, e frutti, o vero abbia introitate le partite, e rendere predeste prima della vera, e reale riscossione de' Debitori.

Esito. Nel Libro dell' Esito dovrà il P. Visitatore con diligenza osservare le Partite particolarmente di somme considerabili, con chiederne le giustificazioni necessarie, come v. g. farebbero il Conti, e Ricevute de' gli Artisti, Mercanti, e simili, e vedere, se queste sieno vere, o sospette, o mendicate; nel che li gioverà molto, come si è detto, quello, che avrà sentito intorno all' Amministrazione nella Visita personale.

Nell' Esito parimente riconoscerà, se il Priore abbia contratti debiti senza licenza del P. Generale; o del Capitolo Conventuale, e fatte spese, e fabbriche eccedenti la somma prescritta loro dalle Collocazioni nel Cap. dell' Ufficio del Priore.

Strordinari. Inoltre dovrà vedere, i Libri dell' Introito, ed Esito Strordinari colle sue giustificazioni: E per maggiormente riconoscere la fedeltà de' detti Libri d' Introito, ed Esito tanto ordinario, che straordinario, vedrà per farne il confronto i Libri dell' Amministrazione di ciascheduno Ufficiale del Convento, con osservare se il Procuratore abbia ogni mese in presenza del Priore, e due Fratelli Deputati reso conto tanto dell' Introito, che delle spese fatte di ordine, e permissione del Priore: Se lo Spenditore ogni settimana abbia fatto vedere i suoi conti dal detto Priore, e Deputati; così anche lo Speciale, & altri, con osservare i Libretti de' medesimi; il Rincontro del Guardaroba circa la nota de' taguati de' i Mpri nello Spedale; le limosine ordinarie, e straordinarie, che raccoglie il P. Palaziere, ed altri Cercanti &c.

Grano, Vino, e Olio. E perche nel Convento vi deve essere sempre una competente provvista di Grano, Vino, Olio, e di altre cose spettanti alla Dispensa, come anche di legna, riconoscerà il P. Visitatore, se vi sia tale provvista, e se sia stata fatta a' tempi debiti a' spese del Convento; nel qual caso rincontrerà nell' Esito le Partite, e se in questo vi sia qualche eccesso; o vero la detta Provvista sia stata raccolta in tutto, o in parte dalli Poderi del medesimo Convento, o dalle Cerche, e dalle limosine de' Benefattori; il che colla quantità precisa si dovrà rincontrare nelle Partite dell' Introito, ed Esito ordinario, e straordinario rispettivamente.

Liti. Consecutivamente il P. Visitatore domanderà, se il Convento abbia Liti attive, o passive; e avendole, se s'usi ogni lecita diligenza nel proteggerle. In caso che avesse avuta qualche notizia, che alcuna delle Liti fosse ingiusta, o di scandalo a' Secolari, o vero si agitate per impegno, o per vendetta, procurerà il P. Visitatore informarli da uno, o più Avvocati dotti, e timorosi di Dio, e secondo il consiglio, che li daranno, farà gli Ordini, e Decreti necessari.

Spetta anche alla Visita Reale, di sentire, e terminare tutte le controversie, che vi fossero tra gli Ufficiali, o Ministri subalterni, o vero fra alcuno di quelli, col Superiore circa il regolamento de' conti, o di qualche partita mal posta ne' Libri, o non giustificata, e per qualsivoglia altra causa, e motivo concernente gl' interessi del Convento, e de' Religiosi in particolare, cioè, de' loro Vestiri, Viatici, Depositi, e simili.

Visita de' Stralici. Per ultimo, se il Convento avesse qualche Casale, o Precolo, e simili, sarebbe più che bene, che il P. Visitatore, o il P. Segretario vi andasse a riconoscerlo, particolarmente, se gli fusse stato riferito in Visita, che sia mal tenuto, e non vi si faccia la Cultura necessaria, o che vi sia qualche Ministro infedele, o vero, che il Superiore non ci attendesse, come deve, e che il Bestiame pastisse ecc. così anche rispetto alle Vigne, e qualsivoglia altro stabile, quando il P. Visitatore avesse relazioni tali, che l'obbligassero di andare a riconoscerli.

C A P. XIII.

Della pubblicazione de' Decreti, e fine della Visita.

TErminate le cose sudette, il P. Visitatore osserverà tutto quel, che ha notato, e ha fatto notare dal P. Segretario tanto nella Visita Locale, che Personale, e Reale; eio ciascheduna di quelle cose, che hanno bisogno di qualche provvedimento, come anche per le mancanze, e difetti pubblici dovrà farci il suo Decreto, e lasciare qualche ordine; e se la materia è grave, particolarmente se concernesse la osservanza del nostro Istituto, vi aggiunga anche qualche pena, purché non sia eccessiva, a effetto di fare osservare, ed eseguire quanto si ordina.

Cod. Regul. Tom. VI.

Avvertendo, che i prudenti Visitatori regolarmente fanno i Decreti solo per cose di qualche importanza, e che non si possano adempire nel tempo della Visita, o vero hanno il tratto successivo, o hanno bisogno di qualche regolamento stabile per estirpare qualche abuso, o per altre materie gravi; E circa le cose di poco momento, o vero ancorche sieno di qualche considerazione, mache si possono adempire nel tempo della Visita, come sarebbe, se qualche Altare avesse bisogno della Pradella, se si dovesse serrare qualche finestra, o accomodare qualche porta, e simili, il P. Visitatore le faccia fare prima della sua partenza, senza empire gli atti della Visita di simili Decreti.

In ordine poi alle mancanze, e difetti di qualche Religioso, già si è accennato nel Cap. II. che per le cose segrete non dovrà fare Decreto, né lasciare ordine alcuno, anzi ne meno parlarne in pubblico in modo, che il Denunziato possa venire in cognizione del Denunziante, ma solo con prudenza, e segretezza dia a tempo opportuno il rimedio, che stimerà conveniente; ma se fusse cosa molto grave, e che per il bene comune del Convento non si dovesse differire il rimedio, il P. Visitatore procurerà subito provvedervi *senza meliori modo.*

La stessa regola, benché non tanto ristretta, potrà tenere per le mancanze semipubbliche, che non sono note alla metà de' Religiosi del Convento, e ciò per conservare la pace della Comunità, se pure tal volta non stimasse fare altrimenti per il bene della medesima Comunità.

Dopo che il P. Segretario avrà diftetti tutti i Decreti, e il P. Visitatore gli avrà sottoscritti, volendo il detto Padre pubblicarli, e terminare la Visita, farà suonare a Capitolo, e congregare tutta la Comunità de' Religiosi nella solita stanza Capitolare, dove dopo dette le solite Orazioni, sarà leggendo ad alta voce dal P. Segretario tutti i sudetti Decreti, con lasciarlo poi il foglio, dove sono notati, al Priore, affinché gli registri nel Libro delle Congregazioni, e li tenga assisi per qualche tempo nella medesima stanza Capitolare.

Debbono avvertire i Religiosi, che da i Decreti predetti, purché riguardino la Correzione de' Costumi, e la Osservanza regolare, non si dà appellazione, come dispone il *Sag. Can. di Trent. lib. 13. cap. 1.* E quando taluno de' Re-

Ritornò di nuovo a fare la Vita quietà di Pastore per altri quattro anni in Oropesa; indi avendo sentito, che il Turco faceva guerra all' Imperatore, andò a militare col Conte di Oropesa in Uogaria, e terminata la guerra, ritornò in Spagna ed eserciò il medesimo Ufficio di Pastore in Siviglia; poco dopo per maggiormente lasciare il Mondo passò in Africa con un Cavaliere Portoghese, il quale ridotto in miseria, il Santo mosso a compassione per alimentarlo fece per molti mesi il mestiere di Lavorante di Muratore.

Per consiglio di un P. Francescano suo Confessore partì di Ceura, e ritornò in Gibilterra, dove si applicò alla Professione di Librajo, procurando per lo più vendere Libri di divozione per beneficio delle Anime: Mentre andava da un luogo all' altro per vendere i suoi Libri, gli apparve Christo Signor Nostro in forma di Fanciullo povero, e lacero, di cui mosso a Compassione il Santo, se lo pose sulle Spalle, e volendo riposare vicino a un certo Fosse, il Signore gli disse (mostrandoli un' Granato aperto con una Croce in mezzo) - *Giovanni di Dio, Granata farà la tua Croce* - , e lo ciò dire disparve.

Si portò S. Giovanni di Dio in Granata essendo allora in età di anni 42. e avendo sentito nel giorno di S. Sebastiano un Sermone di quel non meno Santo, che dotto Prete il P. Maestro Avila, si accese in maniera tale di Amor verso Dio, che causandoli un' eccessivo dolore delle proprie Colpe, uscito dalla Chiesa andò gridando, e urlando con dire pubblicamente i suoi Pecca, e gettandosi in terra si percuoteva con un fasso fortemente il petto; per la quale causa essendo stimato follo, fu molto strapazzato, e poi condotto allo Spedale de' Pazzi, dove continuando a fregarli pazzo per Christo, sopportò sino a cinque mila battiture; prima però di entrare nello Spedale dispensò tutti i suoi denari per limosina, e furono tanti, che bastarono per liberare 22. Carcerati.

Partito dallo Spedale per consiglio del detto P. Maestro Avila, andò alla Madonna di Guadalupe, dalla quale ricevette molte grazie; e ritornando in Granata guarì per la strada le piaghe di una Donna con leccarglielo. Stando in detta Città, e facendo Orazione nella Chiesa del Sagrario, meritò, che la Beatissima Vergine, e S. Giovanni Evangelista gli mettersero sul Capo una Corona di Spine, dalle quali sentì gran dolore.

Mosso a compassione verso i Poveri Infermi, e Derelitti, eresse lo Granata colle limosine raccolte da vari Benefattori uno Spedale, dove conduceva sulle Spalle quanti di detti Poveri trovava per le strade, e ivi non solo curava le Infermità loro Corporali, ma anche le Anime colli Santi Sacramenti, e con altri Esercizi di Pietà; e facendo egli con grande umiltà tutti gli Esercizi più villi dello Spedale, fu due volte aiutato in questi dall' Angelo Raffaele, e una volta meritò di lavare i piedi a Christo Signor Nostro, che si presentò allo Spedale in figura d' Infermo.

Ricevendo continuamente tutti i Poveri nello Spedale, contrasse molti debiti, per li quali si portò in Vagliadolid da Filippo II. da cui fu beognamente ricevuto, e trattato, con fargli anche larghe, e liberalissime limosine, e queste tutte le impiegò per li poveri Infermi; verso i quali era così grande la sua carità, che essendosi acceso il Fuoco nello Spedale Reale di Granata, il Santo prese tutti gl' Infermi conducendoli fuori a uno a uno sulle Spalle passando per mezzo del Fuoco, dove poi vi stette per mezza ora, e uscì sano, e salvo.

Oltre i detti Poveri, soccorreva continuamente molte Zitelle, e Vedove, e un gran numero di Poveri vergognosi; vestiva quei Figliuoli, che vedeva ignudi, o lacerti; ed esercitava molte altre Opere di Misericordia tanto Corporali, che Spirituali, perche convertì molti Peccatori; alcuni de' quali morirono in concetto di Santità; ridusse a Penitenza non poche Meretrici, tanto colli suoi ferventi discorsi, quanto con fare loro vedere nella Infermeria delle Doopie i Tagli, Aduzioni, e altri Medicamenti crudeli, che si adopravano alli mali, che provenivano dalla licetinità.

Nel medesimo tempo, che esercitava le dette Opere di Carità, e si mostrava tanto Compassionevole, e Misericordioso verso gl' Infermi, era molto Crudele con se stesso, facendo una asprissima Penitenza, andando sempre scalzo, e col

Capo scoperto, senza curarsi de' grandi calori del Sole, e de' rigori del Fregido; il suo letto era una stuoia, e il suo cappelletto una pleira, dove teneva una Croce. Diggiuava quasi continuamente, e li Venerdi pane, & acqua, e tal volta stava due giorni interi senza cibarsi. Si disciplinava crudelmente, bagnandosi tutto nel proprio Sangue; e oltre di questo sopportò con ammirabile pazienza molte ingiurie, percosse, e strapazzi nell' esercitare i detti Uffici di Pietà; e fu più volte percosso asprissimamente dal Demonio, che gli apparve con orribili figure.

Faceva quasi di continuo Orazione, nella quale alle volte vi spendeva tutta la notte; per lo che fu dotato dal Signore di molte grazie; ebbe il dono della Profezia; e fece molti Miracoli. Finalmente, pieno di Meriti, e di virtù accostandosi il fine de' suoi giorni dopo una breve infermità, si pose ginocchione con un Crocifisso nelle mani, e in questa postura morì sanamente il 8. Marzo nel 1570. In età di anni 55. tredici de' quali ne aveva speso in servizio degl' Infermi.

Restò il suo Cadavere per lo spazio di sei ore in nocchione, cioè fino che fu levato, spirando sempre un soavissimo odore. Gli furono fatte solennissime Esequie, e fu sepolto nella Chiesa de' Padri Minimi; e trovandosi ivi il P. Generale di quelli vi celebrò la Messa solenne.

Essendo stati poi formati i Processi sopra le Virtù, e Miracoli del detto Santo, fu posto nel Catalogo de Beati dalla san. mem. di Urbano VIII., a istanza dell' Imperatore Ferdinando, e di Filippo IV. Rè di Spagna, come per Breve spedito li 21. Settembre 1630. E dalla san. mem. di Alessandro VIII. fu solennemente Canonizzato sotto li 16. di Ottobre 1691. nella Basilica Vaticana, unitamente con S. Lorenzo Giustiniano, S. Giovanni di S. Facondo, S. Gior di Capistrano, e S. Pasquale Baylon.

La san. mem. d' Innocenzo XII. concesse Indulgenza plenaria nel giorno del detto Santo a tutte le Chiese del suo Ordine; E sotto li 17. Dicembre 1695. approvò l' Ofizio proprio del medesimo Santo per la sua Religione; il quale poi sotto li 28. Dicembre 1697. estese a tutti i Regni di Spagna. La Santità di Nostro Signore Papa Clemente XI. a suppliche di Carlo VI. Imperadore, di Luigi XIV. Rè di Francia, e dell' A. R. del Gran Duca di Toscana estese parimente il suddetto Ofizio a tutta la Chiesa Universale, sotto li 4. Aprile 1714. E con altro Decreto della Sagra Congregazione de' Riti approvato dal medesimo Pontefice sotto li 8. Gennajo 1716. fu posto San Giovanni di Dio nel Martirologio con Elogio particolare.

DELL' ISTITUTO

Della Ospitalità

FONDATO

DA S. GIOVANNI DI DIO

E qualmente fu eretto in vera Religione.

AVendo S. Gior di Dio eretto lo Spedale in Granada nell' anno 1537, o, come vogliono altri, nel 1538. con ammettervi in progresso di tempo alcuni Compagni, i quali furono Uomini pieni di virtù, e particolarmente della carità del detto Santo verso i poveri Infermi, vestivano tutti di Abito Secolare, regolarmente tutto lacero, come i Poveri; ed essendo andato un giorno S. Gior di Dio a chiedere la limosina a Monsignor Sebastiano Ramirez de Fuen-leal Vescovo di Tuy, allora Presidente della Udienza di Granada, il quale facendo molto stima del Santo, per maggiore decoro del medesimo, li fece un Abito simile a quello, che portano oggi i suoi Religiosi.

giofi, senza però lo Scapolare, concesso loro poſcia da S. Pio V. il che, come giace il P. Santos Croniſta della noſtra Religione, ſeguì di 2. Ottobre dell'anno 1618. e in queſta ſteſſa forma S. Gio: di Dio veſtì i ſuoi Compagni; li quali avendo dopo la morte del Santo ammeſſi altri alla Compagnia loro ne i ſervizi dello Spedale, a tutti diedero lo ſteſſo Abito ſenza altre leggi fra eſſi, che quelle della Carità. Queſti in tal modo veſtiti fondarono gli Spedali di Cordova, Madrid, e Lucca; per la quale cauſa crefciuti in qualche numero incominciarono a eleggere fra loro un Fratello, che lo chiamavano il Maggiore, il quale aveva la ſopraltendenza, ed era come Priore dello Spedale, a cui gli altri Fratelli preſtavano ubbidienza.

Alcuni cattivi Uomini vedendo, che i Fratelli del detto Spedale per eſſere in grande credito ricevevano molte limoſine, ſi veſtirono di un' Abito ſimile a quello, e raccolsero una gran quantità di denaro, con impiegarlo in uſi dannevoli; il che eſſendo ſtato rappreſentato a S. Pio V. dal Ven. Rodrigo Seguenza Fratello maggiore dello Spedale di Granata per i Fratelli Pietro Soriano, e Sebaſtiano Arias ſpediti a quello eſſetto in Roma, il detto Santo Pontefice a preghiera del medefimo Rodrigo concedette a i Fratelli de' detti Spedali lo Scapolare ſopra l' Abito, affinché fuſſero diſtinti dalla detta carriua gente; Di più, che poteſſero avere uno de' loro Fratelli Sacerdote, il quale portate lo ſteſſo abito col predetto Scapolare, però un poco più largo; e che oſſervateſſero la Regola di S. Agoſtino; come il tutto ſi legge nella Bolla ſpedita il primo Gennaio 1571. e nel medefimo anno ſotto il 8. Agoſto con Breve Speciale liberalmente concedè a gli ſteſſi molte grazie, e indulgenze; le quali Gregorio XIII. non ſolo confermò, ma le ſteſe anche a tutti gli Spedali governati da i Frati di Gio: di Dio, come per Bolla in data il 28. Aprile 1576.

Benche S. Pio V. non diede loro la facoltà di fare i Voti ſemplici di Povertà, Celibato, e Ubbidienza, però nol proibì; onde molti de i medefimi fecero i detti Voti, e anche il quarto di ſervire a gl' Infermi: Del che informato Siſto V. creſſe il detto Iſtituto, eſſendo in quel tempo a' 18. Spedali, in vera Religione per Breve Spedito il primo Ottobre 1586. con facoltà di celebrare il Primo Capitolo Generale in Roma, il quale poi fù celebrato li 27. Giugno 1587. a cui v' intervennero dodici Padri Vocali, cioè lette de i Conventi di Spagna, e cinque d'Italia, e fù eletto Generale il Ven. F. Pietro Soriano; e fù diviſa la Religione in due Provincie, d'Italia, e di Spagna.

La ſan: mem: di Gregorio XIV. moſſo dalla Carità grande, che eſercitavano i noſtri Padri dello Spedale di S. Gio: Calibita di Roma verſo i Poveri Infermi, concedette benignamente al detto Spedale, e a tutti gli altri Dipendenti dal medefimo, tutti i Privilegi dell' Archioſpedale di S. Spirito, e de gli altri Spedali di Roma; come per Breve ſotto li 19. Aprile 1591., e con altro Breve Spedito li 8. del meſe di Maggio ſequenti coſtitui per Protettore perpetuo di tutta la Religione il Signor Cardinal Vicario del Sommo Pontefice *pro tempore*.

Eſſendo ſtato aſſunto al Ponteficato Clemente VIII. ſtimando che lo ſtato Religioſo poteſſe eſſere d' impedimento alla Ospitalità, ſi compiacque nel principio del ſuo Ponteficato di publicar un Breve con cui ſoppreſſe la noſtra Religione, laſciando però in piedi l'Iſtituto ſotto la giuriſdizione de gli Ordinari, e che per l'avenire non ſi faceſſe altro Voto, che quello di ſervire a gl' Infermi: Ma eſſendoli oſſervato colla ſperienza, che la detta ſoppreſſione aveva cauſato molto pregiudizio a gli Spedali, e che queſti andavano in ruina il medefimo Papa a preghiera del Card. Girolamo Ruſticacci Vicario di Roma, e noſtro Protettore con Breve ſpedito li 9. Settembre 1596. un ſolo gli Spedali d'Italia in un corpo colla facoltà di eleggere il Generale, Conſiglieri, e altri Ufficiali, però con proibizione eſpreſſa di fare la Profeſſione ſolenne, ma ſolo il detto Voto di ſervire a gl' Infermi: Laſciando tuttavia gli Spedali, e Conventi di Spagna ſotto il primo Breve della accennata ſoppreſſione, cioè ſotto gli Ordinari, e ſenza la facoltà di poter eleggere il Generale; in queſta maniera cominciò la ſeparazione della Congregazione d'Italia dalli Co conventi di Spagna.

La fa: me: di Paolo V. essendo stato Vicario di Roma, e per conseguenza Protettore del nostro Ordine, concedette al medesimo molte grazie, e favori; primieramente con prescrivere tutte quelle Indulgenze, delle quali possono godere i nostri Religiosi, e Infermi dello Spedale, come per Breve in data li 19. Febraio 1607. E nell' anno seguente sotto li 12. Aprile con Breve speciale unì tutti i nostri Spedali esistenti ne i Regni di Spagna in un' altro corpo nel modo, e forma, e colle stesse facoltà, colle quali la san: me: di Clemente VIII. aveva unito i nostri Spedali d'Italia, concedendo inoltre che in ciascheduno di detti Spedali di Spagna vi potessero due Sacerdoti, e in quelli d'Italia solamente uno, per la qual causa il nostro Ordine restò diviso in questo tempo nelle due Congregazioni d'Italia, e di Spagna.

Nell' anno 1611. il medesimo Pontefice eresse in vera Religione la nostra Congregazione di Spagna, come dalle Lettere Apostoliche pubblicate li 7. Luglio del suddetto anno, nel quale anche confermò con altro Breve le Costituzioni, che avevano fatte nel loro Capitolo Generale.

In oltre con Decreto generale in data li 31. Gennaio 1617. ordinò a tutti gli Ordinari de' Luoghi, che non proibissero a nostri Religiosi il poter domandare la limosina: E con'altra Costituzione emanata sotto li 13. Febraio dello stesso anno eresse in vera Religione la nostra Congregazione d'Italia, con approvarli anche le Costituzioni per Breve sotto li 15. Aprile del medesimo anno.

E perche l' una, e l' altra Congregazione, benchè erette in vera Religione, restavano tuttavia sottoposte alla giurisdizione de' gli Ordinari, dalli quali non volse sul principio Paolo V. esserle, moderò poi per giuste cause la detta giurisdizione, stanteche s' intromettevano in tutti gli affari de' Religiosi, con proibire a detti Ordinari di non ingerirsi in conto alcuno nelle cose spettanti alla Osservanza Regolare.

La fa: me: di Urbano VIII. patimente beneficò la nostra Religione di molte grazie particolarmente nell' anno 1624. in cui la esentò di pagare a gli Ordinari la Procurazione, o altro diritto per Visita, o rendimento de' conti de' nostri Spedali: Inoltre confermò tutti i Privilegi concessi alla medesima Religione da' Sommi Pontefici, e li comunicò tutti i Privilegi, e Grazie, che godono gli Ordini Mendicanti, specialmente i Padri Ministri de' gli Infermi: E per maggiormente stabilire il nostro Istituto della Ospitalità, e animare i Religiosi a travagliare in esso, volse, che tutte le Cariche, e Dignità della Religione si esercitassero da quei, che non sono Sacerdoti; E che, nessuno de' nostri Professi potesse passare ad altra Religione più larga senza licenza della Sede Apostolica, e volendo passare ad altra più stretta, dovesse ottenere una espressa licenza dal nostro Generale.

Affinche poi le nostre Congregazioni d'Italia, e di Spagna fossero maggiormente tra loro unite, e si riguardassero come figlie del medesimo Padre, pubblicò un Breve in vigore del quale sottopose tutti quei Religiosi della Congregazione di Spagna, che si trovassero in Italia; al Generale parimente d'Italia, & vice versa, che i Frati di questa Congregazione ritrovandosi ne' Regni di Spagna fossero sottoposti al Generale di quella Congregazione: Finalmente con altro Breve esentò dalla Giurisdizione de' gli Ordinari tutti i nostri Spedali; riservando loro solamente, che unitamente col nostro Provinciale, o con altro Superiore potessero rivedere i conti di quei Conventi, dove dimora minore di dodici Frati: Il quale Privilegio fu confermato dalla san: me: di Alessandro Settimo con Breve speciale spedito li 5. Novembre 1559.

Molte altre grazie sono state concesse da altri Sommi Pontefici alla nostra Religione particolarmente dalla fa: me: d' Innocenzo XII. con darci la Esenzione dalle pubbliche Processioni in modo però, che non possano essere costretti i nostri Frati, se non vogliono andarci, e per conseguenza volendoci andare non possano essere impediti, nè perdere il luogo loro, particolarmente la precedenza rispetto a' Padri Cappuccini, in vigore del Decreto della Sagra Congregazione de' Riti li 23. Marzo 1619.

Nel Bollario del nostro Ordine, che in breve si darà alle Stampe, non solo vi sono tutte le accennate Costituzione Apostoliche per *extensum*, ma tutti gli altri Privilegi concessi da' Sommi Pontefici alla nostra Religione, a riguardo della Ospitalità, che per la Dio grazia sono ormai 200. anni, da che la istitul il Nostro Santo Padre nello Spedale di Granata, e tuttavia si conserva, e si esercita da' nostri Religiosi estesi per tutto il Mondo Cristiano, come dalle Tavole, e note delle Province, e Conventi posti in succinto, ne' fogli seguenti, e come si legge nella Bolla della Canonizzazione del nostro Santo con quelle parole: *Igitur Charitatis exemplar infigne produxit Beatus Joannes de DEO, qui eandem Ecclesiam nova etiam prole fecundavit Fratrum Hospitalitatis, & Infirmis infirmis longe, latius per Orbem diffusurus, & eximia Pietatis Opera erga Infirmos in eorum Hospitalibus degentes, praeclara Animum, Corporumque profectum exercentium.* Onde non è meraviglia, se 40. rinomati Autori tra antichi, e moderni parlano della nostra Religione con somma sua lode. E nella medesima forma parleranno tutti gli altri in avvenire, se in essa si manterrà sempre (come speramo nel Signore, e nel nostro Santo Fondatore) l'istituto di servire a gl' infermi negli Spedali; affinché non gli succeda quel, che è seguito ad alcune Religioni, le quali avendo protetto da principio l'Ospitalità, per averla poi trascurata, sono state distrutte dalla Santa Sede come inutili.

NOMI, E COGNOMI *

Delli Eminentissimi, e Reverendissimi Signori

CARDINALI VICARI

DI ROMA,

E Protettori di tutta la Religione di S. Gio: di Dio.

1. Il Signor Cardinale Girolamo Rusticucci creato Vicario della fa: me: di Sisto V. nell' anno 1588. visse fino all' anno 1603. Questo fu deputato Protettore di tutta la detta Religione dalla fa: me: di Gregorio XIV. il quale nello stesso Breve della Deputazione costituì il Signor Cardinale Vicario del Papa *pro tempore* per Protettore della medesima Religione.
2. Il Signor Cardinale Camillo Borghese creato Vicario da Papa Clemente VIII. nel 1603. fu assunto al Pontificato li 12. Maggio 1605.
3. Il Signor Cardinale Girolamo Pamfilio* creato Vicario da Papa Paolo V. poco dopo la sua asunzione al Pontificato, cioè nel 1605. visse fino all' 10. Agosto 1610.
4. Il Signor Cardinale Gio: Garzia Mellini fatto Vicario da Papa Paolo V. li 14. Agosto 1610. morì nel 1629.
5. Il Signor Cardinale Marzio Ginetti creato Vicario da Urbano VIII. li 3. Ottobre 1629. morì il primo Marzo 1671.
6. Il Signor Cardinale Palozzo Altieri creato Vicario nel primo di Marzo 1671. dimise il Vicariato nel mese di Agosto seguente, in cui fu creato Camerlingo di S. Chiesa.
7. Il Signor Cardinale Gasparo di Carpegna creato Vicario da Clemente X. li 12. Agosto 1671. morì li 6. Aprile 1714.
8. Il Signor Cardinale Nicolò Caraccioli, ritrovandosi Prelato*, e Vicegerente di Roma nel tempo della morte dell' Eminentissimo Carpegna, fu deputato dalla Santità di Nostro Signore Papa Clemente XI. con tutte le facoltà solite a darli alli Signori Cardinali Vicari di Roma, creato poi Cardinale continuò la Carica di Pro-Vicario di Roma fino all' 7. Novembre 1717.
9. Il Signor Cardinale Gio: Domenico Paracciani Romano Vescovo di Sinigaglia creato Vicario dalla Santità di Nostro Signore li 7. Novembre 1717.

NO.

NOMI, COGNOMI, E PATRIA

DELLI REVERENDISSIMI

PADRI GENERALI

Dell' Ordine di San Gio: di Dio.

Della Congregazione d' Italia.

Cominciando dell' anno 1587. nel quale la sac: mer: di Sisto V. coocedette alla medesima Religione le facoltà di celebrare il Capitolo Generale, e di eleggere in esso il Padre Generale.

I.	Il V. P. Pietro Soriano Spagnolo eletto nell' anno Mori in Perugia nel 1588.	1587.
II.	Il P. Gio: vani Mendez Spagnolo eletto nell' anno	1589.
III.	Il Padre Paolo Gallo Lucchese eletto nell' anno	1596.
IV.	Il P. Agostino Kyrie eleisoo Siciliano eletto nell' anno Rinunciò pel 1605. perche si fece Sacerdote.	1602.
V.	Il P. Michele de Vecchi Milanese eletto nell' anno Mori di Settembre nello stesso anno in Broevento.	1608.
VI.	Il P. Gabriele Longo Milanese eletto nell' anno	1610.
VII.	Il P. Ambrogio Perego Milanese eletto nell' anno Mori io Napoli nel 1620.	1616.
VIII.	Il P. Raffaele Bonaventura Veneziano eletto nell' anno	1624.
IX.	Il Padre Nuoio Spera Napolitano eletto nell' anno	1627.
X.	Il P. Nicolò Avagnale Napolitano eletto nell' anno	1633.
XI.	Il P. Angelico Rampolla Siciliano eletto nell' anno Il P. Nunzio Spera per la seconda volta eletto nell' anno Mori in Roma li 4. Settembre 1646.	1639. 1645.
XII.	Il P. Spirito Scottino Parmeggiano eletto nell' anno Il P. Nicolò Avagnale per la seconda volta fatto per Breve nell' anno	1647. 1653.
XIII.	Il P. Ambrogio Gallego Siciliano fatto per Breve nell' anno Il P. Angelico Rampolla per la seconda volta fatto per Breve nell' anno Il P. Angelico Rampolla per la terza volta prorogato per Breve nell' anno Mori in Palermo di Gennaio nel 1675.	1659. 1665. 1671.
XIV.	Il P. Gio: Francesco Fogliano Milanese eletto nell' anno	1677.
XV.	Il P. Gio: Battista Catalano Siciliano eletto nell' anno Mori in Roma nel 1684.	1683.
XVI.	Il P. Tomaso Boielli Veneziano eletto nell' anno Prorogato per un' altro anno	1685. 1691.
XVII.	Il P. Gio: Battista Fazio Siciliano eletto nell' anno Il P. Tomaso Bonelli per la seconda volta eletto nell' anno Il P. Tomaso Bonelli per la terza volta confermato dalla Santità di N. Signore per tre anni - - - - -	1691. 1698. 1704.
XVIII.	Mori io Roma nel 1706. Il P. Giuseppe San Benedetto Milanese eletto nell' anno Mori in Napoli li 8. Marzo 1711.	1707.
XIX.	Il P. Giuseppe Maria Trinchese Napolitano eletto nell' anno	1713.

C A T A L O G O

De' i Conventi, e Spedali della Religione di
S. Giovanni di Dio.

*Sotto la Giurisdizione del Reverendissimo P. Gene-
rale d' Italia.*

Distribuita in nove Provincie, nelle quali vi sono 128. Conventi, e Spedali, e in quest 2864. e più Letti, che sotto la Cura di 1145. e più Religiosi vengono governati, e curati dentro lo spazio di un' anno più di 67000. Infermi, come più diffusamente nella Tavola Cronologica composta, e stampata in Roma nel 1685. dal Padre Mauro Aurelio Scodaniglio del Nostro Ordine, la quale si Stamperà di nuovo nel Bollario della Religione coll' Aggiunta di altri Spedali fondati dopo il detto anno.

Provincia di S. Pietro in Roma.

*Roma.
Perugia.
Viterbi.
Lanciano.
Aquila.
Cormeto.
Firenze.
Livorno.
Piombrino.
Rieti.
Orbitello.
Civita Vecchia.
Ortona a Mare.
Civita di Penna.
Montalto.
Cavi.
Monte S. Savino.
Fifa.
Ancona.
Chieti.
Fermo.*

S. Gio: Calibita.
S. Nicolò dell' Incurabili.
S. Gio: Battista.
S. Maria della Sanità.
S. Vito.
S. Croce.
S. Maria della Umiltà.
S. Antonio Abate.
La Santissima Trinità.
S. Antonio Abate.
S. Antonio Abate.
La Santissima Concezione.
S. Matteo.
S. Massimo.
S. Sisto.
S.
S. Gio: Battista
S. Tomaso Cantuariense
Santissima Annunziata
Santissima Annunziata
S. Maria della Umiltà

) Soppresso.

Provincia di S. Ambrogio di Lombardia.

*Milano.
Cesina.
Torino.
Cremona.
Bologna.
Gorizia.
Filetto.
Venezia.*

S. Maria d' Arcogli.
S. Maria della Sanità.
Il S. Sudario.
N. S. dell' Incoronata.
S. Antonio Abate.
S. Vito.
La Santissima Trinità.
S. Antonio di Castello Spedale della
Serenissima Republica.
La SS. Annunziata

) Soppresso.

Aqui.

Provincia di S. Gio: Battista di Napoli.

Napoli.
Napoli.
Troja.
S. Agata de' Goti.
Nola.
Benevento.
Salerno.
Avellino.
Castello à Mare.
Lucera.
Somma.
Fondi.
Morano.
Tito.
Bovino.

S. Maria della Pace.
 S. Caterina alla Montagna.
 S. Maria dell' Arco.
 La Santissima Annunziata.
 S. Maria di Costantinopoli.
 S. Donato.
 S. Biagio.
 S. Onofrio.
 S. Leonardo.
 S. Maria della Grazia.
 S. Maria di Costantinopoli.
 S. Maria della Sanità.
 S. Maria.
 S. Carlo.
 S. Marco.

} Soppressi.

Provincia di S. Pietro ad Vincula di Sicilia.

Palermo.
Messina.
Termini.
Caltagirone.
Caltanissetta.
Syracusa.
Polizzi.
Tynina.
Leontini.
Militello.
Castrogiovanni.
Noto.
Pizzol.
Sciacca.
Naso.
Terranova.
Mimo.
Reggio.

S. Pietro in Vinculis.
 S. Elisabetta.
 La Santissima Trinità.
 Lo Spirito Santo.
 S. Antonio Abate.
 N. S. della Pietà.
 La Santissima Annunziata.
 S. Andrea.
 N. S. della Pietà.
 S. Antonio Abate.
 S. Giacomo.
 S. Maria di Loreto.
 S. Tommaso.
 SS. Simone, e Giuda.
 N. S. della Pietà.
 Ln. Spirito Santo.
 S. Maria della Pietà.
 S. Margherita.

} Soppressi.

Provincia di S. Gio: Battista di Francia.

Parigi.
Cognac.
Molin.
Poitiers.
La Rochelle.
Effiat.
Roge.
Cheranton.
Vercenre.
Pontorfon.
Convalescenti a Parigi.
Senterre.
Romans.
Chenilles.
Condou.
Grenoble.
Selliers.
Vizile.
Fontaineblau.
Sentire.
Isola del N.

S. Gio: Battista.
 S. Margherita.
 S. Guglielmo.
 L' Annunziata.
 S. Bartolomeo.
 S. Antonio.
 S. Gio: Evangelista.
 La Vergine della Pace.
 S. Francesco.
 S. Antonio.
 L' Assunta.
 S. Pietro.
 La Vergine.
 S. Gio: Battista.
 La Vergine di Pietà.
 S. Stefano.
 S. Filippo.
 S. Francesco.
 S. Anna.
 S. Dionisio.
 S. Onorato.

Fig.

Vietry.
Metz.
Bretz.
Gajetz.
Clermont.
Grenuillt.

S. Gio: Battista.
S. Giorgio.
S. Gio: Battista.
S. Gio: di Dio.
S. Gio: Battista.
La Vergine.

Spedali della Isola di America.

Quadalopa.
La Martinique.

S. Gio: Battista.
S. Gio: Battista.

Isola di S. Domenico.

Le Capfrance.
Rosier.

S. Gio: Battista.
S. Gio: di Dio.

Isola Canada.

Le Port Desin.
Le Port Tolose.
Laitore.

S. Luigi.
S.

Provincia di S. Michel Arcangelo di Germania.

Vienna.
Felishurga.
Grote.
Praga.
Noburgo.
Trigle.
Pofovia.
Nyftat.
Tefchin.
Gradiva.

S. Gio: Battista.
S. Agostino.
La Santissima Annunziata.
SS. Simone, e Giuda.
S. Wolligango.
S. Giusto.
La Vergine Maria.
S. Maria della Natività.
L'Ascensione di N. S.
S. Gio: di Dio.

Provincia della Santissima Annunziata di Polonia.

Cracovia.
Zehridovia.
Lovica.
Vilna.
Lufcia.
Danica.
Novogradeni.
Lublin.
Varavia.
Zamofcia.
Leopoli.
Premisleni.
Podagra.

S. Orsola.
S. Floriano.
S. Giuseppe.
S. Croce.
S. Maria Maddalena.
S. Gio: Battista.
Lo Spirito Santo.
Corpus Christi.
S. Gio: di Dio.
S. Croce.
S. Lorenzo.
SS. Pietro, e Paolo.
S. Gio: di Dio.

Provincia di S. Nicolò di Bari.

Taranto.
Rofano.
Barietta.
Foggia.
Lece.
Franco Villa.

S. Maria della Sargia.
La Santissima Annunziata.
La Santissima Trinità.
S. Catarina.
S. Maria della Pace.
S. Biagio.

Cod. Regul. Tom. VI.

A 222

M/6.

Melfi.
Catanzaro.
Andria.
Vico.
Cotrone.
Taviano.
Corigliano.
Potenza.
Trani.
Cesura.
Moliterno.
Orsola.

S. Maria della Sanità.
S. Croce.
La Misericordia.
S. Maria Pura.
S. Maria della Pietà.
S. Gio: Battista.
S. Maria della Pace.
La Santissima Annunziata.
S. Lorenzo.
S. Maria della Sanità.
Santissima Annunziata
S. Maria della Virtù

} Soppressi.

Provincia di S. Antonio Abbate di Sardegna.

Cagliari.
Sassari.
Alghero.
Oristano.
Bosa.

S. Antonio Abbate.
La Santissima Annunziata.
S. Antonio Abbate.
S. Antonio Abbate.
Lo Spirito Santo.

NOMI, E COGNOMI

DELLI REVERENDISSIMI

PADRI GENERALI

Dell' Ordine di San Gio: di Dio.

Della Congregazione di Spagna.

Cominciando dopo la Divisione da quella d' Italia fatta dalla san: me:
di Paolo V. l' anno 1608.

I.	Il Padre Pietro Egiziaco eletto nell' anno	1608.
	Il P. Pietro Egiziaco confermato nell' anno	1614.
II.	Il Padre Francesco Fedeles eletto nell' anno	1620.
III.	Il Padre Giovanni di S. Martino eletto nell' anno	1626.
IV.	Il P. Ferdinando de Montados eletto nell' anno	1632.
V.	Il P. Giustiniano Sanchez de Alverola eletto nell' anno	1638.
VI.	Il Padre Andrea Ordonez eletto nell' anno	1644.
VII.	Il Padre Bartolomeo Cariglio eletto nell' anno	1650.
VIII.	Il Padre Mattia de Quintaniglia eletto nell' anno	1656.
IX.	Il P. Ferdinando de la Estregia eletto nell' anno	1662.
X.	Il Padre Girolamo de Luzena eletto nell' anno	1668.
	Mori prima di finire il triennio del suo Generalato.	
XI.	Il Padre Francesco di S. Antonio eletto nell' anno	1671.
XII.	Il P. Giovanni Sanchez di S. Maria eletto nell' anno	1677.
	Mori prima di finire il triennio del suo Generalato.	
	Il P. Francesco di S. Antonio per la seconda volta eletto nell' anno	1680.
XIII.	Il Padre Giovanni de Cobaleda eletto nell' anno	1686.
	Il P. Francesco di S. Antonio per la terza volta eletto nell' anno	1692.
	Mori nel sesto anno del suo Generalato.	
XIV.	Il Padre Emanuele de Anguita eletto nell' anno	1698.
	Mori prima di finire il terzo anno del suo Generalato.	
XV.	Il Padre Diego Bermudez eletto nell' anno	1701.
	Mori prima di finire il terzo anno del suo Generalato.	
XVI.	Il Padre Giovanni Pineda eletto nell' anno	1704.
	Il suddetto fu confermato da Nostro Signore Clemente XI. per due anni, cioè per fino al 1712.	1710.
		Fù

Fù confermato per altri due anni dal medesimo Pontefice , cioè fin all' anno 1714. 1714
Fù parimente confermato per altri due anni dallo stesso Papa , cioè fin' al 1716. 1714-1716.
Di nuovo fù confermato per due altri anni cioè fin' al 1718. 1716.
Il sudetto fù nel Capitolo Generale confermato per Breve dal medesimo Papa per altri sei anni , cioè fino al 1724. 1718.

C A T A L O G O

De' i Conventi , e Spedali della Religione di
S. Giovanni di Dio.

Sotto la Giurisdizione del Reverendissimo P. Generale d' Spagna.

Distribuita in sette Provincie, nelle quali vi sono 134. Conventi, e Spedali, e in questi 4028. e più letti, che sotto la Cura di 1235. e più Religiosi vengono governati, e curati dentro lo spazio di un anno più di 46345. Infermi, come più diffusamente nella Tavola Cronologica composta, e stampata in Madrid nel 1715. dal P. Giovanni Santos Sacerdote Professo della nostra Religione nella Congregazione di Spagna, la quale si stamperà di nuovo nel Bollario della medesima Religione coll' aggiunta di altri Spedali fondati dopo il detto anno.

Provincia di Nostra Signora della Pace dell' Andalusia

<i>Granada.</i>	San Juan de Dios.
<i>Sevilla.</i>	N. S. de la Paz.
<i>Luzana.</i>	San Juan Bautista.
<i>Xerès de la Frontera.</i>	N. S. de la Candelaria.
<i>Utrera.</i>	Corpus Christi.
<i>Gibralta.</i>	Los Desamparados.
<i>Cordova.</i>	Sao Lazaro.
<i>Medina Sidonia.</i>	El Nombre de JEsu.
<i>S. Lucar de Barrameda.</i>	La Misericordia.
<i>Cabra.</i>	S. Rodrigo.
<i>Villa Martin.</i>	N. S. de la Concepcion.
<i>Offuna.</i>	N. S. de la Luz.
<i>Lopera.</i>	N. S. del Rosario.
<i>Ubeda.</i>	N. S. JEsu Christo.
<i>Porcuna.</i>	La S. Vera Cruz.
<i>Martos.</i>	Santa Marta.
<i>Cadix.</i>	La S. Misericordia.
<i>Marbella.</i>	La S. Misericordia.
<i>Jau.</i>	La S. Misericordia.
<i>Merida.</i>	N. S. de la Piedad.
<i>Anduxar.</i>	N. S. de la Caridad.
<i>Priego.</i>	S. Onofre.
<i>Esija.</i>	S. Pedro, e S. Pablo.
<i>Moron.</i>	Corpus Christi.
<i>Puerto de S. Maria.</i>	La S. Misericordia.
<i>Montilla.</i>	N. S. de los Remedios.
<i>Bojalmace.</i>	Corpus Christi.
<i>Antequera.</i>	Santa Ana.
<i>Llerena.</i>	El Nombre de JEsu.
<i>Arco de la Frontera.</i>	La S. Vera Cruz.
<i>Alcala.</i>	La S. Caridad.
<i>Alcala de Guadycra.</i>	San Ildefonso.

Velaz Malaga.
Constantina.
Ronda.
Laneres.

San Marcos.
 S. Antonio.
 Santa Barbara.
 San Juan de Dios.

Provincia di S. Gio: di Dio di Castiglia.

Madrid.
Kaladoid.
Palencia.
Segovia.
Ocanna.
Toledo.
Pontruedra.
Riofeco.
Arvalo.
Alcaraz.
Murcia.
Oribuela.
Almagro.
Guadalajara.
Alcala de Henares.
Ciudad Real.
Alicant.
Talavera.
Lorca.
Cartagena.
Pamplona.
Logronno.
Villafrauca.

N. S. del Amor de Dios.
 N. S. de los Desamparados.
 S. Blas.
 Los Desamparados.
 N. S. de la Piedad.
 Corpus Christi.
 Corpus Christi.
 Santa Ana.
 San Bartolome.
 San Joseph.
 N. S. de Gracia.
 Corpus Christi.
 N. S. de los Llanos.
 N. S. de la Misericordia.
 San Joseph.
 El Espiritu Santo.
 San Juan Bautista.
 San Juan de Dios.
 N. S. de la Concepcion.
 Santa Ana.
 N. S. de Belen.
 San Juan de Dios.

Provincia di S. Bernardo di Terra Ferma.

Cartagena.
Panam.
Santa Fe.
Potovel.
Tunja.
Leyva.
Mariguila.
Pamplona.
S. Cruz de Mompox.
Velaz.
Nata.

San Sebastian.
 San Sebastian.
 San Pedro.
 San Sebastian.
 N. S. de la Concepcion.
 N. S. de Montefrute.
 San Joseph.
 Santa Ana.
 San Juan Bautista.
 San Juan de Dios.
 La SS. Trinidad.

Provincia dell' Arcangelo S. Raffaele del Regno del
 Perù e del Chile.

Lima.
Calla.
Potort.
Pisco.
Orero.
Arica.
La Concepc. de Chile.
Santiago de Chile.
Carco.
Cochabamba.
Sama.
Guamanga.
Tarija.

San Diego.
 N. S. de Cobadonga.
 N. S. de Guadalupe.
 S. Antonio.
 N. S. de l' Amor de Dios.
 S. Antonio.
 N. S. de la Misericordia.
 N. S. de la Concepc.
 San Bartolome.
 San Salvador.
 San Sebastian.
 N. S. de la Concepc.
 San Juan de Dios.

*Guacachilica.**Valdivia.**Arequipa.**Blinque.**Pto.**La Paz.**Ciudad de la Plata.*

San Bartolomé.

San Juan de Dios.

N. Señora de la O.

Santa Barbara.

San Nicolas.

S. Juan Evangelista.

Santa Barbara.

Provincia dello Spirito Santo della nuova Spagna.

*Mexico.**La Habana.**Colima.**Guadalajara.**Zacatecas.**Durango.**Potosi.**Leon.**Orizabal.**Zalaya.**Puebla de los Angeles.**Merida.**Compeche.**Guatemala.**Guatemala.**Nueva Granada.**Sonoma.**Palladolid.**Nicaragua.**Comayagua.**San Juan del Rio.**Pesquero.**Aguas Calientes.**Tehuacan.**Toluca.**Antequera.*

N. S. de los Desampar.

S. Felipe, y Santiago.

N. S. de la Concepcion.

La S. Vera Cruz.

San Juan Bautista.

S. Cosme, y S. Damian.

San Juan Bautista.

El Espíritu Santo.

N. S. de la Concepcion.

N. S. de la Concepcion.

San Bernardo.

N. S. del Rosario.

N. S. de los Remedios.

Santiago.

San Lazaro.

San Josepho.

V. P. Juan Pecador.

El Nombre de Jesus.

Santa Catalina.

N. S. de los Remedios.

San Juan de Dios.

San Juan de Dios.

San Josepho.

N. S. de los Dolores.

N. S. de Guadalupe.

Santa Catalina.

Isole Filippine della Provincia della nuova Spagna.

*Manila.**Cabite.*

La Misericordia.

San Juan de Dios.

Provincia di S. Gio: di Dio di Portogallo.

*Montemor el Nuevo.**Lisboa.**Moura.**Item Montemor.**Felices.**Castillo de S. Jorge.**Olivencia.**Estremoz.**Campe Mayor.**Puerto de Lima.**Castillo de Vide.**Lagos.*

San Juan de Dios.

San Juan de Dios.

N. S. de la Gloria.

San Andrés.

San Juan de Dios.

N. S. de la Concepcion.

San Juan de Dios.

San Juan de Dios.

San Juan de Dios.

San Juan de Dios.

San Juan de Dios.

San Juan de Dios.

Provincia di S. Gio: di Dio dell' India di Portogallo.

*Isla de Mocambique.**Goa.**Bacrym.**Diu.**Damdi.*

San Juan de Dios.

N. S. del Buen Suceso.

N. S. de la Gloria.

N. S. del Carmen.

N. S. de la Piedad.

SOM.

S O M M A R I O DELLE INDULGENZE

Concesse da' Sommi Pontefici, alli Religiosi, e Chiefe dell' Ordine di S. Gio: di Dio, e agl' Infermi degli Spedali governati da' detti Religiosi.

E pubblicate ultimamente nel Mese di Agosto del 1718. per ordine del Reverendissimo Padre Generale Trinchetti.

Gio: Domenico del Titolo di S. Anastasia della S. R. C. Prete Cardinal Paracciati della Sanità di Nostro Signore Vicario Gen. &c.

AVendo S. Pio V. concessò molte Indulgenze allo Spedale di Granata fondato da S. Giovanni di Dio, comunicate poi dalla san. mem. di Gregorio XIII. a tutti gli Spedali dell' Istituto di detto Santo, e a' Ministri, e Infermi loro; la san. mer. di Gregorio XIV. non solo le confermò, ma anche comunicò a' medesimi tutte le Indulgenze concesse da' Sommi Pontefici suoi Predecessori all' Archiospedale di S. Spirito, e a' gli altri Spedali di Roma: E perche erano quasi innumerevoli la san. mer. di Paolo V. stimò bene di limitarle a un certo numero; onde con un Breve in data li 19. Februar. 1607. dopo avere rievocato tutte le Indulgenze, che fin allora erano state concesse a' i Religiosi, e Chiefe del dett' Ordine di S. Gio: di Dio, concedette loro benignamente con la sua autorità Apostolica in perpetuo le infra scritte Indulgenze.

I. Indulgenza di sette anni, & altrettante Quarantene a' tutti quei Fedeli, i quali in avvenire veramente pentiti, Confessati, e comunicati piglieranno l' Abito della suddetta Religione; cioè nel primo giorno, in cui riceveranno il detto Abito.

II. Indulgenza plenaria, e remissione di tutti i peccati a' i medesimi, se veramente pentiti, confessati, e comunicati faranno la Professione solita farsi da' gli Frati della detta Religione secondo l' Istituto della medesima.

III. Indulgenza plenaria, come sopra, a' i Frati suddetti, li quali pentiti, e confessati si comunicheranno nel primo giorno di qualsivoglia Capitolo Generale della Religione loro, e pregaranno Iddio per la salute del Pontefice Romano, concordia de' Principi Christiani, estirpazione dell' Eresie, ed esaltazione della Santa Madre Chiesa.

IV. Indulgenza plenaria nel punto della morte tanto alli medesimi Religiosi, quanto a' gli Infermi, che sono negli Spedali loro, i quali pentiti, confessati, e comunicati, ò se ciò non potranno fare, almeno veramente contriti, invocaranno con la bocca, e non potendo, almeno col cuore divotamente il Santissimo Nome di Gesù.

V. Indulgenza plenaria a' i medesimi Religiosi, i quali mandati da' Superiori loro a qualche luogo, e ritrovandosi in pericoli de' viaggi, ò de' gl' Infedeli, nè potendosi confessare, almeno veramente contriti invocaranno divotamente con la bocca, ò col cuore il Santissimo Nome di Gesù.

VI. Indulgenza plenaria a' i detti Religiosi, e a' tutti i Fedeli dell' anno, e l' altro sesso, che veramente pentiti, confessati, e comunicati visiteranno da' primi Vesperi fino al tramontare del Sole, la Chiesa degli Spedali della suddetta Religione nel giorno della festa principale di essi Spedali, e ivi faranno orazione, come sopra.

VII. Indulgenza plenaria, e remissione di tutti i peccati a gl' Infermi, che veramente pentiti, confessati, e comunicati moriranno ne i sudetti Spedali; o non potendosi confessare, e comunicare, almeno veramente pentiti, invocassero nel modo accennato divotamente il Santissimo Nome di Gesù.

VIII. Indulgenza di sette anni, e altrettante Quarantene a gl' Infermi, che entreranno ne' detti Spedali, nel primo giorno dell' ingresso loro, se veramente pentiti, e confessati si comuniceranno.

IX. Indulgenza di sette anni, e altrettante Quarantene tanto a gl' stessi Frati, che a gl' altri Fedeli dell' uno, e l' altro sesso, i quali veramente pentiti, confessati, e comunicati visiteranno la Chiesa della medesima Religione nelle feste della Natività di Nostro Signore Gesù Cristo; Pentecoste, Annunziazione, e Assunzione della B. V. Maria, e faranno ivi orazione, come sopra, e ciò dalli primi Vespri, fino al tramontar del Sole del giorno di dette Feste.

X. Indulgenza di cento giorni alli medesimi Religiosi, e a' Fedeli dell' uno, e l' altro sesso, i quali visiteranno la sudetta Chiesa in ciascuna Domenica del mese, e faranno ivi orazione, come sopra; e ciò per ogni qual volta, che faranno la detta Visita.

XI. Indulgenza di cento giorni a tutti i Fedeli per ogni qual volta, che accompagneranno il Santissimo Sacramento, quando si porta a gl' Infermi de' sudetti Spedali.

XII. Indulgenza di cento giorni a' detti Fedeli per ogni volta, che accompagneranno i Cadaveri de' detti Infermi delonti alla Sepoltura Ecclesiastica.

XIII. Indulgenza di cento giorni a' sudetti Religiosi, che assisteranno a ben morire gl' Infermi moribondi; o vero confuseranno, e disporranno i medesimi Infermi a cercare la salute dell' anima loro.

XIV. Indulgenza di cento giorni a gl' stessi Religiosi, che laveranno li piedi a gl' Infermi, che entrano negli Spedali loro, o somministreranno a quelli le cose necessarie.

XV. Indulgenza di sessanta giorni tanto a i detti Frati, quanto a i detti Fedeli dell' uno, e l' altro sesso, per ogni qual volta, che visiteranno gl' Infermi degli Spedali di detta Religione.

XVI. La sac. me. di Urbano VIII. con Breve in data li 20. Giugno 1624. confermò le sopra riferite Indulgenze; e affinché i detti Religiosi di S. Gio: di D. o accendessero più ferventemente all' Istituto loro della Ospitalità, e al servizio de' gl' Infermi, comunicò, e concesse a i medesimi, oltre i Privilegi, tutte le grazie Spirituali concedute, e da concedersi da i Sommi Pontefici a gl' Ordini de' Mendicanti, e alli Chierici Regolari Ministri de' gl' Infermi, purché sieno in uso, non siano state rinvocate, o repugnino alli Sacri Canoni, al Sac. Concilio Tridentino, e alle Costituzioni Apostoliche.

XVII. Il Reverendissimo P. Generale pro tempore della detta Religione in vigore di un Breve di Gregorio XIV. in data li 19. Aprile 1591. e del detto Breve di Urbano Ottavo, ha la facoltà di aggregare allo Spedale di S. Gio: Calabua di Roma del medesimo Ordine qualsivoglia altro Spedale eretto, e da eroggersi in qualsiasi parte del Mondo colli Rettori, Ministri, e Ufficiali del medesimo; e aggregandolo, comunicarli tutti i Privilegi, Indulti, e altre grazie concesse a gl' Spedali della sudetta Religione; l' aggregazione però si deve fare nella forma prescritta da Clemente VIII. nella sua Costituzione emanata li 7. Dicembre 1603. che incomincia *Quoniam*, la quale benché parla della Confraternita da aggregarsi, si deve però osservare in qualsivoglia Aggregazione, come ha dichiarato la sac. me. di Paolo V. nella sua Costituzione 63. che incomincia *Qua saluaret*.

XVHL. Finalmente la fa me d'Innocenzo XII. con Breve spedito il 13. Agosto 1591, concedette indolgenza plenaria, e remissione di tutti li peccati a tutti i Fedeli dell' xpò, e l' altro scito, che veramente pentiti confessati, e comunicati visiteranno qualsivoglia Chiesa dell' Ordine di S. Gio: di Dio nel giorno di detto Santo, che è sotto li 8. di Marzo dalli primi Vespri fino al tramontare del Sole del giorno della detta Festa, e ivi pregaranno per la pace, e concordia fra Principi Cristiani, estirpazione dell' Eresie, ed esaltazione della Santa Madre Chiesa.

G. D. Card. Vicario.

N. A. Canonico Cuggiò Segr.

FORMULA

Di creare Notaio un Religioso per rogare gli atti dell' Elezioni,
& altri.

Ordinano le nostre Costituzioni nel Cap. 23. in cui si tratta della Elezione del Generale, che a tutte le azioni, che si fanno in detta elezione, vi debba essere presente un Notaio pubblico, il quale metta io iscritto tutto ciò, che sarà ordinato dal Capitolo; e lo stile della nostra Religione è, che il detto Notaio perimente assista alla elezione de' Consiglieri, Provinciali, e Priori. E perche fra le risoluzioni fatte nel Capitolo Generale dell' anno 1713. alli 42. Dubbi confermate dalla Sag. Congregazione de' Vescovi, e Regolari, vi è, che il detto Notaio debba essere Ecclesiastico, e Notaro Apostolico, è vero qualche Religioso idoneo proposto dal Presidente, & approvato dal Capitolo per Bossola, e così approvato resti Notaio publico in vigore de' Privilegi Apostolici: come si legge nella risoluzione al dubbio 25.

Il Privilegio di creare Notari i Religiosi per negozi comuni della Religione, e de' Monasteri, fù concesso da S. Pio V. alla sua Religione Domenicana, come si legge nella Costituzione 124. del detto Pontefice, che incomincia *Deiuram*; del quale Privilegio per *communicacionem* ne godono tutti i Prelati Regolari, tanto Generali, che Provinciali, come dicono li Padri *Primas, Auctori*, & anche li *Matruersi* nel suo libro detto *Officiale Curia* cap. 38. num. 34. ; maggiormente puole usarlo la nostra Religione, a cui furono comunicati tutti i Privilegi de' Medicanti dalla fa me di Urbano VIII.

Volendo il nostro Reverendissimo P. Generale, ò il Presidente deputato dal medesimo per qualche Capitolo Provinciale servirsi del detto Privilegio, deve osservare quanto dispone la detta risoluzione, cioè proporre alli Capitolari un Religioso idoneo a talo Ufficio, che ooo sia però Vocale, e se sarà approvato dal Capitolo per Bossola, lo creerà Notaio in questo modo.

Il detto P. Presidente farà a sedere tenendo aperto il Messale, & il Religioso approvato come sopra si metterà io ginocchioni avanti il medesimo, e tenendo le mani sopra li Santi Evangelii farà il seguente giuramento.

Ego Fr. N. N. promitto, & juro Deo Omnipotenti, & SS. D. N. Pope N., & ceteris Patri, quod meum fideliter exercitabo officium in omnibus, & per omnia: sic Deus me adjuvet, & hoc Sancta Dei Evangelia.

Fatto il detto giuramento, il Presidente li darà il Calamaio colla Penna, e lo creerà Notaio con queste parole.

Accipe potestatem notificandi, & intimandi pro nostra Ordine (e quando si creata il Notaio per qualche Provincia si dica, pro nostra Provincia N.) quovismque Personis, etiam Regibus, Mandata, Inhibita, ac Privilegia Apostolica, sive Privilegia Ordinis & ecclesie, facundique publicis aliis, & instrumenta Et. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

Si deve notare, che solo in occasione di creare qualche Religioso Notaio per rogare gli atti dell'Elezioni, si deve proporre il soggetto alli Padri Vocali per essere approvato, perche così fu risoluto dal Capitolo Generale, come si è detto di sopra: Del resto volendo il Reverendissimo P. Generale creare Notaio alcuno de' Religiosi suoi sudditi per fare Scritture, e Istrumenti, e altri atti solamente per i negozi concernenti la Religione, non è necessario proporlo lo Capitolo, e farlo ballottare, bastando solamente deputare un Religioso, anche Sacerdote, che sia di buoni costumi, fedele, e atto a tale Ufficio, che faccia il giuramento come sopra, e che sia costituito Notaio colla detta formula - *Accipe potestatem* - , al quale poi se li farà la Patente, acciò costui in ogni futuro tempo della di lui creazione, e deputazione.

Quel Religioso, che sarà stato costituito Notaio dovrà servirsi di qualche Cifra, come fanno tutti gli altri Notari Secolari, per autenticare le scritture, e atti, che gli occorrerà di fare, o rogare, avvertendo, che non potrà variare, nè mutare la detta Cifra, di cui da principio si è servito; e per non sbagliare potrà pigliare tutte le istruzioni, e formule necessarie da qualche Notaio pratico.

Perche alcune volte accade, che nelle controversie, le quali insorgono tra i nostri Religiosi, e gli Ordinari de' Luoghi per la osservanza de' Privilegi Apostolici, o vero in occorrenza di liti colle Comunità, colla Potestà temporale, o altre persone potenti, difficilmente si troua un Notaio per rogare gli atti a favore di detti nostri Religiosi, e Conventi non senza gran pregiudizio de' medesimi, mosso da questo S. Pio V. concesse il detto Privilegio; onde si stima spediente, che io ciascuna Provincia della nostra Religione vi siano due, o tre Religiosi costituiti Notari come sopra, affinchè nelle accennate emergenze possano esercitare il loro Ufficio, e impedire qualsivoglia pregiudizio, che per mancanza de' Notari potesse auuere alli nostri Conventi, o a tutta la Religione; a quali Religiosi creati Notari nel modo sudetto, farà il Reverendissimo P. Generale la Patente nella seguente formula.

NOS FR. N. N. . . .

MINIMUS SERVUS

Ordinis Sancti Joannis de Deo Prior Generalis.

Dilecto Nobis in Christo Rev. Patri Fr. N. N. nostri Ordinis expressè
Protesto.

Salutem in Domino, qui est vera Salus.

Cum non semel Hospitalia, Conventus, ac Fratres nostri Ordinis, & presertim Provincie N. tam universaliter, quam particulariter, quamplurima damna, incommoda, & detrimenta patiantur, & impensas sustineant ex eo, quod Notarii tam Clerici, quam Laici Sæculares, etiam Apostolica auctoritate creati, Mandata, Concessiones, Privilegia, aliaque Rescripta Apostolica tam ad publicam, quam ad privatam utilitatem emanata, Dominia, sive Potestatibus temporalibus, aliisque Personis, quibus intimanda, seu infirmenda veniunt, intimare, ac notificare, variis conditionis respectibus, recitant, sive non audent: Et volentes Nos hujusmodi incommodis providere, de tua probitate, idoneitate, ac fidelitate confisi vigore Privilegiorum Apostolicorum; Te in Notarium creamus, constituimus, & deputamus: Et Tibi sic creato, deputato, ac constituto suffragante Apostolica concessum est, ut quoties requisitus fueris, omnia, & singula

Cod. Regul. Tom. VI.

B b b a

Man-

Mandata, Privilegia, ac Indulta Apostolica prædicta aliaque tam uoiversalia, quam particularia nostro Ordini, sive Conventibus, Hospitalibus, & Ecclesiis ejusdem, ac etiam nostris Fratribus, sive Superioribus, sive Subditis ad noiversaliam, seu privatam utilitatem concessa, & emanata, eisdem DD. Temporalibus, aliisque Personis Ecclesiasticis, seu Secularibus quibuscunque, ubi, & quoties opus fuerit, ac ad id requisitus fueris, notificare, & intimare, ac eosdem juxta dd. Privilegiorum Apostolicorum formam, & tenorem, monere, & requirere, aliaque omnia, & singula opportuna facere, & exercere, ac de hisdem omnibus, & singulis publicos, seu publica, actus, & Instrumenta coram Testibus ad hoc requisitis conficere, ac stipulari, ac lo notam redigere, & exinde semel, vel pluries, prout ad id requisitus fueris, unum, vel plures, ac plura, publicos, & publica, Actus, & Instrumenta, quibus ea prorsus fides adhibeatur in Judicio, & extra, ac si per alios quoscumque publicos Notarios stipulata, confecta, & publicata fuissent, conficere, ac debitis Signis, & Characteribus subscribere, publicare, & authenticare libere, & licite possis, & valeas. In Nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Amen. Datum . . . . .

Fr. N. N. Prior Generalis.

Loco † Signi.

Fr. N. N. Secretarius.

FORMULA

Del Giuramento, che debbono fare gli Elettori prima di dare il Voto.

LA fu: me di Clemente VIII. nell' Decreti Generali fatti per la riforma de' Regulari, ordinò fra le altre cose, che nell' Elezioni di tutti i Superiori, e Ufficiali si osservi inviolabilmente la forma prescritta dal Sagro Concilio di Trento, e dalle Costituzioni dell' Ordine, e gli Elettori colla verità della coscienza loro debbano giurare di eleggere i migliori, e i più idonei, come più diffusamente si legge nel §. 36. di detti Decreti: E le nostre Costituzioni nel Cap. 23., in cui viene prescritto il modo, ed Elezione del Generale, ordinano, che tutti gli Elettori giurino di eleggere il più atto a questa Uffizio, cioè del Generalato; e nel Cap. 24. vuole, che le stesse cerimonie si debbano osservare nella elezione de' Configlieri, e Provinciali.

In oltre nella risoluzione 26. delle quaranta due fatte nel Capitolo Generale del 1713., e confermate dalla Sagra Congregazione de' Vescovi, fu stabilito, che pel detto Giuramento si faccia una formula simile a quella delle altre Religioni, & in nome di tutti i Vocali si legge dal P. Segretario.

Nel fare il detto Giuramento si metteranno tutti i Vocali in ginocchioni, o si leveranno in piedi, e il Padre Segretario in nome loro leggerà ad alta voce la seguente formula.

Chiamiamo in Testimonio Gesù Christo, che ci ha da giudicare, che noi eleggiamo in Generale (Configliere) (Provinciale) il migliore, & il più atto a questo Uffizio: Gesù Dio ci ajuti, e i suoi Santi Vangelii, che ciascheduno di noi toccherà in conferma di questo Giuramento.

Dopo letta la suddetta formula ciascheduno per ordine andrà a mettere la sua schedola nel Calice ivi preparato, e prima di metterla toccherà, secondo il solito i Santi Vangelii, a qual effetto starà ivi aperto il Messale.

BE-

BENEDIZIONE

PER LA MENSA

FRA L'ANNO.

PER IL PRANZO.

DOpo rannati tutti i Religiosi in Rettorio, e fatto il segno dal Superiore, il Padre Sacerdote comincerà la Benedizione della Mensa nel modo, che segue.

Il Padre Sacerdote dica. *Benedicite.*

Gli altri Religiosi ripetano. *Benedicite.*

Di poi il Padre Sacerdote dica. *Oculi emittunt.*

Gli altri seguano dicendo. *In te sperant Domine, & tu das esiam illorum in tempore opportuno. Aperis tu manum tuam, & implet omne animal benedictione.*

Sacerd. *Gloria Patri, Filio, & Spiritui Sancto.*

R. Sanctus erat in principio, & nunc &c.

Kyrie eleison. Christo eleison. Kyrie eleison.

Pater noster Si dica segreto.

Sacerd. *Et ne nos inducas &c.*

R. Sed libera nos &c.

Sacerdote. *Oremus.*

Benedix Domine nos, & hac tua dona, quæ de tua largitate sumus sumpturi. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Il Lettore dica. *Iube Domine benedicere.*

Sacerdote benedica dicendo. *Mensa calidius parturiet faciat nos Rex æterna gloria.*

R. Amen.

Ringraziamento dopo il Pranzo.

Finita la Mensa, il Superiore farà segno al Lettore, che finisca di leggere, e quello terminando subito la sua lezione dica. *Tu autem Domine miserere nobis.*

E tutti i Religiosi alzandosi da Tavola rispondano. *Deo gratias.*

Il P. Sacerdote dica. *Constatim tibi Domine omnia opera tua.*

Rispondano. *Et Sancti tui benedicant tibi.*

Sacerd. *Gloria Patri &c.*

R. Sanctus erat in principio &c.

Sacerd. dica.

Agimus tibi gratias omnipotens Deus pro universis beneficiis tuis: Qui servas, & regnas in sanctissimum.

R. Amen.

Dipoi si reciti alternativamente il Salmo *Miserere*, ovvero il seguente Salmo.

Laudate Dominum omnes Gentes: * Laudate cum omnes populi.

Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: * & veritas Domini manet in æternam. Gloria Patri &c. Sicut erat &c.

Kyrie eleison. Christo eleison. Kyrie eleison.

Sacerd. *Pater noster.* Segreto.

Et ne nos inducas &c.

R. Sed libera nos &c.

Sacerd. *Dispersit, dedit pauperibus.*

R. Injustus ejus manet in faculum faculi.

Sacerd. *Benedicam Dominum in omni tempore.*

R. Semper laus ejus in ore meo.

Sacerd. *In Domino laudabimur anima mea.*

R. Audiamus manifesti, & letemur.

Sacerd. *Atagistate Dominum mecum.*

R. Et exaltemus nomen ejus in idolum.

Sacerd. *Sis nomen Domini benedictum.*

R. Ex hoc nunc, & usque in faculum.

Sacerd. *Oremus.*

Retribuere dignare Domine omnibus nobis bona facientibus propter nomen tuum ætatem æternam. R. Amen.

Sacerd. *Benedicamus Domino.*

R. Deo gratias.

Sacerd. *Fidelium anima per misericordiam Dei requiescat in pace. R. Amen.*

Si dirà in segreto il *Pater noster*, e finito, il Superiore facendosi il segno della Croce (come anche tutti i Religiosi) dirà. *Deus dei nobis suam pacem.* E tutti risponderanno. *Amen.*

Benedizione della Mensa per la Cena.

Rannati che faranno i Religiosi lo Rettorio, il Superiore farà segno, che si cominci la Benedizione, e il Padre Sacerdote dica. *Benedicite.* E i Religiosi ripetano. *Benedicite.*

Sacerd. cominci. *Edes pauperes.*

Sieguano dicendo. *Et saturabuntur* * Et laudabunt Dominum, qui requirunt eum vivunt cetera eorum in seculum seculi.

Sacerd. Gloria Patri etc.

R. Sicut erat in principio etc.
Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Sacerd. Pater noster. Segreto.

Et ne nos inducas etc.

R. Sed libera nos à malo etc.

Sacerd. Oremus.

Benedic Domine etc. come sopra.

Il Lettore dica. *Jube Domine benedicere.*

Il Sacerdote benedica dicendo. *Ad eam vitam vite eterne perducas nos Rex eterne glorie.* R. Amen.

Ringraziamento dopo la Cena.

Fatto che averà il Superiore segno per finire la Mensa, il Lettore dica. *Tu autem Domine miserere nobis.*

Tutti i Religiosi levandosi dalla Mensa

rispondano: *Deo gratias.*

Il P. Sacerdote dica. *Memoriam fecit.*

E gli altri soggiungano. *Miserabilem suorum misereceri, Et miseratur Dominus escam dedit timementibus se.*

Sacerd. Gloria Patri etc.

R. Sicut erat in principio etc.

Sacerd. *Benedictus Deus in domo suis, Et sanctus in omnibus operibus suis: qui vivit, Et regnat in secula seculorum.* R. Amen.

Dipoi si dica il Salmo. *Laudate Dominum omnes Grates etc.* & il resto, come sopra, oel ringraziamento del dopo Pranzo.

Per il Giovedì, e Venerdì Santor.

Quando i Religiosi sono congregati in Refettorio, si comincerà assolutamente con dire il Versetto. *Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem.* (oel Venerdì Santo si aggiunge: *Mortem autem Gracis.*)

Dopo si dica: *Pater noster*: tutto io segreto; quale detto, senza pronunziare altra Orazione il P. Sacerdote benedica la Mensa col segno della Croce, ne si dica dal Rettore *Jube Domine, ne Tu autem.*

Nel fine della Mensa si ripeterà il sudetto versetto *Christus factus est etc.* come sopra: e dopo si reciterà alternativamente il Salmo *Miserere mei Deus.* In fine del quale non si deve dire il Gloria Patri. Ma bensì il *Pater noster* in segreto. E dopo il Sacerdote dirà assolutamente la Orazione.

Respice, quosumus Domine super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradidit in crucem, Et Crucis subire tormentum. Non si pronunzia Qui tecum, ne Fidelium anime, ma si dice in segreto il Pater noster, oel si aggiunge in fine: Deus dec nobis suam faciem.

Pel Sabbato Santo.

Si comincia la Benedizione della Mensa come siegue. Il Padre Sacerdote dica: *Benedicite.* I Religiosi ripetano *Benedicite.*

Il P. Sacerdote comincia. *Vespere autem Sabbati.*

I Religiosi soggiungano. *Qua ingressi in primam Sabbatam alabastrum, Venerunt Maria Magdalene, Et altera Maria videre Sepulchrum alabastrum.*

Il P. Sacerdote. Gloria Patri etc.

R. Sicut erat in principio etc.

Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison.

Il P. Sacerdote *Pater noster.* Et il restante come sopra nella Benedizione della Mensa fra l'anno.

Finita la Mensa si ripete il Versetto *Vespere autem.* Come si è detto, col Gloria Patri. Il Salmo *Laudate Dominum omnes Grates*, come nella Benedizione, che si fa, oella Mensa fra l'anno.

Per la Domenica di Pasqua di Resurrezione fino alla Cena del Sabbato seguente inclusivè.

Si dice il Versetto. *Hec dicit, quam fecit Dominus alabastrum: exultemus, Et letemur in ea, alabastrum.* Gloria Patri etc. Il resto come fra l'anno.

Dopo la Mensa si ripete il detto Versetto. *Hec dicit.* col Gloria Patri etc. e si dice il Salmo *Confitemini.* 21. il resto come fra l'anno.

Per il giorno dell'Ascensione fino alla Vigilia della Pentecoste esclusivè.

Tutto si deve dire come nella Benedizione comune, eccetto che il Versetto seguente. *Ascendit Deus in sublimem alabastrum. Et Dominus in voce tuba alabastrum,* col Gloria Patri.

In fine della mensa si dice il Versetto. *Alacriter Christus in altum alleluia. Ceperunt duxit captivitatem alleluia. Gloria Patri &c.* e il Salmo. *Omnes Grates plaudite manibus*, è il Salmo *Laudate Dominum &c.* e il restante come sopra.

E finita la Mensa si dica il Versetto. *Non san fecit Dominus alleluia. Solvate jeam alleluia. Gloria Patri &c.* Et il Salmo *Cantate Domino*, è vero *Laudate Dominum omnes Genies*. Il rimanente poi come si è detto di sopra.

Dalla Vigilia di Pentecoste inclusivè fino al Sabato seguente inclusivè.

Nella Festa della Epifania, e per tutta la Ottava.

Si dica il Versetto. *Spiritus Domini replevit orbem Terrarum alleluia. Et hoc, quod concines omnia, scientiam habet vocis alleluia. Gloria Patri.* Il resto come sopra.

Si dica il Versetto. *Reges Tharsis, & Insula munera offerunt alleluia. Reges Arabum, & Saba dona adducunt, alleluia. Gloria Patri.*

Finita la Mensa si dice il Versetto. *Repleti sunt omnes Spiritu Sancto, alleluia. Gloria Patri &c.* Il Salmo *Adagio Domini*, è *Laudabitur*, è vero il Salmo *Laudate Dominum*, col restante come si è detto di sopra.

Nel fine della Mensa si dica il Versetto. *Omnes de Saba veniunt, alleluia. Gloria Patri.* Il Salmo *Dens Judicium*. Del rimanente si deve osservare quanto viene prescritto nella Benedizione, e Ringraziamento posto in principio; poichè in simili solennità per lo più solo viene mutato il Versetto, che è proprio a ciascheduna di esse, come nelle riferite di sopra.

Dal giorno della Natività di Nostro Signore fino alla Cena della Vigilia della Epifania esclusivè.

Si dica il Versetto. *Verbum Caro factum est alleluia. Et habitavit in nobis alleluia. Gloria &c.*

COSTITUZIONI

E DECRETI APOSTOLICI

Che si debbono leggere da' Regolari in Capitolo, o nella pubblica Mensa, ogni anno nei giorni determinati.

TRASPORTATI IN LINGUA ITALIANA PER USO
DE' RELIGIOSI

DI S. GIOVANNI DI DIO

In conformità dell' Indulto speciale conceduto loro dalla Sag. Congregazione de' Vescovi, e Regolari. li 4. Febraio 1713.

Si illa, quæ bases sunt, & fundamenta totius Regularis Disciplinæ, exactè non fuerint conservata, totum corruiat ædificium, necesse est. *Trid. cap. 1. sess. 25. de Regular.*

IMPRIMATUR.

I. D. Card. Vicarius.

IN-

INDULTO

Della S. Congreg. de' Vescovi, e Regolari

Conceduto alla Religione di S. Gio: di Dio,

A effetto di poter leggere in Lingua volgare le Costituzioni Apostoliche, le quali si debbono leggere da tutti i Regolari in Capitolo, & nella pubblica Mensa, ogni anno ne è tempo stabilito.

Erni, e Rfni Signori.

IL Procuratore Generale dell'Ordine di S. Gio: di Dio riverentemente rappresenta all' EE. VV., come essendo obbligati i suoi Religiosi, siccome tutti gli altri Regolari, di leggere nel pubblico Capitolo, & nella pubblica Mensa di ciascuno Convento in alcuni tempi determinati dell'anno le Costituzioni Apostoliche: *De largitione monerarum*; del S. Offizio: *De celebratione Missarum*; *De Apostatis*; *Et Ejellis*; *Super reformatione Regularium*; *De Infirmitate*, *Et Educatione Necitorum*; &c. altre; affinché queste sieno maggiormente intese, e pienamente osservate da i detti suoi Religiosi, le ha fatte trasportare in buona forma da una Persona intelligente in lingua Italiana: Per tanto supplica la benignità dell' EE. VV. degnarli concederli la licenza, che, dopo faranno approvate dal P. Maestro del Sagro Palazzo, si possano leggere a tempi debiti ne i Conventi del medesimo Ordine, dove i Religiosi per attendere coo più fervore al servizio de' gl' Infermi, non possono applicare alle lettere; tanto più, che la sua: memi di Clemente VIII. espressamente comanda, che la detta sua Costituzione *De largitione monerarum* rispetto alle Monache, perche non tutte intendono la Lingua Latina, si trasporti in volgare: Che della grazia &c.

Sacra Congregatio Eminentissimorum, & Reverendissimorum S. R. E. Cardinalium Negociis, & Consultationibus Episcoporum, & Regularium proposita, attentis narratis, Oratoris precibus benignè juxta petita indulgit. Ita tamen, ut approbato P. Magistri Sacri Palatii Apostolici preceat. Roma die 4. Februarii 1718.

I. D. Card. Paraccianus.

Loco † Sigilli.

V. Archiep. Damasc. Secret.

Il P. Sellieri Maestro del Sag. Palazzo Apostol. prega il P. Reverendissimo Ex-Geserale delle Scuole Pie a rivedere questa Opera, & poi con suo comodo dare la sua Approvazione.

In esecuzione de' Comandi riveriti di V. P. Reverendissima ho con la maggiore attenzione a me possibile letta, e considerata la presente Opera, & la ho trovata in tutto degna di essere posta alle Stampe. In fede di che &c. Dato dalla nostra Casa di S. Pancrazio delle Scuole Pie di Roma questo dì 13. Giugno 1718.

Andrea di S. Sebastiano Ex-Geserale, e Assistente Generale delle Scuole Pie.

IMPRIMATUR.

Fr. Gregorius Sellieri Ord. Prædic. Sac. Pal. Apost. Mag.

CO.

COSTITUZIONI, E DECRETI APOSTOLICI,

*Che si debbono leggere da' Regolari in Capitolo, ò nella publica Mensa ogni
anno ne' giorni determinati.*

B O L L A

**Della santa memoria di Cle-
mente VIII.**

**Che comincia - Religiosæ Congre-
gationes - emanata li 19. Gio-
gno 1594.**

*In vigore della quale si proibisce a' Re-
golari dell' uno, e l' altro sesso, di
fare Doni, ò Regali.*

**Si deve leggere nel Mese di Gennajo coo
la Dichiarazione di Urbano VIII. po-
sta dopo la presente Bolla.**

I Sommi Pontefici hanno sempre avuta ragionevolmente una particolare attenzione in conservare, e ristabilire le Religioni fondate da gli Uomini di santa Vita con l'istinto dello Spirito Santo, per essere molto utili alla Chiesa di Dio: Ma essendo tale la condizione, e natura delle cose umane, che, quantunque sieno queste ben fondate, ed istituite; non erodimmo parte per la debolezza degli Uomini, e inclinazione loro al male, parte per astutia del Demomo, a poco a poco manchino, e si riducano lo cattivo stato, se non vi si ripara coo una vigilante sollecitudine: perciò i detti Sommi Pontefici hanno usato una somma vigilanza, affine la Disciplina Regolare fosse rimessa nel pristino stato, dove era già decaduta, ò vero continuasse intera, e nella sua osservanza, restando munita di salutevoli Costituzione Apostoliche.

§. 1. Volendo la santa memoria di Clemente VIII. imitare la Pastorale sollecitudine de gli altri Sommi Pontefici, proibisce con questa Bolla a tutti i Regolari dell' uno, e l' altro sesso di qualunque Ordine; sieno Mendicanti, ò non Mendicanti; che possiedono per indulto Apostolico beni stabili, e rendite certe, ò che non li possiedono; ò vero di qualunque Congregazione, Compagnia, e Istituto (non però militare) *Cod. Regul. Tom. VI.*

proibisce, dico, che i sudetti non facciano, nè mandino alcuna sorta di Donativi, ò Presenti.

§. 2. Vuole il detto Papa, che sotto questa Proibizione vengano compresi tutti i Capitoli, Congressi, e Congregazioni Provinciali, ò Generali di qualunque Provincia, ò di tutto l'Ordine, Compagnia, ò Istituto; parimente gli Camerlenghi, Commissari, e qualunque Ufficiale, e Persona particolare di detti Monasteri, Conventi, e Case; & anche gli stessi Superiori de' sudetti Ordini, Congregazioni, e Compagnie, sieno Generali, Provinciali, Maestri, e Ministri; Di più gli Abati, Priori, Preposti, Precettori, anche Maggiori, Guardiani, Ministri, e Rettori; Inoltre le Badesse, le Priorie; ed altri, che presiedono ne' Conventi, Monasteri, e Case de' Regolari dell' uno, e l' altro sesso, soggetti tanto a gli stessi Regolari, quanto a gli Ordinari de' Luoghi, e qualunque altro Superiore; In maniera tale, che nessuno di quelli, ò di quelle, possa fare Donativo alcuno direttamente, ò indirettamente, in palese, ò di nascosto, non solo in nome del Comune, ma nè meno a nome particolare, e proprio, anche sotto pretesto di Statuto, costumanza, ò altra causa; Sela Causa non sarà stata maturamente esaminata nel Capitolo Generale, ò in altra Congregazione Generale col consenso di tutti, e approvata da i Superiori.

§. 3. Questa Proibizione si debba intendere assolutamente, e generalmente in modo, che non sia lecito a' sudetti di fare Donativo alcuno non solo de' frutti, rendite, contribuzioni, limosine, e suffidi certi, e incerti, ordinari, e straordinari della Massa comune, ò della Fabbrica, e Sagrestia, ancorchè i beni di queste si annoverino in comune, e sieno soggetti al rendimento de' conti; ma nè anche delle cose acquisite per la Comunità dalle Persone particolari in qualsiviegli modo; ò vero date a qualsiasi Religioso privatamente, e nominatamente. C c e

ta.

tamente da' tuoi Superiori, ò da' propri Parenti, Amici, Benefattori, ò da altri pii Critiani anche a confiderazione di Limofina, ò Carità, ò della fua propria Perfona; e benchè venga concesso a tale Religiofo da i Superiori, il difporre delle dette cofe a fuo piacere: Eccetto, che poche cofe mangiative, ò piccoli Doni di divozione, da darfi però a nome di tutta la Comunità, nè mai a nome di alcuno particolare; e ciò, quando parerà al Superiore col confenfo del Capitolo Conventuale.

§. 4. Si dichiara vietato a' Regolari dell' uno, e l' altro fello il mandare fimili Donativi non folamente per fe, ma nè meno per altri, tanto direttamente, quanto indirettamente.

§. 5. Nè alcuno de' Regolari fudetti poffa fare in mentovati Regali a qualiffia Perfona di qualunque dignità, grado, e condizione, non folo Secolare, come Duca, Rè, Imperatore; ma nè anche Ecclefiaftica, come Prelati, Vefcovi, ò altri Maggiori; ancora Cardinali; nè meno allo fteffo Ordinario del Luogo, quantunque per caufa di Benedizione, Veftizione dell' Abito Regolare; ò Professione di Monache, fieno fudette, ò no, del medefimo; Nè tampoco fi poffano fare i Donativi al Protettore, Viceprotettore, Generale, Provinciale, ò altro Superiore del proprio Ordine, ò di qualunque Monaftero, e Casa; nè a qualiffia femplice Regolare, in modo, che affatto fia proibito a detti Regolari anche il fare qualunque Regalo tra di loro (fe non di cofe di poco valore, ò con efpressa licenza in ifcritto de i Superiori) affinchè infligati dall' ambizione di confeguire gradi, e dignità nella Religione non fi cattivino l' uno l' altro la grazia, e benivolenza per mezzo di fimili Donativi.

§. 6. Di più il detto Pontefice ordina alli medefimi Regolari, che non facciano fpefe alcune per onorare qualiffia Perfona, quantunque Benefattore, Protettore, ò vero Ordinario, anche in occasione di Paffaggio, ò primo Ingreffo del medefimo; ò per memoria de' Benefizi ricevuti, e in fegno di gratitudine; Nè per ricevere onorevolmente, e folennemente le Perfone fudette, ò altre di qualunque grado, e dignità; nè per fare i Conviti, o Rinfrefchi a qualiffivoglia Perfona tanto del medefimo Or-

dine, Congregazione, o Monaftero, quanto a gli Eftreani; nè meno per fare le Rapprefentazioni divote tanto in Chiefa, che in Convento, privatamente, o pubblicamente, in luogo fagro, o profano, ancorchè fi rapprefentaffe al Popolo qualche Fatto, o la Vita di alcuno Santo, o Santa, o vero la Paffione di Chrifto; nè per fare altre cofe inutili per pompa, o per divertimento, o vero per dare guadagno a poche Perfone, e per comodi privati.

§. 7. Poffano fpendere folamente per le cofe concernenti il Culto Divino, e l' Bifogno de' Poveri, con configlio, e confenfo de' Superiori; come anche in cofe lecite non proibite dal Capitolo Generale, o Provinciale; e che le fpefe non eccedano la Taffaivi prefcritta.

§. 8. Dichiaro però, che non viene proibita la Ospitalità rifpetto a' Poveri, e Pellegrini; anzi, fe vi fono alcune rendite, facciti, e legati pii deftinati a queffo effetto, vuole il detto Pontefice, che tutti fi applichino a queffa fanta Opera della Ospitalità; e particolarmente ciò fi facci ne' Monafteri fituati in luoghi diferti, e lontani dalle abitazioni de' Laici.

§. 9. In occasione poi di ricevere qualche Ospite ricco, farebbe decenza, che foffe ricevuto, e alimentato nel Refettorio, e colli Cibi comuni, fempere in modo, che appariffa la frugalità, e povertà Religiofa.

§. 10. Per lo fteffo motivo proibife il fudetto Papa, che neffuna Perfona, fia Secolare, Ecclefiaftica, Regolare, o altra di qualiffivoglia dignità, e preminenza, ancorchè Cardinale, eziandio Protettore, o Viceprotettore dell' Ordine, Ordinario del Luogo, Generale, o Provinciale, o vero altro Superiore del medefimo, o di diverfo Monaftero, come anche i Parenti, Familiari, e Amici loro, non ardifcano ricevere cofa alcuna in dono da' predetti Regolari contro la difpofizione della fopracennata Proibizione.

§. 11. Che fe taluno averà ricevuto in dono qualche cofa da alcuno Religiofo particolare, o dal Superiore, anche dal Generale, o Provinciale, o altro Miniftro, o da tutta la Comunità, o Religione, non debba appropriarfela;
ma

ma sia tenuto nell' uno, l' altro. Fatto subito restituirla, in modo tale, che non possa essere assoluto, se non fatta realmente la restituzione della medesima.

§. 12. La restituzione suddetta non deve farsi al Religioso, che ha fatto il Dono, ma a quel Monastero, o Casa, delli di cui beni è stato fatto il Regalo: E se la robba non sarà di detto Monastero, o Casa; o vero, se sarà stato fatto il Donativo a nome di tutto il Capitolo, Convento, o di tutta la Religione, si debba restituire alla Mensa, o Massa comune della stessa Religione. Né quello, che ha donato, né la Religione, o il Convento, a cui si ha da restituire, possa condonare, ed esentare il Ricevitore dall'obbligo di restituire, né concederli, che possa dispensare in modo alcuno detta Robba alli Poveri.

§. 13. Quella Persona regolare tanto dell' che uno dell' altro sesso, la quale contrauerà alle suddette proibizioni, sia suddita, o superiore, resti privata di tutti gli Uffici, perpetuamente inabile, e incapace alli medesimi, e infame, ed incorra *ipso facto* la privazione della voce attiva, e passiva; e di più si potrà procedere tanto per via di accusa, e querela, che *ex officio* contro il Delinquente, come se fusse reo di furto, e di simonia, con dargli il castigo, che li conviene.

§. 14. Restando anche nel suo vigore le altre pene imposte dalle leggi, Costituzioni Apostoliche, e Statuti della Religione contro simili Delinquenti.

§. 15. Deputa Il detto Papa per Esecutori di questa Bolla gli Ordinari de' luoghi, i Vicari, e Vicalii loro, e i Superiori Generali, Provinciali, e altri delle Religioni, con facoltà di procedere alle pene condegne contro i Trasgressori; e di reprimere i medesimi disobbedienti, e ribelli con gli castighi opportuni, chiamando anche in ajuto (se sarà di bisogno) il Braccio laicale.

§. 16. Deroga per la piena osservanza delle cose predette, a tutte le Costituzioni Apostoliche, e Privilegi, che vi siano in contrario.

§. 17. Ordina la pubblicazione della presente Bolla: E vuole che ne i libri de' Statuti di qualunque Ordine, Cod. Regul. Tom. *VI*.

Congregazione, e Monastero si tenga copia della medesima: E che almeno ogni anno si legga ne' Capitoli, o Congregazioni de' gli stessi Conventi, e Monasteri.

§. 18. Vuole, che la pubblicazione fatta in Curia della suddetta Costituzione stringa tutti, che sono di quà da' Monti dopo 60. giorni, e di là da' Monti dopo quattro mesi.

§. 19. Alle copie di questa Bolla, anche stampate sottoscritte da Notaio publico col sigillo di Persona costituita in dignità Ecclesiastica, si deve avere piena fede.

§. 20. Chiunque ardirà lacerare questa Costituzione, e temerariamente contrauenire alla medesima, incorrerà lo sdegno dell' Omnipotente Iddio, e de' suoi SS. Apostoli Pietro, e Paolo. Dato &c.

BREVE

Della santa memoria di Urbano VIII.

Che comincia - Nuper à Congregatione - emanato li 16. Ottobre 1640.

In vigore del quale il detto Pontefice conferma di Moto proprio la dichiarazione fatta alla soprariferita Costituzione di Clemente VIII.

AVendo Urbano VIII. deputato una Congregazione particolare di alcuni Prelati tenuta avanti il Card. di S. Onofrio Penitenziere Maggiore, e Provicario di Roma, Fratello del detto Pontefice, per dichiarare la suddetta Costituzione de' Legittime monerari, fu fatta dalla medesima la seguente dichiarazione.

§. 1. Essendo insorte alcune difficoltà, e dubbi sopra la Bolla di Clemente VIII. circa la proibizione fatta a' Regolari dell' uno, e l' altro sesso di fare i Doni, e Presenti; la suddetta Congregazione deputata da Urbano VIII. coll' autorità Apostolica ha dichiarato, e dichiara: Che li Donativi, o Regali si possono dare da' Regolari dell' uno, e l' altro.

l'altro sesso per causa di gratitudine ; per conciliare , e conservare la benivolenza verso la stessa Religione , o Convento ; o per altre cause , che di natura loro contengono atti di virtù , e merito , però con modestia , e discrezione ; e purché si faccia con la licenza de' Superiori locali , e anche col consenso della maggior parte de' Religiosi ; se tale consenso li richiede in casi simili *de jure* , o secondo le Costituzioni , o vero consuetudine della Religione.

Il consenso poi , che si accenna al §. 3. della Costituzione Clementina suddetta , per poter donare robbe mangiativie , o altre piccole cose di divozione &c. S'incende del consenso , che si ricerca *de jure* , e dove può esservi sospetto di ambizione ; il che cessando , dichiara non essere necessaria la licenza in iscritto ordinata nel §. 4. della detta Bolla , ma che basti la licenza anche data a voce.

I conviti , e rinfreschi in ricevere onorevolmente in particolare i Benefattori , i Protettori , o gli Ordinari , de' quali conviti si parla nelli §§. 1. e 6. della medesima Costituzione , s'intendano solamente proibiti , se quegli eccedono , o sono contrari alla decenza , e modestia dello stato Religioso.

Inoltre la restituzione delli donativi ricevuti da farsi alli Conventi (della quale si parla nel §. 7.) si deve intendere , a quei Conventi , alli quali appartengono le robbe donate , se ciò comodamente si può fare ; altrimenti si faccia la restituzione al Convento della stessa Religione più vicino a quel luogo , dove si domanderà l'assoluzione.

§. 2. Dichiara poi : Che quei , li quali fino a quel giorno avevano trasgredite le proibizioni , in ora moderate , della suddetta Costituzione , con dare , o ricevere li vietati donativi , potevano essere assolti nel foro della coscienza da' propri Confessori senza bisogno di fare antecedentemente la restituzione. Quel li però , che avevano donato , o ricevuto con danno notabile della Religione , e non potevano restituire per la povertà loro , concesse Urbano VIII. al Penitenziere maggiore , che delle cose passate fino al giorno della data di questa Dichiarazione , li potesse assolvere , dispensare , e condonare , come avesse stimato conveniente pel servizio del Signore Iddio.

§. 3. Affinché la Costituzione predetta di Clemente VIII. non vada in dimenticanza , si ordina a i Superiori locali di qualunque Monastero , Convento , Casa , o altro luogo Regolare sotto pena della privazione dell' Ufficio , della voce attiva , e passiva da incorrerli subito , che facciano leggere ogni anno nel mese di Gennaio in qualche pubblica Congregazione , o almeno nella Mensa comune , non solo la detta Costituzione Clementina (che Urbano VIII. comanda venghi osservata in tutte le altre parti , condannando qualsivoglia preteso uso , o non uso , e consuetudine in contrario) ma ancora il presente Decreto. Togliendosi onninamente a tutte le Persone tanto Ecclesiastiche , e Regolari , che laiche , siano di qualsivoglia ordine , condizione , grado , e dignità , anche non comprese nelle disposizioni generali , la facoltà d'interpretare , e dichiarare la detta Costituzione contro il tenore del presente Decreto. Dato li 15. Ottobre 1740.

§. 4. Acciò le cose premesse più fermamente sussistano , e si osservino inviolabilmente , Urbano VIII. conferma di Moto proprio la suddetta Dichiarazione , comandandone a tutti , a' quali spetta , la inviolabile osservanza.

§. 5. Dichiara inoltre irritato , e nullo tutto ciò , che da qualunque Giudice Ordinario , e Delegato , ancorché Uditore della Camera , Cardinali , anche Legati *a Latere* , o da altro di qualsivoglia Autorità , sarà risoluto , deciso , e dichiarato contra la detta Dichiarazione.

§. 6. Deroگا finalmente a tutte quelle cose , che sono contrarie alla predetta Dichiarazione , come sono la suddetta Costituzione Clementina , e ogni altra cosa , la quale il medesimo Clemente VIII. voleva che non ostante , e tutto ciò , che vi possa essere in contrario. Dato &c.

DECRETO

Della Congregazione della S. Inquisizione.

Che comincia - Licet aliàs - emanato li 8. Luglio 1660.

Il quale si deve leggere ogni anno nel primo giorno di Marzo assieme con gli altri Decreti, e Costituzione Apostoliche concernenti la detta S. Inquisizione, le quali s'egliono leggerli nel mese di Agosto di qualunque anno, secondo il Decreto di Urbano VIII.

La lettura dell'infrafritto Decreto si può fare in tutto il mese di Marzo; avendo coscrittolo la Congregazione del S. Offizio per ordine di Papa Clemente IX. li 7. Novembre 1668.

Di questo Decreto se ne deve tenere copia affissa in qualche luogo pubblico del Convento, dove si possa leggere, e vedere da tutti i Religiosi.

LA san: mem: di Paolo V. sotto il primo Settembre 1606. con la sua Costituzione, che comincia - *Romanus Pontifex* - proibì rigorosamente a' Superiori de' Regolari, che sotto qualsivoglia titolo, o pretesto di prevenzione, o consuetudine, o prescrizione anche immemorabile, o per altro motivo, non ardissero in modo alcuno intrametterli nelle cause appartenenti al S. Offizio, né ricevere le Denunzie, esaminare i Testimoni, fare i Processi, conoscere, o terminare le Cause: Anzi di più per disposizione della medesima Costituzione incaricò a' medesimi, che se conoscessero, o sapessero essere tra loro Religioso alcuno Eretico, o sospetto di Eresia, dovessero subito senza consultarsi con i Superiori della Religione loro, o con altra persona, denunziarli a gl' Inquisitori, o a gl' Ordinari de' luoghi più vicini.

§. 1. Riflettendo però Alessandro VII. che da alcuni Regolari si metteva in dubbio il detto obbligo di denunziare; in modo tale, che questi non solo non denunziavano i sudditi loro, ma ne anzi e obbligavano a fare tali denunzie quei Fedeli, che si consigliavano con essi circa il denunziare le cose spettanti al S. Offizio da loro sentite, o vedute; anzi alcune volte insegnavano a detti Fedeli,

non essere tenuti a ciò, nè compresi sotto l'obbligo imposto dalle Costituzioni Apostoliche, e confermando questa opinione con sentenze erronee di alcuni Dottori, si sforzavano ritrarre i medesimi dal detto obbligo di denunziare, in grandissimo pregiudizio della S. Fede.

§. 2. Volendo per tanto detto Papa Alessandro col suo Pastoral zelo togliere affatto questo abuso, fatta matura riflessione sopra questo affare, e avendo sentiti i pareri de' Signori Cardinali Inquisitori Generali, innuovando, e dichiarando l'accennata Costituzione Paulina, ordinò, come siegue.

§. 3. Col presente Decreto strettamente comanda a tutti i Generali, Provinciali, Abati, Priori, Guardiani, Rettori, Preposti, e altri simili Superiori di qualunque ordine, Istituto, sia de' Mendicanti, o non Mendicanti, o vero di Congregazione, e Compagnia de' Chierici Regolari indifferentemente, anche de' Gesuiti, e di qualsivoglia altri essenti, e non essenti, che onninamente obbediscano in tutto, e per tutto alla detta Costituzione Paulina, e acconsentano, e denunzino a gl' Inquisitori, o a gl' Ordinari de' luoghi tutti i Religiosi; siano sudditi loro, o non sudditi, di qualunque dignità, grado, e condizione, i quali sono Eretici, o in qualsiasi modo, anche leggermente sospetti di Eresia; e, che non ardiscano ingerirsi nelle cause spettanti al S. Offizio; e molto meno molestare, vessare, o in qualsivoglia altro modo direttamente, o indirettamente ritrarre, o diffondere i sudditi loro, li quali ricorrono, o vogliono ricorrere, e andare al S. Offizio; anzi li debbano ammonire, che onninamente obbediscano allo stesso Decreto, ed esortate, e persuadere a gl' altri Fedeli il fare detta ubbidienza: Dichiarando il detto Pontefice essere temerarie, perniciose, di nessuna Autorità, e aliene dalla mente del Papa tutte le opinioni contrarie.

§. 4. E perche alle volte anche i Religiosi sudditi mancavano, al debito loro di denunziare gl' altri Religiosi del medesimo, o diverso ordine, e qualsivoglia altra Persona sospetta di Eresia, e di persuadere i Fedeli a fare queste denunzie; in maniera che non solo essi Religiosi trascuravano di farle; ma ancora molte volte quei Fedeli, che non essi si consigliavano, erano sconsigliati, e diffusi da tale obbligo, con inganni,

C c c 3

o con

o con opinioni medicate de' Dottori, o vero col pretesto della Corezione fraterna fatta, o da farsi prima, o con altre ragioni.

§. 5. Perciò il detto Pontefice dichiara, che i predetti Religiosi sudditi, anche senza saputa, e licenza de' Superiori loro, e senza fare prima la Corezione fraterna, o altra ammonizione, siano ooninamente tenuti denunziare a gli Ordinari, o Inquisitori de' luoghi, tutti quelli, che essi fanno essere in qualunque modo anche leggermente sospetti di Eresia, ancorchè tiano Confratelli, e Superiori ancora Primati del medesimo Ordine, o Religione loro.

§. 6. E che i medesimi Religiosi sieno tenuti avvisare, e obbligare alla denunzia tutti quelli, i quali addimanderanno loro parere, se debbano denunziare, o no: Nè possano sotto pretesto della detta corezione fraterna, o altra ragione diffondere, rimuovere, e ritardare i suddetti dalla denunzia.

E quei Religiosi tanto Superiori, che Sudditi, li quali trasgrediscono detto Decreto, sono dichiarati soggetti a tutte le censure espresse nella Costituzione foderata di Paolo V. e di più alle pene della privazione della voce attiva, e passiva, delle Dignità, e Uffici loro, oltre la perpetua inabilità alli medesimi da incorrerli *ipso facto* senza altra dichiarazione, e ad altre pene ad arbitrio del Papa, riservando la facoltà di rimettere, assolvere, e dispensare le dette pene, al solo Papa *pro tempore*.

§. 7. Ordina il medesimo Alessandro VII. sotto le stesse pene riservate come sopra, che tutti i Superiori suddetti in qualunque Convento, o Collegio dell' Ordine loro facciano leggere almeno una volta l'anno nel primo giorno di Marzo nella Mensa comune, o Capitolo, questo Decreto assieme con gli altri Decreti, e Costituzioni Apostoliche spettanti alla S. Inquisizione solite a leggerli ogni anno, giusto il Decreto di Urbano VIII.

§. 8. E che sieno affigge le copie di questo Decreto in qualche luogo pubblico, dove i Religiosi possano comodamente vederlo, e leggerlo.

§. 9. Comandò, che subito con attestato sottoscritto da i Superiori, e da due altri Religiosi della medesima Casa, o Convento si facesse consapevole la S. Congregazione del S. Offizio, o vero

gl' Inquisitori de' luoghi della pubblicazione del prefato Decreto.

*§. 10. E che il medesimo Decreto affisso, e pubblicato in Curia obbligasse qualunque Persona, come se lo fosse stato personalmente intimato. Dato &c.

DECRETO

Della Congregazione della S. Inquisizione,

Che comincia - Sanctissimus Dominus Noster - emanato li 14: Aprile 1633.

Col quale si ordina a' Superiori Regolari, che spesso debbano fare avvertiti i Religiosi Sudditi loro della Osservanza, ed esecuzione delle Costituzioni Apostoliche, e Decreti spettanti alla S. Inquisizione.

Il presente Decreto si deve leggere assieme coo gli altri il primo Venerdì dopo la Ottava della Assunzione della B. V. Maria, o per tutto il mese di Agosto, come per Decreto speciale della detta S. Congregazione fatto li 5. Novembre 1638.

E se ne deve tenere Copia affissa in luogo pubblico del Convento, dove tutti i Religiosi lo possano vedere, e leggere.

LA Santità di Urbano VIII. volendo la Inviolabile osservanza, e iocera esecuzione delle Costituzioni, e Decreti Apostolici, principalmente di quei, che spettano al S. Offizio, ordina, e comanda rigorosamente a tutti i Superiori di qualsivoglia Ordine, Congregazione Regolare, o altro Istituto qualunque esente, e privilegiato, sotto le pene della privazione dell' Ufficio, della voce attiva, e passiva da incorrerli *ipso facto*, e altre ad arbitrio del Papa, che almeno una volta l'anno, cioè nel primo Venerdì dopo la Ottava dell' Assunzione della B. V. Maria, nella Mensa comune, o nel Capitolo Conventuale, e di più in qualunque Capitolo Generale, e Provinciale, o altro Capitoloare congresso, debbano avvertire i Religiosi Sudditi loro della intera osservanza, ed esecuzione delle Costituzioni Apostoliche, e Decreti spettanti alla S. Inquisizione, e particolarmente de' seguenti.

La Costituzione 11. di Giulio III. che comincia - *Licet à diversis* - emanata contro quelli, che impediscono gl' Inquisitori, e che s'ingeriscono nell'Offizio loro, e nelle Cause della S. Inquisizione; e li Complici, e Fautori de' medesimi Trasgressori; e contro gli stessi Inquisitori, che ammettono i Laici alla ricognizione del delitto di Eresia.

La 82. di S. Pio V. che comincia - *fi de protegendis* - contro quelli, che uccidono, percuotono, scacciano, o intimidiscono alcuno de' Ministri del S. Offizio, o i Vescovi, li quali esercitano nelle Diocesi loro, o Provincia tale Ufficio, o vero qualche Accusatore, Denunziatore, o Testimonio prodotto, o chiamato in qualunque modo nelle Cause di Fede: E contro quelli, che mettono a sacco, espugnano, invasano, abbruciano, fualigiano o trasportano altrove i Beni di alcuno de' sudetti, i Libri; Lettere, Esemplari, Registri, Protocolli, Copie, Scritture, e altri Istromenti pubblici, o privati, posti in qualsiasi luogo; e contro i Complici, e Fautori loro: come anche contro chi rompe le Carceri, cava fuori, e disprigiona il Carcerato, o chi impedisce che sia preso il Reo, o vero essendo preso, lo toglie, riceve, e nasconde, gli dà modo di fuggire, o comanda, che ciò si facci; e li Complici, e Fautori; ancorche non ne siegual' effetto: I quali Delinquenti non devono in modo alcuno scusarsi, se non con addurre chiarissime prove, e giustificazioni in contrario: E di più contro chi intercede per i sudetti Rei: soggettando ciascheduno di essi alle pene, le quali si danno a i Rei di lesa Maestà, e a' figli loro: concede beasi la Impunità a chi rivela.

La 11. di Pio IV. che comincia - *Cum sicut nuper* - contro li Sacerdoti, che sollecitano le Penitenti, a cose disoneste nell'atto della Confessione Sagramentale. E la 34. di Gregorio XV. - *Universi Dominici Gregis* - ampliava della sudetta Costituzione di Pio IV. circa le prove di tale delitto, ed estensiva contro i Confessori, i quali nell'atto della Confessione Sagramentale, o avanti, o dopo immediatamente, o vero con la occasione, e pretesto di confessare, o fuori di tale occasione nel Confessionale, o in altro luogo designato per confessare, solleciteranno i Penitenti a cose disoneste, o tratteranno, o parleranno con essi in materia di disonestà: E di più contro i Confessori, che non ammoniscono i Penitenti, che essi fanno essere stati

sollecitati da altri Confessori, affinché li denunzino a gl' Inquisitori, od Ordinari: E contro quelli Confessori, i quali insegnano non essere obbligati tali Penitenti a simile denunzia.

La 21. di Gregorio XIII. che comincia - *Offici nostri partes* - circa la giurisdizione de' gl' Inquisitori contro quei, li quali non essendo promossi al Sacerdozio, celebrano le Messe, e sentono le Confessioni Sagramentali. La 81. di Clemente VIII. *Et si aliis* - in cui si dichiarano le pene, con le quali debbono essere puniti da' Giudici Laicali i Rei del mentovato delitto, fatta però prima la degradazione, se hanno qualche ordine. E la 79. di Urbano VIII. che comincia - *Aposolatus Officium* - estensiva delle pene accennate nella detta Costituzione Clementina anche a i minori di anni 25. purché abbiano compiuto l'anno 20. della età loro.

La 17. di Sisto V. che comincia - *Celi, & Terra Creator* - contro quelli, li quali esercitano l'Astrologia Giudiciaria, e qualsivoglia sorta d'Indivinzioni: e contro chi legge, o tiene i libri di queste arti. E la 113. di Urbano VIII. - *Insuperabilis Judiciorum Dei* - la quale estende la detta Costituzione Siftina ad altre materie con imporre pene più gravi.

La 42. di Clemente VIII. che comincia - *Cum sicut* - in cui si proibisce a gl' Italiani l'andare fuori d'Italia in Paesi, dove non vi è il libero, e pubblico Culto, o uso della Religione Cattolica, e molto meno l'abitarvi. E la 28. di Gregorio XV. - *Romani Pontificis*: Contro gli Eretici, che non possano sotto qualsivoglia pretesto dimorare in Luoghi d'Italia, e sue Isole adjacenti; e chi li ricetta.

La 26. di Paolo V. - *Romani Pontifex* - revocatoria delle facoltà concesse a' Superiori Regolari di qualunque Ordine di riconoscere le Cause de' Sudetti loro, le quali spettano alla S. Inquisizione.

La 97. parimente di Paolo V. che comincia - *Regis pacifici* - con la quale rinnova le Costituzioni di Sisto IV. e di S. Pio V. emanate circa la Concezione della B. Vergine Maria: E impone pene maggiori a i Trasgressori, li quali debbono essere puniti da gli Ordinari de' Luoghi, e da gl' Inquisitori. E la 29. di Gregorio XV. - *Sandissimus Dominus Noster auditis* - con la quale il detto Pontefice amplia, e dichiara la proibizione di

di asserire, che la Beata Vergine Maria sia stata concepita col peccato originale.

La 27. di Gregorio XV. che comincia *Romanus Pontifex in Specula* - in vigore della quale si rinvocano tutte le Concessioni fatte col' Oracolo della viva voce. E la Costituzione di Urbano VIII. - *Adus fel. rec. Gregorius Papa XV.* data io Roma li 20. Dicembre 1621. estensiva della suddette di Gregorio XV. rinvocando tutte le Concessioni fatte col' Oracolo della viva voce a qualunque Persona in qualsivoglia modo privilegiata, ed esente.

La 40. del suddetto Gregorio XV. *Apostolus Officium* - E la 114. di Urbano VIII. che comincia nello stesso modo, rinvocatorie di tutte le licenze di leggere, e tenere li libri proibiti.

La 37. parlimento di Urbano VIII. *Sacrosanctus Dominus Noster sollicitus animadvertens* - nella quale si proibisce di esporre al pubblico Culto le Immagini de' Servi di Dio non ancora Canonizzati, e Beatificati dalla Sede Apostolica, dipinte co' raggi, splendori, o laureole; come anche si ordina di non mettere le Tavollette, o lumi a' Sepolchri loro; nè pubblicare, o stampare li Miracoli, Rivoluzioni, e Grazie impetrate per intercessione de' medesimi.

La 50. del detto Urbano - *Sacrosanctus Dominus Noster pro debito sui Pastoralis Officii* - la quale ordina a tutti quelli, che dimorano nello Stato Ecclesiastico, di non trasmettere i libri di qualsivoglia materia, composti da loro in qualunque luogo, per farli stampare altrove, senza la licenza del Cardinale Vicario, e del Maestro del Sacro Palazzo io Roma, e fuori di Roma senza la licenza dell' Ordinario, e Inquisitore, o di altri Deputati da questi.

Altra del medesimo Urbano VIII. emanata li 5. Novembre 1621. che comincia - *Cum fieri accepimus* - nella quale dichiara, che le Costituzioni Apostoliche emanate per le cose concernenti la Fede, e la S. Inquisizione, e che in avvenire emaneranno anche sopra qualsivoglia materia, debbano comprendere tutti i Religiosi, in qualunque modo privilegiati, se non sono in quelle specialmente eccettuate.

Si ordina per ultimo, che detti Superiori facciano affiggere le Copie del prefetto Decreto io luogo, che possa da tutti leggerli comodamente, e che di tale pubblicazione ne debbano fare avvertita con pubblico attestato la Sag. Congregazione della S. Inquisizione in Roma, essendo questa la mente dello stesso Pontefice Urbano VIII. Dato &c.

BOLLA

Della santa memoria di Giulio III.

Che comincia - *Licet à diversis* - emanata li 18. Marzo 1551.

Contro quelli, che ardiscono impedire gl' Inquisitori dall' Officio loro; à quali, li quali s'ingeriscono nelle Cause spettanti alla Santa Inquisizione: E contro gl' Inquisitori, che ammettono i Lenci alla ricognizione del delitto di Eresia.

BEnche da molti Sommi Pontefici fosse stato determinato, e decretato, che le Podestà, e Signori Temporalì, e li Ministri delle Provincie, Città, Terre, e Luoghi dovessero dare aiuto, e assistenza a gli Ordinari, e Inquisitori nell'affare della S. Inquisizione; e che ciascuno di detti Signori Temporalì ardisse in modo veruno conoscere, e giudicare il delitto di Eresia; nè opporsi, o impedire, o vero dare aiuto a chiunque impedisse il Vescovo, o Inquisitore dal dett' Offizio della Inquisizione sotto pena di scomunica maggiore, nella quale se pertinacemente fossero vissuti un anno, dovessero essere condannati come Eretici: nientedimeno per l'ambizione della Gloria mondana, o per la ignoranza de' Sacri Canonì, o vero per disprezzo della Disciplina Ecclesiastica, non solo in Italia, ma ancora in altre Città, Terre, e Luoghi; molti Secolari hanno ardito d'impedire li detti Ordinari, e Inquisitori sotto pretesto della Giustizia, cioè, che non si facesse ingiuria ad alcuno; e altri sotto colore di Pietà, affinché i Delinquenti sieno più severamente puniti, hanno avuto ardore di unirsi co' detti Ordinari, e Inquisitori, e assieme con essi riconoscere il delitto di Eresia, formare li Processi, e li già formati mettere sotto la Giudicatura loro.

BOLLA

Di San Pio Quinto,

Che comincia - Si de protegendis -
emanata il primo Aprile 1569.

*Contro gli Offensori dello Stato, Rob-
be, Persone del S. Offizio della Inquisi-
zione, e contro i Figli, Complici,
e Fattori di detti Offensori.*

S'è proprio al Sommo Pontefice avere cura, e particolare protezione de' Ministri della Chiesa, quanto maggiormente deve averla de' Ministri principalmente del S. Offizio della Inquisizione, affinché questi possano liberamente esercitare gli Ufici loro.

§. 1. Per la qual cosa volendo S. Pio V. reprimere il malvagio ardire, che giornalmente cresceva de' gli Offensori sudetti, li quali con tutte le cattive maniere esturbavano il S. Offizio, e li suoi Ministri, si mosse col consiglio de' Signori Cardinali a fare la presente Costituzione.

§. 2. Dichiarò primieramente scomunicato, reo di lesa Maestà, privato *ipso facto* di ogni dominio, dignità, onore, feudo, e di qualunque altro beneficio temporale, o perpetuo, e che sia lasciato all' arbitrio del Giudice Secolare, il quale possa punire il Delinquente co' le pene, che secondo le Leggi convengono alli Re di lesa Maestà, cioè con la confiscazione de' Beni (il che anche viene stabilito dalle Leggi Canoniche circa gli Eretici condannati) e che i Figli loro restino affatto soggetti alla Infamia paterna, incapaci di ogni eredità, e successione, donazione, e legato proveniente o da' Parenti, o da' Stranieri, e che non mai sieno capaci di alcuna dignità: Dichiarò, dico, soggetto alle sudette pene qualsivoglia, sia l'Persona privata, o tutta la Città, o il Popolo, o vero il Padrone del luogo, Conte, Marchese, Duca, o altro Titolo maggiore, il quale ardirà uccidere, percuotere, scacciare, o intimorire alcuno de' gli Inquisitori, Avvocati, Procuratori, Notari, o altri Ministri del S. Offizio, o vero alcuno de' Vescovi, che nella Provincia, o Diocesi loro esercitano tal Ufficio, o l'Accusatore, Denonziatore, o vero Testimonio, lo-

D d d

qua-

§. 1. Volendo Glorio Terzo rimediare a simili disordini, nella presente Bolla comanda: Che nè le Podestà Secolari, nè li Signori Temporalì, Superiori delle Città, Terre, e Luoghi, nè Persona alcuna sia pubblica, o privata, audiscano molestare, o impedire gli Inquisitori dall' Offizio loro; e che non s'intromettino ne gli affari spettanti alla Santa Inquisizione; e molto meno nelle Cause di Eresia, anche sotto motivo di assistenza, e favore, se non sono ricercati spontaneamente da gli stessi Inquisitori: e che subito annullino tutte le Provisioni, Ordini, e Leggi fatte da loro per la cognizione di dette Cause, come contrarie alli Sagri Canonì, e alla Giurisdizione Ecclesiastica, siccome il detto Papa in questa Costituzione le delega, e annulla.

§. 2. Chiunque, il quale scientemente trasgredirà le cose sudette, o sarà Fattore de' i Trasgressori, viene dichiarato dal detto Pontefice scomunicato di scomunica maggiore, la di cui assoluzione è riservata solamente al Sommo Pontefice, eccetto che in pericolo di morte, fuori del quale non possa alcuno di simili Delinquenti essere assolto in vigore di qualsivoglia facoltà, anche Apostolica, se non fa espresa menzione di questa Bolla.

§. 3. Il detto Papa dichiara soggetti alle medesime Censure gli stessi Vescovi, e Inquisitori, se permetteranno, che i Laici in qualunque modo assistano con essi riconoscano, e giudichino il delitto di Eresia.

§. 4. Ordinò, che la presente Bolla si pubblicasse secondo il solito nella Coria Romana.

§. 5. Qualunque ardirà lacerare questa Costituzione, e reherariamente contravenire alla medesima incorrerà lo sdegno dell' Onnipotente Iddio, e de' suoi Santi Apostoli Pietro, e Paolo. Dato &c.

qualunque modo prodotto, e citato in Causa di Fede.

§. 3. Nelle stesse pene incorrerà ancora chi ardirà espugnare, invadere, abbruciare, fualgiare le Chiese, le Case, o altre robbe pubbliche, o private del S. Ofizio, o de' suoi Ministri; e chi averà ardito mettere a fuoco, o a sacco, o divertire altrove, o straportare dall' incendio con mettere a sacco, o in qualunque altro modo, li libri, lettere, esemplari, registri, protocolli, copie, scritture, o altri istrumenti pubblici, o privati posti in qualsiasi luogo; o vero chi, quantunque senza arma, sarà stato causa, che la robba suddetta sia stata presa, abbruciata, o rovinata; o averà impedito, che le dette robbe, o persone, non si sieno potute salvare, e difendere.

§. 4. Come anche quello, che averà ardito rompere le Carceri, o altra Custodia pubblica, o privata, cavar fuori, o disprigionare il Carcerato, impedire che sia preso, o toglierlo dopo arrestato, ricettarlo, e nascondarlo, o vero darli modo di fuggire, o comandare che ciò si faccia; e quello, che averà radunato gente, o che averà stimolato gli altri a fare alcuna delle cose suddette, o vero in altro modo scientemente in pubblico, o di nascosto averà dato aiuto, consiglio, o favore in alcuna delle cose accennate, ancorche in fatti non sia seguito l' effetto, cioè nissuno sia stato ucciso, e percosso; né tolto dalle Carceri alcuno Delinquente; e benché non sia stata cosa veruna espugnata, rotta, abbruciata, né saccheggiata; né sia successo in realtà danno alcuno.

§. 5. Dichiarò inoltre, che nissuno di detti Delinquenti possa apportare scuse, né addurre alcuna causa in sua difesa, se non darà a dividere con prove chiare di avere fatto il contrario.

E ciò, che il detto Santo Pontefice ha stabilito de' suddetti Delinquenti, e Figli loro, lo stesso ha decretato per tutti gli Chierici, e Preti Secolari, e Regolari di qualsivoglia Ordine ancora essente, e altri di qualunque Dignità anche Vescovale, e Maggiore, e in ogni altro modo privilegiati; di modo che questi in virtù della presente Bolla sieno privati di tutti li Benefizi, e Uffici Ecclesiastici, e degradati dal Giudice Ecclesiastico, come gli Eretici, e per ultimo consegnati alla Podestà Secolare, sieno

soggetti alle pene sopra riferire, come i Laici.

§. 6. Riserva però al Sommo Pontefice *pro tempore* le Cause dei Vescovi, affinché fatte le prove del delitto, e riferito il Processo al Papa, il medesimo proceda contro di essi alla deposizione dal Vescovado, e alle altre pene suddette, giusta la qualità del delitto.

§. 7. Chiunque ardirà di chiedere perdono, o vero intercedere per simili Rei, incorrerà subito nelle Censure, e pene imposte dalle Sagre Costituzioni a i Fautori de' gli Eretici.

§. 8. Se poi alcuno consapevole, o complice di simili eccessi, indotto o dal Zelo della Religione, o dal pentimento del misfatto, rivelerà il delitto per anche occulto, gli si dia la impunità.

§. 9. Desidera S. Pio V. che i Sommi Pontefici suoi Successori non concedino l'assoluzione da i suddetti delitti, né l'abilitazione, o riintegrazione della fama, e opori a i Delinquenti, se non passati sei mesi del Ponteficato loro, e verificate le suppliche nel Tribunale del S. Ofizio di Roma.

Inoltre dichiara, che tutte le assoluzioni, abilitazioni, e reintegrazioni, le quali si faranno, senza verificare le suppliche nel modo predetto, sieno di nessun valore; E che non s'intenda in maniera alcuna derogato alla presente Bolla, se nella deroga non viene inserito il tenore della medesima, e la grazia sia fatta di certa scienza, e sottoscritta di propria mano del Papa; di modo che le derogazioni fatte per qualunque altra causa sieno di nullo valore, e momento.

§. 10. Comandò il detto Santo Pontefice a tutti i Patriarchi, Primati, Arcivescovi, Vescovi, e altri Prelati delle Chiese di tutto il Mondo, che o per se, o vero per altri facessero solennemente pubblicare la presente Bolla, ciascuno nelle Province, Città, Diocesi, e luoghi loro, e procurassero che in tutto, e per tutto si obbedisse alla medesima: dando loro la facoltà di reprimere chiunque contraddicesse alla presente Costituzione, con le pene, e censure Ecclesiastiche, anche reiteratamente, e di chiamare in aiuto a quello effetto (essendovi di bisogno) ancora il Braccio secolare.

§. 11. Di

§. 11. Dichiarò che nissuna Costituzione, od Ordinazione Apostolica, o altra cosa in contrario oiti alla medesima Bolla.

§. 12. Vuole, che alle copie, anche stampate, della stessa Costituzione, sottoscritte da Notaio publico, e segnate col Sigillo di Persona costituita in Dignità Ecclesiastica, si abbia piena fede.

§. 12. Per ultimo raccomanda a i Principi, che hanno il dominio temporale, e l' ampia giurisdizione ne i Sudditi, volere impiegare le forze loro tanto in aiutare i sudetti Ministri, quanto in castigare li Delinquenti dopo fulminata contro di questi la sentenza Ecclesiastica; affinché i predetti Ministri possano dare felicemente esecuzione all' uizio loro, ed essi Signori Temporalì possano ricevere il premio della Eterna Beatitudine.

§. 14. Qualunque averà ardire di lacerare la presente Costituzione, o vero temerariamente opporsi alla medesima, Incorrerà nello idegno dell' Onnipotente Iddio, e de' suoi Santi Apostoli Pietro, e Paolo. Dato &c.

Questa Bolla fu sottoscritta dal medesimo Santo Pontefice Pio Quinto, e dalli Signori Cardinali.

BREVE

Della santa memoria di Pio
Quarto,

Che comincia - Cum sicut nuper - emanato li 16. Aprile 1561.

Col quale dà la facoltà direttamente all' Arcivescovo di Siviglia Inquisitore Generale delle Spagne di procedere contro quelli Sacerdoti, che nell' atto di confessare sollecitavano le Penitenti ad atti disonesti.

Fu rappresentato al detto Pontefice, che ne i Regni di Spagna alcuni Sacerdoti, li quali esercitavano per fa, o per altri la Cura delle Anime, o vero sentivano le Confessioni, si abusavano del Sacramento della Pcoitenza con sollecitare, e provocare ad atti disonesti le Doone, che li confessavano, senza avere riguardo alla grande ingiuria di detto Sacramento, e di Christo Signor Nostro,
Col. Regal. Tom. VI.

che l' ha istruito; Che però in vece di rimetterle in grazia di Dio per mezzo del detto Santo Sacramento, le aggravavano di maggiori peccati, lasciandole in potere del demonio con grave offesa della Maestà Divina, pregiudizio delle Anime, e non poco scandalo de' Fedeli.

§. 1. Incaricò lo stesso Papa all' Arcivescovo di Siviglia Inquisitore Generale di Spagna, di fare diligente Inquisizione per le, o per altri da deputarsi dal medesimo, contro tutti i Sacerdoti di detti Regni, Città, e Diocesi di Spagna, Secolari, o Regulari di qualsivoglia Ordine anche esente, e immediatamente soggetto alla Sede Apostolica, e di qualunque Dignità, Stato, grado, ordine, condizione, e preminenza, li quali fossero in qualsivoglia modo stati accusati di detti delitti; di fare, dico, Inquisizione tanto circa gli accennati misfatti, quanto per quello, che sentono della Fede Cattolica; e che giusta la facoltà concessa contro gli Eretici, e contro i sospetti di Eresia, dovesse procedere, e punire secondo la qualità de' gli Eccessi loro quel, li quali trovasse Colpevoli, anche consegnandoli all' arbitrio del Giudice Secolare, fatta prima la degradazione.

§. 2. Derogò in oltre a tutte la Constitutioni, e Ordinazioni Apostoliche, a li Statuti, Consuetudini, Privilegi, e Indulti concessi a qualsivoglia Chiesa, Monastero, Ordine, e ad ogn altro, che fusse contrario alla presente Costituzione. Dato &c.

BREVE

Della santa memoria di Gregorio XV.

Che comincia - Universi Dominici Gregis - emanato li 16. Agosto 1622.

Col quale conferma, e amplia la Costituzione sudetta di Pio IV. contro quei Sacerdoti, li quali nell' atto della Confessione Sagramentale sollecitano le Penitenti a cose disoneste.

Dimostra li detto Pontefice la diligenza, e attenzione, che deve avere, come Pastore della Gregge del Signore, di preservare la medesima da ogni contagio di cattive operazioni, e maggiormente di togliere qualsivoglia pestifera sceleragine da quel, alli quali è stato dato il
D d d a ca.

carico di guarirla; perchè se il sale diviene insipido, non è più buono a niente, se non ad essere gittato fuori, e calpestato da gli uomini, come c' insegna il Santo Vangelo.

§. 1. Accenna in questo §., che i Sommi Pontefici suoi Predecessori avevano fatte molte provisioni in alcuni luoghi contro un sì nefando delitto, che tra i Cristiani non si dovrebbe ne meno nominare, cioè contro quelli Sacerdoti, che si abusavano del S. Sagramento della Penitenza con sollecitate le Penitenti a cose disoneste nell'atto del medesimo S. Sagramento, servendosi della medicina per veleno, facendo un' orribile tradimento alle povere Anime.

§. 2. E che la sua: me: di Pio IV. aveva fatta la suddetta Costituzione, *Con firm super* contro i medesimi Sacerdoti Delinquenti.

§. 3. Quale Costituzione Gregorio XV. di Moto proprio, e col Consiglio de' Signori Cardinali Inquisitori Generali approva, e conferma, comandandone la inviolabile osservanza della medesima non solo ne i Regni di Spagna, ma ancora in tutti i luoghi della Cristianità.

§. 4. Affinche poi in avvenire non si possa dubitare, con quali pene si debbano punire i detti Delinquenti, e in che maniera si debba procedere contro gli stessi; stabilisce, e dichiara, che tutti i Sacerdoti tanto Secolari, che Regulari di qualsivoglia Ordine, Istituto, Compagnia, e Congregazione essent, e immediatamente soggetti alla Sede Apostolica, di qualunque dignità, preminenza, o vero privilegii; li quali nell'atto della Confessione Sagramentale, o immediatamente avanti, o dopo di questa, o vero con la occasione, e pretesto di confessare, ancorche non si faccia la detta Confessione, o fuori di simile occasione nel Confessionale, o in qualsivoglia altro luogo designato per confessare, fingendo di sentire in detto luogo tali Confessioni, solleciteranno qualsivoglia Persona a cose disoneste da commetterli o tra di loro, o con altri in qualsivoglia modo; o vero faranno, o diranno nel medesimo luogo discorsi, e tratti illeciti, e disonesti; sieno rigorosamente puniti dal S. Offizio con le pene, che si daranno in appresso.

E inoltre dichiara (specialmente, e perpetuamente Giudici Delegati con la privata rispetto a tutti gli altri Giudici in similcaute, gl' Inquisitori, e Ordinari de i luoghi in tutto il mondo, ciascheduno nelle Diocesi, e Territori loro, acciò facciano diligente Inquisizione, e procedano contro i Delinquenti in caso de' suddetti delitti, come appunto nelle cause di Fede, giusta la forma de' Sagri Canoni, e secondo le Costituzioni, Privilegi, Consuetudini, e Decreti del S. Offizio; e contro quelli, che troveranno essere colpevoli di simili misfatti, considerate le circostanze, e qualità del delitto, pronunzino la sentenza della sospensione da gli Ordini, privazione de' Benefizii, Dignità, e Ufici, e di perpetua inhabilità alli medesimi, e (se faranno Regolati,) della privazione della voce attiva, e passiva, dell' Esilio, Galera, e Carcere anche perpetua, senza speranza di poter essere aggraziati; E se la gravezza dell' eccello lo porta, potranno consegnarli anche al braccio Secolare, fatta prima la degradazione.

§. 5. Affinche un delitto sì enorme, e dannoso alla Chiesa di Dio non rimanga impunito per mancanza di prove; dà la facoltà alli Signori Cardinali Inquisitori Generali, che dal detto de' Testimoni, concorrendovi le presunzioni, indizi, e altre circostanze possano giudicare ad arbitrio loro, che il delitto sia provato; e di pronunziare la sentenza, che'l Reo si debba consegnare al braccio Secolare.

§. 6. Deroga a tutte le cose, alle quali derogò Pio IV. nella suddetta Costituzione, e ad altre, che vi possano essere in contrario.

§. 7. Comanda a tutti i Confessori, che avvertano i Penitenti loro (quali fanno essere stati sollecitati da altri, come sopra) dell' obbligo di denunziare a gl' Inquisitori, od Ordinari de i luoghi quei Confessori, da' quali sono stati sollecitati, o vero che hanno parlato, o trattato con essi di materie illecite, come si è detto. Che se alcuno de' suddetti Confessori trascurerà di adempire questo suo obbligo; o ingenerà alli Penitenti, che non sieno tenuti a denunziare i Confessori sollecitanti, né quelli, che trattano delle cose illecite, come si è accennato, debbano i medesimi Ordinari, e Inquisitori punirlo secondo la qualità della colpa.

§. 8. Vuole il detto Papa, che alle copie anche stampate della presente Co-

Costituzione sottoscritta da qualche Notajo pubblico, e segnata col sigillo di Persona costituita in Dignità Ecclesiastica si abbia piena fede.

§. 9. E che la pubblicazione della medesima fatta in Curia altringa tutti alla totale osservanza della stessa, come se fosse stata a ciascuno personalmente intimata. Dato &c.

B R È V E

Della santa memoria di Gregorio XIII.

Che comincia -- *Officii nostri partes* -- emanato li 6. Aprile 1574.

Col quale si dà a gl' Inquisitori la giurisdizione di procedere contro quelli, che non essendo Sacerdoti ordinano di celebrare le Messe, e sentire le Confessioni Sagramentali.

Considerando Gregorio XIII. essere Carico del Summo Pontefice di dichiarare i dubbj, che per diverse opinioni de i Dottori si agitano circa la giustificazione del S. Offizio, acciò non rimanga ad alcuno la cagione di dubitare in avvenire.

§. 1. Quindi è, che sapendo il medesimo Pontefice, che molti dubitavano; Se il S. Offizio, e suoi Inquisitori nelli Regni di Spagna potessero procedere, o ancora castigare quelli, i quali non essendo Sacerdoti celebravano la S. Messa, sentivano le Confessioni Sagramentali, e davano l'assoluzione; e se tali Delinquenti dovessero essere puniti dalli detti Inquisitori?

Poiche, quantunque molti tenessero per certo, che tale delitto si dovesse punire da gl' Inquisitori, principalmente in quei tempi, ne quali gli Eretici temerariamente dicevano, che i Laici potevano essere Ministri di detti Santi Sagramenti; però non mancavano altri, che fossero di opinione contraria; onde per la più succedeva, che gl' Inquisitori di detti Regni in simili Cause davano diverse sentenze.

§. 2. Perciò lo stesso Papa ad effetto di togliere ogni difficoltà, e dubbio, conoscendo che da i sudetti Delinquenti col fatto s'impugnava la verità Cattolica, la quale col costituire Ministri de i medesimi SS. Sagramenti i soli Sacerdoti, ha voluto, che a quelli solamente fossero commessi tali Uffici, a

l quali stimava che spettassero; dichiarò, e definisce coll' autorità Apostolica nella presente Costituzione, che spettano anche allo stesso S. Offizio, e suoi Inquisitori il conoscere, e punire quelli, che non essendo Sacerdoti celebrano le SS. Messe, e sentono le Confessioni Sagramentali; e che i medesimi Inquisitori possano per ragione di detto delitto fare inquisizione, e procedere contro i detti Rei, e punirli, quando li truovano colpevoli.

§. 3. E che così, e non altrimenti debbasi giudicare, e definire da tutti gli Ordinari, e Giudici Delegati, togliendo loro la facoltà di giudicare, o interpretare in altra maniera; dichiarando vano, e nullo tutto ciò, che da gli stessi sarà fatto in contrario.

§. 4. Vuole, che non osti alcuna Costituzione, od ordinazione Apostolica, né qualsivoglia Jus, o Legge municipale de' sudetti Regni di Spagna, od Prammatica alcuna, Consuetudini, e Statuti delle Città, e de i Luoghi di detti Regni, quantunque confirmati con Brevi, Privilegi, e Indulti Apostolici anche di Muto proprio, o concessi a preghiera di Re, Duchj, e altri Principi; alli quali per questa volta deroga specialmente, ed espressamente, e a ogni altra cosa in contrario. Dato &c.

B R È V E

Della santa memoria di Clemente VIII.

Che comincia -- *Ex si alijs fil. reg.* -- *Paulus Papa IV.* -- emanato il primo Dicembre 1601.

Col quale ordina a gl' Inquisitori, e Ordinari de i Luoghi, che (fatta prima la degradazione) consegnino alla Curia Secolare quelli, i quali non essendo Sacerdoti celebrano la S. Messa, e sentono le Confessioni Sagramentali.

Clemente VIII. nella presente Costituzione primeramente accenna, che la santa memoria di Paulo Quarto aveva decretato, che quelli, i quali non essendo Sacerdoti ardivano celebrare la Santa Messa, e sentire le Confessioni Sagramentali, fossero consegnati alla S. Inquisizione alla Curia Secolare per essere puniti dalla medesima colli dovuti castighi.

§. 1. E che Sisto V. aveva innovato, e comandato la osservanza del detto Decreto; ma che nientedimeno simili Delinquenti sotto pretesto della ignoranza stimavano di non essere soggetti alle sudette pene, e pretendevano essere da quelle liberati, e assoluti.

§. 2. Considerando pertanto detto Papa Clemente, che simili Uomini scelerati, i quali non essendo ordinati celebrano la Santa Messa, non solo esercitano atti d'Idolatria almeno estrinseca; ma ancora, quanto è dal canto loro, fanno che i Fedeli, da quali si crede essere quegli veri Sacerdoti, commettono ignorantemente la Idolatria, con fare loro adorare il puro pane, e vino per vero Corpo, e Sangue di Gesù Christu Signor Nostro; E che questi, li quali sentono le Confessioni sacramentali, non solo disprezzano la dignità del S. Sacramento della Penitenza, ma ancora ingannano i Fedeli, mentre si usurpano la dignità Sacerdotale, e l'autorità di assolvere da i Peccati con gran pericolo, e scandalo di moltissime Anime.

§. 3. Perciò ad effetto, che tali Malfattori sieno puniti in avvenire col dovum castigo, dichiara, e stabilisce nella presente Costituzione, che qualunque, il quale non essendo Sacerdote celebra la Santa Messa, e sente le Confessioni sacramentali, sia, come indegno di misericordia, o da gl' Inquisitori, o da gl' Ordinari de i Luoghi rigettato dal Foro Ecclesiastico, e (fatta la degradazione, se ha qualche Ordine) subito sia consegnato alla Curia Spolare, per essere da quella punito delle dovute pene, e castighi.

§. 4. Deroga a tutte le Costituzioni, e Ordinazioni Apostoliche, anche fatte ne i Concili Generali, e Inferiori nel Corpo della Legge, e ad ogni altra cosa in contrario.

§. 5. Comanda la pubblicazione della medesima Costituzione secondo il solito nella Curia Romana; e che dopo pubblicata altringa tutti a osservarla, in Roma dopo un mese, e fuori di Roma di quà da' Monti dopo quattro mesi, e dopo dieci mesi quelli, che sono di là da' Monti, come se fosse a ciascuno personalmente intimata.

§. 6. Inoltre vuole, che alle Copie, anche stampate, del presente Breve sotto scritte da Notaio pubblico, e munite col Sigillo del S. Offizio, o di qualche Persona in dignità Ecclesiastica, si abbia in ogni luogo da tutti piena fede,

B R E V E

Della santa memoria di Urbano VIII.

Che comincia - *Apostolatus Officium* - emanato li 23. Marzo 1628.

Col quale viene sesto il sudetto Breve di Clemente VIII. contro tutti i Delinquenti di simil sorta, anche a gli minori di anni 25. purché abbiano compiuto l'anno vigesimo della età loro.

URBANO VIII. espone, essere Ufficio del Sommo Pontefice di togliere ogni fiducia di commettere le scelleraggini particolarmente a quelli, i quali per benefici della minore età, con dispregio delle Costituzione Apostoliche, maggiormente continuano in dette scelleratezze, vantandosi per tale età di non esser soggetti alle pene stabilite contro i misfatti loro.

§. 1. Accenna essere emanata la sudetta Costituzione Clementina, che comincia - *Esq' aliar fel. rec. Paulus IV.* -

§. 2. Avendo saputo, che alcuni considerati temerariamente nel privilegio della minore età, e nella indulgenza delle Leggi, facevano poco conto delle pene stabilite dalla riferita Costituzione di Clemente VIII. contro i Delinquenti sopraccegnati.

§. 3. Perciò il detto Pontefice Urbano volendo reprimere in scellerato ardore di questi tali, che con sì atroce delitto impugnano in fatti la verità Cattolica, la quale ha sempre insegnato, che i soli Sacerdoti sono Ministri di detti SS. Sacramenti; avendo fatto esaminare questo affare nella Congregazione del S. Offizio, inerendo alla Costituzione predetta, e altri Decreti fatti da Paolo IV. e Sisto V. suoi Predecessori contro tali Malfattori, ampliando, e stendendo le medesime Constitutioni, stabilisce, e decreta, che qualunque, il quale in avvenire non essendo Sacerdote ardirà celebrare la S. Messa, e sentire le Confessioni sacramentali, ancorché minore di anni 25. non sia scusato dall'essere soggetto alle pene imposte dalla sudetta Costituzione di Clemente VIII. purché abbia compiuto l'anno vigesimo di sua età.

§. 4. Che

§. 4. Che però quel tale, che non essendo promosso al Sacerdozio commette simili delitti, senza avere considerazione alcuna detta minore età si a Lai-co, o Chierico Secolare, o vero Regolare di qualunque Ordine; Congregazione; Compagnia, o di qualsiasi istituto, anche elente, privilegiato, e immediatamente soggetto alla S. Sede, ancorche dell' Ordine di S. Giovanni Gerolimitano, sia consegnato alla Curia Secolare per essere punito con le dovute pene.

§. 5. Determina, che così, e non altrimenti si debba giudicare, e diffinire da qualunque Giudice della S. Inquisizione, anche da Cardinali Inquisitori Generali, e da gli Ordinari de i Luoghi, dichiarando vano, e nullo tutto ciò, che fosse fatto in contrario.

Sopra di che comanda in virtù di S. Obbedienza a tutti, a' quali spetta, e spetterà, che facciano inviolabilmente osservare, e osservino la presente Costituzione.

§. 6. Deroga a tutte le Costituzioni, e Ordinazioni Apostoliche, fatte anche ne i Concili Generali, e inserite nel Corpo della Legge, à tutti gli Statuti, Leggi, Decreti, Consuetudini, e Privilegi fatti in qualsivoglia modo, e luogo in favore delli minori di anni 25. e à ogni altra cosa in contrario.

§. 7. Ordina la pubblicazione della presente Costituzione, la quale pubblicata vuole, che astringa tutti in Roma, e fuori di quà, e di là da' Monti dentro il tempo prefisso nella riferita Costituzione di Clemente VIII.

§. 8. E che alle Copie, anche stampate della medesima sottoscritte da Notaio publico, e munite col Sigillo del S. Offizio, o di Persona in dignità Ecclesiastica, si abbia piena fede.

B O L L A

Della santa memoria di Sisto Quinto.

Che comincia -- *Celi, & Terræ Creator* -- emanata li 5. Gen-
najo 1585.

Contro quelli, i quali esercitano l'Arte dell' Astrologia Giudiciaria, e ogni altra sorta d' indivinazioni; e contro quei, che leggono, o tengono i Libri, ne quali si tratta delle sudette materie.

§. 1. **B**Enche il Creatore del Cielo, e della Terra avesse formato l'

Uomo secondo la sua imagine, e similitudine, e datali una mente, la quale non solo possa col lume della Fede conoscere i Misteri celesti, che superano la umana intelligenza; ma anche possa naturalmente investigare, quantunque con grandi fatiche, molte cose singolari: nientedimeno, affinché non s'infurbica maggiormente, ma riconosca, e umilmente adori la Maestà immensa del suo Creatore, riservò S. D. M. a se stessa la cognizione, e la scienza delle cose future, perche solo egli penetra i pensieri de gli Uomini, rimira le azioni loro, e ha sempre presenti tutte le cose, le quali devono succedere, avendole fino dalla Eternità conosciute, e disposte con provvidenza sì inerravigliosa, che non solo non si possono sapere dalle menti umane, ma nè anche antivedere da gli stessi Demoni; per la qual causa lo Spirito Santo per bocca d'Isaia Profeta deride la falsità de gli Idoli, che annunziavano le cose future, e la debolezza di quelli, che gli adoravano: *E Cristo Signor Nostro nel nuovo Testamento, alla curiosa domanda de' suoi Discipoli, che volevano parimente sapere le cose future, diede quella seria, e grave risposta, con la quale anche riprende una simile curiosità ne i Fedeli, cioè - Non appartiene a voi sapere i tempi, e momenti, che l'Eterno Padre ha riservati a se -*

E in verità non v'ispossono essere arti, o scienze per indovinare le cose, che hanno a venire, eccetto quelle, che spesso procedono dalle cause naturali, e necessarie; ma tutte sono vanità, e inganni introdotti dall'astuzia de i cattivi Uomini, o dalle frodi de i Demoni, i quali con le operazioni, consiglio, e aiutorios' ingeriscono in tutti gli Indovinamenti, a effetto, che gli Uomini imbevuti di queste perniziose fallacie commettano ogni sorta di scelleratezze, e si ritraggano dalla strada della salute, e incorrano la dannazione eterna: Alle quali cose non riflettendo alcuni, come devono, ma andando in traccia delle cose curiose offendono gravemente il Signore, ingannandosi da se stessi, e tirando gli altri nell' errore loro.

Questi primieramente sono gli Astrologhi, detti una volta Geneatici, e Planetari, li quali professando la vana, e falsa scienza delle Stelle, e Costellazioni, e industriandosi con grande ardore d'investigare la ordinazione della disposizione divina, fanno le Natività de gli Uomini, considerando il sito, o vero movimento delle Stelle nel giorno;

no, in cui nascono le Persone, e giudicano le cose future, e le presenti, ò anche le cose passate occulte. E dal nascimeto de' Faciulli, ò dal giorno, in cui sono nati, ò per altra considerazione vana de' tempi, e momenti, ardisono, non senza grande pericolo di Errore, e d' Infedeltà di temerariamente antivedere, giudicare, e affermare circa lo Stato di ciaschedun' Uomo, condizione, lunghezza di vita, onori, ricchezze, figli, salute, morte, viaggi, pericoli, inimicizie, Carceri, e altri prosperi, ò infelici casi, e avvenimenti: Quando che Sant' Agostino dà a coloro, e a quelli, che li ricevono in Casa, il titolo di Prevaricatori della Fede Cristiana; onde giustamente sono ripresi dall' Apostolo S. Paolo.

Tali Uomini temerari dunque non senza gran pregiudizio delle Anime loro, scandalo de' Fedeli, e danno della Fede Cristiana attribuiscono alle Stelle la virtù di significare le cose future, prosperi, e contrarie, e anche quelle, che dipendono dalla libera volontà de' gli Uomini; e che le Stelle abbiano forza d' inclinare alle cose antivedute in maniera, che così, e non altrimenti abbiano forza dubbio a succedere: Dal che ne siegue, che i detti Astrologhi non hanno dubbio veruno di fare sopra tutte le future cose li giudizi, pronostici, e predizioni, alle quali alcuni pochi ignoranti, & altri imprudenti ci danno tal fede, che sperano, e credono per certo abbia loro a succedere secondo tali indovinamenti: Il che espressamente è contro de' Divini Scritti, e gl' insegnamenti de' Santi Padri, li quali dicono, che'l Sole, la Luna, e le Stelle non comandano, ma servono a' gli Uomini, perchè questi non sono stati fatti per le Stelle, ma le Stelle per i detti Uomini, alli quali di più sono assegnati gli Angeli, che li debbono custodire.

Inoltre vi sono altri Uomini vani, e coriosi, ò veri empi, e irreligiosi, che per lo gran desiderio di sapere, antivedere, e investigare le cose future, ò altre occulte, in molti modi offendono l'Idio: imperciocchè altri non senza la compagnia almeno occulta de' Demoni, ò parto tacito coo essi, attendono alla Geomanzia, Ioromanzia, Acromanzia, Priomanzia, Onomanzia, Chirmanzia, Negromanzia, e ad altri Sorvegli, e Superstizioni; nè temono di servirsi di quelle, ò di fatti illeciti col gettare i dadi, grani di frumento, ò fave.

E vi sono altri, che facendo, come dice lo Spirito Santo, il parto colla morte, e coll' Inferno, similmente per indovinare il futuro, per travare i Tesori, & commettere altre scelleraggini, facendo patto anche espresso col Diavolo coo danno manifesto delle Anime loro, usano Incantesimi, litroamenti, e Venefici, fanno Circoli, e descrivono Caratteri Diabolici, invocano i Demoni, si consigliano con essi, domandano, ò ricevono da quelli le risposte, fanno alli medesimi alcune preghiere, offeriscono fisonomi d' incenso, ò di altre cose, ovvero altri Sacrifici, accendono le Candele, e si abusano di cose Sagre, di i Sagramenti, ò di cose Sagramentali, fanno ad essi adorazioni, e genuflessioni, ò altri empì ossequi; fanno, ò fanno fare qualche anello, specchio, ò ampolle, per costringere, in quelle, (come pretendono) i Demoni, per chiedere, e riceverne le risposte. E vi sono alcuni altri, che richiedono di cose future, od occulte i Demoni, che sono nelli Corpi ossessi, e Donne Spiritate; e da quelli, a quali comandò il Signore nello Vangelo che taceissero, meritamente ne ricevono risposte bugiarde.

Ancora sono altri Giocatori, ò Maghi, e più frequentemente alcune Donnicciole dedite alle superstizioni, che adorando il Demonio nelle Ampolle, ò piccoli vasi di vetro pieni di acqua, ovvero in qualche Specchio, accendendo Candele anche benedette, chiamandolo Angelo Santo, e Angelo Bianco; ò nelle Uoghe, ò vero nella palma della mano, ongendone alcune volte coo olio, e pregando l'Autore de' gl' inganni, acciò mostri loro le cose, che hanno a succedere; ò gli occulti fantasmi, apparenti immagini, e visioni fantastiche, ò coo altri Incantesimi, e varie Superstizioni cercano sapere dal Demonio le cose future, e occulte, e si sforzano di preannunziarle a' gli Uomini. E ben vero, che di queste, e altre simili scelleratezze poco effetto se ne vede, poichè tanto quelli, che fanno, quanto quelli che chiedono tale sorta d' indovinamenti, restano ingannati dal Demonio: Dal che ne siegue, che essendo proprio d' Idio il considerare le cose future, gli Astrologhi, e altri sudetti che procurano arditamente di antivedere, e preannunziare, si usurpano ciò, ch'è proprio d' Idio: e per conseguenza attribuendo questi maleamente alle Creature quello, che è sola podestà del Creatore, offendono gravemente la Maestà Divina, violano la integrità del-

della Fede, e portano on gran pregiudizio alle Anime de' Fedeli.

§. 2. E benohe dalle Regole dell' Indice de' Libri proibiti fatto per Decreto del Concilio Tridentino tra le altre cose fosse stabilito, che i Vescovi facessero ogni diligenza, acciò non si leggessero, o tenessero i Libri di Astrologia Giudiciaria, Trattati, e Indici, ne i quali si afferma, che debba certamente succedere cosa alcuna circa i futuri contingenti, casi fortuiti, e quelle azioni, che dipendono dal libero arbitrio (restando solo permessi quei libri, trattano de' giudizi, e osservazioni naturali appartenenti alla navigazione, Agricoltura, e alla Medicina;) e che inoltre i detti Vescovi procurassero, che assatto si estirpassero tutti i Libri, in cui si contengono Sortilegi, Venefici, Aguri, Auspici, e Incantamenti dell' Arte magica, oltre quelli di Geomanzia, Idromanzia, Chiromanzia, Negromanzia, e altri: Nientedimeno non fu perfettamente eseguito dett' Ordine; anzi che, in alcuni luoghi appreso molte persone giornalmente si scuopriva essere ogni cosa piena d' Indovinamenti, e varie Superstizioni.

§. 3. Che però Sisto V. desiderando di conservare la integrità della Fede, e provvedere alla salute delle Anime, condannando, e riprovando ogni sorta d' indovinazioni, che sogliono farsi da i predetti Uomini curiosi, e scelerati; parimente volendo conservare intera, e incorrotta da ogni errore la santa semplicità della Cristiana Religione, particolarmente in ciò, che appartiene alla Podeslà, Sapienza, e Provvidenza di Dio, e di più ovviare a ogni falsa credulità, e all' esecrabili sceleratezze, e impunità di simili illecite indovinazioni, e superstizioni oella presente Bolla determina, e comanda.

Che tanto li Vescovi, e Prelati, Superiori, e altri Ordinari de' Luoghi, quanto gl' Inquisitori deputati in qualsivoglia parte del mondo, ancorchè prima non potessero procedere, nè procedessero in simili casi, in ora debbano fare più diligente inquisizione, e procedere, e castigare più severamente con le pene canoniche, e altre ad arbitrio loro non solo gli Astrologhi, Matematici, e tutti quelli, che esercitano l' Astrologia Giudiciaria (eccetto le osservazioni naturali appartenenti all' Agricoltura, Navigazione, e Medicina come s' è detto;) o fanno giu-

Cod. Regul. Tom. VI.

dizi, e natività de' gli Uomini, con le quali ardiscono affermare qualche cosa futura, cioè di quelle, che possono succedere, e non succedere; ovvero gli avvenimenti, casi fortuiti, e azioni umane, che dipendono dalla libera volontà dell' Uomo, ancorchè asseriscano, e protestino di non affermare certamente quello, che dicono; Ma anche debbano i sudetti Ordinari, e Inquisitori procedere contro ogni altra persona dell' uno, e l' altro sesso di qualsiasi dignità, grado, e condizione, che esercita, professi, e insegna, o impara le sopradette vane, false, e perniziose arti d' indovinare, e che fa, o in qualsivoglia modo s' intromette in simili illecite indovinazioni, sortilegi, superstizioni, venefici, incantamenti, e altre detestabili scelleraggini sopracennate.

§. 4. Proibisce sotto le pene contenute nell' Indice sudetto a tutti i Fedeli, di leggere, e tenere in qualunque modo i Libri, Opere, e Trattati della detta Astrologia Giudiciaria, Geomanzia, Idromanzia, Piromanzia, Onomanzia, Chiromanzia, Negromanzia, e Arte magica; e quelli, ne quali si contengono sortilegi, venefici, aguri, auspici, e altre esecrabili superstizioni, proibiti dalla S. Congregazione dell' Indice; ma si debbano subito simili libri portare a i Vescovi, e Ordinari de' Luoghi, o a gl' Inquisitori. Ordina di più a' detti Inquisitori di potere liberamente, e licitamente procedere, e castigare coo le pene convenienti quelle persone, le quali scientemente leggono, o ritengono i libri, e scritti, in cui si contengono le sudette materie.

§. 5. Deroga a tutte le Costituzione, e Ordinazioni Apostoliche, e qualsivoglia cosa in contrario.

§. 6. Ordina il detto Pontefice, che si faccia la pubblicazione della prefate Bolla nella Curia Romana.

§. 7. Comanda in virtù di S. Obbedienza a tutti i Patriarchi, Primate, Arcivescovi, Vescovi, Ordinari de' Luoghi, Prelati, e Inquisitori, che subito ricevuta la presente Bolla, la facciano pubblicare per se, o per altri nelle Chiese loro, e Parrocchie delle Diocesi: E poi almeno una volta l' anno, e quante volte stimeranno spediente la pubblicino, e la facciano pubblicare anche in lingua volgare.

§. 8. Vuole che alle copie anche stampate della presente Costituzione fossero

E e e

to.

toscritte da Notajo pubblico, e segnate col Sigillo del S. Offizio, o di qualche persona costituita in dignità Ecclesiastica si abbia in ogni luogo piena fede. Dato &c.

B O L L A

Della santa memoria di Urbano VIII.

Che comincia - - *Inscrutabilis Judiciorum Dei* - - emanata il primo Aprile 1631.

Contro gli Astrologhi Giudiciari, che ardiscono fare i giudizi sopra lo Stato della Repubblica Cristiana, e della Sede Apostolica, o sopra la Persona del Papa, e suoi Parenti; E contro quei, che cercano da gli medesimi il parere circa le cose accennate; rinnovando la riferita Costituzione di Sisto V.

LA Grandezza Inscrutabile de i giudizi di Dio non comporta, che l'Intelletto umano ristretto nel tenebroso Carcere del Corpo, solleuandosi sopra le stelle con maluagia curiosità adisca non solo inuestigare li segreti nascosti nella Mente Divina non conosciuti da gli stessi Spiriti Beati, ma ancora con scandalo pernizioso pubblicarli, come già noti a loro, in dispregio di Dio, disturbo della Repubblica, e pericolo de i Principi.

§. 1. Quantunque dalle Leggi Civili, e Canoniche, e ultimamente da Sisto V. con la riferita Costituzione, sia stata proibita con gravi pene l'arte, la professione, e l'esercizio de gli Astrologhi, Indovinatori, e simili, stimati per altro dall'antichità per Omicidi, e Malefici, che ardiscono indovinare, e preannunziare cose future, e particolarmente di quei temerari, che formauano i giudizi dello Stato della Repubblica, e salute del Principe: Nientedimeno vi sono anche presentemente alcuni scellerati, i quali eccedendo nella temerità forse per la piacevolezza usata loro, e usurpandosi la vana stima d'Indovinatori non temono in pregiudizio delle Anime loro, e scandalo de i Fedeli di fare in voce, o in iscritto pronostici, e predizioni anche circa lo Stato della Repubblica, e de' Principi procurando con ciò di recare

a detti Principi inquietitudini, e a gli Vomini di mal genio occasione di cose nuoue.

§. 2. Perciò la fa: me: di Urbano VIII. nella presente Costituzione volendo rimuovere quelli perniziosi abusi, e castigare più seueramente i sudetti Malfattori, di Moto proprio approua, conferma, e rinnoua la detta Bolla di Sisto V. fatta contro gli Astrologhi, e Indovinatori di tal sorta.

§. 3. Dichiaro in oltre soggetti ipso facto alla scomunica maggiore, e alle pene dell'ultimo supplicio, come i Rei di lesa Maestà, della conficazione di tutti i beni, anche de gli Ufici della Curia Romana, e della deuoluzione di qualsiuoglia Città, Castello, e luoghi giurisdizionali, e feudali, tutti quei Laici dell'uso, e l'altro sesso di qualunque stato, condizione, grado, qualità, e dignità, ancorche Marchese, o Duca, i quali aueranno consultato co' Divinatori, o altri, che professano, ed esercitano in qualsiasi modol' Astrologia giudiciaria, circa lo stato della Repubblica Cristiana, o della Sede Apostolica, ouero circa la vita, o morte del Papa *pro tempore*, e de' suoi Parenti sino al terzo grado *inclusi*; o aueranno ricevuto in qualsiuoglia maniera, anche per offerta fatta loro, i giudizi, pronostici, e predizioni fatte da i detti Astrologhi sopra le cose sudette; e si seruiranno di quelle, o scientemente le riterranno appresso di se, o uero le mostreranno ad alcuno. Parimente dichiaro incorsi nelle accennate pene gli stessi Divinatori, o altri, che professano la detta Astrologia, o qualunque altra arte diuinatoria, i quali faranno li detti giudizi, e pronostici sopra le cose accennate, ancorche si protestino di non dirle con certezza, o uero li riterranno appresso di loro fatti da essi medesimi, o da altri, o li daranno, e mostreranno a qualcheduno, o di quelli ne tratteranno in iscritto, o in voce in qualsiuoglia modo anche con riprouarli, e biasimarli.

§. 4. I Chierici poi, Sacerdoti, e altre Persone Ecclesiastiche tanto Secolari, che Regolari dell'uno, e l'altro sesso di qualsiuoglia Ordine, Congregazione, Compagnia, o Istituto, e di qualunque Ordine Militare, anche di S. Gio: Gerosolimitano, e altri in qualsiasi modo efenti, e immediatamente soggetti alla Sede Apo-

Apostolica, li dichiara incorfi; oltre le predette pene, anche nella privazione de' Benefizi, Dignità, e Uffici Ecclesiastici, anche de' Monasterj, Priorati, e Protettorie, e di qualsivoglia altra cosa simile, e nella perpetua inabilità ad ottenerle in avvenire, in modo che dette Persone Ecclesiastiche, fatta prima la degradazione loro, sieno consegnate alla Curia Secolare per essere punite dalla medesima.

E i Vescovi, Metropolitani, Primi, Patriarchi, & altri di qualunque simile Dignità Ecclesiastica, e Mondani, anche costituiti in Dignità suprema, incorrono subito nelle medesime pene della scomunica, privazione del Governo, e Amministrazione delle Chiese, e di qualsivoglia altro Benefizio, e Dignità quantunque amplissima, e maggiore della Patriarcale, e de' gli Uinci loro, e nella inabilità alli medesimi.

§. 5. Vuole Papa Urbano VIII., che la cognizione di simili Cause in quanto alle Persone Ecclesiastiche tanto Secolari, che Regolari in Roma, e suo Distretto spetti al Card. Vicario della medesima, al Governatore, e all' Uditore della Camera, e a ciascuno di essi in solitario. Fuori di Roma nelle Province soggette alla Sede Apostolica spetti alli Cardinali Legati *a latere* nelle medesime provincie, e Vicelegati Presidenti costituiti in dignità Ecclesiastica. In tutte le altre Provincie poi, Regni, Città, Castella, e Luoghi compresi tanto sotto il dominio del Papa: che di qualsivoglia altro Principe, appartenga a gli Ordinari de' i luoghi con la privativa rispetto a tutti gli altri, anche a i Superiori Regolari. E in tutti i luoghi possano ancora gl' Inquisitori riconoscere, o procedere nelle dette Cause.

§. 6. Comanda a tutti i Legati *a latere*, Vicelegati, e Presidenti suddetti, che sieno pro tempore, e a i Patriarchi, Arcivescovi, e Vescovi, cioè, che nelle Città, e Diocesi loro, e ne i luoghi, che sono tra i limiti delle dette Diocesi, benché non appartengano ad essi, debbano procedere come sopra; e rispetto a quei luoghi, che non sono compresi in alcuna Diocesi, vuole che la cognizione di dette Cause spetti a gli Ordinari più vicini, e a gl' Inquisitori, di modo, che a istanza di qualsivoglia Fisco, o Accusatore, come anche per l' Ufficio loro, possano auocare le predette Cause da qualsivoglia altro Giudice, *Cod. Regul. Tom. VI.*

che a questo effetto non sia stato delegato dal Papa, e terminarle procedendo con tutti li remedj opportuni, fin' anche con chiamare in aiuto la potestà Secolare.

§. 7. Inibisce inoltre alli Decani, e Capitoli delle Chiese Cattedrali, Metropolitane, e Patriarcali, e alli Superiori Regolari, Frati, e Conventi di qualunque Ordine, e istituto anche de' Spedalieri, in qualsivoglia modo estesi, che non ardiscano, né presumano impedire, molestare, o disturbare gli Ordinati de' i luoghi, e i Legati, o Vicelegati, e altri Giudici suddetti, che procedono in simili Cause, sotto le pene della privazione de' Benefizi, e Uffici rispettivamente da loro ottenuti, e parimente della inabilità ad altri per l'avvenire, e della voce attiva, e passiva, e della scomunica *lata sententia* da incorrersi *ipso facto*: Comandando di più, che i Regolari, quante volte non saranno ricercati, debbano consegnare alli detti Ordinari, Legati, Vicelegati, e Inquisitori gli Stili Religiosi, ancorché Superiori, con le Scritture, e Atti, se vi saranno.

§. 8. Determina, che così, e non altrimenti si debba circa le cose suddette giudicare, e diffinire da qualsivoglia Giudice Ordinario, Delegato, Commissario, e anche da i Chierici, Presidenti, e Uditori della Camera, o dal Camerlengo di S. Chiesa, e altri Cardinali anche Legati *a latere*, e parimente dal Vice-Camerlengo, togliendo loro ogni autorità di poter giudicare, o interpretare in altra maniera, e dichiarando di nullo valore quanto si facesse in contrario.

§. 9. Deroga specialmente, & espressamente a tutte le Costituzione, e Ordinazioni Apostoliche, e alla sua Costituzione 70., e alle Regole della Cancelleria Apostolica, e a gli Statuti delle Provincie, Regni, Città, Terre, Luoghi, Chiese, Monasterj, Millzie, Spedali, e di altri luoghi, Pil, e a tutte le consuetudini, Privilegi, e indulti concessi loro, e che sono contrari alla presente Costituzione.

§. 10. Ordina, che questa Bolla si pubblichi nella Curia Romana; e che dopo la pubblicazione s'istringa tutti, sieno in qualunque luogo del Mondo, alla osservanza, come s'è
Ecc a fosse

fosse stata personalmente a ciascheduno intimata.

§. 11. E che alli Transunti della medesima sottoscritti da Notaio pubblico, e segnati col sigillo di persona costituita in dignità Ecclesiastica, si abbia da per tutto piena fede.

§. 12. Chiunque ardirà lacerare, o contrauenire temerariamente alla prefetta Costituzione, incorrerà nello sdegno dell' Onnipotente Iddio, e de i suoi Santi Apostoli Pietro, e Paolo. Dato &c.

B R E V E

Della santa memoria di Clemente VIII.

Che comincia -- *Cum sicut* -- emanato li 27. Luglio 1596.

Col quale si proibisce a gl' Italiani l'abitare ne i Luoghi, doue non vi è il libero, e publico Culto, o vero Uso della Religione Cattolica.

A Venio saputo Clemente VIII. che molti Eresetici partivano dalla Italia, doue publicamente si offerua, e si predica la vera, e santa Religione Cattolica, e che andauano in Paesi stranieri, ne quali non solo impunemente regnano l' Eresie, ma si proibisce ancora publicamente l' uso della Religione Cattolica; dal che ne seguiva, che le Persone dimoranti in detti luoghi, ancorche Cattoliche, erano forzate nientedimeno essere priui del Sacrificio della S. Messa, della Diuini Offizi, e del riceuimento de' SS. Sacramenti con pericolo delle Anime loro.

§. 1. Per la qual causa volendo procedere il detto Papa a questi, e altri mali, stabilisce, e ordina con la presente Costituzione, che in auuenire niisuno Italiano, sia Mercante, o di qualisua altra condizione, e stato, con qualunque colore, pretesto, o genio artifica abitare, o auere domicilio in quelle Città, Castella, e luoghi, doue non vi sia qualche Chiesa col suo Paroco, o Pastore, o vero Sacerdote Cattolico, nella quale si possano liberamente, e senza pericolo alcuno celebrare palesemente le sante Messe, gl' Offizi Diuini, fare le Prediche, ministrare i santi Sacramenti, sepolire i Mor-

ti, e fare ogni altra cosa, che si deue secondo il Rito della S. Chiesa Romana.

§. 2. Comanda inoltre, che i detti Italiani si astengano da i Matrimoni con le Donne Eretiche, non si seppelliscano nelle sepolture de gli Eretici, nè permettano, che i Figli loro siano tenuti a battefimo da' Patrini Eretici, nè essi scambievolmente tengano i Figli di questi, se non vengono battezzati dal Sacerdote Cattolico, secondo il Rito parimente Cattolico; ne si seruano di Medici Eretici, quando non vi ne sia la necessità, e non manca alcun Medico Cattolico idoneo.

§. 3. Quando poi li detti Italiani partono, da Italia per trattenerli, o abitare nelli sudetti paesi, ciò sieno tenuti significarlo a gli Ordinari de i Luoghi, o a gl' Inquisitori; da quali debbano essere seriamente ammoniti a tenere, e confessare collantemente sempre la Fede Cattolica, menare vna vita pia, e Cristiana, offeruare Religiosamente le Domeniche, e gli altri giorni festiui, le astinenze, e li digiuni prescritti da S. Chiesa, fuggire ogni Eresia, ed errore, come anche non praticare co gli Eretici, Scismatici, e tutti quelli, cheson professano la Religione Cattolica; e di più a mandare almeno ogni anno alli sudetti Ordinari, e Inquisitori in Italia l' attestato di auer fatta la Confessione, e Comunione Sacramentale.

§. 4. Che se qualcheduno scordato della salute propria ardirà contrauenire alle cose sudette, possano gl' Inquisitori, e Ordinari de i Luoghi procedere contro di esso, come sospetto di Eresia.

§. 5. Deroga il Papa a tutte le Costituzioni, e Ordinazioni Apostoliche, e altre, che vi fossero in contrario.

§. 6. Vuole, che alli Transunti del presente Breue sottoscritti da qualche Notaio publico, e muniti col sigillo di persona costituita in dignità Ecclesiastica si abbia in ogni luogo piena fede. Dato &c.

B R E V E

Della fanta memoria di Gregorio XV.

Che comincia -- *Romani Pontificis* -- emapato li 2. Luglio 1622.

Contro gli Eretici, che sotto qualsiasi pretesto dimorano ne Paesi d' Italia, e isole adiacenti, e contro i Favoriti de gli stessi Eretici.

E' Ufficio del Soenno Pontefice di rinnovare, e stendere le Costituzioni de' suoi Predecessori, particolarmente quelle, che riguardano la consecrazione della S. Fede Cattolica, acciò abbiano sempre l' effetto loro, e si osservino invariabilmente, secondo che richiede la opportunità delle cose, e de i tempi, e conforme si riconosce essere spediente pel servizio di Dio.

§. 1. Gregorio XV. accenna essere emanato il sudetto Breve di Clemente VIII., che comincia -- *Cum fecit* --

§. 2. Volendo maggiormente stabilire la osservanza della stessa Costituzione Clementina col presente suo Breve approva, conferma, e rinnova la medesima, e comanda, che invariabilmente si osservi.

§. 3. Inoltre ordina, che nissuno Eretico sotto qualsiasi pretesto anche di commercio, e di mercanzia, possa abitare, dimorare, contrarre il domicilio, tenere Casa aperta propria, o a pigione, o concessagli gratis, in nissun paese d' Italia, e isole adiacenti.

§. 4. Quelli, che non obbediscono, o contravengono alla presente proibizione, sieno di qualunque stato, grado, ordine, e dignità tanto Ecclesiastica, che Secolare, debbano essere processati, e puniti secondo il prescritto delle legi.

§. 5. Similmente quelli, che ricetteranno i detti Eretici, e in qualunque modo daranno a essi favore, e aiuto contro il tenore della presente Costituzione, sieno puniti come fautori, e ricettatori de gli Eretici.

§. 6. Dichiana il sudetto Pontefice, che così debba giudicarsi, e

diffinirsi circa le cose premesse in qualsiasi luogo da qualunque Giudice Ordinario, e delegato, ancorche siano Cardinali, e Legati à terre, e giellendo loro ogni facoltà di giudicare, o interpretare altrimenti, dichiarando parimente nullo tutto ciò, che si facesse in contrario.

§. 7. Deroga a tutte le Costituzioni, e Ordinazioni Apolistiche, e altre, che vi fossero in contrario.

§. 8. Vuole, che alti Transunti della presente Costituzione anche stampati, sottoscritti da qualche Notajo publico, e muniti col sigillo di Perloa costituita in dignità Ecclesiastica si abbia in ogni luogo piena fede; e che la medesima dopo due mesi dal giorno della publicatione sstringa tutti alla osservanza, come se fosse stata personalmente intimata a ciascheduno. Dato &c.

B O L L A

Della fanta memoria di Paolo Quinto.

Che comincia -- *Romanus Pontifex* -- emanata il primo Settembre 1666.

Con la quale rinvoca nli Superiori di qualunque Ordine le facoltà in qualsiasi modo concesse d' medesimi di poter conoscere le Cause de' Sudditi loro spettanti per qualsivoglia motivo alla S. Inquisizione.

IL Romano Pontefice alle volte secondo la opportunità de i tempi rinvoca, e muta per nuovi motivi soprastanti quelle cose, che da gli suoi Predecessori sono state providamente stabilite per estirpare l' Eresie; e di più ne dispone, e ordina delle altre di nuovo, conforme stima essere spediente per servizio di Dio.

§. 1. La sua mai di Pio IV. nella sua Costituzione §. 1. che comincia -- *Passim* -- aveva stabilito, e dichiarato, che da quel tempo in poi in ogni parte del Mondo, gl' Inquisitori tanto generali, che particolari deputati in qualsivoglia Provincia, Città, Castello, Terre, e Luoghi potessero fare inquisizione, procedere, punire, e castigare conforme le leggi Canoniche tutti quei Regolari di qualunque Ordine, benché esente, e de' Mendicanti, e tutti gli altri in qualsiasi modo privilegiati,

Ecc 3 ed

ed essenti, i quali sono in qualsivoglia maniera sospetti, o colpevoli di Eresia; purché non fossero stati prevenuti in simili Cause dalli Superiori, e Prelati de' medesimi Regolari; come diffusamente si contiene nella detta Costituzione di Pio IV.

§. 2. Ma essendosi sperimentato, che per cagione di simili prevenzioni spesse volte nascevano molti impedimenti, per i quali tale sorta di Cause non venivano riconosciute con quella diligenza, che conviene; perciò Paolo V. col parere de' Signori Cardinali Inquisitori Generali, volendo togliere i detti impedimenti, in vigore della presente Bolla cassa, riuoca, e annulla tutti li privilegi, indulti, facoltà, e concessioni fatte a i Generali, Superiori, e Prelati di qualunque ordine, siano de' Mendicanti, o de' Chierici Regolari, e di qualsivoglia Istituto in qualsiasi modo essente, di poter conoscere, terminare, o in qualunque modo intrometterli nelle Cause spettanti al S. Offizio; ancorché tali concessioni sieno state approvate, e rinnovate dal detto Pio IV., o da altri Sommi Pontefici Antecessori, e anche osservate per lunghissimo tempo.

Proibisce inoltre rigorosamente a gli stessi Generali, Superiori, e Prelati, che in avvenire sotto qualsiasi pretesto di preuenzione, o consuetudine, e di prescrizione immemorabile; o uero col motivo di conoscere, se simili denunce siano calunniose, non mai in conto alcuno ardiscano, e presumino d' intrometterli in qualunque modo nelle medesime Cause tanto mosse, che da mouersi, o di ricevere le denunce, esaminare i Testimoni, fare i Processi, conoscere, diffinire, e terminare le Cause su dette.

§. 3. Vuole, e comanda espressamente il detto Papa, che gli stessi Religiosi possino, e debbano liberamente denunciare a gl' Inquisitori, o a gli Ordinari de i luoghi più vicini, tutti quei Protesti de'li sudetti Ordini, che sono sospetti di Eresia; E che i detti Superiori non presumino di sapere le Persone, e le Cause, che si hanno a denunciare, ne tampoco ardiscano in qualunque modo d' impedire, o ritardare simili denunce.

§. 4. In vigore della presente Bolla avocò a se il detto Papa, e com-

mettè a gl' Inquisitori, e Ordinari sudetti, a effetto di terminarle, tutte quelle Cause spettanti al S. Offizio, le quali nel tempo, che emanò questa Costituzione, pendevano avanti li Generali, Superiori, e Prelati di qualunque Ordine, e Monastero, contro qualsivoglia Religioso estere; come si è detto.

§. 5. Comandando di più alli medesimi Generali, Superiori, e Prelati Regolari di rimettere, e consegnare a gli stessi Inquisitori, e Ordinari tutti li processi, e atti di simili Cause; e di denunciare loro tutti quei Religiosi, che particolarmente in tempo della visita conosceranno essere infelici, o vero sospetti di Eresia, e ciò senza comunicarlo a i propri Superiori.

§. 6. Che se i sudetti Superiori Regolari non obbediranno alla presente Bolla, incortano *ipso facto* nella privazione delle Dignità, Prelature, e Uffici de' gli Ordini loro, della voce attiva, e passiva, e nella perpetua inabilità alle medesime Cariche, e in tutte le pene stabilite contro i Fattori de' gli Eretici, e contro quelli, che impediscono l' esecuzione del S. Offizio, e nelle altre Censure Ecclesiastiche, anche nella scomunica maggiore *late sententie*, dalla quale non possano essere assolti, se non dal Papa, eccetto che nel punto di morte.

§. 7. Vuole, che la presente Costituzione abbia sempre, e in ogni luogo il suo effetto, e che si debba inviolabilmente osservare in tutto, e per tutto; dichiarando che circa le cose sudette così, e non altrimenti si debba giudicare, e disporre da qualsivoglia Giudice, e Commissario, anche Cardinali della Santa Romana Chiesa, togliendo a i medesimi ogni autorità di poter giudicare, e interpretare in altra maniera la detta Costituzione; e che se mai si facesse il contrario, fosse di nessun valore.

§. 8. Deroga specialmente, ed espressamente a tutte le Costituzioni, e ordinazioni Apostoliche, e all'istituzione di Pio IV. e a tutte le Consuetudini, Statuti, Privilegi, Indulti, e Belle, concesse, confermate, approvate, e rinnovate in favore de'li sudetti Ordini, e de i Generali, Superiori, Prelati, e altre Persone Regolari, e a tutto ciò, che può esservi in contrario.

§. 9. Or-

§. 9. Ordina la pubblicazione di questa Bolla secondo il solito nella Curia Romana; e che dopo pubblicata obblighi tutti alla osservanza, come se fosse stata a ciascheduno personalmente incamata.

§. 10. Comanda, che a i Trantsunti della medesima sottoscritti da Nostro pubblico, e muniti col Sigillo di qualche Persona costituita in dignità Ecclesiastica, si abbia in ogni luogo piena fede.

§. 11. Ordina inoltre a i Generali, e Superiori, e Prelati Regolati in virtù di S. Obbedienza, che ne i primi prossimi Capitoli, o Congressi Provinciali, o generali tanto in Italia, che fuori di essa da farsi dopo la pubblicazione della detta Bolla, facessero leggerla, e pubblicarla, acciò tutti i Religiosi ne avessero più sicura la notizia.

§. 12. Chiunque ardirà lacerare la presente Bolla, o temerariamente contravenire alla medesima, incorrerà nello sdegno dell' Onnipotente Iddio, e de' suoi Santi Apostoli Pietro, e Paolo. Dato &c.

B R E V E

Della santa memoria di Paolo Quinto.

Che comincia -- *Regis Pacifici* -- emanato li 4. Luglio 1616.

Col quale rinnovava le *Costituzioni di Sisto IV.*, e *S. Pio V.* fatte circa la *Concezione della B. V. Maria*, con imporre a' *Transgressori* pene maggiori; dando la *facoltà a' gli Ordinari de' Luoghi*, e a' *gli Inquisitori di punire li maledetti*.

LA fa: me: di Paolo V. riflettendo, che essendo egli Vicario in Terra di Cristo Signor Nostro Rè pacifico, era suo debito di conservare la pace, e unione di spirito ne i Fedeli, e particolarmente tra le Persone Ecclesiastiche; a' quali esser volevo le inviolabile osservanza di quelle *Costituzioni Apostoliche* pubblicate da' Sommi Pontefici suoi Antecessori, per togliere ogni origine de' scandali, e che per altro, o non venivano osservate, o in varie maniere eluse, fece la presente *Costituzione*.

§. 1. Avendo la fa: me: di Sisto IV. sentito, che molti Predicatori di diverse Religioni ne i discorsi, e prediche loro, le quali facevano al Popolo in varie Città, e Terre, non cessavano mai di affermare pubblicamente alcune false proposizioni: La prima. Che peccavano mortalmente, e erano Eretiche tutte quelle Persone, da cui si credesse, e si afferisse, che la *Gloriosa, e Immacolata Madre di Dio* fosse stata concepita senza Peccato originale. La seconda. Che gravemente peccavano quelli, i quali celebrassero l' *Officio della stessa Immacolata Concezione*, e sentissero i discorsi di quei tali, che affermavano essere stata la *B. V. Maria* concepita senza il Peccato originale. Ma oltre di questo gli accennati Predicatori avevano dato alla luce alcuni libri composti sopra le sudette Proposizioni, da' quali nascevano non piccoli scandali nelle menti de' Fedeli: Perciò il sudetto Pontefice volendo ovviare a simili asserzioni perverfe, e scandalose, e ad altre, che potevano insorgere, riprovò, e condannò come false, erronee, e affatto aliene dal vero le dette due Proposizioni, come anche i libri composti sopra le medesime: E di più stabili, e ordinò, che, se i detti Predicatori, o altri di qualivisia stato, grado, e condizione ardissero ne' discorsi loro al Popolo, e in qualsivoglia altro modo affermare; che le sudette Proposizioni fossero vere, e che i detti libri si potessero leggere, e tenere, come se io essi si contenessero parimente cose vere; subito incorressero nella scomunica riservata al Papa, eccetto che in punto di morte. E alla detta censura, e pena soggiacessero parimente quelli, che avessero avuto ardore di affermare la opinione contraria, cioè: Che peccino mortalmente, e siano Eretici quelli, che credono essere la *Beata Vergine* stata concepita in peccato originale: Non essendo ciò stato deciso per anche dalla Chiesa Romana, e dalla S. Sede.

§. 2. Il Sagro Concilio di Trento nella *sess. 15. de' Peccat. Original.* rinnovò espressamente la detta *Costituzione di Sisto Quarto*.

§. 3. Dipoi S. Pio V. nella sua *Costituzione 114.* che comincia - *Super Spem* - stabili, e ordinò, che nessuno di qualunque ordine, o dignità, nelle Prediche, che si fanno al Popolo, o in altri discorsi, a' quali sogliono andare Uomini, e Donne indifferente, ardisse disputare di questa Contraversia per niana delle due Opinioni, come farebbe adducendo le ragioni,

ni, e le autorità de' Dottori, difendendo la propria Sentenza, e rigettando la contraria; e che nè anche potesse alcuno sotto qualsiasi pretesto di pietà, o di necessità, scrivere, o dettare in volgare circa li sudetti punti: Soggettando i Trasgressori alle pene della sospensione à *Divinis* da incorrerli *ipso facto*, e privazione di ogni grado, dignità, o amministrazione, e perpetua inabilità alle medesime Cariche, dalle quali pene non potessero essere dispensati, e assoluti se non dal Sommo Pontefice; e di più li soggettò ad altre pene da importarli loro secondo la qualità del delitto dal proprio Superiore.

§. 4. Permise però detto S. Pio V. che fino a tanto fosse discussa una delle due Sentenze, e condannata la contraria, potessero gli Uomini dotti nelle pubbliche Accademie, o ne' Capitoli Generali, o Provinciali, o in altro luogo, dove intervenissero Persone capaci, nè vi potesse essere pericolo di scandalo, di poterne disputare, e argomentare con asserire, o impugnare una delle dette due Sentenze; purché nè una, nè l'altra venisse tacciata per erronea; e si osservasse tutto ciò, che veniva stabilito dall' accennata Costituzione di Sisto IV.

§. 5. Ma vedendo Paolo V. che non ostanti le dette Disposizioni Apostoliche, le Controversie tuttavia andavano crescendo, e da quelle poi ne inforgevano molte liti, e contese non senza offesa di Dio, e scandalo de' Fedeli.

§. 6. Perciò con la presente Costituzione di Moto proprio approva, conferma, e rinnova, in tutto, e per tutto le accennate Costituzioni di Sisto IV. e S. Pio V. con incaricare l'osservanza delle medesime a tutti i Regolari di qualunque ordine, e a tutte le altre Persone tanto Ecclesiastiche, quanto Secolari di qualsivoglia stato, grado, condizione, e dignità, fino a tanto, che simile Controversia sarà definita dalla S. Sede Apostolica Romana.

§. 7. Se alcuno trasgredirà, e contravverrà alla disposizione del presente Breve, oltre le altre pene prescritte dalle Costituzioni sudette, sia subito privo della facoltà di predicare, di leggere pubblicamente, d' insegnare, e d' interpretare, e della voce attiva, e passiva, e sia perpetuamente inabile agli detti Ufici, dalle quali pene non possa essere dispensato, o assoluto, se non

dal Papa; rimanendo il Reo soggetto anche ad altre pene ad arbitrio dello stesso Sommo Pontefice.

§. 8. Il detto Paolo V. concede tanto alli Vescovi, Prelati, Superiori, e altri Ordinari de' Luoghi, quanto a gl' Inquisitori la facoltà di fare Inquisizione, procedere, e punire simil Trasgressori anche Regolari di qualsivoglia Ordine, quantunque essenti, e qualsiasi altra Persona Ecclesiastica, o Secolare di qualunque stato, grado, ordine, e dignità.

§. 9. Deroga a tutto ciò, Sisto IV. e S. Pio V. vollero che non ostasse nelle Costituzioni loro, e a qualsiasi altra cosa in contrario.

§. 10. Vuole, che si faccia la pubblicazione del presente Breve nella Curia Romana; alla osservanza del quale dopo questa pubblicazione resti ciascuno astretto, e obbligato, come se gli fusse stato personalmente intimato.

§. 11. E che a i Transunti del medesimo Breve sottoscritti da Nostro pubblico; e muniti col Sigillo di qualche Persona costituita in dignità Ecclesiastica, si abbia in ogni luogo piena fede. Dato &c.

DÈCRETO

Della Congregazione della S. Inquisitione.

Che comincia - *Sacrilijsumus D. Noster auditis* - emanato li 24. Maggio 1622.

Col quale si ampie, e si dichiara la Proibizione di asserire, che la B. V. Maria fosse concepita col Peccato Originale.

§. 1. **L**A fa: noi di Gregorio XV. col parere de' Signori Cardinali Inquisitori Generali essete, ed ampie il Decreto di Paolo V. qual' e il seguente.

Avendo il Sommo Pontefice Paolo Quinto dopo una lunga, e matura discussione, sentito anche il parere de' Signori Cardinali della Congregazione del S. Ofizio, ponderatamente considerato, che quantunque nella Costituzione di Sisto IV. emanata per rimuovere gli scandali, risse, e contese sopra

la Concezione della Beatissima Vergine, rinnovata poi dal Sagro Concilio di Trento, e parimente in uo' altra Costituzione di S. Pio Quinto fatta sopra la medesima materia (quali Costituzioni furono rinnovate dallo stesso Paolo V. con aggiungervi altre pene per la maggiore osservanza di esse;) quantunque, dico, sia stato lasciata alla libertà di ciascheduno il poter tenere, e asserire l'una, o l'altra Sentenza; cioè *Che sia stata, è, nè, concepita col peccato originale*; purché oissuna delle due venghi tacciata per eresia, o eretica: Nientedimeno perche lo occasione di asserire nelle Prediche, Lezioni, Conclusioni, e Atti pubblici, (*Che la B. V. Maria fosse concepita in peccato originale*;) ne nascevano grandi scandali, controversie, e dissensioni, il detto Pontefice proibì a tutti i Regolari di qualsivoglia Ordine, istituto, e a tutte le Persone tanto Ecclesiastiche, che Laiche di qualunque grado, e condizione, di potere in avvenire (fin che quello punto non sarà stato distinto dalla S. Sede) asserire nelle Prediche, Conclusioni, e Atti pubblici fudetti *Che la B. V. Maria sia stata concepita col peccato originale*, foggiettando i Trasgressori alle Censure, e pene contenute nelle accennate Costituzioni da incorrerli *ipso facto*. Non intese però Paolo V. rigettare la opinione contraria, la quale lasciò nello Stato, in cui si trovava, eccetto che in quanto alle sopradette proibizioni.

Ordinò parimente sotto le medesime pene, e Censure, che quelli, i quali asserivano ne i fudetti atti pubblici *Che la B. V. Maria sia stata preservata dal peccato originale*, non potessero impugnare la opinione contraria, nè in modo alcuno trattarne. Volendo di più il detto Papa, che fuori di tali atti pubblici, nel rimanente restino illese, e ferme le Costituzioni predette, come le il presente Decreto non fosse emanato; non ostanti le medesime Costituzioni, e ogni altro, che vi fosse in contrario.

§. 2. Gregorio XV fudetto per evitare i scandali, e dissensioni, che possono nascere e che in alcuni luoghi erano già insorti dalli Discorsi privati in occasione della opinione affermativa col presente Decreto estese la fudetta Costituzione di Paolo V. a i discorsi privati, e a gli scritti, comandando, che nessuno in avvenire (fin che non sarà distinto questo Articolo dalla S. Sede, o vi sarà altro nuovo ordine Pontificio) ardisse asserire anche

Cod. Regul. Tom. VI.

ne i discorsi; e scritti privati -- *Che, la B. V. Maria sia stata concepita col peccato originale* --, nè trattare in modo alcuno di questo punto; le non quelli, che ne avverranno l' Indulto dalla S. Sede: Non intendendoperò con la presente proibizione riprouare la detta opinione, anzi la lascia nel suo primiero Stato, eccetto nelle cole fudette proibite da Paolo Quinto, e quel che viene proibito col presente Decreto.

§. 3. Di più il detto Gregorio vuole, che in tutte le altre cole, le quali non sieno contrarie alli presenti Decreti, restino nel loro vigore le Costituzioni di Sisto IV., Alessand. VI., S. Pio V., e Paolo V. emanate sopra la Concezione della B. V. Maria.

§. 4. Ordina inoltre a tutte le Persone Ecclesiastiche Secolari, e Regolari, che nella Festa, Offizio, e Messa della Concezione della Beatissima Vergine, non si debba usare altra parola, che di *Concezione*: dichiarando i Trasgressori incorri subito nelle pene contenute nella accennate Costituzioni, e Decreti.

§. 5. Deroga in questa parte a tutte le fudette Costituzioni, al Decreto di Paolo V., e alle Consuetudini anche immemorabili, e a tutte le altre cole, che i Pontefici Antecessori hanno voluto, che non ostassero.

§. 6. A effetto, che si offerui, e si eseguisca il presente Decreto, e quanto in esso si contiene, dà la facoltà a i Vescovi, Superiori, e Ordinari dei Luoghi, come anche a gli Inquisitori, di poter procedere, e punire i Trasgressori, anche Regolari in qualsivoglia modo essenti, o altre Persone di qualsivoglia stato, grado, e dignità, tanto Ecclesiastiche, quanto Secolari.

§. 7. Vuole che fatta la pubblicazione di questo Decreto in Curia giusta il solito, asstringa tutti alla osservanza del medesimo, come se fosse stato alcuno personalmente intimato.

E che alli Traslanti dello stesso autentici da Notajo pubblico, e muniti col sigillo di qualche Persona costituita in dignità Ecclesiastica, si abbia in ogni luogo piena fede. Dato &c.

B R E V E

Della santa memoria di Gregorio XV.

Che comincia -- *Romani Pontifex in Specula* -- emanato il 2. Luglio. 1622.

Col quale rinvoca tutte le Concessioni fatte da i Sommi Pontefici coll' Oracolo della viva voce loro ; eccetto gli Oracoli fatti a i Signori Cardinali, sottoscritti da medesimi.

Il Sommo Pontefice alle volte per giusti motivi modera, e rinvoca tutte le grazie, e indulgenze concessi tanto da se, che da' suoi Predecessori, conforme conosce essere expediente pel maggiore servizio di Dio.

§. 1. Gregorio XV. di Moto proprio rinvoca, cassa, e annulla, in qualunque cosa però, che non hanno già avuto l'effetto loro, tutti gl'indulti, facoltà, privilegi, grazie, e concessioni spirituali, ed Ecclesiastiche spettanti sì al Foro esterno, che interno, concesse tanto per suppliche delle Parti, che di Moto proprio, però coll' Oracolo della viva voce in qualsivoglia modo, e per qualsiasi causa, a qualunque Collegio, Capitolo, Ordine de' Mendicanti, o non Mendicanti, alle Compagnie, anche a quella di Gesù, e a qualsivoglia Congregazione, o rispettivamente a i Prepositi loro, Decani, Maestri, Ministri, Pretati, Priori, Rettori, Generali, o Provinciali, o ad altri Superiori anche esteri, e immediatamente soggetti alla S. Sede, sicco di qualunque dignità, e preminenza. Si eccettuano però i Privilegi, e grazie concesse alle suppliche di qualche R. E.

§. 2. Restando anche nel vigore loro tutti gl'indulti, e Concessioni fatte da' Sommi Pontefici coll' Oracolo della viva voce a i Signori Cardinali tanto in favore, che di altri, purché sieno sottoscritte da' medesimi di proprio carattere, o vero essi Signori Cardinali ne facciano Testimonianza in iscritto.

§. 3. Determina il detto Papa, che quanto viene disposto nel presente Breve, non possa da alcuno essere impugnato, o notato, come orrettizio, o surretizio, nè di qualsivoglia altro

disetto; nè si possa mettere in controverbia, ma sia sempre valido, e ottenga il suo plenario, e intero effetto.

§. 4. Dichiaro, che circa le cose premesse, così, e non altrimenti si debba giudicare, e diffinire da qualsivoglia Giudice Ordinario, o Delegato, anche dall'Uditore della Camera, e da i Cardinali di Santa Chiesa ancorché sieno Legati à Latere, e da i Nunzi, togliendo a tutti ogni facoltà di giudicare, o interpretare in contrario, e che sia di niun valore quanto si facesse contro la detta disposizione.

§. 5. Deroga specialmente a tutte le Costituzione, e Ordinazioni Apostoliche concesse, confermate, e rinnovate in favore de' gli Ordini Compagnie, e Congregazioni suddette, e de' i Prepositi, Ministri, e altri Superiori loro, e a qualsivoglia altra cosa in contrario.

§. 6. Vuole, che alle Copie del presente Breve sottoscritte da Notajo pubblico, e segnate col sigillo di qualche Persona collata in dignità Ecclesiastica si abbia in ogni luogo piena fede.

§. 7. E che la pubblicazione del medesimo Breve fatta giusto il solito nella Curia Romana stringa tutti alla osservanza, come se fusse stato personalmente intimato a tutti. Dato &c.

B R E V E

Della santa memoria di Urbano VIII.

Che comincia - *Aliàs fel. rec. Gregorius Papa XV.* - emanato il 20. Dicembre 1621.

Col quale si sponde la suddetta Costituzione di Gregorio XV. con cui si rinvocano le Concessioni fatte coll' Oracolo della viva voce.

Gregorio XV. per ovviare a varie difficoltà, e abusi, che spesso nascevano da' privilegi concessi dalla Sede Apostolica coll' Oracolo della viva voce, fece la Costituzione, che comincia - *Romani Pontifex in Specula* - riferita di sopra.

§. 1. Avven-

§. 1. Avendo con la speranza saputo Urbano VIII. che le Concessioni fatte coll' Oracolo della viva voce, anche ottenute da Signori Cardinali, e sottoscritte di carattere loro, non s'interpretavano giusta la mente del Papa, e a quelle si dava la esecuzione col pregiudizio della Disciplina Ecclesiastica.

§. 2. Perciò di Mito proprio, e col parere di alcuni Signori Cardinali, col presente Breve rinvoca, cassa, e annulla tutti i Privilegi, facoltà, licenze, e grazie fatte coll' Oracolo della viva voce da se, o da' Pontefici suoi Predecessori, ancorche sottoscritte di carattere de' Signori Cardinali, e concesse a qualsivoglia Generale, Provinciale, e altri Superiori, e Persone di qualunque Ordine, Dignità, Congregazione, Istituto, e Compagnia, siano Secolari, o Regolari, o vero alle stesse Congregazioni, Ordini, Istituti, e Compagnie, anche a quella di Gesù, o a' Chierici, e Preti di quelle per qualunque causa, occasione, pretesto, e riguardo, anche ad istanza dell'Imperadore, Re, e qualsiasi altro Prencipe.

§. 3. Ordina di più a tutti i Generali, e altri Superiori de' gli accennati Ordini, anche della Compagnia di Gesù, sotto le pene della scomunica, privazione de' gli Ufici, Dignità, voce attiva, e passiva da incorrerli *ipso facto*, che dentro il termine di tre mesi dal giorno della pubblicazione del presente Breve, debbano farne consapevoli tutti li Provinciali delle Religioni, Ordini, e Congregazioni loro: E che parimente gli stessi Provinciali sotto le medesime pene, debbano comandare a i Superiori de' Monasteri, Conventi, Case, e Luoghi de' Regolari di pubblicare la presente Costituzione secondo il solito.

§. 4. Determina il detto Pontefice, che questo Breve, e quanto viene disposto nel medesimo, non possa da alcuno essere impugnato, o notato, come erroneo, o frettoso, o, né di qualsivoglia altro difetto, né si possa mettere in controversia; ma sia sempre valido, e utenga il suo pleoario, e intero effetto.

Dichiarando, che circa le cose premesse così, e non altrimenti si debba giudicare, e definire da qualsivoglia Giudice Ordinario, e Delegato, anche dall' Uditore della Camera, e da i Signori Cardinali, quantunque Legati a *Loco*, e da i Nunzi, togliendo a tutti

Cod. Regul. Tom. Pl.

ogni facoltà di poter giudicare, o interpellare in contrario, essendo nullo quanto si facesse altrimenti.

§. 5. Deroga specialmente, ed espressamente a tutte le Collicazioni, e Ordinazioni Apostoliche concesse a favore de' gli Ordini, Compagnie, e Superiori, o altre Persone delle medesime Congregazioni, e a qualsiasi altra cosa in contrario.

§. 6. Vuole, che alle Copie del presente Breve autenticate da Notajo pubblico, e segnate col sigillo di qualche Persona colta in dignità Ecclesiastica si abbia in ogni luogo piena fede.

E che la pubblicazione del medesimo fatta in Curia conforme al solito sstringa, e obblighi tutti alla osservanza, come se fusse stato loro personalmente intimato. Dato &c.

BREVE

Della santa memoria di Gregorio XV.

Che comincia - Apostolatus Officium - emanato li 30. Dicembre 1622.

Col quale si rinvocano tutte le licenze di leggere, e tenere i Libri proibiti concessi a qualsiasi Persona, ancorche da i Sommi Pontefici.

E' Ufficio del Sommo Pontefice d'ovigliare, che la Religione Cattolica si conservi, dove stà illesa, e dove il bisogno lo richiede, si ristabilisca.

§. 1. Considerando ha sia mai di Gregorio XV. il gran male, che cagionava a' Fedeli la lettura di quei Libri, che per esser Eretici, o sospetti di Eresia, o vero per altra cagione sono proibiti, e che molto erano cresciute le licenze di leggere i detti Libri; col presente Breve rinvoca, e annulla tutte le licenze di leggerli, e tenerli, concesse a qualunque Persona di qualsiasi grado, e condizione per qualsivoglia causa, e io qualunque modo anche per lettere Apostoliche per un tempo limitato, o in vita da chiunque, il quale abbia la facoltà di concederle, ancorche dallo stesso Sommo Pontefice.

F f f a

§. 2. Di-

§. 2. Dichiarà incorfi nelle Censure, e pene contenute ne' Sagri Canonì, Costituzioni Apostoliche, e nell' Indice de' Libri proibiti, quelli, che con le dette licenze leggono, o ritengono simili Libri.

§. 3. Ordina il detto Pontefice, che l'presente Breve dopo fatta la sua pubblicazione nella Curia Romana, debba nello spazio di due mesi altringere tutti alla osservanza del medesimo, come se fosse stato personalmente intimato a ciascheduno.

E che nel sudetto spazio di tempo si debbano portare i Libri proibiti a gli Ordinari, o Inquisitori, da' quali si debbano bruciare. E inoltre ciascheduno sia tenuto denunziare a i medesimi Ordinari, e Inquisitori quelli, da' quali si ritengono i detti Libri. E di più, che tali licenze non si possano avere, se non dalla Congregazione del S. Ofizio.

§. 4. Vuole parimente, che alle copie del presente Breve sottoscritte da Notajo publico, e segnate col sigillo di Persona costituita in Dignità Ecclesiastica, si debba avere in ogni luogo piena fede. Dato &c.

B R E V E

Della S. memoria di Urbano VIII.

Che comincia - Apostolatus Officium - emanato li 2. Aprile 1631.

Col quale si rinvocano tutte le licenze di leggere, e tenere i Libri proibiti, come nel riferito Breve di Gregorio XV.

E' Ufficio del Sommo Pontefice d' invigilare, che la Religione Cattolica si conservi, dove stà illesa, e dove il bisogno lo richiede, si ristabilisca.

§. 1. Considerando il sudetto Urbano VIII. quanto gran male veniva cagionato a' Fedeli dalla lettura di quei Libri, che per esser' Eretici, o sospetti di Eresia, o perche trattano dell' Astrologia giudiciaria, o vero per altra causa sono proibiti; e che molto erano cresciute le licenze di leggere i detti Libri; col presente Breve rinvoca, e annulla

tutte le accennate licenze concesse a qualsivoglia persona di qualsiasi grado, e condizione, per qualunque motivo, e in qualsivoglia modo, antie per lettera Apostolica, per un tempo limitato, o in vita, da chiunque, il quale abbia la facoltà di concederle, ancorche dallo stesso Sommo Pontefice; non però le concesse dal medesimo Papa Urbano per Breve Apostolico, o per Chirografo sottoscritto di suo proprio Carattere.

§. 2. Dichiarà incorfi nelle, Censure contenute ne' Sagri Canonì, costituzioni Apostoliche, e nell' Indice de' Libri proibiti, quelli, che con le dette licenze rinvocate leggono, o ritengono simili libri.

§. 3. Ordina il detto Papa, che questo Breve, dopo fatta la sua pubblicazione nella Curia Romana altringa alla osservanza del medesimo tutti, cioè fra due mesi quelli, che sono di quà da' Monti, e fra quattro mesi dal giorno della detta pubblicazione gli Oltramontani, come se fosse loro stato personalmente intimato.

E che nel detto spazio di tempo rispettivamente si debbano portare tutti i sudetti Libri a gli Ordinari, o Inquisitori, da' quali subito debbano essere abbruciati.

E inoltre ciascheduno sia tenuto denunziare a i medesimi Ordinari, e Inquisitori, quelli, da cui si tengono simili Libri. E di più, che tali licenze non si possano ottenere, se non dalla Congregazione del S. Ofizio, o da quelli, che si deputeranno dal Papa a questo effetto nella medesima Congregazione.

§. 4. Vuole parimente, che alle Copie del presente Breve sottoscritte da Notajo publico, e munite col Sigillo di Persona costituita in Dignità Ecclesiastica, si abbia in ogni luogo piena fede. Dato &c.

DECRETO

Della Congregazione della S. Inquisizione,

Che comincia - Sanctissimus Dominus noster sollicitè animadvertens - emanato li 12. Marzo 1625.

Col quale si proibisce di proporre al publico Culto dipinte co' Raggi, Splendori, e Laureole le Immagini de' Servi di Dio non ancora Canonizzati, o Beaticati dalla S. Sede; e di non mettere a' Sepolchri loro lumi, e tavolette, dette comunemente i Foti; e di non rapportare i Miracoli di essi Servi di Dio ne i Libri, che si danno alle Stampe.

Essendo nati molti abusi in occasione, che si veneravano alcuni, i quali erano morti in concetto di Servi di Dio, o con la fama del Martirio; e non essendo quelli per anco Canonizzati, nè Beaticati dalla Santa Sede, venivano esposte le Immagini loro ne gli Oratori, Chiese, o in altri luoghi pubblici, o vero privati, dipinte co' Raggi, Splendori, e Laureole; e che di più si riferivano i Miracoli, le Rivelazioni, e Grazie ottenute per intercessione di essi ne i libri delle Vite loro; inoltre si mettevano a' Sepolchri de' medesimi le Tavolette, Immagini, e altre cose per testimonianza de' Benefizi ricevuti, come anche le Lampade, e altri lumi.

§. 1. Volendo Urbano VIII. ovviare a' simili abusi, avendo comunicato questo affare alla Congregazione del S. Offizio, e lvi maturamente esaminato, dichiarò, stabili, e decretò, che in avvenire non mai si ponessero ne gli Oratori, Chiese, luoghi pubblici, o privati da Secolari, o Regolari, le Immagini di qualsivoglia, che ha morto coo la fama di Santità, o del Martirio, se oco sia stato canonizzato, o beatificato dalla S. Sede; e proibì ogni altra cosa, che indicasse culto, e venerazione verso simili Uomini morti in tal concetto; E quelle cose, che attualmente ci erano, ordinò che fossero subito levate.

§. 2. Proibì ancora di stampare lo avvenire i Libri, ne' quali si contengono i Fatti, Miracoli, Rivelazioni, o altre Grazie, come ottenute per intercessione di detti Uomini morti in concetto di Santità, senza l'approvazione

dell'Ordinario, il quale in riconoscere simili libri deve procedere col consiglio de' Teologi, e affinché non succeda qualche scandalo in materia di riportanza, ne dovrà dar parte alla S. Sede Apostolica, con attenderne dalla medesima la risposta: Disapprovando in tanto Urbano VIII. i libri già stampati senza l'approvazione dell' Ordinario, ne i quali li contengono le accennate Rivelazioni, Miracoli, Grazie, e altre cose fatte da i detti servi di Dio.

§. 3. Vietò parimente il poterli porre a' Sepolchri de' medesimi le Tavolette, e Immagini di qualsivoglia festa, ematema, come anche le Lampade, o altri lumi, senza l'antecedente approvazione dell' Ordinario da riferirsi poi alla S. Sede, e approvarli dalla medesima, come sopra.

§. 4. Dichiarando il detto Pontefice, che per le suddette proibizioni non intende pregiudicare in cosa alcuna al Culto di quei Servi di Dio, i quali si venerano col consenso comune della Chiesa, o per lo spazio di tempo immemorabile, o per testimonio de' SS. Padri, o vero con la scienza, e tolleranza di lungo tempo avuta dalla Sede Apostolica, o dall' Ordinario.

§. 5. A effetto, che con ogni diligenza si osservasse, quanto di sopra viene ordinato, comandò rigorosamente a gli Ordinari de' luoghi, e a gli Inquisitori, che ciascuno nella sua Diocesi, o Provincia attentamente invigilasse, che senza le suddette approvazioni non si esponessero le accennate Immagini, o Tavolette; nè si pubblicassero i Miracoli, le rivelazioni, e grazie, come di sopra si è detto.

§. 6. Impose a i Trasgressori le pene, cioè se faranno Regolari, la privazione della voce attiva: e passiva, de gli Ufici loro, e la sospensione a Divinis; se faranno Chierici Secolari, li dichiarò locuti parimente nella privazione de gli Ufici, e nella sospensione a Divinis, dall' Amministrazione de' Sacramenti, ed esecuzione de gli Ordini; E che a proporzione della colpa fossero puniti con le altre pene ad arbitrio de gli Ordinari, e Inquisitori sudetti.

§. 7. E che gli Stampatori, i quali daranno alle Stampe i detti Libri, e i Pittori, e Scoltori, che faranno le suddette Immagini, e quegli Artifici, che trasgrediranno in qualunque modo le

F f f 3

feti-

ferite disposizioni, perdessero le dette robe, e di più fossero puniti con le pene pecuniarie, e corporali, e con altre ad arbitrio de' gli stessi Ordinari, e Inquisitori.

§. 8. Derogò a tutte le cose, che vi sono in contrario.

§. 9. Ordinò, che la pubblicazione del presente Decreto fatta nella Curia Romana allringa tutti alla osservanza del medesimo, come se fosse stato loro personalmente intimato.

§. 10. E che alle Copie dello stesso sottoscritte da Notaio pubblico, e segnate col sigillo di qualche Persona costituita in dignità Ecclesiastica, si abbia in ogni luogo piena fede. Dato &c.

DECRETO

Della Congregazione della S. Inquisizione,

Che comincia - Sanctissimus Dominus Noster pro debito sui Pastoralis Officii - emanato li 18. Settembre 1625.

Col quale si proibisce a quelli, che dimorano nello Stato Ecclesiastico, di portare, o fare stampare altroue i Libri composti da loro in qualsiasi luogo sopra qualsivoglia materia senza l'Approvazione in Roma del Cardinal Vicario, e del Maestro del Sag. Palazzo; e fuori senza la licenza dell' Ordinario, Inquisitore del Luogo.

§. 1. Volendo la San. mer. di Urbano VIII. correggere gli abusi di alcuni Dimotanti nello Stato Ecclesiastico, i quali facevano stampare fuori del detto Stato senza l'approvazione de' gli Ordinari, e Inquisitori de' Luoghi, dove dimoravano, i Libri composti da loro; stabili, e decretò, che in avvenire niuno, il quale dimota nello Stato Ecclesiastico, sia di qualunque dignità, grado, ordine, e condizione, ardisse portare, o mandare altroue a stamparli i Libri composti in qualsiasi luogo sopra qualsivoglia materia, senza l'approvazione in iscritto dal Signor Card. Vicario, e del Maestro del Sag. Palazzo in Roma, e fuori di essa senza la facoltà dell' Ordinario, e Inquisitore del luogo, o de' Deputati loro, la quale approvazione, e facoltà si dovesse inserire ne' gli stessi Libri.

§. 2. Dichiarando proibiti i detti Libri stampati senza la menovata approvazione, e facoltà sottoponendo i trasgressori alle pene ad arbitrio de' Sommo Pontefice. Non ostante qualunque disposizione in contrario. Dato &c.

BREVE

Della santa memoria di Urbano VIII.

Che comincia - Cum sicut accepimus emanato li 5. Novembre 1621.

Col quale si dichiara, che tutte le Costituzioni Apostoliche, le quali sono emanate per le materie concernenti la S. Sede Cattolica; e la S. Inquisizione, e quelle, che in avvenire emaneranno tanto per le suddette, quanto sopra le altre materie, comprendono tutti i Regularium qualsiasi modo privilegiati, se non vengano nelle medesime espressamente exceptuati.

Essendo stato rappresentato a Urbano VIII., che i Monaci Benedettini, Cisterciensi, Premonstratensi, di S. Antonio Viennense, e i Padri Geluiti, e forse alcuni altri Regulari pretendevano di non essere compresi nelle Costituzioni Apostoliche Generali emanate, e che emanavano dalla S. Sede, se in quelle non sono espressamente, ed espressamente nominati, e ciò in vigore, e sotto pretesto de' gli Indulti, e Privilegi concessi loro, e a' gli detti Ordini, Compagnie, ed Istituti tanto per via di mera Concessione, che di Comunicazione, anche per Moto proprio, e Conciliosalmente.

§. 1. E volendo il detto Pontefice togliere ogni ambiguità, e dubbio, affinché la S. Sede Cattolica da per tutto si conservi, e si propaghi; e provveda, che a maggiore gloria di Dio, ed esaltazione di S. Madre Chiesa abbiano il suo effetto le Costituzioni Apostoliche emanate, e che in avvenire emaneranno, particolarmente quelle, che spettano alla Propagazione della S. Sede Cattolica, e alla S. Inquisizione, levate affatto tutte l'eccezioni, fusteggi, e impedimenti; e derogando (come le fossero espressi, e inseriti in questa Costituzione *de verbo ad verbum*) tutti i Privilegi, Grazie, e Indulti concessi con qualsiasi Clausula, Decreto, e Cautela per qualunque cagione, e motivo a' detti Ordini, Compagnie, ed Istituti,

ancorchè detti Privilegi sieno nel corpo della legge.

§. 2. Dichiarò di Moto proprio, che tutte le Costituzioni generali, Disposizioni, e Ordinanze Apostoliche emanate circa le cose spettanti alla Propagazione della S. Fede Cattolica, e alla S. Inquisizione, e particolarmente in quanto a quelle materie, che sogliono trattarsi nelle Congregazioni di Propaganda Fide, e del S. Uffizio, comprendessero tutti i sudetti Monaci, Canonici Regolari, e i PP. Gesuiti, e anche tutti i Regolari di qualunque Ordine, Congregazione, Compagnia, e Istituto, come se fossero stati espressamente in quelle nominati: Quelle Costituzioni poi, che in avvenire emaneranno tanto sopra le sudette, che circa qualunque altra materia, comprendessero ommamente i sudetti Regolari, se in queste non venissero specialmente, ed espressamente eccettuati, ancorchè fossero privilegiati, e pretendessero di non essere compresi nelle Costituzioni generali, nelle quali non si fa esplicita menzione di loro, sotto il pretesto, e in vigore de' gli privilegi, grazie, e indulti concessi loro con qualunque Clausula anche derogatoria delle derogatorie, culli Decreti irritanti, o vero di Moto proprio, e Concistorialmente, o ad istanza dell' Imporadore, de' Re, e di altri Principi tanto per via di mera Concessione, che per Comunicazione, o in qualsivoglia altra maniera.

§. 3. Decretò, che il presente Breve non potesse essere impugnato, o notato per orrettizio, surrozzizio, nullo, o di qualsivoglia altro difetto sostanziale, nè messo in controversia, nè tampoco compreso sotto qualsivoglia revocazione, limitazione, o altra disposizione contraria.

§. 4. Ma che sempre fosse valido, fermo, efficace, e ottenesse il suo pieno effetto, e venisse inviolabilmente osservato da tutti, a' quali spetta.

E di più, che così dovesse giudicarsi, e diffinirsi da qualunque Giudice Ordinario, e Delegato, anche dall' Uditore della Camera, Signori Cardinali, e Legati d' Avere, e da i Nunzi della Sede Apostolica; togliendo loro ogni facoltà di poter giudicare, e interpretare in altra maniera; E che, se mai si facesse il contrario, fosse di niun valore.

§. 5. Derogò a tutte le Costituzioni, e Ordinanze Apostoliche, e a i Privilegi, Statuti, e Consuetudini an-

che immemorabili de i Monaci Benedettini, Cisterciensi, Premonstratensi, di S. Antonio Vienneose, e de' Padri Gesuiti sudetti, e di qualunque altro Ordine, Congregazione, e Istituto; e parimente a tutti gli altri Privilegi, Indulti, e Lettere Apostoliche, anche alla Costituzione, che comincia - *Mors magnum* - concessa, confermate, e rinnovate in favore de i medesimi Ordini, Congregazioni, Compagnie, e Istituti, e de Superiori, Beni, Monasteri, Luoghi, e Persone Regolari sotto qualsivoglia tenore, clausula, e specialità.

§. 6. Inoltre ordinò, che alli Tramonti della presente Costituzione, anche stampati, sottoscritti da Notaio pubblico, e segnati col Sigillo di qualche Persona coltuita in dignità Ecclesiastica, si avesse in ogni luogo piena fede.

E che dopo la pubblicazione della medesima fatta in Curia astringessero tutti alla osservanza, e totale esecuzione, come se fosse stato a ciascuno di loro personalmente intimata. Dato &c.

BOLLA

Della santa memoria di Innocenzo XII.

Che comincia - *Nuper à Congregatione* - spedita il 23. Settembre 1697.

Con la quale vengono confermati i Decreti sopra la Celebrazione delle Messe, e le Disbavazioni de' medesimi Decreti, fatte dalla Sagra Congregazione del Concilio per ordine della santa memoria di Urbano VIII. sotto li 21. Giugno 1625.

Si deve leggere ogni sei Mesi, cioè il Lunedì dopo la prima Domenica dell' Aumento, e il Venerdì dopo la Ottava del Corpus Domini; e per Decreto speciale della Sagra Congregazione de' Vescovi emanato li 12. Marzo 1638. si possono leggere nell' dieci giorni seguenti alli sudetti.

Fu rappresentato alla sua: me: d' Innocenzo XII. essere stati fatti poco prima dalla Sag. Congregazione del Concilio alcuni Decreti dell' infrascritto tenore.

§. 1. Altre volte per ordine, e con l'autorità specialmente data da Urbano VIII. la detta Sagra Congregazione fece molti Decreti sopra la Celebrazione delle Messe, e sopra la Proibizione di moderarle, o ridurle senza la licenza della Sede Apostolica; come anche circa il non ricevere obblighi perpetui di quelle, e di non tenerne i Conventi, se non quel numero de' Religiosi, che possono sustentarsi con le rendite, e limosine consuete: quali Decreti sono i seguenti.

§. 2. Essendo stato spesso volte osservato, che ad alcune Chiese veniva imposto un numero sì grande di Messe per i Legati più de' Desotti, o limosine de' Fedeli; le quali benché non si potessero soddisfare nei giorni prescritti, nientedimeno si ricevevano giornalmente altri obblighi di Messe: Dal che ne veniva, che non si adempiva la pia mente de' Testatori, e de' benefattori, restavano prive de' Suffragi le Anime dell' Desotti, si diminuiva il Culto alle Chiese, e i Fedeli restando scandalizzati si ricorrevano dal fare simili Opere di Pietà. E perché le Cagioni di questi disordini erano per lo più la speranza, che avevano quelli, de' quali si accettavano i detti obblighi, di essere quelli in breve ridotti da' Superiori a minor numero; o perché consumata la Sorte principale del denaro, rimanevano gli obblighi delle Messe scoperti senza alcuno emolumento; o la limosina per celebrarle era così tenue, che non trovavasi facilmente, chi volesse accettare tal peso; e le rendite della Chiesa, o Monastero erano scarse in modo tale, che il Sacerdote veniva costretto pel suo necessario sostentamento, a ricevere nuovi obblighi, e pesi: Perciò la Sagra Congregazione del Concilio giudicando di fare cosa molto grata al Sig. Iddio, e conforme alla Carità, e Giustizia, se toglieva un sì esagerando abuso dalla Repubblica Cristiana, con l'autorità speciale di Urbano VIII. fece i Decreti, che sieguono.

§. 3. In primo luogo rigorosamente proibisce, che i Vescovi nella Sinodo della Diocesi, e i Generali ne' Capitoli generali, o in altro luogo in qualsiasi modo non facciano la riduzione de' gli obblighi delle Messe imposti dopo il Concilio di Trento, o nella Fondazione; ma per la riduzione, o moderazione, o vero commutazione di quelli debbano ricorrere alla Sede Apostolica, la quale, considerato diligentemente l'affare, stabilirà ciò, che giudicará più spediente per ser-

vizio di Dio: E se le dette riduzioni si faranno contro la forma della prelate proibizione, dichiara essere onninamente vane, e di nessun valore.

§. 4. Inoltre ordina, che quando siano stati dati a qualsivoglia Sacerdote, Chiesa, Capitolo, Monastero, Convento, o altro Luogo Pio tanto de' Secolari, che de' Regolari, gli stipendi ancorché tenui, e incongrui per celebrare v. g. un certo numero di Messe, assolutamente se ne debbano celebrare tante, quante ne saranno state prescritte a ragione della limosina data a questo effetto: e facendo altrimenti non soddisfanno, anzi peccano gravemente, e sono tenuti alla restituzione.

§. 5. A effetto poi, che più esattamente venghi osservato il detto Decreto, la Sagra Congregazione con la medesima Autorità Apostolica, rinvoca tutti gl' Indulti, e Privilegi concessi per qualunque causa a qualsivoglia Persona, Chiesa, e Luogo pio tanto de' Secolari, che de' Regolari di qualsiasi Ordine, Congregazione, e Istituto, di potere, con celebrare un certo numero di Messe, o Anniversari, o vero con alcune Collette, e Orazioni, soddisfare a' gli obblighi di più Messe, che si potessero ricevere in avvenire.

§. 6. E parimente volendo rimuovere dalla Chiesa ogni permesso guadagnato, comanda, che quel Sacerdote, il quale ha ricevuto una determinata limosina per celebrare la Messa, non la faccia celebrare a un' altro con ritenersi per se parte della detta limosina.

§. 7. E affinché nelle Chiese, lo cui vi sono gli obblighi perpetui delle Messe, i Sacerdoti non siano negligenti in adempirli pel poco, o nessun utile, che da quelli se ne riceve: Ordina sotto la pena dell' Interdetto dall' ingresso nella Chiesa, che i Denari, o Beni, il quali si acquistano dalle Chiese, Conventi, Monasteri, e Luoghi più de' Secolari, o Regolari, e Persone loro, col peso perpetuo di celebrare le Messe, subito da quelli, a cui spetta, si pongano nell' Erario, o sia nella Cassa del Sag. Depositato, o vero appresso qualche Persona sicura, e benefante, a effetto d' invetirli in Beni stabili, e fruttiferi, con elprimervi il peso, che a quegli si annetta.

§. 8. E se accaderà, che i detti Beni stabili con l'Autorità Apostolica si alienassero, ordina sotto la sudetta pena, che l' prezzo proveniente da quelli si rinvestisca parimente in altri Beni stabili, e fruttiferi con replicarvi il peso, che tengono annesso.

§. 9. Oltre le cose sudette la Sagra Congregazione distrettamente proibisce a i Secolari sotto la pena dell' accennato interdetto da incorrerli *ipso facto*, di ricevere in avvenire obblighi perpetui di Messe senza la licenza dell' Ordinario, o suo Vicario Generale; e a i Regolari sotto la pena della privazione de gli Uffici, voce attiva, e passiva, e perpetua inabilità agli medesimi, se ricevono i detti obblighi senza la licenza del Padre Generale, o Provinciale, da cooccedersì lo iscritto, e *gratu*.

§. 10. Le limosine manuali, e cotidiane, che si danno per celebrare le Messe, si potranno da' sudetti ricevere, se averanno soddisfatto a gli obblighi, antecedenti, in maniera, che siano capaci di accettare nuovi pesi; altrimenti dovranno astenersi dal ricevere tal sorta di limosine, anche spontaneamente offerte; e togliere le Cassette con la licenzione. *Limosine per le Messe*, o altra simile, sotto le pene sudette, acciò i Fedeli noo siano ingannati.

§. 11. Debbono i Vescovi, o Vicari Generali, e i Superiori delle Religioni, quando faranno ricercati per la licenza di potere accettare degli obblighi perpetui di Messe, avanti di concederle, vedere, se le dette Chiese possono soddisfare al nuovo peso, e a gli obblighi antichi, e se le rendite lasciate a quello effetto siano corrispondenti alli pesi, e obblighi imposti grullo lo Stile, o Tassa di ciascuna Città, o Provincia; altrimenti della negligenza loro ne dovranno rendere conto strettissimo nel giorno del Giudizio.

§. 12. Ma perche l' abuso di ricevere tanti obblighi di Messe, che poi non si possono soddisfare, procedeva dal numero de' Religiosi maggiore di quello potessero sostenere le rendite, e le limosine de' Conventi; perciò la Sagra Congregazione inerendo alle Costituzioni de' Sommi Pontefici, e a i Decreti del Concilio di Trento, con la Autorità Apostolica ordinò a tutti i Generali, Provinciali, e altri Superiori de' Conventi, Monasteri, e Case Regolari, che possiedono, o no, i Beni stabili, di qualun-

Cod. Regal. Tom. VI.

Ordine, Congregazione, e Istituto esistenti in Italia, e sue Isole adiacenti, che, chiamati due, o tre Religiosi più esperti, e pratici facessero un conto esatto per dieci anni avanti delle Rendite, Beni, Stabili, Censi, Limosine consuete, e altre Entrate comuni de' Monasteri, e Case della Provincia, e poste tutte in comune, anche i Livelli assegnati a' Religiosi particolari, riconoscessero quello, che restasse, detratte le spese pel mantenimento de' Religiosi, pe' risarcimenti, e danni, che potessero provenire a causa delle grandini, sterilità, e simili.

§. 13. E fatto, come sopra, il conto; il Superiore nel prossimo Capitolo Generale, o Provinciale dovesse proporlo in presenza di tre Giudici eletti a quello effetto dal medesimo Capitolo, i quali avendo ben ponderate le rendite, limosine, ed entrate tutte, detratte gli obblighi sudetti, diligentemente considerassero, quanti Religiosi (connumerandovi i Laici, e altri Serventi necessari al Convento) si potessero sostenere nel Vitto, Vestito, e Medicinali, giusta la qualità del Paese, o secondo il costume del proprio Istituto, o Religione; E finalmente dovessero dare la Nota precisa dell medesimi beni, rendite, limosine, ed obblighi al detto Capitolo, acciò col voto di tutti i Padri Vocali fosse determinato il numero de' Religiosi, che si possono mantenere nel Monastero, Convento, e Casa Regolare di qualunque Provincia a proporzione delle dette rendite, e limosine.

§. 14. E affine che i Superiori soddisfacessero all' Ufficio loro con la debita sollecitudine, comandò la Sagra Congregazione, che nello spazio di un'anno dopo il Capitolo Generale, o Provinciale, ne dovessero mandare gli Atti fatti circa questi punti in forma autentica alla detta Sagra Congregazione del Concilio.

§. 15. Sono teouti i detti Superiori tanto Generali, Provinciali, che Locali di non ricevere Religiosi fuori del numero prefisso, e stabilito ne' detti Capitoli, nè meno sotto pretesto dell' accrescimento delle rendite senza licenza della medesima Sagra Congregazione sotto le pene della privazione de gli Uffici, voce attiva, e passiva, della inabilità a i gradi, e Cariche della Religione da incorrerli *ipso facto*, e altre pene più gravi ad arbitrio della S. Sede.

G B B §. 16. In

§. 16. In avvenire non si accetti in alcun luogo Monastero, Convento, o Casa Regolare, io cui (oltre le cose suddette) non vi sbrino almeno dodici Religiosi, i quali possano essere mantenuti dalle rendite, e consuete limosine (destratti però gli obblighi, come sopra) secondo il Decreto di Gregorio XV. emanato a tal effetto; altrimenti quei Monasteri, e Conventi, che non hanno almeno dodici Religiosi di Famiglia siano soggetti alla Visita, Correzione, e Giurisdizione totale de' gli Ordinari de' Luoghi.

§. 17. Si comanda a i Superiori locali di ciaschedun Convento, Monastero, e Casa Regolare sotto pena della privazione de' gli Ufici, voce attiva, e passiva da incorrerli *ipso facto*, che facciano leggere in pubblica Mensa i Decreti ogni sei mesi, cioè il primo Lunedì dopo la prima Domenica dell' Avento, e i Venerdì dopo la Ottava del Corpus Domini.

§. 18. Si toglie la facoltà a qualsiasi Persona Ecclesiastica, Regolare, Laica, e altra di potere interpretare in contrario il presenti Decreti.

§. 19. Con l'autorità speciale di Papa Urbano VIII. viene derogato rispetto alle cose sopra stabilite a tutte le Costituzione, e Ordinazioni Apostoliche emanate in favore di qualunque Persona, e Ordine Mendicante, e non Mendicante, Militare, anche di S. Gio: Gerolomitano, Congregazioni, Compagnie, e di qualsivoglia altro Istituto, o vero concessa alle Chiese, Monasteri, Conventi, Collegi, Capitoli, Spedali, Confraternite, e altri Luoghi Pii tanto Secolari, che Regolari; di più a tutti gli Statuti, e Consuetudini anche immemorabili, Privilegi, Istituti, e Lettere Apostoliche, anche alla Costituzione detta « *Mare magnum* », e all'altra detta « *Bulla aurea* » e a tutte le altre, che siano state comunicate loro in qualsiasi forma, e con qualunque clausola ancora derogatoria delle derogatorie, Moto proprio, o in altro modo; come se le dette, e ad altre simili Constitutioni fossero qui espresse *de verbo ad verbum*, alle quali solo deroga in quanto a quelle cose, che sono contrarie alli riferiti Decreti.

§. 20. Ordina la detta Sag. Congregazione, che si pubblicassero, e che dopo tale pubblicazione tutti venissero obbligati alla piena osservanza, ed esecuzione de' i medesimi.

§. 21. Alle copie stampate de' gli stessi Decreti sottoscritte da Notaio pubblico, e munite col Sigillo di qualche Persona costituita in dignità Ecclesiastica si deve avere piena fede. Data li 21. Giugno 1625.

§. 22. Dopo la pubblicazione de' i detti Decreti furono proposti alla Sag. Congregazione sudetta li seguenti Dubbi, a i quali la medesima con l'autorità speciale del Papa diede le risposte, e dichiarazioni, che seguono dopo ciascheduno de' i sottoscritti dubbi.

§. 23. Dubbio 1. Circa il primo Decreto col quale si proibì, che i Vescovi nella Sinodo delle Diocesi; o i Generali anche ne' Capitoli generali non potessero fare la riduzione de' gli obblighi delle Messe da celebrarsi, imputi dopo il Concilio Tridentino, o nella Fondazione.

Sopra di che viene domandato: Se il legato fosse di sì poca rendita, che non si trovasse, chi volesse accettare tal peso; E dovendosi ricorrere per la moderazione alla S. Sede, si consumasse tutto, o quasi tutto per le spese necessarie?

E che cosa si dovesse fare, se nella fondazione del legato fosse permesso all'Ordinario di poter moderare tali obblighi?

Risposta 1. La Sagra Congregazione rispose: Che in quanto al primo caso, sempre si dovesse ricorrere per la riduzione, o moderazione alla S. Sede, la quale senza spesa dell' Supplicanti stabilirà ciò, che stimarà expediente pel servizio di Dio.

E se nella erezione del Benefizio, o Legato pio, vien' espresso, che possa il Vescovo ridurre, e moderare gli obblighi ingiunti; questa legge, come anche la moderazione, e riduzione fatte in vigore di detta legge, resti nel suo vigore, e si osservi.

§. 24. Dub. 2. Sopra il secondo Decreto, col quale si avvertisce: Che debbano celebrarsi tante Messe, quante faranno stare preclitte a ragione della limosina data.

Viene richiesto: Se quelle parole del Decreto « *prescripta fuerint* » si debbano intendere della prescrizione fatta dall' Ordinario, o da chi ha dato la limosina?

Ri-

Ris. 2. Che si debbano intendere della determinazione fatta da chi offerisce la limosina, e non dall' Ordinario: Ma se chi diede tale limosina, non dichiarò il numero delle Messe da celebrarsi, allora si debbano celebrare tante Messe, quante ne prefiggerà l' Ordinario giusta lo stile della Diocesi, o Provincia.

§. 25. Dub. 3. Se quando l' Ordinario abbia prescritta la limosina congrua giusta la qualità del luogo, perione, e tempi, i Sacerdoti, che ricevono lo stipendio minore della congrua suddetta, sieno tenuti celebrare le Messe prescritte loro?

Ris. 3. Che sieno tenuti.

§. 26. Dub. 4. Se i Sacerdoti, li quali sono tenuti celebrare le Messe per ragione del Benefizio, Cappellania, Legato, o Salario, possano accettare altre limosine manuali per le Messe Votive, o de' Morti, e soddisfare all' uno, e l' altro obbligo con un sacrificio solo?

Ris. 4. Che i Sacerdoti suddetti ne i giorni, che sono obbligati celebrare per soddisfare al peso della Cappellania, Legato, Benefizio, o Salario, se avranno ricevuto altre limosine per la celebrazione di alcune Messe non possano con un sacrificio soddisfare a tutti due gli obblighi.

§. 27. Dub. 5. Io caso, che v. g. il Testatore lasci, che si celebrino cento Messe per l' Anima sua senza prescrivere la limosina, si domanda: Se sia in libertà de' gli Eredi il dare quella limosina parerà loro, o debba prescrivere dall' Ordinario?

Ris. 5. Risolvere la Sagra Congregazione: Che quando il Testatore non abbia lasciato per le dette Messe alcuna limosina certa, il Vescovo la debba prescrivere equivalente al peso, e numero di quelle secondo la Tassa della Città, o sia Diocesi, o vero Provincia.

§. 28. Dub. 6. Sopra il terzo Decreto, in cui la Sag. Congregazione rinvoca tutti i Privilegi, in vigore de' quali si concedeva, che con la celebrazione di certe Messe, ed Anniversari, Preci, Collette, o vero Orazioni si potesse soddisfare a gli obblighi di più Messe da accettarsi in futuro.

Fù richiesto: Se le parole del detto Decreto *in futurum suscipiendo* - si dovessero intendere de' gli obblighi accettati dopo il Privilegio?

Ris. 6. Fù risposto: Che si dovesse intendere nella suddetta maniera, e senso.

§. 29. Dub. 7. Sopra il quarto Decreto, in vigore del quale si proibisce a quel Sacerdote, che avrà ricevuto una certa limosina per celebrare la Messa, di farla celebrare a un altro Sacerdote, ritenendoli per se parte della suddetta limosina.

Fù addimandato: Se si permettesse a gli Amministratori delle Chiese il ritenersi qualche porzione delle limosine per le spese del mantenimento della Chiesa, Altari, Serventi, Paramenti Sagri, Lumi, Vino, Ollia, e simili?

Ris. 7. Dichiarò, non doverli permettere alle Chiese, Luoghi Pii, e Amministratori loro il ritenere alcuna porzione delle limosine date per celebrare Messe, a causa delle spese da farsi per la celebrazione delle medesime; Se non quando tali Chiese, e Luoghi l'hi non avessero altre rendite, le quali potessero licitamente servire per le dette spese: E che niunedimeno tal porzione non ecceda il valore delle pure spese da farsi pel solo sacrificio; E che in detto caso, detratta tal porzione, si debba soddisfare tutto il numero delle Messe prebisto da i Benefattori.

§. 30. Dub. 8. Col quale si chiedette: Se l' riferito quarto Decreto abbia luogo ne i Benefizi, che si conferiscono in titolo; cioè: Se il Benefiziato, che vuole soddisfare all' obbligo delle Messe per un altro, sia tenuto dare al Sacerdote, che celebra, lo stipendio a ragione della rendita quotidiana del Benefizio?

Ris. 8. Rispose: Che l' mentovato Decreto non ha luogo in questo caso: Ma basta, che il Benefiziato, il quale può soddisfare per mezzo d' altro, dia al Sacerdote, che celebra, la congrua limosina, secondo lo stile, o Tassa della Città, o Provincia, se non viene disposto altrimenti nella Fondazione del Benefizio.

§. 31. Dub. 10. Fù domandato: Se quelli Sacerdoti, che per celebrare qualche Messa ricevessero limosina mag-

giore della Congrua, e solita, fossero tenuti dare tutta la medesima limosina al Sacerdote, per il quale faranno celebrare la detta Messa; o vero se basti, che diano la limosina solita?

Ris. 10. Che dovessero dare la intera limosina al Sacerdote, che celebra; e non potessero ritenersi alcuna porzione di quella.

§. 32. Dub. 11. Sopra il quinto Decreto, col quale tra le altre cose si ordina: Che solo quelli possano ricevere le limosine manuali, e cotidianie per le Messe da celebrarsi, i quali averanno soddisfatto a gli obblighi imposti loro in modo, che possano addossarsi altri pesi, altrimenti si astengano da ricevere simili limosine, ancora offerite spontaneamente, con levare anche le Cassette, come sopra.

Si domandò, se questo Decreto proibisca assolutamente di ricevere le dette limosine a quelli, i quali non hanno soddisfatto a gli Obblighi antecedenti, ancorche possano in un tempo congruo soddisfarsi?

Ris. 11. Rispose la Sagra Congregazione: Che la detta proibizione s'intende, che se bene non abbiano soddisfatto a gli obblighi antecedenti; possano riceverne altri, purché in breve spazio di tempo soddisfacciano a tutti.

§. 33. Dub. 12. Che cosa si ha da fare, se quello, che offerisce la limosina, sapendo che non si possa celebrare in breve tempo, si contenti, che il Sacerdote celebri la Messa, quando potrà?

Ris. 12. Fù risposto: Che quantunque non si potessero in poco tempo soddisfare gli obblighi già accettati; Se nientedimeno chi dà la limosina, è consapevole di ciò, e si contenta, che si celebrino le Messe, quando faranno soddisfatti gli obblighi antecedenti; il suddetto Decreto non proibisce, che si possano accettare le dette limosine.

§. 34. Dub. 13. Se le pene dell' Interdetto, e altre accennate nel detto Decreto s'incorrono tanto da quelli, che ricevono le limosine contro la forma ivi prescritta, quanto da quelli, i quali non levano le Cassette dalle Chiese, come nel medesimo luogo si comanda?

Ris. 13. Le dette pene hanno luogo solamente rispetto a quelli, i quali accetteranno gli obblighi perpetui delle Messe senza licenza dell' Ordinario, o Vicario Generale, o vero del Generale, o Provinciale.

§. 35. Dub. 14. Se in questo Decreto siano comprese le Cassette solite a portarsi nelle Chiese il giorno de' Morti, che si chiamano volgarmente *Casse de Morti*?

Ris. 14. Disp. Dichiarò: essere comprese.

§. 36. Dub. 15. Se gli Amministratori delle Chiese, che hanno gran concorso, acciò non si diminuisca il Culto, e la Divozione della Chiesa, e l' concorso de' Fedeli, possano ricevere le sudette limosine, ancorche le Messe non possano soddisfarsi, se non dopo molto tempo?

Ris. 15. Fù risposto: Che non potessero riceverle, se non avuto il consenso de' Benefattori, come si è detto alla risoluzione al dubbio 12.

§. 37. Dub. 16. Perché la proibizione del detto Decreto pare diretta solamente a i Capitoli, Collegi, Compagnie, Congregazioni, e a tutti Superiori delle Chiese, e Luoghi Pii tanto Secolari, che Regolari, non peré a i Sacerdoti privati, i quali nulladimeno paiono compresi sotto la clausula generale - *Et alius ad quos spectat* - fù suppliato per la opportuna dichiarazione.

Ris. 16. Fù risoluto: essere compresi anche i Sacerdoti privati.

§. 38. Dub. 17. Sopra il settimo Decreto, col quale si ordina, che in tutti i Monasteri de' Regolari si prefigga il numero de' Religiosi, che si possono comodamente sostentare dalle solite rendite, e limosine.

Si domanda: Se in que' Conventi, dove era stata già fatta la detta determinazione in vigore di un simile Decreto di Paulo V. senza però la computazione delle rendite necessarie per qualunque Religioso, debba farsi di nuovo?

Ris. 17. Il numero de' Religiosi doverli prefiggere di nuovo giusta la forma di questo ultimo Decreto.

§. 39. Dub. 18. Se i Novizzi, a' quali si è dato l'Abito Religioso, possono essere ammessi alla Professione in quei Monasteri, dove essendovi il numero prefisso de' Religiosi, non possono comodamente quelli sostentarli?

Ris. 18. Si debbono ammettere alla Professione, se sono abili, e collocarli di poi in quei Monasteri, dove comodamente si possono mantenere.

§. 40. Dub. 19. Sopra l'ultimo Decreto, nel quale si ordina, che non si ammettino in alcun luogo i Conventi de' Regolari, se oltre gli altri requisiti, non vi abitano, e possono comodamente sostentarli dodici Religiosi; e che altrimenti sieno soggetti alla giurisdizione dell'Ordinario.

Si domanda: Se questo Decreto, che pare emanato in ordine alla celebrazione delle Messe, comprenda quelle Religioni, che non hanno l'uso di pigliare gli obblighi sudetti, come i Cappuccini, e i Gesuiti?

Ris. 19. Dichiarò che s'intenda no compresi.

§. 41. Dub. 20. Se tale Decreto in quella parte, in cui ordina, che non possano riceverli i Monasteri, che non mantengono dodici Religiosi &c. abbia luogo solamente in Italia, o fuori di essa?

Ris. 20. Fu dichiarato: Che dovesse avere luogo anche per i Conventi fuori d'Italia.

§. 42. Essendo nati molti abusi circa i sudetti Decreti, e per tale ragione fatti molti ricorsi alla Santa Sede; e volendo provvederci, acciò resti fedelmente eseguita la pia volontà de' Testatori, e Benefattori coll'adempimento de' suffragi per le Anime de' Defonti, e si renda maggior Gloria all'Altissimo, e Culto alla Sua Chiesa, la detta Sag. Congregazione con la Autorità speciale di Papa Innocenzo Xil. fece i seguenti Decreti maturamente discussi, ed esaminati prima dalla Congregazione particolare di alcuni Signori Cardinali deputata dal detto Pontefice, e poi dalla Congregazione generale del Concilio, cioè.

§. 43. In primo luogo si confermano, rinnovano, e in ogni miglior modo si approvano i sudetti Decreti con le riferite risoluzioni, e quanto in essi si

contiene, delli quali s'ingiunge a qualsivoglia Persona in qualunque modo privilegiata la totale osservanza, ed esecuzione.

§. 44. Inoltre a quei (i quali con mala intenzione, e opinione erronea trascurano di soddisfare a gli obblighi delle Messe, sperando maliziosamente di ottenere la condonazione, e riduzione delle medesime dalla Sede Apostolica, o la Composizione dalla Rev. Fabrica di S. Pietro in vigore de' suoi Privilegi) dà questo ammonimento.

Cbe le sudette condonazioni, e riduzioni non sogliono farsi dalla S. Sede, se non per causa ragionevole, o per discreta compassione; e le composizioni con la Rev. Fabrica non possono ottenersi senza motivo parimente ragionevole, e con le clausule opportune, e particolarmente con quella - *damnatu malitiosi non emiserunt animo habendi compositionem, alia gratia nullo modo suffragetur* - (cioè: perchè non le abbiano lasciate di soddisfare maliziosamente con la speranza di ottenerne la composizione.) Onde per serrare la strada a simili pretesti, la Sag. Congregazione sudetta proibisce, e condanna per irragionevole, ingiuste, ed illecite tali intenzioni, opinioni, e speranze, volendo che le dette lusinghe non s'impieghino in altro, che nella celebrazione delle Messe; e condanna anche qualsivoglia Contravvenzione diretta, o indiretta.

§. 45. E per tal ragione a fine di riparare i sudetti disordini, che sogliono procedere per lo più dall'accretarsi gli obblighi delle Messe più di quello, che comportano le forze, si proibisce a tutti i Rettori, Superiori, e Ministri di qualunque Chiesa sì de' Regolari, che Secolari, o Capitoli di quelle, il potere ricevere gli Obblighi di Messe tanto perpetue, che temporali, e manuali, se non possono soddisfarle; E per questa causa debbano tenere in pubblico la Tabella di tutti gli Obblighi loro Perpetui, e Temporali; a i quali se stimano di non poter soddisfare in breve, o nel tempo prefisso, e di essere insufficienti a soddisfarne altri, onninamente si astengano di accettarne di più in qualsiasi modo; E dichiarino anche in detta Tabella, che non possono accettarli.

§. 46. Debbono parimente i detti Superiori, e Ministri tenere in Sagrillia due Libri, in uno de' quali sieno notati gli Obblighi Perpetui, e temporali; e nell'altro le Messe avventizie; e sia anche in quelli diligentemente notato l'adempimento con le limosine ricevute. E ogni anno se ne debba rendere esatto conto a i Superiori maggiori; E tanto quelli, che rendono conto, quanto i detti Superiori debbano far notare distintamente ne' medesimi libri tali rendimenti de' conti.

§. 47. Di più ancora i detti Regolari debbano riporre, e conservare le dette limosine delle Messe tanto manuali, che perpetue in una Cassa particolare con due Chiavi, una delle quali si tenga dal Superiore locale, e l'altra sia appresso un Religioso deputato dal Capitolo Conventuale; E ogni mese rendano conto di tali limosine, e celebrazione di Messe avanti i PP. Discreti, o Configlieri, ovvero altri a ciò deputati.

§. 48. Che se i detti, a' quali è commessa la Cura della Tabella, Cassa, e Libri, non averranno adempito al dovere loro; e i Superiori delle Chiese si de' Secolari, che de' Regolari non averanno domandato conto, o invigilato, che le Persone, le quali hanno la suddetta Cura de' libri, abbiano soddisfatti gli obblighi loro; in tutti i detti casi, i Secolari incorrono la pena della sospensione, e i Regolari la privazione della voce attiva, e passiva, de' gradi, e Uffici *ipso facto*, e restino perpetuamente inabili a i medesimi.

§. 49. E acciò i predetti Decreti non vadino in dimenticanza, e difuso, si ordina a tutti i Rettori, Superiori, e Capitoli delle Chiese Secolari, che li tengano pubblicamente affissi in Sagrillia; E i Superiori locali di qualunque Monastero, Convento, e Casa Regolare debbano sotto pena della privazione de' gli Uffici, voce attiva, e passiva da incorrerli *ipso facto* farli leggere perpetuamente in pubblica mensa ogni sei mesi, cioè il Lunedì dopo la prima Domenica dell'Avvento, e' Venerdì dopo la Ottava del Corpus Domini, assieme con le dichiarazioni nuovamente inserite a i detti Decreti.

§. 50. Si raccomanda a gli Ordinarj de' luoghi, che invigilino, acciò dalle persone, e nelle Chiese in qualsivoglia modo a loro soggette si celebrino con quella diligenza, e fedeltà che si deve, le Messe, e oninamente si osservino tutti gli accennati Decreti; non solo facendo giustizia a quelli, che ricorrono, o fanno istanza, ma ancora con fare la dovuta inquisizione nelle visite, e altri atti, e in qualsiasi modo, tante volte, quante giudicheranno essere necessario, e conveniente.

§. 51. I Regolari tanto sudditi, che Superiori non solo i Locali, ma anche i Provinciali, e Generali abbiano attenzione, che la Celebrazione delle Messe, ed esecuzione de' detti Decreti non sia differita, trascurata, o perversa con pregiudizio delle Anime loro, e di quelle, a cui si debbono applicare, e con scandalo de' Fedeli; altrimenti oltre l'aggravio della Coscienza loro incorrano la pena della privazione della voce attiva, e passiva, gradi, e Uffici, e della perpetua inabilità a i medesimi.

§. 52. Procurino tutti i Superiori Regolari di punire prontamente i Trasgressori de' suddetti Decreti; E di più ciascuno de' Superiori Locali ne' Capitoli Provinciali debba esibire un'attestato, o fede sottoscritta, e giurata da tutti i Sacerdoti del Convento, e Monastero, che nel tempo del suo governo sieno state onninamente soddisfatte tutte le Messe si perpetue, che manuali; e che mandandoci qualche numero di Messe da soddisfare (le quali distintamente li dovranno riferire), possano adempirli in breve tempo; altrimenti il detto Superiore non possa avere la voce attiva, e passiva, se non esibisce prima il detto attestato.

§. 53. Inoltre i Provinciali, Vicari, e Visitatori delle Provincie nel fine del governo loro dovranno giustificare a i Padri Generali, di avere diligentemente invigilato sopra la osservanza de' presenti Decreti; e di avere in tutti i Conventi, Monasteri, e Case Regolari domandato esatto conto sopra la soddisfazione de' gli Obblighi perpetui, e Manuali delle Messe; e di avere proceduto contro i Trasgressori alla dichiarazione, ed esecuzione delle pene contenute in quelli Decreti; e adempito quanto

quanto viene imposto loro ne i medesimi: altrimenti non sieno ammessi in conto alcuno nei Capitoli generali alla voce attiva, e passiva.

§. 54. E perchè tal volta gli Obblighi di Messe Perpetue, e Manuali sono annessi alle Archiconfraternite, Compagnie, Congregazioni, Spedali, Capelle, Oratori, Chiese, e altri Luoghi pii, che sono governati, o amministrati da' Laici di qualsiasi grado, condizione, e dignità, o da gli Ecclesiastici unicamente con li detti Laici; perciò la Sagra Congregazione vuole, che tutti i Rettori, Amministratori, o Direttori, e altri Ufficiali delle sudette Capelle, Chiese, e Luoghi pii siano obbligati di tenere la detta tabella, Libri, e Decreti riferiti; domandare conto ogni anno dell' adempimento de gli obblighi delle Messe, e di renderlo a chi appartiene, sotto le pene ad arbitrio de' Superiori, e in fullidio, della scomunicazione.

§. 55. Finalmente si toglie a qualunque Persona tanto Ecclesiastica di qualsiasi Ordine, stato, grado, Regola, Congregazione, Compagnia, condizione, e dignità, quanto Laica di qualsiasi Onore, e Podestà, si toglie, dico, la facoltà d' interpretare tali Decreti; e alle Persone Ecclesiastiche sudette di rilasciare, o dispensare in qualsiasi modo le pene contenute ne gli stessi Decreti.

§. 56. Con la Autorità speciale d' Innocenzo XII. viene derogato rispetto alle cose sopra stabilite a tutte le Costituzioni, e Ordinazioni Apostoliche emanate in favore di qualunque Persona, e Ordine Mendicante, e non Mendicante, Militare, anche di S. Gio: Gerolimitano, Congregazioni, Compagnie, e di qualsiasi altro Istituto, o vero concesse alle Chiese, Monasteri, Conventi, Collegi, Capitoli, Spedali, Confraternite, e altri Luoghi pii tanto Secolari, che Regolari; di più a tutti gli Statuti, e Consuetudini anche immemorabili, Privilegi, Indulti, e Lettere Apostoliche, anche alla Costituzione detta - *Mare Magnum*, - e all' altra detta - *Bulla Aurea*, e a tutte le altre, che siano state comunicate sotto in qualsiasi forma, e con qualunque Clausola ancora derogatoria delle derogatorie, Moto proprio, o in altro modo; come se le dette, ed altre simili Costituzioni, fossero qui espresse *de verbo ad verbum*; alle quali solo derogò in quan-

to a quelle cose, che sono contrarie a i riferiti Decreti. Dato li 23. Novembre 1697.

§. 57. La santa memoria d' Innocenzo XII., attesa la Relazione fattagli de i riferiti Decreti, e Dichiarazioni dall' Eminentissimo Signor Cardinale Sacripante Prefetto della Sagra Congregazione del Concilio, di Moto proprio confermò, approvò, e rinnovò i medesimi Decreti, e quanto in quelli si contiene, imponendone a qualunque Persona di qualsiasi stato, grado, e condizione, la inviolabile osservanza, ed esecuzione totale di quegli in vigore della presente Bolla.

§. 58. Decretando, che la medesima, e quanto in essa si contiene, abbia sempre il suo efficace, pieno, e intero effetto; e in tutto e per tutto inviolabilmente si osservi.

E che non si debba giudicare, o diffinire altrimenti da qualsiasi voglia Giudice, Ordinario, o Delegato, anche da gli Uditori della Camera, Signori Cardinali ancora Legati à *Latere*, e da i Nuovi della Sede Apostolica; dichiarando di nessun valore tutto ciò, che si facesse in contrario rispetto alle sudette disposizioni.

§. 59. Viene derogato a tutte le cose, che possono esservi in contrario, anche a quelle, che la detta Sagra Congregazione usò per la autorità speciale di Urbano VIII., quanto per la facoltà d' Innocenzo XII. ha voluto, che non ostante.

§. 60. La pubblicazione fatta secondo il solito nella Curia Romana della presente Bolla attinge tutti alla osservanza della medesima.

§. 61. A i Transunti della stessa autenticati da Notaio pubblico, e muniti col sigillo di qualche Persona costituita in dignità Ecclesiastica si deve avere piena fede.

§. 62. Chiunque avrà ardire di lacere, o contravenire alla presente Costituzione incorrerà nel giusto sdegno dell' Onnipotente Iddio, e de' suoi SS. Apostoli Pietro, e Paolo. Dato &c.

D E C R E T I

Della Sagra Congregazione
del Concilio,

Che cominciano - Sacra Congregazione Cardinalium Concilii Tridentini - emanati li 21. Settembre 1624.

Per li Regolari Apostati, ed Egetti.

Questi, e gli altri Decreti seguenti fatti dalla sacra me di Urbano VIII. per la Riforma de' Regolari, e circa il modo di ricevere, istruire, & educare i Novizzi, si devono leggere due volte l'Anno.

LA Sagra Congregazione del Concilio per provvedere, e rimediare allo Stato de' Regolari Egetti, e Fuggitivi, e per rimuovere lo scandalo, e diminuire il numero de' medesimi, dopo avere sentiti i Superiori delle Religioni, esaminato diligentemente l'affare, e comunicato questo Consiglio con la santa memoria di Urbano VIII., con la autorità del medesimo fece i seguenti Decreti.

§. 1. Prima di ogni altra cosa, rinnovare le Costituzioni, e Decreti generali di Clemente VIII. spattanti alla Riforma de' Regolari, Ricevimento, Professione, e Istituzione de' Novizzi, comandando a tutti i Generali, e altri Superiori delle Religioni, che gli osservino, e facciano osservare esattamente sotto le pene stabilite nelle medesime Costituzioni.

§. 2. Eccettua però quel Capitolo, in cui si ordina, che si debbano ammettere i Novizzi all'Abito Religioso, la prima non sieno stati approvati espressamente, e nominatamente dalla Congregazione della Riforma Apostolica, o da gli Ordinari de' Luoghi; il quale Decreto per giuste cause viene revocato, siccome la medesima Sag. Congregazione con la Autorità Apostolica lo ritrova.

§. 3. Secondariamente, acciò si toglia a i Religiosi la opportunità di apostatare, stabilisce, che in avvenire non si permetta a Religioso alcuno il passare a Religione più stretta, (sa prima il Superiore non è certo, che la detta Reli-

gione è disposta a riceverlo, e in tal caso debba andarvi immediatamente senza divertirsi altrove: Il che acciò in fatti si adempisca, tocca al Superiore d'invigilarvi.

§. 4. In terzo luogo, comanda, che i Fuggitivi, e Apostati o portino l'Abito Religioso, o no, possino, e debbano essere messi in Carcere da gli Ordinari de' Luoghi, ove si trattengono, e consegnarli a i propri Superiori Regolari, acciò sieno puniti secondo le Costituzioni loro; e sieno obbligati gli stessi Superiori cercarli, e che siano presi per farli tornare alla Religione; salva però in questo la giurisdizione dell'Ordinario datagli dal Concilio di Trento al Cap. 3. §. 6.

§. 5. Che se poi nello spazio di quattro Mesi di quà da Monti, è di otto Mesi di là da Monti dal giorno della pubblicazione di questo Decreto, qualcuno spontaneamente fosse ritornato alla Religione, avesse dovuto conseguire la remissione, e impunità delle pene; con questo però, che ne avesse chiesto umilmente il perdono a i Superiori, e confessata la sua colpa con prometterne l'emendamento; e scambievolmente il Superiore fosse obbligato riceverlo, assolverlo dalle dette pene, e abbracciarlo con paterna Carità.

§. 6. Quarto, che in avvenire nessuno Religioso legittimamente professato possa essere mandato via dalla Religione, se non quando sia veramente incorrigibile; né per tale venga reputato, se, non solo vi concorrano tutte quelle cose, le quali per tal effetto si ricercano per disposizione dal Jus commune (non attesi in questa parte gli Statuti, e Costituzioni della Religione, ancorche approvati, e confermati dalla S. Sede); ma ancora sia sperimentato col digiuno, penitenza, a carcere di un'anno: E perciò ogni Religione deve avere almeno in ciascheduna Provincia le Carceri private.

§. 7. Passato il detto anno, se non si sarà emendato, ma continuata nella pertinacia, acciò non renda infetti gli altri, si potrà mandare via, ma solo dal medesimo Generale, col consenso di sei Padri più gravi da scegliersi a questo effetto in ogni Capitolo, o Congregazione generale; compilato prima il Processo giusto lo Stile loro, e della Costituzione, e provate pienamente le Cause

Cause della Espulsione, secondo prefetto-
vono i Sagri Canonici.

§. 8. Ma che frattanto (cioè dal
tempo della pubblicazione di questo De-
creto) fino al nuovo Capitolo generale,
se per giuste cause fosse stato necessario
mandar via qualcuno, l'avesse potuto
fare il Generale nel modo suddetto col
consenso di lei Padri più gravi, i quali
avesse dovuto eleggere a tal' effetto nel-
lo spazio di quatero mesi dopo la publi-
cazione del presente Decreto.

§. 9. Gli Egetti poi, e cacciati,
come sopra, debbano andare in Abito
Clericale, ed essere soggetti alla giuris-
dizione dell' Ordinario, al quale deve il
Generale dare subito la notizia della
Espulsione loro.

§. 10. La Sag. Congregazione po-
rà esortare i Superiori Regolari, che pri-
ma di venire alla espulsione non trasalino
di usare tutte le diligenze, e maniere
possibili per guadagnare le Anime de'
Confratelli loro Religiosi; tanto più
che se periranno per la negligenza de'
Superiori, il Divino Giudice ne ricerca-
rà da gli stessi un Conto strettissimo della
dannazione de' medesimi Confratelli.

§. 11. Inoltre stabilisce, che i
Superiori Regolari non concedano a i
detti Religiosi scacciati le lettere Testi-
moniali, in vigore delle quali si manda-
no alla Sede Apostolica, o vero si ordi-
na loro, che entrino in un'altra Religio-
ne.

§. 12. Di più, che gli Egetti, co-
me sopra, sieno perpetuamente sospesi
dall' Esercizio de' gli Ordini; e che gli
Ordinari de' Luoghi non abbiano sopra
ciò la facoltà di potere rilasciare, o mo-
derare questa sospensione.

§. 13. Per ultimo rinnova con
la autorità di Urbano VIII. la Costitu-
zione di Gregorio IX. riferita nel *Cap-
sa. de Regal.*; e vuole, che abbia luo-
go, e si osservi circa quelli, i quali
giustamente nella forma suddetta sono
scacciati dalla Religione; purché in
tali Egetti vi sia una evidente speranza
della emendazione loro, il che dovrà
costare dalle Testimoniali dell' Ordina-
rio, di cui la Sag. Congregazione ne in-
carica la Coscienza.

§. 14. Ordina, che tutti i Supe-
riori Regolari in qualsiasi grado, e di
qualunque Ordine, Congregazione, Mo-
nastero, Convento, e Casa Regolare
osservino, e facciano osservare, ed esse-
gnare i suddetti Decreti; e che faccia-
no leggere nella pubblica Mensa almeno
due volte l'anno i medesimi Decreti
assieme con quelli di Clemente VIII.

§. 17. Chiunque de' Regolari fu-
detti ardirà fare cosa alcuna contro la
disposizione de' i riferiti Decreti, incor-
ra *ipso facto* nella privazione de' gli Uffici
della voce attiva, e passiva, e nella
pena della perpetua inabilità a i suddetti;
togliendo a i Superiori anche Generali,
e Protettori delle Religioni la facoltà
di moderare, o rilasciare le dette pene.

§. 15. Con la autorità speciale di
Urbano VIII. viene derogato rispetto
alle cose sopra stabilite a tutte le Costi-
tuzioni, e Ordinazioni Apostoliche che
emanate in favore di qualunque Perso-
na, e Ordine Mendicante, e non Men-
dicante, Congregazione, Monastero,
Convento, Casa, e Luogo de' Regola-
ri; di più a tutti gli Statuti, e Con-
suetudini anche immemorabili, Privile-
gi, Indulti, e Lettere Apostoliche,
anche alla Costituzione detta *Alare
Atagum* - e all'altra detta *Bella Au-
rea* -, e a tutte le altre, che siano sta-
te comunicate loro in qualsiasi forma, e
con qualunque Clausula ancora derogato-
ria delle derogatorie, Moto proprio, o
in altro modo; come se le dette, ed altre
simili Costituzioni fossero qui espresse *de
verbo ad verbum*, alle quali solo deroga in
quanto a quelle cose, che sono contrarie a i
riferiti Decreti. Dato &c.

DECRETO

Della Congregazione deputata
dalla santa memoria d' Inno-
cenzo XII.

Che comincia - *Instantibus Procu-
ratoribus Generalibus* - emanato il
primo Marzo 1693.

*Nel quale vengono moderate le sudette
disposizioni circa gli Egetti, ed
Eietendi.*

Faccio istanza i Procuratori Generali
de' gli Ordini per la moderazione de'
i suddetti Decreti sopra gli Apostati, ed
Egetti,

Ijetti, acciò fosse preferito un modo più facile di poter mandare via gl' Incorrigibili dalle Religioni, la Sagra Congregazione di alcuni Signori Cardinali specialmente deputati a questo effetto dalla santa memoria d' Innocenzo XII. acciò i rimedi dati fino a quel tempo non avessero più tolto a nuocere, che a giovare, dopo un maturo esame, e pel zelo di conservare la Disciplina Regolare, colla autorità speciale datagli dal medesimo Sommo Pontefice, decretò, che per l' avvenire si osservassero i seguenti Decreti.

§. 1. Che, restando nel suo vigore i predetti Decreti circa gli Apostati, anche secondo quella parte, dove si tratta de' gli Eretici, ed Ercetici, per essere conformi a i Sagri Canonici, e alla mente de' Santi Padri, in quanto a gli Eretici si osservino le cose ordinate con altro Decreto contro gli Apostati, e Fuggitivi emanato questo stesso giorno: E che giusta la Costituzione di Gregorio Nono nel *Cap. fin. de Regul.*, ogni anno si debbano ricercare i Fuggitivi, e rispettivamente fare, che ritornino alla Religione.

§. 2. Che l'anno intero prescritto ne' sudetti Decreti emanati nell'anno 1624. per la penitenza, e digiuno a effetto di provare gl' Incorrigibili, sia ridotto a sei mesi continui.

§. 3. Che la facoltà data a i Padri Generali di poter eleggere ne' Capitoli generali sei Padri de' più gravi a effetto di riconoscere le Cause de' gli Ercetici, sia estesa anche a i Padri Provinciali; cioè: Che ne i Capitoli della Provincia possano eleggersi sei Pa-

dri de' più gravi (i quali devono essere confermati dal Padre Generale) a effetto di riconoscere le sudette Cause, e diffinirle, e procedere alla espulsione, colla approvazione però del Padre Generale: salva sempre la Autorità della S. Sede, e della Sag. Congregazione del Concilio in caso di ricorso, o di appellazione.

§. 4. Che in avvenire i Processi per le Cause accennate si debbano fare giusta le Regole, Costituzioni, Ordinanze, e Stile di ciascuna Religione, sic che sarà altrimenti disposto dalla Sag. Congregazione.

§. 5. Ma perchè dalla facilità di ricevere nella Religione (senza fare alcuna scelta) tutti quei, che domandano di essere ammessi (i quali forse sono alioi dallo Stato Religioso), ne nasce la necessità di scacciare poi i medesimi; perciò a effetto d' impedire questi danni spirituali, la Sagra Congregazione rigorosamente comanda a tutti i Superiori delle Religioni, minacciando loro il Divino Giudizio, la pena della privazione della voce attiva, e passiva, Dignità, Uffizi, e della Inabilità a i medesimi, che facciano leggere due volte l'anno, e osservare minutamente tutti i Decreti di Clemente VIII., che incominciano *Regularis - Sanctissimus - & Nallus* assieme co' gli altri Decreti, Ordinanze, e Moderazioni, rinnovando le pene contenute in quelli: E che l'intimino a tutti i Superiori de' gli Ordini Regolari, affinché i Trasgressori de' medesimi non divengano poi Disertori, e Fuggitivi.

DECRETI GENERALI

Della santa memoria

DI CLEMENTE OTTAVO

Circa la Riforma de' i Regolari, il modo di ricevere i Novizzi, e di ammetterli alla Professione.

DECRETO

Della santa memoria di Clemente VIII.

Che comincia - *Regularis Disciplinae* - emanato il 12. Marzo 1596.

Nel quale si ordina di non ammettere i Novizzi all' Abito Religioso, e alla Professione, se non nella Convenienza da designarsi.

Esseodo stato riconosciuto per un gran disordine l'ammettere tutto giorno i Novizzi all' Abito Religioso in quei Con-

Conventi, che avevano particolare bisogno di Riforma; perciò Clemente VIII. col presente Decreto stabilì, e ordinò a tutti i Generali, Provinciali, Comissari, Ministri, e tutti gli altri Superiori de' Conventi di qualsivoglia Ordine Monacale, e de' Mendicanti esistenti nell'Italia, e sue Isole adiacenti, che non potessero ammettere all'Abito, e Professione i Novizzi, se non in quei Conventi da designarsi dal medesimo Papa in ciascheduna Provincia; e che fin tanto non fossero stati designati, dovessero i detti Superiori astenersi di riceverli sotto pena di incorrerli *ipso facto* della privazione de' gli Uffici, voce attiva, e passiva, & inabilità a quelli, e altre pene ad arbitrio del Papa: E che le Ricezioni, e Professioni fatte contro il prescritto del presente Decreto, fossero nulle, e di niun valore. Non ostante qualsivoglia Privilegio, e Statuto in contrario.

maldolese, Teatini, Gesuiti, Bernabiti, Somaschi, e Ministri de' gl' Infermi) che non potessero ammettere all'Abito, e Professione i Novizzi ancorche Conventi sotto pretesto di licenza ottenuta dalla S. Sede (alla riserva se fosse per Breve), se non ne i Conventi da designarsi dal Papa: E quei, che erano stati ricevuti contro la detta proibizione, benché portassero l'Abito senza Cappuccio, fossero subito scacciati dopo la pubblicazione del presente Decreto.

§. 2. Di più, che l' Superiore, il quale avesse trasgredito la presente proibizione, fosse *ipso facto* privo de' gli Uffici, voce attiva, e passiva, inabile ai Gradi della Religione, e soggetto ad altre pene ad arbitrio del Papa.

§. 3. Le accettazioni poi, e le Professioni fatte contro la proibizione del Decreto sudetto, le dichiarò nulle, & invalide.

§. 4. Questo Decreto non comprende quelle Religioni, che già avevano fatte le dette ricezioni ne i Conventi designati dalla S. Sede.

§. 5. Rivocò, e annullò tutte le altre licenze particolari, che non avevano avuto l'effetto.

§. 6. Finalmente ordinò, che la pubblicazione di questo Decreto fatta in Curia dovesse astingersi tutti alla osservanza, ed esecuzione del medesimo; non ostanti le Costituzione, e Statuti, o altri Privilegi in contrario.

DECRETO

Della santa memoria di Clemente VIII.

Che comincia - Sanctissimus - emanato li 20. Giugno 1599.

Col quale viene rinnovata, e ampliata la Ordinazione antecedente fatta circa l' ammettere i Novizzi.

§. 1. **P**apa Clemente VIII. nel Decreto antecedente aveva proibito ad alcune Religioni Monacali, e Mendicanti, di ricevere i Novizzi, e ammetterli alla Professione, fin tanto che non fossero stati deputati a questo effetto i Conventi de' Noviziati; Ma perche, non obstante tale proibizione, vi furono alcune Religioni, le quali sotto pretesto della licenza ottenuta da Sua Santità, o che non avessero notizia della detta proibizione, avevano ricevuto i Novizzi all'Abito, e alla Professione; il sudetto Pontefice di nuovo strettamente comandò a tutti i Generali, Provinciali, Comissari, Ministri, Presidenti, Abati, Priori, Guardiani, e altri Superiori de' Conventi, Monasteri, e Case esistenti in Italia, e Isole adiacenti di qualsivoglia Ordine de' Mendicanti, e non Mendicanti (eccetto però i Certosini, i Riformati di S. Francesco, i Cappuccini, i Riformati di S. Domenico, i Carmelitani Scalzi, i Monaci Cisterciensi Riformati, gli Romiti *Cod. Regul. Tom. V. l.*

DECRETO

Della santa memoria di Clemente VIII.

Che comincia - Nullus omnino - emanato li 25. Giugno 1599.

Nel quale si contengono molti Decreti per la Riforma de' Regolari, tanto Monaci, che Mendicanti di qualunque Ordine, & Istituto.

§. 1. **N**luno de' Regolari sotto pretesto di qualsivoglia Privilegio, o Superiorità, anche del Generalato, sia esente dal Coro, se non per quel tempo, nel quale si troverà occupato attualmente nell'esercizio della sua Carica. E li Superiori possano dispensare i Lettorii,

H h 2

ri, e Predicatori solamente in quei giorni, in cui debbono leggere, o predicare, così anche gl' Infermi, e Studenti.

Quei poi, che saranno negligenti, o disubbidienti debbono essere puniti da Superiori con le penitenze salutari, secondo prescrivono le Regole, e Costituzioni, e se farà di bisogno, anche con levare loro la Pietanza, o altro Cibo.

§. 2. In tutti i Monasteri, e Conventi, si debba fare la lezione della Sagra Scrittura, o de' Casi di coscienza due volte la settimana ne' giorni designati, alla quale debbono intervenire tutti i Religiosi; e dopo che sarà finita faranno insieme le conferenze circa la Dottrina loro spiegata.

§. 3. Acciò fedelmente si osservino i Decreti fatti dal Sagro Concilio di Trento circa l'osservanza del Voto della Povertà; si ordina, che nessuno de' Regolari, ancorche Superiore, possa possedere né a nome proprio, né del Convento, Beni stabili, o denaio, rendite, Censi, limosine avute per le Prediche, Lezioni, o per le Messe tanto da celebrarsi nella propria Chiesa, che in qualunque altro luogo, o per altra giusta fatica, causa, e titolo, quantunque sieno fustidi de' Parenti, o Limosine, Legati, e Donazioni de' Benefattori; ma li debbano subito consegnare al Superiore, e incorporarle al Convento, unirli, e porli assieme con le rendite, e denari del medesimo; acciò di quelli se ne possa somministrare il comune Vitto, e Vestito.

§. 4. Non sia lecito a Superiori poter concedere a Religioso alcuno Beni stabili anche a usufrutto, uso, amministrazione, o Commenda, benché sotto nome di Deposito, e Custodia.

§. 5. Delle cose necessarie poi, che gli si concedono, oluno le possieda come proprie, né si ferra di quelle, come sue.

§. 6. Quello, che mancherà lo alcuna delle cose sudette, oltre le pene prescritte dal Sagro Concilio di Trento, sia anche punito ad arbitrio de' Superiori.

§. 7. Nissuna dispensa, o licenza ottenuta da Superiori di possedere Beni stabili, o Mobili, possa scusare i Religiosi dalle pene imposte dal Sagro Con-

cilio di Trento; ancorche i detti Superiori con sicurezza dicano di avere la facoltà di poterle concedere; a i quali in quella materia non si dovrà dar fede.

§. 8. Il Vestitode' Religiosi, sieno Sudditi, o Superiori, e la soprellente delle Celle si faccia a spese del Convento, e sia in tutti uniforme, e conveniente alla Povertà, che professano; in modo però, che non vi sia cosa alcuna superflua, e non manchi ciò, che è necessario.

§. 9. Tutte le Vestimenta de' Religiosi (siano di lana, o di lino), e ogni altra soprellente, deve essere posta in qualche luogo a deposito sotto la Custodia di uno, o due Frati deputati a questo Ufficio, acciò ad arbitrio del Superiore si possano somministrare giulio il bisogno di ciascheduno.

§. 10. A tutti i Religiosi, anche Superiori maggiori, si debba dare nella Mensa comune, sia nella prima, o seconda Tavola (quando non sieno infermi) il medesimo pane, e vino, e le medesime pietanze; né sia lecito ad alcuno mangiare Cibi particolari: E chi in questo contrauerà, digiuni per quel giorno in pane, & acqua.

§. 11. Tutti i Superiori, anhel l' Generale, i quali per ragione de' gli Uffici hanno le rendite particolari, procurino, che sia fedelmente, e diligentemente notato in un libro a parte quello, che ricevono, e quel, che spendono; Né possano impiegare tale denaio, che in uso necessano per ragione della Carica. E occorrendo, che dimorino in qualche Convento, debbano dare tanto denaio, quanto è necessario pel Vitto proprio, e di quei, che faranno con loro.

§. 12. Nessuno de' Superiori locali possa amministrare i Beni, e altre cose del Convento, né spendere il denaio, e rendite del medesimo, anche a nome dello stesso Convento; Ma tutto ciò si faccia da tre Religiosi deputati dal Generale a questo effetto; uno de' quali abbia la Cura delle Robbe, e Beni, e di raccogliere, ed esigere le rendite; L'altro come Depositario, debba fedelmente conservare i denari, e ogni altra cosa raccolta, ed esarta dal detto; E il Terzo avrà cura co' i denari, e robe consegnateli di provvedere il Convento delle cose necessarie secondo l'ordine del

del P. Priore, il quale, come buon Dispensatore, dovrà ordinar non guò il suo genio, ma come richiede il regolamento della Carità. E procuri, che i detti Uffici non sieno esercitati da uno solo, o due, perche la confusione di tali Uffici vico espressamente proibita.

§. 13. Inoltre i sudetti tre Religiosi debbano ogni mese rendere conto tanto di quel, che si è speso, quanto di quel, che hanno ricevuto, al Superiore locale in presenza di due, o di tre Frati più esperti del Convento. Di più i medesimi di nuovo rendano conto in presenza del Priore, e di detti Frati al Generale. E finalmente lo stesso Generale sia obbligato rendere conto della sua Amministrazione al pubblica, che privata nel prossimo Capitolo Generale in presenza di tre Giudici deputati a tal effetto dal detto Capitolo. Del quale rendimento de' Conti si ne tenga un' esemplare autentico, per poterlo mandare, quando la Sagra Congregazione, o la S. Sede l' richiede.

§. 14. In ciascun Convento si presenga, e ritenga solamente quel numero de' Religiosi, i quali si potranno comodamente mantenere colle rendite proprie dello stesso Convento, e con le limosine consuete ai comuni, che particolari, e qualsivoglia altra cosa da porsi tutte insieme. E le rendite sudette, e qualsivoglia altra cosa si debbano diligentemente conservare in luogo sicuro.

§. 15. Si proibisce a' Superiori il dichiarare, interpretare, e rilasciare i presenti Decreti, e quelli del Sagra Concilio Tridentino sotto la pena della privazione al ogni grado, Ufficio, e della perpetua inabilità alli medesimi da incorrerli *ipso facto*.

§. 16. Nissuno de' Regolari possa godere il privilegio del suo grado, se non sia attualmente Predicatore, o Lettore.

§. 17. Se per causa occorrente da approvarsi dal Generale si avesse da concedere a qualche Religioso il Compagno, che lo servi; questo dovrà avere la età di anni 25.; e che sia deputato al servizio comune, e se comodamente può farsi, sia uno de' Conventi.

§. 18. Per levare ogni occasione di scandalo si osservi perpetuamente, e diligentemente la Clausura del Convento; e perciò si costituisca dal Superiore un Portinaio, il quale sia diligente, e di buoni costumi, e debba assistere sempre alla Porta; e non apra ad alcun Religioso, se prima non avrà avuto dal Superiore il Compagno, e la licenza di uscire.

§. 19. Nissuno ardisca uscire dal Convento, se non per qualche causa, e col Compagno, con ottenere ogni volta la licenza, e la benedizione dal Superiore, il quale ooo la conceda, se non per causa giusta; e dia il Compagno non secondo la domanda del Religioso, ma a suo arbitrio; nè gli dia sempre lo stesso: le Licenze poi generali di poter uscire non si concedano onninamente ad alcuno.

§. 20. Quel, che faranno altrimenti, sieno puniti con pena grave anche della Carcere ad arbitrio del Superiore; e la medesima pena incorra il Portinaio, se senza la sudetta licenza gli avrà fatti uscire.

§. 21. Quando ciascuno ritorna, andrà di nuovo per ricevere la benedizione dal Superiore, il quale diligentemente procurerà sapere dal Compagno, che cosa abbiano fatto.

§. 22. I Superiori non permettano, che vengano Frati a Roma, se prima non averanno ottenuta la licenza in iscritto dal P. Generale, o dal Protettore della Religione.

§. 23. Se qualche Religioso ardirà venire a Roma senza la sudetta licenza sia privo per due anni della voce attiva, e passiva, restandogli soggetto anche ad altre pene ad arbitrio de' Superiori; e le stesse pene incorreranno quelli, che lo riceveranno.

§. 24. Il Superiore abbia una chiave fatta con tale arte, che a suo arbitrio possa aprire tutte le Celle de' Frati; e perciò olano ancorche di notte ferri la sua stanza di modo, che non possa aprirsi dal Superiore.

§. 25. Tutta la notte si accenda la lampade in mezzo al Dormitorio.

§. 26. Nissuno henche Superiore abbia nel Chiofiro, o altrove le stanze separate dal Dormitorio comune; ma ciascuno si contenti di averle insieme co gli altri, senza ornamento alle mura; ma solo vi sia il Letto con un Tavolino modesto, e suppellettili uniformi alla Povertà Religiosa; possa però il Generale concedere a qualcuno de' Superiori del Convento un'altra stanza, quando la necessità della Carica, e Ufficio, la richieda.

§. 27. Le Celle, e Stanziolo, che sono disfinite dal Dormitorio debbano servire per Officine, e ridursi in uso comune per comodità del Convento.

§. 28. Non possano dormire due in un Letto, ma ciascuno abbia il suo, e tutti i Letti debbano essere di una medesima forma.

§. 29. Nelle Celle private non si permettano i Canini, ma dovranno subito ferrarsi in maniera, che non vi ne sia più vestigio; eccetto però le stanze del Padre Generale, o di altro Superiore, e del Predicatore.

§. 30. Tutte le finestre del Convento, che guardano nelle strade pubbliche, e le Case vicine de' Secolari, restino murate in modo, che non vi si possa in conto alcuno affacciare.

§. 31. In ogni Convento vi debba essere la Infermeria collocata in luogo più salubre, e per quanto si potrà, più comoda al Sito del luogo, e al numero de' Religiosi; nella quale i Frati infermi dovranno curarsi, né sia permesso loro il partirne, fin che non avranno recuperata la salute. Quei poi, che saranno destinati alla cura de' infermi, faranno l'ufficio loro con ogni diligenza, e carità; e procureranno, che non manchi a' suddetti tutto ciò, che sarà necessario per ricuperare la sanità.

§. 32. Si dia ordine, col quale sieno richiamati al Chiofiro quei Religiosi, che dimorano fuori di esso, con annullare anche tutte le licenze concesse sin'ora a questo effetto, le quali in avvenire non si dovranno più concedere, se non per causa gravissima approvata dalla S. Sede.

§. 33. Non si ammetta alcuno in avvenire all'Abito, e Professione, se non ne i Conventi deputati a questo effetto in ciascuna Provincia dalla Sede Apostolica.

§. 34. I Superiori debbano procurare, che si osservi da tutti in qualunque Convento la Costituzione, che proibisce a' Regolari il poter fare i regali, o donativi, e che prescrive la forma della Ospitalità.

§. 35. Acciò si tolga ogni occasione di ambire le Cariche, ed Uffici della Religione; avvertano tutti di non procurare direttamente, né indirettamente i Voti sì per se, che per altri tanto ne i Capitoli locali, quanto ne gli altri Capitoli particolarmente generali. Chi farà altrimenti, oltre le pene, e censure già imposte per simili delitti, incorreranno nella privazione de' gli Uffici *ipso facto*, e restino inabili a i medesimi perpetuamente; né possano essere dispensati, e assoluti, se non dal Papa; e inoltre sieno puniti più gravemente secondo la qualità della Colpa; le quali pene si debbono estendere anche a i Complici, e a quei, che lo fanno, e nol rivelano.

§. 36. Nelle Elezioni di tutti i Superiori, e Uffiziali si osservi inviolabilmente la forma prescritta dal Sagro Concilio di Trento, e dalle Costituzioni dell'Ordine; e gli Elettori debbano con verità della loro Coscienza giurare di eleggere i migliori, e i più idonei; E perciò prima, che si venga alla Elezione, si leggano le Costituzioni, dove si tratta della qualità, e requisiti di quelli, i quali debbono essere eletti a' gli Uffici, Gradi, e Prelature della Religione; onde procurino di eleggere quelli, che osservano, e possono fare osservare le dette Costituzioni, particolarmente in ciò, che spetta al servizio del Coro, e alla osservanza del Vitto, e Vestito comune.

§. 37. Si eleggano nel Capitolo Generale, o Provinciale, almeno tre Religiosi per ciascuna Provincia de' più dotti, e gravi, i quali debbano unitamente esaminare i Religiosi destinati per Predicatori; o Confessori, anche de' medesimi Frati, o vero per Lettori pubblici, prima di approvarli, e di ammetterli a i detti Ministeri: E sia cura parimente de' gli stessi, l'esaminare, & approvare tanto circa la

Dot.

Dottrina, che ne i Costumi quelli, che si hanno da promuovere a gli Ordini; Nel che si osservi il Decreto della Sagra Congregazione del Concilio, fatto per tale effetto.

§. 38. Si ricorrano i Superiori del Conro strettissimo, che devono rendere nel giorno del Giudizio de' Sudditi loro; e perciò devono invigilare, che esattamente si osservino le Costituzioni, e Regole loro sopra la Orazione mentale, il silenzio, i digiuni, il dire le colpe, & altri spirituali, e simili esercizi, i quali sono il fondamento delle Religioni: E affinché le dette cose con maggiore facilità, e frutto si osservino, sarà molto opportuno il fare ogni settimana in ciascun Convento un discorso sopra la Disciplina, e Osservanza Regolare.

§. 39. Acciò che poi il tutto si faccia con ordine, si ponga una Tabella in luogo, che tutti la possano vedere, la cui distintamente sia notato ciò, che deve farsi in ciascuna ora del giorno; acciò aurato precedentemente il Religioso con qualche segno, possa maggiormente prepararsi a fare il suo Ufficio: Avvertendo, che tutte quelle Costituzioni dell'Ordine, le quali non sono contrarie a i presenti Decreti, si dovranno esattamente osservare.

§. 40. Quando in alcuno de' suddetti Decreti non viene assegnata la pena, questa si lascia all'arbitrio del Generale, o di altro Superiore Immediato. Affinche poi questi Decreti (fin che se ne faranno altri di più perfetta Riforma) sieno osservati da tutti; Si comanda a i Generali, e altri Superiori, che li facciano inferire tra le altre Costituzioni dell'Ordine, cioè in quelle, che si hanno da osservare per sempre; nè abbiano la facoltà di dichiararli, o dispensarli; E se faranno altrimenti sappiano di essere incoarsi *ipso facto* nella privazione del Generalato, e altri Uffici, e inhabilitati perpetuamente a i medesimi.

§. 41. Fa espressamente ordinato, che dopo la Pubblicazione fatta nel Convento, o Monastero di ciaschessun' Ordine in Roma, sieno obbligati i Generali, e altri Superiori alla totale osservanza de i riferiti Decreti; E quel Regolari, che sono di quà da Monti, dentro lo spazio di un mese; e gli Oltramontani nello spazio di tre mesi.

§. 42. Di più, che i Padri Generali facessero pubblicare i detti Decreti nel termine di un mese ne i Conventi di quà da Monti, e ne gli Oltramontani nel termine di tre mesi sotto la pena della privazione del Generalato, e altre ad arbitrio.

* *Moderazione del Decreto sopra riferito al §. 22.*

Emanata li 20. Marzo 1601.

LA Disposizione fatta, che i Frati non potessero venire a Roma, se non con la licenza del Generale, o del Protettore, il detto Pontefice la effese anche al Provinciale, di modo che il medesimo potesse per qualche negozio comune a tutta la Provincia, e non per altre cause mandate a Roma i Religiosi. E dichiarò, che la pena della privazione della voce attiva, e passiva imposta alli Trairessori di questo Ordine, fosse riservata al Papa; togliendo affatto la facoltà a tutti i Superiori, anche Generale, & all' Eminentissimo Proretore di poterla moderare, o rilasciare.

DECRETO

Della santa memoria di Clemente VIII.

Che comincia - Sanctissimus Dominus Noster - emanato li 26. Maggio 1593.

Il quale deve osservarsi da tutti i Superiori Regolari sopra la riserva de i Casi.

LA santa memoria di Clemente VIII. considerando, che, se i Superiori nel riservarli la assoluzione di alcuni peccati più gravi non usassero tutta la prudenza, molti de' Sudditi loro, cioè i più deboli, i quali temendo di confessarsi al Superiore, sarebbero in pericolo della propria dannazione; perciò ordinò nel presente Decreto, che nessuno de' Superiori Regolari possa riservarsi altri peccati, che i seguenti, o alcuni de i medesimi, come numereranno meglio nel Signore.

1. I Venefici, cioè le Magie, Incantamenti, e Sortilegi.

2. La Apostasia dalla Religione con lasciare l'Abitu, o con ritenerlo, e quando faranno uscite di notte, e furtivamente fuori del Monastero, anche senza animo di apostatare.

3. La Proprietà contro il Voto della Povertà, la quale arrivi a peccato mortale.

4. Il Giuramento falso nel Giudizio Regolare, o legittimo.

5. Il procurare, dare ajuto, o consiglio per abortire il Feto animato, quantunque non ne sia seguito l'effetto.

6. La Falsificazione della Mano, o Sigillo de' gli Ufficiali del Monastero, e Convento.

7. Il Furto delle cose del Monastero in quantità, che arrivi a peccato mortale.

8. Qualivoglia peccato contra la Castità consumato colla opera.

9. L'Omicidio, e il ferire, o gravemente percuotere qualsivoglia Persona.

10. L'avere maliziosamente ritardate, impedite, o aperte le lettere mandate da' Superiori alli Sudditi, o da quelli a' Superiori.

11. Se poi vi fosse qualche altro grave peccato, che pel bene della Religione, e pacifica di Coscienza si stimasse bene il riservarlo; ciò si faccia per tutto l'Ordine con la risoluzione del Capitolo generale, e per qualche Provincia col consenso del Capitolo Provinciale della medesima.

12. Non sia lecito a' Superiori sentire le Confessioni de' Sudditi loro, se non in caso di qualche peccato riservato, o quando spontaneamente da quelli ne faranno ricercati.

13. I Superiori parlamente devono deputare nel Convento due, o tre, o vero più Confessori, giusto il numero de' Religiosi; i quali Confessori debbono essere prudenti, dotti, e caritativi, e solo assolvano da i peccati non riservati: E a quelli nelle occorrenze si deve concedere anche la

facoltà per li riservati; quando però il Confessore stimerà expediente, che gli si conceda tale facoltà.

14. Tanto i Superiori, che i Confessori suddetti, quando faranno promossi al grado di Superiore, si guardino con ogni cautela di non servirsi pel governo efficiore della notizia avuta nella Confessione de' peccati de' Religiosi.

15. Sarà però lecito a i Superiori di determinare le penitenze gravi da imponersi da i Confessori per alcuni peccati, anche non riservati, acciò si allengano maggiormente i sudditi dal commetterli.

16. E così il detto Papa ordinò, che si dovesse osservare da tutti i Regolari, non ostante qualsivoglia cosa in contrario.

17. Il medesimo Papa di poi dichiarò, che se i Confessori suddetti domandassero la facoltà di assolvere da qualche peccato riservato, e il Superiore gliela negasse, possano i medesimi (cio non ostante) per quella sola volta assolvere i Penitenti Regolari, anche non ottenuta tale facoltà dal detto Superiore.

FORMULA

Delle facoltà per ricevere i Novizi ne' Monasteri, e Luoghi designati.

LA sac. met. di Clemente VIII. volendo ristabilire la Disciplina Regolare, e rimettere nello Scato primiero la Vita, e Costumi Religiosi, acciò esattamente si osservassero tutte quelle cose, che particolarmente appartengono all'obbligo de' Voti, al Voto, e Vestito comune; perciò con un Decreto generale promulgato nel mese di Giugno 1599. proibì a tutti i Superiori delle Religioni (eccetto però alcuni), che non ricevessero i Novizi, né gli ammettessero alla Professione, prima che la S. Sede avesse designati alcuni Monasteri per tal'effetto.

Essendo però informato il detto Pontefice anche da gli Ordinari de' Luoghi, a quali aveva commesso questo ufficio, che in certi Monasteri, e Conventi dell' Ordine N. era l'olamente assegnato il numero di quei Religiosi, che si potevano comodamente sostenere colle rendite, e limosine solite; e che esattamente si osservava tutto ciò, che conviece alla perfezione religiosa, come sono i Voti essenziali assieme co' gli Statuti, e Decreti si Pontifici, che particolari spettanti al Voto, e Vestito comune; (Non ostante il sopradetto Decreto) dà la facoltà al Superiore del detto Ordine di erigete il Noviziato ne' i Conventi suddetti, e ivi ricevere, & educare i Novizzi con ammetterli alla Professione nella maniera già prescritta dal medesimo Papa, e non in altro modo: E perche in detti Monasteri, e Conventi disegnati per li Novizzi, si fosse mantenuta perperamente la Osservanza Regolare; ordinò, che in essi per l'avvenire si dovesse tenere l'olamente il numero già prescritto de' Religiosi; e che niuno de' Superiori ardisse accrescere il numero delle Persone, e de' Novizzi sotto la pena della privazione de' gli Ufici, e voce attiva, e passiva. Dichiarò inoltre il Papa, che simile facoltà si concedesse dalla Congregazione della Riforma Apostolica col presente Decreto, sottoscritto dal Segretario della detta Congregazione, non ostante l'altro Decreto lodetto. Si prescrive il numero de' Sacerdoti .... de' Chierici .... de' Novizzi .... e de' Cooverfi ....

DECRETO

Della santa memoria di Clemente VIII.

Che comincia - Sanctissimus in Christo - emanato il 19. Maggio 1602.

Sopra la Forma di ricevere i Novizzi, e ammetterli all' Abito, e Professione.

LA santa memoria di Clemente Ottavo per rimettere in piedi lo Stato Regolare, e ristabilire la Vita, Costumi, e Osservanza Religiosa, aveva coo altro Decreto ordinato, che i

Regolari (eccetto alcune Religioni) non potessero ammettere i Novizzi all' Abito, e Professione prima, che oon avesse la Santa Sede destinati i Conventi, e Monasteri a tal' effetto. Avendo però avuta il detto Papa qualche certezza da gli Ordinari de' Luoghi, che i Conventi quasi di tutti gli Ordini erano ridotti alla pristina osservanza; concedette, che in tali Cooverfi si potessero fondare i Noviziati, e ricevervi i Novizzi, però sotto alcune condizioni, e tra le altre, di ottenere prima la licenza dalla Congregazione della Riforma Apostolica. Volendo poi, che le cose prescritte di ordine della Santa Sede sopra il ricevere, & istituire, cioè educare, i Novizzi, si osservassero con più attenzione, ed esattezza, oltre le Costituzione fatte da Sisto Quinto, e dal medesimo Clemente VIII. sopra il ricevere i Novizzi col presente Decreto ordinò: Che ne' i Conventi, e Monasteri disegnati per ricevere i Novizzi non si potessero quelli ammettere, se prima non fossero stati nominati, e approvati dalla stessa Congregazione della Riforma, o da gli Ordinari de' i Luoghi, o vero da quelli, nelle Diocesi, de' quali sono i Conventi di Noviziato, e se ne sarà avuta la licenza in iscritto da concedersi *gratis*. Perciò il detto Pontefice suverte a gli Ordinari de' i Luoghi di usare ogni attenzione, e diligenza in ordine alla età, condizione, e costumi, e altre qualità, le quali si ricercano; e che si osservassero le Istituzioni emanate, e pubblicate circa la ricezione de' Novizzi; altrimenti non si permettesse l'accettarli, incaricando la coscienza loro, se approvasse, o permettesse, che si ricevesse alcuno, il quale non sia idoneo, e non sia da approvarsi, e ammetterli giusta le Costituzione, e Istituzioni predette: restando nel suo vigore tutte le pene stabilite contro quei Superiori, che nell'ammettere i Novizzi non osservassero le predette Costituzione, e Istituzioni, o vero ammettessero qualche Novizio anche idoneo, e approvato, in qualsiasi de' Conventi non disegnati dalla Sede Apostolica a tal' effetto, o ne ricevevano più del numero prefisso. Coo dichiarare di niun valore tutto ciò, che si facesse, o fosse fatto in contrario, derogando a tutte le Costituzione, e Privilegi, che a ciò ripugnano.

D E C R E T O

Fatto per ordine di Clemente VIII.

Che comincia - Cum ad Regularem Discipulinam emanato il 19. Marzo 1603.

Nel quale si contengono molte Istituzioni sopra il modo di ricevere i Novizzi, & educarli ne i Monasteri, e Conventi disegnati.

Essendo utilissima, e necessaria per propagare la Disciplina Regolare ne i Religiosi la Istituzione, cioè la Educazione de' Novizzi; e si sia sperimentato non esservi altra cosa, che maggiormente introduca la Vita rilassata, quanto che o la facilità di ricevere i Novizzi più di quelli, che si possono alimentare colle rendite del Monastero; o la negligenza nel provarli con esaminare la vocazione loro se sia vera; o vero finalmente la poca attenzione, e cura nell'educarli, e istruirli: Perciò a effetto di riparare a simili inconvenienti, si comanda a tutti i Superiori, che nel ricevere, educare, & istruire i Novizzi, come anche nella elezione del Maestro, e altri Ministri, oltre le cose contenute ne' Sagri Canonici, e particolarmente ne i Decreti del Concilio di Trento nelle Costituzioni Pontificie, e di ciascheduno ordine, e Istituto, si debbano osservare tanto ne' Monasteri disegnati, quanto in quei da disegnarsi per la ricezione de' Novizzi i seguenti Decreti.

§. 1. Primieramente per quello, che appartiene alla forma di ricevere i Novizzi, oltre una diligente perquisizione, che si averà da fare circa i Natali di ciascuno, la qualità del Corpo, i Costumi, e Vita passata, e in particolare di quelli, che eccedono la età di sedici anni, dovendo osservare, se siano facinorosi, o abbiano debiti, o se debbano rendere conto di qualche amministrazione, come viene prescritto nella Costituzione di Sisto Quinto, e nelle moderazioni seguite in appresso; Sono tenuti anche i Superiori, a' quali appartiene, diligentemente invigilare, che ne i Mo-

nasteri loro assegnati per ricevere i Novizzi, non si ammetti alcuno, il quale non sia nota di onesti Genitori, e che non abbia le condizioni prescritte da' Sagri Canonici, e dalle Costituzioni de' Pontefici, giusto il Decreto emanato a questo effetto sotto il 19. Maggio 1602. di sopra riferito.

§. 2. Chiunque pretende di essere ricevuto in qualche Ordine Regolare, anche de' Mendicanti, deve avere la età prescritta dall'Istituto, e Costituzioni di quell'Ordine, in cui si riceve; e abbia imparato, o almeno dia certa speranza di apprendere quella scienza, colla quale possa essere abile a ricevere gli Ordini Minori, e a' suo tempo anche gli Ordini Sagri, secondo i Decreti del Sagro Concilio di Trento: Ma se alcuno maggiore di 25. anni non averà la detta scienza, possa essere accettato solamente tra Conversi, a' quali non sono necessarie le lettere. In oltre i Conversi non possano riceverli avanti gli anni 20. della età loro, e che sappian o almeno le cose più essenziali della Dottrina Cristiana.

§. 3. Finalmente i Superiori diligentemente vadino esplorando quelli, che domandano di essere ricevuti, con quale spirito, con quale intenzione, e volontà abbiano eletto la Vita Regolare; e che fine si sieno proposti; se per servire con più zelo, libertà, e perfezione al Signore; o più tosto per leggerezza, e rispetto umano, o vero per altro affetto non bene regolato? e se i Genitori loro bisognevoli di ajuto restino delusi di ogni sollevamento.

§. 4. Debbono ancora procurare, che i Conversi, prima di ammetterli all'Abito Religioso, sieno istruiti della Regola, che hanno da professare, de' tre Voti essenziali dello Stato Religioso, e delle Costituzioni particolari dell'Ordine. E perchè alcune Religioni non solo hanno per costume l'ammettere alla Professione i Conversi; ma ancora di ricevere gli Oblati; nell'ammettere questi ciascheduna Religione douvra osservare le sue Regole, e Costituzioni.

§. 5. Se-

§. 5. Subito che i Novizzi saranno ammessi all' Abito, e introdotti nel luogo del Noviziato, dovranno fare la Confessione generale di tutta la Vita passata.

§. 6. Circa poi alla qualità del luogo pel Noviziato: Questo deve avere la propria Clausura, ed essere separato, e distinto da quella parte del Convento, e Monastero, dove stanno i Professi; e vi siano tante Celle separate, quanti saranno i Novizzi; o vi sia un Dormitorio capace di potervi comodamente mettere i Letti per tutti; e di più una Cella, o luogo determinato pel Maestro de' Novizzi, e suo Compagno.

§. 7. Parimente nel Noviziato oltre le altre comuni comodità vi sia un luogo a proposito per fare le conferenze spirituali; e per sentire le lezioni, e istruzioni del Maestro; e nel quale l'Inverno si possano riunare per riscaldarsi al fuoco comune.

§. 8. Di più, se commodamente si potrà fare, vi sia un' Oratorio, o Capella per esercitare i Novizzi nelle cose spirituali, e particolarmente nelle Cerimonie, e Funzioni Ecclesiastiche.

§. 9. Come anche un' Orto particolare ben chiuso, e custodito, in cui si possano onestamente ricreare; e quando non vi sia, i Novizzi potranno fare la ricreazione nell' Orto comune de' Religiosi, nel quale tempo procurerà il Maestro anche colla autorità del Superiore locale, che non vi entri nessun altro Religioso.

§. 10. Nel Noviziato non vi possa entrare altro Religioso, ancorché sia della stessa, o altra Religione, sotto qualunque pretesto, o Ufficiale, eccetto il P. Maestro, e'l suo Compagno, e'l Superiore locale del Monastero, quando simerà necessario dovervi entrare; Nel quale caso però vi entri accompagnato con un de' Padri più vecchi.

§. 11. La chiave del Noviziato deve tenersi sempre dal Maestro de' Novizzi, al quale solo sia lecito per causa grave permettere l'ingresso a qualcuno; e occorrendo, che qualche Novizio abbia da parlare ad alcuno, ciò si faccia in presenza del Maestro de' Novizzi.

§. 12. Quando i Novizzi sono in gran moltitudine si deputi un Compagno al Maestro de' Novizzi, simile (per quanto si possa) nella bontà della Vita, e Costumi al detto Maestro; il quale Compagno nelle cose spettanti al governo del Noviziato sia soggetto immediatamente al medesimo Maestro; E tanto il detto Maestro, che il Compagno si dovranno eleggere dal Capitolo Provinciale almeno per tre anni. Che se occorrerà fuori del tempo del Capitolo designare altri Conventi pel Noviziato, la elezione del Maestro, e del Compagno in questi nuovi Conventi, e luoghi di Noviziato, si dovrà fare dal P. Generale, o Provinciale, o Ministro, o vero da' Visitatori, o Vicari loro, col consenso però di altri Padri più gravi, o Diffinitori. E il medesimo si deve osservare, se dentro il triennio il Maestro, o il Compagno per qualche urgente causa fosse rimosso, o morisse; in luogo de quali si possano da' sudetti Superiori surrogare altri Religiosi, che abbiano le medesime qualità.

§. 13. Tanto il Maestro de' Novizzi, che il Compagno debbano essere esenti da quegli Ufici, e Cariche, per le quali possono essere impediti dalla Cura, e Governo de' Novizzi. Il Maestro de' Novizzi sia Sacerdote, e abbia almeno anni 35. di età, e dieci anni di Professione; E il Compagno ecceda la età di anni 30. sieno ambidue (per quanto si possa colla diligenza de' Superiori) dotti, ed esemplari nella vita loro, dediti alla Orazione, e Mortificazione pieni di Prudenza, e di Carità; gravi, ma con affabilità; abbiano il zelo, ma colla mansuetudine; sieno lontani dalla collera, e dallo sdegno, per non estinguere la Carità in se stessi, e verso il Prossimo; e finalmente sieno tali, che diano a tutti buono esempio, e buon laggio de' costumi loro, acciò quei,

lii a

che stiano sotto la Cura loro, non solo li temano, ma ancora li rispettino; nè abbiano, che dire contro di essi.

§. 14. Il Maestro de' Novizzi deve avere ancora una assoluta, e piena giurisdizione circa l'istruire, e governare i Novizzi in modo, che non sia lecito ad alcuno altro sotto qualunque pretesto d'ingerirvi, eccetto i Visitatori, i Superiori maggiori, e anche i Locali.

§. 15. Deve usare ogni diligenza, che tutti i Novizzi attentamente si esercitino nella Disciplina Regolare, e conoscano particolarmente il pregio della Divina Vocazione loro; quale sia la vera, e perfetta osservanza de' Voti solenni; e quanto sia necessaria quella delle Costituzione della Religione; Sappiano il modo di fare con frutto la Orazione sì Mentale, che Vocale; di frenare per mezzo della Custodia, e mortificazione de' Sentimenti le passioni, e vizi, a' quali è proclive la nostra natura infetta dal peccato; La Austerità, i Digiuoli, i Cilicii, le Discipline, la Purità della Coscienza, il frequente Esame della medesima, la frequenza de' SS. Sagramenti, e in particolare della Confessione, la quale si faccia almeno due volte il mese, e con manifestare ogni giorno al suddetto Maestro tutti i mali interni, e le tentazione, con esercitare anche la virtù della umiltà nel Ministero più vili; la modestia in tutte le azioni; e'l continuo silenzio.

§. 16. Ciascuno de' Novizzi faccia due volte il giorno la Orazione Mentale, e Vocale giusta la propria capacità, e ordine prescrittigli dal suo Maestro; e più volte il giorno esamini la propria coscienza. Solo il Maestro possa sentire le Confessioni de' Novizzi: Sia però lecito al Superiore anche locale, o ad altro Religioso deputato dal medesimo Superiore, li sentire una, o due volte l'anno le Confessioni de' medesimi Novizzi.

§. 17. Sentano Messa ogni giorno; e alle ore stabilite vadino in Coro, e assistano all'Offizio Divino.

§. 18. Si applichino ancora a gli Esercizi manuali; leggano, e scrivano cose Spirituali; facciano qualche

modesta ricreazione una volta la settimana o almeno ogni due settimane, in luogo comodo, e solitario fuori del Noviziato, sempre in presenza del Maestro de' Novizzi, o del Compagno; i quali debbono molto stare attenti, che delli detti non stiano due assieme lontani da gli altri; e nel medesimo tempo asservino la Inclinatione di ciascheduno de' i Novizzi.

§. 19. Non sia lecito a i Novizzi (durante il tempo del Noviziato) trattare, e conversare colli Padri Professi, e starci insieme, eccetto in Coro, nella Chiesa, nelle Processioni, e Refettorio; nè si diano per Compagni a i Professi, quando questi hanno da uscire.

§. 20. Per le comui, e particolari necessità, che possono occorrere, si deputi uno de' Novizzi, il più provetto nella età, e costumi, il quale con la permissione del Maestro (non essendoci il suo Compagno) faccia tutto ciò, che sarà necessario, a cui si potrà consegnare la chiave della Porta del Noviziato, e commettergli le cose di poco momento.

§. 21. Quantunque si debba avere cura particolare di bene istruire i Novizzi Chierici; non deve però tralasciare la Instruzione de' Conversi; anzi che più tosto deve abbracciare con uguale animo; poichè molte volte si è sperimentato, che ancora quelli professando la medesima Regola, se hanno una buona, e perfetta educazione, sono di decoro, e ornamento alla Religione, e di edificazione, esempio, e utilità a i Fedeli.

§. 22. Si ordina, che (per quanto si potrà comodamente) si assegnino per i Conversi un Dormitorio separato dal Noviziato de' Chierici; Ma però, non ostante tale separazione, debbono stare totalmente soggetti a i Superiori del Convento, e al Maestro de' Novizzi, dal quale si dovranno esercitare non solo nelle fatiche corporali, ma ancora secondo la capacità loro, e comodità, dovranno essere istruiti nelle cose Spirituali, e particolarmente del modo di fare l'Orazione Mentale; il che acciò più facilmente si adempisca, si chiameranno a i Capitoli, e Discorsi Spirituali, che farà il Maestro de' Novizzi; come anche si troveranno nelle ore stabilite all'Offizio in Coro, se non sono attualmente occupati negli Esercizi loro.

§. 23. Terminato il tempo del Noviziato, si ammettono alla Professione solamente quei, i quali esaminati di nuovo diligentemente, non solo si troveranno capaci della perfezione Religiosa, ma anche atti alle fatiche corporali, purché i Chierici eccedano sedici anni di età, e i Conversi la età di ventano. Ma quelli, che sono stati ricevuti per Conversi, non possano passare allo stato de' Novizzi Chierici anche nel tempo del Noviziato loro.

§. 24. Il Superiore di ciascuno Convento di Novizzi, tenga un libro a parte, in cui si noti la Professione di ciascheduno de' Novizzi, la quale deve essere sottoscritta dal medesimo, che professò, e da due Testimoni.

§. 25. Il Converso, che non sa scrivere, quando farà la Professione, ponga di sua mano un segno di Croce in presenza de' due Testimoni, che parimente si sottoscriveranno: E si conservi il detto libro in Archivio, dove sogliono riporsi le scritture spettanti al Monastero.

§. 26. Ma perché in alcune Religioni vi è l'uso della Figliolanza, si dichiara, che quantunque sia stato stabilito, che ciascuna Religione debba avere alcuni Monasteri, o Conventi disegnati per la Educazione de' Novizzi, sarà con tutto ciò lecito a i Superiori de' Monasteri, e Conventi di dette Religioni, nelle quali vi è il suddetto uso della Figliolanza, di potere ascrivere, per figli de' Conventi loro quei, che conosceranno avere le qualità accennate; E ricevuti, che faranno, secondo le presenti Istituzioni, si manderanno colle lettere Testimoniali a i Conventi di Noviziato, dove, come figli, delli suddetti Conventi, e a nome, e istanza loro, debbano essere ricevuti, e provati nel Noviziato; Dipoi prima, che sieno rimandati a i Conventi, de' i quali sono figli, dovranno stare nel Professorio, come si è detto.

§. 27. Similmente, acciò i luoghi di un Convento non sieno occupati da altri, sarà cura del Capitolo Generale, o Provinciale di prescrivere il numero de' Religiosi per tutti i Conventi; E, se sarà necessario, fare il calcolo sopra la Contribuzione de' gli Alimenti con prescrivere anche quelle cose, che pareranno spedienti per ciascuno Convento, e Monastero.

§. 28. E affinché i Novizzi Professi maggiormente si stabiliscano nello spirito, e osservanza Regolare; Si ordina, che se ne i Monasteri, e Conventi di Noviziato, o Professorio (il quale deve essere separato da quello de' Novizzi, e de' Professi più antichi) vi debbano collocarsi i Professi novelli, quando il Monastero, e Convento li possa sostenere; e quando non, si trasportino in altro Convento più comodo, dove vi sia, o si accomodi, ovvero si faccia di nuovo un luogo, che abbia li detti requisiti del Noviziato.

§. 29. Da questo Decreto però si eccettuano quelle Religioni, le quali sono solite tenere per maggior tempo nel Noviziato i nuovi Professi in vigore delle Costituzioni loro, alle quali non si deroga in questa parte; Con tutto ciò si permette a gli stessi, che non ostanti le predette Costituzioni loro possano fare anche il Professorio separato, quando conoscano essere spediente alla Religione, nel quale luogo i nuovi Professi debbono osservare le Regole, e una Vita più osservante di quella delli Professi anziani di modo, che non possano intromettersi ne gli affari de' Monasteri, e Conventi; né ritrovarsi ne i Congressi comuni; molto meno esercitare qualsivoglia carica esteriore; e ivi debbano stare fin che averanno l'età sufficiente per essere promosso a gli Ordini Sagri, o almeno per tre anni dopo la Professione; nel quale tempo dovranno attendere a gli Studi, sotto un Superiore, che sia dotato delle medesime qualità, che deve avere il Maestro de' Novizzi.

§. 30. Si dichiara però, che a riguardo delle cose accennate non si concede licenza alcuna di ricevere i Novizzi, se non ne i luoghi disegnati, o da disegnarli, e solamente in quel numero prescritto, o da prescriversi a ciascheduno de' Conventi.

§. 31. Per ultimo, se i Superiori (siano di qualunque grado, e condizione) mancheranno, o contravverranno ad alcuna delle suddette disposizioni, incorreranno nella privazione de' gli Ufici, della voce attiva, e passiva, e altre più gravi pene.

DECRETO

Della Sagra Congregazione
sopra lo Stato de' Regolari,

Che comincia - Sac. Congrega-
tio &c. - emanato per ordine
della fa: me: di Clemente X.
li 16. Marzo 1675.

*Col quale si ordina a tutti i Supe-
riori Regolari di non ammettere alcuna
sorta di Persone sotto qualsivoglia pre-
testo, e colore ad abitare ne' loro
Conventi, se non abbiano
compita la età di an-
ni 20.*

gazione, e istituto, di non ricevere
alcuno per Terziario, Oblato, o Do-
nato, Comesso, o vero Servente, nè
per Ospite, Postulante, o Cantore,
né con qualunque altro nome vengano
chiamati, e vestiti, o da vestirsi con
qualsivoglia Abito, o sotto qualsivoglia pre-
testo, causa, o colore, né meno ad
abitare nel Convento, se non averà
compita la età di anni venti (eccettua-
ti quelli solamente, che avendo com-
pita la età di anni 15. fanno l'anno del
Noviziato, essendo stati ricevuti per
Chierici, o Coristi); sotto le pene
della privazione della voce attiva, e
passiva, delle Dignità, e Uffici, e del-
la inabilità alli medesimi da incorrerli
ipso facto

IN virtù di santa obbedienza viene co-
mandato a tutti i Superiori Re-
golari di qualunque Ordine, Congre-

AD-

ADDITAMENTUM L.

DE CONGREGATIONE CLERICORUM REGULARIUM PAUPERUM Matris DEI Scholarum Piarum.

OBSERVATIO CRITICA.

Congregationem hanc summi Pontifices honorificis admodum extenuant
elogiis, appellantes eam modo Institutum pium & commendabile, In-
stitutum laudabile, utilissimumque Republice Christianae, & opus
probatae Charitatis, perfectissimae educationis. Insuper inclitus Praedi-
catorum Ordo in Capitulo suo Generali anno 1636. Congregatus ad monitan-
dum, quanti aestimaret hoc Institutum, decretum edidit, quo praecipitur omni-
bus Provincialibus Praedicatorii Ordinis singularem respectum & venerationem profe-
qui Clericos Regulares hujus Congregationis, ejusque progressum, quan-
tum possunt, promovere; quod & similiter praestiterunt Religiosi Conventuales
S. Francisci in suo pariter Capitulo Generali anno 1695. celebrato.

Fundator hujus Congregationis, cujus scribimus elogium, erat Josephus
Calasanzius, qui genus suum à celebratissimo Illo Bellisuce Fortunione, qui
jam anno 1098. regnante nominatissimo Aragoniae & Sarracenia Rege Petro pri-
mo, ad debellandos Mauros plurimum contulit, adeo, at manifestum Cas-
tellum Calasanz post laboriosam admodum obfidionem, crebrosque periculosos ef-
fusus hostibus ereptum, & in praedicti Regis potestatem redactum fuerit. Ge-
nerosi itaque Fortunionis virtus ut iusto donaretur premio, & ad plura bu-
jasmodi fortitudinis specimina edendo stimularetur, praedictum Castellum à gra-
to Rege ei custodiendum conceditum fuit; quo una cum tractu ad illud perti-
nente postmodum pleno jure Fortunioni appropriatum fuit. Quam justam mer-
cedem praedicti Regis successor Alphonsus primus anno 1106. approbando renova-
vit, concedens Fortunionis filio praedictum tractum Calasanzianum alevare in
hereditariam portionem majoris natu familiae.

Unde toti familiae Fortunionis ab eo tempore adhaesi cognomen Calasanzii,
postpositis cunctis aliis nominibus. Haecque prima origo illustrissimi nominis
Calasanziorum, magis nobilitata per Beatissimum nostrum Josephum, qui an-
no 1556. 11. Septembris natus in Regno Aragoniae Perulæ de la Sal, paren-
tibus Don Petro Calasanzio, & Maria Gaston parvis nobilitatis, qui affri-
cte primariis regi famulis juncti erant, quam nobilitatem suam in his pietatis
splendore illustrarunt. Dum sacro fonte ablueretur infans, inditum ei no-
men Josephi, jam inde à cunis in eo apparere coeperant pia educationis fructus.

Vix enim sextum aetatis compleverat annum, jam divina praevenit gra-
tia intebat, Deum esse summum bonum, cujus insensibilis hostis Daemon
nullum non movet lapidem, ut homines ab ejus amore & cultu averteret.

in omni generis peccata gravissima precipitet, aternaque damnationi obnoxius reddat. Hinc tanto cor ejus amore flagrabat in Deum, odio vero ferebatur in Daemonem, ut etiam in hoc tenella aetate mente sibi firmiter proposuerit, amore illius hunc intrinseque; quem in finem cum ubique ad duellum perquisibat. Hoc mente revolvens secreto paterna domo egreditur, parvo enee armatus, in quem offendens nobilis juvenis, eique affinis Joannes Mosquero (postea Archidiaconus & Praepositus Ecclesiae Perpignanensis, qui hoc factum jam nonagenario major testatus est) sciscitatur, quorsum ita armatus tendat? mox sancto correptus Lelo respondet, se Daemonem DEI dominumque hostem occisurum. Siquae cum aliis pueris pariter armatis in campos excurrit & ecce! in olea (Deo sic disponente) conspiciit nigram tetramque umbram.

Jam nihil dubitans parvus heros, hunc ipsum hostem esse quasitum, comilitones suos fortis esse animo juleat, primisque ipse arborem conscendens basilem in superiora ejus recedentem. usque ad ipsum cacumen sanctum servidus ira persequitur: sed cum jam in eo esset, ut illum in suam DEIQUE hostem ferebat, subito (boud dubie Daemonis oïtu) ramus caterogin satis validus frangitur, infernalis larva disparet, Josephusque ex arboris vertice in terramruit boud sine comilitonum conseruatione, virtute tamen sanctissimorum nominum JESU & Mariae, quae cadens pronuntiaverat, illiusus prorsus de terra surgit, bellum, quod hoc praebudio cum infernali hoste succubavit, per totam deinceps vitam profecturus.

Procedentibus annis, adhuc domi sub cura perilliosum, piorumque Parentum jallo pietatis solida fundamento, Estabella sub disciplina Viri integerrimi, qui olim Discipulus erat celeberrimi Antoni Nebrassenfis, litteras humaniores, tanto in iis simul & pietatis studio profectu absoluit, ut sua modestia, & innocenti conversatione brevi non solum Condiscipulos, sed & Magistrum ipsum in sui admirationem rapuerit, dum naturali suae dexterriti, felici memoria, & penetranti intellectui Angelicos mores conjungens, tenellum corpusculum diversis modis castigaret, orationi & devotioni praeipue addidit, adeo, ut communiter il Sancterello (id est) Sanctulus audiret.

Circa decimum quintum aetatis annum litteris latinis ligato & soluto stylo sufficienter instructum illustrissimus Dominus Pater ut veteranus miles ipse filium quoque suum mutato cum calamo ense militia destinauerat. Josephus contra ad alia quædam Mortis arma calitus vocatum se sentiens, modestissimis aquae humilissimae effluens tamen argumentis Parentis animus avertere conatur: tandemque (agere licet) à Parente facultatem obtinuit Levita philosophicis studiis animum colendi. Ea in universitate primum ejus studium fuit, pium Conscientia Arbitrium eligere: secundum, tempus ita distribuere, ut oratio, studiumque alteris fieri succederent vicibus, bene gnarus, initium sapientiae timorem Domini esse.

Absoluto philosophico cursu, obtentoque artium liberalium, & Philosophiae Magisteriatus honore facile à Parente, ob filii sui eminentium virtutum publicum summum recreato licentiam obtinuit utriusque juris studia Philosophia jungendi. Quo tempore anno scilicet. 1575. 11. Aprilis, aetatis suae decimo nono, per manus Episcopi Urgellitani Don Joannis Dilmæ de Loris, Clericali militia per quatuor, quos vocant, minores ordines nomen dedit. Interim ob comparatam in scientiis eminentem eruditionem, cunctis applaudentibus suprema in utroque jure laurea nuncuit donori. huc digressus Valentiam (qua tum ob situm, tum ob aëris temperiem, omniumque rerum necessarium Hispania Paradisus dicitur) ut divina vocationi se magis adpateret, Sacra Theologia, sacrique litteris ibidem operam navare decrevit. Sed sicut olim in veteris testamenti Paradiso, sic & in hoc antiquus serpens & Eva inveniantur, prima nobilitatis nempe juvenis vidua Calasantiavorum familia sanguine jacta; hanc impurus Alastor adeo seduxit, ut DEI, siquae honoris oblita castissimum Juvenem, nil simile cogitantem, ad libidinem sollicitare non dubitaverit; quod ipsum facinus religiosus, castusque Josephi animus perborrensens Confessorii consilio cito se fuga periculo, fama praesentis matronae consulturus, subdixit, citoque Alcalem petit, Theologicum ibi consummaturus cursum. Hic corpus suum novis mortificationibus castigare incipit ob datum (ut putabat) occasione tam nobili Matrona crimine pessimo conscientiam lacerans, aquum proinde ratus tanti peccati corpus suum penitus dare debere.

Quis

Quas inter mortificationes, studiumque continuum totum absolvit sacra Theologia cursum tanto cum profectu, ut in eadem sacra facultate Doctoris gradu feliciter cunctis approbantibus inaugurari meruit.

Poſtea ingens concipit deſiderium toto erudito orbe celebratiſſimum Univerſitem Salazarcenſem viſendi, & Joannis Gaſpari de Figuera Regi ibidem Profeſſoris conſuetudine fruendi, cui brevi ob vita ſanctimoniam, exquiſitamque eruditionem percurſus evaſiſſe, adeo, ut cum Philippus ſecundus Hiſpaniarum Rex huic ſuum Regium Profeſſorem ad Epiſcopatum Jacenſem denominaveſet, hic noſtrum Doctorem Joſephum de Calasantia ſecum aſſumere voluerit: nec quidpiam præter in perium paternum, domum nempe redeundi, obſtitit. Sed Epiſcopus hanc facultatem propria manu ad Parentem ejus litteris exaratis petiit, obtinetque. Hic opportuniſſimum naſtus eſt Joſephus noſter occaſionem ea, qua in ſebiliſſis dilicerat, in praxin redigendi, dum ab eodem ſuo Epiſcopo ad negotia quorundam valde intricata Regem inter & ſummum Pontificem traſſanda ſunt adhibitus. Vix annum hæc in exercitatione tranſegit, cum tot urgentiſſimis litteris à Domino Parente domum redire juſſus eſt, ut etiam Epiſcopus tam tandem dimittere, eſſi admodum agere, cogeretur; ſicque Joſephus tot paternis litteris tandem obſecutus domum venit; ubi vehementer à Domino Parente urgebatur, ut ſe reſolveret ad matrimonium natalibus ſuis dignum incedendum; ſiquidem Frater ejus natu major ab aliquot annis in matrimoniali ſtatu conſtitutus abſque liberis mortuus Calasantianam familiam brevi extinguentem, niſi à Joſepho unico virilis ſexus hæredes per legitimam & honorificam matrimonium ab interitu vindicaretur, reliquit. Joſephus interim à DEO Diſparique Virgine graviſſimum impetret morbum, præſantiſſimorum Medicorum artem ſuperantem, qui mediante à Domino Parente tum de ſucceſſione virili ac ſua pro familia propagatione, tum de ipſius filii ſui ſalute jam deſperate, vel invito extorqueſt facultatem præter votum perpetua ciſtitiſſis dum à ſe emiſſum, ſed de induſtria Patri celatum (ne idcirco offenderetur) votum ſacerdotis iurandi, tamquam unicam ſalutis recuperanda remedium emitti; quod, conſentiente Patre, vix filius emiſerat, cum ſon in momento poſt dies integros valetudini reſtitutus eſt. Igitur tam maniſeſto ſua ad Sacerdotium vocationis ſigno certior ſuſtus Joſephus, anno Domini 1583. aſtutis 27. 17. Decembris abſque mora voto ſanctificare volens ob Epiſcopo Urgelenſi Ambrasio Moncada, collatis antea Subſtitutionis & Diſconatus Sacris Ordinibus, in Sacerdotem vite ordinatus fuit: cumque alta mente repoſitum haberet diſſum S. Hilari, dicentis: tantum debere eſſe diſcrimini inter Sacerdotem & quicumque etiam probum laicum, quantum inter calum & terram, idcirco, ut magis tam ſublimis ſtatus obligationi ſaceret ſatis, vitam ſe inſtituit, ut fuerit continuum virtutum exercitium: quotidie tanto devotiſſimo fervore ſacrum faciebat, quiſi fuiſſet aut primum aut ultimum.

Priſtinus noſter Sacerdos nihil quidem magis in votis habebat, quam vitam mundo abſconditam in DEO ducere: Verum tanta ſanctitas non poterat diu latere ſub medio, quin adorem ſuum quaſqueverſum late diſſunderet, & quidem aſſue ad aures antiqui ſui Patroni Joannis Gaſpari de Figuera, interitus temporis à Jacca, ubi prius Epiſcopus erat, ad ſedem Epiſcopalem Albaricam tranſlati; qui non deſtitit Joſepho noſtro urgentiſſimis argumentis perſuadere, ut conſentientia tum ſua propria, tum Spirituſſima evicam directiorum non recuſaret. Pro humilitate diu reſiſtens tam difficile officium tandem ex obedientia ſuſcepit, eoque ſeſcit ſucceſſu, eſſi non admodum diu in hoc ſacro Præmyſteratus gradu conſtitutus, ad vota Sapientiſſimi ſui Prælati, incredibiliſſimæ animarum bono pro Gloria DEI id muneriſſi geſſit, tam Clerum Diaceſanum, quam Sentiſſimoniales ad perfectiorem vitam normam dirigendo. Poſt hæc prænominatus Epiſcopum ſuum à Philippo ſecundo Hiſpaniarum Rege ad uſum dignorem ſedem, Leridanam nempe promotum, ſimulque conſtitutus viſitationem celeberrima Eccleſia Monſterateſis comitatus eſt Joſephus noſter, ut cum in hoc tam arduo negotio conſilio ſimul & opera adjuvaret. Sed in hoc negotio plurimas occurrentibus difficultatibus, mortuo Apoſtolico & Regio Viſitatione Epiſcopo Leridano, Joſephus noſter huic intricato viſitationis negotio ad finem ſeſciter perducendo ſubſtitui curavit Epiſcopum Viennensem, ad cujus manus puſſa beneque in ordinem redacta ſcripta tradidit. Novus Viſitator conatus, quiſa poterat, rationibus Joſepho omnium rerum hæc ſpectatiſſimum no-

titium habenti persuadere utebatur, ut hoc in negotio Secretarii munus obiret, promisso etiam ampliori sellario. Nullo tamen modo induci poterat, ut maneret, semper pretendens, se divinitus cognoscere, maxime monenti negotii domi se manere; devotissime igitur valedicens miraculosa Monasterategi Matri, vestitum Peraltum maturat; ubi pie morienti Domino Parenti post administrata moribundorum Sacramenta oculos clausit, iustaque rite perfecit. Sicque Iosephus de masculina familia Calasiantiana stirpe restabat solus, nil aliud mente revolvens, quam à mundo separatus in divino servitio residuum vita sua consummare. Sed videmus, quam longe aliter DEO visum fuerit.

Ab Episcopo enim Urgellensi Don-Andrea Capiglia invitatur, ut in per-
 ampla ista Dioecesi spirituales ei opem praeferret, acceptare conatus fuit Gu-
 bernatoris & supremi in temporalibus ac ut spiritualibus Judicis munus per
 totum Trempensem tractum, amplius trecentis pagis, duobusque supra septua-
 ginta Parochiis ad Dioecesim Urgellensem pertinentibus constantem. Quod effi-
 cium per aliquod tempus, quoad utramque forum, tanta cum laude gessit,
 ut multisque magnis encomiis celebraretur, emendatis, quo defectu inquisitionis
 irrepserunt, vitiis, ingenti simul Iosephi Episcopi gaudio, se in Iosepho ta-
 lem invenisse, qualem optaverat, virum. Ideoque ex eo tempore constituit
 eum destinare ad alia sua Dioeceseos loca laboriosius cultura indigentia, in
 quibus longe majora, horridioraque loca excellenda inveniret, nempe ad con-
 fusa Gallia ultra Pirenaeos montes, ubi horrida sterilesque & pene inaccessa
 vales erant quorum ob nimiam Urgellis distantiam vix unquam, aut certe ra-
 rissime Episcopi sollicitudo per necessarias visitationes penetrare poterat. Cùm
 igitur huiusculata vices colenda novo aptior Iosepho nostro inveniretur, eum
 à Trempensi tractu revocatum ad vales Pirenaeos destinavit, ubi plurimis la-
 boribus perpessus, vitaeque saepe periculum superatis, tantam plenam reforma-
 tionem tam inter Clerum quam inter laicos feliciter introduxit, omnique ibidem
 tanta prudentia disposuit & ordinavit, ut usque hodie perseveret ejus reforma-
 tionis fructus cum ingenti animarum lucro, nec minore Episcopi Urgellensis,
 de felici ipsius visitationis successu jam antea satis edocti, gaudio.

Qua propter publico diplomate post reditum eum vehementer, sed nequic-
 quam resistentem constituit suum per totam latissimam Dioecesim Vicarium Gene-
 ralem & officialem, tota Civitate applaudente, à qua tanquam totius Dioce-
 ses capite suum auspiciatus est reformationem, ut ea vitiis & abusus, qui
 sensim sacrorum Ministrorum efficitantia, in Sacramentorum administratione,
 Ecclesiarum & altorum usure & maledicta sistorumque dierum Sanctificatione
 irrepserunt, purgata, reliqua Dioecesi ejus exemplo facilius reformationem
 acceptaret: quod brevi eo feliciter perduxit, ut odia & inimicitias jam à
 pluribus annis inter quosdam familias non sine animarum periculo continuas
 extirpaverit, animosque inter se hactenus divisi sincera charitate & amicitia
 vinculo conjunxerit, multa luxuriosa veneris municipia suis velis exhortatio-
 nibus à sanctibus infernalis lupi extraxerit, accusis contra in ipsorum cordi-
 bus divini amoris igne, divitiis quoque avaris tanta moverat eloquentia mi-
 sericordiam erga inopes percellere, ut summi ipsi avaritiam damnantes largis
 eam elemosinis compescerent; tepidos Christianos in servidos devotosque con-
 vertit, injustos Superiores, & usurarios ex sacra Scriptura aeterna dam-
 nationis periculo, se subducere docuit: verbo à omnibus omnia solus est,
 ut omnes Christo lucrifaceret: sicque tam copiose ejus piis conatibus DEUS
 benedixit, ut non cum capitali totius Dioeceseos civitate Urgella simul etiam
 totam Dioecesim DEO lucratus sit. His aliisque similibus salutiferis zelosissi-
 mi sui Vicarii reformationum fructibus senex Episcopus maxima (ut par erat)
 consolatione repletus est ob ingentia inde toto bono publico evolvumenta, piis &
 devotis perseverantiam, DEO honorem debitum, communi humani generis bo-
 fi confusum inde nascentem.

Sed gloriosorem adhuc de Satana triumphum retulit Barcelona; ubi duo
 nobilissimi simul & potentes juvenes de nobili quadam Puella sibi matrimonio con-
 jungenda contendebant, eoque infernalis inimicitia Sator rem pendaxit, ut
 jam duae utrique acies sibi ex adverso posita rem armis decidere parata essent,
 suorum sine utriusque parti eventu, suo scilicet plurimo sanguine, destruxerunt
 ad turrita pluribus nobilium Barcelonensium utramque factionem componentium;
 nec aliud exacerbatum animis inter se reconciliandis remedium supererat, quam
 felix

felix nostri Vicarii Generalis dexteris, eloquentique, qua tantum valuit, ut novus conferre jam paratos non solum cobiberit, sed brevi nōdum talis inter eos composuit pacem, ut inito inter partes litigantes duplici matrimonii contractu, eo modo gloriosius pacem aeternamque amicitiam stabilierit cum ingenti totius civitatis letitia, quæ prudentissimi Josephi nostri meritis super ætæra gratulanda extollebat, utpote qui tam dextre tempestatem tam periculosam ex inferis ortum, ruinamque tot illustribus familiis minitentem ad omnium vota solvere novit, deque Demone triumphare. Humiliorum autem Josephus alius DEO pro victoria de Satana reportata, proque præda ejus sanctibus erepta debitis gratiis, ut bonorum laudes fingeret, clau Urgellam removit: ubi ab Episcopo suo ob rem tam bene gestam maximo cum gaudio receptus, & diutius majore in honore fuit habitus. Post hoc tam laudabile factum aliquot nūc annis in maxima apud nobiles & plebejos astringente in suo Vicarii Generalis officio permansit Josephus; nec difficile ei fuit aliud insignis charitatis opus pericere, ab Episcopo nempe, Magistratu, aliisque opulentioribus Civibus instituta moris (ut vocant) pietatis pro orphanis, pauperibusque puellis tum alendis tum beneſto matrimonio collocandis obtinere.

Ex hactenus relatis prosum curvis erat devinare, solum Hispanicum (Patrum suum) futurum esse, in quo deinceps suorum virtutum & laborum semina spargeret cum spe ingentis animarum lucri, majorumque adhuc honorum, dignitatumque messum colligendi; verum hominum opiniones Altissimi consilio raro attingunt. DEO enim aliter disponente, Josepho nostro non Hispania sed ipsa Roma pro virtutum theatro imposterum servavit, sicut novimus, S. Philippo Nerio non Indas (ut ipse putaverat & optaverat) sed ipsam eandem Romanam fuisse casum, ubi instituto sua Congregationis Oratorio Cleri secularis reformationem instituit.

Itaque paulo post reditum Barcelonæ saepe in Josephi nostri corde vox insuare visa est: Josepho Romam perge; Josepho Romam perge. Vocem hanc primo quidem negligendo rejectit Josephus, sibi ipsi respondens: cur Romam pergam? nihil enim Romæ peto, nihil desidero. Dum autem eandem vocem iteratam in corde ejus insuare pergeret; contrigit, ut in lectulo suo de ea cogitans, eadem indormiret, adeo ut in somnio ei videretur, se aliu Romam esse, perque plateas urbis plurimas ducere pueros, quibus in orbem circa se congregatis Christianam doctrinam exponeret, & ad amorem DEI inflammaret. Igitur exspectatus cum sanium hoc, tum ipsam vocem Romam se vocantem motare, deliberatque expendere, secum ipso disputans, quid ageret uscius, in oratione à Deo desuper instrui instantissime rogavit, consilio quoque conscientia sua Arbitro, cujus consilium erat, ut vocantem intus vocem sequeretur; quod & statuit quem primum executioni mandare. Proin Reverendissimo suo Episcopo consilium ac propositum suum aperit, simulque vicariatus officium ei in manus summa demissione resignat. Hic primo eum à tali cogitatione acriter conatur; postmodum tamen intelligens, quam caute procederetque ei in causa processisset, concessit, etsi agere, in rem, quam impedire amplius nequiverat, impertitque benedictione eum dimisit non sine cordis dolore, tali se desitū viro, de tota sua tam ampla Diaceſi Urgellensi tam bene merito, & in recognitionem laborum suorum obtulit ei annuam pensionem ex beneficio, quod prius possederat Ordonesis; quam, ut Episcopum contrifundendo ostenderet, acceptare oportuit. Sicque Urgella, ubi Nobiles atque alii Plebei optime meriti sui Generalis Vicarii obitu contristati erant, iter suum Ordonesiam & Claverolam direxit. Hic igitur Josephus noster antiqua Calasiansa pietatis & Misericordiae ergo pauperes, memor ad exemplum geminorum fratrum Don Luigi & Don Giovanni Calasaugustæ, qui ingentes sua divitum ad opera pietatis & charitatis impenderunt; signidem in eadem civitate quadragesima annorum millia applicaverunt pia fundationi, ut ex prædicta capitalis summa annuo censu aliquot pauperes Calasaugustiana puella beneſto collocarentur matrimonio. Sic etiam Josephus noster secundum mensuram suorum relictuum munusculum aliquod post se relinquere voluit, ordinando, ut litteræ ejus annuum redditum ex Rectoratu Ordonesensi, & Claverolensi Parochiarum quot annis inter pauperes ibidem distribuerebantur, consilio desuper instrumendo publico, quod hactenus à succedentibus Rectoribus istarum Parochiarum diligenter observatur. Inde Peraltam pervexit urbem suam potentiam, ubi præter insignes Elemosynas inter pauperes distributas, reliquum suum patrimonium dno-

qui forte venturi essent, quod factum est initio anni sancti 1600. condita enim in summi ample domo in loco, quem appellant Paradisum. Ac tunc primum relicta domo illustissimi Principis Colonnae venit habitare in ista nova domo una cum magistris, sibi associatis. Quibus post annis cum quoque reliquit, condita alia prope S. Andream Della Valle: ubi incepit in communia vivere cum suis Commagistris, distribuit scholas in pluribus Clasis. In hac domo accidit Calasancio aegro inspiratus Casus: non volens caspam erigere in loco satis alto curia, de scala cecidit in terram, quo casu crux confrigit, & de vita ipsa periclitabitur, de qua non eras tam sollicitus, quin eam dare semper paratus esset; sed tunc in pot. i. choatum opus morte sua interrumpitur enim reddebat omnium sollicitum. Verum ad ejus consolationem Deus novos ei Cooperatores misit, quorum unus erat Gaspar Dragouetti, isti numeris aptissimus, sapote qui per quadraginta annos scholas regebat, & in Congregatione perseveravit usque ad annum 1628. quo mortuus aetatis vigesimo supra centesimum anno, in magna Sanctitatis fama; alter erat Pater Gilius Cellinus nobilis Pincerninus. Calasancius recuperata post aliquo aegro fuit, nova a Deo consolatione est recreatus; Domina Veneranda Romana Curia Praefectus, in cuius domo schola habebatur, supra personaliter abbat exercitibus scholarum, quorum pulchro ordine alio oblectabatur, ut coram Clemente VIII. scholas suas laudaret; Papa igitur vocato ad se Patre Calasancio, ab ipso met. i. iustis voluit de ordine & methodo, quam Magistri observabant in docendis periti. Summo Pontifici per Fundatoris responsa adeo plene satisfecit, ut eum hortatus sit eandem methodum ordinemque persequi, promittens se personaliter ejus scholas inspicere, iustitiae ei singulis annis dari decem scuta pro solutione conductus domus. Hanc Papa humanitatem & liberalitatem reliqui archiepiscopi Ludovico Josepho adeo videbant, ut ei apud eundem Pontificem detrahentes, longe aliter sol. fuisse eum ejusque scholas opud Pontificem degerunt; sique Papam induxerunt, ut c. iustitiae duos Cardinales Avamianum & Hieronymum ad scholas suas visitandos, in quibus hi eminentissimas Visitatores vel assiduos materiam invenientes eas Pontifici dignis laudibus praeconis (ut per erat) commendarent, hique eas contra invidiarum obsecrationes in suam protectionem suscipiens viri vocis oraculo approbavit. Mortuo Clemente octavo Paulus V. Cardinalem de Torris eis protectoria dedit, quo mortuo ei substituit Cardinalem Juslinienum.

Crescente quotidie in scholis piis scholarum numero, adeo, ut eis capendis domus a Josepho Calasancio conductae amplius par non esset; anno 1612. cauit palatium Torres contiguum Ecclesiae S. Pantaleonis situm in loco olim appellato Materazari. Cardinalis Juslinienus isti emptioni contulit duo scutorum caussa & R. D. Langrioni nobilis milianensis non solum notabilem summam contulit, sed etiam postmodum intravit Congregationem, ubi & mortuus est tanta Sanctitatis fama, ut post ejus mortem processum insisteret in ipsius Canonizatione. Tandem palatii pretium fuit ex integro solutum, ope sex milium scutorum, quo legavit Cardinalis Laecchotti scholis piis. Obiit postmodum Calasancius in Ecclesia S. Pantaleonis; Paterque V. Pontifex maximus considerans, quam utile hoc institutum esset Ecclesiae, illud approbavit per Breve Apostolicum die sexto Martii anno 1617. eique opus erudicendi pauperes scholaris commisit, cum paulo ante regnum hoc suscipere venisset Congregatio Christorum sacularium B. Mariae ut in ejusdem Papae constitutione 81. Bull. Rom. Tom. 3. fol. 352.

Ideoque hoc institutum B. Josephi Calasancii ad tam pium opus se sponte offerens perhibenter erexit in Congregationem, de suo nomine Paulinam appellandam, concedens illi, qui eam intraturi essent, facultatem emittendi vota simplicitatis, Obedientiae, Castitatis, & Paupertatis. Idem Papa nominavit in Superiorem & Rectorem istius Congregationis sub titulo Praefecti ipsum Josephum Calasancium Fundatorem, ut regeret tam domos jam erectas quam impo. i. erigendas; non cum potestate constitutiones condendi, ipsa Bulla de super concessa incipit: Ad ea, per quae dec. & habetur in Bull. Rom. Tom. 2. pag. 396.

Deus igitur Fundator Calasancius in consilium vocavit fideles suos annuo pro tunc quindem circa modum impo. i. vivendi, & circa habitum gestandus; & postquam inter eos conventum est de forma habitus; praedictus Carlianus

lis Iustinianus eorum Proteſtor ſuo ære ſingulos habitus fieri curavit, & in die feſto Annuntiationis B. V. Mariæ ejusdem anni piſſimus Fundator fuit veſtitus novo iſto Congregationis habitu per manus ejusdem Cardinalis in Capella palatii ſui, & quidem nomine & vice Pontificis, addita facultate ipſi Fundatori, induendi reliquos ſuos ſocios, quod & præſtitit eodem adhuc die, poſtquam reverſus eſt ad ſcholas ſuas piſas.

Renuntiavit inſuper Nomini ſuo ſeculari, aſſumpto ejus loco nomine a Matre Dei, cujus exemplum ſecuti ſunt cæteri ejus ſocii mutantes nomina ſua ſecularia in alia Religioſa; quod & hodieum obſervatur in tota iſta Congregatione. Anno 1621. hæc Congregatio inter Ordines Religioſos numerari capit juſſu Papæ Gregorii XV. eamque appellari præcepit Congregationem Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum piarum per ſequentem Bullam.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei Memoriam.

IN ſupremo apoſtolatus folio, meritis licet imparibus, divina diſpoſitione conſtituti, & ad ea vigilantia noſtræ partes libenter interponimus, per quæ pia Clericorum Congregationes in Eccleſia Dei ad illius laudem, & gloriam provide ſanctæque inſtitutæ, in perfeverantia laudabilium operum incitentur, ac majoribus in dies proficiant incrementis.

1. Cum itaque, ſicut dilectus filius Joſephus de Matre Dei, Præſectus Generalis Congregationis Clericorum pauperum Matris Dei Scholarum piarum de Urbe, Nobis nuper exponi fecit, Clerici ejusdem Congregationis tria ſimplicia, Paupertatis ſcilicet, Caſtitaſ, & Obedientia vota emittent. Cumque perfeſtoris vitæ ſtudio ducti, ſimplicia vota prædicta per Nos ſolemnia declarari, Nobis humiliter ſupplicaſſent.

2. Venerabiles Fratres noſtri S. R. E. Cardinales negotiis Epiſcoporum, & Regularium Præpoſiti, quibus negotium hujusmodi maturè examinaſ. & Nobis referen. commiſimus, prædictam Congregationem nuncupatam Pauperum Matris Dei, olim Romæ ſel. rec. Clementis Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri auctoritate erectam, per ſanctæ memoriæ Paulum Papam V. Prædeceſſorem noſtrum confirmatam, & propè Eccleſiam Sancti Pantaleonis de urbe modo degentem, in Religionem trium votorum ſolemnium approbari poſſe cenſuerint, prout in decreto deſuper ſub die XXXI. Auguſti proxime præteriti factò dicitur contineri.

3. Nos piis Joſephi & Clericorum prædictorum votis hujusmodi quantum cum Domino poſſumus, benigne annuere, eosque ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & eorum ſingulares perſonas a quibusvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliſque Eccleſiaſticis ſententiis, cen. & pœnis a jure vel ab homine quavis occasione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatæ exiſtunt, ad effectum præſentium duntaxat conſequen. harum ſerie abſolventes, & abſolutas fore cenſentes, ſupplicationibus eorum nomine Nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, Decretum prædictum Apoſtolica auctoritate ten. præſentium approbamus & confirmamus, illique perpetuæ & inviolabilis Apoſtolice firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui deſuper quomodolibet intervenire ſupplicemus.

4. Decernentes, præſentes litteras validas, firmas, & efficaces exiſtere, & fore, ſuosque plenarios, & integros effectus fortiri, & obtinere, ac Joſepho & Clericis prædictis in omnibus, & per omnia pleniffime ſuffragari.

5. Atque ita per quoscumque judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcien. ter, vel ignoranter contigerit attentari.

6. Non obstantibus Apostolicis, universalibusque, & Synodalibus constitutionibus, & ordinationibus, nec non quatenus opus sit, dictæ Congregationis, etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia, roboratis, statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscunque.

Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 18. Novembris 1621. Pontificatus nostri anno primo.

Iuxta Papa eodem anno per aliud Breve Apostolicum confirmavit Constitutiones Et Ordinationes a Congregatione Clericorum Pauperum Matris Dei Scholarum piarum pro felici ejus regimine iduati. Tenor istius Bullæ est sequens.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Sacri Apostolatus ministerio per abundantiam Divinæ gratiæ, nullo licet merito nostro præpositi, ad ea, per quæ Christi fidelium, præsertim sub suavi Religionis iugo, & in humilitatis spiritu altissimo famulantium, felici, prosperaque directioni consuliunt, libenter intendimus, & his, quæ propterea facta esse dicuntur, ut ab omnibus, quos illo concernunt, inviolabiliter observentur, Apostolici Muniminis firmitatem adjicimus, prout in Domino conspicimus salubritate expedire.

1. Cum itaque, sicut dilecti filii Præpositus, & Clerici Congregationis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum Nobis nuper exponi fecerunt, ipsi pro felici, & prospero ejusdem Congregationis statu, antiquos regimine diversas constitutiones fecerint, easque in unum volumen redegerint (*quarum tenor synoptice paulo infra sequetur*) Demum Capitulum generale prædictas Constitutiones immutare, aut infringere, nisi ex lex Capituli partibus quinque concurrant, non posse, volumus, atque statuimus, ad Omnipotentis Dei gloriam, & proximorum utilitatem.

2. Nos inviolabili dictarum Constitutionum observationi, quantum cum Domino possumus, consulere dictosque Præpositum, & Clericos specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure; vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet inmodatæ existuat ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati. De Venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium negotiis Episcoporum, & Regularium Præpositorum consilio, Constitutiones prædictas, omniaque & singula in eis contenta Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, omnesque, & singulos tam juxta, quam facti, & quovis alios defectus, si qui in præmissis, aut eorum aliquo quomodolibet intervenerint, supplementis.

3. Decementes, modernos, & pro tempore existentes dictæ Congregationis Præpositum, & Clericos, aliasque personas ad plenariam earundem Constitutionum observationem, prout illæ eos concernunt, teneri & obligatos existere, & fore, & ad id sub censuris Ecclesiasticis & aliis in Constitutionibus prædictis contentis penis cogi, & compelli posse, sique per quoscunque judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici, Auditores judicari, & deheri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque.

5. Volumus autem, quod præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 31. Januarii 1621. Pontificatus nostri anno primo.

An.

Anno sequenti 1622. idem Pater per aliud Apostolicum Breve Congregationi huic concessit omnia privilegia religionum Ordinum mendicantium, ut videre est in Bull. Rom. Tom. 3. pag. 448. in Bulla ad uberes fructus &c. Urbanus quoque VIII. per aliud Breve, cujus initium, Debitum pastoralis officii &c. anno 1629. cum eis dispensavit, ne cogerentur processiones publicas comitari; vide in Bull. Rom. Tom. 4. pag. 170.

Pater Josephus à Matre DEI cernens se statum Religiosum jam profectum, impossibile est explicat, quantum in omnium virtutum genere profecerit. Quodvis balileum fecit sive in instruenda juventute, sive circa proprium profectum Spiritualem, parum admodum ei vixit. Ideo auxit suas mortificationes, vigiliis, abstinentiis, omniisque sui exercitio majore faciebat ardore, quam antea; Et cum educatio juvenutis fuerit principalis scopus sui instituti, ei sese majori addidit adhuc fervore. Non contentus cura Et diligentia circa scholaram Magistros, ut suo quique munere exalte fungeretur, nisi ipse quoque per se pauculos instrueret, quod Et perseveranter continuavit, quoad vixit; tantum erat oblatum erga proximum, ut nullum pratermitteret occasionem ei subveniendo. Frequentissimus erat aut in Confessionali aut in Nosocomio, Cercere detentat visitabat, subveniebat pauperibus Et indigentibus largi Elemosinas adeo, ut frequenter eis subministraret ea, quae necessaria erant pro sustentatione suorum Religiosorum, quos continuo hortabatur, ut divina providentia considerent, quae eis nunquam destituit. Nihil unquam docebat Inos, quod suo non monstrabat exemplo sese exercens officiis vilissimis est totius Ordinis Generalis. Per urbis plateas ibat baculis portans nuntiam pro excipiendo fidelium Elemosinis. Prae humilitate recusavit oblatum sibi Archiepiscopatum Brundisium. Tanta erat ubique locorum ejus sanctitatis opinio, ut eo adhuc vivente ejus Congregationi variis in locis offerrentur domus Et fundationes, quae acceptavit in situ Ecclesiastico, in Republica Genuesi, in Toleza, in Regno Neapolitano, in Sicilia Et Sardinia. Cardinalis de Dietrichstein Episcopus Olmucensis non eo petiit Religiosus Nicolausburgi stabilendos, quibus Et aliam domum in Lipsack, unde per totum Germaniam Et Hungariam propagatum est eorum institutum. anno 1648. Rex Polonia Ladislaus IV. cernens ingentes fructus, quos in locis, ubi stabili erant, praestabant, ex eis quondam petiit. Et obtinuit in suum Regnum, ubi jam plura in loca propagata sunt; quodam etiam domicilium habent in Hispania, adeo ut B. Pater Josephus à Matre DEI adhuc vivens adinstar aliorum Fundatorum Religiosorum Ordinum, ex propagatione sua Congregationis in varia Regna Et provincias ingens solatium haurire meruerit.

Circa annum 1642. Et sexum ante ejus obitum ex Erebo erupit ingens persecutio adversa Virum Dei, ejusque pium Institutum, quod, ut supra vidimus, per insurrectionem Ludemogistorum in cunis suffocare satan irrita conatu aggressus est, nunc autem sensu confecto B. Fundatore ope quorundam ipsius Instituti Alumnorum superbis tumentium ipsum Religiosum Et Ecclesiam tam utile Institutum suppressere totis viribus collaboravit, remque jam eo perduxit, ut illi falsis criminationibus Et calumniis B. Fundatorem ac Patrem suum curam sacro inquisitionis tribunali accusantes à summo Pontifice Urbano VIII. obtinuerint, ut Generalatus officio, quod ei ad diem vitae à Papa Gregorio XV. collatum fuit, deponeretur, assumptis in ejus locum uno post alterum duobus principibus bujus infernalis perfectionis instrumentis, Patre scilicet Mario à S. Francisco, Et Patre Stephano ab Angelis; cum maximo quidem ad interim totius Instituti detrimento, sed majore postmodum, defuncto brevi post B. Viro, ejus incremento; ut idem B. Pater praeviderat, Calo de temporaliis ausuriis justam vindictam fementis.

Anno 1648. 2. Augusti 92. aetatis suae anno correptus fuit morbo villa sua extremo, qui cum celebrata devotissime, suo more, Missa in lectum project mortualem, quam tamen non nisi vicesimo quinto ejusdem mensis die viro spoliavit corporalis quam placidissime in manus sui Creatoris reddidit; obtenta prius à summo Pontifice Papali benedictione pro articulo mortis, Et per duos suorum Religiosorum ad sepulchrum Beatorum Apostolorum Petri Et Pauli suo nomine professione fidei emissa, peregrinatus maxime devotione sanctissimus moribundorum Sacramentis sub devota lectione passionis Dominicae, resignatissimo in Deum voluntatem animo, devotissime pronuntiatis sanctissimis Nominibus JESU Et Ma-

via innocentissimam & beatam animam in manus sui Creatoris & B. Virginis placidissime tradidit; cuius sacrum corpus (rubicundius & pulchriore, quam cum viveret, facie) suavissimum rosum inhor spargebat odorem, boni olusculum ejus sanctitatis signum. Et licet tota Viri sancti vita nihil aliud fuerit, quam continua plurimorum miraculorum catena, qua pro sua humilitate abscondere semper satagebat; post mortem tamen à multitudine ad feretrum ejus concurrentium populorum abscondi amplius nequibant, sed eo clariori magnam ejus sanctitatem manifestabant ingentia & innumera fere miraculorum signa in variis linguis & infirmitatibus curandis, adeo, ut necesse fuerit præter flammas & fulmina, qua circa feretrum posita erant, multitudinem arcenda etiam sit validam militum custodiam adhibere ad præservandum sacrum corpus, cum nemo accederet ad eum tangendum, qui non exaudiretur, nullumque aliud remedium contra tumultuantem turbam inveniri posset, quam ut clam tumultu mandaretur. Nec in ipso quidem tumultu etsi à Religiosis custodito, concurrente populo sacrum Corpus præservari poterat, quin terram, qua operiebatur feretrum, domum asportaret reliquiarum loco, nec compesci aliter poterat turba, nisi Apostolicis minis excommunicationis. Hoc quidem molestia concurrentis multitudinis finem iniecit, maxime tamen cursui miraculorum, qua non solum in alma urbe quotidie B. Servi DEI intercessionem fidebant, sed etiam ubique locorum extra eam, quo eorum fama valebat usque in hodiernum diem juxta ipsius fideles, beneficia salutis posteritum propagata continuantur, quorum plurima notata invenimus in libro de vita & miraculis ejusdem B. Servi DEI, italice primum conscripto, & in germanicum idioma per quendam ejusdem Instituti Præbyterum translata, & Vienna Austria impressa anno 1749. quorum intuitu processit de ejus Beatificatione, & Canonizatione incipit formari sub Clemente XI. Papa, ejusque successibus continuatus est, donec tandem sub moderno summo Pontifice Benedicto XIV. clariscentibus in dies signis solemniter ritu Beatorum Confessorum alto ascriptus fuit anno 1748. 18. Augusti; edito desuper brevi Apostolico die 7. Augusti ejusdem anni, quod hic aposuissimus, si ad manus nostras latinum ejus exemplor pervenisset. Paulo ante quibus Bullæ expeditionem de ipsius Beatificatione 29. Julii aperto, faceri corporis videndi causa, sepulchro, cor ejus, quod hactenus in separata capsula ante inclusum referebatur in ejusdem B. Viri olim cella, maximo miraculo, elapso integro saculo, cum omnium admiratione à designatis ad hanc sacram reliquiarum visitationem testibus incorruptum fuit inventum.

Idem summus Pontifex per aliud Apostolicum Breve datum 6. Augusti anno 1748. omnibus utraque sexus Christi fidelibus vere contritis & confessis, sacraque Communionem refectis, templumque Patrum piarum Scholarum tradidit, quo solemnitas ejusdem Beatificationis celebrabatur, visitantibus, precisque suis pro unione Christianorum Principum, extirpatione hæresum, & Ecclesie Corporis augmento fundentibus, indulgentias plenariis concessit. Ejus sacrum Corpus terra mandatum fuit in meliorem Ecclesiam sua S. Ponsaleonis, ubi quiritis usque ad annum 1686. quo translatus fuit ad novam Ecclesiam, quam Religiosi ejus edificarunt. Hæc de Beatissimi Viri vita hic paulo fusius exponere visum est, eo quod hactenus multis in locis modice tum de ipso B. Institute, tum ejus incerto Instituto notitia habita fuerit.

Prosequamur jam reliqua quæ de Instituto ipso restant; cujus scopus est puerorum pia hominque educatio, præcipue pauperiorum, ad quod hi Religiosi sese obligant quarto supra tria consueto addito voto, est ex charitate instruendi in legendo & scribendo, incipiendo à primis elementis A. B. C. in numerando, calculo duendo, codicum accepti expensique tenendo apud mercatores & in Civis rationum. Docent insuper non solum humaniora, Rhetoricam, linguas quoque latinam & graecam, sed in urbibus etiam Philosophiam, Theologiam scholasticam & moralem, Mathematicam, Architecturam civilem & militarem, & Geometriam. In Classibus docent duobus horis cum dimidio vult meridie, & tandiu vespere; & quotidie per ultimum hora quadrantes quilibet Magister tenetur scholaribus suis exhortationem spirituales facere. Singulis autem Sabbatis Religiosorum aliqui ad hoc designatus exhortationem seminariorum in Ecclesia vel in Oratorio pro omnibus facit; dum ex scholis dimittuntur, per certas turmas ducuntur domum per Religiosum, ne per plateas vagentur, otientur, aut conventicula instituunt ad ludendum.

Supra diximus hos Clericos Regulares adnumeratos fuisse à Gregorio XV. Ordo huius Religiosorum anno 1621. cum potestate emittendi vota solemnia. Sed anno 1676. Alexander VII. eos reduxit ad primum suum statum sacularem, statuens, ut in futurum emitterent solummodo vota simplicitatis edno iuramento perseverandi in Congregatione. Sed hoc tantum duravit usque ad annum 1669. quo Clement IX. eos restituit statui sui Regulari; ut videre est in Appendice ad tom. 6. Bull. Rom. pag. 3. qua incipit Ex in juncto nobis &c. Erant inter eos quidam, qui votis solemnibus adstringi recusarunt, imò aliqui à Papa petierunt dispensationem à simplicibus, quibus tantum adstricti erant, & simul à iuramento perseverandi in Congregatione; idcirco anno 1670. 10. Octobris, Clement X. assignavit tempus illi, qui emisissent vota tantum simplicitatis, ut se à terminarent ad deferendum Congregationem, aut in ea manendum pro emittendis votis solemnibus, facta eorum Generali potestate absolvendis à iuramento, & dispensandi in votis simplicibus cum eis, qui Congregationem deferre volebant, solummodo Fratres laici tantum essent, aut in minoribus Ordinibus solummodo constituti. Si autem essent in maioribus Ordinibus, & haberent patrimonium sufficiens ad sui sustentationem, aut beneficium aliquod, tales deberent redire ad obediendum sui Episcopi; si autem in Ordinibus sacris constituti, nec tamen haberent, unde sustentari possent, liberum eis sit permanere in aliquo Conventu Congregationis, ibique vivere cum reliquis profectis, sine jure ad vocem activam aut passivam, quo casu possint exercere sacros suos Ordines: si vero absolute velint exire à Congregatione sine bonis Patrimonii aut beneficio, ejiciantur, ut vivunt sub Obedientia Episcopi, suspensi ab exercitio Ordinum suorum. Idem Pontifex rursus approbavit eorum Constitutiones.

Anno 1660. 28. Aprilis Alexander VII. per Breve Apostolicum constituit ut solus Cardinalis Vicarius Roma esset eorum Protector pro semper; ut Generalis illius Ordinis semper eligeretur singulis sexenniis, & ut haberet quatuor assistentes. In eodem Breve approbavit consuetudinem in Congregatione ista introduciendam ei associandi pauperes Juvenes, item nuditatem pedum, magnamque paupertatem, quam professantur hi Clerici, præcipue in stanzibus, qua more Apostolorum pedibus faciebant.

Anno tamen 1690. 22. Februarii Alexander VIII. per Breve Apostolicum sublata nuditate pedum jussit eos calcatores ire. Anno 1689. ejus Prædecessor Innocentius XI. eos exemit à jurisdictione Ordinariarum, ut soli sedi Apostolicæ immediate subderentur omnesque eorum privilegia confirmavit. Vide in Bull. Rom. tom. 7. pag. 60. cujus initium Nuper pro parte &c.

Eorum habitus refert illum Jesuitarum, præterquam, quod eorum toga ante pectus claudatur tribus fibulis Coriaceis, & quod eorum pallium genus tantum attingat. Numerantur inter Ordines mendicantes, & Elemosinas colligunt in Civitate adjuvant aliorum Ordinum mendicantium. Perpauca Civitates sunt in Italia, in quibus non sunt, imò in aliquibus plures habent domos & Collegia. v. g. Neapoli habent quatuor, & Roma quinque.

Tempus jam tandem est, ut Constitutiones hujus Congregationis benevoli Lectoris oculis subjiciamus. Eas approbavit Gregorius XV. ut supra in ejus Bulla vidimus, ubi promissimus eorum tenorem Synopsi communicare, quod hic præstamus reimprensando integrum libellum illorum Synopsin continentem juxta exemplar Roma impressum
anno 1698. sub hoc titulo.

SYNOPSIS CONSTITUTIONUM

Religionis Clericorum Regularium Pauperum Matris DEI

SCHOLARUM PIARUM

Cum Notis, & Additionibus ex Literis Apostolicis, & Decretis Capitulorum Generalium.

Accedunt aliquod Ritus particulares, nonnullæ Ordinationes Præpositorum Generalium, & Consuetudines.

*Imprimatur,*Si videbitur Reverendiss. P. Mag. Sac. Pal. Apoll.
*Speridus Epif. Interamn. Presig.**Imprimatur,*

Fr. Paulus Bernardinus Sac. Apoll. Pal. Magister, Ord. Prædic.

Approbatio Religionis.

*Joannes Franciscus à S. Petro Clericorum Regularium Pauperum Matris DEI
Scholarum Piarum Præpositus Generalis.*

Integræ, perfectæque Legum in Religione nostra vigentium Observantiæ scrib animam intendentes, ad mentem compendiorum Capitulorum nostrorum Generalium, Synopsin Constitutionum nostrarum cum notis accuratè contraximus: Eamque, de consilio, & assensu Patrum Nobis Assistentium, cum quibus, juxta Constitutionem Gregorii XV. die 28. Aprilis 1622. editam, Corpus Religionis representamus, maturo examine comprobata, ad commodiorem Religiosorum nostrorum usum, ac Regulis Perfectionis frugem, servatis servandis, typis mandari posse unanimiter arbitramur. Dat. Romæ in Aedibus nostris Scholarum Piarum apud S. Paulum die 8. Martii 1698.

Jo. Franc. à S. Petro Præp. Gen. m. pp.

Hyscinthus à S. Joseph Ass. Gen. m. pp.
Angelus à Concep. Ass. Gen. m. pp.
Athanasius à S. Barth. Ass. Gen. m. pp.

Loco ✠ Sigilli

Secund. à S. Franc. Ass. Gen. & Sec.

JOANNIS FRANCISCI A S. PETRO

Clericorum Regularium Pauperum Matris DEI Scholarum Piarum
Præpositi Generalis.

Ad Religiosos suos

P A R Æ N E S I S.

I. Loquimur ad cor vestram, dilectissimi Pietatis Professores: nec aliud loquimur, quam cor nostrum; imò cor patris nostri, ejus viuis humiliter gerere formidamus. Ipsa est noliter Jonadab; nos omnes ejus filij Rechabitz. (1) Quorum utinam fidelissimam imitemur Observantiam; adeò constantem, ut sibi vitum à Patre Jonadab vinum, vel ipso Jeremiâ, ad Altissimi nutum, propinante, bibere penitus recusarint. Celebrem hanc os Domini tenacitatem commendavit, eamque præmio perpetuandæ pietatis affectit. Ita monemur, neglecto etiam Prophetæ indulto, majorum jussibus obtemperare. Abundet quisque in suo sensu: sit Propheta, & plusquam Propheta; nisi spiritu Obedientiæ, in Legum statutum custodia potissimum posset, Religiosus abundaverit, (2) hujus vana est Religio: actus enim suos (quid inquam linguam suam?) non refrinat.

II. Tam Sanctæ Observantiæ amore, ut arbitror, succensî, integras Legum nostrarum tabulas, in unum compactas, uno Vos omnes ore jamdudum efflagitis. Id ipsum exiguo, sed nostris cumulo Statutis volumine impræsentiarum exhibemus. Quæ Summi Pontifices, Venerabilis Patriarcha noster, Generalia Comitia, vel præcipua Generales pro tempore Præpositi hucusque ordinarant, aut laudabiles firmavere Consuetudines, nonnullis, ad uniformitatem, & regularis normæ complementum, observationibus adjectis, hac Synopsi strictim complectimur. Nullam itaque prolixitatem, nullam ignorantiam transgressionem impofterum excusabit. En ob oculos viam, quâ ad perfectionem contendamus. Eam Capitularium Decretorum selectâ, declarationibus, ac modestatione complanavimus; quemadmodum (3) multiplex, (4) novissima, præsertim Generalis Congregatio, Nobis cum Patribus nostris Audientibus enixè commendavit. Accessit etiam, ut manum huic Operi, & coronidem libentius imponeremus, præstantissimum Eminentiissimi Cardinalis in Urbe Vicarii Caspari de Carpineo, Vigilantissimi Religionis nostræ Protectoris imperium. Prævidemus tamen humanæ imbecillitatis versutias, quibus animi Deo facti specie tecti à recto sæpe tramite deflectere periclitantur. Prævidemus quoque (5) Satanam ipsum transfigurantem se in Angelum lucis, & venenata sophismatum tela adversus ritè sancita intorquentem. Propterea Regularis Observantia, à falsis argumentis viocidatâ, ad nostrum omnium hortamentum, visa est in hoc Operis vestibulo proponenda.

III. Duplex fallaciarum agmen claustralem obsidet sanctitatem; alterum Leges impugnat, alterum Voca. Jam primum in aciem descendat. En acutissimam præ exercetis sagittam. Nulla in simplicis Regulæ fracturâ culpa est; quid igitur mali? Nulla perfectio in operis substantiâ; sere semper aliqua in circumstantiâ culpa delitescit; modò neglectæ inspirationis, modò negligentis omissionis, modò retardatæ, ad quam tendere Status Religiosus obligat, Perfectionis. Sæpè scandalum, sæpius acedia, sæpissimè inobedienciæ Regulæ scissuram comitatur, (6) eam quis ambigat, speculatione magis, quam praxi, à peccato fecerit? Esto tamen aliquando, cessi peccato fecernatur; ecce languorem, ecce ruinam! (7) luxique ætemurale, & murus pariter dissipatus est.

IV. Plus dicamus. Consuetudinum, necdum Statutorum, violatio ad gravissimos lapsus viam aperit: quandoquidem ad gratiæ efficaciam minuit capacitatem. (8) *Eo tempore, quo solent Reges ad bella procedere, David remansit in Jerusalem.* Quid hoc, nisi solius prætermittio Consuetudinis? Quid iode? Illicò adulterium cum homicidio atexitur. Ipsomet neg-

lechi

lecti moris tempore (9) accidit, ut surgeret David de strato suo, & deambularet in solaris domus regia, inspiceret, concupisceret, in præceps denique rueret. Ista non timentibus pejora protinus timeamus; immanes nempe ruinas, & modicas, aut nullas restauraciones. Heu quot Babylonici Regis Simulacra (10) scissus inobservantiae lapillus prostermit! Resurgunt; at iterum casura. Id accidere necesse est, si magnum constructum aedificium, quod absque cimenti minutis diu stare non poterit, nunquam à minimis incipiant.

V. Perpende, si quis es modica non cutans. Consuetudinem parvi pendis? Statutum non magni facies. Laxo jam, vagantique animo audebis confabulari: ludieris delectabebis: otiosa non respues: querimonias prosequeris: mutata, detractionesque minis horrere assuesces. Hæc devenisti? Jam non capit animæ cibis, Oratio: præ debilitate citibus in tentatione: hæc invalescit; ipse succumbis: Sacramentis erigeris. Erectus nonne statim ad pristinos redis defectus? Ad pristinos, crede, redibis casus. Experientia te satis edocuit. Integrum tibi sanctificantis gratie mensem, si parva spreveris, Carmeli (11) Reformatrix non appromittit. Vitam tesumis, non vires: à morte, non à morbo emergis: passim moreris, passim revivis, nunquam ex integro sanaris: non etenim vivis, nisi ferè ad mortem infirmus. Hæc est lachrymabilis levitas non timentium vita: hæc, non perimentium (12) parvulas inobservantiarum vulpes, animæ vineam demolientes, misera condicio. Vita languens, oblita fervoris, nugatur sedatrix, resistentis jejuna Orationis, spiritualium ignara consolationum: silete impatientes, obedire coacta, vagari anxia, recolligi nescia, prona denique in ruinas. Merito itaque cum doctore Maximo (13) *Satis prodesse dicimus, etiam minus pro maximis cavere.*

VI. At fortasse ne minimum quidem rectum putas, Catum nostrorum Generalium violare Decreta; quasi nullam valeant inducere, donec à Sanctâ Sede confirmetur, obligationem. Ita sanè nascenti sine Religionis titulo Congregationi nostræ, antequam Constitutiones Fundator depromeret, (14) Paulus Quintus imperaverat. Verum, efformatis postmodum nostris Constitutionibus, has ipsas, amplissimam condendi Leges, derogandique earundem Constitutionum præceptis facultatem Capitulo Generali (15) largientes, observati in iis omnibus, quæ Simplicii aptabantur Congregationi, solâ nempe Votorum seclusâ tunc temporis solemnitate, Alexander Septimus præcepit. Cui quidem præcepto (16) binis Apostolicis literis pronunciato specialissimas, adeoque ad Paulinam Legem illam dirimendam efficacissimas subnexuit derogatorias. Nùm igitur Constitutio nostra, pluribus Summorum (17) Pontificum approbationibus, ac iussionibus cum specificis quoruncunque obstantium derogatoriis firma, in cassum statuit, (18) tanquam de manu Domini admittendum quicquid major Capituli Generalis pars definierit? Num otiose ipsamet Constitutio concludit, (19) contenta in se Statuta à quinque de sex ejusdem Capituli partibus infringi posse, vel immutari? Perlege, si aliud opas argumentum, (20) Gregorii Decimiquinti, & (21) Clementis Noni Diplomata: quibus post omnes, ac singulos Constitutionum nostrarum apices ab eodem Gregorio jampidem confirmatos, Religionis Status Instituto nostro, & quæcumque in genere, ac in specie Mendicantium Ordinum Privilegia conceduntur: Inter quæ (22) legislativa Capitulum Generalium facultas, universam illic Religionem obligans, citra discrimen consumatur. Neque universales tantum derogationum formulas in hisce Privilegiorum communicationibus, verum etiam maximè specificas, & ad abolendam præcati Pauli Quinti sanctionem validissimas deprehendes. Sole clariora sunt ista. Quis audeat, ne tantam patiar lucem, sibi mentem exerceat, sive assis, ut cæcitant, suadere? Eja itaque, imitari non pigeat Institutum nostri Protoplastam, Generalium Congressuum Decreta, non secus ac solidas Leges, quibus adhuc Ipse obediens, in suis documentis, præsertim in (23) Tertiæ Generalis Congregationis Indictione allegantem. Quin imò Pontificem ipsum hac in parte sequi cogimur, cum Clemente Nono, Alexandrum Septimum; (24) qui singularissimis utens adversantium omnium derogationibus, decussum Assistentibus votum inter cætera tribuit ad actus, ex Capitulum nostrorum Generalium Decretis, à Præposito Generali, & Assistentibus expediendos An

454 SYNOPSIS CONSTITUTIONUM CONGREGATIONIS

Isti Apostolicam Capitulum ejusmodi Decretorum confirmationem, ut eo fruantur voto, expectabant?

VII. Retusque hucusque (25) sagittae parvulorum, Regulari Legum Observantiae plagas, & interitum comminantes. Utinam (26) sagittae potentis animarum hostis, cum carbonibus Religiosae vitae desolatoris, solennia Vota crudelius impetentes, in fragmina pariter, & favillas dissiciantur. Intendat arcum suum dexterrima jaculatrix, ambitio, ut nimia tensione suae vires infirmetur. Gushat tanquam Voti expertem, solennem Humilitatis Premissionem, Professionis nostrae sacramento animatam configere. Hanc virtutum heroinam impenetrabili munitam clypeo pertinget, non perfodiet. Uno contra omnes istius se protegit thorace: Chirographo nempe, adhuc & Generali Archivo proclamante, Venerabilis Patris nostri nam cum suis Assistentibus subscripto: quo Clericis Nostratibus quolibet ad obtineendam Ordinem promotionem impeditio interdictur: *ne Votum de non ambiendo*, inquit, (27) *quo in ipsa nos Professioe obnoximus, aliqua ex parte, vel manu, violetur, sed tutius, sanctiusque impleatur*. Nonne juxta Religionis intentionem Professionem emittimus? Nonne Religionem eadem omnino, ac Institutori suo mens est, atque intentio? Cum itaque Institutores nostri *Votum de non ambiendo* nos probiter definierit, quis tergiversationi, quis sophismati locus invenietur?

VIII. Operis desiderium, non celsitudinis ambitum pia, & literaria juventutis eruditio, quam Deo polliciti sumus, à nobis exposcit. Alta fortasse quaerimus? Ad montem, qui Christus est, humilitatis Protomagister, instat ipsius, (28) praefici renuentes, confugiamus. Proximis prodesse cupimus? Sinamus (29) parvulos venire ad nos, ut panem petentes, laetæ quoque de sacra Sponse uberibus, & melle de superni Sponsi labijs manente reficiamus. Apostolos imitari lubet? Apostolicum instituti nostri non descreamus Mioisterium ob Apostolicæ copidinem Dignitatis: nè potius honori, quam labori inhiare convincamur. Nulla ætatis, nulla doctrina, aut virtutum maturitas, imò nulla Gradus præeminentia solenni Scholarum Voto nos exolvit. Votifragus proinde animus, dum ad Solia nititur, quæ calcare non poterit, nisi Scholis valediccas, Cathedralam penitus derelinquat. Ea propter Venerabilem Patrem nostrum oblata non semel Tiaræ (30) obstitisse commendamus; quia Pastoralem gloriam, utilitatemque humiliter declinans, Pastoris curam, ac labores constanter amplecti non recusat. Dominico namque puerorum pauperum gregi (31) quinquaginta propè annis, ad extremam ulque senectam, Pietatis pascua distribuit.

IX. Obedire vivimus, & ministrare: obediri, & ministrari nullo affectare licet prætexit. Elata siquidem cervicis est, Obediens iugo, imperandi pruriginem, se subtrahere. Ardua professio res, alieno sub arbitrio libertatem tumultuare; sed Voto jam tumultuata erueret, prorsus intolerabile. Sic erata contagionem invehunt cadavera. Nihil idcirco vehementius in constitutionibus nostris assertum, quam Obediencia. (32) Modò Provinciarum, Domorumque Praepositis Generalis Ordinationes commendant: (33.) modò Subditos, ne dum Superioribus, sed & eorum Subministris parere admovent; (34.) modò Evangelicis, modò Sanctorum Patrum documentis Obedienciae insinuant excellentiam. (35) Ad Communitatis signa celeritas, in (36) aperiendo coram Superiore Conscientias frequentia, ad (37) subeundum, vel innocenter mortificationis promptitudo passim indicitur, suadetur, inculcatur. Et jure quidem optimo: quandoquidem, Angelico docente Praeceptore, (38) *inviolabilis est Obediencia virtus, qua propter Deum communem propriam voluntatem, quia alia virtutes morales, qua propter Deum aliqua alia bona continentur*. Unum est, quod hanc virtutum omnium Parentem nec parere sinat, nec vivere, nimirum hominis defectus in Praelato, non Dei supplementum intueri. Subinde illius iudicem fieri, eique dissidere. O deplorabilis religiosarum mentium hallucinatio! Timeant, qui ita sapiunt plus quam sapere oporteat, eximii spiritalis vitae Doctoris Joannis Climaci sententiam (39) *Quicumque ad dissidentis animi osculum offenderit, laetetur, imò jam lapsus est. Ubi se cogitationum turba impulserit, ut in Praesidem tonat, aut inquisit, aut cum damnet, ab illis, tanquam ab spectro, resistit. Non ego Praesidis in me iudicium, sed meum ipse in se suscepit: non ego illius, sed meus ille iudex est*.

X. Rebellem facile domabit sensum, qui obediendo domuerit rationem. Memor tamen ejus cistæ: (40) *Majus est vivere in Castitate, quam pro ea mori*; non solo rationis imperio, sed maxime Mortificationis supplicio concupiscentiam noverit coercendam. Paupertatis incommoda (41) quætere subemur, & experiri; ne tanquam delicati milites, in lubrica arena, in qua frequens pugna, rara victoria, turpissimè prosterneamur. Pauperiorem aufugientes, ad voluptatem confugiunt. (42) *Hi sunt*, ait Abbas Charavallensis, *qui pauperes esse volunt, eo tamen pacto, ut nihil eis deest: Et sic diligunt Pampertatem, ut nullam inopiam possint pati*: Assuefcamus itaque cum Apollolo (42) penuriam pati, ut abundemus: Satagamus Regularem Legum nostrarum, Votorumque Obsecrantiam, à falsis argumentis vindicatam: ita nobis conciliate, ut à veris coram Supremo Judice illa nos vindicet redargutionibus.

1. Ex Jerem. 35. 2.
2. Ex Jac. 1. 25.
3. Cap. Gen. 1671. 1677. 1683. & 1684.
4. Cap. Gen. 1692.
5. Secunda ad Cor. 11. 14.
6. Ex D. Thoma 2. 2. q. 186. art. 9. cum Commentat.
7. Thren. 2. 8.
8. Secunda Reg. 11. 1.
9. Secunda Reg. 11. 2.
10. Dan. 2. 34. & 35.
11. S. Thres. in Ps. à se desit.
12. Ex Cant. 2. 15.
13. S. Hieron. epist. 14. ad Colant.
14. Paulus V. Confess. Ad ca 6. Martii 1617.
15. Conf. par. 3. c. 1. & 8.
16. Alexand. VII. Conf. Dudum, 24 Jan. 1656. & Conf. Cum ficut 28. Apr. 1660.
17. Alex. VII. in eisdem Conf. utrobique cum specificis derogatur, & Greg. XV. Conf. Sacri, 31. Jan. 1622. cum universal. derogat.
18. Conf. par. 3. c. 1.
19. Conf. par. 3. c. 8.
20. Greg. XV. Conf. ad arbores 15. Octobr. 1622.
21. Clemens IX. Conf. Ex injunctis, 23. Octobr. 1669.
22. Ex variis Conf. Innoc. VIII. Martin V. Eugen. IV. Leon. X. Jul. II. Clement. III. & Calist. III.
23. Inven. Cap. Gen. 1641.
24. Alex. VII. Conf. Cum ficut, 28. Apr. 1660. & Clemens IX. Conf. Ex injunctis, 21. Octobr. 1669.
25. Ex Psalm. 63. 8.
26. Ex Psalm. 119. 4.
27. Orden. Ven. P. nostri Fundati. dat. Romæ 10. Apr. 1615.
28. Ex Jo. 6. 15.
29. Ex Martii 10. 4.
30. Ex Pres. f. Anth. Apost.
31. Ex eisdem Pres. f.
32. Conf. par. 3. c. 4.
33. Conf. par. 2. c. 2.
34. Ibidem.
35. Ibidem.
36. Ibidem.
37. Ibidem.
38. S. Thom. 2. 2. q. 104. art. 3.
39. S. Jo. Chrys. gradu 4.
40. Tertull. exhort. ad Cast.
41. S. Bernardus serm. 4. de Adv. Dom.
42. Ad Philippens. 4. 12.

INDEX CHRONICUS LOCORUM,

A quibus maximè defumuntur

NOTÆ

Super Synopsi Constitutionum.

Constitutiones Apostolicæ.

Pauli V. P. M. Burgesis, à quo die 14. Januarii 1614. Scholæ Pia, pridem authoritate clemens VIII. à Ven. S. D. Josepho Calasancio Aragonensi circa exordia Sæculi XVII. erectæ, & inchoatæ, Congregationi Matris DEI aggregantur. Verùm ab Eodem 6. Martii

1617. confirmantur, & in Congregationem per se instituantur. Et propterea primò Habitum Regularem, quo utimur, de manu Cardinalis Benedicti Justiniani, Secundi Scholarum Piarum apud Sedem Apostolicam Protectoris, Romæ in ejus domestico Sacello die 25. Martii, Annunciationi Matris DEI solemnè ejusdem Anni 1617. Venerabilis Fun-

456 SYNOPSIS CONSTITUTIONUM CONGREGATIONIS

Fundator fufcepit : qui eadem die in privato Scholarem Piarum apud Sanctum Pantaleonem de Urbe Oratorio fuos quatuordecim Socios ad Habitum pariter admittit. Annus itaque Religionis noſtræ Sæcularis erit à ſalute reparata MDCCXVII ; inſimul aſpicando ab eodem die Dominicæ Incarnationi ſacro.

Gregori XV. P. M. Lævaſſi ; qui Congregationem Scholarum Piarum Religionem pronunciat die 18. Novembris 1621. Item Conſtitutionis 31. Januarii 1622. confirmat. Præterea die 15. Octobris 1622. Novæ Religionis communicat quæcumque Ordinum omnium Mendicantium Privilegia.

Urbani VIII. P. M. Baſerini : qui Scholas Pias à Proceſſionibus , aliſque publicis actibus Kalendis Junii 1629. prout etiam Decretis Generalibus Clementis VIII. à Sanctitate ſua confirmatis , circa Novitios in certis locis à Sede Apoſtolica designandis admittendos die 17. Novembris 1634. eximit.

Innocentii X. P. M. Pamphili ; qui Religionem Scholarum Piarum ad formam Congregationis S. Philippi Neri relaxat die 17. Martii 1646.

Alexandri VII. P. M. Chigi ; qui 24. Januarii 1656. Scholas Pias in Congregationem trium Votorum ſimplicium cum juramento perfeverantiæ reſtituit. Idem regimen Generalis cum Aſſiſtentibus ad lexennium decernit 28. Aprilis 1660. & ibidem Conſtitutiones , & Privilegia confirmat.

Clementis IX. P. M. Ruffi ; qui 23. Octobris 1669. Scholas Pias ad priſtinum Statum Religioniſ revocat ; Conſtitutiones , & Privilegia eidem à Gregorio XV. imperita confirmando.

Clementis X. P. M. Alterii ; qui die 18. Martii 1676. per Sac. Congregationem ſuper Statu Regularium præſcribit , quærendis Novitiis ſint admittendi , & Profeſſoria pro Junioribus Religionis noſtræ gubernanda.

Innocentii XI. P. M. Odeſcalchi ; per quem 13. Martii 1689. Religio Scholarum Piarum ab Ordinariorum Jurisdictione declaratur exempta , & in fruſtione Privilegiorum aliis indulgorum , confirmatur : necnon 3. Septembris 1689. donatur capacitate poſſidendi ad formam Concilii Tridentini cap. 3. ſeſſ. 25. de Regul.

Alexandri VIII. P. M. Orſolini ; cuius motu proprio 21. Februarii 1690.

tota Religio uti calceis , & caligis , certa eorum forma in ſuis literis Apoſtolicis conſtituta , jubetur : præterea 23. Januarii 1691. indulget Generalibus pro tempore , ut tatione ſtudioſior poſſint cum Clericis Novitiis tantum per altero Probationis Anno diſpenſare per Decretum S. Cong. Conc.

Innocentii XII. Pontificis Max. Pignatelli ; qui Conſt. Ad ea , per qua. 15. Februarii 1696. exercitium in Religione mentaliter orandi plerique Indulgentiis Incupletat. Plura ejuſdem Decreta , & literæ Apoſtolicæ paſſim in hac Synopſi citantur.

Ex Apoſtolicâ Summorum Pontificum prædictorum Providentiâ deputari ſunt pro tempore Inſtituto noſtro Eminentiſſimi apud Sanctam Sedem Proteſtores.

Primus à Paulo V. *Ladovici Card. de Torres* , Romanus , Archiepiſcopus Montis Regalis in Sicilia.

Secundus , *Benedictus Card. Jeſſuianus* , Genueſis , Epicoſopus Portuenſis.

Tertius à Gregorio XV. *Alexander Card. Caſarini* , Romanus , Epicoſopus Viterbienſis.

Quartus ab Urbano VIII. *Martius Card. Ginetti* , Velleſtranus , Urbis Vicarius , & mox Epicoſopus Portuenſis : quo Vicariatum gerente cum Scholarum Piarum Proteſtione , Urbis Vicarii pro tempore in Religionis noſtræ Proteſtores inſtituti ſunt ab Alexandro VII. Conſt. Datum ſal. rec. Paſcal. V. die 24. Januarii 1656.

Quintus à Clemente X. *Palaris Card. de Alterii* , Romanus , patreſ Vicarius , deinde Sanctæ R. E. Cameraſarius.

Sextus , *Gaſpar Card. de Carpiſio* Urbis Vicarius , nunc Epicoſopus etiam Sabienſis , qui diu ſalutariſſime vivat.

CAPITULA GENERALIA.

Primum Capitulum Generale Religionis Scholarum Piarum Romæ celebratur anno 1627. menſe Octobri , Vero ſervo DEI Joſepbo à Mare Dei , Fundatore , Primo Generali , electo à Gregorio XV. die 28. Aprilis 1622. Conſt. Apoſtolicæ manent.

Secundum anno 1637. In Urbe convocatur , eodem Scholas Pias moderante.

Tercium

Tertium habetur ibidem anno 1641. Eodem pariter Generalatum gerente.

Quartum anno 1659. mense Majo, ubi Joanni à JESU Maria Segoblenſi ex Caſtella veteri Generali ſecundo plè defuncto (fuerat is per Breve Alexandri VII. ſuffectus Joſepho à Matre Dei, qui virtutibus, & meritis præclarus obierat Romæ 1648. ætatis an. 92.) Camillus à S. Hieronymo Urbinas in tertium Generalem per electionem ſubrogatur.

Quintum anno 1665. 10 quo per Electorum ſuffragia Camillo à S. Hieronymo poſt abſolutum 10 Regimine ſexennium, ſuccedit Coſmus à JESU Maria Siculus, Generalis quartus.

Regulæ communes in quicoto Capitulo Generali 1665. confirmantur.

Ritus pariter in eiſdem Generalibus Comitibus approbantur.

Sextum Capitulum Generale 1677. mense Majo; in quo Coſmo à JESU Maria ſufficitur Joſeph à Viſitatione Romanus, Generalis quintus per Breve Apoſtolicum Clementia X. P. M.

Septimum Congregatur anno 1677. ibidem Romæ, à 900 in ſucceſſorem Joſephi à Viſitatione Electos renunciat Carolus Joannes à JESU Salentinus, Generalis ſextus.

Octavum Capitulum Generale 1683. in quo per novam Electionem idem in Generalato ad aliud ſexennium confirmatur.

Novam convenit Romæ anno 1686. & Carolo Joanni à JESU vita functo, ſubſtituitur ab Electoribus Alexius à Con-

ceptione Anconitanus, Generalis ſep-
timus.

Canones Pænales in eodem novu
Capitulo Generali ritè decernuntur.

Decimum Capitulum Generale anni 1691. loco Alexii à Conceptione, per ſuffragia in Generalem Octavum aſſumit Joannem Franciſcum à S. Petro Mutinenſem.

Fuerunt autem Præſides in Capitulis Generalibus hæcenus celebratis, *Primo*, *Pæ. Fundator*, *Generalis*. *Secundo*, nonnulli Romanæ Coriæ Præſules à Sede Apoſtolica designati; inter quos *Julius Holſtiuſus*, qui poſtea *Clement IX. P. M.* Optimus Religionis Inſtauratur, *Tertio*, *Alexander Caſarini S. R. E. Cardinalis Proſector*. *Quarto*, & *Quinto*, *Martini Card. Gioetini*. Urbis Vicarius, pariter *Proſector*. *Sexto* *Camillus de Aleximi S. R. E. Card. pro Eminentiſſimo Palatii Alterio*, *Clementis X. nepote*, Urbis Vicario *Proſectore*. *Septimo*, *Octavo*, *Nono*, & *Decimo*, *Caſpar S. R. E. Card. Carpineti*, Urbis Vicarius, & *Proſector* Beneficentiſſimus.

* Notat Interpretationes, Declarationes, Definitiones, & Moderationes Generalis com Aſſiſtentibus de auctoritate ſexti, ſeptimi, octavi, noni, & decimi Capituli Generalis, pro temporum, & rerum opportunitate, ſparſim in Synopſi Conſtitutionum appoſitas; item Conſuetudines Religionis, & præcipuas quaſdam Præpoſitorum Generalium Ordinationes.

Decreta verò Capitulorum Generalium, quæ huic Synopſi non inferuntur, abrogata intelligantur.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei Memoriam.

Conſtitutiones confirmat.

Conſuevit Sedes Apoſtolica naſcentes Regularium Coetus legibus inviolabiliter obſervandis pro ſelictiori eorum regimine fulcire.

Conſtitutiones, in unum collectas à Generali Scholarum Piarum cum Sociis, Gregorius XV. admittit confirmandas.

Cod. Regul. Tom. VI.

Eundem cum Sociis, ad effectum ejuſmodi Confirmationis tantum conſequendæ, à quibuſcumque Cenſura, & poenis abſolvit.

Aſſerit hæc Conſtitutiones à S. Congregatione rebus Episcoporum, & Regularium præpoſita examinatas, & probatas.

M m m Eis-

Eisdem perpetuum Apostolica Auctoritatis robur, quoscunque juris, & facti defectus suppiendo, adjicit.

Accedit Decretum Summi Pontificis pronuncians omnes, & singulos in perpetuum Scholis Pii Affectus harum Constitutionum observantia respectivè teneri; & posse ad eam Censuris Ecclesiasticis compelli.

Caver, ne quicumque Judex Ordinarius, aut Delegatus, etiam Caesarum Palatii Apostolici Auditor, aliter ab ejusmodi Statutis definit; irritum quidquid in contrarium attemetur, decedendo die 31. Januarii 1622.

Earum autem Constitutionum condendarum facultatem induit V. Ser. Dei Josepho à Matre Dei Fundatori cum Sociis Paulus V. P. M. die 6. Maril

anno 1617. Const. *Ad ea per quæ* cum in Simplicem Congregationem per se Scholas Pias erigeret; quemadmodum post elapsum quadriennium idem Gregorius XV. Const. *In supremo Apostolatus sedis*. 18. Novembris 1621. Easdem ad solennem Religionis Statum assumptis.

Alexander VII. P. M. Const. *Datum sel. rec. Paulus P. V.* die 24. Januarii 1656. præfentes pariter Constitutiones in iis, quæ simplici Congregationi aptantur, præcipit observandas. Idemque repetit Const. *Cam sicut* 28. Aprilis 1660.

Item Clemens IX. in Const. reintegrationis ad Statum Religionis, incip. *Ex sequenti nobis* 23. Octobris 1669. denuo Constitutiones munis Apostolica firmitate: Quod pluries à Summis Pontificibus factum.

SYNOPSIS CONSTITUTIONUM

PARS PRIMA.

PRO OE MIUM.

1. Finis Instituti Scholarum Piarum Charitatis perfectio est.

2. Circa piam, & literariam puerorum disciplinam, & ad Reipublicæ reformationem, versatur.

3. Adolescentes, à teneris annis pietate cum literis imbuti, felicem totius vitæ censum auspiciantur.

4. Nullum Institutum legibus destitutum subsistit.

5. Pueri pauperes nusquam despiciendi; sed multa charitate ad virtutes addocendi.

6. Est Instituti nostri à primis elementis modum rectè legendi, scribendi, numerandi, latine loquendi, cum fidei, & pietatis rudimentis in primis tradere.

7. Ministros Charitate, Patientia, & virtutibus omnibus refertos requirit.

8. Summus habeatur Admittendorum electus, & maximè sedula sit Admissorum institutio, ne Institutum labefactetur.

NOTE.

Ad 1. Inuita Sede Apostolica quanti sit, ut Christi fides plus moribus, & doctrina imbuetur: Scholæ Piae Clementis VIII. P. M. auctoritate exiguntur: & à Paulo V. Successore

confirmantur. Greg. XV. Const. *In supremo Apostolatus*. 18. Novembris 1621.

a In singularem amoris testem Paulus V. P. M. Const. *Ad ea, per quæ*. 6. Martii 1617. à suo nomine nuntium Instituti misit. Congregationis Paulinæ Pauperum Mariæ DEI Scholarum Piarum; ubi Rabinum Regularem, & rationem in ea vivendi desinit; & Congregationis in fundatæ Praefecturam, Regimen, & Administrationem Josepho Calasancio Fundatori commisit; vocemque ibidem Scholæ Piae, maxime laudabile opus pauperes erudendi, & instruendi, prout autem, & nulli sperando, aut honorario ad pueros in primis elementis, Grammaticæ, & Computi, maxime vero in Pede Calculi rudimentis, bene, & pio moribus, operam, laborem, ac studium conferre tentantur.

b Postmodum Gregorius XV. adductores Scholarum Piarum Affectores, Pio Instituto effectus, Paulinam Congregationem, Religionem etiam Veterum solennium pronuncians die 28. Novembris 1621. Const. *In supremo Apostolatus*. Cujus etiam Josephum à Matre DEI, qui cum quatuor sibi Assistentibus Corpus Religionis representaret, in primum Generalem ad novemium decrevit. Const. *Apostolatus muneris*. die 28. Apr. 1622.

c Piarices, dum novæ Religionis quantumque omnium Ordinum Mendicantium Privilegia idem communicat die 15. Octobris 1622. motum tantæ largitus, & Apostolicæ Beneficentiæ inmensum, inquit: *Ad altera fratres, quos diuili filii, Minister Generales, & Clerici Congregationis Pauperum Mariæ DEI Scholarum Piarum in militanti Ecclesia in duas classes, mentis vestra aciem convertentes; ac obsecrantes ipsa Congregatione fructus in duas prouturales esse sperantes ad ea merito libenter intendimus, per quæ Congregatio ipsa felicioribus in dies proficiat incrementis.* Const. præcit. *Ad altera*.

d Nec

d. Nec minori Chastitate Urbani VIII. rebus institutum complexus, inquit, *Concil. Debitum Pagaris officii*, Kal. Junii 1639. exprompti à se Religionem Processionibus, & aliis edibus publicis eximi, ne studio pie vite, & pauperum infirmitati fidelis vacante Religiosi studiis distrahantur.

e. Alexander VII. redactam ab Innocentio X. P. M. *Concil. Ed. qua pro felicit. die 16. Martii 1646.* Religionem in Congregationem oblique illa Votorum emissionem restituit: ad Secum, scilicet, novam Congregationis cum emissionem Votorum simplicium erigere *Concil. Bndum 24. Januarii 1656. inquit: Nos considerantes, experientia rerum magistra, liganda custodire, quam stile sit Republica Christiana Institutum Scholarum Piarum; quorum opera, & fidelitate parvi corrupta natura vitia, aliisque ad malum proclives, non solum in primis elementis, Grammatica, & Computi instruantur; sed etiam, quod longe commendabilius est, Fidei Catholicae rudimentis, ac moribus, & virtutibus Christianis imbuantur, hanc publici plantam intercessit exanimis, eisdem Clerici in laudabili, & fructuosa eorum instructio persequere.*

f. Tandem Clemens IX. P. M. anno 1669. *Concil. Ex ipsius Nobis Institutum Congregationem pueri, non solum literarum educationis, sed etiam pietate, moribusque Christianis erue imbuedis iudicabitur incumbens, peculiariter favore protegens, cum ad Statum Religionis, & ad fruendum Privilegiis Ordinibus Mendicantibus concessorum restituit.*

Ad 8. Regularis observantia Nocturnorum Institutionis, & educationis præcipue innotuit, *Clem. X. 18. Martii 1676. in Decretis super Novitice Religiosæ notæ adinvenit.*

CAPUT I.

De Impedimentis Admittendorum.

9. Desperanda prorsus Religionis notæ emolumenta, nisi dextere, prudenterque examinentur, & probentur Admittendi.

10. Admitti omnino prohibentur maioribus impedimentis affecti, ut Apostasia à Fide; vehementer suspecti de rebus Fidei; aliam Religionem Professi; homicidæ non dispensati; criminosi de jure inhabiles ad Ordines; & uxorati; fopni; legitima servitute devincti.

11. Hi minus idonei, qui magis detenti minoribus impedimentis; ut qui fuerint alterius Institutum Novitici minus, quam per annum; ære alieno gravati; vel civilibus obligationibus adstricti, juxta Sixti V. *Concil.* recte valde teneri, juxta Trid. aliquo delectu in corporis integritate; virium debilitate; notabili deformitate laborantes; Illegitimi ad Ordines dispensati.

12. Majoribus obnoxii, statim placide dimittantur.

13. Super Minoribus, dammodò lapsi eruditione, indusitriâ, vel virtute aliquid polleat Casidioribus, concessum Provincialibus dispensare.

14. In Admittendis requiritur loquendi gratia; ut sit in docendo facilitas.

NOTÆ.

Ad 9. Deprehensum insignis Italia Provincie Domus Probationis à Sacra Congregatione super Statu Regularium de mandato Clementis X. 12. Martii 1676.

a. Definimus in eisdem intra Italiam, comprehensa Sicilia, ceteris Novitiorum numeris quibus admittit. iterum Sedi Apostolicæ supplicandum pro aliorum admittendorum facultate. *Decr. Clem. X. Vide ad 32.*

b. Rectores Domorum cum antiquis Sacerdotibus (Novitiam cum Novitiorum Magistro Junioratum cum Juniorum Prefecto) antequam quis ad Habitum proponatur, ejus voluntatem, & meritum explorant; quæ si recta deprehendantur, eloquio perfectioris viri in pia, & literaria puerorum eruditione duci compentur, Superioribus præsentantur. *Id. ibid.*

c. Habent autem Candidati secum Baptismum, Confirmationem, Morum, Studiorum (Ordinum etiam, si Clerici) & Status liberi, necnon quod non sint inquisiti, testimonii & Parentum, seu Propinquorum, aut Censurorum consensum, quatenus necessarius proutenter judicetur.

d. Examinantes Admittendorum pro Romana Provincia, Generalis, Assistentes, Provinciales, & Procurator Generalis; pro aliis vero sui Provinciales, Consiliiarii, & Rectores Domus constituuntur. *Id. ibid.*

e. Provinciales juxta à Cap. Gen. 1637. decernente initio sui regimini Examinatores Confessarius, Ordinandorum, Studentium, Neocongregatorum, Lectorum, Concionatorum, & Librorum typis edendorum, cum pro typis accessisset Præpositi Generalis consensus, prædicta Examinatores statuit, cum facultate alios etiam, si opus foret, præter illos, assumendi. * *Cap. Gen. 1639.*

Si demum prius votorum in examine, à Generali, vel Provinciali cum suis Examinatoribus habendo, decisis ad Generalem respectivo, seu Provinciali impetabit. Si quando potiores Examinatores extraordinarii assumantur, eos tantum constituto gaudebit; decisis tamen, si Ordinarii legitime impeditis, & alia occisivo forentibus, ad eorum numerum complementum non vero, si super impedimento numerum subrogentur. *Id. ad 347. c. Suffragia vero quæcumque deciderit in quibusvis articulis sive ad regimen, sive ad electiones, vel ad quilibet aliam rem pertinentibus, semper, & ubique secretò exhibebantur.*

f Perennes admitti pro Clericis, examinandi super literarum, quae saltem non sit minor litera humanioribus; tamque Scientiarum addidicendum praefertant Indolem, ut eas alio, doctioris idonei futuri sperantur. *Der. Const. 2.*

g Super aetate: quae in Clericis annorum quindecim abducenturum; in Laicis autem viginti pariter completorum requiritur. *Id. ibid.*

h Super honestate Natiom: vix antea moribus; corporis habitumque: aliaque necessariis requisita. *Ibid.*

i Sicut etiam noti saltem per Praeceptorum, sodalium, & amicorum relationes. *Id. ibid.*

k In examine praestantur Admittendis impedimenta hic recensita: & monentur de iuramento super eisdem praestando ante Habitum suscipiendum. *Ibid.*

l Castum Examinatoribus, neque admitti possint, qui maxime idoneis Instituti non reputentur: & meminisse debent, ineptum verbum Scholis Pius profuturum impetum esse. *Arg. Exam. num. 7.*

Ad 10. Majoribus impedimentis affecti declarantur A Catholicis Parentibus, aut Sedis praesentibus; quatenus Generalis Dispensatio non accedat.

Ad 11. Inter innodatos maioribus impedimentis afferuntur enim illegitimi, Erenice, nec non ad aliam Religionem, (Milicibus, & Equitibus Ordinibus exceptis, qui vires christianitatis non confecerant) quomodo admitti, sub pena privationis Officiorum Provincialibus, si fecerint assensum. *Cap. Gen. 1692.*

a Paro cum illegitimis aliqui spectabili prerogative insignibus, Generalis tantum cum his Admittendis dispensare permittitur, juxta idem *Cap. Gen. 1692.*

b Sedula pariter habenda ratio est in Admittendis adultis, & anno aetatis vigesimo maioribus: quia experientia conperitur, Institutum nostro difficillime assuescere.

c Item cavendum ab admittendis deinde his, qui ab eis à Novitiis, vel abierint, vel fuisse expulsi: nisi vehemens accedat ratio.

d Serventur praeterea Soti V. Const. 71. *Gen. de amatores*, & Clementis VIII. Decreta circa Recipientium condiciones. *Cap. Gen. 1641.*

Ad 12. Nemo ad Habitum Religionis à Provincialibus admittitur sine decalvo Assistantium suorum, & Recloriae Domus suffragio. *Cap. Gen. 1637.*

e Compertis in examine idoneis, & ad iurandum, se nulli impedimento iuramentis esse, paratis, deinde testimonium in scriptis ab Examinatoribus iuramento testantibus, admitti petentes, habiles ad Institutum nostrum invenire. *Der. Clem. 2.*

b In admittendis Novitiis, sub intermissione divini iudicii, necnon privationis Vocis adire, ac passiva, ac Dignitatum, & Officiorum obtinentorum, cum inhabilitate ad eadem impetuum obtinenda, Superioribus praecipimus, Decreta Clementis VIII. ad unguem servari ab Innocentio XII. 24. Iulii 1694. Quae quidem Decreta incipiunt: *Aggredi, sanctissimus. Nihil.*

Ad 14. Quod balbi, blesi, lingueque praecipites, vel tardiores loquendi careant grossa, excludantur, sicut etiam viis notabiliter laborantes.

a Quatenus, quod rebus contingat, ex Operatorum defectu, Tertianis aliqui admittantur, oportet: eadem respectu impedimentis considerentur.

Nullus tamen sine Generalis facultate usquam amittendus: neque sit minor vigesima primo aetatis anno abfolutus. *Cap. Gen. 1637.*

b Tertianorum Habitum breviter esse usque ad crura, semipalmis, scilicet, infra popliteum porrectus, ex parva confusio nigri coloris *Cap. Gen. 1641.* Regula, & laboribus Operatorum assuescant.

CAPUT II.

De Admittendis Novitiis ad Probationem.

15. Ad explorandas animi propensiones, diuturnum de petentibus admitti suspensum.

16. Admittendi valde noti sint oportet ex Praeceptorum, sodalium, amicorum, & familiarium relationibus.

17. Admittendi per examen approbati, tanquam hospites, per aliquot dies in domo Probationis collocentur; ut illi victum Institutum, illos Institutum probet.

18. Hospitii tempore Informantur Candidati de modo in Religione agendi.

19. Hospites, ad Habitum admittendi, cum illis tantum verbo, & scripto agant, qui fuerint à Superiore designati.

20. Secum interea, & cum DEO liberius Vocationem pendere doceantur.

21. Si multifariam exercitiae perleverent, repetitis Vocalium Domos Orationibus, ad Habitum admittantur.

22. Descriptis in libro ad id Institutum, rebus, & indumentis à Saeculo alatis, in Vestitum verò usque ad Professionem custodiendis, vel eorum usus concedendis, manu sua subscribant.

23. Ad

NOTÆ.

23. Ad Habitum Religionis admissi, Noviciorum Magistro instituendi continuo tradantur.

24. Io Noviciorum Magistros eligantur, qui suis Tyronibus prudentiâ, eruditione, experientia, & exemplaritate, promovendis ad virtutis fastigium sint accommodi.

25. Noviciorum Institutio sit Communis tenacissimus; Sacros Ritus calleat; perfectionem verbo doceat; factis exprimat.

26. Io Aedibus Novitiatu, ab aliorum confortio separatis, tam Clerici, quam Operarii biennio probentur.

27. Statim Novitius per mensem, & amplius, arbitrio Magistri, Spiritualia Exercitia tradantur; & generaliter confiteatur.

28. Strenuè Novitii probentur in Devotionis, Orationis, Sacre Lectionis, Meditationis Morificationis, Humilitatis, præsertim Silentii, & Modestiz, Abnegationis voluntatum, & iudiciorum, in Sui contemptus, & alacris Tolerantiz praxi.

29. Erit Noviciorum Institutio interna eorum propensiones sedulo scrutari; eosque ad perfectionem juxta Spiritus Sancti ductum dirigere.

30. Singulis Tyronibus singula cubacula, in quibus nihil curiosum, nihil singulare, aut superfluum.

31. Quarto quoque mense per Commissarium, à Generali, sed ejus nomine à Provinciali deputandum, visitentur.

32. Signis Noviciorum ex Magistri, & Sacerdotum Domus Probationis relatione contumax, inhabilis, aut scandalosus io ea Visitatione compertus fuerit, dimittatur.

33. Magister frequentius Novitios de tentationibus, quibus magis instentur, sœpè interroget, antidota prescribendo.

34. Sit pervigil in Novitiis, minus fideliter intima cordis aperientes; qui ut plurimum decipiuntur.

35. Quisquis primo Probationis anno satis in mortificationis, & maxime Orationis studio profecerit, potest à Provinciali circa literarum studia, Probationis biennium continuando, dispensari.

Ad 15. & 16. Novitii nunquam admittantur, nisi ad formam Decretorum Clementis X. P. M. pro Novitiis in Religione nostra recipiendis 18. Martii 1676. Vide *Notas* ad p. a.

a. Per aliquot saltem menses, Petrus admitti teneatur in suspensio, ut maturius, quod ejus Vocatio feratur, possit cognosci: traditur interea dirigendus Patri alicui spirituali, qui suaverit illum ad Sacramentalem conscientie expiationem, Sacram Synaxim, Orationem, & ejusmodi frequentandum adhortetur.

Ad 17. Admittendus præsertim Reclori Domus Probationis testimonium Examinatorum; & permittit Petrus ibi Vocem habentium Oratione, si adhuc divino ductus spiritu judicabitur, periculosam iterum eidem præfatis impedimentum, præstito actuali juramento, quod nullo eorum te teneret cognoscat (quod quidem juramentum in libro solito committendum) admittatur velut hospes per aliquot dies, Superioris arbitrio, non minus tamen, quam decem: ut ipse Admittendus certior reddatur de forma Institutionis, & Patres eum plenius cognoscant. *Decr. Clem. X.*

Ad 18. Admissus, tanquam hospes doceatur, quomodo se gerere debeat. *Ibid.*

a. Præter Admittendos ad Habitum, nullus ullibi hospitio excipitur in Domibus Probationis. *Cap. Gen. 1657.* Quod etiam prætextu Exercitiorum Spiritualium ad contrivendum cum Novitiis interdictum. *Cap. Gen. 1692.*

Ad 19. Novitius hospes, neque verbo, neque scripto, nisi de licentia Superioris, cum Externalis, aut Domesticis agat, præterquam cum his, qui à Magistro Novitiorum delegati fuerint: ut liberius secum, & cum Domino perpendat Vocationem suam. *Cap. Gen. 1641. O' Decr. Clem. X.*

Ad 20. Si Novitius, tempore hospitii variis probationibus exercitiis, firmius perseveraverit, permittit iterum communis Orationis, ad Habitum admitti poterit. *Ibid. 1646.*

a. Sit Novitiorum Institutio Admittendos ad Habitum præmonere, ut recordentur Confessis, & Sacro Contrivio refectis, Religionem ingredientibus Pietatem indulgentiam concessam à Paul. V. 13. Maji 1606.

b. In Admittendis ad Habitum, & Professionem, argue in Renovatione Vocorum Ritus convulsus obstrictetur. *Atq. Cap. 1.*

Ad 21. Neque pro ingressu, neque, post susceptum Habitum, pro admissione ad Professionem, neque alio quocunque prætextu, excepto vitio, & vellet pro tempore, quo quis in Probatione est, à Novitiis, vel eorum Parentibus, Propinquis, aut Curatoribus aliquid excipiant, sub penis per Sacros Canones, & Concil. Trid. statuta. *Decr. Clement. X.*

Ad 22. Ed maxime Novitiorum Institutio collimet, ut verum Status Religiosi normam, & Vocationis prædum concipiant: & in prima de Voce, & Observantia, quam professur, æberrimè informantur.

M m m 3

a. Præ

462 SYNOPSIS CONSTITUTIONUM CONGREGATIONIS

2. Præter opportunitatem spirituales Institutiones, Operarii tempore Probationis alacriter arduis quibuscunque necessariis exercentur, præsertim fœderis, fortioris, & culinaris ministerio. *Cap. Gen. 1699.*

Ad 14. Ipse Magister Novitiorum Sacrosancti Ordinis sit Initiatus; ac in quinquies saltem supra triginta annos suæ ætate constitutus; & per decennium in Professione emissa in Religione perstiterit. Socius vero triginta annorum excedat; Intque studio doctrinæ, vite antecedit exemplo perstiterit; Orationis præterea, & mortificationis operibus addicti; Prudentia, Charitateque repleti, non sine effabilitate graves, actum Dei cum mansuetudine præferentes: ab omni cordis, ac animi perturbatione, les præfatis, & indignationis, quæ in se, & erga alios Christianos impedire confiterentur, quæ longissime alieni: tunc demum, qui in omnibus se ipsos bonorum operum exemplum præbent; ut illi, qui eorum curæ subditi, illos non tam metant, quam reverentur. *Gen. Phil. Decr. de Novit. recip. die 19. Maji 1602.*

Ad 15. Pro sustentando Novitium singulis Provinciæ Domus, ad Generalem præscriptum, contribuant. *Cap. Gen. 1637.*

a. Rectores, Magistri, Promagistri, & Familii Novitiorum, & Juniorum ab ipso Generali, consultis ei Assistentibus, Provinciali, & Procuratore Generali, constituantur, vel amoveantur. *Decr. Gen. 1.*

b. Quid ligando Provinciales delegatum habeant à Generali jurisdictionem super patris, & secundis Novitiis, in collocandis ibidem, & amovendis Personis de Familia, patris Assistentium suorum, & Rectores Domus consilium adhibeant. *

c. Patris sint Religiosi graves, devoti, exemplares, observantia regulari, & vice communis tenaces: sed in Domibus Probationum non ferantur. *Ibidem. Vide ad 39. b.*

d. Tam Clerici, quam Operarii biennio probentur. *Decr. Gen. 2. vide ad 332.*

Ad 17. Admissi ad Habitum per decem saltem dies tradantur Exercitiis Spiritualibus. *Reg. t. 4. per bonos quatuor Meditationis quodlibet.* *

Ad 18. Experimenta Novitiorum faciat Magister cum Prudentia, & sancta Charitate. *Reg. Mag. Novit. n. 4.*

a. Insuper, si pater Tyrocinium Scholæ doceatur, quotidie in eorum Institutum Clerici huius, saltem per semihoram exercentur in Lectionem, aut Rodimentarum classibus ad sui Magistri autem, & Præceptorum directionem; prout tamen inferentur de docendi modo, & pietate cum literis inseruenda: ut isti Novitiorum capacitas ad Institutum, quod solemniter profecti intendunt, peripice huius *

b. Tempore Probationis Novitiis propriæ docentur modum docendi Christianam Doctrinam, fundandi characteres, & computus facendi. *Reg. Mag. Novit. n. 6.*

Ad 19. Magistri Novitiorum est, quæ Novitios suavitè interrogare, an in via Domini sibi quidquam advenit; & quæ sit eorum sententia, & Vocationalis ratio; ut magis illos parare valeat, & peripice habere. *Ibidem. n. 5. Vide in Novit. ad 374. 4.*

Ad 21. Commissarii ad quadrimetres Novitiorum Visitationes ordinati secum habent Secretarium suum, virum gravem; & Magistri, & Promagistri Novitiorum relationem præstatam anticipant. * *Cap. Gen. 1641.*

a. Pro quadrimetris Novitiorum Visitatione Vocales ejus Familii seorsim super eisdem interrogentur; & eorum responsa summam ascribantur. * *Cap. Gen. 1646.*

b. Rursus insistenti Visitationis quadrimetris est. Ubi Visitor Commissarius Domum Probationis advenit, Patres in Oremum convocatos per paucos de necessitate hujusmodi Visitationis alloquatur, adhortatur, ne gravis Tyrannum errorum humanæ respectibus doli, subiacendo, Religionem prodant.

c. Inde Secretario, & Rectore committitur, ad Novitiorum adit: videatur, an tunc sint sepe ex Aquariorum manibus tunc per quicquid opportuno remedio dignum competent fuerit, Rationi à Secretario committitur.

d. In visitandis Novitiis cubicula videant, an aliquando indecent, curiorum, varietate proximam, Pæpenti contrarium, aut singulare ibidem habeantur.

e. A Singulis Novitiis Regulas, libros pro lectione spirituali, sacra spiritualia, & libellum precum nostrarum videnda requirit.

f. Ab eisdem circa studia dispensentur ea, quæ studiorum sint, petat: Magistram vero, quomodo pietate, ac literis proficiant, examinet. *

g. Lustrabit, quæ sit cubuli manditiorum: an aqua lustrata, an catenula, an disciplina ibidem sit, & ejusmodi, ex quibus consuetudo edolecentium proprietas, & indoles ad religiosam educationem cognosci.

h. Quibus attentè perpensis, in adit ad hoc præparatos fere recipiens cum Secretario, seorsim Rectorem, & singulos Vocales interroget.

i. Circa regularem Novitiorum Institutionem.

k. Circa eorum Exercitiis Spiritualia, literaria, & manualia.

l. Circa indigentias temporales, & modum, quo tractantur, pietatem insinuat.

m. Circa vagationes, & familiaritates.

n. Circa diurnam Regularem explicitam, ac, & sacra lectiones.

o. Circa custodiam cum ipsis adhibendam.

p. Circa spirituales profectum, præsertim in mentaliter, & vocaliter orando.

q. Circa

q. Circa fidelitatem in reddenda confitentiae ratione.

r. Circa reverendos Sodalium defectus, & transgressiones, & quas vident.

s. Circa solam Sacramentorum frequentiam.

t. Circa indelem religiosae disciplinae, & studiorum capaxem, vel incapaxem.

u. Circa mores cujusque.

v. Circa valetudinis constitutionem.

y. Circa mortificationem in propriis virtutibus, iudicis maxime frangenda, aliisque mortificationibus humiliter toleranda.

z. Circa Magistri, & Promagistri concordiam, & exemplaritatem, & ejusmodi.

aa. Post Domos Vocales auditas, & eorum relationes in Actis regestas, patetne quos singulos Tyrones interroget.

bb. Super corporis valetudine.

cc. Super confidentia in Vocatione.

dd. Super confidentia ratione, per capitulum. *Ad Capitulum 374.*

ee. Super Conventiculis loquendi, & agendi modo.

ff. Super inquisitionibus à Deo immixtis, & super remissionibus.

gg. Super confidentia cum Infirmitate.

hh. Super Novitiorum disciplina, & ejusmodi.

ii. Quod si ex depositionibus aliquid corrigendum emerget, vocando secretim notatos, exequatur; vel publice, si necesse fuerit; cunctos maxime faciendo Rectorem, Magistrum, & Promagistrum; ne qui Novitios dictis instruant, scilicet destruant.

ll. Si quem verò ex Novitiis propter perniciem in Vocatione inconsistentem; incorrigibilem graviorum defectuum; incapacitatem in intuitum ratione; vel etiam propter infirmitatem, quae nequeat facile reparari, dimittendum deprehenderit, nisi circumscriptam ad hoc habeat à Delegante facultatem, committat Rectori, Magistro, & Socio dimissionem placide temper, & religiose faciendam.

mm. Propterea in libello Vitationum quadrimestrium; in quo eorum Acta unies quoties compendio referantur; & à Commissario Vitationis, & Secretario subscribantur, non solum Dimissionis, si ea sibi facultas delegata fuerit, ut praefertur, Decretum; sed alia quaecumque minus pro meliori Novitiorum Institutione, atque Gubernio deserviat.

nn. Tandem cum brevi concione Capitulum culpam pro solis Novitiis instruat; & Vitationis finem imponat.

oo. Quod Noviti penes novum Institutorem solum ex praescripto Clementis VIII. cap. *Com ad regularem* debent consistere; post quadrimestrem Vitationem illis concedatur, si expedire videbitur, ad consuetudinem tranquillitatem Confectibus extraxerint, vir prudens; & spiritualis; quod etiam occasione Exercitiorum Spiritualium infra annum ante Novitiam, & Retractionem Domini faciendorum, & emittendae Professionis indicari poterit.

Ad 32. Si quidem Clerici, aut Laici Novitius à Vocatione resistit abeundo, vel contumaciter expelli, alius profecti, vel dimissi loco, inquam ille non fuisset admittus, poterit subrogari. *Decr. Clem. X. Pide ad 9. a.*

Ad 33. Ea, de quibus in animis Novitiorum sepe tenetur querere Magister, sunt: an aliquid eos à via Domini remaneat? quomodo se habent in Vocatione? quibus praesentim remissionibus veniunt? ut eos paternae confortet. *Ex Reg. Mag. Novit. n. 5.*

Ad 35. Novitii secundi anni Probationis circa studia disceptati, nullatenus ab eisdem Novitiorum Institutura disciplina eximuntur. *Cap. Gen. 1637.*

a. Super dispensatione secundi anni Probationis. *Pide ad 332.*

b. Domus Probationis in Urbe subest immediate Generali. *Cap. Gen. 1637.* Item alia Romana; in quibus nullam jurisdictionem Provincialis ejusdem Provinciae potest exercere. *San. Cong. P. S. 4. Mayo 1642.* Quod etiam de quibusque Domibus primi, & secundi Novitiorum definitum à S. M. Clem. X. 18. Martii 1676. *Cap. a Sac. Cong. Episcoporum, & Regularium 31. Julii 1691.*

CAPUT III.

De Admissione Novitiorum ad Vota emittenda.

36. Novitius antequam profiteatur, generalem totius vitae, vel saltem à periculo Probationis biennio Confessionem habeat.

37. De bonis, quae in Saeculo habuerit, liberè, & cum aequitate juxta Trident. dispositurus admonetur, ne quid sibi, aut Religioni relinquat.

38. Imminente Probationis termino, à Magistro Novitiorum certior fiat Provincialis, de cujus facultate ad Professionem admitti possit de voto Professorum ejus Donatus.

39. Antequam Vota quis emittat, serio requiratur, an contentus futurus sit in Religione oculis uti praerogativis, nec minus omnium velle anteire; sed ad vitandum toto vitae suae tempore in eo loco, & Gradu, in quo ad Dei gloriam à Superiore constituetur.

40. Vota, quibus Deo mancipamur, sunt Paupertas, Castitas, Obedientia, Pia, & literaria puerorum disciplina, & Humilitas, abdicando se quocumque directo, vel indirecto Ambitu, cum onere solemnè Ambientes quoque Religioni, sed Generali Praeposito revelandi.

41. Pro-

464 SYNOPSIS CONSTITUTIONUM CONGREGATIONIS

41. Præmissis Spiritualibus Exercitiis, omnes generaliter ab ultimâ generali confecti, & Sacrà Synaxi refecti Vota renovare in Paschatis, & omnium Sanctorum festivitatis tenentur.

NOTÆ.

Ad 36. Exercitia Spiritualia decem ad minus dierum Professioni emittendæ à Novitiis præmittantur. *Reg. de Admitt. n. 5. & Rit. c. 4. prout ab admittis. Vide Not. ad. 27.*

Ad 37. Novitii ad Professionem admittendi monentur utique, ne quidquam sibi relinquunt; quatenus verò Religioni, sit penes liberum eorum arbitrium. *Cap. Gen. 1659.* Præsertim ex qui donati sumus capacitate possidendi ab Innocentio XI. 3. Sept. 1686.

a. Mense circiter ante Professionem Novitii disponant de Bonis, que in sæculo habuerint. *Reg. de Admitt. n. 8.*

b. Tempore Probationis feliciter peracto, Novitius Vota emissurus, admonetur, ut de Bonis, que in sæculo habuerit, pro libito ad formam *Tridentini de Regul. sess. 25. c. 16.* Testamenti vel Renuntiatione disponat; nec sibi quidquam relinquat, sub exacta vita communi semper victurus. *Decr. Clement. X.*

c. Censui annui personales, vulgò *Zivelli*, vel omnino tollantur, vel eorum fructus illi Domui pro tempore affixi declarantur, ad quam quis ex Obedientia fuerit ordinatus, quocumque privato usu, & jure super illis interdicto. *Ex Cap. Gen. 1677.*

Ad 38. Lahente alicujus Novitii Probationis tempore, Magister certiorum faciat Provinciam, de cujus facultate, atque de voto, & consensu majoris partis Professorum omnium Vocem ibidem habentium ad Vota solemnia valeat admitti. *Decr. Clem. X.*

Ad 39. Antequàm quis admittatur ad Professionem, sculo informetur per Magistrum de Votorum emittendorum gravitate; Reitor autem Domus Probationis voluntatem, & intentionem ita exploret, ut certior fiat de constanti Novitii perseverantia, & libertate in proficiendo.

a. Item infirmatur de Indulgentia Pleæaria per Paulum V. die 23. Maii 1606. concessa Novitiis, qui sacramentaliter confessi, & Cælesti Mensa refecti, peracto Probationis tempore, Professionem emittunt.

b. Quatuor saltem, qui Vocem habent in Domibus Novitiorum pro scrupulis ritè faciendis, collocentur. *Cap. Gen. 1665.* Familiaz verò Domorum Probationis constituuntur omnino ex viris probatz virtutis ad Novitiorum ædificationem. *Cap. Gen. 1637. Vide ad 26. 4. b.*

Ad 40. Forma Professionis pro Clericis in *Cap. Gen. 1659.* statuta; & in *Cap. Gen. 1683.* aliisque confirmata, & usui accepta, est tenoris, qui sequitur,

à Ego N. à S. N. in Sæculo N. N. Patriæ N. Die 1. N. annuum agens facio meam Professionem Solemnem in Religione Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum, & voveo Omnipotenti Deo, Patri, Filio, & Spiritui S. ac Desipere semper Virgini Mariæ, & Tibi Patri N. à S. N. Praeposito nostro Generali (vel Patri N. à S. N. locum Dei tenenti pro Patre N. à S. N. Praeposito nostro Generali) & omnibus Successoribus Tuis (vel ejus) legitime eligendis, Paupertatem, Castitatem, & Obedientiam; & juxta eam, Peculiarem Curam circa Puerorum Eruditionem secundum formam Brevis Pauli P. in nostris constitutionibus contentam; quam Professionem, & Vota, quibuscumque in contrarium existentibus, quibus nunc libere, & integrè renuncio, non obstantibus, firma, rata, & valida semper fore, & esse volo. In quorum fidem his per me exaratis subscripsi Roma (vel N.) hac die . . . . Mensis . . . . anni . . . .

b. *Insuper promitto, me nunquam alturum, nec curaturum, ne indigne quidem, at in aliquam Prælationem, seu Dignitatem in Religione eligar, seu promovear.*

c. *Promitto etiam, me nunquam cpraturum extra Religionem Dignitatem aliquam, seu Prælationem: nec conjugiarum, nisi coactus sim Obedientia ejus, qui mihi præcipere potest sub pena peccati. Tam siquidem certo sciam aliquid prædictorum duorum curare, vel prætere, promitto illum, remque totam manifestaturum Religioni, seu ejus Praeposito Generali.*

d. *Vota mea Domino reddam coram omni populo ejus in atrii Domus Domini in medio tui, Hierusalem.*

Ego N. à S. N. omnia supradicta confirmo manu propria.

e. *Votum de non ambiendo vide in Parag. n. VII. pag. 14. 15. &c.*

f. *Item pro Laicis Operariis tenoris, qui sequitur.*

Io N. di S. N. nel Secolo N. N. del Luogo N. Diocesi N. d'anni . . . . faccio la mia Professione solenne per fratello Operario Laico nella Religione de' Chierici Regolari Poveri della Madre di Dio delle Scuole Pie; e prometto all' Omnipotente Iddio, Padre, Figliuolo, e Spirito Santo, & alla Beatissima sempre Vergine Maria, & a Voi Padre N. di S. N. Nostro Praeposito Generale (ò pure N. di S. N. in nome, e per parte del Padre N. di S. N. nostro Praeposito Generale) & a vostri, (ò pure a suoi) legittimi Successori, e faccio Voto di Povertà, Castità, & Obedienza; Et anco prometto, e faccio il quarto Voto di non ambire lo Stato Clericale, ne alcuna Pote attiva, ò passiva, ne portar Chierica, ne Betetta sino alla mia morte: La qual Professione, e Voti, non ostando qualunque cosa in contrario, alle quali tutte adeffo liberamente, & intieramente rinuntio, intendo, e voglio, che siano rati, e validi in ogni tempo. In fede di che ho sotto/critto la presente di mia propria mano. In Roma (ò pure in N.) questo dì . . . . del mese . . . . dell' anno . . . .

Restare li miei Papi al Signore alla presenza del suo popolo negli altri della Corte del Signore nel mezzo di te, e Gerusalemme.

le N. di 2. N. confermo quanto sopra di mano propria.

g. Clerici consensu poss. emissa Religione Professionem, ad formam Tridentinam, præscriptam à Pio IV. Confl. *In parvam nobis.* Iulius Novembrii 1564. unâ ibidem Fuit Professionem emittant: & scias in eodem Regulari Professionis Authographum summam continetur. * Cap. Gen. 1637.

i. Professionem suam irritam probare, aut quovomodo egredi à Religione tentantes, præter munerum omnium privationem, Voce carentes scire, & passim: nec ullo modo valent domicilia eorum quancumque agendum Congregationibus interesse, donec vel recipiant, vel causam abolvant. Cap. Gen. 1659. & 1665.

l. Porro malignis contra Professionem emissam reclamantes, falsis testis adhibendo, & mendaci documenta producendo, detecta sistunt, inhabiles sunt ad Religionis Gradum obediunt in perpetuum: Optant autem in perpetuum panem loco iure Professionis privantur. Cap. Gen. 1692.

m. Hi verbò, qui post transiit à nostra in aliam Religionem, rearsit, locum habent ubique à die reditus. Cap. Gen. 1641.

Ad 41. Renovatio Votorum, quæ in seculo Sacerdotum omnium consuevit, in seculo Dominice Nativitatis transiit. Cap. Gen. 1637.

a. In Spiritibus Exercitiis, quæ ante Votorum Renovationem, bis in anno habentur, præscribuntur, per octiduum (*) totius per decem dies, in locutionem Indulgentiam Plenariam à Paulo V. 1646. concessam) proponuntur ex orationibus Meditacionibus, aliorum reformationem conducere, super quibus per integrum mensem de mane, per suam integram se ferro mentaliter orant. Cap. Gen. 1637.

b. Quæ quidem Exercitia in eam formam redacta sunt remane intant, pro Magistro, & alia ministrum occupant: non autem pro Novitiis, & junioribus pro quibus vide ad 37. & ad 38. a. b. c. Porro omnia eo tempore, penes ipsam conscientiam expiationem, silentio, modestia, recitatio, sacrorum librorum lectionibus, aliisque piis exercitiis pro virili vacent.

c. Generalis Censuram, & Censuram referreturum absolutum, atque super secretis irregularibus ex quovunque capite, vel causa (præterquam homicidii voluntarii, bigamie, ac membrorum mutilationis, cum reincidentia tamen in eadem Censura, si hoc absolutum, & dispensatio pro tempore, à Religione quovunque egredientur, juxta Greg. XIV. Confl. Anno 1591. j. dispensatio racione Renovationis Votorum per cunctos Centelliarum approbatum pro ea vice tamen continetur. Cap. Gen. 1641. Quæ facilitas ad notum, aut illorum complendum, viget.

d. Notentur renovare Vota de more, Voce aliter, & passim priventur, sedulo Generalis: quod maxime sit scandalum. Cap. Gen. 1641 1655. & 1671.

e. Renovationis Votorum formula pro Clericis à Cap. Gen. 1659. Status est.

f. Ego N. à S. N. me ipsam tuum Compotenti Deo, ac Propria semper Virginitate offero, & dedico: ac tota sollemniter, aliter à me emissis, libenter, & ex toto corde renovo, & confirmo in forma (d. pure in N.) hujus . . . . . anni . . . . .

Item pro Leicis. Operavit.

g. *le N. di 2. N. offerisco, e dedico tutto me stesso al Compotenti Deo, & alla Beata sempre Vergine Maria: & i Papi saluti, da me altra volta fatti, volentieri, e di tutto cuore renovo, e confermo in forma (d. pure in N.) questo di . . . . . del mese . . . . . dell' anno . . . . .*

CAPUT. IV.

De Recessu à Secularibus.

42. Affectus omnis erga Propinquos, & amicos abdicandus, & in spirituales convertendus.

43. Uni Christo Domino vivere omnes, & placere studeant.

44. Studia quancumque rerum secularium rejiciantur.

45. Nemo sine Superioris venis Seculares, etiam Propinquos alloquatur.

46. Siquis ab Externis obiter interrogetur, perpaucis respondeat: remque totam Superiori, vel Deputato renunciatur.

47. In testimonio ferendo, nisi legitime coactus; in testamentis condendis, aut exequendis; in tutelâ quovomodo suscipiendâ; & in pertractanda Matrimonii nemo se immisceat.

48. Secularium domus, nisi pro re gravi, & cum socio, à Superiore ad id designato, non adeantur.

49. Vitium sine Superioris rura Seculares in Cellam, & Aedes nostras adducere.

50. Interdicta quancumque familiaritas cum mulieribus, & Affinitas per Baptismum, & Confirmationem cum quibuscumque.

466 SYNOPSIS CONSTITUTIONUM CONGREGATIONIS

51. Monialium consuetudo, colloquia, & Confessionum exceptio sub gravi pœna prohibentur Nostratibus.

52. Fores ante primam noctis horam claudantur: & claves, per totam noctem servandæ, Superiori tradantur.

53. Sinè legitima causa, & absque lumine, si lampas desit, Domum noctu nemo circumeat, ne alios perturbet.

54. Semper ardeat nocturno tempore lampas in medio Dormitorio, ex decreto Clementis VIII.

NOTÆ.

Ad 45. Ad colloquendum cum Sæcularibus factis est, si particularis, vel generalis accedat Superiorum facultas. *Rgg. com. n. 3.*

a. Ita verò igitur quicquid cum Sæcularibus, ut quidquid verborum, & rerum profertur, sit eorum adificationi. Propterea fœderata Religionis, ex quibus eadem, vel alicui ex Nostris infamia, seu nota quæcumque sequatur, verbo vel scripto, etiam per manus Sæcularium manifestans subeat pœnas *Cap. pæn. c. 10.*

b. Sæcularium Convictus, etiam ex titulo donationum, & ejusmodi, prohibentur; nisi Generalis cum suis Assistentibus consensu accedat. *Cap. Gen. 1637.*

Ad 46. Siquis rem gravem, seu alicuius momenti cum Sæcularibus tractaverit, eam Superiori, vel ab eo Deputato renunciaret. *Rgg. com. num. 3. & Cap. Gen. 1637.*

Ad 47. Nullus cuiquam testimonium tradat, seu factu subscribat, nisi post ibidem subscriptam à Superiore facultatem; fecis invalidum ubique habeatur. * *Cap. Gen. 1692.*

a. Si quis verò testimonium, quod in foro contentioso intervenire possit, pro aliquo Sæculari fecerit, vel factu subscripserit sinè subscripta pariter Superioris licentia, pœnam ipso facto subeat per triennium privationis Vocis activæ, & passivæ, si fuerit Sacerdos; retardatæ per idem tempus promotionis ad Ordinem, si Clericus; ultimi loci tantundem inter Professos, si Laicus. * *Cap. Gen. 1692.*

b. Dari permittuntur Scholaribus, & aliis Exteris devota, & Moribus, profectui, Scholarum frequentia, & ejusmodi testimonia; item accipi circa valerudinem à Medicis. *Cap. Gen. 1692.*

c. Interdictum de non se immiscendo in Testamentis condendis declaratur intelligendum quoad Tutelam, & Curationem sinè Superioris licentia. *Cap. Gen. 1659.*

Ad 48. Soli nunquam incedant Questores ad elemosinas corrogandas: & semper ad pœnoctandum Domum reverantur. *Cap. Gen. 1641.* nisi gravis urgeat necessitas.

a. Quisquis sinè scio per Superiorem assignato inceserit, pœnas luit juxta *Cap. pæn. c. 13.* Pro qua inviolabili observantia Superiorum omnium conscientiarum ferio onerantur. * *ex Cap. Gen. 1641.*

b. Siquando nullus Domi Superior, nec ejus vices gerens extiterit, primus Sacerdos, vel alius, à Superiore locali, vel Provinciali Delegatus, pro licentia, & benedictione in exitu, & reditu, adeatur. *

c. Nullæ admittantur Foundationes, pro quibus aliendis, emittis questuandum, & noctu inter Sæculares agendum sit. *Cap. Gen. 1641.* Proinde Domus pauperes, nisi ad sufficientem fortunam evectæ fuerint, ejusmodi unum aboleant. *

d. Interdictum Provincialibus, ne cuiquam in Cappellanis, qui habent extra Claustra commorari, Nostrates concedant; quod si quis ejusmodi munus sibi quaeriverit, pœnas procurantium sibi Magnatum, vel Exteriorum commendationes ferat. *Cap. Gen. 1692.* Vide ad 124. a. b. & *Cap. pæn. c. 13.*

Ad 49. Ad cautiorem ejusmodi recessum à Sæcularibus, circa Reos Inquisitos, & contumaces ad nostras Domos confingentes servetur ad mentem *Cap. Gen. 1665.* Decretum, quod sequitur: *Sacra Congregatio statui Regularium preposita, licet immunitatem Ecclesiasticam ab omnibus observari velit; iussit tamen de causis mota prohiberi omnibus, & singulis Superioribus localibus, sub pœna privationis Vocis activæ, & passivæ, ne Inquisitos, & Justitiam contumaces receperint, ac retinere audeant.*

Ad 51. A colloquio Monialium, etiam consanguinearum Nostræ abstinere, & Confessiones earum nemini licet audire absque Provincialis licentia (quam solum pro Extraordinariis possit imperari, *) & juxta Sanctiones Apostolicas: alioquin transgressores gravi pœna puniantur. *Rgg. com. n. 9. & Cap. Gen. 1659.* decernens, Constitutionem Confessiones Monialium prohibentem inviolabiliter servandam.

CAPUT V.

De orationis studio.

55. Sinè Orationis cultu in relaxationem, & ruinam labitur omnis Religio.

56. Bis quotidie mentaliter orandum; per horam diluculo, per semihoram de fero.

57. Eximiâ Corporis, & animi quiete, flexis genibus, aliove decenti modo habenda Oratio.

58. Jesum Crucifixum, ejusque Virtutes scire, meditari, & imitari semper conemur.

59. Quis.

59. Quisquis, etiam de Superioris licentia, Orationi non adfuerit, eam quamprimum opportune perfolvat.

60. Conficientia semel ante prandium, & iterum ante quietem nocturnam examine discutatur.

61. His in diem vocaliter orandum; à prandio scilicet Litanie Lauretane cum Psalterio Nominis Mariæ; vespere autem, antequam cubitum eatur, Litanie Sanctorum in Oratorio communi recitentur.

62. In Religioso cellæ recessu externi, maximeque interni virtutum omnium actus, prout Spiritus Sanctus cuique suggeret, frequentius exercendi.

N O T Æ.

Ad 55. & 56. Innocentius XII. P. M. maxime pro Zelo suo Apostolico faciem diurnam nobis regulariter orandi mentaliter confecerunt, die 5. Febr. 1696. Indulget Regibus, aliisque utriusque sexus Confessionibus, & Confessoribus quolibet Orationum, Congregationum, Societatum, & Confraternitarum, ubi hæc in Ecclesiis notitia crederetur, quam imposterum erigendam, qui per quadraginta horæ Orationi mentis vacarent, pro quolibet vice centum dies: qui per duos quadrantes continuos, septem annos Indulgentiarum: in verbis, qui Devotionis huiusmodi per duos quadrantes continuos, vel saltem per quadraginta horæ singulis diebus uterentur operari, interea vero penitentes, & confessi Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpturi, Plenariam semel quolibet mense omnium peccatorum suorum Remissionem, quam per modum Satisfag. animabus in Purgatorio existentibus applicare possint, concedit.

a. Insuper, quod pro mensali Oratione, ad quam regulariter tenentur, præstare omnes Indulgentias, & peccatorum Remissiones proportionatim lucrari possint, Notitia imperitur. Consti. *Ad ea, per quæ. C.*

Ad 56. Inter primum, & secundum signum campanæ, Orationi maxime præstiti confitentur, sufficiens aliquod spæti, quod nullibi sit minus quadrante, nec majus semibore, intercedat. *Art. c. 4.*

a. Preces in Oratione mensali, aut vocali dici solite cum Psalterio Meditarum ab Hebdomadario in medio ante Alare genuflexo recitentur, & legantur. *Id.* Abfente nomen, seu impedio Hebdomadario, suppleat, qui sequitur, illi propinquo ceteris ibi præstabitur ex ordine successione in eo munere. Quod pariter in Iessione ad mentiam, & alia quibuscumque similibus Officiis, nisi aliter Superior jubeat, observetur. Imò, obfente, vel impedito Superiore, atque vices gerente, moveat Communitatem, benedictionem, si fuerit Sacerdos, imperante, & cuncta de more, *Cal. Regul. Tom. VI.*

perceat Capitulum Culparum, non nisi de Superioris mandato infirmendum, perficere quia reliquos omnes ibi præcedit Professione, Grada, vel Privilegio, licet Boipes ex Notitia exidat.

b. Superior locum digniorem occupet in Oratorio, eidemque ab intrantibus, & ex-
euntibus debita reverentia exhibeatur. *Art. c. 5. Vide. tamem ad 314. r.*

c. Tempus Orationis vespertinae à Kal. Martii usque ad Kal. Septembris potest esse post quietem mensuram, nisi eadem Loci aliter possit. A Kal. verò Septembris usque ad Kal. Martii erit semper ante Refectionem vespertinam, *Idem.*

Ad 59. Nullus ab Oratione, & Refectione loca utaque Superioris licentia egredietur. *Con. per. c. 2.*

a. Superior minor causam majorem neminem mortificet, nihil promulget, nullam benedictionem, licentiam, vel dispensationem, quamvis pericularem, imperietur: nullum signum ferat, sive ad movendam Communitatem, sive utcumque Superioritatis notam præficeret, nisi annuente totius, quævis Superiore majore in singulis casibus prædictis. In quibus omnibus proportionatè se gerant Subdini in precepto. *Ex Art. c. 3. num. 2. Cap. Gen. 1677. C. Dec. 20. Decembris. 1676.*

Ad 61. Psalterium Nominis Mariæ, quod Coronam Desperare dicimus, à Kal. Martii usque ad Kal. Novembrii post horam à prandio recitetur: aliis verò temporibus de sero ante Orationem mensalem. *Art. c. 5.* Canonica autem recitanda pro temporum ratione rursus describitur in Synopfi Precum.

a. Ultima cujusque mensis die, post Litanias vespertinas, aliisque Sanctorum nominibus inscripæ khedule cum aliquo Sanctorum Patrum piato, ad mentis correctionem opportuno, per fores singulis dilabuntur. *Art. c. 5.*

b. Domo egredientes, & redeuntes dicant cunctas Preces, prout in tabella, quæ ubique Domorum ante Sacram Imaginem, prope quam sit Aqua lustralis, & genuflexionum, alioibi opportuno patet. *Ex Art. c. 5.*

c. Clerici Sacra Ordinis non insigni quotidie privatum recitent Officium Desperare: Operari verò ejusdem, ut sunt, Coronam. *Cap. Gen. 1641. C. Reg. Scholæ. n. 6.*

d. Singula Sabbatis, pervigiliis, & festis diebus Desperare Litanie Lauretane in singulis Ecclesiis nostris ante vespem contra piano, & alto per Sacerdotem Hebdomadariam cum quibus Clericis, ceteris ordinem in Ecclesiam euntibus, cantentur. *Art. c. 2.* cum Versiculo, Responsorio, & Oratione occurrentibus.

468 SYNOPSIS CONSTITUTIONUM CONGREGATIONIS

CAPUT VI.

De Silentio.

63. NE cuiquam sit vana Religio, silentium, ejusdem cultus, religiose fervendum.

64. Voce alci, & nisi Superior conceperit, loqui non licet.

65. Strictius à primâ nocte usque ad sequentis diei ortum, & horâ quietis meridianæ silentium.

66. In Ecclesia, Sacram, Bibliotheca, & Refectorio semper tacendum, vel voce humili, perpaucis, & ex necessitate loquendum.

67. In Communitate, vel servetur silentium, vel saltem de penitendo Scholarum Piarum perfectione firmum fiat: nemo tamen sententiam suam ferat, nisi Superior annuat: aliis per hebdomadam, pluvie, minime, Superioris arbitrio, sileat.

68. Alienam cellam, vel propriam Lecturam, ne quis, nisi annuente Superiori, ingrediatur: secus graviter ejus arbitrio puniendus.

69. Per Adventum, & Quadragesimam silentium solertiùs custodiendum.

NOTÆ.

Ad 63. Exceptis temporibus, & locis, in quibus solius silentium prescribitur, ex honestis causis, modèssimè temen, colloquia permittuntur. *Cap. Gen. 1637. & 1641.*

Præterea nemo, vel cum Domesticis, nisi summissè, modèssè, & moderatè loquatur. *Reg. com. n. 12.*

1. Quiaquid in locis à Constitutione prohibitis silentium neglexerit, animadvertatur juxta *Gen. pen. cap. 1.*

CAPUT VII.

De Suscipiendis Sacramentis.

70. ORationis, & præsentis Dei Studium, præcipua Sacramentis ritè frequentandis dispositio.

71. Sacerdotes quotidie Sacram faciant: quod raro Superior, vel Confessarius impedit.

72. Clerici, & Operarii Dominicis, & festivis primæ, ac secundæ classis diebus, & semel infra hebdomadam communicent.

73. Singuli bis in hebdomada confiteantur, & quoties necessitas postulet.

74. Levium culparum contemptus agit in graviore.

75. Generalis, & Provincialia utantur delecto Confessario, qui cæteris virtute præluat: eumque sui zelatorem, fidemque apud se subditorum voluntatis interpretem insituant.

76. Cautum Confessariis, ne in cellis, aut alibi, quàm in locis designatis, nisi legitime impeditorum, Confessiones excipiant.

77. Clerici, Operarii, & Sacerdotes non celebrantes quotiè Rel Sacre interint.

78. Saltem bis in mense, vel juxta Superioris placitum, infirmi Sacra Synaxi reficiantur.

79. Infirmitas fatigante, infirmis ad obitum festinantibus, antequàm judicio destituantur, Ecclesiæ Sacramenta ministrantur.

80. Agonizantibus assistant, qui leniter ad actus Contritionis, Fidei, Spei, & Charitatis eos adhortentur.

81. Ad migrantem cujusque animam, piis monitis, & precibus in extremo conflictu juvandum, dato signo, Communitas conveniat.

NOTÆ.

Ad 71. Semel in mense indultum Sacerdotibus, quantum pro libito, de licentia Superioris, Sacram faciant, dummodò propitiæ nullam oblationem suscipiant. *Cap. Gen. 1637.* Cæterum tenentur celebrare in consensum omniū Missarum ejus Domus, in qua commorantur: quod si ejusmodi oneribus vacet, celebrent secundum intentionem Generalis: qui etiam de celebratis quamprimum certior fiat.

1. Oblationes pro Missis traduntur statim Sacrile in libro solito referende cum expressa offerente intentione, & si opus fuerit, etiam nomine.

2. Recolenda hic SS. D. Nostri Innoc. XII. P. M. superimmissis confirmantis Decretis Urbani VIII. super celebratione Missarum Continuo edita die 22. Decembris, 1697.

c. Modos autem deputandi Cithodens alterius clavis elemosinarum pro Missa, ut ibidem decernitur, est idem, qui prescribitur ad 189. §.

Ad 72. Clerici, & Operarii communicent die Dominico, & feria quinta, nisi infra hebdomadam occurrat aliqua festivitas ex precepto, aut consuetudine, in qua tunc loco ferie quinte Communio fiat. *Reg. cap. 3.*

a. Nemo quotidie Sacram Synaxim sumat, nisi à Capitulo, seu Proposito Generali pro tempore probetur causi, & licentia in scriptis accedat. *Reg. c. 3. Cap. Gen. 1666.*

b. Communio fiat in Missa Conventuali, quae celebrabitur, completa oratione mentali manens, hora compereant. Verum in solemnibus prima classis fiat in Missa solenni: & Clerici semper utantur superpelliceis, Laici pallio. *Reg. c. 3.*

c. Ante Sacram Synaxim iidem omnes pro temperantia convenient in Orationum per quadrantem clericis hoc: tantum Sacro Convicio refecti pro gratiarum actione conveniant Subloquium, & Preces recitando. *Reg. c. 3. n. 3.*

Ad 73. Singuli Statuto Communionis die Confessarius assignetur, & non aliter nisi Superiorem licentia consecratur. *Reg. con. num. 19. Cap. c. 3.*

a. Licet ex literis Apostolicis Clementis VIII. editis 23. Novembris 1599. & Urbani VIII. datis 19. Junii 1630. prius constet, Bullam Cruciatæ non intrare Regularibus circa facultatem sibi Confessarum eligendi: ad quancunque tamen interpretationem tollendam, ejusmodi praevidetur libertas renunciatur, & abjunctio proinde imperita nulla declaratur. *Cap. Gen. 1677.*

Ad 75. Siquis à Generali fuerit in Confessarium, seu privatum sibi Consultorem electus, nulla debeat prerogativa: sed vel Professio, vel munus Gradum obtineat. *Cap. Gen. 1657.*

a. Ad ubiorem confessioniarum transiissent, majoremque in virtutibus profectum facit confiteri, si pariter defecto, & illi ex assignatus Confessario quique confectatur.

Ad 77. Clerici, Operarii, & Sacerdotes à Re Sacra faciendis praepediti, quotidie Sacro, post Orationem mensalem mensuram habendo, interfiant. *Reg. con. n. 20.*

Ad 81. Inter cetera, morituro suggerenda est Indulgentia Pleni per Paulum V. anno 1606. die 23. Maii Regularibus, in mortali articulo constitutis, sive confessis, & Sacro Convicio refectis, vel saltem contritis, & nomine JESU uti, vel corde invocantibus impetra.

CAPUT VIII.

De Cereemoniarum observatione, & Suppellectili Ecclesiastica.

82. Semel saltem in mense, tam Clerici, quam Sacerdotes de Sacris Rictibus collationem habeant.

83. Quae sunt divini cultus, munda, suisque locis ritè disposita sedulo custodiantur.

84. Ex rerum sacrarum incuria liquet Religiosorum inertia.

85. Sacra suppellex ne inficiatur, usus Externis facile non concedenda.

86. Cappà Calicis, & Pixidis excepta, vas nullum aureum, aut argenteum permittatur.

87. Ecclesiae suppellex summae Paupertati nostrae consona, ne sit serica, neque ferica, aureis, vel argenteis fimbriis exculsa.

88. Stemmata Gentilitia in sacris vestibus ne permittantur: In Ecclesiis autem, seu Sacellis, Secularium sumptu excutatis, liceant: etiam cum inscriptionibus à Superiore approbatis.

89. Missarum, Officiorum, & ejusmodi onera perpetua ne suscipiantur.

90. Anni redditus, quanquam pro fabrica Ecclesiae, atque Sacrarlo, recipiantur.

NOTAE.

Ad 81. Neglectus mensurae Sacrorum Rituum conferendus, quae per horam saltem prima ejusque mensa Domitica debet inflecti, corrigatur juxta *Can. par. c. 13. Cap. Gen. 1671. Cap. A. c. 1.* Declaratur tamen esse poendi Rebloris arbitrium eandem Sacrorum Rituum Lectionem transferre in aliquam aliam diem, scripto praestigandam, primae ejusque mensae hebdomadae commodis, & ad scilicet cunctabere.

Modos autem Sacrorum Rituum à Cereemoniarum declarationem, quantum res tradenda patitur, conformetur methodo Lectionis Causum confectatur. *Idem ad 320.*

a. In Sacris quibusque faciendis ferveatur Missae, Cereemonialis, ac Ritualis Romani Rubricae ad morem Gerardi. *Reg. c. 1.*

470 SYNOPSIS CONSTITUTIONUM CONGREGATIONIS

b. Septem festivitates Delpacæ Mariæ no-
stræ, maxime verbū Annunciatio, tanquam Dies
Natalis Religioſa, & ejus Affluſio cele-
bretur, ac ſi eſſent primæ claſſis. Quibus ac-
cedit feſtum Sancti Joſeph, Religioſa Patro-
ni. *Cap. Gen. 1659. 1665. & ſolverit* Sacra
Familia paciter in Patronum affluat. *Cap. Gen. 1671.*
Affertur præterea inter eundem feſtivi-
tates B. Virginis feſtum Sanctiſſimi Nominis
Mariæ, ex Indulto Innocentii XI. 20. Martii
1683. ut ſint præcedenti jejuniis. *Cap. Gen. 1683.*

c. Ut ætem uberioſius Mariæ Virginis
cœliſque Sacra Familia tutelariſus Patrocinia
ubique fruatur : cum Eccleſiæ, ſeu Altaris
de novo in Eccleſiis noſtris eriguntur, conſu-
tum erit, ſi eundem incipientur. *

d. Earum verbū Sollemnium cultus
eſto in Sacro ſolemnio habendo, à Schola ve-
cando, Scholariſus Congregationibus habendi,
& ejusmodi ad Pietatis incrementa con-
ducendis. *Cap. Gen. 1683.*

e. In aliarum feſtivarum celebrariſus
communis Eccleſiæ Ritus omnino ſervetur. *Reg. 1.*

Ad 83. Singulis quindecim diebus, vel
per Rectorem, vel per Magiſtrum Congregatio-
nem viſitante Sacram Communionem, ut ſemper de-
center ſervetur, nec unquam deſit in Cuth-
dia. *Reg. c. 2.*

Ad 86. & 87. Series ſupplex, æque,
& argentes vaſi in Eccleſiaſtici Miniſteri
cultum dono data, ſeu elemoſynis compenſa-
poſſunt adhiberi. * *Cap. Gen. 1641.*

Ad 89. & 90. Poſt Indultum Apoſtolicum
facileſtem in comuni poſſidendi ab Alexandro
VII. 24. Januarii 1658. & ab Innocentio XI.
13. Martii 1664. omnes perpetuis, & redditus
acceperunt. * *Vide Notæ ad 71. a.*

CAPUT. IX.

De Infirmis.

91. Ubi quis graviter infirmatur, In-
firmario apud Superiorem agen-
te, in Valetudinario collocetur.

92. Solerti curâ ægrotis neceſſaria
miniſtrentur.

93. Infirmi egregiam ſui edifica-
tionem, & patientiam præſtarent :
non minus enim Dei donum ſanctas,
quàm ægritudo.

94. Medico Infirmos viſitanti co-
mes adſit Infirmarius : quem Solertia,
Charitas, & Patientia comitentur.

95. Nihil eorum, quæ à Medico
præſcribantur, negligatur.

96. Agat Rector, ut infirmis
Charitas omnis adhibeatur : eosque
alteris ſaltem diebus Ipſe viſitet.

97. Statim initio morbi Sacra-
mentaliter conſiteantur infirmi.

98. Terti ad ſummum conſueſcit
ad infirmum : & parcius cum eo lo-
quantur.

99. Culcitra, pulvinariſus, &
linteis infirmorum cubilia ſternantur :
ſintque ſolito laetia.

100. Senum, & valetudinario-
rum ratio habeatur, illiſque arbitrio Su-
periorum ab onere jejunii ſoluitis Cleri-
cus, vel Operarius aliquis miniſtret.

101. Aeris mutatione indigen-
tes, in primis ad Orationem contig-
ant : reque Provinciali communicatâ,
ejus conſiliis penitus acquieſcant.

102. Nullus alio Medico, quàm
Communis, per Superiorem electo, ne-
que ullis pharmacis utatur ſine Infirmari-
i conſenſu.

103. Cura ſit Rectoriſus, ne Sub-
diti per poenitencias, & labores indi-
ſcretis contendantur.

104. Quidquid in hac parte fece-
rit, Superiori, & Conſeſſariſus quique
aperiat : ne ſe per indictionem con-
ſciat.

NOTÆ.

Ad 91. Privationi Officiorum ſtatim ſint
obnoxii Superiores Generaliſus minores, qui tub-
ditos, occasione infirmitatum, diuturnam in
arctis Propinquorum, aut aliorum Sacularium,
ad valetudinem iſtutandam. *Cap. Gen. 1637.*

Ad 92. Status hociſus cibus ſit præpa-
ratus, & medicamenta præbeantur infirmis :
nec ullis abſque Infirmarii conſenſu quidquam
illis miniſtret. *Reg. Infirm. a. 7.*

Ad 94. & 95. Quidquid præſcripſerit
Medicus, Infirmarius ſcripto excipiat. *Reg. In-
firm. a. 8.*

Ad 97. Si Infirmatſus, ut ad ægrotos in
leſtulo decubentes, ſaltem bis in menſe, ſive
ſæpius, ad placitum Superioris, Euchariſtiæ
Sacramentum deferatur. *Idem.*

Ad 100. Senes, quorum ratio habenda
præcipue, decemſus ſexagenario majores.
Cap. Gen. 1659. De Valetudinariſus autem Cha-
ritas deſinit. *

a. Qui pedires, ex infirmis, ſex vi-
riſus imbecillitate, nequeant tricare obire, com-
modis variis, modellæ, ac Pauperum maxi-
mè convenientibus, ad Superiorem præſcrip-
tum, utantur. *Cap. Gen. 1641.*

CAPUT X.

De Sacrificiis, & Orantionibus pro Defunctis.

105. Sodalibus nostris vitâ functis iugiter Pietate suffragandum.

106. Defuncti cadaver statim ablatur, suisque vestibus indutum, luminibus, & custode adhibitis, per diem integrum servetur inhumatum, nisi citius ob tetrum odorem videretur sepeliendum.

107. Cadavere adhuc inhumato, integrum Defunctorum Officium recitur; Sacerdotes ejus Familiæ ter Sacrum faciant; Clerici ter Vesperas Defunctorum; Operarii ter Desparæ Coronam absolvant in animæ Suffragium.

108. Sacerdotes, & reliqui ejusdem Provinciæ, de obitu Confratris certiores facti, respectivè idem Suffragium, sed unicum exequantur.

109. Cum quis diem extremum obierit, ejus nomen cum tempore obitus ad Generalem illicò describatur.

110. Quemadmodum Generali defuncto idem trinum Suffragium tota perolvere tenetur Religio; ita Provincia li tota Provincia.

111. Bis fiat Sacrum à singulis Sacerdotibus in obitu Summi Pontificis; nimirum semel pro Defuncto, semel pro Eligendo.

112. Tertiâ Novembris Sacrum habeant singuli Sacerdotes pro Nostris Defunctis; eorumque sæpius in Sacrificiis meminerint.

NOTÆ.

Ad 105. Scripta Sodalium vita functorum conserventur in Bibliotheca ejus Domus, in qua obierit; nec inde à quoquam auferantur, sub penis Proprietariorum. *Cap. Gen. 1671.* Reliqua verò respectivè pro communi usâ in Officiis domesticis arbitrio Superioris consignentur.

Ad 106. Sacerdotes habitu Sacerdotali, Clerici Superpelliceis, cum Biretis, Operarii defuncti pallio, & galero induantur. *Rit. c. 7.* Diaconi, & Subdiaconi suis respectivè habitibus Ecclesiasticis.

Ad feretrum panno nigro utrimque, pendente coopertum, & super nudo pavimento

collocatum, erdebunt duo intortitia, si Sacerdotes fuerint; si Clerici, aut Operarii, duæ fæces aliquanto minores; quatuor, si ætû Superior quis decesserit. Unius autem Generalis capulus super prædella, nigro pariter panno cooperta, componatur. *Rit. c. 7.*

Ad 107. Officium Defunctorum dicatur, præsentè corpore, tono mediocri siue cantu, & præsentibus in Ecclesia Domesticis cum sacris ad Absolutionem præparatè feretrum, post Sacrum solemne. *Rit. c. 7.*

a. Pro Nostris, in itinere obentibus, Domus, ad quam illi de Familia ordinabatur, vel in qua, non aliò de Familia ordinati, novissimè residebant, trium perolveret Suffragium, cum Officio Defunctorum, & Missa solemni; ac si præsentès in ea Domo interfuerint. Quam quidem solemnem cum Officio Missam non omittet proxima Domus, quæ Defuncti Corpus, si fieri poterit, transferendum, ut in propria Ecclesia sepeliendum curabit. Idemque solemne Justitium peraget ea Domus, in qua Hospes aliquis ex Nostris fortasse obierit.

Ad 108. Singuli Sacerdotes pro singulis universæ Religionis Defunctis semel Sacrum faciant: item Clerici, & Operarii Preces in Constitutione præscriptas, *Cap. Gen. 1637.*

Ad 109. Superiores, illicò de Subditorum obitu moneant Provinciales; qui curandæ cæteros Rectores Provinciæ, & Generalem certiores pariter faciat, ut Provinciarum omnium Præpositis indicare valeat conclusa Suffragia. *Cap. Gen. 1637.*

a. Renunciato alicujus obitu, illicò ad valvas, seu consuetum Donorum locum Suffragia intineantur; & in proximo Familiæ conventu in Oratorium, cum brevi defuncti nominis, ætatis, & meritorum recordatione, in ejus piaculum Superior intonet *Psal. De profundis.*

Ad 111. Semel item in obitu Fundatorum in Domibus ab eisdem fundatis: *Cap. Gen. 1659.* & Eminentiſſimi Protectoris Missæ Sacrificium à singulis Sacerdotibus obique offeratur; & à Clericis, & Operariis conclusa Suffragia perolvantur. *Cap. Gen. 1641.*

Ad 112. Quemadmodum ipsa die Commemorationis Fidelium omnium Defunctorum juxta Ecclesiæ Ritum; ita secunda die infra Octavam Omnium Sanctorum pro Religionis nostræ Defunctis singuli Sacerdotes celebrent; nec non Officium Defunctorum cantent, & Sacra solemne habeatur; ab Operariis verò solitæ Preces perolvantur; tertia verò die, vel proxima non impedita pro nostris Propinquis, Fundamentibus, & Benefactoribus, vel eadem omnino, eodemque ritu à singulis Suffragia fiant; vel saltem Sacrum solemne cum Officio Defunctorum offeratur. *Cap. Gen. 1659.*

a. De Sepulchris Exterorum penes Ecclesias nostras electis revolvendum hoc loco Decretum Sac. Cong. Ep. & Reg. die 10. Julii 1643. decernentis Ordinem Scholarum Piarum gaudere Privilegiis, quae circa funera, & quatuor funeralem, ac alia hujusmodi competunt aliis Ordinibus Regularibus ad formam Constitutionum Apostolicarum, quibusvisque non obstantibus.

CAPUT. XI.

De Capitulo Culparum, & Mortificationibus habendis.

113. Fieri sextis ubique Domorum, culparum Capitulum habeatur, frequentiùs autem in Domibus Probationis.

114. Nisi Superior annuat, nemo quemquam in eo moncat.

115. Siquis gravem alterius teatationem noverit, Superiorem secretò aperiat, ut opportune provideat.

116. Diebus Dominicis, ad mortificationis, aliarumque virtutum exercitium, per hebdomadam habendum, à Superiore, vel alio per eum Deputato, sermo fiat.

117. In mortificationibus, tunc infligendis per hebdomadam, cujusque vires discretè perpendantur.

118. Siquis per ordinarias mortificationes parum profecerit, ad Novitatum ordinetur; ubi lectus à Novitiis, ad viam perfectionis adigatur.

119. Mortificationes ordinariae sunt: pedes Confratrum deosculari; genibus flexis in loco refectionis vesci; flagellis ibidem se cadere; in pane tantum, & aqua jejunare; cilicium super nodo circumferre; lancea detegere; araseas divellere, & ejusmodi, pro discreto Superiorum arbitrio.

NOTAE.

Ad 113. Penes Rectorem prudentiam est, omnem, vel aliquorum tantum sibi Subditorum culpas audire: Item divitiores, vel breviores mortificationes infligere; prout etiam de aliorum defectibus aliquos duxerat scripti. Cap. Gen. 1637.

a. Capitulum culparum diebus festis et percipere, sua consuetudine, feria sexta recurrenibus, potest omitti. Rit. c. 4. quoniam autem loco festum sibi Contritionis elicant, cum Oracione: *Dei, qui culpa offensus*.

b. Cautum Superioribus, ne per sermones prolixos tardius perant; & quatenus in corrigendo solius fraternae correctionis Zelo, & Charitate ferantur. Rit. c. 4.

c. Pro Novitiis autem ter solum singulis hebdomadis Capitulum ejusmodi habeatur, ut in eorum Regulis. c. 12. Statuitur propterea feriat secunda, quarta, & sexta.

d. Culparum Capitulum haberi potest, vel de mane post Oracionem mentalem, vel ad Vesperas post fratricinam. Rit. c. 6.

e. Quisquis in Capitulo culparum dolens suos defectus accusaverit, & ipsiusmodi commiserit, alius vicinorum frequentando, tres annos, & totidem quadragenas Indulgentiarum toties, quoties laetetur. Pontius P. 23. Major 1606.

Ad 114. Solemni consuetudine exceptum in Religione, quod cum quis extrinsecus aliquo modo, eum levissime defecerit, ante faciem lectionem in publico Refectorio culpam dicat genuflectens.

Ad 115. Superior, qui secretò delatorem, & rem delatum, ad opportunitatem aliquam correctionem, non celat, Officio privandus. Cap. Gen. 1637.

11. Concio, diebus Dominicis post Oracionem sermone haberi solita, familiarior non excedat. Rit. c. 5. Omitti potest, si eo die aliquis in illa Domo ad Habitum, seu Professionem admittitur fuerit. Rit. c. 3.

a. Thema verò hujusmodi Concionum insinuat à Clemente VIII. in Decr. *Pro Reform.* Regal. num. 58. de religiois, scilicet, *discipline, regularique observantia sermo habeatur.*

b. Fieri potest, vel Sermonem Refectorii, vel Sacerdotis aliquis in gyro, seu Depositi; aut requisita à Rectore aliquibus super aliquo pio documento ex occurrentis Evangelii lectione. Inde Superior Exhortationis regularis animum detinuit. Rit. c. 5.

c. Si alius, quam Superior, eum Sermonem habeat, ipse Superior mortificationem per hebdomadam in fine Concionis indicat; vel saltem suo nomine promulgandam Sermocinatori demandat.

SYNOPSIS CONSTITUTIONUM

P A R S S E C U N D A.

CAPUT. I.

De Tribus Votis in genere.

120. **C**haritatis perfectionem facile assequitur quisquis virtutibus, Votorum sacramento assertis, famulatur.

121. Superior sapē, non cellas tantum, visitando, sed Subditorum etiam conscientias, explorando, scrutetur.

122. Initio tertii cujusque mensis Constitutiones, Regulæ, Ritus, & Consuetudines Religionis prælegantur ad mensiam.

123. Quotidie coram Augustissimo Eucharistie Sacramento Vota privatē renoventur: publicē verō ad Refurrectionis Dominicæ, Omniumque Sanctorum celebritates, præmissa generali Confessione ab ultima, confirmantur.

N O T A.

Ad 120. Aliquod ex Votis violant. pro eximia gravitate, plebantur poena graviore. *Con. par. c. 4. Quid si relapsus fuerit, subeat poena. ibid. continens c. 5. & seq.*

Ad 121. Præcepta frequens cubiculorum Visitatio Rectioribus, declaratur semel saltem in mense, cum ceteris Sociis, ex Senioribus in Professione Sacramentibus; in quorum cubiculis visitanda, ab eis duo pariter Gravioris alligantur. *Cap. Gen. 1641.*

a. Poterit in ea Visitatione Rectores arce, nisi ob rationabilem causam fuerint clavis obferre, regulare; superfluis, & curiosis amoverant, & ejusmodi Puupertati, & Modestiae nostre contraria. *Cap. Gen. 1677.*

b. Omnes propterea Rectores clavim fabrefactam habeant, qua omnium cellas pro libito aperiant. *Cap. Gen. 1659. ex Decr. Clem. VIII.*

c. Ritus exigendi conscientiae rationem referat *l. 3. c. 5. Const. de Visitatoribus ad 374. 4.*

Ad 122. Per Constitutiones nostras, pluries Apostolicæ sententiae roborantes, legum ferendarum Religiosi facti est facilius, juxta *Const. P. 3. c. 1. §. 2. n. 294. & ad 592. Item. p. 3. c. 3. n. 407. Vide Paronj. in princip. Synops. n. VI. pag. 12.* Præterea Regulæ communes, & Ritus, ut idem ubique ordo, & modus *Cod. Regul. Tom. I.*

est, edicunt, & probentur *sa. Cap. Gen. 1665. quemadmodum Canones penales in Cap. Gen. 1686.*

a. Bo culm nostras Constitutiones ubique profectui debemus: ut serio quæcumque supplicio apud Sedem Apostolicam pro quacunque illarum relaxatione, sub obreptionis, & interceptionis poena interdiciatur. *Cap. Gen. 1692.*

b. Versiones Constitutionum, ea latina in eam linguam adulterent, sub anathemate, nisi alicujus Generalis Capituli censuram, & fidem subserint, prohibentur. *Cap. Gen. 1659.*

c. Exemplaria Constitutionum nullius fidei sunt, nisi fuerint cum Autographo Romano diligenter collata, & per Generalem probata. *Cap. Gen. 1659.*

d. Singularem autem Provinciarum Archiepiscopi unum saltem exemplar Constitutionum, Regulam, Rituum, Canonum penalem, & futurorum Capitulorum Generalium emendatum, & authenticum habeant, ex quo Provinciales, & Visitatores Dominibus, & Personis eorum copiam faciant, sua munus, & sigillo roborantem. *Cap. Gen. 1659.*

e. Porro, non solum, quæ legibus nostris municipalibus continentur, sed etiam Decreta Clementis VIII. *pro Reg. Ref. plenariorum obferantur commendantur. Cap. Gen. 1637.* & Constitutiones Apostolicæ, sub penis per eandem statuta. *Cap. Gen. 1692.* Idem quæcumque jubentur certis quibusdam temporibus Capitulariter legi, & publicari, legantur, seu publicentur de more in mense, & respectu in quocunque Capitulari congressu.

Ad 123. *Vide Partis primæ cap. 3. Const. n. 41. cum. Notis circa Præterea Renovantem d.*

a. Occasione diurnæ Votorum Renovationis coram Augustissimo Sacramento priusquam, recitari consuevit quinquies Oratio Dominica, & Salutaris Angelica, ad lucrandas quotidie quinque, annos cum totidem quadragenis Indulgentiarum, ex *Indulto Pauli P. 13. Mayo. 1606.*

b. Quemadmodum ibidem devotē videntes definitis Stationum diebus, easdem, quæ acquiruntur in visitandis illarum Ecclesiis, ac si personaliter accederent, consequi possunt Indulgentiam. *Id. ibid.*

Ad 127. Unius cuque honor habeatur, Generalis ab omnibus, Provinciales à suis Subditis, & Venerabiles tempore Visitationis verbo, & scripto *Patentibus* titulo cubentur: Rectores, & Sacristiones solo titulo *Reverende* Clerici autem, & Operarii simpliciter sine ullo titulo vocentur, & inscribantur. Ad aliquam vero distinctionem Generalis à reliquis, in litterarum inscriptionibus addatur *Magis*, sine proprio nomine. *Art. c. 15.* Sed eorum Generali nulli titulus Paternitatis tribuatur. *Art. c. 15.*

a. Ad Proprietatis, & Valforditatis cultum, nisi seruis negotiorum aliter potuler, litteræ ad Nuncios, in dimidio folio, etiam Generali, scribantur. *Art. c. 15.*

b. Subditus ad Superiorem scribens, initio Epistole ponat vocem *Reverende* i. sine autem equalis ad equalem, *Ex Christi. Art. c. 15.*

c. Quoties aliquis ad Generalem scribit, relique soli communicatum spectum, in litterarum inscriptione apponatur, *Tibi Tantum*, seu *T. T. Cap. Gen. 1637.*

d. Nemo in litteris, etiam ad Generalem datis, præter nomen, regulare cognomen, & si Superior fuerit, Officium, ullo titulo utatur. *Art. c. 15. & Cap. Gen. 1637.*

e. Litteræ Generalis, ejus Affiliatum, & Procuratorem Generalis à nullo, præterquam ab eisdem, quibus inscribuntur, recedantur. *Cap. Gen. 1637.*

f. Ubi notandum, à Clemente VIII. a. Maji 1592. Insuper Calis repressum scilicet multitudine impedimentum, retardationem, aut apertionem litterarum à Superioribus ad inferiores, & ab inferioribus ad Superiores, quod siquis extenuis dispendit, gravius poena puniendus. *Cap. Gen. c. 4.*

g. Singulæ Provinciarum Domes tenentur quantum Domo Profissa Romane pro litterarum expensis. *Cap. Gen. 1665.* Proprietas, ac quod gravaminis inferant, in ejusdem Procuratori Generalis epistolis quascunque à rebellionibus exceptas, & numeratas in pecuniari libello ab unusquisque Domo datus consuetare: reque pro illis cum ceteris contributionibus exigere.

h. Item pro litteris missis ad Provinciales contribuenti pro rata singulis annis Domes Provinciarum Provincialium Residentis. *Cap. Gen. 1692.*

i. Ad sumptus autem imenes tollendos, sedulo Rectores inquirent, & animadvertant in eos, qui litterarum scripturione inanes, & nactus quandoque rumores spargunt. Quotum re Constitutionis præscriptum *Par. 2. c. 2. & alii omnino serventur. Cap. Gen. 1671.*

k. Quoties autem necessitas postulæ, poterit quicumque libere ad Præpositum Generalem scribere. *Reg. con. nam. 31. & Conf. p. 3. n. 4. ad 368.*

l. Nullatenus ear Genitilis, aut Sacerdotum sigillis, vel mænicis nominibus vicissim dentur litteræ: neque officio, ad Paupertatis cultum, & orationem cavendam, tribuantur.

m. Sigilla Religiosa circum litteris insignis Superioribus pro tempore tantum permittuntur. *Cap. Gen. 1659.* Subditorum autem litteræ, vel Rectorem sigillis, vel certe parvis abique circumpositis characteribus obfignentur.

n. Ad 138. Ferrarè, & in gravioribus tantum Calibus inferuntur per Superiores præcepta formata, quæ illis non esse declarantur, nisi in virtute *facile obediunt* exprimentur, nec non Censurarum inflectiones, aut comminationes i. postremas autem ferendi facultas tui Generali, & Provincialibus reservetur. *Cap. Gen. 1637.*

o. Graviori poena mulctentur, qui præcepto formali ubi, vel omnibus lato contradicunt. *Cap. Gen. c. 4.*

p. Inherentes, qui sine legitima causa, & facultate à rectis in obediunt Obediunt mandatis declinaverint, arbitrio Superiorum plebuntur. *Cap. Gen. 1637.* Non fecerit, quid exoneris diverunt, ubi notatur Domes existant & Superiores locales, qui Hospites nostros repellunt.

q. Si in Obediuntibus in scriptis de una in aliam Domes vagari deprehensus, sequestratur ibidem, donec Generalis, sui Provincialis monitus decernat quid cum eo agendum sit. *Cap. Gen. 1637.*

r. Hospites autem subint Rectori, quod quotum diverunt, ac si essent in eo Domo assignant. *Off. Accep. Reg. n. 4.*

CAPUT. III.

De Castitate.

139. Castitas in Angelorum morem aspecta, incessu, totiusque corporis habitu colenda.

140. Infandum, siquo modo Castitatis virtus labefactetur.

141. Suborientes impure cogitationes, confestim ad petram aliandantur.

142. Lubrici sermones, & quidquid Seculi vanitatem refolet, oculorum præsertim licentia coercenda.

143. Quæcumque mulierum consuetudo, quanquam Propinquarum, vitanda.

144. Nostribus mulieres alloquantibus à Superiore Deputatus assignat.

145. Quisquis ex necessitate Sæcularium Domos adierit, comitem à Superiore deligentum senio, vel certè moribus gravem secum habet.

146. A semioarum colloquiis, & à Sæcularium Domibus Nostri se celeriter expediant.

147. Illicitum extra Domos nostras cibum, aut potum sumere.

148. Per insignis Modestia, omniumque virtutum specimine cum discipulis agatur.

149. Nemo scholares absque Superioris facultate suis manibus verberet; nec ullo singulari affectu prosequatur.

150. Adolescentes, Nostrarum disciplinæ committi, per literas ad bonos mores modestissime instigantur.

151. Gymnasticis exercitationibus absolutis, unà Scholastici omnes dimittantur.

152. Discipuli ad proprias Domos ab omnibus, licet Confessariis, afficiuntur: quod etiam semel saltem in hebdomada Superior præstabit.

NOTÆ.

Ad 139. Virio, seu Casti aliquo totius Castitatem notari, quemadmodum quomodocumque de quocumque delicto procelari, & condemnari, evasione ipso delicto inhabiles ad Grados Religionis in perpetuum: nec ad eos habilitantur, nisi per Capitulum Generale, præter punas Votivis insistant, Cap. 4. C. 5. Can. pœn.

Ad 143. Nulle à Nostris familiaritas cum mulieribus, quantumvis Propinquis, & hominibus, contrahatur. Reg. con. num. 2.

Ad 145. & 146. Vide 42. C. ad 42. C. ad 91.

Ad 147. Nemo extra nostras Damos, etiam Confratruorum, aut extra communem mensam comedat, aut bibat sine Superioris licentia. Reg. con. n. 32. Vide 143.

Ad 151. Discipuli, etiam à Provincialibus, Visitatoribus, Assistentibus, & aliis quibuscumque Superioribus afficiendi commendantur. Cap. Gen. 1641.

2. Ceterum inviolatè servari præcipia laudabilè institutum Nostrarum, præcipui in illis afficiendi propter preces ad eorum Domos Alex. VII. in Const. *Dudum sol. rec. Paulus Papa. 27. die 24. Jan. 1656. & Const. Cum prout. 25. Apr. 1660. & Clem. IX. Const. reut. Extr. missis. 23. Octobris 1669.*

CAPUT. IV.

De aliis Modis conferenda Castitas.

153. Per jejonia, & voluntarias corporis afflictationes Castitatis virtus innovatur.

154. Diurnæ frugalitati moderatus quandoque jejuniæ rigor accedat.

155. Præter solemnità Ecclesiæ jejunia, per Adventum, sextas ferias, septem festivitatum Deiporæ pervigilia, & à festo S. Laurentii ante B. V. Assumptionem jejunandum.

156. FERIA sexta quisque pane tantum, & aqua cum pulmento ad mensam utatur: his arbitrio Superioris addi licet modicum vini: similiter in pervigiis Deiporæ.

157. Si feria sexta, vel Sabbato festum occurrat cum prævio jejunio; hoc ipso ferie sextæ jejunium compensetur.

158. FERIA secunda carniū elus interdicitur, excepta secunda feria Paschatis, & Pentecostes: cum itinerantibus verò dispensare potest Generalis.

159. FERIA pauper quarta jejunandum, nisi præcedat jejunium feria tertia, permixtis, ubi Generali videbitur, lacticiis.

160. Cibus, & potus ubique Paupertatem, & simplicitatem sapiant.

161. Vinum, præsertim junioribus, merum ne propinetur.

162. Pennata pro tollis infirmis, & senioribus emanant; dono tamen obvenientia comedere licetum.

163. Abstineat quisque extra mensam esu, & potu absque Superioris indulto.

164. Omnes ad primam mensam accumbant: quod siquis iusta de causa, cum Superioris consensu, non adfuert, ad secundam statim accedat.

165. Mensam præcedat benedictio: & gratiarum actio, juxta Rituum Ecclesiæ, subsequatur.

166. Singulæ tantum mappulæ singulis ad mensam sternantur.

167. Idem

167. Idem cibus, eadem portio, & idem ferculorum numerus utrique mense: nec ullus quidquam singulare omnino habeat.

168. Prandium sit ex uno pulmento, ferculo quatuor uncias non excedente, & Paupertate permittente, ex fructu aliquo, aut simili re instructum.

169. Solemnioribus festis, præter dapes confectas, addi potest aliquid obsonii, simile portioni, Superioris arbitrio.

170. Habitu senectutis, & imbecillitatis ratione, cæna sit tenuis, ad valetudinem.

171. Mensa condatur sacra lectione; de qua in recreatione aliquid ad Superiorem nutum recolatur.

172. Errores Lectoris ad mensam solos Superiorem, aut ab eo Deputatus corrigat.

173. Apud Sæculares, quantumvis Propinquos, licet ruri degentes, nemo sine facultate, raro, & in scriptis concedenda, comedat: raro item Externi ad mensam excipiendi.

174. Semel saltim in hebdomada cilicio; feriæ verò secunda, quarta, & sexta, ad carnis macerationem, flagella utantur.

NOTE.

Ad 155. In privilegiis sepeem solennitatum Delphæ Matris nostræ sunt omnes uno pulmento jejuniis contenti. *Cap. Gen. 1637.*

a. Recurrente verò Annuntiationis periglio feriæ secunda Paschalis, vel infra ejus Octavam, ejusmodi jejunium transferatur cum festo: ut in jejunium cadat in Sabbatum in Albis, quæritur Annuntiatione proxima secunda feriæ Telebreviter: tunc æstem feriæ sexta jejunio vacat. *Cap. Gen. 1637.*

b. Jejunium ante Virginis Mariæ Assumptionem inchoandum à festo Sancti Laurentii Martyris excludit. *Cap. Gen. 1637.*

Ad 156. Jejunio feriæ sextæ, in Constitutionibus præscripto per unum jejuniale pulmentum, addi permittitur obsonium. *Cap. Gen. 1639.*

Ad 157. Sabbato, in quod jejunium feriæ sextæ transferri contigerit, non liceat uti lacticiis. *Cap. Gen. 1683.*

a. Quando transferatur feriæ sextæ jejunium in Sabbatum, in ea uti licet lacticiis. *Cap. Gen. 1671.*

Ad 158. Inherentes, juxta consilium Evangelicæ modolentur, quæ apponuntur. *Cap. Gen. 1639.*

Ad 159. Feriæ quæta licet uti lacticiis, cum moderata tamen abstinentia ferocia. *Cap. Gen. 1686.* quæ quidem sit ad quantitatem jejunio congruam, licet ex lacticiis. * *Cap. Gen. 1685.*

Ad 164. Qui per negligentiam primæ mensæ non interfuerit, corrigendus. *Cap. Gen. c. 1.*

a. In Collegiis grandioribus triplex mensa institui consuevit. Prima Convalescentium, qui ex illis præscripto particularibus cibis vescuntur, per familiam autem communi. Secunda, in qua Communis discumbit. Tertia, in qua Ministri, & cæteri, qui communem non assument, sedent: ubique tamen vivanda ciborum in eadem jœnia uniformis. * *Reg. Off. Prof. 107.*

b. Post abstinuam primæ mensæ detur campanula per Lectorem signum secunde: in qua etiam erit lectio cumdem librorum. *Reg. c. 2. n. 4.*

c. Sacerdotes autem, & Clerici, licet Novitii, semper cum suis Clericalibus Brevis in mensa selescent: neque aquam detraquant caput. Sed si Superiori superveniat, seu recedat, omnes assurgant: & donec, vel ipse assiderit, vel exierit, stent, & Lector interesse sileat. *Mod. n. 2. c. 3.*

Ad 167. Cum Novitii, postquam per biduum solibus iter egerint, circa Religionis jejunia, & macerationes triduo dispensentur: & aliquid, pro discreto Superiorum arbitrio, præ cæteris ad victum indulgentur. Quod si majores fuerint infirmitas, ultra triduum prorogentur exemptione. *Cap. Gen. 1637.*

Ad 171. Lectores ad mensam sunt omnes Clerici, & Sacerdotes, qui non sunt professi à seipso, & à triennio Sacerdotes: in Familiis autem minoribus committunt Superiores prudentiæ, quantum omnino refectio non vacet lectione. *Off. Lect. n. 1.*

a. Cum jejunatur, recessio vespertina ad familiam contrahitur. *Reg. c. 7.*

Ad 173. *Vide ad 147.*

a. Licentia extra Domum comedendi sufficit octennis imperitis: quæ tamen perarbit, & viris tantum probare virtutis, & exemplaritatis, nonnulli cum socio indulgentur. *Cap. Gen. 1639.* Si junioribus, cum fœne.

b. Sub gravi pena vetitus cibus, & potus in sbernis, præterquam in innere: item extra Domos coctus persoldare. *Cap. Gen. c. 3.*

Ad 174. Secunda, quarta, & sexta feriæ, nisi incidit dies festus ex præcepto, aut consuetudine, sicut communis flagellarii, quæ vigis dicitur *Dolpiter*, præmissis præambulo consueto, sicut deservitur in Synopsi Piarum quotidianarum: & lectio Palmæ, *Miserere*, cum solis Precibus ab Hebdomadario alternatis cum aliis, invocans in sue intentione Sancti, seu Sanctiorum, quarum dies festus recollitur. Tempus verò hujus flagellationis est hyeme ante cursum, post Orationem mentalem fortissimè: illare verò post examen consuetudinis vespertinum. *Reg. c. 5.*

a. Circa iniectionem cistellæ usum semel in hebdomada, iussit Conventus, ut ab hora matutinae functionis foret servata, in memoriam Passionis Dominicæ, usque ad primum signum prædelli super nodo committere circumferretur.*

CAPUT V.

De Paupertate.

177. Maximum Paupertati studium adhibeatur, ut firmiter in suo robore perseveret.

176. Quisque aliquem assertæ Paupertatis effectum, interdum experiri nitatur.

177. Tam re, quam nomine nihil cuiquam proprium sit.

178. Ad mendicandum ostiatum sint omnes parati.

179. Velit quisque in sui usum vilissima quæque.

180. Nemo quidquam apud se, vel penes alium depositum habeat.

181. Nihil sine Obedientia, mutuo, commodo, seu dono cuiquam detur.

182. Nullibi capite pro corrogandis elemosynis exponantur.

183. Elemosynæ ultronæ, quæ, nonnulli urgente necessitate, accipiantur, tradantur Oeconomo, seu Procuratori; qui sit ex Operariis.

184. Sit penes Oeconomum liber dati, & accepti; cuius in singulas hebdomadas, menses, & annos summa referatur.

185. Peculiares pro Benefactoribus Preces jugiter efficiantur.

186. Ex elemosynis vivendum; necessaria tamen unius anni Provisio præveniri potest.

187. Afferimar incapaces possidendi Stabilia, & Jus pro illis in foro dicendi.

188. Pro Scholis reparandis necessarius aliquis census admitti potest penes Locum Communitatem.

189. Nemo, sub gravi pœna, quomquam inducat, ut aliquid, quovis titulo, Religioni, aut cuiquam, etiam Propinquo, leget.

190. Ad Charitatem cum omnibus fovendam, à litibus cavendum.

191. Mobilia ne sint Paupertati contraria.

192. Nemo pro quovis corrogat elemosynas; nec erogandas, e-

tiam pro restitutionibus, accipiat sine Obedientia.

193. Necessaria tantum in cubiculis admittantur; nullæque sint imagines, nisi Sacræ, & chartaceæ: non horologia, non Reliquiaria, non libri curiosè ornati: & omnia ibidem sint aperta.

194. Cellarum latitudo decem palmi, longitudo duodecim; lectuli autem ad quatuor tantum palmos lati: sitque in eis una culcitra, & pulvinar ex paleis, cum lodicibus laneis, pro temporum ratione, sine lintheis.

195. Cubicula singulis mensibus per Superiorem visitentur; inde amovendo quidquid Proprietatem, sordesque præferat.

NOTÆ.

Ad 175. Assertæ Paupertatis rigor sedulo per Superiores boreatur, quoniamque pecunie rationem liberam tollendo, perfectam Communem in vultu, & vestitu solerti cura torendo; Habitu Uniformitatem, & interiorum vestium Modestiam, quoad colorem, & similitudinem, torendo; arcus clavibus oblectans prohibendo; cellæque interius in mensuris torendo, & suppellectilibus, curiose amovendo; ita verò, ut Superiores, pœnæ Charitatis memores, necessaria Subditis provident: nec Subditi Pauperem excolat, plerumque Profectio patitur, tibi velis potissimum. *Cap. Gen. 1677.*

a. Efficiat Paupertatis nolite declaratur ad formam Concilii. *Trid. c. 3. sess. 25. de Regul. adeoque Religio capax in communi tantum possidendi, ex Decr. Sac. Cong. Episcop. & Regul. confirmat per Innoc. XI. 3. Sept. 1686.*

Ad 176. Ex Obedientia lites agensibus committuntur, & viciniam à Domibus, unde proficiuntur, vel iuxta probas Provinciarum Consuetudines, quamvis brevi de Familia in aliquo Domino permanserint, per Superiorem discretè providentur, salva quidem Paupertatis ratione, sed firma etiam Charitatis regula. * *Ex Cap. Gen. 1637.*

a. Qui pedites ex infirmitate, seu vitium imbecillitate nequeunt inivra obire, commodis Modestis, ac Paupertati omnino convenientibus, ex discreto Superiorum præscripto, tran-

b. Servandam etiam in ieiunie Pauperum tenet Alexander VII. *Concl. Cum sciam die 28. Apr. 1660.*

c. Item, in Paupertatis obsequium, liber nullus, quocumque modo acquisitus, à quovis transferatur de Domino in Dominum, nisi de Generali, aut Provinciali facultate in scriptis, semel saltem obtenta. * *Cap. Gen. 1671.*

d. Superiores quoque, à Ministeriis absoluti, nihil, quod fuerit acquisitum Domibus, unde discedunt, alienationis manifestant, sub pœ-

his arbitrio Generalis, in primis eorum subiecta restrictionibus. *Cap. Gen. 1637.*

Ad 177. Quisquis eorum Progreffus fuerit, eo ipso privationem Vocis subire, & pascere, & Concil. Trid. Statum c. 1. fell. 25. de Regul. incurrit; praeterea bimensem carcerem subire; vel etiam diutius, pro reatu gravitate. *Cap. par. c. 6. Fide ad 175.*

Ad 178. Schola Plene impediatur, quomodo elemosynae pro fisorum sustentatione offitium quereat, & accipere valeat. Indulget Alex. VII. die 24 Jan. 1656. *Concl. Dudum fel. rec. Paulus Papa V.*

a. Curam, ut Generali, aut Provincia- libus inconfusa, novae quaestiones extra Diocesim intromittantur, ne Domorum vicissim tollantur emolumenta.

Ad 180. Solis itinerantibus permittitur in via usus necessarius numerorum quod siquis aliquo donetur pecunia ex facultate Superioris, vel ex superfluo ab itinere, penes Depositum capiam fideliter deponat: si fecit quis fecerit, graviori poena multetur. *Cap. Gen. 1637.*

a. Nullum tamen propter Ius deponenti aequilum super ea intelligatur, sed Religioni, seu Communitati tantum. *Ex Decr. Clem. VIII.*

b. Proinde, siquis aliquo pecuniam quoquo modo acquirit habet, de Superioris consensu, penes Depositum Domus, in eadem communi cupia conservandam, & incorporandam, sub secreto autem conservandam, religiose deponat, pro extraordinariis necessitatibus: nec inde quicquam extrahatur sine Superioris facultate, juxta occurrence, eadem Superiori transgesserit, totius, quoniam, manifestandis; distinctis pariter notando in libro particularium depositorum interitum, & Exortum; exprimendo etiam res, pro quibus a Superiore appropositis exponitur pecunia: ut omni Administrationis ratio Visitationibus reddi possit. Quod siquis minus fidelis in ejusmodi deposito faciendo deprehendatur, poenas Proprietariorum, à Trident. statutas, & in Canonibus nostris penitibus contentas, ipsi scilicet subire. Superiorem autem monente, ut ultionem, contra Discretionis ordinem, ex ejusmodi depulsi velint Subditis provium de interno, & externo veltutis, & ejusmodi regulariter necessariis; quemadmodum etiam de viaticis, quatenus ionera pro servitio Religionis ex Obedientia instituantur; sed et omnia, non obstante particulari deposito, providendum ex communi Domorum avaritia, Subditis autem in aliam Domum ordinis tradatur depositum, secum spontendum, & penes Depositarias, ad quem quis testatur, eadem ratione deponendum.

c. Alios nemo apud se, vel apud alium pecuniam, seu alia deposita habeat; nec munus dabit, vel accipiet; vel de his, quae apud se, vel Domi sunt, sine Superioris licentia, disponat. *Reg. can. an. 36.*

d. Novit autem Superiores, nullam habere Auctoritatem circa facultates imperitiam alicui pro pecunia inde terminat apud se deponenda, vel Communitati non incorporanda. *Clem. VIII. c. 1. Indulget. an. 7. de Reg. Ref.*

Ad 181. Donatores, scholasticos, ad amissionem in eis excusationem, dari consuevit, Sacramentum Imaginum, Amuletorum, & similia, Pauperum tamen Religionis confuantes, per-

mittitur de Superioris consensu; imò ab eodem, si alius haberi nequeat, providenda.

Ad 182. Nemo elemosynam stipendi nomine petat; aut eo nomine oblatus accipiat; sed siquis metu elemosynae nomine cuiquam offeratur, ad Oeconomum, seu Procuratorem Domus mittatur, vel ei tradatur. *Reg. can. an. 36.*

n. Elemosynam pro Missis oblatis *Fide, ad 71. a.*

b. Munera quaecunque, quomodolibet alicui obremenda, Superiori per accipientem oblata, in usum communem adhibenda tradantur; nisi pro muneris tenuitate, seu ratione. Superior aliter Subdito permittendum putaret, juxta *Clem. VIII. Decr. pro Ref. Reg. n. 7.*

c. Possunt in Oeconomos intromitti etiam Sacerdotes, ejusmodi Ministerii ritè obediunt idest. *Cap. Gen. 1637.*

d. Sublata Clericorum, & quomcumque in Professorio existendum, in Oeconomos eligendum facultas, ex Decr. Clem. X. precipiens, ne in negotiis Conventus se intromittat; neque communibus tractatibus intersit; aliisque officiis extraneis occupetur.

e. Erit autem Oeconomus, cum Oeconomiae Depositis, per singulos menses juxta Decreta Clementis VIII. de *Ref. Reg. an. 13.* duobus saltem Periculis coram Superiore summam dati, & accepti referre; curae quatenus quondam pro Beneficiis Praeceptis fundantur; redditus domesticos engere, & exactis fideliter commutare; Deposita solvere, & ejusmodi. Porro nihil, sine Superioris licentia, & servatis servandis, licet tibi vendat; nullum Contractum inter; in iudicio non compareat; nullique licet incipiat, seu transigat. Licet verò, ex necessitate incipiat, diligenter absolvat; Periculis consulas; remque omnem sine turpis, & iungis peragat. *Reg. Oeconomus per statum.*

f. Attendendum, Regulis utique nostris Oeconomum cum Procuratore confundi; ex quo autem Clementis VIII. Decretis, die 25. Julii. 1599. editis, non obstantibus Privilegiis in contrarium, omnino parendum esse per Capitulum Generale 1637. & 1691. aliasque Ordinationes definitum est; quomodo circa temporalem Administrationem Regulae communes determinant, ita Oeconomiae Officialibus accommodanda, ac distribuenda; ut inviolabilia eorumdem Clementis Decretorum ubique firmetur observantia. Quorum praescripto tres Oeconomiae Ministri, Officiorum confusione penitus interdictis, in singulis Domibus constituantur: Procurator, qui rerum, & Bonorum, reddituumque colligendorum, ac exigendorum curam habeat; Depositarius, qui pecunias, & cetera ab illo collecta & exacta fideliter offerat; Oeconomum tandem, qui de rebus illdepositariis a capitis ipso Rectore mandant, non secundum proprium affectum, sed juxta Charitatis regulam, singulis provideat. *Clem. VIII. c. 1. Indulget an. 12.*

g. Quoniam autem Procurator localis debet publicum totius Familiae fidem in exigendo, in locando, in vendendo, in libendo, & ejusmodi negotiis prestare, haberi à Vocibus Pro-

corationis mandatum, oportet. Eligendus itaque Capitulariter per secreta Vocem in illa Domino habentium suffragia, ex duobus à Rectore proponendis, ita ut exclusio primi, ordine Professionis propositi, sit inclusio secundi; cuius electionis, prout etiam Depositarii, & Oeconomii, à se nominandi confirmationem à Generali, seu Provinciali, si delegatam ad id habeat facultatem, postulat. *Cap. Gen. 1659. juxta Decreta Clem. VIII. de Ref.*

h. Methodus autem rationum, ab his tribus in singulis mensibus Locorum Superioribus redactandarum, præscribitur eodem Clem. VIII. c. *Statutis* n. 13.

Ad 185. *Vide* ad 112. pro Benefactoribus defunctis.

Ad 190. Legata, nimis litibus involuta, non acceptentur. *Cap. Gen. 1641.*

Ad 193. Nemo sine Superioris licentia expressa pro suis Amicis, Propinquis, vel Extraneis elemosinam petat; nec oblatam pro pauperibus, aut restitutionibus faciendis accipiat. *Reg. com. n. 37.*

Ad 193. *Vide* ad 121.

Ad 194. Cellæ aliquantò latiores, pro senibus maxime; quæ tamen quindecim palmorum non excedant mensuram, possunt ædificari. *Cap. Gen. 1659.*

CAPUT VI.

De Vestibus.

196. Sint vestes ex nigro, & rudi panno, munditiem cum Paupertate præferentes.

197. Generalem consulant Provinciales de vilioribus Regionum pannis, ex quibus vestes fiant.

198. Tunica talaris, undique conclusa, ad pectus tantum aperta, ligneis glandulis claudatur.

199. Pallium ex eodem, quo vestis, panno hominis genuflexi mensuram non prætereat.

200. Vestes interiores Paupertatem sapiant: & lanæ sint indusia, & sudariola.

201. Bireto in modum Crucis efformato Sacerdotes, & Clerici; Operarii autem honesto galero caput operiant.

202. Calceis fenestratissimos pedes infra tibialia nudi reparentur; in Locis tamen frigidioribus potest, ad congruam anni partem, udonum usum Generalis indulgere.

203. Ad vestium munditiem, Vestiarium de Rectorum solertia sit suppellectili necessaria refertum.

204. Supellex omnis, quæ non sit alicui per Obedientiam usui concessa, in communi Vestuario custodiatur.

205. Omnibus idem comæ, barbaeque sit modus, ac dies. Cæterum barba, neque radenda; neque nutrienda: bis autem ad minus in singulos menses Clericalis tonsura renovetur.

NOTÆ.

Ad 196. Saragant Rectores, ne qua difformitas in Subditorum vestitu appareat; sed vestes omnes ejusdem sint modi, qualitatis, & formæ. *Reg. Ref. n. 21.*

a. Super Habitu nostro Regulari, etiam in itinere, nullum sæculare indumentum à quoquam admittitur. *Cap. Gen. 1692.* Imò, levissimum licet, quæcumque Habitus nostri prohibetur immutatio per idem *Cap. Gen. 1692.*

b. Quod *Cap. Gen. 1692.* Generali commiserit, quatenus pro sua prudentia decerneret, ut ea, quæ pertinent ad vestitum, unicuique statuis temporibus traderentur; visum est saltem Superiorum in ea re conscientias movere; ut memores, tam ex Charitate, quam ex Justitia se teneri Subditis, juxta cuiusque indigentiam, providere; satagant, nedum honestè ab eis requisiti; verum etiam semel saltem in mense, in cubiculorum præsertim Visitatione solenter investigando, an aliquid cuiquam deficiat, inconvenientia indumenta, opportuna supplere, & ejusmodi subministrare.

Ad 198. Vestes ante pectus ternis glandulis ligneis nigri coloris claudi consueverunt, pellium simili glandula cum ligula nigra, non serice, qua pariter, sunt floccis, galernis præcingatur.

Ad 199. Vestes internæ, tam æstivæ, quam hybernæ, à communi Vestuario cuique ministrandæ, sint ex rudi panno, seu tela, albi, vel nigri, aut cerè subobscuri coloris: non improbantur ex pellibus modesti coloris.

Ad 200. Ad munditiem, & valerudinem, ob graves Instituti labores, indusia, femoralia, & sudariola lineæ, vel ejusmodi permittuntur: simplicissima tamen, & prorsus absque floccis, & fimbriis, & alio quocunque ornamento. *Cap. Gen. 1641. & 1659.*

Ad 202. Motu proprio Alexander Papa VIII. 21. Febr. 1690. præcipit, quatenus ubique locorum Nostrates incendant calceati. Cuius Constitutionis observantiam, sub gravibus penis arbitrio Superiorum infingendis, circa tibialium, & calceorum formam ad unguem, commendat. *Cap. Gen. 1692.* Calcei autem sint nigri coloris, Humilitatem, & simplicitatem præferentes, ac prorsus sine ocellis, & clausis: non alio, quam coriaceo ejusdem coloris ligamine adstringendi, & prominentiori calcanco carentes: idest, prout ab eodem Pontifice vivæ vocis oraculo declaratum, calcaneus supra extremam calcei solem nullatenus promineat.

a. Idem, tibialium formam in ea Constitutione præscribens, omnino lanæ definit, nigri semper coloris. Quæ omnia respectivè etiam in crepidis observantur.

Ad 203. & 204. Linea . & lana supellex in communi Vestitio servetur. *Cap. Gen. 1683. Reg. Cas. Vell. n. 1.*

b. Cum quis ex Obedientiæ præscripto de una in aliam Domum transferatur, sit bene, ac decenter de vestibus internis, & externis provisus, quavis brevi in ea Domu permanserit; qua in re maxime invigilant Provinciales. Sit autem liber penes Vestitium, in quo quicquid novè accipitur ab accipientibus manu propria commotetur.

CAPUT. VII.

De Modestia, & Charitate.

206. Omni cura quisque oculorum, incessus, habitudinis, & sermonis Modestiam teneatur.

207. Debita Magnatibus Ecclesiasticis, & Sæcularibus adhibeatur observantia.

208. Ad parem Superioribus reverentiam præstandam, quod Christi vices gerant, eos quisque genutlexus alloquatur.

209. Se omnes vicissim revereantur; & prorsus à murmurationibus, à facietis, iuribus, mordacibus immodestis, pungentibus, contentiosis, elatis, & effusis verbis abstinant.

210. Ne fiat curiosi rerum, quæ in sæculo sunt, vel in Domibus nostris occurrunt: neque, nisi ex Officio, inter alterum mortificet.

211. Proprio quisque religioso tantum nomine, nunquam per diminutionem in contemptum appellatur: Superiores ab Officio decet nominari.

212. Imperturbata ubique Concordia, & Charitas Superioris industria foveantur.

213. Gravi poena dignus, domestica Externis apertens.

214. Suborientes litterarum, & ejusmodi contentiones, illic à Superiore componantur.

215. Sinè Generalis Indulto nihil typis mandetur; Idque fiat sinè Authoris furo.

216. Factionibus nulla ratione adhaerendum; sed omnes, licet invicem adversantes, in Domino complectamur.

NOTÆ.

Ad 206. Aspectu, incessu, sermone, totiusque corporis forma ita quisque se componat, ut Angelorum puritatem imitari videatur: caveatque, ne mors per oculorum fenestras ingrediatur; quæ quidem, non tantum in sermone, & Modestia, sed etiam in modo lo-

Cod. Regul. Tom. VI.

quendi servanda; cavendo maxime à verbis quæ dissolutionem præferunt. *Reg. Mod. nu. 1. & 2.*

a. Quisquis in Ecclesia, Oratorio, aliisque locis publicis, vagis oculis, & motu aliquo irreligioso levitatem ostenderit, corrigendus. *Can. pan. c. 1.*

b. Ad publica bacchantium spectacula, & alia profana ne quis accedat.

Ad 207. Prelati S. Romanæ Ecclesiæ, Principes sæculares, ac Superiores Religionis, & respectivè quæcunque Dignitate Personæ debito conventu obsequio. *Reg. Mod. n. 4.*

Ad 208. Canon Constitutionis de alloquendo, flexis genibus, Superiores intelligendo de Junioribus tempore Junioratus; ita verò, ut reliqui etiam in recognitione novi Superioris, ac Visitatoris accedentis, seu recedentis; quemadmodum in petenda pro exitu, & reditu benedictione, & ejusmodi præstandæ Obedientiæ actibus omnes pariter genuflectant: quo sensu declaratur ea ratio, quam Personarum in ea re habendam decrevit *Cap. Gen. 1659.*

Ad 209. Omnes se invicem venerentur, & reverenter alloquantur: nec ullus quemquam, nisi ex Officio, mortificet; nec contentiosè agat, aut in colloquutionibus vocem extollat, neque alios fideis, & jocosis nominibus, aut cognominibus appellet. *Reg. Mod. & Cap. Gen. 1659.*

a. Gravis culpe censetur, immodestè cum aliquo, vel maxime cum Sæcularibus contendere, vel rixari; adeoque gravi poena dignum. *Can. pan. c. 13.*

b. Dissolutè cunctinantes, & loquendo, alios ad risum concitantes advertendi. *Can. pan. c. 2.*

c. Siquis de victu, aut vestitu, etiam leviter conquæatur; vel debitam omnibus, præsertim Superioribus, reverentiam non exhibeat, reus poenæ. *Can. pan. c. 1.*

Ad 210. *Vide ad 137.*

Ad 211. Nostrates, non ex cognomine Gentilicio, sed ex nomine alicujus Sancti designantur, Alex. VII. 28. Apr. 1660. *Const. Cam. scut.*

a. Alicui ex Nostris, aut Externis probrum, vel nomenclaturam, quæ in derisum cadat, dicentes, aut scribentes; mendacium, proferentes; juramenta otiosa usurpantes; præteritis, & emendatis alicui culpas improperantes; alicui detrachentes; in cellulis nocturno tempore colloquentes, gravi poena damnentur. *Can. pan. c. 3.*

Ad 213. *Vide ad 137.*

a. Nemo de his, quæ Domi, aut inter Sodales aguntur, nisi sint ad edificationem, cum Sæcularibus tractet. *Reg. com. n. 30.*

Ad 215. Licentia quidquam imprimendi nulli concedatur, quin prius duorum ex doctoribus in ea re Opus censuram, & approbationem subierit. *Cap. Gen. 1641. & Reg. com. nam. 19.* Nemo autem typis aliquid mittere audeat, sinè approbatione Examinatorum, & consensu Generalis. *Ibid.*

CAPUT VIII.

*De Gymnasio, seu Scholis Pii
fundandis.*

217. Ab una Scholarum Piarum fidelitate, ad Reipub. reformationem, sua capiet incrementa Religio.

218. Plures Domus non admittantur, quibus nequeat satis de Ministris idoneis fieri.

219. Ad novas Foundationes non procedatur, antequam aliz perficiantur.

220. Pro novis Foundationibus Ecclesiam in primis, suppellectilem necessariam; Bibliothecam, & Hortum contiguum præparent Fundatores: ejusmodi autem Stabulum jus Sedi Apostolicæ devolvatur.

221. Aedificiorum formæ, ad Paupertatem cum simplicitate servandam, prius à Generali examinentur.

222. Ad Regularis observantiz stabilitatem, duodecim saltem in singulis Domibus commorentur: super quo, nisi urgent necessitas accedat, Generalis non dispenset.

223. Sinè Generalis Decreto, consultis Assistentibus, aliisque sibi bene visis, nulla dimittatur Fundatio.

224. Interdictum Seminariorum, & Sæcularium Convictorum Regimen.

NOTE.

Ad 217. Vide ad 1. per totum.

a. Prohibetur in districtis viginti militiarum ab Urbe usum Locum, in quo Scholæ Pii non sint, Domibus Novitiorum exceptis, habere. Pius V. Const. Ad ea, per quæ; C. 6. Martii 1617.

Ad 219. Nulla, si sive Generalis cum Assistentibus facultate nova Fundatio suscipiatur. Cap. Gen. 1659. C. 1692.

a. Progressibus novarum Foundationum promovendis, nisi aliunde suppeditetur expensæ, Domus Provincie, in qua Fundatio instituenda est, habita facultatem ratione, ad Provinciales, de Assistentium suorum Consilio, præscriptis, contribuant. Ceterum pro Fundationibus extra Provinciarum limites ea contributio à Generali detrahetur.

Ad 220. Curandum, ut qui Foundationem aliquam Religiosam nostræ possideant, prius parati necessarii. Reg. Prov. n. 7. Vide ad 48.

a. Qui Scholæ Pii erigi, & infirmi elibari perant, annuos redditus, aut pensiones, quibus deceter alimentis, & sustententur, erogent. Cap. Gen. 1641. & Alex. VII. Const. Datum, die 24. Januarii 1656.

b. Super alimentis Fundationum non aliud onus, quam Institutum acceptum; nisi Generalis cum sibi Assistentibus accedat Auctoritas. Quod si Fundatores ex integro velint onera Misericordiam impendere, unum quotidianum possit admitti. Cap. Gen. 1641.

c. De suppellectili autem Vide ad 207.

d. Bibliothecæ quotannis per Locorum Superiores libris Institutum accommodis cumulatur: & in Visitationibus de hujus Decreti observantia inquiratur. Cap. Gen. 1683.

e. Quatenus ob angustiam loci hortus haberi nequeat proximus Collegio, ad honestam amissionem remissionem, si fieri poterit, habeatur in vicinia. Cap. Gen. 1659.

f. Porro memineritis Superiores Locorum, sub pena trimestris Suspensionis ab Officio, ipso facto incurrere, ne plures ullas fructificas facienda parantur: reliqui verbis bi-mensuris mortificationis, juxta Can. p. n. c. 18.

Ad 221. Novorum Domorum, & Ecclesiarum delineationes in primis à Generali cum sibi Assistentibus probanda: nec aliquid supra sumptum decem aureorum in eorum aedificia, &que Provincialium saltem facultas, innovandum. Cap. Gen. 1637. C. 1659.

a. Quoties nomine aliquis Fundationis officio se præbeat Scholæ ab Aedibus Religiosis les separantur, ut studiis his non valeant pro libito pervadere. Cap. Gen. 1637.

Ad 222. Domus necessarii ad viandum carentes, pro congruo Pensionum numero, & Regulari observantia, dimittende. Cap. Gen. 1659.

Ad 224. Seminaris, in quibus regendis Regulari disciplina potest confervari, possit permitti declarari. Cap. Gen. 1637. Item notem ejusmodi, si formam Collegii Nazarenæ de Urbe, seu Laurenti Nicolipæpensis in Moravia imitentur. Cap. Gen. 1619. Plus referentia in Notis P. 1. c. 4. ad 45. C. 1. que hic consensunt.

CAPUT IX.

*De Gubernatione Gymnasiorum,
sive Scholarum Piarum.*

225. Idem sit ubique Domorum regendarum tegor.

226. Sicut Rectores Mortificatione, Obedientia, Humilitate, rerum Peritia, Discretione, atque Prudentia probati: qui sciant opportune Benignitatem cum Severitate miscere; ut eis ruto valeat Generalis ipse, quando sibi videbitur, Auctoritatem suam cooedare.

227. Rectorem esse, quasi propriis humeris, Oratioe, pietate desideris Domum, & Scholæ sustinere.

228. Eorundem erit à Subditis Observantiam exigere, & scholiarum disciplinam tueri.

229. Sub-

229. Subditorum incolumitati parvè studeant, quatenus ipsos à noxiis arceant, & ad spirituales, & literariam frugem adducant.

230. Omnium officiis attendant; ut solertes confirmare, desid. amovere valeant.

231. Sciant, ut idoneos domesticis Muneribus, Scholis præsertim docendis, habeant Ministros: quos frequentius visitando, quomodo se gerant in sibi commisis, explorent.

232. Tempus durationis hujusmodi Ministrorum, qui domesticis, & scholasticis destinati fuerint Officiis, citra, vel ultra triennium in Domibus, sit penes Generales, seu Provinciales arbitrium.

233. Sit obique Domorum talis adolescentium Confessarius, qui paternæ charitate, & benignitate ad Dei amorem eos alliciat.

234. Designetur in singulis Domibus Præfectus Orationis continuæ, à decem, vel duodecim discipulis per ordinem manè, & vespere scholasticis horis faciendæ pro Fidei Catholice propagatione, hæresum extirpatione, Principum Catholicorum Concordia, & pro Religiosis incremento: qui etiam facili methodo pueros ad constantiam, consummandum, & orandum, pro capto, instituat.

235. Ubique suis domesticis, & literariis rebus agendis tempus, & ordo sit.

236. Ad signa Communicatis, nulla interposita mora, convolandam.

237. Pro vario discipulorum numero, & capto varii sint pariter Præceptores.

238. Novi discipuli, prævio examine, in suas classes docendi, Magistris distribuantur.

239. Bis in anno generale scholasticorum examen, pro gradu ad classes majores faciendū, instituat.

240. Citius Pauperum Institutio expeditur, quod diutius in scholis esse non possit: ut characteres, & omeos docti, sibi necessaria facilius acquirant.

241. Sit in Scholis librorum selectus, ad Pietatis, & morum Institutionem.

242. Non modò pueri quotidie Sacram Cathedram adificiant; sed etiam Præceptores statuto per hebdomadam die

eam doceant, explicando; publicèque per festos dies in eadem scholares exerceantur.

243. Nihil verbo, vel facto dissuom à Pietate, & Modestia in Scholis permittatur.

244. Quacunque occasione curent Magistri benignè suos auditores ad virtutis amorem, & cultum adducere.

245. Initio Scholarum Preces de amore præmittantur, flexis genibus, ante Sacram Imaginem, Præceptoribus cum discipulis orantibus.

246. Adolescentes, à morum, seu Studiorum neglectu per verba non respicientes, ad Rectoris iurum à Correctore mulcentur.

NOTE.

Ad 224. Rectorem imprimis Munera est Uniformitatem in omnibus custodire. *Reg. Art. 21.*

a. Ministri locales pridem ex Consuetudine caperent appellationem; sed inde in Regulis communibus, à Cap. Gra. 1665. confirmata.

Ad 226. Quoniam electio Superiorum ab exaltis Muneribus merenda; unòque magis prodest Candidato ad sequendos honores, quam periculum optime Magisterium; censendi sunt incipies cuiusque Gradus in Religione, qui prius laudabiliter Institutum Scholarum Piarum per plures annos non exerceant. Propterea savor, ne quis in Superiorem eligatur, nisi bene institutus, & eruditus. *Cap. Gra. 1659. C. 1671.*

a. In Calibus morum gratioribus, aut gravissimis, tunc expressis, quàm redemptibus ad Canones notios penales, Processus fiant à Rectioribus: de factis autem, sicut Provinciales instruerent. *Cap. Gra. 1637.*

b. Præceptores sub pena ipso facto interdicti privationis utriusque Vocis omnibus, & singulis Rectioribus, ac Superioribus localibus, ut intra quindecim dies, à publicis Successorum suorum Patribus ad summam componendis, consueverint per se, vel si forte debeant ex Obsequio cuius discedere, per aliquem à se Depuratum eisdem Successoribus res, ac documenta omnia, ad Archiva, Administrationem, Domorumque suarum pertinentia, cum subscriptis à se, duorumque Antiquiorum, vel Petitorum ipsius Familiae fide robustis, rerum omnium suarum, ac domesticarum, etiam Archivi inventaria, nec non sua Domus, & libris Sacrali, atque Oeconomice. Quilibet autem Successor de integrè sibi factis ejusmodi consignatione testimonium à se subscriptum, jura rei veritatem, Prædecessori suo mittere tenetur. *Id. Cap. Gra. 1641. C. 1671. Fide ad 350.*

c. Quam quidem rerum omnium vocatogrammatum, cum statu Domus relicto ab Antecessore in proxima Visitatione, seu Capitulo Provinciali, si illa non intercesserit, proponit, ut inat ratio Regimini apparet. *Id.*

484 SYNOPSIS CONSTITUTIONUM CONGREGATIONIS

d. Rector egressurus Domum, in qua Provincialis deget, ad eo solum benedictionem petat. *Cap. Gen. 1671.*

e. Tenetur quoque Rector circa series annuales quousque Provincialis de Causis insignioribus suis Domum informare; quemadmodum respectivè Provincialis Generali. *Cap. Gen. 1671. Vide ad 367.*

f. De Subditis in aliam Domum à Rectore non transmittendis *vide ad 245. e.*

g. Siquis Rectorum, relicta Domus, cui propolitus est, sine Provincialis licentia alibi diverset, Domus per mensum non excuset. *Cap. Gen. 1692.*

h. Quid si abesse à sua Domus debeat ex aliquo urgenti necessitate, id fiat solum ad breve tempus. *Cap. Gen. 1677. Itaque Provincialis certior fiat.*

i. Ita sequitù Rector, seu Vicerector Domum custodiat, ut alteruter omnino prorsus exeat. *Cap. Gen. 1692.*

k. Rectores, qui annuis contributiones, quousque fuerint, ad festa Nativitatis Dominice integrè non perolverint, suspenduntur ab Officio, quando non satisfecerint. *Cap. Gen. 1692. Vide ad 331.*

Ad 227. Rectores, quousque habeant Curatorem, seu Praefectum Scholarum, alios vel inpossibilibus, frequenter per se circa Scholam suam impendant. *Cap. Gen. 1637.*

a. Nullibi Scholae supra susceptas in Fundationibus multiplicentur, nisi prius accedat Generalis laus. Provincialis extra laudum cantiones. *Cap. Gen. 1639.*

Ad 228. Rectorum solertia committitur, ut eodem ubique doctrina, modus item in Doctorum laudum Scholae studiose servetur. *Reg. Art. a. 11.*

a. Propterea Rectores, & Superiores quousque Regularis obsequantur iuxta Constitutiones, & Generales Decreta, quae vigent, zelatores declarantur. *Cap. Gen. 1639.*

Ad 229. *Vide ad 221.*

Ad 230. *Vide Conf. p. 3. cap. 4. ad 366.*

Ad 231. Rectores in propriis Domibus Officiales minores, pro arbitrio, & prudentia, instituant. *Reg. Art. nom. 16. Vide quae p. 3. c. 4. Conf. a. 366.*

a. In primis verò solertia Rectorum luculenter explorantem habet Magistrorum capacitatem; ut Generali, seu Provinciali conformem, non solum cum primis Scholis docendis dedicandis, sed etiam cum ab inferiori ad superiorem classem insinuendam promovendis. *Cap. Gen. 1637.*

b. Tempore Scholarum Magistri vellos ad colloquia in Gymnasium admittunt; neque à Scholis, pro Secularibus studiis alio modo egrediuntur.

Ad 232. Ita Rectorum, quemadmodum dum Provinciali durationi nullum oremine- ti temporis spatum praescribit notis Contribu- tio; immò ipse Subditorum, citri, vel ultra terminum, mansiones, Generalia, seu

Provincialia arbitrio penitus relinquit. De Fam- ilias verò primas, & secundas Novitias *Vide ad 26. a. b.*

De Personis immediatè à Generali in ali- qua Domus collocatis *vide ad 353. b.* De trans- mittendis in aliam Provinciam *vide ad 365. e.* De tempore disponendi Faculas *vide ad 353. c. Conf. a. 365.*

Ad 233. Confessorius scholasticorum pro- vectioris aetatis, &, si fieri possit, senex. *Reg. Conf. a. 9.*

Ad 234. Cautum, ne ullatenus Oratio continua, fieri solita per Rholetos, amittatur. *Cap. Gen. 1637.*

a. Ejusmodi sorem Oratio haberi consti- tit coram Augustissimo Eucharistiae Sacramento, seu in Scholarum Oratorio tempore scholasticum exercitationem, cum de pace, quibus de- sero, per Orationis continuè officium, bis in gyro convocatis adolescentibus, ex deum, vel docendis, ad orandum.

b. In primis autem parvuli erudiuntur, quantum debentur generaliter, orare, alia- que praecipua Fidei, Spei, Charitatis, & Constitutionis elicere. Ibi etiam Desponsa Ro- tationem, vel Officium, seu septem Passionum Penitentialium, vel Graduales, & hymnodi aten- te, ac devote rectore accedunt. Concluant autem semihoram, vel aliud opportunum orandi spatum, cum Litaniis B. V. vel Sanctorum, attentione soliti, & temper in fine Assumptio- nis tam praegaudium.

c. Porro etiam ad Orationis continuè Praefectum Officium Constituitur; cuius est ad- olentem ad motum innocentiam Scholae pro- movere, praeterea per institutiones ad eum confidendum, & communicandum; quod dicunt per classes, capta confidit opportuni- tate ab Orationis continuè directione, fiat; co- que solentia, quo soliti, etiam per filiorum disciplinam, saepe Parentes doceantur.

Ad 235. Ad emulationem, quae in ado- lescentibus malum valet, autem, singulis constitutis bis in anno emulationem cum am- lla confertur diligenter, declarando victores, & victos in singulis classibus coram Patribus Familiae, & aliis, Superiori bene visis; con- vocatis praeterea in Aula Scholae ceterarum classium Ordinibus; ubi per laudes tri- umphantium, & mansueti, virtutis acqui- rendae studio succeduntur. Tempus autem ejus- modi scholasticis exercitiis fit circa festum scholasticorum examen; unde praeterea octavo Ma- gistris ingenui sui talentum in opportuna hor- bationibus exercendi; quod etiam fieri possit, ad mapas Petri, & translationis incrementum, inter Actus academicos de Sanctis Locum, seu Scholarem Personam, vel aliam in quousque Actorum coronam, si mos fuerit.

a. Est sorem Rectorum attendere, ut Scholasticis Notis Actibus Interius temporibus praecipuis exercantur. *Reg. Art. nom. 13. Vide ad 232. n. II. nom. 20. Porro nunciantur Dramas, sive Actus comicos, & similes in Ecclesia prohiberi; alibi però quousque, nec nisi honestissima, & prius examina, & ob-*

tata

tes in scriptis Generalia faciant, seu Provincialis ex Delegatione. * *Cap. Gen. 1637. Art. 1. n. 8.* Quia Adus nullus literarum publice à quoquam exhibetur, antequam Superiori, aut alicui ab eo Deputati censuram subeant. Habentur preterea ubique ab aliquo per Rectorum Deputatum in Sordiorum Institutione Oratio ad eadem suscipienda. *

Ad 136. Ad omnia signa Commensationis, tanquam ad nunc Obsequium, concurrendum. Signa vero Scholarum, ad edificationem, ita praevidenda, ut antequam labantur semihora, inter primum, & secundum coniecta, in sua quaque Schola constent; ut ad primum secundum signum rursus, pro scholasticarum excitationum principio, solite etiam Praecepta per Magistrum incipiunt. * Quis quidem Praecepta, non modo audiat Magistri, sed simul etiam recitet. *Arg. Mag. num. 1.*

a. Cuabit ergo Praefectus primum Scholarum signum dari iuxta distributionem horarum, campanam quadrate circum pulsando; à quo signum ad alteram semihora intercedat. Item interea Praefectus amonet, ut atque discipuli se gerant in suis classibus, donec Magistri accedant; ad quorum praescriptum adolentes promittunt ex memoria lectiones Decorationibus; qui singulorum extores, scripto accedunt, debent Magistri, pro diligentia, seu negligentia puniunt, utique pro merito stimulant. Imò, ad fidei aduersionem accedunt, & ad memoriam periculum, ab aliquibus delinquentibus inopinato lectiones memoriae exigunt. *Art. c. 12.*

b. Scholae docentur horarum cum dimidia spatio, tunc de mane, quinde sero, non plus, nec minus, continuantur: diebus tamen Vacationibus à praecepto, tamen bona denuuntur. *Art. c. 12.* Quod etiam singulis Sabbatis ad Vespere fit pro Concione ad omnes discipulos, à Scholasticis Praefecto, seu aliquo Deputato per Rectorem, a quo Litteras Laureatas habenda de more. *

c. Nec ultimo solum quadrate scholasticis Magistri aliquid ad Praeceptum pueri explicant. *Art. c. 12.* Verum etiam, ut Scholae notitiam fore sint, quocumque adhibeantur, & excogitatione à Magistro inducantur, ut nihil sine Pietatis intentionem doceant adolentes. In classe itaque legentium, ex his, quae pueri legunt, autem ad alios virtutum suggerendos per oppositas similitudines, parabolas, comparationes, & exempla, pro capite, nanciscuntur. Item in classe scribentium: statagendo etiam, quatenus exemplaria, characteribus efformanda proposita, sacrum aliquod, seu morale completione affatum, ad virtutis amorem, seu etiam alicuius naturam; quod, per scripturam repetitum, alius adolentium animis inhearet: quod etiam fructuosum fiet, si pauca sint crimina; contra quippe ad numeros ducitur; & rythmos fecerit pueri recordantur. In classe Rudimentariorum, nunc, verba, & signa in proponantur, in quibus praecepta Pietatis promouenda scilicet ponantur.

d. In reliquis alicuius classibus quicquid explicatur, quicquid pro locutionibus praestatur, ut Praecepta promouantur, vitium adoleatur. Ea sit veri Scholarum Piarum Magistri cura, ea tanti Materis explicatione sedulas, ut Pietatis vehiculum literarum sit institutio. *

e. Sive ergo Grammatici, sive Poetici, aut Rhetorici canones tractantur, ad collationem excitationes, ut Pietas promouantur, vitium adoleatur. Ea sit veri Scholarum Piarum Magistri cura, ea tanti Materis explicatione sedulas, ut Pietatis vehiculum literarum sit institutio. *

f. Subinde saepe Praefectus, & saepe Rector videat, ne, quae à Magistro discantur, aliquid sapientiae inveniunt. Ideo saepe Scholae visitet, intendendo etiam, an Magistri, & discipuli citè suo Munere fungantur. *Arg. Praef. a. 11.*

g. Pro ut autem in Scholasticis initio nascitur, ad signa campanae saltem; ita, dato signum, fiat in dimittenda.

h. Statim itaque, solitis Praeceptis perfoluta, Magistri singulis discipulos ex ordine huius secundum classes, cum Modestia, & silentio à Scholis egredientes, conueniunt in Ecclesiam, & mane ad Sacrum audientium, de sero ad Litteras B. V. cantu piano, devoto, & iuxta, Praefecto assistent, decantandas; ut inde paciter per classes ordinantur, & sine strepitu dimittuntur, à maioribus ad minores, gradum in ordine procedendo; respectu autem parum tunc, qui debeant ex ordine scholasticos comitari. *Art. c. 12. Arg. Mag. a. 7.*

i. Quod praeceptum sedulum Pietatis Institutionem, bonos quoque mores, & urbanitatem Nolentes in Scholis proficiantur: non modo verbo, sed factis etiam doceant. Venientibus itaque, ac rediensibus Rector, aut Praefecto, Magistri cum discipulis, spero capite, assurgant; neque, nisi ad eorum autem, sedent. Quod si Provincialis, aut Vicerector superuenit, Magistri, statim occurrant, & cathedra dignantur. *Art. c. 12.*

Ad 137. Absoluto Studiorum curriculo, Clerici, seu nobiles Sacerdotes in Scholis, docenda adducunt, ut per annum saltem infimis classibus gradatim applicentur, ascendendo à classe legentium, & scribentium, ac numerantium ad Rudimentales; inde ad Grammaticas, ad Poetas, & Humanitas; itaque, nisi Praepositi Generalis, aut Provincialis Dispendio accedat, hic ordo praesentatur, aut quicquam ad Rhetoricam, Philosophiam, vel ad Theologiam, sive scholasticam Theologiam proficiendum valeat promoveri, qui prius periculosos iuniores gradus assuetis non ascenderit. *

a. Magistri, qui primo ad Scholae docentur, vel ad superiorem ab inferiori classe promouantur, etiam examinentur. *Cap. Gen. 1637.*

486 SYNOPSIS CONSTITUTIONUM CONGREGATIONIS

b. Magistri, & alii quicumque petere quidem à Scholaribus, vel eorum Propinquis prohibentur; gratia enim ex Voto Scholæ hic extendit. *Cap. Gen. 1637.*

c. Magistros in singulis classibus assignat Provincialis. *Agg. Prov. ann. 2.*

d. Singula autem Scholæ, ad quas numerosi constant audientes, non plures, quàm duæ classes doceant, ad constitutiones tollendas: & ex his Magistrorum solertia, ut (potquàm communiter aliquid, ad piam auditorum institutionem, de Christiana Catechesi ab eorum memoria exegerint; & monitum aliquod super ea, pro morum politie, breviter prouiderint, iuxta *Cap. Gen. 1637.*) dum unam classem docent, alteram teneant in componendo, vel traducendo, vel emendatis lucubrationibus retribendo, vel, ad emulationem accendendam, excerptorum aliquod argumentum, vel quid simile opportune perficiendo ritè occupent.

e. Non solum attendant Magistri, ut Scholarum suorum alumni secundum regulas ritè componant: sed etiam omnino, ut characteribus graphicè, & orthographicè formati scribant; ut augendo, quantum, ad manum confirmandam, & equalitatem in scribendo seruandam, in papyro linea obliquata, seu posita suffulsa, prætictim adolescentiores, retribuat lucubrationes, relicto margine pro correctionibus.

f. Earum autem emendationes manu intelligibili præceptorum sunt: quæ, si ob discipulorum equum nequeant omnes ex integro colligere, parum tamen aliquam, commissa studiis aliorum errorum indagine, minus sua mendis vindicant; advertendo, ut adolescentem lucubrationis piliatam semper faciant, in qua attendat ea, quæ componant, perpetuant.

g. Authorum interpretationes hac lege fiant in Scholâ. Magister primò, auditoribus è libro recitandis, eam parum, quam intendit explicare, prælegat: mox Auctoris mentem, & rationes aperiat; & ad aliquam piam directionem deflectat. Inde periodum primam relegat, contrahat, vertat. Tandem in caput rediens, iterum periodidem explicet, attendendo notata grammatica, si Grammaticæ classis doceat: rhetorica, si Rhetoricæ; narrando historiam, indicando argumenta, & formas dicendi elegantiores. Quibus expeditis, explicationem ab aliquo repetat. Postremò, ut utriusque scripto traducant, si Grammaticæ; successum autem notabilis, si Humanitatis, vel Rhetoricæ, præcipiat.

h. In infimis item classibus, dum classis una coram Magistro legat, altera studentium Lectioni, vel scribat: dum alterius corrigantur characteres, altera pariter occupetur.

i. Conducet autem plurimum ad ordinem, & puerorum profectum, si classis ex eodem singula libris legatur: ut cum unus legat, ceteri attendentes illa legentem, corrigendo, abetitia exercentur.

k. Magistri ne propriæ doctrinæ studentem nesciant in docendo; sed omnia omnibus scili, res, & verba puerorum capacitati consentanea in proponant, ut optimi Magistri laudem in eo veritas meminerint, si audientum caput se hanc accommodare.

l. Nemini aures liceat in Sæcularium auditoribus illatis adolescentem primatim docere, nisi Generalis facultas prius accedat. *Cap. Gen. 1637.* Item de Lectionibus particularibus in Scholâ, tempore Scholæ, alio quocumque tempore, vel in aliis quibuscumque locis intelligendum.

Ad 238. Prefectus novum aliquem adolescentem ad Scholam advenientem summa Charitate excipiat. Pueros disciplinæ incapaces, & morbis contagiosis infectos, ritè etiam ad nesciam cæcorum fordibus non admittat, donec, vel convalescant, vel, ad pauperum hospitalium, decemque compareant. *Cap. Gen. 1637.* Ceterum apud ad prima elementis, si Scholæ capacitas fieri, non excludendi. *Alex. VII. 28. April. anno 1660. Const. Gen. 1637.*

a. De Scholâ, & classibus, quibus aures studuerint, intererit: de Puerorum, & eorum domo scilicet, ut viuentur inconuenientia. Capacitatis periculum faciat; quantum in debita classe sint ordinis perturbatio valeant collocari.

b. Notabili morum vitio infecti, nec non disciplinæ incapaces prudenter reprobantur.

c. Si censent, aliquem admittendum: descripto ejus nomine, cognomine, Patriæ, & habitatione, nec non classe, in qua collocatur: monitum de Scholarum nostrarum Regula, ita innotandum præcepti inter oppositas commendationes tradat. *Ex Agg. Pref. per totam.*

d. Sit etiam Scholarum perfecti novorum Scholarum conditionem ita libere, ut ab admittendo ad Scholam latius exeat eis, qui per conditionis tenuitate aliâ nequeant in studio innovari: tales enim legere, scribere, & numerare ritè docendi sunt. *Cap. c. 2. p. 2.*

e. Quod si eò fuerit Puerorum voluntas, & desiderium, ut Scholam latius adolescentem ejusmodi doceantur: de Superioris approbatione fiat. Verum admodum latissimum non intercludatur illis adolescentibus, qui aliorum compositos ingunt, ad Sæcularium Clericatum arbitant; dummodò Sæcularium continuantur sui parca.

Ad 239. Ex Officio Scholarum Prefectus bis in anno fieri curet examines discipulorum: nempe post 14. Novembri, & solemnem Pachtis. *Agg. Pref. ann. 2.* Non improbandum tamen, si Superioris arbitrio eadem examina ante festum summas, & scilicet Pachtis præveniantur.

a. Ejusmodi autem examini faciendo aduocet Rectores, Prefectus, & alii scilicet, potius eorum scholasticorum, Secunda i qui ritè scholasticorum ingenium, & profectum sciant, eos ad classes respectivas promoveant.

b. Ne

b. Habebitur autem semestris discipulorum examen in Aula Scholarum, seu alio decenti loco per singulas classes circa præteritis semestris Studia; & quicquid fuerit superiori classi par invenitur, à Prefecto scribitur, ut post abfolutum singulorum classium examen, in catalogo ad majorem classum promotorum publice in eadem Scholasticam Aula remittatur.

c. Ubi cavendum, ne, quamquam aliqui minus profectus competerent, distas, quam par est, in eadem classe immarcescant. Vitium inique ingenii, ceteris paribus, debitum Scholis cursum ne retardet: sedis gravis ordini scholastico poterit confusio.

d. Cum verò aliquis possit cunctis offerat, qui ad classes superiores progredi non possit videatur; scilicet cum Parentibus, aut Propinquis verbo, characteribus rite formidatis, & cōspiciendis faciendis in classe respective dedicatur.

Ad 140. Ea sit Magistrorum sollicitudo, ut adolescentibus habiles reddant de semestri in semestri; ita ut ab inferiori ad superiorem classem, scilicet, ab Infima ad Mediam, à Media ad Supremam, & mox ad ultiores in examine generali promoveantur.

a. In Singulis Collegiis, in quibus commode id fieri potest, novem, ut plurimum, classes distinguende. Quarum tres ad Arithmetica, tres ad Grammaticam reducuntur: relique verò Rhetoricam, Rhetoricam cum Poeti, & Morales Theologiam concernunt.

Prima est Infima legentium, primis Fidei, Pietatis, ac literarum incumbens elementis.

Secunda, Media legentium, scribentium, & jura faciliore Arithmetice Regula, præsertim quatuor cardinales, numerantium.

Tertia, Suprema Arithmetice, in qua, præter canones ad abas, periculisque scribendum, universæ Arithmetice Transitus expelluntur.

Quarta, Infima Grammaticæ, cujus Regulae generales expériat.

Quinta, Suprema Grammaticæ, cujus Regulae generales reperit, & quascunque ejus Observationes cum integro Profodis Transitus, nec non aliquid de structura Carminum edicit.

Sexta est classis Humanitatis, in qua, præter effusæ Grammaticæ, quodam difficiliore præterit, repetitiones, & exercitationes, Methodis Epitolaris, Prognosticis, Tropi, & Figuræ cum aliquo greci sermonis exercitio proponitur: nec non solum, ac liget Orationis fundamenta jectantur.

Octava, Rhetoricæ de more, Poetis de sero, brevis, facillique methodo tradenda. *Art. 6. 14.*

Nonæ, Morales Theologiæ, quæ sub quanto nostro Scholarum Piarum Voto non comprehenditur; sed à *Cap. pag. 2. c. 10.* publicis inter classes perspicue indicatur. *Fide n. 6.*

b. Syllabus Authorum in singulis classibus exhibendos habes infra in *Notis ad 158.*

c. Ubi Cæsus conscientie, allaque Scientie traduntur, canones pro Studentibus, & Lecturibus Nostrorum respectu serventur: recitentur autem in *Notis ad 152.*

Ad 141. Novelli libri assignati per classes Magistris urantur, juxta catalogum à Prefecto quomodo in Anno Scholarum publice proponendum eadem die, quo examen summale absolvitur. *Art. Pref. num. 7.* Qui non solum cavet, ne libri prælegendi bonis poterint moribus obfist, sed etiam ut optimis characteribus sint impressi, ac de rebus agant, à quibus, idem pueri, quam eorum Parentes pie documents percipiunt. *Ibid.*

Ad 142. Dietum in Scholis minoribus, & majoribus ex memoria scholastici Sacram Catechetum in primis reddant aut cæteras Arithmetice, seu Grammaticæ Lectiones, ita ut innotescant etiam Scholæ quocunque; additis per Magistrum opportunitatibus explicandis, & monitis, ad Pietatis cultum apprime conducantibus. *Cap. Gen. 1637.*

a. Dominicis diebus publice in Ecclesiis nostris Doctrina Christiana puerorum disputationi proponitur: cui Magistrorum accedet explicatio. *Art. Pref. num. 4.*

b. In diebus, præter diurnas in Sacra Catechesi exercitationes, & festas periculis, diebus maxime Sabbati ad caus incubandis. *Art. c. 14.*

c. In solemnibus Catechesi exercitiis, diebus Dominicis ad Vespers confertur, in diebus Probationis, ubi sunt Scholæ, aut Juniorata, Noviti, sive Studentes, ad Suprioria novum, in eam docendis adolescentibus exercantur. Laici tamen, ubicunque in nostris Ecclesiis hi exercitiis fiat, taciti assistant. *Cap. Gen. 1639.*

d. Ordo autem commendat tantopere Munera adimplendi esse.

e. Prefectus Doctrinæ Christianæ, sive idem, qui Scholarum, sive alius, Superioris arbitrio, audito primo tempore signo, cum aliis assignatis Magistris descendit in Ecclesiam: & ibidem in distinctis classibus, juxta eorum, & capum, pueros in silentio, & Modestia continet, donec tempus incipiendi recurrat.

f. A primo signo ad secundum semibora circiter intercedat. Inter ea verò plus aliqua liber legatur, vel cando spiritualia decantentur. *Art. c. 11.*

g. Dato secundo signo, adolescentem omnes ordinem genuflectant: & illorum duo ante Altare Orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, Symbolum Apostolorum, ac Decalogum, cæteris modestè respondendibus, patri lingua pronuntiant: mox Prefectus dicens *Actum agitur Cæ.* jubetque singulos, facta genuflectione, in suis classibus confilare. *Art. c. 11.*

h. Inde per horam poeri sedulo exerceantur : primo seniores singuli coram suo Magistro reddent memoriter Doctrinam Christianam parem, ex Praefecti conditio : postea Magistrorum expositionem faciem, & efficacem accipient. *Reg. c. 11.*

i. Per alteram semihoram, primo poeri, ex praecipuo pariter preparati, memoriter per salum, vel alio modo disputando concitent pro premio, vel pro consecuturo singula trimestribus super ceteros Imperio. *Reg. c. 11.*

k. Ultimo circiter quadrante Praefectus brevissimam habet Concionem, super his maxime Mytheria Fidei, quae occurrunt, sacris dictis, & exemplis referant : praescribatque, quae in futura sessione promenda faciant ex memoria. *Reg. c. 11.*

l. Quibus intra hanc spem absoluit, duo designati a Praefecto discipuli Litaniae Deiparae praecant, ceteris respondentibus, ut supra, genuflexis. Adde Oracionem, *Oracionem tamen*, Praefectus : Preces aliquas injungat pro Christianae Religionis incremento, benevolentia expurgatione, Concordia Principum Christianorum, & ejusmodi. Postmodum classes ordinatas dimittat. *Reg. c. 11.*

m. Non solum autem festis diebus, ac praefertur, habenda Carechthis ad Vesperas : verum etiam horis matutinis Oratoria, seu Congregationes Scholarum suarum sedulissime observantur. *Cap. Gen. 1637. & 1641.*

n. Oratoris poeri frequentent singulis diebus Dominicis, & solemnitatibus primae, & secundae classis, exceptis diebus Nativitatis Domini, Epiphaniae, Paschae, Ascensionis, Pentecostes, Corporis Christi, & Dominicae Quingagesimae. *Reg. c. 10.*

o. Eadem ex Consuetudine habentur diebus ad Sacram Synaxim statutis : nec ullas, quemadmodum nec à comuni Confessione, & Communione, ab illis eximant, nisi ex legitima causa : per Superiorem, vel Praefectum Scholarum probanda.

p. Ejusmodi Congregationum Praefecti sedulo curabunt, quatenus praedicti locus mundus, & Aere orietur, pro temporum varietate, ab Officialibus respectivè assignatis. *Reg. c. 10.*

q. Juxta numerum discipulorum plura, vel pauciora obique Domos habentur Oratoria : quae saltem duo sunt. Primum, Officii Deiparae pro majoribus. Secundum, Rotarii pro minoribus discipulis. In quibus attendendum, ne poeri discordibus vocibus canant, aut nimium propere : sed suaviter, & deest Deo laudes petulant. *Reg. c. 10.*

r. A primo campanae signo ad secundum seniores de more intercedat : & interea poeri convenientibus pios, & facilia aliqua liber praestetur. *Reg. c. 10.*

s. Ad finem cujusque Oratorii brevia aliqua, & exempla proficua coram poeri puerorum per singulos Oratorum Praefectos habeantur : quae cum Officio, seu Rotario horum non excedat : mox Litaniae Laureanae decantentur, sicut in Doctrina Christiana : inde ad Sacram de more ordinem, sine strepitu ab Oratorum Praefectis officiorum : à Praefecto autem Scholam custodiantur : denique paulatim sine confusione dimittantur. *Reg. c. 10.*

t. Iovis Confessio, ut semel in Mense, loco parvi Deiparae Officii, Definitorum Officium à discipulis pro condiscipulis, aliisque via sancta, lectionem piam cujusque interuenientem, in Oratorio canent : prout patet in obitu aliquos ipsorum, praeterea Congregationibus adscripturum.

u. Nullibi tandem, praeterea scissuras ostiorum, inhiantur : & ubi insistant, nec intra Chorus, nec in Ecclesia nostrae impotenter admittantur Societates, Confraternitates, Sodalitates, & alio quocumque nomine appellata, Secularium Congregationum nisi re, & conditionibus munitis à Generali examinatis, & approbatis, ejusdem facultatis accedat.

Ad 143. Quaecumque Lectio, quodcumque argumentum, & lucubatio in Praeterea, neminem laudat Scholam Plurimam sciam, ferant.

v. Ut autem ordinem omnia decurant, curet Praefectus, ut Regulae Scholasticae ob oculos omnium ad Aera, seu Aula Scholam pendant. *Reg. Praef. n. 9.*

Ad 144. Materiam etiam Praefecti est attendere, ut Confessionem, & Communionem singulis mensibus, certo die assignato, discipuli frequentent : & qui non sunt epi ad Communionem, à Carechthis ad Confessionem erudiantur. *Reg. Praef. n. 8.* Parvuli autem ullius, aut acries in annu pariter constituantur : & explorent sufficiens rationis usus ad Communionem : ut ad eam erudi, hoc tempore promoveantur, praefertim in Festis.

w. Triduo ante Confessionem Communionem generalem curet Praefectus Aera Scholam affigi Tabellam cum summa Confessione, & Communionis indictione, quatenus adolescentes praemoniti rite se praeparant, & liberi sint Confessarii.

x. Prædicta ante sacram Synaxim indictionem, ad alteram Scholam pomeridiam signum Confessionis se sitant in suis Sedibus Confessionibus ad puerorum adveniens Confessiones summa Charitate, Benignitate, & Paternitate excipientes.

y. Erit interea Praefecti, five etiam Carechthis per classes ordinati Scholares in Ecclesiam adducere, illis assistere, eisdemque reducere : alios interea praemonendi in Schola, ut

ut per examen contentis, alioque alius rib se preparent: in qua re singuli quoque Magistri insigni Zelo immorantur: ducendo præsertim rationem, & præsertim examinis instituti, & aliorum Commisionis, & Propositi eligendi: & summe perit adolefcentibus confidentiam ingendo, ad integritatem Sacramenti, dilecti, & exemplis opportunioribus in eam finem aptes.

d. Ea die, qua ejusmodi scholasticorum Confessio prævenitur, semihora, Schola vesperalis subtrahit, per eam Præfatum, seu alium Deputatum à Superiore impendatur in opportuna Concione ad scholasticos omnes in Ecclesia congregatos, ante coenam Disputæ Litaniæ, ut moris est: tunc autem Sabbatum sequens concione vacat Concione.

e. Item in Oratoris, ante Communionem habendis, per eorum Præfatos patibentibus adhortationibus, & exemplis adolefcentes ad veram devotionem accenduntur: ut summa animi, & corporis moderantione, ac innocentie ad sacram Synaxim accendant. Quod itum post Communionem pro gratiarum actione in eadem Oratoris per horæ circiter quarantam persistendum: ubi tandem, cunctis hymno, *Pange Mappa*, cum solitis Precibus, Congregationes absolvunt.

Ad 245. Duo in singulorum horarum lapsa ea opuscula agno, Magistri, & scholares, aperto capite stant, Angelicam Salutationem, alia voce ab ipsa Magistro, vel ab uno ex discipulis recitant, deinde audiant, Disputæ Interfectione tunc, quæ ea in eam fine imploratur per *S. Sancta Maria*. *Ps. Ora pro nobis*.

a. Item, cunctis gratiarum actionibus exercitationes literariæ absolvuntur. *Ag. c. 12.*

Ad 246. Cunctis Præfatis, & Magistri, ne quem iusta caribus verbis. *Cap. Gen. 1645.* Quod si quis verberandus sit, non verberetur, ut verberetur: sed eo mentem incutiant non nisi fœtica usatur: ita verò, ut nullum signum, seu litæ imprimi possit: imò potius per permissiones ad aliquod tempus, per Preceptum aliquorum recitationem, per notas negligentie inflicta, & ejusmodi continentur. Quod si graves delicta, vel alia ratio digna sit exclusionem flustit alique à Scholis, id neque à Præfatis, neque à Magistris fiat, nisi de auctoritate Rectoris: nec ullas ejusdem, iterum sint ejusdem facultate recipitur. *Ag. Praef. nam. 10.*

a. Exemplo etiam urbanitatem doceatur adolefcentes à Magistris, abstinendo ab improperia, & id generis: imò per aliquem respectum cum illis agant, ut agere addiscant. Scilicet progressus in alloquendo scholasticos mos Gentis decenior.

b. Ad Magistrorum autem levamen à gravibus Institutione oneribus, & ad scholasticorum recreationem vacatur à Scholis iuxta sequentes temporum distributionem.

c. Vacationem, seu feriarum scholasticorum aliz sunt hebdomadales, aliz octavales.

d. Vacationes hebdomadales à kal. Novembri usque ad Postoctavam erant feriis quinta à pascha, tunc semihora Scholis adempta: à festo autem Corporis Christi usque ad kal. Novembri tota feriis quinta vacat. *Ag. c. 13.*

e. Si occurrat festum feriis secunda, vel Sabbato, datur vacatio: si feriis tertia, vel quinta, vel sexta, vel bis integrè in eadem hebdomada, non datur vacatio. *Cap. Gen. 1637.*

f. Aliæ vacationes annuales dicuntur, quæ à festo Sancti Francisci, seu aliar, iuxta Locorum Consuetudines, usque ad solemnitatem Sanctarum Omnium sanctorum concedi distando gradum classes, ita ut à quarta Ochoberis Classis cum cæteris Scientiarum studioribus, ubi docentur, Rhetores, Humanitæ, & Grammatici, & Arithmetici Superiorem classis ad ferias dimittantur.

g. A festo Ochoberis vacatur classes Medie Grammaticæ, & Arithmetice.

h. A nova Ochoberis Inferius Grammaticæ, & Arithmetice.

i. A duodecima Ochoberis cæteræ classes, Classis tamen Abecedariarum, quocum feris quindecim dierum spatium non excedunt, ad meam *Cap. Gen. 1637 die 15.* Ochoberis ferias annuales ingreditur. Ubi notandum, à classe majori trahi ad vacationes quascunque minorem ejusdem Scholæ.

CAPUT X.

De Promovendis ad Studia Literarum.

247. Versantur Scholæ Piz circa piam, & literariam puerorum eruditionem, ad animarum salutem.

248. Affeciendo Institutum ejusmodi fini requiruntur exemplaritas vitæ, doctrina, modus docendi.

249. Juniores Nostris, Virtutibus adultis, Studiis literarum dedicentur.

250. Singulæ domus binos Alumnos ex nullis alant, donec in singulis Provinciis Collegium unum institutur: pro eisdem una erudiendis.

251. In ejusmodi Collegio, nisi pro Nostris, ultra Rhetoricam, & casus scientiæ non procedatur.

252. Scientiarum Studiosi frequentius de illis disputando concertent. Operam autem Humanioribus dantes, Actus academicos, etiam extemporaneos, ad aciem ingenii explorandam, coram aliquo, quosque dirigat, frequentius habeant.

253. Idem communiter latine loquantur.

254. Secundo Probationis anno Novitii, approbante Superiore, doceantur modum docendi Doctrinam Christianam, Characteres, & Arithmetice. Quisquis autem ea singulare talentum præferebat, in eisdem perficiatur: ut ad congrua promovendi possit Officiis: sicut etiam, qual

490 SYNOPSIS CONSTITUTIONUM CONGREGATIONIS

tradendis Linguae Latinae Rudimentis ex-
celluerit.

255. Nullum tempus à Studiis
Nostris extra solitas recreationes otio-
se teratur; neve Orationis Studii-
um, animique Modestiam possideant;
& sedulâ Pietatem cum Studiis co-
lant.

256. Ad instaurandum, augendum-
que Spiritus fervorem, ante binam
Solemne per annum Votorum Renova-
tionem, Spiritualibus Exercitiis vacent.

NOTÆ

Ad 247. Vide n. 1. Ad 1. & seq.

Ad 248. Juniores, qui non dederint Re-
gulari Obsequio speciemus inhabiles ad Stus-
dia conferre; neque ad illos Ordines valeant
promoveri, donec propositi excedat Studii re-
quirentur, & distia circa mores probentur.
Quod potissimum prescribitur pro observantia
Sacro-sancti Causam, præcipue Decr. dist. 38.
cap. Ignorantia: mact. & cap. Nulli sacerdotum.

a. Quando verò Studii privati extiterint,
humilibus, ac mortificationis exercitiis de-
dicantur; & illud tempus (iniquum non fuisse
in Religione) pro suscipiendis Ordinibus,
& pro complemento septuaginta à Professione non
competent.

b. Graviores etiam penâ, pro relexa-
tione, & errorum gravitate, afficiantur.
Cap. Gen. 1637.

c. Singula Provinciae conditum habeant
Studium Humaniorum litterarum, Lingue Gre-
cæ, Characterum, Arithmetice, Philosophiæ,
Matheseos, Theologiæ Moralis, & Scholæ-
sticæ; nec ulli ex quacunque causa, nisi in
penam, seu ex necessitate, licet Studia diffe-
rendo intermittere. Cap. Gen. 1645. & 1671.

d. Provinciales de Studiorum ratione,
quod literariorum, & religiosorum progressu,
Generalem frequentius informetur; à cujus præ-
terito in Studiorum ordine non discedant.

e. Juniores ad Scientiarum Studia pro-
moveri non valeant, nisi tantum habeant Hu-
maniorum litterarum peritiam, ut eas laudabili-
ter docendo sint parati. Cap. Gen. 1692. &
1693. Scholæ. n. 1.

Ad 249. Clerici, expleto Probationis tem-
pore, lincis Humanioribus, Infinito perve-
cellaria, solide biennio instruantur; rursus
per accuratissimum examen habiles comperti,
ad Philosophiam, biennio prius excurrendam,
promoveantur. Qui verò in Humanioribus ex
vino ingenti, aut valedictoria muni eo tempo-
re profecerint, Calibus conscientie, & Arith-
metice, cum Characteribus agnoscendis, post
audiam Logicam, applicentur.

a. Absoluta biennio Philosophiæ, qui per
ceteris probante morem, ac doctrinæ præstare
per idem examen laudabiliter profecisse inven-
tæ, Sacra Theologiæ biennio absolvendæ ad-
dicantur; repetito singulis annis circa ferias au-
tumnales solentem omnium examini; privatum

verò singulis quadimestribus iterandum, à Pro-
vinciali expedire videantur.

b. Ne per Scientiarum hanc, religio-
se hanc sit humilitas, interdictum quodun-
que Lectioribus, & Studentibus Privilegium;
imò quod alius furtim ingentium, & profundius
colatur humilitas. Cap. Gen. 1683.

Ad 250. Novitii ad Professionem admissi,
ut melius in Regulari Obsequio stabiliantur,
& confirmantur, in eodem Novitatu, tan-
quam Novitii, detineantur, donec, in oppor-
tuna chelle collocandi, in aliam Domum ex dis-
positis pro secundo Novitatu transferantur; ubi
fit locus cum requiritur ad ipsum Novitatum;
in quo Novitatus degant sub Regula, &
modo vivendi adhuc saltem, quàm antiquis
Professi, adicant à testibus, & externis
quibuscunque rebus, operum litterarum Studii
servando sub Regimine Institutionis, qui eas ha-
beat qualitates, quibus Novitatum Magister
sit relectus oportet. Ex Decr. Clem. X. 18.
Martii 1676.

a. Imò sub ejusmodi Legibus Clerici per-
ficerent, tanquam Novitii, donec Annum, &
Scientiarum Studium, vel tempus ad id re-
quisitum abolverent, & non solum quocunque
ad eam Sacra Ordinem suscipiendi sufficientem
perverint. Ex Decr. Clem. VIII. 18. Martii
1676. & Clem. X. 18. Martii 1676. Vide
365. & ad 365.

Ad 251. Cum eadem Constitutio in es-
tiam Domu, in qua Studium Provinciale No-
vitiarum instituitur, ultra Rhetoricam, & Calis
conferantur, nisi pro Nostris, procedi videret;
hujusmodi exceptio semet Legem in conerant;
unus videlicet, non prohiberi in ceteris
omnibus nostris Domibus, Studii Provincialis No-
vitiarum non destitui, publicam ultiorum
Scientiarum Professionem, hanc in Domu
ducenti predicti Studii Provincialis pro No-
stris, que, juxta Constitutionem, uni esse de-
bet Formale, seu Principalis in singulis Pro-
vinciis, requiritur ad ultiorum Scientiarum pu-
blice pro sola Externis professandis Propositi
Generalis Dispensatio.

a. At verò Studentes Nostris cum Scholæ-
sticis Externis, præterquam litterariorum exer-
citationum, à Lectioribus ordinandorum, oc-
casione, nullum liceant familiaritatem; neque
ipsi Externi ad Lectoris, Juniorum, vel alio-
rum, Cellas, aut Officinas domesticas unquam
admittantur.

b. Jubetur Lectores, & Magistri Scien-
tiarum juxta mentem Doctus Angelici Theo-
logiam erudire, & proficere. Cap. Gen. 1677.
Item præcipitur, nisi in Philosophiâ, quam in
Theologiâ illibatam ejus sententiam tueri ma-
ximè circa physicam Pneumoniâ, & effica-
ciam Gratiæ prædeterminantis, sub penis in-
habilitatis ad Cathedras. Cap. Gen. 1692.

Ad 252. Quoniam à Nobis condendos
pro Studentibus Nostris, & Externis eorumque
Magistris, & Lectioribus canones dixerunt Cap.
Gen. 1665. & 1692. frequentem Studii No-
vitiarum curiam, pro Prefecti Studiorum rebi-
nio, & prudentia, detineant. Cum itaque
Con-

Constitutio nostra Aliquem requirere, qui Junioris in Studiis dirigere velit: Generalis, seu Provincialis ex Delegatione Praefectum Studiorum, vel eundem, vel alium ac Inspectorem, in Junioribus designet; qui Artium perita plurimum possit, Litterarum, & Scientiarum Profectioribus, & Studiis, etiam Moralis Theologiae, quicquid ad eorum ordinem, ac decorem expedire sibi videbitur, Superiori confiterente, demandet, vel prohibeat: nec non Adhibitis praesit; & qui publicè, quod privatum, omnia prudenter moderetur. *

a. Primo Rhetoricæ, & Poëticae biennii quadrimestri summaria repetitio Grammaticæ cum Profodiæ, Carminum generibus, & Figuræ ad eam spectantibus, & Methodus aliqua Epistolæ tradatur.

b. Secundo quadrimestri Elocutionis Rhetorice præcepta, nec non Poëtica, sequentibus quadrimestribus continuanda, cum praxi continis proponatur, *vide ad 140. d.*

c. Tercio quadrimestri agatur de Pragmaticis, & Rhetoricæ Proemialibus.

d. Quarto quadrimestri de Inventione, cum reliquis Rhetoricæ partibus.

e. Quinto quadrimestri de triplici Dicendi Genere.

f. Sexto quadrimestri, cujus nomine variè etiam vacantior tempore complectimur, partim in scholasticis, partim in spiritibus Exercitiis, & partim in examine quadrimestris consumptis, quod superest, jussu Legum Rhetoricarum, & Poëticarum, cum eruditæ Observationibus praxi intimetur; quæ quidem debet esse dilata super accuratis utraque Facultatis Præceptis.

Autorem, tam theoreticè, quam prædictè respectivè recentemur infra ad Cap. n. 153. Ex quoque ut in Studiis suis Junioris Nostri, cum primis Scholis docendi additi fuerint, illud commodi sacrificetur, ut jam satis eorum habeant peritiam, nullis difficultatibus in eisdem impetrandis habeant.

g. Biennium item Philosophicæ, in quo, post absolutam Logicam, dies una, Lectoris arbitrio, per singulas hebdomadas in Exercitiis Questionibus impendenda, sequenti ordine procedat.

h. Primo quadrimestri Commendatio Doctrinæ D. Thomæ Aquinatis, Magistri nostri; Modus disputandi; Summula, seu Logica Minor, & Proximiæ Majus, ante, vel post Theses de Ente rationis; & de Universalibus communis.

i. Secundo quadrimestri reliquæ de Logica Majori Questiones.

l. Tercio quadrimestri Proemialia; & quingque priores Libri sex octo Physicorum.

m. Quarto quadrimestri Libri, qui supersunt ex octo Physicorum; de Cælo, & Mando; de Generatione, & Corruptione.

n. Quinto quadrimestri de Anima; Metaphysica; & Meteoris.

o. Sexto quadrimestri, siquæ supersunt, Questiones de prædictis absolvantur; & reliquæ, ut siquæ in biennio Rhetorico; sed litterariæ exercitiis in Casibus conscientie convertantur.

p. Pari passu in biennio Theologico progrediendum.

q. Primo quadrimestri de Sacra Doctrina, de Sacramentis in genere, & in specie de Eucharistia.

r. Secundo quadrimestri de reliquis Sacramentis in specie, signis de Pœnitentiæ; & insuper de Actibus Humanis.

s. Tercio quadrimestri de Legibus; de Virtutibus, & Peccatis; de Virtutibus in genere; & de Varietibus Theologicis.

t. Quarto quadrimestri de Deo omnino, & Attributis; de Visione; & de Beatitudine.

u. Quinto quadrimestri de Scientiæ Dei; de Prædicatione; & de Voluntate Dei.

x. Sexto quadrimestri de Trinitate, cum parte aliqua Tractatus de Angelis.

y. Septimo quadrimestri Questiones, quæ supersunt de Angelis, de Gratia, de Justificatione, & Merito.

z. Octavo quadrimestri de Incarnatione.

aa. Nono quadrimestri Theses reliquæ de præcedenti Tractatu, siquæ supersint finiri, absolvantur; & siquæ supersint superent, in ea, quæ ad eadem biennii Philosophicæ recententur, impendantur.

bb. Memores autem esse debent Studentes Nostri, cum docendi Votum emiserint, debitum se contraxisse. Tota inque vitæ eorum committitur, ut in egregios Patres, & Artium assessoribus erudiant.

cc. Ingis inque, tam Rhetorices, quam Philosophiæ, ac Theologiæ auditorium sit exercitatio privata, & publicæ, & in prædictis experimentum (quod omnia in Professoris fieri debent, ut in primis Novitiis) unoquoque quadrimestri Studentium Visitationi super moribus, & doctrinis, etiam cum examine, si videbitur Visitationi, circa Tractatus, seu Materias eo quadrimestri habitas, ad formam quadrimestris Novitiorum Visitationis (de qua in Cap. n. P. 1. ad 31.) intimetur; excipiendo, pro Communiis libris, juratis Praefecti, & Magistri, seu Lectoris relationes, cum veridice censeantur illius Domus Vocalem sortiri interrogatorum, informatione; cujus compendium toties, quoties ad Generalem epistolam transmittatur.

dd. Præmissa inque promittenda, illustrata, prout in Novitiis, loco, in quo cum suo Praefecto à ceteris segregati agunt Novitii, audientque Familie Peritos, ut præferat, ad examen quadrimestre, si per Visitationis prudentiam habendum sit, procedant.

ee. Antequam autem de Lessonibus quadrimestribus requiratur, tradantur Examinatoribus descripti Tractatus eo quadrimestri habitum Tanti, seu Theses; mox, 6 Rhetorice fuerint, ad quæstiones super Præceptis respondeant; deinde per extemporaneas locutiones videantur, an valeant uti theoreticè in praxi, declarando, Authores interpretando, & quomodolibet, pro ceptis.

ff. Si verò de Philosophiæ, aut Theologiæ agatur, interrogati sint forma Syllogistica, emittent in primis quicquid in ea Questionione continetur, varias Doctrinæ sententias recentent, & Contrarias; sententiam denique, quam docetur, per argumenta logicè produ-

492 SYNOPSIS CONSTITUTIONUM CONGREGATIONIS

ita continent. Postmodum p'actis lit-
conum refellant.

ff. Nunc, ad Ingenii experimentum,
contra singulos ab Examinatoribus oportune
arguantur.

hh. Examinati tandem singularem, secreto
Examinationum suffragio subiciantur; qui re-
lectae, non solum per compendium in librum
modi quadrimestrium Validationum, quid
de singulis circa mores, & sedulitatem stu-
dium sit, sed etiam quanta quisque prob. vel
contra reuerentia suffragia, quae p'riter cum cae-
teris informationibus ad Generalem referenda,
ut uberius de omnibus certior fiat per episto-
las ad mensuram solis Romani cum amplis me-
moribus. Et inter cetera, quando ad ultio-
rem classem, seu Facultatem transitus imminet
significetur, quoniam ex Nostri Studentibus ad
eam gradum facere, vel in propria subditur,
vel in inferiori reponi debuerit. Omnia tamen
sub secreto fideliter coequeantur.

ii. Ad singulorum quadrimestrium septem
(prae ter mensibus per gymnasium Declamationes,
modò laenas, modò vulgares in Refectorio,
ad cuiusque Magistri praescriptum, memoriter
habentes) item Rhetores, quoniam Philosophi,
& Theologi Altiorem aliquam academicam ritu
scientiam habent; cujus argumentum Rhetoribus
Magister praescribit; Philosophi verò, &
Theologi concedere ad libitum Lectorum desinunt
in Theologiam, quos eo quadrimestri ha-
buerint, aut aliunde.

ll. Tenio quolibet quadrimestri, loco
Altius academici, item Philosophi, quoniam Theo-
logi Theores ex Tractatibus illius anni publicè
nubentur, sumptibus Domus; et sine festo,
porritum verò ad libelli formam imprimen-
das. Ad quas laudabiliter defendendas, prius
Cooperationibus, & Circulis inter se quoti-
die; coram aeternae Superioribus, & Patribus
eius Domus, semel saltem in hebdomada;
die per Lectorem standum, exercitum.

mm. Item, Humaniorum litterarum Alu-
ni singulis quatuor feriis, vel Dominicis die-
bus, & quoties Magister preceperit, ad
audiam memoriter, legant, seu soluta orati-
one aliquid recitent.

nn. Super quibus pro Munere stant
Reg. Art. n. 13.

oo. Rebeccantes ingenio, si eviderent
inepti ad aliores progressas, post absolutum
Rhetorices curriculum, Studiis maioribus, ex-
ceptis inviolabiliter Logica, interdicuntur
Charactibus, Arithmetice, & Calculi con-
scientiae addicendi, donec perficiatur, saltem
sub Institutione Lectoris pro Exteris.

pp. Coveant Lectores, ne lato quidem
unquam ab Angelica Doctrina deficiente, in-
utilibus Questionibus inmorari, aut nimis
prolixis; neque infesta Methodo procedant,
neque ultra Nicenum Rhetoribus, & Philo-
sophis praescriptum, Theologiae item cunctis
Tractatibus producant; sed, peritrosorem
Cathedrae subiciant. Pro quibuscumque Studiis
Nostri idem prout exercitii scholastici
tempus, quod publicis Scholis nostris prae-
statur, alim mane, quoniam vespere, partim in

scribendo, partim in explicando, repetendo,
ac disputando, & piis praecipue documentis,
pessim propolis impendatur.

qq. Quoniam verò inter cetera Studia
Mathesis quoque affertur; ejus Elementa, &
Tractatus, cum scilicet obolerit oportunitas,
inter Philosophicas, & Theologicas Questio-
nes tractantur, ad Generalem, vel Provincialis
dispositionem.

Ad 253. Locutio laetas. Studentibus
communitur praecipue, in eadem exercitio Sa-
crodoctum, Coactionem, & Examinum su-
perius observetur, item in Rhetoricis, & Phi-
losophis, quoniam in Theologia;

Ad 254. Sacris quoque librorum sacro-
rum electionibus, siveque spiritalibus mediis
quodam maner, ad Perfectionis fastigium inter
Scientiarum Studia subleventur; effectores
effectus Angelici Magistri considerandum, quoniam
modum Doctrinae. Quod & reliquis omni-
bus, tanquam singulare spiritalis vitae subdi-
cium, praecipitur.

a. Praeterea, jubente Clemente X. in
Decr. 1674. quatenus Neoprofessionum, &
Novitiorum eadem sit disciplina; non modò
quodam cum Juniorum Praefecto post manum
recreationem coram Augustissimis Eucharis-
ticis Sacramento se sistent, Voto privatum re-
novabant, & indulgentias locum concedent
sed etiam semel saltem in hebdomada Reclori,
seu Institutori Spirituali fidelem conscientiam ra-
tionem reddunt. * *Quae describitur ad 374.*

b. Item festis diebus in Superpelliccia
bini, seu plures adfint in Sacratio Clerici No-
stri, Rei Sacrae ministrant. *Art. c. 1. n. 6.*

Ad 256. Studentes ante Resurrectionem,
& Nativitatem Domini per decem dies Spi-
ritualibus Exercitiis vacabant. *Reg. jubilei. num.
3. Fide ad 41. a. b.*

a. Nec solum Clericis ejusmodi Spi-
ritualibus Exercitiis praestitumur; sed ab omni-
bus, ad renovandum Charitatis fervorem, ab
externis occupationibus recedendo, praeter in-
iuncta pro Votorum Renovatione, tempore
Vacationum, vel alio commodiori quoniam
stant. *Art. c. 4. Cap. Gen. 1633.*

b. Regulares, qui Exercitiis Spirituali-
bus per decem dies vacant, solus, quodam in-
dulgentiam Plenariam lucrantes. *Paulus P. 29.
Maj. 1606.*

c. Quapropter per decem dies post su-
sceptionem Habitus, & ante Votum emis-
sionem Noviti, & ante singulos sacros Or-
dines, ex Alex. VII. P. M. praecipio, Ordi-
nandi, novelli praeterea Sacerdotes, in ejus-
modi Spiritualibus Exercitiis, conscientiam
etiam generaliter expiando, vacentur. *Art. c. 4.
n. 6.*

d. Juniores, quoniam Sacerdotes,
cum suo Praefecto stant habent ab Antiquo-
ribus locum recreationis, & attentionis Disci-
plinae continentur. *Cap. Gen. 1637.* Neque Do-
mo egredi videntur, nisi cum proprio Superio-
re, aut Praefecto, vel Lectore; scilicet, non
nulli

nisi tamen procedant, vel uni omnes cum Superiori, aut Praefecto, seu Lectore.

* e. Admissi ad Habitu Sacerdotio initiati, per vicarium saltem post emissam Professionem omnimoda Juniorum Disciplina erudiuntur. *Cop. Gen. 1637. C^o ex Decr. Clementis X. 1676. Vide ad 350.*

CAPUT XL

De Disciplina Uniformi in Scholis observanda.

257. Sit eadem ubique Domorum Disciplina, eadem Exercitia, & eodem ritu persolvantur.

258. Eadem in omnibus Scholis Doctrina, idemque tradendi modus habeatur.

259. Hi sint ubique de Rectoris industriae scholasticorum libri, à quibus tam pueri, quam Parentes ad virtutem erudiantur.

260. Præter Characterum formam, adolēcentes Orthographiam doceantur.

261. Eadem sit ubique docendæ Latinitatis methodus; nec, inconsulto Generali, alicubi varietur.

262. Authorum optimi, exterisque faciliores, utiliores, & breviores in quascunque Facultate tradendâ sili-gantur.

NOTE

Ad 257. Eo Rectorum studio dirigantur, ut in Domibus cumque suis comensalis Uniformitas la omnibus foret: maxime in vestitu: *Agg. Epist. nam. 12. etiam in Clericalis Coronæ, coram tendente, barbaque forma; quam neque frequentius radant, neque diutius narium quidēis ciciter diebus.* *Vide nam. 205. pag. 131. Nihil oculi, nihil infolium, ten in Domos ordine, quam in Scholis.* & in Ecclesiâ pariter; neque passim, nisi fuerit Sincera, aut Consensu nobis adversus, usurpationem, utlatent muerent, aut pervertant, seu negligi sinant. Idemque in omnibus agendis Rurs Religioni solemnē agibetur.

Ad 258. & 259. Ad eandem in Scholis omnibus doctrinam tradendam, uniformis, quoad fieri poterit, sit Authorum electio. potissimum à Nobis. *Cop. Gen. 1693.*

a. Pro infima legentium classe Philo-sophiam, seu Abecedarium; & Compendium Doctrinæ Christianæ Card. Bellarmini, & ejus Declaratio; & Getta Servorum Dei nostræ Religiois; vel pius aliquis ejusmodi libellus.

b. Pro Media classē legentium Adā Viz Servī Dei Glycērii à Christo ab Alexio à Conceptione descripta; Centuria Exemplorum nobilium, Joannis Francisci à Jfio; & Elementaria Arithmetica Joannis Baptiste à S. Francisco, & idem Bellarminus, vel ejusmodi.

c. Pro Suprema, eadem Sacra Catechesi; Officiū Deiparæ cum reliquis uni collectis; & eadem Centuria Exemplorum, si lectione hanc classē indigens, cum ejusdem Joan. Baptiste à S. Francisco Elementis Arithmeticis; vel ejusmodi.

d. Pro Infima Grammaticæ, quemadmodum pro reliquis, Ambrosii à Viduatione in Latinam Linguam Grammaticæ Institutiones (vel aliteris Authoris facili, & præcipui) de Rudimentis, neque ad Regulas generales Adirp-rum, & Passivorum inclusivē.

e. Pro Media Grammaticæ idem Author, de Generibus nominum, ac Præteritis, & Supinis Verborum, per generales Syntheses Regulas, absque Observationibus, neque ad Profundum exclusivē; Epistolæ Selectæ Ciceronis, & Ovid. de Tristibus.

f. Pro Suprema eadem Institutiones Grammaticæ cum omnibus Observationibus; Profundis, cum Pedibus metricis, Versibus, & Figuris, Lælius de Amicitia; Ovidius de Ponto, vel Eclogæ, seu Georgica Virgilii, vel ejusmodi.

g. Pro classe Humanitatis Methodus Epistolaris, sive Breves Institutiones ad litteras conficiendas, Camilli à S. Hieronymo; deinde Methodus Programmatica, sive Artificialis Orationis prolixe Institutiones Eundem, & Caroli à S. Antonio Pærrino Antoniani de Arte Epigrammatica; Cicero de Officiis, Virgilii Aeneidos, Q. Curtius, & Ode Horatii expurgata, vel ejusmodi.

h. Pro classe Rhetoricæ Methodus Artificialis Orationis, sive Rhetoricæ Institutiones Camilli à S. Hieronymo; & ejusdem Methodus Metricæ Orationis, sive Poeticæ Institutiones; Orationes Ciceronis Selectæ; Salustius, Ode Horatii, Virgilii Aeneidos, & Martialis expurgata, vel ejusmodi.

i. Præcepta, & exercitia scholastica metrice tradantur ubique respectivē de Oratione Solus; itemque Authores explicentur. De Oratione Ligata, cum Poetarum interpretatio-ne, neque lucubratiōibus de sero.

l. Pro classe Casuum conficiendæ, in quibus tradendâ Angelici Doctoris, prout illi Professores veri tenentur, Lectores innocentissim sequentes. Genus tantum Morales Tractatus ordinem scripto tradant; explicent, repetitiones exhibeant, concertationes illustrent.

m. Memores autem sui Magistris, sibi veterem aliorum Auctores, quam assignatos in annuorum Sylabo, explicare. *Art. c. 12. & 13.*

n. In Præceptis tradendis (quemadmodum propoſitorum Authorum methodus per singulas classes ad usum servetur, & derivat Theorematum proponantur) scilicet Professoribus Tractatum aliquem cum exemplis uberioribus, brevem, & scilicet ex ingenio dicere.

Q. q. q.

a. idem

o. Idem sit Magistrorum omnium ordo : genossens quilibet cum suis Auditoribus de more Preces devotè recitet : Cathedram ascendant : Lectiones à memoria requirant ab aliquibus ex ipso Incubationes : data uni classi occupationem opportuna, exercitium alterius emendet : inde alterius classis occupationes corrigat : mox ad Præcepta ex Authore præfcripta defundenda, cum exemplis prædicta se converterat : argumenta pro sequentibus occupationibus præscribat, ea, quæ necessaria videbuntur pro lucubratione, suggerendo. Tandem Oratorem, vel Historicum, si de matutinis Lectionibus aga-

tur, si de vespertinis, Poetam interpretetur poemata, ad caput Auditorum, opportunas, omnia semper de more in Pterata culmina deducendo. *Vide ad 157. Et c.*

p. Ut adolescentes locutionis latine liberari assueti, promoti ad classes Mediam, & Supremam Grammaticæ, ad Humanitatem, & Rhetoricam semper latine loquantur, neque Magistri secus fieri sinant, ut etiam ex necessitate dissonum querendum, uberiori, & faciliiori colloquendi uti in habitum proficiant. *

SYNOPSIS CONSTITUTIONUM

PARS TERTIA.

CAPUT I.

De Capitulo Generali.

§. I.

263. Capitulum Generale bifariam cogendum : vel scilicet, ad novi Generalis electionem, vel ad graviora Religionis negotia.

264. Capitulum pro habenda Generalis electione, à Generali Vicario indicendum.

265. Ut quis utraque Voce fruatur, sit à septennio saltem Professus, & à triennio Sacerdos.

266. Triduo ante conventum electionis, feriò per Vicarium adhortandi Vocales ; ut sele Oratione, Sacrificiis, & loformationibus ad optimam electionem præparent ; enuncialis inconfultæ electionis malis, & periculis, & Censurarum Ecclesiasticarum periculis.

267. Ipsa electionis die sit in Ecclesia conspicuum Sanctissimum Sacramentum, ad impetrandam electionem illius, in quo major Prudentia, Experientia, & Virtus emineat.

268. Nemo apud se definat, quem sit electurus, donec Aulam Comitiarum ingressus, rem iterum Deo commendaverit.

269. Sub anathematis lætæ Sententiæ poena revelandus quisquis directè, vel indirectè Generalatum ambire. Convictus de ambitu perpetuam statim Vocis privationem, & inhabilitatem incurrit ; sicut etiam quicumque pro alterius electione aliquem induxerit, vel sollicitaverit.

270. Ipsa electionis die omnes celebrent Missam de Spiritu Sancto ; vel saltem, ad ejus assilum impetrandum, communicent.

271. Ad Vocales campanæ signum convocatos, unus ex ipsis, à Vicario designatus, per semihoram de optima Generalis electione in genere concioetur.

272. Absoluta Concione, dictur Hymnus de Spiritu Sancto : *Veni Creator Spiritus.*

273. Custos à Vicario deputatus Vocales concludat : nec ullus egredi permittatur ; nec aliud in victum supeditetur, quàm panis, & aqua, antequàm Generalis eligatur.

274. Iterandæ Preces : & nullum alium alloquendo, coram Deo statuendum, quem quisque sit electurus.

275. Scribatur secretò à singulis Vocalibus nomen illius, quem senserint eligendum in Generalem ; ad quæ omnia unius horæ spatium ad summum præfigitur.

276. Omnibus ordinatim fedoatibus, Vicarius Congregatos ab omnibus Censuris, ad effectum electionis Canonice faciendæ tantum, absolvit.

277. Secretarius, & Adjunctus, per secreta suffragia ex Vocalibus electi, Vicario ad mensam in medio positam assistant.

278. Vicarius cum juramento protestetur, se nullum, quem non debeat, admissurum, vel exclusurum.

279. Mox, repetita Sacri Spiritus Invocatione, primò Vicarius, deindè Singuli Juramentum hujus tenoris præbent.

Talem introitu cum anni reverentia Jesum Christum, qui est Sapientia Aeterna, quod Ego N. elige, & nuncio in Absinthium Generale Religionis Piarum Mater Dei Scholarem Piam, quem sentis, ad hoc annu ferendum, aptissimum.

280. Consequens schedulam in urnam clausam ex simula immittat; & consequenter Secretariis, Adjunctis, & Ceteris, juxta ordinem suae antiquitatis.

281. Omnibus videntibus, Vicarius urnam aperit: schedulas effundit: effusas numerat, an Vocalibus respondeant.

282. Secretarius explicat schedulas; easque Vicario, & Adjuncto videndas porrigit; & eorum describit cujusque electi suffragia.

283. Quisquis vota supra medietatem sortitus fuerit, in Generalem à Vicario sequentis Decreti tenore pronuntiatur.

In Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Ego N. tam nomine meo, quam Ceterorum, idem sententiam, elige N. & declare in Absinthium Generale Religionis Piarum Mater Dei Scholarem Piam.

284. Ad reverentiam Electo exhibendam, ejusque manum genibus flexis osculandam statim omnes accedant: quod ab Electo neutiquam recusandum.

285. Afferta novo Generali Obedientia, Deo gratiae agantur per Canticum: *Te Deum Laudamus.*

286. Quatenus pro ulla suffragia excedant medietatem, confugiatur ad Compromissionem in quinque Electores, ex numero Vocalium per votorum pluralitatem assumendos. Is, in quem pars major Compromissariorum inclinat, Generalis eodem ritu, qui supra, renuntiatur.

287. Promulgata, terque proclamata electione, oemini licitum quidquam opponere sub anathemate latae Sententiae, aliisque gravibus poenis, pro Electi, & Congregationis arbitrio.

NOTAE.

Super §. 1. Cap. 1. p. 2. Cap.

Advertendum, Caput primum Partis tertiae Constitutionis in duos Paragraphos divisi: non propter uberem rerum, quas comprehendit, copiam, cum propter eandem venientiam.

Ad 264. Alex. VII. P. M. die 18. Apr. 1660. Const. Cum sit. de rebus, Propositos Generales, & quatuor Affiliatos, in Capitulo Generali electos, ad Sexcentum tantum duraverunt.

a. Propter Capitulum Generale ab ipso Generali, uno ante Sexcentum indicibus, ut notetur in ea agenda perspicitur. Quod si per obitum vacet Generalatus, id Munus praestat Vicarius.

b. Si Generalis moritur intra primum triennium, hoc finit, Vicarius insinet Capitulum. Si vero post primum triennium obierit, finit Capitulum Generale interim, nisi forte jam fuisset infirmum.

c. Quod si scripto non fuerit nominatus Vicarius à Generali defuncto, sed Primus Affiliatus Vicarius Munere fungatur: huius loco, Affiliatus de Voto Collegiarum cum Vicario discentibus eligere. Cap. Gen. 1666.

d. Acta vero Capituli Generalis inchoentur die 25. Apr. D. Marco Evangelicae solentur: quo tempore decretantur, quae pro Regulari Observantia videbuntur statenda: ita vero, ut novo Generali statim propositionem Jus relinquatur. Cap. Gen. 1672.

e. Nihil autem, ut plurimum, in Capitulo Generali decernendum proponitur: quod si non fuerit in Provinciali discussum: prout etiam in Provinciali, quod non fuerit in Localibus examinatum, peritis quibusque literis, & supplicat omnibus rejiciatur. Cap. Gen. 1671. Vide ad 221.

f. Pro Decretis cujusque Capituli Generalis, utqueque publicentur, manibus examinandis, Generalis electus statim Congregationem quatuor Patrum sibi Affiliatum, & Comitiarum Secretarii: qui tenent diffinitionem, in ipso Ordinationibus occurrentes, eidem referant emendanda: mox, quae definit fuerint, in ipso Capituli Congressu publica fiant per eundem Secretarium: cujus, cum totius Capituli Actibus sub precepto formalis fidei Obedientiae à Generali ferendo singuli subscribunt. Ex Act. Capituli Gen. 1623. & ex Consuetudine.

Ad 265. Habent in Capitulo Generali utrumque Vocem: Generalis, & in eius defectu Vicarius Generalis: Exgenerales, Affiliatus Generalis, Procurator Generalis, Provinciales, & hinc ex singulis Provinciae Vocales. Vide ad 362.

Ad 266. Ad evitandam insuper confusionem quancunque in propositionibus à Capitulo Generali discutendis, singulis Provinciales cum suis Vocalibus ordinationem referant Capitula Provinciarum cum eorum propositionibus, Capitulo Generali directis. Cap. Gen. 1637.

g. Diebus Generalium Comitiorum praesentibus eligantur tres de gremio Capituli, ad excipiendas rationes à Generali, Affiliatis, & Procuratore Generali super casibus Muneribus juxta Clem. VIII. Decreta de Rebus Reg. c. Novus a. 13. Cap. Gen. 1624.

a. Electum novum Generalem, novoque Affiliatos congregatos quilibet Provincialia, & huius Provinciarum Vocales confectio-
ne informantur de Provinciae Personis, maxi-
mè verb de Subiectis ad quoscunque Regimen
idoneis, ut Electiones, propediem faciendae,
juxta pondus meritorum instituantur. Quas
quidem relationes quilibet Provincialia profes-
sat potissimum ex authenticis Visitatorum Actis
circa mores, vitam, indolem, Studia, tem-
pus in lustrati Ministerio, sive in docendo
quacunque Scientiam, vel literarum Facul-
tatem Nostram, aut Exteros (Intelligendum,
quod praescribitur de Scholasticis Parum exer-
citio ad 226.) laudabiliter imponent, Zelum
Observantiae, & familiam, ad plenam Personarum
cognitionem. * *Ide ad 314. a.*

Ad 167. Electio novi Generalis semper
facienda die 2. mensis Maji. *Cap. Gra. 1671.*

Ad 169. Conventi de ambitu, tam intra,
quam extra Religionem, ipso facto, & jure
utraque Voce in perpetuum privamus; qua
perierit pena demum non confici, si non reve-
lent. *Cap. Gra. 1641.* Quid etiam intelligen-
dum de his, qui pro aliquo eligendo aliquem
inducunt, vel sollicitaverunt.

a. Propterea, ne potest ad ambitum ad-
itus, remanentium est in perpetuum à Religione
Ecclesiæ quibuscunque Apostolicis circa Nostram
electionem ad quoscunque Dignitates, &
Gradus in Religione consequendos. *Cap. Gra.
1637.*

b. Nullus pariter valoris habende li-
tere Apostolicæ in favorem supplicationum edi-
ctæ, nisi libelli supplicis fuerint prius à Gene-
rali cum libris Affiliatis tubiscripti, quatenus
per Sedem Apostolicam specificis ejusmodi
subscriptis derogatio non accedat. *Cap. Gra.
1637. & 1641.* Quod tertio confirmatum in
Cap. Gra. 1639.

Ad 170. 171. & 172. Generalis, seu Vi-
carius, ministrantibus duobus Primis Affiliatis
pro Diacono, & Subdiacono, Sacrum
solemne facit de Spiritu Sancto, Capitularibus
omnibus in Superpelliceo affiliatis; & post
Evangelium habetur prima Concio latina: ad
quam quicumque idoneus, quamvis non sit
Vocalis, sed libris consuevis à Generali depu-
tati. Secunda verò in ipso Capituli Congressu
latine quoque proferenda, per unum ex Capitu-
laribus aut omnium Generalis vocatus; & ab-
soluto Sacro, dicentis hymnum, *Præ Oratione
spiritus*, hinc processionaliter ad Aulae Con-
ventionem procedunt. *Ex ad. Capitulum Gener.
Iste Synopsi etiam habendi Capitula.*

a. In fine cuiusque Capituli Generalis, &
Provincialis Sacrum solemne fiat de Sanctissima
Trinitate pro gratiarum actione, Vocalibus in
Superpelliceo affiliatis; & post Compromis-
sionem latente Canticum: *Te Deum lauda-
mus. Ec. Ad. Capit. & Synopsi Ryt.*

Ad 173. Constitutio prohibens exitum
ad Aula Capitulari post Vocales ad electionem
conclusionem, intelligenda est juxta juris Commu-
nis dispositionem; excipiendo omnimodum casum
necessitatis; & accessum Scrutatorum ad Vo-
cales infirmos; qui quocunque periculis in ea
Domo exsistant, passionaliter tamen Communi

nequeant interesse; ut eorum suffragia
suscipiant. * *Ide ad 338. a.*

Ad 176. Abolitionem à Consensu con-
suevit imperiri pro Canonica electione Prae-
sulis Capituli, Eminentiſsimus nimirum Prothob.
vel Altit à Sede Apostolica Deputatus; qui
tenus addit: scilicet id Muneris pariter Gene-
ralis, vel Altit, qui perisides.

Ad 177. Proelectionem Secretarii, Ad-
juncti, & Compromissarii, *Ide ad 337.
f. g.*

a. In Secretarios, & Adjunctos in Ca-
pitulis Localibus eligi possunt fructus Voce no-
rum affiliati. *Cap. Gra. 1692.*

b. Electio Adjuncti declaratur de Capitu-
larum essentia in electionibus. *Cap. Gra.
1692.* nam Secretarius, & Adjunctus necessa-
rium Scrutatorum electionem supplent; imò
ipsi sunt nostri Scrutatores, cum Superiore
Capituli.

Ad 178. Processio, quæ ex Constitutio-
nis principio à Vicario facienda est, de nou
excludendis admittendis, & de non admitten-
dis excludendis, fit à Generali, si addit, vel
à Præfide Capituli.

Ad 179. Praeter juramentum de spissimo
in Generalem eligendo, aliud etiam juramen-
tum in omnibus Capitulis per singulos Vocales in
ipso Aditum Capitularium principio, statim
post Peritorem legitimacionem, promittitur,
juxta *Ordo per Ryt. Reg. Clementis VIII.
a. 36.* tenoris ejusmodi.

a. Cum omni reverentia Ego N. à S. N.
inveniens teſem Iſum Christum, qui est vera
Sapientia Aeterna, facit, me altissimum in pra-
sentis nostra Capitula, qui antecum servitium
veritatem confiteretur proferri, & magis idem
non; & in eodem omnia altissimum, qui altis-
sima pro huius Religione agimus proferri, &
quidquid altum, vel agendum erit, sub sigillo
secreti conservatum; & sic pro, scilicet prole-
re.

b. Juramentum verò de secreto in Capitu-
lis servando, de gratioribus, & quæ ex
usura sua sub secreto servari debent, intelli-
gendum. *Cap. Gra. 1636.*

Ad 180. Schedarum forma post electionem
bus, in Synopsi Ritus Capitularum describitur.

a. Sacris initiali, qui triennium à Sacer-
dotio, & septennium à Professione non ante-
gerint, Voce usum aditus fruarur, & in
folio Capituli Localibus. *Cap. Gra. 1637. Ide
a. 165.*

b. Affiliatos, & Procuratores Generales
possunt ferre iustitiam in Capitulis Localibus,
ad negotia congregatis; quod pariter de Pro-
vincialibus in Dominibus suis Provinciæ decla-
ratur. *Cap. Gra. 1686.*

Ad 181. Schemum aliam, iustitiam,
aut incertum adhibentes in iustitiam, cen-
santur cessare iuri suo, & tanquam extranei
Capitulo, in aligentiam numero non con-
suevit; & quæ non computantur, deventur ad
electionem; eo autem modo iustitiam pro
facto excommunicantur; & alia forma ubi
trio Praefide Capituli militentur, si valente
cognosci. *Ex Ad. Cap. Gra. 1637. & 1651.*

Ad

Ad 282. Vide Synopsim Rituum habendi Capituli.

Ad 283. Cum adest Eminent. Praefectus, seu Alius Praefectus, nomine Sedis Apostolicae Deputatus: Is Decretum electi Generalis pronuntiat, ut in Synopsi Rituum habendi Capituli.

a. Quid, si absit Praefectus Apostolicus, accidat autem in Generalem eligi Vicarium Generalem, Decretum electionis facit Primus Assistentis: qui si forte sit Vicarius, & in Generalem eligatur, Secundus Assistentis. Gen. Cap. 1627.

Ad 285. Quid, absoluto Capitulo Generali, pro gratiarum actione praestandum sit, vide ad 270.

Ad 286. Cum Clementis VIII. Decreta, ab Urbano VIII. die 25. Junii 1629. confirmata, praecipiant, ut in Superiorum, & Officium omnium electionibus forma praescripta à Sacro Concilio Tridentino, & Ordinis Constitutionibus inviolabiliter servetur; nostrae vero Constitutiones, à Gregorio XV. & Alexandro VII. approbate, prout pag. 14. dictum est, electionem Generalem per Compromissionem admittant p. 3. c. t. n. 286. & Capitulum Provinciale ad formam Capituli Generalis: electionem vero Vocalis in Capitulo Locali per plura secreta suffragia fieri praescribunt p. 3. c. 4. n. 361; nulli dubium erit, ejusmodi electionem per Compromissionem in Religione nostra pro praedictis Capitulis tantum Provinciali, & Generali vigere.*

a. Compromissionarii ergo in Capitulis Provincialibus, & Generali quinque per Schedulas ex numero Vocalium per singula distincta trutinia eliguntur. Porro ad eorum electionem sufficit Votorum pluralitas. Quid si suffragiorum paritas detur, pro electo habeatur antiquior in Professione. Cap. Gen. 1686.

Ad 287. Easdem omnino penas, à Constitutione nostra contra opposcentes Generali Electo, terque proclamato decretas, iubeat, qui quemlibet animum Superiorem in Religione nostra Electum recusaverit.*

CAPUT I.

De Capitulo Generali.

§. II.

288. Sexto quoque anno, seu citius, arbitrio Generalis, cogenda Congregatio Generalis pro rebus agendis, quas Generalis cum Assistentibus definire non potest.

289. Non est in ea necessaria inclusio Vocalium per Custodem: sed fiat expeditissimè.

290. Generalis habet in ea duo suffragia, & praecedentiam, cæteris paribus.

291. Missarum Sacrificia, & Praecepta particulares pro felici ejus conventus exitu per Generalem indicuntur.

292. Res in primis Deo commendatae proponantur, ventilentur, & scripto, ad maturius omnium consilium, tradantur.

293. Si tantopere discrepent Patres, ut Rerum conclusio dubia videatur; quatuor ex Vocalibus per omnium suffragia eligantur, qui cum Generali dehniant.

294. Quidquid à majori Vocalium parte fuerit statutum, ab omnibus, tanquam cælitus datum, admittatur.

295. Generalis, infirmitate praepeditus, potest alium loco sui ejusmodi Congregationi praeficere.

296. Quaecumque decernuntur, ordinatum scribantur, & coram omnibus legantur, facta iterum Vocalibus venia dicendi quid sentiant.

297. Difficultates, quae super Decretis emergunt, Generali cum Definitoribus committantur.

298. Omnia definita; per Secretarium in libro regeantur; postmodum publicanda.

299. Generalis ob causas gravissimas potest à Munere suo amoveri per Congregationem Generalem, ab Assistentibus, & Provinciali Romano, de voto trium viciniorum Provincialium, indicendam.

300. Votum trium Provincialium viciniorum quarendum per literas à tribus saltem Assistentibus subscriptas: quibus certiores facti de causis Generalis deponendi, solidè respondeant, an sit propterea Congregatio Generalis convocanda: quod si major Assistentium, & Provincialium pars consentiat, convocetur.

301. Congregationem de Generali abdicando non ingrediatur Generalis, nisi vocatus.

302. Causae Generalis deponendi, sunt crimen haerese, carnis incontinentia, scordia in Regimine, convivenia circa Subditos, cum scandalo in peccatis infordecentes, & quodlibet crimen, capitis, vel depositionis poenā puniendum.

303. Ad solos Assistentes cum Provinciali Romano spectat Causae formatio contra Generalem; cognitio vero ad totam Congregationem.

304. Testes contra Generalem, non modo coactiles, verum etiam bonæ famæ sint, oportet.

305. Siquid per calumniam, odium, & cupiditatem quis contra Generalem deferat, tanquam pascoræ famæ detractor, debitas luat penas, ab eisdem Assistentibus intelligendas.

306. Primus Assistens Causam proponit, & probationes criminis producit.

307. Ut crimen facti probetur, accessit in Congregationem Generali summaria, & simplex defensio concedatur.

308. Mox, Causâ maturè discussâ, si duæ partes ex tribus confenserint, amovendum; vocatus moveatur, ut spoote abdicet.

309. Si statim Generalis suo Muneri cesserit, cessio admittatur.

310. Porro Primus Assistens in virtute sanctæ Obedientiæ præcipiat, quatenus alia de Generali amovendo secreto celebretur, & spoote Munere abdicasse dicatur.

311. Ad ovi Generalis electionem, his peractis, de more devotendum.

312. Duobus ex tribus Congregationis partibus in amovendum non consentientibus, seu culpa non facti probata, Primus Assistens Omnium nomine vocatum Generalem, verbis antea in eo Cætu statutis advertat.

313. Is humiliter audiat; non se excuset; sed emendationem polliceatur.

314. Quidquid in ea re factum fuerit, sub Obedientiæ præcepto celandum.

315. Ne frustra Patres convenisse videantur, aliqua de Regulari Disciplina decernant; ut ad ea coequegati credantur.

316. Generalis, ob ætatem, seu valetudinem ad Regimen effectus inhabilis, ab Assistentibus, & Provinciali Romano admoventos, ut sibi Coadjutorem eligat.

317. Reluctante Generali Coadjutorem eligere, Assistentes cum Provincialibus Romano, tribusque vicinioribus eum eligant per secreta suffragia.

318. Usque ad ovi Generalis electionem, omnia cum Assistentibus Coadjutorem moderetur.

Super §. 2. Cap. 1. Per. 3. Causæ.

Ad 285. Postquam Alex. VII. Const. Cum fecit, die 28. Apr. 1660. sancit Generalem Secretis absolutum, ea tantum prout Congregatio Generalis habetur, in qua cum novi Generalis electio, res pariter totius Religionis definiantur.

Ad 291. Ad impetrandam rebus, in Congregatione Generali definendis, open dirigitur, confecerunt in singulis Domibus dictam, ab illuminationis publicatione, recedat Litterarum Laureana; debeant binæ saltem in singulis mentes Missæ de Spiritu Sancto, poterit earum vice addi in Missa diebus congruis Collectis de Spiritu Sancto, & applicari per Clericos, & Operarios huius pariter Communionis; ipsi vero de, quæ electiones haberi consueverunt, de Ordinationum facultate exponitur Sanctissimum Sacramentum in forma Oratoris quadraginta horarum per triidum duratur. Ex A. H. Cap. Gen. 1637. & 1641.

Ad 292. Quilibet aliquid habuerit pro Personis, pro Domibus, pro sua Provincia, seu etiam pro tota Religione in Congregatione Generali proponendum, quod non fuerit in Provinciali Capitulo probatum, illud scribat, & se subscribat, detque alteri ex Vocalibus; cum est negotii conclusionem penes Generalem promovet. Ex A. H. Cap. Gen. 1641.

Ad 293. Vide Notam ad 257.

Ad 294. Notum vigore Constitutionum nostrarum, verum etiam ex Ordinum Medietatum Privilegiis, Religioni nostræ concessis, facultate legislativa suatur Capitula nostra Generalia; quorum Decreta statim Nostris actibus, vel ipsi Generali respiciunt obligant. Vide ad 132. & paratim in principio huius Synopsi num. 17.

Ad 297. Pius Capitula Generalis Generali, cum sibi Assistentibus pro tempore, facultatem interpretandi, declarandi, & definiendi super ejusmodi Decreta reserant; indicendo quilibet, quatenus his Interpretationibus, Declarationibus, &c. acquiescant. Cap. Gen. 1637. 1677. 1683. &c.

Ad 298. Provinciarum Præpositi teneantur publicare in singulis Provinciis Domibus Decreta singulorum Capitulorum Generalium, eorum exemplaribus authenticis ad singulorum Archiepiscopos directis. Cap. Gen. 1637. & 1641.

Ad 311. Vide omnia, quæ præscribuntur in Causæ a num. 263. usque ad num. 327. cum Notis ibidem, & in Synopsi Rationem habendi Capitula.

CAPUT. II.

De Ministro Generali.

319. Ministri Generalis est Rempublicam Religionis sedulo promovere; quod ea sit ejus Fidei, Consilio, & Regimini concredita.

320. Sit ætate maturus, habilis ad Regimen, & virtutum omnium exemplar.

321. Mul.

321. Multa Charitate, Patientiaque Subditos modetur.

322. Quatenus per valetudinem liceat, communem ubique Discipulorum fervet.

323. Altera simplex cella, & Operarius à servitiis permittitur Generali.

324. Vita durante, non autem ad aliquod tempus determinatum, eligendus.

325. Domorum, & Personarum omnium habere catalogos, singulis annis renovandos.

326. Nominat scripto Vicarium; qui post obitum suum vices geratque ad Successoris electionem.

327. Si Generalis, Vicario innotato, moriatur, Primus Assistent Religione administrat.

328. Magistros Novitiorum, Provinciales, & Visitatores instituit, seu confirmat, vel per aliorum electionem amovet.

329. Cavet, ne indigoi ad Sacros Ordines, & ad Confessiones audiendas admittantur.

330. In Ecclesiis nostris tantum, Conciones haberi permittit à Nostris in Adventu, & Quadragesima.

331. Eligit Procuratorem Generalem, qui Romæ semper sit ad gerenda Religiosis negotia; quibus nemo se immiscet sine Generalis facultate. Quidquid autem suscepit agendum, antequam aggrediatur, simpliciter conferat cum Generali: ceterumque quid actum sit, si alicujus momenti fuerit, eidem communicet.

332. Generalis ex vehementi ratione dispensat super Constitutionibus; quod etiam Provincialibus in sua Provincia, & Rectoribus in suis Domibus quandoque tantum, & cum quibusdam indigentibus licitum; qui tamen in graviorebus consulant Generalem: ac cavenda, ac dispositionem prætextu, abusus irrepant.

333. Possit heresi, & carnis vicio laborantes à Voti absolvere, & secreto dimittere: item inquietos, & schismaticos contra Constitutionem aliquam sollicitos.

334. Apostatæ ipso facto manent Suspensi: & celebrando, Irregularitatem incurrens; ad quos coercentes brachium faculare, si opus fuerit, invocandum.

335. Eisdem in carcerem detrusis, ut resipiscant, sedulo cum Patientia Charitas adhibenda.

336. Quisquis ita per annum sese peccatis incoercibilem, dimittatur.

337. Sacerdotes ejecti, tandem censentur Suspensi, donec habeant unde vivant.

338. Præter delinquentibus impense, aliorum innocentiam teneatur.

NOTÆ.

Ad 319. Generalis cum quatuor sibi Assistentibus Voce activa, & passiva donatur: & Corpus Religiosis representat Gregorius XV. Concl. *Applodici Manneri*, die 28. Apr. 1623.

Ad 324. Alex. VII. P. M. Continuit. Cum *fiat*. 25. Apr. 1660, decrevit, ut Propolitus Generalis, & quatuor Assistentes eligantur ad Sexennium tantum. Quod à Clem. IX. confirmatum. Concl. *Ex injunctis* 23. Octob. 1669.

a. Cum Assistentibus, quoniam res gravioris momenti non occurrunt, sed illorum Alumnus in singulis hebdomades conveniunt. *Cap. Gen.* 1637.

b. Semper solliciti Generalis existat circa Observationes. *Cap. Gen.* 1679.

c. Item circa Provinciarum Studia: nam ulla ratione immutentur: sed illorum Alumnus ad ipsa gradatim promoveantur. *Cap. Gen.* 1665.

d. Cum quatuor sibi Assistentibus debet residere in Domino S. Pauli de Urbe. Alex. VII. Concl. *Cum fiat*, die 25. Apr. 1660, & Clem. IX. Concl. *Ex injunctis*, 23. Octob. 1669.

e. Exgenerales (eo nomine appellatur Generales, expleto Monere habent locum immediate post ipsum Generalem ubique; eademque voto, tum in Generalibus, quam in Provincialibus Capitulis ejus Provincie, in qua resident. Eisdem indultum, quatenus Domum, & socium Operarium, durante via, sibi eligant. *Cap. Gen.* 1665. Intoler uni subjacent Generali. *Cap. Gen.* 1671. & 1692. Ubique sunt singuli Assistentes locum habent. Si vero plures Exgenerales in unum conveniant, tamen Professionis inter se observent. Illis etiam permittitur, ut Generali proponant Resolutionem ejus Domus, quam sibi elegerint, simul remanentibus omnibus eorumdem Privilegia, aliis impetitis. *Cap. Gen.* 1692.

Ad 328. Ex quo Assistentes voto decisivo in Superiorum omnium electionibus, deputationibus, ac motionibus durati fuerat Alex. VII. Concl. *Cum fiat*; & à Clem. IX. Concl. *Ex injunctis*; ita per Generalem eligendorum propositione, de Assistentium sive Superiorum eliguntur. *Idem ad 319.* De Superioribus primi, & secundi Novitiani, *vide ad 26. a.* quorum electionem, de Assistentem, Procuratorem Generalem, & Provinciales Rectori Consilio, Generali committit Clemens X. Decr. *Ad propagandum*, 28. Martii 1676.

a. Inde tamen die 12. Junii 1693. Congr. Episc. & Regul. censuit, posse Assistentibus Generalibus competere Votum decursum in electionibus etiam Superiorum pro Domibus primis, & secundis Novitiis, non obstantibus quibuscumque. Quo Decreto Procurator Generalis, & Provincialis Romanus sunt suffragio suo confutatio privati.

b. Cum contra Continuum nullum determinatum tempus assignet pro duratione Provincialium, & Regularum, ut Superiorum Localium; ideoque licet presentes à Ven. P. nostro Fundatore, alia ad annum, alia ad biennium, alia ad triennium, alia ad sexagesimum durarent, expediret fieri: quomodo in Autographis penes Archivum nostrum Generale compertum est; idcirco pro perenni Regiminis Uniformitate statuitur, ut impetiorum ejusmodi licet Perpetua Provincialium, & Viceprovincialium ad triennium, Regularum, verò, ut Superiorum Localium ad annum durarent, expediantur: salvis aliis Eligentium iuribus, & facultatibus.

c. Prædicti autem Superiores, ad determinationem tempus electi, tempore de imminenti à Guberni sui termino Generalium promoveantur: & donec cuiusque Successor accedat, quamvis præfixum in litteris Patribus tempus fuerit elapsam, in Regimine perseverent.

Ad 329. Indultum Provincialibus, quatenus valeant Dimissiones, pro Minoribus Ordinibus transire, Clerici imperant. *Cap. Gen. 1677.*

Ad 330. Effe penes Generalem arbitrium, concedere facultatem extra nostras Ecclesias tempore Adventus, & Quadragesimæ concionandi, declaravit, nemine discrepante, *Cap. Gen. 1686.* Idemmodò concessit Regulas rebus *Cap. 7. P. 3. per statum.*

Ad 331. Procurator Generalis pro tempore, habet locum, & Vocem in Capitulo Generali. *Cap. Gen. 1637. & 1653.* Quoad ordinem, in Urbe tantum Provincialibus prædicta. *Cap. Gen. 1683.* Præbet cum Assistentibus, & Provinciali Romano consilium in creatione Superiorum, & Magistrorum Novitiorum, & Familiarum in Domibus primis & secundis Novitiis. *Decr. Clem. X. die 18. Martii 1676.*

a. Gaudet suffragio in Capitulis Localium, ad negotia instituta. *Cap. Gen. 1686.*

b. Ejus Munus est negotia quæcumque Religionis in Romanis Curia promovere; in primis autem apud Sacras Congregationes; ne quid alicubi in Religione periculum sit: suppletur suis temporibus pro facultatibus Admirandorum, juxta numerum cuique Provincie à Sacra Congreg. super Statu Regularium assignatum in *Decr. Clem. X. & ejusmodi.*

c. Eundem est quæcumque Religionis constitutiones assignare, & assignandas exquirere: de exacta rectitudine scriptis Regularibus dare: nec non eorum, sub disciplina capere, quæ non sit penes Generalem, altera penes se, custodiendum rationem in Capitulo Generali reddere.

d. Procurator Generalis, post Meos abstatuitur, Vocem habet in Capitulis Provincialibus ejus Provincie, in qua fuerit collocatus, in loco tamen sine Protectione, vel Prælatione inter Vocales. *Cap. Gen. 1665.*

Ad 332. Indulta, ratione Studiorum, Generali pro tempore, facultas dispensandi super secundo Probationis anno cum Clericis Novitiis tantum, per *Decr. Sac. Congreg. Conc. ab Alex. VIII. in forma Commissionis* sub die 23. Januarii 1693. Eminentiſſimo Card. Gaetano Carpineo Prosectori: qui, servatis servandis, die 29. ejusdem per Alia Vanceni Olivariani finxit tam facultatem habere locum.

a. Presente in eadem Domo Superiore majori, minor non dispendet in his, quæ mutant Communionem.

Ad 334. Cum Apostolus, & Epiſcopus agendum juxta *Sanctum Urbanum VIII. Decretum*, propter edita die 21. Septembris 1624. & *Sancti XII. P. M. deo* die 24. Julii 1694. Quibus cæterum annuum, ad probandum incorrigibilitatem, reliqui ad senectutem continuum; & facultatem, singulis Capitulis Generalibus tantum indultam, eligendi sex ex gravibus Religiosis, de quorum consilio, & assensu ejici debent incorrigibiles, extendit etiam ad singulos Provinciales Congressus, quatenus cum Provinciali hujusmodi Causa Eclæ cognoscitur, & eccedente Generali, quod lex Electos, & Causas Epiſcoporum, approbatione, contra Epiſcopos deficiat: firmis, quoad cætera, prædictis Urbani VIII. Ordinationibus.

c. Apostoli, ad Religionem reducere, publice per Superiores absolvantur à Censuris, & postea debent perire demerentur. *Cap. Gen. 1641. & Gen. per. cap. 7.*

b. Pro singulorum Apostolorum, ad Urbem confugiendum, & Carceratorum visio in Provincia, ex qua soli sunt profecti, juxta in singulis dies de more coarctantur. *Cap. Gen. 1671.*

c. Domus autem, in quibus deliquerint, in primis perseverant. Quod si, per amicitiam reddendum, in voto nequeant, relique dices illius Provincie à Provinciali cum Assistentibus taxantur. *Cap. Gen. 1686.*

d. Carcer eadem in secretiori singulorum Domorum parte, seu saltem cubiculum aliquod ad modum Carceris præparatum obire sit, quod possit velle deform claudi; nullaque adit fractura, sui correspondentie suspicio. *Cap. Gen. 1693.*

e. Deventis in carcere nihil ferreum permittendo, solita ex palca culcitra cum ibragula accessaria stentur. Liber aliquis ad lectuam spirituales oportet à Confessario depurato Reia providentur. Item, aliquid ad tempus religiosè transigendum, prout Superiori videbitur. Verum nemo in carcerem deorsum; nisi qui fuerit graviorum criminum obnoxius, juxta Canonem penultimum penitentiæ. *Cap. Gen. 1693.*

f. Processus juxta ritum Religionis (qui servandus, donec aliis à Sede Apostolica decerneretur, ad formam Decreti de Epiſcopis, & Epiſcopis, editi à *Sanctis SS. D. N. P. M. Innocentio XII. 1. Martii 1693* Romæ verò publicati 24. Julii 1694.) summarè, suspiciter, ac de plano sunt; solo soli veniente inspecto, non verò per spices Inui; quomodo à pluribus Summis Pontificibus pro Regularium Causis defuimus, præfixum à *Sanctis VIII. Conſtit.*

Confl. *Ad augmentum*; à Julio II. Gregorio XIII. & Aliis, quorum laudibus per commendationem Privilegiorum finitur; cavendo scilicet, ne deficiant in substantialibus. In quoque ordo, ubi acceptus in Religione nostra, ubique habetur. Habitu delicti alicujus notitiam, seu informationem, Superior per se, vel per Delegatum, cum Auditorio, requisito in praeis scholasticis iuramento, ad examinis testium propediunt. Insuper facti veritate per eundem confiteatur, Reum (permisso pariter iuramento de veritate dicendi; factaque non interrogatione, an aliquem inimicum habeat, cum causis inimicitiae, in Processu exprimentis) Confiteatur; omneque super obiecta, supplicis scilicet nominibus, examine. Qui si delictum humiliter fateatur, seu defensionibus respuerit, mitis tractandus. Si vero, non obstantibus rebus sibi dignorum contestationibus, negaverit; ad veritatem efficiendam, jejuniis, aliisque penae claudis intercedat. Confiteatur, mitigata ordinaria Canonum poenae infirmitate; convicti autem per legitimos testes, sed culpam negantes, extraordinarie. Ad Sententiam tamen definitivam integram deserviat, defensiones permittantur, citando Reum ad eas faciendas per se, vel per alium Nostrem iure tempore, à Iudice per terminos peremptorios praestiteri definitum, faciendas. Quo facto, formetur Sententia; quae Reo intatur, & Actis indicatur. * *Pide ad 226. a.*

g. Audientes ubi Petronia, & Afflictibus externis in Causis ad Religionem, aut etiam Provinciarum Superiores pertinetibus, si fuerint Sacerdotes, triennio Voce activa, & passiva privantur; si Clerici, triennio pariter ad ultiores Ordines non promoventur; Operarii denique per tres annos ultimum habent locum in Ordine suo ubique. * *Cap. Gen. 1666.*

h. Ex Religiosis quorum Domus, in qua Reos continentur, huius arbitrio penitentibus Patroc.

Ad 335. Propter Incurribiles in carcere detentos ad rationem fugam reduciendos, Operarii exemplaris, & boni consilii, Custos constituantur; qui dictis, & factis eos jurent. Praeterea duo Monitores, qui sint Sacerdotes, bis scilicet in singulis mentes ad eos mittantur; ut ad resipiscendum ipsos adhortentur; & cum Cathode, tempore carcerationis labente, jurati deponant, quam in illis dispositionem contempnerint, occasione accessum, & adhortationem; & an vera praebant emendationis argumenta. Confessarius praeterea probus eisdem providetur; qui singulis pariter hebdomadis eos visitet, cum interdicto tamen seie quocumque modo in eorum Causis immiscendi. *

a. Ad Resolutionem denique non procedat, nisi servata forma Decretorum Urbani VIII. & Innoc. XII. de Apollitia, & Episcopi, ut praetitur ad 334.

CAPUT III.

De Affluentibus.

339. Quatuor eliguntur Affluentibus à Capitulo Generali; ex secreta suffragia, in laevam Generalis; ne solus rebus agendis obstruat.

340. Virtutum omnium specimine, rerum in primis Regularium polleant experientia.

341. Generali fiscaliter affluunt; & praebent consilia; ejus valetudinem tuentur; & per Admonitorem, seu Confessarium, ab ipso electum, si opus fuerit, eundem spiritualiter juvant.

342. Affluentis graviter delinquenti, seu vita functo, alius per Generalem substituitur.

343. Resident Romae penes Generalem; eorum tamen; aliquis, ad breve tempus, ex gravi causa, extra Urbem potest ordinari.

344. Unus ex ipsis idoneus in Secretarium assumi potest à Generali.

NOTAE.

Ad 339. Quatuor Affluentibus Generalis semper eligendi erant in Comitibus Generalibus, cum Generali; cum eodem ad Severitatem tantum duraturi. Alex VII. *Confl. Com. fiat*, die 23. April. 1660. & Clem. IX. *Confl. Ex injunctis*. Un. Generali subsum.

a. Votum habent delictum cum Praeposito Generali in electionibus, depurationibus, & mutationibus quoruncumque Superiorum, Item in Causis, & Sententiis criminalibus; nec non in quibuscumque aliis Actibus, qui ex Constitutionibus Religionis, vel Decretis Capitulum Generale fieri, seu expedi debent à Praeposito Generali, & Affluentibus. In reliquis consilio tantum gaudet suffragio. Alexandri VII. *Confl. Com. fiat*, die 28. Apr. 1660. & Clem. IX. *Confl. Ex injunctis* 23. Octob. 1669.

b. Sunt etiam cum Procuratore Generali, & Provinciali Romano Ordinaris Examinatores Admonitorem ad Habitum in Romana Provincia. *Pide ad 9.*

c. Ferunt obique suffragium in Locorum Capitulis ad negotia; quemadmodum Procurator Generalis, & Provincialis in Domibus suis Provinciae. *Cap. Gen. 1666.*

d. Provinciae, seu Provinciales nullo pacto ab aliquo ex Affluentibus dependent, sed à solo Generali. *Cap. Gen. 1637.*

Ad 342. Causae deponendi Affluentem sunt eadem, propter quas Generalis potest deponi. Eas autem habes recensitas in *Cap. a. 301.* *

Ad 343. Affluentem residentem in Urbe, in Domo S. Petri, cum Generali. Alex VII. & Clem. IX. *Ibid.*

a. Passes, quoniam unus ex Affluentibus, non obit Romae; quod etiam uni viis permittendum; quod ob rei alicujus momentum aliter Generali cum reliquis Affluentibus videatur. *Cap. Gen. 1637.*

b. Affluentem Generales proxime praeterea, durante Capitulo Generali, habent locum post superiores in eodem electos; ubi sibi sibi Professionis, vel Penitentiae. *Cap. Gen. 1669.*

K R F 3 a. Aff.

C. Assistentes præterea Muneribus absoluti Vocem habent in Capitulis Provincialibus ejus Provinciæ, in qua fuerint collocati; locum tamen obtinent suæ Professionis inter Vocales, nisi alio Gradu potiantur. *Cap. Gen. 1665.*

CAPUT IV.

De Provincialibus.

345. Aucta Domibus Religio, in Provincias à Generali dividatur; eisque Provinciales præficiantur.

346. Hi Charitatem, Mansuetudinem, & Benignitatem Jesu Christi præferant; exemplo magis, quàm verbo, si-bi Subditos gubernent.

347. Habeant suos Consultores; quorum confirmationem à Generali postulabunt.

348. Nullas ferant Leges, aut latas abrogent, inconsulto Generali, nisi rei gravitas dilationem prohibeat; quòd illicò eidem significant.

349. Ordinationum à Generali editarum promovere observantiam tenentur; easque, ad bonum Regimen spectantes, regestas conferrent.

350. Archivum, in quo Provinciæ documenta, Successoribus consignanda, collocentur, Provincialis in Loco Provinciæ commodiori componat.

351. Licitum Provincialibus Vicarium usque ad novi Provincialis creationem scripto relinquere, maxime si plurimum distent ab Ube, ubi Generalis residere debet.

352. Si poscat necessitas, donec à Generali provideatur, Magistros Novitiorum, & Rectores valeant mutare, vel alios vita functis pro interim sufficere.

353. Debitum ordinem Provinciæ in scholis, classibus, libris perlegendis, & spiritualibus exercitiis tueantur.

354. Singulis annis, ad ordinem, & Observantiam continendum in Domibus, per se Provincias visitent, seu legitime impediti, Visitatorem expellant.

355. Eucharistiam in primis, Ecclesiam, Sacrarium, & Valetudinaria lustrant. A Superioribus sciententur, an aliquis excessus, an suspectæ familiaritates, an Catechesis in Scholis, & Ecclesia habeatur? an Infirmis Charitas, & elemosinæ pauperibus impendantur? A Subditis autem, quid de Superiore, Aliisque seu-

tiant, percunctentur. Officinas tandem cubicularia, & lectos, ne quid superfluum, & indecorum habeant, rimentur.

356. Tertioquoque anno, de Generalis facultate, Capitulum Provinciale pro gravioribus Provinciæ negotiis tractandis, tempore minus incommodo convocent.

357. Conveniat ad Comititia Provincie quilibet in ea Rector, cum Socio, per plura secreta suffragia in singulis Domibus electo.

358. Locorum Præpositi, legitime impediti, ad Provincie Congressum, loco sui, alium expellant.

359. Præses, qui Capitulis Provincialibus interfit, potest à Generali ordinari.

360. Cujusque Provinciæ comitiis, vel Provincialis, vel, eo impedito, Primus ejusdem Assistens præsideat.

361. Provinciarum Capitula eodem Ritu celebrentur, quo Generale.

362. In ejusmodi Provinciarum Cælibus eligantur duo Vocales, ad Capitulum Generale progressuri.

363. Ibi per Provinciales confirmantur, vel abdicantur Confessarii, Concionatores, & Lectores; dummodò ab ipso Generali non fuerint approbati: & Familiæ disponuntur.

364. Deputent in singulis Domibus rerum spiritualium Institutorem: cujus situm Superiore Observantiam tueri, & præesse Junioribus, ac si esset Magister Novitiorum.

365. Junioratus ad triennium, & ultra, Superiorum arbitrio definiatur.

366. Rectores eligunt Sacristas, Bibliothecarios, Infirmarios, Janitores, Custodes Cœnaculi, Vestiarii, & Dormitorii; Excitatores ad Orationem, ciborum Emptores, & Quæstores elemosynarum; aliquos pariter Magistros pro interim, donec à Provinciali provideantur.

367. Semel singulis hebdomadis Rectores ad Provinciales; singulis autem saltim mensibus Provinciales ad Generalem de rebus occurrentibus scribant.

368. Liberum cuique, cum opus fuerit, scribere ad Generalem; cuius literæ à nullo aperiantur, nisi ab eo, cui fuerint inscriptæ.

N O T Æ.

Ad 345. Si Generali expediens non videbitur, novæ Provincie erectio, potest Viceprovincia ab eodem institui, & Provincia sibi bene vite aggregari; eique Viceprovincialis præfici, cum Privilegio conveniendi ad Comitia prædicte Provincie, tanquam Vocalis, & utendi Provincialium Juribus in sua Viceprovincia Domibus regendis; locum autem habeat ubique immediate supra Rectores, & Assilcutes Provincialis. At Viceprovinciales inter se antiquitatis Viceprovinciarum ordinem servant. Qui verò in tota Provincia vices Provincialis gerit, Vicarius Provincialis appellatur. *

a. Provinciales, prout reliqui Superiores, de consilio, & Voto Assistentium à Generali eliguntur. Alex. VII. *Conti. Cum fiat*, & Clem. IX. *Consti. Ex injuncto*. A solo Generali cum suis Provinciis dependent. *Cap. Gen. 1637. Vide ad 339. f.*

b. Singulis Provinciales in singulis Domibus Clarissimam definire tenentur, ad formam Sacrorum Canonum, & Constitutionum Apostolicarum. *Cap. Gen. 1677.*

c. Provinciales nullo quæsito colore à suis Provinciis egrediantur, verum ibi relinquant in Locis ad correspondendum cum Generali, totaque Provincia opportunioribus. *Cap. Gen. 1637.*

d. Eorum pariter curæ commissum, ut in sua Provincia Humaniorum Literarum, Arithmetice, Characterum, Mathematicos, Philosophos, atque Theologos Morales, & Scholasticos Studia, ad Generalis præscriptum, promoveant; attendantque, ne ulli, nisi ex causis suo loco recensitis, eadem differantur; seu intermittantur. *Ex Cap. Gen. 1665. * Vide ad 248. & ad 252. d. & 199.*

e. Interdictum Provincialibus, transire Subditos extra Provinciam, inconsulto Generali; & Recoribus, in alienam Domum, inconsulto Provinciali. *Cap. Gen. 1677.*

f. Declaratum, Provinciales posse ferre suffragium tantum in Capitulis Locorum suæ Provincie, ad negotia congregatis. *Cap. Gen. 1686.*

Ad 346. *Vide 138. & ad 138.*

Ad 347. *Vide ad 9. e. & ad 13.*

a. Assistentes Provincialis votum habent in Capitulo Provinciali, & locum ante Rectores, eo durante Capitulo. *Ex Cap. Gen. 1665.*

b. Suos Assistentes initio Regiminis quique Provincialis Generali nominat ex aptioribus suæ Provincie, qui frequentius penes se possint residere. *Cap. Gen. 1683.* Non sunt autem una Rectores, nisi expressis Generalis Dispensatione ex causis bene visis accedat. *Cap. Gen. 1692.*

c. Declaratur, Provincialium Consulores habere suffragium decisivum, secretè præstandum, in Vicerectorum, & Promagistrorum Novitiorum nominationibus; Confessoriorum pro Sacralibus, Lectorum, & Concionatorum designationibus; prout in additione No-

vitionum, & in Criminalibus; in reliquis consilium tantum. * *Ex Cap. Gen. 1692.* Propterea virtutibus, & doctrina eminent. *Cap. Gen. 1637. Vide ad 9. d. e.*

d. Si per accidens Provincialis non habeat secum sibi Assistentes, per literas eorum consilia requirit. *Reg. Prov. n. 2.*

Ad 349. Tenentur Provinciales in singulis Provinciæ Domibus, non tantum publicare, sed in primis attendere, ut obierintur Capitulum Gentium Decreta, quæ vigent horum exemplaria authentica, in Archivis conservanda, ad easdem domos transmittendo. *Cap. Gen. 1637. Vide pag. 33.*

Idem de Generalium pro tempore Ordinationibus. * *Vide n. 349.*

Ad 350. Archivum Provincie fiat in ea Domo, ubi frequentius Provincialis residere consuevit: Ibidem autem afferrentur Ordinationes Generales, & libri rerum, quæ ad Gubernationem, & unum Provincie communem pertinent; ut valeant Successoribus tradi. *Reg. Prov. n. 6.*

a. Superiores quicumque majores, & minores tenentur Archivum Successoribus consignare, cum respectivis rerum omnium Inventariis, aliisque, ad Officium spectantibus, intra quindecim dies. *Cap. Gen. 1671. Vide ad 226. e.*

b. In Archivis Localibus per scriptivos libros, vel capita, sit regestum Documentorum omnium Foundationis, accessus, & recessus Superiorum, & Subditorum; obitus Nostrorum, Renovationis Votorum, Decretorum Cæterum Generalium, & Provincialium, Ordinationum Generalis, Epistolarum notabilium ejusdem, & Provincialis; Visitationum, & eorum Ordinationum; Lectionis temporis Bullarum cum annorum Sacrorum suæ. *Cap. Gen. 1692.* Rerum memorabilium, & quorumcumque Actorum Capitaliarum ejus Domus, semper à majori saltem parte Capituli subscriptorum: *Cap. Gen. 1637.* & eorum, qui Filiatione Religionis donati fuerint. Quæ quidem Filiatio, nisi probata causa à Generali, vel saltem Provinciali in sua Provincia, aut Viceprovinciali in sua Viceprovincia, nulli omnino traatur; aliis invalida censetur. *

c. Archivum, tam Locale, quam Provinciale, aut Generale duplici diversæ clave custodiatur: quorum una sit penes Rectorem, altera penes Archivarium, seu, quod idem est, Secretarium Domus, si de Locali; si de Provinciali, una penes Provinciale, altera penes unum ex ius Assistentibus; si de Generali agatur, ejus custodia uni ex Assistentibus, & Secretario suo à Generali committenda. * *Ex Cap. Gen. 1637.*

d. In omnibus Archivis Documenta quæcumque respective scilicet servantur; eorumque ius locis, & plurius re distributorum Index habeatur; nec aliquid ab ejusmodi Archivis extrahendum, nisi de fructu Rectorem à Localibus, Provincialium à Provincialibus, & Generalis Præpositi à Generali; neque sine testimonio, Archivaria tradendo ab importante; quæ quidem Scripturarum extra-

504 SYNOPSIS CONSTITUTIONUM CONGREGATIONIS

Gio ad brevissimum tempus tamen, & ob graves causas concedenda. *Ex Cap. Gen. 1637.*

Muneris autem Archiviarum est, non solum folia custodire, sed etiam, ut Scripserit aliquis momentis authenticis in Archivis habeatur, cum altero folio simplici exempli. * *Ex Cap. Gen. 1637.*

Provincialium, & Superiorum Localium sedulitati committitur, authentice Fundationis cujusque gratiorum Consilium, ac Documentorum exemplaria, statim ad Archivum Generale transmitti, ut, si qua emergent controversia, ubi esse possint in Curia *Cap. Gen. 1639.* Idem de Viceprovincialibus intelligendum. *

Ad 351. Provincialis, gravi morbo correptus, potest scripto relinquere Aliquem, qui suas vices gerat usque ad novi Provincialis creationem, i. peritiam, si Provincia distet ab Urbe, nequeque per Generalem cum Affluentibus celeriter provideri de Successore. Quod si non reliquerit: Primus ejus Affiliens, donec providetur, Provinciam gubernet. *Reg. Prov. A. 15.*

Ad 353. Singulis annis, ad festum Sanctissimi Nominis Marie, Provincialis catalogum Magistrorum pro singulis claustris, & Praeclari Scholasticum, cum aliis Officialibus, à se constituturus, pro utraqueque Domus dispositis tempore mittat ad Rectores, ut ad institutionem Studiosum, quod eoque agere debeat, non ignoret: imò, ut praemonens ad Ministerium, ex Obsequio constitutum, possit recte se preparare. Quod quidem faciendum à cunctis Magistris, aut Officialibus confirmetur, et cuicunque ad Generalem omnium ejusmodi collectionum catalogum, cum indicatione Ministeriorum cuicque collatorum, quotannis transmittatur. *

a. Neminem autem triennium in Domo aliqua consummatum emoretur: nisi ex causa non levibus citius quia videtur transferendus. *Cap. Gen. 1637.*

b. Ceterum ex Familiis, nec primi, nec secundi Novitiani, exceptis personis immediate à Generali collectis, liberum Provincialibus mutare, quos in Domino expedire judicaverint. *Ex Reg. Prov. A. p. Praeceptum sui Monasterii est, Magistros omnino habiles singulis claustris designare. Ibid. A. 2.*

Ad 354. Consilium Provincialibus, ut cum procedunt ad Visitandum, alterum saltem ex Affiliensibus secum habeant. *Cap. Gen. 1641, qui Secretarium agit. **

Provincialium, quemadmodum etiam aliorum Visitorum sumptus viant, ex causa Visitatoris, habita cujusque Domus Visitorum potestatem ratione, pro rata, ab eisdem Domibus erogantur. *Cap. Gen. 1639.*

a. Inviolabiliter singulis annis Provinciam suam Provincialis per se, aut legitime impeditus, per alium, qui qualitatibus, à Conit. n. 374. requiritur, se praedans, visitabit. Inter alios autem articulos, à singulis cujusque Familiae, sub formali Praecepto de veritate dicenda, & silentio servando: Idem Praeceptum in Visitatoribus Personarum quilibet Visitor

semper imponit diligenter requirit, quia nam ex Noliis in ea Domus virtute aliquo praecipuo, nempe Regularis Communis Obsequio, Chantate, Doctrina, Sedulitate in Instituto, Prudentia, in rebus agenda Peritia, ac Dexteritate, vel singulari aliquo Talento, Indole, Idoneitate, vel Indulgentia insignitur. Omnium verò depositionum fidelitatem Somnarium, ab Actis Visitatoris extrahendum: suo vero, & Affiliensium suorum iuramentum, pro veritate, firmatum, & sub formali secreto ab eisdem continendum, ad Generalem illic transmittit. *

Ad 355. *Videnda Synopsis Rationum Fiscalium Regularis Institutionis.*

Ad 356. Provincialis primo Generalis triennio praesentat moerens Generali, et addit iusta causa celebrandi Capitulum Provinciale Intermedium: quod non aliter, quam praescribit Constitutio, convocandum. * Singuli praeterea Rectores singulis ante Provincialis abolitionem, de bono, vel malo suorum Provincialium Regimine per iustas litteras Generalem informabunt. *

a. Capitulum Provinciali celebrando definitur tempus Vacationum autumnarum. *Reg. Prov. A. 11.*

Ad 357. *Vide Synopsis Rationum habendi Capitula Cap. C.*

a. Capitulum Locale, ad electionem Vocalis ad Capitulum Provinciale, nequaquam celebrandum, ubi, praeter Rectorem, istem tres de Familia non existant: ex quibus duo ad minus Vocem habere possunt, & una aliam *Cap. Gen. 1633.* Secus, solus Rector accedat ad Capitulum Provinciale. *Cap. Gen. 1643. C. 1656.*

b. Servetur in Capitulis nostris Localibus Decretum Sac. Congregationis die 7. Februarii 1648. decretumque, *Collectio de Familiis in aliquo Constatu, nisi per tres menses immediate proxime Capitula celebrando ibidem continue permanerint, non habere eorum in electionibus.*

c. Propiores in Hospitiis residentes, nisi vere sint membra alicujus Domus formatae, de cujus Capituli gremio coeferi debeant: nullibi Vocem habent in Capitulis, donec Residentia, in Donum formalem adita, per se subsistat.

d. Quandocumque Provincialis Capitulis Localibus, aut Aliquis nomine Generalis, vel Provincialis Capitulis Localibus, aut Provincialibus electionum praesidet, in ea non ferat suffragium, nisi aliis Praes sit de gremio illius Capituli. *Cap. Gen. 1644. si de negotiis tamen agitur, fruatur suffragio, ut dictum est. Cap. Gen. 1646.*

e. Pro observantia Decretorum Clementis VIII. editorum die 25. Junii 1599. confirmationem ab Urbano VIII. praecipitum, in Superiorum, & Officialium omnium electionibus formam praecipitum à Sacro Concilio Tridentino, & Ordinis Constitutionibus inviolabiliter servari, Vocales Donorum nostrorum, ad Capitulum Provinciale accessuri, non per vota lites medietatem, sed per plures secretis suffragia, sicut Constitutio nostra, cum specificis derogatoriis quorumcumque obtinuerint à Sede Apostolica approbata, *ut in Paraph. A. 6., praescribit, eligantur: & in Votum paritate antiquior in Professione habeatur praestitia. **

§. Ex vi eorundem Decretorum (quando quidem Constitutio nostra electionem per calculos non exprimit) quoties in Generali, vel Provinciali Capitulo, post quinquaginta Scrutinium per Schedulas, electio per vota supra medietatem non habetur, quinque Compromissarii, ut infra subeunt, eligendi: Alterum ex duobus, qui plura supra ceteros vota favorabilia in eodem quinto. Et aliorum Scrutinio habuerunt, eligere debebunt. Quod si unus tantum plura, quam ceteri, vota habuerit: Et duo, vel plures sint in paritate votorum, prior ille unus cum Antiquiore ex posterio ribus Professo proponatur Compromissarius, ut alterutro eligatur: si vero multi sint in paritate votorum: Et non excedantur ab aliquo, duo ex his antiquiores Professi proponantur Compromissarii, ut preferantur.

§. Pro Electione, non nisi per Schedulas habenda, Secretarii, & Adjuncti in omnibus Capitulis, & quinque Compromissarii, per singula Scrinia eligendorum in Capitulis Generali, & Provinciali, non requirunt excessu supra medietatem, sufficit Votorum pluralitas. *Cap. Gen. 1683. 1686. & 1691.* In paritate votorum, quotum numerus ab alio non excedatur. Antiquior Professus habetur pro Compromissario, vel Secretario, vel Adjuncto electis. *Cap. Gen. 1683. & 1686. Vide ad 277. d.*

h. Illi duo, de quorum uno eligendo fit Compromissio, non solum suffragium in electione Compromissarii, *

Ad 358. Rectores, qui noluerit accedere, vel legitime impediti: ad quaecumque, etiam intermedium, Capitulum Provinciale non accedant, ponant ipso facto Suspensionis ab Officio incurrit, nisi aliquem, utraque Voce in sua Familia gradentem, tubilantem loco sui qui Substitutus utraque pariter Voce in Capitulo Provinciali fruatur, tanquam effect ejusdem Rectoris Personae: inter simplices tamen Vocales in ordine sint Professionis. In Capetis Localibus examinetur, & Acta Capitularibus inferantur, quae in Capitulo Provinciali erunt trellanda: sicut etiam in Capitulis Provincialibus dicuntur debent, & in Actis retinere ea, quae Generalibus Capitulis erant proponenda. *Cap. Gen. 1671.*

a. Siquis nequeat ob infirmitatem Afflictus Capituli Localis interesse, & existat in ea Domino, in qua celebratur Capitulum, gaudeat utroque suffragio: quod etiam de Capitulo Provinciali, & Generali, ut dictum est. *Cap. Gen. 1683.* Tantum autem Secretarius, & Adjunctus ad illum, qui alia juri suo omnino impare redere possit, accedant cum una, antequam illa ab Schedula sit immixta: & huius suffragium in eadem una clausa, cujus clausa remanet penes Capituli Praesidem, per simulam excipiant, & ad locum Capituli respondent. *

b. Vocales resistentes, absque necessitate, da quae constet authentice, Capituli Localibus, seu Provincialibus ad electiones, vel intermedium interesse, si hoc ad eos de jure spectet, loco sui Professionis per vicarium privantur: in Localibus etiam ad negotia, per *Cod. Regul. Tom. VI.*

anonem. *Cap. Gen. 1686.* Illi advertendum, eos, qui possint ex Privilegio accedere, prout Exgenerales, Exsuffraganei Generales, Exprovinciales, Exprocuretores Generales, & Assistentes Provincialis actuales esse ab eis pariter immunes. *Ibid. Limitationem de Exprovinciales vide ad 308. d.*

c. Qui de jure ad Capitulum aliquod, quaecumque illud sit, accedere debet, si legitime impeditus accedere non valet, authenticum in scriptis testimonium de legitimo suo impedimento ad idem Capitulum transmittat: fecerit vero penitus reusensum accedere, ipso facto incurrit. *

Ad 360. Si Provincialis, aut Primus Assistent, vel alius quicumque, qui sit de gremio Capituli Provincialis, decernatur in Praesidem à Generali, habet jus ferendi suffragium. *

Ad 361. *Vide n. 263. supra ad 318. item in Capitularibus, quoniam in Nisi, & Dissensionem habendi Capitula.*

Ad 362. In Comitibus omnium Provinciarum, praeter duas Vocales, eligi solent ad Capitulum Generale, Tertius eligatur, qui electionis quoquo modo impediti vices gerat. *Cap. Gen. 1665.* Item, siquis eorum interea moreretur. *Cap. Gen. 1686.* Quod etiam de Provinciali pariter praepedit, seu defuncto intelligendum. *Cap. Gen. 1683. & 1686.* Ceterum, neque Provincialia, neque Vocales ejusmodi possunt loco sui alium, seu alios ad Capitulum Generale sufficere. *Cap. Gen. 1677.*

a. Quomodolibet autem Tertius ejusmodi electus vices aliquas suppleat, locum habet sine Professionis, vel Dignitatis. *Cap. Gen. 1683.*

b. Pro ejusmodi Vocalibus, ad Capitulum Generale convenientibus, singulae Provinciae, exceptae Romana, triginta Romanorum pro sumptibus erogant Domui Professui Romani, in qua Comitia Generalia celebrantur. *Cap. Gen. 1671.*

c. Provinciales, aut Provinciarum Vocales de Provincialium mandato deferant ad Capitulum Generale Compendia historica Vitarum Religiosorum singularibus vicibus insignium: qui eo sexennio post diem clausant in sua Provincia, ad posterorum edificationem: quemadmodum etiam ceteri, quae per singulas Domos, memorata digni, in eodem sexennio acciderint. *Ex Cap. Gen. 1629.*

d. Praeter astrictos Vocales, sex pariter ibidem eligantur Pares ex Gravissimis: de quorum consilio: & essentia in singulis Provinciis Provinciales definiant super Causis incoercibilium: quorum omnes Consultorum, & Sententiarum, contra Incoercibiles praedictos prolatum, à Generali Confirmatione petenda. *Decr. Innot. XII. P. M. s. Martii 1673.*

Ad 363. De Familis disponendis, vide ad 223. & ad 35. d. Ubi notum in quibusdam suarum Provinciarum Domibus Jurisdictionem habere Provinciales recententur, Ideoque in eis Autoritate sua Ordinaria Validationem non infirmant, Processus omni formae, Partitionem illam de Familis non collocant, aut amoveant: neque Confessiones, Conciones, &c. *Q.*

Ordinandos, vel Officiales promoveant. Cæterum tanquam Provinciales Præpositos se gerant. Ita pariter Viceprovinciales respectivè in suis Viceprovinciis.

a. Status cujusque Domus in Capitulo Provinciali accurate censetur, conferendo præsentem Domorum statum cum immediate præterito; ut majores, & minores Rectorum in omnibus pateant. Quicumque autem Rectori statum ejusmodi, non derulerit, à duobus saltem Sacerdotibus suæ Familiae subscriptum, Voce cateat in electione Vocalium pro ea vice.

b. Renuentes prædicto statui subscribere, causam negatæ subscriptionis per secreta literas ipsi Rectori, seu Vocali consignandos, vel alia via dirigendas, apud Provinciale seorsum producant.

c. Eadem pena mulcantur Superiores Locorum, qui suis temporibus contributiones omnes exsoluisse per testimonium, à Procuratore Generali collata ibidem non docuerint. Vide ad 331. c.

Ad 364. Vide 247. cum Notis usque ad 256.

a. Præter Spirituales Institutis deputatorem, commissa Provincialibus cum suis Assistentibus Vicereclorum nominatio; qui nimirum Rectoris abentis, aut legitime impediti vices gerant. Verùm hi sint à septennio saltem Professi, & à triennio Sacerdotes. Habeant autem in Domo tantum sui Vicerecloratus locum post Rectorem Cap. Gen. 1671. Nec alio, quam Vicereclorum nomine vocentur. Cap. Gen. 1637. Eorum eligendorum Ritus est: ut à Provincialibus præsententur; à Generali confirmantur; sique ad nuntum Generalis amovibiles. Cap. Gen. 1671. Imò in Vicereclorum nominatione; à Provincialibus faciendâ, requiritur votum decisivum Consultorum Provincie; poterit tamen Generalis, vel propositus confirmare, vel alios, pro arbitrio, eorum loco sufficere. In eum finem institutus Vicereclor, ut vel ipse, vel Rectori omnino semper Domum custodiat. Absente verò Rectore, aliam sibi non usurpet Autoritatem, quam omnimodâ, cum Juribus Rectoris, Observantæ invigilare, atque iustitiam; neque verò, nisi mandatam expressum habeat, vel sit Vicereclor in Capite, vel ea sibi facultas fuerit delegata, Capitulum pro quacumque re congregare; at siquid ejusmodi rerum contingat, ad redditum Rectoris differat; cui quidquid momenti acciderit, renunciet. Cap. Gen. 1692.

Ad 365. Vide ad 250. & ad 256. d.

Ad 366. Sacrisla curet, Missarum obligationibus exprime satisfieri; habeatque libros, in quibus ejusmodi obligationes cum intentionibus offerentium connotentur, ad formam Constitutionis novissimæ Sanctissimæ D. N. Innocentii Papæ XII. super celebratione Missarum, editæ 22. Decembris 1697. cum sedula rerum omnium in prædictis literis Apostolicis præscriptarum observantia. Item, Regestum singulorum Sacerdotum, quotidie celebrantium. Officiorè, moxetque Sacerdotes ignotos, absque Testimonialibus ad celebrandum confluentes, dimittat; Rerum Sacrarum Inventaris instituat, Omnia mundè peragat, & custodiat; maxime, quæ circa Sacrum Convivium. Claves Ecclesiæ noctu Superiori custodiendas deferat. Onerum perperuorum expositum habeat in Sacratio catalogum. Alternis saltem diebus Ecclesiam purget; singulis autem octo diebus Aquam lustra-

lem renovandam curabit. Collocationes tamen in primis, atque strepitus quoscumque arcebit à Sacratio, & Ecclesiâ, verbis, & exemplis, alios commonendo, Reg. Sacr. & P. 1. c. 8. Conit. n. 82. & c.

a. Bibliothecarius sit Vir eruditus; paratum habeat totius Bibliothecæ Inventarium, ritè ad libros faciliè in plures inveniendos confectum; nullum patiatur librum asportari, nisi prius inter Commodatos descriptum, & nisi facultas Superioris accedat. Semper compostam, & mundam Bibliothecam teneat, libros à pulvere, tineisque reparando. Solertique cura novis libris augeri Bibliothecam querat, suggerendo Rectori, quotannis opportune cumulandam, ex præscripto Cap. Gen. 1683. Reg. bibl.

b. Infirmary (præter ea, quæ dicta sunt Confl. n. 91. & seq. cum Notis) sit Soloria, & Charitate præditus. Bis in mense, vel etiam frequentius deferri ad ægros Lucharitæ Sacramentum satagat; aliisque Sacramentis tempore muniti, antequam usum judicii amittant. Item suæ curæ sit, ut aliqui moribundis assistant, ad ædus Contritionis, Fidei, Spei, & Charitatis leniter adhortantes; Cum quis in ultimo vite conflictu constituitur, ad orandum pro morituri anima convocet signo Campanulæ Communitatem. Semper adit Medico adventantem, ut ejus ordinationes ad unguem observandas, curæ victum, & medicamentis scripto excipiat. Observet fynthonas, ut de ipsa Medico certiorum reddat. Sedulo munditiam in celis, & reculis Infirmary curat, lectulos quotidie sternendo; fordes vel minimas obtergendo; fustulis etiam, & ramulis, ad exhilarandum ægrotum, & ad sustinum avertendum oriet; semper autem religiosissimè infirmos alloquatur, & patienter ferat. Reg. Infirmary.

c. Janitor ante primam horam noctis fores claudat, clavesque ad Superiorem deferat; quas manè ab eodem recipiat. Sit modestus, discretus, ætate gravis, & sedulus. Pauperibus, & reliquis adventantibus benignè respondeat. Mulieres autem perpaucis expedit; Domesticos ab Externis conquisitis admonet campanula. Tempore tamen Orationis, & Mensæ neminem vocet, nisi aliter negotii gravitas, & Personarum dignitas requirat. Preces ab Exeuntibus, & Reducentibus dici consuevit juxta Rit. c. 5. n. 8. cum Aqua lustrali habeat alicubi expositas, cum singulorum nominibus in tabella descriptis; itaut quisque egreditur, apponet, revertens autem, proprio nomini signum detrahat. Statu temporibus aperiat, & claudat Gymnasia. Signo particulari moneat lustrarium de Medico adventante; nullas literas, nullum Depositorum, sine Rectoris venia, cuicumque reudat, vel conservet. Reg. Jan.

d. Refectorii Præfectus munditiam ubique procurat; manibus aliendis, & abstergendis aquam, & mantiliis custodiat; nihil sine placito Superioris cuicumque tradat; reliquis Mensæ Coquo residat, seu Dispensatori. Catalogum familie ponit siggestum Lectoris habent; à quo in fine Cænz Sabbati proferantur nomina Ministrorum requentis hebdomadæ; qui sunt: Hebdomadarius, Lectores ad primam, & ad secundam Mensam; & Intervientes utrique. Separata pro Hospitibus, & Valentinaris sit Mensa; qui Valentinarum, tempore saltem Adventus, & Quadragesimæ, si cibis Pascualibus utantur, conveni-

ant

est signo aliquo dato, per semiborum anno Commencem. *Reg. Prof. Refr.*

e. Velut Cultor, tam lineam, quam lineam supellectilem ritè dispositam, refectam, & mandam in communi Vestuario custodit; quoniam iuxta cuiusque indigentiam distribuit, ut parari, et lauvare procurat. *Ex Reg. Cofp. Prof.*

f. Dormitori Praefecti Manus est munditiam per totum Domum Regulariter promovere; adeoque, ut bis in hebdomada scopis mundetur; arenae, pulverisque discutiuntur parietes insistentur; fascinae compellerentur; & sperantur; lampes totis nocte collicunt; & quicquid ornatu Religioso sit oppugnatum, per Sacras, & eruditas Insignias, diligenter apud Superiorem promovetur.

g. Excitatoris ad Oratorem, qui Mens eorum Rosarii, vel Invocatio Dormitori potest exequi, erit velut per triplicem rionum campanam dare signum ad quietem nocturnam, quadrate, scilicet, curat post benedictionem vespertinam, inde laetetur cubitum, moniturus, ut lumina non emissa extinguantur; nisi quis à Superiore licentiam habet pro aliqua vigilia nocturna. *Reg. Exat.*

b. Emptor ciborum sit rerum comparandum peritus, & fidelis; honesto pretio res emat; & eoque cum pretio in sum Domum refert, rationem redditurus Receptor, aut Oeconomico singulis diebus de sumptibus quoscumque. Nulla in comparando verba, nisi religiosa, praestet, quae Characterem sapientiae, & Modestiam, ad eorum, cum quibus agit, adificationem. Res emende sapientiae quidem simplicitatem; cavet verò à noxiarum provisione. *Reg. Cofp.*

i. Quaesitores elemosynarum diligenter quaerant; fideliter custodiant, devotè penant, modestè respondent, parènt interrogat, exemplariter ambulant; patienter ferant contumelias. Perim pendentes ab humeris; Desperat Rosarium, seu Coronam praemantibus habent; & pro Benefactoribus orant. *Reg. Cofp.*

k. Confluit praeterea in sua Domibus Receptor Praefectum rerum secretum, Receptorum Hospitum, Dispensatorem, & Coquam instituit.

l. Praefecti rerum Secretarum canones habentur in *Cofp. nom. 81. usque ad 90. cum Notis.*

m. Receptor Hospitum celles pro illis destinatas, ad munditiam, custodiat; religiosa hilaritate semper eosdem recipiat, & cum illis apud à nimia familiaritate cavendo; Hospitum lectuli culcitra, cervicalibus, & pulvinaribus mundis flammantur. Siquid per oblivionem ad Hospitibus relinquatur, vinctus Superiori. Hospites Notros, prout opus erit, sicuti scilicet, eoque pedes lavari curebit, addito Mensae communi uno, vel altero ferculo per eundem, & ultra, si diuturnum, & laetissimum laet fuerit. *Ex Reg. Recept. Hosp. Pide ad 167.*

n. Dispensator Penam custodiat; in quo rem ad vultus spectandum curam habet; nihil dispensat, nisi de Superiore mandato; nihil dispert; nihil sine corrupti; nihil de, *Cod. Regul. Tom. VI.*

strabat; necessaria petentibus, ad nuntum Superiorem, non denegat; sed neque superflua largiatur. *Cofp. Disp.*

o. Coquos aequum omnibus porcionem, eodem ferculorum numerum in utraque Mensa, nisi aliter Superior, vel Infirmitas ordinet, imperiatur. Nemini cibos pecaliter, infirio Superiore, minuitur. Summopere nitore cum Paupertate in cibis, & in reliquis, ad Culinarum pertinentibus, contrinò fidelet. Quae superius ex Mensa, confertur, seu, ad Receptorum praecipuum, Pauperibus distribuit. *Reg. Cofp. Cofp.*

p. Receptor curabile, rerum omnium ejus Domus, cui praeficitur, Inventaria continet fieri; quorum quoniam in Archivio Locali, alterum in Provinciali aservetur. Cuiusmodi aliam Officium demandat, retribuit illius Officium Inventarium de rebus tunc existentibus consignet; quod si novi aliquid eidem Officium accedat, Inventaria infirmitate, quomodoque consumptis deleatur. *Reg. Recept. nom. 20. Pide ad 226. h.*

Ad 367. Res à Receptoribus ad Provinciam scribende, sunt: Casus extraordinarii; Elemosynae insigniores; Status Domus, & Scholarum; Valerudo Religiosorum; Culpaes graves; Expositae extraordinarie supra decem aureos fideles; quae nominis de contentis Capituli sunt; Actus lititiosi celeberrimos, & quomodo se quisque gerat in Munere. *Reg. Recept. nom. 18.*

Ad 368. Pide ad 197. Hic praeterea recolenda injuncta circa Recursum observantia; nimirum, Subditi gradatim à Receptor ad Provinciam; à Provinciali ad Generalem, occasione gravaminum, Recursum habeant, Superiore minor, à quo appellatur, informante statim de causa Majorum; ad quem quis appellat.

a. Quicquid secretorum, seu Indulgentiarum quae à Generali, seu Provinciali oblinentur, nulli de secretis agatur, statim Superiori Locali, vel etiam Provinciali respectu communicet.

b. Cavet quisque, ne quoniam suis accuset; scilicet, officium in Probatione, penam Talionis patitur. *Cas. Pen. 7. 8.*

c. De litteris missis, videnda Nota ad 137.

d. Qui per triennium fuerit Provincialis, & non ob culpam ab eo Munere depositus, votum habet in Capitulis Provincialibus ejusdem sententiam, cui praefuit, Provincia, si tunc in ea commoretur. *Cofp. Gen. 1465.*

CAPUT V.

De Visitatoribus.

369. Visitatores, pro excolenda Observantia, ad Provincias, vel Domos, Generalis arbitrio, ordinantur.

370. Visitatione iustitiae Sacram Communionem, Sacramentum, Supplicium Denus, & Ecclesie; singulas Officinas, Cubicula, Rationes Duci, & Accepti.

371. Infirmos adit, audit, & consolatur.

372. Personas auditurus, prae-monet, ne dicenda taceant; ne silentio premenda, & emendata producant.

373. Scitatur à singulis de Regularis Observantiae, atque Concordiae cultu; de Scholarum Piarum Instituto; de Magistris; de Oratoribus, & Christiana Catechesi.

374. A quibus sibi videbitur, exiget conscientiae rationem.

375. De intra Visitationis exitu, rebusque in ea compertis instructum reddit Generalem: qui pro rerum necessitate consulat.

376. Sic Visitator Ideas virtutum: utatur victu communi: & à Nostrum Consanguineis nihil monerum admittat.

377. A Domibus Visitatis Viaticum suppeditetur Visitationibus.

378. Rebus, quae praesens remedium postulant, pro sua prudentia consulat; statimque de rebus, & remediis Generalem certiores faciat.

379. In eos, qui vel publica, vel privata censura digni comperti fuerint ex Visitatione, prudenter animadvertat.

NOTAE

Ad 369. In advenas, & discessu Visitationum (propter Generalem, Provincialis) duas statim signo campanas, una ejus Loci Familia occurrat in obsequium, & ad eius gratulationem per benedictionem. *Id. c. 1.*

a. Tempore Visitationis Auctoritas Religio sitat: nulli aliter Visitator promulget. *Id.*

b. Visitationes Generales praecedunt Provinciales, non solum tempore Visitationis, sed etiam quando non sicut à Generali revocet. *Cap. Gen. 1657. C. 1659.*

c. Ejusmodi Visitationes, nec Commissarii ferunt quidem suffragium in Capitulis Locorum ad negotia, nec auctoritatem ad electiones. *Cap. Gen. 1664.*

Ad 370. *Id. hujusmodi ritum pro Visitationibus C. 1.*

Ad 371. Mones omnes, iniquam personarum Visitationem aggrediantur Visitator, ne odio, vel rancore, seu privata affectibus duci se sinant in deponendo: sed uisus Observationis, bonique ordinis Zelo, et desiderio delectentur. *Reg. P. 1. a. 4.*

Ad 374. Ad Observantiae Regularis perfectionem summo opere pertinet, ut unicuique hominis ratio Superiori exacte reddatur: & cum hac in re cupere defolium obsequere, vix Spiritus fervor in Religione minuitur, ac deficiat.

a. Tam in exigenda, quam in reddenda conscientiae ratione referendum quidquid intrinsecus laet, scilicet: An quis Vocacione contentus vivat? Quod cultu quis Obedientiam, Pauperismum, Celatatem, Institutum Scholarum, & Solemnem Graduum omnium abdicacionem ex animo prosequatur? Quibus maxime perturbacionibus, ac recessibus, quis prematur? & quae illis rebusdandi ratio, & facilius? Quibus potissimum vitiis trahatur? Quas inspirationes, & ad quas virtutes propensionem praecursum habet? Quae sibi Constitutionum, & Regulatum sit gravior? Quid sentiat de media à Religione propositis ad perfectionem assequendam? Utrum habet animum ad mentalem, & vocatorem orandum? An spiritualibus affectibus? An rectum, arduum, & vagationes intermedium paratur? Utrum à Sacramentorum frequentatione, aliisque spiritualibus exercitiis, & maxime à reddenda conscientiae ratione robustior fiat in via Domini, nec ne? Quae sit in Regulari Observantia sedulitas? Quae privatione exerceat mortificationes? An aliquem peculiaris affectione, seu aversione prosequatur? An Elialter cum Superioribus agit? & ejusmodi: quae hominem interiorum dirigendum seculant. Pro quibus omnibus Visitationes, & quicunque conscientiarum rationem excipiant, parati habeant spiritualibus moribus sanctos, doctos, fortiter, fuerit, & opportunitate applicanda: meminerint autem quidquid ex occasione audierint, sub secretissimo secreto fidei sibi conservandum.

Ad 377. Quomodoque Provincialis, seu Visitationum Generalium semper visitati à Domibus Visitationis exigantur, habet inter eos redditum ratione. *Cap. Gen. 1659.* Quod si Visitator, seu Praeses aliquis minuit à Generali ad praesidendum Capitulo Provinciali, visitationum ratio, tam per accessu, quam per recessu in ipsa Provincia Comitibus sit: *Cap. Gen. 1665.* Idem de Provincialibus, & Provincialium Assistentibus, Capitulum Provinciale adveniens, observandum. Domus autem, ad cuius Locale Capitulum Praeses minuit, ejusmodi oneri ex integro subiacet.

a. Quidquid praecipitur de Visitationibus, Commissariis applicandum. Quos quidem potest Generalis iustitiae cum Auctoritate sua delegata, eos assumendo ex Visis prout inferentibus: ne aliquem Partibus inferentibus. Tandem eorum duratio cesset, cum Causa Commissariis, ad mentem Commissarii, fuerit expedita: sed expedita ab eodem petitionis declaratione. *Cap. Gen. 1661.*

b. In Capitulis Locatibus ad electiones, quomodoque Provinciales, & Visitationes: in Commissariis nec suffragium: ad negotia rationem ferunt suffragium. *Cap. Gen. 1666.*

CAPUT VI.

De Confessariis.

330. Confessarii Scholasticorum sint, si fieri potest, ætate graves, qui charitate, exemplo, & etuditione facilius adolescentes ad integrè confitendum alliciant.

331. Facili aliqua methodo puorum conscientias rimentur; eosque Sanctorum exemplis ad virtutum amorem, vitiorumque horrorem succendant.

332. In audiendis Juniorum Confessionibus, aspectum ab eis avertant.

333. Gratissimum Deo facit, qui puorum Confessiones excipit.

334. Ad Sæcularium Confessiones audiendas, Generalis, aut Provincialis facultas accedat; quæ Viris tantum moribus, ætate, doctrinaque maturis fiat.

335. Antequàm quis Ordinatio Locæ præsentetur examinandus, ad Confessiones audiendas, aut Ordines suscipiendos, habeat Superiorum Testimonia; sitque Scientia, & Virtutibus ornatus, & antea privato Religionis examini subiaceat.

336. Nemo, licet ab Ordinariis approbatus, absque sui Superioris consensu, ad Confessiones audiendas accedat.

337. Mulierum Confessiones in Ecclesia tantùm audiantur, excepto necessitas casu: tunc autem Sociis in eo loco sit, ex quo Confessarium, & Pœnitentem perpectos habeat.

338. Nullus à Pœnitentibus, vel aliis quidquam, etiam ad elemosynas, aut restitutiones faciendas, siod placito Superioris accipiat.

339. Motibundis affuturi habeant in promptu, quæ opportune suggerant; ibique tandiū consistant, quandiā sola necessitas postulaverit.

340. Confessarii Sæcularium fidelis puorum Confessiones, pro debito, excipiant.

NOTE.

Ad 330. Confessarii, Sæcularium Confessionibus audiendis præficiendi, sint antea solètim triennio ætatis majores, nisi aliter Generali videatur. *Reg. Confess. an. 1. Cap. Gen. 1659.*

a. Qui erminent Confessarios, & Ordinandos, videntur, ut non solum sint Professi, sed etiam Scientia, & Virtutibus ornati. *Reg. Exam. an. 3.*

b. Reservantes ubique Superioribus Casus omnes à Clem. VIII. assignati 26. Maji 1592. ad formam, & numerum ibidem præscriptum. *Cap. Gen. 1659.*

c. In singulis Provinciis Domibus duo saltem Sacerdotes, ad Religiosorum Confessiones audiendas, per Provinciales deputentur. *Cap. Gen. 1657.* Floret etiam pro majori Subditorum numero. Clem. VIII. c. *Sanctissimus*. 3. *Superiores*. 26. Mali 1594.

d. Confessarii scholasticorum, si fieri potest, sint senes. *Reg. Conf. an. 2.*

e. Confessarii Nostrorum specialiter deputentur, nec suis eil, quid fuerint approbati ad Sæcularium Confessiones audiendas; pro Novitiis autem eorum Magister à Clem. VIII. statuitur Juniorum Confessiones huiusmodi Spiritibus exceptis ex Officio.

f. In Locis, ubi sunt plures Domus nunt, Confessarius unus potest aliteris Familie Confessiones audire, dummodò specialiter fuerit, sine restrictione Domus, ad Confessiones Nostrorum audiendas designatus. Pro Sæcularibus verbò, de licentia Provincialis, aut Rectoris.

g. Confessarii Hospites, Domum aliquam ex nostris obiter attingentes, nequeunt sine speciali Provincialis, aut Rectoris facultate conquiri ex Nostris, aut Sæcularibus eil à Confessionibus. In itinere ibi tantum, ubi nullus Confessarius, pro Nostris deputatus, haberi queat, quilibet simplex Sacerdos ex Nostris in supplementum deputatus intelligatur, nisi aliis prohibeatur.

h. Depensii pro Confessionibus, tam Domesticorum, quam Externorum in una Dumo, non intelligantur depensii pro alia, si directè sit Civitas, Oppidum, seu Locus, non expressè Generalis, aut Provincialis interdicta Provincia. Propterea in eorum Parentibus destinant, an pro tali Dumo, vel pro tota Provincia quis approbatur, sine qua quidem facultate scripto accepta, nemo Confessiones cupaque excipiat, nec approbatus censetur. *Ibid.*

Ad 335. Exprovinciales, & Exretiores, licet in aliam Provinciam transferantur, sine gravio examine possunt in Confessariis Nostrorum à Provinciali, seu etiam in talibus necessitate à Rectore, monito tamen istam Provinciam deputari. *Cap. Gen. 1656.* Ita patet de Assensibus, & Procuratore Generali absolute.

a. Pro reliquis, privatis, antequàm Ordinatis Locorum præsententur, examinandis quemadmodum pro admittendis ad Habiturum, & ejuamodò, Provinciales initio sui Regimini deputent Examinatores, etiam ad Confessarios pro Nostris examinandos. *Cap. Gen. 1657.* qui sunt cum ipso Provinciali ejus Consultores, & Rector Domus. *Ex Decr. Clem. X. die 19. Martii 1657.* Quibus etiam, id præstare non valentibus, alii ad placitum Provincialis deest vili substitui poterunt, quemadmodum alias superius. Sed quæ voluit habere, *vid. ad 9. d. e.*

337. Ad Cautum, ne quis Confessiones audiat in cellis, aut aliis locis, quàm designatis à Superiori; nisi ex causa infirmis, aliove legitimo impedimento. *Reg. Confess. an. 4. vide Conf. an. 26.*

510 SYNOPSIS CONSTITUTIONUM CONGREGATIONIS

Ad 390. Quoniam nunquam satis de conscientiarum regimine à quoquam scitur, curabit Rector, ut Conferentia casuum conscientiarum, seu Sacrae Scripturae bis per singulas hebdomadas ad formam Decr. Clem. VIII. an. 3. habeatur: ad quam omnes conveniant, Praeside aliquo in ea se perito, qui solide super propositis Casibus definat. *Ex Reg. Arch. an. 21.*

a. Lector subinde, seu Praefes Moralis à Provinciali quorundam deputetur, cum ceteris cujuscunque familiae Magistris, & Officialibus; qui sit rerum Theologicarum & Moralium rite peritus, & non modò Regulares ejusmodi Lectiones habeat; verum etiam conscientias Casus, ubi fieri poterit, publice doceat. *

b. De Rebus autem parùm pudicis, vel nihil, vel generatim omnino, & modestissime. *

c. Nulla contentio, nulla lezarum Sententiarum defensione permittatur; verum omnia pro securiori, & saniori conscientiarum directione trahantur, nunquam contra mentem Angelici Praeceptoris. *

CAPUT VII.

De Concionatoribus.

391. His tantùm ex Nostris Praedicationis Manus committatur, qui Virtutibus, & Indole praestulgent.

392. Concionatores, non minùs bene agendo, quàm bene dicendo, persuaideant.

393. Nemo publicè concloceat, qui priùs privatim in Mensa rite non declamaverit, & fuerit à Peritis instructus.

394. Sit Coccio quicumque ad captum, & frugem auditorum, & res dicenda studio, & Oratiooe praeveniantur.

395. Sinè Generalis, aut Provincialis licentia nemo licitum publicè concionari.

396. Per Adventum, & Quadragesimam extra nostras Ecclesias ne quis Conclones habeat; aliis verò temporibus, non levi de causâ, indulgeatur.

397. Forma Conclonum in Ecclesiis nostris habendam sic familiaris, juxta Institutum S. Philippi Neri.

398. Id unum à nostris Conclonatoribus intendatur; ut mores reformentur; animique auditorum amore Dei, mundique contempto afficiantur.

399. Ab affectibus, & inutilibus quisquis in concionando non abstinuerit, Officio Praedicationis abdicetur.

400. Siquis publicus Conclonator existat, habere conciones ad pueros non dedigetur; quos sive virtutis exemplo, facillique doctrinâ, Sanctorum ge-

lis roboratâ, divinis maocipet obsequiis.

401. Nullum pro-Concionibus existat stipendium; equa tamen offeratur elemosyna, & Economo tradatur.

NOTAE.

Ad 391. Rationem domesticorum Conclonum habendam vide *Cap. n. 116. & ad 116.*

Ad 396. Esse poterit Austeritatem Generalis dare facultatem concionandi extra Ecclesias tempore Adventus, & Quadragesimae, docetur *Cap. Gen. 168.*

a. Antequàm quis ad verbi Dei praedicationem Ministerium assuetus, ejus capacitas per Examinatores exploretur. *Reg. Concil. n. 2.*

CAPUT VIII.

DeOrdine, & Loco cujusque inter se.

402. Generali Assistentes juxta gradum Professionis; Provincialibus Visitatores tempore Visitationis; Rectoribus Sacerdotes; Clericis Professis Hospites; Operariis Professis Novitii, servato Professionis respectivè, seu Admissionis ordine, succedant.

403. Inter plures eadem die Professos praecedat, qui fuerint in antiquiori Domo professus.

404. Sacris Ordinibus instructi praecedunt Clericos Minoribus insignitos; verum, his ad Sacros itum promotis, ordo Professionis recurrit.

405. Suâ culpâ Professionis locum amittens, remissâ sibi penâ, non privilegium suae Professionis, sed Ordinum locum obtineat.

406. Enixè Superioribus commendatur Constitutionum custodia, & observantiarum punitio.

407. Potest tantùm ad Superioris arbitrium, non autem culpa, ex aliquo Constitutionis transgressionem incurritur; dummodo aliquod ex Votis non violetur, seu aliquid contra Jus Naturale, Divinum, vel Ecclesiasticum non committatur.

NOTAE.

Ad 402. Ergentes uni subiacet Generali *Cap. Gen. 167.* Ante actuales Generales Assistentes locum habent, servato inter ipsos ordine Professionis. *Cap. Gen. 169.* Vide ad e.

a. Existentes moderatè ab Officiis abstinere, durante Captivitate Generali, cum habent immediatè post nuper electos Assistentes; alibi loci Professionis, vel Praeterea ordine insuant. *Cap. Gen. 165. Prae ad 34; & c.*

b. Non

b. Non obstante Decreto Capituli Generalis 1659. defunctis, Procuratorem Generalem habere Vocem, & locum in Capitulo Generali post Provinciales, declaratum in Capitulo Generali 1683. procedere Provincialibus in Urbe tantum.

c. Visitatores Generales, & Commissarii procedunt Provincialibus, durante Visitatione, vel Commissione. *Cap. Gen. 1683.* Imò quando Generalis eos in Munere non reuocaverit, *Cap. Gen. 1673. Vide ad 369. c.*

d. Provinciales in Capitulo Generali locum habent secundum Provinciarum antiquitatem. *Cap. Gen. 1659.* Quod ubique seruetur, si plures conueiant.

e. Assistentes Provincialium toto tempore Capituli Provincialis gaudent loco ubique ante Rectores. *Cap. Gen. 1665.* Alibi nascuntur in ordine sue Professionis.

f. Rectores in Capitulis Provincialibus, & extra Capitula procedunt juxta Domorum antiquitatem; sicut Provinciales antiquiorum Provinciarum. Si plures Rectores electi fuerint in Vocales ad Capitulum Generale, vicissim inter se Professionis locum seruant; prout pariter juxta eandem Professionem procedunt Vocales nulla Dignitate insigniti. *Cap. Gen. 1677.*

g. In etiam Vocales Tertius, eligi solent in supplementum Provincialis, aut primi, vel secundi Vocales ad Capitulum Generale, si, aliquo eorum impedito, vel defuncto, excederet. *Cap. Gen. 1683.*

h. Non fecit, qui fuerunt, vel Assistentes Generales, vel Procurator Generalis, aut Provinciales, quando ex Privilegio Vocem habent in Capitulis Provincialibus; sedent in ordine sue Professionis, aut Prælationis, siquis gerant. *Cap. Gen. 1665.*

i. Vicereatores immediatè suis Rectoribus assident, & alia procedunt in ea tantum Domino, in qua vices gerunt; alibi locum sue Professionis tenent. *Cap. Gen. 1637. C^o 1671.*

k. Quod pariter omnino de Residentiarum, sive Hospitiorum Superioribus.

l. Hospites habent ubique sedem ferendam in loco Refectionis, ne fiat ex eorum aduentu locorum confusio; alibi verò Professionis, vel Gradus. Quod si plures conveniant, locum vicissim sue Professionis, vel Dignitatis occupant.

m. Quicquid ad aliam Religionem transierit, si redeat, locum habet ubique à die reatus tantum. *Cap. Gen. 1641.*

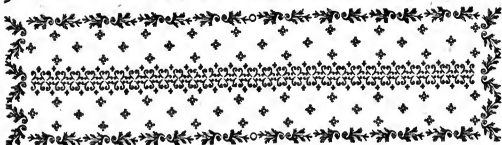
Ad 403. Quoriam aliquis ad Rabitum, aut Professionem admittitur, non modò dies, sed hora etiam, & hujus pars conuocatur; ut tam inter Adm. suos, quam inter Professos eadem die habeatur Domus antiquioris ratio, nisi temporis obiter anterioritas.

Ad 405. Sua culpa Professionis locum emittit, non quidem ad tempus limitatum, sed absolutè, vel per nostras Leges, vel per Sententiam; remissa sibi pena, non aliter locum habet, quam si in die remissæ pænæ Professionem emittisset; sicut erigit in ea, qui ad aliam Religionem transierunt, postea redeunt, ut patet superius dictum.

Ad 406. Legum, & Constitutionum quorumcumque Religionis, custodes, relatores, & promotores edicuntur Superiores omnes, quocumque nomine nuncupati. *Cap. Gen. 1659.*

Ad 407. Quid penarum pro transgressionem qualitate sit cuique indigendam, respondent Canones penales, duodecim Capitulis absoluti, & confirmati à *Cap. Gen. 1686.* Quibus accedat Caput decimum tertium, complectens penes, in Capitulis Generalibus contra nominatos errores instituta.

ADDITAMENTUM LI.

DE CONGREGATIONE ET REGULA PIORUM OPERARIORUM.

OBSERVATIO CRITICA.

Congregatio hæc secularis ex iis est, quæ nullum ex antiquis Religio-
num Regulis sequuntur, sed propriis Cujusque Institutoris legibus re-
guntur; quarum plures præcedentibus duobus sæculis in Ecclesia exorta
sunt: Ex iis ea, quam hic damus, una est & quidem insignis,
Piorum Operatorum nuncupata, fundata a Piissimo Patre Carolo Carassa,
qui originem suam traxit à Ducibus de Andria & Comitibus de Ruvo illustrissima
Domus Carassa, quæ Ecclesia summos Pontifices, plures Cardinales, ingen-
temque Prælatorum numerum; Ordini Melitensi unum Magnum Magistrum;
Societati Jesu unum Generalem, Regno Neapolitano (Patriæ suæ) Vice-Re-
ges; militiæque dedit viros longe clarissimos, strenuissimosque. Annus 1561.
hoc nobile germen mundo protulit, quod brevi post ipsam Ecclesiam nova spiri-
tuali prole erat fecundaturum sua nova scilicet congregatione piorum Operario-
rum. Etatis suæ anno decimo sexto Societatem Jesu ingressus est, ex qua
post quinquennium ob continuam agilitudinem egredi coactus est; & per aliquod
tempus clericalem portans habitum, cum militari balteo commutavit. Inter
milites brevi oblitus est bonarum instructionum, quas apud Jesuitas hauserat,
bonorumque exemplorum, & piorum praxium, quas apud eos viderat, qua-
rum loco locum dedit cunctis deordinationibus, quibus istud hominum genus fre-
quenter deditum esse solet. Ejus in rebus militaribus dexteritas, brevi ad
præclara eum munia in exercitu promovit, cum spe ampliora & magis bonori-
fica pro merito adipiscendi. Quapropter Neapolim venit a Prorege ibidem bo-
norabile quoddam officium in præmium insignis sui servitii Corona Hispanica
præstiti obtenturus. Sed Deus solidiora ei præparans bona rem longe aliter di-
sposuit; quadam enim die palatium petens, omnibus servitii sui testimoniali-
bus litteris munitus, transiensque Ecclesiam Monasterii, quod dicitur Regina
cæli, intravit; substitit paululum, ut audiret Monialem quamdam cantan-
tem, qua Deus usus est ad ejus conversionem, transferendo ejus cor a terre-
nis & transitoriis secularibus pompis ad suum sanctum servitium; Nam Caras-
sa ex jucunditate, quam Deus creaturis suis communicat, recte omnino in-
ferens obligationem hominis ad ei soli serviendum, sine bastatione mox præulit
ejus servitium maximis hujus mundi fortuneis, quas ab illo momento capit
adco contemnere, ut testimonia prædicta suorum servitiorum, in quibus omnem
suam

animarum invigilaret, duo sacerdotes ei bene noti, insignis gratia loco habentes. Si ejus consortio frui liceret, eum invitavit ad oratorium quoddam extra civitatem, vocabulo Sancti Sepolchri, ubi statim temporibus conveniebant Orationis causa. Carassa, etsi a pauperum obsequiis agri divelleretur, divinitus tamen se inspiratum sensu ad acceptandum istorum piorum Sacerdotum propositionem, illuc non cum eis se conferendo. Eremitorium erat situm ad radices petrosi montis, in quo erant excisa dua Canera prater Capellam: Carassa igitur eo se contulit, ut obediret voci Dei, firmiter nihilominus adhaerens suo priori proposito propterea non negligendi animarum salutem. Ideo mane exiens alibat civitatem, Et quidem illum ejus partem, ubi Lapanaria erant meretrices exhortans, ut vitam suam infirmam mutarent. Quod plures eorum ad vota ejus fecerunt, argumentorum ejus vi convicia fortiterque Spiritus Sancti infinitum commota eremitorium ejus accedebant, ad confitendum peccata sua, atque ut sic reducerentur in viam salutis. Quosdam ita assignavit diet se conveniendi in sua cellula; ubi tanta eis efficacia concionabatur, ut numerus ab eo conversarum tantus fuerit, ut prater eas, quas in matrimonium collocaverat, quatuor monasteria reliquis repleverit, suppedietis omnibus, quae ad vitium erant necessaria. Tandem Caritas ejus eo se extendit, ut vicatim pauperibus Et ignavis rusticis amantliaret verbum Dei, quorum complures vitam suam inordinatam emendaverunt per sinceram conversionem ad Deum.

Cardinalis Giesualdus Archiepiscopus Neapolitanus perpendens insignem fructum, quem in Vita Domini procurabat Carassa, penes se voluit habere tam utilem Operarium; Ideo cum e suo Eremitorio vocavit ad Ecclesiam S. M. V. dictam ab omnibus bonis, in ipsa Urbe Napoli. Complures Ecclesiastici Viri, quos dirigebat, se ei junxerunt, ejus ut essent adiutores in suis functionibus Apostolicis. Quidam etiam reliquiis propriis donabitis ejus disciplina ac directioni ut discipuli perpetuo submisserunt. Carassa credens, hanc opportunam esse occasionem missionis instituendi, accessit Archiepiscopus, eum rem cum eo communicaturus, qui approbato ejus consilio permisit ei vivere in comuni cum iis, qui ejus discipulatum ambirent, habereque divellionem tam sacerdotum, tam Laicorum, qui se ei juncturi essent. Etsi tunc non intendit ret congregationem sacerdotum fundare, sed tantum proximo servare in Missionibus (quod sperabat fieri posse ope eorum, qui ei se essent juncturi) nihilominus Fundator existit peculiaris instituti, quod per specialem protectionem Altissimi, qui ita rem determinavit, subsistit, Et approbatum fuit a Sacra sede, non obstantibus omnibus oppositionibus ipsi factis ut brevi videbitur. Carassa jam integro, ex quo reliquerat eremum suam, mense occupatus erat ornanda Ecclesia S. Maria ab omnibus bonis. Dominica tertia post Pascha eam aperuit anno 1601. incepitque cum octo Presbyteris sociis suis ibidem operam dare proximorum saluti partim exercitiis pietatis, quae in eadem instituit, partim crebris exhortationibus, quae in ea fiebant, Et quidem tanto zelo, tamque prospero successu, ut prater ingentem multitudinem peccatorum, quos ad meliorem vitam reduxit, insuper tot fuerint meretrices, antea vita penitentiam situra, ut oportuerit eum pro eis includendis duo fundare Monasteria, unum sub titulo sancta Illuminata, quod hodie appellatur le secours, alterum sub titulo penitentium, quia priora monasteria, quae edificaverat, omnes capere non poterant.

Cum Missiones non solum in civitatibus, sed etiam toto regno praecipue autem ruri rarius fierent, Pater Carassa considerans ingentem fructum, qui ex frequentiori earum usu Ecclesia accresceret, particulare Institutum in hunc finem e re fore existimavit erigi. Eum in finem consuluit Confratres suos, qui omnes confererunt ejusmodi missiones aggredi, Et obtenta permissione Archiepiscopi Neapolitani, Romam perrexit ad pedes Clementis Papa VIII. propositi Instituti sui de Missionibus recepturus confirmationem.

Papa laudato ejus proposito, eum hortatus est, ab eo ne desisteret, cum mandato Regulas novo isti Instituto accommodas conscribendi. Carassa itaque conditis salutaribus Regulis reversus est ad summum Pontificem pro eo.

earum confirmatione obtinenda. Sed præter expectationem Papam invenit à malevolis præventum, ut institutum suppressum esset potius, quam confirmatum; quod & procul dubio evenisset, nisi Archiepiscopus Neapolitanus Gieslaldus obstitisset, benevolus, quantum emolumenti huic novi Missionarii toti sue Diocesi essent allaturi. Carassa post priores Papa instantias pro novo Instituto antiquam expectationem repulsam, eam tamen suscepit tanquam de manu Dei in penam suorum peccatorum: Ideoque Neapolim reversus preces, penitencias, & mortificationes suas multum auxit, in cunctis se voluntati DEI conformans, qui ejus constantiam & fidelitatem alia mortificatione probare voluit: brevi enim, postquam Neapolim reversus est, coactus fuit cedere Ecclesiam suam B. V. M. ad omnibus bonis quibusdam aliis, contestantibus, eam ad se pertinere: qua omnia præter alias difficultates & oppositiones sua congregationi saltem magnam ei molestiam creaverunt, cernentes, se à plerisque suis Discipulis deserti. Hac omnia Viri DEI animum deicere nequibant; è diversa zelus, virtutisque ejus alia hoc sub proba humilitatis, & persecutionis magis persequantur; Denique conduxit prope conservatorium dictum Splendoris Virginum, qua virginis ejus directionis fuerant, ubi una cum tribus sociis, qui ei ex omnibus adhererant, eadem exercitia pietatis, qua prius ante hoc infortunium praticare consueverat, continuavit tanta cum resignatione in divinam voluntatem, & tanta cum submissione dispositionibus ejus providentia, ut meruerit cum animi consolatione videre communitatem suam insignia copiosius incrementa, in quam plura subiecta singularis meriti rogantur suscipi, ex quibus erat P. Antonius de Cellis, qui erat unum de principibus ejus congregationis ornamentis, & mortuus est cum odore Sanctitatis, cujus vita historia luci publica data est anno 1663. Hac privata vita methodus, quem P. Carassa in hac nova ade ducbat, nequaquam impedire poterat, quin animabus lucrandis operam daret: Nam præter Monasterium, quod fundavit pro puellis, de Virginitate sua ob egestatem periclitantibus, impigrem novavit operam convertendis infidelibus (quorum tunc amplius viginti millia Neapolim in servitutem captivi ducti erant) ut silentio prætereamus ejus sollicitam Caritatem in Catechumenos, quorum Superior constitutus fuit, sicut & ejus vigilantiam circa directionem Seminariorum Neapolitani, cujus rector sacris reformationem aggressus est per novas Regulas, sapientia & pietate plenissimas.

Ordinatio isthac ratione domibus sua directioni commendatis, beneque dispositis cæteris domibus per suam Caritatem fundatis in locum refugii aut peccatrici publici ad conversionem venire desiderantibus, aut puellis, quarum paupertas occasio posset licentiosa & perditæ vitæ, stabilenda sua Congregationi totis viribus incubuit, cujus primam adem construi voluit in loco solitario pro Novitiatu simul & recessu P. P. Missionariorum. Idcirco eam construxit uno milliario Neapoli, medios inter montes, sub nomine B. MARIE de montibus. Aliam itidem construxit in Diocesi Casertensi, cui nomen imposuit B. MARIE del monte Decoro, ob decorum ejus situm. Alias duas in ipsa urbe Neapoli edificavit unam sub titulo S. Georgii Majoris alteram S. Nicolai, quarum Ecclesia erant vetusta, postea tamen à fundamentis reedificata.

Post hac Romam petiit pro impetratione Instituti & Regularum, quas considerat. Paulus V. qui eo tempore Ecclesia clavum tenebat, ejus virtutem bene perspectam habens, Zelumque magnopere commendans Congregationi Regularium commisit Regulas ejus examinandas. Mortuo paucis post diebus Paulo V. ejus successor Gregorius XV. approbavit Institutum sub titulo Congregationis piorum Operatorum, concessit eam in affectum Brevis Apostolico anno 1621. qua incepit: Ex quo Divina Majestas &c. Intentio quidem Fundatoris erat titulum sua Congregationi imponere à Doctrina Christiana; Cardinales autem, quibus ejus instituti Regula committebantur examinanda videntes diversa pietatis, & caritatis opera Sacerdotum hujus Congregationis, expanso titulo Doctrina Christiana, nominarunt Congregationem Piorum Operatorum.

Corassa obtenta Roma Instituti & Regula sua Confirmatione & approbatione Neapolim reversus est, ubi ob notam suam Sanctitatem ab omnibus summopere aestimari & honorari meruit; quod profunda ejus bonitatis adeo intolerabile erat, ut Neapoli relicta a Monasterium suum montis Decori, octodecim miliaribus inde distans se contulerit, ubi residuum vita continuas inter mortificationes & austeritates transiegit, insatigabili interius labore & nelo animarum salutem incumbens. Humilitas ejus erat admiranda propter paupertatem summam, patientiam, mansuetudinem & charitatem incomparabilem, Spiritus sine intermissione ad DEUM elevatus, in cujus contemplatione saepe raptabatur in extasim, in qua tantis suis cumulatus favoribus, ut aliquando vivus fuerit circumdatus lumine & splendore ad instar Solis, quo DEUS manifestatam voluit servi sui sanctitatem, sicut & dono Prophetia, & miraculis ab eo patratum. Tandem laboribus, penitentibus, & mortificationibus debilitatus & fractus in morbum incidit anno 1633. Ideo Neapolim est reportatus ad monasterium suum S. Georgii Majoris, ubi amplius plurimorum malorum tolerantia patientiam ejus DEUS exercere voluit duobus fere mensibus, quibus elapsis mortuus est 8. Septembris eodem anno 1633. aetatis suae 71. fundata sua Congregatio 31.

Mortuo sancto Fundatore Congregatio ejus iterato confirmata fuit ab Urbano VIII. sine ulteriore tamen progressu, quam acquisitione unius antiquae Ecclesiae S. Balbinae in monte Aventino Roma, jure cessionis per Capitulum S. Petri anno 1689. Tardioris progressus hujus Instituti causam adscribunt Fii Operarii pesti, quod anno 1653. Neapoli grassabatur Confratribus suis sese offerentibus Cardinali Filomarini pro tunc Archiepiscopo Neapolitano ad assistendum peste morientibus, tamque pio operi immortui.

Hi pii Operarii nulla emittunt vota, sed gubernantur per Generalem & quatuor Consultores, singulis triennii eligendos, qui continuari possunt in Generali capitulo singulis annis celebrato. Singula Domus eligunt Superiores suos particulares, quos vocant Rectores. Et si nullis votis obstricti, vivunt tamen adeo austere & regulariter, ac Religiosi etiam strictissimi: nihil de lino portant, & cubant super mattas stramineas sine linteaminibus. Paupertatem exactissimam profitentur; nihil omnino retinent clavi obsecratum. Omnis Ornatus Cella consistit in mensa, sella, & quibusdam papiraceis imaginibus. Sapius in septimana culpas dicunt Superiori. Praeter quadragesimale jejunium Ecclesiae observant insuper duas alias Quadragesimas, in Adventu nempe & Pentecoste: singulis quoque feriis sextis & Sabbatis anni jejunant, & vigiliis Domini & B. V. MARIAE. His per hebdomadam disciplinam faciunt. Quotidie simul in communi mentaliter per horam orant, novae nimirum media hora, alteraque media vespere. Singulis annis exercitia spiritualia faciunt. Surgunt hora Secunda post medium noctem ad matutinum, & praeter officium Breviarii Romani quotidie ei superaddunt officium parvum B. V. & Litanias omnium SS. Et haec praecipua observantia piorum Operariorum. Hic jam eorum Regulas idiomate Italico, quo ad manus nostras pervenerunt, una cum nova approbatione ab Urbano Papa VIII. damus, ut sequitur:

COSTITUZIONI

DELLA

CONGREGAZIONE DE' PII OPERARJ

Eretta prima in Napoli, confermata dalla Santa Sede
Apostolica, E dalla Santa memoria di Urbano VIII.
di nuovo approvata.

URBANUS PAPA VIII.

Ad Perpetuam rei memoriam.

Militantis Ecclesiæ regimini in Beatissimi Principis Apostolorum Cathedra per abundantiam divinæ gratiæ constituti, inter multiplices Apostolicæ servitutis curas, in eam præcipuè Pastoralis vigilantix studio jugiter incumbimus, ut Piorum virorum Congregationes, quæ charitatem sectantes, & spiritualia æmulantes, proximo ad salutem prodesse satagunt, foelicioꝛibus in dies proficiant incrementis, & quæ propterea proinde statuta sunt, ut ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observentur, Apostolicæ confirmationis patrociniò libenter communimus, pro ut conspiciamus in Domino salubriter expedire. *Exponi* siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii Presbyteri sæculares Congregationis PIORUM OPERARIORUM nuncupatorum à Sede Apostolica approbatæ, quod, cum pro foelici, ac prospero ipsius Congregationis statu, ac regimine, & progressu nonnullæ Constitutiones editæ fuissent; Constitutiones prædictæ à venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus Concilii Tridentini Interpretibus, quibus hoc commiseramus, examinatz, emendatz, & aptatz fuerunt tenoris subsequents.

COSTITUZIONI DELLA CONGREGAZIONE
DE' PII OPERARJ

Eretta in Napoli, e due volte dalla Santa Sede Apostolica approvata.

LA vocazione, e l' Istituto di questa minima Congregazione de' Pii Operarj si è l' impiegarsi con ogni studio all' acquisto dell' anime, ch' è la vera coltura della gran vigna del Signore. Ed a questo effetto non solo abbraccia l' insegnar la Dottrina Christiana, ed udir confessioni, ministrar Sacramenti, predicare, e sermoneggiare in quanto loro vien così ordinato, e permesso da' Vescovi, e Prelati Ecclesiastici de' luoghi, a' quali douranno essere sempre soggetti, ed ubbidientissimi, come loro Superiori; ma ancora l' andar in Missioni per Città, Ville, e Casali, come loro primario Istituto, ed insegnare a tutti la via della salute. E perche ben conosce quanto spirito, e quanta virtù si ricerchi per ben esercitare simili ministerj, e che non può esser buona guida, e maestro de' gli altri, chi non è ben guidato, ed ammaestrato per se; & a questo vuole, che prima attendino i suoi Operarj, con darli da dovero alle Orazioni, & alle penitenze, e mortificazioni del corpo, all' esercizio di ogni virtù, conforme alla grazia, che loro farà comunicata da Dio Nostro Signore; per questo è necessario che ancor ella abbia Costituzioni, dalle quali si regolino tutti, e prendino indirizzo, e faranno le seguenti divise in tre parti. Trattandosi nella prima, del Governo universale di detta Congregazione. Nella seconda, degli obblighi di ciascun Operario, e per il suo proprio ajuto, e profitto spirituale. E nella terza degli obblighi per l' acquisto, e profitto del prossimo. Ed oltre a queste, si douranno fare dalla Congregazione de' Votanti le Regole circa le cose più particolari. Et tutti saran tenuti alla osservanza di quelle, almeno alla poenitenza, che per le trasgressioni potrà lor' essere imposta.

PARTE PRIMA

Circa il governo universale della Congregazione.

C A P. I.

*Dell' elezione, ufficio, & autorità
del Preposito, il qual' e Capo
di tutta la Congregazione.*

Qualità,
che deve
havere il
Preposito.

IL Capo di tutta la Congregazione è quello, che dovrà chiamarsi Preposito, e dovrà risiedere in quella casa, che con il parere de' suoi Consultori farà per Lui più espediente, e dovrà eleggersi canonicamente da' Votanti. Dovrà ancor' egli essere de' Votanti, cioè Sacerdote, e vivuto almeno dieci anni dopo l' anno della sua prima accettazione, ed istruzione spirituale, con buona soddisfazione, e comune edificazione.

Tempo, a
modo di
eleggere il
Preposito.

Il tempo per l' elezione sarà comunemente la seconda Domenica dopo Pasqua di Resurrezione, o altro giorno trà la settimana seguente, come meglio parerà al Preposito, e a' suoi Consultori. Li suffragi, seù voti faranno segreti, & in iscritto, & almeno dovranno essere più della metà. Ogni votante darà un solo voto, ed il Preposito due, e tutti dovranno haver riguardo di eleggere quello, che in coscienza loro, e nel rispetto di

Dio stimano più degno, e più idoneo per il buon governo della Congregazione; e debbono porre da banda ogn' altro rispetto, & interesse meno buono, come, ce l' insegnano comunemente i Dottori, e sotto grave peccato ricerca ancora il debito naturale della Giustizia.

L' Ufficio del Preposito così eletto, farà soprintendere a tutta la Congregazione, & insieme co' suoi Consultori provvedere, e rimediare a' disordini, che possono occorrere; e perciò dovrà far consulta almeno due volte il mese: e quantunque à Lui non occorra, che consultare, dovrà sentir nondimeno quello, ch' occorre a' suoi Consultori.

Ufficio del
Preposito,
e consulto,
e haurà il
suo fare.

Potrà comandare non solo nella casa, dove egli risiede, ma ancora nell' altre tutte. E quanto in esse possono i Rettori particolari nelle case loro circa l' ordinare per il governo domestico, e circa il disporre de' soggetti, e circa il punir de' difetti, potrà ancor' egli; e molto più: Potendo ancor punire gl' istessi Rettori col parere però de' suoi Consultori; e potendo anche lor comandare nel particolare delle Missioni, ed in ogni altro.

Ap-

Appartenerà al detto Preposito visitarle Cafe, e far gli ordini necessarii per il buon governo di esse. Il ricevere, e licenziare i soggetti nel modo, che si dirà appresso; rimettergli a' Vescovi per l'Ordinazioni, per le Prediche, e Confessioni; provveder di Superiore a ciascuna Casa, se per sorte il Rettore dovesse essere assente, o in altro modo mancasse dal suo governo per tempo lungo, o ancora spontaneamente renunciasse all' ufficio, o Rettoria con licenza di detto Preposito; & il tutto farà con il parere, & approvazione de' suoi Consultori, o maggior parte di essi, e non altrimenti: E tal Superiore così sostituito per qualche casa, durerà nel governo di quella finche torni il proprio Rettore, o dalla Congregazione de' Votanti si elegga un' altro.

Il governo
sia in mano
del Prepo-
sito, e sua
Consilia.

In somma, il Preposito co' suoi Consultori haverà in mano tutto il governo della Congregazione, con esser soggetti, & ubbidienti a' Ordinari de' luoghi; ed in occorrenza di dubbio delle loro Costituzioni, dovranno ricorrere alla Santa Sede Apostolica: ed a detto Preposito havran da ubbidire con ogni prontezza, e riconoscere in lui la persona di Dio; se bene i suoi ordini, e comandamenti sempre faranno senza obbligo di peccato, se per altro la cosa in se stessa non sarà grave, e molto importante di sua natura al ben comune.

Quanto du-
ra l' ufficio
del Pre-
posito.

Durerà in questo Ufficio solamente per tre anni; e se alli Votanti pareffe di confermarlo, solamente ciò potranno per altri tre, e poi dovrà per ogni modo eleggerli un altro, & egli tornerà ad ubbidire, & essere suddito senza Ufficio di superiorità, almeno per un anno.

C A P. II.

Degli altri Superiori, & Ufficiali, che doveranno eleggerli dopo il Preposito.

Elezion
del Sultu-
tore sua au-
torità.

Per ajuto del predetto Preposito circa il governo della detta Congregazione doveranno eleggerli ancor altri Superiori, & Ufficiali. E primieramente dalli istessi Votanti, ch' averanno eletto il Preposito, dovrà eleggerli un Sultituto di detto Preposito, che in caso di assenza, d' infermità grave, di mancanza, o per qualsivoglia altra ragione, sia, e s'eda nel suo luogo, e succeda nella medesima autorità, e supplisca nel suo ufficio, finche Egli ritorni, o guarisca, o fin' all' elezione del nuovo Preposito.

Poi si eleggerà un' Ammonitore, che se delmente riferisca al Preposito tutti i disordini, tanto spiritali, quanto temporali, che occorreranno nella Congregazione, che da lui, o da altri faranno avvertiti; e con grande umiltà, e carità l' ammonisca ove egli farà notaro d' errore: Se bene à quell' ammonizione non si dovrà venire per qualsivoglia leggiero difetto, ma solo per cosa di momento, ed avendone prima fatto orazione, e sentitone ancora il parere de' Consultori d' esso Preposito.

Ufficio del
Ammoni-
tore.

Dovrà ancora eleggerli un Prefetto, che pur istruttore spirituale, il cui ufficio sarà d' ammaestrare, ed istruire nello spirito, e ne' ministeri della Congregazione tutti quei, che faranno ammessi di nuovo.

Elesione
del Prefetto
spirituale, e
suo Ufficio.

Appresso si eleggeranno li Rettori per l' altre Cafe particolari; ed i Vice- Rettori, che gli ajutino nel governo di quelle: Ed in caso di assenza per qualche giorno, suppliscano ne' loro uffici, & habbino l' istessa loro autorità. Se bene i Vice- Rettori nel detto caso di supplimento dovranno da se stessi innovare cosa alcuna, se non in caso di mera necessità, e con il consiglio, e parere de' Consultori di quella casa, se per all' ora non s' potrà ricorrere al parere del Preposito. E se occorrerà qualche caso, che insieme il Rettore, ed il Vice- Rettore siano assenti, ò in altro modo impediti supplirà nel governo per quel poco di tempo il Decano di quella Casa, ed esso farà il Superiore; ma con l' istess' obbligo di non innovare cosa alcuna da se solo, come s' è detto del Vice- Rettore.

Elesione
dei Rettori,
e Vice-
rettori.

Tutti questi Ufficiali, e Superiori per essere assai principali nel governo della Congregazione, come sono il Sultituto del Preposito, l' Ammonitore, l' Istruttore, e Rettore delle Cafe, doveranno eleggerli da' Votanti per voti segreti, & in iscritto, e ch' anch' essi siano de' Votanti; ma i Vice- Rettori doveranno eleggerli da i Votanti, ancorchè essi non siano Votanti. Ed in tutte l' elezioni predette dovrà concorrere la maggior parte de' voti, come si è detto di sopra.

Ciascuno de' detti Ufficiali durerà per un' anno; se bene potranno confermarli per il secondo, ed anche per il terzo, se così parrà a' Votanti; i quali per questo dovranno congregarsi ogn' Anno nel tempo predetto. Ma i Rettori delle Cafe particolari, se per la scarsità de' soggetti, o per altra occorrenza pareffe così spediente a' Votanti, non solo potranno

Remissi-
possi
fino con-
fermarsi.

no essere confermati per gli detti secondo, e terzo anno; ma dopo d'essi potranno anch' esser eletti per Rettori in altre Case, ed io quelle effete anche confermati, come disopra; ma passati sei anni di governo debbano essere senza ufficio, e fidditi per un' anno almeno.

Numero
de' Confu-
sultori, ed ele-
zione del
Segretario.

Dovrà lo oltre il Preposito haver tre Confultori, o al più quattro. Ed uno di essi sarà l' Ammonitore già detto, l' altro il Prefetto spirituale, o Istruttore, il terzo si proporrà da esso Preposito, ma dovrà approvarsi dalla maggior parte de' Votanti, e farà del numero de' Votanti, e chiamerassi Segretario; e piacendo a' Votanti d' eleggere il quarto Confultore, debba farsi uno del numero de' Votanti, come di sopra, e durata nell' ufficio, conforme gli altri Confultori; nè s' impedirà, che possa essere anche Sostituto del Preposito, o Rettore di qualche Casa. E col parere, e voto di essi sarà tenuto il Preposito procedere in tutte le cose gravi, ch' occorreranno; non risolvendo, o facendo cosa alcuna da se solo; ed in queste consulte il Preposito haverà un solo voto.

Elezione
del Procura-
tore ge-
nerale, e
suo ufficio.

Sarà anche bene, che si elegga dalli stessi Votanti un Procuratore, seu Amministratore generale, il quale non è necessario che sia de Votanti. Ed a lui spetterà per ufficio far tutti i negozi della Congregazione, che gli saran commessi dal Preposito, ed anche d' essiger l' entrate, che verranno lasciate alla Congregazione in generale, facendone fedelissima nota, e scriveodone distintamente l' introito, ed esito, per renderne poi lucido conto al Preposito in presenza de' suoi Confultori, o almeno di due di essi, in caso, che gli altri si ritrovassero legittimamente impediti. E detta reddizione de' conti si dovrà fare ogni quattro mesi al più, e sempre che paterà al Preposito.

Elezione
della Scis-
sore.

In oltre, per conservar le scritture publiche, e private della Congregazione, e notar di continue le missioni, che si faranno da' nostri Operari, e le cose notabili, che in quelle occorreranno, dovrà eleggersi uno Scrittore, ancorche non sia de' Votanti, ma dovrà esser eletto da' Votanti nel tempo predetto.

Elezione
degli Am-
monitori,
e Confu-
sultori delle
Case.

Così anche si farà l' elezione de' Confultori, ed Ammonitori per ciascuna Casa, i quali potranno elargersi ancor, che non siano de' Votanti; e si eleggeranno dal Preposito, e suoi Confultori. E detti Confultori delle Case non possano essere nè meo di due, nè più di quattro. Uno di essi sarà l' Ammonitore del Retto-

re, e detta elezione si farà finita la Congregazione de' Votanti.

Dovrà eleggersi ancor dal Preposito, e suoi Confultori, per ciascuna Casa in particolare un' Amministratore, seu Procuratore, e non è necessario, che siade Votanti; il quale darà conto dell' introito, & esito ogni mese in presenza del Rettore di quella Casa, e de' suoi Confultori.

Col consiglio, ed aiuto d'essi Confultori sarà tenuto il Rettore procedere in tutte le cose gravi, e sarà consultato almeno ogni quindici di, ancorche non fosse necessario.

Gli altri Ufficiali minori, cioè Prefetto di Sagrestia, Compagno del Vicerettore, Sagrestano, Portinaro, e simili, potranno eleggersi dal Rettore di ciascuna Casa, co' suoi Confultori, e dureranno nell' ufficio a beneplacito; ma non senza cagione gli muterà prima d' un' anno.

C A P. III.

De' Preti, che devono riceverli, ritenerli, o licenziarsi dalla Congregazione, e del modo di governargli in ciascuna Casa.

Il ricever de' Chierici, o altri nella Congregazione appartenerà al Preposito predetto con il consenso de' suoi Confultori; onde domandando qualcheuno d' essere ammesso, dovrà prima ricorrere al Preposito, e da questo prendere l' ordine d' abbozzarli co' suoi Confultori, ciascuno de' quali privatamente l' esaminerà della vocazione, e motivo, perche si muove, della vita menata, se ha sorelle, o parenti poveri, e bisognosi del suo aiuto, se ha debiti, se abbia commesso delitti, per i quali sia, o sia stato inquisito dalla Corte; delle forze, e sanità corporali, della scienza, dottrina, & abilità per le Missioni, e ministeri della Congregazione, e cose simili. E poi tutti insieme nella consulta risolveranno se debba ammetterli, riferendo ciascuno sinceramente, e senza passione quanto avrà notato, & osservato, che possa giovare al ben comune. Averanno anche riguardo all' età, non si potranno ricevere chi sia minor di diciassette anni, nè maggiore di cinquanta; ma volendosi accettare colui che eccederà gli anni cinquanta, sia necessario il voto della maggior parte de' Votanti.

Nell'

Nell' accettazione, il Segretario della Congregazione dovrà tener un libro, nel quale distintamente si terrà notato il giorno, il mese, e l'anno di questo ricevimento, co' nomi di quelli, che vi faranno intervenire. E quelli così accettati vivranno per un' anno intiero sotto la cura del Prefetto, o Istitutore spirituale, à chi faranno la lor confessione generale di tutta la vita, e questo nel principio dell' ingresso. E per quindici giorni in circa faranno ancor gli Esercizii spirituali senza mutar' abito fra detti giorni quindici in circa. Et avendo poi provato se stessi, e l'Istituto della Congregazione, potranno esser' ammessi al corpo della, e saran tenuti di vivere secondo le presenti Costituzione; nè dovranno, o potran partire senza legittima cagione, & avute prima licenza dal Preposito, e sua Consulta; e chi partisse senza detta licenza, non potrà mai più, ed in nessun conto esservi poi di nuovo ammesso.

Noviziato, che devono fare.

Penza à chi senza licenza si parte.

A chi spetta la prima accettazione e l'ammissione nel numero de' Vocati, e condizionali, che devono avere.

A chi spetta il licenziar della Congregazione.

Modo di disporre il danaro della Congr. e de' Rettori.

non potranno farle senza il voto de' loro Consultori. E se eccedono la somma de' cento scudi, vi devono in oltre avere il consenso, e la licenza del Preposito, il quale non dovrà darla senza il parere de' suoi Consultori.

Gli Amministratori, o Procuratori, o Rettori non potranno in modo alcuno far contratti, transazioni, accettar' obblighi di legati, esserfar' acendi, prender denari ad interesse, o in qualsivoglia altro modo obligar gli beni di quella Casa, senza il beneplacito espresso della Santa Sede Apostolica. E dovranno prima di esso, con gli Consultori di Casa esaminar bene l'urgentissima necessità, o evidenti utilità mettendole in carta colla sottoscrizione di esso Rettore, e Consultori, e darle al Preposito, acciò di nuovo aneh' egli consulti il tutto co' suoi Consultori, e con quel risolvesse quello sarà spediente per quella Casa. Questa approvazione dopo, o licenza del Preposito dovrà ponesi in iscritto per mandarsi al Rettore di quella Casa, per chi si tratta, acciò egli co' suoi Consultori di Casa, ottenuto che averà detto Beneplacito Apostolico, possi ultimare, e stipulare, ed effettuare quanto bisogna. E nelli contratti, ed obblighi di sopra nominati spettanti à tutta la Congregazione io comune potrà stipulare, ed effettuare il Preposito con il parere de' suoi Consultori, e col precedente Beneplacito Apostolico come di sopra; ma conoscendo esser ogegio di grave importanza, dovrà anche prima proporne nella Congregazione de' Vocati.

Occorrendo qualche urgentissima causa, per la quale non si potesse aspettare il tempo per la seconda Domenica, o Settimana dopo Pasqua per radunare la Congregazione de' Vocati, potrà il Preposito con la sua Consulta convocarla ancora in altro tempo; come, se bisognasse urgentemente deporre qualche Rettore, licenziar qualche Votante, accettare, o lasciare qualche casa, e cose simili, che a suo giudizio non passero dilazione, e non potessero farsi senza detta Congregazione.

Modo di farli contratti.

Cause di poter convocare la Congregazione de' Vocati in fra l'anno.

PARTE SECONDA

Circa il Profitto, ed aiuto spirituale di ciascun' Operario.

C A P. I.

Della frequenza de' Sacramenti, Orazioni ed altri officii di divozione.

Tutti quei, che faranno Sacerdoti procureranno di vivere in modo, che possino degnamente celebrare ogni giorno; e se per qualche legittimo

Cod. Reg. ul. Tom. VI.

impedimento lasciasero qualche mattina di celebrare, non lasceranno in alcun modo di udir sempre la Messa; e similmente, se non si confesseranno ogni giorno, almeno si doveranno confessare più volte alla Settimana; E i Confessori di tutti, che dovranno essere prima approvati dall' Ordinario, saranno più

U u u

Frequenza
de' Sagramenti.

diu uno in numero sufficienti, tra quali non possa essere il Superiore della Casa. Equei che non faranno Sacerdoti non solo dovranno sentir la Messa ogni giorno, ma ancora confesseranno almeno ogol otto giorni, e tutte le Feste di precetto riceveranno il Santissimo Sacramento dell' Altare, ed in tempo d' infermità faranno l'istesso, almeno ogni quindici giorni: e quando l' infermità si aggravasse, lo verà il Rettore della Casa far ben avvertite, che gli si diano a tempo gli ultimi Sagramenti del Viatico, ed Estrema unzione, e farà che vi sia sempre alcuno de' nostri Sacerdoti, che lo consoli, e disponga a quello ultimo passo: E quando l' Infermo starà nell' estremo di sua vita, si darà segno con la campana, e tutti converranno in quella camera, e consolimi ed oriziosi l' ajuteranno contro i pericoli di quel gran punto.

Ufficio di
Nostra Signora, che
ha a recitare.

Per direzione della Beata Vergine tutti reciteranno ogni giorno l' Ufficio piccolo della Madonna; e quei che non sapranno leggere, diranno la Corona, o Terza parte del Rosario.

Coro che
si fa a frequentare.

In tutte le nostre Chiese dove si possa commodamente per il numero de' Chierici, vi sarà il Coro, ed ivi quotidianamente reciteranno i divini Uffici: E nelle Feste si canterà anche la Messa, ed alle volte si potrà anche far musica di voci, e di istrumenti, se così parerà al Rettor di quella Casa per maggior culto divino, ed utilità dell' anime.

Stora del
Matutino,
in cui si ha
d' andare.

Il tempo di levarsi al Matutino sarà per ordinario un' ora dopo la mezza notte, o altra che parrà più spedita, e spediente alla Congregazione de' Votanti: E dopo il Matutino si reciteranno le Litanie de' Santi, si leggerà la Meditazione, e si farà mezz' ora di orazione mentale, ed al fine di essa si leggerà un capitolo di Gersono, o altro libro, che parrà al Rettor della Casa. E la sera dopo Completa si dirà il Salmo *Altere il De profundis* con l' orazione *Fidelium* per i morti: E poi si reciteranno le Litanie della Madonna, con l' orazioni *Deus qui ineffabili providentia*, *Deus qui corda fidelium*, *Deus qui mira ordine*, *Deus cujus dextera*, con l' orazione del Santo Titolare della Chiesa; e dopo si farà mezz' altra ora di orazione mentale, al fin della quale si dirà la Salve Regina, e l' Edomadiario darà l' acqua benedetta a quei che faranno in Coro, e dirà l' orazione, che segue a detta antifona, e tutti finiranno con un Pater, & on' Ave Maria per l' anime, che stanno in peccato mortale, e per i bisogni della Congregazione.

Esigine di
coscienza
che mai si
ha a mala
fiare.

L' esame della coscienza dovrà farsi da tutti i nostri ogni sera prima, che vadino a letto; e procurino ben conoscere i lor difetti, acciò possino emendarcene.

Per colui, che della nostra Congregazione passerà a miglior vita, si dovrà recitar tutto l' Ufficio de' morti, de' ogni Sacerdote tre Messe, ed ogni Fratello tre Corone, o il Rosario di quindici poste.

Suffragi de'
defonti per
chi si anno
a fare.

Per mantenimento, ed accrescimento di spirito avrà la Congregazione una Casa fuori dell' abitato, ed ivi alle volte si potrà ritirare gli Operari per meglio attendere a se, ed alla contemplazione delle cose divine, ed a qualche studio di lettere. E mentre quivi staranno non potranno trattar con secolari di negozio alcuno, ma si ben potranno le Feste insegnare la Dottrina Cristiana per i Cafali, e Ville vicine.

Casa di ritiro
mento, per
che si
ha a tenere.

Ed in detta Casa si potranno fare gli esercizi Spirituali soliti; e questo se parerà al Preposito.

In quella Casa così ritirata dovrà essere il luogo per il Noviziato, nel quale i Sacerdoti di età matura dovranno aver luogo segregato da' Novizi giovani, i quali dovranno vivere tra se, separati e s'isoleirati dagl' altri; e sotto l' indirizzo del Prefetto spirituale, ed istruttore ascenderanno principalmente all' acquisto di quelle virtù, che sono necessarie per le Missioni, e per bene esercitare i nostri ministerj. E parendo così al Preposito, anche potranno attendere a qualche forte di lettere. E qualche volta fra l' anno potranno trovarsi con gli altri a qualche onesta ricreazione, se così parerà al Superiore di Casa, ed al Prefetto spirituale già detto.

Casa di Noviziato
ove
ha da stare

La cura particolare de' Chierici nuovi, che sono nell' anno d' istruzione non spetterà altrimenti al Rettor di quella Casa particolare, ma al Prefetto, o istruttore, che sempre dovrà esser distinto dal Rettore; e se per qualche grave occorrenza non venisse ordinato dal Preposito Superiore Maggiore, che per qualche tempo esercitasse l' ufficio di Rettore senza prenderne il nome. Ed il detto Prefetto potrà alli nuovi Chierici Novizi, dare, o concedere qualche mortificazione, o penitenza ancor pubblica, purché non si faccia fuori di Casa, delle quali ne dovrà dar parte, ed averne licenza da esso Rettore. Ne per detta istruzione si toglie che il Rettore non debba esser vero Superiore d' essi Novizi, e dell' istesso Prefetto, ed istruttore, e che a lui non spetti la cura, e superiorità generale di tutta la Casa; ma solamente, che a lui non spetti la cura particolare d' istruirgli.

Cura de'
Novizi a
chi deve
istruirli.

C A P. II.

Del Silenzio, Mortificazione, e Penitenze corporali, che debbono farsi.

Il silenzio, che tanto si loda in tutte le Congregazioni, come un culto del-

Silenzio
quando
si
ha a tenere.

le virtù, da tutti i nostri deve osservarsi e particolarmente nel Coro, Sagrestia, Cucina, Refettorio, e dormitorio; E generalmente parlando, quando di quello si darà legno, dovrà esattamente osservarsi, nead alcuno si porteranno ambasciate, e niuno si chiamerà alla Porta senza espressa licenza del Rettore, e per urgente, e grave occasione.

Digiuni, ed
Astinenza
quando
haurà a fare.

Per la mortificazione del proprio corpo, non solo da tutti si osservaranno con diligenza i digiuni comandati da Santa Chiesa, ma ancora si farà il digiuno dell' Avvento e della vigilia dell' Ascensione fino al giorno della Pentecoste *exclusis*; E per riverenza della Passione del Signore, tutti i Venerdì dell' anno; e per divozione della Beata Vergine, tutti i Sabbati, se bene in quelli due giorni potrà dispensarsi nel tempo palquale, o essendo Festa di prima classe, se così parrà al Preposito. Tutti i Mercordì si altereranno dalla carne nel modo solito. Si giungeranno di più le viglie de' Santi titolari di ciascuna Chiesa, della Circumcisione del Signore, del Santissimo Sacramento, della Natività, e Purificazione della Beata Vergine.

Discipline
quando e
come han-
nà fare.

Il Martedì, e Venerdì ogni settimana si farà la disciplina dopo del Matutino, ovvero quando parrà al Superiore; esclusa però l'ottava di Pasqua, Pentecoste, e Natale; e nelle feste di prima Classe si farà nelle loro Vigilie: durerà un *Misereere*, con un *De profundis*, una Salve Regina, e sua orazione, con l'orazione ancora dello Spirito Santo, degli Angeli, e degli Apostoli, e quella che si dice *Pro Peccatis*, e per i delinquenti.

Tempi di
ricreazione
d'arati.

Ed acciò i Nostri Operarij non facciano indifferenza coo soverchie fatiche, ed affezioni del corpo, dovranno anche prendersi le solite ricreazioni, che saranno comodamente un' ora dopo Pranzo, e mezz' ora, o più, conforme piacerà al Rettore, dopo Cena, ed un giorno intero tra la Settimana, quando parrà al Rettore.

C A P. III.

Circa il vitto, e vestito, e rudemente domestico, che dovranno farsi.

Vitto co-
mune che
sia o non
sia.

IL vitto sarà modesto, ed ognuno dovrà contentarsi, che si provveda alla necessità, e al mantenimento della vita, e non al gusto, e diletto del senso. E mentre nel Refettorio, e tavola, (che dovrà esser comune, ed ove mangeranno tutti con cibo della medesima qualità, seoa parzialità alcuna,) si ristora il corpo, si darà anche all'anima la sua refezione, coo leggeri in quel tempo a voce alca qualche libro spirituale.

Ord. Regul. Tom. VII.

Il vestito sarà comune, e conveniente a gli onesti Sacerdoti, e Chierici secolari. Nissuno userà seta, ne forte alcuna di vanità, o leggerezza d'ornamenti superflui, o curiosi, tanto sopra, quanto di sotto. E tutti nel vestito faranno uniformi per quanto sarà possibile. Non porteranno camicie di lino, ma solamente di lana; se ben' il collaro, che parrà al di fuori, dovrà esser di lino. Non usaranno lenzuola di lino, ne dormiranno su materazzi, ma su la paglia; se però l' infermità, o bisogno particolare di qualcuno a giudizio, del Medico, e del Rettore di Casa non ricercasse altrimenti; E del medesimo Superiore dovrà esser la cura, che sia provvisto ciascuno in tempo d' infermità, o di altro bisogno, di tutto il necessario.

vestito
onesto, che
s'ha a pos-
tare.

Ne' quattro Tempi dell' anno ogni Rettore convocarà tutti i suoi sudditi, ed in comune farà leggere queste Colloquazioni, e paternamente avviserà quanto sarà necessario per l'intera osservanza di esse, se bene dovrà ancora ciascuno averle appresso di se, e da se stesso allo spello leggerle, e farcele familiari.

Conferen-
ze sù le
Colloquia.

Ogni mese una volta l' istesso Rettore radunerà tutti di sua casa Sacerdoti, e Chierici ammessi già al corpo della Congregazione dopo l' anno d' Istruzione, e con quelli dovrà discorrere del modo di far le Missioni con maggior frutto, de' difetti, che in quelle si possono commettere, e del modo di conseguir meglio il fine della nostra Congregazione.

Conferen-
ze sù le
Missioni.

Di più ogni settimana si faran le solite conferenze spirituali, dove ognuno dirà la colpa de' suoi atti, e mancanze al Rettore, o a chi terrà il suo luogo; Ma quando si faranno le Conferenze sopradette delle Missioni si potranno in quella Settimana lasciar queste delle colpe.

Conferen-
ze ordina-
rie di spiri-
ta.

In oltre ogni Settimana nel giorno che parrà al Rettore si faranno le Conferenze, de' casi di coscienza, con intervento di tutti i Sacerdoti, i quali doveranno venire ben preparati a rispondere, e dire il loro parere circa i casi proposti; e nel rispondere doveranno guardarsi da ogni spirito di contraddizione, ed il voler mostrarli Superiori agli altri, e solo procureranno che la verità abbia il suo luogo, e che quest' esercizio letterario delle Conferenze de' casi, importanti per il nostro Istituto, vadi in fervore: così, come anche nell' altre scienze di Filosofia, e Teologia, dove sarà applicato dal Preposito della Congregazione, debba il soggetto dedicarsi totalmente per maggior gloria di Dio, e renderli abili alla Vocazione, e al nostro Istituto.

Conferen-
ze continue
de' Casi.

U u 3

PAR-

PARTE TERZA

Degli obblighi circa l' ajuto, e profitto de' prossimi.

CAP. I.

*Degl' impedimenti, che devono rimuoversi da ciascuno Operario per l' ajuto de' prossimi.*Negozii
effettivi da
quattro di
hanno a
sgravare.

A Cciò possino i Nostri Operarij meglio impiegarsi all' ajuto de' prossimi, tutti procurino di sgravarsi da ogni altro peso, e negozi, che potessero impedirli; nè dovranno accettare qualsivoglia occupazione senza espressa licenza del Superiore, quantunque se venghino istantemente pregati.

Benefici
Curati, che
non si pos-
sano avere.

Per questo medesimo fine niano potrà tener beneficio di cure o di servizi personali, o di altro obbligo, che ripugni al poter vivere in comune. Ne potranno tenere cura di Monache; ma sarà ben lecito, bisognando, con licenza del Preposito ascoltare le Confessioni, e farvi ragionamenti spirituali, ma con espressa licenza degli Ordinarij.

Modello
che s' ha da
vere, e ha
ono Effem-
pio c' hessi
a dare.

Procureranno fuggire ogni ombra di mal esempio, e cercheranno in tutte l' azioni particolari essere in buon credito appresso tutti, non per superbia, o vanità, ma per spagiar gloria di Dio, e per poter meglio promuovere ne' prossimi il suo santo servizio. Per tanto non soderanno soli, nè senza licenza per la Città, ma sempre con quel Compagno, che sarà loro assegnato dal Superiore, e si ritireranno a Casa avanti Notte; nè fare di Casa permetteranno, se non per grave necessità, e con espressa licenza del Superiore; nè introdurranno persona alcuna nelle loro Camere; e dovendo trattare ogozi con qualche persona, gli tratteranno solamente in luoghi pubblici, e sempre, terranno le porte aperte, massime trattando con persone, che possino dar ombra, o sospetto.

CAP. II.

Della prontezza, che devono mostrare in tutti gli Esercizj delle Missioni.

Tutti saranno prontissimi alle Missioni, che sono tanto proprie del nostro Istituto, ed un mezzo tanto efficace per l' ajuto de' prossimi. Nè dovranno andare soli, ma sempre accompagnati, ed almeno due; ed averanno sempre le licenze esposte de' Vescovi, e Prelati, nelle cui Diocesi si mandano, e del loro Rettore, e Superiore; e non vi andranno senza saputa, e consenso ancor del Preposito, e regolarmente non staranno fuora più d' un mese, se dal detto Preposito, non sarà loro assegnato, e determinato altro tempo più lungo, o più breve, secondo la necessità de' luoghi, e delle Missioni, e con la detta licenza espressa degli Ordinari de' luoghi.

Gli essercizj delle Missioni faranno, Predicare, Sermoneggiare insegnar la Dottrina Cristiana, Ministrar i Sacramenti santissimi della Penitenza, ed Eucaristia; Tratar paci e reconciliazioni: Tor via l' inimicizie, e discordie; Consolar tutti, e tutti istruire nella via di Dio. E procureranno di far' il tutto con soddisfazione, ed assenso de' Parrochi, e sempre si mostreranno come loro ajutanti Operarij, non come Visitatori, o Superiori.

Esercizj
che vi s' han
a fare.

Non faranno gravi a nessuno per le spese del vivere; anzi ne anche potranno accettar limosine, ne presenti per tal' effetto, ma dovranno vivere, ed andare, e tornare solamente a spese della Congregazione; e da i Curati, o altri, solamente accetteranno la stanza, ed abitazione, la quale procureranno sia decente, e cooveniente al nostro Scato.

Noteranno finalmente le cose d' edificazione, che in dette Missioni occorrono, ed al ritorno, di tutte ne faranno parte al Superiore, ed a gli altri per comune consolazione, e maggior gloria di Dio.

Cose di edifi-
ficazione,
che s' han
disposizion
a notare.

CUM autem, sicut eadem expositio subjungebat, Presbyteri Congregationis hujusmodi plurimum cupiant, præinfertas Constitutiones à Nobis, & hac sancta Sede approbati, & confirmari; Nos eorundem Presbyterorum Votis quantum cum Domino possumus annuere, illosque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodate existunt, ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinari. Præinfertas Constitutiones hujusmodi Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò approbamus; & confirmamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos, tam juris quàm facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Decernentes Constitutiones prædictas in eadem Congregatione ab omnibus, & singulis illius, Presbyteris, Clericis, & aliis, ad quos spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quatenus opus sit dictæ Congregationis etiam juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, Statutis, & Consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die sexto Novembris 1634. Pontificatus nostri Anno duodecimo.

M. A. Maraldus.

Locus ✚ Sigilli.

REGOLE COMUNI DELLA CONGREGAZIONE DE' PII OPERARJ.

DEve ciascheduno stare sollecito all' Osservanza delle Nostre Costituzione, e Regole, acciò mirino tutti ad un fine. E per conservare la Carità fra di noi si fuggano le contese, che sogliono nascere tra persone unite, poichè distruggono affatto ogni bene ordinata Comunità.

Carità fraterna.

Si fregal Gio.

Luoghi e tempi del Silenzio.

Preparazione all' Orazione mentale.

Frequenza dell' Orazioni giornaliere.

Modo di trattare con secolari.

Emersione degli uffici laici.

Assistenza negli uffici laici.

2. Procurino non istare oziosi, essendo l' ozio cagione d' ogni male, ma sempre stiano occupati nell' esercizio assegnati, ovvero in alcune lezioni di libri spirituali.

3. Il Silenzio s' offervi da tutti a' suoi luoghi, e tempi, sotto pena di gravi penitenze, essendo egli un muro forte d' ogni bene ordinata Comunità, senza del quale il Religioso cammina con gran pericolo: il tempo farà fatta la Recreazione dopo Cena fino a Prima, tutt' il tempo del Riposo dopo pranzo, e dopo Compagnia fino a Cena; nel qual tempo non si porterà senza espressa licenza del Superiore: di più nella Chiesa, Coro, Sacristia, Refettorio, Dormitorio, e Cucina, non si parlerà se non per passaggio con poche parole, e voce bassa.

4. Non anderanno all' Orazione mentale senza preparazione, la quale sarà il leggere prima i punti di quello che si desidera meditare; fare qualche atto d' Umiltà, o Mortificazione: e tanto nel principio quanto nel fine obbediranno al segno del Superiore, o a chi terrà il suo luogo; e se ad alcuno pigliasse sonno sia obbligato d' andarlo chi gli stà appresso.

5. Sono di molto giovamento alle persone spirituali l' orazioni giornaliere; e perciò s' esorta a tutti farle tra il giorno, e la notte.

6. Procurino nelli ragionamenti, che faranno con qualche persona, dopo le visite, o negozj dire alcuna cosa spirituale: per tanto fare bene leggere spesso libri spirituali. Di più ricordarsi di fuggire ogni contesa, e memorazione, stando con modestia, & edificazione, ragionando con voce bassa.

7. Ognuno deve procurare con sommo studio, e diligenza imitare le Virtù degli altri: e gli vizi, che in quelli le dispiacerà vedere, li fugga, facendo in ciò tibellione a se stesso, acciò s' emendi.

8. S' a ognuno sollecito, e pronto a fare quell' esercizio, che dall' Obbedienza gli sarà imposto, così nel servire alla tavola, o nella cucina, come a lavare i piatti, ed ogn' altro esercizio; e procuri fare il tutto con diligenza, & a suo tempo: e non potendo per qualche legittimo impedimento, avvisi per tempo il Superiore, acciò vi provveda.

9. Procurino in ogni azione ricordarsi della presenza di Dio, e particolarmente quando s' eserciteranno in qualche opera divina, come in recitare l' Officio, servire, o udire Messa, e far sermoni: considerando quali dobbiamo essere nel cospetto di Dio, e degli Angioli in presenza de' quali si fanno le nostre azioni.

Presenza di Dio.

10. Obbediscano al suono della campana come se fosse la voce del Superiore, e pensino, che Dio li chiama lasciando ogni cosa incominciata.

Obbedienza a' Superiori.

11. La persona del Superiore si deve, e s' a da onorare in ogni cosa, quando si ragiona con lui si sia con modestia; nè li copra se da lui non gli si darà la licenza.

Onore a' Superiori.

12. Con l' istessa anzi maggior modestia, & humiltà devono accettare la correzione, che sarà loro fatta dal Superiore, o pubblica, o privata, come si sia, pigliando ogni cosa dalla mano di Dio, con desiderio dell' emendazione: nè si scusino, nè rispondano, se prima non ne dimandano licenza, quale ottenuta dichino quel ch' occorre con sommissione, & umiltà.

Umiltà nel ricevere le correzioni.

13. Nuno ardischi di riprendere altri senza espressa licenza del Superiore, ma conoscendo difetto, o mancamento in quelli, sia obbligato palesarlo al Superiore con carità, amore, e desiderio dell' emendazione, computando i difetti e ringraziando Dio benedetto, che l' abbia liberato da' loro difetti.

Difetto altri non si riprendano, ma si avvisi il Superiore.

14. Non anderanno mai fuor di Casa senza licenza del Superiore; ricordandosi della modestia religiosa, con gl' occhi bassi, composti di corpo, senza far moto con le mani, e con passi gravi, purchè da negozi urgenti non sieno stimolati.

Licenza, modo nell' uscir di casa.

15. Prima di cominciare a mangiare dichino uo *Pater noster*, & un' *Ave Maria* per li morti; nè scoprino il paoe prima del Superiore, o di chi terrà il suo luogo.

Che deve farsi prima di mangiare fuor di casa.

16. Nuno mangi fuor di Casa senza espressa licenza del Superiore; e per conservare la salute non si mangi, ne si beva fuor del tempo della tavola; e quando bisognasse, ciò si faccia con licenza.

Si proibisce di mangiar fuor di casa come fuor del tempo senza licenza.

17. Nuno dimandi medicamento a persona alcuna senza del Superiore; ma nell' infermità ricordarsi esser obbedienti tanto a Medici, quanto all' Infermiere, come fe fossero la persona del Superiore.

Nell' infermità che s' ha da esser visitato.

18. Procuri ognuno conservare la salute, per quella spendere in servizio di Dio; e perciò non farà penitenza, se non

Conservazione della salute.

o mortificazione corporale senza licenza del Superiore, o suo Padre spirituale.

**Che si richi-
ede per l'
entrare in
camera d'
uori.**

19. Niuno entri in camera d' altri senza licenza del Superiore; e farà segno alla porta, che non aprirà, se prima non gli sarà detto: Entrate; e mentre saranno dentro terranno la porta di modo, che possino esser visti di fuori.

**Spirito di
Poverità.**

20. Se bene la nostra Congregazione non istà fondata in povertà, dovrà nondimeno ognuno de' nostri fradicare dall' animo l' ingordigia d' avere: per tanto non potranno i nostri fare delle proprie entrate nuovi capitali senza espresa licenza del Preposito; ne rendere danari senza espresa licenza del Superiore di Casa.

**Subordinazione di
Volontà a i
Superiori.**

21. Siano i nostri di tal maniera subordinati a loro Superiori, che se possibil fosse, non abbiano, ne *Ple*, ne *Nelle*; ma sempre vivano indifferenti: perciò qualsiasi negozio grave, come amministrar tutele, essere esecutor di testamenti, fare procure, o agenzie d' altri, e simili negozi pregiudiziali, non lo facciano senza licenza del Rettore, e sua Confalra; proibendo ancora far Compari senza licenza espresa del Rettore.

**Letto, a
dormire
come deb-
ba usarsi.**

22. Ognuno avrà il suo letto conforme alle nostre Costituzioni; ne possino dormire in compagnia nel letto, se bene nella stessa camera per mancanza di luogo si permetterà.

**Politezza
nel vestire.**

23. Non dotmino senza camicia di lana, o di scovetti, nè con finestre aperte; e non eschino fuor di camera, se non decentemente vestiti: e tanto

nel vestite, quanto nello spogliare mirino l' onestà religiosa; amando ancora l' onestà, e politezza nel vestire.

24. Niuno Fratello laico impari di leggere, ne di scrivere, ne Grammatica, da nostri, ne da altri senza espresa licenza del Preposito; ne possino li nostri insegnarla senza l' istessa licenza.

25. Domandino spesso penitenza della mala osservanza delle nostre Costituzioni, e Regole al Superiore. E ninno s' intrighi nell' officio d' altri; ed ogn' uno attenda diligentemente al suo.

26. Ognuno scopi la sua camera almeno due volte la settimana, e tenghi il letto bene accomodato.

27. Niuno tenghi porta ferrata non chiave particolare, ne calza, o altra cosa senza licenza espresa del Preposito.

28. Niuno ardischi dare alle stampe opera benchè minima senza licenza espresa del Preposito: ne possillà libri stampati della Comunità, ma li terrà netti, e ben conservati; e non avrà in camera altri libri della Comunità, fuorchè quelli, che gli serviranno, li quali se li farà dare dal Prefetto della Libreria, acciò li possa notare a libro, che per tale effetto terrà; e dopo che se ne sarà servito, procuri, di ritornargli, acciò bisognando ad altri, se ne possano servire: nè gli dia ad altri senza licenza del Superiore, o del Prefetto della Libreria.

29. Niuno pigli ad impronbi libri, nè altra cosa da forestieri senza licenza del Superiore; nè dia libri, nè altra cosa fuor di Casa senza l' istessa licenza.

REGOLE COMUNI DELLA CONGREGAZIONE DE' PII OPERARIJ.

**Fervore
circa l' ob-
servanza.**

A Ttenderanno con esattezza, e puntualità grande all' osservanza delle Costituzioni, e Regole comuni della nostra Congregazione, ricordandosi, che a questo fine particolare furono chiamati da Dio, il quale obbligo non avevano nel secolo: e quella stima, che faranno nel Noviziato dell' osservanza, quella medesima ne faranno in tutto il tempo della vita loro.

**Preferenza di
Dio.**

2. Abbiamo a cuore grandemente la regola della preferenza di Dio, procurando d' esercitarsi in questo divino esercizio; e per mezzo d' esso procurino in ogni tempo, e luogo particolarmente nel Coro, e nel Refettorio di stare con quella modestia, che tanto necessariamente si ricerca in persona del novizio. Intorno a questa modestia si dice, che non mirino mai fissamente in faccia a persona alcuna; e tutti i moti del corpo sieno con tanta composizione, che tutti quelli, che li vedano, concepiscano desiderio di fervire sua divina Maestà nello stato Religioso.

3. Non potranno il capo vacillante o quò, o là, ma con gravità lo movano ove sarà di bisogno, e se non vi sarà di bisogno, lo tenghino dritto con una moderata, e decente maniera composto verso la parte anteriore, nè all' uno nè all' altro inclinato.

4. Nel tagionare particolarmente con Uomini d' alcuna gravità, o con donne la visita non s' hà da fissare in faccia, ma più tosto sotto gli occhi e con il volto di tal maniera composto, che mostri più allegrezza, che tristezza, o altro affetto non moderato.

5. Le mani, se non saranno occupate in sostentar le vesti, decentemente, e con quiete le tenghino.

6. Le vesti sieno monde, e nette, con una decente maniera composte.

7. Quando andranno la notte in Coto non vadino con berrettini, o tocchi di tela.

8. Non solamente hanno da osservare Silenzio, esattamente la regola del Silenzio comune

Proibizione
per li
Fratelli laici.

Si domandi
spesso peni-
tenza dell' in-
osservanza.

Polizia del-
la Camera.

Si proibisce
chiave partico-
lare senza licen-
za.

Cote da of-
servarsi circa lo stampare de' li-
bri, e l' uso di quelli.

Circa il pigliare ad impronbi.

Compo-
sizione del
capo, e
modestia
nel vestire.

a tutti, ma di più non parleranno mai senza licenza, né in tempo, né in luogo alcuno, ne fra di loro, ne con secolari, ancorché siano parenti. L' in osservanza di quell' ordine sarà punita con rigore grande, poiché quello e quello, che gli si differisce dall' altri Padri professi; di modo che se non osserveranno quell' ordine, potranno dire, che non fanno vita di Novizj; e perfino di quanto pericolo sia, non far vita di Novizio nel tempo del Noviziato.

Tempi di confessori, e comuni-
cari.
In che si deve spendere il tempo, ch' avanza
Che si deve osservare nel Coro.
Come di coscienza

9. Oltre le Domeniche, e feste si comunicheranno tutti i Mercordì, e Venerdì, e si confesseranno al loro Maestro almeno due volte la settimana.

10. Il tempo, che l' avanza da gli esercizi lo spenderanno in imparare a mente l' epistole di S. Paolo, ed i S. Giovanni, e la Dottrina Cristiana del Belamino.

11. Nel Coro tenghino sempre i brevi, o diurni in mano, avanti al petto, e leggino sempre tutto quello, che si canta, ancorché lo sappiano a mente.

12. E' obbligato ciascheduno dar conto della sua coscienza al suo Maestro almeno una volta la settimana scoprendo con fedeltà tutto l' intimo del suo cuore, tanto d' bene, quanto di male, che vi sarà, cioè tutte le mali inclinazioni, tentazioni, e tutti i sentimenti e buoni desideri, che nell' orazione, o in altro esercizio averà avuto.

13. Si guardi ognuno come di cosa molto scandalosa di scoprire, o manifestare ad altri Novizj le sue tentazioni.

14. Stia il Novizio in Camera ben composto, acciò venendo il Maestro, o altro all' improvviso, non trovi cosa indecente: e non efchi da essa senza necessità.

REGOLE DE' CHIERICI STUDENTI DELLA CONGREGAZIONE DE' PII OPERARJ.

Rispetto a i Maestri.
Delle dispute.
Principio dell' istruzione.
Si preparino all' istru-

1. Saranno ogni referenza, e rispetto a' loro Maestri, purlo che commettendo in ciò difetto possano essere corretti, e mortificati da quelli.

2. Le dispute, e difficoltà, che saranno, non le trattino in altro luogo, fuorché dentro le Scuole, e luoghi a ciò deputati; & ad ogni cenno de' loro Maestri, procurino metter Silenzio ad ogni contestazione.

3. La lezione durerà tre quarti almeno, cioè mezz' hora di scrivere, & un quarto d' esplicazione.

4. Il principio d' esse scuole si comincerà sempre ad un istesso tempo, il quale sarà quello, che dal Superiore sarà assegnato.

5. Nel tempo dello scrivere, e dell' esplicazione non si parli in modo alcuno, ma tutti stiano attenti al Maestro.

6. Ogni Sabato faranno esaminati dal Maestro di tutte le lezioni della settimana, per tanto anderanno bene apparecchiati per rispondere.

7. Niuno habbia ardire di parlare a lungo con li Padri, Fratelli, o Secolari in modo alcuno.

8. Si comunicheranno nelli giorni assegnati tutt' insieme nella Messa dopo Prima.

9. Quando anderanno al Choro, Refettorio, & ad ogni altro esercizio comune, vadano con ordine, e tutti insieme; e non calino giù licenza.

10. Finita la lezione si ritireranno in Camera immediatamente a studiare: e nel tempo della Ricreazione non parlino in modo alcuno di cose di studio.

11. Vadano tutt' insieme all' esame comune di coscienza, & alla Conferenza particolare, che si farà fra la settimana.

12. Niuno Padre, o Fratello vada al Dormitorio de' Chierici studenti,

15. Niuno efchi dal Noviziato, o calli giù senza licenza; ne vada in Refettorio, o in Cucina, né in Sagrestia, né alla loggia senza l' istessa licenza.

16. Nelle ricreazioni, dopo ottenuta licenza, parlino solamente di cose utili, e d' edificazione, e non si parli in conto alcuno di mangiare, e bere, né di cose del Mondo, e molto meno di difetti d' altri, particolarmente succeduti nel Coro, o Refettorio.

17. Non mandino, ne ricevino lettere, ne ambasciate, senza espresa licenza; ne si diano regali tra di loro; ne diano ne ricevano cosa alcuna da altri senza l' istessa licenza.

18. Si proibiscono affatto sotto pena di gravi penitenze qualsivoglia toccamento di mano fra di loro, ancorché di cosa leggiera.

19. Niuno vada in camera d' altri, ne anche ad accendere la lucerna; ma l' accenda ognuno alla lampada comune del Noviziato, o alla camera del Maestro.

20. Non s' affaccino alle finestre a tempo, che vi siano forestieri in Casa; e non vadano ne' Giardini, o in altro luogo, ove possano esser veduti.

21. Se faranno più insieme nel caminare, osservino l' ordine allegato al di sopra del Maestro, o a due, o a tre.

22. Leggeranno tutte queste Regole, & anche le Regole comuni almeno due volte la settimana; procurando considerarle, e studiare studio particolare, per trovar modo d' esattamente osservarle.

23. Mancando il giorno dall' osservanza d' alcuno di quell' Ordini, e Regole, ne dimandino la loro penitenza dopo, che farà fatto l' esame di coscienza.

che si ha da osservare nell' ufficio del Noviziato. Qual debba essere il parlare nell' ufficio del Noviziato.

Circa il dare, e ricevere.

Modello nel convertire.

Non vadano in compagnia d' altri.

Circa l' affacciarsi.

Intorno all' ufficio.

Lezione, e studio circa le Regole.

Domandino penitenza dell' indisobbedienza.

me della festa nuova. Intorno al parlare con altri.

che si ha da osservare nell' ufficio del Noviziato.

ADDITAMENTUM LII.

CONGREGATIO
PRESBYTERORUM
ORATORII D. N. JESU CHRISTI

IN GALLIA.

Institutores B. PETRO BERULLIO.

OBSERVATIO CRITICA.

Congregatio hac, quæ in Gallia ad exemplum Oratorii Italici B. P. M. instituta fuit, plurimo habet, eaque salubria, quæ imitata sunt plures singulares Communitates ejusdem Regni, quas hic omittimus; huic autem Congregationi Oratorii, etsi nullis Regulis aut Constitutionibus scriptis regatur locum in Codice nostro Regularum tribuimus; sicuti ante nos præstitit eruditissimus Aubertus Miræus, ex cujus proinde Codice Regularum & Constitutionum Clericalium sequentem notitiam mutuamus.

Sacerdotum in societate viventium instituti primordia in Apostolis, ipso JESU Christo Domino nostro Authore, fuisse consecrata, antiquæ Ecclesiæ usus, & Canonum longe purioribus temporibus praxis evidenter probant. Vnde Congregatio Presbyterorum, qui sunt & Clero nullo Religionis voto obstricti, non tam institutio nova, quam Restauratio dicenda est. A Philippo Nereo Roma primum, postea titulo Oratorii JESU C. D. N., Pauli P. Pontificis Maximi Auctoritate in Gallia erecta & propagata, præpositus cum ad bonum Congregationis Regimen, tum ad spirituales directionem Congregatorum ab Episcopis seu Ordinariis locorum constituit. Qui quidem, sicut ex sinceritate spiritus & charitate potius, quam ex ulla potestate coercitiva nec imperando aut jubendo, sed monendo & suadendo sibi commissos dirigunt, ita illi spontanea quadam subjectione, atque omnino ex devotionis affectu, & Ejus amore, qui pro nobis factus est obediens usque ad mortem, sese submittunt. Tota vero, & integra jurisdictio penes Episcopos manet; nec ipsa Congregatio in genere vel in particulari ullis gaudet privilegiis, dispensationibus, exemptionibus, quæ illorum Auctoritati vel minimè derogent. Utque divinus in perpetuum Ecclesiæ bonum intendente Providentiæ omnibus prope sæculis innumerabiles ad agrum Domini excolendum missi Operarii, gloria Dei & salutis animarum Zelatores longe eximii, ex Ordinum Regularium varietate, quæ filia Regis est circumamicta, prodierunt; sic nostro atque velut novissima prodit Congregatio Sacerdotum & Clero, qui (ut ex primæ Christi Domini institutione & sacerdotali consecratione advenitur, & ut multorum sæculorum consuetudine fuit observatum) in communi viventes, Episcopi in usu sui Ordinis omnino & intacte

diate subjacent; quo fit ut ipsi Episcopi plures ad manum habeant Sacerdotes, quibus ad omnia nomina obsecunda uti possint ad nutum.

Congregatio hac originem suam debet Cardinali Berulio, qui in castro paterno de Scilly in Compania primam lucem quarto Februarii anno 1575. aspexit. Fuit is natus Patre Claudio Berulio, Senatu Parisiensi Consiliario, Matre vero Ludovica Sequier Matertera Cancellarii Sequier: e sacro fonte levatus Parisi in Parochia S. Nicolai de Campis Petrus est appellatus. Matre usus est diligenti, atque inprimis pia, qua a Sodalibus tertii Ordinis Minorum a morte mariti adscripta, paucis post annis habitum Carmelitissarum Discalectorum induta est. Hac liberorum suorum animis Dei timore imbuendis adeo studuit, ut non minus vitam gratia supernaturalem, quam naturalem ipsi in acceptis referre debeant. Berulius noster natu maximus e duobus filiis totidemque filiabus non minus virtute quam aetate omnes superabat. Septem enim annos natus, voto perpetua castitatis nuncupato, corpus jejuniis, vigiliis, aliisque omnis generis penitentia operibus domare solebat, ne in hujus Angelicae virtutis exercitio arduum quid ut difficile exercebatur.

Mortem Patris non multo post consecutam adeo fortiter tulit, ut, qui maxime consolatione indigere videbatur, suam ipse matrem sit consulatus; unde ipsa fassa est ad deplendum tanti casus marorem non majus adjumentum fuisse allatum, quam ab hujus exemplo, & oratione sapientissima. A Matre P.F. Jesuita traditus, ut omnibus doctrinis, quibus impartiri ejus aetas poterat, erudiretur, adeo celeriter arripuit, quae tum in Divinis, tum in humanis scientiis tradebantur, ut ii, a quibus docebatur, animum tam coelestium capaxem, ingenique docilitatem attentis suspicerent. Neque his ad attentionem ut plurimi usus est, sed studiorum ope quotidie in majorem virtutis notitiam processit, tanto ejus amore capiebat, ut quam maxime sibi contendendum censeret, quo tam tandem summa faceret. Atque hinc factum est, ut pulcherrimi hujus conatus ducem Dominum Bemoussin Vicarium Carthusianorum Parisiensem deligeret, virum sua aetate praestantissimum, qui, licet palem extra Monasterium non efferret, tanta tamen pollebat animas regendi scientia, quantam apud eos etiam non facile invenias, qui per totum vitam suam tempus inter homines sunt diversati. Libenter igitur hic Berulius curam suscepit; verum ab ipso ferme initio discipulum suum adeo spiritu intelligentia repletum esse advertit, ut, qui ad se scrupulis conscientiae exagitati veniebant, eos ad Berulium mitteret, mentis tranquillitatem ex ejus sermone atque consiliis certo consecuturos. Orationi praecipuis deditus, ex qua multa eloquentia cepit, templa frequenter adire longioraque ibi orationes fundere praesertim coram Deo Eucharistico in deliciis habuit; atque, ut liberior contempleretur, domi se plerumque conclusum tenebat; quocumque vero a scholis vacandi facultas erat, sylvae intus obditus orandi Superos nullum finem fecit.

Postquam per aetatem certum reliqua vita degenda statum eligere licuit, in tribus Monasteriis diversorum Ordinum, sed severissima disciplina suscipi supplicavit, ubique repressus, Deo cum ad alia conservante. Cognatis vero, juxta civile ut adidiceret, vehementer hortantibus, & ejusmodi studii fructum paternam in Senatu Parisiensi conditionem representantibus adeo constanter respondit, se nolle vocatis ad sacerdotium Dei interna monita rejicere, ut facultatem ab ipsis impetraverit studii Theologici prosequendi, cujus quoque lauream profectui suo debitam humilitate coactus est recusare. 18. Annos natus parvum de abnegatione interioris hominis tractatum edidit; ex quo tempore tanto fervore & successu in Schismaticorum & Haereticorum conversionem inculsit, ut nullus pro gloria Dei & augmento Ecclesiae, aut salute & perfectione animarum conventus sine eo ogeretur. Instante Ordinationis sacra tempore adundis carceribus & Xenodochiis, majori in precibus assiduitate, curaque actionum suarum accuratiores tanto operi animum praeparabat. Obstantia a Romano Pontifice licentia omnes Ordines uno tempore recipiendi, in Conventu Capucinorum per quadraginta dies se incluserit in honorem illius quadragenarii, quo Christus in deserto commemoratus est. Omni hoc tempore cilicium perpetuo gestabat, pane & aqua victitans, lacunari aut assibus lectum praebentibus, Deumque precibus continuis flagitans.

Sic dispositus omnes Ordines una hebdomada recepit, Dominicamque subsequente, qua fuit SS. Trinitatis sacra, anno 1599. die quinta Julii, primam Deo hostiam fecit in Ecclesia Capucinorum tanto ardore, ut praesentibus extasim pati videretur, & ex illo tempore Missam quotidie dicere nunquam omisit,

nisi

nisi marino itinere impeditus. *Artius cum Christo clarioris sacerdoti unitum, desiderium iterum incesse statum Religiosum amplectendi. At in solitudine, quam sub direptione Patris Magii Jesuitarum Provincialis reperierat Viri dui, intellexit, se a Deo vocatum ad id esse, ut in mundo commemorans salutem animarum, & reformationem Ecclesiastici & secularis status procuraret. Exercitibus hinc finitis ferventius quam unquam operibus divinam gloriam & salutem animarum promoventibus incubuit. Omnium tamen maxime in correndendis erroribus laborabat; quos in re Deum suis conatibus adeo foventem expertus est, ut plures primarias personas, quas vel in heresi fuerunt nata, vel ipsa ad eam accesserant, in sinum Ecclesie reduxerit, ministrosque in omnibus congressibus cum ipsis habitis semper triumphaverit. Cum vitis adeo continuus & villis clarum bellum suscepit, ut eorum numerum difficile sit invenire, quos peccatorum cane creptus in alios homines commutavit, precipue postquam Carmelitissas de calcratas in Gallias intraduxit disciplina causa ex Hispania accersitas. In quo Ordine plures sub ejus ductu in magnam sane perfectionem evecta sunt. His igitur efficit, ut ex annuam sententia principis Ecclesie officio dignus videretur; verum Episcopatus jam & Archiepiscopatus ultro oblatus rejecti, votique se religioni obstrinxit ab omni talis officio perpetuo abstinendi.*

A Rege Henrico Magno Ludovici filii sui, qui postea inter Reges decimus tertius erat, preceptor expetitus conditionem est deprecatus, metu, ne tanti muneris curis occupatus a procuranda animarum salute impederetur: ad quod accessit agitantem animo fundenda Congregationis ad normam Oratorii Romani consilium cum in finem, ut status Gallia Ecclesiasticus decore suo per civile bellum, infelicem hereticorum commixtionem & corruptionem marum spoliatus veterem speciem adipsiceretur. Verum variis suis discissis, licet ad internos Namini impulsus cohortationes amicorum accedere sentiret, non tamen prius Congregationis instituta jecit, quam ardentissimis precibus Divinam voluntatem commisisset, propositum suum pluribus sanctissimis viris, inter quos precipui erant P. Casar de Bus & P. Romillon, tunc temporis Institutum Oratorii Italici proficentes, communicasset, conditionemque adjecisset, ejus regimen sibi non obstrusum iri, non obstantibus omnium sollicitudinibus praesertim Cardinalis de Joyeuse Ecclesiam de sua adificare polliciti, dummodo Berullius praefici se pateretur: quod tandem fecit; cum quid neminem tanto muneri aptum, ne S. quidem Franciscum Salesium (cui tamen id omni modo persuadere frustra pertentabat) inveniret praefectura se curis involvere volentem; tum quod Episcopi Parisiensis Henrici de Gandi facti postea Cardinalis de Rete a sorore sua Marchionissa de Maignelay, ut id oneris Berullio ipsi imponeret, exorati imperio parere vellet. Marchionissa hac summam Capitalem 40000. Librar. Gall. novella Congregationis usibus destinaverat praeter plura ornamenta pretiosa pro Ecclesia a Nobili Virgine & Achario oculis pilla, qua postea Ordinem Carmelitissarum ingressa est. Sui igitur Praefectus iussu satisfaciurus ceterum aliquorum Sacerdotum coegit anno 1611. in suburbio S. Jacobi ad Hospitium parvi Bourbonis, ubi modo situm est celebre Monasterium Valligratia.

Primi ejus facti erant R.R. P.P. Joannes Blance & Jacobus Gassand Theologia Doctores Facultatis Parisiensis, Franciscus Bourgoing postea Generalis Congregationis, Paulus Meteran, Baccalaureus ejusdem Facultatis, & P. Caran Porocius Bellocensis. A Rege Ludovico decimo tertio potentes litterae pro Domibus in toto regno construendis obtinuerunt, & anno 1613. a Paulo Papa V. approbata est hac Congregatio imposito nomine Oratorii JESU Christi primisque Generali Praefecto Berullio creato, tenoris sequentis:

B U L L A

Pauli V. Papæ Confirmatoria Congregationis
Oratorii JESU Christi.

Paulus Episcopus, servus servorum DEI ad perpetuam rei memoriam. Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, quam DEI Unigenitus JESUS CHRISTUS Dominus Noster Auctor ipse piorum operum fundavit, Regimini superna dispositione prædantes, pro nobis commissi Gregis Domini prospero stato & animarum salute solliciti esse compellimur, & ea sincerè tenemur amplecti, quæ ad incrementum Religionis pertinent, & ad virtutum spectant ornamentum; ac ut piæ Christi Fidelium Congregationes instituantur, & exinde uberiores fructus bonorum operum, in illis præsertim locis, ubi id magis expedire dignoscitur, in dies per pia & spiritalia exercitia accrescant, & sis exercitiis debitè Domino famulantes Personæ animarum suarum salutem, eodem Domino miserante facilius consequi, cæterisque Christi Fidelibus vitæ & morum exemplo proficere valeant ad salutem. Sane exhibitæ nobis nuper, pro parte venerabilis Fratris nostri Henrici Episcopi Parisiensis, ac charissimæ In Christo Filie Mariæ Francorum Reginæ, petitio continebat, quòd aliàs cum ipsa Maria Regina, pio devotionis zelo ducta, ut aliquo devotionis suæ monimento immensarum gratiarum munera, quibus eam bonorum omnium Largitor optimos decoravit, testari possit, Disciplinam Ecclesiasticam undique ferè in Regno Franciæ hæresum bellorumque præteritorum injuria, tum in Religione, tum etiam in moribus non parum depravatam ac corruptam, in primævum, & pristinum suum statum, devotionisque & pietatis splendorem salubri aliqua ratione restitui plurimum desideret; & id (re ipsa in consultatione cum Viris gravibus & piis, ac præsertim cum dicto Henrico Episcopo pluries habita, matureque discussa) utilius & fructuosius, quam ex institutione alicujus Congregationis piorum Sacerdotum, quorum studium & officium Sacerdotale, juxta sanctum, atque pium illius institutum debitè exequendum & adimplendum sit omnino directum, instituendæ exequi posse non videntur, ipsique Maria Regina unam devotam piorum ac probatæ vitæ Sacerdotum, quorum principale Institutum singulas Actiões Ordini Sacerdotali convenientes, & essentielles amplecti existat, Congregationem in ipso Regno & præsertim in Civitate Parisiensi, ubi illa non parùm desiderari videtur, erigi & institui, curamque erectionis & institutionis hujusmodi dilecto Filio Petro de Berulla, Presbytero Parisiensi (cujus ministerium felici progressui & directioni ipsius Congregationis maximè profuturum esse in Domino cõsidit) per nos committi & demandare summo perè desideret? pro parte eorundem Henrici Episcopi & Mariæ Reginæ, nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus Congregationem piorum ac probatæ vitæ Sacerdotum perpetuo erigere & instituere, illiusque Curam dicto Petro committere & demandare, ut præsertim, ac alias de Apostolicæ Sedis providentiâ concedere dignaretur.

Nos igitur, quibus cura & sollicitudo insidet Fidem & Religionem Catholicam propagare, Divinæ Cultûs augmentum, & ut Christi Fideles singuli, per viam salutis in hoc sæculo gradientes, ad Regna cœlestia pervenire mereantur, procurare, præsertim ubi Catholicorum Principum vota id exposcere, ac in Domino salubriter conficiamus expedire, considerantes hujusmodi Institutionem specialiter Sacerdotes aut Personas ad sacerdotalem statum aspirantes, vel saltem eorum ministerio necessarias, ac Jesum Christum Dominum Nostrum, Sacerdotalis Dignitatis immediatam Institutorem, tangere, & respicere, æquum maximè & rationi consentaneum judicamus, ut qui hujusmodi Institutum aggrediuntur, ultra communem Fidelium devotionem, speciali & particulari devotione JESU CHRISTO Domino Nostræ addicantur, qui est Sacerdos in æternum secundum Ordinem Melchisedech, & fons Sacerdotii in Ecclesia Christiana. Hinc pio & salubri dictæ Mariæ Reginæ desiderio favorabiliter annuere, ac ipsum opus pium Sedis Apostolicæ consolatione confovere, nec oon Christi Fideles ad pia, meritoria, & salutaria opera exerceunda, Ecclesias quoque & sacra DEI Tempia devotionis causâ visitanda, æternæ præmiis ac spiritalibus muneribus, & peccatorum remissione invitare volens.

volentes, nec non Henricum Episcopum & Petrum prædictos ac eorum quœlibet à quibuscumque Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis, censuris & pœnis, à jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium duntaxat exequendum, harum seriè absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, dicto Petro apud nos de Religionis zelo, vitæ ac morum honestate, aliisque probitatis ac virtutum meritis, ad laudem & gloriam Omnipotentis DEI Patris, & animarum salutem, unam sub nomine Oratorii Jesu Christi Congregationem in honorem Orationum, quas in diebus carnis suæ fudit; ut iis, qui Congregationem ipsam logredientur, eundem Jesum Christum pro nobis in Oratione prostratum reverentur, atque ut jam instituti, ad quod vocati sunt, moneantur, & præsertim semper hanc præcipuam omnibus communem & omni tempore congruentem Officii eorum partem, quæ in orationibus pro Populo ac in DEI laudibus celebrandis versantur, habeant, Apostolica Autoritate, tenore præsentium, sine alicujus præjudicio, perpetuo erigimus & instituiamus: Dictumque Petrum Institutorem in Præpositum Generalem hujus piorum Sacerdotum, nulli antea Religioni voto solemni addictorum, nec non & aliorum ad Presbyteratus Ordinem promoveri cupientium, & reliquorum ad familiaria officia necessariorum, Congregationis Oratorii JESU CHRISTI Domini Nostri nuncupandæ hujusmodi, qui simul & in societate Religiosè vivere, & in humilitatis spiritu & pie vitæ studiis altissimo famulatum exhibere & impendere studeant. Quorum principale ac præcipuum Institutum sit, perfectioni Status sacerdotalis totaliter incumbere, singulas actiones Ordini sacerdotali propriè & essentialiter convenientes, sibi ab eorum Ordinariis, ubi stabiliter fuerit, præscribendas, & non alias amplecti, Sacerdotum insuper, & aliorum ad sacros Ordines aspirantium instructioni, non circa scientiam, sed circa usum scientiæ, ritus & mores propriè Ecclesiasticos, se addicere volentes; cum plena, & omnimoda facultate, potestate, & Autoritate, eidem Petro per Nos ad id assumpto, & à dicta Maria Regina summopere commendato, ut prædictam Congregationem hujusmodi, tam in Civitate Parisiensi, quam in omnibus aliis Civitatibus, Oppidis, terris, & locis, ad quæ à locorum Episcopis vocatus fuerit, & non aliis instituendam, ac deum pro felici statu ac directione Personarum, ac bonorum spiritualium ejusdem Congregationis, seu Congregationum sic erigendarum tam circa receptionem & admissionem, numerum, ætatem, & qualitates in ipsa Congregatione recipiendorum & admittendorum, eorumque instructionem & disciplinam, exercitia, ac modum & formam Divinorum Officiorum, precum & orationum, aliorumque suffragiorum recitandorum, & alia in ipsis Congregationibus utilia atque necessaria quæcunque statuta, Ordinationes & Capitula, licita, & honesta, sacrisque Canonibus & Constitutionibus Apostolicis, nec non Concilii Tridentini Decretis minime contraria à sancta Sede Apostolica postmodum approbanda, confirmanda, ac per ipsarum Congregationum Præpositum, Presbyteros, Officiales, Ministros & Coadjutores, sub pœnis in eis apponendis, adimplenda & observanda faciendi, edendi, & condendi, factaque, edita, & condita, quoties pro illorum ac rerum & temporum qualitate & vicissitudine, seu aliàs videbitur, corrigendi, limitandi, immutandi, alterandi, ac etiam, ut præfertur, examinandi & approbandi, ac etiam ut præfertur, adimplenda & observanda, ex integro faciendi & condendi, aliæque omnia & singula à similibus Congregationum, nec non quorumcumque Ordinum approbatorum Constitutionibus, aut aliis Superioribus etiam Generalibus, de jure vel consuetudine, sive ex Privilegio, aut aliàs quomodocunque fieri & exequi solita faciendi, & exequendi, dicta Auctoritate deputamus & assumimus.

Omnesque alias, adinstar supradictæ per nos erectæ, Canonicè erigendas Congregationes, quas ab ea Parisiensi, & à dicto Præposito Generali, quocumque locorum stabilitæ fuerint, in omnibus dependere volumus, & intelligimus, ex nunc, prout postquam Auctoritate prædicta erectæ fuerint, eidem Auctoritate & tenore perpetuo approbamus & confirmamus. Ita tamen quod Congregatio Parisiensis saltem duodecim Presbyteris constare & tot redditus annuos habere debeat, ex quibus unicuique Presbytero hujusmodi portio annua 45 Ducatorum auri de Camera obvenire possit. Cæteræ vero Congregationes decem ad minus Presbyteros, ac eosdem redditus annuos, vel quæ Sedis prædictæ Legatus, aut pro tempore existens Nuncius Apostolicus, & Episcopus loci, ac dictæ Congregationis sic erectæ Præpositus Generalis, pro loci qualitate sufficere indicaverint, habere debeant. Et postremo eisdem Congregationibus ex ounce,

prout etiam postquam instituta & erecta fuerint, ut præferatur pro illarum dote, ac dicti Petri, nec non Præpositi Generalis & Presbyterorum eorundem prout tempore existentium sustentatione, & onerum illis incumbentium supportatione, omnia & singula, res, bona, fructus, redditus, & legata, ac elemosynas, tam per dictam Mariam Regnam quam alios quoscunque Christi fideles dictas Congregationibus quomodolibet relinquenda, donanda, & elargienda (ita quod liceat dicto Petro vel alii Præposito Generali & Presbyteris dictarum Congregationum pro tempore existentibus, illarum omnium corporalem, realem & actualem Professionem, per se, vel alium seu alios, dictarum Congregationum nomine liberè apprehendere, & perpetuo retinere, & fructus, redditus, ac proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcunque eorundem percipere, exigere, levare, recuperare, ac in dictarum Congregationum usus & utilitatem convertere (Dioecesani loci vel cuiusvis alterius licentia desuper minimè requisita) etiam perpetuo applicamus.

Non obstantibus Apostolicis, ac in universalibus Provincialibus & Synodalibus Conciliis editis, generalibus vel specialibus Constitutionibus & Ordinationibus, ac Statutis & Consuetudinibus, Privilegiis quoque, Indultis, ac Litteris Apostolicis, quibuscunque Superioribus & Personis, sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insulis clausulis, nec non irritantibus & aliis Decretis, in genere vel in specie, per quoscunque Romanos Pontifices, Prædecessores nostros, & Sedem prædictam, ejusque Legatos quavis causa & occasione, etiam motu proprio, & certa scientia, ac de Apostolica Potestate plenitudine, ac etiam Consistorialiter, & aliis quomodolibet etiam iteratis vicibus, concessis, approbatis, & innovatis; quibus omnibus etiam si illis eorumque totis teoribus specialis, specifica, expressa & individua mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum & forma in illis tradita observata, nihilque penitus omisso, inserti forent, illis aliis in suo robore permanens, hac deinceps vice specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque.

Ceterum ad augendum Fidelium Devotionem, animarumque salutem consulendum, & ut Christi Fideles ad hujus Instituti exercitium animentur atque invitentur, de omnipotentis DEI misericordia, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus meritis cunctis, omnibus & singulis Presbyteris, qui perpetuis futuris temporibus dictam Congregationem ingredientur, & in ea recipiunt eorumque Coadjutoribus & Oblatis, aliisque Ministris, die eorum & cuiuslibet ipsorum ingressus, receptionis ac Professionis, ac in mortis Articulo, si poenitentes & confessi, ac sacra Communionem reflecti faciant, plenariam indulgentiam & omnium peccatorum suorum remissionem, eisdem Auctoritate & tenore præsentium misericorditer in Domino concedimus & elargimur. Postremo eisdem Præposito, Presbyteris, Coadjutoribus, Oblatis, aliisque Ministris prædictis, qui Congregationibus publicis vel secretis, pro quocunque opere pio exercendo, interfluunt, aut piam aliquod opus circa functiones suas exercuerint, toties, pro quolibet præmissorum piorum operum, & ut magis ad sui Instituti opera animentur, & suavius ad ea invitentur, sexaginta dies ieiunantis eis vel aliis quomodolibet debitis poenitentis, etiam Apostolica Auctoritate & tenore hujusmodi, misericorditer relaxamus; nec non tam ipsis, quam omnibus aliis Christi fidelibus, qui etiam verè poenitentes & confessi, ac sacra Communionem reflecti, eorundem Presbyterorum Ecclesias sive Oratoria, in sanctissimi Corporis Christi, & Assumptionis B. V. Mariæ festivitatum, ac in quo Ecclesie seu Oratoria dictarum Presbyterorum in unaquaque Dioecesi seu loco proxima vice populo aperientur, diebus devote visitaverint, simili Apostolica Auctoritate, tenore præsentium etiam indulgentiam plenariam & omnium peccatorum suorum remissionem concedimus & elargimur, præsentibus perpetuis futuris temporibus durantibus. Nulli ergo &c. si quis autem &c. Datum Tusculi anno à Nativitate D. N. J. C. 1613. VI. Idus Maij, anno Pontificatus nostri octavo.

Pro Fundatori propositum erat congregationem instituisse, cujus membra de suo viverent, officioque Ecclesiastica obirent, quin idcirco beneficium quaererent, aut aliud aliquod munus a Praefatis Ecclesiasticis, quibus tandem praestare obedientiam deberent, quam in sacrorum Ordinum susceptionibus promitterent, & in quantum gloria Dei & Ecclesia utilitas ab eis exigeret, eam sere in modum, quo Jesuita Sacra Sedi Apostolica sunt subiecti per votum Obsequii Papa praeiudicanda. Congregationem hanc in duo personarum genera partitus est, quarum unam eos compledebatur, qui jam in animarum cura essent verati, alteram sui eorum, qui Institutionis gratia in Congregatione erant. Propositus Generalis ex primis eos seligebat, quos domibus Instituti praeficeret; secundis domicilium tantum in Congregatione concedebatur, vitam & mores Ecclesiastico statu dignos per aliquod temporis spatium edocendis; atque in hoc ultimo consuebat spiritus hujus Congregationis, in qua neque Humaniora, neque Theologia iradebantur, sed tantum virtutis, quae Viros Ecclesiasticos deceret: quod tamen hujus Congregationis Presbyteris impedimento non fuit, quo minus postea in Collegiis & Seminariis Theologiam, & Humaniora docerent. Quantum ad Statuta, Fundator nulla condidit, voluit, ut in potestate Generalis esset Congregationem temporibus & personis convenienter regere.

Eminent Praepositi Generalis statio Bernusii virtutes omnium oculis exposuit. Congregationi enim sua Humilitatis, Patientiae, Charitatis in pauperes, agroratis & peccatoribus, dominique Confratrum suorum consiliis subiectissimae exemplum erat. Licet curiam secutus se, quantum fieri poterat, occultare periretoret, saepe tamen magni momenti officia obire credebatur. Discessit a Curia Regina Maria de Medicis animo offenso; ad eam igitur placandam a Rege legatur Bernusius, qui impetratum adeo feliciter perfecit, ut Mater cum Rege Filio iterum in concordiam redierit.

Non multo post Romam mittitur pro obtinenda dispensatione nuptiarum inter Principem Vallia Jacobi Regis Angliae primi Filium, & Henriettam Franciae contrahendam, eaque accepta reversus sponsam in Angliam duxit. Post reditum ex Anglia Regi Auditor erat reprimensi superbiam & ferociam Haereticorum, ablati eorum castris & munitionibus, quarum praesidio freti totius in Ecclesiam & Regem rebellaverant. Paulo post Rege & Reginae Motre petentibus in S. R. E. Cardinalium Collegium ab Urbano Papa VIII., cui optime vota erant Bernusius meritis, anno 1627. cooptatus est. Eodem quoque tempore Summus Pontifex eum voto exsolvit, quo sibi omni beneficio Ecclesiastico interluserat, imperans in virtute obedientia, ut Cardinalatum acciperet. Ex hac dignitate ejus humilitas magis elucebat servata semper moderatione, paupertate & simplicitate Presbyteri JESU Christi, eodem quoque, quo antea usus fuerat, conviviorum modo, Domesticorumque comitatu, quanto tantum opus erat. Quoties foras proderat, unum & suis Confratribus, sicut ceteri Oratorii Patres consueverant, seram habuit. Non nisi super polca, ut antea, summum cepit, cubileque, in quo audendis ad se venientibus praesse esset, aulico solum & umbrellae panni violacei, quem Galli Serge dicunt, exornari fecit; sub qua tamen sedere ipse non sustinens Crucifixi imaginem collocavit: in suum vero cubile non plus ornatus contulit, quam in aliorum Patrum cubiculis erat; adeoque non nisi Cardinalatus porpura ceteros eminebat. Verum brevi vel hoc emicuit; non anno, postquam Cardinalis factus est, secundo languore quodam correptus & somno privabatur, & cibum fastidiebat: non tamen exercitia ordinaria omittebat; neque diminuit quidquam de labore, quem in se suscepit tum Congregationis suae, tum Carmelitissarum gratia, quarum erat Superior, neque de diligentia, qua Reginae Matri serviebat, cujus in consilio, Rege viliis arma ultra alpes circumferente, princeps erat. Missam quotidie legi ea animi devotione, ut videntes ad pietatem accenderentur. Verum anno 1629. 2da Octobris finita in Missa Evangelii lectione in tantum corporis infirmitatem incidit, ut manibus agere sustentatum in sedili collocari oportuerit. Animo deinde viribusque paulisper collectis, Sacrum usque ad ista Canonis verba (Hanc igitur Oblationem) continuans majus quam prius deliquitum passus est: exutum igitur vestibus sacris in lecto posuit, ad hoc in ipsa Capella preparato; sicque receptis omnibus roborandorum Sacramentis animam Creatori suo reddidit, Fratres cohortatus ad perseverantiam in sacris exercitiis, salutiue Deo & Ecclesiae praestandam praesertim in convincendis, atque ad obedientiam Sacrae Sedis revocandis Haereticis. Demortui existum cor ad Monasterium Carmelitissarum translatum est, reliquo corpore in Ecclesiae Oratorii, sita in platea S. Haerentis, humato: ubi Deus per plurima miracula servi sui sancti-

tatem

tatem manifestavit; ex quibus factum est, ut Oratorium eo mortuo magnum incrementum sumpsit.

Nam, ut nihil dicamus de extraneis domibus, quarum undecim in Belgio, una Leodii, duae in Comitatu Avenionensi, una in Sabaudia, quinquaginta & octo in Gallia numerantur, quarum pleraque ipso Fundatore vivente fuerunt erecta, inter quas est domus Oratorii in platea S. Honorati Parisiis, ubi adhuc duae aliae existunt, una in suburbio S. Michaelis, altera in suburbio S. Jacobi.

Oratorii hujus Presbyteros nulla ab initio habuisse Statuta jam monuimus; Fundator enim quasi Oraculum & Magister sua Congregationis erat; neque propterea minus libenter in urbes admissi erant. Verum cum Rotbomagensis delati suas litteras Patentes Senatui Normandia ostenderent, in tabulis publicis ut reserrentur, impetrare non poterant, propterea, quod Parochi ubi, & Procurator Generalis obfisterent, causati, quod nulli Societati nequidem Ecclesiastica aditus in suam urbem pateret, nisi prius examinatus a se ejus Regulus & Statuta. Ocyus igitur Statuta condere cogebantur, quae deinde exhibebant, praeflati se non esse Religiosos, sed tantum Sacerdotes in unum congregatos, immediate dependentes ab Episcopis, in quorum Diocesis essent, neque saluti animarum operam dora nisi per eos, sub iis & propter eos. Adjiciebant insuper, se in Ordine Hierarchia Ecclesiastica esse paratos omnia facere, quae ab ipsis exigere Parochi, uti confessiones excipere, administrare Sacramenta in eorum Parochiis ex expressa eorum licentia & non aliter, quam ut Capellani. Parochi Rotbomagenses & Senatus his contenti eorum Patentes in Acta publica retulerunt.

A morte Bernallii Oratorium in aliam regiminis formam brevi transit. P. Carolus Goudier ipfius successor omnium domorum Concilium convocavit in domum sitam in platea S. Honorati Parisiis primo Augusti anno 1631.; ubi unanimi voce statutum est, statum suum esse vere Ecclesiasticum, nec posse se ullis votis Religiosis sive simplicibus, sive solemnibus obstringi. Siqui vero membra Congregationis ad vota emittende cogere niterentur, aut ipsi emitterent, tales censuendi esse a Congregatione separatos, etiamsi superiores numero essent; testisque relinquere domos & bona inde dependentia illis, qui in Instituto manifesti vere Ecclesiastici & sacerdotales, etsi numero pauciores. In hoc quoque Congressu judicatum est supremam potestatem & auctoritatem ad Congregationem legitime convocatum pertinere, non vero ad Generalem Praepositum, quoniam in omnibus deberet accedere ad eam partem, quae plura vota numeraret, censuunt, voto ipsius non nisi pro duobus computato. Et quia ejusmodi Concilia singulis trienniis convocanda nimio sumptui erant, aquam censuunt impensas suppeditari ab omnibus Domibus, quorum Deputati convenissent. Verum, ne bona Congregationis a Praefecto Generali, cujus officium non nisi cum ipsa vita finitur, dissiparentur, aliquid de ejus potestate in bona temporalia praecidendum existimarent. Assignati igitur sunt tres e Congregatione (salvo jure hunc novum augendi) qui cum illo ultimam sententiam ferrent de rebus temporalibus, uti sunt fundationes, erectionesque Domorum, mutationes pecuniarum, & alia hujus generis. Statutum quoque est, ut, qui possint, quondam pensiones solverent, nullo respectu habito ad opera, quae praestarent, eantque, ne quis sine titulo pro recipiendis Ordinibus sacris in Congregationem admitteretur, nisi Generali aliter disponente placuisset.

Secundus Generalis Convocatus decrevit, ut qui Congregationem fuissent ingressi, illi officiantur per expressum Generalem Praefecti mandatum post tres annos tertiumque menses a primo ingressu. Decretum hoc confirmatum fuit in quibusdam aliis Congressibus: verum nunc ejus ratio non habetur. In alio quoque Convocatu Generali decretum est, Congregationem non esse corpus a Clero discretum; adeoque nullum membrum in hac Congregatione est, quod non possit ab ea seungi, & omnibus integrum est suo arbitrio ab ea recedere.

Praecipua Oratorii Domus & Mater ceterarum sita est Parisiis in platea S. Honorati, ubi Generalis cum tribus suis Assistentibus moratur. Duas hoc habet Abbatis sibi annexas, unam in Insula Rea, alteram in Diocesi Meldensi. Duas alias Domos habet Oratorum Parisiis, videlicet Abbatiam S. Maglorii in suburbio S. Jacobi Sedi Archiepiscopali junctam, quae Archiepiscopo Seminarii instar est; Alteram in suburbio S. Michaelis, cui annexus est Prioratus S. Pauli ad sylvam in Diocesi Sussoniensi, cujus annuus redditus 8000. LL. Gall. efficiant.

Hujus Oratorii ad annum usque 1719, fuerunt sex Praefecti Generales, quorum primus Cordialis de Bernle, cui successit R. P. Carolus Goudren mortuus anno 1641. Hinc substitutus Franciscus Burguing Oratorum rexit usque ad annum 1662. quo mortuus est. Hunc excepit P. Joannes Franciscus Senaut, cui R. P. Ludovicus Abel de Sainte Marthe successit; atque hoc Magistratum abdicante electus est in Generalem R. P. Petrus Franciscus d'Acres de la tour, qui anno 1719. adhuc erat Generalis.

Oratorum hoc plures Gallia Praelatos inter suos communerat prae magnam numerum eorum, qui doctrina & scriptis libris eminuerunt, quorum maxime illustres sunt P. Malebranchini, Morinus, Thomassinus, & P. Bernardus Lamy &c.

Hac jam tum de ipso piissimo Institute, tum de ipsius Instituti progressibus synoptici hic relata sufficiunt; hic quidem sicuti in ceteris praecedentibus Institutis opponi deberent Leges & Constitutiones sacri Oratorii, quas ipse Institutum condidisset; cum autem nec ipse, nec ejus in Regimine Successores alias scribere voluerint, ut supra vidimus in ipsorum Conventibus generalibus, sed brevem Constitutionibus inter se solos notis gubernantur; nunc autem, sicut Porrius certior factus sum, brevis fuit edituri in lucem publicam tum Constitutiones suas, tum Annales sui Instituti; ideo sufficiet interim eorum loci consuetudines & modum vivendi ex Alberto Mirao transcribere.

In primis igitur in ipsam Congregationem non nisi Probati admittuntur Sacerdotes, vel sacerdotis destinati, itaque Laici exterioribus Ministeriis deputati. Qui omnes, ut nihil juris acquirant, dum se dicta Congregationi adscribunt, sic etiam nihil perdant aut capiant de suis juribus, gradibus, beneficiis, ac bonis temporalibus, de quibus libere & pie possunt disponere. Debent tamen suis in Ecclesiis residere, quibus incumbit omni residendi. Ceterum, qui apud Regulares Probatus seu Novitarius, in Congregatione Institutio nuncupatur; nullo tamen praefixo Tyrannidis spatio, nisi quod ex illorum statu aut maturo profectu, & Directorum arbitrio, ad Ecclesiasticae Perfectionis apicem conscendentibus satis esse censetur.

Praeter eos, qui dicta Congregationi nomina dant, possunt etiam alii extranei Ecclesiastici Ordinis homines in eorum numerum, qui Aggregati appellantur, admitti; quia cum plerisque vel sui officii administrandi ratio, aut rei domesticae necessitas, aut alia qualibet honesta causa legitime quare impedire, quo minus Congregatorum numero se adjungant; non est aequum, quos ejusdem Ministerii communio jungit, ejusdem spiritus infusa & pietatis communicatione privari. Quodsi plures hujusmodi Aggregati eadem in urbe commorentur, poterunt sapienter statui debet convenire, de spirituali profectu aut necessariis inter se agere; & semel qualibet anno spirituales exercitationem sive recollectionem per dies aliquot in dicta Congregatione facere, aliquam reliquo tempore (spontaneam tamen) directionem ab illa accepturi.

Congregatio duos suos habet propositos: alteram, ut interna Perfectioni Ecclesiasticae & Sacerdotali acquirenda sedulo incumbat, Jesum Christum Dominum Nostrum, summum Sacerdotem, & Sacerdotum Institutorem speciali amore & honore prosequatur; ejus spiritu animetur interior, & ipsius sit bonus odor in omni loco & apud omnes exterior; alteram ut omnia, quae sunt Sacerdotum munus & functiones ex eodem fonte Gratiae & Spiritus per suos obire queant. Quarum quidem functionum summum quatuor censetur Capita; primum erga Deum, tremendi Mysteriorum; secundum, Officii Canonici celebratio; tertium erga proximum, administratio Sacramentorum; quartum, praedicandi, exhortandi & catechizandi munus, & siquid aliud ad ea referri queat, id institutio juventutis, quae sine speciali mandato Episcoporum non est suscipiendo. Hac singula paucis verbis Apostolorum compellitur sententia, Actor 6. Nos orationi, inquit, & Ministerio verbi instantes erimus.

Ad illas porro functiones obeundas nullam Congregatio facultatem, jurisdictionem & potestatem sibi vindicat, aut proxime habet à summo Pontifice, sed omnimodam accipit ab ipso Episcopo, ita, ut ipsi non tantum impediendi, prohibendi, interdicendi, sed etiam praecipendi, injungendi, & in virtute obediendi ad exercenda munia sacerdotalia, ubi & quando expedire videbitur, obligandi erga Congregationem auctoritate possent, & ipsa Congregatio votum obedi-

dientia, quam in sua consecratione Sacerdotes promiserunt, quasi renovare, & in praxim omnino reducere, quantum in se est, intendat. Easdem vero functiones in Ecclesiis Parochialibus, si Curati seu Pastores voluerint, & vocaverint, & non aliis exercere solent, ut Confessiones audire, Conciones, Exhortationes, Catecheses habere, sanctum Eucharistiam ministrare. Ceterum inter alia pietatis exercitia non illud ultimo loco ponendum, quod tam Sacerdotes, quam Sacris initiatores vel initiandos, ex arbitrio Episcoporum non tam in scientia, quam in usu scientia, hoc est, in praxi functionum, & in pietate ac perfectione sacerdotali instruant.

Quantum vero ad Statuta Congregationis attinet, quovis usu potius & moribus, quam statis legibus vivat, aut certe non alias leges habeat quam Canones Ecclesiae & cujusque Dioecesis, in qua est instituta, Constitutiones Synodales; quae tamen servat in praxi, haec sunt praecipua. Primo, mensa & vitu communis utitur: nisi quid aliud necessitas ex infirmitate, aetate, aut alia ex causa, & ebaritas, qua in ipsa omnium maxima esse debet, exigat. Vestitu item utitur honesto, sicut Sacerdotes decet, ut non vituperetur Ministerium, modico tamen & uniformi: ut luxus ornatus & curiosi cultus amor evitetur. Quae unicuique sunt necessaria, ab eo, cui oeconomia domus commissa est, subministrari solent, ut hac seposita cura liberius DEO vocare queant. Qui habent facultates aliquas, vel ex proventibus beneficiorum, vel ex propriis, quod aequum est, vel charitas suggererit, in commune conferunt: qui vero illis carent (si modo sint virtute & dotibus requisitis praeediti) ut abique ullo discrimine in Congregationem admittuntur, sic illis de omnibus necessariis communi charitate providetur. Obedientiam ex anima, Humilitatem, Charitatem, Modestiam, & alias virtutes verè Ecclesiasticas seu Sacerdotales Congregatio congruis exercitiis colit; praecipue veram & internam pietatem ac devotionem erga Dominum nostrum Jesum Christum, ejusque Matrem sanctissimam. Præter Missam majorem ex Officio Ecclesiastico Horas plures aut pauciores, pro judicio Episcoporum cantant. Exercitia porro quotidiana cum Horarum distributione, sunt ista:

Hora quarta matutina omnes surgunt, per integram horam vacant Orationi, hora octava recitant & convnt Lytanie. Quod superest temporis, pii exercitiis, studiis, celebrationi Missarum, & aliis, ad quae vocati fuerint, impendunt. Hora prandii, praemisso brevi examine, conveniunt omnes triclinium: ubi triplici possuntur lectione, S. Scriptura, vita alicujus Sancti, & pii cujuspiam Tractatus ex Patribus. A prandio spatio unius horae familiariter inter se conversantur. Aliquis ad id deputatus unum aut alterum à novo Testamento questionem proponit, de quo quisque ordinè modestè & sine ulla contentione sententiam suam dicit. Qui vero proposuit, genuinum & probatè ac fide Auctore sensum aperit. Postea duae vel tres morales questiones, seu casus conscientiae ab alio propositi eodem modo expendantur, & resolvuntur. Tertius historiam aliquam probatè narrat: & si opus fuerit, aliquod dubium exagitat. Exinde omnes se ad sua recipiunt, & hora quinta conveniunt ad Lytanie, & ad brevem orationem mentalem in Oratorio habendam: unde Oratorii nomen sumpsit exordium. A cana iisdem exercitiis fere horam impendunt: & facto simul examine, Matutinum & Laudes privatim recitant; ita ut circa horam nonam, aut paulo post, possint lecto decumbere. Congregatio nihilominus, quantum decet & potest, mores Regionis & ritus Ecclesiae loci, in quo est instituta, sequitur.

Domus & Collegia seu Gymnasia Publica Congregationis Oratorii J. C. D. N. in Gallia.

Parisiensis Domus totius Congregationis Caput, in qua Præpositus Generalis cum tribus Assistentibus & Secretario (ad quos universæ Congregationis regimen pertinet) ordinariè residet. Fuit ea Lutetie primum coepta in suburbio S. Jacobi in ædibus conducticulis, quas vernaculè *petit Bourbes* vocant, anno 1611. die 17. Novembris S. Martino Galliarum Apostolo sacra à R. P. Petro Berullio, & aliis quatuor piis doctisque Sacerdotibus, videlicet Joanne Bence, Jacobo Gastaui, Doctoribus Sorbonicis, Francisco Bourgoignæ & Paulo Metzello. Hi postea ad palatium defuncti Cardinalis Jovisiani, (vulgo de Boucage) nuncupatum prope Luparam arcem Regiam commodo locositum, sese transtulerunt, vicinioris fundo cõtempo templum ibi egregium, in quo Sacra nunc persurgunt, à fundamentis excitârunt. Cæterum primis istis quinque Presbyteris in unum congregatis exinde alio duo Doctores Sorbonici Claudius Bertin, & Guilelmus Gibyeut patris Biruricenses sese uno eodemque die adjunxerunt. Crescente rei tam sanctæ fama plurimi genere, doctrina, Legationibus, aliisque functionibus cum rogatis tum sagatis clarissimi hujus sacre militie nomen dederunt. Inter eos, qui libris edicis exilimationem etiam apud externos sibi pepererunt, præter Berullium, Burgoignæ, & Metzelum non fuere postremi Joannes Morinus Blesensis, Theologus Hebraicæ, Græcæ & Latine Linguarum peritissimus, Nicolaus Borbonius Regius Litterarum Græcarum in Academia Parisiensi Professor, Petrus Berthaulius Historicus & Florus Gallicus. De aliis pæne innumerabilibus alibi locus dicendi se offert. Cæterum Petrus Berullius à Paulo V. primus Congregationis Præpositus Generalis, exiit anno 1627. nihil tale cogitans imò relictans S. R. E. Cardinalis creatus, anno demum Christi 1629. ætatis 55. postridie Calendas Octobris magna sanctitatis opinione decessit. Berullio in Præpositura Generali suffectus est Patrum suffragiis Carolus de Gondren, Galloni Borbonio Duci Aurelianensi Ludovici XIII. Francorum Regis Fratri unico à sacris Confessionibus. *Paris.*

S. Maglorii Domus, in S. Jacobi suburbio Parisiensi, olim Abbacia Benedicti. Regul. Tem. VI.

dictiorum, oratorio addictis est per indultum Pontificium. *S. Maglor.*

Nostre Domine Virtutum Domus, in pago Auberti Villarii, sesquimiliari à Parisiis distante, cum cora Ecclesiæ Parochialis & Sacelli Delparæ, quod Procerum & Civium Parisiensium piè peregrinantium concursu in dies frequentatur. Domum anno 1620. fundavit vir nobilis Franciscus Montloneus, illius loci Toparcha. Eodem procurante, Paulus V. Ecclesiam Parochialem, cum dicto Sacello, Congregationi Oratorii annexit. *Nostre Dame de Verra.*

Montmorentiana Domus, tribus leucis à Lutetia Parisiorum, ab Henrico Montmorencio Duce, Patri & Marefcallo Franciæ ad 1619. instituta. Templum est eximie structuræ, olim à Canonico-rum Collegio possessum. *Montmorency.*

Mariniensis Domus à Franciæ Cancellario Domino de Sillery exfundamentis anno 1619. in pago de Marine erecta. Eodem ægrote, illius loci cura pastoralis, cum Prioratu, per Pontificem Oratorio fuit annexa. *Marin.*

Rotariensis Domus annexum habet illius loci Prioratum, olim Ordinis Grandimontensis. *Rosay.*

Maulensis & Torienfis Residentia, cum cura Pastoralis & Prioratu annexo. Atque istæ quidem Domus ac Residentiæ, hæcenus à me enumeratæ subsunt immediatè Domui Parisiensi. *Maul & Toray.*

Rotomagensis Domus, in urbis medietallio 1615. constructa, magno Clerici ac populi bono spiritali *Rouen.*

Diepenfis Domus in Normannia, à Francisco Cardinale Jovisiano, eodemque Archiepiscopo Rotomagensi 1629. fundata. Patribus postea Regimen Collegii seu Gymnasii publici est commissum, in quo præter Litteras humaniores, Philosophiam & Theologiam moralem explicant. *Deppy.*

Cadomenfis Domus in Normannia à N. Presbytero Congregationis Oratorii amplis ædibus ac redditibus annuis dotata. *Cad.*

Ambianensis Domus in Picardia 1626. instituta. *Aliena.*

Peronenfis Domus in Picardia cum Collegio litterario. *Perona.*

Bolonienfis Domus habet Collegium litterarium à Victore Boutillier Episcopo illius urbis, liberaliter dotatum. *Bologna.*

Aurelianensis Domus 1615. à Cl. V. Furnerio, juris Doctore & Professore Regio, fundata, post templo egregio & munere conclonandi in Basilica Cathedrali, quæ S. Cruci sacra est, adau-cta. *Orleans.*

Bituricensis Domus ab Henrico Borbonio, Principe Condzo, illius Pro-
vinctus Gubernatore, à fundamentis ex-
citata anno 1623. *Bourges.*

Nivernensis Domus à Leonoro Des-
trapes, Archiepiscopo Auxitano, in
edibus aviti erecta ac dotata anno
1625. *Nevers.*

Turonense Oratorium in Prioratu &
templo S. Michaelis. *Tours.*

Rofionensis Residencia à N. Viro no-
bilissimo Congregationis Oratorii Presby-
tero, illius loci Domino instituta. *Ros-
iers.*

Vindocinensis Domus & Collegium,
in quo Litterarum humaniores, Philosophia
& alia Disciplina cum pietate eximie
florent, dotem suam debent Caesari Du-
ci Vindocinensi, Henrici IV. Franco-
rum Regis Filio naturali. *Vendôme.*

Arduennensis Domus prope Salmurium
oppidum ad Ligerim fluvium sita est jux-
ta Sacellum Deiparæ cultu, miraculis,
& peregrinorum concursu celeberrimum
fundata 1617. à Leonoro de Estampes
Abbate Burgolienfi, post Carnutenfi Episcopo,
Rege ac Senatu approbantibus.
In dicto Sacello Patres Oratorii triginta
& amplius numero, excipiendis pie pe-
grinantium sacris Confessionibus, aliisque
Religiosis exercitiis assiduam dant
operam; & domi suæ Theologiam, ac-
que Inprimis Fidelis controversias adver-
sus Calvinianos Salmurii potissimum ob-
streptentes, diligenter explicant. *Nes-
tes Dams de Arduennes.*

Salmurienfis Collegium. In ipso op-
pido juxta munitissimum castrum (quod
Minervæ quis dixerit) situm, iisdem Pa-
tribus est creditum, ad liberales artes ju-

ventui undique confluenti, cum sincera
Religione ac pietate tradendas. *Salmur.*

Andegavensis in urbe Congregatio
Oratorii præter amplam Domum possidet
& Collegium à Domo sejunctum, in quo
Logicæ, Physicæ ac Metaphysicæ exerci-
tationes præter Litterarias ab anno 1624.
minime florent. *Angers.*

Niortensis Domus ab uno ex primis
Congregationis Sacerdotibus donata, &
anno censu stabilita est circa annum
1618. *Niort.*

Genomannense Collegium & Seminarium
ab illius Urbis Episcopo N. & Clero sunt
instituta, ad litteras humaniores, Phi-
losophiam & Theologiam moralem aud-
toribus, qui frequentes eo undique con-
currunt, explicandam. *Le Mans.*

Nannetensis Domus in Britanniâ mi-
nori, ab illius urbis Episcopo Carolo de
Bourgneuf anno 1615. liberaliter funda-
ta est. Exinde à Senatu ac populo Nanne-
tensi 1620. Patribus Oratorii commis-
sum est Collegium Universitatis seu Aca-
demie, in quo omnes Disciplinæ tradun-
tur, & honores seu Grandus (ut vocant)
academici emeritis conferuntur. *Nantes.*

Rupellensis in urbe Sacerdotes Ora-
torii jam inde à primis Congregationis
initio, medios inter Hæreticos statio-
nem habuerunt, magno Religiosis Or-
thodoxæ commodo. Urbe à Ludovico
XIII. Francorum Rege anno 1628. sub-
acta omnes illius loci Parochiales Eccle-
siæ iisdem Sacerdotibus petente eodem
Rege per Diploma Pontificium sunt com-
missæ. *Roubaix.*

Trecensis in urbe Congregatio duas
habet mansiones: unam in Xenodochio
S. Spiritus, quod inde anno 1618. jussu
Senatus ac populi commodiorem locum
est translatum. Altera Mansio, à priore
sejuncta, Collegium nuncupatur, in quo
Disciplina omnes Liberales, cum Philo-
sophia, magno Civium, aliorumque
fructu & applausu explicantur. *Troyes
en Champagne.*

Divione in Ducatu Burgundiæ, Pa-
tres Oratorii, ab anno 1620. ex Indulto
Apostolico domicilium habent in Pri-
oratu amplo, qui *sanctus locus* appellatur
aliis vulgò Vallis collium, seu Cauli-
um. *Dyon.*

Lingonenfis Domus à Sebastiano Za-
metio Episcopo ac Duce Lingonenfi tem-
pore Patri Franciæ anno 1620. instituta.
Idem

Iidem porro Antistes Seminarii sui Episcopalis regimen Patribus commisit, qui Patrochos plurimos à se eruditos & quam maxime idoneos inde in messum Domini- cam solent emittere. *Langres.*

Belneusis urbis Domus & Collegium seu Gymnasium litterarium. *Beaune.*

Cabilonensis Domus in Ducatu Burgundiae. *Chalon.*

Matisconensis Domus titulo Seminarii nostrae Dominae de bono successu, est secunda à Domo Parisiensi anno 1613. inchoata. Religiosissime in ea asservatur pervetusta Doiparæ Imago, quam à sancto Luca depictam tradunt; estque à multis retro seculis in summa apud Clerum ac populum veneratione. *Macon.*

Lugdunensis Domus in monte S. Sebastiani loco amoenissimo & amplissimo circa annum 1616. edificari coepit; in ea studium Theologicum eximie florere solet, ut & Cleri Institutio. *Lion.*

Clermontensis Domus apud Avermes, in medicullio urbis circa annum 1618. inchoata. *Clermont en Auvergne.*

Esfatensis Domus à Marchione de Esfat, Marefcallo Regni Francici 1629. magnifice constructa, & amplis redditibus locupletata. *Esfat.*

Riomensis Domus & Collegium à Senatu populoque 1625. dotatum, ad scholas in eo litterarias aperendas. *Riom.*

Montbrisonensis Domus ex contractu cum Magistratu 1622. inito suppeditat Professores ad Philosophiam & artes humaniores in Collegio seu Aetheno publico explicandas. *Montbrison.*

Domus nostra Domina Gratinarum in Provincia Forerensis (vulgo Forez) à pio ac nobili Sacerdote hujus Congregationis instituta & fundis aucta. Is locus multa piorum Fidelium frequentia indies honoratur. *Nostre Dame des Graces en Forez.*

Residentia in mala Valle à pio ac probro viro in avitis ædibus fundata est, nascente Congregatione Oratorii in Gallia. *Mal-Vall.*

Residentia S. Georgii in oppido ejusdem nominis apud Delphinatos sub idem tempus est inchoata S. Georgii.

Tolosana Domus juxta Ecclesiam Parochialem B. Virginis Dealbatæ (vernaculè à albedo) 1619. collocata. Patres habent curam illius Parochiæ & Collegii XII. Sacerdotum ibidem fundati. *Tolose.*

Frontinienensis Domus à parvis initiis, populi devotione excrevit in amplius ædes, & templum nunc habet splendidum à fundamentis exstructum. *Frontignan.*

Jovisensem seu Joyeusianam Domum Catharina de Joyeule Ducis Guisii con-jux excitavit juxta testamentum atque extremè voluntatem Patris sui Francisci Cardinalis de Joyeule suprà laudati. *Joyas.*

Domum Burgisandacensem, in oppido S. Andeoli à pio hujus Congregationis Sacerdote inchoatam, nobilissima Marrona Ducis de Vantadour uxor 1630. annuo censu auxit. *Bourg S. Andel.*

Domus B. Virginis de Gratia in Provincia, & Diocesi Forojulensi, vivente S. Philippo Nerio fundata, & supra à nobis memorata sub eodem Instituto perseverans cum Congregatione Oratorii I. C. nunc est unita; & ex privilegio secundum à Parisiensi Domo locum in Comitibus obtinet. Templum est miraculis, cultuque Virginis famosissimum. *Nostre Dame de Graces Province.*

Domus seu Residentia nostra Domina Alpiensis, est Domui jam laudatæ annexa. *Aups.*

Domum Aquisensem sub Instituto S. Philippi Neri à se fundari coceptum R. P. Joannes Bapt. Romillomus, eximie Vir sanctitatis, Congregationi Oratorii I. C. anno 1618. cum aliis XII. Dominibus seu Colonis, adjunxit. *Aix en Provence.*

Domus Pertuisensis ab Aquisensi suam institutionem ac disciplinam hausit, habetque templum nunc elegans. *Perrais.*

Massiliensis Domus juxta Sacellum S. Marthæ (quod illius Urbis est antiquissimum) primitus est collocata; post à Senatu ac populo adaucta publico Gymnasio; in quo antiqua Massiliensium in Græcis ac Latinis Litteris tractandis gloria revivescit. *Marseille.*

Arelatensem Domum Calpus Laurentius Archiepiscopus Arelatenis instituit, primis Patribus ex Aquisensi Domo evocatis; quibus & Principale Urbis templum Parochiale, Reliquias S. Annæ famosum reddidit. *Arles.*

Tolonenſe Collegium Directioni Congregationis anno 1624. est commissum. *Tolon en Provence.*

Domus & Sacellum nostra Domina spei Oliolensis concursu populi celebre Congregationi an. 1631. attributum. *Olioles.*

Domus Civitatenſis in Civitula oppido ob portum ad mare celebri. *La Ciotat.*

Domus Grassensis ab illius orbis Prætoris 1630. liberaliter fundata. *Grasse* vult Episcopale 5. leucis ab Antipoll.

Domus Pedenacensis in Occitania Interiore, cum Collegio literario. *Pedenas*.

Domus Grandomensis in *Aquitania*, cum Gymnasio publico, in quo humaniores Disciplinæ, cum Philosophia Juventuti traduntur. *Candem* vult Episcopale.

Domus Lemoicensis à pio ex Congregatione Presbytero circa 1614. dotata. *Limoges*.

Lucianense Seminarium ab Amando de Richelieu Episcopo Lucionensi, post Cardinale institutum. *Luçon*.

Domus seu Residentia Romana juxta Ecclesiam S. Ludovici Francorum Regis Pontificio & Regio Diplomatus firmata. *Roma*.

Nanceiana Domus in primaria Lotharingæ Urbe circa annum 1619. ab Henrico II. Lotharingæ Duce fundata; Culsonæum est onus Parochiæ S. M. V. in orbe veteri. *Nancy en Lorraine*.

Domus Leuxensis à Falsburgi Principe liberaliter fundata. *Leuxen*.

Residentia Madritensis in Hispania cum cura Xenodochii ex fundatione Abbatris Galli ibidem circa annum 1620. defuncti. *Madrid*.

Aliæ Domus CONGREGATIONIS ORATORII in Belgio & Comitatu Burgundiæ proximè imitantes Institutum S. PHILIPPI NERI, & speciatim destinatæ in adjutorium Episcoporum.

Domus Poligniacensis in Comitatu Burgundiæ & Diocesi Vesontionensi anno 1616. cepta est ab aliquot piis provincie Sacerdotibus, probante Alberto Austriaco Belgarum ac Burgundiarum Principe, per Diploma. *Polisy*.

Domus Solmenfis 1624. ab eisdem Sacerdotibus inchoata, probante Serenissima Hispaniarum Infante Isabella Clara Eugenia Alberti Vidua. *Salme*.

Domus Lovaniensis in Brabantia anno 1626. fundari cepta est ab Illustrissimo arque Reverendissimo D. Jacobo Boonen, Archiepiscopo Mechliniensi; approbante eadem Serenissima Infante. Fundum idem Illustrissimus D. Ancilles de suo emit, & dotem liberaliter adjecit. Patres in Basilica Urbis primaria Divo Petro sacra fidelium Confessiones excipiunt & statas Concoctiones ad Cives ac Studiosos habent. *Louvain*.

Domus Mechliniensis anno 1629. inchoata adjuvante eodem Illustrissimo D. Archiepiscopo, qui una cum Canonicis Metropolitane Ecclesiæ ac Magistratu Collegium seu Gymnasium publicum Patribus commisit ad juventutem undique confluentem bonis moribus ac literis imbuedam. In Basilica Metropolitana (cujus ipsi gremio sunt incorporati) variis functionibus sacris intendunt. *Mechlin*.

Residentia Brizellensis in Urbe Regia anno 1633. inchoata. *Bruxelles*.

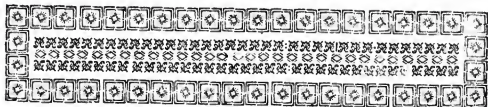
Residentia Tamisensis in *Walia*, quatuor Presbyterorum Oratorii, quos Perilluistris ac Reverendissimus D. Antonius Tricell Episcopus Grandensis ex diebus Mechliniensis an. 1630. eo evocavit, & sua liberalitate inivit. Dicit Presbyteri pastoralia ibi munia summo animarum fructu exercent. *Tamse*. *Tamse* ad Scaldiam fluvium.

Domus Malbodiensis, vel, ut Sigebertus & alii Scriptores vetusti appellant, *Melbodiensis* in *Hannonia* ad fluvium *Sabim* anno circiter 1627. instituta cepta est munificentia Illustrissimi ac Reverendissimi Francisci Vao der Burch Archiepiscopi ac Ducis Cameracensis. Pastoralem curam oppidi illius *Urbanus VIII.* Congregationi Oratorii in perpetuum commisit; Abbatissa & Canonicearum nobiliam Collegio consentientibus, & Philippo IV. Hisp. Rege per Diploma approbante. *Malbrage*.

Domus Montensis in *Hannonia* Metropoli, à tribus Sacerdotibus, natura fratribus, genere nobilibus, fundata ac dotata. *Mont en Hannes*. *Berg ben Hennegau*.

Domus Sonegiensem in *Hannonia*, Andreas Trevissus Italus Casalensis, Alberti & Isabellæ Belgii Principum Doctores Medicas, suo iure emi, & Congregationi donavit, *Urbanus VIII.* Papa confirmante. *Saigny*.

ADDI-

ADDITAMENTUM LIII.

INSTITUTUM CLERIGORUM SÆCULARIUM IN COMMUNE VIVENTIUM, *Vulgò.* BARTHOLOMITARUM.

OBSERVATIO CRITICA.

PIO huic Instituto initium dedere Clerici quidam sæculares in Germania Spiritu Dei animati, cupientes vitam vivere Viris Ecclesiasticis dignam, qui, quo vocationem suam clericalem certam, ac Ecclesia utiliore facerent, vita genus & sacris Canonibus conforme, & ab omnibus impediementis perfectionem Clericalem assequendi remotissimum ducere decreverunt. Ista autem impediementa communiter inveniuntur esse hæc tria: Otium, Conversatio cum diverſi sexus hominibus, & Indebitus bonorum Ecclesiasticorum usus. Hos igitur periculosos salutis scopulos quo certius devitarent, circa medium præcedentis Sæculi XVII. saluberrimi huius Instituti fundamenta hac ratione jecerunt.

Ac primo quidem, ut otii scopulum evitarent, Episcopos suos Diæcesanos adeunt humiliter flagitantes specialius occupari in proximorum salute procuranda, spondentes tantam iis obedientiam & subjectionem, ut nullam aliam viderentur habere propriam voluntatem, quam suorum Episcoporum, à quorum nutu perfectissime in posterum dependere profiterentur. Ut secundum de mulierum consortio scopulum evaderent, communis vitæ societatem sub discreti Superioris regimine instituant, & quidem in talibus domibus, ad quas nullis cujuscunque conditionis mulieribus aditus pateret. Et demum ne in tertium scopulum malum nempe usum bonorum Ecclesiasticorum impingerent reditus suos omnes in unum contulere, ut sic certatim ed liberius charitatis, pietatisque operibus sese totos impendere possent, tum ad gloriam summi optimique Dei, tum ad salutem animarum.

Hujus sancti consilii primus Auctor fuit Veq. Vir Bartholomæus Holzbauer in pago Lognau quatuor Dilingæ leucis distante in Episcopatu Augustano, natus anno 1613. circa festum S. Bartholomæi, cujus nomen in sacro Baptismatis fonte fuit sortitus. Prima lingua latina rudimenta Augusta Vindellicorum edoctum parentes Neoburgum ad Danubium situm humanioribus litteris instruendum miserunt: quibus egregio cum profectu feliciter absolutis Ingolstadtum se contulit Philosophicis simul ac Theologicis studiis ea in Academia operam navaturus. Sacro Presbyteratu initiatus primam Deo hostiam in sacello B. V. de Victoria obtulit solemnî Pentecostæ die anno 1639. annoque sequenti Doctoris gradum in sacra Facultate adeptus.

Nec

Nec ita multo post Ingolstadio Salisburgum profectus, ope quorundam Sacerdotum, quibuscum suum communicavit consilium, eodem anno sui tam laudabilis Instituti fundamenta jecerat die S. Petro à Vinculis sacro, suo tantummodo Canonicatu, cui annexa erat cura S. Laurentii de Tittmoning, prius obtento; quod postmodum brevi post tempore Deo opitulante in variis Diocesium & Provinciis in dies ad præsens usque tempus alco creverit, ut non tantum ab Eminentissimo Joanne Philippo Archiepiscopo Moguntino S. R. Imp. Principe Electore, non obstantibus etiam quibuscumque adversantium machinamentis, sed etiam ab aliis pluribus Archi- & Episcopis fuerit in eorundem Archi- & Dioceses receptum, & expressè approbatum: nominatim verò in Archi-Diocese Salisburgensem mox in principio ortus sui, ac postea in Diocesi Herbipolensem, Passaviensem, Frisingensem, Augustanam, & anno 1650. in Ratibonensem ab Eminentissimo Francisco Wibelmo ex Illustrissima Comitum de Wartenberg Prasapia S. R. E. Cardinale & Episcopo Ratibonensi, à quo relaxissimo Principe per publicas litteras Clero Diocesis Ratibonensis copia facta, ut, qui voluerint, huic Instituto se adungere possint. Exemplum horum Eminentissimorum & Celsissimorum Principum paulo post secutus Archi-Episcopus Strigoniensis Regni Hungariae Primas.

Tandem etiam ad ipsam Institutum post plurimum qua Ecclesiasticorum, qua secularium Principum, praprimis autem ipsius sacra Casaria Majestatis commendationem in forma specifica approbatum, & à Sanctissimo Domino nostro Innocentio XI. Papa Beatissima memoria confirmatum fuit, & ab ipsa eodem Sanctissimo variis singulari zelo & efficacissimis verbis commendatum; in litteris enim ad S. Casariam Majestatem 6. Julii 1680. datis hac habet: Institutum Clericorum in commune viventium &c. adeo uberes in colenda vinea Domini fructus pollicetur, ut magno apud omnes in pretio esse atque ab omnibus fovendi mereatur.

In litteris ad Eminentissimum Moguntinum 1. Junii 1680. leguntur sequentia: Institutum &c. ad proximorum salutem procurandam accommodatis regulis constat, ut ejusdem propagationem Germaniæ admodum profuturam planè speremus.

Ad Celsissimum Archi-Episcopum Salisburgensem inter alia idem Sanctissimus sequentia dedit: Quia verò inde Institutum magnopere nobis cordi est, & esse debet, qui speremus uberes ab eo ad animarum salutem fructus provechuros, propterea majori quo possumus charitatis sensu illud tibi commendamus, eupimusque vehementer, ut tam præclarum opus continenti patrocinio tucri, ac in omnibus juvare studeas: tuos etiam Comprovinciales Episcopos in idipsum incitando &c.

Similia penetrantia verba præfatus Sanctissimus habet in Brevis ad Archi-Episcopum Strigoniensem, Episcopum Viennensem, ad Serenissimum Maximilianum Philippum ex Ducibus Bavaria &c. ac postremò ad Præsidentem Instituti, omnesque ejusdem sectatores. Post hanc confirmationem Apostolicam memoratum Institutum similiter introductum est in inclitum Polonia Regnum, ac primitus in Diocesi Favianensem, deinde Luccornensem, cujus Episcopus illud publice in Synodo Diocesana recepit, summq; Seminarium, quod Janovia fundavit ejusdem Instituti Sacerdotibus perpetuo commisit. Hoc exemplum secutus Venerabile Capitulum insignis Ecclesie Collegiatae Passaviensis S. Joannis Baptista tradendo Seminarium suum Sacerdotibus Instituti; quod & præstitit in Germania Archi-Episcopus Moguntinus Moguntia, & Episcopus Augustanus Dilingæ. Insuper in Diocesium plerisque, ubi receptum est Institutum, sicut & in terris hereditariis Domus Austriacæ in beneficiorum collationibus præferuntur Sacerdotes hujus Instituti alii, qui non sunt de Instituto.

Anno 1644. in Helvetiis quoque admissum est Institutum, ad quod amplectendum Episcopus Curienfis Clericos suos summo opere cohortatus est.

Anno denique 1681. Ven. Institutor à superius nominato Archi-Episcopo Moguntino Decanus & Perachus in Bingen constituitur, quo tamen beneficio quatuor tantum annis potitus est; dum enim Apostolicis suis laboribus pro Cleri secularis reformatione, Institutoque suo letius adhuc propagando totus incumbens fuit in sena sanxitatis vixit, in eadem quoque mortuus est anno 1685. die 20. mensis Maji, ætatis vero 45. Vir pland magnus & omnibus Apostolicis virtutibus insignitus, Propetia

Insuper domo clausa, cujus vitu sapius jam impresso omnino digna est, ut legatur. Reversamur jam ad ipsum Institutum amplius explicandum, cujus scopus in eo precipue situs est, ut efficiantur boni Pastores, bonis Ministris non solum pro urbibus, sed & pro pagis ruralibus, sed pro his precipue. Eam enim in finem Sacerdotibus istis conceditur directio Seminariorum, ut exercentur in functionibus pastoralibus & operibus caritatis cum spiritualibus quibus corporalibus: qua omnia ut sunt ordinatim & modo stabili, juramento (Conventionale nuncupant) se obligant, nunquam se proprio arbitrio separandi à communitate.

Tria domorum genera in qualibet Diocesi habere possunt. Prima debet esse pro juniorum Clericorum congrua educatione. Secunda complectitur diversa habitacula pro Parochis, Beneficiariis, & aliis Sacerdotibus. Tertia demum est pro senibus & curatis, & pro iis, qui omnis laboris incapaces sunt. Secundum hanc trium domorum differentiationem eorum Constitutiones dividuntur in tres partes principales. Prima agit de directione Seminariorum, secunda de Sacerdotibus, Parochis, aliisque Beneficiariis, tertia de iis, qui suo jam sunt confecti, multique laboribus fracti: addita est quarta pars pro directione propria cujusque animæ, & animarum sub eorum cura constitutarum, & hac est singulari communitati.

Juniores Clerici frequentant publicas scholas, & domi insuper habent Magistros & Repetitores, qui ipsorum studiis graviter invigilant, eosque dirigunt. In tres diversas Classes sunt distributi, qua sunt totidem gradus, per quos transire oportet. In prima Classe instituntur in litteris humanioribus, & pietatis exercitiis ad eos Ecclesiastici status apicem accomodatis. Ex hac ad secundam Classem Philosophicis disciplinis destinatum ascendunt; & hic quidem jam promittunt vivere & perseverare in Instituto. Tertia est Theologorum, Canoniarum, aliorumque, qui quatuor minoribus Ordinibus initiati absolutis studiis instruantur in iis, qua spectant ad curam animarum: & hi juramento se obstringunt ad Institutum, quo tamen non impediuntur, priusquam sacros Ordines fuerint adepti, valere ad saculum ex Superioris licentia, idque ex causa legitima.

Seniores diligenter invigilant junioribus Seminaristis, ne otio vacent: quapropter mane, postquam surrexerint ad horam præsstitutam, qui in scholis inferioribus adhuc versantur, impendunt quadrantem horæ lectioni spirituali: qui autem in secunda & tertia Classe sunt, per medium horam orationi mentali vacant. Omnes simul Missa tenentur interesse, qua finitu reliquum temporis antemeridiani totum litteris incumbant; paulo ante prandium simul omnes recitant Litaniis omnium Sanctorum.

Durante prandio & cana legunt secundum ordinem ex sacra Scriptura, & quidem sub prandio testamentum antiquum, sub cana vero novum. Legitur etiam Martyrologium pro die sequenti, deinde historia Ecclesiastica, vita Sanctorum, aut alii ejusmodi libri. Post prandium finitu relaxationis hora in cantu exercentur: postea Theologi brevis absoluturi Cereemoniis Ecclesia ad discendum operam navent, quo exercitio finitu ad studium suum se conferunt. Feriis sextis & Sabbatis post canam colloquium spirituale instituitur, post quod Refecturium simul recitant. Diebus festis & Dominicis Missa solemniter cantatur pro Seminaristis, qui post prandium intersunt Concioni, & schola spirituali, in qua docentur virtutes Christianas, & morales, itidemque diebus Theologi post canam alternis vicibus concionem habent lingua vernacula.

Mittuntur ad scholas publicas in locis, ubi habentur additis monitis, ut u reliquis studiis secularibus se abstrahant. Præter repetitiones particulares, quas Philosophi exercentur, tenentur singulis septimanis unam publicam coram reliquis facere: quod ipsum observari tenentur Theologi singulis mensibus ex Theologia morali. Determinati sunt etiam quoque dies pro explanatione sacra Scriptura loco repetitionis de iis, qua spectant ad munus pastorale & scholam spirituales. Simul comedunt omnes in Refectorio communi, omniumque vestitus debet esse uniformis; qui, quamvis consuetudini locorum accommodari possit, nihilominus tamen ab omni vanitate alienus esse debet.

Communiter in magnis latiusque Diocesium talia Seminaria erigenda sunt, & quidem prope Universitates, & loca ubi studii maxime florent. Quod si autem in vicinia nullam Universitatem reperire est, tunc ipsi hujus Instituti Sacerdotibus lites-

ut tam sacras, quam profanas docendi omnes incumbit. Singulis Seminariis præficitur Director, quem Regentem vocant; singulis quoque detur Poter spiritualis, Confessor & Oeconomus. Ne ulla cuiquam legitima & rationabilis causa sit deferendi hoc Institutum, neve relinquendi, quod semel amplexi sunt bonum, illi, qui postquam bene educati in Seminariis sub legibus Instituti Sacerdotis dignitate fuerint initiati, sicut & ii, qui in sacris Ordinibus jam constituti ibi recepti fuerint, ad manus Superioris iuramentum conventuale, de quo paulo ante, emittant.

In domibus Parochiis, Beneficiariis, aliisque Sacerdotibus destinatis omnes redditus provenientes ex beneficiis, & quoscunque functione Ecclesiastica massa communi adiacuntur: quo fidelius & sanctius id ipsam observetur, neve abusus irrepat, certis temporibus rationem teneantur reddere Superioribus omnium, tum qua recipiant, tum qua expendunt. Atque hac ratione omnes redditus applicari debent.

Ac primo quidem cuilibet licet vivere juxta status sui decentiam, Eleemosynas erogari, assistere parentibus, fratribus, & sororibus in necessitate constitutis, quantum minimum eorum necessitas exigit; quibus etiam post mortem suam testamento legata facere possunt, sicut & Ecclesiis, quibus inserviebant. Secundo, quidquid ex beneficiorum redditibus superfluerit, communibus Instituti necessitatibus debent relinqui: scilicet pro sustentatione eorum, qui vel senio confecti, vel alio modo incapaces functionum Ecclesiasticarum redacti fuerint, sicut & parentum, infirmorum, eorumque quibus beneficia sua non suppediant, ex quo parentum suorum inopia subvenire valeant. Et siquid his omnibus superfluerit, id applicetur pro bonifica sustentatione Clericorum in Seminariis juxta leges Instituti, sive eorum, qui habent curam animarum in pægis, quorum redditus valde modici sunt pro tempore, quamdiu solummodo membro hujus Instituti fuerant.

Præterquam in casu omnino necessario nemo debet exponi solus ad functiones pastorales exercendas, neque in Collegiis, in quibus educantur juniores Clerici, & Sacerdotes, in quibus saltem duo esse debent.

Domus emeritorum, olivorumque laboris incapacium possunt aliis etiam usibus inservire, uti sunt Conferentia Diocesana, recessus spirituales, alioque pietatis exercitia: possunt quoque Seminarii loco esse pro his, qui ad Ordinis sacros promoti sunt in locis, ubi nulla Semina sunt, nempe aliter possunt accommodari ob defectum loci commode ubi alibi juvenus solet educari. Ordinarii possunt istis domibus uti ad exercendos Sacerdotes magis magisque in iis, qua spectant ad curam animarum, ad collocandos ibidem eos, quos ad tempus à cura removendos judicaverint, & ad includendos perveris & scandalosa vita Sacerdotes, qui separati à senioribus & reliquis numerare debent.

Superiores, qui habent directionem hujus Instituti, sunt primus Praefectus, cui disciplina uniformitatis conservanda, hujusque vivendi norma in aliis provincias extendenda cura incumbit. Hic sacra Sedi subiectus est, cui & juramento fidelitatis, & obedientia se obstringere debet, quod Praefectus subalterni facere teneantur Ordinario suo, cui subsunt. Praefes Archiepiscopatus debet invigilare toti Archiepiscopatu: Praefes Episcopatus toti Diocesi: Decanus ruralis toti suo districtui: Parochus parochia sua; quilibet denum Beneficiorum praecipue alicujus communitatis intendere debet omnibus, qui sub sua jurisdictione sunt, quod & intelligentiam est de aliis, qui aliqua speciali gaudent directione & cura.

Possunt omnes exercere functiones Vicarii Generalis, Decani Ruralis, vel cujuscumque denum alius officii, quando ad hoc deputati sunt à suis Episcopis. Superiores alicujus districtus sive Decanatus quascunque praesunt omnibus Sacerdotibus, Parochis, aliisque hujus Instituti Ecclesiasticis: his per annum omnia loca sua jurisdictionis visitant, rationemque reddunt sua Visitationis Praefidi Diocesano. Hic Praefes habet curam & superintendendum in tota Diocesi super eisdem Sacerdotibus & Clericis hujus Instituti, quos & semel in anno visitare debet, qua visitatione peralio relationem faciat Ordinario. Singulis quoque annis idem Praefes consentiente Ordinario debet convenire cum omnibus Superioribus alicujus Decanatus ad negotia, qua Institutum concernunt, tractanda tum spiritualia, tum temporalia. Medio maximo conventui adhibeantur in his conventibus pro exacta observatione Constitutionum; acceptis tamen approbatisque decretis ab Ordinario, Superiores Decanatum suum observari in suis domibus, & locis sua jurisdictioni topi subiectis.

Tam-

Tandem ad ipsas constitutiones & leges, quibus hoc pium Institutum regitur, veniamus, quas diversæ Ecclesiæ Præbati insignibus decorarunt elogis. Hic solum referimus Nuntium Apostolicum Dominum à S. Felice Colonia Agrippina Archiepiscopum de Cozensis, qui de vis anno 1654. Suffraganeo Erfordensi Bertholdo Nibmso scripsit, se legisse librum Institutionum Clericorum in communi viventium, qui (ut sonant ejus verba) posset quidem appellari medulla Sacrorum Canonum; & in alijs litteris anno 1655. ad ipsum Dominum Holkhusen tunc Decanum in Bingen missis fassus est hoc libro attentè perlecto, & maturè considerato, se in eo invenisse pretiosam illam Margaritam disciplinæ Ecclesiasticæ, quam à longo jam tempore quaesivisset.

Anno 1680. Innocentius Papa XI. rogatus ab Imperatore, aliisque Germaniæ Principibus, examinatis à Congregatione Cardinalium eorum Institutis Breve Apostolicum concessit, quo idem Institutum una cum Constitutionibus confirmavit, quas postmodum auctor denuo anno 1684. idem Pontifex approbavit, eodemque anno Romæ typis imprimendas curavit. Quas hic una cum modo nominatis Brevis Apostolicis apponimus.

CONSTITUTIONES

Pro spiritali, & temporalì directione
Instituti Clericorum Secularium in com-
mune viventium

A P P R O B A T Æ

A

Sanctissimo D. Nostro INNOCENTIO PAPA XI.

Juxta Exemplar excusum Romæ, in Typographia
Rev. Cameræ Apostolicæ.

P R O O E M I U M.

Quemadmodum Institutum Clericorum Secularium in commune viventium, à Sancta Sede Apostolica jam approbatum, tria præcipuè intendit: Primò, juventutis in virtutibus, & necessariis studiis (conformiter Sacro Tridentino Concilio Sess. 23. de reformatione cap. 18.) institutionem, ut hæc viâ semper boni Clerici, ad præscriptam in hoc Instituto vivendi normam educandi & instituendi, in Ecclesiâ Catholica ad procurandam salutem animarum haberi possint. Secundò, privatam Clericorum, sive Sacerdotum Curatorum, & in alijs beneficiis actu existentium directionem, qua Deo benedicente contra graviora pericula Seculi cum Clericalis ordinis decore securè subsistere valeant. Tertiò, curam Sacerdotum senum, aliorumque ex quocunque casu, seu defectu ad munia, & functiones Ecclesiasticas inhabilitum. Ita & constitutiones præsentis pro directione Superiorum ejusdem Instituti in tres partes, eo, quo sequitur ordine in Bulla approbationis distinguuntur; incipiendo parte prima de directione juventutis, qua viâ electus bonæ juventutis pro Seminariis haberi possit &c. ut in contextu Constitutionum.

I N N O C E N T I U S

P A P A   X I.

Ad perpetuam rei memoriam.

SACROSANCTI Apostolatus Officium quo Catholicæ Ecclesiæ per universum terrarum orbem diffusæ regimini, meritis licet & viribus longè impares, divina dispositione præsidemus, salubriter exequi auxiliante Domino jugiter satagentes, pia Presbyterorum, & aliorum Clericorum propriæ, alienæque salutis laudabiliter incumbentium Instituta paterno favore libenter prosequimur, & illis quæ pro felici eorum directione providè prudenterque constituta, atque ordinata esse noscuntur, ut firma semper atque illibata persistant, Apostolici muniminis adjungimus firmitatem. Aliàs siquidem pro parte dilectorum filiorum Clericorum Secularium in communi viventium nobis exposito, quod Anno M. DC. XL. operâ tunc in humanis agentis Bartholomæi Holtzhauser inchoatum fuerat eorum Institutum, quod DEO opitulante in dies adeò excreverat, ut non tantum à bon.mem. Joanne Philippo dum vixit Archiepiscopo Moguntino, Sacri Romani Imperii Principe Electore, sed etiam ab aliis pluribus Archi-Episcopis, & Episcopis in eorum Dioeceses receptum, & expressè approbatum extitisset: & in eadem expositione subjuncto, quod Institutum prædictum sub immediata jurisdictione Ordinariorum, ac directione unius Supremi Præsidis, prout dicti exponentes eisdem suberant, salubriter ordinatum, ac pro felici ipsorum exponentium & Instituti hujusmodi directione, rectæque juventutis institutione nonnullæ Constitutiones factæ fuerant: Nos supplicationibus eorundem Clericorum Secularium, & aliorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Institutum prædictum sub immediata jurisdictione Ordinariorum, & directione unius Generalis Præsidis, ac Constitutiones præfatas, toto illarum tenore inserto, auctoritate Apostolica confirmavimus & approbavimus. Ac eisdem Clericis Secularibus alias Constitutiones prædictis non contrarias pro spiritali, temporalique dicti Instituti directione ab hac Sancta Sede postmodum approbandas condendi facultatem impertiti sumus, & aliàs prout in nostris desuper in simili forma Brevis die v. Junii M.DC.LXXX. expeditis litteris, quarum tenorem præsentibus pro plenè & sufficienter expresso, ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur. Cum autem, sicut Clerici Seculares in communi viventes prædicti denuo nobis nuper exponi fecer-

fecerunt, aliæ Constitutiones hujusmodi pro felici prosperoque tam in spiritualibus, quam in temporalibus Institutu prælati, & sub illo nunc & pro tempore Deo Militantium regimine & gubernio conditæ, & in tres partes distributæ fuerint, quarum tenor à

P R I M A

P R I M Æ P A R T I S,

Quæ ad directionem studiosæ Juventutis & Seminariorum pertinet, Constitutione incipiendo, est qui sequitur, videlicet:

I.

Superiores in susceptione singulorum Adolescentum providè attendant, ut tam innocentia integros, quam ingenio & indole præstantiores, servatis servandis, admittant, in hunc finem ad puerorum ingenia in oppidis & aliis locis locis à Sacerdotibus circumspiciatur, qui ex omnibus ad propositum hujus Clericalis vitæ habiliores videantur.

II.

Deinde aliqui bonæ indolis pueri ad Domum Sacerdotum in Parochiis, cum consensu parentum recipiantur, & in certis locis tam hi, quam alii Adolescentes à Sacerdotibus in rudimentis, & Græcisticè instruantur, ut pro receptione ad Seminario qualificentur.

III.

Ut exclusis ineptis aut indignis talis selectus fiat, Superiores studeant accuratam suscipiendorum notitiam præhabere, ne dimisso post facienda damno, aut cuiquam oneri sit.

IV.

Suscipiendi, quantum fieri potest, habeant vehemens quoddam desiderium studendi, præstantis, aut saltem mediocris sicut ingenii, pietate in DEUM, ac devotione erga Deiparam speciem filiorum DEI de se præbeant, naturalis eorum indoles ad virtutum viam facile flexibilis sit.

V.

Animo ita sint composito, & supra secularia desideria humiliter elato, ut modestiam, submissionem Intellectus, & voluntatis flexibilitatem prædicam ostendant, moderata quoque ira, & aliarum passionum temperies, filialis quidam affectus erga hoc Institutum ita in illis elucere debet, ut præ-

denter consilii possit, quod fructuosè, & filialiter hunc Clericalem statum suo tempore sint exornaturi.

VI.

Priusquam ad Seminarium suscipiantur, Superiores notitiam Parentum, educationis puerorum, aliarumque circumstantiarum; item Testimoniales studiorum, & natalium habeant; fiat examen præcticum studiorum, & alia omnia observentur, quæ pro Seminario præscribi solent. Quibus peractis admittendi Superioribus hujus Instituti simplicem promissionem faciant, quod in hac Clericali vita, quantum fieri potest, ad dies vitæ vivere intendant; ita tamen, ut si in progressu temporis sub studiis à proposito ex rationabili causa recederent, solummodò sumptus eorum sustentationis causâ factos refundere obligati sint, nisi paupertas excolet, aut qui diciores sunt ob morbum, vel aliam rationabilem causam, & non ex culpa, aut propria voluntate eorum dimittantur.

Adolescentes in Seminario in tres studiorum Classis distribuendi, eorundemque obligatio ad hoc Institutum.

VII.

UT juventutis educatio debito ordine instituitur, illa in tres Classes studiorum distribuitur, per quas tanquam per gradus juvenilis animus ad scientiarum, & virtutum viam in ordine ad Clericalem statum sursum ducatur.

VIII.

In prima Classe erunt Adolescentes tonsurâ Clericali insigniti à Syntaxi usque ad Rhetoricam inclusivè, & hæc prima

prima Classis pro qualitate mediorum ordinanda erit. Secunda Classis complectitur Philosophos à principio usque ad finem Philosophiæ, qui suscepta consensu Clericali se dignos reddiderint, ut jam solidius in disciplina & scientiis adolefcant.

IX.

Ut prædicti Adolefcentes sic admittantur, requiritur primò, ut singulis annis gradum ad altiorē scholam fecerint, & in summo vel saltem mediocri gradu docti ex Rhetorica ad Philosophiam sint promoti. Secundò, ut quantum fieri potest, sint in æquali ætate. Tertiò, ut illud specimen morum, maximè fraternæ concordix, modestiæ & obedienciæ dederint, quod solidam spem faciat, eos strenuos hujus Clericalis vitæ, & Ecclesiæ Catholicæ milites evasuros. Quartò, ut revelationem sui hominis interioris filiali candore eos fecisse judicetur. Quintò, ut zelum animarum, pietatem erga Deum, & Sanctos, & affectionem erga res cælestes habere agnoscantur. Sextò, ut nullum canonicum impedimentum, vel corporis deformitatem, ac defectum contraxerint, quæ huic Clericali statui damnofa esse possint: In defectu autem prædictarum qualitatū potiùs maturè dimittendi erunt: prædictis verò concurrentibus, & promissione Superioribus hujus Instituti facta, quod in hac Clericali vita constanter vivere velint, ad secundam Classē admittentur.

X.

In tertia Classe continentur Theologi, Canonistæ, alique à fine Philosophiæ usque ad Sacerdotium, qui tales vitæ & moribus extiterint, ut de illorum Clericali vocatione rationabiliter dubitari non possit: & hi susceptis minoribus Ordinibus juxta studia publica in Universitatibus, Domi, sive in Seminariis, potiùsimum in iis, quæ ad salutem animarum procurandam necessaria sunt, informabuntur.

XI.

Priusquàm verò ad eam admittantur, per juramentum ad hoc Institutum se obligabunt, ita quidem ut qui Alumni simul fuerint in Seminario ejusdem Ordinarii, vel alterius Patroni, Instituto concedito, adinstar illorum ab Archiepiscopo Moguntino, & Episcopo Herbipolensi, & Augustano Instituto conceditorum, utroque respectu tam erga Ordinarium loci, quàm erga Institutum sequenti formulâ id præstent.

XII.

Ego N. filius N. Diocesis N. Seminarii N. Alumnus, plenam habens Institutum Clericorum Secularium in Commune viventium, & hujus Seminarii Statutorum noticiam, legibus & constitutionibus utriusque me spontè subijcio, easque, quantum in me erit observare promitto. Insuper spondeo, & juro me sub jurisdictione Reverendissimi (vel Eminentissimi) Domini Ordinarii mei seclusa omni exemptione in supradicto Instituto Clericorum, qui seculo seminarum consortio bini, vel plures pro locorum qualitate cohabitantes, & bona sua ex beneficiis & functionibus Ecclesiasticis provenientia in communes pios usus, juxta constitutionem 19. Sacerdotum conferunt, atque sub privata, & œconomica unius Superioris directione vivunt, sive intra sive extra Seminarium semper victurum, & moriturum. Insuper spondeo, & juro, quod dum in hoc Seminario permanebo, vel alibi applicatus fuero, si urgens necessitas à Superioribus hujus Instituti approbata, mutationem status postularer, nullam Religionem, Societatem, aut Congregationem regularem, vel etiam quencunque statum sine speciali ejusdem Reverendissimi Domini Ordinarii mei licentiâ ingrediar. Denique spondeo, & juro, me prædictum Juramentum, ejusque obligationem intelligere, & observaturum. Sub die N. Mensis N. Anno N. sic me DEUS adjuvet, & hæc Sancta DEI Evangelia.

XIII.

Qui verò Alumni in Seminariis Ordinariarum non fuerint, & in Seminariis huic Instituto propriis educantur, Juramentum in formula sequenti præstabunt.

Ego N. Filius N. Diocesis N. plenam habens Institutum Clericorum Secularium in commune viventium noticiam, legibus & constitutionibus ipsius me spontè subijcio, easque, quantum in me erit, observare promitto. Insuper spondeo, & juro, me sub directione privata, & œconomica Præfidi supremi, ejusque in hoc munere legitimis Successoribus, salva per omnia Reverendissimi Domini Ordinarii mei auctoritate, & Jurisdictione, in supradicto Instituto Clericorum, qui seculo seminarum consortio bini, vel plures pro locorum qualitate cohabitantes, & bona sua ex beneficiis, & functionibus Ecclesiasticis provenientia in communes pios usus juxta constitutionem 19. Sacerdotum conferunt, semper victurum & moriturum.

Insuper

Insuper spondeo, & juro, quod domi in hoc Seminario permanebo, vel alibi applicatus sacro, siurgens necessitas à Superioribus hujus Instituti approbata mutationem statûs postulare, nullam Religionem, Societatem, aut Congregationem regularem, vel etiam quemcunque Statum, sine speciali supremi Præsidis hujus Instituti licentia, ingrediar. Denique spondeo, & juro me prædictum Juramentum, ejusque obligationem intelligere, & observaturum. Sub Die N. Mensis N. Anno N. sic me DEUS adjuvet, & hæc S. DEI Evangelia.

XIV.

Juramento prædicto non obstante facile ante susceptos majores Ordines circa finem studiorum suscipiendos, ob rationabilem causam adolescentes ad Seminarem statum, habitâ debita licentiâ à Superioribus hujus Instituti, & insuper si Alumni sint à Reverendissimo Ordinario, transire poterunt, ne inviti, aut gravem difficultatem sentientes ad statum Clericalem trahantur, in quo postea ad scandala declinent; solutis prius sumptibus sustentationis, nisi illis in hoc casu pro parte, aut ex integro condonentur.

De rebus Spiritualibus, & aliis in quibus Adolescentes juxta Cursum studiorum in Seminario informandi sunt.

XV.

Juxta Classium prædictarum distinctionem Juventus etiam tres vias spirituales tenebit: videlicet viam purgativam, in qua ad vitam innocentiam, ad moderandas passiones, ad fugiendâ peccata pro cujusque ætate, & datâ gratiâ sedulo impelluntur: Viam illuminativam in qua dogmata fidei nostræ Catholicæ, universæque doctrinæ Christianæ principia, & proprii sol hominis interioris cognitio, omni cum facilioribus rectè vivendi regulis, ipsi ex proposito maturè insilientur: Viam denique perfectivam, in qua ad consequendam perfectionem status Clericalis sibi possibilem, & Ecclesiæ salutarem conabuntur.

XVI.

Ut adolescentes in prædictis instituantur, saltem singulis diebus Dominicis à meridie per horam in loco cujusque Classis Pater spiritualis certam materiam ita succinctè & clarè tractabit, ut singuli terminorum seriem memoriæ tradere, & prædictarum viarum scientiam socerellive facili negotio assequi valeant.

XVII.

Ante omnia Magistri virtutum Adolescentes primæ Classis instruant de recta intentione in examine, aliisque exercitationibus spiritualibus persolvendis, quomodo sub sacrificio Missæ spiritualiter communicare possint; in scientia quoque rerum cœlestium ex professo à Patre spirituali probe perito informentur. In Doctrina Christiana principia fidei uberius quàm in communi parvulorum Catechesi fieri solet ex Catechismo Romano per ordinem iisdem tradantur, uti & significatio Sacramentorum cœremoniarum, virtus Sacramentalium, & similia.

XVIII.

Contra insidias hostium spiritualium cautè roborentur per instructionem cognitionis sui ipsius, & diversarum tentationum noticiam, in quem finem inservier libellos S. Saleis Philothea dictus, & ille qui de imitatione Christi inscribitur, ex quibus Pater spiritualis, uti etiam ex materia de discretionel spirituum clientes suos prudenter informabit.

XIX.

Pariter Magistro spirituali curæ sit, ut ex cognitione DEI, & beneficiorum ejus clientel suos ad divinam, & filialem amorem; ex præstantia & benignitate B. V. M. ad ejusdem devotionem; ex custodia Sanctorum Angelorum, & meritis Sanctorum, ad eorum cultum, ac Patronorum electionem; ex quatuor novissimis, & poenis impiorum ad timorem Domini; ex notitia passionum ad propriam cognitionem, & ex hac ad sui ipsius contemptum, & diffidentiam; atque ex aliis virtutibus spiritualibus ad studium rerum cœlestium impellantur; super quæ tanquam rudimenta, solidæ virtutes successu temporis edificantur.

XX.

Ut Adolescentes secundæ Classis io via spirituali progrediantur, à Patre spirituali in modo meditando instruantur, & non tantum præcepta meditandi tradat, verum etiam in praxi ostendat, quomodo ex particulari themate meditatio ordinanda sit; materias quoque subinde eisdem designet, eamque in pœcta dividat; peracta quoque meditatione examen desuper instituat, in quo successus examinetur, & errores per utilia documenta ostendantur; ea verò materia pro hac Classe studiorum ex doctrina & vita Christi & Sanctorum desu-

sumatur, quæ ad extirpationem viti-
orum, & solidiorum virtutum implanta-
tionem ordinata visa fuerit.

XXI.

Post Instructionem de modo medi-
tandi, Pater spiritualis ad tradendam
Christianarum virtutum, & oppositorum
vitiolorum doctrinam progreditur, quam
ex materia de Christiana Clericorum
perfectiōne desumet, instruendo clien-
tes suos; primò in virtutibus Theologicis
ex quibus Deum timere, & diligere ad-
discant; deinde naturam & finem virtu-
tum Cardinalium, quæ sunt veluti co-
lumnæ salutis nostræ, eosdem instruat,
quo minùs de vera humilitate, patien-
tia, & abnegatione propriæ voluntatis,
earumque oppositis defectibus informen-
tur; & denique in omnibus aliis virtu-
tibus quibus homo interior in ordine ad
salutem æternam perficitur; medium
quoque discretiōis in omni virtute per-
spiciat rationibus, & exemplis practicè
ædoceantur, ne ad extrema deflectant.

XXII

In hunc finem inserviet libellus, qui
inscribitur *Pugna spiritualis à S. Franci-
sco Salesio summo opere commendatus*,
accedente practica instructione Patris
spiritualis ad pugnandum contra passio-
nes & vitia per virtutes oppositas, præ-
sertim contra vitium quoddam particu-
lare, super quo, ejusque virtute oppo-
sita exercenda etiam particulare examen
frequentius instituendum erit, in qui-
bus, & in omni alia congrua occasione
pater spiritualis clientibus suis practicum
exercitium ad manus dabit.

XXIII.

Ex singulis erroribus occasio erudi-
endi, & contra vitia pugnandi, propo-
suiumque impoſitorum formandi, adole-
ſcentibus à Patre spirituali ad manus de-
tur, ex practica instructione, qua vir-
tutis via, & ipsum exercitium congrua
perspicuitate pateat, & animus ingenu-
us cum facilitate & jucunditate ad illud
inducatur. In quem finem Pater spiri-
tualis cum clientibus suis toties collo-
quium particulare instituet, quoties
singulorum indigentia propria requi-
ret, exercitia quoque spiritualia annua
statuto tempore eisdem præſcribet.

XXIV.

Adolescentes tertie Classis vocatio-
nis suæ clericalis scopum maturè cordi
habentes, viæ perfectivæ se accingant,
ut eorum homo interior, & exterior in
omnibus iis qualitatibus perficiatur, quæ

in ordine ad salutem proximorum im-
primis ordinantur, ut jam non solum sibi,
verùm etiam aliis vivere & studere in-
cipiant.

XXV.

Postquam in reformatione hominis
sui interioris ritè instructi fuerint, viæ
regiæ virtutum insistentes ad reforman-
dum suum hominem exteriorem conver-
tentur, eas virtutes, & qualitates sub
directione Patris spiritualis sibi compa-
rando, quæ in statu Clericali ad vitam
activam in hoc seculo necessaria sunt,
in quem finem informabuntur per ordi-
nem in exercitio externarum virtutum,
qualiter se erga omnis generis homines
christianè exhibere debeant, similiter de
discretione spirituum, & universo offi-
cio pastoralis in multa charitate præſtan-
do, practicè erudiantur, ut in singulis
actionibus secundum unam, uniformem-
que normam se moderari sciant.

XXVI.

Primum locum in ordine doctrinæ
discretio obtinebit, tanquam modera-
trix humanarum actionum: & cum duo
hominem exteriorem in ordine ad vi-
tam activam perficiant: primò ipsæ vir-
tutes, secundo modus operandi ad ex-
tra, adolescentes in utroque informan-
di sunt. Inter virtutes, quas modum
instruendi juvenutem; prima est man-
suetudo hominis Christiani, consistens
in verbis & actionibus, quæ erga om-
nes omni occasione superabundare de-
bet; deinde humilitas conjuncta tamen
cum decore vestium, actionum, verbo-
rum & totius hominis venustate, perso-
næque sacræ gravitate.

XXVII.

Tertium locum affabilitas sibi vea-
dicat, ut cum Christiana suavitate ad
edificationem conversatio fiat: cujus
comes est modestia, plurimarum rerum
moderatrix, quæ effusionem nimiam sui
ipsius coarctet. Sequitur eutrapelia, ut
cum jucunditate recreational locus detur
deinde charitas externa, quæ præ se aliis
cedit, in multis condescendit, pacem
cum omnibus habet, & alios obsequiis
prævenire gessit, neque est sensitiva,
aut apprehensiva.

XXVIII.

Præterea modum rectè operandi ad
extra, aliæ quorundam virtutes principales
discretum reddunt, quæ sunt pruden-
tia, fortitudo spiritus, justitia, tem-
perantia, & circumspectio.

XXIX.

XXIX.

Inter objecta operandi ad extra conversatio utilis in omni occasione, & quaestione propolita cum omnis generis hominibus primum locum obtinet, cui succedit modus catechizandi parvulos, cum ratione, & dexteritate: item modus docendi scholas particulares, ut adolescentes ingenio præstantes in doctrina proficiant: item discretio spirituum, ingeniorum, & naturarum.

XXX.

Præsertim verò modus audiendi confessiones, juvandi animas, agendi cum ægrotis, scrupulosis, & desperandis, pusillanimitibus, melancholicis, & aliis hominibus, qui vel corpore, vel sensu, vel animâ periclitantur: qua scilicet dexteritate ad eorundem medicinam salutarem & ædificationem sit agendum, cui succedit modus concionandi, & perorandi, ut animæ utiliter, ac nervosè fidei verbi Dei condiantur: Sequitur modus administrandi res temporales, ut cum debita dexteritate & discretione, sine nota avaritiæ, & prodigalitatis in omnibus agatur. Denique modus regendi sibi subditos tam Seculares in beneficiis curatis, quam ipsosmet hujus Instituti Clericos cum moderatione, dexteritate, charitate ad ædificationem.

De quotidianis exercitationibus, frequentatione scholarum, & repetitione domestica.

XXXI.

Superiores enim laborent quatenus adolescentes omni tempore honesta aliqua occupatione à vago mentis intui et otio revocent: In quam finem distributio diurni temporis in quovis Seminario ordinetur, quæ ejusmodi (mutatis mutandis) esse poterit.

XXXII.

Manè surgentes statuto tempore ea observent, quæ in stationibus sunt præscripta: quibus finitis adolescentes inferiorum scholarum per quadrantem horæ lectionem spirituales instruant: studiosi verò secundæ & tertiæ Classis per mediam horam meditentur; deinde omnes simul Sacrificio Missæ devotè intersint: reliquo tempore studiis invigilent usque ad tempus frequentandi scholas: post scholas, si tempus super sit, studia continuabunt: uno quadrante autè prandium humanis omnium Sanctorum juxta

Cod. Regul. Tom. VI.

stationes perfolvant: sub prandio & cœna studiosi tertiæ Classis per ordinem legent Scripturam sacram, constitutiones, aliosque libros asceticos, juxta Superiorum dispositionem: studiosi verò secundæ Classis per ordinem ad secundam mensam legent.

XXXIII.

Post prandium recreatio informiter ab adolescentibus observetur, finita recreatione aliquid temporis addiscendo cantui tribuant: Theologi verò maturiores pro illo tempore in ceremoniis & ritibus factis exerceantur: postea rursum studiis invigilabunt, ita tamen ut Theologi per quadrantem horæ ante studia in sacre Scripturæ explanatione se exerceant: finita frequentatione scholarum assignato tempore studiis vel repetitionibus sint: uno quadrante horæ ante cœnam pro meditatione sequendis diei se præparabunt: Post cœnam diebus Veneris & Sabbathi breve colloquium spirituale paulò ante rosarium instituetur.

XXXIV.

Diebus festis & Dominicis tam sacrum solemne, quam concio caput & fructui adolescentium accommodata in Seminariis pro adolescentibus trium harum Classium habetur: reliquum tempus pro Superiorum ordinatione utiliter impendunt.

XXXV.

Prædictis his diebus, finis scholæ spirituali, & Vesperis cautatis, exercitia reliqua ut diebus aliis perficiant. Cæterum ad Divina Officia, aut conciones foris frequentandas non facillè emittantur: sub cœna loco lectionis Theologi per ordinem succedunt Sermonem per modum concionis in lingua vulgari habebunt.

XXXVI.

Ad scholas publicas, ubi adsunt, cujusque loci, audito prius domi Sacro mittentur, servato à Rectoribus Gymnasiorum & Universitatum præfixo tempore. Ad scholas per plateas binè modestè incedant, ac finitis scholis sic revertantur prodiciore semper directore constituto. In scholis seorsim eâ modestiæ sedant, ut aliis morum exemplum præbent.

XXXVII.

Ut adolescentes primæ Classis solidius in studiis progrediantur, iis Prædicatorum quosdam domesticos pro repetitione.

A a a a

tem.

tendis lectionibus & conficiendis argumentis superiores adjungant, qui eisdem pariter in disputationibus domesticis prædicant, & in studiis suis per omnia ad debitum profectum sedulâ diligentia eosdem excolant.

XXXVIII.

Philosophi præter privatas inter se repetitiones, singulis septimanis determinata die, repetitionem omnibus præsentibus per ordinem habebunt, & in fine studiorum suorum prævio examine domestico, nisi ad publicas in Universitatibus defensiones fuerint admissi, saltem in Seminario ex universi studio suo theses defendent.

XXXIX.

Adolescentes tertie Classis, ex Theologia speculativa, statuto die nâ horâ repetitionem instituant; similis repetitio saltem singulis mensibus semel, distinctis diebus influatur ex Theologia Morali, Jure Canonico, & studio controversistico, juxta particularem Superiorum ordinationem; uti & Scripturæ sacræ expositio, repetitio pastoralis; pro quibus utiliter expendendis universo studiorum negotio præficiatur unus Sacerdos, qui in singulis studiis aptior ad hoc præstandum judicabitur.

De economica ordinatione Seminariorum, victu, & vestitu adolescentum.

XL.

Universim Superiores pro viribus laborabunt, ut Seminarium bene sint ordinata, eorumque debita cura habeatur. Pro custodia domus ac januæ homo laicus fidelis & maturus constituatur, qui sine expressa Superioris licentia extraneos ad adolescentes in domum non intromittat, aut adolescentes exire permittat; coqui & alii domestici pariter sint fideles, matuti, patientes, & charitativi.

XLI.

In communi oratorio, & refectorio suas consuetas preces omnes persolvant, ac reflectionem sumant; cætera in tres congregationes distinguantur, & in singulis singularum Classium juvenus in uno amplo Museo, vel duobus cohabitent, ibique repetitiones solite peragantur.

XLII.

Pariter unum vel duo dormitoria in quavis congregatione, cum annexa camera Magistri spiritualis constituantur; ita ut in dormitorio omnes & singuli, cum certa interdistingtione secundum debitam honestatem, extra conspectum mutuum seotum dormiant.

XLIII.

In victu, vestitu omnes æqualiter habeantur, & ingenod eatenus tractentur, quatenus animorum ingenuitas, ad superandos studiorum labores, magis jucunditate, quam servili timore excitetur.

XLIV.

Unde mensa quotidiana frugalis erit, ut non solum temperantiam, unâ cum vera ingenuitate ab adolescentia imbibant, sed etiam bonam corporis complexionem, animumque alacrem acquirant. Color vestium perpetuo niger sit; qualitates autem cæteræ nullam vanitatem, aut inequalitatem, vel luxum, sed magis honestatem, & modestiam demonstrent.

XLV.

Pro servando debito in omnibus ordine, sit in quovis Seminario horologium, & campanula exactæ temporis distributioni serviens; sit item infirmaria ex qua ad Oratorium fiant senescitæ per quas infirmi quotidianum Sacrum, ac preces reliquorum valeant percipere.

XLVI.

Superiores debite attendant ad Bibliothecam, vestiarium, dormitoria, cellam, culinam & similia; claves ad potam Seminarium noctu Director habeat.

Distinctio, receptio, & fundatio Seminariorum.

XLVII.

Seminarium juventutis possuat esse Pontificia, & alia his similia, pro Clericis & animarum curatoribus ad quasvis mundi partes mitteodis; vel Regem ac Principem pro certis Regnis & Provinciis; vel Archiepiscopalia, & Episcopalia, pro Archidicæsi, aut ampliore Diocæsi; & denique Seminarium propria hujus Institutioni erecta & fundata per Patronos, & per media communicatis, præcisè pro hoc Instituto; quorum ultimorum, quoad media foundationis, plenam dominium penes idem Institutum erit; quoad reliqua Seminarium, quorum dominium vi-

sum.

fundationis, ad Patronos spectat, vel Patroni certa media pro fundatione stabili huic Instituto, aut tantum certos annos proventus Directoribus Seminariorum consignare poterunt, ex quibus certus studiosorum numerus sustentetur.

XLVIII.

Adolescentes, qui vi Alumnatus ad certas Dioeceses, aut Provincias obligantur, non nisi ex speciali favore Patroni, in casu alicujus specialis necessitatis, alio mitti possunt, substituti tamen si ita Patronus requirat altera persona qualificata. Educati quoque in Seminariis huic Instituto propriis, etsi ad certam Dioecesim non obligentur, regulariter tamen in territorio, ubi Seminarium situm est, manebunt, & quando illa Dioecesis indiget, eidem intersint; ita tamen ut in casu necessitatis ad quicumque loca ex ordinatione Superiorum hujus Instituti mitti possint.

XLIX.

Media pro fundandis Seminariis eidem Instituto propriis haberi possunt, vel ex collatione reddituum Ecclesiasticorum, juxta Constitutionem 19. Sacerdotum, aut ex bonis hereditariis ex libera voluntate sic applicandis, aut demum ex illis quæ à Patronis sponte conferuntur: Ita tamen ut personæ particulares hujus Instituti ex redditibus suis primò propriæ Parochiæ, seu beneficii oneribus sufficienter prospiciant, & Superiores ex mediis in massa communi jam collectis aliis Instituti æquè vel magis necessariis communibus oneribus similiter prospiciant.

L.

Ubi Seminaria jam fundata existunt, quæ Directioni Superiorum hujus Instituti ejusdem fini conformiter tradere placebit; si media fundationis non sufficient, pro integritatis exigentia, media communis (si ad manum fuerint) ea conditione authentico instrumento adjecta applicari poterunt, ut casu quo ejusdem Seminarii directio à Clericis Instituti non continuaretur, Supremus Institutui Præfès, bona illa, quæ Instituto de suis adiecit, liberè aliò transferre possit & valeat.

LI.

In acceptandis Seminariis, traditio fini hujus Instituti non sit contraria; reliquæ conditiones fundatoris arbitrio manet subiectæ; ut inhabiles excludantur, adolescentium susceptio, & eorum directio vel
Cod. Regul. Tom. VI.

plenè à Patronis, Superioribus Instituto concedatur, vel saltem ut iisdem à Patronis jus, & potestas fiat, ipsis idonea subiecta nominandi, prævio accurato examine, & probatione sufficiente, quantum sic digniores à Patronis recipiantur, qui recepti in Instituto vivere tanquam vera ipsius membra postmodum obligati maneat.

LII.

Quod si Ordinarii locorum annua ratiocinia à Directoribus Seminariorum petant, uti & per se, aut per alios visitando domesticam gubernationem juxta dispositionem Concilii Trid. sess. 23. de reform. cap. 13. inspicere voluerint, id constitutionibus à S. Sede Apostolica confirmatis conformiter fiat; ita tamen ut de redditibus Seminaris nihil alienare possint, & in alios usus convertere.

LIII.

Superiores cujusque Seminaris præter mensam certum aliquod salarium habeant, si aliter de competente beneficio Ecclesiastico provisi non fuerint, cætera verò quæ ex communi massa per annum restabunt, in iisdem Seminariis pro futuris eventibus ac necessitatibus asservantur: quod intelligitur, si modò continua talis Seminaris administratio hujus Instituti Clericis relinquatur; cæteroqui enim talia dispositioni Superiorum hujus Instituti referantur, quorum proinde calculus eisdem quoties visum fuerit, per modum ratiocinii exhibendus erit.

LIV.

In casu dimissionis alicujus à Seminario, si restitutio sumptuum facienda sit, fiet Seminariis Patronorum, in quibus tantum certa portio pro sustentatione adolescentum per annum assignatur; in aliis verò Seminariis in quibus bona fundationis ad Institutum spectant, talia ad massam communem illius Seminaris tradantur, ut alii Juvenes exinde sustententur. Ratiocinia in præsentia Patronorum Ordinariis exhibenda iuxta constitutionem 52.

Ultimum Seminarium esse debeat, & ejus nationis adolescentes in iisdem sint educandi.

LV.

Ordinariè in quavis ampliore Dioecesi, ac à potiori in quavis Archidionecesi unus Seminarium, & quantum
A a a a a fieri

fieri poterit) juxta eas Academiæ & Universitates habeatur, vel erigatur, ubi studia & disciplina abundantius florébunt, ita tamen ut Seminaria ultra necessitatem non multiplicentur; quod si in tali districtu nulla Universitas esset, in qua scholæ majores ab illis doceantur, qui docere solent, tum Sacerdotes hujus Instituti in tali casu tam sacras, quàm profanas litteras doceant.

LVI.

Sacerdotes & Clerici hujus Instituti sub Jurisdictione Ordinariorum, tanquam veri, & simpliciter propriæque dicti Clerici parati sint in toto terrarum Orbe curam animarum administrare, mediis temporibus, ab Ordinariis locorum, vel aliunde pro formandis Seminariis deputatis & collatis (ad quod præstandum dictos Clericos sumptibus suis impares esse per se constat) ut per bonam instructionem juvenutis ad Seminaria ordinariè adolefcentes propriæ patriæ assumantur, qui sint ad omnem laborem impigri, ac patrio solo affueti, ut sub hac ipsa disciplina utque ad mortem subsistant.

LVII.

Cùm solida & stabilis disciplina pro bonis Clericis, & Curatis formandis in domo in qua diversæ conditionis, statûs, ordinis, & vocationis adolefcentes commorantur, servari non possit, ideo ad Seminaria hujus Instituti propria, vel Ordinariorum Presbyteris hujus Instituti concessita nullus suscipiatur qui in hoc Instituto non velit, vel actu vivet, vel animam saltem sic vivendi habeat. Quod si tamen ex gravissima causa convictores quidam suscipiendi forent, iidem expressa hac conditione, & non aliter suscipiantur, ut in Seminario disciplinæ domesticæ per omnia & in omnibus absque ulla prorsus exemptione se accommodent.

LVIII.

Non obstante quod adolefcentes ad Seminaria suscipiendi ordinariè (nisi excellentia talentorum, & circumstantiæ graves contrarium fudeant) ejus nationis esse debeant, in quo loco suscipiuntur, inter adolefcentes tamen sub studiis transplantatio, quoad diversas nationes, fieri poterit, ut finitis studiis ad Seminaria in Terris propriis revertantur. Excipiuntur quoque Seminaria fundata ea intentione, ut sic educati ad quasvis mundi partes, vel ad loca hæretica mittantur cum Ordinariorum consensu; si eni in eorundem Diocæsi bus sunt, vel ad

alia, cum S. Sedis Apostolicæ licentiis: ad hæc enim juvenes diversæ nationis insignes, præsertim qui sub disciplina hujus Instituti alibi in Seminariis jam vixerunt suscipi possunt.

*Quis curam Seminariorum habeat,
& quinam singulis sint præficiendi.*

LIX.

SI Seminarium amphoris Diocæsi sit, à cæteris Diocæsi bus unius Archiepiscopatus independens, principalem curam ejusdem habeat Præfex Diocæsanus: si verò pro tota Archiepiscopali inferiat (in qua etiam quoad domum emeritorum, & bona communicari, mutui sit usus) Præfex Archiepiscopalis ejusdem curam habeat, singulis annis bis visitando, diligenterque illius policiam domesticam tam in spiritalibus, quàm in temporalibus inspicendo, & evocata ad debitam formam reducendo, aut in ea conservando, mediorum quoque temporalium, & emolumentorum incrementum, mediante Oeconomo sibi adjuncto, rationem habeat, in Seminariis propriis Directores, aliosque Magistros tam virtutum, quàm studiorum præficiat, & pro rei utilitate aut necessitate amovebit: In Seminariis verò Episcopali bus huic Instituto ab Ordinariis concessitis, personæ capaces Reverendissimi DD. Ordinarii nominabit, ut ab iisdem autoritate ordinaria Seminariis præficiantur.

LX.

In quovis Seminario erit primò Director, sive Regens totius Seminarii qui prudentiâ, gravitate, doctrinâ, & sollicitudine charitatis inter alios emineat: Secundò Pater Spiritualis pariter pietate, & doctrinâ, & cæteris qualitatibus insignis, qui exercitationibus consuetis præfic; Tertiò Confessarius, qui toti domui ordinariè à confessionibus assistat, cum facultate confitendi alii vel alii Confessarii extraordinarii per Superiores deputatis, & approbatis ab Ordinariis: Quartò Oeconomus qui dependenter à Directore, rerum temporalium curam habeat.

LXI.

Promotiones ad diversos gradus in Theologia, & Jure non prius fi ant, donec constet, quòd taliter promovendi perfectè juxta normam hujus Instituti in pietate, subjectione & fervore sint victuri, & insuper capaces pre

pro gerendo tali officio ad quod gradus ejusmodi sunt necessarij.

die N. mensis N. Anno N. sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

*Juramentum omnibus qui huic Institu-
to adscribuntur commune.*

LXII.

OMnes & linguii in quibuscunque Seminaris educati, finitis studiis suscepto Sacerdotio, nti & illi qui in majoribus Ordinibus constituti ad hoc Institutum fuerint suscepti, prævia debita informatione in domo Emeritorum vel sibi facta, Juramentum ad manus Superiorum hujus Instituti præstabunt; A quo Juramento sic præstito, per quod pactum inter membra hujus Instituti ultimarò roboratur, nemo ex post facto, nisi à solo Summo Pontifice, absolvi potest, cui desuper prævio maturo causarum, & circumstantiarum examine supremus hujus Instituti Præfex per se vel alium debitam relationem faciet.

Formula autem Juramenti sequens est:

LXIII.

EGO N. Filius N. Diocesis N. plenam habens Institutum Clericorum secularium in commune viventium notitiam, legibus & constitutionibus ipsius me spontè subijcio, easque quantum in me erit observare promitto. Insuper tibi N. N. hujus Instituti Præfidi Supremo, tuisque in hoc munere legitimis Successoribus spondeo, & juro me subdirecti-
one tua privata & economica, sive per omnia Reverendissimi Domini Ordinarii mei autoritate & jurisdictione, in supradicto Instituto Clericorum, qui seculo fraternarum consortio bini, vel plures pro locorum qualitate cohabitantes, & bona sua ex beneficiis, & functionibus Ecclesiasticis provenientia in communes pios usus juxta Constitutionem 19. Sacerdotum conferunt, tempore victurum & moriturum. Denique spondeo, & juro me prædictum Juramentum, ejusque obligationem intelligere, & observaturum, à quo non possum nisi à solo Summo Pontifice absolvi. Sub

LXIV.

Prædictis non obstat, quo minus quispiam post Juramentum prædictum, majoris perfectionis gratiâ, ad Ordinem Religiosum transire possit, ita tamen, ut non omni spiritui credatur, sed prius bene probetur, & non tam proprio judicio, quam Superiorum hujus Instituti verè Dei vocatio esse approbatur; Tenebitur tamen talis (si ex novitiato iterum discesserit) vi hujus Juramenti ad hoc Institutum redire.

LXV.

Quæ præstito sæpe dicto Juramento ad dignitates Ecclesiasticas Episcopales, & ad quasque his similes promoti fuerint, etsi sub actuali directione Præfidis, ob respectum Status non sint, tenebuntur nihilominus præstare ea, ad quæ ceteri hujus Instituti communiter obligantur.

Quomodo Sacerdotes noviter ordinati ad curam animarum applicari debeant.

LXVI.

Clerici recentè ordinati ad curam animarum ordinariè non statim exponantur, sed prius in Domibus Sacerdotum, Beneficiatorum, & Parochorum, ubi strictior custodia & disciplina viger, pro tempore vivant, & cum præfatu & consensu Reverendissimi D. Ordinarii provisorio modò officia administrent, ut sic non solum disciplinam Clericalem magis imbibant, & in superioritate libertatis suæ pie, sobrie, castèque vivere etiam extra talem custodiam postmodum expositi addiscant; Verùm etiam ritus, & ceremonias Ecclesiasticas circa curam animarum cum debita dexteritate, & experimentalis praxi solidè comprehendant, & tunc deum utiliter ac securè commodis occasionibus ad Capellanas, Parochias, aliasque officia Pastoralia cum consensu Ordinariorum exponi poterunt.

lemica, seu controversifica, ac Juxta Canonicum, Directorium totius negotii penes prædictum ejusmodi districtus Superiorem erit.

VIII.

Præfex huius exercitationis à Superiore constructur aliquis ex eodem districtu, qui in prædictis facultatibus præ reliquis eminere, atque ad hoc officium habilis esse videbitur.

IX.

Ad meliorem huius rei successum, in singulis Parochiis assignatas materias, certis per hebdomadam diebus, per unam, vel sequebimur mutatis vicibus defendendo & oppugnando sic elucident, ut deinde in publica concertatione cum honore & aliorum ædificatione defendens stare possit.

X.

Tempus ad privatam hoc exercitium magis commodum, per se loquendo, erit post meridiem, ita quidem ut prima media hora in recollectione & præparatione, reliquum verò tempus in ipsa exercitatione & colloquio infumatur.

XI.

Domus particulares casus discutendi cautè junioribus Sacerdotibus proponantur, ex quorum resolutione addiscant, quomodo sua principia scholastica ad particularia applicare, & prudenter prædicare debeant.

XII.

Ut quilibet districtus decanalit à corruptione defectuum, qui paulatim, nisi vigiletur, succrescant, maturè semper expurgetur, observantur erit, ut non tantum singulis octiduis, certo determinato die in quovis loco particulari, colloquium aliquod Constitutioni 45. Sacerdotum conformiter instituantur; verum etiam ut singulis mensibus, finito supradictò scholasticò studiorum exercitiò, priusquam, qui præsentibus erunt, domum repetant, in domo decanali simili modo quoddam colloquium, ac conferentia spiritalis pro toto districtu decanali instituantur, eaque in medium proferantur, quæ ad conservationem bonæ disciplinæ, & perfectionis incrementum in Domino videbuntur. Parochi & Beneficiarii alii ex dicto colloquio domum reverte, fideliter ea executioni demandare satagant, quæ in particulari ipsos attingunt.

Quid Superius huius circa substantia huius Instituti uti Finita sit sciendum, & observandum.

XIII.

UT substantia huius Instituti puncta, quæ sunt communitas bonorum, cohabitatio fraterna, separatio mulierum, & obedientia erga Superiorem præsentis clericalis Instituti, omnibus sufficienter innotescant; Superiores eorundem prædicam noticiam, perfectio quodam modo habere oportet, ut omnes circa eadem, tam per se, quam per alias personas idoneas, rectè informate sint; eque notitiâ præhabita ad eorundem observantiam sedulo inducant. Prædicta substantia puncta, nec Præfex Generalis, nec Conventus qualiscunque ullo nunquam tempore immutare aut relaxare poterit, cum sint veluti cardines ac fundamenta per quæ veluti per quosdam veches in se sufficienter munio, præfens institutum absque dissolutione in generatione & generationem per Dei gratiam subsistat.

XIV.

Ut verò prædicta huius Instituti puncta substantia tamò certius inconcussa semper maneant, omnes & singuli dicto Instituto sese aggregare volentes, illa foramento firmabunt, eà jurandi formulâ quæ habetur supra in Constitutionibus de directione juventutis num. 63. vi cuius omnes & singuli obligantur, non quidem ad particulares dictorum punctorum actus, ita ut quoties aliquis quidpiam contra illa, vel illorum aliquod admisit, perjurus fieri censendus sit, sed solum ad constanter in hoc Instituto in quo prædicta quatuor puncta observanda sunt, usque ad mortem perseverandum, ita ut juxta Constitutionem 46. Sacerdotum, ille solus perjurus fieri censi debeat, qui proprio motu se ab huius Clericalis vitæ, & disciplinæ stato separaverit.

XV.

Censentur autem mori proprio se ab Instituto separate, qui sine legitima foramenti sui facta relaxatione discedunt, aut verbis suisque in Instituto deinceps vivere decrevant: uti etiam qui per frequentatos actus graviter contra supradicta substantia excedunt, & prævia trina monitione, præfixo à supremo huius Instituti Præfide termino peremptorio, quod nisi monitioni pareant, ab Instituto, separandi sint, si in contra-

mach perferant; tales enim se ipsos suo facto ob incorrigibilitatem separare censendi sunt. Licet hic casus ibi, & tunc solum accidere possit, quando alia ratio delinquentem ad meliorem frugem beneficio Domus Emeritorum, vel aliâ viâ reducendi, & scandalum tollendi, pro isto tempore Instituto non suppeditet.

De Communitate Bonorum in specie.

XVI.

Finis Communitatis bonorum est, ut à Clericis hujus Instituti omnia ex beneficiis Ecclesiasticis, & functionibus quibuscunque provenientia, in usus suos Ecclesiæque DEI salutare, ac præfixo scopo hujus Instituti convenientes, debito modo & ordine conferantur & applicentur, eorumque bonorum abusus tollatur. Quare seposita omni avaritia & prodigalitate specie, singuli solido curabunt, ut huic Instituto Clericali verè fideles dispensatores se exhibeant, in omnibus sincere spectantes commone bonum tanquam proprium JESU Christi Domus Nostri patrimonium.

XVII.

Superiores maturè considerare debent, quidnam in dispensatione bonorum communium jam in massa communi collectorum potissimum sit observandum, & primo quidem iuvigilare debent, ut Sacerdotibus senibus, aliisque inhabilibus sufficienter provideatur; Deinde si Sacerdotes Curatos & Beneficiatos, casu aliquo extraordinario, subsidio egere cointingat, ex bonis communibus illa succurrendum erit: Similiter quando aliquis ex hoc Instituto recenter ad Parochiam vel Beneficium aliquod promotus, novam alicubi economiam instituere, & rebus necessariis instruere debet, suppellectilia & alia maxime necessaria, vel pecunia pro illis comparandis suppeditanda erunt; ea tamen lege, ut si pecunia sic subministrata, siue pretium quo suppellectilia fuerint æstimata, medio, vel infimo pretio ordinatè conscribantur, traditaque desuper obligatione, successivè prout poterit, commodè Superioribus ex proveniuntibus annuis restituantur, ut aliis quoque in simili necessitate constitutis succurrere possit. Tertio subveoiendum quoque est pauperibus Sacerdotum hujus Instituti parentibus, fratribus, & fororibus juxta Constitutionem 22. Sacerdotum.

XVIII.

Post hos magis necessarios communium hujus Instituti bonorum usus, ingenuis adolescentibus ad hanc Clericalem vitam educandis applicanda erunt.

XIX.

Postquam domibus Juventutis, & Emeritorum in quadam Archidiecesi, vel Diocesi, ex mediis communitatis, vel parrocorum sufficienter provisum fuerit, tunc ad ædes Parochiales, convenienter ad præscriptum Instituti vivendi modum accommodandas, ubi necesse fuerit, vel ex mediis ipsorummet Parochiarum, præter id, quod fortè juxta morem Diocesis in conservationem illarum annuatim ab illis impendi debet; vel ex collectis ipsiusmet communitatis mediis, si aliunde haberi nequeant quantum oecesse fuerit, applicari poterit.

XX.

Similiter ordinarî poterit, ut si desint media pro cohabitatione duorum Clericorum, in loco quodam particulari ob curam animarum, aut alia de causa ordinanda, Superiores hujus Instituti, tandem media necessaria pro altero Sacerdote subministrant, quamdum hujus Instituti Sacerdotes in tali loco curæ animarum præserint; Et quia aliorum est similibus Sacerdotibus curam animarum gerentibus vivendi media subministrare, idè spectant & authenticè cavendum, ne ex hac gratuita alimentorum subministratio pro quocunque futuro tempore, Instituto quædam obligatio imponatur.

XXI.

Elemosinæ pro varietate, vel Religiosis, vel aliis faciendæ ex mediis huic Communitati obligata, à Clericis beneficiatis juxta leges Christianæ charitatis, & juxta dictamen prudentiæ fieri possunt; specialiter tamen fusetur, ut Parochianis suis indigentibus, pro ratione redituum suorum præ aliis benignè subvenire studeant.

XXII.

Bona Communitatis in una Archidiecesi correspondente quodam domum Emeritorum & Juventutis cum quibusdam Diocesis ejusdem Archidiecesis, ut etiam media Diocesis populosa, quæ propriam Domum Emeritorum & Juventutis habet, in eadem applicari debent, nec possunt, per se loquendo, etiam pro parte aliqua transferri. In casu extraordinario ubi ob gravem necessitatem Christiana Charitas iudet,

ut

ut aliis membris hujus Instituti ad bonum Ecclesie Catholice succurratur, ordinatio desuper fiet à Præfide Diocesis cum consilio Superiorum decanaliom ex una, & ex altera parte à Præfide Supremo; quod si rei gravitas postulaverit, Reverendissimo Domino Ordinario loci quoque desuper referendum erit, ut cum ejusdem præfatu & consensu, ad evitandas quascunque suspiciones res tota petagatur.

XXIII.

Ubi communes sumptus faciendi sunt in negotiis totum Institutum concernentibus, supremi Præfidi erit, proportionaliter ex collectis mediis particularium Diocesium illud exigere, quod ad ejusmodi negotia pertractanda necessarium fuerit.

XXIV.

Communitas bonorum mutam infert obligationem singulorum membrorum ad Institutum, & Instituti ad membra; ita ut singuli ad omnia bona sua ex beneficiis Ecclesiasticis, & functionibus, ac officiis quibuscunque provenientes in pios Communitatis usus conferenda, vico conventionis motus, pactique ultrò citròque obligatorii adstricti; ipsi quoque Superiores nomine Instituti singulis membris fideliter in necessitate subvenire teneantur.

XXV.

Si quis Sacerdos vel Clericus animo sese Instituto aggregandi aliquandiu cum ejusdem Instituti Clericis habitaverit, deo vero, antequam consuetum Juramentum præstet mutata mente recedat, præter sumptus ipsius causâ factos, nihil perolvere teneatur: si vero post præstitum Juramentum ad Ordinem religiosum transire voluerit, vel proprio motu se ab Instituto separaverit, vel ab eodem ob incorrigibilem morum pravitatem, aliamve quancunque causam dimissus fuerit, ex illis quæ in Instituto acquisivit, & jam tum vel ad capiam consensionem contulit, vel apud ipsum ad hoc existuit, de jure nihil prætere, vel secum auferre potest; contrarium si fecerit, sine præhabito Superiorum Instituti consensu, id restituere tenebitur.

XXVI.

Si qui Sacerdotes aut alii Clerici jam existentes bona quædam ex beneficio, officio, vel functionibus Ecclesiasticis acquisita jam habeant, ac postmodum ad Institutum suscipi petant, libe-

Cod. Regul. Tom. VI.

rè de illis quæ extra Institutum acquisiverunt, disponere possunt, vel in usibus hujus Instituti, vel in alios licitos & honestos usus, nisi ob imminentem ex senectute, aut alio capite ad officia & functiones Ecclesiasticas inhabilitatem æquitatis ratio postulare videatur, Instituto consignentur, cui per susceptionem talis personæ onus eam honestè sustentandi accrescere dignoscitur.

XXVII.

Omnes verò & singuli, qui per Juramentum se huc Instituto obligarunt, de bonis suis, sive Ecclesiasticis totum Institutum acquisitis, sive patrimonialibus de quibus liberè disponere habent, maturè ita disponant, ut casu quo Dominium eorum penes se retinere voluerint, totam vel partem saltem eorum curam aliis committant, cum nec Instituto, ejusque discipline, nec ipsimet Sacerdotibus in Officiis, & functionibus Ecclesiasticis occupatis conveniat multum ejusmodi rerum curis occupari, quæ à suscepto vitæ statu valde sunt alienæ.

XXVIII.

In quovis loco particulari rationibus acceptorum & expensarum ab uno Oeconomio fiant qui juxta diversas rubricas cujuscunque personæ in eadem domo habitantis, redditus ex beneficiis & salariis distinctè annotet, ne aliqua confusio sequatur. In Seminaris aliisque domibus ubi communes redditus pro illa domo sunt ad nullam personam particularem spectantes, & simul alii redditus sint ad particulares personas in illa domo ex beneficiis, vel officiis obvenientes, tum ne confusio oriatur, fieri debet commune ratiocinium, & aliud particulare super acceptis & expensis reddituum particularium illarum personarum.

XXIX.

Cum non solum Instituti hujus interit, sed etiam Diocesium, ac bona communia minus fideliter administrantur, aut ad prædictos Ecclesie Dei utiles usus non expendantur, ideo Reverendissimi DD. Ordinarii quovis defectus notabilis in administratione à Præfide commissus innoverit, desuper liberam inquirendi & rationes super bonis Instituti in commune collatis exigendi, defectusque interposita auctoritate sua ordinaria corrigendi potestatem habent; defectus verò à Superioribus Præfidi subordinatis commissi à Præfide corrigantur salva tamen, ut in præmissis,

B b b

Or-

Ordinariorum Jurisdictione, ut hac ratione per debitam eorum administrationem ac dispensationem fiat, quod juxta approbatam hujus Instituti Constitutionem fieri solet, ac debet.

XXX.

De reliquo cum singuli hujus Instituti Clerici intuitu beneficiorum suorum Reverendissimis Dominis Ordinariis ea praeferre debeant, ac tempore praesentent, quae alii Clerici extra Institutum viventes juxta cujusque Dioecesis consuetudinem, intuitu eorundem beneficiorum praestare debent, bona ab iisdem in Commune ad massam communem jam collata alio insuper onere, seu exactione gravanda non sunt. Cum aequitatis ratio non permittat, ut ob hoc quod superflua sua in communes pios, & tum statui Ecclesiastico, tum ipsimet Sanctae Ecclesiae Catholicae valde proficuos usus conferant, amplius quam alii Clerici Saeculares graventur: Cum enim eorum onera, ac obligationes quoad redditus beneficiorum suorum communiter cum illis sine ulla exemptione ferant, merito iisdem etiam cum illis jurebus, privilegiis, atque Immunitatibus gaudent. Hinc & particulari dispositio circa temporalia hujus Instituti bona ad capiam jam collata, eorumque dispensatio in usus praescriptos ad ejusdem Instituti Superiores spectat.

XXXI.

Vi Communitatis boorum, sive pacti jurati nemini liceat ex hujus Instituti Sacerdotibus & Clericis testamentum Saeculare condere, aut parentibus, aut consanguineis suis bona sua temporalia ex beneficiis, & functionibus Ecclesiasticis, ac officiis quibuscunque provenientia pro quacunque voluntate, voluntatem ultimam relinquere. Ideo omnes & singuli, quibuscunque dignitatibus Ecclesiasticis non obstantibus, obligantur, ut quocunque de rebus suis disponendi modo Clericis concessio, & consuetudo, bona sua praedicta Superioribus hujus Instituti ad fundandas domos educandae Juventutis, & Emeritorum Sacerdotum, aliosque fines huic Clericali Instituto conformes dispensanda relinquunt, memores omnia quae possederunt esse propria Domini Nostri JESU Christi, in cujus infinitam gloriam, profectumque animarum hoc Institutum omni tempore ea impensurum sit, nihilque aequius esse, quam illorum etiam commoda sentire, quorum onera in vita & morte suscipiuntur.

XXXII.

Donationes Ecclesiae cui quis deferre, vel parentibus, irraribus & soro-ribus indigentibus fieri possunt, ea tamen fieri debent cum praesentia, & consensu Praedicti alicujus Dioecesis, vel Territorii, vel ita ut juxta rathabitionem ejusdem valere debeant, Superioribus vero ejusmodi denegare, vel immutare non licebit, nisi manifeste videant adhibito consilio aliorum, aut habita etiam in te gravi sententia Reverendissimi Domini Ordinarii, quod *irrationabiliter* ea facta sint.

XXXIII.

Legata & donationes quae ipsismet membris hujus Instituti ab aliis fiunt, intuitu Officii vel cujuscuque respectus ad statum Clericalem aut quodcunque officium, spectant ad bona huic communitati obligata; quae vero dantur intuitu consanguinitatis, affinitatis, vel amicitiae meté naturalis, bonis patrimonialibus annumerantur. In casu dubio donationis factae standum juri communi, hac tamen lege, ut si a consanguineis & affinis usque ad quartum gradum inclusive donationes fiant, ex consensu factae personis, in ceteris vero casibus dubiis censentur factae intuitu Instituti sive Officii.

XXXIV.

Debita passiva in vita aut post mortem alicujus ex Instituto solvantur ex mediis ab eodem relictis, ubi vero ea non suffecerint, Communitas ad satisfaciendum eisdem obligata non erit, nisi cum expresse consensu Superiorum Instituti, & authentica ex scriptura eadem facta esse comprobentur: Idque ideo quia ceteroquin gravis incommoda huic Instituto accrescerent, & ipsum Institutum quod curam talis personae in vita, & morte in se suscipit, non tantum commodum pro memoria suis non sentiret, verum etiam grave damnum pateretur.

XXXV.

Quando per Parochi vel Beneficij discipulum vel mortem ex gratiosa Reverendissimi Domini Ordinarii vel Patroni concessione, successor ex hoc Instituto fuerit, mobilis, quae successori ad ducendam Oeconomiam necessaria sunt, non distrahentur, cum antecessor si hujus Instituti fuerit, hoc detrimentum nunquam vendat, successor vero maxime cum incommoditate & difficultate coeat, ac de novo familiae de

de mobilibus prospiciat. Proinde à Superioris ordinatione & prudentia in tali casu rerum temporalium dispositio aut translatio, quæ ex rationabili necessitate, vel utilitate fieri subinde debere videbitur, dependebit: Ita tamen ut pro iis, quæ successorì relinquantur, honestum & moderatè taxatum pretium certo, & præfixo termino in casu mutationis ab una ad aliam Parochiam, sive beneficium solvatur Antecessori, in casu verò mortis Instituto.

XXXVI.

Quid verò, & quantum ex annua hujusmodi beneficii redditibus tum antecessori, tum successorì competat pro illa parte temporis, quo quisque illorum illud possidet juxta Capitularia Statuta, vel alias cujusque Diocesis leges & consuetudines determinetur, & ordinatè annotetur, idque præsentè ac confirmante eo, cui de Jure vel consuetudine compertit, & si opus fuerit præsentè anno ad id ex Instituto deputato, ut omnis confusio evitetur & charitativè singula disponantur.

Observanda de fraterna cohabitatione.

XXXVII.

Cum hoc Institutum pro fine suo habeat in salutem Populi ita dispersim vivere, ut tamen quantum possibile fuerit, ubique duo, tres, vel plures ejusdem Instituti Clerici & Sacerdotes in eadem domo fraternè cohabitent, Superiores diligenter invigilabunt, ut ex speciali favore Reverendissimorum DD. Ordinariorum ac Patronorum licetè etiam ruri fraternam duorum vel plurium hujus Instituti Clericorum cohabitationem influere, ac continuare.

XXXVIII.

In oppidis ubi subinde plura parvum curata, parvum simplicia existunt beneficia, quorum possessores seorsum habitare consueverunt, Sacerdotes Instituti ubi duo, vel plura ejusmodi beneficia obtinuerint, quantum fieri potest, fraternè cohabitare obligantur, in magnis tamen Civitatibus, nisi commode & sine periculo animarum curæ suæ commissarum possint, non uno loco omnes simul, sed in diversis locis, vel plures cohabitent.

XXXIX.

Quod si in pagis & oppidis Parochialis Ecclesia Capellanum hæctenus non

habuerit, interim tamen redditus ad sint, quibus duo Clerici congruè ad omni pastorale ferendum sustentari possint videantur, Superiores cum consensu Reverendissimi Domini Ordinarii Parochio Sacerdotem, non tam in subsidium animarum curæ, quam in subsidium continentie & discipline, securius servandæ adjungent.

XL.

Potè si Parochialis Ecclesia Capellania seu filiales Ecclesias distantes sub se habuerit, Reverendissimi DD. Ordinarii locorum rogandi erunt, quatenus permittant, ob bonum discipline, Clericorum cohabitationes ita divisas ad unam socialem contrahere, dummodò per excursionem citra neglectum animarum humanitus prædicta loca provideri possint, in quo ex ordinatione ac Judicio Reverendissimorum DD. Ordinariorum determinatio fiet; distanz Ecclesie filiales vel Parochie à se invicem ultra horam non distent.

XLI.

Cæterum hi Sacerdotes tam Divina Officia, quam conciones, & catechesin diligenter in Ecclesia propria peragant, non secus ac si in loco residerent; Parochianos de baptizandis & providendis agrotis providè admoneant, & semel saltem præter festa & Dominicas in septimana quique ad Ecclesiam suam certo die ad Sacrum celebrandum exeat; ut Parochiani id præficientes suis, & suorum necessitatibus spiritualibus faciliè consulere possint; ad Sacramentorum administrationem evocati, in omni casu sine mora promptos se exhibeant.

XLII.

Casu quo tanta Ecclesiarum distantia foret, quæ positam mensuram notabiliter excedat, atque ob defectum reddituum duo habitare nequeant, qui tunc solitarie exponendus erit, sit solitudinis amans, & provectioris ætatis, ejusque constantia in castitate, & sobrietate probè perspecta habeatur. Insuper singulis septimanis ad domum decanalem vel Parochiam aliquam ad Sacerdotes hujus Instituti per faciendam Sacramentali Confessione veniat & Superiori de vitæ suæ statu frequentius rationem reddat, acceptaque Spiritualis exhortatione, & consolatione novo cum fervore domum revertatur; in eundem finem si pius etiam talis à Superiore Decanali vel Parochio quodam visitetur; pro admini-

B b b a stran-

stranda culina & familia famulum habeat, observeturque, quod infra de separatione mulierum statutum habetur.

Quid respectu cohabitantium Clericorum observandum sit.

XLIII.

Imprimis omnes studeant se tales in conversatione suae vitae exhibere, ut suis affectibus ex sincero corde sic dominentur, quatenus cuivis cum animi iucunditate cohabitare sciant; firmiter etiam sibi persuadeant, in omni familia quantumvis bene ordinata imperfectiones ac disordinationes quandoque contingere; hinc apud se omnino statuunt delectus aliorum in vera & Christiana patientia tolerare, ac ejusmodi jam in temporalibus, quam in spiritualibus supportare.

XLIV.

Superiores in conjunctione Clericorum prudenti circumspeditione ex notitia geniorum & indolis attendant, ut tales semper combinentur, ne vel contemptus vel nimis familiaritas inde sequatur. Pro directione universim tales constituantur, qui non modo passionibus suis sufficienter dominari possint, verum etiam illos, qui ipsis subjiciuntur, in omni genere virtutum & scientiarum, quantum fieri potest superent, vel saltem aequent; contemptum enim parit, si qualitates subditi qualitatibus Superioris praestent.

XLV.

Ubi duo, vel plures cohabitant, unus semper sit ex illis, qui officio Oeconomiae cum debito rerum temporalium emolumento fungi sciat. Qui in rebus spiritualibus videntur tepidiores, sibi quoque ipsis nimis indulgentes, simul non consocientur, sed adjungatur unus vel alter, qui in spiritualibus ferventior, & in servanda disciplina exactior esse noscatur.

XLVI.

Ubique hujus Instituti Sacerdotes simul habitant, Superioribus curandum est, ut neque omnes Senes sint, neque omnes Juvenes, sed ita potius Senes conjungantur Junioribus, ut Seniorum cautela Juniorum libertatem custodiat, & Juvenum fervor Seniorum imbecillitatem in perlegendis laboribus sublevet. Universim combinatio Sacerdotum ea circumspeditione semper fiat, ut in quocunque

onus vel alter deficere nescitur, tertius opposita qua eminet virtute defectum proximi sui, quoad fieri potest, corrigat atque emendet.

XLVII.

Praeterea non indignum quilibet arbitretur, si in proximo suo cultodem habeat a quo charitative corrigatur & moneatur; idque tam quoad actiones quae domi, quam quoad ea quae foris peraguntur, quapropter semper conari debent, ut duo simul etiam foris existant, qui sibi invicem sint tam conversationis, quam innocentiae testes ac monitores.

XLVIII.

Hospitales ad invicem, & ad omnes charitativos cum omni humilitate se exhibeant, & servitia necessaria omnibus praestati a suis eunt; itinera enim molestis defatigati, refrigerio hospitalitatis sublevari debent; erga personas vero cujuscunque Status servata proportione se taliter habeant, ut ab omnibus bonum testimonium charitatis Christianae reportare mereantur.

XLIX.

Denique ut qui in hoc Instituto vivunt, in morte minimè deserantur, singulorum locorum Superiores disponant, ut exequiis Christiano modo statui Clericali conformiter peragantur, & in loco depositionis, praemissa semper Vigilia defunctorum, tam prima, quam septima, & trigesima pro defunctis celebrentur. Insuper omnes Sacerdotes hujus Instituti juxta Constitutionem Sacerdotum 28. pro salute animae ejusdem tria Sacra celebrabunt, qui in illa Diocesi existunt; ita tamen ut in ceteris Diocesium, quae cuilibet Archiepiscopi, more in Ecclesia consueto subjiciantur, unusquisque si non tribus, saltem uno Saero animam defuncti divinae misericordiae commendet.

Quid Superiores in puncto separationis mulierum observandum habeant.

L.

EAm mulierum separationem Clerici omnes communiter observare tenentur, in conscientia ad hoc adducti, quae requiritur, & sufficit ad vitandum scandalum, & ad proximam occasionem peccandi tollendam. Ad tollendam vero omnem Clericorum cum mulieribus

cohabitationem, in Cap. Inhibendum extrâ de cohabitatione Clericorum, & mulierum, ita statuitur: Inhibendum est, ut nullos Sacerdos feminas de quibus suspicio potest esse, retineat; sed neque illas, quas SS. Canones concedunt matrem, amyram, sororem, quia instigante Diabolo, & in illis scelus perpetratum reperitur: Unde præsens Institutum eò collimat, ut Clerici in eodem viventes, in instituendis hinc inde familiis timorem DEI custodem, castitatem dominam, amorem verò rectorem totius Domus suæ habeant.

LI.

Proinde nemini licebit ex sexu muliebri, sive matrem, sive sororem, sive aliam in quocumque gradu consanguineam, aut alias quantumvis piam, & sanctam mulierem sub eodem tecto, quo Clerici duo vel plures congregati habitant, habere; cum sit vel periculofum, vel scandalofum, aut saltem non deceat, aliasque viro Clerico iode incommoda emergant.

LII.

Si quo casu substantialis hæc Constitutio per se loquendo inviolabiliter servanda, in praxi & casu particulari nulla ratione observari posse videretur, eo quod familia de novo iocipienda, in qua ob prædia rustica, vel aliam ob causam similem pecora sit alenda, & in condictis fieri non possit per habitationem diurnam, nocturnamque distinctam sufficiens separatio, ea quamprimum ordietur, sive ex favore Reverendissimi Domini Ordinarii, sive ex mediis ipsiusmet Communitatis.

LIII.

Media porro quibus generalis ista Constitutio inoffenso pede in familia Clericorum constanter decurrere possit, erant sequentia: In locis in quibus prædia rustica annexa esse non solent, culina & tota familia virorum, sive famulorum operâ instituitur, qui omnia ministeria domus præstent; in locis verò sive Parochiis, quibus prædia rustica annexa esse consueverunt, quorum ratione, & inevitabili quadam necessitate similis culina, & familia propter emolumentum fructusque agrorum & decimarum institui necessarium est, mulierum servitia tolerabuntur, ut sic non solum culinae, verum etiam toti reliquæ familiæ melius prospiciatur.

LIV.

In dictis serviciis Sacerdotum pariter & confanguinei, quantum verbi poterit, constituantur: quibus deficientibus, alie honestæ, provectiorisque ætatis personæ assumantur; ita tamen ut à Clericorum tam diurnis quam nocturnis habitationibus intercedente sufficiente clausura sejungantur; quod proinde Superiores hujus instituti constantissime emulabuntur.

LV.

In hoc finem Parochialibus ædibus domus rustica in loco quodam vicino associantur, vel pars in ipsa Sacerdotali, si amplitudo id patiat, per murum interjectum separetur in quibus Matrefamilias degentes subordinatum quoddam super totam familiam rusticam regimen habebunt; Parochus verò hanc inferiorem directionem culinae, & totius familiæ in prædictam Matrefamilias immediatè rejiciat, ut ita Clerici negotiis inferioribus sepositis, à mulieribus penitus separati, in vite sanctitate DEO servire, & salutis animarum liberius lovigilare valeant.

LVI.

Porro ut prædicta separatio commodius observari queat, & ne ejus occasione aut Parochus necessaria inspectionem in familiam negligat, ac in cibis aliisque requisitis pro Clericis ad domum Sacerdotalem deferendis difficultas aut incommoditas sit; Inter utraque ædes aditus, ac porticus intercedat, quo ita domus & familia rustica ædibus Parochialibus annexa & approximata accomodetur, ut ex eadem cibi iode ad Clericalem mensam commodè deferri, & inspectio necessaria haberi possit. Aditus ergo in inferiori vel media contiguatione adium Sacerdotalem usque ad Domum rusticam traductus, & patens in fine clausuram habeat, cujus beneficio prædicta separatio fiat; ita ut oem Clericorum per illum aditum ex ædibus Sacerdotalibus ad domum rusticam neque ex familia & domo rustica ad domum Clericorum uoquam transire valeat.

LVII.

Ut major cautela adhibeatur, quantum locorum Constitutio patitur, domus Clericorum contra omnem accessum (vel januas non necessarias obstroendo, vel muro circumvallando).
B b b b ;   ita

ita moniatur, ut reliqui solummodò unicè ad Clericalem domum Januà ordinarià, omnis utriusque familiæ domesticorum ad vicinam accessus perpetuò discludatur; cujus rei melior accommodatio pro locorum constitutione Superiorum discretionem relinquitur. Denique fenestraz cubiculorum & totius domus Sacerdotalis bene ferreis clathris obstruatur, & munita sint; noctu, occlusis diligenter foribus claves ad Superiorem deportentur, ita ut oeq̃ue intrandi, neque exeundi ulla occasio, ac suspicio esse possit; & sic tota Domus in timore DEI, & apud prudentes in bona æstimatione stabit.

LVIII.

Pariter Domus Clericorum (etiam ubi familia rustica non est) ubique tam in Parochiis, quàm in loco decanali & alibi sic accommodetur, ut Sacerdotes & Clerici omnes cum Superiore Domus in congressu communi habitare possint; Præter universum seris tectis muniantur, & cautele supradictæ ubique adhibeantur.

LIX.

Parochus vel Beneficiatus (assumpto Socio Sacerdote, vel hoc deficiente, alio Innocentiz suæ teste) ad minimum semel in septimanâ visitet domum familiæ rusticæ (quod in aliis quoque Oeconomiis universum observandum) videatque omnia ea, quæ in Domino sub cura retinentur, illis conferrentur, & bene expendantur, atque advertentes aliquid non ut oportet conservari, aut expediendi sic corrigant, ut impossibilem rectè, & solidè omnia fiant; negotiis cum debita gravitate, imperio, & modestia expeditis ad Sacerdotalem domum revertetur.

LX.

Quod si cum femina ratione pastoralis officii vel aliâ rationabili causâ necessariò loquendum fuerit, in domum Clericalem non introductur, & quæ consilii, necessitatis, & salutis animarum gratiâ loqui oportuerit, Clerici paucis cum gravitate & modestia, in loco patenti absolvant. De cætero Superiores mulierum consortia absque dispensatione strictissimè præfendant, omni etiam pio prætextu excluso, mulierumque Visitationes extra casum gravioris ægritudinis nulli unquam permittant.

LXI.

Ut ministerium quoad eos famulos, qui ad dies vitæ in hoc Instituto servire volunt, feliciter succedat, Superiores providebunt, ut ad bajusmodi munus juvenes morigeri suscipiantur, qui maturè à mundo abstracti, in culinæ ministerio, aliisque operibus domesticis, probè aliquot annis instruantur. Hosce famulos pietate pollentes Institutum ad dies vitæ sanos, & infirmos, senes, & vegetos retinebit, & omnia necessaria ipsi subministrando, ex debito obligationis amanter sustentabit: iisdem nihilominus certa merces annua constituetur, ut quod ultra vestitum & alia necessaria exinde restat, pro eorumdem sustentatione à superioribus in senio vel alia necessitate, expendantur, priusquam ad communia Instituti bona pro sublevandis eorum necessitatibus recurratur: casu verò quo in necessitatem talem non inciderit, id quod ex ejusmodi famulorum mercede restat, penes Institutum manebit, pro aliis similibus occasionibus expendendum.

LXII.

Invigilabunt quoque Superiores, ut etiam cæteri famuli, qui ad tempus tantum intersunt, sint fideles & experti, quatenus hac ratione debitum servitium omnibus præstetur, ac necessitati singulorum sufficiens prospiciatur. Ad omne periculum, tam in spiritualibus, quàm temporalibus excludendum, Parochi cæterique beneficiati Clerici quicumque circa susceptionem, & dimissionem domesticorum, Superioribus ad nutum obtemperabunt.

De Superioritate directiva, ejusque necessitate, ac principiis præfatis, ut hoc Institutum perpetuò in Clero conservetur.

LXIII.

UT hoc Institutum feliciter subsistat, debitam inter membra respectu Superiorum & inferiorum subordinationem requirit. Unde præter publicam Reverendissimis DD. Ordinariis præstantiam obedientiam quædam directiva morum, ad disciplinæ vigorem in Clero servandam, statuitur, per quam singulorum qui de hoc Instituto sunt, vita in via charitatis immediatè inspicitur: & sic Clerici cum suo legitimo Capite, quod sunt summus Pontifex, & Reverendissimi D. Ordinarii perfectius quàm unquam adunentur.

LXIV.

LXIV.

Porro hæc Superiorum ejusdem Instituti directio, privata solummodo & Oeconomica eo potissimum spectat, ut à Clericis eidem addictis omnia & singula tam in spiritualibus, quam temporalibus, juxta ejusdem Constitutiones fiant; qui contra eas deliquerint, paternè moneantur; quin & inter domesticos parietes, levioribus pœnis medicinalibus potissimum si ita res postulare videatur, corrigantur; il denique qui à Reverendissimis DD. Ordinariis ob graviores excessus publica auctoritate puniti fuerint, subsequenter in domibus Emeritorum per exercitia spiritualia; exempla & monita piorum virorum, solidè emendentur: In reliquis verò unà cum omnibus hujus Instituti membris quivis Superior Summo Pontifici & Reverendissimi D. Ordinarii sui Jurisdictioni sic subest, ut non tantum ad ea quæ à Clericis Sæcularibus communiter præstanda sunt, sed etiam ad Constitutionum hujus Instituti, ac debite disciplinæ observationem à Reverendissimis DD. Ordinariis adstringi possit.

LXV.

Quamobrem omnes, & singuli non solum DEI mandata, Divinaque Consilia filialiter observent, & mandatis Ordinationibusque S. Sedis Apostolicæ, ac Reverendissimorum DD. Ordinarium debite sese subjiciant; verum etiam Constitutionibus & disciplinæ hujus Instituti tam supremus Præses, & Superiores reliqui, quam cæteri Clerici obtemperent, prout uniuscujusque conditio requirit, ut sic totus status undequaque perfectus in sua compage conservetur. Cæterum obedientia respectu Superiorum hujus Instituti, nulla specialis ex obligatione juramenti, sed solummodo ea est, quæ ex jure naturali in quovis statu Superiori legitimè mandanti debetur.

LXVI.

Superiores seipso exemplum præbentes in quotidianis exercitiis, & observatione statutz disciplinæ primi existentes, per prudentiam & discretam moderationem ad sui amorem omnes trahentes, ea suavitate regant, qua ab omnibus libenti animo rationabile obsequium disciplinæ obedientiaque præstetur: unde quamdiu per solas admonitiones, paternasque ordinationes subditos ad ea quæ præstanda sunt inducere valent, potestate sibi tradita, mandando sub obedientiæ vinculo, uti non debent, sed solummodo dum subditos suos alia ratione, in rebus gravioris momenti ad

observantiam rerum præscriptarum, inducere nequeunt; præprimis verò attendere debent ad debitam punctorum substantialium, Communitatis bonorum, cohabitationis fraternæ, & mulierum separationis practicam observantiam.

LXVII.

Ordinariè autem hic ordo in correctione alicujus, qui contra Instituti Constitutiones, ac præcipuè contra puncta substantialia delinquit, conformitet præcepto de fraterna correctione à Christo Domino nostro Matth. 18. exposita servandus erit. Primò moneatur fraternè ab immediato Superiore suo, vel alio quocumque; Secundò si hæc fraterna monitio nihil proficiat, recurratur ad mediatum Superiorem Dicecæsanum vel alium: quod si verò Superiorum Instituti charitativas admonitiones, & correctiones contempserit, deferatur ad Ecclesiam, videlicet ad competentem Judicem Ecclesiasticum, qui pro sua jurisdictione ad parendum talem compellat: in delictis autem publicis personarum hujus Instituti, si Reverendissimus D. Ordinarius à se statuendas pœnas, potius in domo Emeritorum, quam alibi perfolvi à reo voluerit, in eo Superiores Instituti strictè obediunt.

LXVIII.

In specie verò quilibet Superior ea fideliter exequatur, quæ sui sunt muneris, nec in officium alterius majoris, aut minoris Superioris inordinatè se immisceat, ne confusio suboriat; neque etiam rerum celestium contemplationi ac spirituali quieti in tantum se tradant, ut reliqua fastidientes suorum curam, vel obiter tantum gerant, vel omnino negligant, quæ omnia in homine privato virtutis, in Superiore verò maximè viciositatis esse meritò censenda sunt.

LXIX.

Divinis promissionibus innixi, viam regiam confidenter in Deum in quibusvis negotiis, adversitatibusque constantissimè teneant, certissimè sibi persuadentes omnipotentem Dei bonitatem semper plura nobis dare paratam esse, quam nostra necessitas requirat. Insuper regimen suum solida & constanti probitate ac pietate in Deum ita firmare satagent, ut inter suos tanquam Sol à mane usque ad vespem, sancto quodam virtutum fulgore lucere conspiciantur, Apostolo monente: *Te ipsum præbe exemplum bonorum operum.*

LXX.

LXX.

Constitutionum observationi sedulo invigilent. Majorum placitis inhærendo, novitates fugiant, ad externam quoque disciplinam solide observandam magno zelo incumbant, ut subditi facile intelligant transgressionem etiam minimorum Superiori suo displicere. Conferentias spirituales suis temporibus instaurant, & cum suis privatim etiam sæpius loquantur, ut sciant, in quo statu quisque versetur, & quas necessitates tam in spiritualibus, quam temporalibus patiantur.

LXXI.

In omnibus tales se subditis exhibere satagent, quales ipsi libenter etiam alios erga se habere vellent, si subditi essent, & maxime sibi curæ habeant, ut sine suæ personæ acceptione uniformem aliis cohabitantibus in humili mentis, ac spiritûs subiectione vitam degant, & nec minimum talis eminentiæ signum edant, quod proprium amorem, aut suæ personæ ignorem, fastumque animi sapiat; sed in omnibus actionibus ac mandatis mansuetudinem verborum, suavitatem morum, modestiam, & charitatis affectum demonstrent, ut sic subditi in obsequium obedientiæ caprirentur.

LXXII.

Erga omnes humanitate, comitateque urantur, faciles aures eorum honestis postulatis præbendo, & pro divinitate nationum, gravitatem, severitatemque ita conjungant, ut qui amore regi maluit, filios se esse experiantur, qui verò secus fecerint, imperium sentiant Superioris: beneficiis quoque domesticæ charitatis, omnes sibi in obsequium amotis devincire conentur, & eorum delicta virgâ severitatis ac justitiæ ita corrigant, ut tamen simul oleum consolationis ad exemplum Samæitani vulneribus infundant; insuper diligentem circumspeditionem ad suorum necessitates attendant, & tempestivè easdem sublevare studeant; omni etiam horâ program beneficiendi voluntatem accedentes experiantur.

LXXIII.

Simplex veritatem ac pupillam oculi custodiant, ut sicut os loquitur, ita & cor sentiat, animique candorem & sinceritatem tam in verbis, quam in factis exclusa omni politica simulatione sic præferant, ut subditi de contrario nullam suspitionem habentes, verè sentiant rurò se illis fidere posse. Datam fidem erga omnes fideliter custo-

diant, & si quid secretorum subditi illis ceciderint, flere sciant.

LXXIV.

Ad animi fortitudinem in adversis in omni vita sua magis contentur, quâ domesticorum & propriis malis possint resistere, atque æquo animo prudenter ad exemplum Christi, & Sanctorum ejus tolerare. Pondere fortitudinis caveant, ne nimis animi facilitate ad omnem subditorum propensionem, precesque propositam ante sententiam mutent. In rebus agendis deliberationes serias præmittant, ad quas tam experientiâ, quam naturâ prudentiores adhibeant; proponant res discutendâs absque inclinationis suæ manifestatione in utramque partem: interim tacitè secum rationum momenta discutiant, concedantque consultatoribus sufficiens pro rei gravitate tempus deliberandi, ut sic in ferendis sententiis prudenter procedant.

LXXV.

In sententiâ, quam semel consilio elegerunt firmissimè persistentes etiam non obstantibus quibuscunque contrariis ad executionem rerum constantissimè provehantur; si tamen propter circumstantias primùm ex post facto supervenientes, aut priùs ignotas, moralis impossibilitas rerum exequendarum, aut majora damna ab executione provenitura conspiciantur, prudentiæ erit cum consilio Seniorum allam viam ingredi: præterea innatum animi teporem viriliter corrigant, matureque malorum initia obstant, medicinas oppositas non ad extrema conjiciant laborum pertecti.

LXXVI.

Justiciam diligant, eamque indifferenter erga omnes observent, liquorumque delicta impunita non relinquant, in horum ramen vindicatione pro rei gravitate & personarum qualitate ita se gerere studeant, ut omnes medicinam potius, quam vindictam sentiant. Insuper prudentiâ utantur, quâ in delictis quædam dissimulare sciant, quæ tempore magis congruo corrigantur; graviora priùs corrigant, & gradatim ad minora sic descendant, cognoscantque ejusque naturam, quibus potissimum lingui facilius corrigi posse videantur.

LXXVII.

In rebus agendis extrema devotent, proinde rigidiorum partem nonquam facitè amplectentur, quandoque per

per meliorem viam se obtinere posse correptionem sperant; neque interim per neglectum aut contemptum minorum solis gravioribus invigilandum esse sibi falsò persuadeant, aut in hisce errantes admonere & ponere negligant. Memores quoque potestatis superioritatis sibi factæ, cujusdam fictæ humilitatis studio, sua mandata, seque ipsos subijciendo contemni non permittant; multò minùs subditorum judicia suis ita anteponan, ut malint ex illorum sententia errare, quàm ex sua prudeoter aliquid ordinare.

LXXXVIII.

Ut in perpetua quadam erectæ mentis statione suo officio invigilare valeant, temperantiæ fulgore omnibus tam domi, quàm foris præluceant, & convivia devitent; neque spreto domesticorum suorum commercio externorum conversationem, & amicitiam ambiant; sed libenter cum suis esse, conversari, & convectici fatigant; erga quos etiam, uti erga omnes alios liberales cum debita tamen moderatione existant. In conversatione se suis ridendos nunquam exhibeant, nec rebus illis se immitteant, quas ignorant, aut in quarum scientia non excellunt, inde enim dedecus potius, atque contemptus quàm authoritas in eos redondare solet.

LXXXIX.

Venerationis, aliarumque prærogativarum obsequia sibi à subditis præstita motuo honore, & charitatis officio omnibus grati rependant; quin & tametsi ejusmodi venerationum stipendio subinde priventur, à charitativo tamen eorum obsequio minime recedant; hoc namque animos mirè devincere, ac quasi capivare consuevit. Animi motos sibi subiectos moderateque suspensos habeant, maximè verò iracundie frænum inficiant, & ubi subnascentes illius stimulos senserint, vincant se ipsos, & cum tranquilla mens fuerit quid agendum sit judicent.

LXXX.

Caveant se respectibus humanis induci, ut horum insultu ea inferioribus permittant, quæ cum Institutu disciplinæ, felicibusque ejus progressibus pugnant; In omnes intentos habeant oculos, & in eos etiam quorum virtuti acque industriz multa committuntur, caveantque ne in eos nimia, vel confidèntia, vel dissidèntia ferantur, quia utrumque felicem familiæ gubernationem Cod. Regul. Tom. VI.

nem nonnunquam labefactat. Similiter uni nimium addicti tantum nunquam tribuant, ut alii se neglectos contemptosque sentiant, quæ omnia emulationes, & contemptus, aliæque ingentia mala in gubernationem domesticam invedere solent.

LXXXI.

Detractionibus non solum fidem, ac aures non præbeant, sed veluti pestem hoc vicium proferibant, Adulatorum assentationes fugiant, neminemque in sua consilia admittant, quem hujus vitii reum habuerint. Quæ talenta unicuique Deus, natura, experientia, utatque concefferint, Superiores soletter observent, & ex eorum cognitione munera domestica singulis dividant.

LXXXII.

Seniores, ac laboribus fractos ex animo colant, & venerentur, illorumque necessitatibus sedulo occurrant, paternæque habeant. Paternam infirmorum curam gerant, ex animo illis condolendo, sæpius visitando, verbis, aliisque tam spiritualibus, quàm temporalibus mediis consolando. Cognoscere quoque debent domesticorum suorum egressum & ingressum, quibusque in occasionibus, & cum quibus conversentur, quid à singulis domi fiat, omnesque domestici ordinis ac disciplinæ perturbationes pro viribus eliminare coeuntur.

LXXXIII.

Ut officio suo eò magis satisfaciatur, in diariis omnia notabiliora consignabunt eo ordine & modo, ut si necesse sit, omnibus rationem reddere valeant. Sic juramenta à singulis præstita, & manu propria subscripta aliæque ejusmodi particularia certo loco asservabunt, & ut has ordinationes perpetuò observent, singulis diebus tacite secum pensent, quid in officio sibi commissio neglexerint, & si quidprehenderint, serio proponant cum divina gratia in humilitate spiritus emendare.

De Regressu ad Superiores.

LXXXIV.

UNICUIQUE subito recursus ad Superiores majores conceditur, ut si quandoque quispiam à suo immediato Superiore, sive in spiritali, sive in temporali necessitate indebitè gravatur,

C c c c

tur, & de illis Superior humiliter rogatus remedi non nolit, in eo casu ad mediatum & altiore Superiorem, eo amoris, & confidentiæ filialis affectu accedat, quo filius ad Patrem necessitate pressus accedit; servandus tamen erit in ejusmodi recurſu debitus ordo, ut saltem regulariter, & sine speciali causa, ab infimo Superiore, omisso medio ad Supremum non recurratur, excepto recurſu ad S. Pontificem, qui semper etiam omisso medio adiri potest.

LXXXV.

Quod si ob quamcunque difficultatem à Superioribus hujus Instituti per privatam & œconomicam directionem, servato prædicto ad Superiores regressu, non correctam, ad forum publicum in rebus hoc Institutum concernentibus à gravato deferenda foret, decisio talis difficultatis, juxta hujus Clericalis Instituti Constitutiones à S. Sede Apostolica approbatas, & Sac. Canones regulatur ab eo Reverendissimo Domino Ordinario in cujus Diœcesi ejusmodi difficultas occurrit.

LXXXVI.

Prædictus regressus in vera, bene considerata, & rationabili necessitate, quæ vel personam, vel œconomiam, vel statum concernat, ita fiat, ut interim de prædicto, ac debito amoris affectu, aut de subjectionis voluntate, ac promptitudine nihil remittentes, omnia æquo animo, sedatis prorsus passionibus cum debita humilitate, suæ voluntatis resignatione, ac prompto & indifferenti ad omnia animo, Superiori aperiant, & ejusdem Judicio tanquam filii obedientiæ acquiescant; Modum denique eum in prædicto regressu ad Superiorem observent, ut inde nulla incommoda, aut disciplinæ domesticæ detrimenta consequi possint.

De revelatione hominis interioris Superiori faciendâ.

LXXXVII.

Medium imprimis necessarium ad conservandos statum spirituales in debita sua perfectione, & perenni felicitate est revelatio hominis sui interioris, cujus beneficiò notitia acquiratur, qua propriis quarumlibet tentationum & supplantationum diaboli (quibus ipsam statim substantiam, & genuinum vocationis spiritum paulatim in singulis membris infringere, enervare, & perfundare conatur) principis maturè ob-

vietur ac resistatur, insidiarumque mundi, ac carnis maturè deprehensæ detegantur ac declinentur, aut futuræ imminentesque præcaveantur.

LXXXVIII.

Proinde singulis annis unusquisque semel tempore exercitiorum spiritualium Patri suo spirituali totum hominem suum spirituales, & internum fideli sinceritate revelet, & detectis ea ratione Diabolice supplantationis insidiis, & salutaribus ejusdem consiliis contra easdem munitis interim de novo piè sancteque vivere, & in via salutis, ac perfectionis progressu incipiat; Confessorio quoque suo proprio suum internum hominem tam ad bona, quàm ad mala aperiant, instinctusque sive bonos sive malos revelent. Præterea per modum familiaris colloquii Superiori in districtu Decanali omnes Clerici qui sub ipso degunt, tempore visitationis fideliter statum in quo pro tempore quoad suum hominem spirituales fuerint, aperiant; cujus etiam spiritualibus mediis, & piis monitis, quæ præscripserit diligenter acquiescant.

LXXXIX.

Idem observabunt Superiores Decanali districtum respectu Prædictis Diœcesani sub visitatione annua ejusdem, aperiendo eodem modo statum hominis sui spiritualis candida fidelitate; Pari ratione Prædictes Diœcesani quoad suas personas uti & illi, qui isdem Prædictis cohabitant, observabunt respectu majoris Superioris sive tempore visitationis, sive alio tempore convenienti, singulis annis hominem suum interiorem pari ratione revelantes, & sic per ordinem Superiores omnes usque ad supremum Prædictum id observabunt. Denique ipsæmet Prædictæ Supremus in annuis exercitiis eandem revelationem hominis sui interioris Patri suo spirituali faciet, pari quoque ratione negotium animæ suæ in humilitate & fidelitate cum Confessorio suo proprio omni tempore vitæ suæ pertractabit. Porro dexteritas in superioribus requiritur, ut revelantem ad sectandam majorem perfectionem in fortitudine Spiritus excitatum cum consolatione dimittant.

De notitia Personarum habenda.

XC.

Quantum fieri potest Superiores hujus Clericalis Instituti notitiam de

de singulis, & de totius status Constitutione providè omni tempore callere oportet, quia ratione singuli ad obtinendam æternam salutem, & status totus ad debitam suam perfectionem quàm congruentissimè dirigatur: In hunc finem quilibet Superior tam pro spiritualium rerum, quàm temporalium directione constitutus, notabit ea, quæ consideratione digna fuerint: Deinde totius Institutû Præfex pro felici gubernatione nosse debet singulorum districtum statum, uti & alii Superiores districtus sui notitiam habebunt: In hunc finem Superiores inferioris ordinis, majoribus Superioribus de personis sibi subditis debitam informationem certis temporibus dabunt, scilicet Superiores Seminariorum de suis Studiosis, uti & Superiores Domus emeritorum de personis ibidem existentibus, Superiores districtuum decanatum de personis sui districtus & sic per ordinem.

Ordinationes pro Oeconomiis.

XCi.

UT Communitas bonorum cum majori fructu Ecclesiæ Catholice, ac præsertim Cleri executioni dari possit, & ut omnia hujus Institutû membra videant, ac re ipsa experiantur quod præter bonum in rebus, & exercitiis spiritualibus ordinem, etiam temporalium administratio in omnibus, quoad fieri potest, ordinatè procedat, singulorum locorum Oeconomi eam in administrandis rebus temporalibus adhibeant curam, ut meritò singuli propter bonum in rebus omnibus ordinem ex animo lætentur.

XCII.

In hunc finem tam Superiores, quàm Oeconomiarum administratores & quicumque aliquo modo rerum temporalium curam habent, magnà curâ providentiæ circumspicientes attendant tam ad subditos suos, quàm ad universæ Oeconomice administrationem, eumque in eodem ordinem constanter observare satagent, ut ex illa unicuique omnia non solum ad necessitatem, sed etiam ad convenientem commoditatem ministrantur; itaque omnes, qui simul habitant, exinde satisfactionem habeant.

XCIII.

Ad obtinendam prædictam administrationem domesticam spectat, ut singulorum hujusmodi rerum administrationes ita dividantur, quantè mediante

Cod. Regul. Tom. VI.

subordinatione officiorum à summo usque ad infimum singuli in ordine, ac munere suo ritè præstando omni tempore contineantur, & ordinationis hujus directionem à Superioribus capiant.

XCIV.

Oeconomi seiplos aliis non præferentes, ac potius in omnibus per abnegationem sui exemplum præbentes, ita cum aliis uniformiter per omnia vivant, ut intra omnes ab infimo usque ad summum, amoris, pacis, mutue dilectionis, & unitatis vinculum integerrimè conservetur, dum omnes (cæteris paribus) ex prædicta rerum omnium uniformitate se verè pro filiis, & domesticis haberi manifestè deprehendant.

XCv.

Quòd si contingat aliquem esse debilioris complexionis, Superiores illi infirmari paternè condescendentes, eundem cum consensu Reverendissimi Ordinarii in Parochia, vel conditione aliqua ubi cum socio secundum aliquas commoditates sibi necessarias commodius vivere possit, expari curabunt. Universim erga suos in infirmitatibus & aliis casibus humanæ necessitatis austeri non existant, sed magis per omnia iisdem compatientes, se verè & cordialiter charitativos exhibeant.

XCVI.

Ob gravissima damna, quæ tam ex parte domesticorum, quàm externorum evenire solent res alienum non contrahant; proinde familiam suam ex circumspeditione instituant, ne faciliè unquam annui sumptus redditus excedant, ex opposito namque cumulata debita debitis accrescunt.

XCvII.

Pro domestica polida debetè conservanda, omni possibili conatu, diligentia ac providentiâ curent rerum omnium mundiciem servare; non minori sedulitate studeant, ut omnia & singula in suis locis sint disposita. In quovis loco particulari vestitiarum ordinetur, in quo sicut omnia vestimenta asservari, ita etiam ex eodem omnia & singula cuilibet subministrari oportebit: debita quoque Bibliothecæ & librorum cura habestur, talesque libri procurantur, qui potissimum pro meditationibus, lectione spirituali, concloisibus, catechesibus, & similibus usibus necessarij erunt; Catalogos quoque librorum in eodem loco asservetur.

C c c c a XCVIII.

XCVIII.

Quemadmodum abjectio aut oimius luxus externæ speciei, arque habitus Clericum apud omnes vituperare, & contempnibilem reddere, ita modestia, & honestas maximè semper commendare consuevit: inde enixè laborandum est, quæ ratione utrumque conjungatur. In vestitu ergo uniformitatem & honestatem longarum togarum, sive talarium cum collaribus, prout honestos Clericos decet, ubique terrarum omnes diligenter observabant. Cura autem hujus penes dispensatorem rerum temporalium cujusque loci erit, ut fas honestè, & maturè vestiri faciat, & uniformitas quantum fieri potest, perpetuatae quædam ubique & in omnibus observetur. Materia togarum, talarium universim ea erit, quæ & honestatem & modestiam in homine exteriori præferens individua quadam societate conjungit, qualis omnis illa materia esse potest (servata discretionis proportionis aliquo modo ad officium, & dignitates externas) quæ splendore, forma, aliisque qualitatibus vanitatem, luxum, & molitiem minimè præseferat.

XCIX.

Similiter in vestitu aliisque quibuscunque rebus tam cæteris paribus æqualitatem, & uniformitatem erga omnes observent, quæ debita ætiorum unio inter domesticos fovetur; ejus quoque providentiæ Superiores & Oeconomi esse debent, quæ singulorum necessitates sollicitè respiciant, & præveniant; aliorum quoque consilio præsertim in rebus gravius familliam suam lo via charitatis fideliter administrent.

C.

Quod attinet ad rationem administrandi Oeconomie ad extra studiosè caveatur, ne avaritiæ nota hoc Clericali vitæ Oeconomorum sive aliorum culpa meritò impurari possit. Hinc, si legata quadam pia huic Instituto adveniant, in illis magna cum moderamine, & quarumcumque personarum satisfactione, quantum prudenter fieri poterit, procedi debet; Pari modo id vendendo & emendo Oeconomi æquitatis sint memores; Opificibus quoque & operariis satisfactionem sine morositate præstent: Idem etiam observetur quod famulos aliosque domesticos.

CI.

Circa Jora stolis, oblationes annuas, funeralia, ac similia accidentalia omnes omnino tam prudentiæ, quam discretionis memores, liberum illis, qui talia solvere tenentur, relinquunt dare ex bono & libenti animo, quod iustum & æquum ipsimet judicabunt, & sioe gravi difficultate dare poterunt; Quod si verò hœsitare & discretionem illa subditos abati videant, tamen meritò quæ sibi ex Jure Parochiæ & Ecclesiæ ordinatione debentur ad Jura Parochialis manutentionis postulare poterunt, & subinde debebunt.

CII.

Unusquisque Sacerdos beneficiatus ad distribuendum pauperibus aliquid habeat, ut pro iisdem convenienter expendatur. Ordinariæ tamen elemosynarum largitiones non ab omnibus passim fiant, sed ab Oeconomo aut alio ab eo deputato.

CIII.

Juxta Constit. 20. Sacerdotum super redditibus omnibus tam fixis, quam accidentalibus, uti & super expensis tam ordinaris, quam extraordinariis, iustus & exactus calculus ab omnibus Oeconomis in manuali sive libello quodam ubique teneatur, ordinariusque quoddam ratiocinium quotannis ab oquoquoque Oeconomo, de omnibus acceptis & expensis conscribatur, ac certo loco, ac tempore præscripto exhibeatur. Ut verò ordinarius in hoc puncto procedatur, particularia ratiocinia asserveantur in quovis loco particulari, Decanalia in loco decanali, extracta eorundem ad capsum Diocesanam, sicque usque ad calculum generalem omnium rerum hujus Instituti procedendo, quantum Superioribus convenienti tempore ubique exhiberi possint.

CIV.

Archivum particulare in quovis loco, & aliud in loco decanali, uti & in quavis Diocesi, & Archiepiscopatu, generale denique pro toto Instituto ordinari debet, ita ut in particularibus documenta Parochialis, specificatio reddituum, inventaria rerum domesticarum, unà cum inventariis librorum, & similia: in generalibus verò Archivis generalia documenta asserventur eo ordine, & modo, ut pro quavis occasione statim ad manum haberi possint.

De officio & directione Superiorum in specie.

CV.

Superiorum hujus Clericalis Instituti sequens subordinatio statuitur, ut & Oeconomorum qui dependentes à Superiorum directione rerum temporalium curam gerunt; ut ita ab infimo usque ad summum tam Superiores, quam Oeconomi inter se connexionem, & debitam dependentiam habeant, ultimaque dispositio hujus Instituti à Præfide Supremo deriveetur, ut sic mutuo consilio & directione, ordine suo peragantur, & dispenseantur.

CVI.

Tota verò subordinatio tam Superiorum, quam Oeconomorum in quinque gradibus personarum consistit. In primo sunt Superior cujusque loci particularis; in secundo Superior alicujus districtus Decanalis, & Oeconomus; in tertio Præfides, & Oeconomi Diocesani; in quarto, ubi Dioecesis quædam correspondentiam habet, Præfides Archidiocesanus, & Oeconomus; in quinto denique Supremus totius Instituti Præfides cum suo Oecoonomo; qui omnes quatenus à Reverendissimis DD. Ordinariis suis dependant, habetur supra comero LXXXVI. & in sequentibus claris exponitur.

De Parochiali, & cujusque loci particularis directione.

CVII.

Quia Clerici, & Sacerdotes hujus Instituti per pagos, & Oppida in saltum populi dispersi bini, terni, vel plures cohabitare solent, divisim in singulis locis superioritas, & inferioritas constituitur necesse est; ut disciplina debitum observationis effectum fortiaur, dum omnes uni in quovis particulari loco obediunt, quam superioritatis directionem perpetuò is habebit qui Parochus, sive principalis beneficiatus cujusque loci pro tempore extiterit.

CVIII.

Cui proinde non solum tota familia, verum magis Clerici cohabitantes in omnibus, quæ rationabilia secundum Deum fuerint, tam in spiritualibus, quam temporalibus secundum præscripta hujus Clericalis Instituti obediunt; qui tamen non omnia proprio motu di-

sponet, sed suorum consilium in omnibus, quæ alicujus momenti fuerint, adhibebit.

CIX.

Singuli locorum particularium Superiores suorum maximè domesticorum curam ex animo gerant, diligentique circumspeditione attendant, ut timor Domini & animorum unitas perpetuò in sedibus suis vigeant; tam in gubernatione domus, quam administratione Oeconomiz dirigi se sinent à sui Decanalis districtus Superiore, & quæ in visitatione vel aliis fuerint mandata, diligenter observabunt.

CX.

Insipiant frequenter in anno res, quæ possidentur, ut quæ reparatione indigent maturè reparentur, aut quæ servando servari non possunt, de illis maturè disponatur. Vigilanti etiam curâ ad suppellectilia, libros, cellam, & loca frumentis deputata attendant, ne quid intreat furto, prodigalitate, aut alio modo malè distringatur; quare claves diligenter penes se, vel (si ratio particularis ita postulare videatur) Clericos sibi cohabitantes retinebunt.

CXI.

Originalia decimarum aliorumque proventuum instrumenta in Archivio cujusque loci diligenter asserventur cum annotatione temporum quibus quæque pendunt solent, juxta quorum normam singulis annis fiant duo libelli, ut in unum referantur per ordinem prediorum perceptæ decimæ, in alterum verò annui Canonès, sive hi in certa pecunia, sive in alia re pendantur; sine præfatu Superioris districtus Decanalis fructus decimarum in agris non vendantur, nihilque quod ad locationes, contractus, aut debita contrahenda, aliaque similia spectat, sine ejusdem consilio, aut consensu faciant; cui tamen rationes suas in contrarium, si quas habuerint, modestè proponant.

CXII.

Inventarium ordinatum secundum certas Rubricas omnium mobilium, quæ in domo sunt, vel ad ipsam spectant, habeant, illudque annuatim tempore visitationis renovent, adscribendo ea quæ oviter advenierunt, & expungendo quæ absumpta vel vendita fuerint. Referant quoque summam in Codicem lites, & acta quæ alicujus momenti circa res temporales contigerint. Si
C e c c 3 quæ

574 CONSTITUTIONES CLERICORUM SECULARIUM

quæ utensilia ab extraneis commodato acceperint, annotent omnia speciatim, & calculo rerum domesticarum specificationem adjungant, donec singula restituantur.

CXIII.

Nellos notabiles sumptus in ædificia aut alias extraordinarias causas exponant, sine prædicti Superioris Decanalis & expresse illius consensu, & quod in usus quotidianos oportebit necessariò impendi, curent, ut id debita utilitate & industria fiat.

CXIV.

Conscribent de die in diem secundùm certas Rubricas in Libro sive Manuali ad hoc deputato, tam quæ in frumentis, quam quæ in pecuniis & aliis acceperint, & expenderint, reddantque desuper rationem Superiori districtus Decanalis saltem semel vel bis in anno quando visitabit. Cui etiam debita & credita Parochiæ atque majoris momenti negotiis, & acta sua indicabunt, ut ita totius familiæ statum plenè intelligere possit.

CXV.

Pecunias, quæ ad quotidianos usus non fuerint necessariae, seorsim repellant, promptò paratòque animò consignandi Superioribus suis, quantum ex his in aliqua particulari necessitate ad bonum hujus Instituti Superioribus necessarium visum fuerit.

CXVI.

Tenantur certo statuto tempore facere relationem Superioribus districtus Decanalis, non solum de vita & moribus Clericorum sibi cohabitantium & domesticorum, verum etiam quo in statu familiæ tam circa temporalia, quam spiritualia versetur, & quæ pericula incommodeque emergere possint deantur. Ad Conventum in districtu Decanali habendum annuatim quoque debent comparere, scientiarum exercitationes frequentare, alique media arripere, quæ ad conservationem institutionis disciplinæ à Superioribus salubriter fuerint ordinata.

CXVII.

Clericos sibi cohabitantes ad nomen Superiorum (postquam à Reverendissimis Dominis Ordinariis id pettum & concessum fuerit) suscipient vel dimittent, prout commune Parochianorum, vel Clericalis hujus Instituti, aut particulare ipsorum Clericorum

bonum requisiverit. Qui verò Canonice investiti Parochi vel beneficiati fuerint, non nisi ex rationabili & gravi causa à Reverendissimis Dominis Ordinariis cognita & approbata (servata sacrorum Canonum & sacri Concilii Tridentini dispositione) mutabuntur. Ad vacantia beneficia non pro arbitratu suo aspirabunt, sed expectabunt, donec à Superioribus Instituti Ordinariis ad ea assignanda commendentur.

De Oeconomo Parochiali.

CXVIII.

Oeconomus cujusque loci particularis ordinariè ipse Parochus erit, aut qui in illo loco primas tenet; quod si tamen Parochus in spiritualibus magis, quam temporalibus præstaret, vel pietatis studio absorptus, hæc infima despectare videretur, ad illius instantiam Oeconomus administratio in alium aptiorem transferri poterit; ita tamen ut Parochus Superior semper existat, ab ejusque directione illi Oeconomus dependere debeat.

CXIX.

In casu quo ipse Parochus Oeconomiam administrabit, inferiorem quandam dispensationem Clerico cuidam cohabitanti ad hoc apto dabit. Verbi gratia curam vellarum, cellæ vinarum, expensas quotidianas minores in culinam, acceptas in stola minori, de quibus omnibus singulis mensibus rationem reddere teneatur.

Observanda quondam ab illis, qui Parochi aut Beneficiati principali cohabitant.

CXX.

Rerum temporalium administrationi præter, vel contra officium suum nemo se immiscet, nec earum dispositionem ambiat; liceat tamen cuique prædictarum rerum dispensatorem fratrem per modum consilii de aliquo notabili emolumento vel detrimento Oeconomus admonere; res necessarias quas vestimenta & alia utensilia ab Oeconomo singulis procuretur.

CXXI.

Quomodocumque Parochi, alique Principales Beneficiati, ita & Capellani, & quicumque Beneficiati, aut Clerici cum aliis cohabitantes, singuli suos re-

reditus vel certum suum salarium habeant, de quo in usus huic Instituto convenientes congruo modo disponere possint; cum quilibet respectum & obligationem suam non habeat ad personam particularem hanc vel illam, sed quivis ex ipsis toti Instituto quoad se, & redditus suos, ac vicissim totum Institutum cuilibet membro obligatum intelligatur. Ceterum hæc ordinatio, quod Clerici certum salarium habere debeant, de his tantum intelligitur, qui finitis studiis, aut præstito Juramento, certam officium habent. Clerici verò primæ, & secundæ Classis, cum ante præstitum Juramentum nondum ad communiter bonorum obligentur, si quod beneficium habeant, ad aliud non obligantur, quàm ut sumptus pro suis personis factos ex beneficii redditibus solvant.

CXXII.

Unde is qui præstet in quavis domo particulari, debet id, quod cohabitantibus Clericis ex Salaris ac redditibus ultra victum, vestitum, & alias expensas per annum superest, Superioribus consignare, ut pro ipsimet Clericis servato ordine & distinctione asseretur, docec ipsimet pro Oeconomia inchoanda, vel pro subsidio pauperum parentum suorum, aliis coegruis, aut necessariis expensis faciendis indigeant, aut Instituto voluntarie in vita consignent.

CXXIII.

Cuilibet Beneficiato sicut Clerico aliquid pecunie ab Oeconomo ad obvios & quotidianos necessarios usus ita datum est, ut postquam expenderit, tantundem ab Oeconomo demum accipiant; accepta verò rationibus debito modo, & ordine inscribantur, prout alia omnia quæ sub manibus suis coacredita habuerunt certo statuto tempore in manus le Oeconomi referenda sunt.

De Directione in districtu Decanali servanda.

CXXIV.

UT directio Parochiarum, aliorumque locorum particularium fructuosè subsistat, sequitur secunda Superioritas, ad quam pro quolibet Decanali districtu locorum Decani rurales si ex hoc Instituto fuerint, aut alii habiles ex eodem districtu assumentur, qui per Juramentum Reverendissimo Domino Ordinario suæ Diocesis, uti etiam huic Instituto (quatenus de fidelitate eorumdem quo-

ad publicam Ordinario, & quoad privatam sive Oeconomicam directionem Instituto sufficienter providetur) sese obligabunt juxta formulas infra num. 142. & 143. expressas, solis personalibus mutatis.

CXXV.

Dicti Superiores districtuum Decanali, si simul publico officio Decani fungantur, præter consuetam publicam functionem, qua omnes totius Decanatus Parochos, & alios Presbyteros in foro externo dirigunt; insuper non solum quos secum in Domo Decanali habuerint, sed etiam omnes illius districtus Parochos & Clericos (qui ex Instituto sunt) secundum illius constitutiones gubernabunt, quorum directioni omnes tam in spiritualibus, quàm temporalibus filialiter subiacebunt: ipsi verò eadem, quæ à Parochis observanda sunt imprimis observabunt, ut ceteri illorum exemplum respicientes capitari ad imitationem facilius trahantur.

CXXVI.

Idem quem finem memores esse debent quantumperè referat, ut suos domi, & omnes sui districtus Sacerdotes & Clericos non secus dirigant, ac si omnes ipsi cohabitatione existerent præsentis; hinc in domo sua vigilanter curabunt omnium Constitutionum exactum servari ordinem, libenter quoque videant, si Sacerdotes sui districtus frequenter in Domo Decanali suum regressum querant, invigilantque ut omnem charitatem sentiant, & mutuam animorum unitatem inibi quasi propriam suam habere residentiam experiantur: Ex quo Capite mirè ad obsequium imitationis, mutui amoris, & obedientie trahentur.

CXXVII.

In gerendis rebus ad Directionem suam pertinentibus quorundam Sacerdotum secum habitantium, uti & in suo districtu existentium Coosilium adhibeant, eorum maxime qui iudicio Prædicti Diocesani prudentia, & agendi dexteritate præ reliquis polleere judicabuntur: in domo sua Seniores Sacerdotes constituent, cui in sua absentia directionem domus committatur, cum instructione debita, secundum quam sciat se gerere.

CXXVIII.

Ordinarie bis in anno singula sui districtus loca, una cum Socio Oeconomo visitando diligenter inspiciant, non
fo-

solum tranſeundo, ſed cum Clericis ſingularum locorum ſine ſua perſone acceptatione per aliquot dies in quotidiani curſus & exercitiorum obſervatione convivant, non ſecus ac ſi domi degerent, ut hac ratione ceteri excitati, ejus quæ in diſciplina & quotidianis exercitiis jugiter adhiberi debent, ſedulitatis exemplum concipiant: Videant quoque non omnia tam in ſpiritualibus, quàm temporalibus juxta normam hujus Inſtituti obſerventur; & quæ ex mutuis Parochorum aliorumque cohabitantium relationibus miris accuratè obſervari deprehenderint, verba, & opere ad debitam obſervationem reducere conentur.

CXXIX.

Gravamina & difficultates ſingularum audiant, & pro poſſibilitate ſublevabunt; quorum dilatio fieri non poteſt, & majoris momenti ſunt, Superioribus ſtatim intimabunt, eorumque diſpoſitionem quam cum neceſſario præſcripto & conſenſu Reverend ſimi Domini Ordinarii fecerint, vel fieri procuraverint, ſtudioſè exequantur: quæ verò moram patuntur diligenter annotabunt, ut Præſidi Dioceſano de ſuper ſuo tempore ordinariè referre poſſint; noſcipient item uniſcujuſque genium, quatenus ad meliorem gubernationem & ſalutem regari videtur: Præmonentque maturè de neceſſariis mutationibus & morbis Parochorum, ut Superiores mature ſingulis providere, & neceſſarias diſpoſitiones facere, aut ab illis quorum intereſt, ut ſiant, curare valeant.

CXXX.

Si officio publico Decani ſimul funguntur, conſiderantes duplicem obedientiæ ordinem, in iſis quæ Reverendiſſimorum Dominorum Ordinariorum ſunt, eorum Officialibus, in iſis verò quæ Inſtitutum ſpecialiter concernunt, Superioribus illius fideliter morem gerant, ad quod eò magis obligabuntur, ſi in his quoque mandatum ſpeciale eorundem Reverendiſſimorum Dominorum Ordinariorum accedat, juxta quæ in viſitationibus ſtatutis ea quæ Ordinariorum ſunt, ad normam publici juris inſtituant, reſertos defectus corrigendo; quæ verò ad hoc Inſtitutum ſpecialiter ſpectant, ſecundùm normam Conſtitutionum dirigant, graviora utriuſque fori ſe noſcent, ut, Reverendiſſimo Domino Ordinario & Præſidi Dioceſano Inſtituti debite referre poſſint.

CXXXI.

Singulo trimeſtri, ſive quibuſvis anni quaralibus ordinariè Præſidi Dioceſano integram relationem facient de ſtatu, in quo unuſquiſque locus & perſona Inſtituti verſetur, tam circa ſpiritualia, quàm temporalia; idem facient extra hoc præſcriptum, ſi urgens neceſſitas id poſtulerit. Ipli quoque in diſrectione ſua quoad res Inſtituti regi ſe permittant à Præſide Dioceſano, quod à potiori etiam de aliis Superioribus intelligendum eſt, nililque majoris momenti ſine eorum præſcripto & voluntate aggrediantur.

CXXXII.

Ad Conventum Dioceſanum comparere teneantur, quoties Superiores Inſtituti eos ad hunc conſcriberint; Singulis annis duos in diſtrictu ſuo Conventus inſtituant; ad unum horum Parochi, ad alterum Capellani & Beneficciati conveniant, ut ſinguli referant quæ ad obſervationem accuratorem præſcriptæ diſciplinae, & ad meliorem hujus Inſtituti progreſſum, in ſingulis locis circa perſonas, ſpiritualia & temporalia relatu neceſſaria fuerint.

CXXXIII.

Tam domus illius, in qua habitat, quàm Parochiarum pecunie, quæ ad communes pios uſus conſignantur, vel etiam pro perſonis particularibus ſubmodo aſſervantur in arcam ad hoc deſtinatam, cujus clavem ſuam iple, alteram Senior Sacerdos, & tertiam Oeconomus diverſim custodiat. In eadem liber aſſervabitur, in quo ſcribatur ſumma pecuniarum, tam quæ inferuntur, quàm quæ effertur pro neceſſitatibus in diſtrictu illo evenire ſolitis.

CXXXIV.

In Archivio ſuo diligenter aſſervantur Inſtrumenta originalia, non ſolum provenientia illius loci cui particulariter præſunt, verum etiam ſingularem Parochiarum tranſumpta manu notarii publici ſubſcripta ſuis locis reponent, ut facile inveniri poſſint; ſimiliter ſervent diſtinctam & ordinatam regiſtraturam circa acta ſui Officii publici (ſi id ſimul geſſerint) ab ea, in quam acta Inſtituti oportebit referri.

CXXXV.

Poſt ſingula ſexennia in locis, ubi Decanorum mutatio ſolita eſt, in Conventu Decanali Superiores pro tali diſtrictu conſtituti mutantur; in aliis lo-

eis ubi hoc munere perpetuo fungisolerent, elapsis dictis annis quoties rationabiliter visum fuerit, confirmari poterunt. Constituentur verò à Præsidente Diocesano, ubi correspondentia non est quoad Domum juvenutis, & Emeritorum in una Archidiocesi; ubi verò ejusmodi correspondentia est, Præfides Archidiocesanus eosdem servato ordine, & modo debito constituet: qui deinde accepti à Reverendissimis Dominis Ordinariis suis, eisdem juxta formulam superius citatam per Juramentum se obligabunt. In casu quo Decanus perpetuus ob negligentiam, vel aliud Institutum intolerabile delictum mutandas foret, interim tamen ut ab officio publico deponatur commodè obtineri non possit, Superiores privatam directionem statuta disciplina hujus Instituti in quemque habiliorum Parochum, vel beneficium illius districtus transferent.

De Oeconomo Decanali.

CXXXVI.

Omnes Parochiarum aliorumque locorum Oeconomi ab uno Decanali Oeconomo, qui in hujusmodi rerum administratione prudentiam, sedulitatem, & dexteritatem habere nesciat, diriguntur; qui vigilantem oculum habebit, ut non tantum in Domo Superioris Decanalis, sed ut ubique omnia rectè ordinentur.

CXXXVII.

Ad eum finem sæpius anno, prout præfens necessitas, & utilitas requirit, ad singula loca veniet, ad cognoscendum cujusque Oeconomiae statum, & ad defectus si qui occurrant maturè emendandos; In defectum Oeconomi, ipse hujus districtus Superior id præstabit per se, quod per Oeconomum ab eo dependentem præstari debuisset, donec rebus melius ordinatis, alia persona pro hoc officio ipsi adjungi possit.

CXXXVIII.

Judicio Præfidis Diocesani unus ex Domo Decanali magis idoneus ad Oeconomiam inferioris curam constituitur, qui quotidianas expensas, & accepta in codice, sive manuall conscribat, reddatque singulis mensibus accepti & expensi rationem ut deinde ea summam in librum rationum domus Decanalis secundum certas Rubricas referatur.

De Præfide Diocesani directione.

CXXXIX.

In unaquaque Diocesi ubi receptum fuerit Institutum Præfides Diocesanus erit, qui debita disciplina & Constitutionum observantia inter Clericos districtum Decanatum curam & directionem habeat; Sæpe Reverendissimus Dominus Ordinarius eundem Vicarii in spiritualibus Generalis munere fungi vellet, ad ejusdem beneplacitum utrique muneri cum debita obedientia satisfaceret, ne minimum omittendo aut faciendo, quod Ordinario ullo modo, sive quoad respectum, sive quoad aliud præjudicare jure videri posset; sed potius in omnibus ab eodem ita dependebit, cæque vigilantia officio suo satisfacere studebit, ut debitas respectus, Jura, & simul etiam perfectior obedientia, illeque exoptatus odor, bona scilicet conversatio à Clero ad obsequium ejusdem Ordinarii fideliter deferantur.

CXL.

Quòd si non sit simul Vicarius Generalis Ordinarii sui, tunc ad Oeconomicam directionem, & Institutum hujus disciplinam tantummodò invigilabit publica ne in minimo attingendo; alius si Vicarius Generalis simul sit, debitam distinctionem utriusque fori, tam fraternæ correctionis, & Oeconomice directionis, quam publici officii observabit, tam in ordinationibus faciendis, quam in relationibus, & visitationibus utriusque seorsum notando, & referendo.

CXLI.

Præfides Diocesani officium erit totius sui districtus Clericos eà vigilantia paternè ita dirigere, ut pie in hoc seculo conversantes, omnibus visceribus in salutem Populi diffundantur, quibus ipse in omnibus præluere enixè studebit, ita ut inter suos in obedientia, humilitate, patientia, sobrietate, castitate, mansuetudine, modestia, gravitate, assiduitate, amore, & contemptu rerum temporalium quasi vivum omnium virtutum exemplum emicet.

CXLII.

Ut fidelitas ejusdem, uti & obedientia ac in officio sedulitas, tam erga Ordinarium, quam respectu hujus Instituti magis consilet, præstabit juramentum juxta formulam sequentem.

Formula Juramenti pro Præfide Diœcesano, quo se Ordinario suo obligare tenetur.

EGO N. N. pro hæc Diœcesi N. afsumptus Præfides DEO, & Tibi Reverendissimo Domino Ordinario meo, tuique Canonice intrantibus Successoribus spondeo, & juro me sub Jurisdictione tua ordinaria, seclusa omni exemptione in vita Clericali juxta Constitutiones Clericorum Secularium in commune viventium à Sancta Sede Apostolica approbatas semper victurum & moriturum, insuperque Clericos sic curæ meæ commissos & committendos juxta easdem Constitutiones fideliter directurum, & cooperaturum, ut hæc vita Clericalis ex primario suo fine animarum curam per Ordinarias functiones Parochiales intendens constanter perseveret. Die N. Mensis N. Anno N. sic me DEUS adjuvet, & hæc Sancta DEI Evangelia.

CXLIII.

Formula Juramenti quo idem se Instituto obligare tenetur.

EGO N. N. Instituti Clericorum Secularium in Commune viventium Sacerdos per Diœcesim N. constitutus Præfides DEO, & Tibi N. N. supremo hujus Instituti Præsidi, tuique Canonice intrantibus Successoribus spondeo, & juro me in hoc Instituto, salva Reverendissimi Domini Ordinarii mei Jurisdictione, semper victurum & moriturum &c. ut supra.

CXLIV.

Juxta prædictas Juramentorum formulas, mutatis mutandis, alii certorum districtuum Superiores Juramentum suum Reverendissimis Dominis suis Ordinariis, & Instituto præstabunt.

CXLV.

Ut verò dictus Præfides Instituti hujus Clericos & Sacerdotes quoad privatam & Oeconomicam directionem ad ædificationem Ecclesiæ eò facilius in sancta vitæ conversatione gubernet, in cujusvis Diœcesis Episcopali Civitate quosdam viros ex hoc Instituto secum habeat, qui ætate, ingenio, doctrina, discretione, dexteritate, prudentia, & experientia docti excellant, & Præsidi à consiliis in rebus Instituti bene ordinandis existant; quidam verò inter eosdem Juniores erunt, qui ingenio,

doctrina, prudentia, & aliis ad idem aliquando præstandum præditi à cæteris addiscant.

CXLVI.

Ad hoc munus ex Decanalibus aliisque locis ad nutum Ordinarii assumantur viri, quorum prædictæ qualitates à juventute, & longâ experientiâ ex administratione officiorum, & datis consiliis deprehensæ sufficienter Superioribus constiterint, ut ita Præfides cum eisdem, & toto Clero sub Ordinario capite suo in vitæ sanctitate, & Clericali disciplina per debitam subordinationem omni tempore contineantur.

CXLVII.

Ex prædictis Viris unus erit Oeconomus curam habens rerum temporalium hujus Instituti in tota Diœcesi, & alius Vir insignis in spiritualibus qui Præsidi Diœcesano in omni data occasione specialiter ad manum erunt.

CXLVIII.

Porro in obtinendis Parochiis aut aliis quibuscunque beneficiis, ad quas vel quæ præsentationes ab Ordinariis aliisque Ecclesiasticis, vel secularibus potestatibus tanquam patronis suppliciter impetrare oportet, communem stylos observantes, humillimisque precibus omni tempore ea pro subiectis idoneis petere, itaque dicta subiecta ad ejusmodi beneficia commendare studeant, ut quoad hæc, & omnia alia tam in obtinendis, quam resignandis beneficiis respectu Reverendissimorum Dominorum Ordinariorum, & aliorum Patronorum ordo debitus, & ususque cuiusque curiæ Episcopalis stylus accuratè observetur.

CXLIX.

Ad Reverendissimi Domini Ordinarii sui beneplacitum singulis annis propria personâ totius sui districtus domos, in quibus Sacerdotes hujus vitæ habitant, visitabit, & ubique 2. 3. 4. vel plures dies prout præfens necessitas, & utilitas postularit persilens singulorum locorum, dein ipsorummet Sacerdotum gravamina & necessitates tam spirituales, quam temporales paterno amore audiat, omnibusque secundum rationabilem utilitatem corporis & animæ gratificare studeat: Errantes paternè corrigat, & ad meliorem frugem per media salutaria reducere fatagat, desolatos & pusillanimes consoletur, & mutationem eorum ordinet, ac per eum

eum ad quem pertinet, expediendum curret, quorum saluti corporis, & animæ rationabiliter expedire iudicaverit.

CL.

In spiritualibus attendat, quomodo singuli in vita spirituali subsistant, an non periculum ad lapsum aliquem imminet; an & qualiter in pace inter se vivant; an cum debita charitate à suis Superioribus immediatis dirigantur, & quomodo disciplina Instituti tam in spiritualibus, quam temporalibus observetur; quæ omnia ex informatione motus superiorum, & inferiorum, & ex particulari cum quovis colloquio scire poterit; corrigenda suavi consilio, & efficaci admonitione corrigat, & quæ notanda fuerint diligenter consignet.

CLL.

De visitatione annua sua debitam relationem Reverendissimo D. suo Ordinario faciet, ut cum ejusdem consensu aut positiva approbatione omnia in praxin dirigantur: quod si item ex visitatione habita referenda fuerint, quæ ad publicum forum non spectant, eadem Reverendissimo D. Ordinario sic referantur pro necessariis mutationibus & ordinationibus faciendis, ut nihilominus ea, quæ secreta sunt, & salva Charitatis, & Justitiæ lege propagari non possunt, & pro præsentibus circumstantiis ad solam fraternam directionem, spectant, in secreto permancant.

CLII.

Ad domum Præsidis Diocesani vel ad alium commodiorem locum, singulis annis cum consensu Reverendissimi Domini Ordinarii Superiores Decanales, eorumque Oeconomi indicto per Præsidentem Diocesenum certo die, post habitos particulares Decanaliū districtum Conventus congregabuntur; eritque Conventus Diocesanos, sive Congregatio in eum finem ordinata, ut videlicet omnia gravamina, necessitates & omnia alia sive in spiritualibus, sive in temporalibus legitime proterantur, & quæ ad majorem DEI gloriam, proximorum salutem, & imprimis ad hujus Clericalis Instituti conservationem, incrementum, & perfectionem; deinde etiam quæ mores, ritus, & debitam in his uniformitatem, omnia denique quæ ad bonum spirituale & temporale spectant. Auditis consiliis singulorum, prævia matura consideratione, Præfides Diocesanus desuper conclusa in Domino favist. Decanaliū districtuū Superio-

Cod. Regul. Tom. VI.

res, & alii singula conclusa, postquam à Reverendissimo D. Ordinario fuerit concessa & confirmata, domum reverentes omnia executioni demandant, tam in domo sua, quam si in locis, quorum directio ipsis est demandata.

CLIII.

Præfides Diocesanus eligendus sit in Convento Diocesano post singulos octo annos, & in casu mortis, & extraordinarie mutationis per assistentem prioris Præsidis in Spiritualibus, ac Superiores Decansies (& per Præsidentem Archidiocesenum pro eo casu, quo inter Diocesum & Archidiocesum ad sit communionis respectu domus Emeritorum, & bonorum communium) si verò Ordinario piscuerit, unum ex Instituto suum habere Vicarium Generalem, qui simul sit Præfides, tunc tres præ omnibus digniores judicari eidem per prædictos nominentur, & illius sit arbitrium eligendi unum, ex tribus magis idoneum. Eorum sit confirmatio Præsidis pluries faciendi si libuerit, quorum electio fuit.

CLIV.

Caso quo extraordinaria mutatio Præsidis Diocesani necessaria videretur, Præfides supremus per certam personam, vel per litteras rationes hujus mutationis faciendæ Reverendissimo Domino Ordinario exponet humilissimis cum precibus, ut in ejusmodi mutationem consentire dignetur; si verò Reverendissimus Dominus Ordinarius ipsemet mutationem Præsidis ob ejus negligentiam, vel ex alia causa fieri velle, ut disciplina, & alii vi præsentis Instituti observanda eo melius in effectum deducantur, electio novi Præsidis eodem supra dicto modo fiet. Si Præfides Diocesanus officio etiam Vicarii Generalis fungatur, & negligenter se gerat in concurrentibus Institutum, vel ex alio capite, sit in facultate Superiorum Instituti, liberè alium eidem substituere, atque eligere.

CLV.

In præmissis casibus constitutus Præfides, ubi à Reverendissimo D. Ordinario acceptatus fuerit, Juramentum ut supra præstabit; quod etiam tum fiet, cum in Diocesum quandam de novo Institutum introducendum, & talis Præfides Diocesanus à supremo Præsidente deputatus fuerit.

D d d d a

CLVI.

CLVI.

Pro debita observantia Communitatis honorum in singulis Dioecibus capla five arca quadam pro bonis omnibus illius districtus constituitur, in quam certis temporibus ex Decanibus caplis, quod p. o. eorumdem districtum necessitate & usu, moraliter iudicio Superiorum non necessarium videbitur, deponi oportet; uti etiam quod aliunde in bonum illius Dioecesis pro presenti Instituto quocumque modo adveniet. Hujus caplae clavem unam Praefes Dioeceseanus, alteram ejus Oeconomus, tertiam Superior particularis illius domus, in qua capla est, habebit.

De Oeconomo Dioeceseano.

CLVII.

UT administratio rerum temporalium, quam quilibet Superior districtus Decanalis cum suo Oeconomo habet, suum finem debite obtineat, in quavis Dioecesi Oeconomus erit, qui rerum temporalium Instituto in eadem Dioecesi curam habeat, Praefidi inhabitet, eidemque in munere suo sit subiectus, & cum eodem sub visitatione Oeconomias ex informatione mutua cognoscat; an omnia secundum Institutum hujus disciplinam instituantur, & secundum necessitatem cum debita utilitate in victu, & amictu, aliisque rebus impendantur. Ratiocinia etiam tam in rebus Superioris Decanalis, quam in aliis quibuscumque locis, una cum cujusque districtus Decanalis Oeconomo recipiet, observanda praefcribit, & emendanda corriget.

De Praefidis Archidiecepsani Directionis.

CLVIII.

Officium Praefidis Archidiecepsani pro tota quadam Archidiecesi, in qua plures Dioeceses uni Archiepiscopo subfunt, ordinatur. Quod si Dioecesis quadam valde ampla cum aliis quoad Domum Emeritorum connexionem non haberet, vel ex quocumque alio capite directio hujus Dioecesis à quodam Praefide Archidiecepsano fieri non posset, eo casu totum quod à Praefide Archidiecepsano praestandum foret, fieri debet per Praefidem dictae Dioecesis.

CLIX.

Praefidi igitur Archidiecepsani in suo districtu Praefides Dioeceseani, & alii

Clerici hujus Instituto quoad Oeconomiam directionem sicut discipline, & observantiam Constitutionum subiecti erunt, tam quoad spiritualia, quam temporalia in omni humilitate & reverentia, promptaque obediendi voluntate, ejusque iussa libenter animo exequentur. Ipleverò Praefes suis in omni virtutum genere praestet, omniaque in pondere prudentia, in mensura consilii, & modo dexteritatis ac discretionis aggrediatur, ut ea ratione omnes ad sui amorem trahere, & sine ullo Superioris, ac publicae potestatis praedicio & offensione hoc Institutum optimè in Domino gubernare valeat.

CLX.

Praefidus Praefes debita obedientia, timore ac reverentia, Reverendissimis DD. Ordinariis humillimè subiacet, negotia externa, Ecclesias, & quae in aliis quibuscumque Iurisdictioni Ordinariorum subiacent, ne quidem in minimo attingere praesumat; atque ut de subjectione ejusdem omni tempore sufficienter constet, Reverendissimo Domino Archiepiscopo suo per Juramentum se obligabit ea formula quae habetur supra num. 142. de Praefide Dioeceseano, solis personarum mutatis, quod idem etiam intelligitur de Juramento quo se huic Clericali Instituto obligare tenetur juxta formulam n. 143.

CLXI.

Ad eundem spectabile susceptio tam Juventutis in Seminariis huius Instituto propriis, vel saltem notitia personarum suscipiendarum in Seminariis Episcopali-bus directioni hujus Instituto commissis, priusquam tales Juvenes Reverendissimis DD. Ordinariis pro actuali susceptione commendentur; suscipiet quoque qui jam Sacerdotes, aut finitis studiis ad hoc Clericale Institutum suscipi voluerint; & universum totius sui districtus directio in spiritualibus quoad disciplinam hujus Instituto à dicto Superiore fieri, ad quem propterea graviora testenda erunt.

CLXII.

Eidem Praefidi à consiliis in eadem domo cum ipso, & in vicinis habitantes erunt quidem Viri prudentes & docti, quorum opera, consilio, & matura circumspetione in officio suo adjuvetur; praedicti Viri ad beneplacitum Reverendissimi Domini Archiepiscopi eidem simul à consiliis esse. & simul pro ratione circumstantiarum alia beneficia curata vel non curata in eodem loco consequi vel

vel habere poterunt. De habitatione ejusdem Præsidis in Domo Emeritorum habetur parte 3. num. 17. & 18.

CLXIII.

Officium hujus Præsidis erit potius tempore cum suo Oeconomo districtum suum visitare, & ubique ea quæ præfens Institutum concernunt, sive spiritalia sive temporalia negotia sint, paternè ex omni parte instituere, ita ut ex hac ipsius visitatione superiores, & inferiores ejusdem directioni subiecti dirigantur. Ad eundem spectabit per Oeconomum suum ordinate quomodo per media communis in singulis necessitatibus succurri possit, ac debeat; & universum commune bonum hujus Instituti in fines suos secundum Deum diriget, cum Præfide Diocesano conferret, dando principia in praxi observanda, ordinando qualiter Sacerdotes recter ordinati, vel alii qui beneficium stabile necdum obtinent, applicari debeant, ut ipse Præfens Diocesanus postea eisdem Reverendissimo Domino Ordinario commendet, & promotionem in singulis casibus humillimis precibus impetret.

CLXIV.

In visitatione sua idem Præfens perpetuò hoc observabit, ut ante omnia ingrediens Diocesim illius districtus Archiepiscopalis, Reverendissimum D. Ordinarium illius loci adeat, & cum omni moda submissione facultatem ac benedictionem Clericos hujus Instituti in eadem Diocesi habitantes in iis, quæ ad Oeconomiam hujus Instituti directionem spectant visitandi humillimis precibus petat, ejusque imperio in omnibus obediat, & tunc demum visitationem suam in Domino salubriter perficiat, eique finitâ debitam relationem desuper Reverendissimo Domino Ordinario faciat. Quod idem respectu Reverendissimi Domini Archiepiscopi sui observabit, humillimè veram & sinceram relationem de omnium hujus Instituti Clericorum vicâ faciendo, ac mandatis superioris potestatis in omnibus obtemperando.

CLXV.

Doms Superiorum sui districtus diligenter visitabit, atque ex mutua relatione prudenter explorabit, in quo statu singula loca Instituti versentur; in visitatione Oeconomus pro rei exigentia mutabit, aut prout visum fuerit confirmabit; Præfidi quoque supremo hujus Instituti sinceram de statu, in quo Clerici hujus Instituti in suo districtu pro

tempore fuerint, relationem in scripto, vel si fieri possit in persona propria faciet, simulque etiam generalem noticiam eidem de statu temporalium rerum hujus Instituti exhibebit, cui etiam sine ullo jurisdictionis publicæ præjudicio in omnibus obediet, & in rebus majoris momenti ad illius consilia, & voluntatem recurreret, in quacunque parte mundi existat.

CLXVI.

Præterea specialem curam domuum Juventutis instituende, & Emeritorum gerens, singulis annis bis visitabit, diligenterque earum constitutionem domesticam tam in spiritualibus quam temporalibus inspicies, cuncta semper ad Institutum conformem statum reducere, & conservare studebit. Dilectis dominibus superiores magistrisque alios tam studiorum, quam virtutum præficiet, & suo tempore pro utilitate, & necessitate mutabit; in Seminariis verò Ordinariorum, & aliorum Patronorum prædictis superiores Reverendissimis DD. Ordinariis commendabit, & nominabit, ut ab ipsis acceptentur.

CLXVII.

Mediorum præterea temporalium dictarum domorum dispensatio, ac cura penes ipsum stabit: quæ omnia & singula mediante Oeconomo sibi adjuncto, ad illarum emolumenta impendantur. Porro singula Seminaria, quæ à Sacerdotibus hujus Instituti diriguntur, particulares capias habeant, super quorum bonis specialia quoque fiant rationes. Idem observandum circa domus Emeritorum. Porro tam Seminariorum, quam domorum Emeritorum rationes statuis temporibus à Superioribus diligenter revidentur, si qui defectus inveniuntur, corrigantur.

CLXVIII.

Cum præfatu, & consensu superioris potestatis singulis triennis Conventus pro districtu Archiepiscopali in Civitate Archiepiscopali, vel in domo Emeritorum instituatur, ad quem omnes Præsides Diocesani in quadam Archiepiscopali correspondentes cum consensu Reverendissimorum DD. Ordinariorum suorum comparebunt unâ cum Oeconomis suis, cui Præfens illius districtus Archiepiscopali præerit, ibique primò omnia quæ ex relatione Conventuum præcedentium Diocesanorum, & Decanatum, aut ex alio capite prolata, disciplinam & bonum hujus Instituti con-

582 CONSTITUTIONES CLERICORUM SECULARIUM

cernunt, auditis prius consiliis ac considerationibus singulorum, à dicto Superiore faciendi, vel omittenda decernantur.

De Oeconomo Archidiœcesano.

CLXXII.

CLXIX.

In his Conventibus non attingentur, quæ Jurisdictionem cujuscunque Ordinarii concernunt; omnia denique quæ in Conventibus ordinata fuerint, prothocollo diligenter & ordinatè inferantur, ut posteris & Reverendissimis DD. Ordinariis semper de omnibus ratio reddi valeat; fiet id per certas personas, quæ tam hæc, quàm alia posteris pro notitia necessaria annotabunt. Post Conventum autem Archidiœcesanum celebratum Præfæs Reverendissimo D. Ordinario suo desuper debitam relationem faciet.

CLXX.

Post novem annos in Conventu illius districtus officium suum ad munus Præsidis supremi resignando mutabitur, & duo Deputati, vel ipsimet Visitatores Præsidis supremi constituentur, qui vota Præsidentum Diœcesanorum, & aliorum suscipientes Præsidi supremo transcribent, à qua notitia talentorum, quam ex factis sibi de singulis relationibus habere debet, ad votorum rationem simul attendendo, ex Viris sibi propositis præstantiorem pro Præside illius Archidiœcesani districtus denominabit; qui postmodum Reverendissimo D. Archiepiscopo suo per Juramentum suprascripto modo, uti & Instituto se obstringet: quod si verò dictus Præfæs Archiepiscopo non placeat, tunc supremus Præfæs sine nova Congregatione aliam personam eisdem nominabit.

CLXXI.

In illis locis ubi plures Diœceses unius Archiepiscopatus inter se connexionem habent, ac communem utilitatem domus Emeritorum, constituenda est capsa Archidiœcesana, ad quam tam Clericorum hujus Instituti non necessaria ex capsis Diœcesanals, quàm media aliunde advenientia deponi debent, ut pro utilitate ac necessitate totius illius districtus Archidiœcesani expendantur, & applicentur. Clavem pro eadem habebit Præfæs Archidiœcesanus, alteram ejus Oeconomus, tertiam Superior particularis illius domus, in qua capsa erit.

Officium hujus Oeconomi erit, Præsidi illius districtus in Visitatione adesse, & curam rerum temporalium hujus Instituti ubivis suscipere, in omni loco necessitates, & omnia alia incommoda, quæ vel personæ particulares, aut integræ familiæ patiuntur charitatè audire, & in Domino juxta directionem sui Præsidis remedium adhibere, ac præsertim ratiocinia generalia super bonis communibus Instituti per illum districtum conficere. Hujus Oeconomi ordinationibus omnes alii Oeconomi inferiores acquiescent, ita ut quidquid rationabiliter ordinaverit, observent. Ad hoc munus Viri in omni genere præstantes requiruntur, qui & ipsi obediunt sint, & in rebus alicujus momenti aliorum prudenti consilio utantur, atque ubi grævi gravitas requirere videbitur, ab ipsomet Præside Archidiœcesano ordinationem petant, & ejus directione perfectissimè in officio suo dependebunt.

De Præsidi Supremo Directione.

CLXXIII.

Hujus Instituti caput sub nomine Præsidis supremi vel Generalis constanter unum erit; hic Præfæs totum Institutum tam in spiritalibus, quàm temporalibus in quamcunque mundi partem diffusum fuerit, aut diffundetur, secundum Deum sine ullo Reverendissimorum Dominorum Ordinariorum præjudicio, directione solummodò privata & Oeconomica secundum Constitutiones hujus Instituti à S. Sede Apostolica approbatas gubernabit.

CLXXIV.

Quidquid ergo bonum, vel conservationem præsentis Instituti concernens tanti momenti fuerit, ut id Superiores eidem subordinati juxta ea, quæ in præcedentibus traduntur, neque per se, neque per Congregationum seu Conventuum consultationes ob causæ gravitatem decidere prudenter non potuerint, illud à Præside supremo decernatur; & hac ratione omnes hujus Instituti superiores, & inferiores in suo ordine supremo Præsidi prædicto modo obediant.

CLXXV.

CLXXV.

Ipsæ Præfès supremæ Summo Pontifici, & Sanctæ Sedi Apostolicæ in omnibus quæ præfens Institutum attinent specialiter obediet, ea prorsus ratione qua Præfides particulares Reverendissimis suis DD. Ordinariis obedire tenentur. Idem Præfès suo & Institutum nomine per Juramentum & Summo Pontifici & S. Sedi Apostolicæ post sui electionem se obligabit, prout etiam fidelitatem suam erga hoc Institutum per speciale Juramentum prout sequitur promittet.

CLXXVI.

*Formula Juramenti pro Præfide
supremo.*

EGO N. N. Institutum Clericorum Secularium in Commune viventium Sacerdos, & ab ejusdem Institutum Præfibus Canonice electus Præfès Generalis Tibi Sanctissimo Domino Nostro N. N. Tuisque canonicè instantibus Successoribus, ac S. Sedi Apostolicæ spondeo, & juro me sub obedientia Sanctitatis Tuæ & Successorum tuorum in vita Clericali juxta Constitutiones Clericorum Secularium in Commune viventium ab eadem S. Sede Apostolica approbatas semper victurum & moriturum; insuperque Clericos omnes hujus Institutum sic curæ meæ commissos & committendos, sub omnimoda R. R. D. D. Ordinariorum jurisdictione juxta easdem Constitutiones fideliter ditecturum, ac quantum in me est ad mandatum Sanctitatis Tuæ in qualvis mundi partes missurum, & cooperaturum, ut hæc vita Clericalis ex primario suo fine animarum curam per ordinarias functiones parochiales exhibendo intendens constanter perseveret. Sub die N. Mensis N. Anno N. sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

CLXXVII.

*Formula Juramenti pro eodem Præfide
per quod se toti Instituto obligat
et tenetur.*

EGO N. N. Institutum Clericorum Secularium in Commune viventium Sacerdos, & ab ejusdem Institutum Præfibus canonice electus Præfès supremus, vobis nomine totius Institutum congregatis spondeo, & juro me in vita Clericali juxta Constitutiones Clericorum Secularium in Commune viventium

à S. Sede Apostolica approbatas semper victurum & moriturum, insuperque Clericos omnes hujus Institutum sic curæ meæ commissos, & committendos sub omnimoda Reverendissimorum Dominorum Ordinariorum auctoritate & jurisdictione juxta easdem Constitutiones fideliter ditecturum & cooperaturum &c. ut supra.

CLXXVIII.

Ad Præfidem supremum spectabit vitam Præsidum in diversis Archidiecesibus, & Diecesibus præsertim quas directionem à Præfide Archidiecesano non dependentibus, per suos Visitatores generales, aut per alium Delegatum inspicere, & ex urgentibus causis, etiam extra tempus ordinarium, eosdem Superiores cum consensu Reverendissimorum Dominorum Ordinariorum modo supradictò mutare; de incorrigibilibus respectu rerum Institutum eidem Præsidi relatio maturè fiet, ut sita necesse visum fuerit, tales de mandato, & consensu Reverendissimorum Dominorum Ordinariorum (servatis Sacrorum Canonum & Sac. Trident. Concilii dispositione, & attentis Clericorum hujus Institutum ex pacto maturo proveniente erga Superiores ejusdem Institutum in similibus casibus obligatione) à beneficiis amoti in domo Emeritorum sortem vivant, juxta ea quæ habentur parte tertia de Ditectione Domum Emeritorum.

CLXXIX.

Quod si in aliqua Diecesi vel Regione de novo introductio hujus Institutum à Reverendissimo Domino Ordinario desideretur, Præfès supremus ordinationem desuper faciet, & personas qualificatas determinabit, quæ illuc mittantur, atque ubique locorum cum consensu Reverendissimorum Dominorum Ordinariorum præfens Institutum introducere allaborabit. Quoniam verò nemo sibi ipsi sufficiens, præsertim in re tanti momenti, hinc dictus Præfès juxta se viros doctos & prudentes ex omnibus orbis partibus habebit, qui eadem in rebus agendis adfint.

CLXXX.

Ex his duo assistentes Præsides erunt, alter in spiritualibus, alter in temporalibus quas Oeconomicam directionem totius Institutum; & universim tam hi, quam alii prædicti apud eandem Præsidem habitabunt, ut ipse singulorum consilio & opera in gubernatio-

tione totius Instituti rationabiliter utatur. Duos etiam Generales Visitatores constituet ex iisdem sibi cohabitantibus, qui singulis circiter decem annis omnes domos, in quibus Superiores hujus Instituti, cum iis, qui ipsis à consiliis sunt, habitant, & maximè domos juventutis, ac Emeritorum, eorumque Superiores visitando, diligenti circumspicione statum singulorum quoque uniformitate ubique vivatur, intelligant errata Superioribus locutum corrigenda, & ad uniformitatem reducenda commendabunt; graviora verò annotabunt, domum suo tempore reverfi Præsidi sapienter sinceram relationem suæ visitationis tradent.

CLXXXI.

Ad quancunque Diocesim prædicti Visitatores pervenerint, semper Reverendissimis Domnis Ordinariis se fident, ac humilissimis precibus petant, quatenus sibi liceat in domibus prædictis noticiam de statu rerum hujus Instituti accipere; priusquam etiam ex ejusdem territorio decedant, se Reverendissimo Domino Ordinario denuo fident, & si quid notabile emendandum occurrerit, eidem humiliter indicabunt, ut si ita placuerit, ipsemet ad ea, quæ hujus Instituti propria sunt, Superiores, alioque Clericos hujus Instituti urgeat, & adstringat.

CLXXXII.

Conventus generalis cui Præsides copulæque districtus Archidicecesani unà cum suis Oeconomis, quantum possibile fuerit, interesse debent, uti etiam alii Præsides ab Archidicecesano independentes, ac præterea ii qui Præsidi supremo à consiliis sunt, ordinariè singulis decem, vel etiam postquam res Instituti bene ordinatæ fuerint, post plurimum etiam 20. annorum spatium habebitur, prout necessitas rationabiliter suspiciat, vel ratio instituendum postulerit. Sententia conclusiva, quæ in Domino omnibus vel majori parti videbitur, pæces supremum Præsidem stabit.

CLXXXIII.

Idem Conventus prædictus modò si et ad mortem supremi Præsidis, vel si ex mandato aut consensu Summi Pontificis, in casu gravis necessitatis Præsides ab Officio deponendus foret: ordinatio autem Conventus in hoc casu præcipuè ad Assistentem ejusdem Præsidis in spiritualibus pertinebit, donec in eodem Conventu alius Præsides debitè electus

fuerit, & si in alma Urbe Conventus habebatur, à Summo Pontifice confirmatus fuerit, ex quo tempore continuatio, & absolutio hujus Conventus ad ipsummet Præsidem spectabit.

CLXXXIV.

Ad sinceriores omnium causarum & necessitatum in Conventibus propositionem, relationemque obtinendam, præter Superiores, ex districtibus singulis saltem duo, verbi gratia: ex quovis districtu Decanali duo Parochi ad Conventum Diocesenum; ex Diocesi duo Decanali districtuum Superiores ad Conventum alicujus districtus Archidicecesani; ex districtu Archidicecesano duo Præsides Diocesani ad Conventum generalem destinabuntur; qui prudentia & pietate præstantiores non solum actorum, verum etiam statum, in quo singula loca subsistant, aut deficient, uti & conversationis ipsorum Superiorum testes, & arbitri erunt.

CLXXXV.

Cum bona Communicatis juxta superioris dicta nom. 22. ex una in aliam Diocesim per se transferri non possint, ideo nulla capsa totius hujus Instituti communis consilium poterit. Unde Præsides Generalis non nisi particularem capsam suæ familie in domo sua habebit. Casu tamen quo per Patroni alicujus dispositionem toti Instituto aliquid concederetur sine ordine ad certam Diocesim, vel Archidiecesim, supremi Præsidis erit cum suo Oeconomo curam hujus habere, & operam dare ut pro Emeritorum domo, Seminario Instituti proprio, pro Missionibus ad loca hæreticorum seu infidelium destinandis, pro aliis communibus Instituti necessitatibus sublevandis, vel aliter ad satisfaciendum Benefactoris aut Patroni intentioni, & voluntati utiliter applicetur.

De Oeconomo supremi Præsidis.

CLXXXVI.

AD Oeconomum supremi Præsidis, qui rerum temporalium hujus Instituti generalem & ultimam dispositionem habet, omnes causæ graviiores, circa prædictarum rerum Ordinationes occurrentes, quæ ipsius supremi Præsidis iudicio ac decisione discutiendæ, ac determinandæ videntur, ex omnibus locis sive particularibus Diocesium deferentur,

tur, cujus ultimarum dispositioni, quæ à supremo Præside semper derivabitur, omnes per obedientiam acquiescent; generalem quoque calculum & noticiam rerum temporalium totius Instituti habebit.

CLXXXVII.

Finaliter hujus Instituti directiva Superioritas ab infimo ejusdem gradu usque ad supremum Præsidentem illi Majestativæ Superioritati, quæ in foro Ecclesiastico est, non solum non præjudicat, sed potius subservit, ac simulatur, eisdemque subordinata semper obediet; dum ex una parte totum hoc Clericale Institutum cum omnibus suis membris se primò Summo Pontifici Romano, dein secundò Reverendissimis Dominis Ordinariis eadem qua prius, imò

etiam majore subjectione per obedientiam & inviolatam erga jurisdictionem Ordinarium respectum in foro Ecclesiastico penitus submittit; ex altera parte, tertio per paternam & œconomiam hujus Instituti directionem Clerus secularis suavi, & charitativè viâ (cùm Constitutiones per se juxta Sacerdotum Constitutionem 46. sub peccato non obligent) à corruptela vitiorum & perniciosis defectibus Clericorum præsertim Caræ animarum præpositorum magnam partem liberari & in libertatem sanctæ conversationis in hoc sæculo, cooperante divina gratia, redigi poterit; & sic quartò Reverendissimis Dominis Ordinariis tam à superioribus, quàm inferioribus totius hujus Instituti membris debita obedientia, reverentia, & subjectione perfectè præstabitur.

P A R S T E R T I A.

Constitutiones pro directione Sacerdotum aliorumque Clericorum Senum, & aliàs ad Officia & Beneficia Ecclesiastica ex quocunque defectu inhabilium in domibus Emeritorum.

P R Æ N O T A T I O.

De fine, utilitate, & necessitate domuum Emeritorum.

Finis quem Clericale hoc Institutum in erectione ejusmodi domuum Emeritorum intendit, earumque multiplex utilitas, quæ ad diversos exinde redundat, uti & necessitas in eo est: Prodest namque imprimis Reverendissimis Dominis Ordinariis ut Clericos suos in praxi eorum, quæ ad curam animarum spectant informandos curare, & facilius in Clericali vita & honestate continere, senes quoque & alios ad curam animarum inhabiles (servata Sac. Canonum & Sac. Trident. Concilii dispositione, & attenta ex pacto mutuo inter Clericos hujus Instituti proveniente obligatione) maturè ab eadem removeere possint, ac dum necesse est ubi, aut unde necessaria illorum sustentatio procuranda sit, diu non sine magno suo incommodo, majoreque subditorum periculo in ea reliquoantur, postquam per senium vel alium defectum eidem amplius convenienter præesse non possunt. Prodest deinde iisdem Reverendissimis Dominis Ordinariis, vel aliis qui prædictis Clericis cum ad Sacros Ordines promoventur, titulum mensæ tribuerant, dum occurrente casu, quo illo aliis uti deberent, communibus Instituti bonis sustentantur, Ipsique hoc onere eosdem sustentandi sublevantur. Prodest insuper tam Clericis huic Instituto addictis, quàm fidelibus maximè quorum curæ præfati sunt; Clericis quidem dum illis in senio, uti & in casu quo in grave peccatum, vel scandalum ex humana fragilitate lapsi forent, commodissima ipsi in se redeundi, penitentiam agendi, commissa peccata expiandi, & vitam seriò emendandi occasio præbatur, ne diu cum suo dedecore, totius Cleri opprobrio & magno tum Catholicorum, tum A Catholicorum scandalò in publico circumvagari permittantur. Fidelibus verò dum maturè à scandalis Clericorum liberantur, & loco tudioforum senum, vel aliàs inhabilium Sacerdotum idoneos animarum curatores nanciscuntur. Prodest denique universali Christi Domini Nostri Ecclesiæ, ad cujus propagationem ex ejusmodi domibus, ubi supernumerarii nonnulli sustentari possunt, Sacerdotes aspirante Divina gra-

tia ad missiones in terras hæreticorum & infidelium non secus ac ex Religiosorum coetibus viri probi, docti, ac zelosi educi poterunt, quas eo promptius fosepiunt, quò certius norant quòd in senectute, vel alia superveniente inhabilitate post exantlatos in hujusmodi missionibus labores rursum ad ejusmodi domum recursum habere possint. Nec adeò magna erit in erigendis, & instruendis, fundandisque ejusmodi domibus difficultas, cum in quavis Archiepiscopali, vel saltem ampliore Diocesi, non nisi una talis domus sit necessaria, ad quam erigendam, & necessariis rebus instruendam, omnes huic Instituto addicti Clerici pro facultatum suarum modo concurrent; itaque bona Ecclesiastica, congruè sustentationi suæ superflua, quæ aliis in pios usus expendere deberent, in hunc determinatum, pium, valdeque Clericali vitæ convenientem usum præ cæteris expendant, ac relinquunt, idque in ea Provincia ubi fuerunt acquilata. Sperari quoque potest, fore ut Deus aliorum quoque Patronorum animos subinde excitet ad hæc piam, totique Ecclesiæ DEI utilem intentionem in opus redigendum.

Quoniam persone Et ob quem finem recipiendi sint ad Emeritorum domos ?

eritilis vitæ contemplativæ totum se dedere possit.

V.

I.

UT post exantlatos vitæ activæ labores Sacerdotes senio confecti sine molestia seorsim vitam quietam vivere, & cursum suum, in sanctitate feliciter consummare valeant, in quavis Archiepiscopali, vel etiam ampliore quadam Diocesi domus aliqua omnibus tam corporalibus, quam spiritualibus vitæ subsidiiis probe instructa erigatur, & fundetur.

II.

Ad hæc domum primò recipiantur Emeriti, sive senes Sacerdotes, qui in illa Archiepiscopali, vel Diocesi post multas vitæ activæ impensas operas reliquum vitæ tempus in majore tranquillitate, & vitæ contemplativæ exercitationibus transigere constanter desideraverint.

III.

Secundò, si quos corpore vel animo ad obeunda munia Ecclesiastica ob Canonicum aliquod impedimentum ex quocunque casu contractum inhabiles reddi contigerit, recipiantur pariter in domum Emeritorum, ubi ipsis in charitate omnia vitæ necessaria usque ad vitæ finem subministrantur.

IV.

Tertiò, si quis Sacerdotum vilescitibus sibi omnibus, quæ in mundo sunt, vehementiore Spiritus Sancti impulso ad vitæ contemplativæ exercitationes quodammodo rapti videatur, Superiores probato illius spiritu cum consensu Reverendissimi Domini Ordinarii permittere illi poterunt, ut in Domum Emeritorum liberè ejusmodi ex-

Quartò, qui foris educati, & adulti hoc Clericale Institutum amplecti voluerint, in eandem domum recipiantur, donec eorum vocatione sufficienter explorata juramentum quatuor punctorum substantialiorem ad manus Superiorum faciant.

VI.

Quintò, supernumerarii Sacerdotes, recentereque ordinati, & exules in hac domo eo usque commorentur, donec pro iis vacans aliquod beneficium, vel alia occasio eos ad Cnam animarum applicandi emeriterit.

VII.

In hac Domu delinquentes poenitentiam statutam à Superioribus vel (si delictum sit publicum, ac aliàs ejus qualitas postulare videatur) ab ipsismet Reverendissimis Dominis locorum Ordinariis dictatam juxta eorundem ordinationem agant, donec eorum vulnera spiritualia sanentur: seorsim etiam in eadem Domu Sacerdotes incorrigibiles in Custodia perpetua asserverunt, donec in poenitentia vitam suam finiant, vel sinceram ac constantem emendationem per talia signa præstiterant, ut sine propinquo relapsus periculo prudenter Superiorum judicio inde dimitti posse videantur.

De ordinatione, Et dispositione domuum Emeritorum.

VIII.

A Nte omnia circumspectis Superioribus hujus Instituti, ut dictæ domus Em-

Emeritorum in loco tuto, sano, & ab hominibus remoto erigatur; Medicus etiam ibidem resideat, aut saltem in vicina ad manum commodè haberi possit. Ad formam domorum instituendæ juventutis in tres congregationes distinguantur, in quarum prima defectuosi, in secunda animo corporeque valentes, & denique in tertia poenitentes, & incorrigibiles seorsim accommodantur.

vis ejusmodi domo sit horologium domesticum cum turricula, & campana supra domum pro signis ad exercitia spiritalia dandis

De fundatione domuum Emeritorum, deque cura bonorum temporalium ad eandem pertinentium.

XIII.

Fundatio pro Domo Emeritorum in quavis Archidiececi val ampliore diocesi haberi poterit ex Collatione bonorum juxta Constitutionem 19. Sacerdotum, uti & ope piique legatis Patronorum. Regulariter observari poterit, ut media pars prædictorum bonorum applicetur ad domos Emeritorum, & altera media pars, ad domos juventutis, ita tamen ut aliis necessarius expensis faciendis pariter satisfiat.

XIV.

Cura bonorum temporalium in prædictis domibus ad Oeconomum spectabit, quorum unus in quavis Archidiececi, uti etiam Diocesi penes Præsidentem residebit; lidem Oeconomi in fundatione ejusmodi domorum providè atendant, ut bona temporalia debita humana securitate conserventur, & ad usus necessarios expendantur.

XV.

Quoad Legata, aliaque à Patronis oblata eorumdem mens observanda erit; Unde ea quæ præcisè ad domos Emeritorum dantur, ad easdem & non aliter applicentur, quæ verò ad domos juventutis sub eadem conditione assignantur, pro iisdem applicentur; quæ verò indifferenter ad bonum Cleri huic Instituto assignantur, juxta prudentem Superiorum dispositionem applicanda erunt.

XVI.

Tam in fundatione domorum instituendæ juventutis ex medijs Communitatis, quàm Emeritorum expressè dominium & omnis dispositio huic Instituto illiusque Superioribus reservetur, ut quandoquidem in beneficiis continuam successionem (nisi fortè ex speciali gratia Patronorum) non habeat, saltem in prædictis domibus Institutum stabiliter subsistere possit: ut proinde merito Institutui hujus Clerici & Sacerdotes in dispositione circa bona sua temporalia præcipuam partem domuum debite fundandarum rationem habere debeant. Facta autem semel sufficiente

h e e e a præ-

IX.

In instructione concilium pro habitatione singulis deputandorum duo extrema diligenter vitanda sunt. Primum est, ne quid necessarium in illis desit, posterius ne quid in iisdem sit superfluum. Quæ necessaria sunt, munda sicut, & pulchro ordine suis quæque locis disposita; idque quoad fieri potest uniformiter; videlicet mensæ, aliquot sedilia, pluteus, atramentarium, & reliqua ad scribendum requisita, scabellum ad meditandum, & alias devotiones flexis genibus exercendas, in cujus medio sit imago Christi Crucifixi, cum alia quadam Beatissimæ Virginis imagine, vasculum pro frigida, mantile, & vasculum pro aqua laustrali.

X.

Porro in inquoquoque loco Oratorium domesticum constitui debet, in quo consuete preces ordinatè persolvantur, in hoc Oratorio Altare aliquod Beatæ Virginis Mariæ cum Imagine Crucifixi, & aliis ornamentis fiat, quibus mens ad majorem devotionem per Dei gratiam excitari valeat. Subsellia quoque sicut, quibus humana fragilitas inlectendo aut sedendo sufficienter sublevetur.

XI.

Refectoriom mandum sit, & exornetur piis imaginibus inter quas præcipua ultima Cornu Domini existat; sit ibidem Cathedra pro lectione ad mensam; cubicula infirmorum à communi dormitorio separata juxta Oratorium domesticum constituantur, ex quibus infirmi Sacram, & Confratrum suorum consueta preces audire possint, in quem finem parietes per ferreos cancellos prospectum aperiant.

XII.

Dormitoria denique ob multas rationabiles causas, & commoditates ubique locorum, quantum fieri potest, à conclavibus singulorum in quibus de die habitant, separata erunt. In qua

Cod. Regal. Tom. VI.

prædictarum domotum in aliqua Archidieceſi, vel Diceceſi fundatione, ea quæ ſuperſeſſe contigerit, in alios pios uſus, & tam Clericali huic Inſtituto, quàm ipſimet Archidieceſi, vel Diceceſi in qua verſantur, proficuos uſus expendantur, ut & Cura animarum meliùs geratur, & ea quæ Inſtitutum hoc præſcribit, commodius in praxim redigantur, prout in Domino viſum fuerit.

Quinam Superiores in Domibus Emeritorum eſſe debeant, & quodnam eorum ſit officium.

XVII.

IN Domo Emeritorum non ſolùm Præſes Archidieceſanus (aut ſi in Diceceſi quadam ejuſmodi domus ſit, Præſes Diceceſanus) extra viſitationem tanquam in proprio ſuo domicilio habitabit, verùm etiam plures viros prudentes ibidem ſecum habeat, quorum Conſilio in directione ſua, & in faciendis diſpoſitionibus ſuis, ſaltem quæ maioris momenti eſſe videbuntur, ſemper utatur.

XVIII.

Ad eundem Præſidem ſpectabit circa perſonas ſenem, infirmotum, inhabiliù & eorum qui graviter deliquerunt, providè in Domino diſponere. Quod ſi Præſes Archidieceſanus, vel Diceceſanus in officio Reverendiſſimi Archiepiſcopi, vel Reverendiſſimi Domini Epifcopi ſit in ejuſdem Civitate principali, vel ubi ejuſmodi officium requiſiverit, cum aliquot viris prudentibus reſidebit, & quidem in Domo Emeritorum, ſiquæ in eo loco ſit, ſi verò ejuſmodi Domus ibi non ſit, extra illam tali loco, quoad fieri poterit, habitabit, ut prudentes quorundam Viros Seniores, qui huius Inſtituti Conſtitutiones & ſcopum callent, ſecum habeant, & per litteras conſulere poſſint.

XIX.

Superiores qui immediatam directionem domuum Emeritorum habent, erunt Primò Io quavis Domo Superior ſub titulo Regentis ſive Directoris, qui non ſolùm ætate, verùm magis prudentiâ, diſcretione, patientiâ, humilitate, gravitate, & ſollicitudinè charitatis JEſu Chriſti maximè inter omnes eminere conſpiciatur, qui legem amoris fraterni regalem exactè impleat, & omnia omnibus fieri noverit.

XX.

Secundò ex Senioribus Domùs unus Pater ſpiritualis conſtituatur, qui recter ordinatos Sacerdotes exerceat, & curam eorum Sacerdotum gerat, qui à Præſide ſolcepti ſunt, ut in rebus Inſtituti ibidem informenitor. Præterea ex Senioribus præficiatur pro poenitentibus, qui verbo & exemplo potens poenitentes, & incorrigibiles Sacerdotes pro tempore ibidem manentes omnibus modis ad meliorem frugem, & in viam ſalutis æternæ reducere ex profeſſo ſtudeat.

XXI.

Denique ex illis ſenibus quidam ad hoc idoneus pro excipiendis Confeſſionibus deputetur, qui ordinariè omnium, qui in tali Domo ſunt, Confeſſarius exiſtat. Directori domùs adiungatur perſona qualificata, quæ Oeconomiam adminiſtret, ratiocinium ſuper annuoſi redditùs faciat, omniſque neceſſaria ad Culinam, Cellam, & pro univerſa Domo ſecundùm voluntatem Directoris ſollicita fidelitate diſpenſet.

XXII.

Singularem Superiores in hiſce domibus infirmorum curam gerant & ut idem à domeſticis fiat, ſedulo curabunt. In hunc finem informenitor qualiter infirmis in charitate, manuſectudinè, & patientiâ inſerviant, & miniſterium Marthæ impleant. Nemo verbo, factò, aut vultu torvo illis, ut à manu DEI caſtis, & aſſiſtis alteram addat aſſiſtionem. Deſectuoſis, & infirmis cibis ac potus ſingulis diſpenſetur, prout conſilio Medici bonum, & ſalutare omnibus viſum fuerit: qui animo & corpore valentes ad Reſectorium accedere poterunt, una communi menſa fruantur. Deſectuoſis neceſſaria ad uniufcuſque cubiculum proprium porrigantur.

XXIII.

Tam miniſterium calicis, quàm reliquæ domùs idoneis famulis (ſi fieri poſſit iſis, qui ad dies vitæ in corſebatu cum hiſce Clericis vivere deſiderant) committatur: talis verò ordinatio domeſticorum, tam pro culina, quàm pro miniſterio domùs, & deſectuoſorum famulatio fieri debet, qualem prudens Superiorum iudicium neceſſariam iudicabit.

*De Conversatione Sacerdotum, &
eorum qui habitant in domo
Emeritorum.*

XXIV.

Sacerdotes Emeriti ad solidam omnium virtutum perfectiorem pro viribus conentur, utpote qui temporalibus curis aliisque negotiis liberati majorem facultatem habent, ad omnimodam vitæ integritatem incumbendi. Quamobrem viam veræ perfectionis ac Christianarum virtutum, quæ hominem nostrum tam interlorem, quam exteriori perficiunt, studiosè omnes & singuli teneant.

XXV.

Præcipuè verò se perficiant in studio trium Virtutum Theologicarum, in Christiana pietate erga Christum, Disparam, & omnes Sanctos, in ardore animi ad Divina, in puritate intentionis, in studio solidarum virtutum, in Christiana humilitate, & simplicitate, in prudentia, in scientia practica, & discretiva boni, & mali in agendo, in spiritu celestium consolationum, & oppositarum desolationum ac tentationum, in principis & regniis discretionis, quibus informamur contra nequitias concupiscentiæ carnis.

XXVI.

Eum exercitiorum spiritualium cursum, qui in stationibus omnibus huic vitæ Clericali additis præscriptus est, omnes & singuli, quantum per vires licet diligenter observent, ut scilicet manè statuta hora surgant, preces matutinas cum examine conscientie simul persolvant, illique finitis, statim per mediam horam sacre meditationi vacent.

XXVII.

Tempus reliquum post meditationem usque ad quadrantem ante prandium recitationi horarum Canonicarum, celebrationi Missæ, rerum celestium cœmulationi, sacre Scripturæ, & spiritualium librorum lectioni, aliisque piæ occupationi secundum cuiusque talentum, & Superiorum directionem singuli utiliter impendant.

XXVIII.

Uno quadrante anteprandium Licentias omnium Sanctorum cum aliis consuetis juxta stationes persolvant: tempore prandii, uti & cœnæ lectio sacra habeatur; post refectionem per duas horas circiter tempus indifferens relin-

quitur; postea pro varietate personarum rursum seriz, utilesque magis occupationes juxta eorundem Superiorum ordinationem resumuntur; Hora tertiâ post meridiem recitentur Vespere cum Completorio; unâ horâ ante cœnam, vel paulò prius recitetur Matutinum cum Laudibus pro die sequenti; ultimo deinde quadrante ante cœnam fiat præparatio pro meditatione sequentis diei; unâ horâ post cœnam recitabunt Refecturium, cui subjungent examen conscientie eo modo, quo in stationibus præscribitur.

XXIX.

Circa infirmos observetur, quod de charitate & discretione iisdem exhibenda supra ordinatum est. Cui hic addendum, quod sicut tria sunt genera infirmorum, ita tribus quoque modis sublevari debeant; sunt enim infirmi primò qui debilem complexionem aut ab ipsa natura, aut ex accidente alio habentes charitativâ curâ, & indulgentiâ discretionis indigent; sunt secundò alii infirmi, qui multis passionibus laborantes à Superioribus, & aliis prudentes supportari debent; tertiò sunt qui verè morbo aliquo decubentes cura corporali charitativa opus habent. His omnibus charitativa compassione, & rationabili obsequio, secundum cuiusque præsentem necessitatem succurrendum esse charitas Christi requirit. Insuper omnis humanitas possibilis hujusmodi infirmis & debilibus exhibenda est, ut qui flagellati sunt à Domino (quia corpore infirmi sunt) à nobis in charitate Christi sublevantur.

XXX.

Si qui Superiorum iudicio habiles fuerint, applicentur ad sacre Scripturæ interpretationem, ut lapidiorem geminâ sensus nucleum inde eruentes & breviter annotantes Concionatoribus quasi officinam efficaciorum materiarum ad convertendos peccatores, & hæreticos ad manum porrigant. Inferioris intelligentiæ Sacerdotes in conficiendis manualibus catechismis, aliisque similibus pro cuiusque capacitate honestè occupentur.

XXXI.

Etiâ Sacerdotes in ejusmodi domo commorantes coram animarum obsequium, vel alias causas ordinariè non sine habituri, pro necessitate tamen locorum ad audiendas confessiones (in Ecclesiâ propria, vel in subsidium Parochorum in vicinia habitantium pro exi-

gentia temporum) exponantur illi, quos ab Ordinariis approbato Superiores habilliores iudicaverint. Similiter occupabunt in sermonibus familiaribus ad populum, in instituendis piis Oratoris per septimanam aliquoties, in Informandis Sacerdotibus, & Clericis circa ritus, & caeremonias Ecclesiasticas, unà cum exercitiis spiritualibus, in missionibus ad pagos, & oppida, ubi juxta circumstantias locorum id requiritur ad nutum Reverendissimorum Ordinariorum, & in aliis similibus piis exercitationibus. Circa alia observabunt Constitutiones, quæ pro Clericis in communi præscriptæ sunt.

De Sacerdotibus aliisque post studia sua absoluta ad hoc Institutum suscepti de hibernantibus in domo Emeritorum ad tempus bene erudiendis.

XXXII.

IN eadem Domo Emeritorum ad tempus aliquot erunt Sacerdotes illi, qui Institutum huic associari desiderant, donec scilicet in principiis spiritualibus, & aliis in hac Clericali vita observandis sufficienter instructi fuerint, norique modum meditandi, per examen conscientie sese recogligendi, & alia ad profectum in spiritu necessaria.

XXXIII.

Per ordinem quotidie certis determinatis horis instruuntur circa diurnum cursum precum, & altarum exercitiorum spiritualium, videlicet quas preces, & qua intentione quotidie Clerici persolvere teneantur.

XXXIV.

In his sufficienter exercitati ad exercitium sacre quotidianæ meditationis tam speculative, quàm practice addiscendum inducantur, ad eum fere modum, qui pro Institutione Juventutis est præscriptus.

XXXV.

Præterea per ordinem de Constitutionibus circa temperantiam, cohabitationem socialem Clericorum, communitatem honorum, separationem mulierum, & denique circa alia hujus Instituti puncta informantur, quantum omnibus communiter scire fuerit necessarium.

XXXVI.

Denique eorum tam homo interior, quàm exterior in exercitio virtutum

tam speculative, quàm practice instituatur, quomodo videlicet virtutes Christianas exercere & passionem mortificare, qua item discretione exterius cum hominibus conversari debeant.

XXXVII.

Præipue tamen exerceantur in humilitate, patientia, & propria voluntatis, bonorumque temporalium abnegatione. Ultimo mense fiat brevis prædictorum recapitulatio, qua finita constanter voluntatem habentes ad exercitia spiritualia inducantur, & postmodum ad juramentum quatuor substantialium admittantur.

XXXVIII.

Toto probationis tempore cunctum quotidianum cum senioribus observabunt, & insuper singulis septimanis bis, die videlicet Jovis, & Sabbathi continebuntur, die verò Dominica & præcipuis festis ad accipiendum robur animæ Sacra Synaxi reſcitur. Ut assueſcant in reliqua vita sua ordinaria cibi, potusque dispensatione esse contenti, regulariter, nisi ægrotent, extra tempus prandii, & cenæ abſtineant.

Quomodo delinquentes in domo Emeritorum accommodandi, ac tractandi ſint.

XXXIX.

IN superiori contignatione domus Emeritorum pro Clericis & Sacerdotibus graviter delinquentibus, aut incorrigibilibus ſeparetur locus, & in aliquot cubacula interdiſtinguatur, ita tamen ne emeritis Sacerdotibus moleſtia, & incommodum cauſetur; eorum fenestras ferreis clathris bene muniantur: Januæ clauſuram ad prohibendum exitum habeant, ad quem ſolus Superior claves ſibi retinebit: medium Januæ ad deferendos cibos, aliaque neceſſaria ſic accommodetur, ut poſſit occidui.

XL.

Ad honeſtatem Clericalem ſalvam conſervandam, & veram charitatem oſtendendam etiam diſcoli in domo Emeritorum neceſſario victu ſuſtententur; lecto quoque & alio veſtito, quantum poenitenti ad conſervandam corporis mundiciem concedi poſſit, non priventur.

XLI.

XLI.

Cursum quotidianorum exercitiorum spiritualium omnibus hujus Instituti Clericis communem quotidie pro se perfolvant : reliquum tempus in consideratione , & seria detestatione peccatorum suorum , librorum lectione , & voluntaria ejusmodi exercitiorum susceptione , quantum ad expianda peccata , tum ad extirpanda vitia precipue conducant , pie , utiliterque transigant . Capella domestica sic approximata eorum habitationi pateat , ut omnes quotidie per cancellos propicientes audire Sacrum valeant .

XLII.

Pater eorum spiritualis frequenter eos sermonibus exhortetur ad patientiam in subeunda statuta poenitentia , coalescet pusillanimes , puniat delinquentes , compescat insolentes , singulis octo diebus confiteantur , & communicent , quod precipuis anni diebus festis simili-

liter ipsis permittatur , dummodo digni ad hoc inveniuntur .

XLIII.

Nemo ad ipsorum colloquium ordinariè admittatur nisi Pater spiritualis , & Superior , quosque admittere eidem Superiori in Domino visum fuerit . In morbis eorum cura habeatur , eademque charitas exhibeatur , quæ superius pro aliis Clericis infirmis fuit instituta , similiter tractentur mortui , si pio Domino obierint .

XLIV.

Quod si quis solidis argumentis veram emendationem præstulerit , sufficientemque poenitentiam super peccata perpetrata egerit , Superior pro sua discretionem cum præfetto , & consensu Reverendissimi Ordinarii eum liberabit , & cum senioribus vitam degere permittet , si aliò utiliter , & secure , & absque scandalo destinari non possit .

Nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt , ut sibi in præmissis opportunè providere , & ut infra indulgere de benignitate Apostolica dignaremur . Nos igitur eosdem exponentes , quorum strenuos in vinea Domini labores ad animarum salutem multum utilitatis allaturos esse in Domino speramus , amplioris favore gratiæ prosequi volentes , & eorum singulares personas à quibusvis Excommunicationis , Suspensionis , & Interdicti , aliisque Ecclesiasticis sententiis , censuris , & poenis à jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis , si quibus quomodolibet innodatae existunt , ad effectum præsentium duntaxat consequendum harum serie absolventes , & absolutas fore censentes , hujusmodi supplicationibus inclinati , de congregationis nonnullorum ex Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus , & aliquorum ex dilectis filiis Romanæ Curiae Prælati ad supradictas Constitutiones examinandas à nobis specialiter deputatæ , quæ rem maturè discussit , consilio , omnes & singulas Constitutiones præinsertas auctoritate Apostolica Tenore præsentium confirmamus pariter , & approbamus , illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus , ac omnes , & singulos , Juris & facti defectus , si qui desuper quomodolibet intervenerint , supplemus . Decernentes easdem præsentis Litteras , ac Constitutiones præinsertas semper firmas , validas , & efficaci-

ficaces existere, & fore, suosque plenarios & integros effectus sortiri, & obtinere, ac illis ad quos spectat, & pro tempore quandocunque spectabit in omnibus & per omnia plenissime suffragari, & ab eis respectivè inviolabiliter observari; sicque in præmissis per quoscunque Judices Ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non quatenus opus sit quibusvis etiam juramento Confirmatione Apostolica vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, & Litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis illorum Tenores præsentibus pro plenè & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice duntaxat specialiter, & expressè derogamus cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, ut earundem præsentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides tam in Jūdicio, quàm extra illud ubique locorum habeatur, quæ haberetur ipsis præsentibus si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die XVII. Augusti MDCLXXXIV. Pontificatus nostri anno octavo.

I. G. Slufius.

BRE-

BREVE APOSTOLICUM

Sanctissimi D. Nostri INNOCENTII PAPÆ XI.

*Quo jus ad Beneficia &c. declaratur, & titulus ordinationis pro Clericis Sæcularibus in commune viventibus conceditur.*Juxta Exemplar excusum Romæ in Typographia
Rev. Cameræ Apostolicæ.

INNOCENTIUS

PAPA XI.

Ad futuram rei memoriam.

Prospere felicique Instituti dilectorum filiorum Clericorum Sæcularium in Communi viventium statui & progressui quantum Nobis ex alto conceditur providere, eosque specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibuscvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, à jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis si quibus quomodolibet innodatz existunt ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati: de Congregationis nonnullorum ex Venerabilibus Fratribus Nostri Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, & aliquorum ex dilectis filiis Romanæ Curiz Prelatis à Nobis specialiter deputatz consilio, auctoritate Apostolica tenore præsentium declaramus, eosdem Clericos Sæculares in communi viventes, quorum Institutum & Constitutiones nuper approbavimus, ex assumptione statûs & vitæ communis juxta Institutum & Constitutiones hujusmodi nullo modo reddi incapaces Beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura vel sine cura animarum, & alias cujuscumque qualitatibus, conditionibus vel naturæ existentium, quæ per Clericos Sæculares in titulum, Commendam, vel administrationem, aut aliis quovis modo obtineri consueverunt, ac proinde ipsos Clericos Sæculares in Communi viventes, tam præsentibus, quam futuris, quæcumque Beneficia Ecclesiastica hujusmodi quæ de præsentibus Canonice obtinent, retinere, & alia quolibet, servatis de jure servandis, consequi & obtinere posse; & quatenus ad illa ceteroque Canonice præsententur, vel eligantur aut aliis quovis modo assumantur, in illis institui, electionesque de eorum personis factas confirmari posse, & debere in omnibus & per omnia, perinde ac si Institutum prædictum minimè assumpsissent, nec in illo viverent: Ita tamen ut ipsi omnibus & singulis eorundem Beneficiorum obligationibus satisfaciant, onerisque illis incumbendis supportent, quemadmodum alii Clerici Sæculares illa obtinentes satisfacere, & supportare deberent. Præterea eosdem Clericos in communi viventes, cum Sæculares sint, omnibus & singulis Clericorum Sæcularium joribus, prerogativis, præmiis, immunitatibus, facultatibus, & privilegiis uti, frui, potiri, & gaudere posse & debere. Ac demum eisdem Clericis Sæcularibus in Communi viventibus, ut licet sufficientem beneficii vel patrimonii titulum ad sacros Ordines de jure requisitum non obtineant, obhominis de Superioris Generalis dicti Instituti pro tempore existentis licentia, ad titulum Communitatis sive

Cod. Regul. Tom. VI.

F f f f

In.

Instituto prædicti pro arbitrio, & conscientia Ordinariorum locorum ad sacros Ordines huiusmodi, servatis aliis servandis, promoveri valeant, auctoritate & tenore præfatis concedimus, & indulgemus, ea tamen lege, ut si eos subinde dimitti contingat, idem Institutum eis omnia ad congruam eorum sustentationem necessaria subministrare teneatur; idque donec & quousque eis aliunde sufficienter suprà provifum, ad id autem præfatus Superior Generalis bona dicti Instituti in forma iuris valida obligare & hypothecare debeat in manibus eorundem Ordinariorum, quibus curæ erit sedulo inspicere, an eidem Instituto sufficientes suppetant facultates, ex quibus necessaria sicut præmittitur Clericis prædictis valeant, supportacis cæteris ipsius Instituti oneribus subministrari. Dececentes easdem præfatas litteras semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suoque plenarios & integros effectus sortiti & obtinere, ac illis ad quos spectat & pro tempore spectabit in omnibus & per omnia plenissime suffragari, & ab eis respectivè inviolabiliter observari, siquæ in præmissis per quoscunque Iudices Ordinarios & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari & definiri debere, ac irritum & inane si se-
cus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Apostolicis ac in Universalibus, Provincialibusque & Synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, nec non quibuscunque etiam confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis & litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus & singulis illorum tenores præsentibus pro plenè & sufficienter expressis & ad verbum insertis habentes illis aliis in hoc robore permanentibus ad præmissorum effectum hæc vice duntaxat specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem ut earundem præsentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio, quam extra illud habeatur, quæ haberetur ipsi præsentibus si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die IX. Februarii 1685. Pontificatus Nostri Anno Nono.

Loco ✠ Annuli Piscatoris.

I. G. Slufius.

BREVE APOSTOLICUM Sanctissimi D. Nostri INNOCENTII Papæ XI.

Concessionis Indulgentiarum pro Instituto Clericorum Sæcularium in commune viventium.

Juxta Exemplar excusum Romæ in Typographia
Rev. Cameræ Apostolicæ.

INNOCENTIUS
PAPA XI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum Nos Institutum, & Constitutiones Clericorum Sæcularium in Communi viventium auctoritate Apostolica confirmavimus, & (sicut accepimus) idem Clerici in vinea Domini ad animarum salutem strenuè laborant,

rent, moltaque pietatis, & Christianæ Charitatis opera assidue exerceant: hoc est, quod Nos scilicet eorum in vinea mandatorum Domini progressui, disctique Institutii ad Dei Gloriam, & Ecclesiæ Catholicæ, cui Supremi dispositione consilii, meritis licet imparibus præsidemus, utilitatem, spiritualesque Christi fidelem ædificationem propagationi, & incremento, quantum Nobis ex alto conceditur, providere cupientes, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate consilii, omnibus, & singulis Clericis Sæcularibus, qui dictum Institutum in posterum ingrediantur, die primo eorum ingressus, si verè poenitentes, & confessi, Sacrosanctum Eucharistiæ Sacramentum sumperint, plenariam; illis quoque qui Institutum hujusmodi ingressi, & in eo viveotes juramentum de perseverando usque ad mortem in eodem Instituto juxta Constitutiones prædictas præstiterint, & verè similiter poenitentes, & confessi, eo die Sacra Communione resecti fuerint, itidem plenariam; ac præfatis Clericis Sæcularibus in Comuni viventibus, nunc, & pro tempore existentibus, in cujuslibet eorum mortis articulo, si verè poenitentes, & confessi, ac Sacra Communione resecti, vel quoties id facere non poterint, saltem contriti, nomen JESU ore, si poterint, sin mios, corde devotè invocaverint, etiam plenariam; Præterea eisdem præsentibus, & futuris Clericis Sæcularibus verè similiter poenitentibus, & confessis, ac Sacra Communione resectis, qui aliquam dicti Institutii Ecclesiæ, vel Oratorium, vel Parochialem Ecclesiæ loci ubi pro tempore commorabuntur, die festo Sancti Petri ad Vincula à primis Vesperis usque ad occasum Solis diei hujusmodi annis singulis devotè vilitaverint, & ibi pro felici Institutii præfati progressu & propagatione, ac pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad DEUM preces effuderint, pariter plenariam; Insuper eisdem Clericis Sæcularibus in Comuni viventibus, qui spiritualia exercitia per octiduum continuè in aliqua ejusdem Institutii domo pegerint, & interea verè quoque poenitentes, & confessi, Sacrosanctum Eucharistiæ Sacramentum prædictum sumperint, ac ut præfertur, oraverint, similiter plenariam semel in anno omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus. Ac demum eisdem Clericis Sæcularibus præfatis, & futuris sub Instituto prædicto viventibus, qui singulis diebus manè conscientiam suam diligenter examinaverint, cum proposito à peccatis abstinendi, & se corrigendi, ac Litanias Beatæ Mariæ Virginis devotè recitaverint, & ut supra expressum est, oraverint, centum dies pro unoquoque die quo id egerint, de injunctis eis, seu aliis quomodolibet debitis poenitentibus in forma Ecclesiæ consueta relaxamus. Præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, ut eorundem præsentium litterarum transcriptis, seu exemplis, etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quæ haberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub aëculo præfatoris die XI. Aprilis M. DC. LXXXV. Pontificatus nostri Anno Nono.

Loco ✠ Annali Pæfatoris.

I. G. Salsius.

ADDITAMENTUM LIV.

DE REFORMATIONE ET REGULIS MONASTERII TRAPPENSIS ORDINIS CISTERCIENSIS.

OBSERVATIO CRITICA.

Hic tandem Codicem nostrum Regularum Luca Holstenii auctum & continuatum claudimus, Lectorum oculis subiiciendo Synoptice celeberrimam hoc nostro ayo Ordinis Cisterciensis Reformationem, qua in Monasterio Trappensi Regni Gallia prope finem praecedentis Saeculi feliciter incepit, & hodieum maxima cum omnium admiratione simul & adificatione perseverat, ut vitas Religiosissimorum bujus sancti loci Monachorum (qua separatim in publicum prodierunt) legenti apparebit. Hic non obscure benevolus Lector non secus ac priorum Saeculorum sanctis Reformationibus digitum Dei operatum fuisse, & etiamnum operari deprehendet. Si enim in eorum vita, quos prioris aetatis maleacta serio penituit, semper aliquid majus humano visum fuerit, haud injuria affirmare possum, nullibi tot clara & illustra bujus rei exempla inveniri, quam in Monasterio Trappensi non veteri, sed perpurgato illo a veneranda memoria Abbate Rancaeo. Hic enim omnium virtutum, quibus Christianorum vita continetur, perpetua studia, atque exercitationes; hic, quotquot sanctitatem morum virtutisque sustentaculum, & summam disciplinae severitatem videre exoptant, habent, unde oculus & animus pascant. Hoc ab omnium aetate vedlita sunt nobis beata illa prima Ecclesiae tempora, in quibus vinculo pacis & charitatis colligata mens erat, atque eadem omnium voluntas erat. Quidquid de antiquis Eremitis, piisque Thebaidos incolis memoria proditum est, id omne hoc in loco perfectum vidimus, ita, ut nostra aetate, quod nunquam futurum videbatur, reperti fuerint homines illis superiorem simillimi. Et ne longior sim, ipsa bujus domus facies, primusque aspectus nonne accedentes ita percellit, ut cum Jacobo exclamare cogantur: Quam terribilis est locus ille? verè Domus Dei & porta Caeli, Gen. 28.

Verùm ne liberius, quam verius ista a me dici existimentur, eorum, qui domesticum hoc Sanctorum constituunt, vitam, usumque quotidianum paulisper inspiciamus. Quales igitur in Ecclesia sunt? omnem corporis motum adeo in sua potestate habent, ut nulli unquam rei locum dent, qua mentem aliud avocaret. Quo fervore ab ipsis Divina laudes canuntur? eo, ut potius caelestium, quam mortalium chorus esse videatur: eo ardore animi orant, ut facile appareat, eos tam mirabilem, tamque perfectam orandi rationem non alio quam Spiritu Sancto Magistro didicisse: contemplando divino Numine, ejusque operibus adeo sunt occupati, adeo immergi, ut penitus sui obliviscantur; neque se corpus ob aliam rem habere putant, quam ut inedia, vigiliis, verberibus, omniique penarum genere subactum menti feryiat. Unde vivunt & soli sunt, nec quibuscum vivunt, satis sciunt; quos si vide-

videres, unum alteri omnino extraneum putares, licet eadem omnes Domus atque idem Amor, cuius vinculum Christus est, singulos singulis arctissime conjunctos teneat: partem aliquam temporis laborando manibus consumunt, quod dum faciunt, in memoriam veniunt ortus & originis suae, dum terram colentes matrem faciunt: Interim multo fetu Deum orant, ut in otium Civium superiorum transferantur. Natura inviti satisfaciunt, corporique tantum tribuunt, quantum ad vitam, ut ne penitus extinguatur, conservandam sufficit. Quis cibi potusque modus? & quas interim preces Saperis adhibent, ut spirituali gratia atque misericordia epulis resiciantur? brevi: quidquid in istis videris, Deum loquitur, Deum laudat. Pauca igitur hic de hujus Monasterii jatis praeasse juvat.

Hoc Monasterium anno 1140. in saltu pertico situm condidit Rotrocius saltus pertici Comes, redditibusque donavit: Monasterii vero templum rogante Guilielmo, quinto ejus loci Abbate, in honorem Beatae Virginis ritu solemniter Robertus Archiepiscopus Rotbomagensis, Radalbus Episcopus Eburovicum, & Sylvester Episcopus Segii dedicaverunt. Guilielmus, quem modo commemoravimus Alumnus erat Ordinis Saviniacensis (de Savigny) anno 1148. a Serlone, quarto ejusdem Abbate, cum Ordine Cisterciensi iuncti, & Auctore S. Bernardo filiationi Monasterii Clarevallensis cum omnibus Monasteriis inde penditibus subjecti. Incolarum sanctitati, praecipue Adams, secundi Abbatis miraculis magnum non a vulgo solum, sed a Regibus etiam, atque Pontificibus nomen Trappense Monasterium consecutum est, diuque retinuit. Cujus rei testimonio sunt 14. aut 15. Bullae intra annos a Monasterio condito haud amplius ducentos a Summis Pontificibus concessae, in quibus Monasterii privilegiorum confirmatio cum magna Monachorum laude coniungitur. Verum tandem eandem, quam caetera Ordinis Cisterciensis Monasteria sortem perpsuam est; Ab Anglis enim Trappenses Monasterio expulsi inopia vicinis mundum repetere sibi coacti. Initio quidem Cenobio rebus omnibus spoliato labore tamen improbo, parceque vivendo tantum assequebantur, ut intra ipsius loci septa vitam utcunque agere possent: Anglis vero reversis, surreptaque, quam ex parsimonia collectam habebant, annonae Monasterium denuo relinquere coacti sunt, usque ad finem belli. Quo finito reversi quidem sunt, sed alii omnino, quam prius fuere, ob motum corruptelam in Saeculo haustum extiterunt. More in Gallias jam introducto Abbatia Trappensis Cardinali de Bellay in Commendam permixta est, repugnantesque Monachi, atque suos Abbates a Romana Curia etiam confirmatos eligentes, Regis mandato, Cardinalisque auctoritati cedere compulsi sunt. Ex quo tanta Disciplina Regularis strages facta est, ut dissoluta Trappensium vita vicinorum omnium & oculi & animi offeaderentur. Depravatis moribus brevi dilapidata est substantia Monasterii, prolapsumque adfictis Regularibus vix sex aut septem Monachis locus supererat, quo ne ipsi quidem utebantur, sed famulis, famulorumque familiis trahebant; Nam ipsi nec unum vivebant, nec unum in locum coibant, nisi cum aut vendendum, aut alio modo animus recreandus esset.

Atque haec rerum facies erat, cum Dominus Armandus Joannes le Boutillier de Rancé illius Cenobii reformandi consilium Deo inspirante cepit, efficiendisque, ut in eo, quantum iniquitas temporum permiserat (ut quidam ipsius vita scriptor ait) antiqua penitentiae exempla, spiritus, praeque felicitas illius aetatis, in qua Disciplina Monastica perfecta, omnibusque numeris absoluta videbatur, restituerent. Filius is erat Dionysii le Boutillier Domini de Rancé Baronis de Veret, Secretarii (ut vocant) mandatorum Reginae Mariae de Medicis, & Consilarii Ordinarii Status, anno 1626. 9. Januarii natus. Primo Patri eum Equitem ferri Melitemensem placuit; militia igitur quamvis deficiat, tamen litteris operam navare non intermisit: Tres enim Praeceptores eodem tempore habebat, unum, a quo Linguam Latinam, alterum, a quo Graecam, tertium, a quo Principia Christianae Religionis vitamque secundum ea ducere doceretur. Nec inde tamen impediatur, quo minus alia exercitia nobili Juvene digna, artemque militarem a peritissimis Magistris adlisceret.

Verum cum, mortuo majore natu fratre, mutato Patris consilio, abiecta armorum cura Statu Ecclesiastico, quem Frater ejus amplexus erat, dare nomen voluit; sicque in Primogeniti nomen succedens, in beneficium quoque Ecclesiasticum successit, cui alia a Patre postea acquisita accesserunt. Erat igitur Canonici B. Virginis Parisiis, Abbas Trappensis Ordinis Cisterciensis, B. Virginis de Val Ordinis S. Augustini, & S. Symonis Bellovacensis Ordinis S. Benedicti, Prior de Boulogne prope

Chambor itidem Ordinis S. Benedicti & S. Clementis Pistoris; adeo, ut 10. vel 11. annos nato, nullaque unquam Ecclesiam Beneficio demerito (quod sane per statum nondum poterat) ex bonis Ecclesiasticis 15. aut 20. Librarum milita annuatim redderetur. Statum itaque Ecclesiasticum amplexus ferventius studii incumbere cepit, in quibus, cum esset natura sciendi cupidus, ita profecit, ut duodecimo aetatis anno novam editionem Anacreontis publicis juris fecerit, adjecto Graeco Commentario a Viris eruditissimis magna cum admiratione suscepto. Hujus postea Polla opera Gallice vertit. Absoluta Philosophia Theologia in Collegio Harcourtiano operam dedit. Anno aetatis suae 21. praclarum adeo scientia suae specimen dedit, ut Theologia Licentiatu salvis fuerit. A natura eas dotes magno in gradu habuit, quibus homo mundanae conversationi acceptus redditur: mutus ipse mundum, mundusque ipsum amore appetebat. Delicias, quae sese ei quasi obrudebant non rejecit, gravioribus tamen erroribus abstinens, quibus nimis facile juvenilis aetas involvi solet. Quidquid in animi affectibus, passionibusque praesentius mundo videtur, hoc scilabatur. Cibi delicati, supellex domestica, vestesque nitidae, luxuriae diffuentes erant. Perandans sanctissimus nullibi libentius quam in Villa Peret in Turonico posita, atque od se Patre mortuo devoluta mansit. Vito tam parum Ordini Ecclesiastico conveniente nihil motus Sacerdotum etiam appetit, quo a Patre suo Turonensi Archiepiscopo anno 1651. institutus erat, cujus se Coadjutorem aliquando futurum speravit, Episcopatum S. Pauli Leonensis aspernatur. Tribus post annis Doctor efficitur.

Crescentibus annis morum quoque licentia crevit. Quadam die, cum in Villa Peretina tres apud eum amici essent, postquam ludendo munus facti oblectassent, constituerunt, ut conjectis quilibet in crumenam mille Duplionibus (Pistoles) equatum evolvendorum more terros, more, & quocunque eos denum ventorum vi ferret (ipsissima eorum verba erant) peragrerent, quamdiu quidquam pecuniae superesset. Verum Deo aliter disponente propositum exequi non poterant. Abbas noster de Rancé certo perisset, nisi Deus oculis misericordiae in eum intretur ad saniores mentem per casus impropositos capisset revocare. Primus erat mors Leonis le-Buthillier Domini de Clavigni cognati sui, cujus mortem gravissimè tulit; propterea, quod hominem sanguine sibi conjunctissimum (patrui enim erat) a quo maxime ipsius fortuna pendebat, amisisset. Secundus erat, cum retro Ecclesiam B. Virginis Parisiis perambulare, acris fistula venatoria trajiciens: a quibdam enim, qui in fluminis ripa consisterant, aut fortuito, aut consilio emissus globus in aenam ejus crumenariam impexit, aliis vitam ipsi erepturam. Hic vero vi ipsi ad tam perspicua Divini auxilii iudicia advertit. Ut primum igitur animum et timore collegit: Eheu! inquit, si Deum mei non miseruisset! Verum hoc dicto stetit cogitatio; nec ulterius in contemplationem Divinae Bonitatis est effusa: Ambitio quippe, quae eum mundo affixit, primos gratia infirmis suffocabat. Laudes quoque, quas in eum concegerat Cleri Gallicani Convventus anno 1655. habitus, cui intersuit tanquam Deputatus secundi Ordinis. Multum insuper oēsavit, quod communi eam omnes voce, Eusebii, aliorumque Patrum Gracorum editionem castigatam procurare hortarentur; ex quo Virum doctissimum ab universa Gallia Episcopi esset se judicatum videbat. Desigantio denique ad munus Eleemosynarii Gassoni Ducis Aurelianensis, quod eodem quoque tempore obtinuit, non parum ejus inflabat animum. His omnibus adeo in gloria cupiditate exorsit, ut omnes curas, cogitationesque in ea adspicienda desingeret.

Verum Deus, qui hominum cogitationes confundere novit, quique rebus minimis ad patrandam maxime atitur, grandia ista consiliorum molimina nullo negotio dissipavit; iniecit enim ipsi in quibusdam suspitione, modum, quo se in Cleri Convventa gereret, Aula esse minus probatum, concidit animo, tamque fatali, ut re-batur, fortuna istius serendo impar in Villam se Peretinum, nondum dimisso Concilio, constabat, ubi per atrium, quantum esset fortuna mobilitas, considerans, aliud vita genus, fortuna casibus minus obnoxium, sequi statuit, Aurelianensem Ducis morte, qua eo fere tempore accidit, propositum adjuvante.

Ne vero in eligendo vita statim erraret, Episcopus Apamearum, Methensem, Cobiliensem, & Comingensem consuluit, qui omnes ibi suadebant, ut conversus institui abbatem Beneficiorum Ecclesiasticorum faceret. Horum consilio libentissime obsequens omnia se beneficiis, excepto una Trappa Abbatia, in quam fecedere mente constitutum habuit, abiecit, scientemque, ad perfectionem requiri, ut nudus nudum Christum sequeretur, patrimonium omne divendit prae-ter deum Do-

mas Parisius, quas Hospitali de Deo (L'Hôtel Dieu) ejusdem urbis condonavit. Ex bonis, quae diuendit 300000. librarum summam consecit; quae pecunia debita patriam solvit, & fratri, sororibusque, quantum cuique ex hereditate paterna obtigerat, attribuit. Famulos liberaliter donatos dimisit, duobus solum reservatis, quorum unus cum Trappam secutus, factus est serventissimus Religiosus. Reliquum pecuniam Hospitali de Deo & Hospitali Generali Parisiensi remisit, dempto, quantum ad restauranda Abbatis aedificia sufficere videbatur. Ceteram ipsae 3000. librarum (tanti scilicet erant annui Abbatis redditus) contentus erat.

Rebus sic constitutis in Monasterium Trappense secessit, primamque curam in eliminandis abusus posuit; sed operam se perdere cernens, eoque consueti morum licentia mordicus adhaerent Monachi, edicit, constitutum sibi esse, iis expulsi strictioris Disciplina Religiosa locum facere. Hoc dicto omnium in se concitavit furor, quibusdam cum pugione transfodere, aliis veneno e medio tollere, aut in puteum Monasterii demergere minitantibus. At ille his minis nihil territus Religiosus strictioris observantiae in Monasterium introduxit. Cui introductioni veteres Monachi consentire tandem compulsi eo super re anno 1662. 17. Augusti Instrumentum conferunt a Senatu Parisiensi 16. Februarii insequentis anni confirmatum. Septem erant priores Monachi, sex pro choro, & unus Conversus, quorum unicuique vi passim iniiti 400. librae sunt concessae.

Rancus, ut haberent, quo aedificia monastica repararent, Reformatis agrum de Nuillement ad mensam Abbatialem pertinentem cessit, contentiens, ut in futurum ad mensam conventualem spectaret, partemque locorum Regularium suis impensis adificandum sumpsit. Observantiam strictiorem in Monasterio introduxisse non contentus, etiam eandem, quam aliis praescriptis, austeritatem ipse amplecti voluit. Accepto igitur hunc in finem Brevis Regio, habitum Religiosum sumpsit in Monasterio Perseignensi, unde erant Religiosi Reformati Trappam vocati. Novitium suum 11. Junii anno 1663. aetatis suae 37. incepit: Professionem vero cum duobus aliis Novitiis, quorum unus antea ipse erat a servitiis, ut supra diximus, deposuit in manibus Domini Michaelis Guion, qui Commissarius erat Abbatibus de Prieures pro tempore Vicaris Generalis.

Vi Benedictionis Abbatialis postmodum percepta licebat illud exequi, quod jam antea versabat animo. Religiosi stricta observantia non satis ipsi reformati videbantur, & haec in eorum Monasteriis praxeis minime contemnendas vigere, vitamque ad normam Regularem satis accurate dirigi videret, plus tamen a Regula S. Benedicti, in cuius leges iuraverant, exigi putabat. Primum Cisterciis Monachorum exemplis vehementer motus minus patienter ferebat, Monasteria stricta (ut vocantur) observantia non fuisse ad eorum exemplum reformati. Statuit igitur in suum Monasterium severiorem introducere Disciplinam, quam in his vigeat, spiritumque primum Ordinis Cisterciensis resuscitare. Rem igitur gradatim agendam ratus, Religiosis suis primum vino pisceque abstinere persuasit, ovis non nisi rarisissimè velci, carne vero nunquam nisi in extrema necessitate. Aditu saecularibus pane adempto operari manibus ceperunt.

Verum, dum hunc in modum tum sua, tum subditorum saluti audet, Convantum Abbatum & Superiorum stricta observantia in Monasterio Bernardino Parisiensi anno 1654. congregatum, de negotiis Reformationis suae tractaturum, omnesque Abbatibus sua Reformationi adversantes sentiens his Romam adire cogitur. Loco sui interim Monasterium Priorem praecipit, quem ipse elegit, cuique propter virtutem & austeritatem confidebat maximè. At hic in instituto adeo non permansit, ut piscem etiam Fratribus apponi iussisset, verbo & exemplo hortans, ut fidem, quam abeunti Abbati dederant, in introduci nempe austeritate perseverandi frangerent. His novitatibus Subprior Vir zeli, & religiosa fortitudinis plenus strene se opposuit, cui ceteri quoque sese adjunxerunt, neque in Prioris sententiam consentire volebant. Qua ex re quadam in Monasterio animorum dissensione nata Abbas de Prieures Trappam se contulit, omnemque pacis turbida occasionem sublaturus Priorem in aliud Monasterium misit, ibi permanendum, quoadusque Abbas Rancus reverteretur, quod mense Maio 1666. contigit. Discessit Prioris quietius relict Monasterium, domumque reversus Rancus omnia in eadem, quae discedens reliquit, pace reperit, quo nihil ipsi fieri potuit optatius ad stabilitatem in Monasterio Reformationem. Omnes itaque antiquas Cisterciis consuevit, quas

quos etati, in qua vivebat, congruere existimavit, restituit, paupertatem scilicet, simplicitatem, jejunia, vigiliis, orationem, laborem manuum, silentium, nuditatem pedum feria quarta Cinerum, & feria sexta Parasceves, jejunium in sex feriis sextis Quadragesima rigidissimum, quarum tribus primis una portione, tribus ultimis vero pane & aqua solum acciunt, non explent, cateraque sui similes, quae in eorum Statutis videnda sunt. In gratiam autem eorum, qui Gallici Libanoti ignari sunt, sequentia pro quatuorque Idearum vita sibi formanda, ex ipsorum Statutis Gallice scriptis sermone latino hic consueverunt.

In astate igitur hora octava quieti se dant, in hyeme vera septima. Post medium noctem hora secunda ad matutinam Synaxin surgunt, quae ad mediam ferre quantam protenditur, dum officio Canonico etiam illud B. Virginis subiungunt; inter quae duo officia meditationem semiborariam instituant. Diebus, quibus non celebratur de Fisco aliquo, addunt insuper officium Defunctorum. Finitis matutinis in astate licet se recollare in cellas suis ad primum; hyeme vero canoviniunt in hypocausto calefacto, ubi pro se quisque in summo silentio spiritaliter legit. Qui vero inter eos Sacerdotes sunt, hanc horam Missis celebrandis eligunt. Media sexta Primum Canonicum persolvunt; inde ad locum Capituli pergunt, ubi per mediam horam, exceptis certis diebus, longiorem moram faciunt audiendo exhortationes Abbatis vel Prioris. Circa horam septimam ad laborandum se accingunt, cucullum exuunt, habitumque attolentes operi sibi quaque destinato manum apponunt. Alii terram colunt, alii occant, alii lapides portant, quilibet opus sibi per obedientiam assignatum assuit, nullique quod sibi magis convenit, liberum est eligere. Abbas quoque ipse labori incumbit, & plerumque, quod vilius & difficilius est, sibi eligit. Quoties tempestas exire foras prohibet, se occupant intus; alii nempe templum, alii claustrum verrant, alii vasa culinae purgant, luxuriam parant, legumina mundant, & quandoque duo treve simul dum sedentes radices abradunt, ne verbulum quidem sacrum silentium violantur. Alio quoque sunt loca tecta, ubi plures Religiosi simul laborant, ut scribendo libros ad chorum spectantes, illi eos compingendo; alii denique aliis laboribus utilibus occupantur; cum nihil habeant, quod non manibus sibi propriis conficiant. Finitis post horam circiter & dimidium labore in Ecclesiam se conferunt ad officium Divinum media nona incobandam: praemissa Tertia Missam celebrant, quam Sexta Canonica statim excipit. Quibus omnibus factis cellas petunt, ubi lectioni pia dant operam. Postea Nonam persolvunt, nisi dies jejunii fuerit, quo officium Divinum distincte durare solet; tunc enim primum paulo ante duodecimam Nona celebratur. Inde ad Refectorium pergunt, quod est satis amplum, ex utraque parte duobus longis mensarum ordinibus instructum: mensa autem Abbati in superiore Refectorii parte posita sex vel septem personas capit. Abbas ipse ad portem sinistram mensae, ad ejus lavam Prior, ad dextram vero Hospites, siqui admittuntur (quod tamen raro accidit) sedent. Mensa sunt nuda, & sine tappis, admodum tamen munda. Quilibet Religiosus habet mantile, vasculum saccamentum, cultellum & forcam & cochleare de buxo, quae semper in eodem loco movent. Panis apponitur abundanter cum uno vasculo, aqua, & alio sicca paululum ultra medium repleto, quod juxtarum circiter Parisiensem continet: paululum (inquam) ultra medium repleto; alteram enim medietatem ad collationem reservant. Panis est valde niger, & rufus; quia raro non bene cribratur. Fercula eorum sunt alternis vicibus modis de pisce, modis de lentibus, modis de leguminibus, quae legumina alternis quoque diebus variant; semper tamen sine butyro & oleo praepravantur. Diebus jejunii praeter legumina duas portiones, unam de lentibus, alteram de spinaciis, aut de fabis &c. Condimentum ipsorum ordinarium est sola aqua potenta plerumque, quandoque etiam lacte permixta. Pro belluris accipiunt duo panno, aut pira modo cocta, modo cruda. Finita refectio gratias agentes Deo templum petunt, Deum adoraturi. Postea cellas repetunt, ubi lectioni aut contemplationi vacant. Hora prima circiter ad laborem redeunt, qui per horam & dimidium, quandoque etiam per duas integras durat. Signo ad cessandum dato instrumenta laboris reponunt in locis debitis, & resumptis cucullis ad cellas redeunt, ubi legunt aut meditantur usque ad Vesperas hora quarta incobandas. Hora quinta ad Refectorium denud redeunt, ubi quilibet suavit collationem sumit, quae consistit frustis panis quatuor unciarum cum residuo parte sextarii sui de sicca, & duobus panis aut piri, aut aliquot nucibus; id quod observant diebus jejunii regularis, diebus autem jejunii Ecclesiastici accipiunt tantum duas uncias panis cum uno borsu moderato sicca. Diebus autem, quibus non jejunant pro cena accipiunt residuum sua sicca, unum ferculum de radicibus cum pane, & pro leba-

bellariis quædam poma & pira. Sed tunc, quando scilicet his reficiuntur, ad prandium habent unam tantum portionem de leguminibus cum suo pulmento. Cum Colationem habent, non ultra quadranteu bora eidem injungunt. Tercio quadrante ad sextum in Capitulo omnes conveniunt ad lectionem spirituales uque ad sextam, qua intrant Ecclesiam ad Completorium. Hoc finito uisitationi impendunt mediæ horæ, & accepta aqua laicali benedictione ab Abbate, Ecclesia egressi Dormitorium intrant. Hora septima in bieme, in æstate vero ollava (sicut antea dictum est) datur signum ad quietem nocturnam, quam capeſſunt veſtiti super tabulas, supposita tantum mappa palæarea, & quidem valde pungente; calcitrant stramineam sub capite, & super corpora tegumentum ponunt. Nunquam, ne in infirmitate quidem, se vestibus exuere licet; nec enim plus commodatus in infirmary habetur, quam quod infirmorum mappa palæarea non sit pungens: rard vero accidit, ut infirmis concedantur lintamina de lino, nisi sit morbus prorsus extraordinarius: magna tamen eorum cura habetur: tunc quoque vesci licet ovis & cornibus quadrupedum, nunquam tamen volatilibus; neque fructibus aut aliis bellariis saccibora conditis. Porro, quando in extremo mortis periculo sunt constituti, infirmarius suscitatur stratum; & cineres, quibus moribundis emponitur. In templo nec cornuatur candelabrum argenteum, nec ornamenta pretiosa; omnia ibi simplicitatem spirant, & paupertatem; nec Casula & Paramenta Altarium sunt ex serico. Crucifixus ex ebore in medio Altaris eminet, & ad utrumque cornu dua lamina lignea, unde prominent duo rami, super quas cere accenduntur. Hospitibus magna charitas exhibetur. Cella quibus excipiuntur, ornata sunt pissuri parvis. Ordinavit illis præbatur in mensa pulmentum, dua treve patella leguminum cum ovis, nunquam tamen de piscibus quidquam apponitur, etsi plurimis Monasterie piscina abundent; neque alius potus illi præbatur quam siccæ, & panis, quo vescuntur ipsi Monachi.

Quomodo hac eorum vivendi ratio satis austera fuerit, ipse tamen Abbat præter hæc alia sibi penitentia opera abunde suscepit. Tam contriventer, tamque austere jejunabat, ut omnibus pæne incredibile videatur, repertum fuisse quendam, qui tam porce vivendo non encaretur. Primus semper in Choro, Oratorio, reliquisque exercitiis Religiosis: nihil aliis imposuit, quod suo exemplo non docuisset; imo plus fecit, quam aliis imperavit, opera semper viliora & difficiliora sibi eligens, à quibus aliquando ita defatigatus rediit, ut pedibus sese agri sufflere posset. Metu, ne decretum Concilii Status (Concilii & etc.) anno 1675, quo Abbati Cistercii suprema in Religiosis strictioris observantia potestas permittebatur, in solutionem disciplina sui Monasterii uerparetur, a suis Religiosis vota solennia renovari voluit, quod 26. Junii ejusdem anni fecerunt, promittentes usque ad supremum vitæ balatum omnes præces in suo Monasterio tunc observatas servare, omnique legitimo modo illi resistere, qui disciplinam suam ex quocunque prætextu labefactare tentaret. Firvntissimorum ultra triginta Religiosorum morti paucos intra annos defunctorum, ipsaque morbus sanè periculosus, multorum calumnias locum dedit, illud vili nutrimento, jejuniis, aliisque austeritatibus tributum; quin imo ipsum Abbatem moleſtitiæ impetentium, ad quem multi alii Abbates litteras dederunt, hortati, ut nimium disciplina rigoris pauliper imberet.

Hu ille spiritus observare omnia sua Reformationis præscripta serventer perrexit, morbus jam, querelarum causa, remittentibus, confirmatque ipse valetudine plures libros Apologeticos pro sua Reformatione scriptis; inter quos Tractatus de Sanctitate & Obligationibus Status Religiosi non paucis censura dignus videbatur. Quin ipse Auctor multorum calumnias subire cogebatur, ejus a mundo secessus consilium temere criminantium. Ambitiosum & hypocritam vocitantes, sceleris maledicentissimis proſcindebant. Mobiliano Studio monastico moderatè defendenti respondit; in bujus deinde responsum Mobilianus edidit Reflexione, eò plus ponderis habituras, quod nihil scripserit, quod cum vita ipsius non congruerit; egregius enim hic Scriptor ad eam doctrinam, qua in ipso eximia erat, præter modestiam & humilitatem exactam quoque observantiam sua Regula, eorumque exercitiorum, quibus perfectio Religiosa continetur, attulit, sicut ex sententia Rancæi studia, Statusque Monasticus toto celo differrent, atque illa essent bujus ruina.

Rancæi velus non Troppam tantum, sed & Monasterium Claretense Sanctimonialium, Ordinem Cisterciensem profitentium complexus est. Primus bujus Monasterii anno 1213. conditi Pater & immediatus Superior erat Guilielmus quintus Abbas Troppensis, ejusque Successores hoc in munere permanserunt, quod efficit Cod. Regal. Tom. VI.

Trappa Abbates Regulares; quibus extinctis Clarevallenses Abbates in directionem successerunt. At, Rancus ex Abbate Commendatario facto Abbate Regulari, juxta in Claretensi Monasterio Trappensis rediit, quoad res extra controversiam esset; a Capitulo Cisterciensi Generali anno 1686. in integrum est restitutus Rancus, Directorque ejus Monasterii constitutus. Verum licet id Abbates Cistercii & Clarevallenses vehementer urgerent, adduci tamen non potuit, ut Claretensium in se directionem susceperet. Tandem Angelica Franciscæ de Stampes de Vallencia, quæ a Rege Claretis Abbatis designata erat, precibus commotus illud munus suscepit, primæque visitationem ejus Canonici instituit anno 1690. Anno post alteram habuit, in qua suis adhortationibus Sanctimoniale animos ita disposuit, ut in Reformationem Monasteriorum stricta observantia concederent anno 1692. Quæ ex re occasio idem Monasterium tertio visitandi emota est, ut nempe, quod tam feliciter inceperat, etiam perficeret.

Afflicto demum vita vigore exhaustus remittere aliquid de diligentia cogebatur; non enim amplius labori, imo rarius Capitulo aderat; nec adeo frequentes habuit ad Fratres exhortationes. Quapropter timore, ne disciplinam sensim laboret, vel certi servos, quem suo exemplo accenderat, refrigeret, Abbatu officium abdicatum in Regis manibus resignavit. Dominus Lefinus Prior Trappensis erat, quem a Rege petitum atque concessum tanto munere dignum judicavit. Verum mortuus erat Lefinus, antiquum Bullæ sue Electionis confirmatorias acciperet. Regi dein Dominum Franciscum Armandum proposuit. Annuit Rex: Confirmatus igitur & benedictus est mense Octobri anno 1696. Brevis vero Rancum penituit; novo enim Abbate, modo ab ipso omnino diverso se gerente Monasterium in duas partes scissum est, aliis ab ipso pro rigore disciplina stantibus, aliis D. Armandum sectantibus, qui tantam dissolutionem a se excitatam videns Prasulatu se abdicavit. At & ipsum brevi penituit; omnem igitur lapidem movit, ut in antiquam dignitatem restitueretur. Sed frustra; in ejus enim locum a Rege subrogatus est D. Jacobus Turrus fux de la Tour (*) anno 1699. qui Monasterium ad mentem sui Reformatoris, anno 1700., ætatis sue 75., 27. Octobris demortuus, rexit.

Epitaphium Ven. P. Armandi Joannis le Bouthillier,
compositum a Patre Gourdan S. Victoris Parisiis.

D. O. M.
Fia memoria
Venerabilis in Christo Pater
ARMANDUS JOANNES
le Bouthillier de Rancé,
Qui quondam splendore Generis,
Ingenii præstantia,
Fecundia sermonis,
Profunditate scientiæ,
Morum denique
Suscipiente simul & bonitate
Vir spectabilis:
Insuper Doctor & Socius Sorbonicus,
Cleri Gallicani Generalis agens,
Duci Arelhonensi prius ab Eleemosynis,
Regi Christianissimo a Consiliis & Concioniis,
Deum B. Maria de Trappa, nec non & de Vallæ
Commendatarius Abbas.
Hic Mundo, Nobilitati, Divitiis, Dignitatibus
Remittitavit,
Ut emissæ Professionis Cisterciensis Ordinis
Factus sit ejusdem Monasterii
Regularis Abbas,
Ac Reformatore inconfusibilis:

Hoc

(*) Monsieur de Meupcou in vita Abbatis Rancum eum vocat Jacobum de la Cour, Tom. 2. pag. 302.

OBSERVATIO CRITICA.

603

*Hoc enim se velut sepulchro
 Concludens
 Vigiliis, Jeuniis, Laboribus, Orationibus,
 Omnibus pietatis, penitentia, Charitatis
 Operibus
 Constantissime instans,
 Verbo, Scriptis, Exemplis, Vigore, Sollicitudine
 Praclaros ejusdem Disciplina Sclatores instituit,
 Et ad artem cali viam exivit,
 Sed & innumeris consiliis
 Christianos mores
 A Praefulis, Principibus, Regibus,
 Ac cujuscunque conditionis Viris requisitus
 Sapientissime illustravit.
 Unde gravissimis identidem morbis
 Ac potissimum Septennio ante obitum
 Abdicato consiliatus manere sibi viscens,
 Insigni patientia velut aurum purgatus,
 Simul & Fidei fortitudine consummatus,
 Inter Episcopi sui Sogienfis manus,
 Et Filiorum lacrymas & amplexus,
 Vita, non Amori erga suos
 Finem imposuit.
 In calo tot votis, & suspiriis expellato
 Feliciter, ut credimus
 Coronatus, imo & in terris
 Splendidioribus signis ac Miraculis
 Illustris
 Obit
 Non sine magno omnium Ordinum laetitia
 Die 27. Octobris, Anno 1700.
 Aetatis 75. Proless. 37.
 Lugens Hoc Epitaphium posuit Reuerendus admodum
 Pater Simon Gourdon Vicarius.*

Ceterum anrita sancta Trappensium conversatione Cosmus tertius magnus Etruria Dux iis Abbatibus S. Bartholomaei boni solatii (Buon Solatio) non procul a Florentia situm dedit, quam ipse sibi a Clemente XI. concessam habuit. In hunc omni ex parte ad modum Trappensis Monasterii dispositam octodecim Religiosi anno 1705. cum permissu Regis se Trappam contulerunt. Uni inter eos, qui saeculari nomine Comes D'Avia appellabatur, Piedemontanaeque erat, inter Proceres Ducis Sabaudia olim illustris, vices Abbatis sunt demandata.

Praeter hanc S. Bartholomaei Abbatiam prope & extra muros Florentia alia duo Monasteria hujus Reformationis in Italia habentur. Cistelli & Sepcuni, quae Regimen Cisterciense Etruria, in eorum Superiorem semper & in perperum recognoscere tenentur, eisdem modo & forma, quae in Gallia pro tempore existentem Abbatem Generalem Cistercii recognoscunt: ut in sequenti Bulla Pontificia plenius videri potest.

In Germania quoque faret cum maxima omnium adificatione ejusdem Reformationis Abbatia Dissenbüll.

CLEMENS PAPA XI.

Ad futuram rei memoriam.

EXponi nobis nuper fecerunt dilecti Filii Abbates Regiminis Provinciae Tusciae Congregationis Reformationis S. Bernardi Monachorum Ordinis Cisterciensis, quod ipsi plis dilecti Filii Nobilis Viri Cosmi Etruriae sibi subiectae Magni Ducis votis obsecundantes Monasterium S. Bartholomaei Boni Solatii nuncupati prope & extra Civitatis Florentiae muros Provinciae & Coogregationis praedictae
 Cod. Regul. Tom. VI. Gggg 2 rum

rum una cum omnibus & singulis illius bonis mobilibus & immobilibus, Juribus & Actionibus quibuscunque dilectis pariter Filiis Monachis Monasterii B. Marie de Trappa nuncupati, dicti Ordinis Sagienfis Diocesis & Gallia iussu nostro adscriptis, uno ex ipsis nempe dilecto Filio Malachia *Garneyssin*, pro se iisque stipulante & acceptante, reservato tamen desuper nostro & Apostolice Sedis beneplacito, in perpetuum concesserunt, & ad Conventionem super Concessione huiusmodi devenerunt cum infra scriptis pactis, Conditionibus, & Declarationibus, videlicet, Primò: quod dicti Exponentes nuper præfatum Malachiam tanquam Superiorem primò dicti Monasterii recognoscentes, postquam necessariam ad hoc facultatem à nobis, & hac S. Sede obtinuerint, ipsum illius Abbatem ad ejus vitam omnibus & singulis Abbatum Juribus, Facultatibus, & Prærogativis solitis & consuetis eligere debeant. Secundò: Bona dictis Monachis, sicut præmittitur, cessa ad eos cum omnibus & singulis oneribus & gravaminibus per Monasterium primò dictum, illisque Monachos terri hæcenus solitis, & de Jure debitis, transcant & signanter Monasterium *Cistelli* nuncupatum Civitatis & Congregationis prædictarum, illisque Abbates & Monachi juxta solitum, & prout hucusque servatum fuit, etiam in posterum totum quinquennium Cameræ nostræ Apostolicæ debitum. Monasterium verò *Septimi* ejusdem Congregationis, illisque Abbates & Monachi omnia & singula onera cujuscunque speciei solvant, &olvere debeant. Primò dictum autem Monasterium ac prædicti illius Monachi Cessionarii insoluzione omnium onerum, in ea duntaxat quantitate & forma, quæ per idem Monasterium hæcenus soluta fuerunt, & de præsentis solvuntur, hisque exceptis, quæ in futurum deberentur occasione aliorum bonorum, quæ ad prædicta duo *Cistelli* & *Septimi* Monasteria quomodolibet pervenire & spectare contingerit, continentur, & continuare teneantur. Tertiò: dicti Monachi Cessionarii Regimen Cisterciense Erruræ, in eorum Superiorem semper & in perpetuum recognoscere teneantur, eisdem modò & formâ, quibus in Gallia pro tempore existentem Abbatem Generalem Cistercii recognoscunt, & recognoscere tenentur, eidem Regimini faciens Monasterium primò dictum, illisque Monachos per Visitatores à Capitulo Generali deputandos de quinquennio in quinquennium visitandi eisdem pariter modò & formâ, quibus id in Gallia per dictum Abbatem Generalem servatur, competat. Quartò denique in Electionibus novi Abbatis ejusdem Monasterii & quocunque pro tempore faciendis, sive per obitum sive per Resignationem aut aliis quomodocunque illius Abbatis Officium vacare contingerit, unus Monachus à dicto Regimine deputatus intervenire, ac Electio cum illius præsentia & assensu fieri debeat, & ad hunc effectum Prior ipsius Monasterii Patres dicti Regiminis monere debeat, ut dictum Deputatum, qui Electioni hujusmodi præsit, nominare curent, & si is intra Mensem post monitionem hujusmodi non venerit, eù elapsò Prior ejusdem Monasterii Capitulum illius Monachorum, ut ad Electionem procedant, convocare possit, hisque omnibus casibus, quicquid ex illis in Abbatem Canonice assumptus fuerit, de sua Dignitate ac Regimine prædictò investiri debeat, & ita semper & indispensabiliter servetur, & aliis prout in publico desuper confecto Instrumento uberius dicitur contineri. Quare tam Exponentes, quam Malachias prædicti nobis humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in præmissis opportunè providere, & ut infra indulgere de Benignitate Apostolica dignarentur. Nos igitur ipsos Exponentes & Malachiam specialibus favoribus & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares Personas à quibusvis Excommunicationis, Suspensionis & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, & poenis à Jure, vel ab homine, quavis occasione aut causâ latis, si quibus quomodolibet innodatz existant, ad effectum præsentium tantum consequendi. Harum serie absolventes, & absolutas Personas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Conventionem inter partes prædictas initam, ut præfertur, cum omnibus pactis, conditionibus, & declarationibus suprâ expressis Auctoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus & approbamus, illisque Inviolabilis firmitatis robur adjicimus, ac omnes & singulos Juris & facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplementis, nec non dictis Exponentibus, ut præfatum Malachiam, dummodò capax & idoneus existat, in Abbatem primò dicti Monasterii S. Bartholomæi Boni Solati cum omnibus ac singulis Præminentibus, Prærogativis, Facultatibus, Auctoritate, Privilegiis, Gratiis, Indultis, ac Honoribus & Oneribus solitis & consuetis ad ejus vitam Capitaliter servatis, aliis servandis, eligere libere, licite & valide possint, & valeant, quamcunque necessitatem & opportunam facultatem Auctoritate & tenore præsentium concedimus & impertimur. Decernentes easdem præfates

lit.

litteras semper fixas, firmas, validas & efficaces exsistere & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri ac obtinere, ac dicto Malachie & aliis, ad quos spectat, & pro tempore, quomodocunque servabit in omnibus & per omnia plenissime suffragari & ab eis respectivè inviolabiliter servari, sicque in præmissis per quoscunque Judices Ordinarios & Delegatos, & causarum quoque Palatii Apostolici Auditores judicari & definiri debere, ac irritum & inane, si secus super his à quoquam quavis Auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, non obstantibus præmissis, ac quatenus opus sit, fel. rec. Pauli II. & aliorum Romanorum Pontificum, Prædecessorum nostrorum, de rebus Ecclesiæ non alienandis, Provincialibusque & Synodalibus Conciliis, Edictis Generalibus, & specialibus Constitutionibus, Ordinationibus, nec non Congregationis, Ordinis, Provinciæ, & prædictorum Monasteriorum cum Juramento, Confirmatione Apostolica vel quavis firmitate aliis roboratis Statutis & Consuetudinibus, Privilegiis quoque, Indultis & Litteris Apostolicis in contrarium præmissorum, quomodolibet concessis, confirmatis & innovatis, quibus omnibus & singulis illorum tenores præsentibus pro plenè & sufficienter expressis & insertis habentes illis aliis in suo robore permanens ad præmissorum effectum hac vice duntaxat specialiter & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatorio, die 19. Septembris 1705. Pontificatus nostri anno quinto.

F. Oliverius.

Sequuntur jam hujus Religiosæ domus Regula per modum Constitutionum idiomate Gallico sequentis tenoris.

LES REGLEMENS

DE L' ABBAYE DE NOSTRE-DAME DE LA TRAPPE

En forme de Constitutions qui contiennent les Exercices & la maniere de vivre des Religieux.

IN NOMINE DOMINI.

Pour l' Eglise.

II.

I.

ON se lèvera à minuit, aux Fêtes où l'on chantera toutes les Matines : à une heure, tous les Dimanches, toutes les Fêtes de garde, & aux Anniversaires solennels des Morts, qui se font en Novembre, & en Janvier ; & à deux heures, les autres jours. Il vaudroit mieux prévenir d'une heure, que de retarder d'un quart d'heure.

On chantera tout l'Office de Matines & de Laudes, aux Fêtes de Sermon Majeur, qui sont de garde, & à celles de Sermon Mineur, l'Invitoire, l'Hymne, & depuis *Te Deum* jusqu'à la fin de Laudes ; & tous les Dimanches, & les Fêtes de garde, on chantera *Te Deum* & l'Evangile avec le Cantique *Te decet laus*.

On ne fera nul espace entre les deux coups de Matines, pour offrir lieu à la paresse.

On ne se lèvera point pour Matines avant le son de la cloche du Dortoir, quoique l'horloge ait sonné l'heure de Matines.

VC. c. 64.

En entrant à l'Eglise, on n'accommodera point ses habits, ny quand on y sera arrivé, mais auparavant que d'y venir.

On gardera dans l'Eglise une grande modestie, sur tout au temps des Offices.

On ne dira jamais les Offices immédiatement après le travail, & on laissera toujours quelque intervalle pour la recollection.

On y fera tous ensemble les genuflexions, & les inclinations.

On y observera exactement les pauses, & on se tiendra prest pour s'incliner à *Gloria Patri*.

Au cas que l'on précipite l'Office, le Prieur, le sous-Prieur, & le Chantre feront on pénitence.

On chantera tous les jours, Prime, Tierce, Sexte, None, Vêpres, Complies depuis la fin des Pseaumes, & la grande Messe.

On ne s'appuyera point sur les coffres des chaires, & l'on ne mettra point les coudes sur les genoux en s'inclinant.

On ne crachera au choeur que dans les crachoirs, qu'on tiendra les plus nets qu'on pourra. Le Sacrifice y mettra de la chaux de temps en temps.

On prendra garde de ne pas bailler durant l'Office d'une manière, qui puisse mal-édifier.

On sera entièrement découvert pendant la grande Messe, à l'exception de l'Epître ; à Matines depuis le commencement jusqu'à la fin de l'hymne, aux versets, & aux bénédictions, & depuis *Te Deum* jusqu'au Pseaume *Domine regnabis* : & à toutes les heures depuis le commencement jusqu'au premier Pseaume, & depuis la fin du dernier Pseaume jusqu'à ce que l'Office soit dit.

On sera aussi découvert tout le temps qu'on sera à l'Eglise, soit en commun, soit en particulier.

On fera Oraison le plus souvent que l'on pourra, étant persuadé qu'il n'y a point de moyen plus efficace pour obtenir de Dieu la fidélité dont on a besoin dans sa vocation, & pour avancer dans la perfection.

Les Novices & les Profes, qui sont au pulpiter d'embas, s'y placeront avec le plus d'ordre qu'ils pourront. Le Chantre y doit tenir la main.

On ne saluera personne à l'Eglise, si ce n'est le R. P. Abbé, ou quelque autre Abbé qui seroit à sa place, ou un Evêque, ou quelque autre personne, après en avoir été averti.

Les Prestres prendront garde à modérer tellement leurs voix en disant la Messe, VC. c. 59.

Messe, qu'ils ne s'incommodent point les uns les autres. Ils ne la diront point sans souliers.

Nomast.
p. 255. On gardera un silence exact dans tout le Monastere durant les Offices, si ce n'est qu'il survient quelque holla d'une telle qualité qu'on ne le puisse pas faire attendre, ou qu'il arrive quelque nécessité extraordinaire & pressante.

III.

Cap. gen.
an. 1306.
1305, 1313.
1351, 1351.
1365. On se conformera aux anciennes constitutions & coutumes de nostre Ordre pour les paremens des Autels & les ornemens de l'Eglise. Ils ne feront point d'une étoffe de plusieurs couleurs, mais seulement de simple camelot, ou de quelque autre étoffe de fil ou de laine, & non pas de soye; encore moins de broderie. La

Cap. gen.
an. 1307. frange, ny le passément ne seront point d'or, ny d'argent. On pourra néanmoins nter les ornemens de soye qu'on a déjà, si on ne trouve point à s'en défaire; car s'ils estoient d'un grand prix, on ne s'en servirait point.

Le linge sera de simple toile sans façon, sans dentelle, ny passément. Les Croix, les chandeliers, les lampes, les bassins, les encensoirs & les burettes ne seront point d'argent, mais seulement les Calices, le saint Ciboire, le Soleil, la vase pour les saintes huiles, & les patenes.

Exord.
parva. c. 17.

La Croix du R. P. Abbé ne sera point d'argent, mais de bois, qu'on pourra blanchir, ou griser sans douleur.

On ne mettra point de chandelier sur le grand Autel. Vers le temps que le saint Sacrement y sera exposé: il y aura seulement un bras de bois ou de fer à chaque costé de l'Autel, pour porter les cierges.

Nomast.
c. 24.

Les fermoirs des Livres de l'Eglise ne seront ny d'or, ny d'argent, ny dorés, ny argentés.

Exord.
parva. c. 17.

Il n'y aura point de dorure dans l'Eglise, ny sur tout ce qui sert à l'Autel, si ce n'est aux Patenes, aux Calices, au Soleil, & au saint Ciboire.

Cap. 1340.

Les vitres seront simples, & sans peinture, ny Croix.

Nomast.
p. 271.

Il n'y aura point de peinture que sur les contretables. Que si elles sont de sculpture, on les blanchira seulement.

On ne souffrira point qu'il y ait aux ornemens ny aux Autels les armes des Abbez, ou de quelque autre personne que ce soit.

On ne se servira que de deux cloches pour sonner l'Office, que l'on ne sonnera jamais ensemble. Elles seront telles que chacune puisse estre sonnée par un Religieux tout seul.

Les Chantres ne se placeront point sur des chaires au milieu du chœur, en quelque sorte que ce soit, mais ils demeureront en leur place ordinaire, comme tous les autres Religieux. On ne se servira pas même du pluvial pour quelque cérémonie que ce soit, & le P. Abbé non plus que les autres.

Les Diacres ne se serviront jamais de tuniques, ny les Soudiacres de dalmatiques; toutes ces choses ayant esté établies & pratiquées par nos Peres, & ne s'étant abolies que dans la suite & dans la decadence des temps. Les ornemens précieux ne sont pas pour ceux qui doivent donner en toutes rencontres des marques de l'amour qu'ils ont pour la simplicité & pauvreté Religieuse, selon ces paroles de saint Bernard: *Quid hac ad Monachos, ad pauperes, ad spiritualium viros? dicite pauperes: In sancto quid facit aurum?*

Autant que l'on aura soin d'éviter le luxe, & la superfluité dans les ornemens, autant en aura-t-on pour faire que la netteté s'y rencontre.

IV.

Les Religieux ne doivent point monter le degré du grand Autel où est le saint Sacrement, que pour communier, où lorsqu'on les y envoie pour quelque nécessité.

Les Dimanches on ne prend point d'eau benite en descendant du Dortoir pour venir à Prime.

Dans le temps de la lecture, chacun peut aller prier à l'Eglise.

Quand on va prier Dieu dans le chœur, on s'y met à sa place.

Lorsque l'on marche dans l'Eglise pour quelque sujet que ce soit, on y va toujours les manches de la coule abaissées, à moins que l'on ne porte quelque chose.

Les nouveaux Prestres ne doivent point dirr de grande Messe pour leur première Messe.

On y assiste tous ensemble à l'Office, & on se couvre devant que de s'asseoir. Le costé de l'Hebdomadaire attend un instant avant que de s'asseoir, pour donner le temps à ceux del'autre costé de se couvrir.

On se découvre tous ensemble à la meditation du verset *sicut erat* que l'on

Antiq. Sen.

Exord.
parva. c. 17.

Apolog.

Vic. c. 59.

Vic. c. 69.

Vic. c. 71.

Nomast.
p. 280.

l'on dit à la fin du dernier Pſeume de chaque Office.

Perſonne ne ſe fert de breviaire au chœur durant l' Office , en le tenant entre ſes mains , à moins que l'on n'ait quelque choſe à chanter ſeul.

Perſonne ne dira ſon Office en particulier , mais on lira avec les autres , ſi ce n'eſt qu'étant incommodé on ſoit obligé d'en uſer autrement. C'eſt ce qui a été ordonné par les Conciles

Con. Trev. c. 7. ann. 1549. *in templo publicè cantantur aut leguntur, undeque privatim ibidem aliqui legere, ac ne horum quidem Canonici abſolvere; ſed cantet, & una cum fratribus Deum benedi-*

Cont. *ſent batedur. . . . Nemo ibidem, cum benedictione in communem cantantur, legat, vel dicat privatim officium.* 1527.

Le jour que l'Eveſque Dioceſain a été conſacré, tous les Preſtres, meſme celui qui dit la grand' Meſſe, diſent la collecte qui eſt vers la fin du Miſſel, *in anniverſario Conſecrationis Epiſcopi.*

V.

Cap. gen. an. 1196. 1218.

Jamais on ne ſe ſervira de tapis à l'Egliſe , excepté au grand Autel durant l'Oclave du ſaint Sacrement , à cauſe qu'on l'y expoſe. Cette Feſte n'étant pas encore inſtituée du temps de nos Peres, on ne croit rien faire en cela contre leurs coûtumes, ny contre leurs Ordonnances.

Capit. gen. an. 1199.

On ne ſe ſervira point ſur les Autels de nappes ouvrées.

Vf c. 71.

On ne tiendra point de Livre dans ſes mains, lors que l'on priera Dieu à l'Egliſe , à moins que ce ſoit un Breviaire.

Pour le Dortoir.

I.

Vf c. 72.

Auſſi-tôt qu'on y entre, on ſe couvre, & on ne s'y tient jamais découvert.

Vf c. 71.

On ne s'y aſſeſſe jamais, & on n'y ſalue perſonne, non pas meſme le R. P. Abbé.

Vf c. 73.

On n'y fait jamais de ſigne, ſi ce n'eſt aux Superieurs, ou par leur ordre.

Lorſq'on y marche, on s'éloigne un peu des cellules, & on y garde un grand ſilence, & une grande modeſtie, ſans tourner la teſte, & ſans faire de bruit.

Quand la Communauté repoſe, ceux qui ne repoſent point, n'y doi-

vent point aller ſans une neceſſité particulière; & pour lors ils doivent prendre garde d'éveiller quelqu'un par quelque bruit.

On n'en fort point depuis la fin de Complies, excepté les Officiers.

Lorſque l'on frappera à la cellule de quelqu'un il l'ouvrira promptement, ſi ce n'eſt qu'il ne ſoit pas en état d'ouvrir la porte; en ce cas il fait un peu de bruit, comme touſſer, pour faire connoiſtre qu'il ſant un peu attendre. Il ne ſaut pas frapper trop fort, il ſuffit de ſe faire entendre.

II.

On ne change pas de place les choſes que l'on a trouvées dans ſa cellule, comme le lit, la table, les images, & on n'y ajoute rien ſans permiſſion.

On a ſoin d'y tenir tout en ordre, & de remettre chaque choſe en ſa place, auſſi-tôt qu'on s'en eſt ſervi.

On ballie deux fois la ſemaine ſa cellule, qui doit eſtre fort propre dans ſa pauvreté.

On ne met jamais aux ſoeſtires de ſa cellule ny hardes, ny pot; on n'y paroît jamais; on n'y fait aucun ſigne, & on n'y jette quoy que ce ſoit.

On ne ſe fert de ſon pot de nuit, que depuis le ſon de la cloche pour le retraitte juſqu'à Prime, & on le tient fort net.

III.

On ne fait point durant le jour ſes prieres, ny les lectures dans ſa cellule. Les lectures ſe font dans les Cloîtres, & les prieres dans l'Egliſe; & on n'y demeure point, hors le temps de la nuit, ſans quelque neceſſité particulière, comme pour le balayer, & ſemblables choſes. On n'en laiſſe jamais la porte ouverte.

On prend garde de ne jamais cracher contre les murailles, ny du Dortoir, ny en quelqu'autre lieu que ce ſoit.

On n'allume point dans les cellules ny de chandele, ny de lampe, à l'exception du Superieur, du Cellerier, du Sacriſte, & de celui qui a ſoin de l'horloge. Mais depuis le 14. de Septembre, on ſe trouve au Chapitre depuis la fin de Matines juſqu'à Prime pour y faire ſa lecture, & au Cloître dans les autres temps.

Jamais on n'entre dans la cellule d'aucun de ses Freres sous quelque pretexte que ce soit, excepté l'Infirmier, & celui qui a soin du vestiaire, lorsque leurs fonctions le demandent.

IV.

VC. 82.

On repose la nuit avec ses habits reguliers, mesme avec la coule, sur une paille piquée de 2. ou 3. doigts d'épaisseur tout au plus, & soutenu de deux ais sur deux treteaux sans façon; le traversin est de paille battue, & on se met sur la paille aussi-tôt que la cloche de la Retraite sonne. On s'y met en s'y assis d'abord, & non pas en s'y mettant tout droit. Ceux qui le desireroient ainsi, peuvent se convertir de leurs habits, comme de leur coule, de leur robe, en les étendant sur leur lourdier, ou couverture. On peut aussi repoler sans chaussons.

VC. 71.

Ceux qui sont dispensés de Matines, doivent se lever à la cloche des Convers en tout temps, soit en Hyver, soit en Esté, & les Dimanches & les Fêtes de garde, au commencement de Laudes.

VC. 83.

Quand on se leve à une heure, on repose après Matines. Et durant l'Esté, après le dîner, tous les jours de deux repas, depuis Midy jusqu'à None, & après Sexte, les jours de jeûne. Si quelqu'un a besoin de reposter après Matines hors le temps regulier, il ne le fera point sans permission. Lorsque l'on aura reposé après Matines, on ne le fera plus à la meridienne, si ce n'est les jours auxquels on s'est levé à minuit durant l'Esté, auxquels jours ceux qui le voudront, pourront reposter après le dîner.

V.

On ne doit laisser dans sa cellule rien qui soit sale, mais on doit porter au dessus du Dortoir les hardes qu'on aura quittées, aussitôt qu'on le pourra. On peut toutefois laisser dans la cellule les mouchoirs jusqu'à la lessive.

Dans le temps que l'on travaille après Sexte, on ne doit pas prendre ce-luy qui présente la Messe pour balayer sa cellule, si ce n'est qu'on y soit obligé par quelque nécessité.

Cod. Regulat. VI.

Pour le Reposoir.

I.

P'Erloone n'y doit entrer sans permisso, hors le temps de la cesection, excepté les Officiers.

On y va avec modestie, & lentement, & on dit le *Benedicite* posément & sans précipitation. Les 2. Chœurs s'y placent le plus droit qu'ils peuvent, le long des Tables, & de mesme à Graces.

On y entre pour la refection, comme on se trouve, les manches croisées. On fait une inclination au Crucifix en arrivant à sa place, où l'on se tient les manches croisées, tourné vers le Crucifix, jusqu'à ce qu'on commence *Benedicite*, & alors on abaisse les manches. On est incliné depuis *Gloria Patri*, jusqu'à la fin de la benediction de l'ebdomadaire. A celle du P. Abbé on est debout du côté du Crucifix, les bras abaissés. Après avoir dit *Amen*, on fait tous ensemble une inclination, on se met à table avec modestie, on s'y convert, & aussi-tôt que le Supérieur a frappé, on décline la serviette. Durant le Tricenaire de Septembre on demeure découvert jusqu'à ce que le Supérieur ait dit, *Requiescant in pace*, & qu'on ait répondu, *Amen*. Il faut prendre garde en remuant son convert, de ne pas faire du bruit sur les Tables avec sa tasse, on s'en contente.

Les jours de jeûne d'Eglise, on y va à midy & demi; les jours de jeûne de l'Ordre, à midi; & lors qu'il n'est pas jeûne, vers 10. heures & demie.

II.

ON ne mangera ni trop vite, ni trop lentement. On gardera une juste mesure entre ces extremités.

On y sera extrêmement propre, évitant toutefois une propreté affectée, qui feroit la vanité, & la maniere de manger de gens du monde.

On y sera toujours la tête baissée, mais on ne se penchera point sur ce qu'on mange, & on éloignera un peu de soy ses portions.

On n'aura son couteau à la main, que lors qu'on s'en sert actuellement, & on ne le portera jamais à la bouche.

On n'aura jamais les bras sur la table pour les y tenir quelque temps plus avant que le poignet. On ne s'y lavera jamais la bouche, & on ne s'y nettoiera pas les dents avec son couteau ou sa four.

H h h h

four.

fourchette, ou en quelque autre manière que ce soit.

serviette soit sur cette raye, sans estre ni au deçà, ni au delà.

On évitera toute singularité, comme de commencer par manger du fruit, ou du fromage, ou de commencer par boire; cela ne se pouvant faire sans empressement.

VC. 76.

On boira proprement & sans reptile, tenant la tasse des deux mains.

On coupera le pain tout uni, proprement, & sans faire paroître aucun choix.

On mangera les choses comme on les sert, sans y faire de mélange d'un mets dans un autre; ce qui n'est que sensualité & malpropreté.

On se tiendra dans la juste mesure que l'on jugera à peu près que demande la tempérance chrétienne & religieuse.

III.

On n'oste point l'écuelle de dessus l'assiette.

On ne met point de pain dans les portions, si ce n'est dans le lait clair, que l'on sert à souper en Esté, & dans ce lait, on n'y laissera point de pain.

Quand on laisse quelque chose de la portion, cela doit estre fort propre.

On n'attache point la serviette devant soy avec des épingles.

On ne fait point d'abstinence particulière, & on ne se retranche pas une partie considerable de ses portions sans une permission.

On s'abstient, si l'on veut, du fruit, si l'on en sert.

VC. 76.

On essuye la tasse avec la serviette, après qu'on l'a rincée en y mettant un peu d'eau, que l'on répand après sur son assiette: s'il n'y en a point, ou met de l'eau dans la tasse, sans y mettre le doigt, laquelle on boit ensuite.

Lors qu'on a achevé sa réfection, on met sa portion sur le bord de la table, on rassemble ses miettes, on pile la serviette selon les plis qu'on y a trouvés la première fois qu'on s'en est servi, on la met sur sa tasse, que l'on ne renverse point, & son couteau, sa fourchette & sa cuillère au bas sur la raye qui est sur la table, en sorte que l'extrémité de la

IV.

On n'entre point au Refectoire, & on n'en sort point, que l'on ne fasse une inclination au Crucifix, & de même quand on passe d'un côté à l'autre. Cette inclination se fait quand on s'arreste au lieu où l'on va. Ceux qui vont à la cave, ou au jubé la font au bas du petit degré. On n'y marche point durant le Benedicte.

VC. 76.

On n'y prend jamais rien sans ses habits réguliers. Les infirmes s'assoient en prenant le mixte, les autres le prennent debout.

Celui à qui on sert quelque portion, autre que celle de la Communauté, se lève, & s'incline vers le Supérieur pour la première fois seulement.

VC. 76.

On se lave toujours les mains avant le diner & souper; ce qu'il faut faire promptement.

Ibid.

On ne doit point marcher dans le Refectoire, en mangeant encore.

Ibid.

Celui à qui on sert quelque chose, & celui qui sert, se font une inclination l'un à l'autre.

Ibid.

V.

Si durant que l'on est à table, on laisse tomber à terre son couteau, sa fourchette, sa cuillère, un morceau de pain; si on répand sur la table de l'eau, du cidre, ou de la bière en quelque quantité; si l'on y rompt quelque chose, comme le bout de la fourchette; si on se coupe, ou la serviette; si on fait quelque bruit notable, comme de laisser tomber rudement le couvercle de sa chopine, on sort incontinent de sa place, sans rien faire auparavant, en passant dessus le ban, du côté de ceux qui sont moins anciens, & on va se promener au milieu du Refectoire, vis-à-vis sa place, où l'on demeure jusqu'à ce que le Supérieur trappe pour faire lever. En suite de quoy on ramasse ce que l'on avoit laissé tomber, ou l'on essuye ce qu'on avoit gâté. Si on avoit rompu quelque chose, ou qu'on se fust coupé, en sorte que l'on saignât, on s'en accuseroit devant le Supérieur, avant que de se remettre à table, en luy montrant la chose rompue, & se mettant à genoux devant luy, jusqu'à ce qu'il fût relevé.

VI.

VI.

Antiq. Stat.

Il faut maintenant parler de ce que l'on sert au Refectoire. On n'y servira jamais que des légumes, des racines, des herbes, & du laitage pour les portions de la Communauté, & jamais de poisson, ni d'œufs. On servira des œufs aux infirmes, mais non du poisson.

On appelle légumes, des entilles, des pois, des fèves, des aricots.

Des racines, ce sont des carottes, des bettes, des tartouffes, des oavets: il faut joindre à cela les citrouilles.

Du laitage, c'est de la bouillie, du gruau d'avoine, ou d'orge.

Des herbes, ce sont des laitues, & de l'oseille en portion.

On ne sert jamais qu'une portion avec le potage à diner, & à souper qu'une seule, & le plus simplement qu'on peut, chaque chose en son espèce.

VC c. 84.

Le potage, les salades, & le lait cru passeront pour une portion.

On ne servira jamais de beurre, & on n'en mettra jamais dans les portions. On en donne seulement pour le mixte à ceux qui ont été saignés, ou à quelque cuisinier par l'ordre du P. Abbé: ce qui s'entend seulement pour le mixte; car au dîner, on n'en sert à nul des Religieux.

Antiq. Stat.

On n'usera jamais d'aucune épicerie, ni d'herbes fortes, comme thim.

On ne fera jamais ni pâtisserie, ni gâteau, ni rien qui en approche.

On doit éviter de servir du pain cuit le même jour.

Antiq. Stat.

On n'en servira jamais de blanc à la Communauté, non pas même aux hôtes, ayant souvent éprouvé qu'ils n'en veulent pas d'autre que de celui qu'on donne aux Religieux.

On ne donne jamais de vin au Refectoire, ni même à l'infirmerie, pour quelque faiblesse que ce soit, si ce n'estoit quelque défaillance passagère, dans laquelle il fust nécessaire d'en donner un peu par forme de remède. On use seulement de cidre, ou de bière; & on n'en donne jamais plus d'une chopine, mesure de Paris, à chaque repas. Il faut prendre garde qu'il ne soit point vieil tiré, ni

Cod. Regul. Tom. VI.

reversé, & qu'il n'y ait point de lie.

A diner on peut servir quelque peu de fruit, excepté les jours de jeûne d'Eglise, & les Vendredis, qui n'arrivent pas dans le temps de l'Aïques. On ne donne jamais à diète du fromage.

A souper on peut donner du fromage, avec la salade, on le lait clair, mais non pas avec de la bouillie ou des herbes cuites. On ne sert point de fruit à souper, si ce n'est les Dimanches de l'Avent & du Carême. On peut donner quelques noix aux deux repas, & quelques raves à diner, au lieu de fruit.

Durant le Carême & l'Avent, nous Nomest. les jours de jeûne d'Eglise, & tous les p. 454. Vendredis de l'année, hors le temps Paschal, & la veille de la Pentecôte, on ne sert aucun laitage, & on ne met point de lait dans les portions. Rien qu'au sel & à l'eau. Le premier Dimanche de l'Avent on peut donner du laitage, aussi bien qu'aux Quatre-Temps de la Pentecôte.

Le Lundi & le Mardi qui précèdent le Mercredi des Cendres, on s'abstient de tout laitage, & on ne sert point des œufs aux infirmes dans le Refectoire, non plus que durant le Carême.

Aux autres temps on ne passera point de semaine sans donner deux fois des légumes (si ce n'est que ce que l'on a le gaste) dans lesquels on peut mettre un peu de lait, si on en a, & on donnera même cette portion à diner le saint jour de Pâques.

On ne donnera pas deux fois de Pâques. On observera la même chose pour le souper.

Les trois premiers Vendredis de Carême on ne sert qu'une portion à diner, & les trois derniers on jeûne au pain & à l'eau, sans rien du tout davantage. Les Convets toutefois ont une portion, à cause de leurs travaux, excepté le Vendredi saint.

Durant le temps Paschal on donne à souper de la bouillie, ou des herbes cuites, & quelquefois de la salade. Mais après ce temps jusqu'à l'Exaltation, on ne sert que de la salade, ou du lait caillé, ou des bettes, ou des cardes en salade: toutefois s'il y avoit peu de lait, on pourroit donner quelquefois de l'oseille cuite.

H b h h a

VII.

VII.

On donne quatre onces de pain pour le mixte du Lecteur & du Serviteur de cuisine, & six pour les Convers & les Infirmes qui viennent le matin au Refectoir, & rien davantage sans un ordre particulier du P. Abbé.

A la collation on donne deux onces les jours de jeûnes de l'Ordre, & une once aux jeûnes d'Eglise, & environ deux fois à boire. On n'y donne ni fruit, ni quelque autre chose que ce soit. Aux Infirmes on donne quatre onces, & aux Convers six, en quelque jour de jeûne que ce soit.

VIII.

On ne doit jamais couvrir, ni réchauffer aucune portion dans le Refectoir.

On ne se sert point de nappes sur les tables, mais chacun étend sa serviette devant soy en forme de nappe.

On ne sert rien d'extraordinaire pour quelque occasion que ce soit, ou de Profession, ou de première Messe, ou de quelque Feste.

A souper on dit les grâces comme à dîner.

IX.

V.C. 76.

Le Supérieur à la fin du repas disant *Tu autem*; on se découvre, on sort de table, on fait une inclination au Crucifix, lorsqu'on est à sa place, & la plus grande partie des Religieux étant en leur place, le Chantre commençant, tous disent *Deo gratias*.

Ibid.

On se tient debout vers le Crucifix, & les manches abaissées jusqu'à ce qu'on s'incline à *Gloria Patri*.

Après qu'on a répondu, *Amen*, on se relève, on fait une inclination au Crucifix, & le Chantre commence le Psaume *Miserere*, & on va en procession à l'Eglise; les plus jeunes marchant les premiers, en chantant ce Psaume pieusement & avec dévotion, & ayant la vue & les bras abaissés. Les premiers qui arrivent à l'Eglise, prennent la corde de la grosse cloche; & aussi-tôt qu'elle a cessé de sonner, le Lecteur sonne celle du Refectoir pour la seconde table.

Ibid.

Pour la collation, les Religieux étant sortis de la même manière qu'à dîner, ils disent tout bas du côté du Crucifix, *Retrahere*, &c. les manches abaissées. Le R. P. Abbé sort le premier, & chacun le suit, après avoir fait auparavant une inclination au Crucifix. Les plus anciens sortent les premiers. On ne lit point à la collation, non plus qu'à la seconde table.

Pour le Coucher.

On y garde un perpétuel silence, & on s'y chauffe debout.

On ne doit point faire paroître d'empressement, lors qu'on va s'y chauffer.

On ne lit jamais auprès du feu.

On s'y tient toujours d'une manière modeste & honnête. V.C. 77.

On n'y offre point les fouliers, ou pantoufles pour se chauffer les pieds, ce qui est tout à fait contre l'honnêteté & le respect que les Frères se doivent les uns aux autres. Ibid.

On ne hausse ses habits tout au plus qu'un peu au dessus de la cheville du pied, & on prend garde d'avancer trop les pieds vers le feu. Ibid.

Hors le temps du travail on ne s'y chauffe pas en scapulaire.

On s'y met en sorte que l'on n'incommode pas les autres, & on prend la place la moins commode, en laissant à les Frères celles qui le sont davantage.

On y leve sa coule, de peur qu'elle ne se gâte, n'y ayant rien qu'on doive plus éviter que de paroître avec une coule, qui commence à se roussir. On peut s'en servir pour la mettre devant le visage, mais on ne doit pas lever son scapulaire pour cela.

On n'y tourne pas la tête pour regarder, & encore moins pour voir ce que fait celui qui en a le soin.

On ne tourne jamais le dos au feu pour s'y chauffer.

On ne mettra pas du bois au feu, & on ne l'attifera point: celui qui a soin du Chauffage, y viendra de temps en temps pour cela.

On n'ira pas trop souvent se chauffer, & on n'y sera pas trop long-temps à chaque fois. On consultera seulement la nécessité.

Quand on y entre, ou qu'on en sort, on salue ceux qui sont aux côtés, qui

Ia.

saluënt pareillement sans regarder. S'il n'y a personne à un costé, on se tourne un peu vers celui qui se rencontre de l'autre ; Mais s'il y a quelqu'un aux deux costez, ou les saluë ensemble par une seule inclination du costé du feu, ainsi que l'on fait, lors qu'on passe devant deux Abbez, que l'on saluë en mesme temps, on lorsque l'on saluë deux Religieux au Refectoir, quand on leur baise les pieds. Quand le P. Abbé vient au Chausoir, on en fort, tous le saluënt, se tournant vers luy, si toutefois on sçait que c'est luy.

VI. c. 70.

Toutes ces inclinations ne se font point depuis Matines jusqu'à Prime.

Pour les Cloîtres.

I.

IL seruiroit de peu d'avoir rétabli les Cloîtres sur la forme primitive, & en la maniere qui a esté instituée par nos saints Peres, si nous nous contentions de cette simple disposition extérieure, sans en reprendre en mesme temps les usages, pour y chercher les utilitez & les avantages qu'ils y ont trouvez.

Et comme nous voyons qu'ils ont considéré ces Camps du Dieu vivant, & ces saints Tabernacles, comme des lieux & des demeures consacrées au repos & au silence; qu'ils n'y ont point eue d'autre occupation que celle d'y écouter Dieu qui leur parloit incessamment dans ses divines Ecritures, & dans les Livres des saint Peres, comme ses organes & ses interpretes, & que leur soin principal étoit d'y purifier leurs cœurs, & de les remplir de ses sentimens & de ses veritez divines, pour ensuite selon le mouvement de son Esprit les répandre en sa presence aux pieds de ses Autels dans la ferveur & la pureté de leurs prieres; nostre dessein étant de nous conformer en toutes choses à leurs maximes & à leur conduite, nous garderons avec toute la religion & l'exactitude possible les Reglemens suivans.

II.

VI. c. 71.

Ibid.

Tous les Freres feront leurs lectures sous les Cloîtres pendant le jour, du costé où sont les bans. Ils s'y comporteront avec tant de modestie & d'édification, que chacun pourra trouver dans la contenance de son Frere la regle & le modèle de la sienne. On doit sçavoir pour cela que les saints Peres ont ordon-

né que les Cenobites leroient tous les exercices ensemble, non seulement afin que les Freres fussent à l'égard les uns des autres comme autant d'observateurs & de gardiens de la modestie, de l'honnesteté, & de la pieté extérieure; mais encore parce que les actions qui se font en commun, étant toujours plus vives & plus animées, sont aussi plus pures & plus agréables à Dieu, & que ceux qui surmontent cette unité sainte, dont l'Esprit de Jesus-Christ est le lien & le principe, se trouvent précipitamment dans l'état de recevoir la grace & l'effet de la promesse qu'il a faite à ceux qui s'assembleroient en son nom.

III.

D'abord qu'on y sera arrivé pour lire, ou pour écrire, on se mettra à genoux, & on invoquera le saint Esprit par une priere courte, comme en disant tout bas l'Antienne, *Veni sancte Spiritus*, avec le verset *Emite Spiritum tuum Domine Deus qui creas, &c.* ou *Altitudo mystica, &c.* Si on lit le Nouveau Testament, on demeurera à genoux durant toute la lecture qu'on en fera; & après qu'on aura lu ce que l'on vouloit lire, on pourra s'asseoir pour y faire ses réflexions, & repasser si l'on veut, sur ce que l'on aura lu, lors qu'on estoit à genoux. Pour l'ancien Testament, on en lira seulement à genoux les premieres lignes. On se tournera vers la muraille pour se mettre à genoux, au lieu où l'on veut faire sa lecture. On s'agenouillera sur le marche-pied qui est de chacun des costez, & on prendra garde de n'incommoder personne.

On est toujours couvert lors qu'on est assis, & à demi déconvert au moins, lors qu'on est à genoux.

IV.

On gardera un perpetuel silence, sans qu'aucune nécessité puisse obliger de le rompre. Le Supérieur mesme gardera cette regle. On n'y fera aucun signe, si ce n'est qu'il soit nécessaire d'en faire sortir quelque chose pour une affaire. Ceux qui ont la liberté de parler dans les Parloirs, le feront toujours d'un ton de voix si bas qu'ils ne soient pas entendus dans les Cloîtres.

On ne s'y promenera jamais, mais on y demeurera en repos & en silence. On se souviendra que c'est le véritable lieu de mettre en pratique ce que le Prophete nous a voulu dire par ces excellentes paroles : *Sedebit Solitarius & taciturnus* Jer. Thren. 2. v. 29.

H h h h 3

Et

Et nos Peres ont esté si religieux dans cette observation, que par tout où on lit le mot de Cloître dans les anciens Statuts, on y voit la manière de s'y composer exprimée par le terme, de *Sedere in Cloistis*.

V.

Les Religieux auront chacun leur boëtte dans le Chapitre pour y mettre leurs livres. Ils auront soin de ne les laisser pas gâster par l'humidité du lieu, & de les tenir toujours fort propres. Ils n'en auront point qui ne soient couverts. On leur défend tres-expressement de pendre & de lire jamais dans les livres les uns des autres. Les Religieux Profex qui contreviendront à cette défense (ce que nous espérons qui n'arrivera pas) seront punis avec beaucoup de severité comme d'une faute grêve, & les Novices seront renvoyez sans remission, si après avoir contrevenu à cette défense, & en avoir esté repris, ils tombent une seconde fois dans la même transgression. C'est pourquoy une des premières choses dont on les informera, sera de ce Reglement.

Vet. 71.

VI.

On se servira pour y écrire, des pulpites & des tables communes.

On n'y écrira jamais que des choses saintes; & si par hazard & par l'ordre du Supérieur quelqu'un avoit quelque lettre à écrire, il ne le feroit point dans les Cloîtres, mais dans sa Cellule, ou dans de lieu qui lui seroit marqué pour cela par le R. P. Abbé.

VII.

On ne conduira point les hostes à l'Eglise par les Cloîtres: mais s'il en arrive quelqu'un au Monastere, auquel on n'en pût pas refuser l'entrée, à cause de la qualité, comme pourroit estre un Prince, le Portier sonnera 4. ou 5. coups de la grosse cloche pour donner avis de la venue, & aussitôt on quittera les Cloîtres, & on se retirera dans le Chapitre. Pour ceux qui demanderont à voir les Cloîtres pour leur edification particuliere, on prendra pour les y mener le temps auquel les Religieux n'y seront point, comme celuy du travail, ou du repas.

VIII.

On tiendra toujours fermée la porte du Cloître par laquelle on entre à l'Eglise. Quand on marchera dans les Cloîtres, & particulièrement durant la lecture, on y fera le moins de bruit que l'on pourra, afin de n'en point troubler le repos, & ne pas interrompre l'attention des Freres. On aura le même égard en fermant ou en ouvrant les portes qui y répondent. On se rendra sans peine à cet ordre, si l'on considère ce que dit S. Augustin; que c'est plutôt Dieu que les hommes, qui nous parle dans nos lectures; & on trouvera que cette circonspection est une suite du respect que l'on doit à une si grande Majesté.

IX.

On balayera les Cloîtres ne fois la semaine, & deux fois le costé de la lecture, & davantage s'il en a besoin. Celuy qui y appercevra quelque odeur, pourra l'ôter sans en avoir une permission plus particuliere. Ceux qui les nettoieront, ouvriront d'abord toutes les fenestres du costé qu'ils balayeront, si ce n'est qu'il pleuve, & les arrêteront, de crainte que le vent ne les referme. On se servira toujours d'eau pour empêcher la poussiere, hors les temps humides de l'hiver, du costé de la lecture, & on prendra garde de ne pas gâster les murailles, ou par le resalissement de l'eau, ou en y poussant les ordures avec le balay. Ceux qui manqueront en cela, seront excusés à s'en proclamer, afin d'en recevoir penitence.

On ôtera les araignées & la poussiere des murailles avec un balay de plumes, ou en les frappant doucement avec les houffois.

Ceux qui ouvriront les fenestres, auront soin de ne les pas pousser trop fort contre la corniche des piliers.

X.

On a grand sujet de louer Dieu, & de luy rendre de perpetuelles actions de grâces de ce qu'il nous a donné le mouvement de reprendre une pratique si sainte & si utile; & la marque la plus sincere que nous puissions luy donner de nostre reconnaissance, est de nous y rendre fideles; de considerer le fond de nos Cloîtres comme des sepulchres,

&

& d'y vivre dans la veue & dans l'attente, aussi bien que dans la foy du second avènement de Jesus-Christ, comme les saints Peres dans les Limbes souffriroient incessamment après le premier, avec un avantage néanmoins, & une consolation qu'ils n'avoient pas, que est celle de jouir déjà de sa présence, selon l'assurance qu'il nous a donnée, lorsque son Pere le testira du monde, d'être avec nous jusqu'à la consommation des siècles.

XI.

VC. 71. 74. Lorsque l'on fait sa lecture dans le Cloître ou dans le Chapitre après Matines, on doit avoir son chaperon, en sorte que l'on puisse estre apperçu, si l'on dort.

XII.

En passant devant l'Image qui est dans le Cloître, on se découvre & on s'incline.

XIII.

VC. 81. Lorsque l'on sonne la petite cloche de l'Eglise après le souper, ou la collation, on vient dans les Cloîtres chacun à sa place, on s'incline devant ceux qui se rencontrent à la gauche, ou à la droite, on s'assit, on se couvre; & lorsque le Supérieur après avoir fait cesser la cloche va à sa place, on se leve tous ensemble. Si c'est le P. Abbé, ceux devant qui il passe, s'inclinent devant luy. Le Supérieur estant arrivé à sa place, celui qui doit lire, s'incline, & se tourne vers luy, disant, *Domine jube benedicere*, & le Supérieur ayant donné la benediction par ces mots: *Nostem quiritam tribuat nobis omnipotens & misericors Dominus*, il s'incline des deux costez. Le premier de chaque costé le salut de mesme, & salut celui qui est proche de luy, & ainsi jusqu'au dernier, & après avoir saluté celui qui est proche de soy, on s'assit.

VC. 131. Le Supérieur ayant dit: *Tu autem*, le Lecteur continué debout, & tourné vers l'Orient avec la Communauté qui se tourne de ce costé en ce mesme temps, *Domine, miserere nostris*, on répond *DEO gratias*; le Supérieur dit: *Adiutorium* &c. on fait le signe de la Croix sur soy; on répond: *Qui fecit*, &c. on s'incline, & on va à l'Eglise.

VC. 81. Le Supérieur ayant dit: *Tu autem*, le Lecteur continué debout, & tourné vers l'Orient avec la Communauté qui se tourne de ce costé en ce mesme temps, *Domine, miserere nostris*, on répond *DEO gratias*; le Supérieur dit: *Adiutorium* &c. on fait le signe de la Croix sur soy; on répond: *Qui fecit*, &c. on s'incline, & on va à l'Eglise.

XIV.

Tous les Samedis on fait dans le Cloître le *Mandatum*, ou autrement le lavement des pieds en cette maniere.

Lorsque l'on sonne la cloche du Chapitre après le souper, ou après la collation, on vient au Cloître de la mesme sorte que l'on vient de dire. Le P. Abbé estant à sa place, & ayant fait une inclination à l'Image, il commence debout la premiere Antienne, que l'on repete après qu'elle est achevée. En l'absence du P. Abbé, le Chantre commence cette Antienne. Personne ne se déchausse devant le P. Abbé. On ne déchausse qu'un pied. Quand les Serveurs lavent, ou essuyent, il faut tenir proprement devant soy les manches de sa coule à moitié levées, sans qu'elles perdent trop en bas. S'il n'y a pas assez de temps pour dire toutes les Antiennes, le Chantre passe celles qui restent pour commencer, *Memento in nobis*, &c. ou s'il y a trop de temps, il en repete quelqu'une des premieres.

Tous doivent estre rechauffez avant qu'on commence la lecture.

Il faut se déchausser & se rechauffer en passant les mains dessous la coule, en sorte que l'on ne voye point les pieds, en ostant, ou en remettant les chaufsons. Les Novices se couvrent de leurs chappes.

En cette ceremonie, comme pour la lecture qui se fait devant Comples, ils sont assis vis à vis des Religieux proche la chaire du Lecteur. Les plus anciens en sont les plus proches. Après les Novices sont les Postulans.

XV.

On ne fait entrer personne de dehors dans les Cloîtres sans la permission du P. Abbé.

On y marche toujours avec beaucoup de modestie, sans précipitation, & sans tourner la talle.

Jamais on ne s'y arreste hors le costé de la lecture. Lorsque l'on attend à parler à quelqu'un des Supérieurs qui est dans un Parloir, on se retire ou dans l'autre Parloir, ou du costé de la Lecture, ou au dedans du Chapitre à la porte.

TOUCHANT

La Participation des Sacrements.

I.

De la sainte Messe.

IL faut que les Prestres sçachent qu'ils sont le sel de la terre, & la lumiere du monde, & qu'ils doivent soutenir leurs Freres par leurs exemples & par leurs prieres.

Ils garderont tant de pureté dans leurs mœurs, & de mortification dans leur conduite, & vivront dans un si grand éloignement de tout ce qui ne convient pas à la sainteté de leur état, qu'ils puissent tous les jours s'approcher des saints Autels: quoy qu'il soit utile de s'en priver quelquefois par esprit de penitence. Lorsque quelqu'un se sentira moins disposé, ou inspiré de s'en abstenir, il ne le fera point sans la permission du Supérieur.

Comme ils n'affecteront point en celebrant la Messe une lenteur ennuyeuse, qui est l'effet d'une devotion mal réglée, ils éviteront aussi une promptitude mal édifiante, qui est la marque de la dissipation du cœur, mais ils observeront un recueillement & une modestie extérieure telle que peut exiger une action si sainte, & sur tout qu'ils n'oublient jamais qu'ils sont chargez d'un ministère que les Anges mesme regarderoient avec frayeur & tremblement.

II.

Du Sacrement de la sainte Eucharistie.

VC. c. 66. Les Religieux qui ne sont pas Prestres, communieront tous les Dimanches & les grandes Fêtes de l'année.

Ils prendront garde de ne pas approcher d'un mystere si redoutable pour satisfaire simplement à l'usage & à la regle du Monastere, mais par une pieté toute interieure, par le sentiment d'une devotion vive, avec une ardeur & une avidité toute sainte, en sorte que cette viande divine leur paroisse toujours, s'il est possible, une nourriture nouvelle.

Cependant s'il arrive, ce qui ne doit pas arriver souvent, que quelqu'un des Freres poussé par un mouvement

de penitence, de mortification, de respect, ou retenu par quelque indisposition, desiroit de s'en abstenir, il ne faut pas qu'il regarde cette volonté comme un mal, & une infraction de ce reglement; mais il la declarera à son Supérieur, & se conduira en cela comme en toute autre chose par son conseil & par son avis. Quoy qu'il n'y ait aucun moyen plus puissant & plus efficace, pour donner & conserver la vie des ames, que de participer frequemment à ce pain vivant, néanmoins ceux qui s'en éloignent quelquefois par les motifs que nous venons de rapporter, s'en approchent ensuite avec plus de preparation, de dignité & de merite.

III.

Du Sacrement de Penitence.

On se presentera au Tribunal de la Confession tous les huit jours, si ce n'est que quelque raison particulière oblige d'en approcher plus souvent: toutefois on n'empêche pas que quelques-uns des Freres ne puissent le faire plus rarement, si le Supérieur le jugeoit à propos, ou à cause de l'innocence & de l'exacritude de leur vie, ou parce que ne commettant pas de ces pechez qui donnent de l'horreur par eux-mêmes, ils ne seroient pas toujours en état d'en concevoir toute la douleur nécessaire; & ainsi ils prendront les temps où ils se trouveront plus touchés de Dieu, & où ils sentiront des dispositions plus animées, pour s'approcher de ce Sacrement, afin que ce soit avec plus de fruit, plus de grace & plus d'utilité.

Les Freres éviteront un inconvenient tres-dangereux & tres-ordinaire à ceux qui ne commettent pas de grands maux, qui est de ne pas faire le cas qu'ils doivent de ces fautes qu'on nomme legeres, & d'out on se confesse presque toujours sans un véritable regret, & par conséquent sans en devenir meilleurs & plus exacts. C'est un dereglement dans lequel ils ne tomberont pas, s'ils aiment sincerement la gloire de Jesus-Christ, & s'ils sont assez persuadés qu'ils sont obligés de l'estre, que c'est le plus grand de tous les malheurs, que de blesser une Majesté si grande & une bonté si infinie, que c'est l'offenser beaucoup, que de ne se louer pas de l'offenser dans les choses que l'on croit petites, & que tout ce qu'on fait qui déplaît

à Dieu, mérite qu'on s'en aïllige. Quoy qu'il soit nécessaire d'examiner la conscience avec soin, il l'est encore davantage de haïr son péché, & de former une résolution ferme & constante de ne le plus commettre, sans quoy la confession que JESUS-CHRIST a instituée pour la guérison des ames, en augmente & en multiplie les maladies.

Pour le Chapitre.

I.

Le Supérieur ayant chanté *Requiescant, &c.* & ayant dit ce qu'il a jugé à propos, il fait sortir d'abord les Postulans, puis les Novices, & après les Religieux de l'Ordre qui ne se sont point stabilizés, si on ne les recite pour dire leurs coupes, ou pour être proclamés. Lorsque l'on commence les coupes, le Supérieur dit, *Lequatur de Ordine nostro*, & en même temps tous se prosternent; le Supérieur dit, *Quid dicitis?* & tous répondent essant prosterner, *culpar meos*; & après qu'il a dit, *Surgite in nomine Domini*, tous se lèvent; & ceux à qui il dit de venir dire leurs coupes, viennent pour cela devant luy, & luy font d'abord une inclination, sans se prosterner une seconde fois. Ce doit être par les plus anciens qu'il doit faire commencer les coupes. Les autres jours suivans, il doit continuer les coupes où elles sont restées le jour précédent, jusqu'à ce que tous les Religieux les aient dites. Ceux qu'il fait venir pour cela, se prosternent devant luy, & se relèvent quand il l'ordonne. C'est à luy à régler le nombre de ceux qui doivent se proclamer. En cette action, l'on est entièrement découvert, on a les bras abaissés, & on doit parler assez haut pour être entendu de tous.

II.

On s'accuse des fautes extérieures que l'on a commises contre la Règle, les coutumes de la maison, & les réglemens particuliers du Supérieur. On peut même, sans qu'on en fasse de luy, ny qu'on y oblige personne, s'accuser des pensées & des indispositions secrètes. Ce qui toutefois ne se pratique point qu'après les avoir communiquées au Supérieur, & avec sa permission. C'est ainsi que saint Basile & saint Ansoine desirant qu'on en use, aux re-

gles & aux maximes desquels saint Benoît nous renvoye dans le chapitre 73. de sa règle,

Assigna est, dit saint Antoine à les Religieux, ad vivendum via, si singuli vel observarent quod gererent, vel universi mentis cogitationes Fratribus referrent. Non enim potest aliquis peccare, cum retinens alteri quancunque peccasset, & subterfugis pudorem publicum impie proferendi. Transilla dit, dit saint Basile, omniaque spirituali corporali opere completa, antequam Fratres ad quietem discedant, annuquique apud se conscientiam judicis atque examine, si quid quod adhuc debuit fecerit, si quid coram qua prohibita sunt cogitaverit, si quid quod non debet locutus fuerit, si ad orandum tardius aut segnius fuerit, si inter pfellendam in ecclesiam aut in radium incidit, si denique aliquo communi & seculari vicia desiderio commotus fuerit, delictum non abscondat, sed in medium proferat, & omnibus pateficiat, ut per orationem communem sanetur qui hoc morbo detineatur.

III.

Les Freres se proclameront les uns les autres par esprit de charité & par le zèle de la gloire de Dieu, qui les doit porter à faire ce qu'ils peuvent pour établir de plus en plus son Royaume dans la Communauté dont ils sont les membres, & pour empêcher le bien qui y est, & la régularité qui s'y observe, ne s'affoiblisse & ne diminue. Ce qui commence d'ordinaire par la négligence de certaines pratiques qu'on estime peu considérables, & par la liberté qu'on se donne de se dispenser de quelques bonnes coutumes, sous prétexte qu'elles ne sont pas si importantes. Et on juge cette pratique des proclamations si nécessaire pour maintenir le bon ordre, qu'on croit pouvoir la nommer le soûtien & le nerf de toute la discipline régulière d'une maison. C'est pourquoy on conjure tous les Freres de s'y rendre très-fideles, & de ne pas prétendre s'en pouvoir dispenser, alléguant qu'on n'est pas établi pour être les censeurs des autres, & que ce devoir regarde ceux qui sont en charge, & on pas les inférieurs qui doivent être tout occupés à veiller fureux-mêmes. Ce sentiment est contraire aux premières constitutions de notre saint Ordre, aux maximes & aux institutions que notre Pere saint Bernard nous a laissées. *Fervet in nobis, dit-il, zelus Dei, amor justitiae, edicunt inquiratur. Nemo, Frater, vicia pal-*

Scem. 1. de
S. Joanne
Bapt.

IIII

per,

Cod. Regul. Tom. VI.

per, peccata diffimulat nemo. Nemo dicat: Nunquid confus fratris mei sum ego? Nemo quod in se est agnoscitur ferat, cum viderit ordinem deperire, nimis disciplinam. Est enim confiteri, flere cum argueri possit, & scire quia simili peccata facientes maneat, & confitentur.

IV.

VI c. 70.

On n'augmentera point, ny on ne diminuera point la faute dont on proclame, eo interpretant l'intention de son Frere à son desavantage, ou à son avantage, ou en quelque autre manière que ce soit; mais on l'exposera simplement en la manière qu'elle a paru.

Ibid.

On ne proclamera point sur des soupçons, ou des doutes, ou des rapports; on dira seulement les fautes que l'on sçait, pour les avoir vues ou entendues, & cela fort succinctement. Avant que de proclamer un autre, on dira tout haut; Je proclame D. N. ou mon Frere N.

Ibid.

Ibid.

Ibid.

On ne proclamera jamais le même jour, celui dont on a été proclamé; on ne doit pas proclamer un Religieux, tant qu'il est prosterne, mais attendre que le Supérieur l'ait fait relever, si ce n'est qu'il le laisse prosterne.

V.

VI c. 70.

Celui qui est proclamé, doit aussitôt qu'il s'entend nommer, se prosterner à sa place, & demeurer en cette posture jusqu'à ce que le Supérieur le fasse lever. Pour lors il vient devant lui, & lui ayant fait une profonde inclination, il écoute en silence la faute dont on le proclame. Si ensuite il est proclamé par un autre Religieux, il se prosterne de nouveau, jusqu'à ce que le Supérieur le fasse lever, & il en fait de même tout autant de fois qu'il est proclamé par differens Religieux. Toutefois il ne faut pas proclamer un Religieux qui l'a été par trois autres differens, & il faut différer à le faire à quelque autre jour, si ce n'est qu'il fût quelque faute dans le chapitre même. Car en ce cas, on pourroit le proclamer de cette faute, mais non pas de quelque autre.

VI.

On regarde comme une faute très-importante dans un Religieux de s'excuser jamais en quelque rencontre que ce soit, quand même il seroit innocent, &

on doit punir son excuse comme un violement de ce qui est commandé dans le 4. degré de l'humilité. *Quibuslibet irrogatis injuriis taciti conscientia parientium ampliat; tur;* mais on considérera comme une faute irrémissible, & qui mérite d'être très-rigoureusement châtiée de témoigner dans le Chapitre par quelque parole ou par quelque signe qu'on n'a pas commis la faute dont on est prosterne; quoy qu'en effet on ne l'eût pas commise. Outre la penitence que le Supérieur jugera à propos d'imposer, tous les Religieux se prosterneront aussi-tôt qu'ils entendent quelqu'un s'excuser, pour réparation d'une si grande faute, & pour en donner plus d'horreur.

VII.

On ne doit parler dans le Chapitre que pour s'accuser, ou pour proclamer quelqu'un, ou pour répondre au Supérieur. S'il arrivoit qu'on eût reconnu quelque faute considérable ou scandaleuse, on en avertiroit le Supérieur en particulier le jour d'après, & on n'en proclamera point, à moins que par quelque raison particulière il ne l'ordonnât.

Le Chapitre de Coulpes le tient tous les jours, excepté les Dimanches, & les Fêtes de garde. Car en ces jours on n'y reprend point les fautes. Que si on le fait quelquefois, cela doit être très-rarement & très-brièvement.

VIII.

On croit qu'il est inutile d'avertir qu'il ne faut jamais s'entretenir hors du Chapitre des fautes qu'on y a entendues, si ce n'est qu'on en parlât au Supérieur, bien moins en parler à ceux qui en auroient été proclamés, ou s'en plaindre à ceux de qui on l'auroit été, puisque la rigueur du silence qui interdit si absolument tout discours entre les Freres, remédie à cet Inconvenient; outre que l'union qui est entr'eux, & cette charité pure & sincère, laquelle seule ils ont en vue dans ces accusations mutuelles, & qui les unit ensemble parfaitement, ne permet pas qu'ils tombent, quand même ils en auroient les occasions, dans des fautes si grandes, & qu'on ne voit que trop ordinaires dans les Moines peu réglés, & dans lesquelles on ne s'applique pas beaucoup aux pratiques humil提高. Nos saints Peres ont eue tant d'horreur de ces fortes de fautes, & tant de crainte que les Religieux n'y tombassent, qu'ils ont

Cap. gen.
an. 1197.

ont ordonné que si quelqu'un s'y laissoit aller, il auroit six jours de suite la discipline dans le Chapitre. *Prohibemus omnino ne quis Monachus vel Conversus presumat pronuntiatori suo, signo aut verbo indignitatem offendere, vel sententiam Abbatis, aut Prioris, frateris qui Capitulum praestit, inducere, vel de hoc loqui aut significare extra Capitulum, nisi ei hoc potest corrigere: Qui aliter presumpserit, sex diebus continuis in Capitulo verberetur.*

IX.

La veille des Fêtes de Sermon, tous doivent se trouver au Chapitre, pour entendre la parole de Dieu de la bouche du P. Abbé, lequel outre ces jours, n'en laisse gueres passer, mesme de jours de coulpes, sans nous représenter nos devoirs, & nous exciter au service de Dieu, & à la pratique exacte de la Règle. Les veilles des Fêtes de la sainte Vierge & de la Toussaint, il faut estre tous au Chapitre Intique l'un annonce ces Fêtes.

X.

Lorsque l'on nomme dans le Chapitre le nom du Pape, du Roy, de l'Evesque du Diocèse, du R. P. Abbé, & de semblables personnes, & que le P. Abbé commande quelque priere commune, on s'incline profondément devant luy sans se lever de son siege: ceux à qui il donne quelque ordre particulier, en font de mesme.

XI.

Si un Evesque, ou un Abbé, ou un Religieux, ou quelque autre personne semblable vient au Chapitre pour y demander d'estre associé aux prieres de la Communauté, tous se lèvent lorsque le P. Abbé vient au Chapitre, & qu'il va à sa place conduisant celui qui demande cette association, & tous ceux devant qui il passe, s'inclinent; cette association se fait ainsi. Le P. Abbé qui est assis dans la chaire, tient sur ses genoux la Règle, & celui qui desire cette association se met à genoux devant luy, & posant ses mains sur le livre, il supplie le P. Abbé de le rendre participant des prieres & de toutes les pratiques & actions saintes de la Communauté; à quoy tous répondent, *Amen*: & ensuite le P. Abbé luy demande aussi la participation de ses prieres & de ses bonnes œuvres. Après qu'il est demeuré au Chapitre autant de temps que le P. Abbé le trouve bon, il le fait conduire

Cap. Regul. Tom. VI.

aux hostes par le Prieur ou par quelque autre Religieux, avant que les autres sortent, si ce n'est qu'il ne l'y retienne jusqu'à la fin du Chapitre. Si cette personne est d'une dignité particulière, tous se tiennent debout pendant cette cérémonie; autrement on est assis.

XII.

Lorsque le P. Abbé assemble extra-Vr. 70. ordinairement le Chapitre, il fait sonner la cloche du Chapitre, que l'on ne cesse point jusqu'à ce qu'il arrive. Tous se lèvent & s'inclinent, lors qu'il entre, & qu'il passe pour aller à sa place. Après y avoir achevé ce qu'il prétendoit, il se lève, & tous estant tournez vers l'Orient, il chante, *Adrianum*, &c. & on luy répond, *qui fecit &c.* & on se retire.

XIII.

Tout ce qui se dit, & ce qui se passe dans le Chapitre, doit demeurer dans le ^{libro} dernier secretaire, si ce n'est qu'on en parle au Supérieur, Intique ce n'a pas été luy qui l'a tenu.

Les Novices renouvellent leur demande dans le Chapitre en cette maniere: La lecture de la Règle estant faite, ils se prosternent devant le Supérieur, qui leur dit: *Quid petitis*, s'ils font plusieurs, & ils répondent, *misericordiam DEI & vestram*; puis ils se lèvent lorsque le Supérieur leur dit de se lever. Le jour de leur Profession, après que le P. Abbé a achevé son exhortation, ils se mettent à genoux devant luy, ils mettent leurs mains dans celles du P. Abbé, & luy disent: *Pater, promissis tibi obedientiam servatam Regulam sancti Benedicti Nomine usque ad mortem.*

Pour la Conference.

I.

ON se servira de ce terme de conference, & nullement de celui de recreation, qui est un mot inconnu à nos Peres aussi bien que la chose qu'il signifie, parce qu'ils ont estimé que toute recreation estoit interdite à ceux qui se retirant dans les Monastères n'ont point d'autres vûes que de se consacrer entièrement à la penitence, & d'y apprendre tous les jours à mourir, par une mortification continuelle.

On s'assemblera pour la Conference le Dimanche; & s'il arrive quelque Fe-

Capit. gen.
an. 1199.

ste de garde le Mercredi ou le Jeudi, on tiendra aussi la Conférence en ce jour, si le R. P. Abbé le trouve bon. Il faut excepter le Mardi de Pâque & de la Pentecôte, auquel il y a conférence. En Carême on ne la tient que le Dimanche.

II.

Le Supérieur assemble les Freres pour la Conférence, en tissant la cloche du Chapitre. Les Religieux arrivant dans la chambre où elle se doit tenir, se tiennent debout, chacun à sa place, jusqu'à ce que le Supérieur arrive, & leur dise de s'asseoir; alors en s'inclinant vers lui, ils s'assient sans se faire les uns aux autres aucune inclination. Si c'est le P. Abbé, tous s'inclinent vers lui, lors qu'il entre & qu'il va à sa place. Si ce n'est pas lui, on se contente de demeurer debout jusqu'à ce que le Supérieur fasse assavoir. Si celui qui préside à la Conférence est déjà dans la Chambre où elle se tient, lorsque les Freres y arrivent, chacun en y entrant lui fait une inclination. Ceux qui passent devant lui pour aller à leur place, ne font leur inclination que lors qu'ils passent devant lui; & lors qu'il leur dit de s'asseoir, ils s'assient & se couvrent, en lui faisant une inclination. Si un Religieux vient à la Conférence, lors qu'elle est commencée, il salut en entrant celui qui y préside, ou en passant devant lui, s'il y passe; il se tient debout à sa place jusqu'à ce qu'il lui dise de s'asseoir; & quand il lui dit de s'asseoir il lui fait une inclination; & puis il s'assied & se couvre sans s'incliner à ceux qui sont proches de lui.

III.

Chacun étant à sa place dans le même ordre qu'on est au Chœur, le Supérieur fait l'ouverture de la Conférence; & aussitôt qu'il avertit celui auquel la Conférence précédente est cessée, de parler, il se leve, il se découvre, s'assied & se couvre, lorsque le Supérieur lui dit de s'asseoir, & rapporte en peu de mots & avec simplicité ce qu'il a remarqué de plus édifiant & de plus portant à Dieu soit dans ses lectures particulières, soit dans celles qui se font en public; puis il se leve & se découvre, & après s'être incliné vers le Supérieur, il s'assied & se couvre en silence.

Ce que l'on vient de marquer, s'observe par tout où l'on tient la Conférence, soit dans la maison, soit dans quelque endroit du jardin, ou ailleurs.

IV.

Chacun s'y tiendra dans une posture modeste. On y aura toujours les manches de la coule levées. On y parlera de suite les uns après les autres.

On s'étudiera d'y faire paroître un visage gay, qui soit comme la marque de la paix du cœur, & de cette tranquillité d'âme que goûtent ceux qui sont à Dieu, & qui sont contents de leur état. On n'y parlera point à l'oreille d'un autre, ni en particulier, non pas même au Supérieur.

Si on avoit quelque difficulté sur les matières dont on ne juge pas à propos de parler aux Conférences, on pourra s'en éclaircir en un autre temps avec le Supérieur en particulier.

On n'y fera jamais un conte du monde, sous prétexte d'en pouvoir tirer quelque instruction, & on en bannira absolument les entretiens de gazettes, de nouvelles du temps & du monde, comme aussi tous discours de la Cour, ou du Collège, cela ne pouvant qu'indisposer les âmes, & les jeter dans la dissipation & dans le souvenir des choses qu'on a dû avoir oubliées.

On n'y parlera jamais de personne qu'en bien, si ce n'est de quelque défaut que tout le monde fait, pour porter les Freres à l'éviter, ou pour leur faire tirer quelque avantage pour le bien de leurs âmes du malheur des autres. Et comme il n'est pas aisé de discerner quand on en peut user de la sorte, on laissera au Supérieur de le faire, lors qu'il le jugera à propos, lequel doit se souvenir que dans ces rencontres il est besoin de beaucoup de prudence, pour ne point blesser la charité qu'on doit au prochain, & pour ne rien dire qui puisse scandaliser ceux devant qui on parle.

On dira rarement ses propres pensées, mais on rapportera celles des Saints, que l'on aura tirées de la lecture de leurs livres.

V.

On ne parlera jamais de soy, ny en bien ny en mal.

On

On n'y parlera jamais avec adion, ny avec des gestes du corps, ou de la main.

Ceux qui auront quelque chose à dire, ou quelque difficulté à proposer, ne le feront point qu'après s'être levé pour en demander permission, & l'avoir obtenu.

Aussi-tôt que celuy qui parle, s'ap-
petoit que quelqu'un de les Freres ve-
moigne avoir quelque chose à dire, il
doit se taire pour luy laisser toute li-
berté.

On n'y parlera jamais deux à la fois.
Les plus jeunes auront bonne grace d'y
parler moins que les autres. Il faut
toutefois qu'en cela ils agissent avec
beaucoup de liberté, & non point avec
contrainte.

S'il arrive qu'il y ait sujet d'insister
sur ce qui a esté dit, on ne le fera pas
plus d'une fois, & toujours avec grande
douceur & humilité, & après en avoir
obtenu la permission. Ceux qui con-
testent & soutiendront leur sentiment,
seront severement châtiés, les con-
stitutions étant le renversement des Ma-
isons les plus regulieres, & ne pouvant
estre sans blesser la charité.

On n'y citera aucun passage Latin
sans permission, laquelle ne doit s'a-
ccorder que rarement.

VI.

On prendra de ses lectures le sujet
ordinaire des Conferences, & ces lec-
tures seront de l'Ecriture sainte, de saint
Jean Climaque, de Cassien, des Vies
des saints Peres des Deserts, des Traitez
Ascétiques de saint Basile, de S. Ephrem,
des ouvrages de saint Bernard, & de quel-
ques ouvrages des saints Peres, qu'ils
ont composé plus pour échauffer le cœur,
que pour éclairer l'esprit.

VII.

On en bannira toute matiere de
Theologie Scholastique, de disputes, &
de toute autre chose capable de des-
secher le cœur, & elles se passeront de
telle sorte, qu'elles soient utiles & en-
couragantes.

On ne s'y entretiendra jamais des
affaires de la Maison; on n'y parlera
pas même de ceremonies, beaucoup
moins du service du Refectoire, & de
ce que l'on y sert, si on le trouve bon
ou mauvais: si le Superior trouve à pro-

pos d'en parler en quelque rencontre,
que ce ne soit que pour donner aux Re-
ligieux du mépris pour les viandes dé-
licates, & de l'estime des plus grossieres,
à l'imitation de nos Peres.

On n'y rapportera jamais aucune hi-
storie sur le sujet du péché de l'impureté,
& on n'en parlera jamais. On ne dira rien
qui puisse y faire penser ni directement,
ni indirectement. On doit en avoir un
si grande horreur, que l'on ne devroit pas
même sçavoir qu'il y eust un péché de
cette nature; ou si on l'a sçu, il en
faut même perdre toute memoire avant
que cela se peut. On suivra donc en
cela certe regle de l'Apôtre: *Nec co-
municetis in vobis, sicut decet Sanctis.*

Jamais il n'arrivera de dire, qu'on
n'a rien à dire, mais tout au moins on
dira quelques mots, quand il faudra par-
ler.

Quoyque toute vœté soit sainte,
il ne faut toutefois pour l'ordinaire choi-
sir que celles qui regardent nostre pro-
fession.

Aussi-tôt que le Superior fait
signe de finir la Conference, il faut
cesser le discours qu'on auroit commen-
cé, en laissant même les paroles impar-
faites, & s'en retourner dans le mê-
me silence qu'on y est venu.

On ne prolongera point la Con-
ference au delà d'une heure, à moins que
quelque raison extraordinaire y obli-
geât, & le Superior essayera d'y faire
parler plus de Religieux qu'il pourra.

Les Jours qu'il n'y aura pas de Con-
ference, on aura soin de profiter de la
solitude & du silence.

On n'admettra jamais dans les Con-
ferences sous quelque prétexte que ce
soit, aucune personne de dehors, soit
Religieux, soit seculier.

On n'y rapportera point d'histories,
& on n'y parlera point de choses arri-
vées depuis 40. ans, à moins qu'on
n'en ait parlé dans quelque lecture pu-
blique, ou que ce ne soit des actions de
nos Freres qui sont morts dont on parle.

Pour le Spéciment ou Sorties des debors.

Il n'y a rien qui contribue davantage
à la piété des Cloîtres que la plénitude
des Jours, c'est-à-dire de faire en
sorte qu'il ne se trouve point de vaines
dans la vie des Religieux, que le
11113 temps

temps fût toujours utilement employé, & qu'ils vacquent incessamment à des occupations saintes. Les premiers Moines ont eu cela extrêmement à cœur, & S. Benoît en a eu tant de soin, & a réglé & distribué si précisément le temps des exercices des Religieux, qu'il n'y a pas un seul moment dans la journée qui n'ait sa destination.

Nous avons suivi cette conduite autant qu'il nous a été possible, & pour cela nous avons rendu les Conférences plus rares qu'elles ne sont dans les autres Communautés Religieuses. Ce que nous avons établi d'autant plus volontiers, que nous ne voyons ni dans la Règle de saint Benoît, ni dans les Statuts de nos premiers Peres aucun temps destiné pour ces sortes de Conférences, & que dans le fond on a l'expérience que quand elles sont fréquentes, elles tirent de la retraite & de la vie intérieure, & causent dans les esprits du dérèglement & de la dissipation.

Nous avons aussi retranché le spacimenter que l'on a établi presque dans toutes les Congrégations & Observances Monastiques, sous des prétextes de nécessité, & qui au lieu de délasser & de consoler les Religieux, comme on le prétend, les jette dans le relâchement, & dans une liberté contraire à leur esprit, & qui ne convient point à des personnes de leur profession.

Cependant nous n'avons pas laissé de permettre quelquefois à nos Religieux de sortir tous ensemble pour aller tenir la Conférence dans les Bois, mais d'une manière, & avec des circonstances qui la rendoient utile, & qui en empêchoient tous les mauvais effets. Ils sortoient au son de la cloche du Chapitre, tous en silence un livre à la main, le Supérieur à la tête, en quelque endroit du bois, hors de la rencontre des séculiers. Ils s'écartoient à cent pas les uns des autres dans les bois. Après avoir passé dans la solitude environ une heure & demie, ils se rassembloient au signal que donnoit le Supérieur, & tenoient leur Conférence en la manière accoutumée; & après avoir dit les uns après les autres ce que l'Esprit de Dieu avoit pu leur mettre au cœur, le Supérieur frappoit de la main, & tous retournoient en silence au Monastère.

Si toutefois ceux qui viendroient après nous, jugeoient à propos d'en user comme nous avons fait quelquefois, nous n'avons garde de considérer en cela leur sentiment comme contraire

à votre conduite, pourvu qu'ils s'attachent exactement à toutes les circonstances que nous avons rapportées, & qu'ils bornent ces sorties à quatre ou cinq fois au plus pendant l'année, sans les multiplier davantage. Car comme nous les croyons utiles, quand elles sont rares, nous sommes aussi persuadés qu'elles ne sçuroient être fréquentes sans faire perdre aux Religieux le goût du Cloître, sans les rendre moins recueillis, & moins intérieurs, sans les jeter dans la languueur, & leur donner des desirs & des envies de chercher hors des enclosures de leurs Monastères des consolations qui leur sont interdites, & auxquelles il ne leur est plus permis de penser.

On prendra garde de changer jamais pour cela l'heure de l'Office, ni celle du Repas.

Pour le travail des mains.

I.

Aussi-tôt que l'on frappe la tablette pour le travail, tous les Religieux viennent dans le grand Parloir, où ils quittent leurs coules & leurs chaperons, qu'ils pendent aux chevilles qui y sont, mettant leurs chaperons dessous la coule, & se couvrant au même temps la tête de leurs scapulaires, en sorte que la calotte ne paroisse point. Les Novices vont au Chapitre, où ils plient proprement leurs chappes, qu'ils mettent sur les hants, & attendent qu'on frappe 2. ou 3. coups de la tablette.

On ne doit pas relever sa robe au dessus du genouil.

II.

On ira aux ouvrages assignez d'une manière qui n'ait rien de léger, de précipité, ny de lasche.

Les Religieux y porteront en leurs corps & en leur ame la mortification de Jesus-Christ. Ils ne permettront pas à leurs sens de prendre aucun essor dans les objets les plus indifférens, ny de se trop répandre dans les choses mêmes où ils seront occupés. Ils s'y employeront avec affectueux, & avec des sentimens humbles, considérant que le travail des mains est la première peine du péché, & un exercice propre à un état de pénitent & de pauvre, & que c'est un moyen très-puif.

puissant pour les sanctifier dans leur profession.

III.

Ils travailleront l'espace de trois heures tous les jours, une heure & demie le matin, & l'après-dînet, dans cette pensée que celui qui ne veut pas travailler ne mérite pas de manger le pain qui n'a été donné qu'à des personnes qui passeroient leur vie dans les travaux. Ils s'y occuperont de pensées semblables, & en pourroient prendre le sujet dans leurs travaux mêmes. Par exemple, s'ils travaillent dans l'Eglise, ils pourroient penser à ces paroles de David : *Domine, dilexi deservum domus tue*, &c. S'ils balayent, ils pourroient se souvenir de la drame Evangelique, qui est la figure de la grace du Baptême, & considerer que s'ils ont tant de soin de rendre propres les lieux differens du Monastere, & d'en ôster tout ce qui y peut choquer la vue, & en empêcher la netteté, quel soin ne doivent-ils pas prendre pour purifier leur cœur, qui est la demeure & le temple du saint Esprit, & sur lequel Dieu arreste ses regards sans discontinuation, & d'en retrancher tout ce qu'ils y connoissent qui peut offenser une Majesté si pure qui ne voit pas indifferemment l'indifference avec laquelle on s'efforce de luy plaire, mais qui dans tous les momens prononce sur nous des jugemens bien differens, selon qu'il nous voit tièdes ou ardents pour détourner de devant ses yeux ce qu'il y a en nous que nous connoissons luy pouvoir déplaire, & bleiser la vue de celui auquel nous avons de si grands interets de nous rendre agreables. C'est ainsi qu'ils imiteront les anciens Solitaires, qui s'entretenoient sans cesse dans leurs travaux de meditations saintes, qui s'élevoient jusques dans le Ciel & se remplissoient de lumieres, en mesme temps que leurs mains estoient occupées au travail, & qui n'interrompoient point leurs prieres & la meditation des divines Ecritures qu'ils sçavoient par cœur, non obstant la continuité de leurs ouvrages.

IV.

Ils feront eux-mêmes leur Jardin, qui doit estre leur subsistance, & le fond de leur vie à l'imitation de nos Peres.

Outre le travail du Jardin, ils s'employeront à tout ce qu'il y aura à faire dans la Maison, selon qu'ils y seront occupez par le Superieur, & sans préjudice de leurs autres exercices.

Ils feront les lessives, cureront les étables, & ayderont les Convers dans leurs ouvrages.

Ils pourroient aussi travailler hors de leur enclos, pourvu que ce soit sans avoir aucune communication avec les seculiers, non pas même avec les domestiques du Monastere, dont on se passera autant que l'on pourra ; ils ne doivent pas même travailler avec des Postulans Convers.

V.

Il faut estre indifferant pour toutes sortes de travaux, & recevoir avec une soumission sincere & cordiale celui qui est marqué quel qu'il soit. S'il eût permis de faire choix, il faudroit choisir le plus mortifiant & le plus rude. Ainsi comme on ne doit pas s'ingerer de soy-même à aucun travail, il faut recevoir ^{VC. t. 75.} comme de la destination, & de la main de Dieu ceux auxquels on est appliqué, soit par le Superieur, soit par celui qui a soin du Jardin, quelques vils & pénibles qu'ils soient, & quelque opposition qu'en ressentent notre amour propre, qui ne cherche que sa satisfaction ou nostre orgueil, qui suit les exercices humiliaos & assujettissans.

VI.

On ne s'inquietera point, ni on ne se plaindra jamais, soit de la voix, soit par les gestes, soit en quelque autre maniere, lorsque l'on trouvera de la difficulté en ce que l'on fait, & que l'on n'en pourra venir à bout. Il y auroit en cela de l'humeur, de l'impatience, & de la lâcheté. Il faut faire ce que l'on peut, & du reste demeurer en paix.

On aura soin d'interrompre le travail de ceux qui s'y porteront avec trop de chaleur, qui o'nt pour l'ordinaire que l'effet d'une secrette vanité, & de l'humeur, ou de l'inclination naturelle, & non pas de l'Esprit saint qui n'agit point avec indiscretion, mais qui fait chaque chose dans la mesure & la justesse qu'elle doit avoir.

Si on quitte le travail, on y re- ^{VC. t. 75.} tournera le plutôt qu'on pourra.

VII.

Lorsque le Superieur distribue le travail, on ne luy doit parler que de ce qui regarde le travail, & en peu de mots ; & pour ce qui est de ceux auxquels on peut

peut parler, on ne le doit pas faire alors.

On y gardera une très-exacte silence; le Supérieur même n'y parlera que le moins qu'il pourra. Nos Pères désireront qu'ils s'y explique plutôt par signe que par la parole. Si quelqu'un a à lui parler par quelque nécessité particulière, ils le retireront hors le travail, & ils diront en peu de mots, & d'une voix basse ce qui sera nécessaire.

Ibid.

Ibid.

Le silence que nos Pères voulaient qu'on observât durant le travail, étoit si rigoureux qu'il étoit presque celui de la nuit, & ils ne permettoient pas même à ceux qui ne se trouvoient pas au travail commun, de se faire des signes, à moins qu'ils ne travaillassent ensemble; mais ils voulaient qu'ils attendissent que le travail fût fini.

Ibid.

Ibid.

Ibid.

Durant le travail on ne doit point parler au Supérieur que de ce qui regarde le travail, soit lors qu'on y va, soit lors qu'on en revient: on doit aussi s'abstenir de faire des signes les uns aux autres sans une grande nécessité. Il n'est permis d'en faire hors ces rencontres, qu'à celui qui a soin de l'ouvrage auquel on est appliqué.

VIII.

Ibid.

Ibid.

On ne porte point de livre au travail pour y lire.

On ne s'y salue point. Ce qui s'entend du lieu où l'on travaille, comme dans le Jardin & les autres lieux où l'on travaille. Car, par exemple, si on se rencontre dans le Cloître, sans que l'un ou l'autre y travaille, on se salue, mais non pas si quelqu'un y travaille, & en cette rencontre on passe sans se saluer. Pour ce qui est du P. Abbé, s'il est dans le travail comme les autres Religieux, on ne le salue pas; mais s'il est en coule, on le salue en quelque lieu qu'on le rencontre, à moins que ce ne soit dans le lieu même où l'on travaille actuellement. S'il est avec des séculiers, on le salue quoiqu'il soit en scapulaire, & dans le lieu même du travail, au cas qu'il s'approche de quelqu'un des Frères pour voir & considérer son ouvrage.

IX.

Si dans le travail on blesse pour peu que se fût quelqu'un de ses Frères, on se met incontinent à genoux devant lui jusqu'à ce qu'il fasse signe de se relever.

Si on y a rompu ou gâté quelque chose, si on s'est blessé, on s'en accuse le plutôt qu'on peut au Supérieur, en se mettant pour cela à genoux devant lui, & lui montrant la chose gâtée. Si cela est considérable, on va chercher le Supérieur, s'il n'est pas présent; autrement on diffère à s'en accuser, qu'on le rencontre. Si on a gâté de la vaisselle, on va s'en accuser au P. Abbé même le plutôt qu'il est possible.

X.

Incontinent qu'on entend la fin du travail, on quitte tout, laissant même imparfait ce que l'on avoit commencé, si ce n'est qu'il ne fallût dégager quelque outil, ramasser les ordures du lieu où l'on balayait, & achever de couper du pain pour les potages, ou de nettoyer la vaisselle.

On revient en portant ses outils d'une manière religieuse, on les nettoie & on les remet où on les avoit pris. On en use de même à l'égard de ses habits.

Depuis la fin du travail jusqu'à ce qu'on ait repris sa coule, on ne salue point, si ce n'est qu'on se rencontre dans les Cloîtres. Pour le P. Abbé, on le salue en quelque lieu qu'on le rencontre, à moins qu'il ne soit dans le lieu des outils. En ce même temps on ne doit point parler à ceux à qui on le peut dans les autres temps, si ce n'est qu'on ait à s'accuser de quelque chose, ou demander en quelques mots courts quelque permission; mais il faut attendre qu'on ait repris sa coule & se retirer dans le petit Parloir, parce qu'on ne doit pas s'arrêter à parler dans le grand Parloir, dans le temps que les Religieux y sont pour reprendre leur coules, & dont ils ne doivent point sortir qu'ils ne se soient accommodés proprement, à moins qu'ils aillent à quelque travail particulier.

Lors qu'après le travail on sera bien échauffé, on n'ira point à l'Eglise ni sous les Cloîtres; mais on se retirera dans la cellule, jusqu'à ce que la grande chaleur soit passée.

Avant que d'entrer dans le Parloir, si on a été dans quelque travail dans lequel il est tombé des ordures dans la robe, on la secoue dans le Jardin, afin de ne pas salir le Parloir, ou les Cloîtres.

Reglement touchant le travail.

Des Fêtes de deux Messes.

Les premiers Religieux de l'Ordre de Cîteaux on regardé le travail des mains comme une de leurs obligations principales ; & parceque cet exercice quand il est rude, violent & difficile, dissipe les esprits & abat les corps, pour remédier à ces deux inconveniens, ils joignirent selon le mouvement de leur pieté aux Fêtes de l'Eglise quelques Fêtes particulieres qu'ils nommoient de 12. Leçons, ou de deux Messes, dans lesquelles ils s'abstinrent de tout travail, afin que les Religieux s'appliquassent dans ces temps à la lecture & à la meditation des choses saintes, ils réchauffassent leur pieté dans la retraite, & repaissaient les forces du corps dans le repos.

L'Eglise a depuis augmenté le nombre des Fêtes, & les Chapitres de l'Ordre en ont établi beaucoup de nouvelles ; de sorte que si l'on vouloit observer à la lettre cette abstinence de travail, les Religieux passeroient une grande partie de leur vie dans l'oisiveté. Cependant comme nous n'avons pas les mêmes raisons qu'avoient nos Peres d'interrompre nos travaux, parce que étant beaucoup plus moderez, ils ne causent ny de grandes dissipations, ny de grandes fatigues, & que cette multiplicité de Fêtes introduite dans l'Ordre, n'est ny de leur sentiment, ny de leur conduite, ny de leur esprit ; nous avons crû que nous nous y conformerions davantage, si entre toutes ces Fêtes de deux Messes nous en choissions seulement quelques-unes, dans lesquelles nous nous abstinrions de travailler des mains, de crainte que si en cela nous nous étendions plus loin, nous ne fussions préjudice à cette regularité si essentielle qu'ils ont pratiquée avec tant de religion, & qu'ils nous ont recommandée avec tant de soin ; & afin qu'il y eust en cela quelque chose de constant parmi nous, nous avons jugé à propos de déterminer quelles seroient ces Fêtes de deux Messes dans lesquelles on s'abstiendroit entierement du travail, ou on retrancheroit quelque partie du temps ordinaire destiné à cet exercice.

On s'abstient entierement de travailler durant tout le jour les Fêtes de l'Eglise, & celles de S. Benoît, de la Visitation, & de la Presentation de la sainte Vierge, & de S. Estienne Abbé de Cîteaux.

On s'abstient du travail le matin, & non pas l'après-dîner auquel on travaille. *Regul. Tom. VI.*

vaillie comme de coutume en ces jours de La Conversion de S. Paul, S. Joseph, S. Barnabé, sainte Magdeleine, la Transfiguration, le saint Ange Gardien, S. Luc, la Fête des Saints Moines ; & de même en ces Fêtes lors qu'elles sont transférées, S. Benoît & saint André.

On travaille le matin & l'après-dîner en ces Fêtes lors qu'elles sont transférées, S. Joseph, S. Mathias, S. Marc, S. Jacques, & S. Philippe, S. Thomas, la Conversion de S. Paul, & S. Barnabé.

Le jour du saint Nom de JESUS on travaille une heure seulement le matin, & autant l'après-dîner.

Si la Fête de S. Robert ne se rencontre pas avec les Fêtes de Pâques, on ne travaille que l'après-dîner ; si elle s'y rencontre, on travaille aussi le matin. On en use ainsi le jour de l'Invention de la sainte Croix, pourvu toutefois qu'il n'y ait rien qui presse pour le travail.

Jours auxquels nos saints Peres s'abstiennent du travail outre le Dimanche.

Afin de faire voir clairement avec combien de verité & de justice on a dit que cette multiplicité de Fêtes de deux Messes auxquelles on s'abstient du travail introduite dans l'Ordre, n'est ny de l'Institution, ni conforme à l'esprit & aux sentimens de nos Peres, on marquera icy quelles estoient les Fêtes auxquelles ils s'abstiennent de travailler selon qu'il est rapporté dans le Nomasticon de l'Ordre p. 154. & 155. Noël, la Circumcision, l'Epiphanie, le jour de Pâques, & les trois suivans, l'Ascension, la Pentecoste, & les trois jours suivans, S. Estienne, S. Jean, les Innocens, toutes les Fêtes de la sainte Vierge, S. Vincent, la Conversion de S. Paul, S. Mathias, S. Benoît, S. Marc, S. Philippe, & S. Jacques, l'Invention & l'Exaltation de la sainte Croix, saint Jean-Baptiste, & la Decollation, saint Pierre, saint Paul, sainte Magdeleine, saint Jacques, saint Pierre aux Liens, saint Laurent, saint Bartholomée, saint Mathieu, saint Michel, saint Luc, saint Simon & saint Jude, Tous les Saints, saint Martin, saint André, saint Nicolas, saint Thomas, la Dedicace, & les Fêtes du Diocèse. Cela fait quarante six jours outre les Dimanches. Ainsi quoique nous ayons retranché une douzaine de Fêtes de deux Messes, auxquelles nous ne laissons pas de travailler, toutefois nous travaillons encore dix jours moins que nos Peres, le nombre des

K k k k

Fe-

Festes auxquelles nous ne travaillons point du tout, ou nous rattrapons la moitié du travail, étant de 56. ou 57. sans compter les Dimanches.

Pour les Infirmes & pour l'Infirmier.

LA premiere chose que fera le Religieux malade sera de se disposer à se reconcilier avec Dieu par le Sacrement de penitence.

Quoyque la vie d'un Moine soit une vie de souffrances & de travaux, & qu'un Solitaire ne doive point avoir de pensée plus ordinaire que celle de la mort, à laquelle le conduisent insensiblement la plupart de ses exercices, néanmoins il ne faut pas qu'il laisse découvrir ses infirmités corporelles, mesme celles qui paroissent petites, à son Supérieur, avec autant de soin qu'il les doit cacher à tout autre, & les Freres l'en avertiront avec la mesme confiance qu'ils l'informent de l'état de leurs ames, sans prétendre qu'il prévienne par ses soins la declaration qu'ils sont obligés de luy en faire; & demeureront ensuite en repos, se tenant dans une grande indifférence pour ce qui regarde les remedes. Comme il n'enfant desirer aucun de soy-mesme, aussi n'en faut-il refuser aucun de ceux qui sont presentés par l'ordre du Supérieur; l'opposition qu'on y apporte est pour l'ordinaire un effet de la sensualité qui nous donne aversion de tous les medicamens à cause de leur desagrement & d'un orgueil secret, qui porte à refuser les soulagemens permis & legitimes.

II.

Si le Supérieur n'avoit pas jugé l'indisposition considerable lors qu'elle luy a été declarée, au cas qu'elle augmente, il faut l'en avertir avec simplicité, & cependant demeurer en paix, en luy laissant le soin de sa personne, de sa santé & de sa vie; il faut se souvenir qu'on s'est abandonné à la conduite invisible de Dieu en se soumettant à la conduite visible de son Supérieur, & qu'il n'est non plus permis à un Religieux de se mettre en peine de ce qui le regarde pendant la maladie que pendant la santé.

III.

Les infirmes ne s'appliqueront jamais à connoître les mouvemens de leur maladie, qu'autant qu'il leur sera ordonné, & ils ne prendront jamais de

remedes que par l'ordre du Supérieur.

Si quelque chose avoit fait mal à un Religieux infirme il ne s'en plaindra point à l'Infirmier, mais il en avertira le Supérieur. Le premier est une tres-grande irregularité, l'autre est dans l'ordre, & même d'obligation.

On ne témoignera jamais qu'on desire de la viande; quoyque la regle en permette l'usage, elle n'en permet pas le desir. C'est au Supérieur à déterminer ce qui est necessaire; & comme il doit beaucoup s'appliquer au soulagement des malades, ils doivent aussi dépendre absolument de ses soins, & luy abandonner entierement leur conduite.

On doit prendre garde de ne pas faire paroître la moindre inquietude sur le sujet de la nourriture, le malade en parlera le moins qu'il pourra, & évitera avec un tres-grand soin de tomber dans les inconveniens ordinaires aux infirmes qui n'ont point de vertu, qui est d'aimer le changement dans le manger, soit pour les viandes, soit pour le temps de les prendre; il doit estre pour l'un & pour l'autre dans une tres-grande indifférence, & suivre ponctuellement les ordres qui luy sont donnez par ceux que le Supérieur commet pour avoir soin de luy pendant la maladie.

Il faut qu'il soit dans le desir de quitter le plutôt qu'il pourra les soulagemens qu'on luy a accordés à cause de son infirmité; mais il ne faut pas qu'il entre en inquietude, & qu'il en témoigne trop d'empressement, ce qui ne proviendrait que de l'amour propre, & non point d'un veritable esprit de penitence.

IV.

On ne mangera point de viande, & on n'en mettra point dans les bouillons qu'on n'ait enduré six ou sept accès de fièvre, & on n'en accordera pas l'usage dans les maladies communes & ordinaires. On en usera autrement dans celles qui seront plus considerables, & dans les fièvres continuës.

On ne donnera aux malades que du bœuf, du veau, & du mouton, & jamais de menues viandes. Ils trouveront le necessaire dans les grosses, & il y aurait de la superfluité à leur en accorder de plus délicates, quand mesme la dépense en seroit moindre, & qu'elles ne coûtassent rien.

Ils ne mangeront jamais de viande qu'une seule fois le jour selon les anciens Statuts de l'Ordre.

On n'utérà jamais de sucre, ny de confitures.

Un malade qui doit avoir incessamment devant les yeux, selon le devoir de sa profession, l'image de la mort, ne doit rien tant appréhender que de vivre dans les maladies comme ceux qui n'y pensent point, & qui ne craignent rien tant que de perdre la vie.

V.

Les infirmes ne mangeront jamais de froit ny autre chose que ce qui leur sera donné par l'Infirmier, & de l'ordre du Supérieur, & seulement dans leurs repas.

Ils ne se fesseront jamais de la nourriture, ny des remèdes qu'on leur donnera.

Ils se rendront pour prendre leurs repas au temps qui leur sera marqué par l'Infirmier sans y jamais manquer.

Le plus jeune d'entre eux, ou le moins incommodé lira 8. ou 9. lignes de quelque livre de piété, au commencement & à la fin du repas, & ils diront tous ensemble le *Benedicite* & les Grâces de la même manière qu'on les dit à la Communauté.

A dîner & à souper ils se leveront ensemble de table, & ils prieront leurs serviettes tous en même temps. Pour ce qui est de ce qu'ils prennent le matin, ou lors qu'on ne fait qu'une simple collation, on le leve quand on a fait sans attendre les autres.

VI. c. 22.

Ils ne parleront jamais à table, sinon au Supérieur, & ils y garderont la même modestie & honnêteté qu'au refectoire.

Ils auront chacun leur portion séparée, & plusieurs ne mangeront point dans un même plat, ils ne mangeront aussi jamais auprès du feu. Ils mangeront toujours à la table, & jamais sur leur lit, à moins que la grièveté du mal ne les y oblige.

VI.

Ils se coucheront aux heures de la Communauté, & se leveront au cloch & *Cod. Regul. Tom. VI.*

en hyver à la cloche des Convers, à moins que la grièveté du mal les en empêche & que le Supérieur les en ait dispensé.

Ils diront ensemble l'Office de la nuit dans l'Infirmier, s'ils n'en sont dispensés. Ils ne sont point obligés à l'Office des Morts, qu'aux Offices solennels. Lorsque par quelque raison particulière ils disent avec la permission du P. Abbé Matines la veille, ils doivent le dire après avoir dit Complies quelque peu de temps avant que de se coucher.

Lors qu'ils ne peuvent pas aller à l'Eglise, ils disent l'Office à l'Infirmier dans le même temps qu'on le dit au Chœur, à moins que leur infirmité les en empêche. Ils doivent le dire à genoux, si leur infirmité le permet: s'ils ne le peuvent pas, au moins ils le commencent & le finissent à genoux, & à la fin de chaque Office ils disent *Pater* & *Ave*, comme on fait au Chœur.

Ils n'iront point à l'Eglise, qu'aux heures qu'on y dit l'Office, si ce n'est qu'ils aient à communier à quelque Messe qui se dit en quelque autre temps, ou qu'ils ne soient obligés d'en entendre quelque-une le matin devant Prime.

Ils ne doivent point servir à la Messe ibid. lors qu'ils iront à l'Eglise pour assister à l'Office: ils se placent dans le Chœur des Infirmes.

Ils ne parleront jamais à l'Infirmier durant l'Office sans quelque grande nécessité.

Ils ne se chaufferont point durant l'Office sans une nécessité véritable.

Lors qu'ils iront à l'Eglise ou qu'ils s'en reviendront, & de même en quelque lieu que ce soit hors de l'Infirmier, ils éviteront la rencontre des Religieux, & sur tout celle des Hostes.

Ils n'iront point se promener dans le Jardin durant l'Office ou le travail.

VII.

Ils ne se promèneront point deux ensemble dans une même allée du Jardin.

Ils parleront toujours avec douceur & charité à l'Infirmier, & ne sortiront point de l'Infirmier sans l'en avertir.

Ils ne parleront point des maladies de leurs Frères en leur présence, non pas même au Supérieur.

K k k k a

Ils

Ils ne parleront jamais auprès du feu sinon au Supérieur, ce qui ne s'entend pas de quelques mots, mais d'un discours qui ait quelque durée, ni lorsque quelqu'un des Supérieurs va voir les infirmes.

Ils garderont les unes avec les autres la même silence qu'ils font durant la saïeté.

Ils n'entreront jamais dans aucune des chambres de l'Infirmier, & n'en ouvriront pas même la porte sans une permission expresse du P. Abbé, excepté celle où ils sont.

Dés qu'ils seront entrez dans l'Infirmier, ils n'entreront dans aucun lieu régulier, excepté l'Eglise & le Chapitre; & si le P. Abbé leur donne quelque permission sur cela, ils en avertiront l'Infirmier. Ils ne mettront point la teste aux fenestres de l'Infirmier.

Ils n'osseront jamais en présence des uns des autres les pieds les leurs souliers pour les chauffer.

Entre la fin de Complies & la retraite ils pourront se chauffer & non plus après.

Ils ne liront jamais auprès du feu.

Ils ne passeront point d'un lit sur un autre sous prétexte de le repolier.

Ils garderont un silence exact lorsqu'on leur fait leur courtoise, quel que soit celui qui la leur fait.

Ils iront toujours aux lieux, si ce n'est que la gravité du mal ne les en empêche.

Ils ne diront point leurs dégoûts, ny leurs appétits, si ce n'est au Supérieur, à moins que le P. Abbé ne leur ait permis d'en parler à l'Infirmier en quelques rencontres.

VIII.

Nul n'entrera dans l'Infirmier sans la permission du Supérieur. Celui qui aura permission de parler à quelque infirme (laquelle permission doit se donner très-rarement, & seulement à ceux de qui l'on connoît que la conversation peut être utile & avantageuse aux malades) n'entrera point dans l'Infirmier pendant qu'ils prennent leurs repas, ou des remèdes, & il ne manquera pas de frapper à la porte, pour

sçavoir si rien ne l'empêche d'y entrer. On n'entreendra jamais un malade que de discours édificaux propres pour le porter à Dieu & capables de lui inspirer la patience dans les maux; mais jamais on ne lui parlera ny de la qualité des viandes ny des remèdes dont il use.

Plusieurs Religieux ne parleront point à un même malade; le Prieur ne parlera pas même à plus de deux ensemble, sans un ordre exprès du P. Abbé.

IX.

Comme les Infirmiers sont les lieux où les malades étant dispensés des austérités Monastiques, tombent pour l'ordinaire dans le relâchement & perdent le peu qu'ils ont acquis dans la vie pénitente; on les exhorte aussi d'observer exactement tous ces petits Règlements qui sont entièrement dans l'esprit de la Règle & selon les coutumes de nos Pères: & au cas qu'ils manquaient de les suivre avec fidélité, on se prévalant de ce que en ce temps-là leur Supérieur ne peut incessamment veiller sur leur conduite, qu'ils sçachent qu'ils ne sçauroient éviter la vûe & le jugement de Dieu; & on le prie de punir par miséricorde les fautes qui se commettraient contre des dispositions si saintes, & néanmoins par des châtimens exemplaires dont la crainte puisse contenir ceux qui ne se laisseroient pas conduire par l'amour de sa loi.

X.

On tiendra le Chapitre une fois ou deux la semaine dans l'Infirmier pour les malades en la manière ordinaire. L'Infirmier aussi-bien qu'eux se proclamera des fautes qui regardent son office. Cela n'empêchera pas les Infirmes de se trouver au Chapitre avec la Communauté pour y dire leurs coupes, au cas qu'ils le puissent & que le P. Abbé le trouve bon.

XI.

Aucuns séculiers, ny même les plus proches parens n'entreront point dans l'Infirmier, à la réserve du Chirurgien, encore ne le fera-t'il point qu'il n'y soit conduit par le Supérieur, qui pour cet effet sera averti aussi-tôt qu'il

qu'il sera arrivé par le Portier, lequel cependant le fera entrer dans la salle des Hostes. Si le Supérieur est empêché qu'il ne le puisse conduire lui-même, il le fera conduire par Dom Prieur. On l'avertira qu'il ne donne jamais son avis touchant les maladies en présence des Infirmes.

XII.

Le Supérieur & l'Infirmier auront soin que les Sacramens de Penitence, d'Extreme-Onction, & d'Eucharistie soient administrés aux malades dans le temps convenable.

L'Infirmier préparera de la cendre & de la paille pour y mettre le malade, lors qu'il sera prest d'expirer.

Il servira les malades avec soin & charité, & il ne leur parlera jamais qu'avec douceur & dans une modestie religieuse, & seulement pour les choses nécessaires, hors desquelles il luy est ordonné de garder un perpétuel silence.

Il avertira le Supérieur des moindres défauts & manquemens qui luy paraîtront dans les malades.

Il n'aura jamais de familiarité avec eux, quelle qu'elle puisse être, & se regardera comme devant répondre devant Dieu de tout ce qui peut arriver de mal dans l'Infirmierie, à quoy il aura pu remédier par sa fidélité à observer les statuts de son Supérieur & les dispositions de sa Règle.

Il ne fera jamais les remèdes en la présence des infirmes, & ne leur dira jamais ce qui entre dans leurs compositions.

Il apportera quelque chose pour les occuper pendant le travail, au cas que leur infirmité le permette.

Il tiendra l'Infirmierie dans une grande propreté.

Il aura soin d'en ouvrir les fenestres & de les fermer quand il en fera temps. Les malades ne s'en mêleront point, si ce n'est qu'il survient quelque temps d'orage & de grande pluie, ou qu'ils s'en trouvaient incommodés.

Quand les maladies sont dangereuses, & qu'on peut craindre d'être surpris, l'Infirmier allant à Matines, ira dans la chambre du malade pour s'assurer de l'état où il est.

Aussi-tôt qu'un Religieux malade va à l'Infirmierie, il y apporte sa couverture & le reste de son lit, mais non pas sa paille; il y apporte aussi son couvert, & lors qu'il en sort pour retourner à la Communauté, il rapporte tout cela.

La première chose dont il a soin, est de mettre les reglemens des infirmes entre ses mains.

Il luy fait savoir les Prières communes qu'on a recommandées dans le Chapitre, & les choses générales qu'on y a ordonnées; pour tout le reste qui s'y dit, ou qui s'y passe, il garde un silence rigoureux. Il ne fait point ses lectures à l'Infirmierie, il s'adresse au Cellerier pour tout ce qui est nécessaire pour les infirmes; il luy donne pour cela un billet, si le Supérieur le permet.

Il entre dans cuisine & dans le refectoire, selon qu'il y a affaire.

XIII.

Si un Religieux va à l'Infirmierie, ou s'adresse à l'Infirmier pour quelque besoin passager, sans demeurer à l'Infirmierie, ils ne se parlent point sans une permission particulière. Personne ne mangera jamais à l'Infirmierie sous quelque prétexte que ce soit, non pas même le Supérieur, à moins qu'il ne soit actuellement malade.

Comme l'Eglise est le lieu de la prière, où l'on doit recevoir les Sacramens & administrer les Sacramens, les infirmes ne manqueront pas de s'y trouver toutes les fois qu'ils auront à communier ou à le confesser, à moins que la gravité de la maladie ne les en empêche.

Jamais les infirmes ne boiront du vin, à moins qu'on ne leur en fasse prendre par forme de remède, comme lors qu'on en donne dans les défaillances de cœur pour faire revenir à soy, & semblables remèdes extraordinaires.

Pour ceux q. sont saignez pour de legeres infirmités.

Vc. c. 90.

Ceux qui auront cette permission du Supérieur (laquelle ne doit point s'accorder autant que cela se peut les jours de Feste de garde , ou les jeûnes d'Eglise) ne viendront point à Matines avec la Communauté ; mais ils les diront en particulier dans l'Eglise.

Ils iront à Prime & au Chapitre jusqu'à ce que l'Infirmier les avertisse de venir à l'Infirmierie : ce qu'il fera en hyver quelque temps avant la saignée afin qu'ils puissent s'y chauffer.

Ibid.

Environ une demie heure après la saignée, ils iront prendre le mixte au rectorioir. L'Ancien donnera la benediction, *Largior*, &c. & chacun se retirera après avoir epris le mixte, & dit les Graces comm on fait à la collation.

Ils assisteront dans le Chœur des Infirmes à la grand'Messe & à tous les autres Offices, qu'ils diront chacun en particulier, & ils n'iront point au travail.

Ils garderont un exact silence à l'égard de celui qui les aura saigné, ils dîneront & souperont avec la Communauté : s'ils ont esté saignez trop tard pour se trouver à dîner avec la Communauté, ils viendront à la seconde table.

Le jour suivant ils viendront à toutes les observances communes, excepté à Matines, & au travail, & ils prendront le mixte, si ce n'est pas un jour de jeûne d'Eglise.

Ibid.

Le troisième jour ils ne viendront point à Matines, à moins que ce ne fût une Feste de Sermon. Ils prendront le mixte le soir, ils suivront la Communauté, soit qu'on soupe, on qu'on ne fasse que la collation, ils avertiront celui qui distribuë le travail, qu'ils ont esté saignez, afin qu'il y ait égard en leur donnant leur travail.

Durant ces trois jours on leur donne du beurre pour le mixte & du laitage à dîner & à souper, le jour de la saignée, & le lendemain seulement.

Si le jour de la saignée, ou le suivant, est un jeûne de l'Ordre, ils souperont à la seconde table ; si

c'est un jeûne d'Eglise, ils l'observeront, ils dîneront à onze heures, si le Supérieur n'en juge autrement pour quelques-uns. A la collation on leur donnera quelque peu de fruit, & 4 ou 5 onces de pain.

Ils ne vont point souper les jours de jeûne que l'Ordre n'ait donné la seconde table.

CARTES DE VISITE

Faites par le Tres-R. Abbé de N. Dame de Prieres en l'année 1676. & 1678.

Ces deux Cartes se voyent écrites à la Trappe dans deux tableaux exposés dans une salle que l'on appelle de la Conference.

FRERE HERVE' DU TERTRE

Abbé de N. Dame de Prieres de l'Étroite Observance de l'Ordre de Cîteaux au Diocèse de Vannes en Bretagne, Vicaire General des Monastères desdits Ordres d'Observance dans les Provinces de Bretagne, Normandie, le Maine & autres adjacentes. Sçavoir faisons que visitant le devot Monastère de la Maison-Dieu Nostre Dame de la Trappe, accompagné de nostre venerable Confrere Dom Bernard Corbiere nostre Adjoint & Secretaire Prestre Profes de nostredite Abbaye de Prieres, nous y avons trouvé le R. Pere en Dieu Dom Armand Jean Abbé Titulaire d'iceluy, & avec luy trente-trois Religieux de Chœur, sçavoir seize Prestres, onze Clercs, & six Novices, avec douze Freres Convers, faisant ensemble le nombre de quarante-six, lesquels nous y avons appris estre venus pour la plupart de differentes Provinces, comme de celles d'Anjou, Bretagne, Normandie, Maine, Poitou, Bourgogne, & autres, dont quelques uns estoient Ecoliers étudiants en divers Colleges, d'autres Cavaliers, d'autres Soldats, d'autres Clercs d'autres Prestres seculiers & reguliers, d'autres Docteurs en Theologie, d'autres Religieux de divers Ordres, comme de celui des Chanoines Reguliers & des Hermites de saint Augustin, des Benedictins mesme de la Congregation de saint Maur, des Celestins, des Cordeliers, du Val des Choux, & du nostre mesme, tant de la commune

mune que de l'étroite Observance, & d'autres de diverses conditions & professions, & d'âges fort différens ; Tous lesquels cependant & non obstant cette grande diversité, différence & inégalité nous les avons tous trouvez si unis ensemble par le lien de la charité fraterielle, si uniformes en toutes choses, si également portez à leur devoir, & si universellement zelex pour l'observance régulière, & jouissans ensemble d'une si profonde paix, que pendant trois jours entiers employez à nostre scrutin regulier nous n'avons reçu aucune plainte ni des Supérieurs contre les Inférieurs, ni des Inférieurs contre les Supérieurs, ni des inférieurs les uns contre les autres, & o'y avons apperceu, ni remarqué non seulement aucun mécontentement, murmure, division, dissention, alienation, partialité, aversion, ou dégoût des uns des autres ; mais non pas même la moindre apparence, ou ombre de tout cela, dont ils ont tous un tres-présant & indispensable sujet de remercier continuellement Dieu avec nous. Et ainsi tout bien considéré & examiné, nous n'avons pas jugé à propos, ni nécessaire de leur faire aucune ordonnance, ni règlement ; mais seulement de les exhorter comme nous faisons de travailler tous les jours de plus en plus à s'avancer dans la perfection par le chemin de la penitence qu'ils ont embrassée, pensant au commencement de chaque jour que c'est peut-être le dernier de leur vie, & au commencement de chaque œuvre de penitence, que ce pourra bien être la dernière qu'ils feront jamais pour leur salut, & au commencement de chaque action de piété, soit à l'Eglise, au Chœur, ou ailleurs, que ce sera assez-tôt la dernière qu'ils auront le bonheur de faire en ce monde pour y glorifier Dieu.

Et afin qu'ils puissent toujours demeurer fermes, stables & inébranlables dans la profonde paix, union & concorde, dont Dieu les a jusqu'icy favorisez, nous les prions & conjurons par les entrailles de la miséricorde de nostre Dieu qui les a ainsi daigné visiter par cette grâce si extraordinaire du tenir bon de leur part dans l'amour & dans la pratique des moyens que sa divine bonté leur en a fait connoître & embrasser.

Premièrement dans l'amour de la solitude à l'égard du monde, renon-

çant de plus en plus de cœur, d'affection & d'effet à toutes les habitudes, connoissances, commerces même par lettres, visites & conversations tant au dedans qu'au dehors du Monastere, de peur que s'ils en avoient aucune avec les seculiers & mondains, il ne leur en advint autant qu'à la plupart des autres Religieux. *Qui commixti inter gentes & delicatas opera eorum, & fervorunt sculptilibus eorum, & salum est illis in scandalum.*

Secondement dans la solitude à l'égard d'eux-mêmes par une constante & inviolable observance du silence en tous temps, & en tous lieux, de peur que sous prétexte de s'entre-dire quelques mots de recreation, ou quelques paroles de consolation ou d'édification même, il ne leur en échappât quelque'une qui leur causât du déplaisir, du dédain, du chagrin, du mépris, du dégoût, ou de l'aversion des uns des autres, & ensuite le trouble de leur paix, la perte de leur amour mutuel, & la ruine de la charité, étant tres-certain qu'il ne faut bien souvent qu'un seul mot dit mal à propos, quoy qu'assez innocemment, & sans mauvais dessein pour allumer en des Communautés entières des feux de discorde & d'inimitié entre les esprits, que les plus sages & les plus zelez Supérieurs ne sçaroient quasi jamais éteindre.

Troisièmement dans l'aversion & dans la fuite de l'oisiveté, parce qu'elle est selon nostre saint Legislatteur l'ennemie capitale de nostre ame, que selon le Sage elle a enseigné toute sorte de malice aux hommes, & que les Moines mêmes en ne rien faisant ont appris à mal faire, & sont tombés en diverses tentations, illusions, ennais, chagrins, dépit, dégouts de leur profession, amour des passe-temps, & recherche des divertissemens mondains & irreligieux, comme du babil, jeu, commérations, promenades vagabondes, visites actives & passives, chasses & autres semblables, dont les Moines ne se le-roient jamais avisez, si leur oisiveté entretenait par l'abondance de leurs biens ne leur en avoit donné la matière, le temps, & les occasions. Pour lesquelles prévenir nous exhortons & conjurons lesdits Religieux de faire toujours soigneusement, aussi que nous avons dit, l'oisiveté, & pour cet effet d'employer toujours

bien fidelement tous les momens de leur vie en divers exercices de corps & d'esprit ; de lecture de livres pieux & non curieux , de prieres , d'oraisons , de meditations , de psalmodie , de chant , de Religion , de devotion , de pieté , & de travail des mains , suivant l'ordonnance de nostre saint Legislatteur , le prenant & acceptant en esprit de penitence , & en le pratiquant par obeissance , acquiescement & soumission à l'ordre de Dieu , & comme en execution de la sentence renduë & prononcée contre nous tous en la personne de nostre premier Pere Adam en ces termes : *In sudore vultus tui vesceris pane* , & en passant ainsi tout leur temps successivement & alternativement en ces divers exercices spirituels & corporels , ils en feront moins exposez aux tentations de leurs ennemis visibles & invisibles , moins susceptibles de toutes leurs mauvaises impressions , plus degagez de toute occasion de mal faire , moins sujets aux ennuis , aux degouts de leur profession , moins curieux des divertissemens , qui perdent tant d'autres Religieux , & moins indigens des consolations humaines . qui souventefois font perdre les celestes & les divines avec l'esprit de penitence dont tous les Religieux Solitaires doivent faire une singuliere profession .

De tout quoy nous avons bien voulu avertir lesdits Religieux , & le leur laisser par écrit , afin que d'un costé ceux qui sont maintenant dans les saintes dispositions où nous les avons trouvez , s'encouragent de plus en plus à s'y affermir , & que ceux qui viendront après eux en estant informez comme ils le pourront estre par la presente Carte de visite que nous voulons estre aussi lûe au Chapitre tous les Quatre-Temps de l'année , ils apprennent quels ils doivent estre en considerant l'heureux état , où par la grace de Dieu nous avons trouvé ceux que sa divine Providence a choisis pour estre les reformateurs & restauteurs d'une aussi miserable & deplorable Maison , qu'estoit celle-cy tant au spirituel , qu'au temporel , devant que la reforme & étroite observance de nostre sainte Regle y eust esté établie , comme elle est à present depuis 14 à 15 ans par la vigilance & par le travail continuel dudit R. Abbé .

Fait & prononcé auxdits R. Abbé & Religieux capitulairement assemblez audit Monastere de la Trappe ce 7. Février 1676. sous nostre signe manuel , celuy de nostre Secrétaire , & l'apposition de nostre sceau. Ainsi signé , Frere HERVE' , Abbé de Prieres , Visiteur & Vicair General.

F. BERNARD CORBIERE Secrétaire.

NOUS FRERE HERVE' DU TERTRE Abbé de Prieres en la qualité que dessus , sçavoir faisons que visitant ledit Monastere de la Trappe , nous y avons trouvé sous la conduite dudit R. Abbé seize Religieux Prestres Profes , dix Clercs aussi Profes , six Novices de Chœur , quatorze Freres Convers , & un Novice , faisant en tout le nombre de quarante-huit : & par le scrutin que nous y avons fait durant trois jours , nous avons eu cette consolation de reconnoître , & d'estre obligé d'avouer que le doigt de Dieu est dans la maison , & que la main mesme du Seigneur est toute entiere avec ceux qui y demeurent pour les soutenir & appuyer dans la vie penitente qu'ils y ont embrassée , dautant que par sa bonté & misericorde infinie de tous lesdits Religieux , quoy qu'il y en ait de fort âgés & mesme plus qu'octogenaires de petite & foible complexion & infirmes , nous n'en avons pourtant trouvé aucun qui nous ait rien dit , expose , ou demandé , ou mesme insinué , qui tende tant soit peu au relâche ; mais bien proposé , remontré & demandé d'augmenter leurs penitences , austeritez & mortifications , en ordonnant entr'autres choses qu'on les traitast également sains & malades , en sorte qu'on ne leur donnast rien d'extraordinaire , de meilleur , ni de mieux apuré en maladie qu'en santé , entretranchant mesme de leur ordinaire , qui n'est pourtant que tres-petit , ne consistant qu'en une soupe à l'eau & au sel avec un peu de choux , ou autres herbes , & une pittance de legumes , avec pareil assaisonnement , en du pain assez bis , & une chopine de cidre , joint que par la mesme bonté & misericorde de Dieu leur bonne intelligence , paix , union , concorde & charité , bien loin de diminuer , n'a fait que se confirmer , augmenter & perfectionner : ce que nous declérons & certifions ,

non pour leur donner sujet de s'en estimer davantage & d'en tirer vanité ; mais pour les avertir comme de la part de Dieu , au nom duquel nous sommes venus les visiter , qu'ils ont une obligation indispensable de l'en remercier toute leur vie , & pour leur servir comme de memorial , & à ceux qui leur succéderont & composeront cy-après leur Communauté ; afin que s'il arrivoit qu'ils se sentissent portez au relâche en quelqu'une desdites choses , ils eussent honte de le faire , & confusion de finir mal à propos après avoir si bien commencé ; & afin aussi que si ceux qui viendroient après eux venoient à s'oublier de leur devoir & à vouloir se relâcher en de si louables observances , ils en fussent empêchez en réfléchissant sur l'exemple de leurs prédécesseurs , & sur la peine qu'ils ont pris à rétablir la discipline reguliere en ce lieu.

Ce qui estant ainsi supposé , attesté & certifié par nous comme veritable devant Dieu , nous n'avons point jugé à propos de leur faire aucune nouvelle ordonnance , sinon celle de se bien souvenir & de se servir toujours bien des trois moyens que nous leur avons marquez dans nostre précédente Carte de visite pour se maintenir dans leur bonne observance , les assurant que pourvu qu'ils s'en servent bien , ils feroient de près nos premiers Peres aussi bien que leurs Confreres , qu'ils ont eu le bonheur d'avoir pour compagnons dans leurs exercices de penitence , & qui sont passez de cette vie à une autre meilleure , comme pour leur en frayer & montrer le chemin.

Et pour les aider de plus en plus de nostre part selon l'obligation que nous en avons comme leur Pere & Supérieur quoy qu'indigne , à s'y avancer de jour en jour , nous les prions & admonestons de se souvenir de ce que nous leur avons dit & representé tant en public qu'en particulier , au Chapitre & ailleurs.

Et premierement sur ce que nous leur avons remontré qu'ils estoient cy-devant morts à la grace par le peché , ils doivent prendre de la occasion de s'humilier devant Dieu , & de se confondre en la presence d'avoir esté si malheureux d'offenser sa divine Majesté , ils doivent ensuite s'entreexciter à vanger sur eux-mêmes

Cod. Regul. Tom. VI.

par la penitence l'injure qu'ils luy ont faite en se departant de son obéissance. Et parce que c'est le peché par lequel ils sont tombez dans ce malheur , ils doivent travailler conjointement à se vanger eux-mêmes de luy , en le faisant mourir en eux-mêmes ; ce qu'ils doivent croire ne pouvoir mieux faire qu'en le faisant comme mourir de faim , en retranchant tout ce qui a pu ou qui pourroit à l'avenir nourrir & entretenir le vice & le peché en eux-mêmes , dans leur Maison , & dans leur Communauté , & spécialement celui de nos premiers Peres , qui fut d'intemperance & de gourmandise.

Secondement , fut ce que nous leur avons representé qu'après avoir esté morts à la grace par le peché , ils estoient devenus morts au peché par la grace , & entre autres par celles du Baptême , par celle de la Penitence , & par celle de leur Profession Religieuse , qui a esté pour eux comme un second Baptême ; ils doivent en premier lieu taire de conserver à jamais la memoire d'un si signalé bienfait : en second lieu employer tous les jours de leur vie , leurs cœurs , & leurs bouches , & tous les Pseaumes , Hymnes & Cantiques de louange qu'ils pourront pour en remercier Dieu , invitant même toutes les creatures à les aider à s'acquiescer de ce devoir. En troisieme lieu , puis qu'ils ne sont sortis de l'état de mort , & ne sont retournez à la vie que par la grace , ils doivent en tout & par tout en suivre les traits , & faire toutes choses en son esprit , & non par pure inclination naturelle , par coutume , ou par nécessité , & pour cet effet ils doivent prendre pour eux cet avis salutaire de l'Apôtre de la grace à l'un de ses disciples contenu en ces mots : *Resuscita gratiam que tibi data est* , tâchant continuellement de renouveler & de ressusciter en eux-mêmes les graces qu'ils ont receûs de Dieu au Baptême & es autres Sacrements , & même en leur Profession , lors qu'ils l'ont faite , de vivre à Dieu & pour Dieu dans l'estroite observance de nostre sainte Regle.

A quoy nous ajoûtons que la grace de Dieu , par laquelle ils sont heureusement morts au peché , estant un celeste tresor , lequel dans le langage de S. Paul ils portent dans des

LIII

VI

vastes fragiles, ils doivent marcher par tout avec beaucoup de prudence & de circonspection, de peur de rencontrer aucune chose capable de les faire rompre entr'eux, & de peut de s'entrechoquer jamais, n'y ayant rien dans tout le Christianisme, & spécialement dans la Religion, capable de faire perdre la grace, comme ces rencontres, ces chocs, & ces heurts entre les Freres.

Et sur ce que plusieurs comparent la grace à un onguent précieux ou celselle parfum, que Dieu a daigné verser en leurs cœurs, ils doivent prendre garde à l'y bien conserver, & empêcher les mouches importunes des pensées du monde, de la chair, & du démon d'y tomber jamais; & s'il arrivoit qu'il y en tombât quelques-unes, ils se souviendront pour les en ôter promptement, que *Stafica morientes perdit adorem angelorum.*

Enfin parce que toutes les graces sont comme autant de talens que Dieu leur a donnés, ils doivent appliquer leurs soins à les faire valoir, & y employer leurs corps & leurs esprits, toutes les facultés de leurs âmes, & tous les membres de leurs corps, pendant qu'ils y sont indifféremment obligés, par la nécessité où ils sont d'en rendre un jour compte à Dieu, pour en être ensuite loués & récompensés, s'ils les ont fait profiter, ou pour en être blâmés & châtiés, s'ils y ont manqué.

Troisièmement, sur ce qu'après leur avoir fait voir qu'étant premièrement morts à la grace par le péché, & ensuite au péché par la grace, ils étoient non obstant toujours incertains s'ils mourroient en grace ou en péché, nous les avons exhorté, comme nous les exhortons encore en premier lieu à vivre toujours en la crainte de Dieu dans la vûe & dans l'apprehension de ses jugemens terribles & redoutables opérant leur salut avec crainte & tremblement, *cum timore, & tremore operantes salutem suam.* Secondement, à avoir soin de s'assurer de leur vocation & de leur prédestination à la gloire par toute sorte de bonnes œuvres, prenant pour eux cet avis salutaire de saint Pierre: *Servate ut per opera vestra bona certum vestram vocacionem faciat.* Et parce que quel-

ques choses que nous disions & faisons, il est toujours vray de dire que *Non est voluntas, neque concupiscentia, sed misericordia DEI.* Ils doivent toujours avoir recours à la miséricorde de Dieu, espérer tout d'elle & de sa grace, y mettre leur espérance, y fonder tout le mérite de leurs bonnes œuvres, & la récompense qu'ils en attendent. Et comme cette miséricorde est au dessus & l'emporte sur toutes les œuvres, & même sur celles de sa puissance & de sa justice, & qu'elle est infiniment plus grande que toutes nos misères, que tous nos péchés, & que tous les crimes du monde, ils doivent entièrement s'y confier; mais avec humilité s'en juger indignes, parce que plusieurs s'en estimeront indignes, plus ils s'en rendront dignes, en sorte qu'ils pourront avoir la consolation de voir verifié en eux cette sentence de Notre Seigneur en l'Evangile de ce saint jour de Dimanche: *Qui se exaltat humiliabitur, & qui se humiliat exaltabitur.*

Et au surplus renouvellant & confirmant notre précédente Carte de visite, nous leur recommandons & en joignons l'observance & la lecture, comme aussi de la présente aux Quatre-Temps de l'année, au moins alternativement.

Fait & prononcé auxdits R. Abbé & Religieux de la Maison d'eu Notre-Dame de la Trappe capitulairement assembles ce dix-huitième Septembre mil six cents soixante & dix-huit sous notre signe manuel, ce jour de notre Secrétaire, & l'apposition de notre sceau. Signé, Frere HERVE, Abbé desPrieres, Vicaire General.

F. P. ALBERIC DELA PORTE, Secrétaire.

QUELQUES REGLES ET PRATIQUES GENERALES.

Comme le silence est l'ame des Maisons Religieuses, on fera très-exact à l'observer, & l'on usera à l'égard de ceux qui y manqueront, de penitences rigoureuses, telles que sont les disciplines dans le Chapitre, jour-

jointes aux jeûnes au pain & à l'eau, ainsi qu'il est porté par les anciennes constitutions. On usera d'une severité semblable même envers ceux qui parleront de choses nécessaires, quand ils le feront d'un ton de voix trop élevé.

Les Religieux n'auront entre eux aucune communication ny de vive voix, ny par billets, ny en quelque autre manière que ce soit, hors celles qu'ils ont dans les Conférences. Ils en auront encore moins avec les personnes de dehors soit Ecclesiastiques, soit Religieux, soit Laïques. Ceux qui parleront le feront toujours d'un ton de voix bas, & jamais sans nécessité.

VI. c. 71.

On n'appellera personne de loin ny de la voix, ny en frappant des mains, excepté le Supérieur.

On ne parlera jamais après Complies, non pas même au Supérieur, jusqu'au lendemain après Prime.

On ne confessera point devant Prime.

Pour éviter toute occasion de se pouvoir parler, jamais deux Religieux ne se trouveront seuls proche l'un de l'autre : & si on en trouve, on considérera cette faute comme la rupture du silence ; & la pénitence sera la même : ce qui toutefois ne s'entend pas du temps du travail. Pour ce qui est des Novices, ils ne doivent jamais travailler deux seuls, l'un auprès de l'autre, en quelque lieu que ce soit.

De même pendant que l'on tient le Chapitre, deux Religieux ne doivent pas se trouver seuls dans le chœur.

Si par hazard on se rencontre seul avec un autre au Chapitre devant Prime, on allume une chandelle, & on passe de l'autre côté : s'il en vivent un troisième, on éteint sa chandelle, & on se joint aux deux autres.

Si c'est dans la chambre commune ou ailleurs qu'on se trouve seul avec quelque autre, on s'éloigne l'un de l'autre.

Si on est obligé d'aller dans le lieu où l'on met les hardes quand elles sont sales, celui qui y ira, *Cod. Regul. Tom. VI.*

laissera la porte ouverte, afin de marquer à celui qui voudroit y entrer, qu'il y a quelqu'un, & qu'il faut attendre qu'il en soit sorti pour y entrer. De même on n'ira jamais dans ce lieu durant l'obscurité, ou durant la Meridienne, ou après Matines devant Prime.

On ne demeurera jamais seul dans aucun lieu durant l'obscurité, & ceux qui peuvent parler, ne le feront point dans les tenebres de la nuit.

On gardera un exact silence depuis le dîner jusqu'à la fin de la meridienne, qui sera les jours de deux repas depuis Midy jusqu'à None, & depuis Sexte jusqu'à None les jours de jeûne. Il n'y a point de meridienne depuis le 14. Septembre jusqu'à Pâques.

II.

Les Freres déclareront les indispositions de leur ame au Supérieur ainsi que saint Benoît l'ordonne, aussi-tôt qu'elles naîtront, afin qu'il puisse par ses salutaires avis y remédier d'autant plus efficacement, qu'elles sont pour lors les plus faciles à guérir.

III.

Les Freres agiront toujours les uns avec les autres beaucoup de déference, d'honnêteté & de charité ; & jamais il ne leur échappera un signe, ou une parole qui soit le moins du monde ou rude ou desobligeante. Si par malheur quelqu'un de ceux qui ont permission de parler, laissoit échapper une parole rude à moins que ce ne fût un Supérieur, il en fera aussitôt satisfaction, en se prosternant aux pieds de celui à qui il aura ainsi parlé, & y demeurera jusqu'à ce qu'il lui fasse signe de se lever.

Ils prendront garde aussi de ne jamais témoigner quelque affection ou inclination particulière pour quelqu'un, plus que pour un autre, n'y ayant rien qui ruine davantage l'union & la charité, & ensuite tout le bien qui peut être dans une Communauté, que les amitiés particulières.

IV.

Le Supérieur ne doit pas croire légèrement les Rapports qu'on luy peut faire. Il est bon, & quelquefois nécessaire d'approfondir les choses, afin que la correction en soit plus utile.

Comme il doit avoir beaucoup de compassion pour les fautes d'infirmité & de surprise, aussi il faut qu'il fasse paroître une fermeté inébranlable à l'égard de celles qui viendroient de la malignité & de l'orgueil.

V.

Pour empêcher les relâchemens qui s'introduisent d'ordinaire par les avantages que les plus anciens Religieux s'attribuent à cause de leur antiquité; on observera avec grand soin que les plus anciens aient en toutes choses ce qu'il y a de moindre & de plus vil, comme pour le manger, pour les vêtements, pour les cellules, s'il arrivoit que l'occasion s'en présentât; & même pour les travaux selon la disposition de leur santé, la force de leur corps, la prudence & la discrétion du Supérieur, n'y ayant rien qui soit plus selon l'esprit de la Règle, que la discipline soit plus exacte pour les anciens, que pour les autres, comme il paroît par les paroles du Chapitre 60. *Sciens se multo magis disciplinæ regulari subditum.*

VI.

VL c. 70.
& .1.

En quelque lieu que les Freres se rencontrent, ils se saluent en se découvrant & s'inclinant d'une manière mediocre, hors le temps de la nuit, le côté de la lecture, quand ils sont dans les Cloîtres, le lieu où ils travaillent, l'Eglise, le Dortoir, le Refectoir, le Chapitre.

On salut les Hostes avec beaucoup de respect.

On salut le P. Abbé en s'arrêtant, se découvrant entièrement, & se tournant vers luy avec une inclination profonde, ce qui s'entend hors le Dortoir, le côté du Cloître de la lecture, quand les Freres y sont, le lieu où ils travaillent, & le temps de la nuit.

On salut comme on fait le P. VL c. 71. Abbé les personnes d'une qualité distinguée, si on en est averti, & les Abbez de l'Ordre qui surviennent dans le Monastere. Que s'il y en a plusieurs en même temps, on ne salut ainsi que celui qui tient au Cheux la place du P. Abbé, & pour les autres on les salut comme les autres Religieux.

Quand on se salut les uns les autres, on se découvre à moitié & on s'incline modiquement. On salut de même l'image de la sainte Vierge qui est dans le Cloître. On se tourne vers elle, & on s'arrête un moment pour la saluer.

VII.

Si lors qu'on est appelé soit par la cloche, ou autrement on avoit commencé quelque chose qui fust telle qu'on ne pût l'interrompre sans quelque perte considerable, on peut l'achever.

Si l'on trouvoit quelque papier dans la Maison, ou ailleurs, ce seroit une tresgrande faute de le ramasser, & de le lire: on la punit avec une tres-grande severité.

On aura soin de se tenir propre tant sur soy, que dans sa cellule. Ceux qui seront mal-propres passeront pour puerileux. On évitera l'affection avec le même soin.

On n'a jamais les manches de la coule abaissés en quelque lieu que l'on marche en particulier, hors l'Eglise.

On ne manquera pas de couvrir les livres qu'on aura reçeus pour lire.

On ne se servira de pantheonnes que durant la nuit, & au retour de Matines on prendra ses souliers.

On ne laissera point ouvertes les portes soit du Dortoir, soit de l'Eglise, ou de quelque autre lieu que ce soit, excepté celles du Chapitre & du grand Parloir, par laquelle on va dans le Cloître. On ouvrira les portes, & on les fermera le plus doucement que l'on pourra, étant contre l'exacte observation du silence d'en user autrement.

VIII.

VIII.

Vt c. 72.

On n'entrera jamais dans la cuisine, non plus que dans le Refectoire dans les Offices sans permission, excepté le serviteur de cuisine, le Sacriste, le Refectorier, le Celerier, l'Infirmier, celui qui a soin des Hosties.

L'on n'y parlera point, mais s'il y a quelque chose à dire, on se retirera dans l'allée qui en est proche, & l'on dira eu peu de mots ce qui sera nécessaire.

Ceux qui auront permission d'y entrer n'y demeureront pas longtemps, mais en sortent le plutôt qu'ils pourront.

Nul ne se messera de régler ce qu'il faut donner pour la nourriture des Religieux, ny de la manière de l'appeller, que le R. P. Abbé & le Celerier.

Si l'on a à laver quelque chose, on ne le fera pas dans la cuisine, mais dans la lessiverie, excepté lors qu'il faut laver la vaisselle.

Si on a besoin d'eau chaude, on n'en prendra point dans les vaisseaux de la cuisine qui seront sur le feu, sans en faire signe au Frere qui est à la cuisine.

IX.

Personne ne peut aller à la Bibliothèque qu'avec la permission du Supérieur, laquelle il n'accordera que très-rarement, n'y ayant rien de si ordinaire aux Religieux, que de succomber à la tentation de la science, & à la curiosité des lectures.

X.

Vt c. 74.

Il n'est pas permis de communier aux Messes des Morts, ni d'y recevoir la paix.

Ibid.

On ne baise point la main du P. Abbé qu'à l'Autel, ou lors qu'on lui donne sa croix, ou qu'on lui présente les cierges de jour de la Purification.

Vt c. 72.

Hors le temps du travail, on ne doit point quitter sa coule.

On ne doit jamais paroître sans scapulaire, lors qu'on n'a point sa coule.

On évitera la rencontre des séculiers, & on les fuira; ainsi on ne parlera point au P. Abbé, lors qu'il sera avec quelque séculier, ou avec quelque personne étrangère.

XI.

Les Novices sortent du Chœur avant les Religieux, & ne doivent point leur faire de signe, sans une nécessité particulière.

Ils ne seront point serviteurs de cuisine.

Ils ne liront point dans les livres communs, si ce n'est qu'ils n'ayent à prévoir la lecture qu'ils doivent faire devant Complies, ce qu'ils ne feront pas même sans permission.

S'ils ne sçavent pas par cœur le Pseaume, ils employeront à l'apprendre l'espace qui est entre Matines & Prime, en sorte qu'ils le sçachent tout entier, s'il se peut, avant leur Profession.

Ils ne parleront qu'aux Supérieurs, à celui qui a soin d'eux, & au Religieux qui leur montre le chant, auquel ils ne parleront que de ce qui regarde le chant même, & avec toute sorte d'humilité & de modestie.

XII.

Hors le temps de l'Office & du travail, ceux qui n'auront point d'emploi qui les appelle ailleurs, seront ou à prier dans l'Eglise, ou à faire leurs lectures dans le Chapitre après Matines, ou dans les Cloîtres durant le jour.

XIII.

On aura grand soin de secourir les pauvres, & outre le pain & les viandes communes du Refectoire qu'on leur donnera en la manière accoutumée; s'il y en a quelqu'un qui ait un besoin particulier, on lui donnera jusqu'à un écu, ou une demi-piastre selon sa nécessité: ce qui s'entend des passans & des gens qu'on ne connoît point; car pour ceux du pais & du voisinage, on n'y met

L i i i j point

point de mesure, & on les assistera selon leurs besoins, & autant que les biens du Monastere le pourront permettre. Le Celerier aura un soin tres-particulier de s'informer de leurs necessitez, & de l'exposer au P. Abbé.

XIV.

Les Religieux qui sont dispensés de Matines, ne manqueront point d'assister à Prime.

XV.

Lorsque l'on trouve dans la cellule quelque chose de neuf que le Religieux qui est au vestiaire y a mis, on ne s'en fert point, sans en avoir demandé permission.

XVI.

Les Religieux qui ne sont point Prestres entendront la Messe matutinale les Dimanches & les Fêtes de garde. Ils seront tous dans les hautes Chaires. Ceux toutefois qui auront entendu la Messe devant Prime, ou qui auront des Offices qui les occuperont, ou qui auroient à communier à une basse Messe devant celle de la Communinn, ne seront point obligés d'assister à la Messe matutinale. Le premier Dimanche de Carême, celuy des Ramcaux, & les autres Dimanches ou Fêtes de garde qui arriveront la veille de quelque Fête de Sermon, tous demeureront au Chapitre pour y écouter l'exhortation du P. Abbé, & ne seront point obligés d'assister à la Messe matutinale.

Reglemens pour les Hostes.

I.

ON n'en recevra point que ceux que la charité & la pitié voudra que l'on reçoive, & qu'on aura sujet de croire être adressés par la Providence divine. On leur rendra tous les devoirs de l'hospitalité, prenant sur tout garde à ne point faire paroître qu'on est chargé de leurs visites.

II.

VI c. 17.

Le Portier leur ouvrira la porte, après avoir dit *Deo gratias*, & il se

mettra à genoux en s'inclinant profondément devant eux; ensuite il dira *Benedicite* en leur présence par manière de salutation. Puis il les fera entrer dans la petite salle voûtée, les priant de se donner un peu de patience, jusqu'à ce qu'il aille avertir le P. Abbé de leur arrivée: ce qu'il fera aussi-tôt, cherchant le P. Abbé par tout, hormis dans l'Infirmerie où il ne doit point entrer, se contentant de faire quelque signe à la porte, & d'y frapper pour luy parler. Ayant averti le Supérieur, il retournera aux Hostes, & ne leur parlera pas davantage. S'ils arrivent pendant l'Office, il faut les faire entrer dans la même salle, & leur témoigner que ce n'est pas la coutume d'avertir pendant l'Office; on le fera néanmoins s'il y a nécessité; & si on juge que les personnes soient telles que la charité ou la civilité chrétienne ne permette pas qu'on les fasse attendre.

Le P. Abbé ayant été ainsi averti, il donne ordre à celuy qu'il a destiné pour la reception des Hostes, d'aller les recevoir; lequel après les avoir salués profondément, VI c. 17. ou s'être mis à genoux devant eux, les conduit à l'Eglise, où il leur donne d'abord de l'eau benite, & se tient un peu derrière eux durant qu'ils font leur priere. Si c'est un Evêque un Abbé qu'il reçoit, il leur presente l'aspersoir en leur baissant la main. Leur priere étant faite, il fait le signe de la Croix sur soy, & les conduit à leur appartement, où il leur fait la lecture de quelque livre de piété, après avoir dit devant eux *Benedicite*, par forme de salutation.

Si les Hostes viennent pendant la lecture de Complies en hyver, le Portier doit prendre le livre, & l'absconle avec de la chandelle, & se presenter au P. Abbé, lequel fait signe aussi-tôt à celuy qui est chargé du soin des Hostes, de les aller recevoir.

Or depuis que le Portier a reçu VI c. 180. ces les Hostes à leur entrée, il ne doit plus leur parler jusqu'à ce qu'ils s'en aillent, sans une nécessité particulière, si ce n'est qu'il soit particulièrement commis pour les recevoir, & pour les entretenir, & celuy qu'on luy a donné pour l'assister en cet

cet Office, ne leur doit jamais parler en la présence.

Le Portier & celui qui a le soin des Hostes, reposent après Matines en Esté.

III.

Jamais aucun Religieux, hors le Supérieur, le Cellerier, & ceux qui ont soin des Hostes, ne paraîtront à la porte des Hostes. Si on estoit interrogé par quelqu'un d'eux, il faudroit luy faire une inclination avec respect, & se retirer sans rien répondre.

En quelque lieu qu'on les rencontre, on aura soin de baisser la vue avec modestie sans les regarder. On les saluera avec respect si on les rencontre : ce qu'on évitera le plus, que l'on pourra.

IV.

On les traitera honnestement, sans leur servir toutefois que les viandes communes du Refectoir, auxquelles on ajoutera seulement des œufs & du beurre.

Le Supérieur ne mangera jamais avec eux ; les devoirs de l'hospitalité ne l'obligent point à cela. Il suffit qu'il donne les ordres, & qu'il ait soin que rien ne leur manque, & qu'ils soient servis honnestement & proprement.

On ne parlera point à la table des Hostes : mais durant le repas on y fera la lecture de quelque livre de piété.

AVERTISSEMENTS

Qui doivent estre écrits dans chaque chambre du quartier des Hostes.

ON supplie tres-humblement ceux que la divine Providence conduira en ce Monastere, d'agréer qu'on les avertisse des choses suivantes.

On garde dans les Cloîtres un perpetual silence.

On évite la rencontre des Religieux en tout temps, mais sur tout durant qu'ils sont occupez au travail.

Si on a besoin de quelque chose dans le Monastere, il faut s'adresser au Portier, ou à celui qui reçoit les Hostes, parce que les Religieux estant obligez à un tres-rigoureux silence, ne donnent aucune réponse à ceux qui leur parlent.

AUTRES AVERTISSEMENTS

Qui doivent estre écrits dans le mesme lieu.

Pour les Religieux qui ont charge de recevoir les Hostes.

NE parler jamais que par nécessité, & pour édifier.

Ne parler & ne dire jamais mal de personne, & n'en entendre que malgré soy & avec regret.

Ne croire jamais ce qui se dit au desavantage du prochain.

Croire le bien de tout le monde.

Ne donner jamais une mauvaise explication à une action & à un sentiment, quand il en peut avoir un favorable.

Couvrir de la bonté des intentions les choses, qui de quelque côté qu'on les tourne, ne peuvent avoir qu'un mauvais sens.

Regarder comme personnes suspectes celles qui nous parlent au desavantage des autres, & n'y ajouter jamais de foy, quand mesme elles diroient avoir vu. Plus elles parleront avec chaleur, moins on les croira.

Ne faire jamais de questions curieuses.

Rompre ou détourner les discours de ceux qui parleront d'affaires, de nouvelles, ou de choses qui ne nous conviennent pas : & si le respect qu'on leur doit, en empêche, il faut ne leur rien répondre qui puisse marquer de la condescendance, demander à Dieu au mesme moment qu'il ne permette pas qu'on ait la moindre complaisance pour leurs sentiments, les plaindre, & prier pour eux. Sur tout, que nulle considération ne tire de nostre bouche aucune parole de louange ou de blâme contre la justice, ou la verité.

INDEX ALPHABETICUS HISTORICO - MORALIS VOCUM ET MATERIARUM

hoc sexto Tomo contentarum.

A.

Abbas Cister. strictioris observantiae Reformationi *Trappensis* Abbatum à piissimo Rancæo introductæ vehementer se opposuerunt, contra quos bis Romam profectus est piissimus Reformatior Rancæus, pag. 599.

Abbatia boni solatii (*boni solatii*) S. Bartholomæi prope Florentiam, quam juxta modum *Trappensis* Monasterii exacte dispositam ædificavit Colinus III. Magnus Etruriæ Dux 18. Religiosis Trappa vocari possidendam. 603. Ejus primus Abbas quis, qualisque fuerit, & quando cum Sociis suis ad eam possidendam venerit. *ibid.*

Abbatia Trappensis à quo, ubi, & quando fundata, & dedicata in honorem B. V. M. 597. Quando, & quomodo Clavallenti Abbati subiecta *ibid.* Ob ejus primorum Incolarum sanctitatem celebre admodum evasit. *ibid.* Ejus fata ante Reformationem breviter enarrantur. *ibid.* Bis expulsa ab Angis expulsis Monachis. *ibid.* In ea disciplinæ Regularis ingens strages, ejusque causa describitur. *ibid.* Card. de Bellay in Commendam à Rege traditur repugnantibus magnopere, sed frustra Monachis. *ibid.* Ejus miseranda facies ob Monachorum depravatos mores, & dissolutam vitam describitur. *ibid.* In eam secedens Rancæus ex Abbate Commendatario fit Regularis. 599. Eam Rancæus ex Commendatario factus Regularis Abbas non sine magni oppositionibus & difficultatibus reformare aggreditur introductione Religiosorum strictioris observantiae. *ibid.* In eam Abbas Rancæus spiritum primævum Ord. Cister. gradatim refovebat, ut fusius describitur. *ibid.* In ea Abbas Rancæus omnes antiquas

consuetudines Cisterci, quas ætati, in qua vivebat, congruere existimabat, restituit, quæ recensentur. 600. In ea jam reformata modus vivendi particularim quoad præcipua puncta describitur. *ibid.*

Abbatia Fidelium Defunctorum quales sit apud *Trinitarios* discalceatos. 132. Eadem quoties cantanda à *Trinitariis* discalceatis. 159.

Abbatia Mortuorum quomodo in Ord. S. *Joannis de Deo* fiat. 147.

Abbatia Generalis Forma, quæ dari solet in extremis vite constitutus apud PP. *Hieronymianus* B. Petri de Pisis quænam sit. 128.

Abbatia Ord. *Sancti Hieronymi* qualis sit. 71. A carpihus intimis commendanda pro virum, & sanitarum reparatione. 162. *Trinitariorum* discalceatorum qualis sit. *ibid.* Perpetua à carnibus à Beato Petro de Pisis sacre Congregationi Fratrum *Eremitarum Sancti Hieronymi* præscripta, per posteriores quando sublata 90.

Admittendi ad Religionem *piorum* Scholarum examinandi circa impedimenta subscriptionis. 459. Quales sint, & de quibus examinandi. *ibid.*

Adventiones & Instructiones ipsius S. *Joannis de Deo* dæi Ludovico Baptiste, qui volebat vivere cum eodem Sancto in Hospitali Granatensi, utilissimæ ejus pro hujus Ordinis Candidatis. 292. *Josephi Mariae Trinchese* Generalis Ord. S. *Joannis de Deo* ad Superiores locales sui Ordinis pro preparatione ad Visitationes Generales & Provinciales 342.

Adolescentes in Seminariis *Bartholomitaram* in tres Classes distribuendi, quorum disciplina, & obligatio ad sollicitum explicatur. 549.

Æli.

HISTORICO-MORALIS.

Edificia pretiosa Monasterii & Templi Laurentii in Escunaco, vulgo Escorial deservitur per partes. §. Eorum sumptus quanti fuerint. *ibid.*

Egroti Nervosi Clerici quanta diligentia curandi, & fovendi. 255.

Equalitas est parum & imparium ordo, ordinis enim horum est equalitas, quæ inter Clericos & Laicos, quoad victum, mensam & vestitum apud Trinitarios *Discalceatos* servare debet. 164.

Etas, aliæque qualitates suscipiendorum in Ord. S. Joannis Dei quales requirantur. 297.

Agenda mane, dum quis surgit, & vestire ante cubitum quænam? 94.

Agreementum Fratrum Ord. S. Joannis Dei qualis habenda cura. 107. *Pauperum infirmorum* in Hospitalibus Ord. S. Joannis Dei maxima habenda cura. 126.

Albanus Societas, est certa Congregatio seu Confraternitas Neapoli instituta in solatium eorum, qui ex sententia Judicis ob crimina mortis addicuntur. 513. Ei inscribi se fecit Carolus Caraffa piorum Operariorum Fundator, ut ex modis reis mortis adjuvantis adhibere posset. *ibid.*

Alcoba B. Julephus Calasantius sacre Theologie Doctor factus fuit. 441.

Alcoba (P. Petrus Didacus de) Prior sancti Bartholomæi de Lupiano primus Generalis *Eremitarum Sancti Hieronymi* in Hispania. 4.

Alexander VII. Clericos Instituti piarum Scholarum prius jam inter *Regulares* Ordines numeratos reduxit ad statum Clericorum *Sacularium*, voraque simplicia tantum. Quod ejus Successor correxit. 450. Constituit, ut Cardinalis Vicarius Romæ pro semper esset Protector Congregationis piarum Scholarum. *ibid.* Idem constituit, ut Generalis Scholarum piarum eligeretur singulis sexenniis, & ut haberet Assistentes. *ibid.* Idem approbavit nuditatem pedum, magnamque pauperatatem, aliasque consuetudines Congregationis piarum Scholarum. *ibid.* Congregationis *Hieronymianorum* beati Petri de Pisis fautor eximius, ei concessit quanta? 93. Exemptionem Fratrum *Hospitalariorum* à jurisdictione Episcoporum per Urbanum VIII. temperatam observari iussit. 275.

Alexander VIII. abrogata nuditate pedum ab Alexandro VII. approbata in Congregatione piarum Scholarum iussit calceatos incedere Religiosos istos. 450. Idem S. Joannem de Deo Sanctorum Catalogo adscripsit. 270.

Ord. Regul. Tom. VI.

Alienare, &c. Bona Conventuum *Hieronymianorum* B. Petri de Pisis non liceat Prioribus sine facultate Capituli Generalis aut Visitatorum. 109.

P. Alfonso de Andrada S. J. scripsit vitas quorundam sanctitate florentium Congregationis *Trinitariorum Discalceatorum*. 136.

Alvarez de Basan Marchio de S. Cruce Monasterium primum pro Fratribus *Trinitariis Discalceatis* erexit. 129.

Ambitus, seu Peristilia Monasterii *Trapensis* quænam in iis observanda sint à Monachis. 613.

Ambulatio, & foras egressio quoties à Monachis *Trapensibus* concedenda, & quænam in ea observanda sint. 621.

Amentia simulata S. Joannis de Deo in initio suæ conversionis fuisse & graphice describitur. 266.

Anconensis, & Tarvisina Provincie duæ Congregationis *Hieronymianorum* B. Petri de Pisis XL. circiter domibus constant. 91.

Angelus de Corle Congregationem suam *Eremitarum* B. Petri de Pisis suæ Congregationi univocam donavit. 90.

Angeli Milites Galiam instantes bis diripuerunt Abbatiam *Trapensem* expulsi Monachis. 197.

Annales Congregationis Fratrum *Trinitariorum Discalceatorum* scripsit Didacus à Matre Dei ejusdem Congreg. Religiosus. 136.

Anversaria, quæ celebrari debent quolibet anno in Ord. *Sancti Hieronymi* in Hispania. 72.

Anni Jubilæi 1600. & 1700. in Hospitali Confraternitatis Sanctissime Trinitatis ingens numerus peregrinorum Pauperum & Egrotorum exceptus, & laute per tres dies habitus fuit præter Reconvalescentes, qui ibi magno numero hospitati sunt. 235.

Antonius (Frater à Conceptione) Ornis *Discalceatorum Sanctissime Trinitatis Redemptionis Captivorum*, Major, ac Generalis Minister universo Ordini suo Regule & Constitutionum à Sede Apostolica confirmatarum observantiam commendat. 138.

Antonius, & Baronius S. R. E. Cardinales jussu Clementis VIII. Papæ Scholas suas visitaverunt, easque eidem Papæ laudaverunt. 445.

Apostata, & fugitivi quibus pro talibus habentur apud *Trinitarios Discalceatos*, & quomodo puniendi. 174. *Hieronymiani* B. Petri de Pisis quomodo puniendi. 103. Revertentes quibus conditionibus, & poenis subjecti recipiendi. *ibid.*

M m m m

Appen-

INDEX ALPHABETICUS

Appendix ad Caput XII. Constitutionum S. Philippi Neri de Constitutionibus

dubis declarandis, non tamen murandis. 257. De exercitationibus quibus versari solent Neroni Clerici certis anni temporibus, ubi de ritu se flagellandi apud ipsos. *ibid.*

Approbatio Congregationis Fratrum Joannis Dei nuncupatae ad Regimen Hospitalium pro curandis Pauperibus infirmis ouper instituta sub Ordinariorum correctione & Regula S. Augustini per S. Pium V. Pont. Max. inregre exhibita. 271.

Arca separata sit in qualibet Provincia Trinitariorum Discalceatorum pro recipiendis pecuniis ad Redemptionem Captivorum collectis tribus clavibus bene munita. 150. Communis cum duobus clavibus habeatur in quovs Monasterio Ord. S. Hieronymi in Hispania. 51.

Archicivium Ordinis S. Hieronymi in Hispania ubi fervetur, & claves ejus penes quos sint? 33.

*Artes (Frater Sebastianus) à Roderico Siguenta Romani missus obtinuit à S. Pio V. Pontifice Confirmationem Ordinis Fratrum Hospitaliariorum. 271. Eum benigne excepit Joannes Austricus. *ibid.* Pro erigendo Neapoli Hospitali sub Titulo B. V. M. de Victoria quod & adjuvantibus Civibus praestitit. 274. Mediolani Hospitalis percelebre laudavit. *ibid.* A Gregorio XIII. Confirmationem sui Ordinis unacum multis privilegiis obtinuit, à quo in Flandriam ad servendum ægros contagioso morbo laborantibus mittitur. *ibid.**

Arma in cubiculis non habeant Eremitæ Hieronymiani Congregationis B. Petri de Pisis. 101. Congregationis Oratorii S. Philippi Neri quæ sint? 240.

Armandus (Franciscus) Monachus Trappensis post Resignationem piissimi Rancæ Reformatoris secundus Abbas dignitatem per ipsum turbatam resignans frustra recuperare conatus. 602. (Joannes de Rance le Bouthillier) Ven. Mem. Abbas Ord. Cister. Reformat. Trappensis Monasterii. B. V. M. 596.

Asinus, & mulos ascendere licitum est Trinitariis Discalceatis non vero equos nisi in necessitate. 142.

Assistentes Generali piarum Scholarum sint quatuor. Quorum officia, potestas &c. explicantur, & ob quas causas deponendi sint. 511. Duos penes se Praes Generalis Bartholomitarum debet habere pro recto Regimine tam

spirituali quam temporali sui Instituti. 583.

Averti Miri consuetudines Oratorii Gallicani D. N. J. C. five modus vendi ejus Presbyterorum & Clericorum apponuntur. 537.

Auctor Monachorum S. Hieronymi in Italia Congregationis Lombardicæ P. Lupus de Olmedo. 2. Eremitarum S. Hieronymi in Hispania Petrus Fernandez. 3.

Auctoritas Vicarii & Sub-Vicarii Ordinis S. Hieronymi quanta sit. 39.

Augustana Diocesis Bartholomitas admittit. 544.

Augustini S. Regula proficetur Ordo Fratrum Hospitaliariorum à S. Joanne de Deo fundatus. 264. Eiusdem (S. P.) Regula pro Ordine S. Joannis de Deo Capitibus XV. constans. 286.

Avis (Comes de) Pedemontanus olim inter Proceres Ducis Sabaudie illustri Abbatie Trappensis Monachus postea primus Abbas Monasterii S. Bartholomæi (Buen Solasso) cujus possessionem cum XVII. aliis Religiosis inuit anno 1705. 603.

Avulas (Don Gaspar de) Archiepiscopus Grænatensis præter multos Sanctitate florentes Vitos etiam S. Joannem de Deo in sua Diocesi habere meruit. 264.

Avritia in Congregatione S. Philippi Neri qua cautela impenditur. 253.

Avis (Joannes de) totius Hispaniæ Concionator celebratissimus ac piissimus S. Joannis de Deo simulatam infamiam approbans, eum exhortatione pia confortatum in spirituales Filium suscepit. 266. Ejus jussu S. Joannes de Deo in Hospitali amentibus destinato verberibus pene confectus simulatæ suæ amentie larvam detraxit. 268.

B.

Bacchaniorum profani iussu Romæ à sancto Philippo Neri in sacram processionem per septem Urbis Ecclesias feliciter mutati. 156.

Balnea medicinalia non intrent infirmi Trinitarii Discalceati sine Provincialis licentia in scriptis sub pena. 165.

Barbosa Lib. I. de jure Eccles. varios refert Auctores Eremitarum S. Hieronymi in Hispania. 3.

Barcelona, geminam Nobilium factionem in se invicem armatam quam dextre datis dextris reconcillavit B. Josepbus Calafantus. 441.

HISTORICO - MORALIS.

Bernardus, & Antonios. S. R. E. Cardinales, jussu Clementis VIII. Scholas suas visitaverunt, easdem eidem Papae laudarunt. 441. (Cesar) S. Philippi Nerii discipulus Annalium Ecclesiasticorum doctissimus Conditor, & postea Cardinalis Culinarii officio delectabatur. 137. Ejus Discipulus Paravicinus postea Cardinalis doctissimus. 218.

Borobolomita, seu Clerici in communem viuentes unde, quando, & ubi orti. 543. Eorum Institutio vita quoad praecipua ejus Capita in Synopsi collata describitur. *ibid.* Ubi vitam communem ducere inchoarunt. 544. In variis Dioceses & Provincias introducti, & admissi Seminariarum Episcopali Regimen obtinuerunt. *ibid.* Eorum Institutum confirmavit Innocentius XI. illudque Imperatori, variis Principibus & Episcopis commendavit. *ibid.* In Regnum Poloniae introducti acceperunt Regimen Seminarii Episcopalis Luceronensis, nec non Seminarii Collegialis Varsoviensis. *ibid.* In Terris haereditariis Domus Austriae in Beneficiorum collationibus praefertuntur aliis Clericis, qui non sunt ex eo Instituto. *ibid.* Eos admisit Helvetia. *ibid.* Eorum Fundator quando mortuus est. *ibid.* Eorum Scopus principalis quoniam sit. 545. Juramento conventionali de non deferendo proprio arbitrio Instituto quare se obligant. *ibid.* Eorum domus triplicis sunt generis I. Pro Junioribus educandis. II. Complectitur diversa habitacula pro Parochis, Beneficiariis & Sacerdotibus. III. Pro senibus & emeritis. *ibid.* Eorum Constitutiones in IV. partes distribuuntur, & in quales. *ibid.* Eorum Juniores in tres diversas Classes distribuuntur, quorum disciplina, & modos vivendi fufte & accurate describitur. *ibid.* Eorum Sacerdotes quomodo redditus beneficiorum, & functionum Ecclesiasticarum applicare debent, & possunt. 546. Parentibus, Fratribus, & Sororibus indigentibus post mortem sui testamentis Legata facere possunt, imo & Ecclesiis quibus inferviebant. *ibid.* Non soli extra casum magnae necessitatis exponi debent ad functiones Pastorales exercendas, imo in domibus ubi Juniores educantur, saltem duo sint Sacerdotes. *ibid.* Eorum domus Eminentiarum quibus usibus servit. *ibid.* Eorum Superiores quoniam sint, & quoniam singulorum obligationes? *ibid.* Eorum primus Praesidens Sacrae Sedi immediate subiectus est, cui juramento fidelitatis & obedientiae

se obstringere debet. Ejus officium quodnam est. *ibid.* Eorum reliqui Praesidentes subalterni suis Ordinariis subfunt, quibus & juramentum fidelitatis & obedientiae praestare debent. *ibid.* Ad quas functiones exercendas ab Episcopis suis deputari possunt, & quomodo, quando & quoties, qui aliqua Superioritate gaudent sibi subiectos visitant. *ibid.* Eorum Constitutiones à quibusdam Ecclesiae Praelatis laudatae, & ab Innocentio XI. unacum ipso Instituto confirmatae, & postea approbatae. 547. Eorum Constitutionum Procepmum. *ibid.* Eorum Institutum unacum Constitutionibus suis confirmavit Innocentius XI. per Bullam quae integre exhibetur. 548. Eorum fraterna cohabitatio quoniam circa eam observanda sint in specie explicatur. 563. Eorum Superiores quid in puotio separationis Mulierum habeant observandum. 564. Ut eorum Institutum salubre perpetuo in Clero observeretur, quomodo Superioritas directiva, ejusque necessitas ac principia practica exercenda prolixè in Casibus multis particularibus declaratur. 566. Eis praestabitur revelatio hominis sui interioris Superiori facienda quando & quomodo. 570. Eorum Personarum noticiam comparare sibi debeant & quomodo. *ibid.* Eorum Oeconomis pro recta temporalium administratione Ordinationes variae statuuntur. 571. Apud eos Parochiarum, & locorum particularium directio quomodo instituenda. 573. Quomodo studiosam Juventutem & Seminarium sua dirigere debeant, docet luculenter I. pars Constitutionum. 549. Eorum Superiores qualem in admittendis Adolescentibus pro suo Instituto delectum facere debeant. *ibid.* In eorum Seminariis Adolescentes in tres classes distribuendi, quorum obligatio ad hoc Institutum explicatur. *ibid.* Finis Studii Juramentum ad manus Superiorum praestare debent, cosos formula habetur. 557. Eorum Sacerdotes noviter ordinati quomodo praeparandi & applicandi ad curam animarum. *ibid.* Eorum Superiores quid circa substantialia puncta sui Instituti scire & observare debeant. 559. Apud eos Bonorum communitas in specie fufte & accurate explicatur. *ibid.* Parochiarum, & locorum particularium economiam, qui & quomodo administrant? 574. Qui Parochi aut Beneficiato principali loci alicuius cohabitantes, quoniam observare debeant. *ibid.* Apud eos directio districtus de-

INDEX ALPHABETICUS

- canalis quomodo instituenda fuisse declaratur. 574. Eorum Praefides Dioecelani duplici iuramento se obstringunt. I. Ordinarii iuramento. II. Ipse suo Instituto. 578. Eorum Oeconomus decanales quamvis observare debeant. 577. Eorum Dioecelani quomodo sibi subiectos dirigant. *ibid.* Eorum Oeconomus dioecelanus quid observare debeat. 580. Eorum Praefes Archidioecelanus quomodo sibi subiectos dirigat. *ibid.* Eorum Oeconomus archidioecelanus qui observare debeat. 582. Eorum Praefes Generalis quomodo Institutum in spiritualibus, & temporalibus per totum Orbem dirigere debeat. *ibid.* Idem eorum Generalis duplici iuramento se se obligare tenetur. 1. Summo Pontifici. 2. Suo Instituto. Utriusque formula habetur. 583. Eorum Oeconomus supremus curam rerum temporalium totius Instituti sub Praefide Generali habet. 584. Eorum Emeritorum domus quatenus per longum & ob quem finem recipiendae. 586. Eorum domus Emeritorum quomodo disponi & ordinari debeant. *ibid.* Eis per Breve Apostolicum declaratur Innocentius XI. ius ad beneficia &c. & titulum Ordinationis concessit. 593. Ejusdem Innocentii XI. aliud Breve Apostolicum concessit Indulgentiarum habetur. 594.
- S. *Bartolomaei* sacellum seu Ecclesiam in loco deserto Vulpianae à Consule & Magistratu Lupiano pro suis novis Eremitis obtinuit Petrus Fernandez. 3. Monasterium totius Congregationis *M. heronymi Sancti Hieronymi* Caput. 4. Abbatiam (Buon Solallo) prope Florentiam juxta modum *Trappensis* Monasterii exacte dispositam edificavit Cosmus III. Magnus Etruriae Dux, deditque XVIII. Religiosis Trappa vocatis possidendam. 603.
- Bartolomaei* Institutum unde, quando, & ubi ortum. 543. Eorum Institutoreis vita quoad praecipua ejus Capita in Synopsi coacta describitur. *ibid.*
- B. *Bartolomaeus* de Malerba post beatum Petrum de Pisis primus Generalis Fratrum Eremitarum S. Hieronymi. 90. XV. aetate Congregationi praefuit, quibus eam auxit diversis Conventibus, & esque obtinuit varia Privilegia, licentiam sacros Ordines suscipiendi & Capitulum singulis annis celebrandi. *ibid.* De Cetena, sub hoc Generali Anno 1444. componebantur primae Constitutiones Congregationis *Hieronymianorum* B. Petri de Pisis, postmodum Latine & Italice impressae orant. *ibid.*
- Bartholomaeus* vcu. D. Holzhauer Bartholomaeus seu Clericorum secularium in commune viventium Institutum & Fundator. 543. Ejus vita quoad praecipua capita synopse describitur. *ibid.* Ingolstadtii ablutis Theologicis Studiis Doctus creatus, & sacris Ordinibus initium primam Deo Hostiam obtulit in Sacello B. M. V. de Victoria. *ibid.* Salisburgi sui Institutum quibusdam sui Spiritus Sociis fundamenta fecit. 544. Ejus Institutum non obstantibus multis adversariis magnopere excrevit, & in varias Archi- & Dioeceses imò in varias Provincias receptum & propagatum fuit & quales. *ibid.* Ejus Institutum confirmavit Innocentius XI. illudque Imperatori, & aliis Principibus commendavit. *ibid.* Ejus Institutum in Regnum Poloniae introductum accepit Regimen Seminarii Episcopalis Lueconiensis, nec non Seminarii Collegialis Varsaviensis. *ibid.* Ejus Institutum admisit Helvetia. *ibid.* Ab Archi-Episcopo Meguntino Decanus, & Parochus in Rungen constitutus est. *ibid.* Anno 1685. 20. Maji aetatis XLV. piissime in Domino obiit Vir plane magnus, Apostolico Spiritu fervens, prophetae dono & miraculis clarus, ut ei. ejus vitae historia liquet. *ibid.* Ejus Constitutiones à variis Ecclesiae Praelatis laudatae & ab Innocentio XI. unicum ipso Instituto confirmatae. 547.
- Basen* D. Alvarez Marchio de S. Crucis Monasterium primum pro Fratibus *Trinitariis* reformatis discalearibus crevit. 129.
- Bavari* Eremitae se se junxerunt Congregationi Beati Petri de Pisis *Ord. S. Hieronymi*. 93.
- Baudrand* (Michael Antoonus) octavum Orbis Miraculum Hispanorum *Escorial* qualiter fugillet. 5.
- Beatificatio* Iolemnis B. Iosephi à Matre Dei piarum Scholarum Fundatoris anno 1748. per Benedictum XIV. facta fuit. 449. Per ejus solemne triduum omnibus Christi Fidelibus devote visitantibus Ecclesiae piarum Scholarum Indulgentias plenarias concessit Benedictus XIV. *ibid.*
- Benevoluti* (Vicarius Carthusianorum Parvium) Vir suo aetate celeberrimus Petrum Berulhum adhuc juvenem in spirituali vita dirigendum suscepit. 530.
- Belen* (sic corrupte pro *Bethleem*) Monasterium Ordinis *Eremitarum S. Hieronymi* in Portugalia, ubi Reges ipsius Regni sepeluntur. 7. Ejus Eccle-

HISTORICO - MORALIS.

clesia describitur. 7. Ab Emanuele Rege fundatum est, & est Caput omnium Monasteriorum Regni. *ibid.*

Benedictio Mensis quas disciplina apud Eremitas *Hieronymianos* B. Petri de Pisis observetur. 99. Vestium, quibus Novitii Professio sem emittentes induuntur apud PP. *Hieronymianos* B. Petri de Pisis qualis pro singulis partibus Habitūs Religiosi sit. 127. In Ord. *S. Joannis de Deo* quomodo sit. 381.

Benedictus XIV. PP. B. Josephum à Matre Dei *Piarum Scholarum* Fundatorem oh celeberrima in vita & post mortem miracula solemnī ritu Beatorum Confessorum Albo inscriptis. 449. Idem omnibus fidelibus devote visitantibus Ecclesiis *Piarum Scholarum* durante triduo solemnī beatificationis B. Josephi earundem *Piarum Scholarum* Fundatoris indulgentias plenarias concessit. *ibid.* XIII. Antipapa univit omnia XXV. Monasteria Ord. *Hieronymi* in Hispania & Lusitania in unam Congregationem cum potestate eligendi Generalem, eamque exemit à jurisdictione Episcoporum. 4. Eo deposito omnia ejus Acta in favorem Eremitarum *S. Hieronymi* in Hispania approbavit Martinus V. & Innocentius VIII. voti & legitimi Pontifices. *ibid.*

Beneficia Ecclesiastica petere aut acceptare nauquam possunt *Congregationis Oratorii S. Philippi Neri*, antiqua autem, quæ non requirunt Residentiam personalem retinere possunt. 254.

Bernardus de Verona Generalis *Hieronymianorum* B. Petri de Pisis Constitutiones contextit & in meliorem formam redegit. 90.

Bernardus (B. Petrus Card.) Fundator *Congregationis Oratorii D. N. J. Christi* in Gallia quis, qualisque fuerit sufficienter explicatur. 530. Quando, & quibus Parentibus natus. *ibid.* Aetatis suæ anno VII. voto perpetuæ castitatis emissio, mortificationis, & penitentia rigidissimæ operibus corpus suum tenellū domabat. *ib.* Mortuo Patre viduam Matrem consolatus est sapientia & oratione plus quam humana. *ibid.* Apud Jesuitas tantum in scientiis tum divinis tum humanis profecit, ut ipis Magistris admirationi esset. *ibid.* Conscientia suæ spirituales Directorem elegit celeberrimum suo ævo Carthusianorum Parisiensem Vicarium Dominum Beaucoufus, qui eum Spiritu intelligentie cultius repletum agnovit. *ibid.* Orationis studio addictissimus. *ibid.* In tribus Monasteriis diversorum Ordinum severissime tamen disciplinae suscipi supplicavit, sed ubique rejectus, quia

Cod. Regul. Tom. VI.

à Deo ad alia reservatus fuit. *ibid.* Studii Theologici oblatam Lauream præ humilitate recusavit recipere. *ibid.* Aetatis suæ anno XVIII. parvum de abnegatione interioris hominis tractatum edidit. *ibid.* Adeo fervente in Haereticorum & Schismaticorum conversionem incubuit, ut nullus sine eo de salute & perfectione animarum Convenerit haberetur. *ibid.* Quibus pio operibus ad Ordines sacros suscipiendos animus preparavit. *ibid.* Obtenita Summi Pontificis licentia uno tempore recipiendi omnes sacros Ordines per 40. dies apud PP. Capucinos se inclusit, penitentia rigidissima se exercens. *ibid.* In Festo SSS. Trinitatis apud PP. Capucinos primam Deo Missam obsecrans tanto fervore ut audientibus extasiū pari videretur. *ibid.* In exercitiis spiritualibus sub directione P. Magi Jesuitarum Provincialis Virdoni habitis intellexit se vocatum à Deo ad reformationem Clerici singularitatem. 531. Plures etiam primarias Personas tum in haereticas & educatas, tum per Apostasiam in eam delapsas ad veram Fidem reduxit. *ibid.* Episcopatus & Archi-Episcopatus ultro oblatus constantissime recusavit, votoque se obligavit ab omni tali officio perpetuo abstinendi. *ibid.* Ludovici XIII. Galliarum Regis Praeceptor ne esse cogeretur humilissime deprecatus est & quare. *ibid.* Oratorium D. N. J. C. pro reformatione Cleri Gallicani quando & quomodo fundavit, ejusque Regimen ergo licet in se suscepit, & quinam fuere ejus primi Socii. *ibid.* In Gallia à Ludovico XIII. Rege obtinuit litteras patentes pro construendis domibus novellæ Congregationis suæ per totum Regnum. *ibid.* Carmelitissas Discip. ex Hispania in Galliam introduxit. *ibid.* A Paulo V. Pont. Max. obtinuit approbationem sui Instituti sub titulo Oratorii Jesu Christi per Bullam quæ hic verbatim integre exhibetur, ipseque ejus primus Generalis Praepositus creatur. 532. Statuta nulla pro sua Congregatione condidit, volens, ut in potestate Praepositi Generalis esset eam temporibus & Personis conveniret regere. 535. Ejus emittens statio Praepositi nempe Generalis suæ Congregationis virtutes quantum oculis magis exposuit. *ibid.* Regnum Gallia Mariam de Medicis cum Rege Ludovico XIII. Filio discordantem reconciliavit. *ibid.* Romam missus dispensationem obtinuit nuptiarum contrahendarum inter Principem Vallia & Henricam Franciae, quam in Angliam duxit ad Sponsam suam Regium. *ibid.*

Naga

Regi

INDEX ALPHABETICUS

Regi Ludovico XIII. persuasit ut Hæreticorum toties in Ecclesiam & Regem rebellium superbiam reprimeret ablati eorum Castellis & monitionibus in quæ nimium confidebant. 335. Ab Urbano VIII. voto liberatus ex obediencia coactus fuit Cardinalatum accipere, *ibid.* Ejus in Cardinalicia dignitate quantæ humilitas fuerit, *ib.* Regine in absentia Regis Consiliarium primus eminebat, *ibid.* Anno 1629. 2. Octobris piissime obiit, post mortem plurimis miraculis Deus ejus sanctitatem manifestavit. *ibid.* Ejus cor exsternum ad Monasterium Carmelitissimum (quorum Superior fuit) translatum est, *ibid.* Post ejus mortem ob magnam ubique sanctitatis famam Oratorum magna incrementa fumpit. 336. Sub ejus successore P. Carolo Gondren Oratorii à se fundati forma Regiminis in aliam mutata est, & goalem, *ibid.* In aliis ejus Oratorii Convencibus Generalibus varia Decreta condita, & qualia pro forma Regiminis, *ibid.* Ejus successores in Oratorii Regimine Generales reliqui recensentur. 337.

Bibliotheca in singulis Convencibus *Trinitariorum Dyscalceatorum* habeatur instructa omnis generis libris bonis; ex ea non connotentur codices aut manuscripti extranei, nec ad alios Convencus Ordinis deportentur sub pœna. 183. Monasterii in Elcurial sumptuosissima & numerosissima ultra 100000. volumina continet, 6.

Bireta Clericalia in Capicibus suis habeant Sacerdotes Clerici etiam Novicii *Scholarum Piarum* ad mensam, seque nunquam detegant. 477.

Bohemia Instituti Piarum Scholarum quædam Collegia habet. 448.

Bona omnia (præter immobilia) *Trinitariorum Dyscalceatorum* Hispaniæ in tres partes æquales dividenda, quarum una reservanda ad Redemptionem captivorum. 142. Proficuum, & Professorum in Ordine *Trinitariorum Dyscalceatorum* quibus cedant. 210. Temporalia possidendi capaces sunt *Schola* pœ ex auctoritate Innocentii XI. 464.

Bonelli (Frater Joannes) Ord. Frat. Hospitalarium cum alijs pijs Fratribus à Regina Gallia Maria de Medicis vocatus Ordinem suum in hoc Regnum introduxit. 275.

Bonarum communis apud *Bartholomitas* explicatur in specie luse & accurate. 560.

Berdus S. Philippi Nerii discipulus Cle-

mentis VIII. Confessarius & postea Archiepiscopus Avinionensis. 227.

Breve Apostolicum Clementis VIII. ejus initium: *Esist alias felices record. Paulus P. IV. &c.* 397. Ejusdem ejus initium: *Cum sicut &c.* 404.

Gregorii XIII. quod incipit: *Officii nostri partes &c.* 397.

Gregorii XV. quod incipit: *Universi Domini Gregii &c.* 395. Ejusdem, ejus initium: *Romanus Pontifex in Specula &c.* 410. Ejusdem, quod incipit: *Apostolatus Officium &c.* 411. Ejusdem, ejus initium: *Romani Pontificii &c.* 405.

Innocentii XI. quo jus ad beneficia &c. declaratur, & titulus Ordinationis pro Clericis saecularibus in commune viventibus conceditur. 593. Aliud ejusdem, Concessionis indulgentiarum pro Instituto *Bartholomitarum*. 594.

Urbani VIII. ejus initium: *Nuper à Congregatione &c.* quod unacum alijs SS. Pontificum Brevis & Bullis in Convencibus FF. *Hospitalitatis S. Joannis de Deo* certis annis temporibus legi debet. 387. Ejusdem, quod incipit: *Alias fel. record. Gregorius P. XV. &c.* 410. Ejusdem, ejus initium: *Apostolatus Officium &c.* 412. Ejusdem, quod incipit: *Cum sicut accipimus &c.* 414.

Breviarium loco per Rosarium Divino Officio satisfacere indulgit S. Philippo Nerio in infirmitatibus Gregorius XIV. Papa. 239.

Brundisimum Episcopatum B. Josephus à Matre Dei Scholarum Piarum Fundator præ humilitate recusavit. 448.

Bulla Clementis VIII. Confirmatoria Congregationis FF. *Trinitariorum Dyscalceatorum* in Hispania. 131. Ejus executio in Hispania quam difficilis. 135. Ejusdem, quæ incipit: *Religiosa Congreg.* prohibens personis utriusque sexus dona facere &c. 385.

Clementis XI. qua Abbati S. Bartholomæi de Buon Solasso prope Florentiam duo alia Monasteria *Cystelli*, & *Septimi* Ord. & Observantia *Trappensis* independentes à Generali Cisterc. in Gallia visitanda subicit. 603. Ejusdem Confirmatoria Instituti & Constitutionum *Bartholomitarum* ab Innocentio XI. exhibetur integre. 548. Ejus ultima pars in hęc Constitucionum exhibetur. 591.

Clementis XII. approbans Constitutiones & Extravagantes Monachorum Ord. S. *Hieronymi* in Hispania. 10. Ejus.

HISTORICO - MORALIS.

Ejusdem continens Constitutiones PP. *Trinitariorum Discalceatorum* Ord. 555. Trinitatis Redemptionis Captivorum tota exhibetur. 145. Ejus clausula post Constitutiones prædictas habetur. 230.

Gregorii XIII. approbantis *Congregationem Oratorii* S. Philippi Neri. 241.

Gregorii XV. qua confirmat Constitutionem Religionis *Piorum Scholarum* Synopsis. 477. Ejusdem, qua Congregationem B. Josephi à Matre Dei *Piarum Scholarum* erexit in verum Ordinem Religiosum. 446. Ejusdem alia, qua Constitutiones ejusdem Congregationis confirmat. 447.

Pauli V. Confirmatoria Institutum S. Philippi Neri integra exhibetur. 244. Ejus post Constitutiones S. Philippi Neri continuatio. 260. Ejusdem Confirmatoria *Congregationis Oratorii* D. N. J. C. in Gallia, quæ integra habetur. 532. Ejusdem confirmatoria Congregat. B. Petri de Pisis Ord. S. Hieronymi, quæ exhibetur. 91.

S. Pii V. P. M. qua approbat Congregationem FF. Hospitaliarum S. Joannis Dei. 271.

Urbani VIII. continens Regulam primitivam FF. Discalceatorum Ord. 555. *Trinitatis* Redemptionis Captivorum. 140. Ejusdem Confirmatoria Constitutionem Congregationis *Piorum Operariorum* habetur ad verbum cum ipsi Constitutionibus eidem insertis. 517.

Bulla variæ Apostolicæ pro Ordine S. Joannis de Deo legendæ à Fratribus in Capitulo & ad mensam quolibet anno diebus quibusdam statutis, hic verbatim posita per multa folia, incipiendo à 385.

Clementis VIII. quæ incipit *Religiosa* Congreg. prohibens personis utriusque sexus dona facere, legenda mente Januarii. *ibid.*

Innocentii XII. quæ incipit: *Nuper à* Congregatione &c. 415.

Julii III. quæ incipit: *Licet à diversis* &c. 392.

Pauli V. quæ incipit: *Romani Pontifex* &c. 405. Ejusdem, quæ incipit: *Regis Pacifici* &c. 407.

S. Pii V. contra offensores Status &c. quæ incipit: *Si de protegentes* &c. 393. Ejusdem, quæ incipit: *Cum sicut nuper* &c. 395.

Sixti V. quæ incipit: *Cali Et terra* Creator &c. 399.

Urbani VIII. quæ incipit: *Inferatibilibi* Judiciorum Dei. 402.

Buon Solafio Abbatia S. Bartholomæi prope Florentiam, quam Cosmus III. Magnus Erruriz Dux juxta modum *Trapensis* Monasterii exacte dispositam edificavit, deditque XVIII. Religiosis *Trappa* vocatis possidendam. 603. Ejus primus Abbas, quis qualisque fuerit, & quando cum XVII. sociis suis ad eam inhabitandam venit. *ibid.* Ad ejus normam & stictam observantiam alia II. Monasteria in Ducatu Florentino habentur nempe *Cistelli* & *Septimi*, quæ jurisdictioni & visitationi Abbatis S. Bartholomæi de Buon Solafio subjacent. *ibid.*

C.

Calasfiano pietatis & misericordiz in Pauperes exempla duo insignia Caesar-Augustæ. 443.

Calasfanz Castellum monitissimum à Fortitudine strenuissimo Bellidace (beati Josephi Calasfanzii Progenitore) Mauris ereptum atque culliditum elegerat postea in propriam concessum, Calasfanzianæ familiæ cognomen evasit. 439.

Calasfanzii apud Trappenses Monachos disciplina explicatur. 612.

Calumnio contra FF. Eremitas *Hieronymianos* B. Petri de Pisis à malignis hominibus excitatæ, quales & quomodo sopitæ. 90.

Concellarius in utraque Provincia *Eremitarum* S. Hieronymi Congregationis B. Petri de Pisis sit unus, quodnam ejus officium. 111.

Candidati Religionis *Piorum Scholarum* quamdiu in suspecto tenendi, quomodo, & de quibus impedimentis examinandi. 461. Ante susceptionem juramentum præstent se nullo impedimento atceri ab Ordine amplectendo. *ibid.* In Ordine FF. *Eremitarum* S. Hieronymi Congreg. B. Petri de Pisis cujus debent esse atatis. 89.

Canonatum in Ecclesia Cathedrali Barbasti in Regno Aragoniæ sibi collatum resignavit B. Petrus Calasfanzii Doctori Petro Navarro. 444.

Canones Ecclesiæ & cujusque Diocesis sicut & Canones Synodales sunt præcipue leges, quas observare tenentur *Oratorii Dom. N. J. C.* in Gallia Alumni. 538.

Canonisatio S. Philippi Neri quo anno contigit. 240.

INDEX ALPHABETICUS.

Cantando in Choro ab Eremitis S. Hieronymi Congreg. B. Petri de Pisis quznam sint. 97.

Cantus in Officio Divino, ejusque partibus, & Missa apud *Trinitarios Discalceatos* quibus diebus aut Festis adhibendus. 156. Sitque cantus ipse planus sub pœna. 157.

Capellani Religionis *Piarum Scholarum*, qui extra Claustrum commorari debeat, nulli à Provincialibus concedantur. 466.

Capiglia (Don Andreas) Episcopus Urgelen's B. Josephi Calasantii opera totam suam Diocesim feliciter in Spiritualibus & temporalibus reformavit. 442.

Capitulum Generale primum Eremitarum S. Hieronymi in Hispania ubi celebratum 4. Ei præfuerunt duo Carthusiani pro prima vice tantum, ut monstraret methodum celebrandi Capitulum Generale. *ibid.* In eo electus in primum Generalem B. Petrus Didacus de Alcaron Prior S. Bartholomæi de Lapisano. *ibid.* Illud ubi & quando celebrandum. 19. Ad illud celebrandum unde sumantur expensa. 20. Ad illud conveniant singulorum Monasteriorum Priores & Procuratores. 21. Ad illud eant Visitatores Generales; Visitatores autem Speciales mittant suas Informationes. 24. In eo quales misericordie sint demandandæ. 29. Ad illud Deputati à Conventibus Ord. S. Hieronymi in Hispania, quomodo eligendi & removendi, & quæ eorum facultates. 30. Quando celebraretur in Hispania & Portugallia. 19. II. & III. Generale in Hispania quibus annis celebratum fuerit. 4. IV. & reliqua singulis trienniis celebrata fuerunt. *ibid.* Capitulum *Culparum* quando haberi debeat? 69.

FF, Eremitarum S. Hieronymi à B. Petro de Pisis institutorum ab initio celebrabatur singulis annis de licencia Eugenii IV. Papæ, postea jussu Nicolai V. singulis trienniis. 90. In eo electiones Generalis aliorumque Superiorum quomodo fiant. *ibid.* In eo Deputati modo plures modo pauciores statuiebantur, per quos eligerentur Priores Conventuum. *ibid.* Quo tempore quove loco sit celebrandum. 114. Ad illud quoniam se conferre debeant. *ibid.* In eo quodnam officium Curatorum. 116. Quomodo publicandum & dimitrendum. 118. In eo tractata nulli externo referantur sub pœna. 119. Capituli cujuscunque in hoc Ordine

celebrandi quæ forma quive modus in scrutinis & electionibus sit servandus. 113.

Generale FF. *Hospitalitariorum* S. Joannis de DEO quando, quoties & quomodo celebrandum. 109. Ad illud quomodo convocandi Fratres, ubi & Capitulum intermedium triennale simul explicatur cum notis huc spectantibus. *ibid.* Quomodo & quo Pontifice celebrari permittitur. 174. Singulis sexennis pro eligendo Generale Fratre Majore celebrandum. 276. Provinciale singulis trienniis celebrandum pro novo Provinciali eligendo. *ibid.* *Culparum* quomodo celebrandum. 138. Quomodo ejus Decreta in fine publicanda. 361.

Scholarum Piarum duplex cogendum sive pro Generalis electione, sive pro graviore negotio ipsius Religionis, quomodo utrumque quoad singula in eo observanda celebrandum sit fufè declaratur. 494. Pro Generalis depositione aliisque graviorebus negcndis instituendum, quomodo celebrari debeat, fufè describitur quoad singula. 497. Omnia ejusdem Religionis Capitula Generalia, & Generales in his electi nominatim ordinata serie annorum, quibus celebrabantur, referantur. 456. In his Præsides nominatim referuntur. 457.

Apud Monachos *Triappenfes* quibus ceremoniis celebrandum, & quæ in eo sint observanda. 617.

Primum Congregationis Reformate *Trinitariorum Discalceatorum* in Hispania ubi & quomodo celebratum. 135. Generale quo tempore & loco celebrandum sit explicatur fufè. 144. & 185. In eo quis præfideat, quoniam nominatim suffragium habeant, & quo ordine sedent, aliaque plura explicantur. 185. Ad illum concursuri socii ex singulis Provinciis quomodo eligendi, & quodnam eorum officium. 187. Illud celebrandi forma cum omnibus ceremoniis in eo observandis prolixè per XXXI. annos explicatur. *ibid.* In eo aliqua proponendi & decernendi quis modus. 191. Generale intermedium quando & quomodo celebrandum, & quoniam in eo observanda. 194. Ad illud privative pertinentia quænam sint. 197. Duplex habeatur: I. Electivum Ministris Generalis totius Ordinis de sexennio in sexennium. II. Triennale juxta Præscriptum Regalæ celebrandum in medio sexenni electivi Generalis Ministri. 194. Provinciale cujusvis Provincie eligat idoneos Redemptores, unum

HISTORICO - MORALIS.

unum aut plures ad Opus Redemptiois mittendos. 171. Illud quando & quomodo celebrandum, deque electionibus, scrutinii, aliisque Ceremoniis in eo observandis per plures §. tractatur. 203. *Captivorum* quomodo & quoties celebrandum, & quibus poena in culpabiles animadvertendum. 171. Singulis Dominicis diebus tenendum, ubi rationes fideliter reddantur, & tertia pars pro Captivis redimendis denotanda. 143. De eo falius per duos §. tractatur. 170.

Captivis Trinitariorum Discalceatorum affluenda Crux rubri & cerulei coloris. 142.

Captivi à Trinitariis Discalceatis quot sunt redempti à Saracenis potestate. 136.

Captivorum Redemptioni applicanda tertia pars omnium rerum (præter immobilium) quas acquirunt PP. Trinitarii Discalceati Hispani. 142. Redemptorum Fratrum Discalceatorum in Hispania unde ordi, & à quo instituti. 129.

Caraffa (P. Carolus) Congregationis secularis *Fiorum Operariorum* Fundator, quis qualisque fuerit, ejus vita in compendio hic data docet. 512. Ejus Familiae encomium insigne. *ibid.* Anno 1561. Neapoli natus fuit, postea ætatis suæ XVI. Societatem Jesu ingressus, ob ægritudines ex ea egressus, factus est miles strenuus. *ibid.* Ejus conversionis occasio, & initium ferventissimum. *ibid.* Statum Ecclesiasticum amplectitur, Philosophiæ, & Theologiæ Studiis sufficienter imbutus, Sacris Ordinibus initiatus, primam Missam Deo obtulit, & quando. 513. Ejus charitas erga pauperes & ægros graphice describitur. *ibid.* Quanta Charitate in Xenodochio incurabilium infirmis ibidem servivit & assistit, ubi & Congregationem instituit sub Titulo S. Francisci pro hisdem sublevandis. *ibid.* Societati Alborum inscribi se fecit, & quare. *ibid.* Ad Oratorum dictum S. *Sepulchri* ad radices Montis petrosi sitam extra Neapolim divinitus vocatus, & quid ibi fecerit. 514. Lupanaria Neapoli quotidie visitans legentem Meretricum numerum convertit ad veram Pœnitentiam, ex quibus plurimas in Matrimonium collocavit, cæteris VI. Monasteria implevit. *ibid.* A Giesualdo Archiepiscopo Neapolitano ad Ecclesiam B. M. V. de omnibus Bonis vocatus, ibi multis tum Sociis & Adjutoribus tum Discipulis præced. Regul. Tom. VI.

fuit charitatis operibus inestitissimus. *ibid.* In Ecclesia B. M. V. de omnibus Bonis tanto fervore fidelium Conversioni operam dabat, ut alia II. Monasteria Meretricibus convertis impleverit. *ibid.* Novum Institutum Missionariorum erecturus à Papa iociter repulsam tulit. *ibid.* An Ecclesia sua de omnibus Bonis ab infidis expulsi, & à plerisque Sociis & Discipulis suis relictus aliam Domum condixit, ubi consuetas suas exercitia continuavit ferventissime. 515. Infidelium numero amplius 20000. Captivorum Conversioni operam dans, Catechumenisque instruendis præfectus fuit. *ibid.* Seminarium Neapolitani Rector factus illud sapientissimis Regulis conditis reformavit. *ibid.* Novæ Congregationi fuit stabilenda intentus primas IV. ejus domos erexit & ubi. *ibid.* Ejus Institutum sub Titulo *Fiorum Operariorum* approbavit Gregorius XI. *ibid.* Ejus Congregatio & Institutum quare sic nominatum. *ibid.* Ejus Sanctitate per plurima Signa & Miracula à Deo manifestata, plurimisque malis patientissime toleratis ad gaudium transit Angelorum & quando. 516. Ejus Congregatio post mortem ab Urbano VIII. confirmata quare tam tardus progressus fecerit. *ibid.* Ejus Congregationis disciplina, in quibus constituta breviter, sufficienter tamen describitur. *ibid.*

Carcer violatoribus Castitatis puniendis à Congregatione B. *Petri de Pisis* prescribitur. 98. In singulis Convenibus *Trinitariorum Discalceatorum* pro graviter delinquentibus sit, de ipsi in carcerem quænam observanda. 173.

Cardinales S. R. E. ex Discipulis S. Philippi Neri quinam facti sunt. 238. Alii sex nominantur. 240. Protectores Religionis *Fiorum Scholarum* secundum ordinem nominatim recensentur. 456.

Cardinalis Petraricoll S. Onophrii Protector Ord. S. Hieronymi in Hispania Compilationem ultimam Extravagantium ejus. Ord. unicum Constitutionibus hic approbatis fecit. 11. Vicarius Romæ ab Alexandro VII. constitutus fuit pro semper in Protectorem *Fior. Scholar.* 450.

Cardinalis de Dietrichstein Episcopus Olmucensis Scholas pias B. Josephi à Matre Dei introduxit in suam D'accesum, inde postea per Hungariam, Germaniamque propagatur. 448.

Carissimum Protectorum Ord. S. Hospitalitatis S. Joannis de Deo nomina 0000 & co.

INDEX ALPHABETICUS

- & cognomina secundum Ordinem referunt. 367.
- Carmelitissa* Discalceate ex Hispania accersit in Gallias à B. Petro Berullio disciplina causa. 531.
- Carnibus* vesci quibus temporibus & diebus licet Trinitariis Discalceatis. 143. De hoc fusius videatur. 162.
- Carnis* vitia in Ord. S. Hieronymi Congregationis B. Petri de Pisis carcere aliisque penitentiis castiganda. 98.
- Caralus* V. abdicato Imperio fecerit in Monasterium S. Hieronymi Eremitarum in Hispania. 6.
- Carthusiani* duo Religiosi praefecerunt primo Capitulo Generali Eremitarum S. Hieronymi in Hispania 4.
- Cassitas* quam caute à Piarum Scholarum Religiosis custodienda, contra eam delinquentes quomodo puniendi. 475. Ejus custodiendae remedia quoniam praescribatur in Religione Piarum Scholarum. 476.
- Cassitatis* votum quomodo, & ad quod obliget Trinitarios Discalceatos, ejusque violatores quomodo puniendi. 147. Perpetuae votum VII. jam aetatis anno emisit B. Petrus Berullius Congreg. Oratorii D. N. J. C. Fundator in Gallia. 530. Votum quam caute custodiendum, & ejus violatores quam stricte puniendi in Ord. S. Hieronymi Congreg. B. Petri de Pisis. 998.
- Catalogus* Conventuum & Hospitalium Ord. S. Joannis de Deo sub jurisdictione Rev. P. Generalis Italicae Congreg. per singulas suas Provincias exhibetur. 369. Conventuum & Hospitalium Ord. S. Joannis de Deo Congreg. Hispaniae per singulas suas Provincias exhibetur. 373. Domorum Oratorii Gallicani in Gallia, Belgio & Burgundia. 539.
- Catechumenorum* In Fide Instruendorum Neapoli Superior constitutus fuit P. Carolus Caraffa piorum Operatorum Fundator. 515.
- Causa* deponendi Praelatos in Ordine Trinitariorum Discalceatorum quoniam sint. 218.
- Castela* circa pecuniarum expensionem contra avaritiam in Congreg. Oratorii S. Philippi Neri quae adhibenda. 251.
- Castella* electi suscipiendos ad Habitum & Professionem Religiosam stricte observandi in Ordine S. Hieronymi in Hispania. 54.
- Ceremoniarum* Magister in singulis Monasteriis Ord. S. Hieronymi in Hispania, qui Ceremonias Sacras in Ecclesia zelare debeat. 42.
- Cella* Religiosorum Ord. S. Joannis de Deo quales sint, earumque suppellex, ingressus, & visitatio. 303.
- Confessio* Ord. Trinitariorum Discal. habentur. 231.
- Caesars* (Bartholomaeus de) Generalis Congreg. Hieronymitarum B. Petri de Pisis, sub quo primae Constitutiones Ord. ipsius componebantur, et postea Latinae & Italicae imprimebantur. 90.
- Charitas* Dei quanta in corde S. Philippi Neri adhuc viventis exarset. 240. Erga Infirmos apud Trinitarios Discalceatos quanta adhibenda est fide describitur. 166. Erga Hospites tum Religiosos tum Saeulares quomodo à Trinitariis Discalceatis exercenda. *ibid.* Erga Hospites quomodo à Fratribus Ord. S. Joannis Dei exercenda. 308. Est totius Legis & Prophetarum plenitudo. 94.
- Chorus* in Ordine B. Petri de Pisis FF. Eremitarum S. Hieronymi quibus horis aedendus, & finito Officio Canonico quamdiu ibi orandum. 89.
- Citus* Fratribus Trinitariis Discalceatis quomodo & qua quantitate subministrandus. 161.
- Cisterciensis* Monasterium Reformationis Trappensis in Ducatu Florentino, quod pleno jure & independenter à Generali Cisterciensium in Gallia Clemens XI. subiecit Abbati S. Bartholomaei de Buon Solasso per Bullam quae habetur. 603.
- Cistercienses* antiqui quibus diebus per annum praeter Dominicas abstinere ab opere manuali. 645.
- B. Clara* de Gambacurda Soror B. Petri Institutoris Fratrum Eremitarum S. Hieronymi in Monasterio Divinis obsequiis se mancipavit. 89.
- Claretense* Monasterium Monial. Ord. Cisterc. à pissimo Rancio Abbate Trappensi reformatum & ter visitatum. 601.
- Clodius* Berullius Senatus Parisiensis Confiliarius Pater B. Petri Berulli Cardinalis Fundatoris Oratorii D. N. J. C. in Gallia. 530.
- Clostra* Monasteriorum Ord. S. Joannis de Deo sollicite custodienda, quam memo Mulierum ingredi audeat. 305.
- Clostri* visitatio quomodo in Ord. S. Joannis Dei instituenda. 353.
- Clausura* Cellae quanta Religione custodienda à Trinitariis Discalceatis. 168. Monasterii apud Trinitarios Discalceatos, quomodo custodienda, & quibus egredi licet, & quibus non. *ibid.*
- Clorem* non habet Trinitarius Discalceatus exceptis Superioribus. 148. Triplicem distinctam habeat arca pecuniaria Trinitariorum Discal. *ibid.*

HISTORICO-MORALIS.

Clemens VIII. Reformationem *Trinitariorum* Gallorum V. P. Halles institutum confirmavit, concessa Regulæ mitigatione. 136. Idem FF. *Hospitalariorum* S. Joannis de Deo jurisdictioni Episcoporum subiecit, & vetuit eos ad Sacros Ordines promoveri, & quare 1274. Idem isdem postea renovavit jus eligendi Generalem, & gubernari per *Fratrem Majorem* sicut prius. *ibid.* Idem Congregationi reformatæ *Trinitariorum Discalceatorum* potestatem fecit Provinciale Angliæ Triennii eligendi. 135. Idem *Scholas Piar* contra infidelium obsecrationes in suam protectionem suscipiens vivæ vocis oraculo approbavit. 441. Ejusdem Bulla, cujus initium est: *Religiosa Congregationes*, quæ una cum aliis Bullis, Decretis, Constitutionibus &c. legi solent in Conventibus *Hospitalariorum* S. Joannis de Deo certis statutis per annum diebus. 385. Ejusdem Breve, quod incipit: *Esti alius fel. record. Paulus* Pope IV. &c. 397. Ejusdem aliud, quod incipit: *Cum sicut* &c. 404. Ejusdem Bulla confirmatoria Congreg. FF. *Trinitariorum Reform. Discalceatorum* in Hispania integre exhibita. 137.

Clemens IX. Clericos *Piarum Scholæ* ab Alexandro VII. ex numero Regularium expulso restituit Statui sui Religioso. 450.

Clemens X. Constitutiones Clericorum pauperum *Marris DEI Fiarum Scholæ* rursus approbavit. 450.

Clemens XI. Abbatiam S. Bartholomæi Buon Solaffo dictam prope Florentiam Cosmo III. Duci concessit, qui in eam, ad modum Monasterii *Trappensis* perfectè dispositam, introduxit XVIII. Religiosos Trappa vocatos A. 1705. 603. Idem per Bullam Abbatis S. Bartholomæi de Buon Solaffo prope Florentiam duo alia Monasteria *Cistelli*, & *Septimi* Ordinis & Obsequantiz *Trappensis* independentèr à Generali Cisterciensium in Gallia visitanda subiecit. 603. Idem Congregationi *Trinitariorum Discalceatorum* sextam erexit Provinciam sub Titulo *Joannis de Marbo*, quam subiecit Generali Ministro Hispaniæ per Breve Apostolicum 136.

Clemens XII. Constitutiones & Extrayagantes Monachorum Ord. S. E. *Hieronymi* in Hispania approbavit. 10. Ejus Bulla pro Approbatione. *ibid.* Ejusdem Bulla confirmatoria Constitutionum Patrum *Trinitariorum Excalceatorum* tota cum ipsis Constitutionibus exhibetur. 145.

Clerici in commune viventes seu Bartholomæi unde, quando, & ubi orati. 543. Eorum Fundator Ven. D. Bartholomæus Holzhauser, cujus vita synoptice describitur. *ibid.* Eorum vita communis à ven. Virò Bartholomæo Holzhauser cum quibusdam aliis piis Clericis Salisburgi inchoata & instituta fuit. 544. Eorum Institutum non obstantibus multis oppositionibus magnopere excrevit, & in varias Archi- & Dioceses, Provincias, & quales. *ibid.* In Regnum Poloniæ introducti acceperunt Regimen Seminarii Collegialis Luceoniensis nec non Seminarii Collegialis Varaviensis. *ibid.* Bartholomæi in terris Hæreditariis Domus Austriacæ in beneficiorum collationibus præferuntur aliis Clericis, qui non sunt ex eo Instituto. *ibid.* Eus admittit Helvetia. *ibid.* Eorum Fundator quando mortuus. *ibid.* Eorum scopus principalis quosam lit. 545. Juramento conventionali de non deferendo proprio arbitrio Instituto quare se obligant. *ibid.* Eorum triplicis generis sunt I. Pro Junioribus. II. Pro sacerdotibus, Parochis, & Beneficiariis. III. Pro Senibus & Emeritis. *ibid.* Habent Constitutiones in IV. partes principales distributas, quæ explicantur. *ibid.* Eorum Juniores in tres diversas Classes distribuuntur, quarum disciplina & modus vivendi fute & accurate describitur. *ibid.* Eorum redditus ex Beneficiis & aliis Ecclesiasticis Functionibus provenientes quomodo applicari possunt & debent, fute & clare explicatur. 546. Ejus Præsides primus seu Generalis Bartholomitæ soli sacre Sedi subiectus est, cui juramento fidelitatis, & obedientiz se obstringere debet, ejus Officium quoddam lit. *ibid.* Eorum Præsidentes subalterni Bartholomitæ (excepto primo seu Generali) subiant suis Ordinariis locorum, quibus & juramentum fidelitatis & obedientiz præstare debent. *ibid.* Ad quas functiones exercendas ab Episcopis suis deputari possunt, & quomodo, quando, & quoties, qui aliqua Superioritate gaudent, sibi subiectos visitent. *ibid.* Eorum Constitutiones à quibusdam Ecclesiæ Prælatibus laudantur, & ab Innocentio XI. usque ipso Instituto confirmatæ, & postea approbatæ. 547. Eorum Instituti & Constitutionum Bulla confirmatoria Innocentii XI. integre exhibetur. 548. Quando studiosam Juventutem & Seminaria sua dirigere debeant, docet locutenter I. Pars Constitutionum. 549. Eorum Sumpe.

INDEX ALPHABETICUS

periores particulares quomodo Presbyteris actu in cura animatum existent Beneficiatos &c. in spiritualibus, & temporalibus dirigant. 558. Eorum Oeconomus supremus cum, & sub Praefide Generali totius Instituti temporalia administrat. 584. Eorum Emeritorum domum finis, neccitas & necciffitas explicatur. 585. Eis praeficitur revelatio interioris hominis suo Superiiori facienda quando, & quomodo. 570. Eorum notitiam personalem habere studeant Superiores & quomodo. *ibid.* Eorum Oeconomis pro recta temporalium administratione ordinationes variae statuuntur. *ibid.* Parochi, & in locis particularibus expofiti quomodo & a quibus dirigendi. 573. Inter eius oeconomiam Parochialem, quis & quomodo administrabit. 574. Eorum Praefides Generalis quomodo Institutum absque praedictio I.D. Ordinariorum localium in spiritualibus & temporalibus per totum Orbem dirigere debeat. 582. Idem eorum Generalis duplici iuramento se obligare tenetur I. Summo Pontifici. II. Suo Instituto, cuius utriusque formula habetur 583. Ad eorum Emeritorum quoniam Personae, & ob quem finem recipiendae. 586. Eorum domus Emeritorum quomodo disponendi & ordinari debeant. *ibid.* Eorum Praefides Generalis penes se debet habere Oeconomum supremum pro totius Instituti temporalium administratione gerenda. 585. Idem eorum Generalis secum habet praeter varios doctos Viros etiam duos Assistentes, & duos Visitatores, qui ultimi singulis decennis totum Institutum quoad spiritualia & temporalia visitare debent. 583. Eis per Breve Apostolicum declarat Innocentius XI. ius ad Beneficia &c. & titulum Ordinationis concedit. 592. Eisdem ejusdem Innocentii XI. aliud Breve Apostolicum Concessionis Indulgentiarum habetur. 594.

Clerici Seculares *Congregationis B. Mariae* manus erudiendi pauperes Scholares recusantes *Congregationis Piarum Scholarum* imposuit Paulus V. 415.

Clerici *Congregationis Oratorii S. Philippi Neri* in Oratoriis suis quas Orationes publicas habere debeant. 245. In eorum Ecclesiis quoniam sacra Officia & quomodo per diem celebranda. *ibid.* Eorum Ecclesiae sint sine Statu hominum mortuorum. 246. Festa quorundam per annum occurrentia qua solemnitate & ritu celebrare debeant.

ibid. Suorum Defunctorum funera quomodo curent, & quae pro eis iudicia facere teneantur. *ibid.* Nullum Legatum pro Sacerdotis persequo recipere debent, nisi forte iustissima de causa. 247. Pro Confessionibus excipiendis semper aliquis Sacerdos in Ecclesia morari debet. *ibid.* Inter eos Sermo salutarium usus in Ecclesiis & Oratoriis quomodo regulari debeat. *ibid.* Quoniam praecipue observare debeant iure declaratur. 252. Congregationem *Culparum* quoties & quomodo celebrent. *ibid.* Eorum praecipue observantinas iure recensentur, & explicantur. *ibid.*

Clericos Instituti *Piarum Scholarum* ex *Regularibus* fecit *Seculares* cum votis tantum simplicibus Alexander VII. quod ejus Successor correxit. 450. Eos Alexander VII. mutatis solemnibus votis in simplicia iuramento obstrinxit perseverandi in Congregatione sua. *ibid.* Eorum aliquos a iuramento isto absolvi cupientes, quid circa eos Clemens X. statuerit. *ibid.* *Cecilianis* (Franciscis) Ordinis S. Hieronymi Congregationis B. Petri de Pisis Generalis iust creatos Episcopus de Trau in Dalmatia, mortuus anno 1661. 93.

Coabitatio fraterna *Bartolomaeorum* quoniam circa illam observanda in specie explicatur. 563.

Calenus (Marcus Antonius) B. Josephum Calasantium in suum Theologum assumpsit, & Nepotuli Principis Philippini sui Directorum ei commisit. 414. Hujus Cardinalis Domestici singulis Sabbatis prae exhortationem dedit B. Josephus Calasantius. *ibid.* In Palatin hujus Cardinalis commorans B. Josephus Calasantius quam mortifice, pieque vixerit. *ibid.*

Collegiales Eleemolynarum pro Captivis redimendis apud *Trinitarios Disceatatos*, qui a Patribus Provincialibus mittuntur ad designata loca quoniam observare debeant. 151.

Collegia in plerisque Italicae Civitatibus habet *Piarum Scholarum Congregatio*, & in sola Roma V. in Neapoli vero IV. 450. Tria in singulis Provinciis *Trinitariorum Disceatatorum* pro studiis Fratrum designata. 181.

Collegialium in Ordine S. Hieronymi electiones & obligationes quales sint. 66.

Collegium unum seu Conventus assignatus in qualibet Provincia *Trinitariorum Disceatatorum* habetur, in quo servetur particularis arca tribus cla-

HISTORICO - MORALIS.

- vibus clausa pro custodienda pecuniis pertinentibus ad Redemptionem Captivorum. 150.
- Comedere extra Conventum prohibetur Trinitatis Discretis.* 164.
- Commissarius Generalis Trinitariorum Discretorum quomodo eligendus, & quodnam ejus officium.* 202.
- Commissio nulla (excepta Apostolica) in Ord. S. Hieronymi sine licentia accipitur.* 73.
- Communio Sacramentalis quoties à non Sacerdotibus Eremitis Hieronymianis B. Petri de Pisis sumenda.* 95. Quoties sumenda à Fratribus infra Sacerdotium apud *Trinitarios Discretos.* 158. Quoties & quando in anno peragenda à Fratribus *Ord. S. Joannis de Deo* 294.
- Concionatores Piarum Scholarum deputantur ad hoc munus idonei approbati, quorum Conciones sint familiares ad instar Patrum Nerianorum, utilitatem porius auditorum quam propriam exaltationem querentes.* 310.
- Concionum usus per annum in Ecclesiis Clericorum Nerianorum qualiter regulandus.* 247.
- Conferentie apud Trappenses Monachos quibus diebus habende, & quæ iis eis observanda.* 619.
- Confessarii Ord. S. Joannis de Deo quales sint, & quæ eorum facultates & officia.* 329. Prudentes, & digni à Prioribus Conventuum Ordinis S. Joannis de Deo eligendi pro suorum confessionibus excipiendis. 294. Pro Confessionibus Religiosorum, vel etiam Secularium à quibus deputandi à *Trinitariis Discretis.* 177. *Piarum Scholarum* sive Studiosorum sive aliorum Secularium, sive ipsorum Religiosorum deputandi ætate sint graves, idonei, virtute & scientia præditi. 509. Duo tresve pro excipiendis Fratrum Confessionibus deputandi in singulis domibus *Trinitariorum Discretorum.* 144.
- Confessio Sacramentalis mulierum secularium in Ecclesia à Religiosis Ord. S. Joannis Dei solum cum licentia Superiorum excipienda, & quænam eicæ eam observanda sint.* 296.
- Confessiones Monialium non exeipiant Religiosi Piarum Scholarum sine licentia Provincialis, quæ ad solas Confessiones extraordinarias dari potest.* 466. Non audiant Superiores apud *Trinitarios Discretos*, nificas reservatas commissas fuerit. 144.
- Cod. Regul. Tom. VI.*
- Confirmationes & electiones in Ord. S. Hieronymi in Hispania quomodo fiant suse explicatur.* 80.
- Confraternitas, seu Societas Alborum Neapoli instituta in solatium eorum, qui ex sententia Judicis ob crimina mortis addicuntur.* 513. Huic inscribi se fecit P. Carolus Caraffa Piorum Operariorum, *ibid.*
- Sanctissima Trinitatis Romæ à S. Philippo Nerio fundata insignes progressus brevi fecit.* 237. El plurimariam Nobiles & Divites sua nomina dederunt & pecunias non parvas contulerunt. *ibid.* Ejus pecuniis erectum Hospitale pro peregrinis Hospitiis excipiendis & liberaliter per tres dies fovendis. *ibid.* A Paulo IV. alterum amplissimum Hospitale unacum Ecclesia Parochiali accepit, in quo annis Jubilei 1600. & 1700. ingens peregrinorum numerus exceptus fuit. *ibid.*
- Confraternitatis de doctrina Christiana membrum dignissimum factus B. Josephus Calasanzius loca publica urbis Romæ obiens doctrinam Christianam rudibus ad urbem venientibus exposcebat.* 444.
- Confraternitatum diversarum Albo inscribi se fecit B. Josephus Calasanzius, singularum præscripta pia exercitia quotidie exactissime persolvens.* 444.
- Congregatio Fratrum Hieronymianorum B. Petri de Pisis in Congreg. Rimini celebratâ protellatur se non pretendere Constitutiones suas obligare sub peccato mortali, nec eorum vi quemquam posse cogi ad emitrenda vota solemnia.* 90. Eadem novas Constitutiones publicari fecit juxta quarum declarationes de facto regitur. 91. Eam præcepit S. Pius V. emitte vota solemnia loco simplicium, quæ usque tunc tantum habebat. *ibid.* Eam concessit Ordinam Mendicantium Privilegiis idem S. Papa denno confirmavit. *ibid.* Ei Monasteria testiduum duorum Ordinum pene extinctorum nempe Regulatium S. Spiritus Venetiis, & Cruciferorum adjunxit Alexander VII. Papa. 93. Obtentis variis in locis Conventibus insigniter propagatur. 90. Ei alie duæ Congregationes Eremitarum aggregatz sunt. *ibid.* Ei prius Generalis post obitum B. Petri de Pisis Fundatoris, fuit B. Bartholomæus de Malerba. *ibid.* Ei se se junxerunt Eremitæ Tyrolenses & Bavarie. 93. Ejus Habitus Religiosus domi torisque describitur. *ibid.* Quando juxta modernam eorum observantiam Capitulum suum

INDEX ALPHABETICUS

lunum Generale celebrent. 93. Ejus Sancti aliquot nominatim recensentur. *ibid.* Instituta fuit sub Regula S. Augustini & Protectione S. Hieronymi à B. Petro de Gambacurda. 88. Quam strictum sejunium coluerit, & disciplinam corporalem quando præscripserit. 89. Quales Candidati in ea suscipi debeant & quales non. *ibid.*

Congreg. Monachorum S. Hieronymi in Hispania à Lupo de Olmedo reformata, mortuo Reformatore juncta fuit auctoritate Regia Congregationi Quadalupensi. 2. Lombardica in Italia à Lupo de Olmedo instituta sub Regula nova ex Operibus S. Hieronymi compilata. *ibid.* Hujus Italice nempe singula Monasteria nominatim recensentur. 3. Post obitum Lopi de Olmedo abjecta Regula S. Hieronymi resumpserunt Regulam S. Augusti. fuit quæ etiamnum militat. *ibid.*

Culparum in Congregatione Oratorii S. Philippi Neri quoties & quomodo instituenda. 172.

Congregatio Sæcularis Fierum Operariorum nullam ex antiquis Religionum Regulis sequitur, sed proprii sui Institutoris legibus sequitur. 112. A quo & quando fundata. *ibid.* Ejus primæ IV. Domus ubi erectæ. 117. Eam approbavit Gregorius XV. *ibid.* Quare hoc titulo *Fierum Operariorum* nominetur. *ibid.* Ejus Fundator miraculis ante & post mortem corruscans quando ubi? 116. Eam unicum Constitutionibus iterum approbavit, & confirmavit post mortem Fundatoris. *ibid.* Ejus disciplina & vivendi modus qualis sit describitur. *ibid.* Ejus finis proprius quis sit explicatur Italice. 118. In ea quinam Sacerdotes recipiendi, retinendi aut dimittendi, item quis modus regendi in qualibet Domo. 120. In ea Sacramenta quoties frequentanda. 121. In ea Confessarii non debent esse ipsi Superiores Domuum. *ibid.* In ea quale silentium & mortificationes præscribuntur, qualiaque Pœnitentiæ opera subeunda. 122. In ea Rectores Domuum singulis quatuor temporibus coram Communitate legi faciant Constitutiones, de quarum observantia exhortationem faciant. 123. In ea qualis vestitus præscribitur. *ibid.* In ea Beneficia curata haberi prohibentur. 124. Ejus Regulæ communes de pluribus particularibus Capitibus longa serie exhibentur. 126. Aliæ tales iterum longa serie exhibitur. 127. Aliæ iterum tales pro Studentibus & Clericis &c. 128.

Congregatio Clericorum Regularium Pau-

perum Matris Dei Scholarum Fierum à Summis Pontificibus honorificis elogiis exornata. 439. Eam Ordo Prædicatorius per Decretum Capituli sui Generalis ad omnes Provinciales suos jussit omni chritate prosequi, ejusque progressum pro viribus promovere. *ibid.* Eam quoque Ordo Conventualium S. Francisci per Decretum sui Capituli Generalis jussit pro viribus promovere. *ibid.* Eam fundavit B. Josephus Calasantius. 439. Sic appellari jussit per Gregorium XV. interque Ordines Religiosos numerari per Bullam quæ habetur. 446. Ejus Constitutiones idem Gregorius XV. confirmavit per aliam Bullam quæ addit. 447. Ejus Fundatore adhuc vivente per varias Italice Provincias, Sicilia, & Neapolis, Germaniæ, Poloniæ & Hispaniæ Regna propagata est. 448. Ejus Generalis singulis sexenniis eligendus IV. Assistentes habere debet. 450. Eam à jurisdictione Episcoporum exemptum Innocentius XI. & jussit, ut soli Sedi Apostolicæ immediate subiceretur. *ibid.* Numeratur inter Ordines mendicantes, ejusque Alumnus in urbibus colligunt Eleemosynas. *ibid.* Habet in plerisque Italice civitatibus Collegia & domos. Romæ V. Neapoli IV. *ibid.* Ei faventes Summi Pontifices, eorumque beneficia recensentur. 451. Impedimentum habentes non admittit. 459. Candidatos quales admittat ad Habitum, & Professionem. 460. In singulis Provinciis deputatas Domus pro educatione Novitiorum habet. *ibid.* Quam caute procedat in Novitis admitrendis tum ad Habitum, tum ad S. Professionem. *ibid.* Potest possidere bona temporalia ex auctoritate Innocentii XI. 464. Ejus Religiosorum Colloquia cum Sæcularibus, qualia sint, nec secreta Religionis fuis illis pandant sub pœna. 465.

Congregatio Clericorum sæcularium B. Mariae motus eradiendi Pauperes Scholarum rejiciens, Congregationi Fierum Scholarum injunxit Paulus V. 445.

Congregatio FF. Hospitaliarum à S. Joanne de Deo fundata. 164. Quando post mortem S. Fundatoris gubernata & propagata fuit. 271. Approbatur à S. Pio V. per Bullam quæ integra addit. *ibid.* Accepit Neapoli & Mediolani II. Hospitalia, item Romæ Monasterium cum Ecclesia & Hospitali novo. 274. Eadem anno 1586. in Hispania & Italia XVIII. Hospitalia dum numeraret, permisit ei Sixtus V. Capitulum Generale Romæ celebrare & Constitua-

HISTORICO - MORALIS.

iones sibi confcribere. 274. Joannis Dei hoc titulo Sixtus V.P. insignivit Ordinem Fratrum Hospitaliarum. *ibid.* Ius Privilegia confirmavit Gregorius XIV. assignato ei Protectorem Cardinale Vicario. *ibid. Italica*, ad eam Cardinalis Parraciani totius Ordinis Protectoris Epistola. 277. Ad eandem Josephi Mariae Trinchese Prioris Generalis Epistola. 279. Quot habuerit Generales ab anno 1587. cum suis nominibus, cognominibus & Patria recensentur. 369. Quot Provincias, & in iis quotConventus & Hospitalia numeret. *ib. Hispanica* quot habuerit Generales ab anno 1068. cum suis nominibus, cognominibus & Patria recensentur. 373. Quot Provincias, & in iis quot Conventus & Hospitalia numeret. *ibid.*

Congregatio Presbyterorum Oratorii
D. N. J. C. in Gallia ad normam Ora-
torij Neriani B. M. V. instituta fuit.
529. Non tam institutio nova quam re-
stauratio dicenda est, *ibid.* Nec in ge-
nere nec in particulari ullis gaudet Pri-
vilegiis, dispensationibus, aut exemptioni-
bus, sed quoad omnia Episcoporum
jurisdictioni subiecta est. *ibid.* Suam
originem culnam debeat. 530. S. Ma-
riæ in Vallicella de Urbe fundata sine
votis Religiosis, aptissima norma, juxta
quam Clerici seculares præsertim Cura-
ti vivere debent. 234. Ejus Auctor
S. Philippus Nerius quis, qualisque fue-
rit. *ibid.* Ejus Decreto omnes Sacerdotes
in Vallicella simul cohabitari jussi
anno 1588. 238. Duo hominum ge-
nera complectitur. Sufficiens veritas
et occupatus in cura animarum. II. Alios
cum in finem in ipsa Congregatione ma-
gis influendos. 535. Ejus verus Spiritus
in quo consistat. *ibid.* Ejus Presbyteri in
Collegiis docent Humaniora & Theo-
logiam. *ibid.* Ejus Fundator nulla Sta-
tuta condidit, sed voluit ut eam Ge-
neralis temporibus & personis convenien-
ter regeret. *ibid.* Ejus Fundator laxa-
to prius voto ab Urbano VIII. fit Car-
dinalis. *ibid.* Quando mortem fui Fun-
datoris plissimum deploraverit. *ibid.*
Ob B. Fundatoris sanctitatem plurimum
in Gallia & extra eam propagata. 536.
Ejus Presbyteri quibus conditionibus
in Urbem Rothomagum admitti, & suas
patentes litteras in tabulas publicas Se-
natus Normanniæ reterri obtinuerunt.
ibid. Ejus Regiminis forma post mor-
tem Fundatoris in aliam mutata fuit
et qualem. *ibid.* In ejus Congressibus
Generalibus circa Regiminis formam
varia Decreta condita sunt & qualia.
ibid. Ejus Generalis Præpositus cum

tribus suis Assistentibus residet in præcipua Oratorii Domo sita in platea S. Honorati Parisiis. *ibid.* Ejus Generales omnes secundum successioneis ordinem & electionis annum recententur. 537. Plures Galliarum Prælatos inter suos connumerat, præter magnum numerum eorum, qui doctrina, & scriptis libris eminuerunt, quorum aliqui recententur. *ibid.* Ejus Statuta, quibus regitur nec dum publicata brevi cum Annaliis publicanda expectantur. *ibid.* Ejus consuetudines & modus in ea vivendi ex Auberto Miræo transcriptæ loco Constitutionum hic apponuntur. *ibid.* In ea Juniorum Instituto (quod apud Regulares Novitatus seu Probationis vocari solet) non ad præfixum temporis spatium, sed ex maturo profectu & Directorum arbitrio pendet. *ibid.* Et se adscribentes nihil inde juris sibi acquirunt, sic nec perdunt se suis prioribus iuribus, aut bonis, de quibus libere, & pie possunt disponere. *ibid.* In ea præter proprios suos Alumnos et inscriptos possunt etiam alii extranei Ecclesiastici Ordinis homines admitti in eorum numerum, qui aggregati appellantur, à quibus aggregatis quænam præstantia sint explicatur. *ibid.* Duos habet sibi propósitos fines (in quibus ejus genuinus Spiritus consistit) qui hic clare riteque exponuntur. *ibid.* Quoad functiones Ecclesiasticas exercentes, nullam jurisdictionem sibi vendicat, sed omnimodam accipit ab Episcopis, quibus in omnibus subjectissimi sunt ejus Alumni vi voti obedientie, quod ipsi præstant in conversatione Sacerdotali. *ibid.* Suos Alumnos non Constitutionibus, quas nullas habet, sed usu potius & moribus regit, nullis aliis. Legibus nisi Canonibus Ecclesiæ & cujusque Diocesis in qua instituti sunt, sicut & Canonibus Synodalibus obligatos. 538. In ea Prætex præcipue in Particulari observandæ satis exacte recententur. *ibid.* Ejus Domus & Collegia seu Gymnasia publica in Gallia nominatim recententur, & describuntur. 539. Aliæ Domus in Belgio & Comitatu Burgundie recententur. 542.

Congregationis Oratorii S. Philippi
Nerius primus Generalis fuit ipse
Fundator S. Philippus Nerius ad dies
vitz. 239. Ejus Generales reliqui tri-
ennales tantum, vel ad sexennium, vel
denique quamdā Instituto utilis esse
possunt continuandū. *ibid.* In ea vota
Religiosa non emittuntur, sed sola cha-
ritatis lege ejus membra ligantur. *ib.* Ex
ea inobedientes & scandalosos expelli
P p p a flauti

INDEX ALPHABETICUS

statuit S. Philippus Neri. 239. Post mortem ipsius sancti Institutoris erectis multis in locis Oratorii larus propagatus est. 240. Quos Ecclesie Catholice dedit Eminentissimos Cardinales. 238. His alii 6. accesserunt nominati. 240. Quos Ecclesie Scriptores dederit. *ibid.* Ejus Historiam P. Joannes Marcianus scripsit duobus voluminibus in folio anno 1693. *ibid.* Ejus arma quae sunt. *ibid.* Ejus Privilegia à variis Summis Pontificibus concessa breviter enumerantur. *ibid.* Eam approbavit Gregorius XIII. per Bullam quae integre habetur. 241. Ejus status perperus & forma duobus Decretis expressa explicatur. 247. Ejus Officiales ex singulorum officiorum nominibus notati recensentur quot & quomodo sunt. 249. In ea nullus recuset officium aut munus sibi à Praeposito aut Deputatis injunctum. *ibid.* In ea omnes Officiales saltem per triennium durent in suo quoque officio. *ibid.* In eam quoniam & quomodo admittendi, & post triennium probationis quomodo Congregationi aggregandi, clare describitur. 250. Ex ea quoniam, & ob quae delicta, & quomodo ejiciendi. 251. Quomodo Tyrones per triennium probent, & in quibus instituant. *ibid.* Tempore Tyrocinii litterarum studijs abstant, Superiuris tamen arbitrio, aliaque omnia quae triennio Probationis observare debent singillatim exponuntur. 252. In ea praecipue Clericorum observationes in specie enumeratae explicantur. *ib.* In ea Canonicorum disciplina domestica qualis sit. 253. In ea quae caute la contra avaritiam adhibenda circa pecuniarum expensionem. *ibid.* Ei liberum est graviter delinquentes, maleque viventes & negligentes à se depellere. 260. Ejus Constitutiones non obligant ad peccatum. *ibid.*

Congregatio ff. Trinitariorum Reformatum seu **Discretorum** in Hispania à B. Joanne Baptista à Conceptione instituta. 130. A Clemente VIII. Papa confirmata. 131. Ei accerrime restiterunt reliqui Trinitarii laxi & irreformati. 135. Crescit variorum Monasteriorum erectione. *ibid.* Ei Clemens VIII. potestatem fecit eligendi Provinciales singulis trienniis, quorum primus sit ipse B. Institutor B. Joannes à Conceptione. *ibid.* Eam nimum auctam distinxit Paulus V. Papa in duas Provincias sub eisdem Provincialibus Vicario Generali subiectis. *ibid.* Ejus Vicarius Generalis per sexennium in officio mansurus à Generali totius Ordinis

confirmationem petere debebat utpote ei subiectus. *ibid.* Eam à jurisdictione Generalis totius Ordinis exemit Urbanus VIII. ut esset deinceps sub proprio Generali. *ibid.* Ejus Monasterijs magis multiplicatis divisa est in tres Provincias, **Conceptionis**, **S. Spiritus** & **Transfigurationis**. *ibid.* A B. Joanne Baptista à Conceptione instituta insuper alias tres accepit, scilicet **Polonica**, **Germanica** & **Italica**. 136. In ea quidam virtute & sanctitate eminentes referuntur. *ibid.* Quot captivos & potestate Saracenorum redemit. *ibid.* Ejus Habitus Religiosus docti forsique describitur. *ibid.* Alia reformati in Gallia à Ven. P. Hales. *ibid.* A Clemente VIII. cum Regulae mitigatione confirmata. *ibid.* Per Paulum V. separata ab indisciplinatis alijs Trinitariis. *ibid.* Alia ab eodem Ven. P. Hieronymo Hales instituta adhuc strictioris observantiae juxta primaeve Ordinis Regulae litteram à Gregorio XV. approbata & ab Urbano VIII. consummata. *ibid.* Hanc jam per Galliam & Italiam insigniter propagatam ob nimium discipline rigorem plures deseruerunt. 137. Quando & ubi Capitulum suum primum celebraverit. *ibid.* Haec Gallica regitur per Vicarium Generalem, & parum quoad observantiam Regularem differt ab Hispanica reformati. *ibid.*

Congregatio Paulina à Paulo V. sic dicta, qui Piarum Scholarum Institutum in Congregationem erexit, & Breve Apostolico approbavit. 445.

Congregatio S. Francis Neapoli in Xenodochio incurabilium instituta à Patre **Caraffa** Piorum Operariorum Fundatore. 511. Alia **Althorum** dicta Neapoli instituta in solatium eorum, qui ex sententia Judicis ob crimina mortis adducuntur. *ibid.* Huic inscribi se fecit Carolus Caraffa Piorum Operariorum Fundator, & quare. *ibid.*

Congregationes aliae prohibentur à Paulo V. ne ordinat. unes sub denominatione B. **Philippi Neri** promulgare, aut ejusdem Instituti Domos in urbe instituerent audent. 262. Aliae Generales Ord. **Trinitariorum Discretorum** quomodo celebrandae, & quoniam in his observanda tutius describitur. 196.

Congregationis Hieronymianorum B. Petri de Piliis negotium aliquod magni momenti nemo tractare audeat sine ejusdem Congreg. consensu. 113.

Confessoris Ord. S. Joannis de Deo mortuus quid faciendum. 324.

HISTORICO - MORALIS.

Confiliariorum officium apud *Hospitales* S. Joannis Dei in quo consistit.

314.

Constitutio prima & sequentes incipiunt.

15.

Constitutiones pro spirituali & temporalis directione Institut *Clericorum Sacularium in commune viventium* incipiunt. 147. Earum, unicum ipso Instituto confirmatio per Bullam Innocentii XI. quæ integre exhibetur. 148. Earum Pars prima, quæ ad directionem studiose Juventutis & Seminariorum pertinet. 149. Earum secunda Pars quæ pertinet ad directionem temporalem & spiritali Presbyterorum & Clericorum hujus Institut, qui actualiter in cura animarum, Beneficia Ecclesiasticis aliisque Officiis quibuscumque existant. 158. Pars tertia, quæ pertinet ad directionem Sacerdotum, aliorumque Clericorum solum, & inhabilium in Domiciliis Emeritorum. 158.

Ordinis S. Hieronymi in Hispania, quo tempore legi debeant. 85. Earum & Extravagantium Proœmium. 10. Earum & Extravagantium nomen & origo, varique compilationes, &c. explicantur. 11. Earum nomine quid proprie intelligatur. *ibid.* Earum compilationes variz ante ultimam approbationem multum disputatz. 12. Earum compilatio ultima, quæ approbata fuit per Cardinalem Petram Ord. S. Hieronymi Protectorem. 13. Illæ ac Extravagantes integre exhibentur incipiendo à pag. 10. usque ad pag. 88. Eas approbavit Clemens XIII in Bulla, cui insertæ sunt, & hic apponitur. *ibid.* Earum Prologus. 11.

Et Regulæ, quas hodie observant Eremitæ S. Hieronymi Congregationis B. Petri de Pisis. 93. Earum Proœmium. 94. Ab omnibus eundem Ordinem Professis servari ac sapius perlegi debent. 123. Primæ hujus Congregationis quo anno & sub quo Generali compositæ, quando & ubi impressæ. 90. A quo & quando correctæ & in meliorem formam redactæ. *ibid.* Declarantur à tota Congregatione in Capitulo Generali Rimini celebrato, non obligare quemquam sub peccato mortali. *ibid.* Quando publicæ & approbatæ fuerint. 91. Earum declarationes factæ sunt, juxta quas hodie hanc Congregatio regitur. *ibid.*

FF. *Hospitaliariorum* S. Joannis de DEO conferre permittit S. x. us V. P. 274. Ad eas Præambulum, & quomodo fuerint mutatz, additæ, & postea confirmatæ à Sede Apostolica, & cum approbatione ejusdem moderatz & declaratz in quibusdam punctis. 283. Earum Approbatio & Confirmatio à Paulo V. per Breve Apostolicum speciale, quod verbatim habetur. 291. Constitutiones & Decreta Apostolica Legenda à Fratribus in Capitulo à mensa quolibet anno quibusdam statutis diebus. 385.

Congregationis *Oratorii* B. M. in Vallicella S. *Philippi Neri* ejusdem Congregationis Fundator composuit A. 1575. quæ blesio post à Gregorio XIII. approbatæ fuerunt, & in Ecclesia nova observari cœperunt. 218. Non obligant ad peccatum. 260. In rebus ambigua à Proposito & Deputatis declarari possunt, non tamen motari, aut novæ condere possunt. 257. Earum Summarium habetur. 244.

Congregationis *Fiorum Operariorum* ab Urbano VIII. approbatæ per Bullam quæ habetur 117.

Clericorum Regularium Pauperum *Matri Dei Fiorum Scholarum* approbatæ Gregorius XV. per Bullam quæ habetur 447. Eas iterum approbavit Clemens X. 450. Eas condendi facultatem dedit pro Congregatione sua B. Josepho Calasancio Fundatori Paulus V. 445. Constitutiones *Apostolicæ* in favorem hujus Religiois à variis Summis Pontificibus emanatæ, Chronologica serie per initialia singulorum verba indicantur. 455. Gregori XV. Pauli V. Alexandri VII. Clementia IX. Constitutionum Synopsis. 457. Eadem cum notis & additionibus ex Litteris Apostolicis & Decretis Capitulum Generalium. 451. Earum approbatio à P. Joanne Francisco à S. Petro *Fiorum Scholarum* Generale. *ibid.* Earum Proœmium notis fide illustratum. 458.

FF. *Discalceatorum* Ord. SS. *Trinitatis* Redempt. Captiv. Congreg. Hisp. ab Urbano VIII. confirmatæ per Bullam. 142. Item à Clemente XII. 146.

Consuetudines & modus vivendi Congregationis *Oratorii D. N. J. C.* in Gallia ex Auberto Mirro delumptæ loco Constitutionum nondum publicarum referantur. 337.

INDEX ALPHABETICUS

- Conventualium** S. Francisci Seraph. Ordo in Capitulo suo Generali congregatus anno 1699. decrevit pro viribus progressum Congreg. Piarum Scholarum promoveri. 439.
- Conventus** varii Fratrum *Eremitarum Hieronymianorum* B. Petri de Pisis nominatim recensentur. 90. *Trinitariorum Discalceatorum*, extra illos nec licet manducare, aut pernoctare sub pena determinata. 164. Certe, in quibus educandi sunt Novitii apud Trinitarios Discalceatos in singulis Provinciis à Superiore Generali cum consensu Provincialis depotari debent. 223. *Hospitalia* singularum Provinciarum Ord. S. *Joannis Dei* Congreg. *Italica* singillatim recensentur. 369. Singularum Provinciarum Congreg. *Hispanica* Ord. S. *Joannis de Deo* singillatim recensentur. 373.
- Convivium** Ord. *Trinitariorum Discalceatorum* IV. genera & qualia. 152. Eorum constructio & fabrica qualis sit. *ibid.* In iis quot Religiosi esse debeant. 153.
- Conversatio** extra Monasteria Fratrum Hieronymianorum qualis sit. 102.
- Conversus** secularium etiam ex titulo donationum, nisi accedat consensus Generalis cum suis Assistentibus, prohibetur Religiosis *Piarum Scholarum*. 466.
- Cor** B. Josephi à Matre Dei Piarum Scholarum Fundatoris elapso integro Saeculo fuit incorruptum repertum. 449.
- Correctio** fraterna quomodo adhibenda apud *Trinitarios Discalceatos*. 175.
- Corrector** apud *Nervianos* in Congregatione Culparum munus Correctoris quomodo obeat, in hoc munere Sacerdotes sibi invicem succedunt. 253.
- Correctorium** PP. apud *Hieronymianos* B. Petri de Pisis quodnam in Capitulo Generali officium. 116. Eorum electio quomodo fiat. 118.
- Corse** (Frater Angelus de) Congregationem suam Congregationi Frat. *Eremit. Hieronymianorum* B. Petri de Pisis univit. 90.
- Cosinus** tertius Magnus Etruriae Dux Abbatiam S. Bartholomaei prope Florentiam ad modum Monasterii *Trapensis* quoad omnia exactè dispositam octodecim Religiosis Trappa vocatis auctoritate Clementis XI. dedit. 603.
- Craziforvus** Ordo XXV. Monasteriorum IV. tantum residua Alexander VII. Congregationi Frat. Hieronymianorum B. Petri de Pisis donavit. *ibid.*
- Cruce** rubei & cerulei coloris affuenda Scapulari & Cappis *Trinitariorum*. 141.
- Cubandi** modos Frat. *Hieronymianorum* B. Petri de Pisis quis sit. 101.
- Culicula** Frat. *Hieronymianorum* B. Petri de Pisis saepe verrenda, mandaque servanda, & necessaria suppellectili providenda. 101. A Superiore saepe visitanda, nec arma, aliaque Religiosum dedecentia ibi inveniantur. *ibid.* Eorum ingressus qua cautela concedendus, aut negandus. 102.
- Cubiculorum** vacantium optio apud Clericos Nervianos ad quos spectet. 255.
- Culpa** in Refectorio quotidie dicenda à Fratribus *Eremitis Hieronymianis* B. Petri de Pisis antequam mense assiderent. 89. *Levis* in Ord. S. Hieronymi in Hispania de quibus culpis in specie intelligenda & quomodo punienda. 44. *Gravis* quoniam sit in Ord. S. Hieronymi & quomodo punienda. 45. *Gravior* in Ord. S. Hieronymi in Hispania quoniam sit, & quomodo punienda. *ibid.* *Gravissima* in Ordine S. Hieronymi quae reputanda, quibus poenis punienda, per plures extravagantes Titulos declarata. 47. *Gravis & gravioris* Poenitentiae quomodo imponi debeant in Ord. S. Hieronymi in Hispania. 49.
- Culpam** dicendi modus in Ord. S. *Hieronymi* Congreg. B. Petri de Pisis quis sit. 100.
- Culparum** Capitulum in Ord. S. *Joannis de Deo* quomodo celebrandum. 338. *Congregatio* in Congregatione Oratorii S. *Philippi Neri* quoties & quomodo instituenda. 252. Accusatio in Congreg. S. *Philippi Neri* bis in mense fieri solet. 255. Earum Poenae quoniam in specie sint. *ibid.*
- Culpa** in Capitulo animadvertit, & de earum Poenis apud *Trinitarios Discalceatos*. 172. *Levis, gravis, gravior, & gravissima*, quibus Poenis assicienda in Ord. S. *Joannis Dei*. 324.
- Cultus** Dei in quibus consistat. 94.
- Cura** infirmorum Fratrum in Ord. S. *Joannis Dei* qualis sit. 106. Agonizantium Frat. apud eosdem quanta sit. 307. Infirmorum Pauperum, diu ac nocte vigilantè habenda est à Fratribus S. *Joannis Dei*. 326. Maxima agonizantium pauperum infirmorum habenda est à FF. *Hospitalarius* Ord. S. *Joannis Dei*. *ibid.*
- Curtis** non frequentent Clerici *Nerviani*, nec Officia pro se aut pro aliis possident, nisi ex Praepoliti & Deputatorum consensu. 254.

HISTORICO-MORALIS.

Carus Marianus seu Officium parvum B. V. ab omnibus Eremitis Hieronymianis B. Petri de Pisis semper dicendum. 95.

D.

Debitum contrahendum apud *Trinitarios* *Discalceos* fiat cum consilio Fratrum in Capitulo. 144.

Debita quomodo contrahenda, & solvenda à *Trinitariis* *Discalceatis*. 175

Decreta II. pro Statu perpetuo & forma Congregationis S. *Philippi Neri* conservanda quoniam sint. 247. Varia circa Regimen *Oratorii Gallicani* in ejus Congressibus condita sunt & qualia. 536.

Declarationes novarum Constitutionum Congreg. Frat. *Hieronymianorum* B. Petri de Pisis, quæ de facto observantur in dicta Congregatione quomodo emanarunt. 91.

Decreta Capituli Ord. S. *Joannis de Deo* quomodo in fine publicanda. 361. Quædam Apostolica & Constitutiones Ordinis S. Joan. de Deo legenda à Fratribus in Capitulo & mens quolibet anno, diebus quibusdam statutis quæ hic secundum ordinem ponuntur usque ad finem hujus Addidamenti incipiendo à 385.

Decretum sacre Congregationis Statui Regularium præpositæ quod incipit *Congregatio*. 438. Congreg. Sac. Inquisitionis quod incipit: *Licet alius*, quod legitur 1. die Martii in Ord. S. Joan. de Deo. 389. Aliud ejusdem Sacre Inquisit. quod incipit: *Sanctissimus Dominus noster*. 390. Congregationis deputatæ ab Innocentio XII. quod incipit: *Instantibus Procuratoribus Generalibus* &c. 425. *Clementis VIII.* Circa Reformationem Regularium de modo recipiendi, & prosequendi Novitios, quod incipit: *Regularis Disciplina* &c. 426. Eiusdem quod incipit: *Sanctissimus*. 427. Eiusdem quod incipit: *Nullus omnino*, *ibid.* Eiusdem quod incipit: *Sanctissimus Dominus noster* &c. 431. Sacre Congregationis de Concilio quod incipit: *Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini* &c. 424. Congregationis S. Inquisitionis quod incipit: *Sanctissimus Dominus noster* *solicite animadvertens* &c. 415. Eiusd. Congreg. S. Inquisit. quod incipit: *Sanctissimus Dominus noster pro debito sui Pastoralis Officii* &c. 414. Eiusd. Congreg. S. Inquisit. quod incipit: *Sanctissimus D. noster auditis* &c. 408.

Clementis VIII. quod incipit: *Sanctissimus in Christo* &c. 433. Eiusd. quod incipit: *Cum ad Regularem Discipulam* &c. 424.

Defunctorum Officium quomodo in Ordine S. *Hieronymi* in Hispania celebrandum. 72. Suffragia in Ord. S. *Hieronymi* Congreg. B. Petri de Pisis quomodo persolvantur. 96. Missæ aliæque suffragia Mortuorum quomodo in Ord. S. *Joannis Dei* persolvenda. 294. Absolutio quoties fiat apud *Trinitarios* *Discalceos*. 142. Suffragia & Officium quomodo & quoties in anno habenda à *Trinitariis* *Discalceatis*. 159.

Dei cultus in quibus consistat. 94.

Debita varia nominatim quomodo apud *Hieronymianos* B. Petri de Pisis puniendi in specie. 107.

Delinquentes Bartholomæa quomodo in Domibus Emeritorum accommodandi & tractandi sint. 590.

Deo (S. Joannes de) Ord. Frat. Hospitaliorum Fundator. 254. Eius. Ord. Alumen quibus nominibus appellatur in Hispania, Italia, Gallia & Germania. *ibid.*

Deposita auri, argenti &c. prohibentur accipere *Trinitarii* *Discalceati*. 169.

Deposito Prælatorum apud *Trinitarios* *Discalceos* quibus de causis fiat. 218.

Deputati IV. in Congreg. *Neriana* quomodo, & à quibus eligendi, quodque eorum munus. 270. Capituli privati apud Capitulum Generale quomodo eligendi, quæ eorum facultates, & quomodo renovandi. 30.

Didacus de Alcaron (P. Petrus) primus Generalis Eremitarum S. *Hieronymi* in Hispania. 4. A Matre Dei Ord. *Trinitariorum* *Discalceatorum* conscriptis Annales sue Congreg. & vitas plurimum vixit emulentum ejusd. Congreg. 136.

Dietrichstein (Cardinalis de) Olmuntensis Episcopus Scholas Pias primo introduxit in Partes Germaniæ. 45.

Differentia Conventuum Ord. *Trinitariorum* *Discalceatorum* quadruplex & qualis. 152.

Diffinitores Generales *Trinitariorum* *Discalceatorum* quomodo eligendi, & quodnam eorum officium. 202. (Patres) *Trinitariorum* *Discalceatorum* quales, & quot in unaquaque Provincia sint, quæ eorum officia, quantæque potestas. 209. A quibus & qua forma visitari debeant. 217. In Ord. *Sitienorum* in Hispania quomodo eligendi, & quoniam eorum facultates. 24. In Ta-

INDEX ALPHABETICUS

- les quinam eligi possint apud Hieronymianos in Hispania. 26.
- Dignitatum* Provinciale *Trinitarium* *Discalceatorum* quale sit, quando & quoties congregandum, & quanam in eo observanda. 207. Generale Ord. *Trinitarium Discalceatorum* quando, & quomodo celebrandum, & quanam in eo observanda. 197. Ad illud quanam spectent negotia tractanda. 199. Capitali Generalis Ord. S. *Hieronymi* in Hispania officia in quibus consistant. 32.
- Dignitates* non accipiant Clerici Congreg. Oratorii S. *Philippi Neri* nisi Pontifex jubeat. 254.
- Dirictio* in genere & officium Superiorem, Institui *Bartholomitarum* in quo consistat. 573. Parochiarum & locorum particularium penes quem, & quomodo instituenda apud *Bartholomitas*. 573. In districtu Decanali qualis observanda fuisse declaratur. 575. Praefidis *Dioecesani* in quo sita sit apud *Bartholomitas*. 577. Praefidis *Archidiece-* *cesani* in quibus consistat. 580.
- Disciplina* Refectorii & Mensae apud *Eremitas Hieronymianos* qualis sit. 99. Refectorii apud *Nerianos* qualis sit. 255. Eam facienda modus in Ord. S. *Joannis de Deo* quis sit. 340. Regularis antiqua Congreg. B. Petri de Pisis Ord. S. *Hieronymi* quam stricta fuerit describitur. 89. Moderna eorum qualis sit, describitur. 93. Corporalis quoties a B. Petro de Pisis suae Congregationi *Eremitarum S. Hieronymi* praescripta fuerit. 89. Refectorii sub mensa qualis ab eo praescripta. *ibid.* Juniorum *Bartholomitarum* in tres Classes distributorum, & quid in singulis observandum sit describitur. 547. In Seminaris eorum quanam observanda sit. *ibid.* Fratrum *Hospitaliarum* in quibus consistat describitur. 275.
- Discipuli* Philosophiae & Sacrae Theologiae apud *Eremitas Hieronymianos* B. Petri de Pisis qualiter se habeant, & quomodo negligentes & contumaces puniendi. 105.
- Discrimen* inter Sacerdotem, & quemvis etiam probum Laicum tantum debet esse, quantum inter Caelum & Terram juxta S. Ildorom. 441.
- Discretus* quomodo, & qua forma in singulis Conventibus *Hieronymiani* B. Petri de Pisis eligendus sit. 115.
- Dismas* (de Loris) Episcopus Urgeltanus per IV. minores Ordines B. Josephum Calasantium Clericali Militiae adscriptus. 440.
- Distantia* locorum, ad quae Minister Generalis aliqui Ministri *Trinitarium Discalceatorum* mittere possunt Fratres juxta ipsorum, & Ministeriorum dignitatem proportionaliter mensuratur. 156.
- Docti* aliqui illustriores *Oratorii Gallicani* recententur. 537.
- Doctores, Magistri*, & hujusmodi titulus nulli apud *Trinitarium Discalceatos* praestetur, etiam si ante ingressum in Ordinem, talibus Gradibus ob doctrinam fuisset insignitus. 165.
- Dominicus* diebus quibus exercitationibus versantur *Neriani* Clerici. 259.
- Domus* Emeritorum *Bartholomitarum* quibus visibus servire possint. 546. Ad eas quanam Personae, & ob quem finem recipiendae. 586. Earum dispositio, & ordinatio qualis esse debeat explicatur. *ibid.* Earum fundatio & cura bonorum temporalium ad easdem pertinentium qualis sit explicatur. 587. In his quinam Superiores sint & quodnam eorum officium. 588. In his Sacerdotum, aliorumque in his habitantium quae conversatio. 589. In his quomodo Sacerdotes, alique finitis Studiis, & ad Institutum suscipi desiderantes ad tempus bene instruendi sint. 590. In his quomodo delinquentes accommodandi ac tractandi sint. *ibid.*
- Domum* Emeritorum Institut. *Bartholomitis* finis, utilitas & necessitas explicatur. 585. Praecipuum *Oratorii Gallicani* in Gallia, Belgio &c. Catalogus exhibetur. 539.
- Donatus* Ord. S. *Hieronymi*, si fuerint intractabiles, etiam post emissam votam expellendi. 42.
- Dormitorii* apud *Trappenses* Monachos disciplina in particulari explicatur. 608.
- Dragonetti* (Gasparde) per XL. annos Scholarum Rector B. Josephi Calasanti piis Scholis Adjutor usque ad mortem, quam in magna Sanctitatis fama obile aetatis anno CXX. 445.
- Dulcia* apud *Nerianos* Clericos in mensa proponi & enodari solent. 257.
- Ducium* B. Josephi Calasanti sexennium cum Dimone describitur, & attestatur. 440.
- Dussenthal* Abbatia Ord. Cisterc. & oblatione *Trappensis* in Germania Palatinatu Rheno cum maxima omnium meditatione floret. 609.

HISTORICO - MORALIS.

E.

Erietas à Religiosis vitanda, & quomodo apud *Trinitarios Discalceatos* puniendi. 164.

Ecclesia sacrarumque in ea rerum visitanda in Ord. S. *Joannis Dei* instituta quomodo. 370.

Ejusque descriptio. 9.

B. V. M. de omnibus bonis dicta in urbe Nepoli à Giesualdo Archi-Episcopo & Cardinali Patri Carolo Carafæ, Sociisque ejus data. 514.

Ex ea brevi post ab aliis infidelis pulsus fuit. 515.

Meritorum Clericorum sit sine ullis Statuis hominum mortuorum. 245. In ea quomodo Officia peragenda Divina. *ibid.* In ea qua diligentia Confessionali serviendum. *ibid.*

Trapensis Abbatie quoniam in ea à Monachis observanda, tum quoad Officium Divinum, tum quoad alias ceremonias &c. particulatim notantur. 606. In honorem B. V. M. ab Archi-Episcopo Rotomagensi, Episcopis Eburacum, & Sagü dedicata fuit. 597.

Bellemensis Ord. S. Hieronymi in Portagalía descriptio. 7. Offertorium singulare admodum recipit singulis diebus, quibus non videtur sol. *ibid.*

Ecclesia omnes *Trinitariorum Discalceatorum* dedicandæ SS. Trinitati, & sine plani operis 142. Quomodo iuriscultur. 158.

Electio *Consiliariorum* apud *Hospitalarios* S. Joannis de Deo quomodo fiat. 312.

PP. *Correctorum* quomodo fiat apud *Hieronymianos* B. Petri de Pisis. 118. Et Optio *Cubiculorum* vacantium in Congregatione *Neriana* quibus competat. 255.

Diffinitorum Ord. S. Hieronymi in Hispania, quomodo instituantur, quantaque eorum facultas. 24. Ejus iustitia à quibus regulanda. 26.

Discreti ad Capitulum Generale mittendi apud *Hieronymianos* B. Petri de Pisis quomodo fiat. 115.

Externorum Fratrum pro *Oratorii* quibusdam serviciis. 260.

P. **Generalis** Ord. S. Hieronymi in Hispania ad quos pertineat fuisse declaratur. 15. Si minus Canonice fiat, quomodo corrigenda. 17. Quomodo fiat in Capitulo apud *Hieronymianos* B. Petri de Pisis. 117. Quomodo extra Capitulum. 119. & 90. Quomodo fiat apud *Hospitalarios* S. Joannis de Cod. Regul. Tom. VI.

Deo. 310. Generalis & ceterorum Superiorum ac Officialium in Congregatione *Piorum Operariorum* quomodo fiat. 518. Generalis *Piorum Deblarum* sit singulis sexenniis, cui dantur IV. Assistentes. 450. Hæc quoad omnes ceremonias particulares fuisse descriptur. 495.

Majoris ac Generalis Ministri *Trinitariorum* de sexennio in sexennium quomodo fiat. 200.

Redemptorum in qualibet Provincia *Trinitariorum Discalceatorum* quomodo fiat. 151.

Propositi & IV. Presbyterorum deputandorum in Congregatione *Oratorii* S. Philippi *Neri* ad quos spectet & quomodo sit faciendus accurate descriptur. 248.

Priorum ceterorumque Officialium & *Procuratoris* Generalis apud *Hieronymianos* B. Petri de Pisis quomodo fiat. 90. & 120. Priorum apud *Hospitalarios* S. Joannis de Deo quomodo instituenda. 312.

Provincialium apud *Hieronymianos* B. Petri de Pisis. 118. & 119.

Vicarii Generalis Capituli & Diffinitorii apud eosdem quomodo fiat, & quoniam eorum officia. 116. Et *Provincialium* apud *Hospitalarios* S. Joannis de Deo quomodo fiat. 312.

Electio in Capitulo Generali Ordinis *Trinitariorum Discalceatorum* quomodo fieri debeant. 192. Deisdem integro Capite satis prolixè per XII. §. longos in particulari tractatur. 200.

Majoris, ac Generalis Ministri, aliorumque Superiorum apud *Trinitarios* *Discalceatos* quando fiant. 144. Et Confirmationes in Ord. S. *Hieronymi* in Hispania quomodo fiant, fuisse explicatur. 80.

Electores in Ord. S. *Joan. de Deo* antequam vota sua Electionibus dent, quale iuramentum præstare debeant. 380.

Elemosine Missarum apud *Trinitarios Discalceatos* ad quem spectent. 158. Eas colligendi novus modus S. *Joannis de Deo*. 268. Eas postulandi modus apud *Trinitarios* amplius explicatur. 156. Offitium soli Fratres laici colligant. *ibid.* Eas petendi modus pro Redemptione Captivorum apud *Trinitarios Discalceatos* quis sit explicatur. 151. Quantæ singulis annis distribuuntur in Monasterio Guadalupensis Ord. *Eremitarum* S. Hieronymi. 5. Quantæ in Monasterio S. Hieronymi indigentibus distribuuntur per annum descriptur. 6.

R r r

Item

INDEX ALPHABETICUS

Item quantæ in Monasterio Madritensi ejusdem Ordinis. 6. Quantæ in Monasterio Hispalensi. *ibid.*

Elogium Trappensis Monasterii, Monachorumque ejus sancte conversantium laus. 596.

Emanuel Rex Portugaliz Eremitas S. Hieronymi in suo Regno sejunxit ab Eremitis Hispanis, ut subessent proprio Provinciali. 5. Fundavit Monasterium & Ecclesiam Bellem dictum pro Ordine S. Hieronymi. 7.

Eremitarum Bartholomitarum domus quibus usus servire possunt. 545. Eorum finis, utilitas, & necessitas explicatur. 587. Ad eas quænam Petitione, & ob quem finem recipiendæ. 586. Earum dispositio, & ordinatio qualis esse debeat explicatur. *ibid.* Earum Fundatio & Cuta rerum temporalium qualis sit explicatur. 587. In his quinam Superiores sint, & quodnam eorum officium. 588. In his Sacerdotum, aliorumque habitantium quænam conversatio. 589. In his quomodo Sacerdotes, alique huiusmodi, & ad Institutum hoc suscipi desiderantes ad tempus bene instruendi sint. 590. In his quomodo delinquentes accommodandi ac tractandi sint. *ibid.*

Encomium Monasterii & Monachorum Trappensis Reformationis. 596.

Epistola Josephi Mariz Trinchese Generalis Ord. S. Joannis de Deo ad PP. & FF. Congregationis Italice ejusdem Ord. 279. Card. Parracciani Ord. S. Joannis de Deo Protectoris ad PP. & FF. Congregationis Italice ejus Ord. 277.

Epistola Monachorum ad P. Generalem Ordinis S. Hieronymi quando mittendæ à PP. Prioribus. 36.

Epitaphium ven. mem. Rancei Abbatis Trappensis à P. Simone Gourdan S. Victoris Parisiis compositum habetur. 602. Cujusdam sepulti è regione Cathedralis Concinatoris in hæc verba: *Offa arida audite verbum Domini.* 218.

Epoeba vera foundationis Congregationis Oratorii S. Philippi Neri quænam sit. 237.

Equis ascendere sine necessitate non licet Trinitariis Discreetis. 142.

Eremita S. Hieronymi in Hispania à quo, quando & ubi instituti? 3. Eorum exordium quale fuerit. *ibid.* Ab impiis hominibus variorum criminum, imo hæreticos Beguardorum falso accusati. 4. Eremiticum vivendi modum mutarunt in Cœnobiticum juxta Regulam

S. Patris Benedicti, sub qua militarunt usque ad tempora Gregorii XI. Papæ. *ibid.* A Benedicto XIII. Antipapa obtinuerunt Bullam se unendi, & eligendi Generalem, & exemptionem ab Episcoporum jurisdictione. *ibid.* Obtinuerunt à Martino V. legitimo P. Confirmatione omnium eorum quæ eis concesserat Antipapa Benedictus XIII. *ibid.* Nicolao V. Papæ volenti omnes Congregationes Hieronymianas diversas in unum Ordinem unire, se ad efficaciter opposuere, ut eos Pontifex permitteret manere sicuti erant prius. *ibid.* Portugaliz sub Emanuele Rege sejuncti sunt ab Hispanis sub proprio Provinciali, sed sub Philippo II. otrique Regno Imperante reuniti sunt. 5.

Eremita S. Hieronymi B. Petri de Pisis ab Innocentio X. eis minime favente sunt prohibiti Novitios suscipere, susceproque ad Professionem admittere. 93. Eis contra Alexander VII. favens plurima præstitit Beneficia, & qualia. *ibid.* Eorum Ordo in duas Provincias Anconitanam scilicet & Tyrolensem dividitur. *ibid.* Eis duos Ordines pene extinctos scilicet S. Spiritus Canonicorum Regularem Venetis, & Cruciferorum donavit Alexander VII. *ibid.* Eis se se junxerunt Eremitæ Tyroleenses & Bavari. *ibid.* Eorum Habitus domi forisq. describitur. *ibid.* Eorum Sancti aliqui nominatim recensentur. *ibid.* Tyroleenses & Bavari se junxerunt Eremitis B. Petri de Pisis Ord. S. Hieronymi. *ibid.* Hi Tyroleenses &c. observant antiqui Ordinis Constitutiones in pleno suo rigore quoad jejunia & carnis abstinentiam; quoad vero formam Habitus & Regulæ observantiam Italia se conformant. *ibid.* Post hanc ultimam unionem multiplicatur erectis novis Conventibus. *ibid.* Eorum conversatio extra Monasterium qualis sit. 102. Variorum criminum rei falso accusati ab Inquisitoribus iteratis vicibus suam solitudinem relinquere coguntur. 90. A Summo Pontifice Martino V. innocentes igniri Bullam obrinnerunt exemptionis à jurisdictione Inquisitorum. *ibid.* Variis in locis obtinuerunt Conventus & mansiones quæ nominatim recensentur. *ibid.* Ubi instituti, & quomodo primi fuere. 89. Quatuor Quadragesimas in anno observabant, stricte jejunantes. *ibid.* Disciplinam corporalem quorundam adhibebant. *ibid.* Candidatos nec nimis juvenes, nec nimis senes suscipiunt & quare. *ibid.* Media nocte ad vigiliis nocturnas surgunt, quibus suis

HISTORICO - MORALIS.

disquandio in Choro orationi vacantes mancant. *ib.* Eorum victus ordinarius qualis *ibid.* Eorum disciplina in Refectorio sub mensa qualia. *ibid.* Eorum paupertas Religiosa talis erat, ut omnia inter eos omnibus essent communia. 90. Eorum vita austerius à bonis æstimata, à malignis hominibus calumniose traducebatur. *ibid.* Iussu S. Pii V. Papæ loco votorum simplicium, quæ solaprius emittebant, vota solemnia juxta Regulam S. Augustini emisserunt, & quando, 91.

Escaricum vulgo *Escarial* Monasterium præmagnificum & splendidissimum Ordinis Eremit. S. Hieronymi in Hispania descriptitur. 7.

Escarial habetur ab Hispanis pro octavo mundi miraculo. *ibid.*

Esabella litteras humaniores didicit S. Joſepbus Calasantius Piarum Scholarum Fundator. 440.

Eucharistia SS. à Monachis *Trappensibus* non Sacerdotibus quoties, & quæ devotione sumenda. 616.

Eugenius IV. P. Privilegia Fratribus Eremitis Hieronymianis B. *Petri de Pisis* concessit & qualia. 90.

Examen promovendorum ad Ordines & ad Confessiones excipiendas in Ord. S. Hieronymi B. *Petri de Pisis* rigorosum instituitur. 106. Suscipiendum tum ad Habitum, tum ad Professionem in Ord. S. Hieronymi in Hispania à quibus fiat. 53. Quibus punctis constet. 54. Ordinandum à quibus fiat. 65.

Examinatores in quavis Provincia Hieronymianorum B. *Petri de Pisis* quatuor sint, quodnam eorum officium. 111.

Excommunicatio ipſo facto lata contra vagantes extra Claſtrum *Trinitarios Disceſſatos*. 233. Contra eosdem sine licentia cōvenntu de nocte exeuntes. *ib.* Latæ sententiæ contra eosdem transeuntes ad aliam Religionem excepta Carthusiana. *ibid.*

Exemptio Fratrum Hieronymianorum B. *Petri de Pisis* à jurisdictione Inquisitionis fuit abrogata per Paulum V. P. 93. A jurisdictione Episcoporum Fratrum Hospitalariis concessa à Paulo V. 275. Eam temperavit Urbanus VIII. & quomodo. *ibid.* Eam sic temperatam omnino observari jussit Alexander VII. *ibid.*

Exemptiones Patrum Generalium Ord. S. Hieronymi in Hispania finito suo Generalitatis officio quales sint. 27. Leſorum actualium & jubilatorum, nec

non Vicariorum Generalium Ord. S. Hieronymi in Hispania quales sint. 28. Monachorum qui IV. munera seu dignitates obtinuerant, & compleverunt in Ord. S. Hieronymi in Hispania quales sint. *ibid.*

Exercitia spiritualia, id est, oratio mentalis, jejunia, disciplina &c. quomodo in Ord. S. Joannis de Deo peragenda. 295. Pietatis & devotinnis qualia apud *Trinitarios Disceſſatos* præſtabantur. 161. Spiritualia X. dierum singulis annis sub obedientia formali præcipiuntur omnes & singuli *Trinitarii Disceſſati* facere. *ibid.* Spiritualia in Infirmariis Frat. Hospitalarum Ord. S. Joannis de Deo qualia habenda. 327. Spiritualia ad minus X. dierum Novitii Piarum Scholarum præſtitant Professioni Religioſæ. 464. Octo saltem dierum bis in anno renovationi votorum præſtitant Profeſſi Piarum Scholarum. 465.

Exercitationes, quibus versati ſolent *Neriani* Clerici dominicis diebus. 259. Quibus versati ſolent *Neriani* Clerici diebus ſerialibus & certis anni temporibus. 257. Aliæ à prandio tam in Dominicis quam in aliis ſeſtis diebus apud *Nerianos* quænam ſint. 259.

Exgenerales Ord. S. Hieronymi poſſunt intereſſe Capitulis Generalibus, & votum activum & paſſivum habere certa conditionibus. 22. Eorum exemptiones & privilegia qualia ſint. 27.

Exhortatio ſiat Fratribus & Familiz domus apud *Trinitarios Disceſſatos* ſingulis Dominicis, qua nominantur quid credere aut agere debeant. 143.

Exordium Frat. Eremit. S. Hieronymi Congregationis B. *Petri de Pisis*, quale fuit. 89.

Expensæ ad Capitulum Generale Ordinis S. Hieronymi in Hispania celebrandum ubi ſumenda. 20.

Externorum in Oratoriis *Nerianis* munera ſeu officia quæ ſint. 260. Horum electionis ordo deſcribitur. *ibid.*

Extravagantes Ord. S. Hieronymi quando per annum legendi. 86. In Ord. S. Hieronymi quid ſint. 11. Eorum ultima compiliatio à quo facta. 13.

F.

Famam aliorum lædoctes quomodo apud *Trinitarios Disceſſatos* puniendi. 173.

Familia dñæ, in quas dividitur Ordo univerſus *Trinitariorum Disceſſato-*

INDEX ALPHABETICUS

- rum sunt: *Intra Hispania, & extra Hispania*, 152. De his duabus familiis Ordinis susus agitur, 184. Earum Tituli quoniam, 152.
- Simulacrum proprium nemo Clericorum Nerianorum habeat*, 254.
- Fernandes* (Petrus) Institutor Monachorum Hieronymianorum in Hispania quis fuerit, 3.
- Festis* duarum Missarum quid observare debeant *Troppenses* Monachi circa opus manuale, 625.
- Festivitates* Ord. Trinitariorum Disceptatorum eum. XX. in unum collectae exhibentur, 233.
- Figuera* (Don Joannes Gaspar de) Salmanticæ Professor Regius, posteaque Episcopus Jaccensis B. Josephi *Colsonis* opera in rebus arduis usus est feliciter, 441. A priori sedis Jaccensis ad Albaritanam promotus B. Josephum Calasancium propriæ suæ conscientie Directorem, Clerique sui diocesani & Monialium reformatorem constituit, *ibid.* Ad digniorem sedem Leridanam nempe promotus & Visitor Ecclesiæ Monferratenfis factus B. Josephum Calasancium secum sumpsit tanti operis Consiliarium & adiutorem, *ibid.*
- Finis* Instituti *Piarum Scholarum* quoniam, 458. Proprius Congregationis *Piarum Operariorum* quis sit, explicatur Italice, 518.
- Flagellatio* communis singulis septimanis ter faciendâ à Trinitariis Disceptatis exceptis certis diebus, 161. Quibus temporibus, & diebus adhibetur à Fratribus Hospitalariis S. Joannis Del, 276. Quomodo & quibus temporibus & diebus à Nerlanis Clericis adhibenda, ejusque ritus & forma accurate describitur, 258.
- Flagellationes* quando, & quomodo faciendæ in Ord. S. Hieronymi Congregationis B. Petri de Pisis, 97.
- Florentia* Magnus Dux Cosmus III. Abbatem S. Bartholomæi (Buon Solasso) dictam juxta modum Abbatie *Troppensis* edificavit dedique 18. Religiosis Trappa vocatis possidendam anno 1705. 603. Hetruræ natus est B. *Philippus Nervus* B. M. Fundat. 234.
- Florentini* maximo numero Romæ habitantes Ecclesiam S. Joannis Baptistæ pro sua gente dedicatam à S. *Philippo Nerio* in sacris administrari à Papa obtinuerunt, 237.
- Fomine*, non permittuntur ingredi septa Monasteriorum Ord. S. Hieronymi in Hispania, 63. Earum separationi à Clericorum *Bartholomæorum* confordio quam diligenti cautela invigilant Superiores iustius Instituti, 564.
- Forma* emittendi Professionem apud Patres Hieronymianos B. Petri de Pisis prolixè exhibetur, 124.
- Professionis* fidei faciendâ à Patre Generali Hieronymianorum B. Petri de Pisis, 127.
- Abolutionis Generalis* quæ dari solet in extremis vitæ constitutis apud PP. Hieronymianos B. Petri de Pisis, 128. In ea electiones variz, & juramenta præstanda describuntur, 150.
- Visitandi* Patrem Generalem & Disceptatores apud *Trinitarios Disceptatores*, 217. Faciendæ informationis pro admittendis ad Habitum *Trinitariorum Disceptatorum* per multas interrogationes, 225. Perpetua Congregationis S. *Philippi Nervi* explicatur, 247. Penitentiarum in ea Congreg. *Nervi* qualis sit, 253. Capitulum Generale *Trinitariorum Disceptatorum* celebrandi cum omnibus ceremoniis in eo observandis prolixè per XXXI. numeros describitur, 187. Habitui Fratrum in Ord. S. Joannis Del describitur, 302.
- Visitatio* Generalis Monasteriorum Ord. S. Hieronymi in Hispania fuscè explicatur, 72. Electionis apud Hieronymianos Hispanos fuscè traditur, 83.
- Professionis Religiosæ* à Clericis *Piarum Scholarum* emittendæ verbatim habetur, 464. Professionis Religiosæ, à Laicis Operariis *Piarum Scholarum* emittendæ habetur Italice, *ibid.* Professionis renovandæ tam pro Clericis, quam pro Laicis in Ord. *Piar. Scholar.* 465.
- Formula* Juramenti in electione Generalia *Piarum Scholarum* præstandi verbatim habetur, 495. Alia in aliis electionibus ab omnibus Vocalibus præstandi, 496. Creandi Religiosum Ord. S. Joannis de Dro in Notarium publicum pro conseribendis Actis electionum, aliisque similibus, 378. Juramenti ab Electoribus in Ord. S. Joannis de Deo præstandi antequam suum votum dent, 380. Facultatis recipiendi Novitios in Monasteriis & locis designatis per Clementem VIII. 432. Quod *Bartholomæa* finitis studiis ad manus Superiorum præstare debent, à quo solus Summus Pontifex absolvere potest, 157. Duplicis juramenti, quo Præles Diocæsanus Bartholomæi, se obligat Ordinario loci & simul suo Instituto, 578. Duplicis juramenti, quo Præles Generalis

HISTORICO-MORALIS.

rañs Barthol. se obligat. I. Summo Pontifici. II. ipsi Instituto. 183.

Fortunio Belli-Dux strenuus, à quo B. Iosephus de *Calafava* genus suum duxit. 439.

Franciscus Palene (Nicolaus de) Congregationem Eremitarum à se institutam B. Petro de Pisis suæ Congregationi unendam donavit. 90.

S. *Francisci* (Seraph) Conventualium Ordo in Capitulo suo Generali congregatus decrevit, ut omnes sui Alumni progressum Congregationis Clericorum *Piarum Scholarum* pro Viribus promovere satagant. 439. (P. Joannis à S. Petro) *Piarum Scholarum* Generalis approbatio Synopsos Constitutionum Ord. Piar. Scholar. 451. Ejusdem ad Religiosos suos Parænesis. 452.

Franciscus Armandus Monachos *Trapensis* post Religionem piissimi Rancæ Reformatoris II. Abbas dignitatem per ipsum turbatam resignans frustra recuperare conatur. 602.

Fratrum Hospitaliorum à S. Joanne de Deo sub Regula S. Augustini fundati. 264. Quibus nominibus in Hispania, Italia, Gallia & Germania appellari solent. *ibid.*

Fraus in rebus vendendis à *Trinitariis Discealator* commissa puniatur poena gravis culpe. 169.

Frijingensis Diocesis admisit *Bartholomitæ*. 544.

Fugitivi Monachi cujus sumptibus teneri & custodiri debeant in Ord. S. *Hieronymi* in Hispania. 74. Et Apostatae quinam pro talibus habendi apud *Trinitarios Discealator*, & quomodo puniendi. 174. Monachi Ord. S. *Hieronymi* in Hispania querendi, reducendi ad Monasterium, poenisque subsciendi & qualibus. 60. Quinam pro talibus habeantur. *ibid.* Novitii spoliatur Habitu Ordinis. 62.

Fundationes pro quibus alienis emiis questuandum sit, & nullo inter Sæculares agenda non admittantur in Religione *Piarum Scholarum*. 466. Novorum Gynnasiorum seu *Scholarum Piarum* quomodo fiant, & acceptentur. 482.

Fundatrix Monialium Ord. S. *Hieronymi* Matia Garcias, & Maria Constantia amba de Toledo. 7.

Fuena defunctorum Clericorum Instituti Neriani quomodo à suis curanda, & quæ pro his suffragia percolveoda. 247.

Furio (Ludovicus de) Architectus peritissimus Parisienis ædificavit Elcurial. 5.

G.

Galli Fratres Hospitalarios S. Joannis Dei nominant: les Freres de la Charité, & quare. 264.

Gallia quando Fratres Hospitalarios suscepit, & per litteras patentes regias permitti sunt ubivis locorum Hospitalia erigere. 275. In ea sunt viginti quatuor Hospitalia Ord. Frat. Hospital. S. Joan. Dei, quæ reguntur & visitantur per Vicarium Generalem Parisiis residentem. *ibid.* Ultra mare in America tria hujus Ord. Hospitalia habet. *ibid.*

Gambacurda (beatus Petros de) Congregationis B. Petri de Pisis Frat. Eremit. S. Hieronymi Institutor. 88.

Garcias (Marcus) & Isabella Lopez piissimi parentes B. Joannis Baptiste a Conceptione Reformatoris Frat. Trinitariorum Discealatorum in Hispania. 130. Apud eos S. Theresia per Diocesem Toletanam transiens pernoctavit. *ibid.* (Maria de Toledo) Fundatrix Monialium S. Hieronymi in Hispania. 7. Quenam facerit, ejusque vitæ compendium. *ibid.*

Gaston (Maria) Mater fuit B. Josephi Calafantii Fundatoris Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Piarum Scholarum. 439.

Generalis Præfex *Bartholomitæ* soli sacre Sedi subiectus est immediate, cui juramento Fidelitatis & Obedientiæ se obligare tenetur, ejusque officium in quibus consistat. 546. Quomodo totum Institutum suum tam in spiritualibus quam temporalibus absque præjudicio DD. Ordinariorum locum dirigere debeat. 582. Pro eo duplicis juramenti formula duplex, quæ se obligare tenetur I. Summo Pontifici. II. Tori suo Instituto. *ibid.* Ejus Oeconomus dependenter tamen ab ipso totius Instituti rerum temporalium administrationem habet. 184. Penes se duos habere debet Assistentes, unum pro spirituali directione, alterum pro temporalis Oeconomia unarum duobus Visitatoribus Generalibus, qui singulis decenniis totum Institutum visitent. 583.

Ejusdem ex Ord. S. *Hieronymi* in Hispania electio ad quos pertineat fidei explicatur. 15. Olim à solis Monachis Monasterii S. Bartholomæi si-

SSS

bat,

INDEX ALPHABETICUS

- bat, postea tamen statutum fuit, ut à tota Religione eligeretur. *ibid.* Ejus persona à quibus visitetur. 32. Ejus assistentia seu Residentia ubi sit. 33. Unde sustentandus. *ibid.* Ejus facultates quoniam, & quomodo refarcienda damna, quæ ejus gratia Monasterium aliquod passum est per plures extravagantestitulos. *ibid.*
- Generalis Congregationis de Lombardia** habet usum Pontificalium, & minores Ordines suis Religiosis conferre potest. 3.
- Primus FF. Eremitarum S. Hieronymi** post mortem Institutoris B. Petri de Pisis fuit B. Bartholomæus de Maletta. 90. Quomodo & à quibus eligatur. *ibid.* A quibus juxta modernam eorum observantiam eligendus. 93. Eo mortuo, quis totum Ordinem usque ad novi Generalis electionem regat. *ibid.* Ubi residet. *ibid.* Illius electio quomodo fiat in Capitulo. 117. Illius & Provincialium quomodo fiat extra Capitulum. 119. Vicefusus potest illis demandare. 121.
- Totius FF. Hospitalariorum Ordinis** vocatur *Frater Major*. 274. Ejus Officium per sex annos durat. 276. *Italici* (Josephi Mariæ Trinchese) ad eandem suam Congregationem Italianam Epistola. 279. Eum eligendi modus fusc describitur. 310. Ejus Officium in quo consistat. 313. Eo mortuo quoniam faciendâ sint. 323. *Trinchese* Instructiones & Formulæ observandæ in Visitatione Generali & Provinciali per XIII. Capita. 341. Duos habet hic Ordo, unum pro Regno Hispaniarum & Indiis, alterum pro reliquis Europæ Regnis & Provinciis, qui Romæ residentiam habet. 277. Eorum quilibet preest sex Provinciis & quibus. *ibid.* Omnes ejusdem Ordinis Congregationes *Italica* ab anno 1581. cum suis numinibus, cognominibus & patris ex ordine recensentur. 368. Idem ex Congregatione Hispanica ab A. 1680. 372. Qualiter in Generali Visitatione sit recipiendus. 343.
- Primus & perpetuus Congregationis Oratorii B. M. in Vallcella** constitutus est ipse S. Fundator *Philippus Nerius*. 219.
- Primus Congregationis Oratorii D. N. J. C. in Gallia à Paulo V. creatus ipse ejus Fundator B. Petrus Berthus.** 512. Secundus Carolus Gondren, sub quo Oratorii forma Regimini in alia mutata est, & qualem. 536. Ipse cum suis tribus Assistentibus residet in præcipua Oratorii domo, quæ sita est in platea S. Honorati Parisiis. *ibid.* Si omnes secundum ordinem successione & tempus electionis recensentur. 537.
- Illius in Congregatione Piorum Operariorum Officium & Authoritas explicatur.** 518.
- Instituti Piorum Scholarum** singulis sexenniis eligendus. Debet habere quatuor Assistentes. 450. P. Joannis Francisci à S. Petro approbatio Synopsos Constitutionum hic descriptæ. 451. Ejus Patrensis ad suos Religiosos. 452. Quomodo sit eligendus fusc quoad omnes Cereemonias consuetas declarat. 454. In ejus electione juramenti ab eligentibus præstandi formula. 455. Quomodo, quas ob causas & à quibus deponendus fusc quoad singula declarat. 457. Ejus potestas in Regimine qualis sit ostenditur fusc. 458. Ejus Assistentes IV. sint, quod eorum Officium, quanta potestas, quomodo & ob quas causas deponendi. 511. Si omnes in Capitulis Generalibus electi nominatim recensentur. 456.
- Ordinis Trinitariorum Discalceatorum** à quibus & qua forma visitari debeat. 217. In Congregatioe Hispanica F. Antonius à Conceptione observantiam Regulæ & Constitutionum à S. Sede approbatarum Religiosis sui Ordinis commendat. 138.
- Minister totius Ordinis FF. Trinitariorum** præfuit initio Congregationi Reformatæ *Discalceatorum* Authoritate Pauli V. Pont. 137. Ab ejus Jurisdictione Congregationem *Discalceatorum* exempti Urbanus VIII. *ibid.* Eorum electio de sexennio in sexennium quomodo fiat, & quoniam ejus Officium. 200.
- Picenus FF. Hospitalariorum** in Gallia habet jus visitandi cum illa Hospitalia istius Regni numero XXIV. residetque Parisiis. 277.
- Germani Fratres Hospitalarios** S. Joannis de Deo in sua lingua appellantur *die Barmheerge Brüder* & quare. 261.
- Germani** plura hinc inde præsertim in Terris Hæreditariis Domus Austriacæ *Piorum Scholarum* Collegia habet. 448.
- Gievaldus** Cardinalis Archiepiscopus Neapolitanus P. Carolum Corassi *Piorum Operariorum* vocavit ad Ecclesiam B. M. V. d. *clam ab omnibus Bonis* in ipsa Urbe Neapoli, ubi multum

HISTORICO - MORALIS.

- tum Adjutores tum Discipuli ei se junxerant. 514.
- Gradus** (P. Carolus) primas Generalis Præpositus Oratorii D. N. J. C. post obitum Fundatoris B. Petri Berculli, sub qua forma Regimini Oratorii mutata est in aliam, & qualem. 535.
- Guardon** (P. Simonis ad S. Victorem Parisiis) Epitaphium ven. mem. Rancieri Abbatis Trappensis scripsit, quod habetur 407.
- Graduati** Patres apud *Hieronymianos* B. Petri de Pisis quinam sunt, & quæ eorum Privilegia. 112.
- Grana** Conversionem suam satis mirabilem simulata infania inchoavit S. *Joannes de Deo*. 266. Ibi in Hospitali amentibus destinata quanta pertulit S. *Joannes de Deo* describuntur. 267. Inde acceptum recuperatæ sanæ mentis testimonium ad B. Virginem in *Quadalupe* peregrinationem instituit S. *Joannes de Deo*. 268. Illuc iterum redux S. *Joannes de Deo* fundamenta jecit novi Ordinis Hospitaliariorum erecto gemino ex priorum Eleemosynis Valerudinario. *ibid.* Ibi in Hospitali Regio exorto maximo incendio quomodo legesset S. *Joannes de Deo* ex mediis flammis per semihoram veratus mirabiliter illæsus evasit. 269.
- Gravate** Hospitale primarium Institutum Hospitaliariorum admittit unionem aliorum Hospitaliariorum alibi erectorum. 271.
- Gravate** Dieceps multos eximie Sanctitatis laude florentes Viros habuit, inter quos eminebat S. *Joannes de Deo*. 264.
- Gregorius** XI. PP. Eremitas S. Hieronymi in Hispania approbavit sub Regula S. Augustini, præscriptis inluper novis Constitutionibus, quæ durarunt usque ad eorum Unionem. 4.
- Gregorius** XIII. per Bullam Institutionis approbavit, & instituit Congregationem Oratorii B. M. in Vallicella de Urbe à S. *Philippo Nerio* fundatam. 241. Papa Indulgentias plenarias concessit omnibus fidelibus visitantibus Ecclesiam Congregationis B. *Petri de Pisis* Dominica IV. Quadragesimæ. 93. Congregationem Fratrum Hospitaliariorum confirmavit & accersitis ab Hispania Romam aliquot illius Ord. Religiosis eis Ecclesiam S. *Joannis* Calabitzæ donavit unicum novo Hospitali eidem Ecclesię contiguo. 274. Ejus Breve, quod incipit: *Officij nostri partes*. 197.
- Gregorius** XIV. confirmavit Privilegia Fratrum Hospitaliariorum assignato eis in Protectorem Cardinale Vicario, 274. Idem Inter reliqua Privilegia Fratribus Hospitalariis concessa, etiam Privilegia Hospitalis S. Spiritus de Saxia, quod jam dudum exemptum erat, ab Jurisdictione Episcoporum iis concessit. *ibid.* Dispensavit cum S. *Philippo Nerio*, ut in infirmis suis Brevario & Officio Divino satisficeret per Rotarium. 239.
- Gregorius** XV. solemniter ritu canonicavit S. *Philippum Neri*um. 240. Ven. P. Hieronymi Halles Congregationem alteram adhuc strictiorem ad Regulæ *Trinitariorum* observantiam institutam approbavit. 136. Ejus Bullæ, quæ Constitutiones Religionis *Piarum Scholarum* confirmat Synopsi. 457. Institutum *Piarum Scholarum* jussit numerari inter Ordines Religiosos assignato eorum hodierno nomine. 446. Ejus Bulla qua Institutum *Piarum Scholarum* erexit in verum Ordinem Religiosum mutatis votis simplicibus in solemniam hucque tota exhibetur. *ibid.* Ejus alia Bulla seu Breve Apostolicum quo confirmat Constitutiones & Ordinationes à Congregatione Clericorum Pauperum Matris Dei Scholarum *Piarum* pro felici ejus Regimine editas. 447. Idem Congregationi Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei *Piarum Scholarum* concessit omnia Privilegia reliquorum Ordinum Mendicantium. 448. Breve cujus initium: *Universi dominici gregis*, quod unicum aliis Brevibus & Decretis in Conventibus *Hospitalitatis* S. *Joannis* Dei certis anni temporibus & diebus legi solent. 395. Ejus Breve quod incipit: *Romanus Pontifex in specula &c.* 410. Ejusdem aliud quod incipit: *Apostolatus Officium &c.* 411. Edidit Breve, cujus initium: *Romani Pontificis &c.* Quod unicum aliis Brevibus & Decretis in Conventibus S. *Joannis* Dei certis anni temporibus & diebus legi solent. 405.
- Guadalupe** Monasterium B. V. *Eremitarum* S. Hieronymi in Hispania quam magnificum, amplum, & dives sit describitur. 5.
- Gualteranus** (Beatus Petrus) ex Latrone unus ex Sociis primis B. *Petri de Pisis* Institutoris *Eremitarum* S. Hieronymi. 89.
- Gubernium** spirituale forum subditorum quomodo exercent Prelati *Trinitariorum Discolatorum*. 216.
- Guerreros** Archi Episcopos *Granaten*sis S. Joannem de Deo apud se accusatam cognita ejus Sanctitate in pace dimisit. 269.

INDEX ALPHABETICUS

Gustian (Didaco) Præsidente Fratrum Trinitariorum Capitulo Generali decreverunt fuit modus reformandi prædictum Ordinem. 129.

Gymnasiorum seu *Scholarum Piarum* fundationes quomodo fiant. 482. Eorum Gubernatio & Regimen quomodo à Piaristis instituat, fule in notis declaratur. *ibid.* In eorum Superiores & Rectores quales eligendi sint. 483.

H.

Habit Eremitarum S. Hieronymi in Portugalia & Hispania describitur. 7.

Eremitarum S. Hieronymi Congregationis B. *Petri de Fipsis* describitur. 93. In eo nulla varietas sit inter Fratres, aliæque circa Habitum notanda. 100. Monachorum & Donatorum Ord. S. Hieronymi in Hispania describitur. 43. Eo spoliatur, quicunque non fuerit Monachus illius Ordinis. 62. Quo utuntur Novitii Professionem emittentes, quoad singulas ejus partes, quibus precibus benedicantur. 125.

Monachorum Hieronymianorum *Lupi de Olmo* in Italia per partes describitur. 3.

FF. *Hospitaliariorum* qualis sit describitur. 276. Item illius forma & qualitas, quæ variis anni temporibus respondere debet. 302.

Religionis *Piarum Scholarum* qualis sit describitur. 480. Quantum referat Habitum Jesuitarum, & quantum ab eo differat. 450. Eum B. *Josepho Calasautio* & XV. ejus Sociis suo ære fieri fecit Cardinalis Justinianus Piarum Scholarum Protector, qui B. Fundatorem nomine Pontificis eo induit, & Socios induere jussit. 446.

Trinitariorum Discalceatorum domi ac foris describitur. 136. Quasnam Personas non admittat, seu excludat. 224. Ad eum accipiendum qualis informatio præcedere debeat. 225.

Habes (P. Hieronymus à Sanctissimo Sacramento) Trinitariorum Discalceatorum in Gallia Reformator, & primus Procurator Generalis. 136. A Clemente VIII. suæ Congregationis confirmationem unacum Regulæ mitigationem obtinuit. *ibid.* Ab eodem Clemente VIII. suæ Congregationis reformatæ factus est primus Visitator

& quare. *ibid.* A Paulo V. separationem Monasteriorum Reformatorum ab indisciplinatis obtinuit. *ibid.* Suos Conventus reformatos in duas distinctas Provincias erigi procuravit per Vicarium Generalem gubernandas. *ibid.* Aliam Reformationem strictiorem ad Regulæ primæ Ordinis litteram à Gregorio XV. approbatam, superatis immensis difficultatibus & oppositionibus ab Urbano VIII. confirmatam & in Provinciam separatam, creatam instituit. *ibid.* *Trinitariorum Discalceatorum* in Gallia Reformator in Hispaniam profectus XI. mensibus in Conventu Madritensi mansit, & omnes Ordinis observantias & austeritates ibi consuetas perfecte didicit & in Conventus suos Gallicos introduxit. 137. Romæ ut Conventus S. Dionysii Munister electus piissime obiit, & aliquot post annis aperto ejus sepulchro Corpus adhuc integrum repertum est recentii sanguine per naves manans. 136. Post ejus mortem Reformatio ejus insigniter propagata est in Gallia & in Italia. 137. Ejus Reformationem ob nimium rigorem plures defecerunt. *ibid.* Quo anno hæc ejus Reformatio facta est Provincia separata & celebravit primum Capitulum. *ibid.*

Hæreditas Providentium & Professorum in Ordine *Trinitariorum Discalceatorum* quomodo disponenda. 230. Monachi Ordinis S. Hieronymi electi in Priorem alterius Monasterii ad quem pertineat. 39.

Helvetia admisit Institutum Bartholomitum. 544.

Helyot (Hypolytus) probat IV. Ordines sub S. Hieronymi nomine natos, non esse unum, eundemque Ordinem, sed revera IV. distinctos, contra quorundam Auctorum opinionem falsam. 1.

Henricus IV. Galliarum Rex Canonizationem S. *Philippi Nerii* promovere iussit & quare. 240. Item *Hospitalarii* per Litteras parentes concelebrati adificari Hospitalia in cunctis Regni locis, ad quæ vocati fuerint. 275.

Henriettam Franciæ obtentam Romæ dispensatione Nuptiarum contrahendarum cum Filio Jacobi primi Angliæ Regis ad eundem in Angliam duxit B. Petrus Berullius Oratorii D. N. J. C. Fundator. 535.

Henchenii (P. S. J.) Hallucinatio circa Bullam Clementis VIII. in qua prohibentur Fratres *Hospitalarii* promoveri ad Ordines Sacros. 274.

HISTORICO . MORALIS.

Hispalensis Dilectis Bartholomitarum Institutum admittit. 544.

Hermant (M.) falso putat IV. Ordines Religiosos à S. Hieronymo nuncupatos esse uoem tantum Ordinem, quem refutat P. Helyot. 1. Eius in sua Historia Ordinum Religiosorum hallucinationes circa Ordinem Hospitalariorum S. Joannis Dei refelluntur. 276.

S. Hieronymi Festum io Ord. S. Hieronymi in Hispania ab omnibus adeo religiose celebratur, ut ab omni opere servili ablineatur. 42.

Hieronymiani Monachi in Portugalia & Hispania raoti semper habiti fuerunt, ut adhiberentur ad reformandos alios Ordines tam Regulares quam Militares. 7. Eorum habitus describitur. *ibid.* Eorum observantia qualis sit. *ibid.* Eorum jejunia qualia sint. *ibid.* Quando celebrant Capitulum suum Generale. *ibid.* Eorum Constitutiones & Extravagantes à Clemente XII. approbatae possunt ad longum. 10.

Hieronymus Hales (P. à sacrosissimo Sacramento) vide Hales, ut super.

S. Hieronymus in Patronum, Patrem & Protectorem electus à Petro Ferroandez ejusque novis Eremitis. 4. Cur in Patronum & Patrissem Ordinis Fratrum Eremitarum S. Petri de Pisis electus fuerit. 88. Visitationes omnes sanctos Eremitas & Anachoretas Syriae, Aegypti & Thebaidis, quorum omnium sanctam conversationem ad vivum expressit in suis moribus & vita. *ibid.* Ab eo B. Petrus de Pisis Ordinem à se institutum denominari fecit. *ibid.* Patronos & Protectores IV. diversorum Ordinum seu Congregationum Religiosarum. 1.

Hispalensis Monasterii Ord. S. Hieronymi Prior quibusdatur Privilegiis. 6.

Hispani S. Joannis de Deo Alumnos appellat Fratres Hospitalitatis. 264.

Hispania quodam Domicilia Ord. S. Josephi à Matre Dei habet. 448.

Historia compendiosa vitae B. Petri de Pisis. 88. Aliet relata à Papebrochio quod à Religioso ejus instituti, qui ejus vitam ex professo scripsit. 89. Brevis vitae B. Joannis Baptista à Conceptione Reformatoris Fratrum Trinitariorum Disfectorum in Hispania. 130. Brevis Eremitarum S. Hieronymi io Hispania. 2. Vitae B. Josephi Calasanti à Matre Dei Plarum Scholarum Fundatoris compendiose, sed sufficienter relata. 439. Instituti Plarum Scholarum exhibetur à 444. Brevis Reformationis Monachorum Hieronymianorum in Hispania. 2. Vitae P. Caroli Carrassa Fundatoris *Ord. Regul. Tom. VI.*

Congreg. Plarum Operariorum synopce dicitur. 512. Vitae B. Petri Bernardi Cardinalis Fundatoris O. servit D. N. J. C. in Gallia. 530. Vitae S. Joannis de Deo compendiose tradita. 164.

Historiam Congregationis Oratorii S. Philippi Neri scripsit P. Joannes Marcianus duobus voluminibus in folio anno 1691. 240. Vitae Rancori Abbatis Trappensis compendiosa data. 597.

Hora Canonicæ In Ord. S. Hieronymi in Hispania tanta gravitate perolvantur, ut quotidie octo inegre horz his perolvendis impendantur. 42.

Horarii in Religione Plarum Scholarum officium in quibus consistit. 474.

Hospitale pro excipiendo Prosperibus & Peregrinis Romam devotionis causa venientibus S. Philippi Neri suavis ex Confraternitatis pecuniis erectum. 237. Alterum à Paulo IV. maxime capacitatis donatum Confraternitati SS. Trinitatis quot peregrinos anno Jubilæi 1600. exceperit, item quot anno 1700. hospitati sunt. *ibid.*

Hospitale Granatense amplum, sumptuosumque Madridi etectum ab Antonio Martin S. Joannis de Deo socio & successore. 270. Ibi verberibus pene confectus à Magistro de Avila amantiae larvam paulatim deposuit S. Joannes de Deo. 268. Io eo maximo exorio incendio per semihoram versatus S. Joannes de Deo mirabiliter illaesus evasit. 269.

Hospitalis singula Ord. S. Joannis de Deo in Provinciis singulis Congreg. Italica cum numero Lectorum recensentur. 369. Singula Ord. S. Joannis io Provinciis singulis Congreg. Hispanica cum numero Lectorum recensentur. 373. Et agrotorum domos Noriani Clerici frequentent, ut agrotis subveniant. 255.

Hospitalitas Trappensis Abbatie erga peregrinos exhibita qualis sit. 601.

Hospitalitarius Fratrum Ordo à S. Joanne de Deo fundatus. 264. Quibus nominibus io Hispania, Italia, Gallia & Germania appellari solent. *ibid.* Eorum disciplina qualis sit describitur. 275. Eorum habitus describitur. *ibid.* Eorum jejunia qualia sint per annum. 276. Ceteri sub Generali Romæ dirigente sex istidem Provincias habent. 275. Qsodo, & à quibus in Gallias fuerunt introducti. *ibid.* Gallorum Vicarius Generalis Parisiis residet, qui habet jus visitandi omnia Regni Hospitalia numero XXIV. *ibid.* Eorum Vicarius Generalis est etiam Poloniae. *ibid.* Institutum variis in loca propagari ceptum & quomodo fute deficiat.

INDEX ALPHABETICUS

Mitur. 170. Eorum Confraternitates in varia loca propagatae se unierunt Confraternitati primarie Hospitalis Granatensis. 171. Eorum Congregatio à S. Pio V. approbata. *ibid.* Neapoli & Mediolani accepterunt II. insignia Hospitalis. 274. Romæ Monasterium unicum Ecclesiæ & Hospitali non vo accepterunt. *ibid.* Eorum Ordinem insignivit idem S. Pius V. titulo *Congregationis Joannis Dei. ibid.* A Gregorio XIV. inter alia Privilegia accepterunt etiam Privilegia Hospitalis S. Spiritus in Saxia, idco exemptionem à jurisdictione Episcoporum præstendebat. *ibid.* Eos tamen Clemens VIII. subiecit Episcopis verultque ad sacros Ordines promoveri & quare. *ibid.* Eos idem Papa prohibuit vota solemnia emitte, solisque votis Pauperum, & Hospitalitatis eos adstringi voluit. *ibid.* Flagellationes corporis, quando & quibus dictis adhibent. 276. Eorum *Frater Major* Generalis singulis sexennii eligitur, Provinciales vero singulis triennii eligantur. *ibid.* Capitulum *Generale* singulis, sexennii Provinciales vero singulis triennii celebrant. *ibid.* Eorum oratio, & sacra Officia quo ordine celebrentur. *ibid.* Ad eorum Congregationem Italianam Episcopi Cardinalis Parraeciani totius Ord. Protectoris apud Sedem Apostolicam. 277. Ad eandem Josephi Matie Trinchese Prioris Generalis Episcopi. 279. Tam Sacerdotes & in sacris Ordinibus constituti, tam non Sacerdotes, nec in Sacris constituti quomodò Officium persolvant. 294. Fratres Laici aliqui in sacris Ordinibus non constituti quid loco Divini Officii ejusque singulis partibus persolvere debeant. *ibid.* Quomodò ad Sacerdotium alioque sacros Ordines admittendi. *ibid.* Ordinis Initia, ubi quando & quomodò posuerit S. Joannes de Deo. 268. Eorum Regimen post obitum S. Joannis de Deo qui susceperit. 270. A Paulo V. quanta obtinuerint Privilegia, singillatim recensentur. 275. Quare ad sacros Ordines admitti rogantur Paulum V. *ibid.* Exemptionem ab omni Episcoporum jurisdictione à Paulo V. obtinuerunt, quam tamen temperavit Urbanus VIII. sicque temperatam observari præcepit Alexander VII. 275. Eorum Hispani S. Joannis Dei ab omnibus aliis extra Hispaniam separati proprium habent Generalem cui subsunt Hospitalia totorum. *ibid.* Eorum Itali, Galli, Germani, Poloni &c. proprium quoque Generalem habent, qui Romæ resident. *ibid.* Eorum Hispani duas Provincias isto in Regno habent, *Andalusi-*

nam nempe & *Castellam*, in Indiis vero IV. magnas Provincias numerant, nempe *Peruvianam, novam Hispaniam, firmam terram & Philippinarum Insularum. ibid.* Ab his quomodò Pauperes infirmi in lectis ponuntur, varisque circa infirmum observanda. 324. Quomodò ab his Pauperes infirmi cum Medico & Chirurgo visitari debeant. 325. Quibus ex motibus libenter Pauperibus infirmis servitium prestandum. 326. Reconvallescentes Pauperes infirmi ex eorum Hospitalibus dimittantur. *ibid.* Eorum cura maxima sit Pauperum infirmorum agonizantium. *ibid.* In eorum Hospitalibus morientes Pauperes infirmi quomodò sepeliantur. *ibid.* Eorum Exercitia spiritualia in infirmis qualia sint. 327. Modus induendi Novitios Habitu Religioso, cum precibus & ceremoniis debitis fufe descriptus. 331. Modus admittendi Professionem cum ceremoniis & precibus consuetis fufe describitur. 336.

Hospitalitatis Institutum à S. Joanne de Deo fundatum, de eo vera notitio. 364. Ejus Protectores cum suis nominibus & cognominibus secundum ordinem recensentur. 367. Generales omnes Congreg. *Italica* cum suis nominibus, cognominibus, & Patria ab anno 1587. recensentur. 368. Ejusdem Generales omnes Congregationis *Hispanice* cum suis nominibus & Patria ab anno 1608. quo auctoritate Pauli V. separabatur Italica. 372. Ejus singulæ Provincie Congreg. *Italica* exhibentes Catalogos singulorum Conventuum & Hospitalium recensentur. 369. Ejus singulæ Provincie Congreg. *Hispanice* exhibentes Catalogos singulorum Conventuum & Hospitalium recensentur. 373.

Hospita Religiosi *Piarum Scholarum* subsint Rectori apud quem divertunt, se si essent in ea domo assignati. 475. Quomodò suscipiendi ab Eremitis Hieronymianis B. Petri de Pisis. 103. Quibus aditus denegandas. 104. Qua charitate in Ord. S. Joannis de Deo excipienda. 308. Qua charitate à *Trinitariis* suscipiendi. 143. Idem argumentum fufius explicatur quoad Religiosos & seculares Hospites. 166.

Humilitas B. Petri de Gambacurda (vulgo de Pisis) quanta fuerit. 88.

Hungaria variis in locis *Scholarum Piarum* Collegia habet. 448.

Hymnus 1. *Ti Deum Laudamus* terminat actum Projectionis Novitorum apud Patres Heteronymos B. Petri de Pisis. 126.

HISTORICO · MORALIS.

I.

Jacobus Turris (de la Tour) III. post abdicationem Ven. Ranczel Abbas *Troppensis* Monasterium secundum mentem piissimi Reformatoris gubernavit. 602.

Junioris apud *Hieronymianos* B. Petri de Pils officium in quibus consistat. 107.

Junia Trinitariorum Discepsorum qualia sint & quibus diebus observanda. 142. De his fusius agitur. 151. Abstinentie, alique mortificationes corporales castitatis tuende gratia in Religione *Piarum Scholarum* quoniam prescribantur. 476. Particularia Ordinis S. Hieronymi Congreg. B. Petri de Pils qualia sint, & quibus diebus servanda. 97. Fratrum *Hospitaliariorum* qualia per annum fiunt. 276. Religiosorum S. Hieronymi in Hispania & Portugalia qualia sint. 7. Ord. S. Hieronymi in Hispania qualia & quibus diebus observanda. 71. Congregatio B. Petri de Pils qualia & quam stricte observat. 89.

Jesu, & Mariæ SS. nominibus invocata B. Josephus *Calasautius* duellum cum Dæmone committens ex alta arbor in terram ruens servatur illæsus. 44.

Immunitas Ecclesiastica, etsi ab omnibus observanda, Inquisit tamen, & Justitiæ contumaces nec recipiendi, nec retineodi in domibus *Piarum Scholarum* ex Decreto Capituli Generalis earund. Scholar. 466.

Impedimenta procurandæ salutis Proximi qualia, & quomodo à *Piis Operariis* removenda. 524. Perfectionis Clericalis præcipua tria qualia sint & quomodo removenda. 543. Quomodo è medio tollenda sint, *Borbolomitæ* Institutum docet in praxi. *ibid.* Admittendorum in Congregatione *Piarum Scholarum* quoniam sint. 459. De his juramentum præstent Candidati & Novitii *Piarum Scholarum*, se illis impedimentis carere. 461.

Incedium maximum in Hospitali Regio Granatensi exortum, in eo per semihoram versatus S. *Joannes de Deo* mirabiliter illæsus evasit. 269.

Incorrigibiles quoniam pro talibus habendi apud *Trinitarios Discepsos*, & de eorum expulsiōe. 174.

Index Chronicus locorum, à quibus desumuntur notæ super Synopsi Constitut. Religionis *Piarum Scholarum*. quo totius Instituti notitia synoptice traditur. 455.

Sanctorum Pontificum Religiosi Piarum Scholarum inventum exhibetur. *ibid.* Cardinalium Proctorum Religionis *Piarum Scholarum* habetur. 456. Capitulum Generalium *Piarum Scholarum* habetur. *ibid.* Prædum in Capitulis Generalibus *Piarum Scholarum* habetur. 417. Generalium omnium in Capitulis omnibus *Piarum Scholarum* electorum habetur. 456.

Indulgentia à S. Pio V. in Bulla sua confirmatoria Congregationis B. Petri de Pils extendit Gregorius XIII. Papa omnibus visitantibus eorum Ecclesias. 91. Plenarias omnibus Christi fidelibus devote visitantibus Ecclesias Patrum *Piarum Scholarum* tempore tridui solemnibus beatificationis B. Josephi à Matre Dei concessit Benedictus XIV. 449.

Indulgentia plenarie quomodo moribus locrandæ. 325. Eorum à Summis Pontificibus concessarum Religiosis Ecclesiis, & infirmis Hospitalium Ordinis S. *Joan. de Deo* suumarium. 376.

Indultum Congregationis Episcoporum & Regularium concessum Ordini S. *Joannis de Deo* legendi Constitutiones ejusdem Ord. in lingua vulgari seu Italica. 384.

Infirmi (amplius XX. millibus Neapolim in captivitate ducti) convertendis, indefessam navavit operam P. Carolus Caraffa *Piarum Operariorum* Fundator. 515.

Infirmaria Ord. Hospitaliariorum S. *Joannis de Deo* qualia in his exercitiis spiritualia habenda. 327.

Infirmi apud *Trinitarios Discepsos* quomodo tractandi. 143. Iis apud *Hieronymianos* B. Petri de Pils quæ ratione serviendum. 106. Balnea Medicinalia non intrent sine licentia Patris Provincialis in scriptis sub pena. 165. Medicum non coasulent, nec medicinis utantur sine licentia Prælati. *ibid.* Infirmi apud *Trinitarios Discepsos* quæ charitate curandi fuscè describitur. *ibid.* Trinitarii Discepsos ex malicia oco renunciantes rebus sibi concessis & earum usui ante sumptionem S. Eucharistiæ post mortem ut proprietarii reputandi. 147. Quomodo apud *Troppenses* tractandi, & quoniam in Cellis infirmorum observanda sint fusius describitur. 626. Ob levem infirmitatem venæ sectionem adhibentes quoniam observare debeant. 630. Pauperes quomodo cum Medico & Chirurgo visitandi apud *Hospitalarios* S. *Joannis* Dei. 325. In his sciendos quoniam ob-

INDEX ALPHABETICUS

- servanda** *sint. ibid.* Eorum cura, die ac nocte vigilantiter habenda à Fratribus Hospitalariis S. Joannis Dei. 326. In reconvalescentibus quis modus dandi facultatem descendendi in Hospitalibus S. Joannis de Deo. *ibid.* Agonizantium maxima cura habenda & qualis apud FF. Hospitalarios S. Joannis Dei. *ibid.* Mortientes in Hospitalibus Ord. S. Joan. Dei quomodo sepeliendi. *ibid.* Eorum cura apud Fratres Hospitalarios S. Joannis Dei quanta sit habenda. 306. Eorum ad Hospitalia Ord. S. Joannis de Deo delatorum quanta sit habenda cura, & quibus extremionis in lectis ponendi. 325. Eis Confessio & Communio Sacramentalis suadenda. *ibid.*
- informatio** Juridica pro admittendis ad Habitum *Trinarios Dyscalentorum* qua forma fieri debeat. 225.
- Injuriam** inferentes quomodo puniendi apud *Trinarios Dyscalentos*. 175.
- Inobedientes**, & scandalosi ex Instituto S. *Philippi Neri* ejiciendi. 239.
- Innocentius X.** Congregationi Fratrum Hieronymianorum B. *Petri de Pisis* non faveat, prohibuit enim Noviticos suscipere, & jam susceptos ad Professionem admittere, quod aliquot tempore duravit. 93.
- Innocentius XI.** confirmavit Institutum & Constitutiones *Bartolomitaram* per Bullam cujus ultima pars finitis Constitutionibus ei insertis exhibetur. 591. Ejus Breve Apostolicum, quo jus ad beneficia &c. declaratur, & titulus ordinationis pro Clericis secularibus in commune viventibus conceditur. 593. Ejusdem aliud Breve Apostolicum concessionis Indulgentiarum pro Instituto Clericorum secularium in commune viventium. 594. *Scholarum Piarum* Ordinem exemit à jurisdictione Ordinariorum, ut soli Sedi Apostolicæ immediate subderetur confirmatis omnibus Privilegiis. 450. Religionē *Piarum Scholarum* bonorum possidendorum capacē reddidit. 464. *Bartolomitaram* Institutum confirmavit, illudque Imp. aliisque Principibus commendavit. 544. Ejus Bulla confirmatoria tum Instituti, tum Constitutionum integre exhibetur. 548.
- Innocentius XII.** confirmavit unionem Eremitarum Tyrolensium & Bavarorum cum Congregatione B. *Petri de Pisis*. 91. Ejusdem Bulla, cujus initium: *Nuper à Congregatione*, quæ unacum aliis aliorum SS. PP. Bullis, Brevibus & Decretis in Conventibus Fratrum Hospitalitatis S. Joan. de Deo certis anni temporibus legi solent. 415.
- Inquisitionis** (S. Congreg.) Decretum, quod incipit: *Sacrosanctissimus Dominus noster &c.* legiturque in Conventibus Ord. S. *Joan. de Deo* Menle Augusti. 350. Ejus (S. Congreg.) Decretum, quod incipit: *Lacet alant*, quod legitur primo die Martii in Ord. S. Joannis de Deo 389.
- Instituta** Congregationis *Oratorii à S. Philippo* fundati Bullæ Pauli V. infera de verbo ad verbum habentur. 244.
- Instituti** Sacerdotum in societate viventium primordia unde petenda. 529.
- Institutis** Congregationis Fratrum Reformatorum & Discalcentorum Ordinis SS. *Trinitatis Redemptionis Captivorum* primitivam dicti Ordinis Regulam observantium per Bullam Clementis VIII. quæ hic habetur integre. 131. Quam difficulter in Hispania recepta. 135. Congregationis Clericorum secularium de Oratorio nuncupate in Ecclesia S. Mariz de Vallicella de Urbe. 241.
- Institutor** Monachorum S. Hieronymi in Italia B. *Lupus de Olmedo*. 2. Verus Eremitarum S. Hieronymi in Hispania *Petrus Fernandez*. 3.
- Institutum** Clericorum in commune viventium seu *Bartolomitaram*, unde quando & ubi ortum. 543. Ejus finis est & medio tollere prima precipue impedimenta perfectionis Clericali, qualia sunt, orium, conversatio cum mulieribus, & indebitus bonorum Ecclesiasticorum usus. *ibid.* Salisburgi cum quibusdam piis Clericis inchoatum. 544. Non obstantibus multis oppositionibus magnopere exerevit, & in variis Archi- & Diocesibus, imo receptum & propagatum fuit in variis Provinciis & quales. *ibid.* Ab Innocentio XI. approbatum & confirmatum & ab eodem S. Cæsaræ Majestati aliisque Principibus commendatum. *ibid.* In Poloniæ Regnum introductum accepit Regimen Seminarii Episcopalis Luceroniensis, nec non Seminarii Collegialis Varsaviensis. *ibid.* Admissæ Helvetiæ. *ibid.* Ejus scopus principalis quis sit. *ibid.* Ejus Alumni jramento Conventionali se obligant nempe: nunquam se proprio arbitrio separandi à Communitate & quare. *ibid.* Ejus domus triplicis generis sunt quæ explicantur. *ibid.* Ejus Constitutiones in IV. partes distribuuntur & in quales. *ibid.* Suos Clericos Juniores in tres diversas Classes distribuit, quorum disciplina & modus vivendi fidei, & accurate describitur.

HISTORICO - MORALIS.

bitur. 545. Ejus redditus ex beneficiis, & aliis Ecclesiasticis functionibus provenientes quomodo applicari possunt & debent, fufe & clare explicatur. 546. Ejus Domus Emeritorum quibus usibus servire possunt & debent. *ibid.* Ejus Præfides primus seu Generalis Bartholomitæ soli Sacre Sedis subiectus est, cui juramento fidelitatis & obedientie le obstringere debet, ejus officium quodnam sit. *ibid.* Ejus Præsidentes subalterni Bartholomitæ (excepto primo seu Generali) subiunt suis Ordinariis locorum, quibus usibus & foramentum fidelitatis & obedientie præstare debent. *ibid.* Ejus Sacerdotes ad quas functiones exercendas ab Episcopis suis deputari possunt, & quomodo, quando, & quoties si aliqua Superioritate gaudent, sibi subiectos visitent. *ibid.* Ejus Constitutiones à quibusdam Ecclesiæ Prælati laudatæ, & ab Innocentio XI. unacum ipso Instituto confirmatæ & postea approbatæ. 547. Ejus Constitutionum proemium. *ibid.* Ejus unacum Constitutionibus confirmatio ab Innocentio XI. P. per Bullam cui inferre sunt ipse Constitutiones verbatim. 548. In eo quomodo studiosa Joventus & Seminaris dirigi debeant explicat loculenter 1.ma Constitutionum pars. 549. Ejus Alumni omnes suis studiis ad manus Superiorum juramentum præstare debent, à quo nemo nisi Summus Pontifex absolvere potest, cujus formula habetur. 557. Ejus Sacerdotes recenter ordinati quomodo præparandi & applicandi ad curam animarum. *ibid.* Circa ejus substantialia puncta quid Superiores scire & observare debeant. 559. In eo Bonorum temporalium communitas circa eorum pium usum fufe & accurate explicatur. 560. In eo circa cohabitationem fraternam varia observanda in specie explicantur. 563. Ut salubriter perpetuo in Clebro observetur, quomodo Superioritas directiva, ejusque necessitas, ac principia practica exercenda prolixè in multis Casibus particularibus declaratur. 566. Ejus Superiores quid in puncto separationis mulierum habent observandum. 564. Ejus Alumni præscribitur revelatio hominis sui interioris Superiori facienda quando & quomodo. 570. Ejus Personarum noticiam habere studeant Superiores. *ibid.* Ejus Oeconomus pro recta temporali administratione ordinationes varie statuantur. 571. Ejus Superiorum

officium, & directio in genere explicantur. 573. In eo Parochiarum & Locorum particularium directio qualis sit. *ibid.* In eo Parochiarum & Locorum particularium œconomus quis administrabit. 574. Ejus Præfides Generalis quomodo sibi subiectos per totum Orbem in spiritualibus & temporalibus regat, fufe declaratur. 582. Idem ejus Generalis duplici juramento se obligare tenetur. I. Summo Pontifici. II. Sui Instituto, cujus teritæque formulæ habentur. 581. Ejus Oeconomus sub, & cum Præsidente Generali debet curam rerum temporalium totius Instituti. 584. Ejus Domuum Emeritorum finis, utilitas & necessitas explicatur. 585. Ad ejus Domos Emeritorum quæ Personæ, & ob quem finem recipiendæ. 586. Ejus Domos Emeritorum quomodo disponi & ordinari debeant. *ibid.* El Innocentius XI. per Breve Apostolicum declarat eas ad Beneficia &c. & titulum Ordinationis concedit. 593. Ejusdem Innocentii XI. aliud Breve Apostolicum concessionis Indulgentiarum habetur. 594.

Institutum Hospitalitatis à S. Joanne de Dro fundatum, & de eo vera notitia. 364. Ejus Profectores Cardinales singuli cum suis nominibus, & cognominibus recensentur. 367. Ejus Generales singuli Congreg. *Italica* cum suis nominibus, & Patribus recensentur. 368. Ejus Generales singuli Congreg. *Hispanica* cum suis nominibus & cognominibus recensentur. 372. Ejus Provincie singule Congreg. *Italica* cum numero Conventuum & Hospitalium in iis contentorum recensentur. 369. Ejus Provincie singule Congreg. *Hispanica* cum singulis Conventibus & Hospitalibus in iis contentis recensentur. 373.

Institutum Oratorii S. Philippi Neri Romæ apud Vallicellum erecta magnifica Ecclesiæ sub nomine *Oratorii* exordium sumptis. 238. Ejus primi Sacerdotes quinquam fuere. 237. Extra Romanam latius propagari coepit. 239. Ejus fundationis vera Epocha quænam sit. 237. Ejus primus Superior factus est ipse S. Philippus Neri. 239. Ejus Generalis primus & perpetuus factus est idem ipse. *ibid.* Ejus Constitutiones quando composuit, & observari ceperunt. 238. Ejus Generales reliqui post S. Philippi Neri obitum triennales, vel saltem ad aliquod tempus continuabiles esse debent. 239. In eo vota Religiosa non emittuntur, sed fo-

Uuuu

INDEX ALPHABETICUS

de charitatis lege Clerici ejus ligantur. 239. Ex eo voluit S. Fundator expelli inobedientes & scandalosos. *ibid.* Post ejus mortem erectis variis in locis Orationis propagatum est longe lateque 220. Quos Scriptores Ecclesie Catholicae dederit *ibid.* Ejus arma quoniam sint. *ibid.* Ejus Privilegia à variis Summis Pontificibus concessa quoniam sint. *ibid.* Illud approbavit Gregorius XIII. per Bullam quæ habetur 241. Ejus Statuta perpetuus explicatur. 247. Ejus Tyrones per triennium probandi, quomodo interim & in quibus instituendi. 251. In eo præcipue Clericorum Observationes describuntur. 252. In eo Congregatio culpæ quæ quæ & quomodo instituenda. *ibid.*

Institutum Piarum Scholarum in plerisque Italæ Urbibus habet Domos & Collegia Romæ quidem V. Neapoli vero IV. 450. Qualem principum scopum, quam disciplinam habent. Quis & quoniam in Scholis docentur. 449. Ejus Clericos juramento obstrinxit perseverandi in Congregatione Alexander VII. Ejus Clericos inter *Regulares* numeratos jussit Alexander VII. esse *Saculares*, vota tantum simplicia habentes, quod tamen ejus Successor correxit, nempe Clemens IX. *ibid.* Ejus Protector in perpetuum constitutus est ab Alexandro VII. Cardinalis Vicarius Romæ. *ibid.* Ejus Generalis singulis sexennii eligendus habere debet IV. Assistentes. *ibid.* In eo nuditatem pedum ab Alexandro VII. approbatam abrogavit Alexander VIII. qui præcepit ut calcæti incederent. *ibid.* Illud soli Sedi Apostolicæ immediate subiecit Innocentius XI. *ibid.* Ejus Assistentes IV. in Generali subsidium eligendi, quorum officium & potestas quod singularia fuisse describitur. 501. Ejus Provinciales quomodo Provincias sibi commissas gubernent, quod singularia Particularia dilucide describitur. 502. Ejus Visitatores quomodo Visitationem instituunt, dilucide ad singularia descendendo explicatur. 507. Ejus Confessarii cum Scholarum aliorumque secularium, cum laicorum Communitarum virtute, scientia, & ætate graves sint & idonei. 509. Ejus Concionatores deputentur ad hoc munus idonei & approbati, quorum Conciones sint familiares ad instar Patrum Neriianorum, utilitatem potius quam propriam exaltationem querentes. 510. Ejus Pauperes & Professi Religiosi

quom locum inter se teneant. *ibid.* Est capax possidendi Bona temporalia ex auctoritate Innocentii XI. 464. Ei faventes Summi Pontifices, ejusque Cardinales Protectores nominatim recensentur. 455. Ejus Capitula Generalia ordinatim recensentur. 456. Ejus Capitulorum Generalium Præsides secundum ordinem nominatim recensentur. *ibid.* Ejus finis proprius quis. 458. In eo admittendorum quoniam impedimenta. 459. In eo tribus votis in genere ut rite observentur quomodo invigilent Superiores. 473. In eo votum obedientie quam exacte observandum quod multa Particularia describitur. 474. In eo castitatis votum quam caste custodiendum à Religiosis, & contra id delinquentes quomodo puniendi. 447. In eo quoniam remedia castitatis conservandæ præscribantur. 476. In eo Paupertatis votum quomodo observari debeat fuisse declaratur. 478. Ejus Habitus qualis sit describitur. 480.

Instrumentum lachryarum reformationis *Trappæ* inter Monachos & Abbatem sancitum à Senatu Parisiensi confirmatum, quantum permiserit annuatim singulis Monachis pro sustentatione. 599.

Intemperantia potus apud *Trinitarios* *Disceat* quomodo puniendi. 164. *Interrogatoria* qualia in visitatione personalis Religiosorum Ord. S. *Joannis Dei* faciendi sint. 356. Circa Officiales, circa P. Provinciales & Vicarium Generalem in Ord. S. Joannis Dei. 357. Circa Priorem loci, Sub-Priorem, & Vicarium, Magistrum Novitiorum, Sacerdotes, Hospitalarium Majorem, Vestiarium, Portarium in Ord. S. Joannis Dei. 358. Circa Sacristanum, Sacerdotes, Depositarios & Procuratorem in Ord. S. Joannis Dei. 359.

Joannes Baptista à Conceptione FF. *Trinitariorum* sive *Redemptionis* Captivorum *Disceat* Congreg. *Hilpanæ* Auctor. 129. Ejus vita compendiose traditur, ubi & quibus Parentibus natus. 130. In pueritia quam austerè vixerit, antiquos deserti Patres imitans. *ibid.* Apud PP. Carmelitas humaniores litteras cum egregio fructu didicit, quorum Ordinem ingressus fuisset, nisi à Parentibus fuisset impeditus. *ibid.* Divinitus inspiratus Ordinem Patrum *Trinitariorum* ingressus Habitum Religiosum induit 19. ætatis anno, Christi vero 1580. *ibid.* FF. *Trinitariorum* sive *Redemptionis* Captivorum *Disceat* Congreg. *Hil.*

Hispanæ Auctor obregularem observantiam & obedientiam à cunctis peramatus. 130. Finitis Theologicis Studiis se totum verbi Dei prædicationi applicavit cum maximo animarum fructu. *ibid.* Novi Monasterii Oppidi Valdepeñas Superior primus dignissimusque evasit anno 1596. *ibid.* Romam pergens separationem suorum Reformatorum Discalceatorum à Calceatis reformati recusantibus, & simul Bullam suæ Reformationis confirmatoriam à Clemente VIII. obtinuit. 131. Accepta Bulla confirmatoria Reformationis suæ quam male à Religiosis non Reformatis habitus fuerit. 132. Suæ Congregationis primus Provincialis electus fuit in primo Capitulo Valladolidi celebrato. *ibid.* III. Poloniæ Rex Congregationi Trinitariorum Discalceatorum concessit Conventum Leopoldi in Russia rubra, eode alius Monasterii exortis orata est IV. Provincie illius Congreg. 136.

8. *Joannes de Deo* Ordinem Fratrum Hospitaliariorum fundavit. 264. Ejus Ordo quibus nominibus in Hispania, Italia, Gallia, & Germania appellari solet. *ibid.* Quando, ubi, & quibus Parentibus oras. *ibid.* Ejus Patria Mons Major io Diocesi Eborensi in Lusitania. *ibid.* Ejus vitæ facis mirabilis compendiosa Historiæ refertor. *ibid.* Quomodo & qua ætate à Parentibus abductus Oropesam perductus. *ibid.* Oropesæ, CL. Majorali pluribus annis fideliter serviens charus admodum fuit. 265. Fit miles bis inter pedites. *ibid.* Ex militia redux ad Montem Majoris Diocesis Eborensis in Lusitania locum nempe natiuitatis suæ, ut parentes & cognatos inviseret, perrexit. *ibid.* Parentum suorum mortem dolenter intelligens ab avunculo suo filii loco eum promitteente ad militandum Deo discessit. *ibid.* Gregibus pascendis operam dedit. *ibid.* Cur cum Deus militiæ & pastoritiæ vitæ genere voluit per aliquod tempus exerceri. *ibid.* Ei pastoritiæ vita cur displicere cepit. 266. Quæ ei occasio Mundum relinquendi fuit. *ibid.* Septem Lusitanorum propugnaculum in Africa trajicit, ubi pauperibus Christianis ex mercede laboris sui pro viribus subveniebat. *ibid.* Confessarii jussu renavigavit in Hispaniam. *ibid.* Granatæ Joanne de Avila concionante adeo compositus fuit, ut conversionem suam pia fraude simulata amentia inchoaverit, cujus simulatae amentie signa describuntur subseq.

ibid. In Granatensi Hospitali amentibus destinato quanta & repellus sit graphice describuntur. 267. Ad Avilam spiritus sui Patre iussus paulatim simulata suæ amentie larvam deposuit, sanioris mentis manifesta signa dando. 268. A moderatore carceris testimonium restituit suæ mentis petiit & accepit. *ibid.* Ad Beatissimam Virginem in Guadalopec peregrinationem instituit. *ibid.* Geminum Valerodinarium ex priorum Eleemosynis pro pauperibus infirmis & debilibus Granatæ extruxit, quod fuit initium amplissimi Ordinis Hospitaliariorum à se instituti. *ibid.* Media hora inter flammam conflagrantia Regii Hospitalis miraculose illatus evasit cunctis admirantibus. 269. Apud Archi-Episcopum Granatensem Guerrerum imprudenti quorundam zelo accusatus, sed ejus prudenti & humiliori respectu absolutus & approbatus fuit. *ibid.* Genus flexus, Crucifixum perstringens manu foecissime moritur, suavisimum odorem spargens per sex horas immobilis orantis more in positura mansit. *ibid.* Miraculis ante & post mortem coruscans ad Alexandro VIII. Sanctorum numero adscriptus fuit. 270. Ejus Successor in Hospitalis Regimine quis fuerit. *ibid.* Ejus Discipuli quomodo post ejus obitum & discessum Antonii Martin vixerunt, & Institutionem gubernarunt. *ibid.* Ejus Ordo à S. Pio V. approbatus per Bullam quæ adest integrè. 271. A Gregorio XIII. collatis multis Privilegiis confirmatus. 274. A Sixto V. Capitulum Generale celebrare permittis, & Constitutiones scribere. *ibid.* Ejus Ordinis Congregatio Hispanica quot, & quosnam Conventus & Hospitalia numeret. 373. Ex frigore & laboribus magnam infirmitatem contractam quam patienter pertulerit. 269. Nullam aliam Regulam sub præscriptis Sociis quam vitæ suæ exemplum, & quidem absque votis Religiosis, quæ post ejus mortem à Sede Apostolica imperravit Rodericus Siguenza ejus in Ordinis Regimine Successor primus. 276. Ejus admonitiones & Institutiones datæ Lodovico Baptista qui volebat vivere cum eodem Sancto io Hospitali Granatensi, ostenduntur pro hujus Ordinis Candidatis. 292. De eo & Ordine Frat. Hospit. ab eo fundato notitia brevis sed plena. 362. De ejus Instituto Hospitalitatis, & quomodo fuit erectum in verum Ordinem Religiosum notitia vera. 364. Ejus Ord. Conclusio. 376.

INDEX ALPHABETICUS

greg. *italica* quot habuerit Generales & quosnam. 368. Ejus Ord. Congreg. *Hispanica* Generales quot & quosnam habuerit. 372. Ejus Ord. Congreg. *italica* quot Provincias & in iis quot Conventus & Hospitalia numeret. 369.

B. *Josephus* Calasantius Congregationis Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Piarum Scholarum Fundator. 439. Ejus genus, & proposita, unde ortum duxit, describitur. *ibid.* Ejus Progenitores quosnam fuerint. *ibid.* Unde ejus Familiae cognomentum *Calasanti* proveniat. *ibid.* Ubi, quando, & a quibus Parentibus natus. *ibid.* Pie educatus vix sexto aetatis anno expiatio intellexit Deum esse Summum Bonum, cujus amore cor ejus adeo flagrabat, ut Dimosmoem ejus hostem parvo ense armatus ad duellum conquiescit. *ibid.* Invocato nomine Jesu & Maria ex alta cadens arbore servatur illaesus 440. Elitabellae Litteras humaniores absolvit. *ibid.* Adhuc parvulus Studiis humanioribus vacans tanta pietate florebat, ut communiter ab omnibus *il Suterello* (id est) Sanctissimus audiretur. *ibid.* A Patre suo militibus destinatus ad alia quam Martis arma cultus vocatum se sensit. *ibid.* Leridae obtenta egre licentia Patris Philosophicis Studiis animum excolens, quia ea in Universitate vix reuor. *ibid.* Artium liberalium & Philosophiae Magister factus postea utriusque Juris tantum haurit scientiam, ut Doctoratus utriusque Lauream merito sit adeptus. *ibid.* Clericali Militiae per IV. Minores Ordines nomen dedit. *ibid.* Valentiae Theologiae operam navans ad venerea sollicitudinis fugatentationis victor evasit. *ibid.* Alcalae Sacrae Theologiae cursum tanto profectu absolvit, ut in hac Sacra Facultate Doctoratus Gradus inauguratus fuerit. *ibid.* Salamanticae Joanni Gaspari de Figuera celeberrimo Regio Professori ob eminentes Virtutes & Scientiam percreatus fuit. 441. A Joanne Gaspare de Figuera Professore Regio jam Episcopo Jaccensi secum ductus, adhibitusque intricatissimis negotiis Regem Philippum II. inter & Summum Pontificem tractandis felici successu. *ibid.* A Patre suo domum vocatus vixque non coactus matrimonium inire cellus imperato morbo Sacerdos ex voto fieri permittitur. *ibid.* Sacerdos quando & a quo factus dictum S. Isidori de Sacerdotis Sanctimonia sibi observandam proposuit. *ibid.* Quotidie

tanto devotionis fervore Sacrum habebat, quasi fuisset aut primum aut ultimum. *ibid.* Aotqui sui Patroni & Episcopi Gasparis de Figuera Confessor factus Clerum Dioecesanum & Sanctimoniales ad perfectiorem vitae normam direxit. *ibid.* Parenti suo morienti assilens Moribundorum Sacramenta ministravit, iustaque jam mortuo piissime perfolvit. 442. Ab Episcopo Urgelensi in toto tractu Trempensi constitutus fuit Iudex in rebus temporalibus aeque ac spiritualibus reformato scilicet Clero populoque. *ibid.* In Vallibus Piraneis superatis ingentibus incommodis & vitae periculis Clerum Populumque feliciter reformavit. *ibid.* Eum Episcopos Urgelensis publico diplomate constituit (num in spiritualibus Vicariam per totam Dioecelam secuta felicitate ubique Cleri Populi reformatione. *ibid.* Barcelloentium Nobilium geminam schooem utrinque animis exacerbatis jam jam armis conflicturam quam prudenter reconciliaverit. *ibid.* Orphanis, Pauperibusque puellis tum alendis tum honesto matrimonio collocandis *Montem pietatis* institui a divitibus Urgelensibus obtinuit. 443. Voce caelitus delapsa: *Joseph Romanus perge* & per somnum Romanum vocari se sensit. *ibid.* Ordonez & Claverolae piam suadationem fecit pro alendis pauperibus illarum Parochiarum desuper confecto instrumeto publico in perpetuum observandum. 443. Sororibus suis II. distributo patrimonio suo Romam perrexit. 444. Romam quando pervenit per IV. annos sepulchra Martyrum & VII. Ecclesias quotidie visitavit. *ibid.* Romae Cardinalis Columnae Theologus ejusque Nepotuli Praeceptor factus singula Sabbatis piam exhortationem habuit ad Famulos domesticos Palatii. *ibid.* Quam pie, mortificatque in Palatio hujus Cardinalis vixerit. *ibid.* Canoniatum in Ecclesia Cathedrali Burbast in Regno Aragoniae ei collocatum resignavit Doctori Petro Navarro. *ibid.* Diversarum Confraternitatum Albo nomen suum inscribi curavit, singularem praescripta pia exercitia quotidie exactissime perfolvens. *ibid.* Contraternitatis de Doctrina Christiana membrum dignissimum factus loci publicae Urbis Romae obiens, rudibus ad Urbem venientibus doctrinam Christianam ferventissime exponebat. *ibid.* Parvulos de plateis ad Ecclesias convocabat, instruebatque in Christiana

HISTORICO - MORALIS.

in Fidei Myfteriis. *ibid.* Cogitans de medijs parvulos tempeſtively erudiendis in Chriſtiana Fidei principis, ſtatuit ſe totum eis erudiendis impendere, proprioque ire id inceptit. *ibid.* Aliquot cubacula proprio ire conduxit, in quæ congregatos pueros de pliſtois docebat legere, ſcribere, artemque Arithmeticam doctrinamque Chriſtianam expoſcere ſerventiſſime. *ibid.* Creſcente numero parvulorum diſcipulorum adhibuit quosdam pios Sacerdotes ex Confraternitate Doctrinæ Chriſtiane Com-Magiſtros. *ibid.* Anno Jubilei 1600. relicto Palatio Cardinalis Colocouæ conductaque ampliori domo, ubi cum Com-Magiſtris ſuis inſcholarem commodum habitare cepit. 415. Anno 1602. Scholis ſuis piis in alium commodiorem locum tranſlatis eas diſtribuit in plures Claſſes cum ſuis Com-Magiſtris in comuni vivens. *ibid.* Campanam in Scholarum ſuarum uſum erigens à ſummitate ſcalæ in terram decidens fraſtisque erure de vita periclitabatur. *ibid.* Ei duos apertiſſimos Cooperatores Deus miſit Gaſparem Dragonetti & P. Gellium Gheſlini Nobiliſſimum. *ibid.* Ad Clementem VIII. vocatus eidem expoſuit ordinem, methodumque ſuarum Scholarum Piarum, quas ſic proſequi adhortatus eſt aſſignatis annuatim 200. ſcutis pro ſolutione domus in qua habebantur. *ibid.* Ejus piæ ſcholæ idem Pontifex contra invidiarum obſtreſſationes & calumnias in ſuam aſſumptæ protectionem, vivæque vocis oraculo approbavit. *ibid.* Ejus ſcholia piis Paulus V. Protectionem dedit Cardinalem de Torres, quo mortuo ſubſtituit Card. Juſtinianum. *ibid.* Scholis ſuis piis adeo auctis emit Palatium Torres, adjutus pecunia à Card. Juſtiniano Protectione ſua & à R. D. Langriſol Nobili Mediolanenſi. *ibid.* Obtinuit pro ſuis ſcholis piis Eccleſiam S. Pantaleonis. *ibid.* Munus erudiendi pauperes ſcholares à Clericis ſecularibus Congreg. B. Mariæ recuſatum ſponte libenterque à Paulo V. oblatum accepit. *ibid.* Ejus Inſtitutum Piarum Scholarum idem Paulus V. per Breve Apoſtolicum approbavit. & in Congregationem de ſuo nomine Paulnam dictam erexit. *ibid.* Ejus Inſtitutum Ingreſſuris idem Paulus V. cooſceſſit facultatem 3. vota ſimpliciter emittendi. *ibid.* Ab eodem Paulo V. conſtitutus eſt ſuæ Congregationis Superior & Rector ſub Titulo *Profeſſi*. 445. Eidem ut Congregationis ſuæ Præſecto dedit idem Papa poteſtatem omnes regendi domos erectas & in poſterum

erigendas unacum facultate Conſtitutiones condendi. *ibid.* Cum ſociis ſuis numero XV. conſilium inſit circa modum vivendi, & circa Habitum geſtandum ejusque forma. *ibid.* Novo Habitui Ordinis à Card. Juſtiniano Protectione nomine Pontificis indutus, locos laos pariter ex licentia Protectionis induit. 446. Religionis Habitum indutus loco nortenis ſui ſecularis aſſumpſit à *ſt-re Dei*, quod & ſocii pariter fecerunt. *ib.* Ejus Congregatio & Inſtitutum Juſſu Gregorii XV. Inver Religioſus Ordines numerati cepit, votis ſimplicibus commutatis in ſolemnia per Bullam quæ habetur. *ibid.* Ejus Conſtitutiones pro ſeſci Regimine Piarum Scholarum conditas Idem Gregorius XV. confirmavit per aliam Bullam, quæ exhibetur. 447. Ejus Congregationis Gregorius XV. cooſceſſit omnia Privilegia Ordinum Mendicantium. 448. Cum ejusdem Congregatione diſpenſaviſſet Urbanus VIII. ne publicas proceſſiones comitari cogerentur. *ibid.* Ejus ut Profeſſi jam Religioſi quantus in omni virtutum genere proſcindiendi ardor explicatur. *ibid.* Ejus & totius Ordinis Generalis quanta humilitas & in proximam charitas. *ibid.* Oblatum Episcopatum Brundulinum præ humilitatem recuſavit. *ibid.* Ob ejus ſanctitatem variis in locis ei ejusque Congregationis domus & fundationes oblate fuerunt, quas accepit in locis hic coſminatis. *ibid.* Ab eo Ladſlaus Rex Poſloniæ petiit & obtinuit Religioſos jam in varia loca propagatos. *ibid.* Pro ſolatione ſua ante mortem vidit ſuam Ordinem in varia Regna & Provincias propagatum. *ibid.* Ab eo Cardinalis de Dietrichſtein Episcopos Olmucenſis petiit Religioſos Nicolsburgi & Lipnick ſtabiliendos, & inde per totam Germaniam, Hungariamque propagandos. *ibid.* Quendam etiam domicilia ejus Ordo in Hiſpania habet. *ibid.* Adverſus eum ſenio jam conſectum Ingeonem perſecutionem ex orco per quosdam ſui Ordinis Alumnos ſtram quantæ patientia, & humilitate ſuperaverit. *ibid.* Falſis calumniis ad tribunal ſacræ Inquiſitionis vocatus, & à Generalatu ad dies vitæ ejus prius collato deſectur. *ibid.* Ejus loco P. Marius à S. F. aſciſco, & P. Stephanus ab Angelis B. Fundatoris hoſtes intenſiſſimi, unus poſt alterum in Generalem ſe aſſumi procurarunt. *ibid.* Anno 1648. ætatis ſuæ vero XCII. leſtulo mortuali decumbens, emiſſa per duos ſuorum Religioſorum ad ſepulchrum SS. Petri & Pauli fidel profeſſione, & percepto ſacro Viatico

INDEX ALPHABETICUS

- placidissime mortuus est. 448. Post mortem ejus sacrum corpus rubicondus quam antea, suavemque spargens odorem, præter ingentia plurimaque miracula ad ejus feretrum & tomulum facta. 449. Ob miracula plurima, maximeque ab eo vivente patrata, & a mortuo continuata, processus ejus canonizationis sub Clemente XI. formari incœptus, sub moderno Benedicto XIV. consummatus, beatorum Confessorum albo solemniter inscriptus fuit. 450. Ejus cor in capsula separarim servatum, elapso integro sæculo incorruptum fuit inventum. *ibid.* Ejus sacrum corpus prius in Ecclesia S. Pancratii terræ mandatum, postea ad Ecclesiam novam translatum. *ibid.* Dum beatificaretur solemniter per triduum, concelebravit Benedictus XIV. omnibus Christi fidelibus illius Ord. Ecclesias devoto visitantibus plenarias indulgentias. *ibid.*
- S.** *Isidori* dictum: *Tantum debere esse discrimini inter Sacerdotem & quemvis etiam probum Laicum, quantum inter calum & terram*, pro vitæ Regulis statuit tibi B. Josephus Calasantius jam Sacerdos. 441.
- Itali** vocant Fratres Hospitalares S. Joannis de Deo *Fate ben Fratelli*, vel breviter *ben Fratelli* & quare. 263.
- Italia** urbes pleræque habent Domos aut Collegia Instituti Piarum Scholarum, Roma quidem vnumcrat V. Neapoli vero IV. 450.
- Itinerantes Trinitarii Discolæ** quales habeant mulos aut sinos, & quall apparatu lis utantur. 154. Semper habeant licentiam à Superiore competente in scriptis cum assignatione temporis revertendi non per numeros, sed per verba. *ibid.* In itineribus plura in specie observare debent circa loca ad quæ mittuntur aut veniunt, & quænam. 155.
- Julii III.** Bulla cõsus initium: *Licet à diversis* &c. quæ unicum aliis Summorum Pontificum Bullis, Brevibus & Decretis in Conventibus Fratrum Hospitalitatis S. Joannis Dei certis anni temporibus & diebus legi solent. 393.
- Juramenta** facere quando licet Trinitarii Discolæ. 141. De his plura videantur. 169. *Trinit. Di cal.* in Capitulo Generali plura faciendi, quæ eorum formulæ. 189.
- Juramentum** Bartholomicarum, à quo nemo nisi Summus Pontifex absolvere potest, ad verba exhibetur. 157. Quod Bartholomicæ fuitis studeis ad manus Superiorum præstare debent, à quo solus Summus Pontifex absolvere potest, exhibetur. *ibid.* Duplex Præfatis Diocesani Bartholomicarum, quo se I. Ordinario loci, II. ipsi suo Instituto obligat, quorum formulæ habentur. 178. Duplex Præfatis supremi, seu Generalis Bartholomicarum, quo se I. Summo Pontifici, II. ipsi suo Instituto obligat, quorum formulæ habentur. 183.
- Ejus ab Electoribus in Ordine S. Joannis de Deo, antequam vota sua dent præstandi formula. 380.
- Præstant** Candidati & Novitii Piarum Scholarum, se nullo impedimento exilis, de quibus examinati erant, teneri ab amplectendo Instituto. 461. Perseverandi in Congregatione emittere jussit Alexander VII. Clericos Instituti Piarum Scholarum. 450. Circa hoc juramentum quid statuerit Clemens X. clare explicatur. *ibid.* Ejus in electione Generalis Piarum Scholarum ab eligentibus præstandi formula verbatim exhibetur. 497. Ejus formula alia in aliis electionibus ab omnibus Vocalibus præstandi. 496.
- Justinianus** Card. Habitus primos B. Josepho Calasantio & XV. ejus sociis suo ære fieri fecit, nomineque Pontificis Calasantium induit concessa ei licentia socios pariter induendi. 446. II. Piarum Scholarum Protector à Paulin V. confirmatus B. Josepho Calasantio 2000. scutatorum dedit ad emendum Palatium Torres pro piis Scholis. 447.

L.

- Ladislaus IV.** Rex Poloniæ Ordinem B. Josephi à Matre Dei Piarum Scholarum in Poloniam vocavit, variis ibidem jam propagatum in locis. 448.
- Laici** in Ord. S. Hiero 17mi Congregationis B. Petri de Pisis quid loco Officii Divini orare teneantur. 96. *Frat. Trinit. Discol.* ostium ad Eleemosynas petendas mittantur. 156. Omittentes orationes præscriptas loco Officii Divini quomodo puniendi *ib.* Eorum disciplina domestica in Congreg. S. Philippi Neri qualis sit. 253.
- Leucolotti** Cardinalis legavit Scholis piis 6000. scutatorum, quibus integrum Palatium Torres fuit solutum. 447.
- Leopoldi** (R. D.) Nobilis Medicus, notabile suffragium contulit pro emendo Palatio Torres in Scholarum Piarum commodum. 447. Congregationem Clericorum pauperum Matris Dei Scholarum Piarum intravit, ubi mortuus est tanta sanctitatis fama, ut processus institutus fuerit de ejus canonizatione. *ibid.*

HISTORICO - MORALIS.

Entrones XII. primi Alonni & Socii Ord. Eremitarum S. Hieronymi Congreg. B. Petri de Pisis. 89. Ex his plures miraculis clarificaverunt, ut Sanctorum factis inscribi meruerint. *ibid.*

Lani Carasiorum familia. 512. Monasterii Trappensis reformati & Monachorum ibidem sancte conversantium. 596.

Leiti Eremitarum Hieronymitanorum B. Petri de Pisis sufficiens, non tamen superflua suppellectili instructi sunt. 1027.

Lezio Mensis apud Clericos *Nerianos* non continuatur toto tempore comestionis, sed circa medium prandii vel coenae a lectione cessatur & declaratur questio aliqua utilis cum sua responsione. 256.

Lezion Mensis apud Clericos *Nerianos* quomodo & quamdiu ad mensum legatur. 256.

Leiores & Jubilati Ord. S. Hieronymi in Hispania quales habent exemptiones & Privilegia. 28. Philosophiae & Theologiae quomodo & a quibus eligendi apud *Trinitarios Discalceatos*, quoniam de illis observanda. 179. Philos. & Theologiae, eorumque discipuli sint subiecti Prioribus localibus in Ord. S. Hieronymi B. Petri de Pisis. 104. Eorum electio a quo fiat, item quorum impensis sustentandi, & quoniam pecuniae pro libris emendis accipere debeant. *ibid.*

Leulsi, & quae ad eos spectant *Trinitariorum Discalceatorum* describuntur. 154.

Legation per Missas perpetuas non sine iustissima causa acceptari debet a Clericis *Nerianis*. 247.

Leopoldus I. Congregationi *Trinitatis Discalceatorum* concessit Viennae Austriae, inde in Hungariam & Bohemiam orta est V. Provincia eorum Germanica. 136. Eremitis quibusdam Tyroleis & Bavaris in commune vivencibus obtinuit unionem cum Congregatione Eremitarum Hieronymitanorum B. Petri de Pisis. 93.

Lerida B. Josephus Calasautius Philosophicus studiis operam dant quanta simul pietate excelluit. 440.

Lites & negotia quomodo tractari debeant apud *Trinitarios Discalceatos*, & quis modus in his servandus. 176.

Litterae scribendi, mittendi, & accipiendi modus apud Eremitas Hieronymianos B. Petri de Pisis. 102. Superiorum apparere &c. praesumens in Ord. S. Hieronymi Congreg. B. Petri de Pisis quomodo pueris. *ibid.* Obsecras dissimantes aut contra aliquem Processum fabricantes scribentes apud Eremitas Hieronymianos B. Petri de Pisis quomodo puniendos. 103. Earum scribendarum tum ad aequales, tum ad Superiores, quoad inscriptiones & subscriptiones in Religione *Fratr. Scholar.* quae disciplina observanda. 475.

S. Luca Evang. Festo Ordo S. Hieronymi in Hispania fuit institutus, reformatus & exemptus, ideoque omnes Priores eo die Missam celebrare satagunt. 43.

Ludmagistri urbis Romae Scholarum Piarum progressu falsis calumniis apud Clementem VIII. impedire conati sunt, sed frustra. 445.

Ludovici XIII. Galliarum Regis adhuc Adolescentuli Princeps esse noluit B. Petrus Berullius. 531. Ab eo postea regnante litteras patentes accepit B. Petrus Berullius pro edificandis domibus suae novae Congregationis per totum Regnum. *ibid.* Ipse, ejusque Mater Maria de Medicis obdormierunt a Gregorio XV. solemnem canonizationem S. Philippi Neri. 240. Idein per patentes litteras confirmavit Ordinem *Fratr. Hospitalariorum* per totum suum Regnum. 275.

Lupanaria Neapolis P. Carolus Casafia Piorum Operariorum Fundator meretricibus evacuarit, quas ad penitentiam veram convertit, ex quibus LX Monasteria implevit, praeter plorimas quas in Matrimonium collocavit. 514.

Lupus (de Olmedo) Monachus S. Hieronymi in Hispania compilavit a se Regula propria ex Operibus S. Hieronymi reformatam. 2. Ejus Reformationis seu novae Ordinis notitia historica breviter exhibetur. *ib.* Constituitur a Martino V. Papa Generalis perpetuae novae Congregationis. *ibid.* Regulae S. Augustini Constitutiones valde austeras ex statutis Carthusianorum desumptas pro nova Congregatione Hispanica addidit. *ibid.* Pro Regula sua nova in Italia quendam Monasteria obtinuit. *ibid.* Romae in Monasterio suo S. Alexii passim obiit. *ibid.* Ejus Monasteria in Hispania a Rege Philippo II. unita fuere Congregationi Guadalupe. *ibid.* Ejus Monasteria Italica num. XVII. adhuc florent sub titulo Monachorum Eremitarum S. Hieronymi de observantia, seu de Lombardia. *ib.*

Lytonia B. V. & Sanctorum quotidie in Ecclesia ab Eremitis Hieronymianis B. Petri de Pisis cantanda. 95.

M.

Madridentis Monasterii Ord. S. Hieronymi Prior quibus gaudent Privilegiis. 6. **Madridenti** Hospitale amplum sumptuosumque erexit Antonius Martin *Fratr. Hospitalariorum* post S. Joan. de Deo Rectorem. 270.

Magister Novitiorum apud Hieronymianos in Hispania qualis debet esse, & quanta auctoritatis? 57. Novitiorum, ejusque Socius in Congreg. *Piarum Scholarum* quibus doctus instructus esse debeat. 462. Apud Hieronymianos B. Petri de Pisis qualis sit, quomodo Novitius

INDEX ALPHABETICUS

- huos** educare & de quibus instruere debeat. 122.
Major (*Frater*) appellabatur Superior Fratrum Hospitaliarum post mortem S. *Joannis de Deo*. 270.
Malerba (B. Bartholomæus) ex Latrone unus ex Sociis primus B. *Petri de Fisis* Inhibitoris FF. Eremitarum sancti Hieronymi. 89. Post B. *Petrum de Poliprimis* Generalis Frat. Eremit. S. Hieronymi. 50.
Mandatum Josephi Maris Trinchese Generalis Ord. S. *Joannis de Deo* circa visitationes Generales, & Provinciales ejusdem Ord. ordinate per singula facientas XIII. continens capita. 341. Visitationum Generalium Ord. S. Hieronymi à quibus subscriptum esse debet. 32.
Marcimus (P. Joannes) scripsit Historiam Congreg. S. *Philippi Neri* duobus voluminibus in folio anno 1691. 240.
S. Maria Garzias de Toledo, & Maria Constantia etiam de Toledo Fundatrix Monasterii Ord. S. Hieronymi in Hispania & Portugalia. 7. Ejus vita describitur. *ibid.* Quam austerè & monasticè vixit etiam in infirmitatibus. 8. Ejus mors à se ipsa prædicta. *ibid.* Quando contigit ejus mors. *ibid.* Sepulta fuit in Monasterio S. Petri de Syola, Monachorum S. Hieronymi, quia ejus Institutum necdum proprium templum habuit. 9.
Maria de Medicis Gallie Regina offensa animo aulam filii sui Ludovici XIII. Regis relinquens per B. *Petrum Berulium* Ora ori D. N. J. C. Fundatorem reconciliatur cum filio suo Rege. 535.
Mercurium Officium seu Cursus, & Refecturium quot dieb. Eremitis Hieronymianis B. Petri de Pisis dicendum. 95.
Morta S. Virginis Officium parvum quando & quomodo dicendum à *Trinitatis Discretis*. 157.
Marius (P. à Francisco) malis actibus in Generalem Ord. Clericorum Pauperum Maria Dei *Piarum Scholarum* dejecto injustè. Fundatore elevari fecit. 418.
Martin (Antonius) S. Joannis de Deo Socius & post ejus mortem in Hospitalis Regimine Succesor Institutum Frat. Hospitaliarum latius propagare cepit. 270. Amplum sumptuosumque Hospitalè Madrid erexit, rexitque. *ibid.* In hoc suo Hospitali pie morbores, in sacello præcipuo Ecclesie Franciscanorum sepultus fuit. *ibid.*
Martinus V. P. rificavit omnia, quæ Benedictus XIII. Antipapa construxerat in favorem Eremitarum S. Hieronymi in Hispania. 4. Idem per Bullam Fratres Eremitas Hieronymianos B. *Petri de Pisis* exivit à jurisdictione Inquisitorum qui declarando innocentes calumnia- rum ipsi malitiose impetrarunt. 98.
Bullam concessit Lupo de Olmeda qua approbavit Regulam à se compilatam ex Operibus S. Hieronymi pro reformatione sui Ordinis Monachis in Hispania. 2.
Monachos Hieronymianos in Hispania nolentes acceptare Regulam Lupi de Olmeda permittit vivere juxta priorem suam observantiam. *ibid.*
Matba (S. Joannes de) & S. Felix de Vallo primi auctores Ordinis *Trinitatis* seu Redemptionis Captivorum. 129.
Medutinum apud *Trinitarios* Discretos media nocte inviolabiliter dicendum, & quanta solemnitate in certis festivitatibus per annum. 156. Et Laudes, aliaque Officii Divini partes quando cantandæ, sine quantum temporis illi impendatur apud *Trinitarios* Discretos. *ibid.*
Monsolam Regum Hispanie erexit in Elcarrico Philippus IV. Rex immensis sumptibus Millionibus quod construxit ædificium Elcarrico in Hispania. 5.
Medicinis non utuntur nec Medicum consultant infirmi *Trinitarii* Discreti sine licentia Superioris sub pena gravis culpe. 166.
Melici (Maria de) Regina Gallie introduxit Fratres Hospitalarios in illud Regnum. 275.
Meditatio in Ord. S. *Joannis de Deo* non ultra medium horam protrahenda ne minus quadrante hora ei impendatur. 295. Per duas horas inter *Domine non sem digens* & ipsum lacrum Communione à S. *Philippo Neri* in infirmitatibus in Missis privatis instruita. 219.
Mediolani Hospitalè percelebre erexit F. Sebastianus Arias. 274.
Mense non solum Laici, sed etiam Sacerdotes in Congregatione *Neriana* ministrant. 255. Ejus disciplina qualis sit. *ib.* Condimentum apud Clericos *Nerianos* partim lectio, partim discursus rectorius. 256. In ea res dubie proponi & enodari solent. *ibid.* Benedictio in Congregatione B. *Petri de Fisis* quomodo faciendæ. 99. Eidem assident & sacristes Clerici etiam Novitii *Piarum Scholarum* Bureti suis Clericalibus sine tecti semper nunquam se detegentes. 477. Ejus disciplina ad jejunia, abstinentias &c. apud *Piarum Scholarum* Religiosos qualis sit. *ibid.* Ad eam quomodo legant. *ibid.*
Mentalitatio seu meditatio per duas horas interpolatas quotidie fit omnibus in domibus *Trinitariorum* Discretorum. 143.
Meetrics plurimas Neapoli in lupanari- bus ad verum penitentiam convertit P. Carolus Caraffa *Piarum* Operatorum Fundator, ex quibus VI. Mona-

HISTORICO-MORALIS.

• Reris implevit, reliquis in Matrimonium collocatis. 114.

Militis Angli Galliam infestantes bis dissipuerunt Abbatem *Troppensem* expulsis inde Monachis. 597.

Minister apud *Trinitarios Discalceatos* neque bene Regulam observare debet ac Fratres. 144. Major Generalis aliisque Ministri *Trinitariorum Discalceatorum* quomodo & quando eligendi, *ibid.* Ob culpam deponendi, à quibus deponendi, *ibid.* Generalis *Piarum Scholarum* quomodo eligendus, quoad singulas Ceremonias fule declaratur. 494. Idem quomodo, ob quas causas, & à quibus deponendus, fule declaratur. 497. Ejus potestas in Religionis fuz Regimine quanta sit fule declaratur. 498.

Ministri Generalis, aliorumque apud *Trinitarios Discalceatos* quanta sit potestas in mittendis Fratribus quoad locorum distantias. 155.

Ministrorum PP. Trinitariorum Discalceatorum officium fule describitur. 213.

Miracula plurima viventis & mortui B. Iosephi à Matre Dei *Piarum Scholarum* Fundatoris meruerunt cum BB Confel. Albo solemnè ritu à Benedicto XIV. Inscrìbi. 449.

Miraculis ante & post mortem elaruit S. *Philippus Nerius*. 240.

Miraculum Mundi octavum ab Hispanis habetur monasterium & templum Escorial. 7. De hoc Miraculo quid sentiat Michael Antonius Boudrand in suo Lexico Geographico. *ibid.*

Misericordia in Capitulo Generali Ordinis S. Hieronymi in Hispania demandandæ quales sint. 29.

Missæ quotidie tanta devotione à Sacerdotibus celebranda, ac si esset prima aut ultima. 441. A Sacerdotibus *Troppensibus* quoties & qua devotione celebranda. 616. Eam quotidie etiam in extrema infirmitate & ætate usque ad ultimum mortis diem inclusive devotissime celebravit S. *Philippus Nerius*. 240. Apud *Trinitarios Discalceatos* quando cantanda. 157. Eam quotidie facere debent, non facientes sine licentia quomodo puniendi apud *Trinitarios Discalceatos*. *ibid.* Quotidie faciendæ aut audiendæ à singulis Eremitis *Hieronymianis* B. Petri de Pisis.

Missæ defunctorum quo ordine celebrandæ singulis Festis secundis, aliisque suffragia pro Benefactoribus & defunctis Ord. S. *Joannis de Deo*. 297. Eas pro defunctis sui Ordinis, *Cod. Regul. Tom. VI.*

aliisque facere tenentur *Trinitarii Discalceati*. 159. Eorum celebratio & sacra Communio quibus diebus per annum omnino præscribitur Monachis Ordinis S. *Hieronymi* in Hispania. 42. Eorum Eleemofynæ apud *Trinitarios Discalceatos* ad quem spectent. 158.

Modestia qualis præferenda in Religione *Piarum Scholarum*. 481.

Modus induendi Novitios Habitu Religioso cum Orationibus & Ceremoniis debitis in Ord. S. *Joan. de Deo* fule explicatur. 331. Professionem Religiosam emittendi cum Ceremoniis & precibus consuetis in Ord. S. *Joan. de Deo*. *ibid.* Faciendi disciplinam in Ord. S. *Joan. de Deo* quis sit. 340. Recipiendi R. dilium P. Generalem Ord. S. *Joan. de Deo* in visitatione sui Ordinis. 341. Recipiendi P. Provinciale aut ejus Delegatum in visitatione Provincie peragenda qua sit. 344. Inchoandi visitationem five à P. Generali, Provinciali, aut alio Delegato in Ord. S. *Joan. de Deo* quis sit. 345. Infirmos pauperes visitandi cum Medico & Chirurgo in Ord. S. *Joan. de Deo*. 327. Faciendi Professionem in Ord. S. *Joan. de Deo* describitur. Vivendi in Monasterio *Troppensi* Reformato particulatim describitur. 600. Recipiendi Novitios apud *Trinitarios Discalceatos*. 225.

Monachi Ord. S. Hieronymi in Hispania quomodo se habere debeant in trinare. 61. Nullus sine licentia ad Capitulum Generale aut ipsum Generalem accedat. 64. Quando votum habere debeant in Capitulis suorum Conventuum per aliquot extravagantes titulos declaratur. 59. Fugitivi à suis Prioribus querendi & recipiendi, quibus poenis subijciendi. 60. Eorum Constitutiones & Extravagantes à Clemente XII. approbatæ. 10. Qui quatuor manera seu dignitates obtineant, & compleverint, quales habeant exemptiones. 18. Seu Eremitæ S. Hieronymi de obervantia, seu de Lombardia florent etiam in Italia. 2. Eorum Habitus per partes describitur. 3. Ante Ordines sacros ritos examinandi. 106. Quando & quomodo poterunt predicare, & audire confessiones. 68. Fugitivi, cujus sumptibus teneri & custodiri debeant. 74. Non loquantur cum aliis, qui non sunt ex eorum Monasterio sine licentia. 41. Nocturne acceptare Regulam

Y T T T S. Hier.

INDEX ALPHABETICUS

S. Hieronymi à Lupo de Olmedo compilatam, permitti sunt vivere secundum priorem sui Ordinis observantiam adhuc florentem. 2. Ad aliud Monasterium aut alium Ordinem strictiorem non transeat sine expressa licentia sui Generalis. 64. Missus ad aliud Monasterium ad tempus vel in perpetuum sub cuius obedientia stare debet per geminum extravagantem titulum explicatur. 65. Itinerans quomodo se gerere debeat circa Sacramenta Confessionis &c. *ibid.* Electus in Priorem alterius Monasterii, finito istius officio tenendi potest ibi manere perpetuo. 38. Electus in Priorem alterius Monasterii ad quem pertineat eius hereditas. 39. Egrediens cum licentia Prioris sui extra Monasterium & revertens, quem modum observare debeat in Ordine S. Hieronymi in Hispania. 40. Quomodo poterit mutari ad aliud Monasterium fuisse explicatur per aliquos titulos extravagantes. 35. Ejus litteras ad P. Generalem, quando teneatur ejus Prior mittere, quando non. 36.

Trappenses antiqui, quam sancte vixerint describitur. 96. Quomodo à primo fervore in laxitate morum prolapsi sint fustus enarratur. 597. Ab Anglis militibus bis expoliati & ex Monasterio expulsi. *ibid.* Finito bello Anglico ad Monasterium suum reversi, sed secularibus moribus corruptissimi, inde Disciplinæ Regularis ingens strages, quæ describitur. *ibid.* Card. de Bellay in Commendatarium ipsis dato restiterunt fortiter electis Regularibus Romæque confirmatis Abbatibus, sed tandem Commendatario cedere coguntur. *ibid.* Eorum depravati mores & vita dissoluta Monasterium ipsum pene in ruinam perduxit. *ibid.* Quantum piissimo Rancio Abbati suo Reformationem adeo necessariam introducenti restiterint. 599. Cum Abbate suo Rancio pactum inierunt per Instrumentum publicum à Senatu Parisiensi confirmatum. *ibid.* Eorum jam reformationis modus vivendi particulatim quoad præcipua puncta describitur. 600. Ad Reformationis munimen vota solemnia renovarunt, obligantes se praxes sui Monasterii tunc observatas, adusque extremum vitæ habitum strictissime observaturos. 601. Eorum XXX. intra paucos annos sancta Reformatio per mortem transmissit in cælum. *ibid.*

Monasteria nova Ord. S. Hieronymi in Hispania fundare non licet sine spe-

ciali Superiorum licentia. 62. Monasterium proximis Monasteriis Virorum ejusdem Ordinis subfin. 63. Nullus ingrediatur. *ibid.* Virorum Ord. S. Hieronymi in Hispania non admittuntur Fœminas intrare intra sua septa. *ibid.* Omnia Congregationis Hispanicæ ab initio suberant jurisdictioni Episcoporum Diocæsanorum. 4. Ea in Congregationem univit Benedictus XIII. Antipapa. *ibid.* Ea Hieronymianorum B. Petri de Pisis visitandi quis modus. 120. Duo vel tria in singulis Provinciis Ord. *Trinitariorum* seu Redemptionis Captivorum erecta pro Reformatione totius Ordinis à primo rigore nimium relaxati. 129. Sex meretricibus à se conversis implevit P. Carolus Piorum Operatorum Fundator. 514. Aliud Monasterium pro puellis de Virginitate periclitantibus erexit. 515.

Monasterii Madritensis Ordinis S. Hieronymi in Hispania Prior quibus gaudeat Privilegiis. 6. Hispanensis ejusd. Ord. Prior quibus Privilegiis gaudeat. *ibid.* **Trappensis** B. V. M. Ord. Cisterc. Reformatio, quando & à qua facta. 596. Ejus ut Reformati Elogium. *ibid.* Ejus Monachorum Conversatio generaliter sed pathetice describitur, & laudatur. *ibid.* Ejus Reformationis Auctor. ven. mem. Rancio Abbas. *ibid.* Ejus prima fundatio à quo & quando facta. 597.

Monasteriis XLVIII. totus Ordo S. Hieronymi in Hispania constat. 16. Illis egredientes & ad illa revertentes quem ordinem servare debeant Monachi Hieronymiani in Hispania. 40.

Monasterium S. Bartholomæi in Hispania totius Congregationis Hieronymianorum Caput. 4. Ejus Prior totius Congregationis semper Generalis est. *ibid.*

Clavetense Monialium Ord. Cisterc. à piissimo Rancio Abbate Trappensi reformatum & ter visitatum. 601.

Gudalupense Ord. S. Hieronymi in Hispania quam amplum, dives & magnificum sit describitur. 5.

S. Hieronymi communiter S. Justii appellatum Eleemolynas largissimas singulis annis indigentibus distribuit, & quales. 6. Illuc Carolus V. Imperator abdicato Imperio fecerit. *ibid.*

S. Pauli Toleti caput omnium Monasteriorum Virginitatis Ord. S. Hieronymi in Hispania. 8.

HISTORICO - MORALIS

Primum FF. *Trinitariorum* Reformato-
rum seu *Discalceatorum* à quo,
& ubi erectum, 130. In eo primum
Sacrum quando celebratum fuerit.
ibid.

Troppense B. V. M. quando nbi & à
quo fundatum, 197. Ejus facta an-
te Reformationem breviter enar-
raurur. *ibid.* Ob ejus primorum in-
colarum Sanctitatem celebre adco-
dum evasit testantibus XIV. vel XV.
Bullis Pontificiis Monachorum
Isudem non mediocrem continen-
tibus. *ibid.* Bis ab Anglis militibus
Galliam infestantibus expulsa-
tum expulsi Monachis. *ibid.* In eo
discipline Regularis strages quanta
fit describitur, quæque causa. *ibid.*
Card. de Bellay in Commendam
à Rege traditur repugnancibus ma-
gnopere sed frustra Monachis. *ibid.*
Ejus miserranda facies ob Monacho-
rum depravatos mores & dissolutam
vitam describitur. *ibid.* In illud se-
cedens Rancus ex Abbate Com-
mendatario fit Regularis. 199. Id
Rancus ex Commendatario inctus
Regularis Abbas non sine magnis
oppositiõibus & difficultatibus re-
formare aggreditur introductione
Religiosorum strictioris observantiz.
ibid. In id ejus Abbas Rancus spi-
ritum primævum Ord. Cisterc. gra-
datim resuscitavit ut fufius descri-
bitur. *ibid.* In eo Abbas Rancus
omnes antiquas consuetudines Ci-
stercii, quas etati, in qua vivebat,
congruere existimabat, restituit,
quæ recensentur. 600. In eo jam
reformato modus vivendi particu-
latim quoad præcipua puncta de-
scribitur. *ibid.*

Agonizans Ordinis S. Hieronymi in Por-
tugalia subiecte semper sunt Mona-
steria Virorum ejusd. Ord. 7. Ea-
rum Fundatrix Maria Garcias de To-
ledo. *ibid.* Ord. S. Hieronymi quomo-
do ad Habitum & Professionem reci-
piuntur. 63. Quo anno fuerint incor-
poratz Ordini S. Hieronymi per so-
lemnem emissionem votorum. 9.
Emissa votis brevi propagatz sunt in
Hispania & Portugalia edificatis va-
riis Monasteriis. *ibid.* In Hispania lon-
go tempore sine votis religiosissime
Deo servierunt. 8. Quando Monachis
S. Hieronymi se submisserint. *ibid.* Ea-
rum præcipuum Monasterium est illud
S. Pauli Tolæti. *ibid.* Earum Habitus
est idem, qui Monachorum S. Hie-
ronymi. *ibid.* Ad Officium Divinum
moda nocte surgebant. 8.

Monita quædam apud Monachos *Trop-
penses* scripto appendenda in singula
celis Hospitum. 619. Alia pro Reli-
giosis destinata ad Hospites excipien-
dos. *ibid.*

Monachus Caput totius Ordinis S. Hie-
ronymi Congregationis B. *Petri de
Pisy*, ibi re det Generalis. 93. Lo-
cus amoenissime solitudinis in quo B.
Petrus de Gambacurta sol novi Or-
dinalis fundamenta jecit, describitur. 89.
In eo primum sui Ordinis Ecclesiam
ædificavit, & in honorem SS. Trinita-
tis dedicari curat. 89. Ibi aliquos
Celsi Eremiticis extructis XII. Lustra-
nos (ut sunt) ad se spoliandum ve-
nientes convertit in primos sui novi
Ordinis Alumnos & Socios. *ibid.*
Major quem dicant novum in Lutetia
Episcopus Eborensis locus sancti-
tatis S. Joannis de Deo. 264.

Mortem pietatis pro orphanis, pæpe-
ribusque puellis à Divitibus Urgeten-
sibus Institutum obtinuit B. Josephus *Ca-
lesantius*. 443.

Moralis Theologia singulis hebdomadi-
bus semel publice prælegatur in Con-
ventibus Hieronymianis B. *Petri de
Pisy*, cui omnes Fratres nullo excep-
to debent interesse. 105.

Moribundi quomodo indulgentias plenarias lucrari possunt. 325.

Morienti Clerico Neriano omnes reliqui
de domo dato signo vocati devotissi-
mi assistant suis precibus. 255.

Mors Bartholomæi Holzbauer Cleri-
corum Sæcularium in commune vi-
ventium vulgo *Bartholomæitarum* Fun-
datoris quando contigit. 544. Ven. Vi-
ri B. *Joannis Baptista à Conceptione*
Trinitariorum Reformatorum Insti-
tutoris quo anno contigit. 115. S.
Joannis de Deo qualis fuit, & quo
anno contigit. 269 B. *Josephi à Ma-
rie Dei* Piarum Scholarum Fundato-
ris, & quo etatis sue anno contigit.
448. S. *Philippi Neri* quo anno &
qua devotione contigit. 240. *Pissimi*
Rancus Abbatis *Troppensis* quando
contigit. 601.

Mortificationes in Religione *Piarum* Scho-
larum quænam adhibende præcibusun-
tur. 477.

Mortuis Consiliariis & Provincialibus
Ord. S. *Joannis de Deo* quid facien-
dum. 324.

Mortuo Generali Ord. S. *Joannis Dei*
quid faciendum sit Fratribus cæteris
ejusdem Ord. 323. *Priore Conventus*
li quid faciendum. 324.

Mortuorum absolutio quomodo, qui-
bus caeremoniis & precibus in Ord.

INDEX AL PHABETICUS

- S. Joannis de Deo* stat. 327. Suffragia in Ord. S. Hieronymi Congregationis B. Petri de Piliis quomodo persolvantur. 95.
- Mortuus* S. Philippus Nestus revocavit ad vitam. 240.
- Mosquata* (Joannes) Affinis B. Josephi Calasanti Archidiaconus & Praepositus Ecclesiae Perpignanensis Historiae de duello B. Josephi Calasanti cum Demone testis oculatus. 440.
- Moties* libenter inserviendi Pauperibus infirmis in Hospitalibus S. Joannis de Deo qualis sint. 326.
- Muli* aut mulae quibus *Trinitarii* Discalearum utuntur itinere quales sint, & quali apparatu iis utantur. 154.
- Mulieres* Clausuram non ingrediantur Monasterium Ord. S. Joannis Dei. 305.
- Mulierum* separationi a Clericorum *Bambolantium* consortio diligentissima cautela invigilet Superiores Institutum filius. 564.
- Munera* externorum hominum *Oratorii Neriani* quae sint. 260.
- Missa* seu officium à Praeposito aut Deputato compositum nemo in Congregatione *Oratorii S. Philippi Neri* reculare audeat. 249. Praepositi in Congregatione *Oratorii Neriani* in quibus consistat. *ibid.* Deputatorum ejusd. Congreg. in quibus consistat. 250. Quodcunque seu officium in Congreg. *Neriana* *Oratorii* per triennium durare debet. 249.

N.

- Napoli* Scholarum Plarum Institutum IV. habet Collegia. 410. Ibidem Hospitale B. V. Mariae de Victoria fundavit Serenissimus Joannes Austriae collatis ad id 1000. Ducatorum Fratri Sebastiano Ariz. 274.
- Napoli* Urbs S. Philippum Neri ob Miracula celeberrima quotidie patrata inter suos Patronos adlegit anno 1629. 240.
- Neriani* Clerici unde ordi, & à quo fundari. 234. Eorum *Oratorium* cur sic dictum, & quae in eo Orationes facienda. 245. In eorum Ecclesia quomodo Sacra Officia per diem celebranda, in ea nullae statuae hominum defunctorum sint. Festa quaedam per annum occurrentia quae solemnitate celebranda sūt. *ibid.* Eorum sermones salutares in Ecclesiis suis quales de-

beant esse. 247. Eorum Status perpetuus explicatur. *ibid.* Eorum Tyronei per triennium probandi quomodo institui, & in quibus instituantur. 251. Congregationem Culparum quodvis & quomodo instituant. 252. Eorum praecipue observationes quanam sint. *ibid.* Beneficia Ecclesiastica nec petant nec accipiant unquam, antiqua tamen quae non requirunt Residentiam personalem possunt retinere. 254. Dignitates ullas non accipiant nisi Pontifex jubeat. *ibid.* Curias non frequentent, nec Beneficia aut Officia sibi aut aliis possulent sine licentia Praepositi aut Deputatorum. *ibid.* Eorum nullus habeat sacculum proprium. *ibid.* Eorum vestitus qualis sit describitur. *ibid.* Qualem praecedentiae ordinem inter se servent. *ibid.* Aegrotos suos quanta diligentia curent & foveant. 255. Mortuorum omnes dato signo vocati assistant. *ibid.* Offensionibus datis & acceptis quomodo satis faciant. *ibid.* Eorum disciplina ad mensam quae sit. *ibid.* Eorum mensa comedendum conditur partim lectione spirituali & suggestu, partim pia eruditioque discursu. 256. Eorum orandi ritus describitur. 257. Eorum flagellandi modus accurate describitur. 258. Eorum exercitationes diebus sabbaticis & certis anni temporibus quanam sint. 259.

Nerius (S. Philippus) *Oratorii S. Mariae* in Vallicella de Urbe Fundator quis fuerit. 234. Ejus vita in Epitomen radea describitur. *ibid.* Ejus Parentes quanam fuerit. *ibid.* Ab Avunculo suo improle amplissimum nomen haeres designatus, iis precibus Romam petiit. *ibid.* Ejus vitae tenor Romae quis fuerit, & quibus armis gravissimas tentationes superaverit. 235. Confraternitatem Sanctissimae Trinitatis Romae fundavit. *ibid.* Sacris Ordinibus quo anno, & qua aetate inititus fuerit. *ibid.* Conferentias spirituales publicas Romae quando & quo successu incepit. *ibid.* Quando & ubi *Oratorium* instituit. 236. Quibusque exercitiis consistit. *ibid.* Suorum Discipulorum plurimos in certas turmas distributos mittebat ad Hospitalia ad servendum infirmis. *ibid.* Bachanaliarum profanos lusus in sacram Processionem per septem Urbis Ecclesias mutavit, & quomodo. *ibid.* Per calumniam diffamatus apud Vicarium Urbis Romae prohibitus fuit Conferentias suas spirituales celebrare. 237. Novae Ecclesiae S. Joannis Baptista in Florentinis erectae Monasterium in se suscipere coactus fuit. *ibid.* Ex eis Discipulis quanam

HISTORICO - MORALIS.

primi V. fuerit promoti ad sacros Ordines *ibid.* Constitutiones sue Congregationis quando composuit. 238. In primum sue Congregationis Superiorem quando electus fuit. 239. Ejus Institutum & Congregatio etiam extra Romam propagatum effectis variis in locis Oratoriis, quæ ex Congregationis Decreto non dependereut à Romano Oratorio. *ibid.* sue Congregationis Generalis perpetuus factus fuit. *ibid.* Sæ Congregationis Clericis vota Religiosa non præscripserunt, sed sola charitatis Leges eos obligari voluit. *ibid.* Ejus cor adhuc vivens tanto charitatis Dei ardore infuabat, ut fractis & elatis duobus capillis mirabiliter Dominus amplaverit. 240. Ejus virginitas tanta fuit, ut eus qui puritatem colerent ex odore, qui vero fecus ex fœtore cognosceret. *ibid.* Absentibus adhuc vivis apparuit interitum, itaque periclitantibus opem tulit, ægros & morti proximis salutem restituit, mortuorum quoque ad vitam revocavit. *ibid.* Ejus Institutum post mortem laicis propagari cepit erectis variis in locis Oratoriis. *ibid.* Ex ejus discipulis tres ad Cardinalatus dignitatem promoti, & quinam. 238. Quibus accesserunt alii tres & quinam. 240. His iterum annuerandi alii tres paulo inferius. *ibid.* In suis Statuta voluit inobedientes & scandalosos ex Instituto suo expelli. 239. Ejus Institutum nominatissimos Scriptores dedit Ecclesiæ & quosnam nominatione. 240. Ejus Institutum Historiam scripsit P. Joannes Marchinus duobus voluminibus in folio anno 1693. *ibid.* Ejus Congregationis Privilegia à diversis Summis Pontificibus concessa quænam sint. *ibid.* Ejus Institutum & Congregationem approbavit Gregorius XIII. per Bullam quæ integre habetur. 241. Ejus Constitutionum summaria collectio. 242. Et ob frequentes infirmitates indultus Gregorius XIV. Sacrum facere ad latus sui cubiculi, ubi duabus horis inter Domine non sum dignus, & Cussionem facram meditando infusebat. 239. Triennio ante mortem suam Generali abdicato vitam privatam sanctissime duxit. 240. Ejus mors sanctissima, cujus momentum dno ante cognovit, quando contigit. *ibid.* Ipso mortis die aliquot Confessiones excepit & sacram Communionem distribuit. *ibid.* Ejus Canonizationis processus sub Clemente VIII. & Paulo V. promovere Henrico IV. Gallicæ Regis continuatus, tandem sub Gregorio XV. Joannis ritu canonizatus fuit anno 1622. *ibid.* Multum laboravit pro reconciliatione Henrici V. Regis Galliarum cum S. Matre Ecclesia. *ibid.* Eum *Ord. Regul. Tom. VI.*

Urbs Neapolitana, alique plurimi fideles inter suos Patrones adlegerunt anno 1629. *ibid.* Afferuit Constitutiones sue Congregationis neminem obligare ad peccatum. 260.

Niceni de Fourque Palene Eremitarum Congregatio unita Congregationi FF. Eremitarum Hieronymitanorum B. Petri de Pisis. 90.

Nicolaus V. Papa volens omnes Ordines S. Hieronymi nomen gerentes in unum redigere, ab Hieronymianis Hispanis id obtinere non potuit. 4. Capitulum Generale Congregationis Hieronymianorum B. Petri de Pisis annuale iussit esse triennale, & confirmatis Privilegiis antea obtentis ei concessit, & qualia. 90.

Nomen & Cognomen familie aut præfatis nullus Trinitariorum Disceptatorum accipiat, sed potius alicujus Mythen aut Sancti. 165. Seculare Calasantii B. Josephus Piarum Scholarum Fundator accepto Habitu Religionis mutavit in nomen à Matre Dei, quod & primi ejus Socii fecerunt hodieum. 446.

Nomina SS. JESU & Maria B. Josephum Calasantium duello cum Dæmone pugnantem ex vertice alæ arboris in terram ruentem salvant incolumem. 440. Ex cognomina Cardinalium Protectorum Ord. Hospitalitatis S. Joannis de Deo secundum ordinem successionis recensentur. 167. Cognomina & Patria singulorum Generalium Ord. Hospitalitatis S. Joannis de Deo Congreg. Italica ab anno 1587. juxta seriem successionis recensentur. 368. Cognomina & Patria singulorum Generalium Congr. Hispanica ab anno 1608. recensentur. 372.

Notarium publicum Ord. S. Joannis de Deo pro scribendis Actis electionum similibusque aliis creandi formola. 378.

Notitia brevis Ord. S. Joannis de Deo, & de primo ejus S. Fundatore. 362. De Instituto Hospitalitatis fundato à S. Joanne de Deo. 364. Eam Personatum Institutum Clericis Barbalominarum sibi comparari studeant, & quo modo. 570.

Notitias Piarum Scholarum quibus modis sustentetur. 452. In Ord. S. Hieronymi in Hispania per integrum solidum annum durer. 58.

Novitii Ord. S. Hieronymi in Hispania de quibus punctis ante professionem examinandi. 54. Ante Professionem probationem certam publice faciant & qualem. 57. Eorum Magister qualis vir sit, & quantam auctoritatem super eos habeat. *ibid.* Bonorum suorum dispensatio.

INDEX ALPHABETICUS

nem faciant ante Professionem. 53. Ab Habitu susceptione ad minus septem annis sub disciplina Magistri Novitiorum sint. *ibid.* Ad Habitum Religiosum non suscipiantur ante completum decimum octavum etatis annum. *ibid.* Fugitivi Habitu Ordinis spoliandi. 62. Ord. S. Hieronymi Congreg. B. *Petri de Pisis* prater Officium Divinum in Choro quotidie in suo Oratorio quid orare debeant. 95. Quomodo recipiendi, in quibus examinandi, & quomodo in Novitiatu educandi. 122. Eorum Magister qualis sit, quomodo, & in quibus eos instruat. *ibid.* Finito Novitiatu in Professorem deducendi, ut ibi amplius de vita Religiosa instruantur, & Studii operam sub Magistro navent. 123. Eos vestendi quis rictus, quaque forma apud Hieronymianos B. *Petri de Pisis* 124. Eorum Professio quomodo fiat apud eosdem Hieronymianos B. *Petri de Pisis*. *ibid.* Ejus Professionis Actus terminatur Hymno *Te Deum laudamus*, & osculo pacis à singulis accepto. 125. Eos suscipere & suscepiens ad Professionem admittere Eremitis prohibuit Innocentius X. 93. Eos suscipere, & ad Professionem admittere eidem Congregationi concessit Alexander VII. *ibid.* Singularum Provinciarum apud *Trinitarios*. *Disfcalceatos* in certis Conventibus ad id à Superiore Generali cum consensu Provincialis deputatis educandi. 123. Eorum Magistri quales sint, qui ubi opus fuerit à Con-Magistris jubentur. *ibid.* Eos recipiendi modus fute describitur. 126. Apud *Trinitarios* *Disfcalceatos* quomodo educandi. 127. Quoties & quomodo approbandi. 128. Eorum Professionis forma verbatim exhibetur. *ibid.*

Piarum Scholarum in deputatis domibus singularum Provinciarum probandi. 459. Quomodo admittendi, & in quibus probandi, & educandi. 460. Eorum Magister quibus dotibus instructus sit & quomodo Novitios instruat. *ibid.* Per biennium probandi, habeantque singuli cellas separatas. *ibid.* Ubique ad formam Clementis X. facipi debent in Congreg. Piarum Scholarum. 461. *Operarii* quomodo & in quibus instrui debeant in Congreg. Piar. Scholar. 462. Per singulas quadrimestres per deputatos Commissarios Ord. videntur & examinentur per plura particularia. *ibid.* Quomodo & quibus preparationibus premittis ad Professionem & Vota emittendis in Religione Piarum Scholarum admittendi. 463. Ante Professionem decem ad minus dierum exercitia spiritalia faciant. 464. Uno circiter mense ante Professionem de-

spontant de bonis suis, quæ in *Scriptis* habuerint. *ibid.* In Ord. S. *Joannis Dei* quomodo recipiendi fute explicatur. 298. Eorum educatio qualis sit, eorumque Magister qualis viri debeat esse. 299. Eorum Professio quomodo faciendi apud Religiosos S. *Joannis Dei*. 301. Eos induendi Habitu Religionis debitis in Ord. S. *Joan. de Deo* fute explicatur. 311. Mortus quo Professionem faciant cum cæremoniis & precibus consuetis in Ord. S. *Joan. de Deo*. 336.

Novitios recipiendi in Monasteriis, & Locis designatis facultatis formula per Clementem VIII. 432.

Nuditatis pedum in Congregatione *Piarum Scholarum* ab Alexandro VII. approbata per Alexandrum VIII. tollitur, qui eos fultit calcatos incipere. 450.

O.

Obedientia Prebyterorum *Oratorii J. C.* præstanda Episcopis est similis obedientia Jesuitarum erga Summum Pontificem. 535. Quam *Oratorii Gallicani* D. N. J. C. Alumni in consecratione Sacerdotali ad manus Episcoporum suorum emittant, eos fuis Episcopis quod omnia præfuta fubjicit. 537. Ejus votum exactiffimè ad omnibus Religiosis in omnibus promptiffimè observandum, ejusque violatores quomodo puniendi. 99. Ejus votum quomodo, & ad quæ obliget *Trinitarios* *Disfcalceatos* declaratur. 146.

Observanda in reficiendis Pauperibus infirmis apud *Hospitalarios* S. *Joannis Dei* quænam sint. 325. Quædam à Parocho aut Beneficiato *Bartbol.* 574.

Observantia antiqua Congregationis B. *Petri de Pisis* Ordinis S. Hieronymi quæ stricta fuerit describitur. 89. Nova & moderna qualis fit describitur. 93. Divinorum Mandatorum primum locum obtinet io Dei cultu & in officiis pietatis. 94. Regularis Religioforum S. Hieronymi in Hispania & Portugalia qualis fit. 7.

Observatio votorum quænam stricta fit in Ordine S. Hieronymi Congreg. B. *Petri de Pisis*. 98.

Observationes præcipuæ Clericorum Congreg. *Oratorii S. Philippi Neri* fute recitentur. 253.

Occasione Instituti *Bambalmitarum* quomodo recte temporiffa admittant, præter ordinationes præfcribuntur. 571.

Occasione Parochialis feu loci alicujus particularis apud *Bambalmitas* quæ sit, & quomodo Occasione

HISTORICO MORALIS.

suam administret. 574. Decanalis *Bartol.* quantum observare debeat. 577. Diocesanus quid observare debeat. 580. Archi-Diocesanus quid observare debeat. 582. Generalis seu Praeclari Praeclari *Bartolomitarum* administrationem rerum temporalium totius Instituti dependenter tamen ab ipso Praeclari supremo habet. 585.

Offertorium singulare, quod accipit Ecclesia Belemensis singulis diebus, quibus Sol non videtur. *Ulyssiponae*. 7.

Officia defunctorum Ord. S. *Hieronymi* in quibus consistant. 32. Ministrorum à Majori Generali usque ad Ministros Conventuum Ordinis *Trinitariorum Discretorum* per plures §. ordinate describantur. 200.

Officiales varii extra Capitulum apud Hieronymianos B. *Petri de Pisis* quomodo eligendi. 120. Congregationis Oratorum S. *Philippi Neri* ex suis officiis notis singuli re. censentur. 249. Omnes Congregationis Oratorii S. *Philippi Neri* in suis officiis per triennium continuandi sunt. *ibid.*

Officium certum suum habent singuli Religiosi *Trinitarii Discreti* juxta dispositionem Praeclari in tabula officiorum singulis septimanis notandum. 167. Quale Sacerdotibus & quale Laicis à multis annis jam profectis apud eosdem imponendum. *ibid.*

Confessoriorum in quo consistat apud *Hospitalarios*. 314.

Confessarii apud eosdem quale sit. 319.

Defunctorum quomodo celebretur in Ordine S. *Hieronymi* in Hispania. 72. Idem quomodo dicendum ab Eremitis Hieronymiani B. *Petri de Pisis*. 95.

Divinum & Hec Canonice quomodo ab Eremitis Hieronymiani B. *Petri de Pisis* in Choro perfolvi debeat. 95. Ejus loco Fratres Laici praescriptas orationes non perfolventes quomodo puniendi. 96. Quomodo illud celebrandum apud Monachos S. *Hieronymi* in Hispania, per plures titulos extravagantes declaratur. 41. Quomodo illud recitent Sacerdotes & Fratres *Hospitalarii* in sacris Ordinibus constituti. 294. Quomodo illud recitent Fratres non constituti in sacris Ordinibus. *ibid.* Ejus loco, & pro singulis ejus partibus quid recitare teneantur Fratres in sacris Ordinibus non constituti. *ibid.* Illud ne peragere deberet S. *Philippus Neri*, et satisfacere concessit per Rosarium Gregorius XIV. 239. Illud qua diligentia & sedulitate à *Trinitariis* Di-

secularis perfolvendi. 156. Quibus horis, & qua solemnitate certis diebus Matutinum, aliaque ejus partes dicantur. *ibid.* Quando cantandum sit, & quantum temporis singulis ejus partibus impendatur. *ibid.* Ejus cantus ut planus & sine modulatione, & quibus diebus adhibendus. 157. Illius loco quibus *Pater* & *Ave* orare teneantur Laici. *ibid.* Ad illud, ejusque partes non venientes quomodo poniendi. *ibid.*

P. *Generalis* apud *Hospitalarios* in quibus consistat. 313.

Juniteris apud Hieronymianos B. *Petri de Pisis* in quo consistat. 106.

F. *Majoris* seu Generalis Ord. *Hospitalariorum* per sexennium durat. 276.

PP. *Ministrorum* *Trinitariorum* in quo consistat juxta declaratur. 213.

Parvum B. V. quando non dicitur in Choro, semper ab omnibus Eremitis Hieronymiani B. *Petri de Pisis* dicendum. 95. Illud non orasse comprobatus sut convictus qualiter puniendus. 56. Eidem omnes Clerici & Novitii quoties & solemnioribus diebus etiam Laici interesse tenentur. *ibid.* Illud quibus diebus & quomodo à *Trinitariis* perfolvendum. 157.

Priorum apud *Hospitalarios* in quo consistat. 315.

Procuratoris apud eosdem in quo consistat. 328.

Provincialium apud eosdem in quo consistat. 314. Tamen durat per triennium. 276.

Sacrista apud Hieronymianos B. *Petri de Pisis* in quibus consistat. 108. Et apud *Hospitalarios*. 328. Ex directio Superiorum Instituti *Bartolomitarum* in specie declaratur. 573.

Superioris in Ordine S. *Joannis de Deo* quale. 327.

Vestiariorum apud eosdem quale. 329.

Vicarii & *Subvicarii* Ord. S. *Hieronymi* in Hispania in quibus consistat. 39.

Olmedo (Lupus de) Monachos S. *Hieronymi* in Hispania compilata à se Regula propria ex Operibus S. *Hieronymi* reformavit. 2. Ejus Reformationis seu novi Ordinis notitia Historica breviter exhibetur. *ibid.*

Operarii Pil est insignis Congregatio secularis nullum ex Regulis Religionum antiquarum sequens, sed propriis pareret legibus. §12. A quo & quando fundata. *ibid.* Ejus primae IV. Domus ubi erectae. §14. Eorum Institutum approbavit Gregorius XV. §15. Quare hoc

INDEX ALPHABETICUS

Titulo: Eorum Operariorum nominentur. *ibid.* Eorum Fundator miraculis anteq. & post mortem coruscans quando obiit. 516. Eorum Congregationem & Constitutiones iterum approbavit & confirmavit post mortem Fundatoris Urbani VIII. *ibid.* Eorum disciplina & vivendi modus qualis sit describitur. *ibid.* Eorum Congregationis proprius finis quis sit explicatur Italicè. 518. Silentium quomodo, & quando observent, quales mortificationes, aliaque poenitentiae opera habeant. 522. Eorum Generalis, ceterorumque Superiorum & Officialium electio, officium & auctoritas describitur. 518. Apud eos quinam Patres Sacerdotes recipiendi, retinendi aut dimittendi, item quia modus regendi in quavis domo. 520. Eorum Confessarii non sint ipsi domum Superiores. 521. Eorum Rectores in singulis domibus coram convocatis subditis singulis quatuor temporibus legi faciant Constitutiones, de quarum observantia exhortationem faciant. 523. Eorum victus & vestitus qualis sit. *ibid.* Ut eo facilius se deus aliorum salutem procurandae, impedimenta quaedam & quaelibet removere debeant. 524. Beneficia curata habere non possunt. *ibid.* Eorum Regulae communes, quas observare debent longo tractu exhibentur. 526. Aliae tales. 527. Pro eorum Clericis & Sacerdotibus aliae Regulae. 528. *Scholae. Præ.* quomodo instruendi in Novitatu. 462.

Opus manuale apud *Trappenses* Monachos qua disciplina fiat, aliaque circa illud observanda explicantur. 622. De eodem opere manuali in Festis duarum Missarum quid apud eos observandum sit. 625. Ab eodem opere manuali quibus diebus præter Dominicas abstinere antiqui Cistercienses. *ibid.*

Oratio mentalis, aliaque preces quomodo à Fratribus Eremitis Ord. *S. Hieronymi* Congreg. *B. Petri de Pisis* persolvenda. 95. Quotidie in singulis *Trinitariorum Discretorum* domibus per duas horas interpolatas fiat. 142. Vocalis communis fiat singulis noctibus pro tota Ecclesia Catholica, capitulis, beneficiis &c. à *Trinitariis Discretis* in omnibus suis domibus. *ibid.* De hoc vocali fusius agitur. 161.

Oratio pro universa Ecclesia Catholica ejusque præcipuis Ministris frequenter fundenda. 95. In Choro post Officium Divinum quandoque protrahendum in

Ord. Frat. Eremitarum *S. Hieronymi* Congregationis *B. Petri de Pisis*. 49. In Oratoria Congregationis Clericorum *S. Philippi Nerii* fieri solita in quibus consistat per diversa anni tempora. 245. De ea plura in appendice. 257.

Oratoria Instituti *Neriani* extra Romam erecta aut erigenda non dependent ab Oratorio Romano. 239. Multa Instituti *Neriani* post mortem *S. Fundatoris* variis in locis erecta fuere & qualia nominantur. 240.

Oratorium B.M. in *Vallicella* de Urbe fundavit *S. Philippus Neri*. 228. Quo in loco, quo successu incomprum, & continuatum, quibusque exercitiis consistat. 236. Ab Ecclesia *S. Hieronymi* ad *Florentinorum* novam, & exinde ad *Vallicellam* stabiliter permanens transferretur. 238. In ejus nova magnifica Basilica Constitutiones Congr. ab ipso *S. Philippo Neri* composuit & *Gregorio XIII.* approbatæ anno 1577. observari ceperunt. *ibid.* Ejus Sacerdotes apud Ecclesiam novam (*Chiesa nuova*) commorantes elegerunt ipsum *S. Philippum Neri* in primum Superiorem, sicque postea omnes ad hoc Oratorium spectantes simul cohabitari iussu sunt. 239. Ab eo Oratoria alia extra Romam erecta aut erigenda nullam habere dependentiam decreverunt ejus Patres. *ib.* Extra Romam insigniter propagari ad varia loca cepit. *ibid.* Ejus primi Sacerdotes quot, & quinam fuere. *ibid.* Ex ejus Sacerdotibus quot, & quomodo ad Cardinalatus dignitatem pervenerant à pag. 238. usque ad 240. Ejus Scriptores quinam fuere. *ibid.* Ejus Historiam quis scripserit. *ibid.* Ejus arma quæ sint. *ibid.* Ejus Privilegia à diversis Pontificibus concessa quænam sint. *ibid.* Quare Oratorium vocetur, & Oraciones in eo quales per diem habende. 245. Ejus Instituta verbotenus Bullæ confirmatorie *Pauli V.* inserta habentur. 244. Ejus Officiales ex singulorum officiis nostri recententur. 249. In eo orandi ritus fuste explicantur. 257. In eo Fratrum exteriorum munera quæ sint. 260. Ad ejus munera quædam exercenda Fratrum exteriorum electio describitur. *ibid.*

Oratorium D.N. J.C. Presbyterorum secularium nullo Religionis voto obstrictorum auctoritate *Pauli V.* in Gallia erectum, & propagatum instat *Oratorii Neriani B. V. M. Romæ*. 529. Nec in genere nec in particulari ullis gaudeat Privilegiis, dispensationibus, aut exemptionibus, sed quod omnia

Episcoporum jurisdictioni subiectum est. 529. Ejus Fundator quis fuerit. 530. Ejus fundatio quando, ubi, & quibus cum sociis, quibusque promouendis Benefactoribus inceperit. 531. Ejus approbatio per Paulum V. Pont. Max. habetur in Bulla quæ hic tota exhibetur. 532. Ejus Presbyteri & Clerici qualem obedientiam Episcopis præstent. 535. Duo hominum genera complectitur: I. Sufficiens versatos & occupatos in cura animarum. II. Alios in eum finem in ipsa Congregatione magis instructendos. *ibid.* In eo veterani Presbyteri præficiuntur domibus Instituti regenda, Junioribus domicilium tantum conceditur amplius institutionis gratia. *ibid.* Ejus spiritus verus in quo consistat. *ibid.* Ejus Fundator nulla condidit Statuta, sed voluit, ut eam Generalis temporibus & personis convenienter regeret. *ibid.* Ejus Fundator invitatus admodum, laxaro prius ab Urbano VIII. voto coactus fuit esse Cardinalis. *ibid.* Plures Gallie Prelatos inter suos connumerat, præter magnum numerum eorum, qui doctrina & scriptis libris eminerunt, quorum aliqui recensentur. 537. Ejus Fundator quando & quomodo mortuus. 538. Post mortem paucissimi Fundatoris multum propagatum fuit. 536. Ejus Presbyteri quæ ratione Rothomagi obtinuerant litteras suas parentes in tabulas publicas Senatus Normanniæ referri & sic in civitatem illam admitti. *ibid.* Ejus natura status & finis coram Parochiis & Procuratore Generali Urbis Rothomagensis explicari oportuit antequam ibi admissi erant. *ibid.* Post mortem Fundatoris statim sub ejus primo Successore congressu totius Congreg. Dependentium, forma ejus Regiminis in aliam mutata est & qualis. *ibid.* In eis variis congressibus & conventibus Decreta variâ circa formam Regiminis condita sunt, & qualia. *ibid.* Ejus præcipua domus & cæterarum Mater sita est in platea S. Honorati Parisiis, ubi residet Generalis cum tribus suis Assistentibus. *ibid.* Ejus Generales omnes secundum succellionis ordinem & electionis annum recensentur. 537. Ejus Sacra quibus regitur, necdum publicata brevi cum Annalibus publicanda expectantur. *ibid.* Ejus consuetudines loco Constitutionum necdum editorum ex Alberto Mirzo hic apponuntur. *ibid.* In eo Juniorum Institutio (quod apud Regulares dicitur seu Probatio) Cod. Regul. Tom. VI.

carl solet) non ad prædictum tempore ipsatum, sed ex maturo profectu, & Directorum arbitrio pendet. *ibid.* Ei se se adscribentes nihil inde juris sibi acquirunt, nec nec perdat de suis juribus prioribus aut Bonis de quibus libere & pio possunt disponere. *ibid.* In eo præter eos qui ei nominant, possunt etiam alii extranei Ecclesiastici Ordinis homines in eorum numerum, qui aggregati appellantur admitti, & quid tales aggregati facere debeant. *ibid.* Dnos habet sibi præpositos fines (in quibus genuinus ejus spiritus consistit) qui hic clarescitque exponuntur. *ibid.* Quoad functiones Ecclesiasticas exercendas nullam jurisdictionem sibi vendicat, sed omnino dam accipit ab Episcopis, quibus in omnibus subiectissimi sunt ejus Alumni vi voti obedientie, quod ipsis præstant in consecratione Sacerdotali. *ibid.* In eo Præces præcipue in particulari observandæ satis exacte recensentur. 538. Ejus Alumni loco Constitutionum, quas nullas habent, usû potius & moribus vivunt, nullis aliis legibus, nisi Canonibus Ecclesiæ, & cussusque Divinis in qua instituti sunt, sicut & Canonibus Synodalibus obligari. 539. Ejus Domus & Collegia seu Gymnasia publica in Gallia nominatim recensentur & describuntur. 539. Alie Domus in Belgio & Comitatu Burgundia recensentur. 542. S. Sepulchri d. dum extra Neapolim, ad illud divinitus vocatus P. Carolus Caraffa Florus Operatorum Fundator. Quid ibi fecerit. 514.

Ordinandi Fratres Trinitarii Discreti quænam circa eos observari debeant. 558.

Ordinationes pro Oeconomis Instituti Rothomatarum variæ statuuntur. 571. In Capitulis Generalibus Ordinis S. Hieronymi in Hispania factæ quænam vim Legis habeant. 26.

Ordines IV. Religiosi sub patrocinio S. Hieronymi in Ecclesia Catholica Deo militantes numerantur & quales. 1. Hi IV. Ordines ab aliis Auctoribus pro uno, eodemque indistincto Ordine perperam habentur. *ibid.* Sacros accipere Fratres Hospitalarios S. Joannis Del prohibuit Clemens VIII. 274. Quos tamen concessit ejus Successor Paulus V. 275. Tam Minores, quàm Majores in Ordine Fratrum Hieronymianorum B. Petri de Pisis nemo sine diligenti examine & approbatione accipiat. 106.

INDEX ALPHABETICUS

Ordo Canonicoꝝ Regularium S. Spiritus Venetiis, item **Ordo Cruciferoꝝ**, pene extincti ab Alexandro VII. Congregationi *Hieronymianorum* B. *Petri de Pisis* uniti sunt. 93. Divisus est in duas Provincias Anconitanam nempe & Tarvisinam XL. circiter domos comprehedentes. *ibid.*

Conventualium S. Francisci Seraph. per Decretum Capituli sui Generalis iussit, ut Congregationi *Piarum Scholarum* omnes sui Provinciales pro viribus opem ferrent. 439.

Monachorum S. Hieronymi in Hispania Moniales non admittit. 3. Ejus Habitus per partes describitur. *ibid.* In Hispania XLVIII. Monasteriis constat. 16. Ejus Generalis à quibus eligendus. 15. Ejus Piores quamdiu maneat in suo officio. 19. Præcedentiæ in Capitulis Generalibus quis servandus. 24. In eo quales ordinationes vim legis habere debent. 26.

Erasmum Evermitarum S. Hieronymi à B. *Petro de Gambacurda* institutus quando fuerit. 88. Ejus Alumnorum quibus olim nominibus appellabantur. *ibid.* Ubi institutus & quanam fuere primi ejus Alumni. 89. In eo quam rigorosum jejunium observabatur & qua disciplina corpus mortificabatur. *ibid.* In eo media nocte ad Vigiliis nocturnas surgendum, & iis finitis quot horis in Choro orationi vacandum. *ibid.* Ejus Caput est Monasterium *Montis-belli*, ubi & Generalis residet. 93. In eo Sanctitate florentes Viri plures nominatim recensentur. *ibid.* In eo victus ordinarius qualis erat. 89.

FF. Hospitaliariorum sub Regula S. Augustini à S. Joanne de Deo fundatus. 264. Ejus Alumnorum in Hispania, Italia, Gallia & Germania quibus nominibus appellantur. *ibid.* Habet Generalem Vicarium in Gallia Parisiis residentem, qui habet jus visitandi omnia XXIV. Hospitalia istius Regni. 275. Ejus fundamenta Grana:æ erectis duobus Valerudinariis ex piorum elemosynis jecit S. Joannes de Deo. 268. Quomodo, & per quos post obitum S. Joannis de Deo Fundatoris gubernatum & propagatum fuit. 270. A S. Pio V. confirmatus per Bullam quæ adest. 271. Habet Vicarium Generalem in Polonia, qui Hospitalia istius Regni visitare potestatem habet. 275. Ejus disciplina per totum annum describitur. *ibid.* Ejus noti-

tia, ubi de ipso S. Fundatore. 362. Ejus Cardinalium, Protectorum nomina & cognomina recensentur. 357. Ejus Generalium singulorum Congreg. *Italica* nomina, cognomina & patria ab anno 1587. recensentur. 368. Ejus Generalium singulorum Congregationis *Hispanica* nomina, cognomina, & patriæ ab anno 1680. recensentur. 372. Ejus Provinciæ singulæ Congregationis *Italica* unacum Catalogo singulorum Conventuum & Hospitalium in iis contentorum recensentur. 369. Ejus Provinciæ singulæ Congreg. *Hispanica* una cum Catalogo singulorum Conventuum & Hospitalium in iis contentorum recensentur. 373. Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei *Piarum Scholarum* iussus à Gregorio XV. inter reliquos Ordines Religiosos numerari per Bullam, quæ hic exhibetur. 446. Ei idem Papa Gregorius XV. concessit Privilegia omnium mendicantium Ordinum. 448. Ejus Constitutiones à B. Josepho Fundatore conditas confirmavit idem Papa per aliud Breve quod hic exhibetur. 447. Urbanus VIII. cum eo dispensavit, ne cogeretur comitari publicas Processiones. 448.

B. Josephi à Maire Dei *Piarum Scholarum* Fundatoris per varias Italice Provincias, Siciliæ & Neapolis, Germaniæ, Poloniæ, & Hispaniæ Regna ipso adhuc vivente propagatus est. *ibid.* Ejus Fundator B. Josephus à Matre Dei injuste à Generalatu ad dies vite ei concessio deiecit & quomodo. *ibid.* Eum Alexander VII. expunxit ex numero Ordinum Religiosorum, & reduxit ad Statum Sæcularium. 450. Eum denuo restituit Statui Regularium Clemens IX. *ibid.* In Protectorem ab Alexandro VII. constitutum habet Cardinalem Vicarium Romæ. *ibid.* Ejus Generalis singulis sexenniis eligendus IV. Assistentes habere debet. *ibid.* In eo nuditate pedum ab Alexandro VII. approbatam, reprobatam Alexander VIII. cum mandato ut calcæati incederent. *ibid.* Eum Innocentius XI. à jurisdictione Ordinariorum exemptum soli Sedi Apostolicæ immediate subesse iussit. *ibid.* Numeratur inter Ordines mendicantes ejusque Alumnorum in Urbibus colligunt elemosynas. *ibid.* In plerisque Italiæ Civitatibus habet Collegia, aut Domos & quidem Romæ. V. Neapoli

HISTORICO-MORALIS

poli IV. *Ei faventes Summi Pontifices nominantur* recensentur. 455. *Ejus Cardinales Protectores omnes nominantur* recensentur secundum ordinem. 456. *Ejus Capitula Generalia & in his electi Generales nominantur* recensentur. *ibid.* *Ejus Capitulum Generalium Praeses nominantur* secundum ordinem recensentur. 457. In eo Novitiorum admissio ad Probationem cum omnibus huc spectantibus fufe describitur. 460. In eo admissio Novitiorum ad vota emittenda cum omnibus eo spectantibus fufe describitur. 461. *Ejus disciplina circa Religiosorum recessum a Secularibus fufe etiam quoad particulares Casus describitur.* 465. *Ejus disciplina circa Orationis tam mentalis quam vocalis exercitium fufe quo ad singula huc spectantia describitur.* 466. In eo silentium quomodo servandum. 468. In eo SS. Sacramenta quoties, qua devotione, aliisque dispositionibus suscipienda. *ibid.* In eo tam Clerici quam Sacerdotes semel in mensis collationem habeant de Cœmoniarum sacrarum observatione. 469. Qualem habeat suppellectilem Ecclesiasticam in particulari describitur. 469. In eo Infirmorum cura quanta & qualis habenda. 470. In eo pro Defunctis, quot & qualia Sacrificia & Orationes praescribantur rite explicatur. 471. In eo Culparum Capitulum, quoties & quomodo tenendum, qualesque mortificationes exercendae. 472. In eo de tribus votis in genere ut rito observentur quomodo invigilent Superiores. 473. In eo obedientiae votum quam exacte custodiendum quoad multa particularia fufe describitur. 474. In eo castitatis votum quanta cautela custodiendum, & in hac materia delinquentes quomodo puniendi. 475. In eo Paupertatis votum quomodo observandum fufe declaratur. 478. *Ejus Habitus qualis sit* describitur. 480. *Ejus Capitulum Generale duplex cogendum, unum pro Generalis electione, alterum pro gravioribus negotiis quoad singula Cœmonias fufe declaratur, & describitur.* 494. *Ejus Generalis, à quibus, quomodo, quibusque Cœmonia ad sexennium eligenda fufe explicatur.* *ibid.* In eo Assistentes IV. Generali assignentur Adjutores, quorum officium, potestas aliisque

singillatim & fufe describuntur. 501. *Ejus Provinciales quomodo Provincias sibi commissas gubernent quoad singula particularia elucidate explicatur.* 502. *Ejus Visitatores quomodo visitationem instituunt elucidate, fufque ad singularia descendendo explicatur.* 507. *Ejus Confessarii tum Scholarum aliorumque secularium, tam suarum communitarum virtute, scientia & orate graves sint & idonei.* 509. *Ejus Concionatores deputentur ad hoc munus idonei & approbati, quorum conciones sint familiares ad illarum Patrum Nativitatem, utilitatem potius quam propriam exaltationem quaerentes.* 510. Bonorum possidentium capax redditus fuit ab Innocentio XI. 464. In eum admittendos impedimenta fufe explicantur. 479. In eo quem ordinem & locum inter se teneant Patres Professi hujus Religionis. 510.

Predicatorum per Decretum sui Capituli Generalis jussit, ut omnes in Provinciales promovere studerent progressum novae Congregationis Patrum Scholarum. 419.

FF. *Trinitariorum* seu Redemptionis Captivorum *Discollektorum* Congregationis Hispanae unde ortus & à quo institutus. 129. Univerfus dividitur in duas Familias intra Hispaniam nempe & extra Hispaniam, & quinam earum titulus. 152. Scindendi à Trinitariis Discolleceas juxta omnes suos gradus servandus exacte describitur. 165. *Ejus Capitulum Generale quo tempore & loco celebrandum, aliisque multa circa illud observanda VII. §. fufissime explicantur in voce Capitulum Generale Ordinis Trinitariorum Discollektorum* 187. *Ejus Ministri Generalis electio de sexennio in sexennium quomodo fiat.* 200. *Ejus Praecepta ex variis Regulae Capitibus collecta habentur.* 212. *Ejus Censurae habentur.* 213. *Ejusdem Festivitates nam. XX. in unum collectae recensentur.* *ibid.*

Ordo Electionis exteriorum Fratrum pro quibusdam *Oratorii Nativitatis* servitibus. 260. Inter Fratres ac Superiores Hieronymianorum B. *Petri de Pisis* quis constituendus. 121.

Organi in Ecclesiis Ord. S. Hieronymi in Hispania quomodo pulsentur. 41.

INDEX ALPHABETICUS

Organum Musicum Ecclesie S. Laurentij in Eburacae, sola ejus structura consistit viginti septem millibus aureorum. 6.

Oropesa viro cuidam probo multis annis fideliter serviens charus admodum fuit S. *Joannes de Deo*. 265.

Oficium pacis accipit Novitius apud Patrum Hieronymianos B. *Petri de Pisis* à singulis Professis finito Professionis fore actu. 127.

Otiostatis remedium apud Trinitarios Discalceatos proscibitur, ut quilibet Religiosus habeat certum officium quo occupetur. 167.

P.

Pallium initum Monachos *Traepenses* inter & Abbatem Iunm Ranczum quantum permittit singulis Monachis annuatim pro sustentatione in initio Reformationis istius Monasterii. 599.

S. *Pantaleonis* Ecclesiam pro suis *Scholaribus* obtinuit B. Josephus Calasancius. 445.

Pepbrocius aliter Historiam conversionis Petri Gambacurda narrat quam Scriptor ejus vixit. 89.

Paranesis Joannis Francisci à S. Petro Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei *Scholarum Piarum* Praepositi Generalis ad Religiosos suos. 452.

Parentes B. Joannis Baptistae à Conceptione quinam fuerit; apud eos sancta Theresia transiens divertit. 130. B. Joseph Calasancii primaris Regni Aragoniae familiae juncti quinam fuerint. 439.

Parochiarum & locorum directio apud *Bartholomaeos* quanam sit & penes quem. 573.

Parvulus de placet ad Ecclesias congregans B. Josephus Calasancius Romae introibat in Principiis Christianae Fidei. 444. Eosdem in conductis quibusdam cubiculis B. Josephus Calasancius docebat legere, scribere, Arithmeticam Doctrinamque Christianam &c. quibus *Scholaribus* exordia posuit. *ibid.*

Paraciani (Joannis Domini) Presbyteri Cardinalis Vicarii Clementis XI. & Protectoris totius Ordinis S. *Joannis de Deo* apud Sedem Apostolicam ad P.P. & FF. ejusd. Ord. Congreg. *Italica* Epistola. 277.

Passivensis Diocesis *Bartholomaeorum* institutum recepit. 544.

Passivensis & millensis via cum spirituali magnam coactionem habet. 266.

S. *Pauli* Toleti Monasterium principale Monialium Ord. S. Hieronymi in Hispania. 8.

Paulus V. Papa Privilegio circa exemptionem à jurisdictione Inquisitorum à Martino V. olim Congregationi B. *Petri de Pisis* concessa abrogavit, volens eos Inquisitoribus subijci. 99. Ejus Bulla confirmatoria Congregationis *Oratorii* Jesu Christi in Gallia. 532. Ejus prohibitio, ne quavis alia Congregatio ordinationes sub dominatione B. *Philippi Neri* promulgare, aut ejusd. Instituti domos in Uebe possit intrudere. 260. Ejus Privilegia varia Fratibus Hospitalariis S. *Joannis Dei* concessa singulatim recensentur. 275. Ejus Bulla, cujus initium: *Romanus Pontifex*, quae unacum aliis aliorum Summorum Pontificum Bullis, Brevibus & Decretis in Convenciis Frat. Hospitalitatis certissimi temporibus & diebus legi solent. 405. Congregationem Reformatam *Trinitarium Discalceatorum* valde auctam distinxit in duas Provincias sub duobus Provincialibus sub Vicario Generali per sex annos duraturo & à Generali totius Ordinis confirmando. 135. Trinitarios Reformatos Discalceatos inter Ordines Mendicantium asseripit Privilegiis concessis eorundem Mendicantium. 135. Eos obligat ad votum emittendum de prelatione ambienda. *ibid.* *Scholaribus* Pias Protectionem dedit Cardinalem de Torres, quo moruo substituit Cardinalem Justinianum. 445. Scholas Pias per Breve Apostolicum approbavit, & in Congregationem erexit *Paulinam* de suo nomine, ejusque manus erodendi Pauperes Scholares injunxit. *ibid.* B. Josephum Calasancium suae Congregationis Scholarum Superiorem, & Rectorem sub titulo *Praselsi* constituit. *ibid.* Congregationem B. Josephi Calasancii ingressurus concessit facultatem tria vota simplicia emittendi. *ibid.* B. Josepho Calasancio potestatem dedit regendi quosdam domos in sua Congregatione jam erectas & potestas erigendas cum facultate Constitutiones condendi. *ibid.* Ven. P. Hieron. *Holies* concessit separationem Monasteriorum suorum reformatorum ab irreformatis. 136. Ejus Bulla Confirmatoria Institutorum S. *Philippi Neri* integre unacum ipsis Instituti exhibetur. 244. Ejusdem Bullae post Constitutiones *Nervanas* continuatio. 260.

Ejus-

HISTORICO MORALIS.

Ejusdem Breve Apostolicum *Specialis*, quo approbat & confirmat Constitutiones Ord. S. *Joannis de Deo*. 293.

Pauperes Scholares erudiendi munus non acceptantes Clerici seculares Congreg. B. Mariæ, acceperunt Clerici Piarum Scholarum à Paulo V. 445. *Infirmi* quomodo ab Hospitalariis S. *Joannis de Deo* in lectis ponantur. 324. Iis libenter interveniendi qualia motive. 326. Iis reconvalescentibus quomodo facultatem discedendi accipiant. *ibid.* Quomodo visitentur cum Medico & Chirurgo apud Hospitalarios S. *Joannis Dei*. 325. Eorum in agonia maxima cura, & qualis habenda à Frat. Hospitalariis S. *Joannis Dei*. 326. Morientes in Hospitalibus S. *Joannis de Deo* quomodo sepeliendi. *ibid.*

Paupertas Religiosa quam religiose in Ordine B. *Petri de Pisis* observata. 90. Ejus Votum quam sollicite observari debeat. 98. Idem Votum, quam stricte observandum, quenam eo prohibentur, & quibus sub penis apud *Trinitarios Discealos*. 148. Eo prohibetur omnis proprietas apud Religiosos. *ibid.* Quomodo observare debent *Piarum Scholarum* Religiosi declaratur fusius per Notas hanc materiam declarantes. 470

Pax inter Nobiles Barcelloenses vehementer in se invicem exacerbatos, quam dextre sapienterque à B. *Josepho Calasancio* composita. 442.

Pecba (Petrus Fernandez de) instituit celeberrimum Ordinem sub titulo S. *Hieronymi* in Hispania & Portugalia sub Urbano V. 9. Sui Ordinis approbationem sub Regula S. *Augustini* & novis propriis Constitutionibus quæ observabantur in singulis Monasteriis usque ad eorum unionem in Congregationem sub Benedicto XIII. Antipapa, à Gregorio XI. obtinuit. *ibid.*

Pecunia Trinitariorum Discealorum semper sit in arca tribus clavibus diversis munita. 148. Collata pro captivis redimendis in arca separata tribus clavibus munita ponatur, & in uno assignato Collegio cujuslibet Provinciae Trinitariorum Discealorum. 150. Ex beneficiis & functionibus Ecclesiasticis *Bartholomitaram* proveniens, massæ communi adjicienda ad evitandum malum ejus usum. 545. Quomodo debet, & potest applicari, in specie explicatur. *ibid.*

Pecunia aliique proventus omnes (exceptis rebus immobilibus) *Trinitariorum Discealorum* in Hispania in tres partes

Cod. Regul. Tom. VI.

æquales dividende, quarum una sit pro redimendis captivis. 142. Pro Militibus acceptæ ad quem spectent & quomodo applicandæ apud *Trinitarios Discealos*. 158.

Percussio seu violenta manuum injectio in alios quomodo puniendi apud *Trinitarios Discealos*. 175.

Peregrini quot annis Jubilei 1600. & 1700. in Hospitali Confraternitatis SS. *Trinitatis* Romæ excepti, & per tres dies lauti habiti sunt. 235.

Perfectionis Clericalis impedimenta tria præcipua qualia sint, & quomodo removenda. 543.

Peristyllia seu ambitus Monasterii *Trapensis* quenam in iis observanda sint à Monachis. 613.

Persecutio ingens adversus B. *Josephum à Matre Dei* quorundam suorum Alumnorum invidia constata cælis puniatur. 448. Fratrum *Eremitarum Hieronymianorum* B. *Petri de Pisis* ab invidis & malevolis excitata per Martinum V. sopita. 90.

Persona quedam ad domos *Eremitarum* Instituti *Bartholomitaram*, & in quem finem recipiendæ. 536. Earum noticiam Institutum Clericalis *Bartholomitaram* Superiores sibi comparari studeant, & quomodo. 570.

Petra Cardinalis tituli S. *Onuphrii* compilationem ultimam Extravagantium Ordinis S. *Hieronymi* in Hispania fecit. 13.

B. *Petrus de Gambacurda* Ordinem, seu Congregationem Fratrum *Eremitarum* sub Patrocinio S. *Hieronymi* & Regula S. *Augustini* instituit & quando? 88. Cur Ordinis à se instituti Patriarcham elegit sanctum Hieronymum. *ibid.* A suo nomine Ordinem à se institutum noluit insigniri præ humilitate. *ibid.* Cur appellari voluit Petrus de *Pisis*. *ibid.* Eo mortuo (quod vivus non patiebatur) ejus Ordo passim vocari cepit ab ipsius nomine: *Congregatio B. Petri de Pisis*, & quare. *ib.* Quibus Parentibus ortus, & ubi natus. *ibid.* Ejus vita compendiose relata. *ibid.* Non infantia aut adolescentia, sed matura jam ætate mortua. Matre mundo valedixit, & solitudinem petiit. *ibid.* Quo anno Penitentia: Habitum assumpsit. 89. Circa ejus mundo abrenunciacionis tempus differt *Papebrochius* à scriptore ejus vitæ. *ibid.* Ejus soror beata Clara in Monasterio Divinis obsequiis se mancipavit. *ibid.* Quo in loco Instituti sui fundamenta jecit. *ibid.* In solitudine Montis - Belli vitam *Eremiticam*

Bbb bb

du.

INDEX ALPHABETICUS

ducens tamen mendicando pecuniam collegie, ut ibi Ecclesiam sui Ordinis primam in honorem sanctissime Trinitatis dedicatam edificaverit. *ibid.* Quo loco Ordinem suum Instituit. *ibid.* Qualia jejunia suis observanda prescripsit, & disciplinam corporalem, quibus per annum diebus haberi constituit. *ibid.* Quales Candidatos ad Ordinem suum assumi voluit. *ibid.* Media nocte ad Vigiliis nocturnas surgendum constituit. *ibid.* Ejus disciplina in Refectorio & sub mensa qualis. *ibid.*

Petrus Don Calasentius, Dominus *Petrus de la Sal* in Regno Aragonie Pater fuit B. *Josephi Calasentii* Fundatoris Clericorum Regularium Pauperum Martiris Dei Piarum Scholarum. 439.

Petrus Fernandez cognomento Pecha Institutor Monachorum Hieronymianorum in Hispania quis fuerit. 3. A Consule & Magistrali Lopiano obtinuit locum *Vulpis* cum Ecclesia S. Bartholomaei à se, suisque novis Eremitis inhabitandum. *ibid.*

B. **Petrus de Pisis** à Martino V. P. Bullam obtinuit exemptionis à jurisdictione Inquisitorum & malevolorum calumniarum. 90. Varios diversis in locis Conventus suis Alumnis obtinuit, quos speciarim recensentur. *ibid.* Geminas alias diversas Eremitarum Congregationes suae Congregationi aggregavit. *ibid.* Venetia in Hospitali S. Jacob. aegrotis ministrans correpto morbo charitatis victimam passim obijt & quo anno. *ibid.* Sepultus in aliena Ecclesia quia Venetia propriam Ecclesiam ejus institutum necdum habuit. *ibid.* Eo mortuo primus Congregationis ejus Generalis B. Bartholomaeus de Malerba factus fuit. *ibid.*

Philippus II. utriusque Regni Hispanie & Portugalie Rex reuniri fecit Eremitas S. Hieronymi in Portugalia cum Eremitis Hispania sub uno Generali. 7.

B. **Philippus Nervus** quibus qualisque fuit, quibus Parentibus ortus, ubi educatus. 234. Spreta Avunculi sui Romuli amplissima hereditate Romam perit studia prosecutus. *ibid.* Quomodo Romae studiorum tempore vixit & castitatis periculum superavit. *ibid.* NB. plura in littera N. videantur in voce *Nervus*.

Pius Sobolus quando, & quomodo exorsus est Romae B. Josephus Calasentius. 444.

Pignora accipere prohibetur Trinitatis *Discalceatus*. 169.

Piranes viles quanta difficultate feliciter tamen reconvertent B. *Josephus Calasentius*. 442.

Pisana Eremita est liber cootioens vitas Sanctorum & sanctitate suorum Eremitarum Congreg. B. Petri de Pisis Ordinis S. Hieronymi. 93.

S. **Pius** V. Pont. Max. approbavit Congregationem Fratrum *Hospitalariorum*, cujus Bulla integre exhibetur & in veram Religionem erecit. 271. Ejus Bulla quae incipit: *Si de protegendis* &c. unicum alius Bullis certis annis temporibus & diebus in Conventibus Hospit. S. Joannis de Deo legenda. 393. Quae incipit: *Quia sicut super* &c. 395. Per Bullam Apostolicam precepit Fratribus Eremitis S. Hieronymi Congregationis B. *Petri de Pisis* vota solemniter emittere. 91. Hanc Congregationem mendicantium Ordinum Privilegiis concessis denovo confirmavit. *ibid.* Ejus Bulla confirmatoria integre exhibetur. *ibid.*

Pius colpis levioribus qualis imponenda in Ord. S. Joannis Dei. 324. Culpis gravibus apud eandem quanam imponenda. *ibid.* Culpis *levis* & *gravioribus*, & *gravissimis* imponenda qualis in Ord. S. Joannis de Deo. *ibid.* Graviori multandis Religiosis Piarum Scholarum qui precepto formali sibi, vel omnibus lato contradicunt. 475.

Pius castitatis violatoribus in Ord. S. Hieronymi Congregationis B. *Petri de Pisis* praescriptae quales. 98. Obedientiam Religionem violentibus in Congregatione B. Petri de Pisis quales praescribantur. 99. Fanam aliorum lentium apud Trinitarios *Discalceatos* quales sint. 171. Eorum qui obviunt favorem à Personis potentibus pro obtinendis officiis in Ord. S. Hieronymi in Hispania & pro remissione Penitentiarum. 711. Eorum qui dixerint verba injuriosa Ministris Ordinis S. Hieronymi in Hispania. 74. Eorum qui trahant de electionibus ante vacaturam officii in Ord. S. Hieronymi. 87. In culparum accusatione apud *Nervos* Clericos impositi solitae quanam sint species. 255. Contra illos, qui obtinere gratiam aut favorem contra Scautatum Ordinis S. Hieronymi in Hispania. 69. Contra illos qui extrahunt negotia & lres Ordinis S. Hieronymi in Hispania extra illum. 70. Eorum qui appellant à Juribus Ordinis S. Hieronymi in Hispania. *ibid.*

Penitentia opera & mortificationes quales exerceant *Pis Operarii*. 522. *Erump*

HISTORICO · MORALIS.

rum forma in Congreg. S. *Philippi Neri* qualis sit. 253. Culparum gravium & graviorum quomodo imponi debeant in Ordine S. *Hieronymi* in Hispania. 49. Sacramentum seu Confessio quoties & qua devotione à Monachis Trappensibus obeunda. 616.

Polonia Regnum *Bartolomaeorum* Institutum suscepit. 544.

Pontifices Summi Religionis *Piarum Scholarum* faventes secundum ordinem referuntur, & quid singuli piis Scholis praestiterint breviter indicantur. 455. Eorum Beneficia Scholis impensa itorum recoluntur. 418. Quibus elogiis exornantur novam Congregationem Clericorum Regularium *Piarum Scholarum*. 439.

Præfatus Ministri Generalis aliorumque Ministrorum apud *Trinitarios Discalceatos* quoad locorum distantias, ad quæ Fratres mittere possunt pro colligendis Elemosynis quantia sit. 156.

Præter communes Oratorii Gallicani D. N. J. C. in particulari loco Institutionum, quas nullas habet orbis publicatas, ob oculos ponuntur. 538.

Preambulus primom Regule S. Angustini & quomodo Institutum S. *Joannis de Deo* fuerit approbatum sub dicta Regula. 281. II. De Constitutionibus Ord. S. *Joan. de Deo*, & quomodo fuerint mutatae, auctæ & postea confirmatae à Sede Apostolica & cum approbatione ejusdem moderatae & declaratae in quibusdam punctis. 283.

Præcedentia quam inter se servare debent *Trinitarii Discalceati* exacte in particulari describitur. 165. De eadem plura habentur. 166. Ejus ordo in Capitulis Generalibus Ordinis S. *Hieronymi* in Hispania quis servandus. 24. Ejus ordo quis tenendus apud *Clericos Verianos*. 254. Et ordo sessionum quomodo in Ordine S. *Hieronymi* in Hispania observatur. 58.

Præter matutinæ & vespertinæ quales & quomodo perolvendæ. 94. Ante & post Congregationem in Oratoriis S. *Philippi Neri* perolvendæ. 162. In vestendis & prohibendis Novitiis apud PP. *Hieronymianos* B. *Petri de Pisis* quænam sint. 124.

Præcepta Ordinis *Trinitariorum Discalceatorum* numero XVIII. ex variis Regulae Capitulis collecta habentur. 232.

Præcepto formali sibi vel omnibus lato in Religione *Piarum Scholarum* con-

traditum poena gravissimè multatur. 477.

Præceptor Regis Gallie Ludovici XIII. Adolescentuli ne fieret humilissime deprecatus est B. *Petrus Berullius*. 331.

Præceptum in Constitutionibus *Trinitariorum Discalceatorum* intelligitur solum id, quot tria vota essentialia, & quartum non ambiendi concernit. 146.

Prædicatores apud *Trinitarios Discalceatos* prius examinandi de sufficienti scientia & aptitudine, & à quibus deputandi. 178.

Prædictorum Ordo per Decretum sul Capituli Generalis iussit progressum novæ Congregationis Clericorum Regularium *Piarum Scholarum* pro viribus promoveri. 439.

Præfatus studiorum apud *Hieronymianos* B. *Petri de Pisis* constituendus in locis studiorum vel saltem in quavis Provincia & quodnam ejus officium. 105.

Prælati apud *Trinitarios Discalceatos* quomodo gubernium & Regimen spirituale suorum subditorum instituerent debent. 216. Quinam possunt esse vel non esse, seu elegi vel non elegi ad Prælaturam aliquam in Ordine *Trinitariorum Discalceatorum* Quibus de causis deponendi. 218. Superiores quot & quales habeant PP. Secretarios. 219. Quantum curam erga subditos suos habeant. 153.

Prælatio nec directe nec indirecte prætendenda à Fratribus *Trinitariorum Discalceatis*. 135. Nun ambienda à *Trinitariis Discalceatis* cujus Votum faciunt in Professione sua. 149.

Præpositus Congregationis *Oratorii* S. *Philippi Neri* qualis sit, à quibus & quomodo eligendos. 248. Ejus munus quamdiu duret, & in quibus consistat, quantaque ejus potestas describitur. 249. Appellandus *Pater* ab omnibus Congregationis Alumnis. 228.

Præfatus Capitulum Generalium Ord. Clericorum Regularium *Pauperum Matris Dei Piarum Scholarum* secundum ordinem nominatim recensentur. 417.

Præfatus Diocesanos *Bartolomaeorum* quomodo sibi subiectos dirigat fise declaratur. 177. Archi-Diœcesanus quomodo sibi subiectos dirigat. 180. Generalis seu Supremus Institutui *Bartolomaeorum* quomodo totum Institutum tam in spiritualibus quam temporalibus dirigere debeat. 182. Pro eodem

B b b b a

for

INDEX ALPHABETICUS

Forma duplicis Juramenti quo se obligat I. Summo Pontifici. II. ipsi Instituto. 582. Ejus Oeconomus totius Instituti temporalium curam & administrationem dependenter ab ipso Generali Praefide habet, sicut explicatum habetur. 585.

Praefidatus subalterni *Bartholomaeitarum* (excepto primo seu Generali) subsunt suis Ordinariis locorum, quibus & Juramentum fidelitatis & obedientiae praestare debent. 546. Ducebant duplici Juramento Ordinarii locorum & ipsi Instituti se obligant. Utroque formula habetur. 578. Apud *Trinitarios Discretos* pro calce decessus Ministris Generalis aliorumque Ordinis Ministrorum constituti sunt varii, quae eorum facultates, & officia. 215.

Praefidatus primus seu Generalis *Bartholomaeitarum* soli sacrae Sedis subiectus est, cui Juramentum fidelitatis & obedientiae se obstringere debet, ejus officium quodam lit. 546.

Preterita Escoriali deservuntur. 5.

Prior Monasterii S. Bartholomaei Ordinis Hieronymianorum in Hispania semper totius Congregationis Generalis est.

4. Et non licet ultra V. miliaria recedere a loco Residentiae suae scilicet a Monasterio S. Bartholomaei de Luperone, ibid. Ord. S. Hieronymi in Hispania quando in correctionibus sequi debent consilium Deputatorum aut sui Capituli. 49. Quando per se ipsum poterit dispensare in Penitentibus. ibid.

Abolutus ejusdem Ord. S. Hieronymi alios Monachos etiam Protectione antiquiores, qui tamen nunquam fuerunt Piores praecessit. 58. Quomodo in dando aut commodando se gerere debeat apud Hieronymianos in Hispania. 49. Quomodo se gerere debeat in operibus, & in edificiis. 50. Et Conventuale mortui Ord. S. Joannis de Deo quid faciendum. 124.

Piores Monasteriorum Madritensis & Hispanensis Ord. S. Hieronymi in Hispania quibus gaudeant Privilegiis. 6. Eorum officium apud Hospitalarios in quo consistat. 315. Congregationis B. Petri de Pisa per quatuor aut plures deputatos Patres electi Generalem sui Ordinis eligunt. 90. Et Procuratores in Capitulo Generali Ord. S. Hieronymi in Hispania quo ordine fideant. 23. Hieronymianorum B. Petri de Pisis alienare, permutare, locare aut fabricare absque Capituli aut PP. Visitorum facultate non praesumant. 109. Eorum extra Capitulum electio quomodo fiat. 220. Ord. S. Hieronymi in officio

Prioratus non ultra triennium maneat sicut nec Prioratus. 19. Utantur Procuratoribus singulorum Conventuum ad celebrandum Capitulum Generale Ord. S. Hieronymi convenire debent. 21. Quando teneant mittere litteras suorum Monasteriorum ad P. Generalem. 26. Quomodo debent habere consensum suorum Capitularum & consilium cum Deputatis iure tractatur. 37. Non eligendi in Piores aliorum Monasteriorum Ord. S. Hieronymi praeter Monasterii S. Bartholomaei. 38. Et in 2000 scrutentur cellas Monasteriorum circa proprietatem. 41.

Prioratus Ord. S. Hieronymi in Hispania expleto triennio sui officii non statim redeunt ad idem officium. 19. In Capitulis Generalibus Ordinis vocantur habent, sed negotia sua quae in Capitulo Generali tractantur, committant Prioribus Monasteriorum quibus subsunt. 22.

Privilegia Congregationis S. Philippi Neri a Summis Pontificibus concessa quoniam sint. 240. Omnia *Scholarum Piarum* Innocentius XI. confirmavit. 410.

Processus Beatificationis B. Josephi de Motru Dei Piarum Scholarum fundatoris sub Clemente XI. incipit, sub Benedicto XIV. desinit, qui eum B. Confess. Albo solenni ritu inscripsit. 449.

Procurator Generalis Ordinis S. Hieronymi B. Petri de Pisis qualis sit, quod ejus officium, & quibus delinquentis puniendus. 111. Ejus electio extra Capitulum quomodo fiat. 112. Et electio in Ord. S. Hieronymi in Hispania quomodo fiat, officium in quo consistat, obligatio reddendi rationes. 50. Ejus officium in Ord. S. Joannis de Deo quale. 328.

Procuratores Generales Provinciales, Conventuales Ord. *Trinitariorum Discretorum* quales sint & quatenus eorum officia. 221. Conventuum Ordinis S. Hieronymi a suis Conventibus eligendi pro Capitulo Generali celebrando, & quorum facultates. 21.

Proemium Constitutionum Congregationis *Piarum Scholarum* notis illustratum. 454. Constitutionem Instituti *Bartholomaeitarum*. 147. Et Regularium Fratrum *Eremitarum* Ord. S. Hieronymi Congregationis B. Petri de Pisis. 54.

Profecti *Trinitarii Discreti* singulis annis Protectionem suam repetere tenentur. 228. Recenter quanta tenentur in Conventibus designati sub disciplina Magistrum apud *Trinitarios Discretos* manere debeant. 229. Fratres Hieronymiani B. Petri de Pisis finito Novitatu sunt in Protectione sub Magistris disciplina. 125.

HISTORICO-MORALIS.

Professio Religiosa Neophiti, aut à Judæis intra quartum gradum originem ducentis, sicut à Mauris & Saracenis descendentes intra quartum gradum in Ord. S. *Hieronymi* in Hispania sit invalida. 53.

Professio forma apud Novitios Hieronymianos B. *Petri de Pisis* quomodo fiat. 124. Ejus forma coram Generali & Priore quæ sit apud eosdem. 126. Ejus modus apud *Hospitalarios* describitur. 301. Item ejus forma. 302. Ejus formæ duæ pro Clericis una, pro Laicis Operariis altera in Religione *Piarum Scholarum*. 464. Eam irritam probare conantes & egredi tentantes quomodo puniendi. 465. Illius forma apud *Trinitarios Discales* ter verbatim exhibetur. 228.

Professorum apud Hieronymianos B. *Petri de Pisis* est locus, in quem Novitii post Professionem introducuntur, ut sub Magistro plenus in disciplina Regulari instruantur & Studiis vacent. 127.

Professionem & Professorum Bona & hereditates quomodo dividi & impendi debeant. 230.

Prohibitio Pauli V. ne quævis alia Congregatio ordinationes sub deominatione B. *Philippi Neri* promulgare, aut ejusdem Instituti domos in Urbe influere possit. 262.

Prologus Constitutionum & Extravagationum Ord. S. *Hieronymi* in Hispania. 11.

Proprietarii reputandi post mortem infirmi *Trinitarii Discales*, qui non renuntiaverint rebus sibi concessis, & earum usui ante suspensionem Eucharistiæ. 147.

Protector perpetuus *Piarum Scholarum* ab Alexandro VII. constitutus est Cardinalis Vicarius Romæ. 450.

Protectoris Ord. *Hospitalitatis* S. Joannis de Deo cum suis nominibus & cognominibus secundum ordinem recensentur. 367.

Protectores (Cardinales) omnes Religionis *Piarum Scholarum* ordinata terie ponuntur. 456.

Provincia quævis *Trinitarium Discales* in suo Capitulo eligit unum aut plures Redemptores Captivorum. 151.

Provincia Fratrum *Hospitalarium* sub Generali Hispano sex numeratur & quales. 275. Sub Generali Romæ residente sex item Provincie numerantur, & quales. *ibid.* Singule Ord. S. Joannis de Deo Congregationis *Italica* cum omnibus singulorum *Ord. Regul. Tom. VI.*

Conventuum & Hospitalium in his contentorum recensentur. 369. Singule Ord. S. Joan. de Deo Congregationis *Hispanica* cum nominibus singulorum Conventuum & Hospitalium in his contentorum recensentur. 373. *Trinitarium Discales* in Hispania adaucto Monasteriorum numero tres factæ sunt nempe: *Conceptionis, S. Spiritus, Transfigurationis.* 135. Quibus alie tres: *Polonica* nempe sub Rege Joanne III. *Germanica* sub Leopoldo primo Imp. *Italica* sub Clemente XI. P. accesserunt. 136. Duæ Ordinis Eremitarum S. Hieronymi Congreg. B. *Petri de Pisis* Anconitana nempe & Tarvisina XL. cunctæ domibus constat. 93.

Provinciales apud Hieronymianos B. *Petri de Pisis* quomodo eligendi. 118. Possunt vices suas alii committere. 121. Apud *Hospitalarios* quid facere debeant. 314. his mortuis quid faciendum. 324. Singulis triennis eliguntur in Capitulis Provincialibus. 276. Quomodo recipiendi in Visitatione Provincie peragenda. 344. his apud Patres *Piarum Scholarum* interdictum, ne cuiquam concedant Capellanos extra claustrum commorantes. 466. Quales Viri sint, eorumque officium in quo consistat, singillatim, fuscque describitur. 502. Singulis mensibus ad Generalem scribant de rebus occurrentibus suæ Provincie. *ibid.* Ad eos Rectores Collegiorum singulis hebdomadis scribant de rebus occurrentibus. *ibid.* PP. *Trinitarium Discales* quales sint, eorumque officia in quibus consistant, quantaque eorum potestas. 207. Primus illorum erat in Hispania B. Joannes Baptista à Conceptione ejusdem Author. 137.

Proximus ex Dei amore sicut eos ipsi diligendus. 94.

Psalmi Penitentiales & graduales diebus festilibus in choro ab Eremitis Hieronymianis B. *Petri de Pisis* dicendi. 55.

R.

R. Arcens (Armandus de Bouthillier ven. mem. Abbas) Ord. Cisterc. Reformator Trappensis Monast. B. V. M. 596. Quis fuerit, quanam ejus Parentes, quando & ubi natus. 597. Apparente primò licet eques militiæ designatus, litterarum tamen studiis sub tribus diversis Præceptoribus operam

Cecce   docuit

INDEX ALPHABETICUS

dedit præter exercitiis Nobilium maxi-
 mo utrobique profectu. 197. Fratri
 majori (Statum Ecclesiasticum profes-
 so) deinceps in primogeniti nomen
 simul & Beneficia ejus Ecclesiasti-
 ca recensebant. *ibid.* Anno ætatis
 XII. novam editionem Anacreontis
 publici juris fecit adjecto Græco Com-
 mentario à Viris eruditis magna cum
 admiratione suscepto. 198. Ætatis suæ
 anno XXI. in Collegio Hartourtiano
 Theologiæ Licentiatu factus fuit. *ibid.*
 A natura talibus naturæ dotibus
 erat præditus, ut mutuo ipse Mun-
 dum, Mundusque ipsam amore pro-
 sequeretur, divinitus tamen à gravi-
 ribus illius ætatis & occasionum erro-
 ribus immunis præservatus. *ibid.* Anno
 1651. ab Archi-Episcopo Turo-
 nensi Patro suo Sacerdotio initiatus
 fuit, & tribus post annis in Doctorem
 creatus. *ibid.* Archi-Episcopi Turo-
 necensis Coadjutor fieri sperans Episco-
 patum S. Pauli Leonensis aspernatus
 est. *ibid.* Cum quibusdam amicis per
 mare per terras circumvagari, præ-
 dari, vitamque profusè dissolutam
 ducere parantem & ad certum fore-
 ritum properantem quibus modis ad
 saniora reduxerit Deus. *ibid.* Eum
 magnorum honorum ambitio adeo Mun-
 do affixit, ut ad meliora revocantem
 Deum non attenderet. *ibid.* Ab uni-
 versæ Galliæ Episcopis pro Viro do-
 ctissimo habitus. *ibid.* Ejus Conver-
 sionis prima occasio quænam. *ibid.*
 Conversionem suam abdicatione Be-
 neficiorum Ecclesiasticorum, patri-
 moniique venditione inchoavit. *ibid.*
 Dimissis, liberaliterque donatis fa-
 mulis residuæ pecunie in pios
 usus conversa in Abbatiam suam
 Trappensem se contulit. 199. Re-
 formationem Abbatiz suæ Trappen-
 sis satis difficilem introductione Reli-
 giosorum Reformatorum feliciter in-
 choavit. *ibid.* Eum inter & Con-
 ventum Trappensem pactum initum in-
 itio Reformationis quantum permis-
 sit pro singulis Monachis sustentandis.
ibid. Accepto Brevis Regio Habitum
 Religiosum assumpsit Novitiatumque
 feliciter expleto Professionem Religi-
 osam solemniter emisit cum duobus ali-
 is. *ibid.* Benedictione Abbatiali ac-
 cepti spiritum primævum Ord. Cis-
 terc. resuscitare gradatim incepit.
ibid. Romam his adit pro defensione
 suæ Reformationis, cui Abbates stric-
 toris observantiz, ut se dicti habent
 adversarentur. *ibid.* Romæ exsistens

Prior, cui Reformationis observanti-
 am commiserat, eam prævaricans in
 aliud Monasterium mittitur, cetera
 cum Supptiore Reformationem fideliter
 observantibus. *ibid.* Roma reversus
 omnes antiquas consuetudines Cister-
 cli, quas ætati in qua vivebat, con-
 gruere exillimabat, restituit recen-
 tas p. 600. Ejus Reformationis Idæ jux-
 ta ordinem diurnum quoad præcipua
 puncta ob oculos ponitur synoptice.
ibid. Ejus austeritas in jejuniando &
 laborando aliisque Reformationis ex-
 ercitiis quanta fuerit. 601. Ne disci-
 plina Reformationis suæ vel in mini-
 mo quid pateretur, Religiosos suos Vo-
 ta solemnia renovare fecit promitten-
 do præces sui Monasterii tunc obser-
 vatas adusque extremum habitum se
 observaturos. 601. Eum mors XXX.
 ejus Discipulorum intra paucos an-
 nos, propriusque morbus periculosissi-
 mus calumniis imo & maledictis
 multorum obiect. *ibid.* Multorum ca-
 lumnias passus pro sua Reformatione
 plures Apologias scripsit, quas inter
Tractatus de sanctitate & obliganti-
bus Status Religiosi multorum cen-
 suras subit. *ibid.* Ipsum inter Mabil-
 lionumque Scripta reciproca circa Stu-
 dia Monastica prodierunt. *ibid.* Cla-
 retense Monasterium Mooialium tribus
 institutis visitationibus ad strictioris
 observantiz normam reformando re-
 duxit. 601. Laboribus & austeritati-
 bus exhaustus Reformationisque arctæ
 disciplinæ observandæ impar redditus
 Abbatiam ad manus Regis abdicavit.
 602. Anno 1700. ætat. suæ 75. præ-
 sentatis Regi in sui locum tribus sibi
 succedentibus Abbatibus, sub quorum
 tertio Jacobo Turrio pessimam ani-
 mam in manus sui Creatoris mori-
 endo commendavit. *ibid.* Ejus Epita-
 phium a P. Simone Gourdan S. Vi-
 ctoris Parisiis compositum, habetur.
ibid.

Raphael à S. Joanne antehac *Trinita-*
riorum Discalceatorum Generalis con-
 scripsit Tractatum de electione Cano-
 nica, aliæque plura Opera. 136.

Rufus Trinitariorum Discalceatorum
 qualis sit. 142. Ejus mensura quanta
 sit. 154.

Rationes Conventuum Hieronymiano-
 rum B. *Petri de Fisis* à Prioribus no-
 tati & præscribi debent. 109.

Ratisbonensis Diocesis *Bartholomæus* ad-
 misit. 144.

Recipiendi Patrem Generalem modus qua-
 lit in Ord. S. *Joan. de Dros.* 343.

HISTORICO - MORALIS.

- Reconciliatio Nobilium Barcellonenſium* in ſe invicem ad mortem uſque exaſperatorum quàm feliciter, prudenterque à B. Joſepho facta fuerit. 442.
- Reconvaleſcentes pauperes infirmi* in Hoſpitalibus Ordinis S. Joan. de Deo quomodo dimittendi. 326.
- Recreatio Trinitariorum Diſcalceatorum* qualis ſit quoad ea, quæ permittuntur aut prohibentur, præſcribitur. 163.
- Redempti captivi Chriſtiani de Saraceno- rum captivitate per Trinitarios Diſcalceos* quam plurimi. 136.
- Redemptio captivorum* applicanda ter- tia pars omnium rerum undecunque provenientium (exceptis immobilibus) quas acquirunt Trinitarii Diſcalcei Hiſpani. 142.
- Redemptionis captivorum* Ordinis Diſcalceatorum in Hiſpania Reformato- ris qualis fuerit. 129.
- Redemptores captivorum apud Trinita- rios Diſcalceos* in quolibet Capitu- lo Provinciali quomodo eligendi, quæ eorum qualitates ſint, quomodo ſe in munere ſuo gerant &c. 151.
- Reſectio pauperum infirmorum* in Hoſpitalibus S. Joannis Dei quibus obſervationibus fiat. 335. Quibus horis ſomnare à Trinitariis Diſcalceis. 163.
- Reſectoria* Ordinis S. Hieronymi in Hiſpania non admittunt ſeculares ad manducandum. 72.
- Reſectorium Trinitariorum Diſcalceato- rum* quibus rebus inſtructum eſſe de- beat, in eo non ſint menſe ſtræz map- pis magnis, ſed ſinguli Religioſi ſin- gulas mappulas habeant. 163. In eo non comedant ſeculares præſertim die- bus ſolemnioribus. *ibid.* Ejus diſcipli- na in Congregatione B. Petri de Piſis qualis. 89. Ejus diſciplina apud Ere- mitas Hieronymianos B. Petri de Piſis qualis ſit. 100. In eo antequam ac- cumbatur menſe publice culpam dic- cunt Eremitæ Hieronymiaoi B. Petri de Piſis. *ibid.* Ejus apud Monachos *Trappenſes* diſciplina in particulari deſcri- bitur. 609. Ejus diſciplina in Religio- ne *Piarum Scholarum* qualis obſervan- da. 477. In eo ad menſam Scholarum Piarum Religioſi Sacerdotes & Clerici, etiam ſi Novitii cum ſuis Clericali- bus Biretis ſedent, ſe nunquam dergant. 477.
- Reformatio Ordinis Trinitariorum ſeu Redemptionis Captivorum* quomodo incepit. 129. Ei ſe oppoſuerunt laxio- res omnino longe plures. *ibid.* Eam confirmavit Clemens VIII. per Bullam quæ hic exhibetur. 131. Et etiam per Bullam Pontificiam confirmatæ quan- tum reſtituerint reliqui Religioſi Trinitarii non reformati. 135. Novis Monafteriis erectis propagatur & creſcit. *ibid.* Obtinet licentiam Provincialeſ ſingulis trienniis eligendi. *ibid.* Ejus primus Provincialis ſit ipſe B. Reformator Joannes Baptiſta à Conceptione. *ibid.* Ejus primum Capitulum obi- & quando celebratum. *ibid.* Ejus Au- ctor Joannes Baptiſta à Conceptione moritur & claret miraculis. *ibid.* Eos fecit progreſſus, ut propagata ſit in ſex Provincias, nempe tres Hiſpanicas ſub titulis: *Conceptionis, S. Spiritus & Transfigurationis; Poloni- cam, Germanicam, & Italicam Jo- annis de Matba.* 136. Quot redemerit captivos Chriſtianos à Saraceno- rum poteſtate. *ibid.* Ejus ordo apud *Hopitalarios* S. Joannis Dei quis ſit. 304. *Trappenſis* Monafterii Ord. Cillerc, quando & à quo facta. 596. Ejus elo- gium, Monachorumque Reformato- rum ſancta converſatio generaliter ſed pariter deſcribitur & laudatur. *ibid.* Ejus Auctor Rancæus ven. mem. Abbas. *ibid.* Ejus inchoatæ Inſtrumentum à Senatu Pariſienſi confirmatum. 599. Cleri Populi que in toto tractu Trempenſi, in Valibus Pireneis, civitate, totaque Dioceſi Utgelenſi à B. Joſepho Caloſantio quomodo eſſe- ſta. 442.
- Reformatio Trappenſis* Monafterii Ord. Cillerc. B. V. M. ven. mem. Abbas Rancæus. 596. Ordinis Trinitariorum ſeu Fratrum Redemptionis Captivo- rum olim à Sanctis Joanne de Matba & Felice de Valois Inſtitutorum erat B. Joannes Baptiſta à Conceptione. 129.
- Reges Portugaliz* ſepelinotur in Be- lem. 7.
- Regimen* ſpirituale ſuorum ſubditorum quomodo exerceant Prælati Trinitariorum Diſcalceorum. 216.
- Regina* Portugaliz vervecem à Tomario Urbis Ulyſſi ponentis ipſi miſſum offert Eccleſiæ Belemenſi. 7.
- Regula* S. P. Auguſtini à S. Pio V. præſcripta Congregationi B. Petri de Piſis Ord. S. Hieronymi juxta quam ſolem- nia Vota emittent omnes illius Or- dinis Alumn. 91. Eandem proſtitetur Ordo FF. *Hopitalariorum* à S. Joanne de DEO inſtitutus. 264. Eadem Capitibus XV. comprehenſa exhibetur. 286. Eadem & Conſtitutiones Ord. S. Joan. de DEO approbatæ à

INDEX ALPHABETICUS

Paulo V. cum adiunctis quibusdam notis & declarationibus Capitulum Generale Ordinis &c. idiomate Italico fusillime per folia XLVII. Incipiendo à pag. 277. Ad eam Pizambulum, & quomodo Institutum S. Joannis de DEO fuerit approbatum sub dicta Regula. 251.

S. P. Benedicti observabatur ab Eremitis S. Hieronymi in Hispania antequam à Gregorio XI. fuerint approbati sub Regula S. Augustini. 46.

Ex Operibus S. Hieronymi à Lupo de Olmedo compilata à Martino V. approbata. 2. A Monachis Hieronymianis in Hispania non acceptata. *ibid.* Eam quoque Congregatio Lombardica Monachorum S. Hieronymi mortui Lupo de Olmedo abdicavit reasumpta Regula S. Augustini. 3. Studia Fratrum prohibebat, quæ tamen statuta post modum condita reasumpta decreverunt. *ibid.*

Trappensis Monasterii per modum Constitutionum Gallico idiomate habetur. 606.

Primitiva & Constitutiones FF. Trinitariorum Discalceatorum Congregationis Hispanice quædam generaliter continet summariè recensentur. 138. Tota ex Bulla Urbani VIII. mitigata exhibetur. 143. Qua diligentia observari debeat. 176. Ejus præcepta æque bene observet Minister ac reliqui Fratres. 144. Nulla præter viræ suæ exemplum à S. Joanne de DEO Fratribus Hospitalariis præscripta est. 276.

Regula quædam & Præces Generales in Abbatia Trappensi observatæ recensentur & describuntur. 614. Aliæ apud eos circa Hospites suscipiendos. 618. Quas observare debent Hospitalarii S. Joannis de Deo quænam sint, quas sequuntur annotationes. 317.

Rai vendendæ vitium aut defectus emptori indicandus à Trinitariis Discalcentis sub pena gravis culpe. 169.

Religiosa Vota non emittunt Instituti Nervani Clerici sed sola charitatis Lege ligantur. 219.

Religiosi Hieronymiani adhibiti fuerunt ad reformandos alios Ordines tum Regulares tum Militares. 7. Eorum singulorum personalis visitatio in Ord. S. Joannis de Deo quomodo instituenda. 351.

Religiosorum, Sacri Oldi, Ecclesiæ, Altarium, Confessionarium, Sepulcræ & Sacristiæ visitatio quomodo in Ord. S. Joannis de Deo fiat. 370.

Renovatio Vocatum bis in anno præmissis exercitiis spiritualibus octo vel decem dierum fieri præscribitur in Religione Piarum Scholarum. 467.

Rerum omnium undecunque provenientium tertia pars quanta cura exacte separanda & custodienda sit à Trinitariis Discalceatis pro redimendis captivis fuisse explicatur. 149.

Revelatio hominis interni Superiori facienda Bartholomæi præscribitur. 570.

Ritus visitandi Novitios apud Hieronymianos B. Petri de Tisy quis sit. 124.

Roma Piarum Scholarum Institutum quinquæ habet Collegia. 450. Ibi Fratres Hospitalarii à Gregorio XIII. acceperunt Monasterium cum Ecclesiâ & Hospitali novo pro LX. ægrotis. 274. Ad eam ex Hispania à Deo vocatus B. Josephus Calasantius. 443.

Romani quando venerit B. Josephus Calasantius. 444. Ibi per XV. annos quotidie Sepulchra Martyrum & septem Urbis Ecclesiis visitavit devotissime B. Josephus Calasantius. *ibid.* Ibi Marci Antonii Columnæ Cardinalis factus est B. Josephus Calasantius Theologus, ejusque Nepotis Principis Philippini Præceptor. *ibid.*

Romulus Metcator dives S. Philippi Neri Avunculus improlis hunc Nepotem suum omnium Bonorum & divitiarum heredem destinavit. 234.

Rosarium B. V. singulis diebus ab Eremitis Hieronymianis B. Petri de Pisis devote orandum. 95. Loco Breviarium ad satisfaciendum Officio Divino orare indulsit Gregorius XIV. S. Philippo Neri inhiamenti. 239.

Rotomagi Oratorii D. N. J. C. Presbyteri quaratione obtinuerunt, ut ipsorum litteræ patentes in tabulis publicas Senatus Normaniæ referrentur. 516.

Rotrocius saltus Pertici Comes primus Trappensis Abbatie fundator. 197.

Rotulus Capituli Generalis in Ord. S. Hieronymi quando legendus. 86.

S.

Sacerdotes Bartholomæi noviter ordinati quomodo ad curam animarum parari & applicari debeant. 557. Quinam suscipiendi, retinendi aut dimittendi in Congreg. Piarum Operariorum. 320. Aliique Instituti Bartholomæi Candidati post absoluta Studia quomodo in Domibus Emeritorum in-

HISTORICO - MORALIS.

Instruendi. 190. In Societate viventes ab Apostolici originem suam docent. 529.
Sacerdotem inter & quemvis etiam probum Laicum tantum debet esse discriminis quantum inter coelum & terram. 441.
Sacerdotium, aliosque Ordines sacros quomodo obtineant Fratres S. *Joannis de Deo* cum notis huc spectantibus. 294.
Sacramenta SS. quoties, qua devotione, aliisque dispositionibus in Ord. *Piarum Scholarum* suscipienda fide describitur. 468. Quoties & quomodo frequentent *Pii Operarii. 521.*
Sacramentorum SS. participatio apud *Trappenses* Monachos quoad Missam celebrandam, SS. Eucharistiam & Pœnitentiam quæ disciplina observanda fide explicatur. 616.
Sacramentum SS. *Altaris* in Ecclesiis Ord. S. *Joan. de Deo* quomodo circa illud visitatio instruenda. 348.
Sacristiani in Ord. S. *Joan. de Deo* officium quale. 323.
Sacristia apud Hieronymianos B. *Petri de Pysis* officium in quo consistat. 108.
Seculares non manducant in Refectoriis Ord. S. *Hieronymi* in Hispania. 72. Eorum familiaritas & colloquia qua cautela permittenda Religiosis *Piarum Scholarum. 466.* Eorum Convictus *Piarum* interdicitur sine iusta causa & consensu Superiorum. *ibid.*
Solefius (S. Franciscus) à B. Petro Berullio instantissime requisitus, ut regimen novæ Congregationis Orat. D. N. J. C. à se institui in se susciperet, constantissime recusavit. 531.
Salisburgi Diocesis, in qua *Bartholomæorum* Institutum incepit, illud approbavit, & recepit. 544.
Salmantica Don Joanne Gaspare designera Professore Regio postea Episcopo Jacenti percharus fuit B. Josephus de Calasanz. 441.
Salvus Perticus, in eo fundatum fuit Monasterium *Trappense* anno 1140. 597.
Sancti aliquot Ordinis Eremitarum S. *Hieronymi* Congregationis B. *Petri de Pysis* nominatim recensentur. 93.
Sanctorum quorundam *Trinitariorum* *Discalceatorum* vitas scripsit P. Alphonsus Andrada. S. J. 136.
Sanctus (il Santerello) B. Josephus Calasanzius adhuc parvulus Scutulis humanioribus vacans ob admirabilem pietatem passim audiebat. 440.
Sanitati ægrotos plurimos, & morti proximis S. *Philippus Neri* restituit. 240.
Scandalum quomodo apud *Trinitarios* *Discalceatos* panisatur. 143.
Scandalefi, & inobedientes ex Instituto S. *Philippi Neri* ejiciendi. 230.
Scapulario parvo laneo induti Jucet & Cod. Regul. Tom. VI.

dormiant semper *Trinitarii* *Discalceati. 154.*
Scapulari *Trinitariorum* *Discalceatorum* Crux, & ceruleæ loris alluenda. 142.
Scolarum *Piarum* prima fundamenta & exordia quomodo & quando Romæ fecit B. Josephus Calasanzius. 444. Earum progressum felicem variis modis Dæmon impedire conatus est. 445. Eas invide Ludimagistri falsis calumniis apud Clementem VIII. denigrare conati sunt. *ibid.* Eas idem Pontifex per Cardinales Antonianum & Baronium visitari fecit. *ibid.* Eas horum Cardinalium testimonio ab invidorum calumniis vindicatas in suam Protectionem suscepit, & vivæ vocis oraculo approbavit Clemens VIII. *ibid.* Eis Paulus V. Papa Protectorem dedit Cardinalem de Torres, quo mortuo substituit Cardinalem Justinianum. *ibid.* In magno opere auctis emit B. Josephus Calasanzius Palatium de Torres adjunctis pecuniis à Card. Justiniano R. D. Langani & Card. Lancelotti. *ibid.* Pro iis obtinuit B. Josephus Calasanzius Fundator Ecclesiam S. Pantaleonis. *ibid.* Eas Paulus V. per Breve Apostolicum approbavit & munus erudiendi Pauperes Scholares commisit. *ibid.* Earum Clericos permisit Paulus V. emittere Vota simplicia paupertatis, castitatis & obedientiæ. *ibid.* Earum Fundatorem B. Josephum idem Paulus V. constituit in supremum Rectorem sub titulo *Præfati* cum potestate regendi omnes domos erectas, & postea erigendas. *ibid.* Eas Gregorius XV. mutatis Votis simplicibus in solemnia erexit in verum Ordinem Religiosum per Bullam, quæ adest. 446. Religiosis sub gravi pœna prohibentur Monialium conventu, colloquia & Confessionis exceptio. *ibid.* Religiosi secreta suæ Religionis ex quibus eidem, aut alicui in particulari infamia sequeretur nulli secularium pandant sub pœna. *ibid.* Earum Constitutiones à B. Fundatore conditas idem Gregorius XV. confirmavit per allam Bullam quæ habetur. 447. iterum approbavit Clemens X. 450. Eis idem Gregorius XV. concessit omnia ea Privilegia reliquorum Ordinum mendicantium. 448. Cum eis Urbanus VIII. dispensavit, ne cogerentur publicas processiones comitari. *ibid.* B. Fundatorem BB. Confess. Catalogo adscripsit Benedicis XIV. 449. Earum præcipuus scopus, disciplina, & quænam in iis doceantur. *ibid.* Earum Clericos ex numero Regularium expunctos jussit Alexander VII. fieri laicales sub Votis tantum simplicibus, quod tamen correxit ejus Successor. 450. Earum Clericos Cle-

D d d d

mens

INDEX ALPHABETICUS

mens IX. restituit Statui suo Religio-
so. 450. Earum Professos Alexander
VII. iuramentum emittere fecit perfe-
verandi in Congregatione. *ibid.* Circa
hoc eorum iuramentum quid statuerit
Clemens X. *ibid.* Eis Alexander VII.
constituit Cardinalem Vicarium Romæ
in Protectorem pro semper. *ibid.* Ear-
um Generalia singulis sexennis eli-
gendus habere debet IV. Assistentes.
ibid. In his multas pedum ab Alexan-
dro VII. approbata, ab Alexandro
VIII. sublata, qui eos calcatos in-
cedere iussit. *ibid.* Eas à jurisdictione
Ordinariorum exemit Innocentius XI.
& immediate soli Sedi Apostolicæ sub-
fecit. *ibid.* Institutum & Ordo nume-
ratur inter Ordines mendicantes & in
civitatibus Eleemosynas colligit. *ibid.*
In Italia plurimas habent domos & Col-
legia & quidem Romæ V. & Neapoli
IV. *ibid.* Earum finis quis. 458. Iis
quænam præstiterint SS. PP. Paulus V.
Gregorius XV. Urbanus VIII. & Cle-
mens IX. *ibid.* Earum Præsides in Ca-
pitis Generalibus nominantur recen-
sentur. 457. In his admittendorum impe-
dimenta fuisse explicantur. 459. In his
quomodo & quibus premiis præpa-
rationibus Novitii admittuntur ad
Professionem. 461. Religionem capa-
cem reddidit possidendi Bonus Innocen-
tius XI. 464. Religiosi soli nunquam
incedant questores Eleemosynarum &
semper domum ad pernoctandum re-
vertantur, nisi urgeat gravis necessi-
tas. 466. Iis faventes Summi Pontifi-
ces ordine Chronologico referuntur
& quid singuli his præstiterint breviter
indicatur. 455. Earum Protectores
Cardinales secundum ordinem nomi-
natio recensentur. 456. Earum Ca-
pitula Generalia singillatim recensentur
secundum ordinem. *ibid.* In his
disciplina quoad recessum à seculari-
bus, quoad particulares casus fuisse de-
scribitur. 465. Earum disciplina circa
orationis tam mentalis quam vocalis
exercitium fuisse quoad singula huc
spectantia describitur. 66. In his silen-
tium quomodo servandum. 468. In his tam
Clerici quam Sacerdotes semel in men-
se collationem habeant de caeremonia-
rum sacrarum observatione. 469. In
his SS. Sacramenta quoties, qua de-
votione, aliisque dispositionibus susci-
pienda. 468. Earum supplices Ec-
clesiastica qualis sit fuisse in particu-
laribus describitur. 469. In his infirmorum
cura quanta & qualis habenda. 470.
In his pro defunctis quot & qualia sa-
cerdotes & orationes præscribantur, ri-
te explicantur. 471. In his Culparum
Capitulum quoties & quomodo ce-

nendum, qualesque mortificationes &
humiliationes exercenda. 472. Earum
Religiosi itinerantes semper habeant
litteras obedienciales à suis Superiori-
bus, nec divertant ad domos alienas
in locis, ubi adest domus sui Religio-
nis, & subint Redtori illius domus.
475. In his quicunque præcepto forma-
li sibi vel omnibus lato contradictio po-
na gravius multatur. *ibid.* In his ca-
stitatis votum quanta cautela custo-
diendum, & in hac materia delinquentes
quomodo puniendi. *ibid.* In his castita-
tis custodiendi remedia quænam præ-
scribantur. 476. In his jejunia, absti-
nentia aliæque mortificationes castita-
tis tuendæ gratia certis temporibus &
diebus præscriptæ recensentur. 477.
In his quæ disciplina ad mensam ser-
vanda, ad quas raro extranei admit-
tuntur. *ibid.* In his Sacerdotes & Cle-
rici etiam Novitii ad mensam Biretis
Clericalibus recti sedent, nec unquam
se detegunt. *ibid.* In his Paupertatis
votum quomodo observari debeat fuisse
declaratur. 478. In his vestimentorum
species, forma & materia describitur. 480.
In his modestia qualis & quanta præscribitur
obervanda tum inter se tum erga
alios. 481. In his interdicitur regimen Se-
minariorum & secularium convicto-
rum Regimen. 482. In his Gymnasio-
rum gubernatio & regimen quale sit
in notis fuisse declaratur. *ibid.* In his
de tribus Votis in genere ut rite ob-
serventur quomodo invigilant Superi-
ores. 473. In his obedientia Votum
quam exacte per varia exempla parti-
cularia custodiendum sit explicatur.
474. In his circa litteras scribendas,
aut recipiendas quæ disciplina obser-
vanda. 475. In his quænam sigilla pro
litteris mittendis adhibeant particula-
res Religiosi tum Superiores tum pri-
vati. *ibid.* Quinam Religiosi in Sape-
iores & Rectores eligendi. 483. In his
quinam ad litterarum studia promovendi,
& in his quomodo Juniores Reli-
giosi exercendi fuisse declaratur. 482.
In his disciplina uniformis ubique in
Scholis observanda fuisse declaratur.
481. Earum Generalis quomodo in Ca-
pitulo Generali eligatur quoad singula
præscriptas caeremonias exacte & fuisse
declaratur. 494. Earum Capitulum
Generale duplex pro Generali
eligendo, & pro aliis gravius nego-
tiis celebrandum quoad omnia parti-
cularia fuisse & exacte describitur. 494.
Earum Generalis quomodo, quæ ob-
casus, & à quibus ab officio deponen-
dus. 497. In his Assistentes IV. pro
Generalis sublevamine ad sexennium
eligen-

HISTORICO - MORALIS:

- eligendi, quorum officium, potestas, aliaque fuisse describuntur. 702. Earum Provinciales quomodo Provincias suas regere debeant, quoad particularia sui officii fuisse describitur. *ibid.* Earum Visitatores quomodo visitationem iustitiant dilacide fuisseque ad singularia descendendo explicatur. 707. Confessarii cum Scholarium tum aliorum secularium, tam (suum) communiatum virtute, scientia, & etate graves sint & idonei. 709. Earum Conclonatores deputentur ad hoc munus idonei & approbat quorum conciones sint familiares adinftar Patrum Nerianorum, utilitatem potius Auditorum, quam propriam existimationem querentes. 710. Earum Patres & Professi Religiosi quem ordinem & locum successionis inter se teneant. *ibid.*
- Scriptores* insignes Congregationis Oratorii S. Philippi Neri quinam fuerunt. 713.
- Scrutatores* regunt suffragia electionis in Capitulis Ordinis S. Hieronymi in Hispania. 715.
- Secreta Religiosorum Piorum Scholarum*, praesertim ex quibus ipsi Religiosi aut alicui Religioso infamia sequeretur non pandantur sub poena. 716.
- PP. *Secretarii* Praelatorum Superiorum quales & quot sint, & quod eorum officium. 719.
- Sedes* Priorum & Procuratorum in Capitulo Generali Ord. S. Hieronymi in Hispania quoad precedentiam quomodo locandae. 721.
- Seminaria Bartholomitarum* erigenda sunt prope Universitates, aut loca ubi studia maxime florent, quae si in vicinia desint, ipsi veterani doceant juniores suos. 725. Illorum disciplina quomodo sit describitur. *ibid.*
- Seminarii* Neapolitani Rectus factus P. Carolus Caraffa *Piorum Operariorum* Fundator, illud sapientissimis praescriptis Regula reformavit. 725.
- Seminariarum* Episcopallium Lucornensis & Varisvicensis in Polonia, nec non Moguntinensis & Augustani Dilingiae in Germania Regimen commissum Clericis Bartholomitis. 744.
- Sines* & imbecientes apud Hieronymianos B. Petri de Pisis quomodo tractandi. 707.
- Septimi* Monasterium Reformationis *Trapensis* in Ducatu Florentino, quod plene jure & independenter à Generali Cisterciensium in Gallia Clemens XI. subiecit Abbati S. Bartholomaei de bona solasso per Bullam quae habetur. 603.
- Sepeliendi* pauperes inhumati quomodo in Hospitalibus Ord. S. Joann. de Deo diem suum obeunt quis modus. 735.
- Sepultura* Regum Portugaliz est in templo Belem. 737.
- Sequerr* (Ludovica) Matertera Cancellarii Sequier Mater fuit B. Petri Berolli Card. Fundatoris *Oratorii D. N. J. C.* in Gallia. 730. Hic liberos suos piissime in timore Domini educavit, & post Mariti obitum inter Carmelitas Dilecti. Religiosis habitum induit. *ibid.*
- Sermonum* usus in Ecclesiis Nerianorum Clericorum qualis sit & quomodo regulandus. 747.
- Sigilla* qualia & quot in Ordine *Trinitariorum Discolatorum* habeantur, & quae eorum inscriptiones. 718. Pro literis mittendis qualis adhibeat *Piar. Schol.* Religiosi tum Superiores tum privati. 727.
- Siguensa* (Rodericus) Hospitalis Granatensis Superior, & post S. Joannem de Deo Frater Major Generalis totius Ordinis reliquas Communitates novorum Hospitalium varis in locis erectorum suae Granatensis communitatis univit. 771. *Sebastianum* Arias Romam misit ad S. Pium V. à quo obtinuit confirmationem novi Ordinis Fratrum Hospitaliarum anno 1572. *ibid.*
- Silentium* quibus in locis & quomodo servetur à *Trinitariis Discolacis*. 747. & 768. Quando & quibus in locis servandum in Ordine S. Hieronymi in Hispania. 747. Strictissime observandum sub menia apud Eremitas Hieronymianos B. Petri de Pisis. 99. Quibus aliis horis & quomodo illud servant. 100. Religiosis Custos quomodo in Religione *Piar. Schol.* servari praecipitur. 768.
- Sixtus* IV. P. modum electionis in Congregatione B. Petri de Pisis statutum approbavit, iussitque per sex deputatos Priores eligi debere. 90. *Sixti* V. Bulla cuius initium est: *Celi & terra Creator* &c. quae unicum aliis Bullis, Brevibus & Decretis in *Conventibus Fratrum Hospitalitatis* certis anni temporibus legi solent. 399. *Idem* V. Fratres Hospitalaris S. Joannis Dei permisit Capitulum Generale Romae celebrare & sui Ordinis conscribere Constitutiones. 774.
- Smagdas* magnitudine ovum adaequans pretii inestimabilis visitur in tabernaculo Ecclesiae S. Laurentii Escorialis. 75.
- Sobrietas Trinitariorum Discolatorum* quanta sit, & contra eam peccantes quomodo ponendi. 764.

INDEX ALPHABETICUS

- Societas Alborum** est Confraternitas quædam seu congregatio Neapoli instituta in solatium eorum qui ex sententia Judicis ob crimina morti addicuntur. 513. Ei inscribi se fecit Carolus Caraffa *Piorum Operariorum* Fundator, ut eodem modo miseris morti adjudicatis succurrere posset. 513.
- S. Spiritus** Ordinem Canonicorum Regularium Venetis ad unum tantum Monasterium redactum Congregationi Fratrum Hieronymianorum B. Petri de Pisis donavit Alexander VII. 93.
- Status** perpetuus Congregationis S. Philippi Nervi explicatur. 247.
- Statuta** pro Congregatione Oratorii D. N. J. C. in Gallia quare nulla condidit ejus B. Fundator. 535. Hoc idem videtur. p. 536. Quibus regitur Congregatio Oratori D. N. J. C. in Gallia solis ejus Alumnis inter se nota, necdum orbi publica, brevis unacum Annalibus publicanda expectantur. 537. Eorum loco communi usu & moribus vivunt Alumni Oratori D. N. J. C. in Gallia. nullis aliis legibus quam Canonibus Ecclesiæ & Diocesis in qua sunt & Sanctionibus Synodalibus obligati. 538.
- Stephanus** (P. ab Angelis) Patri Mario à S. Francisco intruso Generali Ord. Clericorum Pauperum Matris Dei *Piarum Scholarum* successor iisdem intrusus. 448.
- Strigoniensis** Diocesis in Hungaria Bartholomæus admisit. 544.
- Studentes** Philosophiæ & Theologiæ Scholasticæ ad Collegia Ordinis mittendi, ingenio præstantiones eligendi apud *Trinitarios Discalceatos*, circa eos alia plura observanda. 180.
- Studia** Fratrum *Trinitariorum Discalceatorum* per unamquamque Provinciam habeantur in tribus distinctis Collegiis. 181. Pro Fratribus Hieronymianis B. Petri de Pisis quibus in Monasteriis haberi debeant. 104. Ab iis removendi inhabiles & ad alia applicandi. *ibid.* Eorum Præfectus in quavis Ordinis Provincia saltem vel etiam in locis ubi Studia habentur constituendus, & quodnam ejus officium. 105.
- Stultitia** simulata S. Joannis de Deo in initio suæ conversionis graphice & fule describitur. 266.
- Suffragia** pro defunctis quomodo in Ord. S. Hieronymi Congregationis B. Petri de Pisis persolvantur. 96. Electionis in Capitulo Generali Ord. S. Hieronymi in Hispania per Scrutatores regulanda. 26. In communi quomodo & quoties à Trinitariis Discalceatis fiant. 159. Qualia & quomodo pro defunctis sui Ordinis faciant Trinitarii Discalceati. *ibid.*
- Summarium** Indulgentiarum à Summis Pontificibus concessarum Religiosis, Ecclesiis & infirmis *Hospitalium* Ord. S. Joan. de Deo. 376.
- Superioris** Ord. S. Joannis de Deo officium quale. 327.
- Superiores Bartholomæitarum** quid in puncto separationis mulierum observandum habeant. 564. Ad eos quomodo recurrendum in casibus indebitæ pressuræ. 569. Quinam sint, quænam singulorum obligationes? 546. Quid circa substantialia sui Instituti scire & observare debeant. 559. Notitiam sibi comparari student sui Instituti & quomodo id præstent. 570. Eorum officium & directio in specie in quibus consistat fule declaratur. 573.
- Hieronymianorum** B. Petri de Pisis cujus conditionis & qualitatis esse debeant. 110. Quanto tempore in suis dignitatibus & officiis permanere debeant. 112.
- Domorum** apud *Trinitarios Discalceatos* non audiant Confessiones subditorum, sed duos tresve dios idoneos Confessarios ad hoc deputent. 144. **Locales** Ord. S. Joannis de Deo admonentur circa præparationes faciendas ad visitationem generalem & provincialem Ordinis. 342.
- Superioritas** directiva ejusque necessitas ac principia practica Instituti *Bartholomæitarum*, ut idem Institutum perpetuum in Clero observetur quomodo exercenda prolixè in casibus particularibus explicatur. 566.
- Supellex** præcipuèque libri in singulis Conventibus Hieronymianis B. Petri de Pisis, qua diligentia custodiri debeant. 108. Ecclesiastica in Religione *Piarum Scholarum* qualis sit describitur. 459.
- Synopsis** Constitutionum Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei *Scholarum Piarum* cum notis & additionibus ex literis Apostolicis & Decretis Capitulorum Generalium. 451. Approbata per P. Joannem Franciscum à S. Petro ejusdem Ord. Generalem. *ib.* Bullæ Gregorii XV. qua confirmantur Constitutiones. 447.

T.

Tavernaculum pretiosissimum pro sanctissimo Sacramento aservando in Ecclesia Escorial describitur. 6.

Te Deum laudamus terminat actum Professionis Novitiorum apud Patres Hieronymianos B. Petri de Pisis. 126.

Templa Regni Portugalæ paucas habent fenestras & quare. 7. Contra hunc morem templum Monasterii *Belem* plurimas habet fenestras. *ibid.*

Templa Escorial pretiosa describuntur. 5. Ejus Altare, *Tavernaculum*, aliaque pretiosa describuntur. *ibid.* *Belem* in Portuga-

HISTORICO . MORALIS.

tugalis Ord. S. Hieronymi descriptio. **7.**
Temporalia Instituti Bartholomitarum
quomodo recte administrantur ordina-
tiones Oeconomiae praescribuntur. **571.**

* *Testamenta* & Legata pia facere possunt
Bartholomita moientes indigentium Pa-
rentum, Fratrum, Sororum &c. **546**

Testamenti executio non acceptetur in
Ord. S. Hieronymi sine licentia. **73.**

Testimonia qualia dare prohibentur, &
qualia dare permittuntur Religiosi *Pia-
rum Scholarum.* **466.**

Theologia Moralis in Conventibus Hiero-
nymianis B. *Petri de Pisis* singulis septi-
manis publice praelegatur, cui omnes
Fratres nullo excepto interesse tenen-
tur. **105.**

S. *Theresa* per Diocesin Toletanam tran-
siens nusquam nisi apud Marcum Gar-
ciam & Isabellam Lopez Parentes piissi-
mos B. Joannis Baptistae à Conceptione
divertere voluit. **130.**

Tituli familiarum, Provinciarum & Eccle-
siarum Ord. *Trinitariorum* *Discalca-
torum* quinam sint. **152.**

Titulus quo appellari debeant Patres & Fra-
tres in Ordine Trinitariorum quis sit.
164. *Reverendissimi* non dandus Mini-
stro Generali *Trinitar.* *Discal.* à suis Or-
dinis Religiosis. **167.** *Noster Pater à Trini-
tarii Discal.* dandus Ministro Generali,
Vicarioque Generali Ord. nec non diffini-
toribus actualibus, quando sermo de iis
fit. *ib. Patris & Reverentia* Sacerdotibus,
qui non sunt Sacerdotes, *Fratris & chari-
tatis* apud Trinitarios *Discalc.* dandus.
ibid. Doctoris, Magistri &c. nulli apud
Trinitarios Discalcos detur, etiamsi
prius in saeculo his gradibus fuisset in-
signitus. *ibid.*

Trappense Monasterium B. V. M. quando,
ubi & à quo fundatum. **597.** Ejus fata an-
te Reformationem breviter enarrantur.
ibid. Ob ejus sanctitatem Monachorum
celebre admodum evasit diuque sic man-
sit. *ibid.* Ab Anglis militibus Galliam in-
festantibus bis expoliatum expulsi Mon-
achis. *ibid.* In eo disciplina Regularis
ingens strages, ejusque causa describitur.
ibid. Card. de Bellay à Rege fit Ab-
bas Commendatarius, repugnantibus,
sed frustra Monachis. *ibid.* Ejus miseran-
da facies ob Monachorum depravatos
morem & dissolutam vitam describitur.
ibid. In illud secedens Rancæus ex Ab-
bate Commendatario fit Regularis. **599.**
Idem Rancæus ex Commendatario factus
Regularis Abbas non sine magnis oppo-
sitionibus, & difficultatibus reformare
aggreditur introductione Religiosorum
strictioris observantiae. *ibid.* In id Abbas
Rancæus spiritum primævum, Ord.
Cisterc. gradatim resuscitavit ut fultus
Cod. Regul. Tom. VI.

describitur. *ibid.* In eo Abbas Rancæus
omnes antiquas consuetudines Cistercii,
quas ætati, in qua vivebat congruere
existimabat, restituit, quæ recentiorum
600. In eo jam reformato modus viven-
di particulatim describitur quoad præ-
cipua puncta. *ibid.*

Trappenses Monachi. Videatur supra *Mo-
nachi Trappenses.* Eorum Regula per mo-
dum Constitutionum integrè idiome Gal-
lico incipiunt. **606.** In Ecclesia quænt ob-
servare debeant particulatim norantur.
ib. In Dormitorio quænam observare de-
beant explicantur in particulari. **608.** In
Refectorio quæ observanda sint fufe de-
scribuntur. **609.** In Calefactorio quid ob-
servare debeant. **612.** In Peristyllis seu
ambitibus Monasterii quænam observa-
re debeant fufe explicantur. **613.** Quæ-
nam circa SS. Sacrament. participatione,
circa sacrosanctam Missam à Sacerdotibus
celebrandam, non Sacerdotibus, sacrosanctam
Eucharistiam sumendam, nec non circa
Pœnitentiæ Sacramentum obeundum
observare debeant. **616.** In Capitulo ce-
lebrando quænam apud ipsos observan-
da sint. **617.** In Conferentiis quænam ob-
servanda sint, & quibus diebus habendæ
fufe exponitur. **619.** Eorum deambulario
& foras egressio quoties concedenda &
quænt in ea observanda sint. **621.** Apud
eos opus manuale quæ disciplina fiat, alia-
que circa illud observanda explicantur.
622. In Festis duarum Missarum quænam
apud eos circa opus manuale observan-
dum sit. **625.** Eorum Prædecessores an-
tiqui Cistercienses quibus diebus præter
Dominicas ab opere manuali abstinabant
nominatim indicatur. *ibid.* Apud eos in-
firmorum cura qualis & quanta habenda
sit, & circa cellam infirmorum quænam
observanda sint, prolixè describitur. **626.**
Apud eos circa venæ sectionem propter
leves infirmitates quænam observanda
sint. **630.** Eorum visitatio duplex per
D. R. P. Herveum Abbatem de Pries
Visitatorem facta annis **1676.** & **1678.**
utramque visitationem idem Abbas de
Pries duabus tabellis describi & appen-
di jussit in cella conferentiali. *ibid.* Eo-
rum Regulae quædam & praxes genera-
les recententur. **634.** Eorum Regulae de
Hospitibus suscipiendis. **638.** Monita
quædam scripto appendant in singulis
cellis Hospitum. **639.** Alia Monita pro
Religiosis destinatis ad Hospites exci-
piendos. *ibid.*

Trappensis Abbatia. Vide in littera Abba-
tia.

Trappensis Monasterii Ord. Cisterc. refor-
matio quando & à quo facta. **596.** Ejus
ut reformati Elogium. *ibid.* Ejus Mona-
chorum sancta conversatio generaliter
Eccce sed

INDEX ALPHABETICUS

Id pathetice describitur & laudatur. 196. Ejus reformationis Auctor Rancarus ven. mem. Abbas. *ibid.* Ejus Fata synoptice narrantur. 197. Ejus prima fundatio à quo, ubi & quando facta. *ibid.* Reformationis in Italia in Ducatu Florentino habentur tria insignia Monasterii: I. Buon solaflo S. Bartholomaei prope ipsam urbem Florentiam. II. Cistelli. III. Septimi, & IV. in Germania. *Duffenholl. 601.* Tractūs Juxta in Spiritualibus simul & temporalibus factus est B. Josephus Calafantius, qui Clerum populumque feliciter reformavit. 443.

Triclinii seu Refectorii Nerianorum quae disciplina sit. 255.

Trinceja (Josephi Mariae) Prioris Generalis Ord. S. Joann. de Deo Congreg. Italicae sui Ordinis Epistola 279. Ejus instructionis & formulae invariabiliter observandae in visitationibus Generalibus & Provincialibus Ord. Hospitaliorum S. Joannis de Deo fuit per XIII. integra capita exhibentur, inchoando à 142. **Ejus** admonitiones ad Superiores locales sui Ordinis pro preparationibus faciendis ad visitationem Generalem, & Provincialem necessariis. *ibid.*

Trinitarii FF. five Redemptionis Captivorum Discalceatorum Congregationis Hispanicae cui suam originem *de pante. 129.* In Monasterium novum Oppidi Valdepeñas introducti Habitum mutarunt in rudiores, seque discalcearunt. 130. Eorum Fundator & Institutor B. Joannes Baptista à Conceptione. *ibid.* Non Reformati violentas manus injiciunt B. Joanni Baptista à Conceptione reformationis Auctori ob executionis mandatum Bullam confirmatoriam Pontificiam 131. Reformati seu Discalceati plura accipiunt Monasteria. 131. Potestatem accipiunt eligendi Provinciam singulis triennii. *ibid.* Capitulum primum ubi, & quando celebrarunt. *ibid.* Eorum Provincialis primus fit ipse B. Reformator B. Joannes Baptista à Conceptione. *ibid.* Eorum B. Reformator pie moritur & miraculis claret. *ibid.* Eos nimium auctos distinxit Paulus V. in duas Provincias sub totidem Provincialibus, Vicario Generali à Generali totius Ordinis confirmando in sexennium subiectis. *ibid.* Eos Idem Paulus V. adscripsit inter Ordines Mendicantium, quorum Privilegiis gaudere debent. *ibid.* Eos Idem Paulus V. obligavit ad emitendum votum nec directe nec indirecte praeferendi praelationi. *ibid.* Eos Urbanus VIII. exemit à jurisdictione Generalis totius Ordinis facta eis potestate eligendi pro sua Congregatione propriam Generalem. *ibid.* Eorum Congregatio ob adauctum numerum

Monasteriorum divisa in tres Provincias scilicet, *Concept.* S. Spiritus, & *Transfigurationis. ibid.* Et in quartam Polonicam, quae & quintam protulit in Germania, & tandem sub Clemente XI. sextam in Italia sub Titulo: *Joannis de Matha.*

136. Quot redemerant captivos Christianos à Saracenorum potestate. *ibid.* Inter eos plures eminente virtute florere. *ibid.* Inter eos sanctitate plures emigerunt. *ibid.* Eorum primos Confessarius in Polonia & in Germania quae nam fuerit. *ibid.* Eorum Collegium Presburgi quis fundaverit. *ibid.* Eorum Habitum domi forisque qualis sit describitur. *ibid.* Galli à quo fundati, & reformati. *ibid.* A Clemente VIII. confirmati. *ibid.* A Paulo V. separati à reliquis indisciplinatis Trinitariis. *ibid.* In duas Provincias separati à Vicario Generali gubernandi. *ibid.* Eorum alia Congregatio strictior ad Regulae primaeve Iherosolymae observantiam à Gregorio XV. approbata, & ab Urbano VIII. confirmata. *ibid.* Haec nova reformata & strictior Congregatio insigniter propagata in Gallia & Italia, plures tandem misit Convenus ob nimium rigorem observantiae. 137. Quando ut separata Congregatio celebravit suum primum Capitulum & ubi. *ibid.* Reguntur per Vicarium Generalem, & quoad observantiam Regularem non maleum differunt à Reformatione Hispanica. *ibid.* Hispani Discalceati fuit obedientia Praelati Domus suae in castitate, & sine proprio vivant, eorumque Praelati domestici *Ministri* vocentur. 142. Eorum res omnes undecunque licite proveniant (exceptis terris & immobilibus rebus) in tres aequales partes dividendae, quarum una reservanda ad redemptionem captivorum. *ibid.* Eorum Ecclesiae omnes dedicandae sanctissime Trinitati & sint pluri operis. *ibid.* Eorum vestimenta sint laevis & alba, excepta cappasusculi coloris. *ibid.* In laevis dormiant & sine culcitra plumeis praeterit domi permissio tamen cervicali. *ibid.* Eorum capitis & scapularibus affluantur cruce rubra & cerulei coloris. *ibid.* Eorum rasura qualis sit. *ibid.* Eis licet ascendere asinos & mulos, non vero equos nisi in necessitate. *ibid.* Apud eos quoties & quando fiat absolutio defunctorum. *ibid.* Quotidie in omnibus suis domibus duabus horis interpolatis meditentur. *ibid.* Singulis noctibus orationem vocalem fundant communem pro statu totius Ecclesiae Catholicae, pro capivis, benefactoribus &c. *ibid.* Quibus diebus jejunent. *ibid.* Quando carnes comedant. 143. Hispani Discalceati quomodo vinum bibant. *ibid.* Eis comedere aut bibere.

HISTORICO . MORALIS.

bibere aut pernoctare extra domos sue Congreg. in locis ubi tales domus sunt, non licet. **143.** Eis non permittitur habitare aut comedere aut bibere in tabernis sub poena. *ibid.* Apud eos qualis infirmorum cura habetur. *ibid.* Qua charitate Hospites suscipiant & tractent. *ibid.* Apud eos nullus Frater Clericus aut Laicus sit sine proprio officio. *ibid.* Apud eos silentium quibus in locis & quomodo servandum. *ibid.* Singulis diebus Dominicis Capitulum celebrent, ubi rationibus fideliter datis tertia pars pro redimendis captivis deputanda. *ibid.* Eorum Capitulum Generale quando celebrandum. **144.** Inter eos quinam ad Habitu Religionis & quomodo admittendi. *ibid.* Apud eos quinam etas ad Professionem admittatur, & probationis tempus quando prorogandum. *ibid.* Eos Votum obedientie quomodo, & ad quæ obligat, & illud transgredientes quomodo puniendi. **146.** Apud eos Votum Castitatis quanta cautela observandum, & delinquentes quomodo puniendi. **147.** Eos Votum Paupertatis quomodo, & in quibus & sub quibus poenis obliget. *ibid.* Eorum pecunia sit sub tribus clavibus bene munita. **148.** Infirmi morturi ex malicia non renunciantes rebus sibi concessis, eorumque ului ante suspensionem S. Euchariſtiae, ut proprietarii post mortem habendi. **147.** Præter tria Vota substantialia emittunt quartum de non ambiendo prælationem &c. quomodo & ad quid eos obliget. **149.** Apud eos quanta cura rerum omnium undecunque provenientium tertia pars separanda & custodienda pro redimendis captivis, fuisse explicatur. *ibid.* Eorum totus Ordo in duas familias intra Hispaniam nempe & extra Hispaniam, & quibus titulis nominentur. **153.** Quem vestitum portant hic quoad singulas ejus partes accurate describitur. **153.** Eorum lectuli & quæ ad eos spectant describuntur. **154.** Cum Scapulario parvo laneo semper dormiant. *ibid.* Itinerantes quales & quali apparatu mulos habeant, semperque habeant licentiam à Superiore competente in scriptis. *ibid.* Quanam in itinere observare debeant circa loca ad quæ mittuntur aut veniunt. **155.** Quomodo, qua solemnitate & quanto temporis spatio Officium Divinum, Marianum, & Defunctorum quoad singulas partes in certis festivitatem perolvunt. **156.** Ab Officio Divino absentes quomodo ponantur. **157.** Qualia suffragia & quomodo pro Defunctis tam in communem quam pro

sul Ordinis celebrare debeant. **159.** Itinerantes per loca ubi habent Conventum prohibentur manducare aut pernoctare extra Conventum in loco positum. **164.** Tabernis ingredi ad comedendum &c. stricte prohibentur. *ibid.* Eorum Tituli, quibus appellandi sunt inter se distincte deferuntur. **165.** Inter eos nullus nomen aut cognomen suum seculare usurpet, sed ejus loco habeat nomen à Myſterio aliquo aut Sancto. *ibid.* Inter eos nemo appelletur Doctor aut Magister &c. etiamsi antes istam Gradum adeptus fuisset in seculo. *ibid.* Inter eos festendi ordo & præcedentia exacte describitur. *ibid.* Qua charitate Hospites tam Religiosos quam seculares excipiant fuisse explicatur. **166.** Eorum officium proprium quilibet habeat ne ovium inveniat locum. **167.** Eorum Capitulum Generale quo tempore & loco celebrandum. **181.** Eorum Minister Generalis de sexennio in sexennium quomodo eligitur. **200.** Pignora, depulſia &c. prohibentur accipere sub poena. **189.** Eorum officia à Ministro Generali usque ad Ministros Conventuum per plures 9. ordinate describuntur. **200.** Eorum Prælati quomodo exerceant gubernium inorum subditorum. **216.** Inter eos quinam censentur eligibiles vel non eligibiles in Prælatos. *ibid.* Eorum Prælati quibus de causis deponendi. **218.** Eorum Prælati superiores quot & quales habeant PP. Superiores. **319.** Eorum Novituli per singulas Provincias in certis designatis Conventibus educandi. **223.** Apud eos quis modis Novitios suscipiendi, educandi & approbandi. **226.** Eorum Professionis forma verbatim exhibetur, quam singulis annis renovare tenentur. **228.** Eorum Præcepta simul collecta exhibentur. **232.** Eorum censuræ & festivitatem simul collecta exhibentur. **233.**

Trinitatis (Sanctissimæ) Confraternitas à S. Philippo Nerio fundata insignes brevi progressus fecit. **235.**

Tomarium urbis Ulyssipone tenetur dare vervecem Regine singulis diebus quibus Sol non videtur. **7.**

Torres (Cardinalis de) *Scholarum Fiarum* primus Protector à Paulo V. constitutus. **445.** Ejus Palatium post mortem pro Scholis piis magnopere auctis emittit B. Josephus Calasantius adjutus pecuniis à Card. Justiniano & Langroni Nobili Mediolanensi. **447.**

Turni Monasteriorum in electione Patriæ Generalis Ord. S. Hieronymi in Hispania quomodo sibi invicem substituantur. **16.**

INDEX ALPHABETICUS

Barrius (D. Jacobus III.) post ven. Ranzum *Trappensis* Abbas Monasterium secundum mentem piissimi Reformatoria gubernavit. 603.

Tyrolensis Eremitæ sole junxerunt Eremitis B. Petri de Pisis Ord. S. Hieronymi. 22.

Tyrolensis Congregationis *Oratorii* S. Philippi Neri per triennium probandi, quomodo interim & in quibus instituendi. 351. A litterarum Studiis tempore Tyrocinii Superioris arbitrio abstinant. 378. Quenam triennio Tyrocinii observare debeant singillatim recensentur. ib.

U.

Ulpiana urbs Tormentum vervecem tenetur dare Regine singula diebus quibus Sol non videtur in ista urbe. 7.

Uris Eremitarum Tyrolensium & Bavarorum cum Congregatione B. Petri de Pisis fuit ad instigationem Leopoldi I. imp. obventa & ab Innocentio XII. confirmata. 93.

Urbanus VIII. *Trinitarius Disceatens* exemit a jurisdictione Generalis totius Ordinis iuxta eis potestate eligendi profus Congregatione proprium Generalem. 137. Erectam a ven. P. Hieronymo Halles Reformationem alteram strictiorem Trinitariorum Gallorum juxta primam Ordinis observantiam confirmavit, & Provinciam separatam fieri jussit. 137. Ejus Bulla continens Regulam primitivam Fratrum Disceatentium Ord. Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum 140. *Exemptionem* Fratrum *Hospitaliarum* a jurisdictione Episcoporum a Paulo V. concessam temperavit & quomodo. 375. Ejus hac super re Bullam inviolabiliter jussit observari Alexander VII. *ibid.* Ejus Breve cujus initium est: *Nuper a Congregatione* &c. quod unacum aliis Brevibus, Bullis, & Decretis in Coenventibus Hospitalitatis S. Joan. Dei certis anni temporibus & diebus legi solent. 187. Ejusdem alio quod incipit: *Apostolatus Officium* &c. 398. Ejus Bulla que incipit: *Inscrutabilis* Judiciorum Dei &c. 403. Ejus Breve quod incipit: *Aliis fel. rec.* Gregorius Papa XV. &c. 410. Ejusdem Breve quod incipit: *Am sicut nuper accepimus.* 414. Cum Congregatione Clericorum Pauperum Matris Dei *Pierum Scholarum* dispensavit. ne cogentur processiones publicas comitari. 448. B. Josephum a Matre Dei senio jam confectum a Generalatu sui Ordinis ad dies vite per Gregorium XV. ei collato inviduorum calumoniis deceptus deiecit. *ibid.* Ejus Bulla confirmatoria Constitutionum *Pierum Operariorum.* 117. B. Petrum

Berullum Fundatorem *Oratorii* D. N. J. C. in Gallia Cardinalem promovit. 535.

Urgelensis Episcopus B. Josephum *Calasuntium* per totam suam Diocesim constituit Vicarium. Generalem, Visitatorem, & Reformatorem in Spiritualibus ac temporalibus ingenti admodum fructu. 442.

V.

Vaganti Eremitæ Hieronymiani B. Petri de Pisis quomodo puniendi. 103. *Trinitarii Disceatenti* extra Claustrum sine licentia excommunicantur ipso facto. 231.

Valdepeñas oppidum Dioceseos Toletanæ ubi erectum fuit primum Monasterium Fratrum Trinitariorum Reformatorum. 130.

Valentia tum oblitum, tum ob aeris temperiem omniumque rerum necessariarum affluentiam *Hispæi Paradysus* vocatur. 440. Ibi B. Josephus *Calasuntius* Theologicis Studiis operam navans ad veneris sollicitatis fugâ se periculo subduxit. *ibid.*

Vallicella Ecclesiæ Parochialis beatissimæ Virginis Romæ, apud quam S. Philippus Nerus erecta magnifica Basilica huc Congregationis *Oratorii* principale instituit 177. 438.

Velli S. Philippi Neri discipulus & primus post ejus mortem totius Congregationis Superior. 217.

Vena sectio ob levem infirmitatem apud *Trappenses* Monachos adhibenda, quænam circa eam observanda sint. 610.

Venetis in Hospitali S. Jacobi ægrota lasserviens correpto morbo piissime obiit B. Petrus de Pisis, ibique sepultus, quia ea in urbe ejus Congregatio necdum propriam Ecclesiâ obtinuit. 20.

Verona (Bernardus de) Generalis Congregationis Hieronymianorum B. Petri de Pisis istius Ordinis correxit & in meliorem formam redegit. 90.

Vervæcem unum Regina Portugaliz offert Ecclesiæ Belemensi singulis diebus quibus non videtur Sol. 7.

Vestiariorum Ord. S. Joan. de Deo officium quale. 120.

Vestes Religiosorum *Pierum Scholarum* quales sint describuntur. 450.

Vestendi Novitios apud Hieronymianos B. Petri de Pisis quis ritus. 124. *Vestium* quibus Novitii in Professione induuntur benedictiones apud PP. Hieronymianos B. Petri de Pisis quænam sint. 125.

Vestimenta *Trinitariorum Disceatentium* sint ianea excepta cappa fusci coloris. 142. Eorum forma & qualitas in Ord. S. Joan. Dei quæ diversis anni temporibus

HISTORICO - MORALIS.

- bus correspondere debet, explicatur. 302.
- Festus Trinitariorum Discalceatorum* quoad singulas ejus partes accurate describitur. 173. Clericorum *Iverianorum* qualis sit. 254.
- Vestrio* (Dom.) Romanæ Curie Prælati Scholas pias B. Josephi Calasantii in ejus ædibus habitas apud Papam laudavit. 445.
- Vicarii* (PP.) Conventuum *Trinitariorum* quales sint & quodnam eorum officium. 220. Generales Ord. S. Hieronymi in Hispania quales habeant exemptiones. 28. Et Subvicarii in Ord. S. Hieronymi in Hispania officia in quibus consistant, & quænam eorum auctoritas & facultas. 39.
- Vicarius* Generalis Fratrum *Hospitalarium* in Gallia habet jus visitandi cuncta istius Regni Hospitalia num. XXIV. 275.
- Vicarius* in Ord. S. Hieronymi in Hispania non eligatur in Procuratorem Capituli Gener. 22. *Generalis* in Capitulo Generali Congregationis B. Petri de Pisis primo loco eligendus, ad cujus manus ipse Generalis aliique Superiores Ord. sua officia deponant. 90. Ejusdem Vicarii Generalis Hieronymianorum B. Petri de Pisis electio quomodo fiat. 116. Generalis Congregationis Reformatæ *Trinitariorum Discalceatorum* Generali totius Ordinis subiectus primo fuit, ideoque ab eo confirmationem sui officii petere debebat. 135.
- Vitus* ordinarius Fratrum Eremitarum S. Hieronymi Congreg. B. Petri de Pisis qualis erat. 89.
- Vigilandum* die ac nocte Fratribus Hospitalariis S. Joannis Dei in cura infirmorum pauperum. 326.
- Vincentius* S. R. E. Cardinalis Petra compilationem ultimam Extravagantium Ord. S. Hieronymi in Hispania privato studio fecit. 13.
- Vinum* quomodo bibant *Trinitarii Discalceati*. 143.
- Virginitas* S. Philippi Neri adhuc viventis tanta fuit, ut eos, qui puritatem coherere ex odore, qui vero secus, ex fetore cognosceret. 240.
- Virgo ante se tenens Infantem Jesum in luna crescente radiis circumamicta* Congreg. S. Philippi Neri arma. *ibid.*
- Visitatio* Generalis, & Provincialis Ord. S. Joannis de Deo quomodo ordinate faciendi sit instruit fufe per XIII. Cap. Iosephus Maria Trinchese ejusdem Ord. Generalis per Mandatum. 341. Eam quomodo incipit Generalis, Provincialis sive alius Delegatus in Ord. S. Joannis de Deo. 346. Circa SS. Sacramentum quomodo instituenda tempore visitationis in
- Cod. Regul. Tom. VI.*
- Ecclesiis Ord. S. Joannis de Deo. 348. Sacrarum Reliquiarum, sacri Olei, Ecclesiæ, Altarium, Confessionarium, sepultura & Sacrilitæ quomodo instituenda in Ord. S. Joan. Dei. 350. Claustrii in Ord. S. Joannis Dei quomodo instituitur. 353.
- Personalis* Religiosorum Ord. S. Joannis Dei quomodo instituenda. 355. Hæc *personalis* Religiosorum quibus interrogatoriis instituenda sit. 356. NB. plura interrogatoria particularia videantur supra in littera I. voce *Interrogatoria*. Monasteriorum Hieronymianorum B. Petri de Pisis quomodo fiat. 120. Generalis Ord. S. Hieronymi in Hispania qua forma fiat. 74. Specialis modus in Ord. S. Hieronymi explicatur. 79. Pauperum infirmorum cum Medico & Chirurgico quomodo apud Fratres *Hospitalarios* S. Joan. Dei fiat. 325. Rerum & substantiæ Monasteriorum Ord. S. Joannis de Deo quomodo fiat. 359. Quomodo finienda in Ord. S. Joannis Dei. 361. Quadrimestris Novitatus in Religione *Piarum Scholarum* quomodo instituatur fufe per singula describitur. 462. Duplex Abbatæ *Trappensis* per R. P. D. Hervæum Abbatem de Prieres Visitatorem describitur à 630.
- Visitationes* Conventuum apud Trinitarios Discalceatos quomodo instituendæ, quæque in iis observanda sint. 210. Patris Generalis & Diffinitorum à quibus & qua forma fieri debeant. 217.
- Visitatores* duos debet habere penes se Præses Generalis *Bartholomitarum*, qui singulis decenniis totum Institutum in spiritualibus & temporalibus visitare debent. 584. Generales Ord. S. Hieronymi in Hispania ubi eligendi & quæ eorum facultates. 31. Eant ad Capitulum Generale, *Speciales* veromittant eò informationem suam. 24. Generales Ordinis S. Hieronymi in Hispania quot & quales esse debeant. 32. Eorum Mandatum commissionis suæ, à quibus subscriptum esse debeat. *ibid.* Religionis *Piarum Scholarum* quomodo visitationem instituunt dilucide fufeque describitur. 507.
- Trinitariorum Discalceatorum* procurent disciplinam Religiosam, & observantiam Regulæ juxta spiritum Ordinis quoad omnia observari. 210.
- Vita* Pissimi P. Caroli Cavaña Fundatoris Congregationis Piorum Operariorum synoptice descripta. 512. B. Joannis Baptista à Conceptione Reformatoris Fratrum Trinitariorum Discalceatorum in Hispania synoptice relata. 130. B. Josephi Calasantii à Matre Dei Congregationis Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei *Piarum Scholarum* Fundatoris synoptice quidem, sed

INDEX ALPHABETICUS HISTORICO-MORALIS.

sufficienter descripta. 439. *Maria Gárcia* de Toledo ejusque sociæ Fundatorem Monialium Ordinis SS. Hieronymi in Hispania & Portugalia. 7. *Petri Berullii* Cardinalis Fundatoris Oratorii D. N. J. C. in Gallia. 530. Spiritualis cum pastorica & militari vita magnam habet cognationem. 266. S. *Philippi Neri* in Epitomen redacta describitur. 214. Eam mortuo restituit S. *Philippus Neri*. 210.

Vita plurium *Trinitariorum Disfcalceatorum* virtute eminentium scripsit *Pater Didacus à Matre Dei* in Annalibus hujus Congregationis. 136. Quorundam sanctitate eminentium *Trinitariorum Disfcalceatorum* scripsit *P. Alphonsus Andrada S. J. ibid.*

Vitia carnis in Congregatione B. *Petri de Pisis* quomodo puniendi. 98.

Vitium rei vendendæ indicandum fideliter emptori à *Trinitaribus Disfcalceatis* sub poena gravis culpæ. 169.

Vivendi modus in Abbatia *Trappensi* jam reformatam particulatim describitur. 601.

Votum emittit B. *Petrus Berullius* nunquam acceptandi Episcopatum vel simile officium Ecclesiasticum aut dignitatē. 531.

Castitas perpetuæ septimo jam ætatis anno emittit idem B. *Petrus Berullius* Congreg. Oratorii D. N. J. C. in Gallia. 530. Hoc *Votum* quam stricte observandum, & violatores ejus quomodo puniendi apud *Hieronymianos* B. *Petri de Pisis*. 98. Quam exatē à *Piarum Scholarum* Religiosis custodiendum, & contra id delinquentes quomodo puniendi. 475. Quomodo & in quibus obliget *Trinitarios Disfcalceatos*, ejusque violatores qualiter puniendi. 147.

Obedientia ab omnibus Religiosis FF. *Hieronymianorum* B. *Petri de Pisis* promptissime sine murmure observandum, & violatores ejus stricte puniendi. 99. In consecratione Sacerdotali à Presbyteris Oratorii D. N. J. C. in Gallia ad manus Episcoporum suorum missum, eos in omnibus eorundem Episcopis subijcit. 536. Quam exatē observandum in Religione *Piarum Scholarum* quoad multa particularia fufe describitur. 474. Quomodo & ad quæ obliget *Trinitarios Disfcalceatos*. 146.

Puupertatis, quomodo à FF. *Hieronymianis* B. *Petri de Pisis* observari debeat

in particularibus explicatur. 98. Quomodo observari debeat à Patribus *Piarum Scholarum* fufe declaratur. 478. Quomodo & sub quibus poenis obliget *Trinitarios Disfcalceatos*. 147.

Quantum *Trinitariorum Disfcalceatorum* denon ambiendo Prælaturas, Dignitates, Officia honorifica &c. quomodo obliget Clericos & Laicos coconvertos.

119
Religiosa Vota non emittunt Clerici S. *Philippi Neri* sed sola Charitatis Legeliganantur. 239. Ea cur suis Clericis non præscripserit S. *Philippus Neri*. 244.

Renovatio Votorum à Professis *Piarum Scholarum* bis in anno præmissis exercitiis spiritualibus octo dierum fieri debet. 465. Ejus formula pro Clericis & Laicis præscripta habetur. *ibid.* Substantialium in genere observatio quoad disciplinam observetur in Religione *Piarum Scholarum*. 471.

Simplicia Vota in Congregatione PP. *Hieronymianorum* B. *Petri de Pisis* prius emitti solebant. 91. Simplicia Paupertatis, Castitatis & Obedientiæ auctoritate Pauli V. Clerici *Piarum Scholarum* in principio Congregationis emittēbant. 445. Hæc mutavit Gregorius XV. in Vota solemnia. 446. Simplicia rursus abrogatis solemnibus reduxit Alexander VII. dum Clericos istos ex Religiosis fecit seculares, quos tamen ejus Successor restituit regulati sui Statuti. 450.

Solemnia Vota FF. *Hieronymianis* ex Congregatione B. *Petri de Pisis* impolterum præscripsit S. Pius V. emittenda. 91. Eorum observatio quam stricte sit juxta modernas Congregationis hujus Constitutiones. 98. Ad ea emittenda nemo cogendus. 90. Clemens VIII. ea emittere prohibuit FF. *Hospitalarios*, volens eos adstringi solis votis Paupertatis & Hospitalitatis. 274.

Vulpiana locus Dioceseos Toletanæ ubi primùm convenire Eremitæ S. *Hieronymi* recentē instituti rigidissimam vitam agentes. 3.

Z.

Zosimus post abdicationem Rancæi primus Abbas *Trappensis* ante acceptam Bullam confirmationis Papalis mortuus. 602.

F I N I S.

Menda

typothetica insigniora

emendata.

TOMO I.

anno CV.
LXVIII.
habitus,
de Abigne
aliquando vifitum, 5 Antonium
Theori,
non Epiftoles;
inveniant ad nos
oportet non
vel aritmo
quod eia
Omsdos Wion
Afculte
aliquando
exierda
fiduciter
Burgundiorum
Honorificus
Monachorum
fructuofa
confutans
inobediens
fecuri

JOANNIS EPISTOLA ARELA-
TENSIS Epiftoles ad ean-
dem.
dignum

fpeldo
Monachi Benediicti
percipies
CCXVI. & CCXVIII.
Ullam
SERMO S. BENEDICTI IN
MONTE S. PLACIDI.
Unice
DCCLVI vel DCCLVII.
adjudicant;
adjudicatur,
ratione
Dusa

Monasterio
ito
Opebus

Camera,
Bonitarum
Elethores
jurisdictione liberum
iugentia
Appennini
dilectendi
suicem
fconar

CONSTITUTIONUM COELE-

STINORUM,
angusta
gratificatur
Hofpitaliarum
juraxerunt
angustia
transmiffum
& Regula.

obferuatia,
& Scenris Carthafianorum
niam

Pagina 3. circa medium
pag. 4. columna 2. prope finem.
pag. 6. circa medium
ibidem, paulo inferius
pag. 19. ab initio
pag. 25. col. 1. prope medium
pag. 26. col. 1. ab initio
pag. 28. col. 2. prope finem
pag. 27. col. 2. prope finem
pag. 28. col. 1. ab initio
pag. 30. col. 2. prope finem
pag. 113. circa medium
ibid. paulo inferius, col. 1.
pag. 131. col. 1. prope medium
pag. 132. ab initio
ibid. col. 2. ad finem
pag. 179. prope finem
pag. 187. ab initio
pag. 220. post medium
pag. 221. col. 1. versus medium
pag. 223. col. 1. prope finem
ibid. col. 2. ab initio
ibid. ibid. in fine
pag. 231. col. 1. ab initio
pag. 375. ab initio

pag. 406. prope finem

TOMO II.

pag. 35. col. 2. ad finem
pag. 36. in principio
pag. 39. prope finem
pag. 55. col. 1. ante C in medio
pag. 63. prope medium

pag. 70. prope medium
pag. 79. prope finem
pag. 93. prope initium
pag. 120. prope finem
ibid. paulo inferius
pag. 143. ab initio
ibid. post medium

TOMO III.

pag. 2. post initium
pag. 18. post medium
ibid. prope finem

TOMO IV.

pag. 3. prope medium
pag. 223. post medium
pag. 224. post initium
ibid. prope medium
ibid. in medio
pag. 359. ante medium
pag. 365. post initium
pag. 421. in medio
pag. 489. ante medium

TOMO V.

pag. 80. in ipsa pagina inscriptione.
pag. 119. post medium
ibid. ad finem
pag. 120. ab initio
pag. 342. prope initium
pag. 449. in medio
pag. 452. in fine
pag. 503. in fine

TOMO VI.

pag. 1. post medium
pag. 2. prope medium
pag. 5. in medio

annos CV.
XLVIII.
habitus,
de la Signe
aliquando S. Antonium
Theodori,
nos Epiftoles
veniant ad nos
oportet nos
vel arbitrio
quod de eia
Arnoldus Wion
Afculte
aliquando
exierda
fiducialiter
Burgundiorum
Honorificus
illam nuntius
Monachorum
infuctuofa
confutans
inobediens
fecuri
JOANNIS EPISCOPUS ARELA-
TENSIS Epiftole ad ean-
dem.

dignum

fpeldo
Monachi Benediicti
percipies
CCXVI. & CCXVIII.
Cellam
SERMO S. BENEDICTI IN
MONTE S. PLACIDI
Unice
DCCLVI vel DCCLVII.
adjudicant;
adjudicatur,
ratione
Quas

Monasterio
ibi
Operibus

Camera,
Bonitarum
Elethores
addatur i habes
indolgentia
Appennini
dilectendi
suicem
fconar

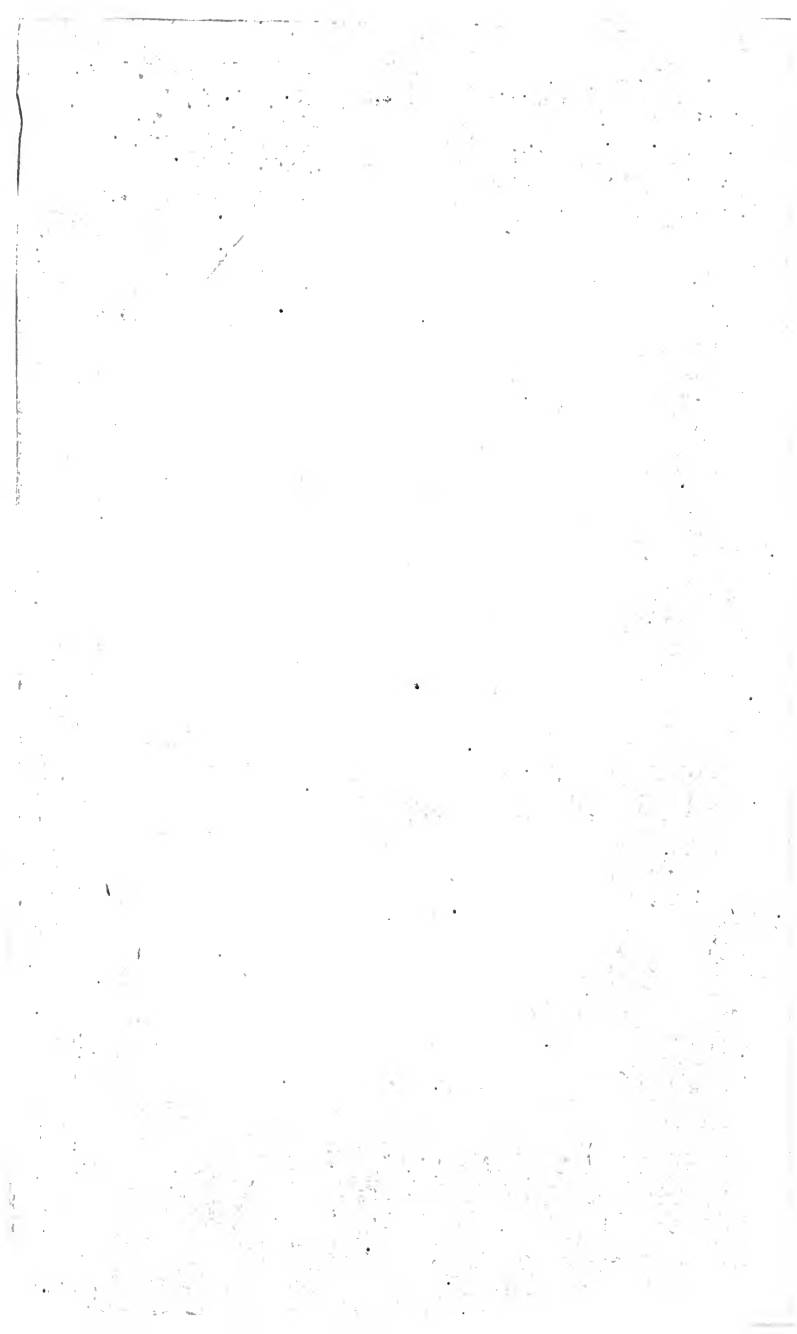
CONSTIT. CONGR. MONTIS
OLIVETI.

angusta
gratificatur
Hofpitaliarum
juraxerunt
angustia
transmiffum
est Regula.

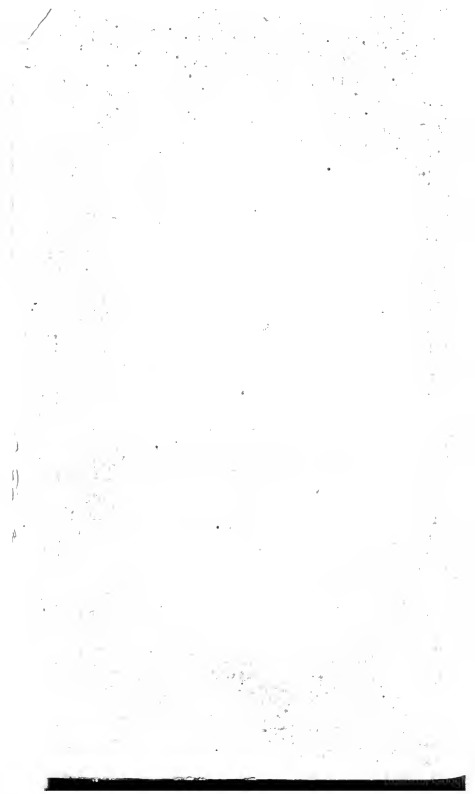
obferuatia,
fupple i addidit;
fupple i dicunt

nam alterum	pag. 6. post initium
quorundam Congregationis	pag. 30. prope medium
Capituli	pag. 135. post medium
ad	pag. 235. prope medium
aliqua	pag. 330. prope finem
origines	pag. 264. prope finem
domi heredis	pag. 265. ante medium
compunctus	pag. 266. in medio
dare	ibid. ibid.
homo	ibid. ibid.
incitante	pag. 267. post initium
possum	ibid. post medium
reddolebat	pag. 445. post initium
vixit	pag. 446. prope finem
substitit	pag. 514. post medium
posset	pag. 515. post medium
effectum	ibid. prope finem
admoneretur,	pag. 519. in fine
repererat	pag. 521. prope initium
nampe	pag. 546. in medio
motus iam.	pag. 601. post medium

tum altarium
supple: fundatorem
Capitula
ad
aliqui
origine
domi heredis
compunctus
dare
homo
eo incitante
possum
reddolebat
vixit
substitit
effectum
admoneretur
repererat
neque
motus iam.

180
51
8

